Contra quandam pretensam Commissionem a Reverendissimo in Christo patre domino et domino Sbigneo dei gratia
Episcopo Cracoviensi impetratam virum venerabilem dominum Stanislaum de Kyszno decretorum doctorem scolasticum Sandomiriensem
ex parte nobilis Johannis de Podgrodze et discreti Allexii de Dambicza assertorum patronorum ad
ecclesiam in Dambicza et contra Nobiles dominos Nicolaum de Lathoszyn Nicolaum Laurencium et Stanislaum
de Wolya Katherinam et Hedwigim ac Annam de Dambicza heredes et patronos dicte ecclesie
in Dambicza et honorabilem dominum Nicolaum de Crolewicz ipsorum verorum et legittimorum patronorum ad
ecclesiam in Dambicza obtenta et impetrata primum et ante omnia pro parte dictorum patronorum
Nicolai de Crolewicze Lathoszyn et ipsis [illegible] prefatorum et Nicolai presentati eorum
dicte ecclesie quod nullo modo ... coram vobis domino Stanislao tamquam coram judice sibi competenti
[illegible] tamquam coram judice sibi competenti in [illegible] in causa presenti sed ad presentem commissionem nullam et annullandam et causis
et racionibus infrascriptis
Et primo quia ex eo quod est obtenta tacita veritate et suggesta falsitate ut sic deducitur
Nam predictus impetrans eandem commissionem tacuit de prima commissione quam idem Allexander etc. false
pretense Commissionis. Et tacuit de desertione appellacionis sue ... non est prosecutus neque [illegible]
infra duos annos a medio appellandi a diffinitiva domini Raphaelis prepositi [illegible] et
canonici Cracoviensis. Et aut idem impetrans in eadem pretensa secunda commissione suggessit quod sic deducatur
Nam idem impetrans in eadem commissione expressit falsum quod Nicolaus Laurencius et Stanislaus
filii olim Nicolai de Wolya essent sui [illegible] et putassent ipsum et quod impetraret
huiusmodi Commissionem et hoc est manifeste falsum quia predicti nobiles Nicolaus Laurencius
et Stanislaus cum aliis ipsorum fuerunt et sunt contra predictum dominum Johannem de
Podgrodze et Allexium ipsius presentatum et contra ipsum Johannem de Podgrodze
et Allexium de Dambicza nomine eorundem nobelium Laurencii Stanislai et Nicolai
actum [illegible] in prima quod in secunda et tercia instancia coram judicibus prime et secunde instancie
et non ipsum Allexium sed presentatum dominum Nicolaum de Crolewicze unanimiter ipsorum
per literas presentacionis eorum sigillis sigillatas domino loci ordinario [illegible] et omnibus ...
in spiritualibus presentarunt et ad eandem presentacionem decetero Nicolao prepositum et maiorum
ipsorum fratrum ad predictam ecclesiam in Dambicza [illegible] et [illegible] habuerunt et non habuerunt
presentacionem vel presentatum per dictum Johannem de Podgrodze vel dicunt in persona eiusdem Allexii
impetrantis et de dictam pretensam commissionem fratrum seu aliis ipsorum compatronis et litis
[illegible] opposuerunt et opponunt ipsam quod impugnant et impugnant ut patet ex actis tam
prime quam secunde instancie Constat quod dictus Allexius impetrans huiusmodi Commissionem
coram prelibato Reverendissimo in Christo patre etc. episcopo tacuisse verum et suggessisse falsum
Igitur cum suppressione veri et suggestione falsi predicta pretensa commissio censetur
esse falsa nullius quod roboris vel momenti Nam si ipse Allexander impetrans huiusmodi
Commissionem expressisset verum et tacuisset falsum nunquam huiusmodi et in forma tali obtinuisset
huiusmodi pretensam et falsam Commissionem Igitur quod tamen [illegible] impetratur ... prefatur
[illegible] impetratur commissionem et falsus prefatur
Item Contra formam pretense Commissionis dictus Johannes non parum quod super expressum
dicitur etc. dicta pretensa commissio peccat in via et forma eo quod est implicita in se
[illegible] et contra omnem formam et modum Curie Episcopalis et Curie romane confecta
ut patet clausulis et puncta eiusdem pretense commissionis intuenti et respicienti
et hoc in illis clausulis de et super iurepatronatus et presentandi etc. et in
[illegible] et negocium principalis et maiorem appellacionis articulo ubi apparet inconveniens
et disconveniencia materialis ubi debuit poni de et super iurepatronatus
etc. et presentandi et negocio principali a [illegible] a ablato et possunt in toto casibus
fatal in [illegible] et [illegible] Et in quinto articulo ~~[illegible]~~ appellacionis et

et a puncto quo coram prefato domino Derslao remansit in decisa que commissio presens implicat qua si commissi articuli supplerentur non potest commissi ab eo puncto quo pendebat coram domino Nicolao vel aliquo est suppleta propter certas causas et ita dicta presens commissio peccat in materia et forma propter quod de iure est nulla et alias ipso iure invalida et vos venerabilis domine virtute eiusdem presentis commissionis dictis partibus non potuistis et iudex competens in presenti causa

Ex premissis igitur et quolibet premissorum petit dictus procurator nomine principalium quo supra salva protestatione super dicto de non applicanda iurisdictione vestra per vos venerabilem dominum iudicem et virum [illegible] interlocutorie dici et pronunciari vos venerabilem dominum non posse nec debere esse dictis partibus iudicem competentem vigore dicte presentis commissionis imo [illegible] fuisse et esse nullius roboris vel momenti dictosque dominos Nicolaum de Lathoschin Nicolaum [illegible] et Stanislaum ac Hedwigim Annam et Katherinam de Dambicza et eorum litisconsortes heredes et patronos dicte ecclesie in Dambicza ac Nicolaum de Crolowicz eorum procuratorem ad eundem ab instantia et impeticione dictorum Iohannis de Padgrodzie et Alexandri asserti ipsorum procuratoris absolvendum fore et absolvi debere ipsosque Alexandrum et Iohannem [illegible] occasione dicte presentis false commissionis et indebitarum fatigarum ad expensas litis per dictis dominis Nicolao de Lathoschin et eius litisconsortibus ac Nicolao eorum procuratori superdictis parti sue condempnandos fore et condempnari condempnatosque ad dandum et ad solvendum compellendos fore cogique et compelli iusticia et censura ecclesiastica mediante viis et remediis iuris oportunis sibi premissa semper salvis salva correctione predicte exceptionis et aliorum de novo si opus fuerit dandorum

Item petit expensas in lite factas et de faciendis protestatur

Anno domini M° cccc° [illegible] die sabbati [illegible] marcii oblata per [illegible] de [illegible] Iacobo de [illegible] petente copiam ad dicendum contra ad octavum diem

Replicaciones Alexandri contra excepciones super [illegible]

Contra quandam presentem certam licet [illegible] presentem exceptionem parte nobilium dominorum Nicolai de Latuschin Katherine et Hedwigis et Anne ut dicitur heredum et presentium patronorum de Dambicza et [illegible] Nicolai de Crolowicz eorum procuratoris putati et contra nobilem dominum Iohannem de Podgrodzie et heredem de Dambicza et ipsius litisconsortes patronorum ecclesie parochialis in Dambicza ac [illegible] domini Alexandri de Dambicza nunc vicarii ad [illegible] ecclesie Marie in Cracovia eorum verum et legittimum ad dictam ecclesiam in Dambicza presentatum nuper coram iudicio venerabilis domini Stanislai de Lisschyno decretorum doctoris vel iudicis commissarii cause et partibus infrascriptis per [illegible] in Christo [illegible] et dominum dominum [illegible] vel specialiter deputati oblatis et [illegible] venerabilis viri domini vestri [illegible] et nomine [illegible] prefatorum Iohannis de Podgrodzie et Dambicza et ipsius litisconsortium procuratoris et [illegible] domini Alexandri procuratoris [illegible] replicat arguit opponit et replicando super dictorum dicit quod dicta presens certa presentium exceptio est invalida frivola inepta frustratoria mala atque nulla de iure admissibilis causa [illegible] subterfugii et diffugii ac indebite protractionis excogitata et inventa et obvenit quod talis exceptio non obstante quod vos venerabilis domine Stanislae de Lisschyno iudex commissarius potuistis et de iure debetis vos pronunciare partibus iudicem competentem et alias exceptionem [illegible] super tales que non nocent parti quam inducunt nec relevant exceptionem [illegible] [illegible] [illegible] deducte clarum deducatur verba et inscripta

Et primo descendendo ad primam presentem exceptionem in qua [illegible] deducitur per exceptionem quo commissio a prima [illegible] venerabilis domini [illegible] est a potestate tacita veritate et suggesta falsitate [illegible]

deducendo quod tacuisset impetracionem deprimat commissionem quam impetravit in persona
venerabilis viri et similiter deducit de processu cause coram vobis lite etc. Ad hec replicando dicit quod
ipse ipse impetracionem commissionis optime impetravit eandem quia processerunt omnia que causam
iuris processus eorum concernunt et omnia debito complemento debent. Primo quod prefati Nicolaus
de Latoschyn cum suis litisconsortibus prefati principali cum ac Nicolao eorum procuratore eiusdem
commissionem quam prefati Johannes de Podgrodze ac Dambiga cum suis litisconsortibus et honorabilis
Allexii procuratoris ad predictam ecclesiam in Dambiga impetravit / illam prefati principali impetrare de-
bent quia a domina iudicatura venerabilis viri domini Derslai de Borzimolb decretorum
doctoris scholastici et canonici Cracoviensis appellavit volentes ut ipsa causa huiusmodi eorum appellacionis
nullum suum effectum acciperet et ut appellacioni a parte prefati domini Johannis de Podgrodze patroni
et eius litisconsortium et honorabilis Allexii ipsius procuratoris pro huiusmodi appellacionem eorum et procuracionem
cause destruerent et ipse Nicolaus de Lathoschyn cum ipsis litisconsortibus ac Nicolao eorum procuratore
bona ecclesie predicte in Dambiga occuparent et de ipsis facerent quod vellet. Et cum prefatus
pater dictorum Johannis de Podgrodze et Dambiga principali ac honorabilis Allexii
procurator fuerint protestati de absencia iudicis quod non stetit per eos huiusmodi procuratoris et ipse
eorum appellans fuit per absenciam iudicis et negligenciam quod non fuit presens ad reddendum per presenciam dicte
male fuit consumptum protestans de absencia iudicis ~~quod non stetit per eos huiusmodi~~ iura plenu
eiusdem clare probabitur ad que se refert dictus pater in quanta parte sua facere et negligenciam
in suam que hic infert et reproducit utrumque hic presentes et reproducit et non aliter ut alienis
Item pro principali proponit eorum in suis principalibus exceptionibus clare impetracionis commissionis predictam scilicet
processus fuit quod Nicolaus Laurencius et Stanislaus filii olim Nobilis Nicolai de Wolya
esset suis principalibus et procuratore eorum domini Allexii et quod impetravit huiusmodi commissionem et sunt
quod hec esse manifeste fuit ad illam clausulam replicando dicit quod hic est manifestissime verum
cum Nicolaus Laurencius et Stanislaus filii olim Nicolai de Wolya una fuit procurator prefati
domini Allexii infra hoc quadrimestre et per modum huiusmodi procuracionem ratificavit sub quo probare
tum est certum instrumentum ratificacionis tamen venerabili viro domino Raphaeli Officiali Cracoviensi
quod ipsum indebitum custodia suffocatum est seu amissum quod et coram venerabili viro domino Der-
slao de Borzimolb ~~productum fuit~~ producere admissum est. Et predictus Nicolaus de Latoschyn cum
eorum litisconsortibus et Nicolao principali procuratore in quo in prima instancia processit nominibus eorum filiorum
sub nomine matris que nullum ius presentandi et procurandi ad dictam ecclesiam in Dambiga
habet quod prefatus dominus Johannes de Podgrodze et Dambiga heres suo et nomine Nicolai
Laurencii et Stanislai de Wolya tutoris nomine fuit senior quibus prefatum honorabilem dominum
Allexium procuratorem ad quamcumque procuracionem mater predictorum filiorum sigillum suum ad dictam procuracionem
apposuit nomine filiorum apposuit prout hec patet consonanter prime instancie productis et
refert. Item ad dicit principalis exceptis in tam prima instancia coram venerabili viro domino
Raphaele Officiali Cracoviensi nominibus dictorum Nicolai Laurencii et Stanislai filiorum quod et in secunda instancia
coram venerabili viro domino Derslao de Borzimolb egisset hoc omnino est falsum quia in utraque prima
instancia quidquid nominibus eorum agebatur per ipsum Nicolaum de Crolowicze asserto procuratore contra
procurator eorum videlicet Nicolai Stanislai et Laurencii per ipsum Allexium procuratore eorum et contra ipsum
Nicolaum de Krolowicze asserto procuratore actum fuit et processum usque ad sententiam diffinitivam
Et petitur et non concesso et concesso et non admisso quod ipsi Nicolaus et Stanislaus et Laurencius
prefatum dominum Allexium eorum procuratorem quoque post sententiam volentes eorum procuratorem de persona sua
talem ut committitur statim post lapsum quadrimestre revocavit prout non revocant illa
revocacio esset nulla nec aliquo modo reputari quia post lapsum mensis quam tamen procuratori
in sua procuracione fuit firmus eandem quoque post sententiam latam de causa que duobus vel tribus citra
vel ultra annis practicata est quo procuratori procuratori possit beneficium consequi si principali tocies
quociens et quam placet ipsi procuratori revocant certe inconveniens sequitur processus cause
quod non ~~creditur~~ creditur etc.
Et descendendo ad secundam principalem exceptionem in qua ipse excipiens deducit licet false
~~querendo~~ querendo oportunitatem pro fructibus ut ipse Nobilis Johannes Padgrodze principalis
iure suo privatus et ipse Allexius procurator fructibus redditibus et universis obvencionibus
ecclesie predicte in Dambiga fruendo pro presens dilacionem et quod ipse Nicolaus de
Crolowicze principalis procurator sit licet indebite dicte ecclesie in possessione ~~et ut cum~~

Item quia quesit opportunitatem qua in possessione dicte ecclesie stetit pacifice dilatandi causam
proponam dicat eum et commissio est impetrata contra formam et quod peccat in materia
et forma eo quod est implicata in congrua contraria et contra omnem omnem formam et modum
tunc stila capellaris et curie Romane observatos hec omnia sunt falsa et ad hec replicando quia
qua eciam quesivit utendo dilacionibus in fraudem et dolum in possessione ecclesie predicte quesitus
quesit opportunitatem mediam qua ab ipsius dicte possessione ecclesie perimeret et non sentencietur
et ita querit dilaciones tales quales et dicat peccare commissionem in materia et forma et non
intelligit quod sit peccare in materia et quod peccare in forma et dicat in congrua commissionem
et contraria omnem stilum observatum etc. Clare et omni constat a contrario dicta commissio in plurima
Item et venerabilis domini Stanislai de Lesczyno decretorum doctoris scolastici Sandomiriensis
iudicis commissarii admissam presentacionem Iohannis de Podgrodze et de Damblicza Nicolai
Stanislai et Laurencii de Wolya patronorum ecclesie predicte in Damblicza et Allexii porrectam
patrum solempniter iuste et sancte cum debitis clausulis et punctis et consuetudinibus iuris proximam
ac causa appellaciones ad debitam commissionem repudiate sine contradictione fuit et est ipsa
~~sic ultra ceteras in propositis domini~~ ~~dominum~~ Errich etc.

Item ~~in causa iurispatronatus et presentandi ecclesie in Dambicza dominus statutus dominum~~
~~Allexii et suos patronos quos dominus N. de Crulewice et suos patronos~~
~~dominus prelatus admisit ad probandum facta super responsione presentis ad eos~~
~~nego ecclesie de Grab iam quando presentavit non appellavit et apostolos petere~~
~~et dominus visa appellacione respondebit tempore oportuno~~

Item ...... venerabili domino Stanislao de Lesczyno &c.
die Saturni xxiiij novembris pro domino coram venerabili domino Stanislao de Lesczyno &c.
decretorum doctore et scolastico Sandomiriensi commissario cause iurispatronatus in Dalicza
duo instrumenta unum de manu Laurencii Zorn plebani de Pilsno et vicarii
illud presentis 2m de manu Erasmi Cani de Tarnow illud similiter vicarii
Et unam literam de iudicio terrestri que probat
Item pro domino presentacione mea / Et tutorem puerorum olim Nicolai de Wolia
dominum Iohannem Podgrodskij

Item die Martis xxvij novembris dominus Iohannes Podgrodskij et Nicolaus de Wolya in
pilsno dederunt michi Allexio plenum mandatum
~~tribus~~ nobilibus celebratum in Pilsno de alto et basso coram notario Michaele de
compromissione in arbitros ad emologandum

Item die Martis xxiij decembris ~~dederunt~~ idem dominus Iohannes de Podgrodze et
Nicolaus Stanislaus et Laurencius de Wolia dederunt procuratorium mandatum michi Allexio
quod domino Madalar pro domino coram domino iudice in die sancti Iohannis ewangeliste
que fuit xxvij decembris

Item Citacionem pro compulsoria notariis domini officialis in octava Epiphanie que
fuit xiij Januarii Et Stanislaus de Grab monitus per Sabbatum fratres
Epiphanie
Mathias de Grodzecz appellavit ad curiam Romanam ab eadem compulsoria ~~eciam~~ die
lune xiij Januarii coram notariis et Paulo vicario ad omnes eos Contrarie
causam compulsoriam Item die lune &c. insinuavit michi dictus Mathias
de Grodzecz appellacionem et citavit michi terminum in Curia Romana quadragesima die

et expediret ad puncto cause ubi circa vestri venerabilis domini Derslao de Borzinow decretorum doctor
scolastico et canonico Cracoviensi iudice commissario insistit in causa Sed ut collegi per prefatum exponentes cum his
legit commissionem de persona vestri venerabilis viri facte dixit vel tunc sibi castigabat et sciebat oculos et
clari visus sunt / aut presentabat apros in iudiciis et presertim in pluribus aut omnibus etc. Quod tamen tria
dictam optimam commissionem de persona vestra factam in illis particulis et clausulis solempniter positis in
articulis quas si intellexisset nunquam dicti exponentes in articulis contra stilum et formam suam proposuisset
Constat etenim vestris dominus doctor iudex commissarius quod vestre litere et maxime commissarie que
vadunt de Cancellaria Reverendissimi in Christo patris et domini domini Sbignei dei gracia episcopi Cracoviensis stilum vadunt
per diversas manus et auscultantur quod in debita forma sint prout et commissio in persona vestra inspecta
est de optima forma castigata et porrecta ad quam quidem commissionem dictus pater se refert notarius
tamen ipse presertim exponentes corrigit notarios prefati Reverendissimi domini episcopi de stilo et forma qua scribere
debeant qui sua informacione minime indigent cum sint autentici et per Reverendissimos in Christo patres
Episcoporum Cracoviensium predecessores auctores recepti assumpti et admissi Ipse vero est exponens nescit
si ad officium procuratoris sit admissus vel non igitur corrigat se ipsum de excessibus patratis
et non alium vel alios Et etiam ubi dicit et negocium principalis et maxime articulo supplex
[illegible] quandam disconvenienciam et inconvenienciam grammaticalem videlicet quia posuit
dicat exponens [illegible] et putandi et negacio [illegible] in ablativo et posuit in genitivo casibus
de et super [illegible] et subiungit quod committitur articulus supplicatus et a puncto quo [illegible] venerabili
asseres confuse Et [illegible] in causa [illegible] tota particulam replicando [illegible] porrecta cum
domino Derslao [illegible] et absque [illegible] ambiguitate est impetrata et ab eo puncto quo
commissio solempniter [illegible] exponens [illegible] responsionum ad articulos [illegible] Reverendissimum in domino episcopum Cracoviensem supplicaverat
qui prescriptum exponens debuit impetrare commissionem et non ipse [illegible] in causa
Sed videns [illegible] Nicolaum de Crolewicze [illegible] putatum se collectus et timens in causa sua se
[illegible] prefatum [illegible] cum suis [illegible] ad Reverendissimum in Christo patrem dominum episcopum [illegible]

Commissionem impetrarunt ab eo puncto in quo apud dominum [illegible] mansit indecisa utriusque subiunguntur
predictis comparuit quo appellatum a prefato domino archidiacono propter easdem causas [illegible] appellatum
suam minime est prosecutus propter quod de iure vos venerabilis Stanislai iudex commissarius prebat[illegible]
vigore eiusdem commissionis dictis partibus potestis et de iure debetis vos pronunciare iudicem
competentem non obstantibus quibuscumque frivolis et defectuosis dilacionibus et excepcionibus
prout illa de iure fieri debent

Ex premissis et quolibet premissorum petit dictus procurator nomine quo supra partium per vos dominum iudicem
et vestram sententiam interlocutoriam dici pronunciari decerni et declarari vos dominum iudicem posse et esse
et debere fieri dictis partibus iudicem competentem vigore dicte commissionis legittime et optime expedite
nominibus dictorum Johannis de Podgrodze et Zambiga Nicolai Laurencij et Stanislai filiorum eius
Nicolai de Wolya procuratorum ac [illegible] Allexandri ipsorum ad dictam [illegible] in Zambiga putati
non obstantibus excepcionibus replicacionibus prefatorum Nicolai de Lathoschin [illegible] et
Katherine de Zambiga [illegible] ac Nicolai de Crolewicze ipsorum [illegible]
putati obstantibus replicacionibus prefatorum Johannis de Podgrodze et Zambiga
Nicolai et Stanislai [illegible] supradictorum et Allexandri ipsorum putati vos posse et de iure
debere pronunciare per vestram sententiam interlocutoriam partibus iudicem competentem non obstantibus excepcionibus
quibuscumque excepcionibus partis adverse ad ulteriora causa coram vobis procedendum fore aperta
in quo remansit indecisa et procedi debere [illegible] sententia interlocutoria iudicem vestrum [illegible]
affectum ad dictam [illegible] implorato [illegible] sibi semper salvo

Has et replicaciones causas et legittimas dictus procurator nomine quo supra partium dat facit
exhibet et ponit [illegible] melioribus modo via et forma quibus melioribus fieri possent
et debent [illegible] admitti [illegible] de iure et non aliter neque alio

Replicaciones Nobilium dominorum Johannis de Podgrodze Nicolai Laurencij et Stanislai de
Wolya procuratorum in Zambiga et Allexandri ipsorum putati contra [illegible]

Interlocutoria Appellationis de Dambrza

In causa nobilium et discret virorum Johannis de podgrodze Nicolai laurencii et Stanisla
filiorum olim nobilis Nicolai de wolya et Alexandri de Dambrza eorum patrui ex
una / et nobilium et discret virorum Nicolai de lathoszyn Katherine Hedwigis et Anne
Hench de Dambicza et Nicolai de Trzlonicze eorum patrui partibus ab altera Interloquendo
Dum comparentibus nobis partibus sup dictis judicem competentem Johannem de Znena
ad docendum ante omnia de sufficienti mandato dictorum nobilium Johannis de podgrodze
Nicolai laurencii et Stanislai filiorum olim nobilis Nicolai de wolya et Alexandri eorum
patrui compellendum fore et esse debere compelli et postquam probandum fuit ad ulteriora
in causa appellationis in eo puncto in quo coram Ven. dno Wyslao decretorum doctore
Archidiacono Cracov. tunc judice commissario Rev.mi in Xpo patris et dni dni Sbignei episcopi
Cracoviensis remansit indecisa procedendum fore et procedi debere non obstante exceptione
inhibitionis dictorum procuratorum Johannem de podgrodze cum suis litis consortibus in
Expensis vigore prime invalide commissionis facte condempnantes quarum taxationem nobis
in posterum reservamus lecta et lata est per dnm Stanislaum de Wyschow vicesgerens
presentibus ...

In nomine domini amen. Sub anno Nativitatis eiusdem M° cccc° xlviij° Indictione
XI pontificatus sanctissimi patris et domini nostri domini Nicolai divina providencia pape
quinti Anno secundo die vero veneris xiij mensis decembris hora vesperorum
vel quasi In Curia nobilis domini Nicolai in domo habitacionis sue in villa
Kathoschin sita In mei notarii publici et testium infrascriptorum ad hoc vocatorum
specialiter et rogatorum presencia Constituti personaliter prefati Nobiles domini Nicolaus
de Kathoschin Nicolaus laurencius et Stanislaus de wolija Katherina uxor
domini Jaxam et Hedwigis uxor domini Stanislai de Lubij sorores germane
Recognoscentes et grato heredes putatorum de persona Nicolai de Crakowicze acti
presbiteri ad ecclesiam in Dambicza factam omnia et singula per Annam matrem ipsorum
et nomine eorum et pro ipsos facta gesta ordinata et quomodolibet disposita,
Recognoscentes se solum dominum Nicolaum de Crakowicze presbiterum et nullum alium
pro ipsis tunc eadem domina Anna de wolija matre eorum ad dictam ecclesiam in Dambicza
putasse et eciam vota sua fudisse et dedisse et nullum alium potuit ad agendum
et defendendum in causa Iurispatronatus et putandi ecclesie eius contra eundem
Nobilem dominum Johannem de Podgradze et Alexium adversam partem pro negrum [?]
Stanislaum de Crakowicze tunc eadem matre ipsorum Anna domina vixit constituisse
Non compulsi vel coacti sed de bona et libera eorum voluntate quadam via sive iure
modo et forma quibus melius et efficacius potuerunt et debuerunt Constituerunt
fecerunt et solempniter ordinaverunt in ipsorum veros certos et indubitatos procuratores
videlicet honorabiles et circumspectos viros dominos Stanislaum de Crakowicze plebanum
de in Sokolyna [?] causarum Consistorii Cracoviensis procuratorem et Nicolaum de Wojnicz
Mansionarium in ecclesia kathedrali Cracoviensi absentes tamquam presentes ambos et
quemlibet eorum in solidum dantes et concedentes dictis suis procuratoribus plenum
mandatum et omnimodam potestatem ad Compromittendum nomine ipsorum et eorum cuiuslibet
eorum in solidum in venerabiles viros et dominos Johannem de Elgoth Scolasticum et
Canonicum Cracoviensem et Michaelem de Szydlow rectorem ecclesie parochialis in Lubo
ziga decretorum doctores in ambos ipsos et in eorum quemlibet in solidum tamquam in arbi
tros arbitratores amicabiles compositores et in bonos viros et iudices co
munes de et super omni lite causa et controversia que inter ipsos dominos Nicolaum
de Kathoschin Nicolaum laurencium et Stanislaum filios dicte Anne Hedwigim et
Katherinam de Dambicza et eorum litisconsortes heredes et patronos prefate ecclesie
et Nicolaum de Crakowicze ipsorum putatum super dictum ad eandem ecclesiam, Et Nobilem
dominum Johannem de Podgradze heredem et Alexium de Dambicza suum adversum putatum
ab alia partibus de et super iurepatronatus et putandi ad ecclesiam in Dambicza predictam et
occasione eorum et super quibuscunque incidentibus et contingentibus singulis causam et depe
dentibus ab eadem ecclesia Et de quibuscunque expensis et impensis factis ac et litis
per ipsos vel eorum aliquem premissorum vel alicuius eorundem occasione, ac in super singulis
Compromissum faciendum in eosdem dominos Johannem et Michaelem ambos et quemlibet eorum
in solidum de alto et basso de et super premissis ac quolibet eorundem Ita quod predicti domini
Johannes et Michael sic electi arbitratores et amicabiles compositores plane Sumarie
vel sine strepitu et figura iudicii iuris ordine vel solempnitate servata vel non servata

seu commissis vel aliquo premissorum per dictas partes vel absentibus vel vna earum
presente et altera absente, seu aliquo vel aliquibus eorum quorum huiusmodi tangit ne-
gocium presentibus aut absentibus aut ipsis vel eorum aliquo vocato vel non vocato
diebus quibus feriatis vel non feriatis sedendo vel stando prout ipsis dominis arbitris
melius placuit servata vel non servata forma huiusmodi compromissi super hoc faciend
addend vel minuend causam litem questionem et alia supradicta et dependencia
emergencia / supradictos et quemlibet eorum audire examinare terminare diffinire arbitrare
laudare ordinare transigere / sive arbitrando laudando transigendo vel aliter quovis
faciendo / prout ipsis dominis arbitris aut eorum alteri melius videbitur expedire
possint et valeat necnon ad vallandum huiusmodi compromissum quod per ipsos procuratores
vel alterum eorum fieri contigerit tam pecunia quam alia quavis pena quam etiam
quibuscumque aliis obligacionibus promissionibus et cautelis necnon ad faciend super hiis
quoscumque contractus et obligaciones promissiones et alia quelibet que ad firmitatem
premissorum fuerint facienda / et ad promittend et conveniend quod predicti domini
constituentes et quilibet eorum acceptabunt recipient et ratificabunt expresse et emolo-
gabunt / ratum et gratum habebunt arbitrium laudacionem / composicionem ordinacionem et quidquid
super premissis et quolibet premissorum dicti domini arbitri laudabunt arbitrabunt et decidant
pronunciabunt acquiescent ac etiam ad obligand propterea ipsos duos constituentes et quemlibet
eorum principaliter in solidum omnia et singula ipsorum et cuiuslibet eorum in solidum bona mobilia
et inmobilia presencia et futura ecclesiastica et mundana / Nec non ad iurand in quodlibet
licitum et honestum iuramentum sive iuramenta in animas ipsorum duorum constituencium
et cuiuslibet eorum quod ipsi et quilibet eorum omnia et singula que per ipsos duos arbi-
tros et amicabiles compositores seu alterum eorum tam in presenti compromisso quam aliter
facta ordinata arbitrata, dicta et diffinita, quolibet super premissis et quolibet premissorum
extiterit / rata grata atque firma habebunt et observabunt / et eis aquiescent et non
contravenient tacite vel expresse de iure vel de facto ymmo ea ratificabunt et omo-
logabunt / dantes insuper dicti domini constituentes dictis ipsorum procuratoribus et cuilibet
eorum in solidum dummodo potestate negocium et causam coram dictis dominis arbitris arbi-
tratoribus seu altero eorum prosequend et in ea agend defendend libellum seu libellos
dand et recipiend litem contestand. de calumpnia vitanda et veritate dicenda iura-
mentum prestand in animas ipsorum constituencium ponend et articuland posiciones et
articulos respondend posicionibus et articulos ad probandum admitti petend instrumenta
litteras scripturas sentencias diffinitivas et munimenta aliasque omnes et singulas probaciones
producend et ex adverso contra producta opponend excipiend duplicand triplicand et
ubi solempnitate iuris quadruplicand concludend sentenciam arbitralem seu laudum
et arbitramentum ac diffinicionem et terminacionem fieri petend et audiend prout ipsis
aut alteri ipsorum eorum utilius et melius videbitur expedire / et generaliter omnia et singula
faciend gerend et exercend que in premissis et circa premissa quolibet fuerint necessaria
vel quomodolibet oportuna / et que ipsimet domini constituentes facerent vel dimisim facerent
vel facere possent / si premissis presencialiter interessent unum vel plures procuratorem vel procuratores
loco sui substituend et eum vel eos revocand totiens quotiens expediens fuerit etiam
si talia sint que mandatum magis exigant speciale promittentes dicti domini constituentes

michi notario manum solempniter stipulanti vice gratis atque omnium quorum interest p

dictos vestros petrum aut eorum alterum aut ab eodem substitutos acta fecit gesta et ordi

natum fuit quibuslibet in premissis et circa premissa et quodlibet premissorum tenore habere et in vio

labiliter observare sub omnium suorum mobilium et immobilium bonorum presentium et futurorum

obligacione et ypoteca. Volentes dictos petrum vel eorum alterum ab omni onere

relevare. Super quibus omnibus et singulis premissis dicti domini constituentes petierunt

per me fieri et confici unum vel plura publicum seu publica instrumentum vel instrumenta.

Acta sunt hec Anno Indiccione pontificatu die mense et loco quibus supra presentibus

ibidem discretis et nobilibus consimiliter viris domino Clemente Szaydek et Mathia

de pelsno presbiteris Bartholomeo herede de Trunzyn Johanne herede de Bistrzyca

Johanne paruo nobilis Stanislai de lanky petro paruo nobilis Nicolai de latoschyn

Martino Cructane de ibidem Alberto Mathia laicis Crac diocesis testibus ad

premissa vocatis et rogatis

Et ego Philippus Francisci de Robzicze Crac diocesis clericus publicus Imperiali

auctoritate Notarius quia predictis Constitucioni donacioni Rati et grati habicioni

aliisque omnibus et singulis dum sic ut premittitur agerentur et fierent

una cum prenominatis testibus presens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi

et audivi Ideo hoc presens publicum Instrumentum manu propria scripsi et exinde publicavi

et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis in fidem et testimonium omnium et sin

gulorum premissorum rogatus et requisitus.

Compulsoria pro actis ad supplecionem Registri

Stanislaus de lyschmo decretorum doctor scolasticus sancte Marie collegiate Ecclesie

Sandomiriensis Iudex Commissarius virtute appellacionis cause et partibus infrascriptis a

Reverendissimo in Christo patre et domino domino Sbigneo dei gracia Episcopo Crac specialiter deputatus

Venerabilibus ... ad sanctam Mariam ad Omnes sanctos in Crac

Discretis viris vicariis ecclesiarum predictarum Kathedralem ad sanctam Mariam et ...

in Sambicza et quibus presentes fuerint representate Salutem in domino Mandamus et ...

Commoveris presentis Reverendissimi patris et domini Episcopi Crac fecit obedire mandatis ...

... Episcopi Crac Nobis parte nobilium dominorum Johannis de podgrodze et Sabina

Nicolai Stanislai et laurencii fratrum germanorum de wolia heredum et patronorum Ecclesie

in Sambicza et honorabilis domini Alexandri de Sambicza ad ecclesiam predictam presentati in causa

appellacionis et appellacionum presentatis et exhibitis nobis ... qua debuit ... rem ... tia recepisse

nomine de quorum tenore vos in antea fuit et est facta fides, ... et de eisdem

fidem plenariam facimus Et quia nunc nobis parte dictorum nobilium Johannis de podgrodze

et Sambicza Nicolai Stanislai et laurencii fratrum de wolija et patronorum ecclesie predicte

parochialis in Sambicza et Alexandri eorum presentati est expositum ... munimenta

Iura privilegia instrumenta et alia producta ad causam eorum spectancia et ipsius defensionem

... et alia ... ipsa causa ... ad finalem effectum

et maxime ... contra omnia ... defectum Registri ... suppleri ...

... debitum ... Raphaele de ... procuratore

in Registro ... Compulsoria ... domini ... de Barzinalb

... et officialis Crac et ... Crac et ... premissa ...

decretis doctorem ... et ... parte adversa producte ...

acta et Replicaciones que sunt contra ... omnia ... Registro

et Registro essent ingrossate ... Compulsorie Mandamus

vobis ... habundanti vobis vigore ... Mathia Nicolai de ... paulo Johanni

... honorabilis dominis ... Nicolao de ... Raphael

... Gregorio de ...

6

de Skawina pro Reckary Seni et offic Crac ac Dersai de Borzinolle Judicum proforum notorum et scribas in Civitate Crac Nicolaum de Crolewice assertum plebanum in Dambicza et Stanislaum de Grabowa ipsius fratrem ipsos saluberrime moneri monealis et ... compellatis quos et tenore presencium monemus et compellimus primo ut infra nouem dierum spacium monicionem huiusmodi in vim huiusmodi ... Compulsoriarum ... sequentes quos dies ipsis pro omnibus dilacionibus perfigimus et assignamus et peremptorie terminus ac trina canonica monicione premissa prouidi hay... dni Mathias pauliy Johes Dlugoschus Georgij Nicolaus notarij publici effectualiter et facto supplicat Registrum et minut... proprium parte prefati dni Alexandri putati ad dotem eccl. in Dambicza contra omnia producta Jurisdictionem duo unius de manu Conradi de lapide et aliud de manu Alberti ... simul in Registro non reperiuntur ne reperiri possunt Sarbor appleat et ponat aut copia originalia super quibus idem Stanislaus de Grabowa Judicaturam contradixit putat pro Registro dicto et super defectu clare videmus continere Volumus vero predicti Nicolaus de Crolewice assertus plebanus in Dambicza et Stanislaus de Grabowa ipsius frater dicta duo Jurisdictionem et exceptiones contra omnia producta quibus contradixerunt aut si illa in fraude et dolum retinuerunt et retinent indebite obtinent apud ipsos dimpacta ultima die monicionis vobis reparent aut saltem juramento ipsorum medio dicant quod non habent nec habuerunt nec sciunt aliquem ea habentem Alias si secus fecerit vos ipsos ex nunc prout extunc et extunc prout ex nunc in his scriptis nouem et voto excommunicamus in hiis scriptis quos vos denunciad... et excommunicatos singulis diebus dominicis et festiuis tam diu premissa compleverunt donec aliud habueritis in mandatis Datum Crac v die mensis Januarij Anno dni millesimo ccc ... plus ... vero sub sigillo Episcopalis scitu Ecclesiae reddatis sigillatum cum Annota

Ego Mathias vicarius in Dambicza feci mandatum citando personaliter et monendo Nicolaum de Crolewice introscriptum die Sabati et festo Sancte prisce

Sequitur citacio ad videndum eos declarari incidisse similes censuras

Stanislaus de Lischmo decretorum doctor ... suprascriptis discretis viris vicarijs ad Kathedralem et ad omnes alios et quilibet requirendum Salutem in domino et nostris huiusmodi ymo verius ... publicati dni Epi Crac obediri mandatis Noveritis Commissarius Reverendissimi patris et dni Epi Crac vos nouiter recepisse de quarum tenore vobis fuit et est ad plenum scitum fides hesitantibus ... plenam fidem faciamus loco et tempore oportunis harum in vigore et auctoritate huiusmodi vos ... et monemus sub poena excommunicationis ... obediri ... Nobilem Dorotheam de Pogwiedzyt Nicolai Stanislai et laurencij fratrum Cowalia hered. et promotores ... in Dambicza et ... dni Alexandri vicarij de sancta Maria in Crac ipsorum putati ad dotem eccl. in Dambicza ... aceidere ... dnis Mathia de Grodek ... vicarijs dni Raphael de Skawina et offic. ... et Stanislaum de Grabowa Nobilem Nicolai de Lathosin Katherine et hedwigis de Dambicza peremptorie ad videndum ipsos per nos declarari incidisse similes censuras ab eis ... Compulsoriis et monicionis ... quas per nos ... moniti Registrum ... originalia ... concordancia ... et coram vobis reputant et ... aut dicant causam racionabilem cur et quare premissa fieri non debeant Cum ipsis coram vobis Crac ... quia ... ipsa proxima post festum Sancti pauli confessoris in domo habitacionis nostre Crac hora tercia peremptorie assignamus Datum Crac ... mensis Januarij Anno dni millesimo cccc ... plus ... vero sub sigillo Episcopalis scitu ... reddatis ... cum annota

Dns Mathias de Grodek de mandato ... Ja... appellat a Citacione suprascripta ad Curiam Romanam

Item Sponte compulsorium domini Nicolai de Crolowicze feria 3 die sete proxima Sabato Et hinc et ... xxviij Januarii Nobilium Johannis de podgrodze Nicolai Stanislai et Laurencii de wolya nominibus Allegator ipsorum putatus ad Ecclesiam in Dambiza et suo nomine Reproduxit Compulsoriam debito ... Contra Nicolaum de Crolowicze petivit dominum Iudicem ad Compellandum ipsum ... certas Scripturas ... omnia et ... Juxta tenorem processus et ... legitimum ipsius suspendendo monitionibus effectum hodie ... decrevit citacionem contra eundem ad videndum ipsum declarari incidisse ... [illegible] Michael de Crosna et Stanislao de Piotrowicze ...

Instrumentum Compromissionis arbitrorum ... Allegatori

In nomine domini amen. Anno natiuitatis eiusdem Millesimoquadringentesimo quadragesimo septimo Indictione undecima die vero Mercurii xxiij mensis novembris hora vesperorum vel quasi pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Nicolai divina providencia pape quinti Anno primo in opido Pilzno ... in domo providi viri Michaelis ... pretoris opidum Pilznam et in pallacio ... in mei Notarii publici subscripti et testium infrascriptorum ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum Constituti personaliter nobiles viri domini Johannes de podgrodze et Dambiza Nicolaus Stanislaus et Laurencius filii olim Nicolai de wolya heredes et patroni ecclesie parochialis in Dambiza ... ipsorum et suorum litisconsortum nobilium et ... domini Allegatoris de Dambiza ipsorum ad ... omnibus melioribus modo via iure causa et forma quibus melius potuit et debuit fecit creavit constituerunt et solempniter ordinaverunt ipsorum verum et legittimum procuratorem factorem actorem gestorem et ... specialem et generalem ... Johannem de Znona absente tamquam presente ... in omnibus et singulis causis suis quas habet vel habiturus sunt ad nobilibus Nicolao de ... [illegible] et Hedwigi et ipsorum litisconsortibus patronis ecclesie parochialis in Dambiza et Nicolao de Crolowicze ipsorum ad dictam ecclesiam putato ... Stanislao de ... decretorum doctore scolastico Sandomiriensi Iudice Commissario ... et dominum ... et quibuscumque aliis Iudicibus ordinariis ... extraordinariis ... ad comparendum arbitros eligendum ... arbitralem emologandum approbandum et ratihabendum ad comparendum arbitros eligendum ... et ... videndum ... prout ... partes ... et ... sententias et ... ad ... submittendum et submitti videndum et ... instrumenta privilegia instrumenta et ... videndum et ... videndum ... testes purgandum et purgari et approbari videndum ... arbitros arbitra ... et amicabiles compositores eligendum nominandum et locandum ... et ... nominari et locari videndum et alium vel alios arbitrum vel arbitros ... eligendum nominandum et locandum ... absentem electum vel electos ... et compromitti videndum ... arbitralem ... arbitros arbitratores et amicabiles compositores latam ... emologandum et emologari videndum partes ... arbitrale ... et ... videndum expensas petendum et recipiendum ... declarandum taxandum declarari et taxari videndum ... et aliud omnia et singula ... faciendum gerendum et exercendum que in premissis et circa premissa necessaria fuerint et oportuna ... unum vel plures procuratores substituendum et ipsos vel eorum alterum revocandum et ... quotiens sibi oportunum et ... alia omnia ... faciendum gerendum et exercendum ... et singula faciendum gerendum et exercendum ... legittimis procuratoribus ... domini constituentes facerent ... si premissis ... [illegible] ... specialiter ... in mihi Notario publico subscripto ... solempniter

stipulanti vice et loco omnium quicquid quandoque per dictum ipsorum procuratorem vel eius substitutos aut sub-
stituendos actum factum et procuratum fuerit in premissis

stipulanti vice et loco omnium et singulorum quorum interest vel interit aut interesse poterit quomodolibet in futurum
sententiam gratam et firmam habituros quicquid per dictum ipsorum procuratorem vel eius substitutos aut substi-
tuendos actum factum et procuratum fuerit in premissis et quolibet premissorum. Volentes eum et ipsius substi-
tutos relevare ab omni onere satisdandi promiserunt in se super iudicio sisti et iudicatum solvi sub
omnium bonorum suorum presencium et futurorum obligacione et ypotheca. Super quibus omnibus et ~~singulis~~
singulis memorati domini constituentes petierunt sibi a me notario publico subscripto unum vel plura
publicum vel publica confici instrumentum et instrumenta. Acta sunt hec anno ~~etc~~ indiccione die mense
hora pontificatus et loco quibus supra presentibus ibidem Nobilibus et honorabilibus viris dominis Johanne Kulig herede
de Chotowa Nicolao Baruth sculteto de Copithowa Thoma advocato de Pilszna Nicolao
Sallhar vicario in Pilszno et Johanne Brzewith clericis et armigeris Cracoviensis diocesis
testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis

Et ego Michael Nicolai de Bucha clericus Cracoviensis diocesis publicus imperiali auctoritate notarius
quia predictis procuratoris constitucioni omnibusque aliis et singulis premissis dum sic ut premittitur
agerentur et fierent una cum prenominatis testibus presens fui eaque sic fieri vidi et audivi Ideoque
hoc presens publicum instrumentum per alium me aliis occupato negociis fideliter scriptum exinde confeci
subscripsi signavi et in hanc publicam formam redegi Signoque et nomine meis solitis et consuetis
consignando in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus

Instrumentum ad arbitrandum compromissum in personam Alexandri

In nomine domini amen. Anno a nativitate eiusdem Millesimo quadringentesimo quadragesimo octavo Indiccione XI
die vero Iovis [illegible] mensis Decembris hora vesperarum vel quasi pontificatus Sanctissimi in Christo
patris et domini nostri domini Nicolai divina providencia pape quinti Anno eius secundo In oppido Pilznensi Cracoviensis
diocesis in dote parochialis ecclesie ibidem et in stuba [illegible] in mei notarii publici et testium
infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum presencia Constituti personaliter Nobiles [illegible] et domini
Iohannes de Pogwizdze et Dambiza Nicolaus Stanislaus et Laurencius filii olim Nicolai de Wolia heredes
et patroni ecclesie parochialis in Dambiza Cracoviensis diocesis prefate ipsorum et suorum litisconsortum nominibus omnes
in solidum Ratificando acta alias per Circumspectum virum magistrum Henricum de Strelcze procuratorem causarum Consistorii
Cracoviensis in causa iurispatronatus prefate ecclesie in Dambiza tam coram domino Raphaele officiali Cracoviensi quam
etiam coram domino Derslao de Borzimow decretorum doctore archidyacono Cracoviensi et Stanislao de Leschno
etiam decretorum doctore scolastico Sandomiriensi iudicibus et commissariis per Reverendum in Christo patrem et dominum
dominum Sbigneum dei gracia episcopum Cracoviensem in dicta ~~[illegible]~~ dicte ecclesie in Dambiza specialiter deputatis
factos et procuratos. Omnibus melioribus modo via stilo causa et forma quibus melioribus potuerunt et
debuerunt fecerunt et creaverunt constituerunt et sollempniter ordinaverunt ipsorum verum et legitimum procuratorem factorem
actorem gestorem et nuncium specialem et generalem Circumspectum virum magistrum Iohannem de [illegible]
Consistorii Cracoviensis causarum procuratorem absentem tamquam presentem in omnibus et singulis causis suis quas
habent et habituri sunt cum Nobilibus Nicolao de Lathosin Katherina et Hedwigi pueris et eorum
litisconsortibus patronis ecclesie parochialis predicte in Dambiza et Nicolao de Cralewicze ipsorum ad
litisconsortibus [illegible] coram venerabili viro domino Stanislao de Leschno decretorum doctore scolastico
[illegible] Reverendo in Christo patre et domino Sbigneo dei gracia episcopo Cracoviensi
Sandomiriensi iudice commissario [illegible] et quibuscumque aliis iudicibus ordinariis et extraordinariis arbitris electis
[illegible] specialiter deputatis et quibuscumque [illegible] assignatis ad compromittendum et arbitros eligendum
et nominatos per eundem ipsorum procuratorem et factorem [illegible]
[illegible] arbitralem emologandum approbandum et ratihabendum penam in compromisso assumendum et assumi vi-
dendum [illegible] ut premittitur assumpta partes [illegible]
[illegible] munimenta et privilegia [illegible] producendum
remittendum et remitti videndum et obtinendum [illegible] testes [illegible] videndum [illegible]
[illegible]
[illegible] arbitros arbitratores ac
amicabiles compositores eligendum nominandum et locandum [illegible] eligi nominari et locari
videndum et alium vel alios arbitrum vel arbitros si quem electum vel electos in [illegible] vel absentari
videndum et alium [illegible] nominandum et locandum in eum et in eos compromittendum et compromitti videndum [illegible]
[illegible] eligendum [illegible]
[illegible] arbitralem per arbitros arbitratores et amicabiles compositores lata
[illegible] partes [illegible] et super arbitrio
[illegible] emologandum et emologari videndum [illegible]
si opus fuerit iurandum et iurari videndum expensas petendum et recipiendum et ipsas [illegible] declarandum
[illegible] taxandum et taxari petendum ac super eis iurandum
taxandum declarari et taxari videndum [illegible]

et prout videbitur unum vel plures procuratorem vel procuratores loco sui substituendi et eum vel eos quocienscumque sibi oportunum revocandi et omnes procuratores huiusmodi in se reassumendi Et generaliter omnia alia et singula gerendi faciendi exercendi et procurandi que in dicta causa et causis oportunum ac legitimis procuratoribus a lege vel canone sunt concessa et que ipsi domini constituentes ipsi facere aut facere possent si personaliter interessent. Etiam si talia forent que mandatum exigunt magis speciale quam presentibus est expressum Promiserunt quoque ipsi domini constituentes michi notario publico subscripto solempniter stipulanti et recipienti vice et nomine et singulorum quorum interest vel interesse poterit quolibet in futurum se ratum gratum et firmum perpetue habituros quidquid per dictos procuratores suos vel eorum substitutum vel substituendum actum factum seu procuratum fuerit in premissis et quolibet premissorum Et volentes eos et eorum substitutos et substituendos ab omni onere satisdandi relevare iudicio sisti et iudicatum solvi sub omnium bonorum suorum presentium et futurorum obligatione et ypotheca Super quibus omnibus et singulis prelibati domini constituentes petiverunt sibi a me notario publico infrascripto unum vel plura publicum vel publica instrumentum vel instrumenta confici Acta sunt hec Anno indictione die hora mense pontificatu et loco quibus supra presentibus ibidem honorabilibus viris dominis Nicolao Balhor et Michaele Nicolai de Duola ac Martino Mathie de Kemisia clericis Cracoviensis et Premisliensis diocesis ac pluribus aliis fidedignis testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis

Et ego Laurencius Johannis Zorn clericus Premisliensis diocesis publicus imperiali auctoritate notarius quia premissis actorum ratificacioni procuratorum constitucioni ceterisque sicut premittitur omnibus et aliis et singulis predictis dum sic ut premittitur agerentur et fierent una cum prenominatis testibus presens fui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi Ideoque presens publicum instrumentum per alium manu mea propria scriptum exinde confeci subscripsi et in hanc publicam formam redegi Signoque et nomine meis solitis et consuetis consignavi in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus Constat michi de rasura in quodam [illegible] non vicio sed errore commissa Laurencius [illegible]

Oblacio istorum instrumentorum est nota ante in quinta folia ibi vide

Secuntur exceptiones contra Johannem de Pedgrodz et Allexandrum quia mandatum premissum Nicolai de Crolewicze

Sunt quoddam pretensum instrumentum ratificacionis procuratorum constitucionis pretensi videlicet domini Philippi notarii Francisci de Robiecze asserti publici auctoritate imperiali notarii et in dicto instrumento premissi Nobilium Dominorum Nicolai de Lathoschin Katherine uxoris Jakschani et Hedwigis Stanislai germanarum sororum de Dambicza assertorum patronorum et defuncti Nicolai de Crolewicze ad ecclesiam parrochialem et contra nobiles dominos Johannem de Podgrodze et Dambicza Nicolaum Stanislaum et Laurencium heredes de Wolicza fratres germanos patronos eiusdem parrochialis in Dambicza et honorabilem dominum Allexandrum ad dictam ecclesiam in Dambicza presentatum Nunc venerabilis domini Stanislai de Lisczino decretorum doctor scolastici Collegiate sancte Marie Sandomiriensis coram vobis in iudicium oblatum et productum in presencia venerabilis viri domini [illegible] procuratoris et nomine procuratorio procuratorum dominorum Johannis de Podgrodze Nicolai Stanislai et Laurencii fratrum de Wolicza patronorum supra scriptorum et honorabilis domini Allexandri presentati ad dictam ecclesiam in Dambicza. Asserendo dictum pretensum instrumentum tale quale de manu eiusdem Philippi Francisci de Robiecze clerici Cracoviensis diocesis publica imperiali auctoritate notarii scriptum et suo consueto ante [illegible] [illegible] premissum sit si qua aut quatenus in dicto pretenso procuratorum ratificacionis instrumento que sunt [illegible] [illegible] possunt parte sua et contra procuratorem adversum illa in ea parte [illegible] non intendit impugnare vel impugnat sed admittit et approbat saltem premissis tacite admissis et approbatis et approbandis instrumento ac faciunt aut facere videntur parte adversa et contra procuratorem suam opponit dictus procurator nomine quo supra et excipit arguit opponit et excipiendo dicit quod dictum pretensum procuratorum instrumentum est invalidum atque nullum male et sine effectu confectum et insubstantiale et alias sed tale quod non noceat parti quando [illegible] produci et tale quod vos non obstante vos venerabilis domine potestis et de iure debetis dictum pretensum instrumentum ratificacionis procuratorum repellere parti [illegible] de iure repellendum ex causis et racionibus infrascriptis et primo etc.

Et quo ad dictum processum iusticiam ratificacionis petitur in iudicio venerabilis domini Stanislai de Mysczkowo
decretorum doctoris scolastici Sandomiriensis dicimus non esse admittendum pro eo et ex eo quia processus
notarii Philippi Francisci alterius de Robczycze et presbyteri Cracoviensis dyocesis se gerentis uno tabellione
publico non habent personas constituentes eorum se procuratores in iusticia parte eorum constitit et scribi procuravit
videlicet Nicolaum Stanislaum et Laurencium qui nunquam fuerunt procuratores talis legitimi constitucionis et rezennt
et talis notarii veniat omnino puniendus Et dictum processum iusticie per vos dominum Regentem repellandum
tamquam falsum et non planum notarii confectum autenticum autenticum non habentem Nec scitur quis dictum
Philippum Francisci de Robczycze creavit in notarium quis fuit notarius vel sua creacione et iuramenti prestiti
tuorum nec scitur per que ad exercendum officium tabellionatus in dyocesi Cracoviensi fuit et est admissus
ut patet per Registrum presentem domini et domini Zbigneui dei gracia Episcopi Cracoviensis aut sanctum in spiritualibus vicarii generalis
vel officialis Cracoviensis verum patet dictum processum iusticie iuris ratificacionis simul patet non placeret legalitatem ipsius
per venerabilem virum dominum Dersslaum de Borzimow decretorum doctorem Archidiaconum et Canonicum Cracoviensem iudicem
commissarium prefati domini Episcopi Cracoviensis et insufficienciam ipsius fuit et est per prelibatum repulsum et
ciectum quod ac hec sunt vera dictus procurator refert se ad Registrum prefati domini Dersslai Archidiaconi
Cracoviensis Iudicis commissarii supradicti Constat siquidem ex instrumento honorabilis domini Erasmi Conradi
de Czchow notarii publici qui iusticiam ratificacionis petitur ex persona conspecti agri honorabilis de Strelcze
presentibus ... prefatorum Nobilium Nicolai Stanislai et Laurencii de Wolya scripsit et consignavit Et similiter
iusticie honorabilis domini Laurencii Johannis de Landishut moderni plebani de Pilszno quod Nobilis domina
Anna mater predictorum Nicolai Stanislai et Laurencii de Wolya agens in humanis coram eo notario publico
confessa est et cognovit manifeste quod ipsa sola putacionem de persona dicti presbiteri Nicolai de
Crolowycze non fecit et non filiorum fecit et item confessa est quod nullus sit ad tutelam pro minori
puerorum dicte domine Anne patet quod ipse dictus Johannes de Podgrodze ut frater patruelis fuit cum
domina Anna in iure terrestri in Carnow domini Johannis de Podgrodze et Clementi de Lowacz
obligaverunt se solvere pensionem in manus dicti domini Johannis et Clementi usque ad perfectam etatem
filiorum dictorum puerorum quod ac hec sunt vera dictus procurator refert se ad librum iuris terrestris domini
apud acta venerabilis viri procuratori verum et ipsa questionem coram venerabili domino Raphaele de Sczawina
preposito Kyelcensis Canonico et officiali Cracoviensi quidem per causa presentacionis sicut et processum est Nomine
Nobilium Johannis de Podgrodze Nicolai Stanislai et Laurencii fratrum de Wolya et Dambiga
contra putacionem de persona honorabilis domini Alberti per vos facta processum fuit usque ad sententiam diffi-
nitivam placerent hec quod per acta ... iusticiam clare constat ad quod se refert dictus procurator Et posito
et non concesso et concesso et non admisso quod aliquis eorum putacionem per sententiam placerent revocasset
tamen revocare ea non potuit quod lapsis quatuor mensibus nullus eorum putatam revocare patet
verum ad cadet ... utriusque partis et ita de iure gaudet quod esset eorum totum presens iuris dicti dictum
revocantes si qui essent tenerentur ad expensas putato tales ut premittitur revocato per eorum
indebita revocacionem

Margin (left, beside the line beginning "filiorum dictorum puerorum"): von ... filiorum ... ... tenent possessiones

Contra quandam pretensam cautelam [illegible] exceptionem aparte nobilium Johannis de Podgradze et Allexii de Dambicza et contra instrumentum mandati sive procuratorii magistri Philippi Francisci de Robczicze clerici Cracoviensis dyocesis publici imperiali auctoritate notarii legalis et ad officium thabellionatus exercendum per venerabiles viros dominos Johannem de Elgoth decretorum doctorem scolasticum et canonicum vicarium in spiritualibus generalem Cracoviensem et dominum officialem admissum confectum conscriptum et consignatum ex aparte nobilium virorum dominorum Nicolai de Lathoschin Nicolai Stanislai et Laurencii filiorum olim domine de Wolya et Hedwigis et Katherine de Dambicza et ipsorum litisconsortum heredum et patronorum ecclesie parrochialis in Dambicza et discreti domini Nicolai de Crolewicze actum per ipsos bonum acceptum putatum [illegible] dicti et ad plebaniam annales annis retractis eiusdem ecclesie [illegible] coram vobis venerabili domino iudice productum et oblatum productum et oblatum pars et nomine procuratoris predictorum dominorum Nicolai Nicolai de Lathoschin et ipsius litisconsortum et eorum putati super premissis innitendo et adherendo factis que insistendo suis exceptionibus contra dictum instrumentum aparte dictorum Johannis de Podgradze et Allexii de Dambicza et contra prefatos dominos Nicolaum de Lathoschin et alios ipsius litisconsortes et Nicolaum de Crolewicze putatum eorum super premissis dat et producit. Replicat opponit arguit et replicando dicit quod dicta pretensa cautela tamquam generalis in ea fuit et est scripta tamquam exceptio cavillatoria invalida frustratoria frivola et omnis nullius roboris vel momenti et alias talis que veniet repellenda per vos venerabilem dominum iudicem et virtutem precludendam contra exceptiones et rationibus in exceptionibus dictorum nobilium dominorum Nicolai de Lathoschin Nicolai Stanislai et Laurencii de Wolya et aliorum ipsorum litisconsortum super descriptorum predictorum productis in breviter infra dicendis vel ut in [illegible].

Et primo descendendo ad easdem pretensas exceptiones ubi dictus pretensus excipiens multiplicando verba inutilia et plures reiterando eadem nititur excipere contra notarium Philippum supradictum quod non esset legalis nec ad officium thabellionatus exercendum per dominum lociordinarium Cracoviensem aut eius vicarium in spiritualibus generalem admissus. Breviter replicando dicit quod dictus Philippus Francisci de Robczicze est persona autentica et legalis admissa ad officium thabellionatus exercendum per dominum lociordinarium Cracoviensem et eius in spiritualibus vicarium generalem super dictum ut habetur in actis sive matricula vel registro [illegible] notarii publici sunt conscripti et intitulati ad que refert se dictus procurator nomine procuratorio quo supra in modum probationis premissam replicationem quo ad hoc.

Item descendendo ad alias pretensas exceptiones ubi dictus pretensus excipiens licet flete deducit videtur quod dictus Philippus notarius conficiendo dictum instrumentum scribit absentes et non preditos personas nobiles dominos Nicolaum Laurencium et Stanislaum de Wolya filios olim domine et Nicolai de Wolya et quod in illis locis concernit dictum instrumentum etc. Breviter replicando dicit quod ipse excipiens frustra excipit verum prefatus dominus Philippus in quo suo cum domino Nicolao de Crolewicze super dicto descenderat et extiterat ad dictos dominos Nicolaum de Lathoschin Nicolaum Stanislaum et Laurencium et eiusdem conscribens conscripsit et instrumentum procuratorii et ratificationem constat seriem prout in eodem instrumento continetur verum et in alio instrumento manu magistri Nicolai

Pauli de Costen etiam Poznaniensis dyocesis publici imperiali auctoritate notarii scripto et consignato [illegible] notarium actorum coram vobis venerabilis domine iudex et causa putans ratificationis et constitucio habetur plene continetur videlicet quod ipsi Nicolaus Stanislaus et Laurencius filii olim domine de Wolya personaliter Cracovie convenientes huiusmodi ratificationem et approbationem personaliter constituti fecerunt et rogaverunt se aliquem putasse predictum Allexium nec alium aliquem preter Nicolaum de Crolewicze predictum quem eundem premia materie eorum constituerunt se putasse ut clare apparet exterius eiusdem instrumenti et similiter exterius instrumenti predicti Philippi quibus est standum et plena fides est ipsis adhibenda ad parte autenticas et legales personas seriem quod rei gesta est et factum est habuit et hec sunt conscripta et consignata cum ac predicti duo notarii magister Nicolaus Pauli de Costen et Philippus Francisci de Robczicze sunt admissi ad officium thabellionatus exercendum dictus pars nomine quo supra procuratorio offert se probature per matricula sive matriculam super dictum et vobis venerabilis domine dictum magistrum Nicolaum habuisse pro notario legali in scriba putatus cause ut manifeste apparet ex actis vobis venerabilis domine iudex quibus standum est.

Item ad alias pretensas exceptiones ubi dictus pretensus excipiens videtur deducere de quibusdam cautionibus inaggerature instrumenti prefati Philippi etc. Breviter replicando dicit cum dicto que esset cautela in aliquibus dictionibus procuratoris per huiusmodi cautionem instrumentum viciari non potest ex quo notariis de huiusmodi cautionibus constat quia eciam et expressimus notariis

sexe accidit oberrare et tunc oportet corrigere quod non mutat substanciam iusticie nec eciam variat
intellectum legentis siveque congruitas et regula iusticie quod verbum quandoque ad tales congruitates completur
vero solum quantum quod non ob possunt vero esse perfecte et plene in regulis gramaticalibus nisi
tales esse incongruitates quod copia non possit sensus et intellectus colligi et percipi tunc primo vicesimum
iusticiam conferret sed ubi perfectus sensus et intellectus percipitur et eliciatur nec mutat substanciam nec
materiam iusticie neque variat intellectum ymmo predicta dicunt iuste ex parte domini Mixconi et Johannis de
Podgradze super ratificacione confecta fuerit et sunt suspecta et defectuosa prout dictum est in excep-
cionibus parte replicatorum dominorum Nicolai de Lathostkyn et aliorum suorum litisconsortum producte et
oblate ad quas se refert dicte partis vero primis quo supra

Has et replicaciones causas quod legitimas dictum prout non vero primis quo supra dicitur facit exhibet
producit petentes ipsas admitti tamquam veras et veraciter quamvis dictas quod pretensas excepciones
partis adverse tamquam frivolas et inanes repelli iusticia quoque predictum Mauricii Philippi Simeonis
de Kobyrze testem admitti dictaque dicta iusticia parte dominorum Johannis de Podgradze et
Mixconi producta repelli quoque Johannem et Mixconem ad expensas racione huiusmodi predictarum
excepcionum et iusticiarum partis adverse et occasione predictarum replicacionum replicacionum excepcionum
partis sue ac indebitarum fatigarum predictis dominis Nicolao de Lathostkyn Nicolao Stanislao
et Laurencio de Walya fratribus et Hedwigi de Dambicza et eorum litisconsortibus et Nicolao
de Krolewicze eorum curatore parti sue condempnandos fore et condempnari condempnatosque
ad dandum et solvendum compellendos fore cogi quoque et compelli per vestram venerandam iudicia et viam
inrevocabilem iusticia et censura ecclesiastica mediante viis et remediis oportunis sibi per vestram
salvis salva correccione predictarum replicacionum et aliorum dandum

Copia Replicacionum Nobilium dominorum Nicolai de Lathostkyn et eius litisconsortium
contra excepciones Johannis de Podgradze et Mixconi de Dambicza oblata die Iovis
penultima Marcii Anno domini Millesimo cccc xxix

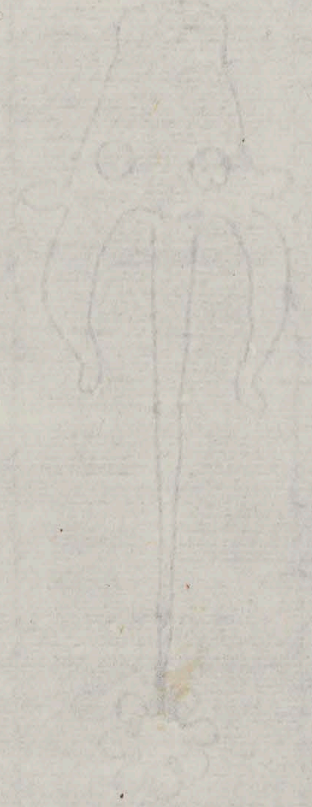
Interlocutoria

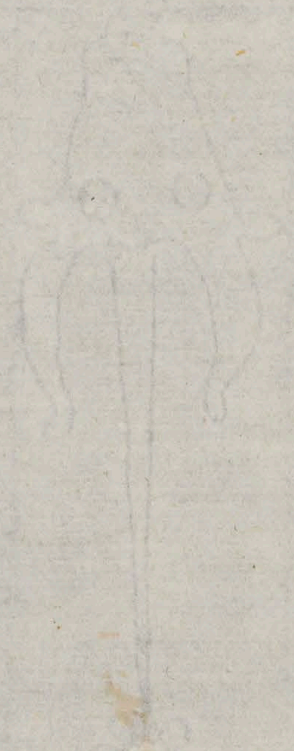
In causa iurispatronatus in ~~Dambiza~~ Ecclesie parrochialis in Dambiza que inter discretos
Alexandrum de Dambiza vicarium ad sanctam Mariam in Cracovia presbiterum ex una et Nicolaum de
Crolowicze parte ex altera presbiterum [illegible] controversia et differencia vertebatur super eo quod quilibet eorundem
presbiterorum se dicit presentatum ad ecclesiam parrochialem in Dambiza Nos vero habita deliberacione attentis
hiis diversis presentacionibus [illegible] per hanc nostram interlocutoriam sentenciam decrevimus utrumque
presbiterum videlicet Alexandrum et Nicolaum de Crolowicze fore admittendum et ad mittimus ad cognicionem cause
instruendum et presentacionem huiusmodi [illegible] ad probandum quod predicti Nicolaus Stanislaus
et Laurencius fratres de Wolya ipsum solum Alexandrum aut ipsum solum Nicolaum de Crolowicze
infra [illegible] quatuor menses a iure [illegible] ad presentandum statutum [illegible] vacacionis et
veri et presentatores ad ecclesiam parrochialem in Dambiza esse, aut prefati Nicolaus Stanislaus
et Laurencius [illegible] ipsorum tutorem aut tutores sufficientes et legitimos presentarunt quibus proba-
cionibus premissis et eorum [illegible] per habita instrumentorum de manu Laurencii Czory de
Landshut Michaelis de Dubla et Philippi Stranasii de Kobgige notariorum sufficiencia
liquido apparebit dumtaxat dictorum notariorum legalitate probata cum legalitate proba-
cionis et aliorum ipsi [illegible] in [illegible] et replicacionibus per dictas partes hincinde
nominibus ipsorum et suorum presentatorum ~~infrascriptis et aliorum~~ intrascripte et aliorum hic non
expressorum [illegible] posterius reservamus Dominus Alexandrus et Nicolaus de Crolowicze presentes [illegible]
interlocutoriam [illegible] ad [illegible] expensas [illegible] in dicta interlocutoria [illegible] nullo [illegible]
[illegible]

Crastino [illegible] mensis Mai huiusmodi Interlocutoria pronunciata

Canonum Constitutiones canonum ab omnibus sunt servande. Non. Ipsa et imperator legibus non constringitur lig. secundum leges se vivere profitentur velle. Legatus a principe ligatur constitutionibus iudex secundum leges et iura provinciae. Cognoscentes. Constitutiones debet tuciones respiciunt futura non preterita nisi de preteritis in eis fiat mentio. Non. Nunc quesito non de his quae sunt provinciae ser. ca. Translato sacerdocio. Quod uno congressu statuitur intelligitur in altero congressu statutum. Nam concupiscentia. Constitutio etiam quod prohibet omnia videtur prohibere que sequuntur propter illo. Ne innitaris prudentiae. Constitutiones decretorum sunt singularibus opinionibus preferende. Cum omnes. Constitutiones capituli que non essent cognicentes vel communes omnibus per quas tollitur antiqua consuetudo vel secundum primus Retractari debet consuetudo capituli facta contra antiquam consuetudinem et sine causa rationabili hoc dicit in summa. Ut ne ecclesiarum. Constitutio laici facta in rebus ecclesiae non valet. Cum accessisset. Dignitas personatus capituli de ecclesia sublata per eam prius confirmata non intelligitur ulterius vacare nisi contra eam fecerunt aliud inde recipiendo. Item. Cum ex ferrariensis. Si canonia est sua constitutionem decreto uno recipiet aliquem in canonicum ultra numerum tenetur eum de fructibus super crescentibus providere h. d. Prebenda est ius quod provenit constitutione. Canonia est ius quod provenit ex electione. Ecclesia sancte Marie. Cause ecclesiarum non debent per constitutiones laicorum diffiniri. Non quod nullum maleficium sine dolo vel lata saltem culpa que dolo comparatur fieri debet prout xv q. i. Aliquis de summa Trinitatis c. i. et necessitas excusat a furtu de conse. dis. v. Discipulus. Sed sic et dolo ut in eadem glo. regulare quod quod

Exlibris vite devotum. Pena pro iuratorum que ratione pro extimata per constitutionem iustam intelligitur temporalis non spiritualis h. d. Ex parte episcopi. Non de statuto per quod aliquis diminuit sunt ea etiam si in forma communi prius sunt confirmata h. d. Cum constitutio. Constitutio futura respicit tam non preterita nisi de eis de preteritis fiat mentio h. d. Constitutio ipse omnes ligat. Constitutio debet esse honesta iusta clara et nulla obscuritate debet continere. Ipsa est vinculum omnium christianorum et ecclesiarum.

De rescriptis et eorum impetrationibus

Rubrica de rescriptis et impetrationibus

Sicut romana. Privilegio generali vel rescripto suum ius tam nunc obtento obstare rescriptum speciale etiam si de ipso non fiet mentio h. d. Ex parte. In rescripto intelligitur clausula si est ita et est de facto suspectum si causae contentionem vetat h. d. Ceterum. Si in secundo rescripto mentio non fiat de primo adversarii eius prevalet primum alias non secundum et si primum fuit devolutum primum vel commune to sensu impetratum non de secundum. Hoc tacito imperatum h. d. Intelleximus. Ex diversitate narrat in rescripto sufficit impetratum alterius probare h. d. Si rescriptum est copulative impetratum debet utrumque probari. Si quis aliquid. Sed cum ma. datum apostolicum dirigitur debet illud exequi vel assignare iustam causam quare illud non exequitur h. d. Cum ordinem. Privilegium non tollit per ius commune si decreto specialem non faciet mentionem h. d. Ad aures nostras. Non valet rescriptum ad beneficium impetratum nisi tacet dignitates impetrantis. Ad hoc summus. Non de rescriptum per quod mitti indices debent vel futura negotia committitur vel delegatur h. d. Si autem aliquem. Reus concepit contra rescriptum mentionem non faciens de suo nisi dolo vel negligentia non fuit visus illo h. d. Eam te. Si vacante sede episcopali ipsa mandat capitulo quod conferat alicui beneficium episcopus prius ea creatus et non dum consecratus debet mandatum adimplere h. d. Ad audientiam. Ita latinitas viciat rescriptum. Ex parte. Non potest opponi contra suum rescriptum tacitum intus tam quam quod appellans impetrant non facta mentione de sua appellatione h. d. Scis. Civitatis rescriptum in quo scribitur pluribus una causa quod si non omnes sic inter se impetrata sunt et facta h. d. Pastoralis. Delegatus una causa

gnali quando alij et rebus aliis aut oppso
rez ul priuaz impone lz et tali pcto
gnali p qd ad spetie no est derogatum
p speciale derogat lz de ipo no faciet
mecione h. d. **Sedes aplica** Clausu
ule gnalis quando alij et rebus aliis in
pcto oppoitis inseri non includit ul et
maiores priuas ul res qui ibi sunt ex
pssc patet vo ul minores includit nisi
fraus ul doly interueniit h. d. **Extenden**
tem gtra vnu sup eodem negocio ad di
uersos iudices impetrat diuisa pcta
cis uti pdit comodum utriusque h. d. **Eo**
adeo no valet lre seu pcto ad bnficium
obtinend de bnficio impetratis no faciens
mecionem h. d. **Consam que** ordo pcti
impetratorum recepit p iuris gnale h. d.
Constitutus no vz pcto executoriam
sup canonia ul pbenda impetratu i
quo no fit mecio de certo canonicatu
immo pnomiato finato h. d. **Eum lris**
tum in pmalia vero tract ul fieri oppo
nit i pcto tacit impetratis et qui p
simplicitate ul ignoranciam impetrat eo
lre tacente ul flo oppsso quo tacito ul
oppsso ipa lras no dedisset caret eam
impetratis et si ipa uelonnig i fra gnali
lras dedisse iudex sm formam iuris pro
det h. d. **Edocem postulasti** Quam
mostery gueniit abbas p pcto i quo
nulla mecio fit de conuentu et ppt hoc
no potit applicari abbas nisi gueniit et
abbate sunt negocia seu bona ul ad
ministracio diuisa ul separata h. d. **Cu**
dilecta pcessz habity p lras simpliciter
initur scilicet vo gtra formam madati
seu pcti initij inuetur h. d. **Plerum**
contingit vaz pcto scdm lz no fa
ciet mecione de pmo quo uti obmisit
impetratis infra annu h. d. **Cu contin**
gat Sy ordinarius recipit madatu
diuisis iudicibus gtra pt sm epqm et
cum sm et alium no h. d. **Olim ex lris**
Si i pcto plura narrant diuisus effectus
opancia ad utrum effectu gsequend no suffi
cit alterum solum pbari h. d. **Dilectus**
filius pcto impetratu sup restitucione
bnficij no vz si de ea amocionis et
spoliacionis impetratis no faciet mecionem
h. d. **Postulasti** No vz rescriptu impe
tratu ad bnficium obtinend i quo ipetrans
de ppetua vicaria qm lz no fecit mecionem h. d.

Non nulli p lras aplicas de hac co
stitucione no faciens mecionem no pt qs
i ius ultra duas dietas qs sua diocesi
citari seu trahi h. d. **Sunt et alij**
No vz pcto ad lites impetratu sine spe
ciali dni madato nisi impetrans sit
de pnis agnibus no eriguit madatu h. d.
Dilectus filius Reus agit reale capi
tanr dicte afinibus diocesis ubi res est
et de meritis apploy no iudex agnoscere sz ad
quo gtitat appellatum cognoscere dz h. d.
Capitulum sancte crucis Si plures impetrant
iudices in eadem cca stat date et pmis
ipetrans pserat et solus recipiat h. d.
No q lre bnficiales pnt pmittere ad
bnficia 2o vide q lre pnt dici quando
spirituale racione tenenti .i. racione cuius
qd gtinetur in lris de quo i in c. ad
audienciam p doc et p ffredricum i in suo
tractatu de pmutacione et renuncias
lris bnficialibus vide renunciacione fuiri
sibi collibus gpetenti ut in c. bane et
in c. veniens i de Renunc. lz institucionem
um fete no vide renunciacione **Ad audi**
enciam Si qs lris ad bnficia eis
renunciauit ppt annuam pensionem no valet
lre pq mado ipetite si de pmis lris
no faciant mecionem h. d. **In nostra re**
cepty p lras aplicas lz pbenda oppor
tat p alias lras hoc supprimens in alia
ecclia recipi seu ei p vide no dz h. d.
Ex parte decanon No vz pcto oppon
renocaty et de hoc certificaty qs iudicium
impetrat si vo ipediens vz si iudex et ad
usarius renocacionem ignoret vel sm aliu
intellectu per prime renocatu et de hoc
certificatu no hz quod actu fuit in fauorem
dm lz tal renocacio no venit ad noticiam
iudicis ul aduersarij secus si illud tendit
ad comodu aduersarij h. d. **Significante**
p pcto impetratu q homie ecc dioc alius
eiusd eiusd dioc seu alterius illius nomine
gueniri no pt h. d. Si quo de corpe
costat gtrouersia no nocet lz sua no
exprimat Pluy tn ds sh ipo nome sh de
mostracione que vita ipi nomis obtinet
designet aut et digitto de onductum Eni
gstat de corpe errar nominis no nocet
Rudolphus p pcto impetratu q dioc
sanus ciuitatis gtinei no pnt h. d. **Sig**
nificauit Si gueniendus p clam et qd

aliȝ penitenciarij moit' successor eius p illud
rescriptu queniri no pt. h. d. Ex insi
nuacione No valet excom̄unicacio in h(ab)e(n)tes
fec dicte monitiones p̄mississe h. d. Sacro
et cons(uetu)do tunc est qu(o)d p(er) monitorie
precipie ultra excom̄unicacōe(m) procedit' Ma
datu Executor cui scribit aut i alia eccl(es)ia
faciat aliqu(em) recipi tu cla si p alio
ibi no scripsimus qui hui(us)modi g(ra)ciam p
scriptat' si alius mandato scribentis est
recepti mandatu exequi no pt. h. d.
Literis ap(osto)licis Eccl(es)ia in qua p(ri)mo p(a)p(a)
dedit monitorias et s(ecund)o executorias p p(ri)m(u)m
et no sc(ilicet) (secund)m rescipt' esse g(ra)uata h. d. Alba
tem Diocesanu cui scribit p(a)pa ut aliqu(em)
p(ro)uideat vel faciat p(ro)uideri in aliqua eccl(es)ia
sue dioc(esis) no pt albare appellare ad p
uided(um) cum de alio g(ra)uatus fuit p p(ri)m(u)m
scribere h. d. Ab excom̄unicato Rescrip(tu)m
g(e)n(er)ale directiu(m) excom̄unicatis q(uo)d excom̄unicatu(m)
absoluat si g(ene)ra(l)i clausula g(e)n(er)ali(te)r co(n)tinet
eius sup h(oc) ei cognicio no mandat'
Bi p(ro)ponente No v(idelicet) r(e)sc(ri)ptu ad b(e)n(e)ficiu(m)
obtineri de b(e)n(e)ficio impetrat lic(et) de no
dicto no faciat mencio(n)e(m) h. d. p(ro)pt(er) modi
cam rem no comitti simonia Na
no multi Septe(m) spe(cie)s fraudis ponit' in
hac decretali quar(um) tres sunt i impe
trando et quat(uo)r i abutendo lit(er)is impe
tratis pena v(er)o est comu(n)is s(cilicet) amissio
litter(arum) et co(n)dempnatio expens(arum) Dn(us)
De co(n)suetudine
Consuetudines
Consue(tu)do g(e)n(er)alis eciam est penit(us)
co(n)tempnenda Consue(tu)do d(ebet) esse racionabilis et
no co(n)tra utilitate(m) eccl(esi)e h. d. Ex lit(er)is
v(est)ris co(n)sue(tu)do p qua sine tradicione vel
solepni legali res dominia ad eccl(es)ias
transferunt' h. d. Creditor si restituit
iuste(m) debitori vide(tur) ip(su)m liberare secus
si restituit Cu(m) dilecto de benig(ni)t(at)e pre
cepti consue(tu)d(in)is p(er)son(a)e non p(ro)hibetur in fronte
cisma h. d. Cum ut vobis No v(idelicet)
co(n)sue(tu)do p qua in(ter)dicti forma violat' h. d.
Nec p(re)scripcio nec co(n)sue(tu)do co(n)tra libertate(m)
eccl(es)iastica(m) vel disciplina(m) p(ro)dest nec contra
obediencia(m) n(e)c co(n)tra p(ro)curacionem visitacio(n)is
Cum olim In at(tri)buendis officiis nemo
dignitati fuat co(n)sue(tu)do vicinar(um) similiu(m)
dignitatu(m) eccl(es)ia(rum) si diu(er)se sunt co(n)suetudines
illa que racionabilior est et alij no
p(re)iudicans obs(er)uabit' Cu(m) ven(erabi)lis No v(idelicet)
co(n)sue(tu)do p qua p(re)lati sine co(n)sensu sui
sup(er)iores pt dimitte(re) p(re)latura(m) h. d. Cu(m)
dilecta De co(n)sue(tu)d(in)e pt induci q(uod) una
eccl(es)ia de collegio alterius p(re)latu(m) sibi eli
gat h. d. Cum co(n)suetudinis Capitulu(m)
sine co(n)sensu ep(iscop)i co(n)sue(tu)d(in)e sine co(n)stitu(ti)o
nes mutare no pt h. d. Ex p(ar)te tua
No v(idelicet) co(n)sue(tu)do p qua i d(omi)na q(ua)s ad p(re)catu(m)
vel bona ip(s)a dissipanda Cum tanto Co(n)
suetudo no derogat iuri divino cui(us)
transgressio p(e)cc(atu)m inducat n(e)c iuri positiuo
nisi sit racionab(i)lis et p(re)scripta h. d.
De postulacione
Ad hoc in lit(er)is Ineligibilis
et inpostulabilis est qui violat in(ter)
dictu h. d. Bruni gerimus Cum postu
lacio(n)e cassata emanat est eligendi et postu
landi p(otes)tate p(ri)uatus h. d. Bone me
morie Postulacio p(ro)p(ter) utilitas p(ri)uata
vel minor utilitas maiori vel co(mmun)i
vel que fit a minori q(uam) altera p(ar)te capituli
admitti no d(ebet) h. d. Postulacione
Postulacio p(ro)cedit elect(ion)e et ius no co(n)
fert postulato h. d. Et si unanimit(er)
ep(iscop)us est postulandus no eligend(us) h. d.
De eleccione et electi p(otes)tate
Nullus Congregat(us) sibi p(re)latu(m) elige(re)
debet alt(er) electus eligit' Osinus ep(iscop)us
Nullus no d(ebet) ep(iscop)um vel aliu(m) p(re)latu(m) sibi
elige(re) alt(er) alit' electio f(ac)ta ad p(ro)uidere
ip(s)a no valet h. d. Postq(ua)m Impedi(men)to
cessante electio d(ebet) co(n)firmari h. d. Sig
nificasti Electo in archiep(iscopu)m ap(osto)lica sedes
no tradit palliu(m) nisi p(ri)us p(re)stet fidelitatis
et obedie(n)cie iuramentu(m) Cu(m) diligencia
Si scismaticus qui rediit ad eccl(es)iastica(m) uni
tate(m) in ep(iscopu)m eligit' d(ebet) cu(m) eo dispe(n)sari
si alt(er) eius electio sit cano(n)ica Licet de
vitanda Hec decretal(is) ponit forma(m) eli
gendi romanu(m) po(n)tificem Cu(m) i cuncti(s)
Nullus d(ebet) eligi in ep(iscopu)m nisi tricesimu(m)
annu(m) compleuerit et nisi etate scia et
moribus co(m)probatus co(n)stat et sit legittime
natus Et electus no ad co(n)firmat(ionem) p(ro)p(ter) confirma
cione(m) de se f(ac)ta debito t(em)p(or)e co(n)secrari illo en(im)
elapso vacat co(n)tra b(e)n(e)ficia que habebat
Ad inferiores dignitates nullus d(ebet) eligi ad
parrochiale eccl(es)iam nisi vicesimu(m) quintu(m)
annu(m) attigerit et cu(r)a(m) co(n)tinet' si ad ordines
co(m)petentes ipa dignitati se debito t(em)p(or)e no fac(er)et
ordinari n(e)c pt se p appellacio(n)e(m) tueri Co(n)
tendit' hui(us)modi co(n)stituc(i)o ad p(re)lata demu(m)
puniat electos et capitula alit' ep(iscop)os quo ad
eccl(es)iastica inferiora b(e)n(e)ficia h. d. Eligere

De postulacione

De eleccione et electi p(otes)tate

De co(n)sue(tudine)

p(ro)grimi

indignum vacavite pvat tn ptate elige
di **Cum que** Committetes vice
tenet electio a commissario dum
electus sit idoneus h.d. ubicumque comit
tit arbitrium alicui no val si arbi
tret nisi legitime fctus sit dicto arbi
trio de stari sive sit equm sive i
quum h si est contra iura scripto vel ultra
forma gmissi no val arbitrium boni
viri de intelligi si sit equm qui eli
git aliquem et ipse nolit acceptare pt
aliud eligere **Nosti quo** Electus et no
dum confirmatus beneficia retha no pt adm
inistrare et si fecit repellit Iudex et
locatoriz unde pt renovare **Considera
mus** Electio facta p9 appellacom et q
Ecclie privilegia vel prima no cessata no
val **Suffraganeis** Metropolitanus
confirmatus et no dum consecratus pt ea que
sunt iurisdictionis no ordinis ope Eccla
d vidua cum consecratom
madare suis suffraganeis consecrari
Sup eo vo Cassata electione vicio
forme cassatus eligi pt secus si vicio
pne electio fuit cassata **Cu mones
teriu** Monachus unius monsterii i
alio monasterio aliquo eligi pt i abbatem
Cu terta no val gsue° p qua
collegiu ad alterius volutatem te sibi
plano eligere **Transmissam** Elec
tus confirmatus et no dum consecratus pt
ea que sunt iuris ius no ordinis ope
Eccla d vidua cum consecratom
Cu nit Qui renunciat electoni
de se facte appellare no pt nec alig
eligatur Et electio facta a suspensis
no val Renunciates iuri suo pp et
no audiunt Qui renunciat iuri spi
tuali sive beneficio pure et sy aliquo pac
to det renunciare et no sub condicione
Qualit post Cessat electio eius qui
se administraconi ante confirmacom i miscuit
et maxime si est i suffraceb Quod fit
contra Canones no val ipso iure **Cu
nit** Qui ad electionem vocat Canonice
no vocatis illud expectare no tenetur
nisi vocatone apparent absoluti
vel nisi periculum sit i mora dat exp
imbaira p una dicta **Cu olim** No
i sperians diu p9 appellacom s aiy 9 istis

fuit electio celebrata et ad periculos vo
cantes ius remanet eligendi si vocati
ad electionem venire contempserint et ad
officium confirmatoris ptinet i quirere de
p na electa quam vicinae exponere Appello
no extendit nisi ad ea que illegitime
fuit et illa sola cassat Etatis pfecto
supplet pfeccionem etatis Si alicui pvisio co
cedit libera administro no concedit p h
ptas male administrandi **Innotuit nob**
Illegitime natus in epm eligi no pt s
postulari et si eligat ipso iure nulla
est electio **Ecclesiam** Electus a maiori
pte capli si est idoneus et consentit vel
consentire vult refutare no pt Crime
in modum excepcionis pbatum no i famat
s opinionem agrauat **Dudum** Electus
a maiori pte capli si pt et est ipe
electionis idoneus confirmat Si vero tur
est indignus et fuerit fuit electus gfirmat
a minori pte electus si sit ydoneus **Bo
ne memorie** Qui sy licencia pre
administrare admittitur ipm postulatum
ipso iure fuit pvati eligendi ptate et
ad alios devolvit eligendi ptas lict
sunt minio pauciores Appello pt fieri
ipt instrumento Minor sufficit licet ip
sis scruta no fuit **Querelam** Suffi
cit electio pbare q eligens ipe electionis
ius possedit pturbatus et spoliatus i statu
pristinum est restituendus **Cu wincenien
ecclia** Eligentes scienter indignum fuit
pvati ptate eligendi vice ta q i mi
net faciendam Semel apprehensum repbare no
possunt **Per inquisitonem** Eligentes scienter
indignum epm et obliti illius Eccle ptrio
nium suspendit si eligat ad dignitatem illius
Eccle no tenet electio Suspectus est qui
opes suas i gerit i invitum Si qis gfite
in iure q se et pvindicat et pvindicato
de haberi suspensus a beneficiis eligi no
pt ad beneficium vel dignitatem dum manet i
suspensione **Cu causam** Si no pfessa
eligatur ad regimen Eccle regularis talis
electio cassat **Quod sicut** Innupt nova
cio vel appello cuius cuius no int est electom
iur faciendam electionem no impedit que si
fiat eo excepto qui vocat qs nisi pvoca eu
vata fuit eo pcede dz cassari **Audit**
Electio facta a minori pte capli no val

uet p subsequte consensum ratificari pt
In causis ptas data compromissarijs re
vo integra i p[ar]te p[ro] p[ar]te p[re]ssum est ad prin
cipalio renouari no pt ubi dat ptas eli
gendi sine eleccio mte de ydoneo **Cum**
Dilecta de consuetudine pt eamnitar
receptio ad solu capitlm ptine de iure qui
sunt ad epm et capitlm ptinet collacio bn
ficiorum Nonnumqua g[ra] rei evidencia ul alijs
modis **Cum dilectus** compromittentes electi
a compromissarijs refutare no pnt nisi contra
forma compromissi fuerit electus Quaus forma
libz compromissi fuerit de calupnia de prure
q[uod] ulr malicose no ppnat q[uo]d malicose qs
p[re]sumit[ur] compromissario quo pluies p[re]sumpcioes sunt
p electo si compromissari et cum forma melorum
transit i bene indicata p[er] q[uo]d dicta sic diffi
nitiva quatd ad ptem no quatd ad iudicem **Cum**
in iure Si compromissarijs tres eli
gunt quatuor tenet electio si electus sic electori
consenciat et aliquid canonicum no obstat **Ven**
Electus i imperatorem a maiori pte electorum ad
qs spectat electio si sit ydoneus ppam p[ro]nuntiat
Theutonici hnt imperium a Roma eccla et
no greci Imperator est sup omnes reges et
est dns mundi et omnes p[ro]uincie sub eo sunt
et oia sunt i ptate eius Preterea qs
pub[li]ca adiqt ut aliqs repellat a p[ro]fessione
iuris sui eo ipso q[uo]d qs petit se absolui ab
excommunicatione p consequens fatetur esse se
excommunicatum **Coram dilecto** In electionibus
celebrandis canonici qui sunt i p[ro]uincia sunt
vocandi si comode fieri pt nisi consuetudo ali
ud indicat **Bone memorie** Cassat[ur]
electio a maiori pte facta contempta minori
no tn ppt hoc ius eligendi devoluitur ad
minorem Nos si aliqs citatus no legitime modo
si aliquid fiat contra eu no tenet Sed cita
tum qui replicat[ur] a iure no tenet venia ci
tatus ut ad alleganda privilegium **Cum adeuntes**
Electus secularis in platum regulare eligi no
pt **Officij** In abbate eligi no pt qui no
est instructus i regula monachali **Illa tot**
iudicialia Electio canonica confirmatur ligati
qui eligentem fuit prior confessione ligati
Scriptum est Si inb postulanciu est
duplo maior q[uam] eligentu pure p[re]fertur in
postulacio electioni si p[er]sona postulata sit
alis digna si est indigna p[re]fertur electio
si facta est de p[er]sona digna et si postulacio
cu electione concurrit inb postulanciu p[re]fertur
Ne pro defectu Si ad aliqs spectat ordinare
eccliam kathedralem ul regulare infra tres

menses platum no elegerit ius eligendi de
volvitur ad p[ro]ximu[m] superiorem qui si distulit
eligere infra tres menses canonice punitur
Nemo pt dmissas Statuit tocius forum
electionum p[ro]cessus p[ro]videri debet eccliis viduatis
cassantur electiones aliter facte et iubetur eligi
aliter tunc eligendi ptate p[ri]vat[ur] privat[ur] Prohibet
demum q[uod] electis negato p[ro]cessus consensu nisi
trina generit et regulat electiones clandestinas
papices cas statim cu facte fuerint publi
tari Illico debent usque ad triduu **Cum quis**
Eligentes p abusum secularis ptatis triennio
ab officijs et beneficijs suspenduntur et sunt
eligendi plati ptate durante illo triennio
electus ut si electioni assentit est i eligibilis
et no valet electio Quicumque lex ul canon
loquitur q[uod] aliqs i eligibilis fiat aliqm inte
lige pure aliqm p demum **Nichil est**
Si platus p sua negligencia confirmat i dignum
electum ad regimen animarum perdit ptate conf[ir]
mandi p[ri]mu[m] successorem et prouentum beneficij sus
penditur et p maioris deicitur alis si p malicia
id fecerit fortius punietur et electi i merito p[re]s
unt p[ro]ptereas institutis adeunt ppam p confirma
cione si sunt electi i concordia et ultra ytalia
interim administrant ita q[uod] nil alienent de
rebus eccle beneficia ut et conservatur
sic hactenus consueuit **Ut pretense** de
p[ro]fesse narrare qs fecerit capitlm i p[ro]sequendo electionem
plati de bonis platurae redditur secundum capitlm
fecerit expensas p electione epm confirmati pnt
repeti ab epo **Cum in petitis** Electio i
ordinate facta cassatur puta si electione
facta quam evalla p[er]petua sit facta electio ul
si an electionem fuit requisitus consensus electi
Constitutus Monachus monasterij in abbate
alterius monasterij electus in electione abbatis
porte monasterij uit esse no debet et si ab
abbate porte monasterij fuit sibi reservatum
Ecclia vir Electio debet fieri verbo et de
illo i quem consensit maior pars no respectu aliorum
et tractatu s[ed] eciam aliorum tractatu tunc
capli **Cum i magnum** Qui p[ro]fessus no est
i abbate assumi no pt h-d **Cum in cunctis**
Eccla Electio facta p forma scrutinij obmissa
electione ul de eo in quem no consensit i scru
tinio maior ps capli no esse no valet velut
Electio facta no a maiori pte capli obmissa
electione no valet **Sacrosancta** patronus
laicus eciam p corporum no pt platum eligere
i eccla collegiata **Cum i veteri** ab ipsum cu
consilio aliorum tenetur eligere in tractatu electionum
illorum consiliu debet requirere et responsum eorum tpe

coopertae. Illud de tpe quterus quo delibe-
re cognre pt. Congregato. Electus a
maiori pte capli si est idoneus ꝯfirmat
aliquis ꝯfirmat electo facto a minori pte
de digno. Dudum eccl'ia. habens plures
dignitates vel beneficia curata sine dispensatione
ipse ineligibilis est. Eligentes prit pete ...
... sive electam. Cum opponit contra for-
ma electionis et non pbat qd opponit condem-
nari dbt alti pti in expensis dfactis in pbatone
eius qd obiat in pna electi a beneficijs curatis
p tenim nouit se esse suspensum. Ingenesi
irrita est electio quia collatio non possit ...
qd non fuit facta a maiori pte capli vel qd
non fuit canonica. Massana. Consuetudo
non valet ut p laicos ... canonice electio
celebret. Cum dicta via. Electio facta a minori
pte capli nisi sit sanior non ꝯfirmat magis
fama est bonorum verbatae qm male locutum.
Publicato. Scrutinio facto non pt fieri va-
riatio p electores que simpliciter punitur sub
condicione solui debet. Pt aliquis. Si aliquis
est electus p symoniam ipso ignorante si hoc
cognoscat beneficium pt cum eo dispensare.
Ratihabitio in beneficijs retrotrahitur et ma-
dato ꝯparatur. Ex quibus. Ubi pfinit
tpe canonice si aliquis infra datum tpe non
elegit pq ea senatum electione pnat

trāslacio epāi

De translatione epōrum

Quam graue. Patriarcha qui ꝯfirmat
in archiepiscopum transffert seu ad sedem
epalem sine licentia ipse ... ...
suspendit. Inter corporalia. ... appello ...
... et ideo ... apparatu discrepat. Inter
corporalia. Electus in epos ꝯfirmatos
ligis nodum ꝯsecratus solus ... transfferre pt
in acquirendo possessionem. Quanto. Epus qui
se et sua auctoritate transfert ad aliam sedem
caret utraque et eligentes sunt ea vice ptiuate
eligendi ꝯnati. Licet in tm. Solus papa
transffert epos et indulgentia sup hoc pcu-
roressa ad bonum ꝯfirmationem. usu palij

auctoritate et usu palij

De auctoritate et
Quam sunt. Ante ꝯfirmationem ... sic pt ar-
chiepiscopus palio uti sed contra etiam palio uti
non pt etiam si in ptessione sacris indutus
vestibus ... Ad hec. Archiepiscopus
alii archiepiscopo palium ꝯcedere non pt. Ni-
si specialis. P palium ꝯfirmat plenitudo
pontificalis officij et non archiepiscopo. Ad ho-
norem. Romanus pontifex semp in missa
et ubique utitur palio alij tm in certis locis
et certis diebus ... in glo. Ex tenore litterarum. Archiepiscopus ... eius

... palio uti non pt. Et ideo si hic ...
consuetudo intelligi nisi cum dispensatione ipse
Cum sis. Inquantum certa sunt puincie pmiss.
diebus archiepiscopus celebrans palio uti pt hic
ubi habet qd p palium ꝯferat plenitudo pon-
tificalis officij. Cum nos. Sine palio
et sandalijs pt archiepiscopus celebrare. Archi-
epus non sed si cum palio celebrare solum
diebus certis sunt concessis. De renunciatione

d' renunciatione

Litteras. Non dat licentia renunciandi epo
qui ea petit ppt senectutem si alias est
necessarius et utilis ecclesie sue. Cum inter.
Cum beneficium suum abiurat licite petit illud
si ad aliud iterum eligat. Ex transmissa.
Cum renunciat beneficio suo illud iterum repetere
non pt. Admonet. Beneficiatus sine licentia
plati sui renuntiare beneficio suo non pt.
Sup hoc. Cum petere beneficium admitti
potauce abiuratam. Preterea causa ...
non oppressa contra qd ... replicare potest
qd non sponte renunciaverunt. In pntia viri.
Cum renunciat litteris beneficialibus non ideo
renunciationi iam facte renunciare videtur.
Bone. Cum renunciat litteris beneficialibus non
ideo institutioni iam facte renunciasse videtur.
Quod in dubijs. Cum beneficium in manibus
laici resignat illud pbare dbt quia resignatio
nulla sit. Ad supplicationem. Papa concedit
cedendi licentiam archiepiscopo qui in ecclesia sua
esse non pt sine mortis periculo. Quidam.
Cum petunt cedendi licentiam ea obtenta cedere
compelluntur. Venies. Non renunciat iuri
suo qui adversary gratie se submittit. Post
translationem. Epus qui renunciat epatum
pt sine ad religionem descendens ad epatum
reassumi non pt. Secus si renunciat ppt psec-
utionem infirmitatem defectum scientie vel symoniam
eo ignorante ꝯmissam vel aliam iustam causam.
Nisi cum pridem. Ppt ꝯscientiam crimis quo pp
peccata primam officij pontificalis execucione ipse
dicit ac debilitate qua est impotens ad exe-
cendum officium pastorale defectum scientie nota-
bilem ac maliciam plebis que sedari non pt
quare qd scandalum et irregularitatem pue-
niente ... sua pt epus licentiam
cedendi postulare. Et ad eminendum laborem
vel psecucionem vel ea debilitate vel etate ...
dum psica nullus pt non ... ad cedendum ...
... ut est sibi licentia ꝯcedenda ...
Sicut nos. Religiosi etiam in quibus ...
suspicandi in ipsos usus ... non debet
et si casus cum vacauerit non ordinat infra
tpe laterer lateranensis concilij ordinator
diocesanus ordinabit causa. Licet ... ...

d' epis ordinacioni ... qualitate ordinatorum

Supplet superior negligen[ciam] inferioris in co
ferendis beneficiis si tempore lateranensis concilii
lapsum est et collacio per eum p[ost] m[ensem] infra
statu[tum] no[n] valet **Litteras dilectionis**
Si is ad quem spectat collacio beneficiorum per
tempus lateranensis concilii statutum conferre no[n]
valet constitutus collacio missa de sede tollebatur
alias parcium **Dilecto filio** is ad quem post
ipso spectat beneficij collacio lapso tempore la
teranensis concilii conferre no[n] potest *licite ordinet*
De temporibus ordinacionum et quarum

Subdiaconus diebus dominicis vel sabbato
pretextu festivitatis sacros ordines ab aliis quampluribus
conferri no[n] possunt **Sane super eo** no[n] valet
consuetudo contra statuta tempora sacros ordines
conferendum **Dec ait** Minores ordines co
[n]ferri possunt diebus festiuis sacri vero no[n] possunt
nisi in sabbato quatuor temporum et sabbato sancto
et sabbato mediane quadragesime **Ex**
tenore Criminosus occultus monenti p[ro]t q[uo]d
ad superiores ordines no[n] ascendat sed prohiberi
no[n] potest **Clamores multos** Religiosus contra
prohibicionem prelati sui ordinari no[n] potest
Si archiepiscopus Ad consecrationem archiepiscopi
debet interesse omnes episcopi illius provincie tamen
at potest consecrari a tribus episcopis iussu archiepiscopi
episcopi consecrandi est tamen ut ipse archiepiscopus vna
cum suis suffraganeis eum consecrando consecraret
Nec enim Episcopi sine metropolitano primus
sine metropolitano sine tribus aut duobus
episcopis comprovincialibus potest episcopum ordinare **In**
quadam Episcopus ordinans ad sacros contra
statuta tempora puniendus est **Cum secundum**
latini a greco et greci a latinis no[n] possunt
ordinari no[n] obstante consuetudine aliqua
Ex parte vestra In modicis vnius ordinis
ordine adque transiuit fiat presbiter presbiter
ordine ad quem ordine rursus in eo licite
ministrabit Apostolorum dicitur qui recedit a mo
nasterio **Eundem translacionem** Si clericus
sexus greci quo latinus ordinat ab episcopo greco
sine licencia latini tunc incidit ei opera
co aut de eius licencia et tunc tollerabitur
in illa **Cum in distribuendis** Ordinatus
a papa no[n] potest sine licencia eius ab alio
promoveri **Vobis vnus** Duo sacri ordi
nes eadem die eidem persone conferri no[n] possunt
vel eciam duobus diebus continuatis Ieiu
nus Si die sabbati no[n] potuit perfici ordi
nacio sequenti die continuato ieiunio potest
perfici et vno die intelligitur ordines cel
ebrari sicut est vespere et mane dies vnus

Vel non est Ordinans puerum xij annorum
in diaconum suspenditur a collacione ordinum et or
dinatus ab execucione officij usque ad legitimam etatem
ordinans tamen eidem tenetur de competenti benefi[cio]
providere **Dilectus filius** Consentiens alteri ut
ordinet sacros de mandato sui metropolitani
a collacione ordinum suspendi debet **Consultacioni**
Ordinatus ad sacros extra tempora ordines suscipe
re potest et post primam cum eo potest dispensare episcopus
Inquisitum Criminosus occultus excepto
homicidio per peracta primam potest in ordinibus
susceptis ministrare et alios promovere *non*
Sequitur de Scrutinio sed quia de renuncia
cione duo capitula penultimum et ultimum et titulus de
supplenda negligencia prelatorum cum i° sit omissa
sequitur penultimum de renunciacione **Licet enim**
Si prelatus subditos suos ab obediencia absoluit no[n]
propter hoc renunciat prelature **Dilectus filius**
Abbas exemptus sine licencia pape renunciare
no[n] potest **De supplenda negligencia prelatorum**

Statuimus Si diocesanus requisitus
abbates cistercienses benedicere voluit po
tuerit Abbas monachos suos benedicere et illa que
ad eius spectant officium exercere **Ex parte tua** De scrutinio dicitur fac[ien]do
Episcopus interrogandus in scrutinio episcopi ordinandus
unde potest esse dignum cum qui no[n] novit esse indi
gnum **Requisivit** Episcopus *de ordinandis* De ordinandis ab episcopo qui renunciat episcopatui
qui renunciavit loco tamen requisitus ordines conferre
potest ut prius sic loco et ordini quantum
ordinato ad minores vel sacros ignoravit
dispensat cum ordinato scienter ad sacros
solus papa dispensat **Cum illius ordi**
nacionis ab excommunicato episcopo ignoravit potest
dispensari a suo episcopo Scienter potest conferre or
dines no[n] tamen conferre *de etate et qualitate* De etate et qualitate ordinandorum preficiendorum
licite et ordine preficiendorum

Et abbates Dignitas de provincia potest ut sit no[n]
qua le ad omnes **Exhortacione** Secula
dispensacione minori concessa no[n] quod laicos
sed per clericos regi debent dominum minor ad cognitionem
etatis pervenit **Indecorum est** Regimine
ecclesie minori xiiij annorum committi no[n]
ecclesie simul sacer ordo libertati appropriate
debet **Nam te decet** Ad regimen ecclesie nisi
tamen non debet indigni sciencia moribus vel
tamen non debet duas ecclesias compelli debet
etatis et huius duas ecclesias compelli debet
alteram dimittere nisi iusta causa subsistit
Veterum licet Is qui no[n] est in sacris si
talis est ydoneus dispensative potest assumi
ad regimen ecclesie parochialis **Nuncius**
a nobis Propter utilitatem et necessitatem
ecclesie compelli possunt eciam recipere ordines
ad quas electus no[n] amicos **Ad aures**
Facti infirmitate mortalitatis infirmi no[n] impedit

mediatu pmonei p itu (?) solicitud et
arti sue tradita p nac **Cu bone
memorie** Rui scit p annu i sus
pensione pnat bufico qd p us ha
bebat et qd interi assumit **Janues**
Subdiacons i epm eligi pt **Dua in
domino** irregulare et i monasterio dis
pesare i abbate assumi pt **Cum
contingat** Abbas si psbr est et benedict
conferre ordine pt clericale prima
tonsura ordo clericalis conferu **Intelleximus**
Si canonicus regulas factus monachus
insta de causa ad canonicam reuersus
ibi psbr fiat pt ante plationem
Accepimus Ordinatus ad sacros sine
titulo ab ordinatore bnfe petit bn
ficiu nisi p ordinacom reddet se idig
nu **Cum sit ars** No ydoneus ad sacerdo
tium aut ad regimine curarum promonei
no dbt **Cenaralis nulla** Defectus scie
deiat eam p modu

de sacra unctione

Quum venisset Sacra grorum i consecrationibus
epor et ordinationibus inferiorum cli
corp p nac dbt qd p nat prima clitia
et epus tpe consecrationis vngi dbt
crismate in capite et i manibus qd
si fuit pmissum p tres epos dbt suppleri

de sacramentis non iterandis

Presbiterum nos in ordinato ad sbdiaconatu
sine manus ipositione et confirmatum no
bsmat sz olei unctione ul itrabit
sz suppleri pmissum **A nobis** hoc
decretalis phibet sepultos asticina
tias ephimidari destincta cu quibus
degradati celebrauerunt itrum benedici et
altaria i qbus degradati celebrauerunt itrum
consecrari **Presbiter et diacons** Si i ordi
natione psbri ul diaconi manus ipo
sicio fuit pmissa statuto tpe supplebit

de filiis presbiterorum et aliis illegitimis

Ut filii illegitimi i
no ordinat nisi
fiat religiosus ut tnc psbr plationem
hrvs no pt ordinari sn consensu domini
Ad penam illegitimus filius sacerdotis qui
hoc tacite ecclesiam patrna impetrauit
remouet ab ea **Presbiter** filius sacerdotis
eccliam patrne psse no pt nisi fuit dis
pensatus **Veniens** Coquirente clo
quit gnt qui fecit ad eccliam pat
na filiu sacerdotis pmonet nisi abca
remoue no potest **Proposuit** dispensa
cu illegitime nato ne possit pmonere
ad ecclam et simpr bnficiat **Ex tra
missa** filius pt psse eccle in qua pfuit

pr dn no imediate filius no pt esse
sacerdos in eccla qua pr ministrauit nisi
p alius fuit **Constitutus** filius
pt psse eccle in qua pr suo titulo
administrauit **Extua** si is cui concessu
est a ppa ut dispensare possit cu filiis
psbrorum eccas ecclias patrnas i mediate
tenendas cu aliquo taliu dispensauit p
litteras inpaaic qtra illud pq mod impetra
tas remoueri no potest **Ex parte** ...
Si notoriu sit prem in eccla i mediate
ministrasse filius potest sine testium receptione
absque remoueri **Ad extirpandas**
filius eccam lcaung remouet ab eccla
in qua successit pri vicario ul rectori
Ad hec filius eps legitimus licite pt ad
ordines pmoueri et in patrnis ecclesiis bn
ficiu obtinere **Michael psbr** no pt
filius esse vicarius in eccla in qua pr p pocius
fuit rector **Litteras** illegitime genitus eciam
de vxore no pt sn dispensacione ad ordi
nes sine bnficia pmoueri ut apud grös
pmissa i quae mediatate respicit **Cum
indeceire** illegitimus i eccla patrna etiam
ad pbenda pmoueri no dz **Ad abolen
dam** Si illegitimus maiore prinus isti
tuit i ecclam vbi pr est rector no valz
istitucio et qui taliter istituit a bnficiis
suspendit **Dilectus filius** illius qui ppa
dispensare no pt ut filius ecclam habeat
i mediate patrna **Innotuit** absque dispe
sacione tpe illegitimus ad psonatus dignitates
et curata bnficia pmoueri no pt ille
gitime nati de [illegible] gnn no puit p mo
veri ad aliqua dignitate ul ordine igr
sub religiosi omnem tollit irregularitatem
in glo

de seruis non ordinandis et corum manumissione

Instruendi Seruus ad plena manu
libertate ordinari no dz confirmari ul
intimari pt pmoueri dbt **De seruorum
ordinatione** Seruus sn licencia domini ordinari
no dbt si ordinatus fuit deponi debet et
restitui dno Epm eccle puit ordinari
et p parrochias instituti dicat quod pme
et p eccliam testificatus ul
deagnsit p quas no q eccliam testificatur ul
accusari no dbt q si fecerit puniat
Nullus ordinatus ad psaladas hodie dno
acquisitus q tnc no fecerat degradari dbt et
dno restitui **Consuluit** epus seruos p
dno no dbt illegitime natos **Ex libe
ris** emancipati ab eccla co tenore ut
fiat clericus et i ipa eccla desinat ad
alia ecclam se transferre no dbt pt serui
si p simpr fuit manumissi **Mirum**

Ius quod est de suo sito dyocono de subdia
cono intelligi debet licet constitucio prohibeat
clericos inter etiam de subdiacono **Dilectus**
Natus quolibet matre et patre servo licite
ad sacerdotium promovetur partus sequitur ven
trem

De obligatis ad raciocinia ordinandis

Magnus Is qui obligatus est vel non
raciociniis publicis vel privatis reddita
racione et deposito officio promoveri potest prius
non

De corpore viciatis

Expositis presbiter qui in duello partem digiti
amisit cum dispensacione seu sine in sa
cerdotali officio ministrare non potest **Cum de
tua** Cuius macula in oculo que in modo non
magnam inducit deformitatem in episcopum potest eli
gi **Ex parte** Sectus in cunabulis licite pro
movetur **Significavit** presbiter qui sibi ipsi
causa abscindi fecit virilia credens inde ince
rciri privari officio suo preterquam in altaris mi
nisterio ministrare non licet alicui servire in tur
pius sane cum non sit dum membrorum sicut
Ex parte De eunuchis qui genitalia eis fecit
sibi vinculum abscindi potest ut prius sacerdotale
officium exercere eunuchus voluntarios deligit
deus et non oportet **Exposuisti** mutilatum
manum si in altaris sunt promoti ab altaris ministerio ad
ministrationem removentur filiam debet esse sacerdos
Thomas Cuius virgula pollicis dum modo sit
fortis ad conficiendam frangendam potest licite ad
sacerdotium promoveri

De bigamis non ordinandis

Ut bigami Bigami non possunt ordinari **Super
eo** Cum bigamus ordinatus ad sa
cros non dispensatur et ordinatus promovendum
non non dispensatur ubi non sunt cum eis dispensatum
propter censura ubi non sunt dispensatum
papa potest dispensare cum bigamo et aliquis non
De bigamis Bigamus etiam mortuus uxore
relictus promoveri non potest Ibi matrimonium antelus
per inreguliritas contracta contrahens cum secunda
est impedimento et illa non tollitur per morte
vel primam **Nuper a nobis** Matrimonium de facto
contractum carnali copula subsecuta eo casu
inducit penam bigamie quo casu matrimonium
inducet bigamiam si de iure teneret **Debitum**
Clericus contraxit cum virgine licet ab alio defflo
rata bigamus non est censendus tamen per
illud cognita **Clerici ibi** Cum plures sunt
dubitantes quis bigamus non est et **A nobis**
fuit subdiaconus qui cum vidua contraxit
et eam cognovit licet bigamus non sit incurrit
tamen penam bigamie

De clericis peregrinis

Quia nonnulli ultra marini et alii valde
remoti ordinacionem suam probare debent
per epistolas episcoporum sigilla Et quia cum incogniti
sunt comploratum est cum fidem et ino
centie sunt **Non quatuor** peregrinus qui
miratur se ordinatum nisi aliter probet in
in susceptis ordinibus recipietur nec ad
alios promovetur **Tue fratris** peregrinus de
cuius ordinacione non constat non permitti
celebrare in publico seu in occulto si non suffi
cit apparere per veras probaciones sufficit
hanc per legitima documenta **De nostre**
Inferiores prelati Ibi in fratres suos clericos
peregrinos instituere non possunt sine diocesani
consensu prevalet electo de gremio alii
clericum sibi de alia ecclesia si sit sufficiens
maioris vite

De officio archidiaconi

Ut archidiaconus Archidiaconus
licet cognitionem de propria et quo
vicarius est **Officium enim nostri ecclesi
ecclesiam** Custodia vasorum et aliarum rerum
et similium ad archidiaconum spectat pla
tus tenetur de dolo lata culpa et levi te
netur et etiam de negligencia Negligencia pre
lati peccatum mortale est **In satis** Archi
diaconus non committit curam altarium sine licen
cia episcopi etiam si hoc habeat consuetudo Con
suetudo contra institucionem sanctorum patrum
non valet **Archidiaconus** De ecclesia non
videtur institucione licite nisi auctoritas episcoporum
assit in aliquas penam promulgare in totum
Mandamus Archidiaconus semel in
anno nisi necessitas exigit discipline suam per
rochiam visitet **Adhuc nos** Circa ad
officium archidiaconi et in quibus episcopus
sublevetur per ipsum archiepiscopus iniuncte sunt
tuendis et ammonendis per ipsum archidiaconum
si scelere corum cognoverit negligentem negocium
Significasti Archidiaconus non debet habere
commendatarios ad ordines et tales ordinari
ordinum excepcione caret **Ut nostrum** Ar
chidiaconus examinet et reputet ordi
nandos et ponit prelatos in sede De jure
communi spectat ad archidiaconum reputare ordi
nandos **Dilecto filio** Archidiaconus
in monasteriis infra metas sui archidiacona
tus nulla Ibi iurisdictione nisi quam sibi
tribuit generaliter vel specialiter consuetudo Et
sine dispensacione debet et pacifica non
violenta possessio iuris sive officium archidiaconi
vocatur colligit consuetudinem quoniam consuetudo qui

De officio archipresbiteri

Ut archipresbiteri Civitatum presbiteri principaliter
sacerdotalibus et officiis presbiteralibus et subest
archidiacono Archidiaconus preest archipresbitero

quo addignitate no quo ad ordine **Ministerii** hic cunat aliqua de hijs que ptinet ad officiu archipsbri & cardinalis dicunt qui sunt pncipales i officio. **Officium** ad sit officiu archipsbri de iure cui i pluribus casibus cunat si i culpa uel negligen plati morit i fma sn confessione venis erit cur illius clrici de spatiu pt sacrameta recipe in maion ecclia. **Ut singule plebes** techi psbr ruralib pspitorum et laicorum archipsbrat sui curam gerit tam q decretu epi uel ordinar dicit. De offo primicerij

Ne spectat ad officiu primicerij.

Det quod ipo facere hic ponit p ordi nem. **De officio sacriste** cuiq3 cunat istud caplm que spectat ad officiu sacriste.

De officio custodis

Custos hec decretal cunat p ordine p ordine ea que ad custodis officiu ptinet ut3 in textu. Discretio est mater omn virtutu. **Custos** nulla negligen in sitd dei ecclia esse dicit.

Ad audientiam vicari9 ecca beneficiu curatu p q ca pt adeptus vicaria pnat. Item si hijs vicariam ptend psonatu recipiat vacat vicaria. **Pro videas** plures vicarias qs hic non pt vicari9 di esse sacerdos qui dicit hic bind aliarum. **Ad hec** ppetuus vicari9 p epm institut9 ab ecclia remoueri uel porcione sua defraudari no pt. **Clericos** plati no pnt sibi substituere vicari9 uel vicari9 no pt sibi substituere vicariu. **Extra nobis** vicarius ppe9 sns tam in urbe h3 ecclia urbem no vicari9 omnia pt que ptinet ad iurisdictione illius cui vices gerit tam queda no pnt sn speciali madato ut sitm est p simplices no valz tam nec cause iudice et retine tum pt altera pte absente. **Extra** ppetuus vicari9 copellit recipe psbrat p subtractoe portionis vicarie. Ppetuus vicari9 dr qui tam ecclie apud ecclie de auctoritate epi institut9 est. De officio et ptate iudicis delegati

Quia quesitum delegat9 ppe mpon recepit no solu delegat9 ppe impedientes q pptate impatre si etiam i impedientes. **Sane** ad diuise lre sub eade data et forma ecclia ad eosdem iudices a dno sic impetrare suspende di iudices utrorum donec consulunt romanum pontificem. **Si pro debilitate** delegat9 ppe impedita

subdelegare pt tam que sn ipo comode pt tractari. **Decanus** si ca delegata cumitti'r nisi ipe decidenda nisi proget in pnd opponat iuris et si certu est pena i iure causis pt impone delegati alias pt impone arbitrio suo. **Pretea** Post sumpta comissione cause pt iudices ptes citare et contumaces punire et cetera face sine quibus iurisdictio expediri no pt. **Ex rimis** delegat9 a ppa tamitte pt vices suas. **Significasti** delegat9 a ppa fmam cosequit si is cui comissa fuit no vult cogi ui no pt. **Sicuti** si ordinari9 fuit eu cui delegat9 mandat mitti i possessionem ui institutu no di violent resiste si pabus inste ut fmam differunt delegati donec superior consulet. In spiritualibus titul9 recipit p cam ui istitucione no p transactione. **In litteris** si iudices delegat9 pse uel palam fmam execucioni madat amplius se no intromittit quia finita est eius iurisdictio p dyplom si est delatu fuit iurisdictio. **Ex litteris** Consultationibus pro absente no pro tumacia delegat9 citra i die datu no restituet actore i possessione et deiectione plac volente delegantis iure et ordo no est permitted. **Sane quia** delegat9 ppe in ca sibi comissa iure bus es super demanu et questio supponit. **Ex parte** lite ad iudices sup beneficijs habentes dicte valet que pus fuerat impetrate. **Ex parte** ubi gnalia voluntas ppe no apparet iudex delegat9 procede dicit in ca et exceptiones legittimas admitte sup eis pcedens est pcedend sedm ordine iure q sedm formam rescripti nisi ppa certa sciencia rescribet. **Ex in albis** delegato digni facta no expresso noie ptue tru pt ad successore. **Si super eo** si qstione sup inrepetitandi ppa delegat appellone remota delegat9 committat pt delegatum ordinarium adputacione cuius qui pbanit iurispatr9 ad se ptinet si no istitue qd i sua vellet adque spectat institucio post applac conuocata omne dicit iurisdicti cui afferit aliud p inditiud. **Lanceam** si simpli'r causa committi duobus simul lata p unu no tenet ubi plures sunt iudices et alt sine altero pcedit no te net sentencia. **Causam que** delegat9 qui dus est impetrat lrate recusat sue cessit dus sine vasallus sine aduocatus ille consumens delegatis recusari de iure. **Cum te** si delegat9 cam comittit sub

delegato sed non in toto ut unde appellari
contingat ad delegatum vel ad delegatu
appellari debet **Relatum** delegatus mor
tuo delegante cum lite contestata amplius
se intromittere non potest secus si per litem contesta
tam Dicitur iure canonico sola citatio cum
morte mandatoris ad perpetuandum respectu
sufficiat et non finit morte delegantis
Gratum Citatio iurisdictionem delegati perpetuat
et appellationem renunciat qui causam prosequi
tur eo a quo appellaverat Iudici suo renun
ciare presumitur qui iuri suo contrarium facit
Prudentiam cum totus a sede apostolica
causa delegatur cum clausula quod si non omnes tunc
In absencia non se excusantes duo procede
non possunt et si fecerint non valet Idem est
in causa commissa duobus cum clausula et si non
ambo Et si reus excepcionem excommunicacionis
obiciat actori quam non probat infra terminum
competentem actor audiatur sed si eam probat
si fuit excommunicatus probat et si excommunicatus est
negligens absolutionem per delegatum nisi
absolutus sit de refusione expensarum Si palam
tamen Si excommunicatus est negligens absolvetur
delegati et procedet in principali Super excepcione
tantum Prohibetur de excommunicacione et de hiis
contestari et iurari de calumpnia sed in causi
nibus Super his et de violacione iuris non
de calumpnia In excepcionibus dilatoriis
tenet prosequi lis non fuit contestata
Cum causa Si causa simpliciter delegatur duo
bus sine tercio subdelegacione procedere non possunt
et si facere vellet ab eis potest appellari
Cum super Si duo sint iudices delegati
ad clausulam et si non ambo uno recusato
alter procedere potest nec tenetur procedere si cum
recusato procedat ipso facto quicquid egerit processus
et ipso facto negatur et ipso facto nectitur
et ipso facto appellatur et ipso facto rutu
habens posse et nolle sunt contraria
Consuluit Si iurisdictione delegati ex
pirat in peremptorio quem partibus assignavit
per contrariam horam non expectabit continuatam
si vero non expiravit expectare potest et citare
si non tenet **Insinuante** per litem co
testatam et nova causa delegatus remo
vetur et alter surrogatur excepcio dila
toria potest proponi per litis contestacionem si de
novo incipiat competere **Ancxerit** dele
gatus ipse a die termini sua sentenciam usque
admittere annum excepcioni potest **Non videtur**
quod adeptus quod statim amittit **Super questio**
nem Si delegatus a papa cum clausula appellacione
remota causam subdelegavit non in toto

potest appellari potest a subdelegato propter hac
solum quod sine utriusque consensu datus fuit et eo
casu si alias legitime fuit recusatus causam
diffiniat determinet delegatus et si legitimas
recusaciones causarum non admittit licite
licite appellat Executor ipse dicitur qui re
iudicatam ducit ad effectum Simplex dicitur executor
qui aliquem articulum cause examinat
Pastoralis Delegatus ipse nisi mali
ciose se opponeat subdelegatum compellit ad
causam suscipiendam et citacionem faciendam Si
sic tamen debet dignitati et persone Si ipsa sunt
committit appellacionem imposita a principali iudice
datorum cum cautela appellacione remota per
Iudicium simplex delegati est suspensa quo
ad sine opcionem **Licet** Simplex delegati
renunciari per morte delegantis expirat
cum mandatum renunciare morte madantis
expirat et alii non **Cum in iure** Non
credit quod quis delegatus sit nisi delegacionem
ondet Si exhibet formam delegati ei tamen
non creditur nec presumitur per formam nisi onda
commissio nec creditur si se delegatum dicit
secus si esset ordinarius **Cum olim**
Cui acta clausa racione iudicium dele
gatorum iuxta violendo sigilla aparuit
contra illa acta audiri non debeat Similia
sunt de eo **Coram** delegatus subdele
gatum impeditum admittere non tenetur si
fuit in rescripto clausula Et si ambo vel eorum
si omnes Item delegatus collegam sibi
admictum per litteras surrepticias vel super
sub delegatis admittere non tenetur **Cum**
In locis ad que reus secure non potest acce
dere vel si clericus in causa clericus sint delegati
potest recusari licite ut suspectus **Cum con**
tingat delegatus cui mandatur ut eum ab
solvat qui se dicit excommunicatum iniuste ante
probacionem recipiat illum absolvet si vero
mandat quod sentenciam denunciet esse nullam
prius super eo probacionem admittat **Venera**
bili Si sub delegatus delegavit ipse vel recepit
sine delegato vivente illa revocare
non potest et si sub delegatus contra formam
potestati applicata processit ipso iure processus est nullus
Significantibus delegatus qui procurator
formam non simplex non tenetur excommunicare de parte
sensum non reassumit iuxta **Suspicionis**
arbitri electi ad causam recusacionis
termini recusanti assignat ad hoc probandum
delegatus tamen cogit arbitrum electos diffinire
causam suspicionis per emologacionem et tunc
tenetur nitatur dicto die eorum consumat formam
arbitri **Pr[ete]rea** delegata simplex
ad per vias in rescripto non expressas causa de eorum

consensu progenitorum non potest clericus potest se sub
pena comissi et sub pena bursarum obligare
Capitulo XX Non potest iudex delegatus qui
sit minor xxv annis nisi apostolice

Uno delegatorum Si plures sunt iudices
delegati vel arbitri uno eorum mortuo
finitur eorum officium si plures sunt iudices

Delegatus non potest Prudentiam
alii delegare nisi sint apostolice delegati
Si iniungitur alicui ut persona aliquid
faciat non potest illud per alterum facere nisi de
consensu illius vel illorum quorum est negotium

Officium nostrum

De officio legati

Quoniam legatus ipse etiam per simplicem
querelam adiri potest legatus potest de omnibus
causis tam per appellationem quam per querimoniam
cognoscere legatus non potest deponere episcopum
nisi sibi specialiter sit mandatum Praedicti
legatus ipse de causa alii specialiter delegata per
se ipsum se intromittere non potest Nisi spe-
cialiter legatus de latere non potest conquali-
catione episcopos transmutare Iudex potest ra-
tione ammonitione remittere penam Super qua li-
mandato non venit ea que sunt meri
imperii et res sedi apostolice reservata

Quod translationem legatus etiam de
latere non potest concedere cessionem et lega-
tione non potest unam cathedralem ecclesiam
alteri coniungere in provincia vel unum episcopatum
in duos dividere vel duos in unum
excommunicatos tamen percutientes clericum
ut eos non potest absolvere Ut circa

Legatus revelit cum ipse
ut illius cause desistit esse iudex Dilectus
filius legatus de latere confert potest bene-
ficium vacans spectans ad patronum eccle-

Novit ille legatus quamvis potest
sue legationis expirat suam iurisdictionem
quod nullus iudex debet excommunicare
vel absolvere extra provinciam Volen-
tes et Principibus legato de latere minor
legatus exceptionem sui officii committit
Veniente maiori legato minor suum offi-
cium facit Excommunicati Licet quia
legatorum compendium tamen decretalis legati
ecclesie Romane quamquam habeat plenam
legationem non possunt conferre legatum
beneficia conferre nisi specialiter sit eis concessum
Nemini dubium legatione finita dum
erat legati statutum fuit cum legatus sint
in actu non propter

De officio iudicis

Pervenit Episcopus
dixit potest inquirere et crimina punire

et si expediat potest in vocare brachium se-
culare Summa abstinentia cum accusatione
Si solicitudo Item sit non et ipse
seu iudex sicut ut dicitur aliquem esse reum
criminis non nominatum de consuetudine corrigere
vel punire sicut ocultus Cum ab ecclesiam
Si ordinarius subiectus episcopo in subditum
sibi iusta sententiam promulgavit episcopus
illam sententiam facit quod debet illum sine
licentia ipsius absolvere et cognita subiectione
prelati potest excommunicare quilibet causa
quarum esse et cetera Abbates Cum nos
Si ordinarius vacante ecclesie defertur ex
causa ipso omnium et ea pendentibus
per episcopum promovendum non debet se intromittere
de bonis ecclesie nisi quo ad defensionem

Ex parte tua Licet constat ordinario quod
absolvens a sententia suppressit veritatem cause
excommunicatus illud ad ipsum remittat Si vero
suspitio tanta est contra illum cogatur eum
se denuo excommunicare Si pluribus quibus sentencie
eius sit ligatus oportet ut a qualibet
absolvatur et ultima confirmabit omnes prece-
dentes tot sunt petende absolutiones quot
sunt excommunicationes Significavit potest pre-
latus ordinarius supplet desidiam seu ma-
liciam delegati a sententia Certa denovo
ordinarius supplet negligentiam Abbatis non
revocantis monachum vagabundum ad claustrum
Ex conventu monachi sive non spectat ad
abbatem sedis ad superiorem Abbas sine pot-
est expellere monachos Ad reprimendam
Ab uno episcopo excommunicatus ab aliis est vitandus
et archiepiscopus per querelam adiutus eum non ab-
solvit sed ad episcopum seu excommunicatorem
eum suum mittat Duo simul patriarcha
non cognoscit de causis subditorum episcoporum
vel archiepiscoporum suorum nisi ex privilegiis vel
consuetudine vel appellationis remedio

Quod sedem apostolicam Archiepiscopus impeditus co-
gnitionem suis suffraganeis committere potest
suis suffraganeis Pastoralis Archi-
episcopus tamen ad se delata per appellationem potest
subdito suffraganei sui committere compellere
non puniendo non potest Quoniam delegato
ipse qui reum convenit vel actorem in possessionem
sicut inductus successor eius in delegato
sicut successit illud absolvat et ei possessio-
nem restituat alias solus sententia absolvat et resti-
tutionem possessionis dabit Itaque in mortem
articulo tamen ut erit eis a malo prescripto
debet iusta annum cautionem offerre coram

ordinario vel publice pponit / possessio no
dat alioui gra vel suande nisi puo
jurat de calumpnia **Licet in corrige**
dis / ipa p rescriptu quo mouet ordina
rius officiu suu quequi no facit ipm
delegatus et ig tunc si fuit appellacio de ea
ad ppriu synodu appellat **Irrefragabili**
plati subditos corrigunt et reformant appellac
vel ofuetudine no obstante si tamen capitulum co
cessit / Lam corp cosuet corrige nisi hoc faciat
infra tempus psixum ab epo / Epus corrigit
et si cause discussa manifesta et rationa
bili tam maior contemptus epo adminis
cessit / Epus no seruabit cessaciones archiepi
deberet vite ppe cognoscet et plati penas
poene no debent p questu vel gravamine q d
Cum / Cumtus ipsius eius diversarum linguarum
no ppt hoc habebit plures epos / prevalente
linguarum puidet epus viros ydoneos q p
diversitatem diversa officia et ecclesiastica sacramenta
ministret **Int ceterea** / In kathedralibus et
collegiatis ecclesiis instituendi sunt viri
ydonei et qui eo expediat epo committe
rent visitacionem predicacionem et confessionum audi
tione q d **Conquerente** / Epus i ecclesiis
sue dyoc dicit esse exemptis prebis temporalibus
et que sunt illa pura hic notatur **Eis**
quibus / Cum pt excepcatos p violentam ma
nuum i iniectione absolue pt eciam absolu
tione alii committe / Epus pt petere equali
ecclesia duos solidos nomine kathedratici
Ut insti / Epus in monasteria visitans no
introducat / secularis sed duos vel tres de
clericis suis eo aliquibus religiosis q d **In**
pectiis / lex diocesana et lex iurisdictionis sunt
diversa et ideo res iudicata i vna p iudicat
diversa et alia vel age volenti super alia
agenti in alia vel age volenti sup alia
acta sunt hic enumerata que spectant ad epm
sz dacio cure animarum / delictorum correccio / ordina
cio clericorum / consecracio altarium / consecracio ecclesiarum
et quasi omnium sacramentorum **Grane pon**
ptiū / ppe quo mandat ordinario ut clericos sue
dyoc corrigat no datur iurisdictio sup exemptis
Ex litteris / ad officium iudicis est delegati
spectat pvidere pti de advocato que advocatu hre
no pt et parti pvide de domestico

Judicis officium / De officio ordinarii iudicis

Ubi contra certa pvenit iudicis officium implo
ratur prevalebit litis contestacio est sienda

De maioritate et obediencia

Quum clericus / ille habet maiorem i ecclesia q
prius fuit ordinatus **Si quis** / veniens
tolit decretum epi si iniustum est ab ecclesia dicit
abici clericus ipsius et habet ciuitas pt tosti
tuere aliquod ius et aliquam legem / Epus
pt facere decretum sive costitucionem in dyoc
sua laici debet obedire ppe causa spiritualia
Legebatur / Clerici inferiores no sunt
compellendi ad iuramentum vel scripturam facienda
de p obedientia **Remis** / p ncipes epis obe
dire debet illud p temporali comodo quibus
notum est obedience tenere no debeat **Solite**
imperium no pt iudicare sz ei sb est et obe
dire tenetur / Subditi obedire debent regi et
ducibus ab eo missis **Per tuas** / Ordinato
iuramentum debet remissa tamen subest epo **Inter**
quator / Agitur de subiectione et obediencia agit
vel atemptum dz i p iudicium possessore vel
no citati / Nulli est auferenda possessio
aut cause cognicione / Sententia no tenet cum
citatus no pvenit i contrarium citati nec
fuit pubce ppositum edictum / Omnes quos
negocium tangit vocandi sunt vel p iudicium
absenti nisi sciencia cum sua agitur **Quod**
/ Subditi epi absque causa manifesta no tenentur
et sibi obedire cogitur **In ecclesiis** / Canonica
regulares i obedientes poni sine p epm cogi
possunt et si sunt i conciliis de fratrum
consensu compellantur **Epus qui** / Mortuo
prelato epo subditi debent obedire capitulo in
his que de pvicia aliquid sit exceptum **Dilecta**
/ Licet abbatissa subditus suos excommunicare no possit
ipsi tamen ei obedire debent **Dilecti** / Si me
tropolitanus a suffraganeis ultra formam
statutam exigit iuramentum i ea que est ultra
formam suffraganei no tenentur **Cum**
olim / Decreto epo capitulum confirmat firma
debet ab eo ecclesia vacante ptas et iurisdictio
epi quidem devoluitur ad capitulum quaz no
Statuimus / Qui maior est ordine licet
posterior est i ecclesia costitutus tamen i loco et por
cione por esse debet / Trevga est securitas
pstita rebus et psonis discordia no dum finita
In inferiori / Monasterium i ecclesiam ka
thedrale erectum assumpto epo est exemptum
Dimmus / Caponum sup iure sinarie ale
solus cura sua est impediri pt **De treuga et pace**

Ut treugas / Treuga
a feria quarta p4 occasu solis usque ad
secundam feriam in ortu solis ab adventu dni
usque ad octavam epiphanie et a septuagesima
usque ad octavam pasche ab omnibus dz i viola
biliter observari et qui contra fecerit post tercia
monicione no satisfaciens ab epo debet
excommunicari / Fides hosti est seruanda **Sequitur de pace**

Antigonus / Pacta legitima
sunt seruanda pacta que no sunt
dolo malo nec adversus leges vel sacros cones
inveniuntur sunt seruanda **Quoniam** / Pactum
quod abiecto no tenet p ratihabicionem sequente
sit validum

Qualiter Illa que committuntur ope co
plere debent Cum pridem no
valet pactu p qd eccl'iam beneficiu per
pnam det assignari Nos quidam no
vz pactu de succedendo plato de morte
ipi' Ex tenore qui ppactu maiore
pensio eccl'ia est assecut' det illa summi
als cuiusmo pmiri det Plerumq eccl'a
rem suu locando ul in feudu concedendo
pt pactu appone p qd sui perpetuali
alteri' eccle derogetur Pactiones
No vz pactu i spiritualibus p pena inducat
ul qd de iure ul qd de facto sit i pos
sibile pactu rei ul rei turpis aut
pgli de iure ul de facto nulla obliga
tom inducit pactu cotra leges et csti
tuciones et bonos mores nullu est mo
menti

De transactionibus

Sicut quo instita et alia iura pon
tificia transactione tollunt Conti
git Si capitlu csentit transactom q plat'
fecit noie eccle illa no potuit renocare
Constitutus Sup eccl'iam beneficiis transigi
no pt Ex tenore p transactom factam sine
spe ptate auctoritate pt plat' si no eciam
custodie consuales Ex litteris in'ris Si
beneficiu ptransactom habet' ul impetret'
et vacans ab eo qui fuit transactionis me
diator no valet impetracio Super eo sup
beneficiis eccl'iasticis transigi no pt lic' amicabil
cpposicio possit intervenire Transactio est de
re dubia et incerta lite incepta et no de
finita et det fieri aliquo dato ul rete
to Veniens Transactio facta sup rebus
eccle preclaro sine superioris licencia no ob
ligat successorem Ordo et matrimoni' ista
duo sacra sunt voluntaria alia sunt
necessaria sacramenta Baptismus confirmacio
baptismus pnia extrema vnccio corpus x
Dilecto Sup spirituali re transigi no pt
Ex parte tua Sup matrimonio no pt
intervenire transactio

De postulando

Ad decorem Clerici in sacris ul i minoribus
beneficiati i foro seclari postulare no det
nisi p se ul eccl'ia sua ul psonis misera
bilibus Ex parte tua Monachi et Canonici
regulares postulare no debet nisi p utilitate
monasterii i tunc de precepto plati p' sui hoc
faciet Cum sacerdotis regla
advocare no pt det et sic aqua advo
cauit i eccl'iam aqua beneficia preponit
no sine eis sunt pnuandi Clerici sal
tem p se posse velle omnibus causis

Talia quidem

De procuratoribus

pronunciis cum eccle in iudicio det ap

lato et capitlo mandatu qui q' con p'
psonis de mandato suo ptestes Nulla
renouari Sma si absens fuit in cpprens
condempnati cpmissa ca et legittime i pe
diti cpmia i cardalis no te' quib' cosi
tuit procurator vel' Sma lata cotra absente
s legittime impedito et p muros op cusatu
est nulla Ex insinuacione Sma
lata cum psone renouato et de hoc certi
ficato no tenet h d Non q piurati in
fectu pbacionis defertur eciam ad iesadem
Sma ul aliu actu No q spoliatus eciam
ante iudicis vigore Sme nullus pt agi
possessio no q agenti possessio i beneficialibus
suffi' p re de possessione lic no pbet de titulo
tutela vi t in libris de vesti spo In presencia
nra Rescripto impetrato a psone renouato
et de hoc certificato no tenet nec
processus ul Sma lata prpm h d qd
nisi q si adversarius fuit certificatus no q
rescripto ffee psons reddit Iudicium retro
nullu et io pt opponi ad pg Sma Si
si duos velit hec ratu q gestu est cu
ffco psone possit illud ratificare No titulus
dr ilis qui suspicam lis suy eo de quo
agitur De fraternitate Si agitur de
crimine adulterij coram iudice seclari ad
pena legalem no pt psonam intervenire
secus si agitur de coram iudice eccl'iastico
ad separacom thori h d Cum procurata
Qui mandato dm cum p'cura' liute c
pensas repetit h d Quando psonam lis
mandatu sine succubit sine no pt repete
expensas si si egerit sn mandato i su
cubit no potit Remanentiis causis Vni
versitas cstituere psonam pt ad agendu et
defendendu h d Nos q ipsam Can' no
est dvu in vocabulis Summo cstat qd licent
est cstituere agendi et defendendi Au
dit ptate agendi et defendendi Au
ditis Si pq conclusionem cause apparuit
psonam renocatu nichilominus Sma valet
h d Iudex pt expensas factas et fien
das taxare Petitio psonam cpa causas
dups cpposit agit defendit lic dety hu fuit
d d uoce iudicia ul actore h d Si dicat
in iusto do tibi ptate agendi et defe
ndendi suffit' et est plenu mandatu Si
vba generalia sine dubia ponit in iusto
psonam renuas est ad intencionem cstituent
idem i pnilegiis et beneficiis Iudex
Quando iudex qui psonam cstituit in
ca matrimoniali ut plena gaudeat

libertate et p[ro]cur[ator] d[icitu]r h[ab]ere mandatu[m] ad agendu[m] et defendend[um] l[ibro] e[odem] d[e] Dil[ectu]s qui ut releuare p[ro]curatore[m] tal[em] ad iudicia q[uam] ad negotia **Constitutus** Si reus recedit a iudicio dimisso p[ro]cur[ato]re tu[n]c ad a[ge]nd[um] [con]tumax e[st] et co[n]dempnat[ur] in expens[is] Ite[m] ac[tione]s expensaru[m] d[ebe]t fieri an[te] [con]dempnacione[m] iudicis **Mandato** [pro]curator p[er] ep[iscopu]m a d[omi]no s[ed]e[n]te ignorante iudice u[e]l ad u[er]sario no[n] nocet l[ibro] e[odem] d[e] P[ro]cur[ator] rei ex tenet p[ro]mitte[re] iudicatu[m] solui nisi d[omi]n[u]s satisdat p[ro]co iudicatu[m] solui [con]tinet tres clausulas s[cilicet] q[uod] defendat reu[m] et q[uo]d dolu[m] non [com]mittat et q[uod] [con]demnat[io] p[ro]uenit tales cau[ti]o[n]es peti d[e]bet an[te] lit[is] [con]testacione[m] **No**[n] i[n]iuste ffilius familias s[i]n[e] [con]s[ens]u p[at]ris p[ro]cur[ator] e[ss]e p[otes]t u[bi] c[um] l[ocu]m in eo q[uod] p[ro]mo [com]paruit et tenet[ur] p[ro]cur[ator] appellac[ionem] u[e]l d[omi]no co[n]tinuac[ionem] p[ro]cur[ator] minor xxv annis e[ss]e no[n] p[otes]t **Consulti** p[ro]cur[ator] vniu[er]sitat[is] cu[m] maior et i[n]uiti s[un]t [con]ceati admi[ni]strac[ionem] admitti[tu]r nisi illi i[n] p[ro]curac[ione] s[un]t [con]ceati [con]s[ens]u[m] u[e]l fuerit admissi l[ibro] e[odem] d[e]

De sindaco

Sicut d[e]c[e]t religios[i] aliq[ua]nt[u]m abstine[n]t et ideo sindicu[m] h[ab]ere l[ice]t d[ebe]nt qui eor[um] causas agat et defendat l[ibro] e[odem] d[e] Nomine sindici l[ice]t[e] defensor vniu[er]sitat[is] d[icitu]r sindicus no[n] cauet de iudicatu[m] solue[n]do q[uia] s[u]bsistunt vice[m] vniu[er]sitat[is]

De hijs que metus vel ui fiunt

Perlatum si q[ui]s timore mortis religione[m] p[ro]fite[tu]r p[ro]p[ter] ea votu[m] no[n] l[i]g[at] [et] qu[o]d [con]ue[n]ire potest et matrimo[niu]m vbi ap[er]t[e] u[e]l ex post facto [con]se[n]sit [con]firmac[io] p[ro]fessio[n]e p[otes]t et si no[n] fuit ausus p[ro]testari no[n] nocet **Abbas** cu[m] p[ro]p[ter] metu[m] amissionis p[er]sonam sui beneficio suo renu[n]ciat illud licite re[ci]pere p[otes]t **Sacris est** [con]tracta no[n] e[st] qui absente coacte [con]tractu [com]municat secus si p[ro]p[ter] metu[m] et coacc[ionem] [con]dicionalem **Cu[m]** **Dilectus** actu[m] passo no[n] [pre]iudicet nisi fuit talis q[ui] debuit cade[re] i[n] [con]stante[m] vir[um] Verba mi[n]atoria no[n] se[m]p[er] sufficiunt ad i[n]fere[n]du[m] metu[m] et timore[m] **Super eo** p[ro]bat[ur] vio lencia p[ro]testes re[ru]m p[ro]dic[i]o p[ro]bat[ur] p[re]su[m]ptiue In maleficiis p[ro]p[ter] [pre]su[m]ptiua secus i[n] [con]tract[i]b[us] quia p[ro]testes [pre]su[m]ptione q[uod] metu[m] causa i[n]s[ur]git p[ro]p[ter] vtr[um] s[i]t pau[per] u[e]l di[ui]tes et q[u]alitas negocij

De in integrum restitucione

Requesiuit Eccl[esi]a restituit[ur] [contr]a [con]tractu[m] al[iqu]e[m] [con]te[n]tio celebratu[m] si ex eo enormit[er] fuit lesa **Cum venissent** Restituit[ur] eccl[esi]a lesa que p[ro]p[ter] neglige[n]cia[m] p[ro]p[ri]e iura sua i[n]

iudicio no[n] p[ro]duxit Electo s[e]c[un]d[u]m p[ro]p[ter] q[uod] ip[s]i be[n]eficiu[m] iudic[ium] tenet si eligens erat i[n] possessione eligendi et aly no[n] **Auditis** eccl[esi]a [con]t[ra] eccl[esi]a[m] restituit[ur] alia eccl[esi]a que [con]t[ra] ea fuit lesa Restitucio est i[n] p[ri]stinu[m] statu[m] re posicio **Ex litteris** Cont[ra] s[ente]n[t]ia[m] latam in ca[usa] matrimoniali p[ro]p[ter] b[e]n[e]ficiu[m] supplicac[ionis] restituit[ur] [con]missa ca[usa] ad maior[em] p[ro]ce de supplic[acione] [quer]e aliquid p[otes]t i[n]nouari lic[et] i[n] appellacione secus supplicac[io] p[otes]t fieri vsq[ue] ad decenniu[m] s[ed] appellac[io] vsq[ue] ad dece[m] dies Execucio s[ente]n[ti]e vide[tur] q[uod] spectat ad iudice[m] p[ri]ncipalem no[n] ad iudice[m] appellac[ionis] **Cum ex litteris** Cont[ra] s[ente]n[t]ia[m] ip[s]e eccl[esi]a restitui p[otes]t et ca restitucio[n]e p[ro]ut [pri]b[us] p[ro]c[essi]b[us] e[st] t[ri]ta[?] tanda Restitucio data e[st] causa cognita et p[ro]ut [pri]b[us] p[ro]c[essi]b[us] Ad petendu[m] restitucione[m] i[n] integru[m] p[ro]cur[ator] d[ebe]t speciale mandatu[m] Officio iudic[is] d[ebe]t peti restitucio n[on] i[n]t[e]g[ra] no[n] p[er] a[c]c[i]o[n]e[m] Restitucio i[n] integru[m] no[n] p[er]petuat[ur] p[er] lit[is] [con]testacione[m] s[ed] i[n]fra quadrienniu[m] d[ebe]t peti restitucio **Ausatum** Si restitucio peti[tu]r ab [con]tra mandat[ur] [con]tra execuc[ion]i que e[st] p[re]su[m]pcio recepta cauc[i]o[n]e de restituenda re si p[ri]us [con]dempnat[us] in h[oc] iudicio obtinebit **No**[ta] d[iffe]r[en]c[i]a[m] int[er] appellac[ionem] supplicac[ionem] restitu c[i]o[n]e[m] et causa[m] nullitat[is] q[ui]a pendente appellac[i]o[n]e no[n] fit execucio s[ente]n[ti]e ut in c[apitulo] no[n] solu[m] de appel[lacionibus] in vj[o] pendente supplic[acione] no[n] fit execucio ut in c[apitulo] **Ex litteris** et i[n] no[n] gl[ossa] in vj[o] pendente at ca nullitat[is] no[n] fit execucio q[uando] offerit[ur] p[ro]bac[io] mox pate[n]t[er] i[n] co[n]tine[n]ti al[iu]s secus ut in c[apitulo] **Sedi** p[ri]me [et] [secundu]m de officio delegati **Pendente** restitucione causa vigilant no[n] fit execucio fallit q[uando] [con]tra petet restitucione[m] esse p[re]su[m]pcio q[uod] fraudule[n]t[er] petet causa dilatandi negocium ut l[ibro] q[uo] e[st] no[ta] **No**[ta] q[uod] lic[et] ad petendu[m] restitucione[m] requirit[ur] speciale mandatu[m] t[ame]n q[uando] petitur i[n]cide[n]t[er] no[n] requirit[ur] speciale mandatu[m] ut hic i[n] eta gl[ossa] q[uia] p[er] p[ro]curatore[m] cause s[ine] speciali mandato p[otes]t peti **No**[ta] q[uod] eccl[esi]a [contra] s[ente]n[t]ia[m] ip[s]e restituit[ur] p[otes]t p[ro]bac[i]o[n]e[m] ob [?] missam 2[o] collige q[uod] eccl[esi]a restituit[ur] no[n] solu[m] adu[er]sus s[ente]n[t]ia[m] i[n]feriore[m] s[ed] et ad u[er]sus s[ente]n[t]ia[m] ip[s]e ut hic et in c[apitulo] de p[ro]p[rie]t[at]is Restitucio i[n] integru[m] postulata q[uem]d[?] i[n] suo statu e[ss]e debet In ca[usa] s[ente]n[ti]e s[ecundu]m de p[ro]cur[atori]b[us] **No**[ta] d[iffe]r[enti]a[m] int[er] causa[m] criminale[m] et ciuilem q[uia] ciuilis e[st] q[uando] quis p[ro]ponit q[uo]d petendo hereditate[m] u[e]l

vel aliud simile ut ff. qui de inofficioso. Criminalis est qua agitur de aliquo crimine furti vel pena corporis afflictiva. Nota quod in actione criminali victoria est in scripto de quo in c. Super his de accusat. In accusatione vero in ... vel civili non ut hic et dicto c. super his in fi. Necessaria est tamen formula libelli criminalis ubicumque de crimine agitur. Via civilis per istud textum hic qui est notandum ad hoc quod intelligere quam scripturam in scriptura de iure vel de facto de quo pro par in l. si iter ... in prin. Nota duas causas quae in actione criminali criminaliter intemptata non inveniunt pro ... una ... inquisitionem ad similem ... pone ad quod non tenetur ... age nisi altius ut in l. furti et qui de alieno ff. de ... et de his qui not. infamia ... super quantitate rei de qua agitur quae ... dicitur in practica principalem ... ut hic facit c. querelam et c. de aliis causis in quibus casibus admittitur ... in actionem accusationem criminali dic in c. super his et c. veniens in decisa. Nota quod procurator est qui constituitur a quo ... indiferenter. Actor qui constituitur ab universitate ad ... iudicis et causas tam ... et non futuras et qui constituitur a ... ad omnes causas sic et procurator constitutus. Yconomus est qui constituitur per ... ad regendum bona ... ecclesie. Sindicus est qui constituitur ad gubernandas res vel bona castellorum vel civitatum. Sindicus est qui constituitur ab universitate vel monasterio et dicitur sindicus quasi singulorum causas diges. Curator et tutor ... sunt qui dantur ut dicitur ... per iudicem ordinarium vel per delegatum vel subdelegatum sedis apostolice et non per alium ...
Nota quod ecclesie datur restitutio adversus ... si sit lesa et ... adversus omnem contractum in quo ecclesia leditur ut in c. ... li. vi. et hoc intelligo ubi contractus tenetur alias non est necessaria restitutio ut hic in glo. penult. Item intellige ubi de lesione constat alias non ... et de tali lesione potest probari per semiplenam ... ut est casus ... glo. ... qui et adversus quos. Item ubi lesio est enormis secus si modica ut in glo.

Cetrum felicis memorie pro quo ... de iure communi non auditur ... auditur tamen beneficio restitutionis in integrum. Nota quod ... peremptoris precludit via probationibus ... dati ad probandum excludit facultatem probationem ... illud pro quo erat datus ... cum dilato probatoria intra peremptoria ut in l. ... de ferijs

Constituta. Restituitur minor in eo quod contraxit vel obmisit si probat se enormiter lesum et sit infra tempora restitutionis in integrum. Nota quod in eodem libello potest cumulari nullitas et restitutio. Nota quod ad hoc ut concedatur restitutio requiritur quod quis se dicat minorem et lesum et quod sit infra tempora dande restitutionis. Nota quod datur restitutio adversus contractum qui tenet ... at qui est nullus per restitutionem non ... ut hic.

Causa restitutionis. Coram iudicibus ordinariis vel eorum delegatis ad ... restitutionem in integrum ... qui ad ... vel eorum delegatis.

Beneficium restitutionis. Si restitutio semel fuit denegata iterum non conceditur nisi ad appellandum vel nisi ex nova causa.

De alienatione iudicij mutandi causa facta

Exquorundam. ... alienacio causa mutandi iudicii ... per rescriptum contra alienantem impetratum.

Exparte Stabinorum. Alienacio causa mutandi iudicii mutandi non debet ... actionem ... a laico. Cessio actionis presumitur simulata si ... parte est vendita vel parte donata vel si modicum pretium datur vel ... tamen dicat ... in clericum ... presumitur in fraudem nisi probetur ...

Sane quia. Arbitri debent esse tres vel unus vel ... arbitri debent eligi in numero pari ut ... expediatur et ... maiore ... petis in ...

Non sine multa. Nota ... arbitrium ... et dolosum. Nota quod arbiter est ille qui debet procedere de iure et sententiare de iure servato ... Item arbitrator est ille qui ... per modum amicabilis compositionis ... et ... absque observatione sollempnitatis iuris et debet ... utriusque teneri si non ... enormis lesio alias reducitur ad arbitrium boni viri ut possit corrigi ... Item ... in facta per spoliatum de ... quo spoliatus erat non tenet. Nota quod arbitri admittuntur ad testificandum super

casus iudicii mutandi ... facta

... arbitrus

iustitia vel iniustitia laudi. Nota quod videlicet compromissum factum super beneficio per conventum te[m]p[or]a et corpore et spoliatum beneficio divina alia licitum sit. **Pervenit ad nos** arbitri sua auctoritate arbitrari non possunt quod laycus spiritualia detineat. Vel arbitri sua auctoritate spiritualia loca ad iudicare non possunt. Nota quod fiat clericus tenetur ad dotandum eorum si non habet unde se dotet et dicit hic dominus non habeat unde dotet et si non i[n]venit redditibus [illegible] [illegible] spiritualia. **Dilecti filii** [illegible] de spiritualibus compromitti potest in mulierem alias de consuetudine iudicante ut d. Femine a publicis officiis et civilibus remote sunt femine [illegible] subiectos suos ordinarium [illegible] non [illegible] Nota quod compromittentes compellantur ad observantiam laudi. [illegible] Mulier de iure communi non potest iudex esse nisi consuetudine sit et dignitate aliqua esset constituta ut hic. Vel ei per [illegible] sit commissum quod tunc potest iudicare. **Cum tempore** [illegible] empta de sua libertate in preiudicium [illegible] in aliquem compromittere non potest. **Cum dilectus** [illegible] arbitris non fit ut cessit [illegible] si renunciatum est in compromisso quod non possit laudi et arbitrium reduci ad arbitrium boni viri [illegible] reclamari non sic [illegible] adhuc potest reclamari. **Cum olim** [illegible] per arbitrium [illegible] aliquorum eligi tenetur in tractatu [illegible] [illegible] corpore consilium recipere debet [illegible] et non [illegible] Nota quod actus factus contra formam non tenet et idem ubi in compromissi non tenet et idem ubi [illegible] non est [illegible] forma data ab [illegible] ut in c. [illegible] delectum super de [illegible] et in c. [illegible] super de electione [illegible] si data esset forma a iure quod tunc actus non est ipso iure nullus [illegible] [illegible] et [illegible] Nota quod ille qui debet facere actum de consilio alterius debet [illegible] consilium illius tempore debito supplere [illegible] consilium illius tempore debito et [illegible] [illegible] responsum tempore debito alias actus est nullus [illegible] tenetur sequi consilium illius ut hic. **Contingit interdum** de rebus spiritualibus in laicum compromitti non potest etiam [illegible] in clericum et laicum potest compromitti. **Per tuas litteras** de causa spirituali superioris auctoritate potest compromitti in clericum et laicum et si arbitrium

est [illegible] receptum [illegible] datur sententia [illegible] si fuit compromissum [illegible] si non fuit receptum et pena sit apposita agitur ad penam et si non fuit apposita agitur [illegible] esse ut d. Nota si arbitrium approbatur [illegible] vel [illegible] spacio [illegible] arbitris datur [illegible] et [illegible] **Ex parte tua** per mortem alterius compromittentium finitur compromissum sententia lata post mortem unius litigatorum videlicet aliquorum et quod dicitur quod per mortem unius compromittentis finitur compromissum hoc verum est si mortuus fuit post conclusionem in causa et terminum assignatum ad audiendam sententiam. **Exposita** arbitri [illegible] rem iudicatam super novis discordiis assumptus est si super [illegible] partes recepit [illegible] de [illegible] [illegible] arbitrium sententiam [illegible] [illegible] non potest ut d. Nota super primo et [illegible] hic [illegible] non tenet [illegible] per sententiam [illegible] [illegible] in rem iudicatam ita [illegible] compromissum super hiis que per sententiam [illegible] sit. **Innotuit** [illegible] arbitrium [illegible] compromissum factum vel incerta non valet compromissum factum in plures [illegible] Nota videlicet compromissum factum in plures [illegible] in casu discordie tertius eligatur [illegible] vel alios. Nota quod [illegible] arbitri [illegible] non spectat ad iudicem delegatum [illegible] ad ordinarium [illegible] partes possunt dictis iudicibus delegatis [illegible] sententiam arbitrorum ut hic [illegible] glo. **Cum a nobis** valet compromissum factum in arbitratorem [illegible] incertum [illegible] valet compromissum factum [illegible] quod eligat arbitrum vel valet compromissum in iudices vel alios arbitros eligant [illegible] factum super hoc ut eligant [illegible] vel [illegible] primo valet compromissum factum in plures ut ipsi [illegible] indicent vel alios arbitros eligant ut d. **Compromissum** compromissum non transit in heredes nisi actum sit [illegible] [illegible] et intellige quod non transit [illegible] [illegible] ut possit [illegible] sententia super compromisso facto per defunctum [illegible] effectus [illegible] compromisso [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] arbitro et sententia lata transit in heredes [illegible] liber [illegible]

De iudiciis Rubrica

De quo voluntate / Continuatur.
Precedenti dictum est super de
[illegible] iudicio nunc sequitur
de iudiciis / Vel sic dictum est
supra de arbitris sed quia iudi
cia arbitraria regulariter excipiunt ut in c
cum dilecta extra eo ti. preceptio et in l. ff de ar
bitris / et multis modis intelligitur iudicium /
de quibus per Io. monachum in rubrica de
iudiciis in vi° et glo in rubrica in iudiciis
de re iudicata in vi° sed sumitur hic iudicium
pro processu iudiciali et iudiciali discussi
one / et vi bo tex in c fere de verbo sig
de materia notatur / ii q i / v q iiii / xxiii
q i / xx q vii / repeti in vi° et clemen
tinis / Pactum de non declinando iudica
tum [illegible] qui [illegible] excepcione repelli potest
irrenovabile [illegible] et contrarium tenuerunt
[illegible] excommunicari potest / beneficio
[illegible] non potest / [illegible] vel [illegible]
de lege et dicit dicto pacto de non [illegible]
procedendo coram iudice non suo in preiudicio
iudicis et iudice accepitate [illegible]
actu prorogationem iurisdictionis iudicis [illegible]
mittit / Ideo preterea prima non admittitur
[illegible] et dividit in tres partes / primo nar
rat factum 2a ponit penam contumacis
3o ponit [illegible] in iuste repulsionem
[illegible] iuste petitionem / 2a ibi placuit 3a
ibi sed admittimus / Nota quod appellacio adversa
rii contineri qui non admittitur in lite quod
non prestabit [illegible] et [illegible] quod talis
adversarius possit recusari ne sit iudex
[illegible] suspectus / De quo vide ad glo
[illegible] in c [illegible] de offi delegati
[illegible] recusari potest ne [illegible] sit testis
[illegible] in alia causa pendente illa lite
de quo in c [illegible] detesti [illegible]
[illegible] sicut [illegible] de testi et [illegible]
addicia [illegible] et est [illegible] in [illegible]
vi° Nota quod citatus debet fieri de licentia iudi
cis et adoptis petitionem alias non tenet de
quo per Bar in l. [illegible] aut [illegible]
et [illegible] aut iudicium ff de dampno
infecto et l [illegible] de [illegible]
et in l [illegible] de pene [illegible] impetrandi
et per doc c [illegible] de proba Nota
[illegible] dicto utilem practicam [illegible]
[illegible] a facultate [illegible]
tum declinatoria [illegible] ut [illegible]
[illegible] an velit coram illo iudice res

pondere de quo per Bar in l quid [illegible] ff
de re iudicata et per doc in c [illegible]
[illegible] de re iudicata et [illegible] respondet quod [illegible]
[illegible] fuit ei [illegible] exceptiones declina
torie ut in c [illegible] in glo per [illegible]
de re iudicata et de excep c pastoralis [illegible]
cum [illegible] sibi visi fuit [illegible]
[illegible] ad probacionem declaranda ut in l ubi
[illegible] ff de [illegible] ad fundandum iudi
[illegible] ut hic / [illegible] concludit [illegible]
tione ad declaracionem [illegible] probacionem
c [illegible] de fide instrumentorum [illegible]
per exclusionem [illegible] ut in [illegible]
de fide instru [illegible] ad concludendum in
[illegible] hic quod est [illegible]
per [illegible] glo in [illegible] ubicumque et l
[illegible] in [illegible] c de rebus arditis / Nota quod
[illegible] recedit [illegible] contumax [illegible]
verus et manifestus contumax [illegible] dicto
ut in clemen [illegible] et in c [illegible] in [illegible]
[illegible] glo in [illegible] in [illegible] de [illegible]
[illegible] in [illegible] placuit / Nota quod excommunicatus
pro manifesta contumacia non debet absolvi nisi satis
faciat [illegible] de quo in c [illegible] de [illegible]
de verbo sig et in c [illegible] in [illegible]
de [illegible] vi° / [illegible] satisfacto [illegible]
absolucione de quo in [illegible] et ibi in glo
[illegible] et [illegible] in c [illegible] de etate
et quali / Nota iudicem posse supplere de facto
[illegible] absque peticione partis que tractatum de
[illegible] suo vel [illegible] officium de quo
in c [illegible] de postu pla [illegible]
aut ff de dampno infec [illegible] ut hic [illegible]
contumace [illegible] absque peticione partis
[illegible] et absque nova citacione [illegible] quod
[illegible] contumax absque nova
citacione de [illegible] possit condempnari in
expensis sine citacione nova [illegible]
in ff [illegible] vocatus non venit et l [illegible]
[illegible] de re [illegible] et per [illegible] dampnum
[illegible] de iudiciis / Nota quod [illegible] non [illegible] beneficio
[illegible] redditibus beneficii de quo in c pas
toralis [illegible] de appell et [illegible]
[illegible] hic [illegible] causa [illegible] non [illegible]
alias [illegible] adprivacionem beneficii [illegible]
[illegible] ut in c [illegible] de [illegible]
Nota quomodo voluntate est [illegible] novum [illegible]
et [illegible] et simile [illegible] infra de [illegible] c [illegible]
¶ Nota [illegible] hic [illegible] super illo verbo [illegible]
[illegible] satisfecit [illegible] aliquis qui excommunicatur [illegible]
non [illegible] quod [illegible] satisfecit vel [illegible]
tale quod fecit et tunc [illegible] satisfecit nihilominus
ad hoc est [illegible] absolucione ut in c [illegible]
[illegible] de [illegible] et c [illegible] et
infra e ti / xi q iii [illegible] aliquis [illegible] ponitur

dicto donec vel consimili siue ab homine siue a iure tunc non est opus aliqua absolutione postquam satisfecit sed ipso iure est absolutus ut in glo in c. si de matrimonio contracto contra inter[dictum] ecclesie et c. [illegible] verb. depos[itum] et in glo xvi q. vii [illegible] demum post et sunt tres glo ordinarie que hoc di[cunt] [illegible] in c. [illegible] de cler. [illegible] in verbo quousque 2a in c. puniti de offi. ordi[narii] in v° donec 3a in c. cognito super eo[dem] in verbo instru[illegible] decernimus c. li. Decernimus

Laici ecclesiastica negocia tractare non possunt sed [illegible] prelatorum mediante dispensacione sunt prelatis [illegible] aliquando cum necessitate admittuntur in casi[bus] aliquibus in iure expressis et permissis [illegible] omni[bus] in tres partes 2a ibi et [illegible] 3a ibi [illegible] in tres partes [illegible] quod laicus est interdictus [illegible] tunc nec [illegible] quod ecclesiasticorum directe et immedia[te] tantum negociorum [illegible] [illegible] corum mediante tracta[illegible] [illegible] [illegible] ecclesiastica negocia [illegible] pro predictis vide[tur] [illegible] non possunt esse assessores [illegible] consulto[res] [illegible] in causis ecclesiasticis et spiritualibus [illegible] [illegible] tenetur de quo hic et in c. [illegible] tangit [illegible] de arbitris et in c. [illegible] de [illegible] de offi. dele. et prima c. [illegible] [illegible] de offi. dele. et glo in c. [illegible] lxxxix di. et in c. [illegible] xvi q. vii et [illegible] in c. laicis [illegible] et [illegible] et [illegible] in [illegible] in c. [illegible] de eta. et quali. Nota [illegible] iuxta glo si quod [illegible] prelatorum [illegible] omnes [illegible] ordinaria [illegible] [illegible] est [illegible] longe [illegible] omnes [illegible] clericorum. Nota quod [illegible] decernimus ponitur in iure [illegible] diffinitive [illegible] non dubitative ut hic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de eta. et qua. et [illegible] ut in c. [illegible] de eta. et qua. et vi [illegible] de [illegible] in [illegible] in v° prelatus de elec. et [illegible] de glo in [illegible] in v° prelatus de elec. et [illegible] et quod notat paulus [illegible] [illegible] in [illegible] de sepulturis. Nota quod [illegible] [illegible] laicorum non [illegible] [illegible] [illegible] ecclesiasticorum [illegible] cum eius qui non [illegible] [illegible] [illegible] est ut in l. [illegible] ff. de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possunt [illegible] et puniri [illegible] ut in c. [illegible] et quod [illegible] [illegible] de offi. deleg. Nota quod cause [illegible] in c. i de [illegible] delegati. Nota quod cause [illegible] clericorum antiquitus decidebantur in consiliis provin[cialibus] xv q. vii c. [illegible] et ibidem in glo

Laici negocia ecclesiastica non possunt tractare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Quamuis dominus | Causa iurisdictionis [illegible] ecclesiastico iudice tractari debet [illegible]

Nota quod cum iurisdictio [illegible] [illegible] et [illegible] spiritualibus [illegible] et ideo non est [illegible] spiri[tualis] [illegible] et [illegible] de [illegible] q. i [illegible] in [illegible] glo et in c. [illegible] xvi q. vii ubi glo notabilis et quot modis dicatur quid spi[ri]tuale [illegible] q. i [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] dicat quod potest dici spirituale [illegible] [illegible] et ordinarie de quo hic Nota quod de [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] c. [illegible] de [illegible] et c. [illegible] de [illegible] et [illegible] potest [illegible] quod statuta in causis spiritualibus [illegible] locum [illegible] iurisdictio que spiritualibus [illegible] est [illegible] de ea non potest [illegible] sic nec de spirituali ut in c. [illegible] de translatione [illegible] non potest vendi sic [illegible] [illegible] infra [illegible] [illegible] [illegible] per laicum ut [illegible] [illegible] [illegible] laicum [illegible] ut in c. [illegible] [illegible] de arbitris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudicium de [illegible] ut de [illegible] [illegible] in laicum cadit ut in c. [illegible] [illegible] [illegible] et transit in heredem ut in c. [illegible] et in c. filiis et [illegible] bona glo xvi q. vii. Nota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] dignioris [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] c. [illegible] in dubiis infra de [illegible] [illegible] vel altaris et in c. [illegible] de [illegible] delegati in vi° [illegible] [illegible] fiat quod [illegible] [illegible] [illegible] de simplicibus [illegible] [illegible] [illegible] de quo [illegible] in l. [illegible] ff. de [illegible] et [illegible] et in l. [illegible] ff. de [illegible] [illegible] quod facit ad multa [illegible] Nota [illegible] [illegible] qui est [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ad se [illegible] dignum. Et si cle[ri]

ca [illegible] clericus [illegible] vel confessus [illegible] seculari iudice de [illegible] non potest [illegible] puniri ab [illegible] [illegible] se confessum vel [illegible] pena debita puniat [illegible] [illegible] [illegible] quod potest [illegible] adulterio et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] seculari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2a ibi [illegible] [illegible] ibi de adulteriis [illegible] ibi [illegible] [illegible] ibi [illegible] Nota quod confessio vel [illegible] facta coram [illegible] [illegible] aliquatenus non [illegible] et videtur [illegible] talis confessio vel [illegible] non facit [illegible] plena vel semiplena [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] hic [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] videtur velle [illegible] in c. [illegible] super [illegible] de [illegible]

[illegible]

[illegible]

et bartolum in l. si confessus ff de custo
dia reorum Et ideo confessum esse factus coram
iudice incompetenti licet alias esset invalida
tenet confessio licet processus sit nullus
ut in c. proposuit et ibi per Jo. an. de consti
tutionibus et extra in cle. constitucionem de
elec. Item sententia et prelata procedunt
a pari etc. videtur quod in hiis casibus
quibus predixi vel noceat sententia possint et
noceat acta ut hic vide probari et not.
Inno. in c. causa que de rescriptis et Bar.
in l. ii. ff iudicatum solvi et in l. si
mater § si ff de exceptione rei iudicate Iudic.
quod intelligo cum nullitas vel invaliditas
per actum contrarium continuit acta et sententias
ut hic alias secus ut si sententia esset lata
die feriata nam tunc valeret actum licet
non sententia de quo per Bar. in l. Lucius Titius
ff de re iudicata c. vi. eundem in l. iii
lata § de feriis in vi. ibi no. Item quod
ad condempnacionem alicuius de aliquo crimine
videtur sufficere quod sit convictus vel confessus
de quo in l. qui sententiam C. de penis
et ex hiis apparet quod dampnum aliquid de
convictio vel confessum fit l. sed qui
ff de iure fiscum. Item ad minus penitencia
confessus et convictus vide glo. no. in c.
de hoc in de simonia et c. per tuas
et c. Item quod etiam propter crimina aliquis de
cetero ponitur aliquis suspenduntur aliquis privantur
variis eis pene inveniuntur fuerit arbi
trarie secundum varietatem delictorum ut in c. sicut
frugabili § de off. ordinarii Item per
quodcumque crimen nisi grave quis deponendus
est ut in c. praeterea xvi. q. vii.
Item quod ad varietatem confessionum requiritur quod sit
facta coram competenti iudice ut et in iudi
cio de quo per glo. in c. si de consensu
et bo. tex. iuncta glo. in l. Iubemus in
le. intervenit § deliberacione et vi
omnino tex. non iuncta glo. in l. valent
ff de intervenca actio in § adulter
Item quod episcopus potest dispensare super adulteriis
et minoribus criminibus et vide per eo quod
in omnibus maioribus criminibus episcopus possit
dispensare Item secundum aliud intellectum
quod ipse solus sit concessa cautela dispensatio
Item quod in maioribus non dispenset
sed Item hic plene per doc. in c. at si de
de quibus hic Item quod per depositionem non intelligit
sed traditur curie seculari de quo ista
quia deposito non efficiat statim de iure
iudicis secularis sine tradicione iudicis
secularis sed c. cum non ab homine § c. quod
intelligo unum in verbali deposito non
in actuali degradato de quo in c. de
graduacione de penis li. vi. extra et in
glo. no. in c. ad abolendam in § de
hereticis et de diversis modis depositionis et
suspensionis dic per Jo. an. in c. licet
de cohabitatione clericorum et mulierum et de multis
speciebus suspensionis sic per glo. in cle.
cupientes de penis et de crimine et deci
tionis depositionum sic in c. extravag. et
c. si de iure ordinarii et in c. Julius
Exempli. Ceterum quia vassallus coram
domino suo de feudo patitur vide quomodo
sed non coram alio § d. Iurisdictio manat
regum in feudum prohibetur in terra moderatur
Ra ubi nota id Ra. ibi cum dum Item quod
cognitio cause feudalis inter vassallos
pertinet ad dominum feudi quod procedit etiam in
feudo Italico ut hic et in c. exstravagantissima
in ti. § sententia ibi tamen appelli potest ut
hic Ra. licet duo non licet per quod vassalli
potest comparere presidia pro domini super
si non sit paratus ad appellandum cos. et hic
ne iusticia patitur Item quod licet laici potest
relicto suo iudice ire ad alterum iudi
cem ordinarium propter negligencia in expensis
ut in l. ff de iudiciis tamen vassalli
hic non potest et tamen dic vide per Bar.
in dicto l. si in § in prima opera ff de operis
nova nuncia Item quod predicte et quod tex. nisi
in sententia lata per alium quam dominum feudi in
causa feudali non tenet de quo hic
per doc. et in l. imperialem in § preterea
de prohibita alienacione feudi per Fredericum
Item quod ubi iurisdiccio fundatur in certe qua
litate debet constare de illa qualitate ut
hic in verbo constat de quo in c. si clerici
laicum § ut in praesentia propriis et ibi bo. tex.
et in c. § de off. delega in vi. et ibi bo.
glo. et id si probaverit vel esse in possessione illius
qualitatis quia hic sufficit ut in c. Ro.
pult. § de praescriptionibus et in c. ubi
et ibi pl. no. § de electione sponsalium
Item secundum dominum Anto. quod ubi iurisdiccio de
fertur alicui respectu persone non territo
rii in dicto casu quod tunc videtur conclusa iurisdictio
in ordinaria et ille casus a iure ordi
naria videtur exemptus quod forte procedit cum
committitur iurisdiccio delegata ut in c. ca
tholici § de off. delega secus ubi
committitur iurisdiccio ordinaria quia per unam
ordinariam non videtur sublata alia sed cumu
lata ita ut sic locus preventioni et per hoc
vi bo. tex. in c. per hoc de hereticis li. vi.

et in l. si et quod in prefatione de summe cum iudicium et istud est de mente dicti in l. consulta et de testa et ut ibi tex. incta glo. xxv q. ii in gallia galliarum

Dilecti filii prior Sufficit actori fieri in libello mentionem qua nomine agendi colligat non cogitur nomen actionis exprimendi [illegible] supra post querelam in secunda responsio ibi prudentie attendans. Nota secundum dominum Antonium de summe [illegible] non est necessarium nomen actionis sed sufficit tale factum quo animus procedat [illegible] agendi [illegible] causa facti summo in c. cum in [illegible] de constitutione et in c. **Cum plerique** de summe [illegible] et quod [illegible] de summa [illegible] quomodo pacto ante de quo plene in c. i de pactis inter lege [illegible] nomen pretoriis non est necessarium sed ad [illegible] nomine actionis vel [illegible] causa non [illegible] sufficit ut dictum est [illegible] nec [illegible] nomen actionis ad intelligendum [illegible] et [illegible] actionem ut [illegible] concludatur in libello et iudicium ratio formetur alias narrentur ut in c. examinata [illegible] et in c. **Sed ad sedem** [illegible] de rescriptis spoliatore. Nota in [illegible] [illegible] quia officium iudicis spectat providere [illegible] aptitudine libelli non [illegible] dicitur ut in l. et in glo. [illegible] ut [illegible] desunt advocati et in l. ii in glo. ff de officio assessoris et quod in c. examinata [illegible] et [illegible] talis [illegible] libellus debet [illegible] ut [illegible] eligant in c. i de officio vicarii [illegible] est glo. singularis in l. qui cum maior ff de bonis libertorum et v. de glo. singula in l. ubi pactum et **Dilecti filii** [illegible] debet cum [illegible] iudex ne iudicium [illegible] de vi [illegible] ut in c. i de pena et in c. l. [illegible] glo. singula [illegible] absentia de elec. in [illegible] et in c. cum quem [illegible] de quo [illegible] Nota de [illegible] simpliciter et [illegible] quia importat ut procedat [illegible] canonum iure [illegible] nec [illegible] vigorem iuris similibus [illegible] nec [illegible] intelligitur [illegible] ordo iudiciarius [illegible] de libelli oblatione et [illegible] contestatione et [illegible] istud libello [illegible] debet simpliciter et plene [illegible] ut [illegible] et [illegible] substantiali [illegible] iure civili nisi in casu quo [illegible] ut plene notatur in c. i de [illegible] et de verbo simpliciter de [illegible] in [illegible] l. i in [illegible] simpliciter de verbo [illegible] et glo. in [illegible] de verbo [illegible] in q. [illegible] et simpliciter et

in c. [illegible] i de dolo et contumacia et de [illegible] verbis et similibus [illegible] plene [illegible] in l. si filius de [illegible] et de ordine [illegible] medium [illegible] videri. Nota quod in procedendo et in [illegible] debet [illegible] et in c. i et in plene [illegible] de [illegible] et in c. [illegible] i de foro competenti

Excommunicatus Excommunicatus potest conveniri non convenire [illegible] supra post querelam [illegible] responsio in secunda responsionis ratio ubi respondemus [illegible] ubi non videtur. Nota regulam quod excommunicatus in iudicio stare non potest nisi ut reus et in omnibus aliis casibus videtur prohibitus [illegible] regulam et in c. [illegible] de [illegible] [illegible] non potest stare ut iudex nec ut actor nec ut procurator nec ut advocatus nec ut assessor [illegible] nec ut [illegible] nec ut promotor nec ut testis nec ut notarius [illegible] et [illegible] in c. [illegible] de [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] in c. [illegible] de except. in vi et in c. [illegible] Nota quod [illegible] petenti [illegible] semper est [illegible] alias non auditur in c. [illegible] de libelli oblatione. Nota quod [illegible] excommunicato [illegible] defensio necessaria sed non voluntaria ut [illegible] glo. [illegible] Nota quod legibus [illegible] [illegible] [illegible] venia non [illegible] nisi [illegible] Nota quod [illegible] legatur nemo potest [illegible] nisi [illegible] Nota [illegible] de [illegible] nemo. Nota [illegible] videtur [illegible] quod [illegible] est [illegible] excommunicato potest stare in iudicio [illegible] sibi non potest [illegible] ut [illegible] reus [illegible] Nota [illegible] in c. [illegible] ad finem [illegible] de except. et [illegible] plene [illegible] in c. **Dilecti filii** [illegible] quod excommunicatus non admittatur in iudicio ad [illegible] voluntariam de quo [illegible] in [illegible] et [illegible] in l. pupillus [illegible] ff de [illegible] et in [illegible] ff de soluto matrimonio. Nota quod [illegible] per alium respondere [illegible] quod nullo casu [illegible] se defendere [illegible] admittitur [illegible] in iudicio sed debet constituere [illegible] debet necessitate importat ut in c. [illegible] et in glo. not. [illegible] de appella. de quo in glo. [illegible] quod excommunicatus potest [illegible] quia potest [illegible] de quo [illegible] veritatis [illegible] de dolo et contumacia

et in c. si vero infra de sent. excom. et i. c.
ubi sicut de iudiciis **Clerici** in
Clericum coram seculari iudice conveniri non
venire debet non valet consuetudo in glosa
hoc d. et facit duo primo explicat lege et
assignat racionem secundo consuetudinem inplicat
racio illius ibi non debet. Nota quod leges non de
dignantur sacros canones imitari. Item
laycales constituciones imitant leges quod procedit
nisi quod disposicione legali et hic et in
iuribus allegatis in textu. Item Nota quod si clerici de
bent conveniri coram laycis vel simile quod sit
contraria dicit per glosam et per dist. l. imperatore
et in c. in de re. iuris in vi. et textus inde
glosa in c. in decretis in vi et per duc.
et in c. similiter de consecracione et in c.
de opere novi nunciacione et in c. statuta
de decimis et per legistas per l. privilegia
C. de sacrosanctis ecclesiis. Et ultra alle
gatis Nota dictum domini Antonii quod in causis dotis
libertatis et aliis causis piis et causis
viduarum pupillorum et miserabilium
personarum debet sequi ius laycale et
non civile ubi contrarium et consequenter
inferior dominus Antonius et pro hiis dicitur quod
tunc ius canonicum debet procedere doctore
ius civilis. Item Nota racione nobili
oris subiecti etc. quo a fortiori ffinem secundo
quod subiectum iuris canonici sit melior et dignius
ordinis ad naturalis quod subiectum iuris civilis
quia 2m subiectum iuris civilis homo
dirigitur ad bonum commune sed 2m subiectum
iuris canonici eadem homo dirigitur ad bonum quod
est ad salutem vite eterne. Et similiter doc
tor utrumque iuris debet procedere doctorem
in altero iure tamen quia duo vincula
fortius stringunt quam unum et in c. i.
cum similibus de treuga et pace. Item non
semper attenditur tempore sed etiam paritas tamen
ut in c. statuimus de maioritate et obedientia
in consulendo tamen creditur magis civilis
in arte sua sed in similibus et cetera non
vero de ut nota. Nota quod illud quod non
potest lex universalis non potest etiam consuetudo
potest sic ita arguit iste textus secundum
Antonium. Nota quod cause seculares tractande
sunt et terminande secundum laycales
de quo in c. i. de clericis et ple. in c.
de quo in c. cum ei et quod clerici ubi autem diffinit
canon sequende sunt leges ut hic et c.
et per venerabilem ita qui filii sint legitimi
Nota quod consuetudo etiam iuri scripto non preiu-

dicat ut infra de consuetudinibus in glosa
c. i. Item Nota quod licet sacerdoti prudere leges
ut per eas melius intelligant laycales
ut in glosa xxxvii in c. i. Et adverte quod con
stitucio laycorum quamvis non vigeat in foro iudi
ciali nisi specialiter applicetur ut nota ecclesia
sancte Marie infra de constitucionibus tamen secus est
in constitucione imperatoris que vult etiam in foro
laycali nisi contrarium reperitur xc in dist.
tamen quod et per Ioannem Andreae et primo nota
l. de novi operis nunciacione imperator secundum quod scriptum est
putative **Causamque** iudex debet pro
videre ne collegiati litiget contra eos sine
auctoritate prelati sui h. d. Et primo continetur
causam secundo instituit iudice tercio tamen instituto
reddit racionem ibi prudentis tercio ibi nec sed secunda
Nota quod prudens quod iudex commissario suo debet
providere quod collegiati sui non litiget contra eos
sine consensu prelati et intellige casum quo
consensus requiritur ut si in agendo aut quoque
capituli et prelati vel aut quoque expressione
hic per non in c. Edoceri de hiis que fiunt
a prelato vel c. quod non et de maioritate dicit ut in
iuribus allegatis in textu. Et conprehendit in similibus
quod iudex debet providere quod persona litigans
contra eos sit abilis alias conpetere ipsa re
pellat ut in l. quibus prohibet ff. de postu
lando et in c. i. de procuratoribus in vi. Et hoc
procedit etiam si patet quod proxima via ad oppo
nendum ut dicit glosa non in c. i. i. vero Ab
sencia de prebendis in vi. que allegat istum
textum et illam sequitur Angelus in l. ubi
quis in aliena ff. de sumptibus i. sic
et Bal. in textu l. excepcionem de proba
et idem vero primo in c. Edoceri in iure de offi
dele. per quod facit textus in l. cum qui et de
procuratore et textus in l. 2m Bar. in l. in c.
de negotiis gestis Regulariter et iudex pro vice
ponit officii nisi petatur ut in c. bone de
postulacione prelatorum. Nota quod monachi prior
fratres appellare et hoc racione commissionis
quia hic in xviii sic exempli prior ab
appellare fratres ut xx in dist. in Ad nostram
Item etiam sunt monachi religiosi in commu
ni et subclaustrali et soli viventes sive
tres et non religiosi in commune et nec i.
pluraliter ut i. c. Unus fuit de confirmacione prelatorum
et in dicte comuni de testibus Nota et
tene incontinenti hic textum quod licet conventus sine
prelato non admittitur ad agendum tamen tenet
rescriptum a papa conventui impetratum ut gl.
notat probatur. Et idem est si ut teneat
rescriptum a papa prelato sine consensu capituli

in iudicio esse non possit sic et de eod.
hom. solo impetrare ut in c. Edoardus
de rescriptis et ita declarat hanc textum
In textu in ti. de re iu. postulacionem in
et statim coram in finali

Cum non ab homine Clericus depo
situs si sit incorrigibilis committitur potestati
seculari h. d. Et facit Clericus depositus
degradatus et anatematizatus et incor
rigibilis per iudicem secularem conpuntur
h. d. et est contra divisio 2a in dicto
postulacioni textus Nota quod clericus cuiuscumque
gradus sit etiam in prima tonsura quia
ordo clericalis dicitur ut in c. cum contingat
de eta. et qualitate Nota potest puniri a seculari
iudice contradiccione dignitatis sit intellige nisi
in duobus casibus vi glo. no. in c. Ad
abolendam de hereticis et intellige non
sicut capi per secularem iudicium nisi de
mandato secularis iudicis ecclesiastica ut in c.
ut famae de sen. excom. et textus et glo.
Nota in c. si clericus in glo. quanta de fo.
compe. et in no. dicta si delictum sit grave
et notorium ut hic si tum repeatur in fine
graviter quod potest capi per iudicem secularem
et alios laicos vel clericos quomodo di
catur ad iudicium ecclesiae ut nota in una
in dicto ti. ut fame et volunt Bar
in l. si prius in sentencie ff. de furtis et
in l. ii. quia per calumpniam C. de Episcopis
et clericis et vi glo. in dicto ca. si clericus
in ver. Laicus Nota quod clericus in quocumque
ordine etiam in minoribus potest deponi propter
delictum de quo in ti. in c. de cleris coniugatis
inspiciendo Ecclesia et solus minus prout in
deponendo a minoribus quam maioribus ut
est textus no. in c. 1. de penis in vi
Nota quod tota criminalis est quando est afflictiva
capitis vel etiam que sit plena pena pe
cuniaria applicanda fisco Civilis est quando
agitur de pecunia ut iniusti restituat vel ut
res restituatur non ad puniatur Nota quod criminalia
pro quibus quis deponi potest 2o hic quod per pena
non non solum privatur clericus beneficio ut c.
clericum de in ceteris .. et de penis
de ordinibus ut hic de aliis criminibus de
posicione dignis dic ut in c. Nisi clerici
c. Non intelligas quod sola pena deposicionis
sit sufficiens pro homicidio ut puta pro ho
micidio sed est imponenda pena et detrudi
in monasterium ut in c. ut fame et si co
rrigatur aut non corrigatur alia culpa et pena
si non corrigatur detruditur in carcerem ut
dicto c. ut fame in fine et c. Novimus

de verborum significatione ¶ Et si non possit detrudi quia
conmittatur et si se non corrigat ante
tormentat et demum per secularem iudicem
puniatur ut hic ¶ potest etiam si delictum sit suffi
ciens vel in incorrigibilitatis degradari et
tradi curie seculari ut dicto c. Novimus
et alio scilicet de penis li. vi. Nota 2m pe
de incorrigibilitas quod licet incorrigibilis nullus
ordo puniat vel corpus poni possit
ut in c. Ad nostram et Quando de sepultura
(?) et in c. Vestra de cohabitacione clericorum et mulierum
... . appetencie apponi potest ut
hic et sic de c. de fo. dicti Nota quod sola
deprehensio non facit plenam de delicto
sed requiritur quod sit convictus delinquens ut quod
probat si non constetur contra crimen
contra iudicem sufficit ... ad ponendum
eum ad torturam ut in l. capite quinto
ff. de adulter. et l. Reus confessus per Bar
ff. de hiis qui notantur infamia et vi
op. glo. ..... in rescripto no. in si. ....
quod secularis trudendus quod ecclesia non potest
ultra ipsum punire ¶ 2o infertur contra
sanctam Gosfredus quod non .. ecclesia uti gla
dio seculari nisi permisso spirituali et
..... et ... Infra et notat quod
iudex ecclesiasticus non potest appellare iudicium
secularem ad ... clericum in carcere
nisi quod ipse non habet carceres vel .. ..
non sufficientes vi ad predicta in c. Ut
dilecta de sen. excom. in vi. .. ..
quod sine hoc quod talia pena maior ipso
non potest .. potest detrudi in carcerem
ut pane doloris et aqua angustie
sustentetur ut in c. Novimus de verborum
significatione intellige tamen quod carcer non debet esse
... ... tale quod veri
simile sit quod ... moriatur quia tunc
... pena irregularitatis ut dicit
Jo. de ... ... in Cle. .. de penis et
hoc fuit textus in c. Novimus in ... fin.
... de verborum significatione ¶ pater enim hoc
differt ab homicidio ut dicit eleganter
Bar in l. ... ad l. fal. Nota quod
clerici incorrigibiles tunc et quocumque ordine
deprehensi fuerint a suo iudice sunt
.... ¶ ... .
... et pena Nota contra textum et ...
... quod sunt tres casus in quibus iudex
secularis ... ... in clericis primo ... ...
.... 2o ... religionis
fraudulenter assumpte 3o ... ...
... ... ut dicto c. Novimus
de verborum significatione ... secundum aliquos iudex

licet preter in clericis ratione delegationis
per episcopum vel superiorem facte in ea criminali sed
in ea feodali ratione feudi. Et est pre
cognitionem facte ut hic in textu in clerico ex
communicato de presenti anathematizato
et in incorrigibili ut in [illegible] in ly offi
cialis [illegible] de episcopis et clericis in c. Nonnulli
de rescriptis li. vi. Aliud [illegible] laicus clericus [illegible]
ente causa ratione debiti ut habeat
rem suam [illegible] licet sit regulariter prohibi
tum eisdem [illegible] in isto casu [illegible] tamen ex ho
nestate. Item tu dic quod anathematizan
tur episcopus cum xii sacerdotibus tenentibus
candelas accensas [illegible]
et demum proiciunt dictas candelas in terra
pedibus conculcant ut xi q. iii Debent
[illegible] et in c. Debet e. q. [illegible] episcopus
[illegible] esse abbas [illegible] Nota quod duo tituli
[illegible] et [illegible] cadere in eandem personam [illegible]
quo in c. dudum [illegible] de electione et [illegible]
[illegible] in c. Admissa de electione li. vi. [illegible]
[illegible] hic [illegible] de multa [illegible]
[illegible] inter excommunicatum et anathe
matizatum adverte quod [illegible] quibus est ex
communicatus quo ad deum et hoc contingit
propter quodlibet peccatum mortale xi q. iii [illegible]
[illegible] quo ad [illegible]
[illegible] et [illegible] vocatur excommunicatio minor [illegible]
non excommunicatur maiori excommunicatione quo
ad homines et hec excommunicatio in dubio dicitur
c. Si quem de sententia excommunicationis. Et quando
additur [illegible] excommunicationi quedam solempnitas
de qua in c. Debet xi q. iii cum
[illegible] candelarum in terra et talis
[illegible] anathema [illegible] hostiensis hic. Et
dicitur anathema generalis excommunicatio
q. in c. notandum et [illegible] habet ad [illegible]
c. i et ad [illegible] c. ultimo et dicitur [illegible]
[illegible] alias quod est [illegible] et [illegible]
[illegible] quod [illegible] inter [illegible]
in [illegible] transformatum in ea que
[illegible]
[illegible] maledictione et in familiis
et dicitur anathema [illegible] maledicto
[illegible] in quo [illegible] casum
quod [illegible] ad degradationem clerici
iudicii secularis [illegible] incorrigibilis
Romana ecclesia [illegible]
[illegible] quererit [illegible]
[illegible] in [illegible] Nota quod
[illegible] non [illegible] ad [illegible]

[illegible] non comprehensas adeo ut [illegible] tra
seat in singularem successionem ut in c. [illegible]
et [illegible] de officio delegati et in [illegible]
ficavit et [illegible] de rescriptis [illegible] tra
[illegible] in successorem singularem succedentem
[illegible] in [illegible] ut hic [illegible]
intelligitur glossa que [illegible] hic [illegible]
et [illegible] Calderinum in c. Significavit de
[illegible] et [illegible] in [illegible] qui [illegible]
de [illegible] in vi. [illegible]
et [illegible] hic in medio glossae [illegible] plus
dicit quod causa [illegible] in [illegible]
vel [illegible] appellationes licet [illegible] glossa aliud
intelligitur et [illegible] inchoata [illegible] non
transeat in successorem sive [illegible] universalem
sive singularem [illegible]
[illegible] de fide instrumentorum et in [illegible]
[illegible] soluto matrimonio
[illegible] intelligitur [illegible]
sit in talem [illegible] successorem licet
contra eum non competat eadem actio vel non
[illegible] idem modus agendi [illegible] quia
contra spoliatorem competebat [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] de iudiciis Nota [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de forma [illegible] et
[illegible] et in c. [illegible]
[illegible] de [illegible] et in c. [illegible]
de [illegible] et in c. i et c. fi. et in [illegible]
de officio [illegible] **Cum venisset**
de [illegible] privilegiorum [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] sunt in
[illegible] glossa in c. i [illegible] de
[illegible] est quod [illegible]
[illegible] de [illegible] privilegii sui ut
[illegible] plus
dicit hic [illegible] quod si inferior [illegible]
[illegible] de talibus [illegible] quod [illegible]
non tenet [illegible] defectu potestatis [illegible]
[illegible] e. c. **Nonnulli** [illegible]
ratione [illegible] et [illegible]
[illegible] iudice [illegible]
[illegible] In [illegible] se [illegible] platis
[illegible] quod non [illegible] iudicium de

feudo ff de crime de peto in sexta ond[r]
quod rex francie no det precessa sibi
ad iuriam renovare In 2a plur ep dissi
mulad no dat ut ecclud sub triplici for
2a ibi Nam igit 3a i ne igit No q princeps
ecclia dat in iuriam accedant et extra no
at turbar fiv c | duo sut et e ad ad
verc ut c imperatore pe vi di et c
dilecto | de dans extra in vi et q not p
Inno et c lic h titulo primo
etc ipsa no lz exercitu iur ef in tpalibz
nisi in casibz sibi permissis quia alz p tur
bacet iura secularium seu tpalium gtra
pdictam decreto in glo | 2o et sequit q no
pt impedire principes seculares in exercicio
iuris ef in tpalibz sequit et q papa
iuris non d hic exercitu iuris ec delega
tor no d hic exercitu iur sit ec delega
tone ipse quia alz posset revocare vt
l iudicium solut ff de iudicijs utrisque
l iudicium solut ff de iudicijs utrique
ta iure no hetur d hic ipsa de quo
hic in glo | 2 vi glo no in c cum sam
que in vi f et spiri filij sut litum et
in dle ff in vbo ecclie de hetir et p
Bar in l i ff de requirendis reijs
No de mutatione canonica evangelica
que premittitur ut revocetur frat apud
sut hic | et pondera quia requirit plura
Primo q frat peccet in te | id est i damp
tuu | vel 1 te sciente de quo in qi
peccavit | et viue frat omes sciant
Ex q in adversam | 2o requirit secreta
monito int te et ipsum | 3a monitio cum
testibz int te et vino vel duobz et quo p
testibz int te et vino vel duobz et quo p
bat | dic ut in c ex in omi de testi
bat | dic ut in c ex in omi de testi
4o q denunciet ecclie et pbeatur de peto
fratris et de predeni de mutacione et
de nra de renunciationibz dic ut hic p doc
et in c ex si peccaverit in qi et i p glo et
Arch de et p dom in c Romam j de ce
sibz et in c ij de relig domi in vio et
p Bar in extravaganti ad reprimendum
j de denunciacionem et p Bal in l ple in
fj de renunciacionem et p Bal in l ple in
et aut ne habeat
Iustem et | de vebsimi ecclie in c sipa pl
locu ij ppam | vi glo no in c si ipsa pl
dest No q si frat no vult corrigi sit tibi
tamqm ethnicus et publicanus i gentilis
et publice peccans ut in c Rome eqi
vel dt si pe de auctore si admonitum
ecclie frat no vult facere iusticiam nec
q pelli pot sit t tamqm ethnicus i ipsa auctor
petes tibi suis dive i fare iusticiam

q defecat iudicis auctoritas q est in c
ut glo no i de spus genera ut qd not
dor | in c olim j de restituci spoliatorum
et glo in l mulier ff de iudicijs | et l
generali C de decuriis li x | et q hetur
in l aut pretor in § si debitor ff
que in fraudem creditorum et p po dne
in c cum no ab hoie ff e ti No q
cognitio feudi ad dnm feudi de quo e
ceterum ff c ipsa ij racione peti vel iurab
fracte vel iuramenti i directe cognoscat
sicut hic vel q dns feudi no
de feudo sicut hic vel q dns feudi no
cognoscit superiore quo casu pt que
cognoscit superiore quo casu pt que
niri coram ipsa | Hostien hic qd est
not | Inno in c licet
Innoc fecit | qd not | Inno in c licet
i ti de pro de quo i No q racione
pcti ecclia lz cognoscat sup laicum ut ecc
pcti ecclia lz cognoscat sup laicum ut ecc
tenngat et maxime racione iuramenti
2o hec q laicus racione iuramenti trit
de foro ecclie ipso vi he no et
q ibi p do an not in c cum clerici
de foro compet li vio No in tex i
tamqm hoies qa mi est homie delinque
re vis pere q natura sit ut qs pt
sine pcto ex p u di et de pe di n s
cum | ubi deus omnia sub pcto conclusit No
ibi de crimali pcto q omne pctum tras
fundit omem iniuriam in ecclia crimale
est ac tamqm pcto dampnacione et damp
nacione dignissima | ex v di q lvi
nus qualitatis No tex in vo quicumqz
vincta glo qd hic allegari legem cor
rectam q pradit hic allegatur in dicta
ad alium casum ut hic et in c dilecte
martini de consess pbent in vio | vel qm
allegatur p habente ptatem condendi
legem | ut hic | et in l si l de testi
tuta pervia | vel qm allegatur p decisione
casus obtinet aut hic qs correcta
ut not allegant Bar in l s ff
de falsis | alz no licet de quo hic et
in ij de sent | ubi glo No et p Bar
in l i ff de coniungendis cum emancipato li
beris et dotem l si et Arch de in c ii
de restitucione spo in vi et p doc in c i
de testico in vi No in tex i vo sine
piam notat esse excelente dignitatem

ordinis sacerdotalis Ita imperator omnia
sua racione petri sumpti sacerdoti sub
missi sunt c. omnes q. de penitentijs
et Remi et de pen. di v c ij Immo
etiam quam petrus imperator subicitur racione
petri christo et sic excommunicari a quo
quod in tunc Dicitur manet ut dicitur de glo
Lxxvj^a di Valentinianus Nunquam et clerici
submittuntur iudicio seculari respectu pacis
c. Si dilecti j de foro compe Item quia
tempore predicto clerici aliter in regibus est quod
non est presidendum aliter in marib
et morib~~s~~ omnia principes plus premi
endi sunt in eadem quoniam delicti Secta
tor moribus duces sunt quod multe actiones
exempla ad posteros ipsi transmittunt c
proprie lxxvj quesitio et xl v distinctione est
et l. Omnes ff de custodia reorum in
d iij. Hec igitur Nota error qui non rep
nitur fouetur et veritas que non defe
ditur opprimitur ut in c. Error lxxxiij
di et non caret scrupulo societatis
occulte qui facinori manifesto con
sentit desinit obuiare ut ibi Nota quod licet nisi
tempore quo non est discordia inter aliquos est
duos temporales ex qua prouenit guerra
ad ecclesiam spectat per remedia alia
tunc eos compelle ut redeant ad pacem
vel ad treugam vt cognoscat de toto
ista Item in procedat et aliqui inferiores
ut possint compelle dicti litigantes ad
concordiam dicit j c. j de mutu pen. et
dicitur qui per tempus non in c. placuit xc di

Pastoralis principalis persona posse
sine per aduocatum fecim (?) persone debet
sit indiscreta c. d. secundo ponit dictum
2° exceptione 2^a ibi nisi Nota quod ea
que consistunt in facto per principales per
sonas sunt proponenda non per aduocatos
et racio est quia presumunt melius factum
suum scire ideo ipse dicit dicit in c. scriptu
ra de elec. Item quia dubitatur quod aduocati
per suas cauillaciones veritatem occultat
ut dicitur glo. no. in c. j de confessis vi^o
Ea vero que consistunt in iure per aduo
catos expediuntur vel per aduocatos ex
pediri possunt et intellige principale personam
d. illud et quem fundatur iusticia indicij
sine sit principalis sine reum et hoc
vo dicitur in causa non fundatur h detectul

nisi in personibus secundum glo in dicto c. j
et an iudex possit compellere procuratorem
ut persona respondeat positionibus non
expressum dicit per glo in c. j in glo. fi. de
iudiciis li. vj^o et vo Item in nouella
in c. fi. de iura calumpnie vj^o et Item
in l. fi. C. de proba^{tionibus} et in lege qui bona
ff qui aliena tolli inde quarto
ff de damn. in fec. et in l. quum quis
defendendi et ff de procuratoribus causas in proxime
et in l. de meritasse in § causa
ff de adulterijs et per doc. in c. Impetrasti de
ff de iure calumpnie Nota vnum casum in
quo per aduocatum factum persone potest fieri
cum persona est indiscreta quia sic Immo
possit compelli si videtur iudici Item quod
predicte infirmitas in discreta persona
potest esse in iudicio inter quod non lateat
omni intellectu aliis sciens ut in l. furioso
ff de re iudi. Item non de ibi indiscreta
ff de reg. iuris c. j le cupis et l. in glo.
sic cum c.

Examinata Si actor proponit incepta
aciones reus absoluitur ab instancia iudicij
Et si per prima proponit apta reus compellitur
Et h. d. Rubrica Nota non possidente
inde h. nam possidenti et h. d. et
diuide in xx^o Primo ponitur prima
casus in facto narrationis expressionem tam
proceditur repetit ibi 2° protestando 2^a ibi
domini 3^a ibi vide ibi 4^a ibi statim
Nota quod absoluitur reus ab obseruatione iudicij
si incepta proponit causa concludit tempore c. j
glo. no. in c. j in § j ff si missor
plus dederit mandatum Et ad hoc videtur
in actu proponendo fit sed si tamen actio
a factum vel inepte agentes non ab mane
actum in c. delicti vi. Item hic est sed
quod iudex non debet in toto absoluere reum
quod ut hic per ita admittitur actor si apte
agat Et absoluitur reus ab obseruatione
iudicij ut dicto c. j et c. hoc Rubrica ab
soluitur semper a dicta causa quia inepte
ut dicto c. j et per Bar. in l.
dicta est de accusationibus Item
Ex quo sequitur quod in sententia ab
solutoria obseruatione iudicij est ex
pressa causa ut hic et volunt Ja.
in c. fi. ut lite non contestata et glo.
sa quod nota Bar. in dicta lege Item
hoc sequitur quod libellus ineptus

No
No
No
No

sit tamen non est capitulo contendus qui
de recptitudine iprocapio non constabat
ut hic ecclesia secularis ut in l. i ff de off
no assessore et in glo f. No quod causa
petendi semper est exprimenda alibi non an
dit in c. cum de li. obla. No quod
dicam tamen aliquam imperitiae confessio
nitate ut hic in textu aliquam vero non
denotat vitatur ut ibi tamen adlatione
confessio No differentia ineptitudinem quod
est manifesta et illa statim notat
iudex et quedam est oculta et illa expec
tat usque ad tempus quod declarari possit
No quod i una suffitia non sit necess
ario in ponere tamen secularis in absoluta
ar. in ponere tamen secularis in absoluta
via ut hic quia alias sine expressione
causae non valet No quod in rei vendi
catione requirit duo ostenenda concepte
agentis domini in i. ut sit dominus rei hoc
pte quieti i. rei possessio i. ut possi
deat ff. c. i ff de alie iudi. mu
tandi causa facta et est textus in l. i. C. de ti. de ali
enatione No quod rei vendicatio locum
corporalibus l. i. § p. ff de rei vendi
in iuribus et ut rebus incorporalibus locum
confessoria vel negatoria ff si servitus ve
ndicetur p. totum Et sic dum dicto hic non
dicitur incorporalis intelectum in hac decretali ususfructus
quod agebatur rei vendicatione et sic cum
quod agebatur et interea agentis erat inepte
textum eius hic confesso
rius est intelectus quod agebatur hic confesso
ria vel negatoria et tunc bene competebat
aliis possidenti l. Breviati ff si seriit
ff si servitus vendicetur sed aut defectus
intentione vel dicatione alterius quia
non agebatur competens debitam No
quod licet quis teneatur tamen possessor
quod contestari litem non tamen preterea videtur se
et contestari litem ita ut teneatur ipso absol
offerre liti ita ut teneatur ipso absol
ut si apparet eum non posside ut hic et
in c. Ad hec i de ceptionibus quod est verum nisi
agnitionis dupliciter se posside ut l. Is
qui obtulit ff de rei vendicatione No
quod aliud intelectum quod rei vendicatio compe
tit pro ecclesia non inmolumentis debiti sa
lus qui tabulas ff de contrahenda emp
tione No quod sequestrum ecclesia et depoi
ut hic per dictu

Cum deputati propter eius templi ex
dominis sunt agere pro et defendere ut
quenda est corpus nam et in officio
suo laudabiliter exercuerunt de pot
privilegia quae fiebat papatibus fo. phi
cum ra ibi necesse No quod licet religiosi
plato regulari esse non possit ut in c. ii
de postulando et in cle. Religiosus
de procuratoribus ... qui est expositus admi
nistrationem esse pro administratione et ecclesia
sua ut hic et in cle. i de re. et spiriti
et clerici secularis ut in c. Coluribus i de
probatione honestius tamen est si praeponitur in
iudicio quod ut in c. i de sindico et
iudicio quod praeteritur ad ministrater ecclesia vel domus
quod praeteritur ad ministrater ecclesia vel domus
publicare ad superior et per primo hic et
in c. Requirentes de officio ordinarii
et in c. Olim causam i de restitutione spoli
et in c. cum vos i de religiosis domi
bus et in c. cum vos et in detractio cle. i ubi regula in preteri
et in detractio cle. i ubi regula in preteri
No quod est quieti pro pria ecclesia ad
ministrandi circa dicto ipso licet in
administrationibus circa dicto ipso licet re
gularis secularis ut in c. si de electione pret
nis No cum considerat origo ipsius de
ut ibi et plenius in c. addeam i de
institutionibus et in c. cum ut causa
de electione et regulariter presumuntur quis
habilis ut hic quod intelligo respectu habilitatis
ut licet i. bonitate non respectu qualitate
denominantis abundanti et est glo. No
in c. si forte de electione in vi et sic
circa inhabilitatis accidentalis non presumitur
ut notat dominus in regula quod semel de
ne sine et vi No i. l. Si ro ff qui satis
dare cogitur No quod iudex ecclesiasticus pro
coharceri seculares ad ministrandum iusti
ciam clericis et ecclesia per quibus fa c. ii de
foro compete in vi et quia ex defectus
iusticie secularis habet recursus ad ecclesia
ut in ti licet et i. glo de ti. p. primo
No quod licitum est monachis agere pro interesse
quod ipsos tangit pro quo intelligo vel viceversa
administrationem ut hic in c. cum deputati
vel vicario necessitatis ut in monacho clausi
qui litigat ne excludatur a monasterio
ut in c. cum dilecta de rescriptis vel ratione
publicae utilitatis ut cum monachus accusat
prelatum c. exceptionem de accusa. Cum
litor et quando iudicibus ecclesia deut

laicis de cleric iustitia exhibe . li . d . rele
et plenius . palati dat lauc de cleris iusti
tia facere frustratoria appellacione non ob
stante . clerici tn ad forum seclare tra
hi non dbt . cum data plato neglicentia
li . d . septima papir . in secunda impedimentum
remouet . tertio grauamine suspicacie et remo
uet . quarta ubi non exstam . quarta ibi p defectu
No q licz ppt defectu iusticie iudicis
secularis laicus pt trahi coram eccla . iudi
ce ut in c . licz in ti in pximo non tn econt
ppt defectu eccle . trahi cz clericus coram
seclari ut hic q dbt habere recursus
ad superiorem ut in c . nullus v de fore
pratus . quinto hoc q est data neglicencia iudicis
non licz pcedere . sz pus dicere ut hic . si
tn omnia defecit ptus iudicis ul essz
periculosum ppt mora licz sibi ipsa
auctore pus dicere ut notatur fuit . si c i
pncipio No q clericus omnia phibet trahi
coram iudice seclari et hoc siue velit siue
nolit ut in c . si diligenti in ti pxio
siue velit ipus siue nolit ut in c
signti in ti pximo siue sit causa crimina
siue ciuilis ut in c . clerici . & c . ti . si
ne in defectu iusticie siue non ut hic
siue in ca reali siue personali ut in c .
s i c et in c . si clericus laicum in tn p p
et sup aliquis siue sit causa conne
xis siue reconuencionis ppt vbum omnis
q pt dici phibet trahi et sic pura
no reconuenire de quo sup c . ut si cleri
et de sig hunc de dictionis omnis dic
p archid . in c . quauis in uo omnia de
parte in vi et io an in c . si bna in
no de pben in vi et p glo in c . si in
fine de offi . de le in vio et glo in c
audid in pa glo et si pt in uo omnia
de iure iurare et glo in c . audid in
pa glo de consilio congia et bar in
. p . congie in . illud ff de fideiussori
No hic arbi sup ii gua no in
o s cu deputi q desertuy accidenter
transeat non viuit actio qm agit dudu
intransita euanuit . R I Antu hic et
tales coopatonis iudex statim dbt re
pelli ad non releuat ut in c cum
attingat de offi deli . Et non est hic
q quali in offi suo vice viuis quo ad
cetera bona p sumit quia qualitas
intransita tn qua homo nasitur sp

p sumit in esse ut in c audiu de
p sup i coruis de consecra putta q qs
sit laicus ul doctor quia illa non p
sumit ut in c / si forte in glo sup
vo sexe de elec li vi . **Causam que**
iudex qui hz p similem causam commis
sibi comisse a iudicando repellit
li . d . et primo ponit delegacionem vni
causi . Rta remocionem vnius iudicis de
legati cui alium surrogat . Rta ibi Nos
te No q iudex hz ut huius simi
lem causam ei que sibi est commissa ut
iudicia p sumit nimis fauorabilis alti
pti et ideo alt loco sui surrogat / et
etiam recusari pt ii voz intelligitur q
quia nimis fauorabilis p sumit / ut 8
qui pt recusari ut in c . accedens i ut
lite non contesta / et in c commissionem
i de appella / et id est in textu ut sensit
glo verum et in c pponeas et i sua su
perioris textu de testi et que dicunt cu
similis dic arbitrio iudicis ul dic ut
hic p docto / et in glo / no i c / non pt
in glo in de pben in vi . No q licz
delegans possit remouere delegatum etiam
sine causa / ut in c . l . iudicium soluitur
ff de iudicis tn q honestate non debet
facere sine causa q videtur fieri in iniu
ria media aque causa advocat fac
ut debitis de appella et l . litigantes ff
de arbitris / de necessitate tn requirit q
fiat mencio de priori litis ut q et
c ii / et in c oz sup de offi
No hic de illa dictione pcui potia in
. c . causam que quia restringit et restor
ad modicum ut ipso sue volt in c i
de re iudi in vi et c audiu pro 8 de
electio / et pro negatiue et pcue accidi
. i . non accidi q sui p pina ff de dato
cum stat affirmatiue quia qs vix fit
tn sit c p cathetichismum de cognacione spi
tualis li vi . Et dato pcuess . i . apud
. l . pcuess de vbo ii sig . digest No
q q dato omnia videtur importare q i
delegat vno iure et ita habere in textu
mota glo et bal not simi ii in l i
ff si petunia ff depositi . Sequitur mistur
q q si dicatur statuto si qs tale quod
feceit omnis p dat causam i tc ipso iure

Et idem dicitur de illis dictionibus aliis
modis que utique ipso iure ut dicit glo. Ro.
in dictum ut de fructi seu fructuandi
in q. [illegible] Idem dicitur de [illegible] mere
que utique ipso iure et in glo. no. [illegible]
de incestis nuptiis in principio que quo casu
de quo pendentem rationem omnino ita
que quo ipso iure non erit opus aliqua
ipso iure ut dicit glo. in cle. eodem de [illegible]

Exhibita nobis Si iudices de
[illegible] et exceptionibus preiudicialibus
[illegible] cognoscant vel super principali lite
non quod testes recipiant ab eis licite appellatur
[illegible] dicit [illegible] [illegible] appellare [illegible]
[illegible] appellationis admissio [illegible] ibi [illegible]
non quod electus [illegible] suam elec-
tionem defendendo illam quod sine non
ambitione ut hic et in c. [illegible] dilectus
de [illegible] et in cle. Si religiosus
[illegible] de penis et premissa in c. [illegible]
iure [illegible] de electione [illegible]
[illegible] de acceptando ut in c. Si re-
ligiosus de electione vi° et assimil-
[illegible] ut in c. [illegible] de elec. in vi°
Nota quod [illegible] potest se opponere electioni
et qui potest se opponere electioni [illegible]
[illegible] vel provisioni vel postulationi
[illegible] glo. [illegible] c. [illegible] ad [illegible] glo. in
[illegible] de testi. in c. ut [illegible] de elect.
[illegible] in glo. [illegible] aliqui et [illegible]
in c. illud [illegible] dist. **Nota**
Nota quod agentes contra electum [illegible]
oppositio excommunicationis [illegible] re-
spondit excommunicatus non solum [illegible]
[illegible] in [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] excommunicato permittitur defensio
necessaria ut in [illegible] intelleximus [illegible]
c. [illegible] non tamen permittitur voluntaria ut
[illegible] c. [illegible] et [illegible]
de [illegible] ad multa de quo i. c.
[illegible] et c. [illegible] de [illegible]
[illegible] ut in l. de pupillo [illegible]
de operis novi nunciatione et in l. [illegible]
[illegible] matrimonio Nota [illegible]
[illegible] [illegible] est nulla [illegible] ibi sit
[illegible] error ut in c. contingat [illegible] de
offi. dele. [illegible] et [illegible] ut hic
[illegible] intellectum [illegible] glo. **Nota**
in l. [illegible] ff. de appella. [illegible]

[illegible] predictis et [illegible] quod [illegible]
nulla non sit necessarium appellare [illegible]
appellare [illegible] et [illegible] appellatio ut hic et
not. glo. in c. i de [illegible] et re iudi. [illegible]
in c. dilecto ii de appella. de quo i. et
in l. i [illegible] non est necesse et in
l. si [illegible] ff. de appella. et in tali
appellatione [illegible] causa nullitate
ut hic et in l. [illegible] ff. de
iure [illegible] debet [illegible] de appell.
[illegible] sufficit [illegible] de nullitate in tali
[illegible] appellare ut hic est textus
non Nota [illegible] revocatio [illegible]
[illegible] illius clausule [illegible]
in decretalibus non [illegible] de quo hic
et in c. [illegible] de [illegible] et i. [illegible]
[illegible] allegatur [illegible] textus quod [illegible]
verba [illegible] videt [illegible]
[illegible] ordine iudiciario et v. glo. i.
cle. i de offi. delegati Nota in glo. c.
exhibita et colligitur [illegible]
[illegible] in appella. [illegible] alterius [illegible]
Nota quod de iure [illegible] vacantis non
[illegible] nisi [illegible]
in c. [illegible] viii dist. q. ii. et c. [illegible]
[illegible] di. et c. [illegible] c. di. et viii dist. q.
[illegible] demum ubi de hoc Nota quod glo.
[illegible] malo [illegible] crimen est
ut [illegible] accusatio [illegible] repella. ut
xi. q. i [illegible] et c. [illegible] Nota
[illegible] intendens [illegible]
[illegible] sine [illegible] non
in cle. dispendiosam Nota quod [illegible]
[illegible] sufficiat [illegible]
est [illegible] si illa [illegible]
vel [illegible] fuisset [illegible] ut [illegible]
habet in c. ii de [illegible] [illegible] verum [illegible]
[illegible] nisi plura essent [illegible] ad diversos
effectus ut in c. [illegible] de [illegible] vel nisi
ad eundem effectum essent [illegible]
[illegible] c. [illegible] et l. [illegible] ff.
de re iudi. [illegible] secundum [illegible] et
[illegible] de [illegible] in [illegible]
quod si [illegible] in impetratione [illegible]
[illegible] modos [illegible] et [illegible]
[illegible] si de predictis [illegible]
[illegible] modo [illegible] vel [illegible]
[illegible] quod [illegible] et idem [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible]
[illegible] articuli [illegible] **Not. in [illegible] c. [illegible]**
adversus [illegible] iudicatum [illegible]

Venerabilis post lapsum triennij non perit instancia iudicij de iure antiquo h d. vel sic alius intellectus sum[m]arie dicit[ur] iudices delegati non extinguitur lis pendente finiatur h d. Et est textus diuisus in tres partes. 2a ibi quamuis 3a ibi mandamus. Nota quod quamuis decisione cause videtur commissa cognicio qui eius auctoritate cause que nacti et notorium incidentes et emergentes ad quod peruenit ad illud et annexa illa sine quibus illud esse non potest ut in c. preterea et in c. p[ro]ut et in c. ad suspicionem de offi. delegati et l. ad rem mobilem et l. delegatus ff de iudi. et l. plerumque ff de iurisdictione omnium iudicum et l. oracius ff de sponsalibus Secundum et econtra nunquam commissa cognitione videtur commissa decisio ut glo. in l. quidam ff de pact. et bar. l. admonendi ff de iure iur. et pro dec. pro in princ. ff de re iudi. et per doc. in cle. auditor de rescriptis. Nota 2o quod intellectum quod de iure canonico instancia cause iudicialis non perit triennio sed est perpetua ff. c. licet ecclesia et quod ibi not. glo. in c. de [illegible] restituendis et c. cum olim et 2o in c. in presentia de iudicibus in 6 de simile et glo. in c. finali in 1 glo. de dolo et contumacia et 2 q. vi in c. de dilatione et glo. in l. properandum C de iudic. et quod not. Inno. in c. consuluit de officio dele. Nota 2o aliud intellectum qui est contra apparet quod licet perit instancia non tamen perit iurisdictio delegata et hoc tenet glo. hic et Innocentius dicto c. consuluit et Paulus in cle. 1 de re iudi. et quibus doctores in c. dispendia in fi. de re iudi. quod fallit quando tempus esset appositum non solum instancie sed etiam iurisdictioni et cause ut in cle. sane de appel. et ple. t. de causis possessionis de offi. delega. Nota 2o aliud intellectum quod non perit instancia per lapsum temporis quando propter subterfugia et cauillationes causa protelatur seu prorogatur per quod facit l. si non misse et quod ibi per dy. et bal. ff de quod causa tutorum sed contra tenet communis scilicet quod nihil curat propter tempus et quod ibi per bar. in l. arbitrio de dolo ff de dolo et in auth. de [illegible] largitas in l. adhuc quoque in 1 aucto. Nota quod lis per canonice et legem confirmatur quo ad instanciam cause appellationis quia vtroque iure finitur anno vel biennio sicut vt in auth. si qui de tempore appella. et c. cordialem de appell. qui diffinierunt ista iura quo ad instanciam cause principalis quia vno iure perit instancia lapsu temporis in causa principali alio non ut hic. **Sufficiente** Si actor et reus sunt diuersi fori pro causa proprietatis et possessionis coram diuersis iudicibus agitur prout concurrunt due propter quas seruari non debet h d. Et est textus diuisus in tres partes. 2a ibi mandamus. Nota incontinenti suspicionem quod tamen pro committi propter summum pontificem coram eo propria vel diuersa non sit vltra duas dietas a fine diocesis vel regni propter antiquam sed ista tempora ut in c. nonnulli de rescriptis vel sit hodie vltra vnam dietam ut in c. statutum in 6 [illegible] vno et in c. cum et de rescriptis in 6 li. glo. volunt contra in c. Nemini in 6 de quo non per [illegible] inferior et non potest committi infra prouinciam et cetera delegat [illegible] c. Nemini fa. c. [illegible] de offi. ordi. in 6. Nota quod multa incommoda procedunt diuersitate iudicum concurrentium non et ex sine [illegible] causis coram [illegible] peticio finita iudicia concurrentium non potest reperiri [illegible] ut hic et [illegible] est quia continencia cause confunderetur et [illegible] causa tractari et cognosci debet simul, vt in c. ij de ordi. cog. et in c. dispendia in 6 de rescriptis in 6 et ple. in c. 1 de dom. peti. Nota quod causa proprietatis et possessionis potest tractari coram diuersis iudicibus quod est verum quando actor et reus sunt diuersi fori et diuerso tempore tractantur et qui fuit reus nunc est actor ut hic not. [illegible] cum eodem iudice tractari debent ut in c. i de cau. possessionis et proprietatis in l. nulli et c. [illegible] de iudiciis in l. i et ibi per bar. ff de quibus rebus ad eundem iudicem eatur. Nota quod possessionis electo probatur quod electus tempore electionis erat in possessione iuris eligendi et debet admitti per [illegible] non obstante exceptione defectus proprietatis eligendi ut hic not. et fa. c. consultationibus de iure patronatus et c. cum olim de cau. possessionis et proprietatis et glo. not. in c. ij in glo. fi. de prebendis et concessione [illegible] et hic videtur [illegible] Nota [illegible] electus [illegible] non [illegible] officium [illegible] tempore sine suo defectu non potest agere ut [illegible] sibi [illegible] ut hic et firmat bar. in l. [illegible] ff in [illegible] obli. et in l. si vsus fructus [illegible] petatur ff de vsu fructu legato et [illegible]

vide Bar. l. si prius ff de novi oper. nunc.
Allegatur iste tex. quod occasione rerum post
tempus feriarum inductarum in favorem hominum
de quo hic per doc. et per Bar. in l. emp-
tor in § si debitorum ff que in fraudem
creditorum et Archid. in c. quod in q. i
et Io. An. in addit. specul. in ti. de libelli
oblatione in § nunc dicendum vs. xxxv
ubi plenius ponit de materia Nota hic in verbo
vel qui in iura et servitutes non possidentur
sed quasi possidentur ut in c. licet causam
de causis poss. et proprietatis

Rubrica de foro competenti

Si quis clericus. Continuatur dictum est
sup. de iudiciis. ... quia consequenti se
... de competencia fori ... ponit
hic Nota ... quia fundamentum iudicii
est forum competens ut in textu titulo ... si
non competenti ... post hec ... post tytulo
de iudiciis ... ponatur alia notata in
iudicio de quibus ... libro. de ma... vo
habetur xc in di in q vi / vi q iii et in
xi q i / xxxv q v ... repetit in vi et Clemen.
Nota clericus contra suum ... convenire deb-
tur clericus ... ubi prius quod ... proposuit
ad ... absumpto medio c ad Romanam in
q ... et c quis ... c ... et q. Tamen
non est idem de aliis superioribus etc. fallit
regula quod eadem est causa mediorum et superiorum
et inferiorum ad medium de qua in c ...
apud xxxv in q vi ... hec ideo est ...
archiepiscopus non ... iurisdictionem plenam in
subditos suffraganei sed limitata de quo
in c i de suppl. negli. prelatorum li. vi.
Nota 2m aliquis quod totus indutus est ...
et ... ... ut in c ... pro ...
et in c ... principalem / ... Nota quod clerici
cum debet convenire coram ... et sed ...
... sui coram alio convenire non potest ut ...
... ... contra subditum
... et in ... de ...
ut in c ... et ... c si ... de offi.
vel q alium iudicem ut in c si ... de offi.
Archid. laicus ... potest coram alio iudice
... litigare ... sed consensu sui iudicis
ut in l. i et ii ff de iudiciis de quo l.
ut Bar. et in l. ii i ... et ... opere ... ff
de ope. novi nuntia. Et ... ...
ubi reus sortitur forum ut in c Romane ... sive
ratione originis sive domicilii sive beneficii
vel contractus vel delicti vel rei vel destinate
solutionis ut in c Romane et in c postulasti
et ... delicti et c si ... c ... et vi ...

in c ... nullus de tempore ordinandorum
in vi subditus est ... non ita late sumitur
de quo vi glo in Cle. ... subditus
c ti et in c ... de ... ... Nota quod
in allegatione requiritur consensus utriusque
partis ... de ... vel alias ut
hic per doc. ... et in c ... de off.
delega. et in l. ... ff de iudiciis
Nota quod ... ... exempti sunt a ...
laicali et hoc lege divina c ... sacerdotibus
xi q i ... lege civili ut in c ... in ...
... et q ... lege ... quo ad penam
... adiecta ut hic ... Tamen fallit in ...
... in causa ... incorrigibilitatis et ... applicatur
... ... ad homine ... ti
... et in causa feudi c ... ...
de causa et c ... et c ... super titulo
... in causa ... civilis
... ut hic in glo c nullus etc. ... talia ...
... ... glo sunt xi q ...

Nullus iudicium

Iudex secularis ... ... distringat
aut condempnat clericum ... ...
... aliud ... ...
... ... 2a pena addicit 2a ibi quod
... Nota ... ... quod nullus iudex
secularis potest clericos ... ... sunt
condempnare vel distringere ... ...
... non absolvere et ... q i in c nullus
ubi est eadem ... ut hic et ibi in glo
non ... ... declaravit ... et ...
... in ... ... ut ... dicto
c ... non ab homine et clericus ...
ut in c i de clericis coniugatis in vi et
... ... ut ... glo in
dicto c nullus et ... in dicto c ... non
dicto c nullus ... de ... clericum
ab homine ... ...
et ut in c ... xxxii di et dicto c
nullus ... glo ... ... et templa
... dic in c ... sunt et in glo Nota
... q i de ... ... dic in c ...
... et in glo xvi q i et in c nulla
... in ... de militibus ... et
... ... ordinis sancti ... et
... sive ... dic per Bar. in
l. i ff de penis et l. ... in ... ff
de iure immunitatis et in Cle. ... ...
de ... ... de ... hospitalium dic
in Cle. per ... de ... et ... ...
in dicto c ... et ... i de religi.
domi. et ... ... et ... ibi per Bar.
in l. quod ... ff de militum testa.

No archiepiscopus est iudex ordinarius suorum suffraganeorum ut c. pastoralis de offi. ordinarii. No. quod familia episcopi debet gaudere privilegio clericali et est familia clericorum ut in c. si de offi. deleg.

No. quod distringens vel condempnans clericum excommunicatus est. Sed sacre scripture et non excommunicatur si in facti sui et ideo in lega via cum clericorum pertinet ad forum cum laica sunt fungitur ut in c. decernimus iii q. vii. et allegatur quod episcopus potest punire laicum ra-cione delicti commissi in clericum de quo i. c. cum ex et vi glo. in aucten. Item et alia quintas c. de episcopis et clericis.

Sane si epi

Sed ratione rei de qua agitur quod sortitur forum sed dicitur sic non diminuit quod breviter no. quod quis potest conveniri in loco ubi est res de qua agitur ad idem ti. si. ii c. quod predicit quod agitur actione reali ut in l. si ubi in rem actio vel actione mixta ut in l. i c. ubi de hereditate quis conveniatur de actione. Si vero agatur actione personali tunc pro re non pradet iste textus in l. quod legat ff. de iudic. et not. Bar. in dicta lege si de actione in rem scripta dicit ut in c. quod ante in eadem potest conveniri in loco domicilii et dicta l. si et in l. si c. de prescr. longi temporis. l. si et in l. si c. de prescr. longi temporis de quo i. c. dilectus de foro compe. No. quod appellacio pendente aliquis apprehendit possessionem alterius primas quod dicitur patriarcha in c. cum alius i primas de offi. ordinarii. nec in quo simul de offi. ordinarii hoc tenenda est vis in c. i de ti. de presump. et in auten. petitus de de pernis.

Si quis contra clericum

Notabilis est hoc decretal. et solempnis. Sciendum quod conveniendus est clericus qui si recusare dicit dare iudices partibus non suspectos h. d. primo ponit reum secundo ponit actorem tercia ibi dicit si que subdividit quia primo ponit circa delegacionem secundo circa commissionem tercia ibi quibus textus hic vero iusta et est specialis. Vide illa in textu dicit si actor refugit quod episcopus dicit quem vult cumque dicit alterum et illud verbum facit magnum dubium in textu et ideo dupliciter intelligitur ut de dupli. statim. Item quod de iure canonico iudex ordinarius potest recusari contra c. ad speciali ubi ibi not. i. de appellac.

et c. conveniant xi q. i. ubi videtur simili- ter adiectum textum. De iure civili non potest recusari ut renovatur sed ut alius sibi adiungatur ut in aucten. Si vero contigerit et lege aptissimi et ibi notatur.

No. quod iudex ordinarius est per recusacionem potest delegacionem et racio est quia venia ut ad hoc iudex sit datus c. ad specialiter et ibi not. secus in delegato de quo dicit ut in c. iudex ab apostolica vel nunc lib. de offic. de l. li. vi. et not. Et quod hic scribitur aliud non dicitur scilicet quod recusatio episcopo archiepiscopus non sucedit in suspicione episcopo quia iste non est de casibus expressis quo non sucedit ut c. pastoralis in prin. de offic. ordinar. No. secundum verum in toleratum quod tunc actor quod reus pro iudice recusare quod intelligo littera cum subsistente ut dicto c. ad speciali de appellac. sed de iure civili non requiritur cum ut l. aptissimi et in no. c. de iudic. Item intellige si iudicia non consenserit per aliquem actum quia si consensisset recusare non posset nisi ex causa supervenienti ut c. insinuante de offi. deleg. et dicto c. statutum § ad hec in verbo recuset de re. in vi° quod glo. notabilis est No. quod ordinarius iudex etiam qui sunt prius recusatum ut suspectus et qui sunt prius delegati et quo tollere concequitur primo quod delegatus in ferioris apparare quod primo concequitur sed delegatus de quo hic in glo. penultima et ple in l. fidei. De re iudicata a principio in pri. ff. de re iudicata. Item quod ordinarius iudex est suspectus recusari non potest tamen concequitur et racio est quia concedit non recusatur ut in c. cum sit et c. nonnit i. de appella. et potest hic in simili quod iudex potest videre in concordi notorie ut dicitur primo in c. ex parte ii de recon. sig. et est glo. notabilis in c. de penis c. vii de gen. c. et c. ceterum

Si clericus lai-cum

Laicus a quo clericus vel ecclesia conveniat de causa sua iudice conveniri h. d. primo ponit dictum secundo racionem dicti tercia ibi locaconem secunda ibi sed actor tercia ibi licet. No. hic pacificationem clerici

tn ve ecclesie | 2o vide q. eod. privilegio
gaudet bona clericorum et bona clericorum
de quo in c. ecclesia | et i. glo. ĩ. de cō
stitu. | in c. ex liti. ĩ. de pignor. in c. si
ĩ. de vita et honestate clericorum et ple
in c. de diligenti ĩ. de prescripto p. dn̄
auto | Nō et tene menti ephicam regulam
vnā q. qualitas concludens intentionem debet
allegari in libello fa. c. de ceter. et q. l.
p. primo ō ti proxima secunda q. si non ne
getur p. adversarium sufficiat sola allegatio
ad fundandam intentionem fac. q. not. Bar.
in l. i. ff. si quis in ius vocatus non ierit
2a q. si negetur non sufficit sola alle
gatio ut hic | sz ĩ hoc vide casus i
l. | sed quando ff. de inoffic. cum iudicio
et in auten. de defensoribus civitatum
in § | et | iudicent et p. illud textum vide
talis responsio dni Anto. hic ad istam
l. | sed quid (sic) cogita | Nō q. clerici
saeculares pt. induci ut laici conveniant
coram ecclesia p. clericum fa. textum iuncta glo.
in c. | si quis presbiter xi q. i. | Et ratio
est quia clerici dat iurisdictionem non habenti
et altera parte ut hic et in c. | Licet
tingat ĩ c. de quo i | Nō qualitas ad
fundandam iurisdictionem iudicis una est ratio
personarum quia quod sit ecclesie vel persone
ecclesiasticae | Itē sacrilegium q. est crimen ecclesiasticum
lz. pt. aliquando deduci coram seculari quo
ad penam corporalem non ad quod ad censuram
ad penam corporalem ut in l. . | Et de
cōn qualitate dicitur ut in l. cc. de
epis. et cler. | Item est alia qualitas
personis ut q. spectant personam ecclesie vel
miserabilis vidua et idem est in oppressione
mercatorum qui tamen pnt conveniri coram
ecclesia | Item q. allegatur fraus alicui
facta ut in c. . de

Ex transmissa nobis

| Questio feudi
est q. dominus feudi clericus, qui si fuit
negligens ecclesia hoc faciet | Item 2m
aliud lectum | cum superior hic faciet
h. d. in | pre questio | in se prosicio | 2a
ibi 2o | Nō q. si clericus non pt. pro
curam iudices in altius iudicis sine consensu
sui iudicis ut in c. | significasti ĩ c. ti | Ita
licet laicus qui est subiectus ratione
feudi et fidelitatis pt. ut hic | Alij

aut laici qui sunt subiecti ratione pro
tum conveniunt sine consensu sui iudicis
ut l. i. cō. i. p. Bar. ff. de iudiciis
et plus ponderem in l. i. in § et p.
operis | ff. de ope novi nunt. | et | ibi
in l. | Si qui ex consensu | et de rpali
iudiciis et p. glo in Bar. in l. | impe
rium ĩ. et de iurisdictione seguestratione
et cuius sequitur aliud q. sic | plus pt. papa
clericum subiicere obedientiae ut coram alio non
vident sic et dns feudi suo vassallo
sub debita fidelitate | tam cum iurato
clericis ut in c. ego N. ĩ. de iure iura
ndo et vassallis ut in c. de ho. forma
| xxv q. v | Nō 2m unam lecturam q.
ubi est duo plures quos debet quis pro
vide pro cura i mediato et intermedie
coram aliis etc. isto casu p. negligentiam
inferioris devolvetur | iurisdictio ad supe
riorem et non ad ordinarium | puta hic ab
devolveretur ad ordinarium | ut in c. | de
tor. | ti propter fa q. not. in c. proximo
in | glo. fi. | Nō l. capitula contra duo loc.
q. vassallus vassalli mei non est meus
vassallus ut in glo. c. legitur xxxxi di.
ad quod facit q. not. socius socii mei est
socius meus l. | non socius | ff. pro socio nec lib
tus liberti mei est meus libertus | ff. de
vbar. pro. cc. l. modestinus |

Ver. Quam de quibusdam

Dominus feudi sine
sit ecclesia sine secularis de feudo cognoscit
sive vassalli sint clerici
sive laici h. d. | Nō q. licet capitulum
vacante sede succedit regulariter in iurisdictione
nibus ut in c. | cum olim ĩ de maio. et obe.
et ple in c. i. et ti in vi. | Nō tamen succedit
in cognitione cause feudalis et ratio est
quia iurisdictio feudalis est non competit
| epo de iure communi | sz de iure speciali
et ideo i illa non succedit capitulum quod sui
consulatur non facit quod novit dec. in c.
fundamento in glo. i. no. capitulum | super de elec.
| possessio in glo. i. | cum et | et | ibi
et | primo c. venit | cum vacat c. ti. et | Ibi
| Au in c. ad abolendam ĩ de hereticis etc.
fa. q. capitulum non succedit | epo in prestatione
doctorandi de quo glo. nec vn. a | Ale in
in glo. fi. de magistris | Nō q. lz regulariter
clericus non possit conveniri coram laico
tn. fallit q. est vassallus laici quia tunc
vassallus quia tunc ratione feudi coram
eo convenit ut hic per ver. . . .

ctis fallentibus dicit per glo xi q. i c. sicut
et specu. in ti. de compe. iudi. adi. § p°
et bal. in l. officialis C. de episcopis et
Cum sit generale Ugale | cleri
fuetudo ecclesie, pot. subiectis iudicie que
nimi h. d. | et primo ponit re. la. | 2° cons.
opposita et eius replicacionem cons. | 2a ibi
verum | Nota quod actor sequitur forum rei | con-
tendit capitulum | si clericus cum iuribus ibi
allegatis in Glo. i d c. quod intellige
in reali non in que fundatur iudicium ut
hic | Secus in defensione ut in l. venditor
ff de iudicijs et in l. i C. ubi in re
actio et in l. si cui in § idem imperator
ff de actione et ibi per Angelum | Et intellige
in foro originario non in alio de quo
vi p. d. dicto in dicto ca. si clericus
in fi. | Et intellige in iurisdictione contentio-
sa non voluntaria et ideo laicus potest
emancipari vel adoptari clericum coram
seculari iudice ut notat Domi. de sancto
Geminiano | C. l. preses sancta lege si consul ff
de adoptione | Nota quod malefactores ecclesiarum
dicuntur sacrilegi et ideo est coram ecclesiastico que
nimi pot. licet sint laici quod procedit sive
sunt in rapina, violencia, oppressione
ecclesiarum vel pauperum | Et in fraude et
dolo commisso in contractu ecclesie | Et quando
agitur de nullitate contractus ut quando ecclesia
petit restitucionem que sunt singulari
nota et facit textus iuncto hic assignata
in textu salte nota sunt hic ecclesie | Nota
quod quandoque quis efficitur de aliquo foro
propter delictum commissum in re ut hic vel
in persona ut in dicto ca. | Et nulla consuetudo
et ibi glo. no. C. de episcopis et cle. et in
c. si concubine ibi de sen. excom. | Et in
loco in c. finali ibi c. in principio ut in c.
i de offi. dele. fac. quod nota in ea. pos.
tulasti | Et per Bar. cunctos populos C. de
summa trini. | Nota ubi vero laicus
eo quo inferunt quod hic capitulum loco que
delinquit in ecclesiam vel locum pium ut
hospitale sancta quia talia sunt sub
protectione et iurisdictione ecclesie ut in c.
adhec ibi de religiosis domi. et gaudet
privilegio pari cum ecclesia ut notat in c.
ij de privilegiis respondit in vi° et vi glo.
no. in Cle. quia contingit de religiosis do-
mi. in § ° certe | Et loco que delin-
quit in bonis clericorum de consue. et est

de iure secundum Hostiensem cum glo. in c. similiter
Cum clericus | Cause clericorum spiritualiter
xvi q. i canonica non secundum consuetudinem lai-
corum terminari debet h. d. | Et est cum divisio
2a ibi mandamus | Nota canonicales quod
de mero iure hic questione illorum quod
pertinet ibi forum et ideo patet ibi conveniri licet
alio ubi non habeat habeas in domicilium
fa. l. in § ubi senatores vel clarissimi
et. l. in § ubi de crimine agi oportet et
utrobique per Bar. et textus et quod ibi notat in primo
in c. cepte i eod. et quod notat super in pp.
henricus in § 6° clementinis et in c. si i de
parrochijs de eque de dictis iuribus et per
glo. et per Bar. in l. hec abscens in § i
ff de iudicijs et per Cy. in l. in C. de iure
iudicio et Bal. in legem C. ubi de
crimine et notat in c. si i et in c. Romana
in Collegiatis de foro competenti in vi°
Nota quod cause clericorum debent decidi secundum iura
canonica non secundum consuetudinem laicorum C.
concedit c. i de consti. | 2° consuetudo vel statutum
laicorum non comprehendit clericos fac. C. ecclesia §
de consti. et quod notat | Jo. an. in c. ij de immunitate
ecclesiarum in vi° | et quod predicta procedunt in deci-
sorijs cum tamen tractantur coram iudice ecclesiastico
Si vero tractarentur coram iudice seculari dis-
tingue ut hic per doc. et plene in lege Cunctos
populos C. de summa trinitate | In ordina-
torijs servatur consuetudo loci fori ut notat glo.
in c. illud xcij di. et plene per doc. in Rn. ca.
de consue. | Nota secundum dominum Antonium textus
motum glo. | quod in loco generali iurisdictionis ecclesie
fumari debet ius | Can.° non civile fac. c. si
duobus de appellationibus not. cum consuetudo vel
statutum particulare nisi super hoc sunt in
cata de quo hic per eum **Licet ex suscepto**
Laicus laicum super re civili coram iudice ecclesiastico
convenire non potest nisi in defectu iusticie secularis
vel de consuetudine h. d. et primo ponit decisionem
et eius modificacionem | 2° ponit casum
convenie consuetudinem | 3° ponit casum reprobationis
2a ibi licet | 3a ibi si vero capitulum vel
tenore hoc d. ▼ videlicet laicus super re civili coram
ecclesiastico iudice convenire non debet nisi in defectu
iudicis secularis | Et cum in causa ecclesiastica super
p° vomitus quod i sola pre premissa | 2a ibi
nos igitur | Nota secundum verum intellectum quod licet
capitulum impetrate clausula cum miserabilibus personis
contra laicos sunt nulle ipso iure nisi aliqua
racione laicus sit de foro ecclesie in tali causa
ut hic plene not. in c. sopita et i c. si clericus

laicus et c. cum sit generale vel nisi processit
negligentia laici ut hic in versiculo ordinarius si
vero impetretur a nisi delegato persona sunt
impedienti et statuta negligentia invalidatur
ut in c. ex primo de supplenda negligentia prelatorum
in temporalibus regularis non licet spiritualem vel licet
spiritualem legatus non potest ad libitum revocare
Innocentius imperatori commissam non imperator
est enim delegatus de quibus dicit ut in c.
venit de supplenda negligentia prelatorum et
adhuc allegatur in textu quod defectus spiritualis
imperitie reddit actum nullum sed c. prudentiam
tuam in principio de officio delegati et c. Romana
in c. i. de officio ordinarii in vi. Nota quod vel
legatus potest recusari ratione suspicionis salte
causa in Clementina generale unde potest ad eum cadere
capitale ut in Clementina pastoralis quod super sententia
et re iudicata vi glossa in c.
presentium de statu monachorum et glossa non in
c. statutum in de rescriptis in glossa in versiculo non
audeo de appellationibus in vi. licet generale nominet glossa
in c. i. supra ti. ex quibus de quo in Nota quod ra
tione imperio procedit contra imperium impera
toris de quo hic per Innocentium et utrum succedat
aliis prelatis et per Innocentium hic Nota quod eo
modo potest dare iudices et in dubio quod
defectum defert imperium in causa appellationis
vel in causa recusationis defert illa secundum
qualitatem tribunalis cui non defertur non
secundum qualitatem tribunalis a quo quod probat hic
quia potest appellari ad papam obmisso medio
et potest appellari quandocumque contra gravamen
sic de iure civili sit contrarium ut in c. super
et in c. si duobus de appellationibus et similiter
recusatur hic ordinarius et remanet licet
et arbitri cognoscunt de articulo recusationis
et non de negatione presidii ut hic probat licet
de iure civili sit contrarium et in l. apertissimi
c. de iudiciis et non sup c. ex tenore Nota
quod potest superior mandare presidi ut coram
se respondeat non coram alio concordat de
eo quod transmissa de quo Nota quod licet
mis[illegible] persona sit substantialis persone
ty prelato sit sub imperio seculari et ideo coram
seculari de conveniri et aliud quenie de
quo in glossa nisi quod sit expressa ut in c.
expte et c. vel quod sit mise[illegible] et pamp
ut in c. significantibus et c. ex primo de
officio delegati in his enim duobus casibus potest
conveniri coram seculari agere ut in dictis iuribus
Nota quod licet impetrare per mise[illegible] persona cod[illegible]

laicus appellatio nec habet effectum sed sunt
et statuta negligentia convalidantur et sic
erit in tenere negligentia premissi sui superiori
ad eo ut possit recurri ad secularem iudicem
ut hic allegant probat et nota Innocentius
in dicto c. significantibus in aliis non in
solabilibus quia ad illud requiritur quod omnes
superiores sint negligentes ut possit laicus
recursus ad secularem ut hic per eum

Si diligenti clericus non potest sibi laicum
constituere iudicem vel sic arbitrum quam ratio et
adversarii consensus adveniat sed de superiora
ponit Hostiensis septem opiniones in quarta sunt
opiniones impugnata in tertia vero conclusio
expressa in secunda ubi invenitur memoria in tertia
ubi manifeste Nota regulam vulgatam quod
iuri publico pacto privatorum derogari non
potest concordantia sunt in glossa de quo plene dicit
in Clementina ut sine prohibitione matrimonii de
libertatibus et creditoribus in glossa quod vero et in
glossa non et glossa et Barone in l. penultima
de pactis v plene et in l. ius publicum
in plene per Barone in l. i. ff. soluto matrimonio
Nota quod clericus volentis litigare coram seculari
sine actor sive reus sic puniatur ut hic
neque tenetur opponere ad allegandum privilegium
suum immo processus contra eum factus tenet eo
contra contumacem non tenet quia omnino in
competens iudex est eorum ad cognoscendum
de privilegio clericali ut est textus notandum in c. si
iudex laicus de sententia excommunicationis in vi. de quo
et per se audire in mercuriali optime
de regulis iuris in vi. Nota quod sui
facultati de regula iuris in vi. Nota quod sui
legio clericali non potest clericus renunciare
et est ratio quia est concessum clericis ut
collegio ut de textu hic et probatur ob publicam
utilitatem et ideo semper allegatur quod quando ali
quid conceditur pluribus ut universis singulis
de illa collegio non potest renunciare alii
in collegio eorum que quandoque gererit vel in
cludit suam privatam utilitatem quod est notandum
contra de rebus ecclesie non alienandis si vero est
concessum pluribus ut singulis et licet sit publice
utilitatis prodesse posset unus renunciare
quo ad causam suam ut in c. dilecti et c.
Nota quod actus validus mane publice utilitatis
prodesse non firmatur iuramento contra hoc
in l. iuris gentium in principio et generaliter ff. de
pactis idem sic esset si contra sententia ubi

vel q bonis morēs ut in re.ta no est ob
ligatus de re iud. in vjº li nō esset
q iud ciuile ul leget bo tūc possessorem
vel simari et idē si esset q bonus mobi
ciuiles ut not hostien et goff. in c
Quemadmodum de iureiurando in glo
in vº reualeat de quo in c. cum contingat
e ti et in l. si quis p. cas. ff de fideiuss
et omnino vide Bar in l. Seius et ibi
glo ff ad l. falci

Cum contingat

Clerici p̄sentes et ceteris conveniri pōt
vel detur coram iudice ipsius nō coram illi
quibus p̄sunt nisi hoc inducat consuetudo
vel priuilegium in lo p̄ q̄stio in 2ª res
ponsio [illegible] ubi [illegible] quo Nō tex sin
gularem sm dnm Henricum qui est dnus iur. co.
sine cohercione ingenio videtur casus
in l. si in q. si ff de off. eius cui man
data est iurisd. in c. cum ab [illegible] de offi
delega Nō q de iure solus epus est
ordinarius in dioc. et hz merum et mixtum
imperium ad puniendum delicta ibi commissa
ut hic et idem intellige de delictis co
missis alibi dum mō p subditis quia sicut
dñs dominalij pōt punire subditum suum
etiam delinquentem extra dominium ut est tex
et ibi not Bar in l. relegatorum in q
interdicere ff de int. dict. et relegatis et
not [illegible] et Bar in l. Cunctos populos C
de summa trini et fidei cath in l. i C ubi
de crimine agi oporteat hoc glo i dicat
contrarium Nō q hic plati [illegible] habeant
iurisdi in inte et restringitur quantum ad ad
ligatis ad eo q nō hz in simplicibus ut
hic not plat tex 2º intr in c. cum [illegible]
ab [illegible] de offi ordinarij fa q dicit
in l. magisteria C de iurisdi omnium iudicum
et in bono tex in c licet de priuilegijs
in vjº Nō q consuetudo priuilegium compe
tunt et q consuetudo dat iurisdi etiam
simplici q nō est hīc ita ut plene 2m
hostien et Jo an Nō ar. q dñs
nō pōt cognoscere de delictis sui fami
liaris de quo ple dic in l. Seruus
de offi. p̄sidis et l. i C [illegible] familie ff
de publicanis et p Bar in l. Si quis
in q l ff de penis Nō q qui est q̄stio
p̄iudicialis de sola iurisdi. nō cognoscat ille
Iudex de causa principali agitur sed superior
sicut c. Cetera sicut de iudiciis et c. Veniens
et q i nō sicut c. si ex qo not Bar in l
Si a sententia ff de testamentaria tutela et glo
nō in c. Statutum in q. cum vero de re
in vjº Verum si inciderit
p̄uia declaratoria compar. dubitat
de iurisdictione ergo tunc idem iudex cognoscat
de causa principali agitur ut in c. cum hz
[illegible] de [illegible]

Postulasti

Epus de
licti condempnat clericum etiam p ratione bene
ficii alibi sito cum ceteris reddit fit ab
[illegible] beneficij q. d. sm quem intelletum et
est summa dimisso 2ª ubi [illegible] Nō q
clericus pōt habere domicilium extra locum beneficij
et ad hoc allegat istum tex in simile in
c. Ecclesie de priuilegijs licet hz domi
cilium ratione beneficij requirentis residentiam
ut not Jo an et plen in c. Relatum
de tpe ordina in vjº et ple habetur in c.
Dilectus filius de rescriptis et cetera s[illegible]
q clericus pōt habere plura domicilia et vi
glo in c. quia nostri i pª glo in de sepulturis
de quo p Jo an in c statutum in [illegible]
vero de re [illegible] in vjº Nō q [illegible] lata
contra p[illegible] [illegible] effectum suum q bona
alibi sita 2º in consequentia extenditur
extra territorium sed hoc ex ea et q ibi
nō ff de postulando Si vero sententia prin
cipaliter respiciat bona tunc nō exten
deretur ad bona alibi sita ut in l.
cum vnus in q penultimo ff de bonorum
auctoritate iud. possidendorum q forte intelligitur
in causa dubij [illegible] compsisse videtur p
iudex passit punire et sup bonis
alibi sitis ut in q. Si ut [illegible] in q
Contrahentes de foro compete hoc vj de
cetero tamen nō pōt sequi extra dioc. iudicem
sed debet sequi p̄iudicium illius loci ubi
sunt sita bona ut hic Nō q licet
iudex passit virum delicti punire de
linquentem et sententia obtinet etiam effectum suum
ad bona extra dioc. ut hic tamen contrarium
sicut alterius iudex sine [illegible] de
fendi nō pōt sed alter iudex facere debet de
hoc dic in l. [illegible] in q i de
re iudi et in dicto q contrahentes de
foro competenti dic p Jo andree in c
cum secundum de heret. in vjº et Bar in l.
i C de summa trini et fi et in l. relegatorum
et q interdicere et q Sit autem ff de interdictis
et relegatis

Ex parte B

no

Mesactis cpoua pt laicus vel dicto sny in
corra ecclesiastico iudice gueme q d in p̄ pth
qq° in 2ª iudiq dicis 2ª ibi p̄ mandat
2 p° tria facit p° ponit pmissiz cause
et rei citacionem 2° nobilis exceptionem et
actoris replicationem q alia exceptionem rei
et alia replicationem actoris 2ª ibi dictum
nobil 3ª ibi idem quoqz No ibi vel cum
replicatis qz procedit libelli alternatiuis
qm in vtraqz parte alternatiue concluditur
libellantis intencio et in effectu sequitur
quamuis fa c dudu et c grauis de
elec et c exceptio de resp et c 3°
liter de pba 2 c p tuas q si sic legit
et Bar in l q°d si dubitet ff de agnos
liberis hz dic qz nō est sine dubia p dij
in rela nullis de fure fine in vi et
in l ubi ac in q vbi a° illud aut
id d° v° oblig et laciq p Bal in l
gallus in q et cius ff de li et posti
et in l si ff de iure emphiteutico
No de ducacione querente qua pt semel
tpus pns et ptitu vt hic p° viita
glo si in si pt vel semel et futur
hz de duracione dudu et olim et
hinc qua sufficiunt tria tpa q°d nō p
saluande libell et instruitur de quo
p Bald in l i in q hec at cauta edicta
ff de nom ope nunci et glo et l° ve
ff de contrahenda emptione et
empto ff de [illegible] vicia ff de etiam
in l cius qui a p vicia ff de etiam
petat c olim q1 de pignore in c olim
de priuilegiis No qz mulier dat dote
viro vir at dat donacionem mulieri ppter
nuptias vt in glo No sm quem opi
nionem qz in ista iura quis nō potest
trahi p lras ap°licas vltra duas dietas
a fine sue dioc et conputaturum dietas
in actione reali vel in rem scripta sicubi
a fine dioc rei site nō a fine domi
cilij vt in c dilectus si Saracenus
de resp et in c olim de excep
cione 2 hic hodie vo nō pt quis trahi
vltra vnam dietam a fine dioc domicilij
quamcumqz actione agat vt in c statuto
in q et vo in glo in v° dictu de
resp li vj° No a° ro qz quis videtur
forum fore in loco vbi hz possessiones
et redditus qz vtitur si ibi commoratur
vt hic vel si tales possessiones constituat
maiorem ptem bonorum suorum vt h i glo

cia et est bon tex in l. Cincius de
incolis li x et in l. in v v senatores
vel clarissimi No qz vtrius libelli
attendi° dat modus concludendi vba eius
narratiua libelli declarant limitant
et restringuntur secundum libelli conclusionem
vt hic et in c in de ordi cog No qz
licet aliquis possit here plura domicilia
tamen conputatio dz fieri a domicilio
magis principali de quo de fo in c
ho nulli de resp No et qz sup
re feudali pt adiri iudex eccla qz
intelige p miserabilem personam spoliatam vel
oppressam et est speciale in fauore miserabilis
persone et odium spoliantis vt hic ad
delictum primo adiri dns feudi vt in c
cetere de iudicijs et c ceterum
No qz sufficit et in petitoria neglig
gen p primi superioris adhi vt miserabilis
persona possit venire ad eccla iudicia
omisso seculari fa c ceterum
No qz sufficit et qz not p dito iure
in c significantibus de offi delega
No qz exceptio peremptoria nō pt opo
ni ad resp de quo pl in c cum
ordinem et c pastoralis de rescript
et in c i in vi li de lit contest 2

Conquestus

laici in vj°
vsurpantes iura ecclesiastica velud fauori
legi p iudiciarum ecclesiasticorum sunt compescendi
h d primo p° querela 2ª iudicium da
cio 2ª ibi mandamus No forma libelli
in interdicto vti possidetis quam libellans
dz deducere forma de possessione sua de
pnti et ptito et qz turbatur ab aduersa
rio et dz concludere qz compellatur aduersarius
desistere a molestacione de pnti et
futuro et ad conpensandum in dampnis ad
interesse racione ptite molestacionis de quo
vi p Bar in l i q interdictum aut ff
vti possidetis et vo formam huius rei
dz condempnari molestans in interesse
et dampnis et qz desistat a molesta
cione pnti et in futurum vt hic i si plura
et clauiq in c licet causam de proba
de quo p Bar in l si duo i p° ff
vti possidetis 2° hoc qz iudex procedit i
futurum de quo vi legis ad conpendium i c i
ad marg° med i° de decetero infra de
sepulturis No qz sic iste qui inuadit
rem ecclesiasticam quilibet sacrilegus ita et
qui perturbat vt hic 2° pz qz sicut

in rebus corporalibus cadit spoliacio et turbacio ita et in incorporalibus fac quod not.
Innocentius in c. in tua de privilegiis versi. nec
tamen ipse et ideo sed Iohannes dicit quod in incorpora
libus non competit interdictum unde vi vel
uti possidetis sed quasi unde vi vel quasi uti
possidetis sed dic quod competit interdictum uti
le pro incorporalibus de quo per glo. et Bar.
in l. i. versi. ff. uti possidetis. Nota quod re
licta ecclesie in dubio presumuntur relicta
parrochie ad idem tex. in c. requisisti de testa.
Et relicta i. unum usum non potest in aliud
converti ut dicit sa. tex. i. c. postremo xvi.
q. ix. et hoc verum nisi de licencia ipsius de
quo in bo. tex. et glo. et ibi ple. in cle.
quia contingit de religiosis domibus.

Dilecti filii privilegium ut hic tenetur
nisi in certo loco conveniri si in alio loco per
miserit se ibi conveniri. Et in pri. po.
Collacio quila que continet cum commissi
onem et cum capiam rei super feudo po.
mandatum cum questionem et commissionem si non
pareat 2a ibi verum. Nota textum iuncta
glo. i. quod licet imperium sub una generale
dignitate transit ad successorem non concesso
utrum sub nomine proprio vel dignitatis sunt impe
tratum fact. c. requisisti de testa. et quia
ex quo contractum de re una transit in successo
rem go. et textus quod venit successorie
ad contractum ut in c. si super gracia de
o. de. vi°. Et idem econtra quia si una re
scripti continet tamen personam non transit in succes
sorem et attendit una rei una forma
scripti vi bo. textus iuncta glo. in c. advenis
de immunitate ecclesie in glo. si in c.
Religiosus de testa. in vi°. in glo. penultima
Incausa vero dubii vel ubi est una medi
orum attenditur differencia utrum sub nomine
proprio vel nomine dignitatis de quo dicit i. c.
cum Abbas sibi de offi. delega. et per
Bar. in lege Si finis eius ita de
ff. de si. finorum et in l. post mortem
ff. qui et facto tutores et in l. lii. liberis
de hac vra ff. de vulgari et pupillari
et in l. prudentem ff. de legatis i° et in
c. i. et ibi per Bal. de nuncupatione i. nea
ritum facta. Nota vero unde vel solum quod
sit quis potest conveniri in loco ubi pro
misit solum quia ibi contraxisse videtur
ut in l. Contraxisse ff. de actionibus et obli
ga. et in non dicitur. Vero dum in c. Rom.

in ii. contrahentes de foro compe. li. vi°
et cum ubi promisit respondere ut hic est
casus valde singularis quia iuncta unde
si solvendo ut est no. i. l. de iud. qui
cuncta ibi i. v° unde et de pro. qd.
tenue noti et pudere quia potest conveniri
non solum coram ordinario sed coram dele
gato ex quo super instancia 2a vero super
idem ubicumque quis potest conveniri de iure
quia coram ordinario ibi potest conveniri
coram delegato ipse Expresso colligere
pulcram limitacionem ad c. Statutum de
similibus preribus de rescript. in vi° inquit
vult quod quis tegi non possit ultra unam
dictam a dicti dominus quia hoc est
verum cum ibi non potest conveniri de
iure quia coram ordinario Secus si
coram ordinario ibi possit conveniri
dicta tunc vel posset conveniri coram
delegato non obstat quod sit ultra unam
dictam ut hic est casus notabilis.
Nota quod privilegium concessum ecclesie nacioni
ut Anglicis comprehendit eciam clericos
facit quod non. pro. dic. in c. si i. v° districtu
de offi. lega. li. vi° et i. i. v°. Anglicis
et allegatur quod statutum eciam laicorum mente
privilegiatum comprehendit eciam clericos quia
laica clericis privilegium dare potest ut
in c. noverit de sen. ex. et ita sentit
eciam Bal. in l. cunctos populos C. de summa
trinitate tamen iste textus necessarie non
probat quia erat privilegium ipse et nullo
obstat textus in c. ecclesia sancte marie
de constitucione. Nota quod racione mora
tenetur debitor ad expensas dampnum
admisisse 2c li. racione mora non
potest peti expense usure tamen possunt
peti interesse ad dampnum de quo ple
in l. cum allegas C. de usuris et
in c. conquestus de usuris et ple
per Bar. i. l. i. C. de eo quod pro
quod interest. Nota quod licet clericus non
possit prorogare iurisdictionem suam consensu
suo iudicis tamen conpesse ut in c.
Significasti i. e. et tamen in dubio tamen pro
rogare contrahendo vel puniendo
de solvendo ut dicit est. Et Prima
et racio est quia talis prorogacio fit
de iure et fit per indultum in c. si
i. e. Significasti

Suffraganeis Clericus sine sui diocesani licencia non potest se subdere iurisdictioni alterius iudicis h. d. et est casus disiunctiuus. 2a in fine cassatam. Nota quod licet statum de prorogando iurisdictionem statutum ex iudicio possit renunciari ut l. si convenerit ff de iurisdictione omnium iudicium et l. i. Videtur tamen quod sit in iudicio pure iudice et acceptante non videtur quod possit renunciari ut subtiliter probat iste text. tamen pro locum specialem facit lex receptus ff de iurisdictione omnium iudicum et l. i. ubi vide. tamen ff de iudiciis et l. i. ubi vide casus 2o huius quo iure ut c. i. ubi est casus 2o huius intellectum ff de iudiciis quod non pro limitacione dicte le. si convenerit. Nota regulam et legam tamen quod laici regulariter possunt prorogare iurisdictionem alterius iudicis etiam sine assensu sui iudicis et ipso invito secus est in clericis iudicis et ipsa invito secus est in clericis vide ut hic et per Io. an. vide differenciam vide ut hic et p. Io. an. de transumpcione c. et glo. vide ut in c. permissa et c. et glo. no. in c. ex parte ut i. q. i. et text. in c. cum pro in c. preterea et i. q. i. et Bar. in l. i. ff de iudiciis ibid. et i. q. i. et text. in l. i. ff de operis novi nunciacione l. i. Nota quod ad hoc quod clericus possit prorogare iurisdictionem alterius iudicis requiruntur plura scilicet quod ille in quem fit prorogatio sit iudex 2o quod sit iudex ecclesiasticus 3o quod ipse clericus consenciat 4o quod ipsius diocesanus consenciat 5o quod episcopus diocesanus consenciat 6o quod episcopus ultimum 2o hostiensis quia et non ipsius ultimum. Nota quod non sufficit assensus prepositi testum ut quod non sufficit assensus inferioris iudicis ab episcopo etc. si habet iurisdictionem nec sufficit auctoritas episcopi nisi ipsius episcopus diocesanus. Et eo non sufficit auctoritas diocesani vel vicarii licet possit tamen episcopo contracti quia non est superior diocesanus vel vicarius est quia non est episcopus sed glo. in c. i. q. i. vel superius episcopus sed glo. in c. i. et c. quod subditos de sen. exc. et text. in c. i. et quod de non. sed c. ti. Nota quod ad hoc quod teneat iurisdictio prorogata requiritur quod ille in quem fit sit alias iudex et quod sit iudex in causa quod consensus alias non tenet per quem vi ff. i. et quod ibi no. l. de iurisdictione omnium iudicum et l. testam. C. de testam. cum similibus quod videtur per eadem etc. in foro penitenciali per quem vi glo. fi. in c. i. in glo. i. 3o speciali de privilegiis. **Proposuisti**

Nobis Si citatus ad causam prorogationem tamen fore coram iudice primo tenetur respondere h. d. et est casus disiunctiuus 2a ibi porro. Nota quod citatio debet fieri ad petitionem partis alias non tenet de quo dic plene in c. i. de ti. in prima et per Bar. in le. ad peremptorium ff de iudiciis alias etc. non prevenitur iurisdictio ut hic probatur quod in textu quod citatio sit ad partium utilitatem secus si fiet ex officio ut in c. qualiter et quando i. de accusa. Et no. quod citatio debet esse legitima ad hoc ut per eam preveniatur iurisdictio vi glo. no. in c. i. de via nationis plurimis de officiis d. le. si in c. et glo. in l. si per r. ne destitutum defunctorum et sufficiat unica citacio ut hic videtur in unica et tenet text. no. in c. i. unica et in i. de vo. citacionibus de iudiciis. Requiritur tamen quod preveniat ad citatum ita quod non sufficiat commissio simplex citacionis per quem vi c. si de commissio simplex citacionis per quem vi c. si de consti. dicitur etc. glo. no. nuncupantur iurisdictione de offi. lega. etc. glo. no. tenetur respondere coram eo prevenitur non tenetur respondere aliquis alius iudice addic. l. si quis per quem causa preveniat iudicium ff de iurisdictione ff de iudiciis et l. aliquid ff de iurisdictione omnium iudicium que continet hunc locum quod fallit si conveniat racione publica officii fiscalis ut est casus in l. ij. sit officii fiscalis ut est casus in l. ij. sit per iurisdictionem in pagina si quis ubi de racioni ptur. in pagina si qs ubi de racioni ptur et fa. l. ait ptur iniis agi oportebit

Licet racione Clericus in Romana curia quamvis aliquis competit declinatoria fori exceptio quis non competit declinatoria fori exceptio tamen posset opponere ius revocandi h. d. et tamen possit opponere ius revocandi forum 2o ibi ponit xx modos sortiendi forum 2o ibi addit quartum cum modificacione 2a ibi quia tamen. Nota quinque modos quibus quis sortitur forum racione delicti contractus domicilii rei et quibus patet plures modos quibus quis sortitur forum vide per Specu. titulo de competenti iudicis aditione in q. i. et glo. et doc. in l. heres absens ff de iudiciis et l. et per Bar. in l. i. ff ad municipales et in ti. Romana in q. Sortientes de foro compe. in vi. Nota quod licet quis non possit conveniri racione delicti nisi in loco commissi delicti vel domicilii ut in c. postulasti h. c. tamen delictum alibi commissum aggravat delictum hic commissum per quem vi Bar. in l. si cui in q. fi. ff de accusa. et bal. in dicta

de novo iure l. de servis fugitivis et
vi plenitudine glo singularem in c. i
xvi q. i de quo per archi. in c. ii de co
stitu. in vi° no. ✝ Nota quod curia romana
dicitur communis patria et quod ibidem potest conveni
ri dicitur autem curia romana ubi est papa cum
cardinalibus et ibi dicuntur limina beatorum
petri et pauli ut in c. sicut et ibi per
Innocentium et in c. ego N. ✝ de iure iurando
Nota quod quilibet potest conveniri in curia
romana nec potest declinare forum que ibi non
sortiatur domicilium | pro tamen potest ius
revocandi domum si ibi sit aliqua
iusta causa et necessaria ut hic et
ff. de quo | ple in l. ii ff. de iudiciis et
in c. fi. ✝ de dedicationibus et ecclesiis conferendis
quod si non opponatur tenet iudicium
tamquam coram competenti factum quia quod
primo iudices potest eligi per exceptionem
tenet processus si non opponatur per quo
v. glo. no. in cle. i ut lite pendente
Nota quod forte exceptio declinatoria fori
est dilatoria et debet opponi ante litem
contestatam ut in c. pastoralis ✝ ii de
contestatione et exceptio revocationis domini
re iudicata et fa. leges ff. de exceptionibus
ut hic et fa. leges ff. de exceptionibus
Nota glo. c. licet quod ratione delicti effici
tur de foro alterius ✝ de raptoribus c. i

Rubrica de libelli oblatione

Igitur ubi supra | Continuatur quia
dictum est supra de foro competenti et incompetenti
sed quia reus vocatus ad iudicium si non oppo
nit de incompetentia petit libellum offerri
vel de necessitate offerendus est ut ✝ c. i
Ideo post hic agitur vel post foro fundato
iudicio ponitur de libelli oblatione quid
libellus est principium iudicii de iure habetur
ii q. viii presbiterum l. lxxxi di. maximianus
et unde sit libellus habetur in prima glo. et sequitur
quod libellus debet esse brevis scriptura conti
nens intentionem actoris et accusatoris et
debet continere ista in se | scilicet quis quid
coram quo | quo iure qua causa petendi
et cetera | de forma libelli et cetera sunt in
iuribus | in glo. | no. in clementina de appelli
bendis et in glo. durandus vero in c. fi. de
in libello | de libello criminali ut in c.
cum super his ✝ de accusa. et ii q. viii
libellorum et in l. libellorum ff. de accusa.
sequitur summarie cetera ut in scriptis libellum
porrigere hoc pro se si agatur actione reali

debet exprimere rem quam petit hic et causa si
personali debet exprimere causam petendi
hic ✝ pro debetur | Nota quod iudex potest supple
re defectum circa rectitudinem libelli factum in di
lecti et ut causam hic et quod ubi habetur
supra de iudiciis et per Innocentium c. i ✝ de offi
cio vicarii et idem est in criminalibus solem
nitate vel rectitudine iudicii quia ut
iudices ne iudicium suum sit delusorium ut
in decretalibus pluribus et | vi. quod glo. in c. i
vero absentia de elec. in vi° et plene
in nova in l. in in hic autem iudicium
ff. de dampno infecto | et in c. bone ✝
de postu. prelati | Nota ✝ oportet | quod libellus
de necessitate non debet offerendus et libellus sit de
substantia iudicii et processus alias non teneat
de quo ple. hic per glo. et doc. et in c.
de causis ✝ de offi. dele. et in c. fi. de
ac. et ne iudi. li. vi° et in l. le. prelati
sed et de sententiis et in alio autem offeratur
l. de litis contestatione | et ple. in cle. sepe
in glo. in vero nec non | de verborum significatione
et debet esse subscriptus manu actoris quod
tamen non servatur secundum hostiensem nisi in li
bello criminali de quo in dicta l. libellorum
et de vero | oportet vi. glo. | no. | xxx q. i
in c. i et in c. i de praescriptione li. vi° vero
oportet | Nota quod libellus debet esse clarus et
ideo debet exprimi res que petitur et causa
ut in tabulis sequentibus | nec debet esse alterna
tivus ut in l. si praetor et in ✝ i ff. de iudiciis
nec debet esse obscurus vel quia libet de quo
per Innocentium in c. constitutus ✝ de privilegiis
resti | quod inde si opponatur alias secus ut
in l. finali C. de annali exceptione dicitur
in glo. quod libellus est scriptura in qua conti
netur res que petitur et causa petendi
et nomen actoris et rei ut ✝ c. proxima

Significasti | Nota in textu iuncto verbo
oblato eis libello et cetera quia post aliquis
quod est bona practica quod reus prius citetur et
deinde sibi offeratur libellus | fa. lex | licet in
ff. de iudiciis de quo per bar. in auten.
offeratur de litis contestatione qui primo quod in causis
beneficialibus ut in c. i de dolo et contumacia non
requiritur libellus | sed in causis inquisitionis
ubi per aliqua non requiritur solida et formali
ordo libelli non est necessarius tamen capitula
dantur in causis vilibus et parvis et causis non
tariis et aliis in quibus non requiritur litis contes
tatio libellus non est offerendus qui paulo vel

ubi alias practicas / Rᵒ quod quis dicitur habere
per solam citacionem vel ad literas contestationem vel
libelli oblacionem ff. c. Nonnulli § de rescriptis
de quo i. l. amplius non petit ff. rem
ratam haberi / Item nota quod ad peticionem rei
debet declarari libellus ut hic et ex adpe
ticionem iudicis 2ᵐ Contra fallit § c. proprio
et quia ut est iudicis ut etiam fecerit
[illegible] Insti. de actionibus in § [illegible]
Item quod iusta causa appellandi est si libellus
non declaretur et ubi peticio de iure subsistat
eo ipso quod non admitti appellatio
est iustificata de quo in c. [illegible]
de appellat. non scripto [illegible]
de appell. ubi est per omnia eadem litera
quod non est inconveniens quia libri eadem
repetitur in diversis titulis quia fit ad
diversum intellectum. Et quo dicit plenius
§ in prohemio **Dilecti filii** / Rᵒ
quod cum est libellus obscurus reus potest oppo
nere quod non tenetur respondere ei et est nota bene
practica. Dominus ut alias est nisi quod petat
illud declarari ut hic licet petere possit
ut c. proprio Nota quod in actione civili actor
debet declarare causam si reus hoc petit etc.
[illegible] quod si reus non vult
[illegible] perdet libellum absque causa petendi
[illegible] hic quia [illegible] et appella
cionem et est [illegible] in l. si [illegible] de [illegible]
[illegible] est [illegible] quod tunc nisi in
c. [illegible] in § [illegible] de re iudi. vi. li. et
nota glo. [illegible] in l. i ff. de edendo [illegible] plenius
expeditur [illegible]

Rubrica de mutuis peticionibus

Ex literis Continuatur sic ad precedentia
hoc ordine: rescriptum est supra de libelli ob
latione. Nunc quia libelli ab utraque parte sepe
[illegible] offeruntur [illegible] mutue peticiones
ideo post hoc rubrica. De [illegible] in q.
[illegible] in agendo et plenius in c. discordia
in p. [illegible] reus quoque de rescr. li. vi. [illegible]
[illegible] reus reconvenire potest actorem cor
am iudice delegato qui simul audit
et finiat utramque causam h. d. et [illegible]
mandato Rᵒ illud [illegible] Rᵃ ubi [illegible]
Nota quod reconventio [illegible] coram iudice de
legato ut hic licet coram arbitro non [illegible]
ut in c. [illegible] dilectus § de arbitris et de
[illegible] ut ibi per [illegible]
hoc [illegible] et iuribus [illegible] iudicum
[illegible] quia [illegible] reconventio coram eo

qui cognoscit de principali prorogata ut est
glo. in l. est receptum ff. de iurisdictione omnium
iudicum et licet [illegible] fiat in una re tamen
reconvencio potest fieri in pluribus ut plurimum
hic in decret. consimilibus. Nota quod ordo racionis
exigit ut quilibet possit reconveniri co
ram eodem iudice. Et racio est quia
in agendo quis eligit arbitrum contra
non debet dedignari habere ipsum iudicem
ut l. [illegible] pomponianum C. de [illegible] et
[illegible] omnium iudicum et in c. [illegible]
in agendo. Rᵒ ut reus possit trahere
actorem coram diversis iudicibus etc. ad
[illegible] in pluribus locis ut l. Si idem
ad eodem [illegible] de iurisdictione omnium iudicum
et in [illegible] reus [illegible] Nota duos [illegible]
effectus reconvencionis unus quod extendit
iurisdictionem iudicis ad causam reconvencionis
in qua alias non erat iudex. Secundo quod semel
et processum debet procedi in utraque causa
et sentenciari ut hic et in c. ij de ordi.
cog. et vi. [illegible] in glo. super [illegible]
[illegible] Nota in [illegible] quod iudex debet
[illegible] quod si non potest
[illegible] ad [illegible] dic
[illegible] ut hic per [illegible] et [illegible] in c. i §
de treuga et pace [illegible]
de elec. [illegible] per [illegible]
[illegible] nullus et nota optime [illegible]
in c. placuit [illegible]
[illegible]
hic in iuribus allegatur per doctores [illegible]
[illegible] **Prudenciam** de
tur qui [illegible] ad clausula
appellacione remota in causa reconvencionis
[illegible] appellacione remota h. d. [illegible] est
[illegible] Rᵃ ubi [illegible] Nota quod in iudi
[illegible] de quo in c.
[illegible] de iudiciis de re iud. [illegible] vi. et in re la
[illegible] non [illegible] ff. de re iud.
iudicium [illegible] non [illegible] ut in c. [illegible]
ut [illegible] de [illegible]
[illegible] litigantes .i. actore et reo non quo
ad testes ut [illegible] optima in [illegible] de
testibus [illegible] quod reconvencio [illegible]
privilegium [illegible]
causa [illegible] et reconvencionem ut hic Nota
quod privilegium concessum actori quo ad [illegible]
iudicii extenditur [illegible] reum et in causa
reconvencionis [illegible] et quod ibi per [illegible]

de fructibus et litis expensis et mercede dat expressa respicitur fuit nepotatur ut ex eo No. glo. hic in ver. sepe in glo. vero valint et que ibi ff. pandum de vobis signe et que not. Bar. in dicta l. si de vir. reamentum unde Baldus in pri. tit. de confessis apud partes eminatis et in l. ipsiplenum C. de ff in tit. de prohibita alienatione seu ff. stradicto de feudis No. que iudex eandem hz auctoritate in prorogata iurisdictione sicut in delegata Item no. quod quamquam iur. in alterius statuit usio eodem iure uti debet

ff. de lite contestatione

Rubrica de litis contestatione

Olim inter Episcopum Continuatio sic iste titulus quia post libelli oblationem et mutuam petitionem sequitur contestatio litis Et litis contestatio est exordium litis tamen libellus debet precedere super quo debet fieri litis contestatio Ideo post hic rubrica. Deque una habet in que in et repetitur in vi. et sequitur Summa. per positiones et responsiones factas cor. cos sed per petitionem in iure propositam et responsionem secutam sit litis contestatio que omissa processus est nullus q. d. In prima pro processus iudicium et operum iudicium relatio in 2a processu de ente invito et assignat causam 2a ibi per enables Item que summa expectationes potest fieri in universitate hodie tamen non debet fieri in universitate hodie de universitate que in singulos de universitate delinquerit ut in c. Rom. et in conclusio li. vi. lata est statuto de summa expectatione hodie tenet ut ibi notatur in universitate hodie tenet ut ibi not. et ita potest intelligi iste textus Item no. ibi non invenimus quod ad probandum expresse necesse litis contestatio ut alius actus iudiciarius in processu factus probatur expressit dicto processus si ibi non reperiatur quod est necessarium fa t cui ad sedem et de rescripti spali et c. cum gratia de quo ibi et de prebenda et c. cum in iure de offi. delegati in c. supplicacia de renunciatione et in c. 2o Item que per responsionem sequitur probatur ve. gestiva de quo in dictis iuribus et in l. tirie testes ff. de lega. 1o de quo in c. Bone sup. de elec. et ista que dictum in c. sup. his de accusa. Item no. litis contestatio est negatio predictis hinc unde

apud iudicem facta narratio et secuta responsio Item no. que summa est formandum sensum modi agendi Item no. que licet libellus sit ydoneus et non sit facta litis contestatio licet sit responsum positionibus tamen non valet processus Item no. que iudicandum litis contestatio quia inducitur per petitionem in iure propositam et responsionem secutam ut in loco Extra lib. c. dudum 1o de electione et l. i. in si. C. de iure calumpnie 2o infertur que non requirit que petitio et responsio fiant in iudicio ut inducatur litis contestatio Item que per responsionem sive sit affirmativa sive negativa contestatur Item loquitur de quo in dicto c. dudum Item que non requirit interrogatio iudicis cum hec non tenentur in iure de quo et in l. rvi. ad eadem tit. lo

Rubrica de lite non contestata

Rubrica de lite non contestata

Rubrica de lite non contestata

Quoniam frequenter ad precedentia quia lite non contestata aliquando partes volunt producere testes ut quod paratum ad fundam Ideo post hoc rubrica ut sciatur utrum hoc possit fieri Ad hec dum si agatur de matrimonio adulterio ad separationem thori et nondum lite non contestata fit contra que potest esse cum si testes recipi ut summa difficilia fieri non potest et de dividi in duas In prima ponit iudicium consultatio In secunda responsio 2a ibi consultationi No. que accusator potest accusare virum de adulterio emulo ad separationem thori et ut lucretur dotem sicut in c. plerumque infra de dote post divortium restituenda Item summa vir de adulterio restituenda Item summa licet vir criminaliter non accusat virum licet criminaliter potest accusare uxorem ut in l. i. C. de adulterio criminis statuta ppp q. i. publice de quo in glo. et in ar. lo. ppp q. i. sed ut in c. gaudemus de consuetudine et in c. tue de ppp 2o Item que per ditur hodie unum casum in quo dos constituitur notatur et unus ponitur in repetit. constitute notatur et nunc ponitur in l. si is qui in ibi dos ff. de iure dotium et l. si dos ff. de iure dotium Item alias cum ut in l. si dos ff. de iure dotium In l. ubi adhuc C. de iure dotium No. que ubi libello vel oppositione contra de statu et dum anteo de mere duorum de potest et dum auto dominio sed que valet litis contestatio et si nulla proferatur dum non respondeat libello Item valet et alteri parte absente quamquam est que libello respondeat et sententia supplet

ff. de lite contestatione

vicem potest. Item 3° quod licet assignatum termini ad respondendum libello contumax tamen non habetur pro respondente nec habetur lis pro contestata quia ex hoc sequitur quod contumax in non respondendo non habetur pro respondente regulariter tamen secus quia habetur pro respondente in suum preiudicium ut in l. de etate in § qui tacuit in ff de interroga. actio. et in c. in de confess. in vi° in 2. l. quod dicitur ff de aqua vendu. habetur. Item nescitur quod quis potest vendu. quod per compelli ad contestandum litem pro quo vi. glo. summa in dicto et in l. actori semel c. quo et in iudex. Nota quod matrimonium impedit dirimit. sic cum agitur de federe sponsali matrimonii sed an teneat vel non et hoc ut vult casum non est opus quod usque nostra ordo iudiciarius sed potest procedi lite non contestata quod contumace ut in c. cum frequenter de pœnis infra c. proximo sed quod contumace non ut in c. accedens 2 in fine et c. tamen fatendo quod agitur ad separationem thori et liberandum dotem et hoc casu necessarius est ordo iudiciarius et non potest procedi lite non contestata ut hic.

Nota quod dictum est contumacia pœnis non debet opponi nisi quod illud nec purgatur et est ratio quia tunc videtur sua contumacia et vera quia tunc videtur sua contumacia non punitur sed c. olim in fine de offi. iudicis non punitur sed c. et pro contumacia punitur vel factum non dolo et quod contumacia punitur vel factum non dolo ut hic pro ple. procedere et in dicto tunc dicendum sit ut hic pro ple. procedere et in l. i c. si per vim ff. si quis c. olim et in l. i § si per vim ff. si quis iudicium non optinuit in l. ad quem non lucra c. de pœnis

Attendentes

In causa restitutionis est quod reus contumax non potest restitutionem capi textus et procedi ad diffinitivam primum posita ponit ordinem processus in 2a dist. nit 2a ibi quando agitur lis. Nota dictum est quod cura frustratorie appellans debet actori a quo quod tamen est. Item de nocte ut in c. quando qui de dolo et contu. Item pastorum quis appellat non debet cum iudice a quo comparere quod non videatur sua appellatio renunciare regulariter ut in c. quoniam de offi. dele. quod tamen ciae ut in c. si a iudice et quod ibi habetur de facit in c. si a iudice et quod ibi habetur de appella. in vi°. Nota quod unum intellectum glo. et in ea possessorio non tenet processus lite non contestata quod est notandum et sequitur Bar. in l. nam in § vel quia de ff de acq. in l. i § si de momentanea ratione possessoria sunt apta et vi. ibi hoc intellectum glo. et quod habetur in c. consultationibus de offi. dele. et in c. i de eo qui mitti

in possessionem in vi°. Nota secundum aliud intellectum glo. quod in causa reintegrande restitutionis non tenet processus lite non contestata et pondera diligenter quia hic fiebat processus contra contumacem et tamen non valet quod summarie non conclusis que habetur in c. in § de offic. iudicis et in l. i cum c. et in § in causa cognita ff de minoribus et quod dicto non admittatur. Nota secundum intellectum questionem quod potest agi ad restitutionem vel ecclesie et hoc quod officium cuiuslibet iudicis contra tenentem rem ecclesie sine titulo sed que per negligentiam prelatorum perdita est et ad ipsum pervenit quod est summarie notandum quia magis est amplum privilegium et remedium quod remedium interdicto unde vi vel c. sepe de restitutione spoliatorum vel redintegrande in c. i de quo hic per domini Anto. et c. sepe de I de resti. tu. spo. Item quod appellans de nullitate et est in § si nullitate causa si sit iniusta quod est bene notandum per illam c. dilecto in de appella. et lege quod inter familie erciscunde. Nota secundum dicto quod scilicet quod obligatio dissolvitur per actum voluntarium debitur potest agi ad restitutionem iustitie ita quod dissolvitur per actum necessarium ut per dominum ut hic quod est bene notandum per illam l. dissolutum ff de acti. cuiuslibet

Quoniam contumacie

Si lite non contestata reus est contumax si sit potest actor mitti in possessionem vel petitur causa custodie alias reus excommunicatur et est quinta divisio. 2a ibi consultationi Nota quod ad excommunicationem devenitur in subsidium sed si non possit fieri missio in bonis. 2° vide quod contra contumacem non possit fieri excommunicatio donec sit locus missioni in possessionem quia tamen tenetur quod sit i. clerc. in possessionem. Vide iudicis utrum excommunicat vel mittet tunc iudices vel alio remedio utatur in possessionem in fine § c. et finis de causa p. c. si in fine c. et procedat fuerit ad quem et de offi. dele. et petitio fuerit ad quem non possit devenire ad captionem quod possit cum possit devenire ad captionem quod possit dicitur bene de eo quo in l. i § [illegible] cum non aut. sunt in l. si filio ff quis se luto mal. et in l. in § tutores et in glo. ff de suspectis tutoribus. Nota ubi non potest mitti in possessionem quod contumax excommunicatur. 2° vide probare quod non possit devenire ad diffinitivam lite non contestata vel in casu in quo non est locus missioni vel permissionem non sit consultum actori et ad eius

fac. fac optim⁹ tex in c i ii e et in
c p̄mum/ fm vnum intellctum/ et c
i. decet qui mitti in possess cā rei
ser. in vi° qd diligent No q͂ the
ma legistaꝝ/ in aute^ca Si omnes
C ut se ab heditate abstineat in
aute^ca si semel quo et quidē inde
in l. penultia ff ad trebelliā i. l.
si finita in § Julianus ff de damp°
infec. de quo hic p doctor et dd inducto
Accedens. Recepto testium facta contra
non contumacem in cā matrimoniali
lite non contestata non valet/ hoc sc̄d pōt
appellantes querela/ in 2^a ᵃ tex remissio
2^a ibi mandamus. No plures causas
legitimas ad recusand iudicem puta
si sit consanguineus vel comensalis inimici
mei/ 2° habes q ſic licet recusare
inimicum tamq suspectum ut in c suspectum
cum sup de offi dele. ita lic3
consanguineum inimici ut et sic licet re-
cusare consanguineum adversarii cum quo
litigo ut in c postremo de appell
vel comensalem eius ut in c postrem
ante de offi dele. ita et consan-
gineum et comensalem inimici mei lic3
cum eo non litigem ut hic ex est not
Itē q legittima cā recusationis si iudex
sit compatita adversarii mei de quo
in dic hic p dom anto Itē si sit
de districtu inimici mei quia ppt
potenciā q inimicus meus h3 in eo
reddit^r suspectus arḡ c vis ꝑvi q i
Itē si verissimile est q nimium
faveat adversario vel si de facto plu
faveat ut hic de quo in c
inimicis favet ut hic de quo in c ad hec de
Rescriptis/ et c ad hec de
appell No q quis non tenetur compa
rere in loco suspecto etiam cum salvo
conductu sed ex tex in c huic de
Resti spo et Institut^a de suspectis tuto
in § et idem est si non potest ire
ad locum nisi p locum suspectum ut q͂
op p^r et ma d. in c suscepte de
appell et in cle pastoralis in §
porro de re iudi ¶ No quis di
catur inimicus et qualiter probetur con-
tra inimicum q qui aliquem persequit^r odio
capitali sed c hinc de electione
et quod i° glo dicit/ et p^r hic inimi

tima recitas tamen in ꝑcis ut si spoliavit eum
qd maior pars dicit eius spolia^r omnibus
bonis vel maiori pte bonorum ut
in c i de resti spolia in vi et in c
cum querimus de restitucione spo
vel alia re ut hic et ibi op
glo in c. cum oporteat de accusa
Et q not sup c cum et sic de
sma et re q̄ iudicat No q uxor
d^r spoliata virum que abeo recedit
in consulte s. sine iudicis licentia et
pt tunc maritus pete restitucionem ut
hic et in c porro de divorciis
et eo ipso q nolit non vult redire ad
virum dicat^r spoliata et pt peti re-
stitucio etiam si vir abeo ipsa vel ipso recessisset
vel eam expulisset ut in c litteras de
resti spo et in c signi de divor-
ciis No spoliatus d3 plenarie re-
stitui antequam teneat^r respondere et intel-
ligitur fieri restitucio rei spoliate et rei
accessoriorum et fructuum et expensarum
antequam spoliatus teneatur rndere ut not
dominus de Rota consilio plena in 2 bene
sa tex p primis de resti spoliatorum
Quoniam frequenter lite non con-
testata non recipiunt^r testes nisi cum timeatur
de morte vel absencia diuturna testium
quo casu etiam non contumace recipiunt^r
ita tamen q infra annum conveniat^r adver-
sarius vel sibi denunciet^r alias attestacion
non valet h. d. usque ad § porro et
dividit^r tota decretalis/ in q° dū in
duas ptes prima/ in 2^a pte ponit vnum
de testibus non recipiendis sup prdi lite
non contestata et per eas concepta duas
sum hō nisi forte duas alias in vi^a porro
in ulta sunt et alii in § porro
subdividit^r quia pmo ponit q agit contra
contumacē 2^a ibi si vero sedes pro prelis
ibi in aliis vero ubi ponit qua^r sit pce
dendum q contumacē lite non contestata q
subdividi^r qualit^r procedat^r in actione
reali q pro possidente sive non mis usque
ad scilicet ss sup rebus 2° ubi qua
lit procedat q possidente alieno nomine
usque ad infinitum aut ubi sibi vero
qualit^r procedit q contumacē in actione
personali non tex nota glo qd aliqd
est regla^r verum lic3 i multis casibus pa
tiat^r exceptionem sed qd not glo in l. i.

no

et l. omnes diffinicio ff. de reg. iur. et i
§. de ff. iur. in vi. Ibi licet casus ex
cepti firmant regulam ut in c. dispositio di.
xxx. q. i. et q. vii. et in c. ii. de as
sumpcio. Respondeo hoc est verum nisi alii
casus qui in aliis partibus reperiuntur excepti
vel nisi illi essent similes casibus ex
ceptis et esset eadem racio ut hic plena nota
glo. ut est ap. textus et tex. in l. illud C. de
sacrosanctis ecclesiis et in l. fini. nota et
in § Item ff. de usucapio. et glo. no. in
l. i. C. de edicto infirmati et tex. no. in
c. Cum dilectus in § si de consuetudine vel in vi. in
illo Nos igitur. Dicit tamen Io. quod semper
allegatur istud c. quod lite non contestata tes
tes non sunt recipiendi quod intelliget in iudi
ciis ordinariis in qualibet causa et alii agi
tur ad principalem causam et sic non est
tum ad perpetuam rei memoriam et ita ipse loquitur tex. ad fini
notatum et ita ipse loquitur tex. cum sup.
falonciis et alibi possunt recipi testes etiam
lite non contestata et ad istud possunt reduci
quasi omnes casus excepti in glo. et per dic.
Io. quod plena requirit quod testes lite non
contestata recipiantur in casibus heretico
et testata recipiuntur in casibus. Similiter quod sufficit
ipse tex. et quod agitur. Similiter quod sufficit
causa ut quia timetur de absencia
diutina vel de morte testium quod sit
ut tex. no. ut l. ii. in plurimis
ff. de dama. ca. mortis Item quod ad ipsum pars
sit citata plus si actum non possit ut
quia absens conveniat vel domicilio
quia ubi infra annum alias attestaciones non va
lent ut hic quod intelligere tunc possunt 2a Dec
ut per § Item et in l. Unica C. de prob.
impatiens afferens et ibi no. quod vide
verius etc.

Testes speciales

Ubi agitur de matrimoniali vel spirituali
possunt sine contumaciam et non contestata
testes recipi et diffinitiva sentencia fieri dicit Io.
quia est absens sed non contumax. Item in spi
rituali materia firmant canones antiqui si
matrimonium sit iam contractum dicit Io. non potest contr
actum ex parte absentis quia per se iniustus. Ubi
iudex arbitretur quod in criminali vel ex parte
bus absentis Item in causa inquisitionis et pub
licationum recipiuntur testes lite non contestata habet. d.
ipsi ad § in aliis et Dicit in tribus p.
in § in summario Io. cum si non Bar.
fuit et alii ut infra propterea Io.
tres modos quibus probat aliquem vere
contumacem et ponitur delusores. Et
ille qui maliciose se occultavit et
impedit non possit citari. Habet quod
contumacem 2o modo quod non sit ampliu
citandus ffa tex. Io. et quod in peccatum i. l.
i. in § quod ... et in ... si ff. quod
vi aut clam et in ... si ff. quod vi
metus et ut nota fimo in c. adpe
tenciam § de accusatione. ... totum in fon
te sunt ... i. si. de iudiciis. de quo
in l. ... in ... si ff. de appella.
Io. quod licet quo ad contumacem ex
perpetuam sufficiat una citacio ut
in c. quoniam ... de pena vel quo
ad tenuem et expectacionem ... dico
ut et in fine c. penultimo § de fo
... tamen quo ad ... requiritur
peremptoria vel trina citacio ut h.
et xxiiii. q. iii. de illicita vi glo.
Io. Hodie tamen in causa matrimoniali
sufficit una ci
tacio omnibus ... perempetoria ut in ele
tum est sive peremptoria ut in c. citacionem
§ de ... ...
Io. quod matrimonio ... ...
et ... et ad ... de quo
... in c. si § de tra... ... ubi
... ut in c. ... ... canonicos
tex. § de electione. Io. in textu nota
glo. de ... quod ... absens
... spirituali iam contracto et vi. glo.
in matrimonio spirituali ... de clericis non residentibus
in c. ... § de ... quia frater ... ii q. i.
et glo. no. in c. quia ... ... tenere
si non tractetur de matrimonio ... tenere
quod dicit in c. ... ... et in c. Cupientes
de elec. in vi. et vi glo. no. de mul
tiplici ... ... in glo. penul.
et ... ... Io. quod ... in causa matrimoniali
... non ... ... non contumax
... ad recipiendum testes ... ...
... ... impedimentum ...
... ... a contumacia de quo
... et ... § de re iudi.
Io. ... ... et alii quod in causa
... ... lite non contest.
... ...
...

i requisicionem ut iudex tamen ex officio inquirat alias requiretur contestacio ut in c. Sicut delectus de purgatione canonica, quia forte in districte contumaciam procedatur lite non contestata in causa requisicionis ut in c. Si lite et quia in eo dicit in de causa possessionis credit tamen quod in summo ex inquisitione quam facit episcopus ex officio super rebus ecclesie occupatis et alienatis quod diligenter non plenitudinem cause que requirit in c. ad nostram de summa [illegible]. Nota quod testes possunt recipi et publicari ante litem contestatam quod interest ad petitionem rei et declarandum ut plene habetur in c. Sufficienter et in c. Albertus de testibus et in l. Aquilia. Delectus ff ad l. aquiliam.

In aliis vero. Hic dicit si reus est contumax et agatur actione reali lite non contestata non recipiuntur testes sed mittitur actor in possessionem rei petite causa custodie quam recuperabit infra annum si offerat cautionem de stando iuri et expensas refundat. Sed contumax non auditur nisi refectis expensis, post annum vero non auditur nisi super proprietate et hoc si non ipso possidente reus si vero alienus [illegible] unum in iudicio et statuetur terminus infra quem faciat eum comparere quod si infra annum non venit iudex citabit illum et eo non veniente iudex mittet actorem in veram possessionem. Si vero agitur personaliter actor primo mittitur in possessionem mobilium, secundo immobilium, si contumacia tabitur reus. Hic dicit usque ad finem et hic tres partes. In prima cum agitur reali et reus possidet nomine proprio, in secunda cum possidet nomine alieno, in tertia cum agitur actione personali. Secunda ibi, cum si sequitur. Tertia ibi. Nota remedium contra contumaciam quod fit missio in possessionem et tamen missio est ut tedio affectus reus. Effectus missionis est quod contumax aut compareat contumax aut perdet possessionem et rei petite est expulsio, dictum ut hic probatur et in c. Contingit plene de nova de do et contumacia et in l. in ff de acquirenda possessione et in l. Si finita in § Julianus ff de damno infecto. Ubi probatur de aliis remediis contra contumaciam dicitur ut in c. tue et in l. Consentaneum ... quem et quia iudex. Nota quod possessionem contumax infra annum recuperat possessionem sed post annum

auditur tamen de proprietate. Ex quo colligere quod post annum missus in possessionem lucratur fructus ex perceptos infra annum et hic per ut in c. Dilapidat. Ante annum vero missus non lucratur fructus ex si hoc habeat contradicere sed contra in l. Si finita § Julianus ff de damno infecto, de quo ibi et in c. Si contingit de dolo et contumacia. Nota quod possessor tenetur non curare eum in iudicio si agitur actione reali, si vero agatur actione personali tunc procedit tamen secundum summo c. Si inter quatuor de maioritate et obedientia de quo i. et vi glo in c. quoniam multum ... que dicit quod non procedit totaliter quia agitur possessorio. Nota quod in actione personali debet fieri missio secundum modum debiti declarati. Et intellige ex applicatione secunda glo. Nota in Auten. et qui iurauerit C. de bonis que iudex possessi et ibi plene de nova vi [illegible]. Nota quod propter expensas rei pignorate fiat missio in plus rei, probat quod creditor repetit expensas factas pignori secundum legem quecumque mandat in l. municipalibus ff ad legem aquiliam. Nota quod iudex debet semper apponere illam penam quam magis credit timori. Nota quod in eminenti necessitate testes ante litem contestatam recipiuntur et publicantur ut supra in notabili. Nota hic dicit contra quod cum nec apparet et dare missionem rei. Nota in glo. ... in quibus possit prodi lite non contestata. Rubrica de iuramento calumpnie.

Inherentes vestigiis

Continuatur dictum est supra de litis contestacione quia post litis contestacionem sequitur iuramentum de calumpnia. Ideo ponitur hic titulus iste. Clericus in causa sua potest committere iuramentum calumpnie ut potest iurare appellatur hic dicit. Et diuiditur in quinque, in prima dicit ipsa quod ad quem spectat dubia declarare, in secunda ponit dubium emergens ex contrarietate duarum rerum, in tertia diffinit, in quarta moderatur, in quinta ponit terminacionem. Secunda ibi legibus, tertia ibi vero ergo, quarta ibi rerum, quinta ibi simili. Nota in spiritualibus causis de calumpnia non iuratur. Hic dicit c. ii. Et in prima ponit consuetudinem in secunda causam reddit et exceptionem remouet. Secunda ibi eo quod. Nota quod ad papam spectat decidere causas maiores et difficiliores ubi dubitatur de intellectu iuris

que videtur defendat ff. c. [illegible]
i qui filii sunt legitimi licitum et vide
quis possit [illegible] interpretari et de mul
tiplici interpretatione glo. no. in c. [illegible]
de postula. prela. in pro. sint prelatus et
in l. fi. C. de legibus. No. quod [illegible]
milis vide possit dispensare [illegible]
[illegible] [illegible] glo. no. in l.
[illegible] in [illegible] de iure
pro. et ple. in c. cum contingat de iure
iura. [illegible] quia videt [illegible] posse
[illegible] clerici quod intelligere [illegible]
legi ut quod [illegible] tenuerint. 2o [illegible]
secularis [illegible] spiritualis [illegible]
[illegible] de quo c. quod clerici et c.
dilecti de foro competenti et c. [illegible]
a [illegible] de [illegible] No. quod iura-
calumpnie debet prestari in exordio litis
et [illegible] lite [illegible] ff. c. penultimum [illegible]
et [illegible] in l. ii. C. [illegible] no. sunt [illegible]
[illegible] [illegible] et si in tota lite
non sit [illegible] non [illegible] [illegible]
ut in c. i. [illegible] in vi.o et intelligitur de iura-
[illegible] quia [illegible] iuramentum potest prestari
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
necessaria est ut in l. i. [illegible] [illegible]
[illegible] malicie utriusque iudici visa
fuit ut in c. [illegible] in vi. No. quod
lex canonica [illegible] et civilis [illegible]
[illegible] et intelligitur quod sit [illegible] origine
ut in c. [illegible] et [illegible] de [illegible]
[illegible] potest dici [illegible] [illegible]
et quia mutabilis ut in c. i. de [illegible]
sti. in vi.o et in c. non debet de [illegible]
et affini. [illegible] clerici videtur [illegible]
ti iurare sine superioris licencia de quo
[illegible] potest intelligi [illegible] iudi
[illegible] [illegible] iurare [illegible] licet clericis
ut in c. et si [illegible] de iure iurando et i. c.
[illegible] de [illegible] et vi. glo. no. [illegible]
q. v. [illegible] et [illegible] glo. fi. [illegible]
[illegible] licencia [illegible] licencia
[illegible] No. [illegible] in causis
spiritualibus est [illegible] 2o in [illegible]
de quo ple. in c. dilecti de iudiciis et
[illegible] quia [illegible] ut [illegible] 2o in
[illegible] et [illegible] videtur [illegible]
[illegible] rigorose [illegible] similiter 2o in
[illegible] [illegible] ut in [illegible]
[illegible] de iudiciis et in [illegible]

de [illegible] hodie [illegible] in causis
spiritualibus iuratur de calumpnia
et veritate dicenda ut in c. i. in fi.
e. ti. in vi.o 2o est [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] quod [illegible] conceditur
nulli est denegandum [illegible] de iure
conceditur [illegible] quod privilegium [illegible]
[illegible] [illegible] ad alios [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] licitum [illegible]
[illegible] [illegible] et ita est licitum [illegible]
[illegible] glo. [illegible] vocabula sunt diversa
[illegible] [illegible] et actor tamen
[illegible] [illegible] non refert dicat
[illegible] [illegible] et isti tales iurant
[illegible] de calumpnia in causis universitatis
[illegible] in causis spiritualibus iuratur de
calumpnia cum agitur possessorio [illegible]
[illegible] in istis causis civilibus et crimina-
libus [illegible] no. quod yconomi [illegible]
et tutores iurant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] iurant [illegible]
in glo. in c. [illegible] [illegible] no. [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] mandato
petit [illegible] iuramentum calumpnie
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] videtur [illegible] si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] detur ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] calump.

In prestandis [illegible] pro deca
calumpnia [illegible] et
[illegible] yconomos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et in causis collegii [illegible]
singuli iurant de calumpnia de [illegible]
[illegible] yconomum collegii [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in 2a [illegible]
[illegible] 2a [illegible] [illegible] 3a [illegible]
in 3a [illegible] c. imperatoris No. quod iura-
[illegible] [illegible] [illegible] c. [illegible] No. quod iura-
de calumpnia potest prestari non solum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] yconomos
ut hic et in c. [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] ut tutores et
[illegible] curatores et similes ut in l. ii. in [illegible]
[illegible] et in [illegible] [illegible] de
[illegible] et in [illegible] 2o in
iura. calump. quod [illegible] 2o in
[illegible] [illegible] qui [illegible] causa
[illegible] non ad mittitur ad [illegible]
[illegible] 2o [illegible] religiosos et alios
qui [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] qui [illegible]
iurant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

det tales repellere. Et cum procurator istum
sum sanus quod imputetur domino si procura-
tor licet notarie cause. Et hoc dicit
quod non debet dari tamen tali procura-
tioni si non respondet puniatur in ex-
pensis de quo ibi dicit plene in c.
dilectis de procur. et in l. non solum
ff. de procur. et in auth. qua in
provincia C. ubi de crimine agi oportet.
Et cum procurator vel instrumentum quod
si adversarius dicat cum legaliorem
appellet dominus comparere ut pareret quod
videre velle gl. si in c. i. gl. fi. de
iudic. in vi. Certum tamen quod
tenetur si licet speciale mandatum ut
in c. fi. eodem titulo in vi. Et hic
pro quo sum. Item instrumentum quod per appelli-
dus si sit magis instructus vel legalior
ut appareat personaliter ad respon-
dendum positionibus de quo ibi plene in l.
fi. C. de procur. Et cum procurator qui vi-
detur dominus et in l. ii in ff. pro fenedi
et quibus causis in possessione eatur et in
lege qui bona ff. si aliud ff. de damno
infecto et in l. de minor. ff. formata
ff. de questionibus et glo. in dicto c.
i. de iudic. et Io. an. in c. fi. et in
vi. Secundum aliud capitulum Impetrantis
et delictum clericorum et laicorum voceret
Ecclesie quod inter quod conveniat delictum vel
ut in c. ii. de ordine cognitionum vel
de delicto abiudicando vel in iudicia
liberis de quo plene in c. dudum de
in integrum restitutione et in regula
delictum de restitut. in vi. Nota dicitur
pro et cum quod ... vel generalis sin-
dicatus Ecclesie de constitui de auctoritate episcopi
generaliter ibi tenetur quod de consuetudine a ecclesia
siis a inferioribus non requiratur auctoritas
superioris quod ... Ecclesie cathe-
dralis requirit et ita potest intelligi
iura allegata in glo. de quo plene
hic et in c. ... de rescript.
Nota quod actor qui iurare non vult de
calumnia cadit a causa et reus habetur
pro confesso. Nota quod iuramentum calumnie
sit pro libello credit vel non credit.
Nota ibi secundum dominum auctore quod cum requi-
ritur auctoritas episcopi ad constituendum yco-
nomum non sufficit auctoritas vicarii
generalis in c. i. et ii. de offi. vicarii
in vi. Nota secundum dominum auctore in procura-

tore non potest iurare de calumnia
nisi sit generalis quia tunc exspectatur yco-
nomus vel alio licet speciale mandatum
ad iurandum ut hic vide casus et
in c. fi. et ii. in vi. ubi textus genera-
liter loquitur quod est contra dictum summe in c. i.
de c. ubi dicitur quod procurator specialiter debet
procurare de calumnia licet non habeat
speciale mandatum per textum in dicto c. i.

Petere quia. In causis spiritualibus iuramentum
calumnie de calumnia non alterum quia consuetudine
G. D. Nota ad vitandum clamorem quod ut
alia capitula patent de calumnia quod contra
quod in utroque utrique respondebit de quo
in c. i. de c. Nota quod non valet consuetudo
per quam tollitur iuramentum calumnie quod
sit ad vitandum clamorem et ad contem-
nendas calumpniarum litigationes. Expressum
hic secundum Gofredum et dominum auctore et
per consuetudinem non possit derogari iuramento
calumnie quod est prohibitum ab advocatis
licet consuetudo servetur contrarium de quo in
l. rem non novam C. de iudic.
Et quod per dictum et textus infra quod licet
consuetudo possit tolli per positiones ut in
c. fi. de consuetudine tamen tale iuramentum non potest
tolli. Licet vero in se pendente ad
utilitatem partium et salute animarum non
per talem per contrariam consuetudinem ut hic de quo
in dicto c. fi. Cum causam que
per Ecclesie vel committitur de calumnia
iurandum ut G. D. Nota quod negligentia delegati
impediendo est iusta causa quod delegans
revocet. Summa fi. in fi. textus non in
c. significavit de offi. ordi. Posset ibi
delegans etiam sine causa revocare ad se
principaliter in l. iudicium solvitur ff. de
iudic. et in c. super questionum in ... i. de
de offi. dele. De honestate tamen revocari
non debet sine causa ut hic et in c. ... di-
cendus vel in d. ut lite non contestata inter
quod delegantem possit revocare. Regula fallit
cum delegatus fuisset factus a papa de auctoritate
superioris vel per superiorem fuisset confirmata ut
notatur dominus auctore in c. novit de iudic.
et in c. de foro competenti. Nota expressum
quod licet episcopi et prelati non possint dominum
constituere procuratorem in causa ... tamen
ut hic in aliis vero dominiis ... ut
in l. ... ff. de procur. et vide Bar-
tolum per Bar. Nota quod causa procur-

vni[ver]sitat[is] vel collegio iurat de calu[m]p[ni]a
etia[m] sine mandato q[uod] intellige vt in c[apitulo] p[er]
tuas gn[er]al[is] qui e[ni]m c[on]pa[r]atur yconomo
p[ro]cur[atori] ad special[ia] no[n] iurat nisi habeat
mandatu[m] vt in c[apitulo] si e[cclesi]a e[cclesi]a in vi[º] et
vi n[ota] in c[apitulo] imp[er]atore . d. c. Not[a] 2[º] libros
q[uod] cler[ici] de iure exigat[ur] speciale mandatu[m]
q[uo]d hic no[n] p[onitur] de quo dic[it] p[er] glo
in c[apitulo] p[er]tuas ꝯ de arbitris in c[apitulo] ꝯ religi[osi]
ꝯ de transactionib[us] in c[apitulo] ꝯ dilectus
de religiosis domib[us] et p[er] Bar in l.
cui p[ro]cur[atori] cui libera ff de p[ro]cur[atoribus] et i.
l. i ff de off[icio] p[ro]curatoris cesaris et vi
Bar in l. qui bona ꝯ si bona ff
de da[m]pno i[n]fecto ubi multa p[er]sequit[ur]
ad hu[n]c ꝯ h[oc] l. No[ta] q[uod] h[oc] lit[tera] q[uod] c[on]tra
p[otes]t fieri interrogationes tam in reali
q[uam] in p[er]sonali et seq[ui]t[ur] si reus i[n] iu[ditio]
... vide[tur] no[n] tenet[ur] et ip[s]e n[on] videt
p[re]iudicat sibi p[er] mandatu[m] q[uo]d p[o]t[er]it
... suo

Tum in causa
... p[ro] alia causa agentis ... fu
vit de calu[m]pnia si p[er] se agit p[ro]
se iurare det ... no[n] tactis
euangelijs ... Et actor recusat
iurare de calu[m]pnia p[er]det actione[m]
Reus h[abe]tur p[ro] confesso ... sunt duc
p[ar]tes ut sunt duo dicta 2a ibi p[ro]cura
... No[ta] q[uod] ... litigare p[otes]t
vel p[ro] alterum de honestate ... est q[uod]
p[ro] altero litiget ut in c[apitulo] quia ...
v. q. iij ... secular[i] ...
p[ro] altero litigare det ut in l. penultia
ꝯ de p[ro]cur[atoribus] No[ta] q[uod] ... est p[ri]vilegiat[us]
q[uod] iurat sine scriptura tractu[m] in
... casib[us] hic ... Et ... scriptu[r]a
... regula[riter] ... tange[re] ...
ip[s]is iurame[n]t[um] ... speciale
de quo vi[de] glo ... in ꝯ i in ꝯ
... in v[º] ... de h[abe]t[ur] et ...
no[ta] in c[apitulo] si q[ui]s ... v. q. v. ... script[ur]a
q[uod] ... regula[riter] in alijs ... tenet[ur]
tange[re] scriptura[m] ... p[ri]vilegiat[us] ...
duob[us] de quo vi[de] glo ... c. ut ...
in ... in vi[º] corporalit[er] in si de elect[ione]
in vi[º] No[ta] q[uod] nolens iurare h[abe]tur p[ro]
confesso vel p[er]dit actione[m] q[uo]d ... ut h[abe]t[ur]
in lit[tera] ... iura[mentum] ... alb
licet ... limitat ... in c[apitulo] ...
i[n] ... et intelli[ge] q[uod] ita facta est confessio
et ... no[n] notet ... no[n] ...

h[ab]ere c[on]tumaces nisi ... contumacem
... fuisset lata s[ente]n[ti]a declaratoria q[uod] ha
be[a]nt[ur] p[ro] confessis ut allegant multa p[er]
Bar in l. ij in ꝯ quod si actor ...
... in contumacia ad respo[n]
dend[um] posicionib[us] q[uod] hic ... ut h[abe]tur
in c[apitulo] ij de confess[is] in vi[º] in glo in v[º]
p[re]ssus Secus i[n] contumacia in respondendo
libello q[ui]a no[n] h[abe]tur p[ro] confesso ut
lis h[abe]tur p[ro] contesta ut vide casu[m]
in c[apitulo] i et ij ꝯ ut lite no[n] c[on]t[esta]ta et glo
no[ta] in auth[enti]ca ad q[uo]s semel ꝯ quo
et q[uod] iudex licet ... dispe[n]
in c[apitulo] p[re]cedenti ... fuit citat[us] et ...
... c[on]tinebat libell[us] et c[on]tinebat
... appar[e]t lis h[abe]tur
p[ro] contestata de quo ... No[ta] ... no[n]
det litigare p[ro] se ... de honestate p[otes]t
in foro seculari ... p[er]mu[n]e
de calu[m]p[ni]a ... qualibet clericis

Rubrica de dilacionibus

Continuat sic ad p[re]cedencia q[ui]a
post litis contestationem et iura[mentum] de calu[m]p[ni]a
p[e]ti[tur] ... dilacio vel ad posiciones
vel ad p[ro]bationes faciendas vel ad alia que
in iudicio i[n]cidunt ... hic ... Et
quid sit dilacio dic[it] ... in l. i ... et i
et de multiplici specie dilacionu[m] dic[it] p[er]
glo in c[apitulo] ... in ...

Dilecti filij

Si det[ur] t[er]mi[nus] nimis brevis et p[er]empto[rius]
... licite appelat[ur] ...
et est ... ibi qua ...
No[ta] q[uod] ... iudex sine ca[usa] cognitione ...
... dilacione[m] a lege concessam ... in ...
... iudicis lex no[n] supplet ... dilacione[m]
q[uod] ... hic q[uod] p[otes]t appellare No[ta] si lex ...
... no[n] appellat[ur] q[ui]a no[n] ...
... et ita ... allegat ... Bar
... in l. ij ff de ... Secus est in dila
cione mere legali ... ministerio ho[min]is
a lege concessa qu[i]a illa suppletur a
lege ut in l. ... ꝯ si quis
... ff de re iudi[cata] No[ta] q[uod] duo
requirunt[ur] ut possit appellari ... dilacione[m]
s[cilicet] q[uod] t[er]mi[nus] sit nimis brevis et sit p[er]
emptorius ut hic p[er] doc[tores] et p[er] ...
in ... i ... et i[n] s[ummu]ma glo ...
... in c[apitulo] ... constitucione[m]
de s[ente]n[ti]a excommunicac[ionis] in vi[º] No[ta] q[uod]
... et necessaria causa p[otes]t dilacio ab[solute] ...
... supple et elongari et que di
cunt[ur] cause iuste vi[de] ... p[er] Bar in ...
lege ij ff de ... et in c[apitulo] ...

Rom. j. de appella. et in c. qd ad consul
tacionem j. de re iudi. Et super glo qd ibi
dicit intelligi eciam in citacione. eciam et vi
primus in c. ad peticionem. et ad peticionem
de accusa. Sextum nota quod propter breue di
lacionem quis potest appellare. Septimum quod perem
torium inutile est tempore in eo contineri dicit
si citacio tex. nisi ex causa allegata

Preterea aduersa / delibera
torie inducie denegantur reo qui per
literas citatorias plene potuit instrui
Et est quedam diuisio 2a ibi quia
est Nota bonam practicam quod insertum
in citacione copia libelli. qd per dictum ad
excludendas inducias deliberatorias
quod intercedit si habet sufficientem terminum
ad comparendum et ad deliberandum alias secus
ut not. lex in l. i. C. e. ti. et fa. d. c.
proximo. Sextum per dictum quia per hoc videntur
constare de intencione citantis ad effectum
ut citatus ad effectum ut citatus teneatur
comparere quia alias non tenentur ut
in c. causam in prima d. de offi. delega.
de quo ibi plene et hic et per Io. An.
de quo venies in j. de accusa. et in
in c. veniens et glo. et Archidiaconus in q. ij. si. quis et
Spar. in aute. C. quo et quis iudex
et in l. i. ff. si quis vocatus non iuit
nota quod porrectio porrigitur loco
libelli quod intercedit in dominum consuluto in bn
fecialibus et summarijs alias secus nisi
quantum ad effectum excludendi dilacionem
deliberatoriam de quo per primus c. dud.
et q. ff. de electo. et dicit in q. iij.
supra Nota quod inducie citatorie sunt
sine causa cognicione eciam absente parte
primus hic fa. quod habetur in l. quodque
in l. vbi decretum ff. de offi. procons.
et in l. i. ff. si quis in ius vocatus et
in deliberatorijs ut hic de iudicijs
vel probatorijs dic ut habetur in l. i. C.
e. ti. et in l. si ff. eod. et in q. iiij
in c. fa. in summa ad intencionem
Septimum nota quod dilacione pendente iudi
cis officium quiescere debet. Sextum est iudex
dilacionem abreuiare non. Nota quod ista
dicta ultra de sui in referat
ad modicum tempus in c. lic. j.

Litere tue / per declaracionem libelli per quam
in negocij non mutatur nouo deliberandi
torie non debentur. Vel sic aliud

intellectum sit per expressa in libello poterit
reus deliberare non dantur noue de
liberatorie licet verba libelli generalia
aut ambigua videntur h. d. Et
diuiditur in duas in sua pro iudicis
consultacio et appellatur peticio in 2a
appellacio repulsio 2a ibi nos i.
Nota quod attendit materia libelli non
et ad quod superflue narratum
est Et ideo propter illud quod superflue
narratum fuit non datur noue de
liberatorie dilaciones ut hic nec
requiritur probacio eius quod superflue
narratum est ut in c. ex parte d. de
fo. compe. nec obscura probacio circa
illud superfluum viciat intencionem
libellantis ut in c. pastoralis de transa
ac. et i. c. ad cum j. de empcione
et vendi. et fa. quod habetur in cle. j.
de probacionibus. Nota quod vbi codex reus
poterit comprehendere esse deliberatum
plene non datur sibi vlterior de
liberacio fa. c. d. proximo. Nota de
duracione supplicacionis dicit in c. sed aut
in vo. supplicacionis j. de verbo significacione
Nota quod actor ad peticionem rei compellitur
declarare dubia verba libelli fa. c. in
xiij. d. de libelli obla. et lo. si de
senser et illud ff. de interrogatorijs
accio de quo per glo. et doc. in l.
si quis interrogacione ff. de iudicijs
et ponderat quia actor declarat verba
libelli ad commoditatem suam et vlterius
super hoc supra nota sed fa. decretum hoc. Si quis
intencionem et quod ibi habetur et qd
nota glo. i. c. ad sedem j. de rescriptis
titulo ipso. Septimum non si emphiteota
ecclesie non soluit canonem per biennium
cadit a iure suo secus in emphiteota
secularis quod requiritur triennium

Exposuit nobis / Si reus citatus
ad causam per publica vtilitate vocatur
eandem peremptorie terminus et habebit
nouas inducias h. d. et est quedam
diuisio 2a ibi nos igitur. Nota quod pre
fiendo vna vice citacio peremptoria ad
totam causam et hec ex iusta causa
puta propter longitudinem viarum fa. c.
sed ex lris et i. non i. fi. d. de prima cogn
vel si et de validitate et defectu eius
huiusmodi citacionis vide primus in c. consuluit
d. de offi. delega. et in c. dudum d.
de preben. et hic per doc. et bo. tex. in l.

qui cinc et qui actu no pnt et in
corrugati ad confirmandam in vii pedic
tio et ponderata tex quia vide sponi q
no requirat confessio cause in citatione
licet glo notat contrarium in c i in glo
in s c No q Roma eccla pt petere sub
sidium aplatis et alijs prelatis et secula
ribus et si no prnt pt illos coercere
et punire ut hic et xxxv q iii Maior
inimicus et in l Abimperatoribus et xxxv
q iij constitutores et in c Venerabilem extra
qd ibi habetur et de electione et vi bo
glo in c Priusquam vi q i plati ty
pugnare no pnt licz aut esse pnt
pugnare et ortari alios ad pugnam
ut in c igitur et in c omni timore xxx
iij q viij et glo in dicto c Priusquam
No cautelam formam constituendi procuratores
ut constituant saluis competentibus suis
competentibus et quod apectum vi hic in
glo circa penultimam et dec No q q
est causa ardua et dz hic consilium ca
pitulum est sufficiens causa ut prorogatur
dilata per superiorem et ita not allegat
hunc textum Bern in l q ff de re iudi
Et etiam habes q cum querimus totum
victum est quamcumque ad plures totius
prouincie de quo vi ple in c fi s de
maioritate et obedientia

Omnes dies Rubrica de ferijs

Continuatio Visto de dilatione que da
tur a iudice sequitur de dilatione que datur a
iure et ideo ponitur rubrica de ferijs de qui
bus et hic ponitur rubrica de ferijs de qui
ma tractatur de consecratione di iii xv q iiii
et ibi de dilationibus causarum de ferijs
imperatoris habetur xxxv q v Statuimus
diebus dominicis litigare nemini iudicare
vel similia no licet nisi ex causa vel alia
vtilitate No q diebus dominicis abstinendum
ab omni opere illicito et fuit q licet sta
dere cum illud opus licitum sit et necessarium
ut in c cum operis de electione in vi fa
c vnusquisque de consecratione di v et ibi glo
in l penult ff c et in l omnes C e
in l penult ff c et in l omnes C e
tamen tenet contrarium nisi quis sta
cum operis de electione in vi fa
at in c cum opere de electione in vi fa
dent a mea spirituali et septima dina
vel cum necessitatis de quo hic et inde
iuribus No q placitum i iudicium fieri
debet die feriata in honorem dei facta
non tenet tam in ciuili q in criminali
ut hic nec contrario iet in c fi
q eadem v Bannum et in l si ec
ut xv q iiii placita secularia et
tex et glo ibi que assignat plures
rationes nisi esset famosus latro
vel depopulator quia tunc etiam diebus
pascalibus q eadem fit sententia et opera
cio ut in l c prouinciarum C e ti pro quo
tex dicit ibi fiant Not q pt fieri
statutum q valeat y essi in causa
ciuili l factum die feriata in honore
dei et no ly qd dicitur de mercato
extra communem et malam consuetudinem et
similiter tractatur a sententia arbitratorum
die feriata no tenent ut fieri possit
contrarium generaliter tenet per tex in l finali
C e ibi facta quecumque transactiones
liquidet ut hic per dict et in iuribus
allegatis Et vbi preiectus vel nectus
vel pars tractatur eadem die festiuo tractatum
tractatum pt Nota q multi ex dicta
festiua dicas s saluo quod meus vel
competentibus mens Rumpte
festorum per annum a fine sedem Vnde
fieri dico et consuetudine regionum et in
propriis festis et inter pascha et pente
costem No dicitur fieri genuflexio eo
compulsi si cum ipsi et eccla ordine
tur illis sub temporibus more solito
quia genuflexio et Romana eccla festo
tantum alicui certo dici no attribuit
sunt in hoc Emergunt Eccla consue
h d 2c tres partes sunt put sunt
tria dicta 2a ibi diebus 3a ibi preca
No q quantum ad officia et celebrationem
festorum et ieiunia inspiciendas est
consuetudo 2c qua hora incipiat festum
vel finiatur vel opa licita sunt a spi
ciendo e consuetudo Ju tollere tu ca
sum que habet in c q s de observatione
ieiuniorum 2c p q vna eccla no
te rogari consuetudine alterius vt no possit
ut sic hic dicitur consuetudinem omnino
nec tenetur ad ieiunium consuetudinem Eccle
Romane q inter 2m glo ex in c
iuliste xxi dis et in c i de summa t
trinitate in vi in va dicit glossa no
rationem quare cottidie dicitur in fi
ne psalmi gloria patri et dicit
quod q fuit a sancto papa damaso
damasum ad instanciam beati Jeronimi
No ar q qui singulis diebus horas
dicit propter preceptum no debet plus ad officium
reputari si tali loco vel tempore no fuit

ut alios honoratus dict dimisis mo
dis accipit ut hic **Licet tamen**
quod diebus festivis licet dare opera
rei alii p[illegible] et in diebus festivis
ppt necessitatem pastum ut h. d. no
q ipa dispensat etc q pres dum
etiam q continet utrobique testatus
de quo ple in l. si q p contra pubes
vel utilitate privata et in c licet [illegible]
de consti et in c cu venissent et c
c relatum de testa no q ppt necesse
permitt aliquid q p hibetur f ele pa
de homicidio et c [illegible] defunct magis
q vero esse patrie de quo tex q et
q ubi bar in l. i f de gerunde lege da
et q permit pastum tex in l. di [illegible] ff
de noni ope nu et q nec in c finali
sup de [illegible] que omnia faciunt q tel
sup de [illegible] que omnia faciunt q tel
die feriata possit capi debitor fugitivus
[illegible] in gl q in l. si c e ti et q
possit etiam licenti cape debitorem
suum fugientem pa ante ut not in c
sed nec abhominandum de iudic etc sin
plus p doc no q quis non det [illegible]
[illegible] in [illegible] hic in c [illegible]
de dilatio **Capellanus** tres p
tinue quibus causam phibet ne nuptie
celebrentur [illegible] festum Johis Bapte ne
continuatur ipo festo [illegible] intelligitur de p
[illegible] ascensionis ad duabus septima
nis sequentibus h. d. et est quod dimisi
ue ubi quia [illegible] no q ista opinio amplius
quae meliori et subtiliori [illegible]
ni [illegible] [illegible] q [illegible]
opinione non inspicit [illegible] sequa
[illegible] nec [illegible] que melius
et [illegible] rationem ut hic not plus
fa q dictum [illegible] in c i de [illegible]
in vi et tex q in l. i in [illegible]
[illegible] de [illegible] concludendo
no tex [illegible] glo in q [illegible]
lege [illegible] in qua sunt opiniones
non [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] et in glo q in c i in glo
in [illegible] de [illegible] in vi
et in c sicut de [illegible] et in
c [illegible] de [illegible] l. [illegible]
ff de [illegible] et facti ignorantia et in
c [illegible] et in c ii de simonia

et ad predicta vi bar in aliq ff de pe
nis predic qui male [illegible] in l.
cu placet ff de [illegible] et in [illegible]
[illegible] de electione [illegible] q ma [illegible]
[illegible] de [illegible] ad [illegible] tpe [illegible]
[illegible] celebritates nuptiarum [illegible]
est [illegible] et [illegible] q sunt [illegible]
nuptie solempnes ne festivitates et
[illegible] nuptiarum [illegible] nuptie
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] matrimonij quia talia sunt [illegible]
dicta [illegible] temporibus [illegible] [illegible]
et [illegible] tpe [illegible] celebrari nuptie
[illegible] ubi nuptie suspenderentur et [illegible] in
c non oportet cu pluribus sequentibus [illegible]
[illegible] et [illegible] in c nec [illegible]
[illegible] in glo q c [illegible] et questione in [illegible]
[illegible] aut duobus tempora at quibus nuptie
celebrari [illegible] a [illegible] usque ad [illegible]
pasche s. ad octavam pasche inclusive
[illegible] rogationum usque ad octavam pen
costes inclusive [illegible] prima dominica adve
tus usque ad octavam epyphanie [illegible]
dominica de adventu que est [illegible] festo
sancti Andree ut hoc [illegible] hic et c
[illegible] sup allegatis [illegible] de [illegible]
q [illegible] aliquid fieri ad aliquod tempus
non [illegible] fit a [illegible] illud
[illegible] est [illegible] ut hic et vi que
[illegible] in l. qui [illegible] et in l. [illegible]
ff de [illegible] obliga [illegible] q [illegible] fieri
[illegible] de [illegible] et [illegible] [illegible] matrimonium
quolibet tpe pt fieri [illegible]
p hibetur [illegible] tpe fieri **Congruentius**
feriis introductis [illegible] dei
[illegible] sanctorum nisi necessitas urgeat
vel [illegible] suadeat iudicium agitur
non [illegible] de [illegible] voluntate feriis
[illegible] in favorem hominum [illegible]
[illegible] h. d. et est quod dimisi
[illegible] licet [illegible] q regulariter [illegible]
sunt [illegible] nisi [illegible] qui [illegible]
feriati et [illegible] in l. [illegible] dies
[illegible] c ti [illegible] hic [illegible] q non
omne festum cuiuslibet sancti [illegible]
[illegible] est in [illegible] festum aliquorum de
quibus hic et plenius c i de [illegible] in
ubi additur festum sancti Martini [illegible] festum
corporis xpi ut in [illegible] de [illegible]
religiosis [illegible] sanctorum [illegible] festum
[illegible] ut in c [illegible] de [illegible]

viz ergo quod maria sit concepta in originali peccato vide

distinctione tria scilicet euangelistarum et doc
torum ecclesie ut in c. i. de feriis et vendi
tionem in sexto. Nota quod omnes festiuitates
sancte marie que sunt quatuor scilicet
natiuitas annunciatio purificatio et assumptio
sunt in precepto et vide hoc in c. i. de cele
bra. missarum in vi. De conceptione autem beate virginis
marie scilicet an fuit concepta in originali
peccato nota Jo. an. Jo. de lignano et Ar. pe. et ci.
in quinto et glo. in dicto c. i. valent
quod fuit concepta in peccato sed statim post eius
conceptionem sanctificata. Secundo tale festum non
debet celebrari consulti in contrarium tenent quia
contrarium est tenendum. Item quod festa omnium apostolorum
celebrantur et sunt precepti ut hic et de cons.
di. iij. vide glo. in c. i. de re. et ven. sanc.
li. vjo. Nota quod episcopus aut clerus potest sta
tuere ut celebretur in sua dioc. festum alicuius
sancti quod tamen per ecclesiam non celebratur. fa.
c. ii. i. fi. [illegible] c. quod interdicte de sanctis [illegible]
canonisatis. Sed canonisare de nouo ad
solum papam spectat ut est glo. op. et ultra
fin. c. et in gra. in c. presbitero et in dicto
c. i. de celebr. mis. Nota contra quod appellatio
processum non continet contra vi. hoc c. [illegible]
venissent i. de eo qui mitti. in possess. [illegible]
ca. vel fraude et cum veniat appellans contra
vi. quod notat in c. ij. i. fi. de ut lite non contes.
Nota quod feriis introductis in fauorem hominum
potest quis renunciare non autem introductis in
honorem dei ut hic nec feriis repentinis
et vi. glo. op. et ultra fin. in illa
[illegible] in glo. in c. presbiteri. de verbo
signi. Sequitur quod per privilegio est concesso
potest quis quoad se renunciare. Nota contra
c. delecto de foro compe. Sed est verum quod
principaliter est introductum in fauorem cuiusque
priuati secus est in privilegio concesso in
fauorem publicum vel alterius ut hic
et in c. si delegata de foro compe. et quod
ibi sunt notat. Nota quod ferie dierum predic
tarum introducte sunt ob reuerentiam dei
ut hic dicit in principio et c. i. c. omnes
dies et l. dies festos. Alie ferie dicuntur
solempnes ob reuerentiam principis et hoc
nomine ut dies natalis sue vel dies prin
cipis dessumpsit c. et i. omnes dies. Item et
alie ferie dicuntur solempnes ut tempus
messium et tempus vindemiarum de quibus
hic inferius sequitur et ff. e. l. i. et iste
ferie introducuntur in requiem laboris.

ut quia sunt tunc homines occupati et iste
ferie indicuntur variis temporibus secundum diuer
sitatem locorum quia quandoque tardius colli
gunt messes vel vindemias quandoque citius
ff. e. l. presides. Feriis autem introductis ob
reuerentiam dei [illegible] renunciare non potest ut
hic dicit [illegible] et expresse in ista glo. Item
que pertinet ad parem quomodo dies feriato
potest aperiri c. e. l. ultima ut 2a dec.
et istam glo. tene menti. Nota bonum pertinere
est litteras diuinis et non debet permittere
partes ad [illegible] venire. Nota ferie computan
tur in anno vel biennio appellationis et
quod quis potest quomodo dicit appellare sed non prosequi
appellationem.

De ordine cognitionum

Rubrica de ordine cognitionum

Intelleximus. Continuatur quia per litis
contestationem et iuramentum calumpnie et dilationes
post confessus iudex procedit. Sed et aliquando
[illegible] plures questiones ab actore ali
quando ab utraque parte aliquando incidunt vel e
mergunt et dubitatur quis ordo sit seruandus
ideo ponitur. Item [illegible] et magis expresse dicitur de
de ordine iudiciorum ut dicit in summa. Summa
iudex ante [illegible] de peremptoria exceptione
cognoscat sufficit tamen quod super principali pro
nunciet [illegible] et est quandoque diuisio. Casus
dubitationem. Nota quod [illegible] pro vendicione mea
[illegible] et [illegible] quod [illegible] in illo simile
de abbate qui vendiderat monachum ut
in c. Johannes et in c. fi. de regulari.
in c. Johannes et in patre qui vendidit filium ut in l.
[illegible] et ibi [illegible] ff. de re.
i. [illegible] Et hoc casu quia agitur petitorio
vendi [illegible] potest opponi exceptio consanguinitatis vel
alia rescindenda defectu [illegible] ut hic
secus in agitur possessorio quia tales ex
ceptiones non admittuntur ut in c. ex conquestione
infra de resti. spolia. et ita declarat hoc in
c. [illegible] de resti. spo. Item nota ibi [illegible]
[illegible] reus non arcetur ad proponendum excep
tionem peremptoriam nisi post fundatam actionem
actoris immo stultum est proponere exceptionem excep
tionem peremptoriam ante fundatam actoris
intentionem ut dicit glo. notabilis in c. de testibus
i. de de testi. in glo. fi. et est hoc notabile
in l. si quando c. de except. Sed intelligitur
ista [illegible] et non admittatur ad proponendam
exceptionem peremptoriam et proponendum probandi
per euidentia testificata vide glo. in dicto c.
de testi. et plene per glo. et [illegible] in l. sciendum
c. [illegible] respondi non posset et in [illegible]
si semel c. quia et quando iudex et

no

et quod tenetur quod sit auferri et sit dum
sub articulus No. ibi cognoscendum quod
iudex licet cognoscat de exceptione peremp
toria non tamen pronunciat de qua hic ple. et
in l. i. C. de ordine iudiciorum et dic. sunt
exceptio competit ad processum et super ea pro
nunciat ut in l. liberi in l. si ff. de li
beralis causa dum ad [illegible] et iniuste causae
et tunc non pronunciat super exceptione sed super
principali ut hic quod nota quod non pronunciat
sed de natura sed potest pronunciare si vult ut
in l. ultima utile ff. de minoribus et nota
hic glo. in fi. [illegible] no. quod incidens [illegible]
que competit reo cum lite contestata ut pac
tum de non petendo vel inducta et de
latio pronunciet et consanguinitatis vel aliud
quodcumque impedimentum competens et licet
non pronunciat in ipsis sed super principali tamen
[illegible] dicitur ille que competit et tamen
quod in lite pacta cum dilatio sit dum
[illegible] vel non et alia et [illegible] cum [illegible]
semper debet pronunciari

Cum dilecti

Secus si actione spoliationis obiicit a modo
exceptionis [illegible] audietur et ea probata
non cogitur respondere sed [illegible] non resti
tuitur. [illegible] agendo vel [illegible]
actione tunc utrumque ea [illegible] et simul
tractatur et ea probata restituitur [illegible] et
est [illegible] dimissio 2a ibi [illegible] No.
quod exceptio spoliationis tamquam dilatoria
opponitur ante litem contestatam [illegible]
[illegible] et glo. in c. i. [illegible] et in glo. [illegible]
[illegible] in c. frequens in glo. i. [illegible]
[illegible] de resti. spoli. in vi°. [illegible] [illegible]
[illegible] regula [illegible] [illegible] exceptio [illegible]
[illegible] ea vel [illegible] ea pervenit ad notitiam
spoliati per ea que [illegible] in c. [illegible]
[illegible] de offi. dele. [illegible] in c. pastoralis
[illegible] de excep. No. [illegible] et [illegible]
exceptionis et spoliationis quia spoliatus
[illegible] non tenetur respondere nisi [illegible]
fiat ei restitutio [illegible] et [illegible] est quia
repellitur [illegible] actor nisi restituatur
ut hic et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] spoliatione opponitur [illegible]
[illegible] [illegible] ut dicto c. [illegible] dictum [illegible]
et [illegible] casus in quibus exceptio spoli
ationis non repellit agentem de quo [illegible]
[illegible] et in dicto c. [illegible] [illegible] quod [illegible]
et idem [illegible] in iudicio [illegible]
et ad [illegible] effectum [illegible] et [illegible]
di [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]

[illegible] sa quod [illegible] in cle. i. de
[illegible] et in c. [illegible] dilecti et in c.
[illegible] tum i. de emptione et vendi
et quod dixi in c. [illegible] de dilatione
No. [illegible] quod defectus [illegible] [illegible]
[illegible] non videtur obstare agenti ut
dicto [illegible] vi [illegible] [illegible] [illegible] tenetur
quod nota in c. [illegible] et c. [illegible] de
filiis presbiterorum et in cle. i. de [illegible]
[illegible] et [illegible] de quo ple. in c. [illegible]
[illegible] de restitutione spolii [illegible] vi [illegible] et
quod ibi [illegible] in c. [illegible] de restitutione
spo. in vi°. et ibi videtur ad [illegible] [illegible]
No. quod [illegible] ad quem pervenit res [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sine vitio ad eum pervenit [illegible]
ut l. [illegible] si quis emptione in [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] licet occupare et detinere rem
suam vacantem [illegible] possessionem sed possessionem
[illegible] alio non vel vacantem [illegible] sua
[illegible] [illegible] intelligi lex si [illegible] vi
No. quod [illegible] [illegible] [illegible] testem
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ordi
naria pena punitur sed [illegible] repellitur
a testimonio [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
in [illegible] dilectum in c. i. de excep. et
in c. testimonium [illegible] de testi. No. [illegible]
glo. in [illegible] quod delictum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de quo in [illegible] delictum
de [illegible] [illegible] in vi°. [illegible] [illegible] ut
in c. [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
No. quod [illegible] [illegible] [illegible] debet
opponere No. quod qui excipit non [illegible]
[illegible] qui negat [illegible] excipit et qui ex
cipit non [illegible] No. quod ubi quis dolo
vel metu [illegible] [illegible] sibi restituto
[illegible] iudicium No. quod [illegible] in
maleficiis [illegible] et [illegible] [illegible]
No. quod [illegible] [illegible] agendi [illegible] [illegible]
non [illegible] violentia que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et illa que [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] ff. de vi et vi

Cum non ab homine

[illegible] [illegible] obstat exceptio [illegible] que
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] glo.
[illegible] [illegible] causa [illegible] [illegible]
iudice [illegible] questio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in 2a [illegible] [illegible]

Queri vlt nō q̄ cā incidens p̄tinet ad iudicium ecclesiasticum et pendeat quia hoc videt loqui hic nō solum q̄ dubitat de matrimonio inter coniuges ut in c. i. ij. de eo qui duxit et affi. sed etiam q̄n agitur inter alios de legitimitate filiorum ad effectum successionis ut hic quod est notandum et in c. lator et in c. cum que de his qui filii legitimi sint et ratio est quia cum ista questio sit mere spiritualis nec principaliter nec incidenter potest tractari coram seculari de quo hic et in c. de eo qui sit gradu [illegible] deferri ipse et ibi plene notatur sunt et vi omnia per Bal. in l. i. c. commerc. et de iurisdictione omnium iudicum et nō predicta quia in aliquibus videtur dissentire doctores per Bal. in l. ii ff. de soluto matrimonio l. ij ff. de pub. iud. omn. iudicum et in l. Titia ff. soluto matrimonio et in dicta lege quinque. Nō quod exceptio competens licet nō impediat processum impedit tamen iudicem de ista compellit super ea pronunciare ut in c. i et ibi not. hoc tamen hec est circa q̄n tamen [illegible] iudice pendet cause tractatus ut in secundum iudice pendet alio ut hic quia tunc suspendit per [illegible] Item super de ratione pronunciat ut hic et dicto c. lator et c. latur quod est notandum. Item est contra dictum Frederici et domini Antonii hic dicentium per [illegible] super incidenti a iudicatura [illegible] interlocutoria ut in c. ille et per lib. cum est interlocutoria ut in c. [illegible] de appell. secundum quosdam quod dicitur quia fuerit definitiva ut hic et in dicto c. cum q̄ est diffinitiva. Nō quod iudex ecclesiasticus potest inhibere iudici seculari ne procedat super causa spirituali vel dependenti a spirituali que coram se pendet. Item nota quod hic potest fieri et sic [illegible] cause secundum Lapum et dominum Antonium iudicem ecclesiasticum et suspendit secundum iudicem et addit duo [illegible] ut hic quod est notandum et dominus Antonius in glossa dicta Frederici et domini Antonii et in c. [illegible] de appell. per [illegible] licet lad tenuat [illegible] iudex secularis [illegible] nō ... iudex ecclesiasticus et fuit appellatum potest precedere reservari et fuit appellatum potest procedere appellationem inhibere iudici seculari ne procedat quia si iudex ecclesiasticus inhiberet cedat [illegible] iudici seculari ne procedat et postea pronunciat constructum nō observaverit quod potest revocare per plures dies [illegible] quod est notandum et vide ibi per [illegible] Item quod [illegible] in c. i. in c. [illegible] principalis [illegible] est cognoscendi auctoritate de principali cum [illegible] principalis que est [illegible] iudex

...cidentaliter incidenter nisi per reconventionem de ea spirituali [illegible] nō potest de [illegible]

Super spoliatione

Item [illegible] interdicto [illegible] nō potest reconveniri actor nisi super alia spoliatione de qua tamen potest excipere et spoliatum ab agendo repellere secundum Innocentium [illegible] quod agens possessorio reconveniri et ea quia contra eum competit ea ibi. Nō quod quando spoliatio est privilegiata sive competat per modum actionis sive per modum exceptionis secundum diversitatem privilegiata est ut hic et in c. ij de ordine cognitionum. Sed pendente [illegible] prima sola pendentia spoliationis repellit aliud iudicium per ea [illegible] nisi sit pariter privilegiata ut est alia spoliatio et est ratio quia privilegiatus nō utitur privilegio suo contra privilegiatum de quo in c. audita per [illegible] de restitutione spoliatorum et in [illegible] quas actiones et de sacrosanctis ecclesiis intellige quod spoliatio est privilegiata quia spoliatorum ut hic nō quod etiam comparatorum possessorum vel quia [illegible] privilegium dat [illegible] spoliatis ut nota dominus de Rota [illegible] Item nō ibi [illegible] restitutionem quod [illegible] spoliatus est privilegiata nō solum pendente lite sed etiam nisi fit restitutio et [illegible] plene cum fructibus ut hic et in c. i [illegible] et [illegible] in c. [illegible] ut [illegible] non [illegible] quod licet quod privilegium spoliationis competit nō solum interdicto [illegible] vi sed actionem [illegible] vel officio iudicis vel descendentibus ex causa possessorio. Item hoc tenet Speculator in ti. de reconventione in [illegible] ij [illegible] quemquis et sequitur. Item nō quod spoliatus potest restitui et [illegible] nisi de alia spoliatione nō potest [illegible] spoliato agenti nō potest ei [illegible] Item spoliato petenti restitutionem [illegible] Item petenti restitutionem nō potest opponi compensatio nec reconventio

[illegible] de plus petitionibus

Rubrica de plus petitionibus

plus petitio est aliquem plus quam pactum est petere. Qu[illegible] ad presentia hoc ordine [illegible] super [illegible] actor interdum plus petit quam sibi debeatur et hic [illegible] opponit [illegible] et dubitatur quo ordine et quomodo debeat cognosci et pronunciari ideo po[illegible] hic [illegible] ut hic per Dominicum et ponit quatuor modos plus petendi et [illegible] penas et illos modos quibus plus petitur declarat vel plus petens loco tempore vel causa punitur penis hic expressis

in tantum in expensis et dampnis et aliis. Nota quod plus petens punitur si in actione vel iudicio persistat quod intellige usque ad litem contestatam ut in glo. quia quando quis [illegible] docto quod potest perdere si delegerit et in pertinacia perseverit ut est textus optimus in [illegible] Item in l. eum primum in § ff de iure patronatus. Item videtur quod usque ad sententiam liceat sibi penitere per l. qui in maior in § [illegible] ff de bonis libertorum et quod notat Bar. in l. eum a tutoribus ff de iurisdictione omnium iudicum. Nota quod agens ante tempus punitur et pendeat licet quia pariformiter sive petat ante diem sive ante conditionem quia utrique tempus duplicatur induciae et ita dicit Bar. et assignat causam apti in l. Germanum in penultima questione ne ff si certum petatur. Secus tamen est in actionibus que sunt ante conditionem repelluntur omnino ut l. eadem dicitur ff de verborum significatione. Sed in petente ante diem distinguit de quo [illegible] hic. Nota quod si petatur ante diem duplicantur induciae et intellige quod duplicantur ille que superessent [illegible] tempore iam elapsum. Et est textus optimus in simili l. et ibi notat Bar. in lege Quod damnum in § [illegible] ff de furtis et notat Bar. in lege [illegible] C. de iure fisci li. x. Nota quod promittens solvere certo loco potest esse conveniri alio loco [illegible] tamen [illegible] dampnum suum et interesse ut hic nisi potest ut solvatur in loco destinato [illegible] ut est glo. optima Institutionum de actionibus in § loco et intellige quod potest conveniri ubicumque sortitur domicilium vel forum ut est textus optimus in c. dilecto de foro competenti licet Bar. aliter loquatur in l. i ff. ubi certo loco. Item nota quod ille qui tenet [illegible] compensatio non auditur nisi prius refundat. Item petens plus ante litem contestatam potest penitere nec refundit expensas.

Rubrica de causa possessionis et proprietatis

Divisio possessionis est in qua de sola possessione controversia ventilatur.

Susceptis

Rubrica de causa possessionis et proprietatis

Continuatur [illegible] dubitatum supra de ordine cognitionum quo potest [illegible] quo ordine tractetur causa possessionis et proprietatis. Ideo ponit hanc rubricam et reperitur in [illegible] et hoc dicit causa possessionis et proprietatis debent coram eodem iudice terminari nec contra partem [illegible] et pronunciandum h. d. et sunt duo versus [illegible] [illegible] Nota quod causa possessionis et proprietatis debent agitari coram eodem iudice et ratio est ne continentia cause dividatur ut in l. nulli C. de iudiciis et in l. i ff de quibus rebus ad eundem iudicem eatur et procedit hoc sine dubio etiam si quis [illegible] eodem tempore iste cause intententur. Si vero diverso tempore tunc non procedit secundum Innocentium hic. Item Bar. tamen [illegible] l. nulli et hoc verius quia [illegible] legis [illegible] in foro [illegible] ubi [illegible] statuto de iure [illegible] in l. [illegible] de [illegible] et in c. i de ope novi nunciatione. Nota quod [illegible] vel [illegible] parte vel [illegible] [illegible] potest fieri [illegible] et pendeat [illegible] quia [illegible] [illegible] potest [illegible] importat [illegible] ut in c. i et in glo. [illegible] de [illegible] ut [illegible] in l. i ff de [illegible] [illegible] quod [illegible] parte non [illegible] vel [illegible] non [illegible] vel [illegible] loquatur de [illegible] diffinitiva. Et [illegible] quod [illegible] in simili in c. i de fide instrumentorum et in Cle. pastoralis de re iudicata [illegible] quod continentia cause non debet dividi.

Admittimus interrogati

[illegible] possessorio et petitorio simul est [illegible] potest iudex [illegible] possessorium diffinire [illegible] et est [illegible] divisio [illegible] ubi [illegible] Nota quod licet causa possessorii et petitorii possit simul agitari et terminari in c. cum super et [illegible] dilectus et c. pastoralis [illegible] iudex ex officio potest [illegible] parte non petente [illegible] examinare testes super possessorio et pronunciare [illegible] sibi videbitur ut hic ut [illegible] Si iudex videt quod possessorium [illegible] [illegible] quia [illegible] testes in possessorio vel [illegible] et [illegible] in petitorio [illegible] et pronunciare [illegible] de causa possessionis ut hic [illegible] simul de utraque cognoscet et pronunciabit ut [illegible] super allegatis [illegible] licet quod iudex ex officio suplet ad utilitatem [illegible] in c. [illegible] de postulatione prelatorum. Item nota quod de iure civili [illegible] super causa possessionis [illegible] de iure [illegible]

Cum ecclesia Sutrina

[illegible] super possessorio et petitorio simul agitur et [illegible] [illegible] et possessionem et non dominium [illegible]

tuebit(ur) i(n) possessorio et succumbit i(n) petitorio
ff. d. et d(icitu)r in d(ic)tis [illegible] | s(ecundu)m leg(es) | ipsa
p(ro)p(ter) facti naturam et causa possess(ori)a
magis q(ua)m petitoria actoris [illegible]
reorum ordo p(ro)cessus allegat(io)nes actorum et
| allegat(io)nes reorum ut p(atet) (per) Inn(ocentium) | in 2a
p(ar)te c(ir)ca diffinit(ionem) [illegible] Nos igit(ur)
| Nota q(uod) electio d(ebe)t fieri p(er) co(n)gregatos
alias no(n) tenet et unde est actus colle
gii uel capitularis d(ebe)t fieri colle
gialit(er) alias no(n) valet et est te(xtus) not(abilis)
in c. in Genesi de electione et no(tatur)
in c. | Cum omnes de | constitu(tionibus) et in l.
omnes p(o)p(u)li ff. de | iusti(tia) et | iure | et vi(de)
glo(ssam) et q(uod) i(n) p(ri)n(cipio) (con)tra [illegible] | in novella
in c. i. de vo(to) tractatus de re eccl(esi)ae no(n)
alienanda in vi(t)o. | d(ebe)t etiam i(n) uerum sp(eci)alis
commu(n)i | et considera quia h(ic) d(ebe)t fieri
de more [illegible] vide(tu)r q(uod) no(n) sit de s(ubstanti)a
ip(s)ius electionis et etiam pure ille tenent
electio fa(cta) c. quia p(ro)p(ter) [illegible] vi(de)
et in c. [illegible] | Nota q(uod) no(n) solum electio
sed petitio co(n)firmationis ut in c. | [illegible] sit
de electione in vi(t)o. s(ed) [illegible] eligentes
ut hic s(ed) c. | [illegible] et [illegible] | dein(de)
de elect(ione) | sufficit ut hic quia [illegible]
petebant co(n)firmari in vi(t)o et de(inde)
c. | [illegible] sit p(er) etiam p(er) alios peti q(uod)
illa electio (con)firmetur ut hic quia
| [illegible] petebat (con)firmari et alia i(n)firmari
de(inde) electionem [illegible] habes adde q(uod) sup(er)
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] | [illegible] dubitet
de hoc in c. | Cum contingat de off(icio)
delegati quia plus ad(...) q(uod) petere
co(n)firmari uel i(n)firmari i(n) dubio [illegible]
co(n)firmari [illegible] deduc(itur) | [illegible] q(uod) [illegible]
[illegible] possessoria et petitoria ut hic [illegible]
| [illegible] [illegible] | [illegible] electio de iure
| [illegible] spectat ad | [illegible] | ecclesie [illegible]
i. de electione [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut hic [illegible]
[illegible] ut in c. | Cum dilectus de
privilegiis ut in c. [illegible] [illegible]
[illegible] et in c. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] electio [illegible]
electioni [illegible] ut hic et c. quela
[illegible] quia d(ebe)t [illegible] fructibus
de electione [illegible] | iuris eligendi et
et elig(endi) est fructus | iuris [illegible] ut [illegible] c. [illegible]
[illegible] | iuris [illegible] | [illegible] de iure [illegible]
et in c. [illegible] | [illegible] bona
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] q(uod) tamen dubium cum [illegible]
i(n) possessione [illegible] q(uod) ad probandum [illegible] possess(ionem)
| iuris eligendi d(ebe)t probari [illegible] illius
| iuris [illegible] requiritur [illegible] illius ad
quem spectat illud | ius ut hic et l.
in l. [illegible] a qua | [illegible] q(uod) [illegible]
[illegible] iure suo ut l. [illegible] ff. quemadmodum
[illegible] amittitur uel l. [illegible] de | [illegible] actu
[illegible] et vi [illegible] et q(uod) hic p(er)
[illegible] c. [illegible] [illegible] de pastu
[illegible] et Bar(tolus) in l. i. in [illegible] | [illegible]
[illegible] ff. de [illegible] actu [illegible] [illegible]
[illegible] et q(uod) [illegible] de [illegible] | [illegible]
[illegible] [illegible] | [illegible] habenti ut quia
[illegible] [illegible] ut in c. | [illegible] de
electione et i(n) dubio p(re)sumitur [illegible]
| iure suo no(n) [illegible] q(uod) [illegible] actu
qui no(n) solet [illegible] nisi | [illegible]
et q(uod) hoc [illegible] sibi [illegible] possessione [illegible]
[illegible] illud [illegible] | Bar(tolus) et
[illegible] in [illegible] [illegible] et in c. [illegible] de
[illegible] | Nota q(uod) no(n) [illegible] testi
bus [illegible] uel [illegible] de [illegible]
in c. [illegible] de probationibus et in c. [illegible]
[illegible] de [illegible] uel de [illegible] [illegible]
[illegible] | [illegible] quia hic [illegible] q(uod)
[illegible] [illegible] affirmative
[illegible] | [illegible] negativa q(uod)
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
de [illegible] [illegible] [illegible]
| [illegible] | [illegible] [illegible]
ubi [illegible] q(uod) [illegible] est sic
[illegible] [illegible] ad [illegible] q(uod)
[illegible] [illegible] | [illegible]
[illegible] q(uod) ad [illegible]
[illegible] [illegible] sit affirmativa uel
negativa | [illegible] [illegible] [illegible]
uel affirmet no(n) [illegible] [illegible]
c. sup(er) hoc ubi [illegible] de [illegible]
et vi glo(ssam) [illegible] in l. [illegible] in
| ff. de [illegible] | Nota q(uod) ad
| [illegible] qui est [illegible] possessor ali
[illegible] iuris [illegible] [illegible] q(uod) [illegible]
de dominio suo et | iure suo [illegible]
[illegible] q(uod) [illegible] [illegible] iure possessione
ut [illegible] | [illegible] | Bar(tolus) in [illegible]
| [illegible] | [illegible] ff. de [illegible]
[illegible] | [illegible] quia [illegible]
possidentem s(ed) [illegible] possidente | [illegible] q(uod)
[illegible] [illegible] qui negat
| [illegible] petere uel aliud | [illegible]
[illegible] | [illegible] d(ebe)t illi qui asserit
sibi [illegible] deberi | [illegible] q(uod) [illegible]

gnalis admittitur si pars non opponit Item
in iudicijs gnalibus omnes conveniunt nisi
expresse specificent Item no quod ubi quis
est in quasi quieta possessione non
presumitur quod vi vel clam vel precario pos
sideat Item patientia loco traditionis suc
cedit Item no quod omnes videntur
gesta que non reputantur prohibita Item
quod testes varij debent repelli attestatio
et eis non creditur et testes vacillantes re
pelluntur attestationes **Cum super**

lectione Dicit idem quod in predictis Item no
quod spoliatus possessorio et petitorio simul agat
et probat in possessorio tamen in possessorio opti
net et in petitorio succumbit sed dicit
hoc decise innuit factum Item no
ibi ibi etc. Item no quod in possessorio beneficii
aliquis agens possessorio debet probare coloratum
titulum ut hic quia probat de confirmatione
tamen est necessarium quod probet causam institu
tionis et ita allegant hunc textum Item
tum et ita allegant quem text. Item
in c. i. de eo qui mittitur in possessionem causa
rei servande de quo plene in c. in literis
de resti. spo. Item tamen constat cum restitutionem
de facto tamen hic non videtur quod sit secunda
restitutio de eo que habetur in c. constitutus
de de fi. instrumentorum et ne detur vitiosus
ingressus in dicto c. i. Item tex. iuncta
glo. i. quod confirmatio non validat electionem
invalidam de quo plene hic per Johannem
de lignano et in glo. no. in c. i. in verbo
Item de postu. prelatorum in vi. et in
c. si. et in c. quamvis in glo. si. de elect.
in vi. et plene per Johannem Andree in c. cum quod
sicut de electione et vide que
habentur in c. si. de electo in vi. et p
bar. in l. cui costat et in l. si quis pro
ff. de appella. et vi. tex. in c. cum dilectus
in fi. de electo Item ar. quod per co
confirmationem quis intelligitur consequi possessionem
quod probatur hic quia confirmatus si spoliatur agit
interdicto quod ut possessor qui possidebat
sed contrarium est quia hic quamvis hec quod
primo requirit traditio possessionis ut
prius in hereditate ut in l. cum heredes
de posse in hereditate de acquirenda possessione Item tamen confirmatus
ex tunc apprehensam possessionem admitti
re ut dicit hic Johannes per ea que habentur
in c. transmissam de electione
quod licet non et utere quod nullus erat
in possessione beneficiorum alius secundum ut hic p
Johannem Andree Item quod spoliatus debet re
stitui ad beneficium licet illud non fuerit
canonice adeptus **Pastoralis**

Cum ait de iste cum conclusionem aut
possessio adipiscende vel recuperande
possessionis agere potest sed post conclusionem
et cum causa hoc non potest nisi iusta
causa subsit et dicit in duas partes in
prima consultatio in 2a responsio 2a
consultationis 2a distinguit duo membra
bina 2a in libello ubi si vero Item
ponit exceptionem ad 2m membrum
nisi in tex. i. et infra dicitur quod
rous voluit quod accumularet possessorium
sed quod iudicium petitorium incepturus fuisset
cumareretur vitio dubij quia unde
bat quod possessoria omnia iudicia fuisset
debebat agitari cum vel vendicato ut
in l. si quis qui destinavit ff. de rei
vendi. vel in possessorio debebat saltem
vel accumulari ut in l.
cum lite contestata accumulari ut in l.
edicta de decision quia verum est quod omnia
alia iudicia debent accumulari cum
lite contestata fallit tamen in iudicijs possessorijs
que sunt privilegiata Item no quod quis
dicitur litem i. causam non vocatur ad iudicium
facit instrumentis inducentibus pene rationem
aliquem i. iudicium super eius causa et
sic per declaratione c. ibi delegati de
de scrutinio Item no quod licet quod ordinem appellatur
auspicium Item sic olim i. aspectu
avium consistebat auguria xxvi q. iij
c. j. ibi augurio et vel dubie sic committit
qui iudicium inchoat cum dubijs dubius
sit litis eventus in l. quod debet ff. de
peculio et c. sicut de sen. exco. i. de fu. et
malefi. Item no quod ubi porrigitur peti
tio gnalis et generalis apta applicande
petitorium et possessorium potest peti ut actor
declaret an velit agere petitorio an
possessorio et dicit esse pregnans si quis
asserat se esse spoliatum et petit sibi
restitui ordinari sed de ordine cognitionum
cum delictus Item causam tamen quia contra
ipsum videtur esse illud quod habetur in c.
in causa prelatus idem forte si quis petitur
tat se restitui quia tunc potest concludere
ad petitorium in l. qui restituere ff.
de rei vendi. secus si petat se resti
tui ad possessorium dicto quod innuit spec
tantia adipiscende quia debet i. specie

conclusio et non renunciatio quod nota. Item

in c. cum dilectus sententiam de c. Item quod

licet quis fecerit aliquem citari ad unam

causam potest tamen per modum accumulandi

aliam causam sine nova citatione

Ratio est cum quod adversarius sit presens

citatus cum non sit ad aliud sine nisi

ut citatus sit presens frustra ergo fieret

citatus ad quod est presens de quo per

To. Sim. in c. si de electione li. vi. et hic

declarat iste textus. Item quod iste tempus attentavit

petitorium et minus tenetur facit per quo

poterit attemptatum possessorium quod consilium

Innocentius consulit in l. ff qui destinavit

ff de rei vendi licet tamen hoc non faceret

a principio potest facere pendente iudicio

ut h. tamen hic et per istum textum dicit

Innocentius per annos quod opinio Innocentius et Azonis

est hodie reprobata de qua in l. si de

re ff de iudiciis et in l. precepti C. de

iudiciis. Item hic pendet quod iste textus

non dicit quod petitorium et possessorium possunt

sint accumulari sed dicit uno pendente suspenso

potest aliud attemptatum. Item quod

plura sunt iudicia possessoria ut h.

in glo. magis quod ideo sunt vi^o

[illegible] quia directi dominii [illegible]

est probato ut in c. sepe de resti

spo. Innocentius cum Ray. hec alia possessoria

quae habent in [illegible] recuperanda et

in dicto c. sepe. Item dominium esse aut

in renunciatione et conclusione [illegible]

dicitur renunciatum quod est renunciatum

probationibus facti sed quod est conclusum [illegible]

dicitur esse renunciatum probationibus iuris

et facti ut de maiori vel de [illegible]

defecto alterum partem audiat ut not.

[illegible] Innocentius vel indicantur de quo

in speculo in tit. de conclusione et renunc.

ac ratione in [illegible] et glo. et [illegible]

[illegible] hic et glo. in c. cum dilectus

de fide instru. et in c. cum [illegible] de proba.

tenet contra. Item an ad conclusionem cause sit

de [illegible] iudicii in glo. [illegible] [illegible]

[illegible] in clementina de sepe de verborum

sig. et [illegible] si. Item quod ante conclusionem licitum

est suspendere petitorium et agere possessorio

recuperande et adipiscende [illegible]

speciale [illegible] violenti [illegible]

[illegible] nisi [illegible] est speciale et [illegible]

colligere quod suspendens [illegible] iudicium non

condempnatur in expensis [illegible] faciet

sine premittere et limitum [illegible]

semel et quod et quod [illegible]. Item quod leges

debent recipi in foro ecclesie si non sint

contrarie canonibus de quo [illegible]

[illegible] et in c. [illegible] non [illegible]

et in c. [illegible] de privilegiis. Item

quod [illegible] quod dicit textus pendente peti

torio posse agi possessorio quod [illegible]

rem obtinendam potest agi pluribus actio

nibus de testibus [illegible] causis ut in l.

[illegible] filius ff de legatis [illegible] et una electa

alia non tollitur ut hic quod est [illegible]

[illegible] si sint contrarie vel compati

biles et in c. ut quis [illegible] de electione

li. vi. Item quod post renunciationem et con

clusionem in causa non est neglectum licitum

de petitorio transire ad possessorium ne lites

litibus [illegible] et ne via fraudibus

aperiatur [illegible] cum causa iusta subest [illegible]

non [illegible] dicitur sub esse iusta causa quod

[illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] invasores et spoliatos et quod

[illegible] seu malicia spoliantis subtracta

est facultas probandi ipso spoliato et

colligitur quod post conclusionem in causa [illegible]

videtur posse transiri de petitorio ad

possessorium adipiscende quia [illegible] non [illegible]

possessorium adipiscende quia [illegible] [illegible]

[illegible] quod dicit hic [illegible] nisi ubi videtur

esse speciale [illegible] [illegible]. Item illud

[illegible] quod de similibus ad similia [illegible]

[illegible] de [illegible] translato [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]

quod hodie [illegible] appellat quod appellatus [illegible]

[illegible] appellat quod appellatus [illegible]

petitorium sed ad possessorium attemptatum et

potest alter ante conclusionem in causa suspendendo peti

torium [illegible] et ab adversario attemptatum

et a solo possessorio [illegible] [illegible]

in Cle. [illegible] c. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] spoliantis quod [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] permittit de possessorio adipiscende [illegible]

potest dici quod hic loquitur in causa [illegible] ubi

[illegible] in causa appellationis [illegible] [illegible]

in [illegible]. Item ultimo quod [illegible] [illegible]

[illegible] de quo [illegible] c. [illegible] de transac

et est [illegible] glo. in c. ut [illegible] l. [illegible]

et in [illegible] textus [illegible] [illegible] et idem ut [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] in c. [illegible] [illegible]

in [illegible] ut lite non [illegible]. Item quod [illegible]

spoliatum est privilegiatum ut [illegible] de ordine

cognitionis spoliatione et quod nullo est

admittendum quod unus agat possessorio et
alter petitorio ut ff. in prox. salicete
in lr̃is **Cum dilectus** Dividitur in duas
partes in prima parte ponitur consultatio et decisa in
2a responsiva. 2a ibi ad quartum quod
subditur. quia supponit modum potendi
2o ponit ordinem terminandi 3o ponit effectum
sequendi 2a ibi utrumque 3a ibi sed licet in
procedendi facultatem concedere per petitorium
et possessorium in modo terminandi possessorium
prosequitur ff. reformatione huiusmodi prosequitur peti
torium h. d. Nota primo quod coram eodem parte po
simul agi petitorio et possessorio et est
ratio quia cum plures actiones unum competunt
ad diversa non cogitur dicere eligendum ut l.
nemo est qui cogitur ff. de re iure. 2o peti
torium et possessorium sunt diversa quia aliud
petitur et aliud possessorio ut l. si duo
ff. uti possidetis. est text. quia regula
sententia lata super uno non preiudicat alii
de quo dictum sunt respondenti. Nota quod quando
super duobus articulis seu causis vel actio
nibus eodem tempore lata sit dicta una sententia
tamen sunt plures quia quot sunt
articuli tot sunt sententie ut in l. eum ff. de
minore et not. in c. quamvis et videlicet
in de testibus sed dicta una propter unitatem cartae
et temporis de quo vide glo. in c. ij de eo
et nota quod petitorium videtur nobilior
dicimus causa. Nota quod petitorium dicitur quod lata super
est possessione. sententia est quod sententia lata super
petitorio absorbet effectum sententiae super possessione
ratio ultima quod quod ad effectum finalem magis
dignum attrahit ad se minus dignum
licet medium quod ad aliud minus dignum
procedat sic quod hoc de consecr. distinctione et altare
in c. cum in dubiis et c. ti c. ita li vj
Nota quod uti possidetis dicitur duplex ut duobus
qui dicunt se possidere rem ubi unus
agit iudicio uti possidetis et adversarius
agit quod vi vendicationem **Cum olim**
Dividitur in tres partes in prima parte decise narrat
possessorium in 2a reddit cum difficultatis solvit
et tollit obstaculum in 3a proponit 2a
ibi cum 3a ibi sicut tamen 2o dicimus
ibi cum 3a ibi dignitas est collata ut pro
sufficiat ei cum dignitas est collata ut pro
liceat consequente forte in causa possessionis. quod conce
ferendi tempore collationis et institutionis in
possessorio de petitorio potest agere h. d. et
pro hoc ultimo facit c. Nota quod iudices de
quolibet de consensu partium non potest partes

reconsiliari quod intelligi notarie suspi
tionis quia applicari modo corpus
possessionis dicitur obitus quod receptus si
dicatur prosumptionem in petitorio de
quo per speculationem in ti. de petitorio
pertinens in ea. ratione quo proprie forme
in fi. Nota quod ad illud spectat consequi
beneficium qui est in causa possessionis consequendi
vel petitorio competere conferendi spectat
ad aliud sed in illa quod possessio quieta
absque reclamatione et cum bona fide
de quo plene in c. consultationibus de
iure patronatus. est cum ius conferendi
non quantum cum possessione quod competit possi
denti vel lite pendente et vel appellatione
interposita. alia ad indistincte possit
capi quod electum et confirmatum dicit ut
hic not. primo quod concludit quod sic
quod confirmatio dicitur nulla vel sunt facta
contra instanti vel quod sunt clam destina
vel quod sunt nimis accelerata faciat
quod habetur c. finali de electione li. vj Nota
quod sententia lata super possessorio non preiudicat
in petitorio 2o non quod sententia lata super indiscu
ndamenti quantum causa non preiudicat
sed probata deducatur de quo in c. cum ecclesia
de causa et i. pro de eo. Nota modum probandi
quod possessionem conferendi probatur cum probando
quod collationem actum libere factum et pro solidum
vel fieri videtur quod illi quibus sunt facta
collationes habuerunt collationem effectum. Ultimo
de facili possidet in labia sua. rva et
cum dicit de electionibus de quo pulchre vide
Inno. c. ij de restitutione spoliatorum
et sufficit una collatio seu unica electio
ut patet in c. fi. de beneficiis probatur hoc
vj Nota in c. cum ecclesia in c. et hic
solum unanimiter factum et non quod collatio
quod esse immediate alia cum actis et
mediis in tempore possessionis ut hic et
in c. cum ecclesia et in dicto c. fi. de
beneficiis probatur vel hic esse quod collatio
dignitatum inferiorum de quo quod non
spectat ad solum episcopum sed ad capitulum sed
aliter cum ipsa hic non sic sumitur
super depositionibus testium sed super quod
quod sunt sic in c. fi. de verborum significatione de re
ligiosis domibus propter quod dicto sic capitulum
nomine et c. cum dudum de hijs que fiunt

Pe. de Salsb[...] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

aplatē et dnā pla in c lnd dilcti
vltima e de electione No qp concedit
de iijlo lusfrom al est ar conuenti compta
tem ppris lusfrom dirigenda est accus vel
intento q ppm qm d tytulo nō ltnd
No de pntati de ppetatē simplr conuenendi
attendit nō q illud cui fctm est collo
li q cuius auctore dd fundari iudi
cium ut pba hic c vlo simplr tn facit
qp hetur in c cum dilcti de psci No
vltimo qp archipus et laycis fuit ipo
sciud ppetuum silenciū quo ad ista archim
Sequitur pt i fi nota qp licet i isto scdo
iudicio qd monebat q ppm victum
obtinuerat i ppetatē ppt hic tn nō re
monebit ipe archidiaconum 2o Nota
illa q i scientiam nō prendicat i ista
tunc ab eo No qp dnī nō pt venire
contra factum proprium nisi dolo qui sciret
et nō solicitudo nō fuit No qp neglegencia
propria nocet dnō ut hic No qp sp
ppetatis tamen digor trahit ad se possessionem
et sequatur dnī quia mstiter est pe
tito ppetatē ff de pacti bone fidei et
in c dilcti d dilectus e c

Cum dilectus dnd in duas ptes
in pa po decisa differentia i sedē pposita
in pa ia ibi ad hec 2o Summat petiti
cio ca ibi ad hec 2o Summat petiti
onem pnc dominij nō suffi pbare possessionem
q dk 2o facit ad ti (vel alit) quod
ad litem qui petit rem certa cama
fruebat ex aliā pte potit q d No
qp sup subiectōe pt agi nō dnī q possessi
onis sup subiectōe ut in c cum dilctus
dnd pparū subiectōnem ut in c cum dilctus
de psci et in c i causatur de nullo
rtate et aliorum f et qm pparū subditū
tum subiecto potius et pba hic et in c
lnd ut i de re iudi No qp simile i dcto
c cum dilcti lct est nutio quia facta fldi
ti ipe nō possidet lct pt sub dicti
ad iudicium ipse nitisse Item est cum eius
nō nutiur dnī ut nō recognosceret
aliud superiorem et est ppn ut in c si v
de dolo ha i de re iudi subiecta No 2o
dnī sup possessionis subiectionis sn qm quod va
dit ad tunendum superiorem et qm solent p
plures annos cuius tempum qd verdit
qm sit ad iudiciū subiectionis alios iens
2o No qp ubi pstatio cens pt fieri ex

plurib cinsit si pterdat feli certa
et determinata cama ita dnd ablib
agens si pbet pstacionem 2m causam dcti
mittam et nō alit quia pbatio que
natura nō concludit nō relinat pbantem
i de pbacoib c pudentiam No tamen
si scilicet ad iudicium subiectionis solent
census et pgal compniunt pagant census
ad hoc nō sit subiecta cum assenti ca
assent et effectus i de ppelle cit vltimo
No qp cpstacionib ppnalib pstari apud
debitor acquiret ei possessio pquam agi
pt recuperande de quo in c quelam
e de electione et i c cum Bal Bartholdy
i de testi ve iudi et i c Si dilecti
i de pstripcioib **Rn de restitucione**
Restitucio spoliatorum est rei ab spoliatore
late reordinato q tuitus continuat
ad pcedenciam vis de ca possessionis et ppetatis
quia ca restitutionem est ca possessoria idco sub
necti h pncia 2m dnd (vel 2m
alios nisi c sup in tyla pcedenti quia
possio pdatur hic ac est videndum quia
recuperatur ideo summat ru de ma hic
l q m et i c i pterita et repeti nro

Licet multum ista decretalis di
uidit in duab ptes ppa pat questio
si ibi a questio spoliati i 2a remissio si
sine questio spoliati i 2a ibi si ita est 2m me
liberis 2a ibi si ita est 2m mebre
ibi pllagium 2o summat de volutate
spoliati pt spoliatur dnd de ppetatē
licet restitucio petat ab ea q d vel lnc
sinus si senciat ille qui restitutionem pe
tit pt sibi ppstio de ppetatē respn h d
No ro regulam vulgatam qd ppt agen
possessionem nō recuperande nō admitti exceptio
ppetatis qd est rem a iniuste spoliato f
nō valente bene admitti pt No qd
spoliatum pt renunciare privilegio suo de
quo i c finali e de ordi cug No pt iudex
sed supplere ex officio suo qp nulli nisi
i miniat i restitucione petitum acaze
hoc cum casu vel nō peteti pt restitucionem
sicut ut i t i et in c excepte de quaestio
contra vi glo i q in summa ppulatam
in glo fa y q i notat t No 2o incidit
concludi in possessorio recuperande quia dt
concludi ut possessorio ppsito ablata restitua
pt vel concludi ut nō videtur pt vel conclu
di rem restituti pte i c exrepta i c

ita de restitucione spoli atorum

Adverte tamen quia ista conclusio potest etiam ad
aptari petitorio ut in l. qui resti
tuere ff de rei vendicatione. Nota etiam quod in omni
spoliatus quantumcumque i. verius probat dominium
regulariter quia in l. res alienas C. de rei
vendicatione quam dicit dominus de Butrio in eodem c.
[illegible] hanc lacunam in possidente bene
stando. facit etiam quod habetur in c. licet de proba
tionibus li. vi. Nota quod per hoc verba virtute requirere
ubi vero quamvis ut dicitur ex parte judicis
ad restitutionem procedere sed oportet quod reus agat
jure ordinario instante parte ad quod facit
capitulum prohibita de responsi. Nota contrario
actione et modum procedendi quem ac
tor defecerit in sua actione sive intentione
ut dicitur sibi ut desistit ab intentione
sua ne in ambiguitate suspensi recedant ff de
inofficioso testamento l. si. Secundo videtur quod exceptio
notoria vel ubi notorie constat de
de facto spoliatione actoris obstat exceptio
ad processus de quo in c. de exceptione pastoralis
Nota quod attentans spoliationem non est renovandum
memoriam nisi de alia spoliatione probatur
Nota secundum Hostiensem quod dominus tenetur de violentia
illata per suos homines quod dicitur vero si ius prae
ad eum [illegible] mandavit vel ratum habuit per
illud quod habetur in l. i in fine de restitutione
ff de vi et vi armata et in c. secundo ad
eidem in c. adde tamen quod si homines deputa
ti ad custodiam territorii inferant viole
tiam isto casu dominus tenetur pro eo quod notatur
[illegible] in l. nequis ff de incendio ruina
et naufragio et per primo c. dilectus in
de appellatione de quo tamen vi in c. secundo ad fidem
in c. **Spoliate cives** dividitur in
duas partes in prima ponitur casus commissio que
prius admittet replicationem quia probata
repellit exceptionem similiter [illegible] racione
in secunda ponitur quoddam diffinicionem Secunda ibi sed
testes etc. summatur petenti restitutionem
non obstat exceptio abiuracionis facte post
spoliationem etc. Nota quod super prioritate vel
posterioritate temporis fundatur exceptio aliquam
sed [illegible] probari facit etiam in Clementina lis
de rescriptis. Nota singulariter ex hoc textu ubi
quod ubi aliqua exceptio proponitur in generali
que in certa specie contenta sub genere concludit
in terminis exceptionis et in certa specie non specie
hoc non debet concludi statim sed debet
judex instare ex officio ut declaret cum
opponat in casu concludente cum nunc spec

abiuracionis

casu admittatur etc. ut hic colligi
tur etc. intelligitur non eodem glossa in c. prima de
exceptionibus li. vi. Nota etiam ad mittendum talis
exceptiones generaliter non incurrit actus dummodo
in probando devenire ad speciem concludentem
quia tunc presumitur illa species deducta
ad hoc facit quod notatur primo in c. secundo de
judiciis. Nota casus sed probato esse generaliter quia
tunc non sufficit ut probatur in c. prima
de proba. Si autem exceptio vel probatio generaliter
facta esse talis quod in qualibet specie esset sub
generali contenta concluderetur intentionem excipientis
vel probantis non obstat generalitas per hoc
vi [illegible] glossa in verbo speciem in dicto c. prima
Nota quod si replicatio elidit et est preiudicialis
ad exceptionem prius de preiudiciali replicatione
est cognoscendum ut in c. a nobis in de excep
tionibus. Exceptio etiam non quod eadem spoliatio tunc in
eodem judicio probabit. Nota quod probabit sum
marie ad finem repellendi exceptionem
renunciationis. Secundo quod probabit plenarie
ad finem obtinendi restitutionem facit quod notatur
in simili in c. secundo sit generaliter et c. Sicilianus
de electione. Nota quod non est verisimilem
spoliatum sponte renunciare juri suo quod
dicit Hostiensis maxime procedere in spoliato per
eundem est presumptio etc. et in non spoliato
facit supra de renunciatione super hoc et in de presump
tionibus verisimile et c. transit [illegible]
sed adverte quia istud videtur quod istum textum
in dicto [illegible] hic aliter dicit iura quod quem re
nunciat cum spoliationem tunc non sit verisi
mile quod sponte renunciaverit tamen levius est
presumptio ideo non repellit exceptio. Sed ubi
renunciat post spoliationem tunc gravius est
presumptio quod sponte non renunciaverit ideo
tunc repellitur exceptio etc. intelligo
istum textum. Nota quod summa lata super pretacte
non obstat agere volenti de possessione per hoc
Nota quod spoliatus ultra annum de jure canonico
potest petere dampnum penam et interesse per
hoc. Nota argumentum quod cum spoliatio sit trac
tanda per modum inquisitionis quod est verum secundum
Hostiensem quando criminaliter essent intentati [illegible]
c. vel quod [illegible] cognoscere ut clericos suos
c. i q. i [illegible] cum clericis sed forte illud
c. debet intelligi in pauperibus clericis per illud
quod notatur in c. i de libelli oblacione etc.
[illegible] non obstat iste textus quia hic

no requiritur semper [illegible] sed semper recedenti
et quia in lib. de restitut. ubi requi
re non importat inquisitionem [illegible] dependi
ris exhibiti[?] ad ibi note. Ultimo no[ta]
quod contrario [illegible] petitione non admit
titur quod agenti possessorio competendi sc-
ens si petitur possessorium. Si autem sit du
bium quod petitur tunc [illegible] non debet
statim illam repellere sed investigare an
petitur petitorium an possessorium.

Accepta conquestione

Dividitur in duas partes. In prima parte ponit conquestio
et consultatio duo continens scilicet conquestionis
formam et rei exceptionem. In 2a ponit
missio et responsio 2a ibi mandamus.
[illegible] sic summatur petenti restitutionem
[illegible] obstat exceptio spontanee re-
nunciationis h. d. | Vel sic [illegible]
[illegible] probationem petenti restitutionem oppo-
[illegible] exceptio renunciationis vel abiurationis
[illegible] non [illegible] causa petitionis h. d. [illegible]
[illegible] habet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] No. [illegible] quod petenti [illegible]
restitutionem beneficii [illegible] ad restitutionem
[illegible] probare [illegible] spoliationem nec
[illegible] ad probandum aliquid de [illegible] ut [illegible]
probat [illegible] si [illegible] constat quod est [illegible]
quia facit ad ea in c. [illegible] de [illegible]
No. quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sponte renunciare [illegible] ad [illegible]
to et quod sponte renunciato [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] No. quod sponte renun
[illegible] beneficio suo non potest se inde [illegible]
[illegible] [illegible] pretendere spoliationem ad
[illegible] ad restituendum [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] possessione in l. si quis vi [illegible]
[illegible] de acquirenda possessione. No. [illegible]
[illegible] de renunciatione [illegible] si
[illegible] de novo possidere [illegible]
[illegible] [illegible] c. [illegible] et in c. [illegible]
[illegible] potest esse [illegible] decedendi in [illegible] c.
[illegible] potest addi et alia [illegible] obstat [illegible]
potest addi [illegible] [illegible] quo casu
[illegible] restitutio beneficii ut in c. [illegible]
[illegible] in cod. li. vi et quod not. in c. [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] No. [illegible] quo
[illegible] quod [illegible] [illegible] opponi nisi
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] c. de [illegible]

Audita querela

Dividitur in tres partes. In prima ponit una
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
in [illegible] ponit [illegible] in 3a ponit
[illegible] ubi [illegible] [illegible] ponit [illegible]
[illegible] [illegible] 2a ibi [illegible] [illegible]
ibi [illegible] 2c summatur | predicto
[illegible] possessionis [illegible] [illegible] ab
[illegible] [illegible] h. d. quo ad [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] h. d. | No. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad re
pellendum [illegible] petitione beneficii una
[illegible] ab [illegible] seu iuramento [illegible]
fit super illo [illegible] | [illegible] Ergo
non quod [illegible] non possit [illegible]
[illegible] renunciare beneficio ut in c. [illegible]
[illegible] in dubiis [illegible] de renunciatione potest
[illegible] et in c. quod [illegible] [illegible]
[illegible] se obligare iuramento ad non petendum
vel [illegible] super illa quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] super [illegible] |
et [illegible] quia [illegible] [illegible]
non potest se obligare [illegible] [illegible]
ad [illegible] quod not. in c. | [illegible]
[illegible] de [illegible] et in [illegible] non est obligatio
[illegible] de [illegible] in [illegible] | in [illegible]
[illegible] [illegible] | [illegible] [illegible] est [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in c. de [illegible] [illegible] [illegible] non obstat
[illegible] [illegible] debet [illegible] ut not. [illegible]
| Et non quod [illegible] molestia [illegible]
[illegible] [illegible] de quo [illegible]
[illegible] [illegible] de molestia
| [illegible] et | [illegible] in c. [illegible]
de [illegible] | [illegible] et [illegible] colligi
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possidere ut
[illegible] [illegible] [illegible] | [illegible] [illegible] possessio
in c. [illegible] de [illegible] et not. in
et [illegible] qui molestat ut [illegible] et not.
[illegible] c. [illegible] causam | No. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est intelligit si [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible] at si [illegible]
[illegible] ubi agit de [illegible]
[illegible] de [illegible] | [illegible] 2c [illegible]
[illegible] [illegible] beneficium non
[illegible] collatione alteri [illegible] debet intelligi
de collatione [illegible] sed | [illegible]
in c. [illegible] de [illegible] | [illegible] facit iste [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible]
ad [illegible] et petitur [illegible] [illegible]

quia p(er) s(e)c(un)d(u)m no(n) d(ebe)t reuocari quod
l(ite)ris f(ac)tum est l. si c(ontra) s(e)c(un)d(u)m rescindi no(n)
posse. Et hic ultimo no(ta) q(uod) hec assu(m)unt
vires a t(em)p(or)e p(re)sentac(i)o(n)is et no(n) a t(em)p(or)e date
et id a(n)ni computa(n)tur post data(m) et a(n)te p(re)se(n)
tac(i)o(n)em p(er) illu(m) ad que(m) spectabat c(on)gito
rata manet ff. de appella. s(u)p(er) eo q(uo)
si quia t(ame)n ad eiu(s) successoris debet
ille qui q(ui)nq(uen)nio p(re)e(st) s(e)c(un)d(u)m dic(it) ut i l(ege)
manifestissime meminisse ff. de offi. co(n)
sulis et legati. No(ta) ergo q(uod) eo ip(s)o q(uod) ip(s)a
(com)mittit causa(m) c(on)t(r)a s(e)c(un)d(u)m d(icitu)r reuo
cata s(e)c(un)d(u)m p(ro)ce(ssu)m s(e)c(un)d(u)m iudicium s(ed) solu(m) p(er)
p(re)sentac(i)o(n)em l(ite)rar(um) et id q(ui)a m(u)ltu(m) op(er)a(tur)
in l(ite)ris ad l(ite)ras p(re)sentac(i)o est de cautela
q(uod) de ista p(re)sentac(i)o(n)e fiat p(ro)bac(i)o p(ro)p(ter) i(d).

In literis et infra

Diuidi(tur) in tres
p(ar)tes i(n) p(ri)ma po(nitur) q(uaesti)o i(n) 2a responsio i(n) 3a
ratio(n)em p(ro)bacio(nis). 2a ibi respo(n)deo 3a i(bi)
p(ri)ma p(ro)do et si(mi)l(ite)r. Petenti b(e)n(e)ficiu(m)
restitutio(n)em no(n) est restitutio(n)em no(n) canoni
ce questio r(e)fere(n)da h(ic) d(icitur). No(ta) s(e)c(un)do q(uod) isto
t(em)p(or)e a(c)tu(s) e(st) in iudicio unde ui no(n)
est n(e)c(essa)ria c(on)clu(sio) s(ed) suff(icit) narrac(i)o spo
liac(i)o(n)is sic q(uod) no(ta) glo. in c. quia s(u)p(er)
sulat(um) i(n) q(uaestio)ne q(uod) p(ro)cedit s(ecundu)m spoliacio(n)em de
legato et d(icitur). Item i(n) q(ui)b(us) i(n) q(ui)b(us) iudex
supplet ex offi(ci)o. No(ta) ad utilitate(m) p(ar)tis
iudex rog(a)t(us) no(n) supplet ut no(tatur)
s(upra) de postu(latione) p(re)latoru(m) in c. bone (memorie) 1o (et) p(ro)
dicto in bonu(m) t(em)p(or)e in c. oblate i(n)
de appell. et in c. constitutis e(t) ti(tulo). Et in c.
de g(e)n(er)ib(us)...
liorem in c. de g(e)n(er)atione q(ui)nq(ue). Si enim
uidet iudex que(m) spoliatu(m) b(e)n(e)ficio suo
et aliu(m) ibi(dem) intrusum sat(is) p(otes)t et d(ebe)t
p(ro)p(ter) p(er)iculu(m) a(n)i(m)arum supple(re) ex offi(ci)o suo
ac(tu)s i(n)iurie (con)dictaru(m) et c(ontra) o(m)nes ordinarij
de offi. ordina. l(ite)ra in (tertio) utilite(r) est q(uod) semp(er)
fiat c(on)clusio in libello cu(m) recepta petic(i)o(n)e
sit formanda. Prima (e(st)) de simonia licet
heli. No(ta) 2o q(uod) cu(m) i(n) b(e)n(e)ficialib(us) agitur
possessio recupera(n)de n(on) admitti exceptio
(con)tinens defectu(m) tituli. Sed q(uare) no(n) admittu(n)
tur exc(e)pt(i)o q(uod) i(n) b(e)n(e)ficialib(us) p(otes)t habere
possessio sine canonica institutio(n)e licet no(n)
iusta s(ed) forte p(ri)ma fronte (con)s(ti)t(e)rit iusta
c(on)p(ro)ba(tu)r in regula b(e)n(e)ficiu(m) de reg(ulis) iuris li(bro) vi(o)
Et sic suff(icit) q(uod) p(ri)ma facie uidet(ur) a p(ri)ma

---

ratur de reg(ulis) iur(is) lib(ro) vi. Aliter sit i(n)ualidus
q(uod) no(n) solue(re) p(er) hoc apparet de c(on)cordia
possime. Item at s(i) ... i(n) uolo
tatur q(uod) ea que notat in c. ... de
possess(ione) et p(ro)p(rietate) et p(er) ... p(er) n(ost)ro (et) i(n) addic(i)o
nib(us) speculi sup(er) r(ubri)ca ... h(uius)
tituli. No(ta) de hac d(e)c(re)t(a)le p(ri)mus que
p(otes)t intelligi duob(us) modis ex q(ui)b(us)
uarius resultet intellectus i(n) h(oc) c(apitulo). P(ri)mo
m(od)o p(otes)t intelligi ut deno(ta)t ordine(m) i(n)
eade(m) instantia et tu(n)c est s(ens)us h(uius) q(uod)
exceptio no(n) ca(n)onice institutio(n)is no(n) est
admittenda ut tracte(tur) simul cu(m) questione
possessionis s(ed) est diffe(re)nda ut p(ri)mus examine
t(ur) illa et p(ost)ea ista in ead(em) instantia.
Iste t(ame)n intellectus no(n) uidetur p(ro)cedere
de iure q(uia) c. finali s(upra) de ordine
co(gnitionum). S(e)c(un)do et meli(us) p(otes)t intelligi ut
deno(ta)t ordine(m) resp(ec)tu diuerse instantie
ut sit s(ens)us q(uod) q(uam)uis simul iste due q(uaestiones)
tractari no(n) possint ... in eadem i(n)
stancia s(ed) p(ri)mus d(ebe)t diffiniri questio
possessoria et p(ost)ea pote(ri)t intemptari alia
questio in alia instancia. Et iste est
b(o)nus intellectus p(ro) isto textu s(upra) e(odem) (ti)t(ulo)
c. ij (et) q(ua)l(ite)r p(ro)cess(us). No(ta) q(uod) s(ecundu)m rigore(m) iuris
ille p(re)do est restituendus. Et s(e)c(un)d(u)m
uero q(uod) no(n) solu(m) si ... e(st) p(re)done(m) u(e)l
alias notorie (con)stat eu(m) esse p(re)done(m)
alias eu(m) debet repelli et no(n) audiri
ut in c. constitutus de filijs p(re)sbiteroru(m)
et in c. ad decimas ... li. vi.

Item cum quis

Diuidit(ur) sic p(er)
cedens h(uius) d(e)c(re)talis q(ui)a p(ri)mo ponit(ur)
questio 2a responsio 3a respon(sionis) p(ro)bac(i)o.
2a ibi no(n) ac(ce)pit 3a i(bi) cu(m) c(ri)minalit(er)
et s(imi)l(ite)r. No(ta) obstat exceptio c(ri)minis
agenti u(nde) ui u(e)l q(uo)d ui aut clam h(ic) d(icitur).
No(ta) q(uod) appellac(i)o(n)em c(ri)minis p(er)tinent uti
u(e)l ex eo q(ui)a quis (con)tendit mag(is) p(re)iudica(re)
p(otes)t diu(ersa) aduersari(us) (contra) eu(m) p(er) hoc s(ecundu)m s(upra) e(odem) c. i(n) s(e)c(un)do
de iudic(iis) 2 c. accedens in ... ut lite no(n)
(con)test(ata) ubi est h(ic) t(extus) q(uod) no(ta) (con)stant(er).
No(ta) q(uod) qui no(n) p(otes)t accusare no(n) p(otes)t de
c(ri)mine excipe(re). Et repellit(ur) quis ab ac
cusa(n)do u(e)l p(ro)p(ter) i(n)i(m)icicias ca(sus) i(n)
c. cu(m) ciuili de ep(iscop)o i c. cum apparuit i(n)
de accusa. q(ui) p(ro)cedit u(e)l in c(ri)mine ex
cepto nisi accusator sua(m) u(e)l suor(um)
p(ro)sequat(ur) i(n)iuria(m) i(n) de simo. licet heli

et c. p[er] tuas ex[tra] eo[dem] q[ui] vi omnibus
No[ta] q[uod] p[ri]vilegium poss[essionis] vi durat usq[ue]
ad q[ua]ntitatem quia no[n] suff[icit] p[ro]ba[tio]n[em]
dari nisi fiat q[ua]ntum ut in c. cu[m]
aliq[ui]b[us] [illegible] de iud[icio] et re[s] iudicata No[ta]
q[uod] hec equiparant[ur] [in]vasor et p[re]d[o]
[illegible] et clandestinus possessor est
[illegible] ut hic tangit glo[sa]
[illegible] fa[cta] m[ihi] c. cu[m] venissent
[illegible] et c. [illegible] possessionem [illegible]
[illegible] p[er] vim aut clandestinum possessio[ne]
[illegible] ut m[ihi] c. [illegible]
No[ta] q[uod] [illegible] obiectio no[n] repellit age[n]te[m]
[illegible] possessionis recuperande q[ui] est [illegible]
nisi esset tale [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] [illegible] vel simile p[er]
[illegible] [illegible] c. de [illegible]
[illegible] et m[ihi] glo[sa] m[ihi] c. [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] delictum
[illegible] et [illegible] c. [illegible]
[illegible] vel nisi esset [illegible]
q[uod] [illegible] agente [illegible]
[illegible] possidendi et [illegible] ut est
[illegible] quia si no[n] poterat [illegible]
[illegible] no[n] poterat [illegible] spoliatus
petere restitutionem ut [illegible] glo[sa] [illegible]
[illegible] No[ta] illud [illegible] q[uod] no[n]
[illegible] bona [illegible] tollit
est [illegible] c. [illegible]
[illegible] [illegible] decretalis di[vi]d[itur]

Cognoscentes

[illegible] in tres p[ar]tes [illegible] p[ar]te q[ue]l[ibet] in 2a
[illegible] in 3a [illegible] ibi
[illegible] 3a ibi Restitutionem [illegible]
spoliatus a iudice [illegible] ordine [illegible]
restitui debet h[oc] d[icit] No[ta] p[rim]o q[uod] [illegible]
[illegible] [illegible] beneficio spoliari
[illegible] [illegible] causa [illegible]
[illegible] ordine no[n] [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] adhuc ut [illegible] possit [illegible]
beneficio suo [illegible] recipit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
2a q[uod] sit [illegible] No[ta] e[ni]m [illegible] iudici [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] dicat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et c. [illegible] 3a q[uod] [illegible] iudicio
[illegible] ordine [illegible]
[illegible] q[uod] sit causa [illegible] no[n]
debet [illegible] beneficio suo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] No[ta] [illegible] q[uod] [illegible] [illegible]
que fiunt contra iudicium [illegible]
[illegible] m[ihi] [illegible] que no[n] spectant ad offi-
cium suum et h[oc] est ratio quare [illegible]
[illegible] hic restitui spoliatum [illegible] aliq[ui]s
et que spectant ad officium suum [illegible]
contra iudicium [illegible] et [illegible] q[uod]
[illegible] m[ihi] c. [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] intelligi glo[sa] m[ihi] c.
[illegible] m[ihi] q[uod] [illegible] dicit q[uod] spoliatus
a iudice no[n] p[otes]t petere restitutionem quia
[illegible] [illegible] debet [illegible]
iudicia[liter] spoliatus fuit et [illegible]
glo[sa] [illegible] No[ta] tertio q[uod]
[illegible] q[ui] petit beneficium re-
[illegible] restituere possessorem
[illegible] sufficit p[ro]bare possessionem
et spoliationem de hijs [illegible]
[illegible] est [illegible]
c. [illegible] q[uod] [illegible] restitutionem no[n] debet [illegible]
[illegible] defectus [illegible]
[illegible] a iudice spoliante No[ta]
illud vulgatum q[uod] quia debeo defende[re]
no[n] debeo impugnare de q[uo] [illegible]
[illegible] No[ta] q[uod] [illegible] q[uod]
[illegible] fuit iudex datus [illegible]
[illegible] No[ta] q[uod] [illegible] p[otes]t [illegible]
[illegible] originalem q[uo]d est
delegatus [illegible] et fa[cit] q[uo]d [illegible]
[illegible] restitutionem
[illegible] No[ta] q[uod] spoliato debet restitui [illegible]
cu[m] fructibus de quo [illegible]
no[n] q[uod] ille qui possidet [illegible] iudici[aliter]
[illegible] [illegible] no[n] facit fructus
suos de quo m[ihi] l. [illegible]
possessio[n]e et [illegible] l. meminerit [illegible]
[illegible] in aliis ut [illegible]
[illegible] m[ihi] c. [illegible] [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] [illegible]
[illegible] p[ro]bat q[uod] [illegible] iudicium [illegible]
[illegible] p[otes]t agi possessione recuperande [illegible]
[illegible] q[uo]d no[n]

Ex tran[s]missa

[illegible] in duas p[ar]tes in p[rim]a p[ar]te mandat
restitutionem fieri [illegible] in 2a ponit
quid agendum [illegible] est [illegible]
si [illegible] petens restitutionem [illegible]
p[ro]bare debet h[oc] d[icit] vel [illegible] restitui uxor
[illegible] [illegible] desponsationem [illegible] copula et
debet de [illegible] [illegible] nisi

nisi sit mag semcia viri h. d. sy tex
i ad causo decisioz ute viri semica
h. d. sup ysigua. No q adeo ut a m
possit obtine restitucoy uxor dt
pbar tria p q contrazit 2o q habite
3o q intervenit copula et ccl dz de
apuntate cam 2o agos possessio vera
paude i mat carnali ultra possessio
sit dote de ty lo sultiny hic fatig insto
et vo est quia net vir et uxor a
mutua simity z tal possesso no pt. lyn
sine qure est cel viro 2 y sinca sipt
pictiy apuy corpoy si pyca inter
venit copla 2o sa q cogo i mat
spi li v m busica by no sufficiat
duc de poss re nisi ccl aliqua doca
de ty lo de quos c s lubis No casu q
opaniat qoq gaudeat sp te q sciat
restitucoe quia sufficiat nihil tam no
pt sipt odeo capitale sa q ho m c i
6 ut lite no gl. ex quo cel no q licet
uxor ccl culpa sua recessit a viro no
ost ty restituenda sunt tamen
hac ey sit in causa. v. q. p. tex in c
Dudum xxxiii q i Ultimo no casu
in qo denegat restitucio mulier viro
multos alios cas vi hic p hostiensem et
Jnno in ty lo de petitione et possessione i
q si casus ad i quiby i omi ma de
negat restit vi p glo nobilem in

qi in summa **Cum venissent**

dimi in duas ptes i pa pte po quela
et consultacio decisa i 2a responsio et prisio
2a ibi respondemus et summat Si is qui
p alud possidet illo mortuo possessio ing
dicos appellat restitucoy p medietate pete
potit h. d. vel alic pt quis auctor
ipa possessione vel corporalis apphend qua
p aliu possidebat h. d. No po q cel
religiosus pt esse procur in ca Ecclie
sue de go i c i 6 de Syndico et plc
i ocle religiosus de prouis pt cel Archi
epus p Ecclijs sibi subiectis agere et de
fende et appelle i vasor de quo i c
Edocem 6 de rescriptis No q archiepus
sue Epus pt cel vincte retare reli
gios concedere ecclias i ppas usus dicty
talis concessio sortiat effectu p morte

pris retine quale ad spus acquirit
ex tali concessione nota Simo i c pasto
ralis j de privilegijs et c de mona
chis et c pulatermoy et c j de pben
tes est in gl in c viss xv q in dt
ca intervenit auctas ca ut i c
tua j de hijs que sunt a plato et plc
in ecle si vna de re Ecclie in alie
est no q Epus pt ordinare q retin
itere dni vivit i recognicioy solvat
aliquod annuatim ipis religiosis sa
q hetur in c pastoralis j de donat
et in c pastoralis de privile No ultio
ubi i tex concessissz et p rescripto q f
mass q valet concessio facta de Eccle
vacanti spetate cel fine scripta z cas
speciales requirentes scriptura vi p gl in
no lem i c j de censibus li vj p hoc
solue pruid q passet fieri de c sut di
lectos j de fide instrumentoz ubi dr q ille
no pt donare et confirmare No q pre
ceptoy pensiony acquirit q passio de
qo in c Dilectos in fi j de fide instru
et in c Sed Bartoldus de prima et
repudiata et in c Bone j de appella
qd est verz si fiat de voluntate eius
qua habebat domi ut hic est de
Archiepo No quos civilem possessio
pt auctor ppa ingredi possessione naturaly vac
ante nec dr vicarie ingredi licz no ha
beret licenciam specialem a concedente ut
Jcaus ad ubi no habuisset pius possessione
civilem de quo i c pastoralis j de
privilegijs No subtilit secdm d p de
Ancorano q hic colligitur q possessio qd
quis pt clandestine possessione ppa auctore
apprehende sed violenter ut j c Olim et
po si cy isti Raya no habuisset concessionem
Archiepo et fuisset ingressi possessione
potuisset expelli sola cum concessio archi
epo est causa restitucoy qua ipa no habita
potuisset expelli de quo p legistas i
l pa C. Si per vim dictum ff uti possidetis ultio
no q sa tex vel qd is possidz cuius
nome possidet No ad illo possidz qui
alieno nomine possidz Aliud qui c possidet
et aliud alieno nomine possidere ut dt
tex i. l. q meo i pri ff de acquirenda
poss s e yi c in dicatis **Ex eo**

questione B mulieris

Dividitur in duas partes in prima parte ponit appellationem quam lis in sede iudicium dario 2a ibi quia damus contra sententiam contra se intentat. Si alter coniugum coniugem accusat matrimonium et alter petit restitucionem cum ante debet fieri restitucio h. d. velt qui coniuge a se abicit non pertinet cum restitutionem matrimonium accusare h d vel tres v. quarta. Si actore agente petitorio reus super eo re deducit possessorio pendente a solo possessorio suspenso petitorio h. d. Nota quod mulier de spoliata uxorem cum ipso quod sine iudicio ecclesie eam a se removit. Idem si sponte recessit et voles redire non admittatur ut not. glo. in c. sicut frusti in de divorciis et c. porro i de adulterio et i coc c. ii li vi. Nota 2o quod recessus ad ordinarium aut missus fuit cum ad sedem appellationem non videtur impedire iurisdictionem delegati quod est verum secundum hostiensem per petitionem littere 2e non obstat c. ut debitum i de appella et c. pendentibus de foro competenti vel potest dici quod mulier ista hoc non opposuit. Nota ultimo quod in eadem causa potest quis comparare quando se quando per procuratorem quando per se videtur revocare procuratorem vi ho tit. de procur. c. si quis de procura li vi. Nota ultimo quod coram iudice ecclesiastico potest peti restitucio iudicialis coniugum ut hic p3 2e cum matrimonialis spectat ad iudicem ecclesiasticum non solum eam tractare de federe vinculi matrimonialis sed etiam cum agitur possessorio sicut tota hec pars et c. quod lites i de sponsa vi quod not. Io. an. in c. Iud. et laicus de foro competenti li vio. Nota quod cum quinti petitur possessorium et agatur de possessorio quod non voce i cari. ista et non obstat quod hec vere comparentur et non obstat quod hec vere incompetentis. De offi. dele. sicut ut sit verum in c. p. et de offi. dele. fi. ut sit ut in c. i et in c. pastoralis regula dic ut in c. i et in c. pastoralis de causa possessionis et proprietatis. Nota ultimo de causa proprietatis et possessionis. Nota ultimo quod agens petitorio potest reconveniri possessorio quod vero in spiritualibus in corporalibus cum tunc nulla est contrarietas secus in rebus corporalibus i quibus est contrarietas hoc fieri non potest de quo ratione contrariorum potest in c. pastoralis de causa proprietatis et possessionis.

Vel sic quod preinuenitur lite in qua remota est appellatio non renovatur per secundum non facit mentionem de illa clausa de quo in c. contrariorum i de re iudicata. 2o quod refert hostiensis tamen ingenium sum sed ipso dicit quod decisio in hoc casu non admittunt hoc. Nota secundum inter glo. penultima quod clausula appellatione remota non tollit facultatem appellandi ex notorio gravamine sed non tollit ex casibus iure concessis cum hijs casibus propterea causam nostre appellationem et sic per c. ut nostra ii de appella. sicut ad presentiam et c. pastoralis de appella. sic ad praesentiam c. ut litterali de sponsa et de re iudicata. Item non quod causam matrimonialem delegatam ad tractandum et terminandum ut in sedem legens sic quod 2o gratia et non sedem legens sic quod in de in de offi. impetrans et postulatam de quibus in sic in glo.

Bivinus nos

Dividitur in duas partes in prima parte ponit decretum quam lis in 2a dat iudicibus formam quam mandat quantum quae per ordinem patet 2a ibi quia damus contra sententiam sic intendit violentia vero eam fructibus et qui percipi potuissent restitucionem damnorum restat et de iniurijs satisfacere compellat h. d. Nota primo quod violentus tenetur ad plura vz ad restitucionem et intentionem ablata et resarciendum plenarie dampna et ad satisfaciendum competenter de iniurijs et quibus omnibus non tria primo quod est clausula potest addere actione i iniuriarum et impetrare super illa sic c. alium i de iniurijs dicit hic hostiensis et i curia vixit sed super iniurijs per eandem literam impetrandum quod est novum sed in et contra hostiensis no. quod pure plura i eodem libello cumulari licet petitionibus competentibus diverse actiones habentes originem ex eadem causa sic l. non est novum ff de actionibus empti. 3o nota quod hic cumulantur civiles et criminales contra vero si deo non agitur civiliter de quo in l. fin. ff de publicis iudiciis sic ad tot ista per liat ista tria. Nota quod spoliator tenetur non solum ad fructus perceptos sed etiam ad illos qui percipi potuissent a tempore privacionis possessionis sic l. si in l. sic ff de rei vendicacione. Alibi videtur probari quod habebitur respectus ad illum qui percipi possent vel potuissent per ipsum violentum ut in l. domum et de rei vendicacione. Ita verum ut alia pandera dico h. quod tu vero in dicta lege dominum loquitur alternative et non copulative. Et quia forte potest dici quod textus iste venit ad decisionem

opinionem hostiensis de quo hic per dominum
Antonium. No. utrumque quod licet restitutio causam spolii
agendi comprehendit a condempnatione et pena
et non est in c. fin. de dolo et contu.
ma. tamen comprehendit a condempnatione fructuum
de quo dic ut habetur per dominum Antonium de Butrio
in c. cle. olim in et potissime comprehendit
procedit in materia beneficiali per illud quod habetur
et per ibi de offic. ordinarii li. vi. No.
ultra plenitudinem possessionis recuperande
quia sit plenissima restitutio hinc
est quod habetur considerando ad tertium ubi causam
est quod spoliata pro spoliatione de quo post
c. . xviij q. in agnum

Olim causam

dividitur in duas partes in prima ponit premissionis
et facti narrationem in 2a circa diffinitionem 2a ibi
Intelligentes et habetur ut ordinatur. Ei qui non pos
sidet restitutio denegatur h. d. No. hic quod
ubi quod prioribus et rebus ecclesie spoliatis
sunt debet agere episcopus et capitulum dicit
tamen primo quod ideo hic simul agebant quia
locus iste de quo agebatur pertinebat ad
episcopum et capitulum aliter in divisis possent per
se agere dicit tamen secundum quod in communibus agere
simul de quo in c. edoceri et de rescriptis
et in c. i. de procur. et in c. causam que
de iudic. No. inter duo hospitale
et oratorium quod ad differentiam oratorium
ab ecclesia vide de privil. in c. fi. de excessibus
et adde quod habetur xviij q. ij. quod
et in c. auctoritate de privi. li. vi. et quod
ad differentiam hospitale ab ecclesia vide clem.
quia contingit de relig. dom. No. hic probari quod textus
in tribus solidis meta glo. cum ibi sequitur ibi
episcopo loci etc. quod pensionem non probari dominium
pendente tamen quia forte textus iste posset
adduci in contrarium quod hic apparuit in
quod solvebat pensio et quod dominium remansit
penes ipsos de hoc tamen habetur in c.
Dilectos de fide instrument. et in c. cum
clar. de censibus et re iudi. et in c. fi. de
causa possess. et proprietat. No. quod indicatum
rei ut quis restituat dominium in fine quod habetur
in l. iurisdictionibus ff. de reg. iur. ubi glo. sin-
gularis limitat hoc dictum nisi fiat dominium
de natura sua est quod habetur xxv q. i. in c. ii. No.
quod quis recipit ut presentatus pro se et successoribus
suis sed presentatus non presentat nisi pro se 2o
episcopus successori presentantis recipiendo
non autem episcopus successorem illius cui presentat
de quo in c. ultimo de iure patron.
et in c. sed et lavaris de fure contra petitionem
li. vi. et per Jo. Andree No. quod licet pro
licitum vim vi repellere in continenti illud
tamen dicit intelligi cum moderamine inculpate
tutele et hoc si excedit modum
satisfieri debet offenso de quo in c. significasti
li. de homicidio et in l. i. c. unde
vi No. quod rector potest agere pro loco sibi
subiecto de quo hic per Innocentium qui sup-
plet ponit bonam glo. et pro sententia ut C.
de iudic. c. ad deputati No. quod non
sufficit se spoliatum fore nisi probet duo
scilicet se possedisse et spoliatum fuisse
ut C. de offic. delega. c. consultationibus

Literas tuas

ista decretalis dividitur
in duas partes in prima proponit themata
et consultationem in secunda ponit responsionem
2a ibi Hanc Hanc sub dividitur in tres
partes in prima ponit et prosequitur triplicem opi-
nionem in 2a contra predictas allegat 3a
vero in 3a subdistinguendo post 3a ibi
prima et 2a membra diffinitionis prosequitur
in quo sic absolutione unius casum comprehendit
2o sumat ibi quod petente restitutionem
quinque opponit consanguinitatis in grado
prohibito et offertur probationes parte recap
tu abeponente Sunt. de malicia negan-
tur restitutionem quo ad thorum et fiat
quo ad reliqua et non probationes non sunt
prompte sed tunc fiat plenaria restitutio
nisi sit magis in periculo h. d. No.
primo quod absente episcopo archidiaconus tanquam
eius vicarius succedit in cognitione causarum
de quo vi textus et glo. in c. pervenit
xxv in dis. No. quod procedit libellum huic con-
clusio procedat No. quod alter coniugum pro
petere coniugium separari ratione consanguinitatis
quod prodit ex eo quod ipsi sciverunt consan-
guinitatem immo casus esse quia sic licet alle-
gat turpitudinem suam comprehendit tamen et ad
multum ratione pecca. su. de re iudi. c.
lator et c. consanguinei et est glo. in c. fin.
Dilectus de donatione No. quod uxor petens
separationem ratione consanguinitatis potest re
convenire possessionem recuperande et contra ordinem
libelli textus iste sed per episcopum Jo. in q. ij. c. j

Videz q sola professio possit recompensari
in mat(rimoni)o quia fit sup(er) eadem re sepe
dat petitionem pro inequalitate / Item quero c(ontra) hoc
in c. q(uod) de consuetudine ff. c. hostien(sis) in ma(teri)a
dicit q(uod) ubi hic excepit et facit se restitui
s(ed) hoc est divinum / No(tandum) ultimo q(uod) in gradibus
consanguinitatis divina lege prohibitis papa
non potest ut communiter dispensare secundum
prohibitis humana lege / Item papa est sup(er)
legem positivam ut in c. proposuit de conces(sione)
preben(darum) s(ed) non sup(er) lege divina immo tenetur
illam defendere usque ad mortem et sanguinem
ut de te(stibus) c. ... / No(tandum) q(uod)
sit restitutio in causa matrimoniali ad man-
datum / Ratio non dat q(uod) contrarium debuit
solvi vel exigi seu peti / R(espon)de(tur) non q(uod) ubi
tam questio indicit foro contentioso dic(itur) q(uod)
peccatus sequi forum questionis qui cum facit
in conscientia edificat ad gehennam i(d est)
parat sibi mansionem in inferno ubi est
cruciatus ... / No(tandum) q(uod) dicit nulli
... est ubi dicitur q(uod) de quo in c. ...
de test(ibus) ordi(nandis) et xi q. iii inhibemus / Hec
est q(uod) qui peccat facit peccatum et qui peccatus
obedit iudici q(uod) ... immo dat peccatum
tollendo ... q(uod) ... peccatum ...
in de ... / ... et de ...
... / No(tandum) q(uod) opiniones doctorum
debet inniti auctoritatibus et rationibus et plus
valet ratio equitatis q(uam) auctoritas dignitatis
... maior ...
at ff. de si quis ... / No(tandum) et ...
... q(uod) ... defectu
... non obstat agenti ... re-
... si probationes offerunt ...
... probationem oblatione
non obstante fit restitutio / Item ad ...
... / ... singulare ...
... q(uod) hic ultimo ... singulare ...
q(uod) ubi in restitutione ... dicit
... restitutio si probationes ... de facto
... offerunt ... / ... ad ... ut h(abe)t
... probat / ... in c. ...
... / No(tandum) hic ... non ...
probatio ... quia non ...
q(uod) habuit probationes ...
... s(ed) sufficit q(uod) talis probatio non ...
... dilationes ... / ...
... de ... q(uod) non ... / ... in c. ...
... / ... / No(tandum) ... valde ...
... / ... uxor non est restituenda marito

si non potest secure secum morari absque peri-
culo nec remedio cautionis potest sufficienter
provideri / ... hec est sufficiens
causa ... ab illo ... sepa(ratio)-
... quo ad thorum et ideo dic in mat(rimoni)o
... ut si temptavit eam perdere
veneno vel aliter insidiatur vite eius ut(?)
potest verisimiliter ... potest ... et pe-
tenti restitutionem obstabat ... et h(abe)t
... not(andum) / ... in c. i ... de divor-
tiis ... glo(ssa) de penitentia ...
... in q(uo) potest adulterium
... est coniugi dimittere coniugem q(uod)
... est ... et iudex arbitrabit ...
... ... possit provideri re-
medio ... c. de caus(is) ff. de offi(cio)
delegati

Capitulum ...

... in duas partes
in pa(rte) pri(ma) ponit ... in 2a ... / Iudex
2a ubi ... / ... inter ...
... coniuge ... probare ...
consensu ... / No(tandum) p(rim)o ... q(uod) inter impu-
beres non potest contrahi matrimonium ...
est ... ad hoc ... sponsalia
de futuro ... opposita
glo(ssa) hic et in de sponsa/ ... / ... hodie
est decisum ... in c. i de sponsa impuberum
li. vi ubi ... talis contractus inducit
sponsalia / No(tandum) q(uod) ... infra ... de
not(andum) ... et diminutionem ...
puellarum pubertatis annos ... ad
hoc non ... ad pubertatem / Idem dicit
de duratione ... de sponsa
impuberum c. si / No(tandum) q(uod) factum patrui non
... nepti nec alicuius propinqui vel
propinque quo ad ... matrimonii / R(espon)de(tur)
unde q(uod) aliud sit in patre aliud in patruo
de quo in c. i ... de sponsa impuberum
li. vi ubi d(icitur) q(uod) facto parentum non obli-
gantur filii quo ad matrimonium nisi consentiant
aut tacite vel expresse vel sunt presentes
et faciant ... presentibus
... ut ibi / ... in aliis ...
... non sufficit sola presentia ... de quorum
sponsalibus agit s(ed) ... q(uod) detur consensus
tacitus vel expressus ... ad id infra de spo(nsa)
et hoc est ... in contrahendo matrimonium
... et alios ... et hic
... glo(ssa) aliud senserit in dicto c.
... in novella ...
... / No(tandum) q(uod) ubi inter duos impuberes

contractum est matrimonium per procuratorem ad certam personam nubilem alteri nubere saltem petita licencia ab episcopo. Secundo nota practicam iura ratificandi et impugnandi sponsalia inita que etatis defectu ut uxor adveniente etate recedet a viro si fuit ad eius domum traducta vel non consumetur vel alias tamen non sponsa sed potius petat licenciam nubendi alteri. Aliter autem videtur consentire de quo vide textum in notis in c. litteras de desponsacione impuberum. Nota quod minor xxv annis potest in causa matrimoniali personam suam stare et in qualibet causa spirituali potest minor et per se et per alium scilicet procuratorem esse in iudicio ut in c. si adversus de iudiciis libro vi. Nota ultimo quod post illa traductionem mulieris ad domum facta non precedentibus sponsalibus licitis vel licentia consensu subsecuta non contrahitur quasi possessio matrimonialis quia talis quasi possessio sine titulo queri non potest, ut c. contraxerunt et pluries facit ff. liber homo non concedente aliquo titulo a iure approbato possideri non potest immo dicit lex quod etiam si ligavi liberum ligamus adhuc eum possidere non dicitur ut in l. item heredes ff. de acquirenda possessione. Secundo nota quod spoliatus domini non potest per quod ius quasi possessione non cadit. Secundo in illo non cadit restitucio. Item laicus potest contendere se spoliatum sicut et quasi possessione decimarum quia non est aliquis capax illius ut in c. causam que de decimis. Item non potest petere restitucionem receptacionis quia illarum possessionis non est capax, propterea in c. in c. i et ii et c. ad nostram de iure patronatus et de officio ordinarii.

Cum ad sedem

Dividitur in duas partes. In prima ponitur possessionis narratio. In secunda causae diffinitio. Secunda ibi nos igitur. Subdividitur prima quia primo ponitur cause diffinitio, cognitio, secundo processus delegati et ipsius diffinicio, tertio passionum contraria ipsa per appellacionem remedium. Secunda ibi contra quo. Tertia ibi nisi autem. In summa hic contra iudicium videat an non competit interdictum unde vi. Ubi contra illum qui non spoliavit vel spoliari mandavit vel spoliationem ratam habuit. Hoc dicit. Nota primo quod quamquam hospitale attendit ecclesie quia vero contra hoc in dubio dominium presumitur ut notatur in cle. i de probationibus. Item maxime ut ista ecclesia sicut si ecclesie attendit hospitali non censetur in titulo alteri preiudicium

de quo in dicta cle. i. Nota in summa fundacionem suam de iure communi non dicit fundacioni super ecclesiis sed etiam super hospitalibus fundatis in diocesi sua ac etiam ipsorum vacacione curam custodiam ad hoc facit c. de xenodochiis et de religiosis domibus et notatur in c. ut ipsi delectis de donatione. Item non hic tamen notandum sine dubio aliud sicut ecclesia ita et hospitali assignanda est dos. Allegat c. de capellis in de consecratione ecclesie vel altaris. Item notatur ibi in glossa. Nota quod licet alicui committatur causa cognitio vel examinatio non videtur esse commissa diffinitio de quo habetur plenius in c. auditor de rescriptis et per Bartolum in l. si dicti ff. de re iudicata. Nota quod per istam clausulam appositam in commissionem. Debitum sine debito non videtur data certa forma sed est potius generalis clausula. Item certa non sunt ea sine que nulla sed est assumenda ut hic in fine textus in c. confirmationis de rescriptis. Item clausula decedens prima materia facit quod notatur in c. prudenciam de officio delegati. Nota quod admittitur libellus etsi non contineat aliqualem declarationem vel supplicationem dummodo illud possit colligi ex mente libellantis ut hic patet non in libello hospitalariorum vel compulsoria de spoliatione. Item sed videtur tacite intelligi. Item non alteratur libellus in iudicio possessorio. Item licet nominetur aliquid differencia narrationis competat utputa in possessorio illa de iure simili in c. scriptum de foro competenti. Nota quod per narrationem factam per narrationem valida licet non aperte induat libellus contrarium iudicium vel prorogationem factam per verbum non credo facit quod notatur glossa in c. solicite de iure iurando et per doctores in c. i de litis contestatione. Nota multas species fore probationum utputa hic in textu quibus adde iuramentum ut probatur in c. pastoralis de testibus et in c. significasti de homicidio. Item violentam presumptionem ut probatur in c. afferte de presumptionibus de quibus omnibus plenius vide Hostiensem in summa de probationibus et specialiter in c. si et notatur in dicto c. de presumptionibus. Nota hic argumentum quod violencia possit probari per presumptionem vi quod notatur in c. fi. de reg. iuris ac quilibet quoniam possit probari per presumptionem non vi quod notatur in c. si de sponsalibus libro vi.

et plenius p. Jo. an. in q. la. similiter
hos de re. iur. li. vi. Et p. legistas in
l. dicunt C. de transactionibus No. q. de
metu facto p. familiares alicuius po
tentis presumitur q. dominus eius de consensu
eius fecerit ut dicit Inno. singular. glosa
ad hoc tex. in l. ordinarii C. q. metus
fuit ca. No. q. ingrediens possessionem rei de
qua possessor non fuerat spoliatus non te
netur dicto iure vi nisi cum maioris non
expulerit hospitalarios s. minores fuerit
ne redirent quos sciret extra est ingressus
et invenit possessionem vacantem idem q.
dicit glo. Jo. an. ultima Idem etiam Inno.
de quo videbimus plenius in dicta glo.
No. q. si quis acta facta in prima instantia non
justificavit Juma nec de novo substantia
sub p. judicium appellationis retractari non
debent p. judicium sitis iudicis q. not. idem Inno.
presumit p. sitis iudicis q. not. idem Inno.
in c. cum q. Item p. de prob. ubi not.
dicit tamen q. licet Juma potuit esse
iniusta quo ad judicem a quo forte q.
voluit sequi dicta testium vacillantium s.
hoc non fecit Scribe in actis Judex tamen
ad quem revocabit illa sequendo dicta
testium a quo q. acta non apparent q. tes
tes fa. hec scilicet C. de edendo vi. q.
nisi et c. In iudicio de Jo. re permutatione
No. et tene menti q. Judex ad quem
quando presumit eam i. Juma revocanda
presumitur acta et hoc ad honorem suum
consequendum ne dicatur iniuste a sy. eam re
tractasse Quando Item presumit eum
ad consequendum honorem iudicis a quo
qui retractat Juma q. nemo actus
ut in c. Sed b. i. de fide instru. No.
ipsa non pot. dispensari i. articulis si
dei vel q. Juma le statuta Eccle.
dei vel q. statuta eam inveniat et a
pluribus casibus notatis hic dicit re
glosa q. ipsa pt. omnibus de c. licet
tuas No. q. ecclia non iudicat de
occultis ut p. ipsis ceteris q. etiam
hic quattuor ad deum non sunt ecclesie
de c. licet **Cum nobis** dividitur
in duas partes prima ponit querelam 2a
ponit 2a ibi verum est hoc intelligitur vio
lentum quam non est solum ad restitu

tionem fructuum non appellit h. d. et 1. ibi In
vel 2a ibi dominus quito omnibus bonis spoliatus
non pt. non pt. in simili conveniri obstu
te spoliatum excepcione i. opia concludentis
vel 3o s. domino absolute excepcione i. opia
pecunia constat a clero opposita impedit ex
cutionem Tunc etiam late i. possessorio h. d.
No. p. q. p. reddit libellus i. possessorio si
concludit eum restitui licet non resfiet
se ad possessionem No. arguitur c. de prima
s. debet intelligi q. petat eos restitui
respectu possessionis ex quo possessio tamen ac
tum est No. scilicet q. ipse i. potentia de
bitoris qui non est solvendo Item red
ditur i. officiis quo ad effectum i. dicitur
effectus donec debetur sunt solvendo fac
cedendus i. de solutio q. intentio quo agi
Similiter ad commodum spoliatus de eius s.
criminaliter ad penam sed tunc si reus non
est solvendo sit commutanda in penam cor
poralem xxvi q. vi c. i. et i. de maleficiis
c. q. et innuens est casus q. concludit
i. opia debitoris No. volumus esse tex.
et pondenda q. restitutio hic differtur
quo ad fructus non aut quo ad rem dicta
movens ac sa. q. hoc obstante i. opia
statim debent fieri restitucio quo ad immo
bilia sa. in simili q. hermes in l. i. C.
ex causa demi imporio actione No. ar.
q. p. delicto criminali plani videtur posse
fieri satisfactio de fructibus Item hic quia quo
ad immobilia non fuerat facta restitutio
de quo gl. et het in c. pervenit i. de fideiuss.
et a c. statutum C. Item de rescriptis li. vi.
ubi Archid. tenuit contrarium et p. Jo. Item
in c. pen. de officio ordi. li. vi.
No. q. debitor ex tamen restitui debeat non
tenetur satisfacere si non pt. et vide hic magis
quia debet i. carcerari Sed debitor q.
debito non habet beneficium cessionis ut in l.
Si quis in pa. ff. de jur. omnium iudicum
et q. iste quis debuisset hic i. carcerari
vide q. ipse glosa in c. Veniens i. de de
posito et ipse hic dicitur quis petrus de
Ancho. ut cogitatur **Olim** dividitur

in duas ptes. In pa ponit factum et possessio
decise. In 2a diffinit. Ibi Nos atte
dentes. Et h. inter alia. p excommunicacionem
aliquibus diebus obseruatam i obseruatas
fuo asserit dux parrochial. et possessio
h. d. s. de pen. vel quia ad intelle[c]tum
capli sic pt. sumari. Excommunica
tionem probacionem non proba. et possessio. Summa pt.
licet aliquibus diebus fuit obseruata. De
petis restitucionem hac sola probato non ob
tinet. h. d. No. contra ar. ca. libellum et
summa supioribus litteras fuit noie nig
bale expimenda et ep paria fuit ali
quid facit noie littera vel p littera dicitur
pt. par. in. l. i. innuitato ff. de ope novo
nun. No. 2o h. Jo. et hosti. ep obtang
obediat excommunicacioni. Et hic non vide applicarc
renunciasse et hic potissime perdit sibi
testa. Et est mea quia fuerat excommunicacionem
ipse renunciasse non at quo ep volebat appella
cioni renunciare. sed ep hic in c. ad eius
v. dp. No. et tene menti ep lig. Summa
fundet intentionem suam de iure ciuili quo
ad effectum sup omnibus articulis suc dicitur
non ep campa. ep non proba. quoniam ep de
licet p possidentem mp ea que legitur
et not. in c. cum dilectus de religiosis
domi. et c. Judices de excep. 2. p. q. i. p
tuum et xvi q. iii. Omnes basilice. Se
cus lic. est quo ad possessionem. Cum non
sufficit possidere vel aliquem possedisse
licet p. et sine probet et p hic facit quia
possessio consistit in facto. de electione probo
sed mris. possessio est. cum quia tempore illa
liberius nunc possideat a tpe fundacionis.
Et ep hic tpe me ep dicit non sufficit
possidere vel fuandat i possessio nisi probet
possessionem et decretum et hec eadem racione
qua supra c. lig. re de qo dictum fuit in c.
Cum ad sedem. Et c. No. ep p actum qui pt
fieri alio respectu et racione subiectionem
non acquirit et possessio subiectionem. De quo
hic p Jo. qui distinguit an actus sit
positiuus an negatiuus. In pa ponit quem
ut quia remansit se i annum et ut
faciat quod si vellet de eis. In 2o ut
puta quia fuerant summa absinendo udinis
ep. i p. actu acquirit et possessio. In 2o non

[p]lurimus non et preparacia modici tpis
non acquirit et possessio rei i corporalis
licet dicat et iste i corporalibus pacientia
habetur loco tradicionis possessionis ut i
l. Cum vacas ff de servitutibus quia ibi
loquitur i actu vniformi hic vero diffor
mi et non racione i seruitute cum paci
entia a qua possessio procedit. sed ep
dictum fuit i simili i c. Cum ex te. B. c. No.
vltiq hic singlac dictum Jo. ep illud
ep d. ep si singulum tradet possessionem alteri
dicitur pdit possessionem et vti i corporalibus sicut
ac i incorporalibus quia adhuc ut i ill
pdit ep possessio acquirit paciencia possessio
deinde p aliud 2o limita hoc possidere
et q. si siroeo ff. c. ti et glo. B. c. i c. Olim
So i glo que incipit ut sciat. No. textum
hic p opinionem hostis. ep ille qui alias
fuit i possessione presumitur nunc esse i possessione
sic i dominio de quo dictum fuit in c. Cum
ad sedem. B. c. sup glo. No. ep ipsi est
probare spoliacionem si non probet possessionem non quia
presupponit textum ut i c. ad dissoluen
di desponsacionem q. m. q. d. viii

Sepe contingit

Di i duas ptes. i pa
ponit factum contingens i 2a corrigit 2a i
ibi xx. Et hic inter alia spoliatus petit restitu
tionem ab eo qui facat rem a spoliatore
recepit. h. d. No. effectus dominii est quod
possessio et eius commodum cum amittitur
possessionem videtur quo ad effectum perdidisse do
minium. Et hec est mens litte qui amitit
effectum et dicatur. Vnde non fuerunt spolia
to i successorem necessarium probare possessionem
et spoliacionem pt difficultate probandi
dominium perdit spoliatus dominium i effectum
perdita possessione. Et ep hic et ex textu. No.
ep difficile est probare dominium et non est valde
vtile remedium possessorium. sed ep habetur in
l. jo qui ff de rei vendi. No. ep de iure
precedit spoliator et iudicio possessorio
de equitate vero tenetur et ille qui scienter
succedit i vicium recipiendo rem spoliatam
quod videtur esse verum nisi talis recipiens
probaret se dominum illius rei ita summarie probat
tex in c. Bone i. b. pt. de appella
cionibus dicit. De quarum i non audent
hoc affirmare. No. ep quo adprelucione

non refert suadere rem alienam vel i-
niuste illam detinere. Secundo videtur forte sorum
que ad ponendam constitutionem pertinet dicit casti-
gandus. Si quis sciens rem alienam acce-
perit sit excusatus si eam ex principio ignorans
receperit et postea sciens illam retinuit
non est excommunicatus de quo in clemen-
tina de consanguinitate et affinitate. Secundo sententia
[illegible] in invasione non includit deti-
nentem rem invasam. Nota [illegible] quod
in generalibus verbis etiam dispositione [illegible]
[illegible] dispositioni [illegible]
de quo in glossa [illegible] possessor [illegible]
in vi°. [illegible] quod non hic duo [illegible] quod
est non laicus suadere est dispositio [illegible]
de iure [illegible] hic ipsa [illegible]
voluisse ultimam dispositionem [illegible]
[illegible] et [illegible] se super [illegible]
ergo [illegible] ista suadere est in foro civili
[illegible] laicos [illegible] in decreto [illegible] possessor
[illegible] in quo [illegible] agendi [illegible]
in rem [illegible] successorem [illegible]
Et hoc sit [illegible] quod se involvit
[illegible] rem alienam sciente [illegible] et ut
respondendo rem [illegible] spoliato [illegible] in hac
[illegible] contradictum [illegible] in vi
[illegible] successor
[illegible] valorem ut legi et nota in c. [illegible]
[illegible] de testi[illegible]
res alienas [illegible] invasione tenet
[illegible] qui invasit [illegible]
[illegible] rem alienam et [illegible]
est quod [illegible] rem alienam et [illegible]
[illegible] furti [illegible] si subtraxisset ut
[illegible] falsus [illegible] alienum ff de furtis
[illegible] si quid invenisti et nota
in c. quia frustra [illegible]

Dyanus de Wuanus [illegible]

in duas partes [illegible] parte ponit [illegible]
in 2a [illegible] causa diffinitive [illegible]
[illegible] ibi [illegible]
[illegible] est non solum
[illegible] modo [illegible] non [illegible]
[illegible] dicit [illegible] vel [illegible]
[illegible] abbate [illegible]
[illegible] nobilis [illegible]
[illegible] in quo [illegible] libere [illegible]
possidebat [illegible] occupatorum [illegible]
[illegible] possessor [illegible] libere possidere
[illegible] possessio [illegible] libertate
possidendi et restitui fieri [illegible]
nisi dimitteret locum [illegible] libertate

hec valde singularis hic [illegible] quod
ista [illegible] Fredericus [illegible]
Fredericus imperatorem et [illegible]
[illegible] de quo [illegible]
[illegible] tollendis et quia [illegible]
venimus [illegible] vi glo in [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] non laicos quandoque [illegible]
[illegible] esse nisi restituant bona ecclesie
occupata. Secundo hic [illegible] in quo
[illegible] ecclesia [illegible] laicos de
[illegible] sit [illegible] et c. [illegible]
[illegible] ecclesia [illegible]
ecclesia [illegible] iudicio [illegible]
laicos in foro ecclesie [illegible] dubia
[illegible] plus
[illegible] non solum [illegible] occupato
[illegible] libertas possidendi
[illegible] ecclesia ut hic [illegible]
[illegible] alibi non reperitur. Nota quod
[illegible] plenaria in eo statu
[illegible] spoliationem. Ex quo non quod
[illegible] non solum debet fieri restitutio possessionis
[illegible] illa spoliatus [illegible] debet resti-
[illegible] libertas illius possessionis [illegible]
[illegible] diligentiam quod licet [illegible]
[illegible] spoliatus est [illegible]
[illegible] possidendi [illegible] restitui ad
[illegible] plenam possidendi
libertatem [illegible]
[illegible] ille qui non spoliat resti-
[illegible] manifesta [illegible]
[illegible] non esse absolutum nisi
[illegible] dubia
[illegible] manifesta et dubia
[illegible] de quo in c. [illegible]
de [illegible] non quod mandatum quod
[illegible] duo mandata
[illegible] in isto debet ad
et si non [illegible] adimpleri [illegible]
impleri in modo [illegible] qualiter [illegible]
[illegible] debet
[illegible] forma [illegible] non [illegible]
[illegible] fieri quod [illegible]
actus [illegible] in c. [illegible]
de [illegible] forma
[illegible] data a iure tenet [illegible]
[illegible] absolutio non [illegible]
[illegible] ubi et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] forma
[illegible] quia [illegible] si [illegible] fiat non

valet quod agitur ut hic in si dispensatio
non potest esse cum obmittitur forma da
ta ab homine nulla competit, puta si
in forma sua secus / et communiter
seu ab homine non scribitur forme subsi
ut in similibus quod allegant ... nisi
quod si ab habente potestate committendi vel ab
solvendi mandetur a superiore ut committat vel
absolvat etiam forma ... ulterius
et non servata tenebit processus vel absolu
tio quia cessat non predicta de quo vi
de glo. in lege in ... i de ... pro ... ibi
contra minime quod defectu forme mandati
non seruata cum quod processus sit quod forma ma
dati ... ad plenum non adimple
mandatum ... quia hic videtur
procedere ... si forma data ab homine
... forma data a ... quod ...
vide ... quia ... corporis
... / ... quod ...
... de ...
et ... de ... et
... de officio delegati ... quod
... spoliacionem vel ... possessionis
... qui ... illa re
... ipse ut talis possessor ...
... possessionis de ... vide
... usufructuarius vel ...
... non ... in li
... ibi ...
... possessio ...
... et hic quod est valde
... confessionem
... sed ... iudicis
... possessionem ... confessio
... tali iudice ... ut
... hic ad ... quod non ...
... questione ... de ... et ...
... de electione et est bonus textus in ...
... de ... est ...
confessio vide de possessione ... quod ...
... de ...
... de ... in ... de ...
et ... iudicio ... quod ... ut
... et ... sufficienter ...
... vel ... ut hic ...

De dolo et contumacia. Rubrica

Dolus est calliditas aliorum ad ... ca
piendi ... contumacia est ...
iudicium vel ... obedienciam ...

Ad hec autem contingat contumacia
... sit videndum est de hijs qui
... quod iudicium ... adver
sarij ... videndum de ... in
iudicio dolo et contumacia ... adversarij
vel sit ... spoliatus ... non
... restitucionem ... propter
dolum et contumaciam adversarij ... post
ista rubrica de ... in ... in ...
et ... et ... in ...
et ... de ... et ...
qui ad mandatum iudicis mittendum ...
non admiserit non ...
... si ... causa ...
... est ...
... causa ...
... in aliis ... ut ...
... quod ... contingit ...
et ... et ...
est de officio delegati ... causa
... possessionem ...
... possessionem ...
... possessor ...
de quo ... possessionem ...
est de officio ordinarij ... et
... potestate vel
dolum contumacie ... habet
... possessionis
ut hic et ... contingit ... et ...
... de ... possessionem ...
... possessionem
... et ...
... acquirit ... possessionem
... contumacia et ... sunt
actu corporali ... ut ...
licet ... de acquirenda possessione ...
... de ...
possessio ... contingit ... ipse
... iudicis ... contumacie et
non ... sit ...
obediens ... qui ...
... de ...
... contumacia ...
... iudicis ...
... non ... a ...
contumacia ... contumacia
... contumacia ...
... de ... et ...

de dolo et contumacia Rubrica

accedes sta i c ti]tt no q volutas
no suff^t ut ext n bu ubi fetu regul
nisi a fcto impeditus fit]tt si iudici
p confessionem pcend constat dementitis auc
pcedi pt ad sntiam]tt no q talis
tamen pt pstari pti et iudici et si
dubiu est in cautione iuratoria t
reali 2m decretum no a vbis vigor
de q subtilitas iuris sine rigor
2m dat n vbis no est recedendum ti pxio
supe vbi de hoc

Ex litteris

]pt contumacia rei pt res que petit
sequestrari et reus i expensis condep
nari quas fpt eius contumacia ut
dolosam expeny fecit actor et p
hac hac no fuerit metam expss
de pmiss no renorant pme et est
quis dimissio ra ubi vero no q lica
in extra pti i tij lis no fiat ad mis
sio a possne ut i c j de eo qui mis
tit in poss li vj tn qn peti prmo sub
vertam ul ppetuus pt fieri missio ut
hic et c i j ti pxio pt etiam vendicac
ut hic i mat q intec utile rei
vendicatione docque i c examinata
de iudic no 2m inmediate intellectu
que sequnt^r prmo in c i j de seque
stracione possess et fructuum et glo i
c i c ti et]fo monachi in re la hu
pletam de re iud in sq^a ct ppt contuma
cia pt sequestrari res petita sed ppt
contumaciam no tenetur ut i l i in ex
]si sic ff de culla ac bonorum]et illicite
tps est singulare et isto casu renoua
tur sequestracio pstita cautione et re
fectis expensis ut voluit prmo in decto
c i]et sentit hic et facit quia semp
impedit^r sequestracio ul fcta renocat^r
oblata cautione ut not ey et quando doc
in l i]t de pphibita sequestracione p
p si seruitus ff de offi ppsid]in pdic
tis tn sunt opiniones]no ibi pe
intus expirasse q p pos litis facien
mentionem de pmiss quo iure tenetur pro
2c]nms cu p eius absencia de quo tn
dic ut in c]cetera de rescriptis
]et in c]ex litteris de offi dele et p
]nmo ple in c i de tu cessione p pby
in vj no 2m hostiens et dominum aucto
q no valet sntia lata nisi expressam
et specificam mentionem faciat de pmiss

q tn hic ctrario no plus quia tex dicit
no fuit fcta mentio pura]tt 2m casum
dit fieri mentio iudicium litigancium et
rei que petit^r ut in c]sigte et c
]sanctique dcrepsl q tn est dubium pt
sedes ad similibus c ti h i tex 2m nota
ut i decto c]significante]tt malicia et
dolus nulli patrocinari det in tex]tt
cu religiosus minimi est agendi]no contuma
cia pluribus modis dr siue no i veniendo
siue i no restituendo i no respondendo
siue a recedendo siue i no exhibendo
in glo contumacia c]de libris]tt maior
contumacia actoris q rei ut in eod

Causam que inter

]Si actor est
contumax reo istante pt fieri diffinitiua
et ex testes recipi post litem no contestam
licet in reo et est quasi dimissio ra i
]cetera no q citacio ad domum no est
pmissa nisi qn no reperitur dns ul
pcur ut hic et in c si i eod ti et i c
si i ti p pxio]et in]ple eum de]elect et
sple p]bar in l. in in ea pcur ait ff
de dampno i fect]et so citandus est dns
q pcur ut hic de quo dicit p bar
in l quidnis ff de dampno infect]et hic
in l.]lucius qui l de pena et in decto
in l.]lucius qui l de pena et in decto
]ple eum q inter verum regular^r fallit
qn]pcur efficitur dns litis quia tunc
ipe debet citari similit in tutore l. i
in]si i ff]de administracione tutorum et
in c]bna lauz de elect]no q suff^t
citacio ad domum etiam p examinacione testium
ul p]prima 2c videtur sufficere sufficere
adeo que sunt magni pnudicii q i
textu]bar decta]si]pcur ait quia pt
supra est q ipm actorem qui semel fuit
i iudicio et recessit 2c videtur malicose
]i iudicio et recessit ... de quo
se absentare alias no sufficeret de quo
ple i pcem]no q iudex no tenetur que ci
tari q provincia facit q legitur in c
]cum ad]et c]cum in universis de]elec
sed]et dr quasi abesse qui no est i provincia
de quo in decto]si]pcur]et ui que legit^r
in]gn ca]ciui semel]et quia ipse iudex
et in decto]si]pcur ubi plene declarat^r
hoc decretalis

Peruenit nobis

]i d]si reus post litem contestatam est contumax
et pt liquido de ca fertur diffinitiua]quod
alias fit missio in rem possessoria q d et

est communis divisio 2a i[n] p[ar]te q[uod] no[tandu]m q[uod]
p[er] reductionem rusticum libello mediante inducit
litiscontestatio[n]e ut ex l. h[ac] (?) q[uia] l[ex] p[ro]habet
tal[em] exc[e]ptionem p[er]emptoriam non induc[itur] lit[is]
cont[estatio] ut in c. ij de lit[is] cont[estatione] li. vj [ca]m p[er] medi
[...] rusticum inducit ut hic se p[er] di
[...] ut in c. i supra de lit[is] cont[estatione] vel
ita q[uod] exceptio sunt allicite hic opposita
i[n] co[n]tinenti ut not[at] Bar[tolus] in l. i c. de lit[is] cont[estatione]
[...] si o[mn]i[n]o nulla et ita loquitur ut
[...] c. n. q[uod] [...] videtur destruere illud [...]
[...] est q[uod] [...] in gl[ossa] No[tandum] q[uod] [...]
[...] Galliae p[er] co[n]tinuare [...]
q[uod] [...] ad [...] sunt [...]
[...] de [...] in l. [...]
[...] et [...] q[uod] q[uod] [...]
faciat [...] necessit[ate] si [...]
[...] si [...] se aliquis i[n] iudicio
et non [...] ad [...] ad
[...] non [...] venisse q[uod] dicit te
[...] in [...] Et q[uod] not[at]
gl[ossa] i[n] c. [...] et optime [...] q[uod]
de electione li. vj [...] aliquis ad
[...] iudicium non debet [...] ad iudicium
[...] ut in c. [...] de [...]
not[at] c. si de dilatione [...] c. [...]
No[tandum] [...] q[uod] reus semel [...]
[...] appellat ad [...] canonum [...]
q[uod] [...] iudicis [...]
[...] sive [...]
[...] in [...] non [...]
i[n] [...] de [...] canone [...]
q[uo]n[iam] non cadit in [...] in c. [...]
[...] 2 [...] tria [...]
q[uod] [...] reus non appellat [...]
canonum q[uod] [...] secundum [...]
[...] qui [...] arguitur
et [...] de [...] secundum
q[uod] [...] appell[ationem] [...]
canonum [...] q[uod] [...] non [...]
[...] ad [...] canonum regula[m] et [...]
de [...] q[uod] [...]
[...] semel [...]
[...] ut [...] et [...] q[uod] [...]
in c. [...] et in c. [...] de
maior[itate] et obedi[enti]a No[tandum] [...] q[uod] [...]
[...] non [...] frustratorie [...]
[...] ulterius [...] si velit

ut [...] de quo dic[itur] ut in c. ij c. [...]
in vj[t]o No[tandum] q[uod] [...] non p[er]dit [...]
q[uod] [...] c. si de [...]
in vj[t]o de quo al[ibi] **Finem litibus**
Hec d[ecretalis] fundata intelleg[itur] [...]
reus qui defecit i[n] exceptione p[er]empto
ria [...] et non p[ro]bavit
[...] est in exp[ensis] [...]
dolosus p[ro]sumit[ur] [...] ponit [...]
[...] 2o ponit [...]
[...] 2a [...] No[tandum] 2[...]
[...] q[uod] duo [...] ad
[...] ut habent [...] dispositio de
[...] q[uod] apponit exceptio[nem] p[er]
emptoria[m] [...] fundata[m] [...]
[...] q[uod] ad illa[m] p[ro]band[um] non [...]
vel se i[n] co[n]tinenti [...] ut [...]
aliq[ui]d [...] defecit non [...]
[...] i[n] fine lit[is] [...] c. [...]
[...] de [...] q[uod] dispositio
[...] habent [...] in c. [...]
[...] et [...] deficiat
deficiat i[n] p[ro]bando p[er] c. [...] de [...]
[...] in vj[t]o c. [...] de [...] in vj[t]o
[...] et q[uod] [...] Bar[tolus] c. de
[...] et lit[is] [...] et [...]
[...] de iudic[iis] No[tandum] q[uod] [...] exceptionem
p[er]emptoria[m] [...] fundata[m] [...] actore
[...] a [...] sub [...]
[...] si defecit in p[ro]bando 2 [...]
[...] 2e [...]
[...] regula [...]
de quibus hic [...] vel 2[...]
[...] q[uod] defecit in p[ro]bando
[...] q[uod] [...] est q[uod] [...]
[...] exc[e]ptione p[er]emptoria[m] fundata[m] [...]
[...] 2e [...] sub [...]
[...] si non p[ro]bavit et [...]
[...] in [...]
ut hic et [...] p[er]emptoria
2e [...] hec decretalis [...] p[er]emp
toria et dilatoria [...] ad fundata[m]
[...] et [...] q[uod] defecit
in p[ro]bando ut in c. [...] et in c. [...]
[...] et [...] et [...]
[...] allegat [...] fund[a]
[...] sub [...]
q[uod] [...] malicie ut [...]
c. [...] de [...] et in c. [...]
de [...] intelligi [...]

de constitutionibus et glo. in c. de testi
bus li. ii de testibus ubi dicitur consilium quod
[illegible] protestetur et [illegible] probet [illegible]
[illegible] illa protestatio erit utilis non ma
voluntaria licet contrarium ubi dicant
glo. et in l. [illegible] ff de proba. et i
lege [illegible] C de [illegible] Nota de verbo
nolo et non volo quia verbum nolo
denotat [illegible] resistentiam et contra
[illegible] non vult [illegible] et vi glo. in c.
[illegible] dispon[illegible] verbo nolunt et [illegible]
[illegible] in c. prudentiam in [illegible] [illegible]
[illegible] de offi. dele. et quod not. in lege qui
[illegible] et [illegible] liberi et in l. filie [illegible]
in [illegible] ff ad trebel. et l. si [illegible] i de
[illegible] delibe[illegible] Nota casum nolentem hic
in fi. scilicet quod intelligitur [illegible]
[illegible] qui non potest [illegible] licet in [illegible]
[illegible] loco in [illegible] causis et [illegible]
locum [illegible] pena [illegible] vel apli
cando [illegible] Item [illegible] quod illa non est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut hic [illegible] quod [illegible] debet intelligi
quando agitur [illegible] delicti ad penam
ut [illegible] glo. [illegible] allegatis [illegible]
quando agitur civiliter [illegible] vel non
[illegible] delicto [illegible] vel [illegible] ut in c. olim
[illegible] [illegible] et in l. minor C
[illegible] ff de minor. et quod not. [illegible]
et alii in c. [illegible] de [illegible]
Nota quod [illegible] que fuit [illegible]
petitur [illegible] [illegible] que fuit [illegible]
[illegible] venit officio iudicis. Item [illegible]
que [illegible] septo [illegible] non sunt iudicis
arbitrio relinquitur et equitate [illegible]
[illegible] in glo. Item ubi [illegible] iuratum
de calumpnia [illegible] victum non [illegible]
[illegible] in [illegible] nisi appareat [illegible]
de evidenti calumpnia

Cum dilecti. Contumax [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] formam et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible]
[illegible] [illegible] Nota quod [illegible] electus
[illegible] opponi [illegible] et defectum potest [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quando civiliter agitur
ut [illegible] [illegible] de causa et [illegible]
speciale mandatum et in c. [illegible] de ele.
in vi et in [illegible] potest de [illegible]

debet talis [illegible] specificari et [illegible]
non [illegible] [illegible] vi [illegible] in c. i et
c. [illegible] de elec. in vi et [illegible] [illegible]
[illegible] et ii Nota quod [illegible] potest [illegible] ad
totum causam ut [illegible] [illegible] [illegible]
et hic [illegible] [illegible] distantia ut [illegible]
[illegible] [illegible] in fi. [illegible] de [illegible] resti
et dicta [illegible] et [illegible] [illegible] vi
[illegible] in c. [illegible] [illegible] de officio
delegati [illegible] [illegible] si non potuit [illegible]
[illegible] in [illegible] citationis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut est hic [illegible] [illegible]
singularis scilicet [illegible] de [illegible] [illegible] que
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
maxime [illegible] fuit facta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad ultima
et de dicta [illegible] [illegible] ut in dicto
c. [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] dere
[illegible] Nota [illegible] [illegible] quod potest [illegible]
citatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] sibi de quo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de appella. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] ff de furt. [illegible]
[illegible] ff de acquirenda poss. Item potest [illegible]
[illegible] voce ut hic [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] forte non [illegible] nisi
[illegible] [illegible] ut in c. [illegible] de [illegible]
de quo in dicto c. [illegible] [illegible] et in l. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] vel [illegible]
[illegible] in [illegible] ut in [illegible] i de [illegible]
Nota quod duo sunt [illegible] [illegible]
[illegible] possibilitate [illegible] vel [illegible]
[illegible] ad aliud [illegible] [illegible]
de appella. quod [illegible] [illegible] quia [illegible] quod
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] Nota quod mandatum [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] duo [illegible]
[illegible] [illegible] mandatum [illegible] et mandatum
ad [illegible] et [illegible] si non potest impleri
[illegible] [illegible] impleri aliud [illegible] [illegible]
quod mandatum non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in l. [illegible] ff de [illegible]
de quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et in c.
licet [illegible] de [illegible] Nota quod [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] nisi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut puta [illegible] [illegible]
[illegible] vi glo. [illegible] in c. [illegible] [illegible] de

Sine fine in c supplicacionem de re
nunciacione in ple quod dicit de appella
et per Bar in l. inter ff de usucapi
in l. 3 secundum ff ad trebellianum
et in l. i ff de bonorum possessione contra ta
bulas in l. si de testa no. quod d
i summario quod atque renunciationis omissis
de quo hic per doc quod tunc presentia meli
cum singulari est dictum Cum
Olim communiter non sumitur quia
ponitur generaliter sed quod intelligitur tamen
pro una dici et in hoc ponit per hoc
decretalis Ju in ca postulationis et
confessionis procedit in continuacione partis
ad definitionem litis non quasi ta h d no quod i du
bio videtur credendum licet pluribus de illis attes
tantibus presertim multiorum sigillorum multo qui
contra sa c i de elect. pugnis et c cum
i colegio de maio et obed. ff et c hiis
nota 2 in Jo an quod decretum electionis
non est de substantia electionis licet plurium literis
de quo vi glo nobilem in c bone hoc de
et in c pervenit de electione no quod
tamen electionis indiciat testibus prima 2o
summarum et asserto regulariter quod alios quam
quod licet laicus non sit capax electionis ut i
c massana et c dilectus de electione
hic pro de electione testificari per laicos
sunt probari quod sunt in capitulo ut admittun
tur ad plenam contra clericum quod est verum in
causa simili et in c cum et c tam
de testi. requiritur vel quod predictis
quod credit asserenti regulariter vel sine iura
mento tamen quod talis assertio facit presumptionem pro
se assertio cardinalis non tamen facit plenam
probationem ut est glo nobilis in c dicunt
de hiis que fiunt a prelato sine consensu capituli de testi
no quod alli de ealis potest testificari de suo
facto proprio 2o hec quod negativa potest probari
per illos qui debent operari actum licet
regulariter sit improbabilis ut in c bone de
electione probatur tamen quia debent de proprio facto
de facto vel non facto collegii predicti alter
ut quia dicunt quod collegium non elegit vel
elegit talem ut hic et in c bone licet
de probatione vero de suo facto sine ut si dicunt
hoc consensi non elegi quia esset sui in

2o non valere dictum ut in c bone et
c quod dilectus de electione no 2m
primo quod in beneficiali cum sententia non
transit in rem iudicatam . l . si summam
tamen est quod causa vel separatis causis
tamen tenetur quod transit quoad possessionem
dicenda pro peremptorie in dicto c quod de
lectum infra et vi glo nobilem in c i et
c prosequi de confessione peremptorie
Veritatis est vbinum Si agitur
de causis in modo de enunciatione quod
continuacio recipi potest testes et causa
fieri h d a decisione quod causis probari pro
ponit denunciationem contra unum clericum
et testes deligantur super eo factas
successive et delegatorum possessio 2o
super de ponit et alienata venerit
2a etc nota in no quod licet regulariter lite
non contestata in causis hoc predicte
ad sententiam definitivam ut hic in glo magna
et in q ne preveniunt tamen fallit quando
proceditur per viam denunciationis vel i q
sententiis sedem unam intelligentia glo q est
magis quam bene fallit in causis di
lapidationis ut hic 2m aliud intelligentia
que sequitur glo in q ij in c. si etiam et
i q. non est sententia 3o fallit quando quis
fuit excommunicatus per causam et fuit
continuatio per eandem quam per eandem habetur
per convictum et pro sibi sententiam in eo supra
causa proprie fuit ex aliis ut hic 2m
intelligentiam jo an per hoc in c. pervenit
et c quamvis xxj q iij et sequitur glo
i c quod continuacio in glo fi de hereticis
li vj de quo vi ple. quod nota dic
in c. i de suspendendis no quod praelatus vel
capitulum possit suspendere ab officio et beneficio
per continuacionem non capitulo tamen dicit jo an
quod minime est agendum hodie secundum
formam c ij de officio dele in vj 2o
facit tamen quod valeat statutum quod contra
majus habeatur pro confesso et possit ad
mortem damnari per sic per jo andreae
et Bal in l i in c. prima de pace
iuramento firmanda de quo per Barin
l. cum filius ff de liberis postumis et
in l. i ff de procuratoribus et in l. absens

ff de penis l. desperandum quum reus capita mem habeat per confessio vi glo in c. nullus de frige et in casu quo officialis conspatur de dampno si capit fugam habetur pro convicto ut in l. hospitalarios et de assessoribus. Nota quod suspensus ab officio potest excommunicari et si celebrant est irregularis ut in c. cum clerici de cleri excommunicato ministrante non tamen per hoc intelligitur suspensus ipso iure beneficio sed bene per iudicem de quo dic per Innocentium in c. cum venissent de eo qui furtive ordines suscepit et in c. nisi de renunciatione prebendarum. Nota ubi considerato aetatis ineta de qua glo. magna in si quod iudex potest prefire super suis esse suspectus de delicto superveniente per glo. lite in constitutionum hic de illo non fuit [illegible] actum sed contra cum de ff. et c. si de pena in vi quod potest procedere contra eum de lictum, quoniam dependens ab illo super quo agebatur ut ab hominicidio et suspicionem et quia in beneficiabus iudex habet habeat suum arbitrium ut in c. cum nobis olim de electione et in c. quod nobis de appellationibus. Nota quod alienationes et contractus facte per excommunicatum et suspensum facte non tenent quia videtur parcium conspiratione et in vi pre. in nota in c. si de consuetudine et in c. Ravinaldus de testamentis et idem vide in c. quod communitatis in verbo stabilire, in verbis ad ipsius non valeat contractus capitali, dum [illegible] aliud quod pro quo in hoc tempore in [illegible] feliciter in bello verbo vel tales de penis in vi et an valeat gesta per excommunicatum vel per suspensum hic cappio et per [illegible] in verbo dolo de [illegible] in vi in memorabilibus in c. decernimus de [illegible] in vi in c. pium de excommunicatione in vi et plene per Innocentium in c. ad probandum de re iudicata etc.

Continget [illegible] per decretum iudicis non admissus vel expulsus anno prelapso [illegible] verus possessor efficitur hoc dicit quod dic divisio 2a ibi [illegible] vel relatio per mitte que habetur in c. i. de c. Nota textum mala glo. quod missus in possessionem est vocati causa non efficitur verus possessor ad annum de [illegible] hic glo. i. post annum verus efficitur verus possessor est sine novo decreto ut hic probatur de quo in glo. magna. Nota quod missus mitti in possessionem habetur [illegible]

quod non fuit admissus et hoc ipso per contumaciam ne melioris condicionis sit contumax quam obediens ut hic in textu 2o [illegible] missio seu missus de mitte de hoc effectu missionis [illegible] de bo. auctoritate iudicis possit non a per [illegible] per [illegible] dicit in hac in glo. in c. i. de c. 2o quod predicti et quod textus hic quod solus [illegible] iudicis non habet [illegible] missionem quod nullo [illegible] fuit [illegible] parte que debebat mitti ut l. non [illegible] ff de pignoraticia actione et c. cum aliquibus de [illegible] et re iudicata et ff de dampno infecto l. si finita [illegible] si quis metu et [illegible] illud quod predicti et hoc quod [illegible] capituli apprehensione acquirit veram possessionem et est predicte sine animo [illegible] et notandum fuit [illegible] c. i. Nota [illegible] non debet esse melioris condicionis contumax quam obediens ff et vi c. cum qui de prebendis in vi et nota de [illegible] in c. in de dilationibus.

Venerabilis frater [illegible] ponit unam citationem formam quam facit iudex per [illegible] ponit aliud quod committit alteri [illegible] non 2 [illegible] dicit [illegible] non invenitur sufficienter [illegible] ad citationem [illegible] citationem [illegible] hoc dicit. Nota quod potest quis citari ad totam causam que valet citatio sine expressa [illegible] dummodo aliquibus specifice [illegible] et alia omnia usque ad [illegible] causae de quo in c. [illegible] de officio delegati [illegible] textus in l. qui [illegible] qui accusare non potest [illegible] illud [illegible] sine tali expressione. Nota casum in quo potest fieri citatio ad domum [illegible] et domum [illegible] dicit [illegible] de quo in c. [illegible] de c. Nota quod delegatus ad unum articulum videtur posse subdelegare quod videtur [illegible] illud quod habetur in c. si [illegible] de officio delegati [illegible] et quod [illegible] ut hic per [illegible] iudicii elapso triennio [illegible] de iudiciis c. [illegible].

De eo qui mittitur in possessionem causa rei servande

Missio in possessionem est [illegible] rei servande [illegible] possessionis [illegible] iudicio [illegible] est [illegible] quia [illegible] fit missio. Ideo [illegible] qui reperitur in vi et clementinam c. pastoralis de officio ordinarii 2o [illegible] ut hic non [illegible] sequitur textus capituli

de eo qui mittitur in possessionem causa rei servande [illegible]

Constitutus in presentia primo nar-
rat factum 2o interloquitur 3a ibi dum q(ue)
et q(uod) inter actor missus a possessione causa rei
servande per annum effectus verus posses-
sor ... annum ... servande ...
... voluit ... q(uod) ...
sola voluntas habendi ... in ...
facto ... stat per implendi debito ... ut
... ubi opus est facto
... non sufficit ... probat hic q(uod) sola vo-
luntas non excusat a mora vel pena
... difficultas vel impossibilitas ex-
cusat ... hic in l.
... ff. de verbo obliga-
tionum ... in glo. xxx ... ius
paulo ... de quo ... plene ...
... de iure iurando ... q(uod) procurandi
... dubitari et sufficit
... et ista ... non possessor
... et ... possessor
... possessione ... causa ...
et ad ... temere ...
... ff. ... de dicta ... ad ...
... q(uod) ... oblatio non excusat
debitorem a mora et non sufficit ... de-
bitor ... patris
... de ... offerre ...
... ff. de distrac-
tione ... et in l. ... ff. de distrac.
pigno. ... q(uod) ... valida ...
... confirmari ...
... de ... et ...
... utili vel inutili ...
... lata ...
... fieri ... nisi
dicas q(uod) ... sed ... et
... ut ... et hic ... **Cum sic accepimus**
primo facit ... secundo ...
2a ibi ... et ...
... stat ... annum ... actor ...
... annum ... non efficitur
verus possessor ... q(uod) ... debita
... debito ... habere possessionem
ad ... annum ...
... ad ... q(uod) ...
... est q(uod) si statuto cavetur q(uod) villa vel
... teneatur ... maleficiis ...
teneatur ad omnem damni ... q(uod) si fiunt
... sunt ... de quo ...
plene in ... ff. ad

... ubi ... et ...
plene in ... incipit
... secundo ...
... ad ...
teneatur ... non ...
... non potuit ...
... et ... de ...
... q(uod) ... plures delegati ...
... delegati ... ordinis
... matrimonii et in c.
prudentiam ... de officio dele-
gati ... in commissione dicatur ...
... c. ... est
... a pluribus ... tutoribus ...
... finali in
... de testa. li. vi. ...
... q(uod) ... tutoribus
... statuto ...
ultime voluntatis ... voluntas defuncti
... nimia dilatione ... prout
est ... pluribus ... ad ...
... in c. ... duo
in ... li. vi. ... q(uod) ...
... non possit ... iudices ...
... delegatione ...
... negligens
... in c. ... et ... c. ...
... de ... suffi-
ciat ... aliquis non ...
... audientiam vel ... ad summum
pontificem ... in glo. in ...
et in ... nisi ... c. ...
et in ... q(uod) si ... de elec. li. vi. ...
... q(uod) ... iudici ...
... q(uod) ... dicas q(uod) ...
... iudices ...
... et ... ff. de
empt. et in l. ... ff. de
... **Cum venissent**
primo ponit factum ... narratum ...
... remedium 2a ... iudices
2a ibi ...
... est missio ... non ...
... in ...
... et ...
et ... causa ...
... illud
... q(uod)
... et ...
...

Si consuetudo quenit [illegible] Si vo de sive[illegible]
tur [illegible] [illegible] 2a consuetudo q est valde
[illegible] et [illegible] volunt [illegible] in tit° de
pace [illegible] in [illegible] in glo° [illegible]
leges et [illegible] ubi dicit q [illegible]
et hic [illegible] et bonam [illegible] consuetudo [illegible]
[illegible] respondeo q consuetudo [illegible] est 2a
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de quo
[illegible] de consuetudine [illegible] et [illegible] facit
quia [illegible] se est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] laicos [illegible] [illegible]
[illegible] in l. i in [illegible] consuetudo [illegible] de [illegible]
[illegible] de quo [illegible] in [illegible] columna
et [illegible] cum [illegible] assumere [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et
alias in c. [illegible] sancte marie [illegible] de con-
stitutio in c. quod [illegible] de foro competenti
in c. [illegible] de [illegible] [illegible] diliget q [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] consuetudo [illegible]
[illegible] mandatum q [illegible] [illegible] [illegible]
2a mandatum de [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] si sit [illegible]
consuetudo actoris et rei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] de [illegible] in [illegible]
[illegible] q appellans [illegible] [illegible] [illegible]
vel eius successore [illegible] [illegible] appellacionem [illegible]
[illegible] si [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] de hoc hic in glo in et [illegible] quod
[illegible] in c. [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
et in c. licet de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hoc [illegible] ad q habetur in l. [illegible]
[illegible] de [illegible] et alia [illegible] [illegible]
[illegible] in glo in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tenet [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] non q si appellacio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a iudice [illegible] [illegible]
appellacio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] appellacionis 2a licet [illegible]
appellans [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] q habetur in [illegible] de dolo
et contumacia [illegible] q [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 2a [illegible] illa que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q habetur in l. [illegible] [illegible]
ff de [illegible] [illegible] iudicium de quo

hic [illegible] et [illegible] in l. [illegible] in [illegible]
[illegible] ff de damno infecto in c. qui [illegible]
[illegible] de officio ordinarii

Si adversarius

[illegible] [illegible] q quo
[illegible] 2a responsio 2a ubi [illegible] et
[illegible] si reus [illegible] se absentaverit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] defendit [illegible]
actor in possessionem rei petite [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q [illegible] citacio non sufficit
ut [illegible] ad missionem [illegible]
[illegible] [illegible] trina vel unica peremptoria
[illegible] [illegible] in summario de quo [illegible]
in c. [illegible] de officio de [illegible] et [illegible]
in l. si finita in [illegible] [illegible] ff de damno
infecto [illegible] q [illegible] domum videre [illegible]
[illegible] ad domum si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q citacio que fit ad do-
mum debet fieri [illegible] non [illegible] 2a facit
[illegible] qui [illegible] citaciones [illegible] [illegible]
[illegible] de quo in c. [illegible] de dolo et contumacia
[illegible] [illegible] possit fieri citacio ad do-
mum de [illegible] dicit [illegible] hic [illegible]
[illegible] dicto [illegible] in c. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q [illegible] [illegible] voluntaria [illegible]
[illegible] [illegible] de quo habetur in c. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q citacio potest fieri
[illegible] et [illegible] potest fieri [illegible] et
ad domum et [illegible] [illegible] possit dic-
[illegible] ad [illegible] citacio [illegible] possit dic-
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
in [illegible] ff ad l. [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] in c. [illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] in c. [illegible] de pignoribus [illegible] q olim
[illegible] citaciones [illegible] vel [illegible]
[illegible] ad domum ut [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] vel [illegible] annorum vel [illegible]
[illegible] ut [illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] citacio fit
[illegible] et [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible]
appella [illegible] q habetur in [illegible] de [illegible]

Lite pendente

Litis pendencia vt lite pendente vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] monet
[illegible] [illegible] est citata et citacio ad eius noti-
ciam [illegible] litis pendencia est aliquo
rei in iudicium deducte non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Quemoria

[illegible] 2a [illegible] 2a
ubi [illegible] et [illegible] lite pendente
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] q ubi [illegible] [illegible] [illegible] lite
pendente [illegible] [illegible] [illegible] non tenet de-
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] non [illegible]

[illegible] vt lite pendente vel [illegible]

dicatur quod lis pendere atque citationis a
misse ut in cle. in .i. c. et iste est ter
minus a quo et dicitur pendere durare usque
ad sententiam secundum aliquos vel secundum alios
usque ad conclusionem cause et iste est terminus
ad quem et dicitur in ea titulo vide duos de
Rota in conclusione lxxiij que incipit
Item quod ad instantiam et cum duabus sequentibus
Non quod archiepiscopus de iure non potest aud
ire extra provinciam suam de sua causa nisi
illud ex privilegio sit sibi concessum fa
... de usu pallij et plene quanto c. ij
ture quod [illegible] equalitate decla
ratione [illegible] aliquam preeminentiam
allorum quia loca non proprie sunt assigna
tributa alio cum proconsul utitur insigniis
est in aliena provincia in l. i et ff
de offi proconsul et legati proponi [illegible]
tur 2 glo vij q. in [illegible] est in lege
Non ita negligenter quod lite pendente vel
[illegible] appellatione pendente
ut ff vel [illegible] appellatione pendente
[illegible] pendente petitione restitu
tionis in integrum ut in c. substituta
de in integrum restitu. Item pendente
supplicatione [illegible] c. [illegible] sede
[illegible] vel est sequens [illegible]
de officio delegati supplicationem [illegible] at
pendente supplicatione dicit ut habetur in
[illegible] que supplicatio [illegible]
tores offendere et [illegible] in c. Roma
na de appella. li. vi. Item quod aliud est
dicere de iure [illegible] aliud dicere [illegible]
quod illud quod competit de consuetudine [illegible]
de iure [illegible] et c. [illegible]
de iure [illegible] ut in c. [illegible] dilectus

Laudabilem

[illegible] consultatio [illegible]
[illegible] et [illegible] intendit lite
pendente super [illegible] non intendit [illegible]
[illegible] carnale [illegible] Item quod
lite pendente [illegible] non prohibetur uti
possessione sua vel si dubitetur an possit
illa utendo [illegible] non est [illegible] manifesto
et pendente [illegible] potest intelligi quod agebatur
ad separationem vinculi thori potest vel inter
ligi quod agebatur ad separationem [illegible]
[illegible] impedimento [illegible] qui
[illegible] in [illegible] Non intelligi posse

[illegible] tantum quod [illegible] factum [illegible]
possit [illegible] suspendi [illegible] super
[illegible] fuit lata sententia [illegible]
[illegible] factum [illegible] non [illegible]
effectum [illegible] ut in c. [illegible] de offi
dele. li. vi. [illegible] aliquid
[illegible] in c. [illegible] de [illegible] et
c. i [illegible] ut in casu
[illegible] sufficit quod sit [illegible] in ca
[illegible] hic quod sit [illegible] de [illegible]
[illegible] esse dubium quod [illegible]
[illegible] Item [illegible]
debet animi sui motum [illegible] ad
[illegible] ut in l. [illegible]
[illegible] talem [illegible]
[illegible] non potest aliquid [illegible] dicatur
[illegible] quod [illegible] in
c. [illegible] in xxx [illegible] de [illegible]
tione clericorum et [illegible] pendente
glo in [illegible] cle. in .i. c. [illegible] videtur
velle quod sit [illegible] lata sententia
[illegible] appellatio non possit ut hic [illegible]

Ecclesia sancte marie

[illegible] decisio [illegible] factum [illegible] prohi
bitionem [illegible] qui re
litigiosam alienat [illegible] non
potest dare [illegible] loco illius
[illegible] alienare non potest [illegible] et adde
[illegible] quod factum [illegible] decretalem [illegible]
sic ordinari [illegible] legi [illegible] de
cretalis usque ad [illegible] prohibemus [illegible]
[illegible] legi sequens usque ad finem [illegible]
legi decretalis Ecclesia sancte marie
de constitutionibus [illegible] legi [illegible]
prohibemus hic ponitur Item quod [illegible] Ecclesia
ait [illegible] age [illegible] facere [illegible] est
[illegible] ad Ecclesiam [illegible] de
quo [illegible] ut [illegible] habetur in c. [illegible] sit
[illegible] de foro [illegible] Item quod [illegible]
que facta est [illegible] litigiose
non potest illa restitui [illegible] alia [illegible]
[illegible] loco illius [illegible] surrogat
de quo in l. [illegible] petitur
et pendente talem surrogatum loco alius
recipit qualitatem eius in cuius locum
surrogatur [illegible] pendente [illegible]
litatis ut [illegible] non possit alienari [illegible]
esse [illegible] vide ad intellectum
[illegible] in l. [illegible] in pendente

[illegible]

Ecclesia sancte marie

[illegible]

Dilectus filius

[illegible]

[illegible]

Rubrica de sequestratione possessionum et fructuum

Sequestratio est rei litigiose [illegible]

[illegible]

Dilectus filius

Ad hoc unxit nos deus

[illegible]

2º pro ipse pronunciacio quia duo facit
quia primo revocat sequestrum et rem
in pristinum statum reducit 2º iubet resti
tui expensas et circa de iudicio sisti 2ª
in eod. 3ª ibi No. ar. et hoc intendit
Inn. libri et ubi est appellacio contra comminacionem se
questracionis faciende ut d. Item sic ipse
comminacio rei vel alterius petita non debet
sequestrari ut d. No. quod una pars pri
partem prevenire et prius proponere quod est
clarum super duobus articulis an et super eadem
die ut hic in c. Raymundus et c. Su
per literis de rescripto. Si cum iudex pronunciat
super parte unius parte articuli et super alia parte
nil dicit quod sententia non tenet ut in l.
in hoc iudicio ff. familie hercisc. quod tamen
quod semper limita per l. Si cui venit 2a
vel licitatio ff. de re iudicata et primo
in c. Sed ad hoc de electione No. quod si iudex
duum super pluribus articulis sunt implicate
sunt complicate pronuncia da super uno
videlicet fructibus officio suo solo super alio
non super alio ut in casu isto super pos
sessorio ubi cum tamen supple proinde videlicet
causa commissa possessionis et petitorio de
quo in c. pastoralis de causa possessionis et
proprietatis et in l. Si de proprietate Si no
a competenti iudice No. quod sequestracione
alterum per suo arbitrio quod videt Bar.
et arbitrio vacatione non neglecta
quia potest dici esse nullum quod vitiis
subiecte materie hoc suadet aliter neglecta
secus per id quod not. Bar. in quo vagati
lex requirendum in ubi videbitur No. quod
sed successor qualis succedit predecessori
in iudicio ut in l. Cum in C. illud
ff. de fideic. ita et spiritualis ut hic et
in c. si 1 ti 1 lib. quod plene habetur
in c. quia nos de iudiciis et per Bar.
in l. Si eo hominem ff. de solucio in
quibus habetur an et quod super iudicium
transeat in successorem No. quod sequestr
acio ipse nunc lectione facta revocatur
per successorem pacti cum superiores
possessoris aut vice ad iudicata non debet
sequestrari Ideo ad non restituit Albari
quia successores infra annum constat cum
eum de statuto iure Alij ad dicunt ut
hic per doc. No. quod omnium sunt super expens

lite et eciam dicit ad posset iudex reservare
sibi taxacionem expensarum vel alias
tempus recitacionis quod sunt dic ut hic
per doctores quod tenet memoriter

Dilectus filius primo ponit
quicumque rei possessioni missarum 2º prohibet
deinde iudicis 2ª ibi circa hoc
intelligitur per adversarium sequestratur fructus
si missa in possessionem causa custodie
rapiunt illos dissipare ut d. No. quod
missa causa custodie debet custodire fructus
non ad dispensare sive dissipare quod
tenetur illos restituere si veniat infra
annum vel recuperat possessionem No. unum
casum in quo permittitur sequestracio
plures ponit hic glo. in quibus adde
unum aliud in l. 1 in C. Si fructus ff.
de collatione bonorum Adde et aliud
in Cle. 1 ... Adde et aliud in speculo
... est ... in ... in ... de ... Et nota
... hereditas est vacans et plures
contendunt in illa ius habere ... hoc
... ff. de usufructu Adde duo
ad minus circa utrumque sequestro
est prohibita de commissa de sequestro ut
... quantitas et qualitas verum de
quibus est controversia et not. Bar. in
l. 1 i C. penul. ff. de appella 2º
adde quod ulterius potest fieri sequestracio
vel est facta potest impediri vel revocari
cum si potest ydoneus fideiussor ita
volunt leges et ... alij doc.
in l. 1 C. de prohibita sequestracione
pecunie Quod tamen fallit in casu dicte
Cle. 1 et in casu in quo sunt dicte tales
persone ... quod non admittit satisdacio
ut in l. Imperator ff. ad Trebellianum
ut hic per doctores singulariter

Abbo quia a sententia

Et ut intelligatur fructus possessionum sequestrantur
ab appellante si ipsum dissipat ut d.
vel ... si appellat a sententia dissipat fructus
rei petite potest alterius habere sequestrum
tum q. d. No. quod est appellacio iudicialis
lato sumpto vocabulo dici procurata Stric
te non sumpto vocabulo solum a processu et
iudicialibus dicitur procurata ad causam
de quo in c. Sol. pt. Romana in
fine de appella in l. pactum in pactis
... procuraverit ff. de pactis No. quod

appellatione pendente appellatus non debet
fructus rei petite dissipare. Item si dis-
sipat fit sequestratio fructuum. Dicitur
dissipare scilicet dicitur non solum si illos
distrahit sed etiam large propter quod si convertat
in usus suos ut [illegible] ut l. in c. i in nostris
et in iii quem ipse miles in vestitu
petit. Sed tamen considera diligenter quia
aliud dissipare quod est hic et aliud de-
populare ponitur in eodem § si et aliud
devastare quod ponit glossa in eodem § si vi-
detur ponere in vicium sed consumere fructus
in usus suos more solito et non non est
vicium quia appellatione pendente quotus
ergo possessor suo privatur et gaudet commo-
do possessionis in l. fin. et eodem § penultimo
ff qui satisdare coguntur et gaudet possessor
qui debetur nomine possessionis in c. de
ultimis voluntatibus de [illegible] protulit et appellat
ut uti sua possessione sic sciunt ut est
glossa ordinaria 2 § i in c. non solum de
appella. li. vi. pro quo etiam facit quia quando
fieri post pendente judicio post fieri pen-
dente appellatione in l. pri. in eodem impa-
tur ff ut legatorum nomine caveatur. Sed
pendente primo judicio non est dubium quod
possessor potest uti fructibus ergo idem [illegible]
in opinione facit ut not. Bar. in simili
in l. constitutionibus ff ad municipales.

Decretalis de confessione rubrica

Confessio est rei petite confirmatio.
Continuatur ad precedentia quia
in judiciis fiunt positiones et interrogationes
et [illegible] fiunt apte et c. [illegible] et
ut de [illegible] quesitis fiunt a judice ut in c.
in delictis [illegible] et per vindicat aliquis confitendo
aliquis negando et qui negat debet
[illegible] de confessione. Rubrica de probationibus
[illegible] [illegible] et hoc de [illegible] rubrica
est videndum et hoc in q. viii. in q. i et ne
q. in [illegible] vi q. viii ut hic. unde [illegible]
[illegible] in [illegible] ut hic

Cum monasterium

Cum monasterium [illegible] judicatis in absolutione
non diffamatus et cum redderet. Rubrica [illegible]
in purgationem et in fama [illegible] diffamatus [illegible]
ibi. [illegible] et hoc [illegible]. Si qui tamen

[illegible] confitetur non credit quia [illegible] quod dicit
fuisse omnibus [illegible] sed [illegible] nisi
magna [illegible] dicitur infamia quia
tamen [illegible] indicenda purgatio. Nota
quod [illegible] regula confessio [illegible] qui
dicit se deliquisse aliis non nocet quod
dicit eos deliquisse. Et [illegible] quod de-
lictum potest committi alterius suffragio man-
dato ratihabitione et consilio de quo
[illegible] si quis [illegible] in eodem §
quid ff de [illegible]. Nota quod infamato
debet indici purgatio. Confessio eius de-
linquentis quod infamatus non sufficit ad condemp-
nationem quia infamia cum uno teste non
sufficit in causa criminali ut [illegible] glossa que re-
putatur singularis in c. veniens [illegible] de testibus.
Nota quod confessio delinquentis non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuerit
judicium [illegible] [illegible]
[illegible] qui dicit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod non infamatus [illegible]
[illegible] in c. [illegible] de
[illegible] fa[illegible] quod habetur in c. [illegible]
accusa vel dic quod post confessionem interrogari
de aliis [illegible] judices interrogationem instructam
de aliis [illegible] ut plene [illegible] in l. si
de quo dicit [illegible] repetere ff
de [illegible] et [illegible] in l. repete ff
de questionibus. Nota quod in [illegible]
tamen admittit [illegible] [illegible] de testibus li. vi.
[illegible] in c. i [illegible] [illegible]
in [illegible] ut in c. in [illegible]
[illegible] de [illegible] li. vi. [illegible]
[illegible] de accusatione [illegible] [illegible]

Cum super electione

Cum super electione [illegible] committit.
Rubrica deponit. Rubrica ibi
[illegible] de [illegible] puniuntur testes confessi
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] in [illegible] quod negatur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] confessi
est [illegible] simoniacum a beneficio et officio
deponit. Secundo confessi in [illegible] [illegible] delicto
[illegible] [illegible] si contra judicium
[illegible] si clerici sunt de judiciis
de quo [illegible]. Nota quod vacat [illegible] electione prelati debet esse
gratuita et non recipiens pecuniam vel pro
missionem de pecunia vel [illegible] remissionem [illegible]
committitur simonia de quo in c. veniens
de testibus et in c. [illegible] de simonia.
Nota quod [illegible] delictum est commissum et est
[illegible] ei de quo agitur licet [illegible] illa [illegible]

no cognoscitur si de illo constat per confessionem
punitur pena ordinaria de quo hic per glo
et doc et in c i in de conpensationibus Quarto
hic argumentum quod quis bene vnde po
ssessionem criminali de quo hic per Innocentium et per
Io an Item in c Sed cum in de testi et
per Bar in l Theralis ff recep arbitrorum
Quinto quod sentencia diffinitiua fertur contra confessum
et magis est vis confessionis quia non
requirit processum et est racio quia con
fessio inducit notorium quod non requirit
iuris ordinem de quo in c fraternitatis de clericis
coniugatis et ordinem et aliis facit ad aliud
stat quod per confessionem dic ut in l nullus
C de testi Sexto quod presentata sentencia media
tor symoniace si est clericus deponitur ab
officio et beneficio Septimo si est laicus
anathematizatur de quo plene in c i Si quis
ordinauit Et hic per doc quod singula no

Ex parte abbatis primo narrat factum
secundo cum premissa iudice instruendo tertio
Sed igitur et hic intelligitur Item Quarto circa
una confessio potest per partem reuocari vnde
confessio per errorem facta non nocet si aut
finito negocio reuocatur et de errore
docetur hoc dicit Et collige contra tex duas
conclusiones prima quod si constat de errore facti aut
summa erronea confessio non nocet erranti
secunda quod licet constat de errore per summam
nullam confessio non reuocatur et istud
tex probatur in l Error facti C de iuris
et facti ignorancia Quinto quod maritus potest
agere nomine vxoris tanquam coniuncta persona
constitutus tamen de rato de quo in l
maritus C de procurationibus et in l si C de
pactis conuentis et in c constitutus de in
integrum restitutione ut in statuto de in
iur patitur Nota quod de iure con
fessio symoniaca preiudicat Sexto confessio
si sit erronea nisi reuocatur quod vide
secundum quod si sit constitutus capitulo et conuentu
per ad contractum in c querelam de testi li vi
Sed ad confessionem prelati capituli vel quibus
cunque circa bona et dignitatem ad mi
nistrationem preiudicat dic ut legitur in
c i de reb eccl non alienanda per legem
in l i C eodem cum similibus Nota quod
confessio que emanat per errorem facta

potest reuocari etiam si sit facta in iudicio
Septimo ad vide si confessio emanat per
errorem iuris de quo per Iohannem in c i
Nos in quadam et per Bar in l non fa
tetur ff C Nota quod error facti potest re
uocari donec sit negocium finitum quod
intelligitur per summam transactionem vel sententiam
ut in c de rebus eccl li vi Decimo tertio
modo in c ii de sententia et re iudicata li
vi quod postquam negocium finitum quod quod est
resolutum in eadem de quo hic per doc et
in dicta l error ubi tex dicto tangere
dictum ad dicitur finitum per sententiam factum
in confessione in dicta l si debitori ff de iudiciis

De probationibus

Probacio est rei dubie per argumentum
ostensio Continuatur ad precedentem
Dictum est supra de confessionibus per quas partes
ponentes vel aduersus releuantur ab onere
probandi nunc quia partes ut plurimum
non fatentur sed negant Ideo de probationibus
per quas negata conuincuntur est videndum
Et est ad probacio rei dubie per argumentum
ostensio de quo hic per Io an de nota
hoc ii q i per totum in c ... vi q i ultima

Ex parte epistole vestre repeti in Cle

primo ponit peticio vestra secundo opponit re
pulsio tertia ubi sed ad hec facientes et hic
intelligitur per summam actor proposuit
hoc dicit Nota quod principes contra suos contractus a iure
ciuili sublato obligantur quod intelligitur nullitas
quia ciuiliter obligari non potest quia illa
defendit a legibus quibus superior est
solutus ut nota in l princeps ff de
legibus Et est hic ista racio efficax
negandi quia de iure canonico appella
tione agitur ut in c i de pactis et
adde quod est in iure ciuili comparatur ob
ligatur naturaliter et potest quilibet alle
gare tex in c i i ty de uel feudi
per quem tex dico Bal quod deus subiecit
principi leges et non contractus de quo
tex in l penult C de pac ff de pub
licanis in l penultima C de dona
cionibus inter virum et vxorem Nota hic probatur
quod successor in dignitate tenetur stare contractibus
sui antecessoris de quo per Lap et Bal
quod allegat hic tex in l digna
vox C de legibus et tex Gabi plene
Nota prelati vacat sedis in c fi

No(tandum) q(uod) ipsa est Iudex in causis utentibus int(er) Imperatorem et eius subditos sa(n)c(t)e Romane [illegible] de Iudic(iis) c(apitulo) [illegible] q(uia) ad t(em)p(or)alia quam quo ad sp(irit)ualia Imperator subiest etc [illegible] xvi q [illegible] et h(oc) q(uo)d q(ua)n(do) q(ue)rit(ur) de Imperatore dat ad me sum(m)i pontificem qui est ordinari(us) [illegible] No(tandum) [illegible] appellat(ion)e ostendi actor [illegible] q(uod) reus non [illegible] ad fundandam Iurisdictionem eius 2o [illegible] in foro conscientie aliqua [illegible] tacendo veritate 2o [illegible] non est [illegible] 2o videt(ur) [illegible] conscientie [illegible] in glo(sa) [illegible] in c(apitulo) [illegible] in libro [illegible] li(bro) vj de quo plu(ra) [illegible] in c(apitulo) j de mutu(a) peti(tione) [illegible]

[illegible]

Sicut consuetudo [illegible]

[illegible]

debet uti [illegible] et allega(tio)ne iste [illegible] q(uod) consuetudo vel statutum addit subsidia [illegible] plene probationi [illegible] [illegible] No(tandum) [illegible] non possit fieri nisi p(er) tres testes [illegible] No(tandum) q(uod) ad effectum semiplene probationi [illegible] et ponderet [illegible] li(bro) vj [illegible] in c(apitulo) j in [illegible] No(tandum) q(uod) negativa [illegible] nulla est directa probatio [illegible]

Exceptionibus [illegible]

[illegible] possessori [illegible] probat et ad

dicit racionem p̄ sua responsione 2° uim
aliam operapit 2a ibi q si ad nullam
3a ibi petit et hic in summa tradit
Secundum Iudices pbat actor et reus et si
pit pbauit reus absolui nisi actor
finendo litem tamen furiatur hic notat At
ubi hic tre allegatum ꝑ Bal in l. nubere
nulli in seda alleganda l. de sacrosanctis
ecclesiis et in l si c. diuidendo Nota secundum
unum intellectum q sponte pt hic pbare
q pt pcede cum operosius uel statuta
uel priuilegiis talibus pbem est ainopia
digesti spali de quo in c. cum omnibus et
c. postulasti i de confessione pbem et
in c. penult de appella li vj reglar
est quia ꝑ ad operacionem spiritualis uacat
parra beneficia ut in c. cum a tractu de
electione Nota secundum aliud intellectum q
clericum q pt agere ad iudices p̄ sua pbem
ipsum ius competit sibi composito q est
sibi commissa administracio fa c. b. de elec
Dominum ipsum ut hic p dicit Nota q
clericus 3a possunt pbem et cause duo la
to supto modo fac q nota glo in l. ij
in pido ff de ordine iuris Nota q que
pbacio alii pponebat spectat ad iudi
cis declaracionem in dubiis ac sa dicit
ꝑ reo nisi actor finierit causam Bal
de finiendo litem Si at actor pleue ꝑ
bat et reus semipleue spo q ꝑ
hoc pbacio actoris redditur dubia quod
ad tunc sit sicut remittit hic dubiis
petrum de ancorano in suma i de des
posicione duorum Bi dic melius ꝑ
posicione Nota in c. fi i de iure iurando post
in l admonendi ad fine ff e tit et
in l Belo in c. sed ut pbat ff
in nouo non Nota q nullus det
de ope egredi fines sue quod aut sit pe
nal monens liminis seu offinibus de pecu
nia dic ut plene habet in l ij et
in ff de ruinis ac de iure diuino et
lay tu dic ut habetur xvj q ij a legi
bus et ꝑ glo in ij c. tanta negga
expperim distinctione

Posuisti quod

et dimisso et responsio 2a ibi
est quibus ubi dicit et hic notat in summa q
uidet et hic inter in suma i Depo
banda virginitate testimonia mulie
rum inspecta uni pfertur b d. et pe

poni casus p illud q habetur in c. lau
dabilem i de fri et mulie uel p illud
q habetur in c. Reprehensa i de conspo
ignorancia Nota q lex semper requirit
iurato uni quia nihil traductus
fuerat corrupta cognita tum ipsud est
verum nisi pbet quinimo ꝑ aspectum cor
poris et sibi q uti tre 2a ple glo proprium
hic si quis accepit et pendet unum
modum pbandi quem ponit hic dicit
supra Nota q credit pito in arte sua
de quo i lege pres dimissa c. de testa
et ꝑ Bar et Bal i pbemio digestorum
et in spec de pbacione in c. Intendens
in alio pstitorum de quo est textum
in l. penult ff de remilitari li xij
et in c. petrum et c. Sugestum i de homi
cidio Nota q credit matronis 2o posse
in arte et pbet iste tex q est sine
iuramento pz i respecto testimonium q uni
fiat est sine iuramento ut in c. tuo
i de constitucione clericorum et mulierum et
quid pbat textum in l. hac editali
ij ff ubi illud ff de sedis inperii
et tu dic q testes qui deponunt de pe
ricia debent iurare de credulitate non
de veritate et ita uolunt Nota Inno
c. fraternitatis in glo ij ff de frigidis et
male Nota q cum testes deponunt de
pericia sufficit q deponant de credu
litate non de veritate et tu dicit hic
Nota an in tit de homicidio in c. si
a se ꝑ pene ad voluntatem Nota q dictum
talium testium pt reprobari ꝑ magis
peritos et tu dicit Bi est prima latu
vigesim talis dicti potest retractari
medici sunt secundum Pn dicendum unum
medici dixerunt ulnus fuisse mortale
potest retractari si medici magis periti
dicant verum quam Item idem uolunt
Bal ꝑ glo in l. si ab hostibus in
ff si uir ff Soluto matrimonio
et ex his infert hic dus Anto
q dicitur lata a testibus sapientibus
medici transisset in rem iudicatam
pt retractari ꝑ magis peritos ut hic 2o

Ergo loco a nobis q° vo q°

2° visso 2a ibi quibus et hic notat
pbacio testium pfertur in sto b d. Nota
inducta pbacio testium valet propter

caut' pub'cu instr'm h. d. Nota q instr'to
sigillato credit' in preiudicium sigillant'
de quo in c. i et in c. ii de fide instr'or'
presumitur enim sigillum apositum de vo
luntate eius cuius est sigillum ut sic
colligitur in stat' instr'o in quo fit
mencio de alienacione rei ecclesie
scilicet ut presumitur solempnitas interuenisse
ex quo de illa fit mencio in instr'to de quo
dic ut habet' in c. i de reb. eccl. non
alien. et per legistas in l. Oriendi ff de
usur. oblig. Nota q instr'm per re
probari per testes et probatur per testes q
valet probacionem que fit per instr'm et quis
ex contra et quis pari passu ambu
lant de quo ibi dic in glo et plenius
per omnes doctores in c. cum Joh. ii
de fide instrum. Habes tamen plenius per
Specu. de instru. edi. § restat videre
Item testes inuiti ut § item ut testes q
sunt iurati si reperitur in actis
talis iuratus alias non apparet de
iuramento dic ut habetur in c. Nuper
i c et per doc. Bar. in l. Properandum
ff de d. o. et allis **Iuramente quidem**
In quibus diuisio sc'do consultacio 3a in
cio 2a ibi quia vo. et hec ut'r q dic
tu plurium testium vnius testis admitti
non debet h. d. et nota In causa matrimo
nii publicatis testimoniis super eodem articulo
testes produci non pot. h. d. q est verum
si agitur de matrimonio contracto seu est
hendo secus si agitur de matrimonio
contracto dissoluendo et ita loquit'
contra de quo hic in glo Nota q si tes
tes se sponte afferunt non repellunt a
testimonio q est verum ubi agit' de ma
trimonio petendo alias ad d. ut plene habet' per Bar.
in l. pe. legatum ff de his quibus ut in
dignis Nota q sententia q matrimonium lata
nunquam transit in rem iudicatam et renou
catur probata ut plenissime habet'
in c. lator et c. consanguinei de
re iudi. et per Bar. in l. pretor ff de
dampno infecto et hic per doc. q tenementum

Post cessionem Summa pone decisionem
primo continuacio 2o pone i'llocucio

scilicet ibi vide agit' Ext. ista 2a subdiuid'
quia primo ponit materiam interlocutionis 2o
interloquitur 2a ibi nos et hec ut'r p
licet ordinarij et aliquibus contrariis inf
contrarium decerit Vel sic pone capitulum ibi
assumptionis mandati abagendo iudicia re
pellitur h. d. Nota hic istud vulgatum q licet
iudices ordinarie statuantur et credit' donec
probetur contrarium super quo quam plures et varie
reperiuntur opiniones de quo per Innoc. q
eciam variauit et Io. an. post eum hic
et in c. i et in c. ii de fide super his in de fide
instrum. in c. cum probandi de renunc.
Item per glo et archi. xi q in c. cum et
ponderum Archi. in c. ut ea de elect.
licet in c. ii q iii placuit in Speculo de proba
in § si in verbo i. et per dominum de Butr.
in consilio xxi quod incipit Item fuit
dubitatum Item credatur tamen et per legem
in l. si procurator absente ff de proc.
in l. et stipulatum in § ius dignioris
ff de verb. obliga. in l. si quis pro sa
lari' et de preb. et clericis ubi Bal
etiam tangit de sigillo doctorum et in ead'
Bal. in l. pacta nouissima ad si
c. de pactis in li. de pace consti. in verbo sigillo
c. de pactis ibi de procur. fac tamen q plene habet'
et in l. i c. de procur. in c. de rebus alienis non alie
in l. ii c. de rebus alienis non alie.
nande Nota q ordinariis ex officio potest repelle
procuratorem inhabilem racione excommunicacionis Nota de
quod habet' in c. Excommunicacionis i,
de excepcionibus Item ut appelle procuratorem
nt audit mandatum dic ut dictum fuit
in c. causam que est de iudic. Item
at iste tex loquatur de procur. tamen excepta
actoris q excepte rei dic ut hic per d.
petre de Ancora qui concludit q sic
Nota q in considerando habilitate uel inha
bilitate persone attendit' tempus quo acta
applicantur ad processum Et est tamen in contrarium
primo attendit tempus assumpcionis manifesti
facit q habetur in c. ei cui de preben.
li. vi. 2o vide' contrarium alle. probari quo
sensu q si tempore quo fuit constitutus erat
excommunicatus et tempore quo assumpsit
mandatum erat absolutus q manifestum
probat mandatum Item at istud si vere
dic ut hic plene per mult. doctores

qd tene menti quia singulare dictum est
omnium doctorum. Nota quod per totum quinta glo. fi.
quod conatus est Chalcedonensis ad impetrandum
de quo dicitur ut habetur ple. in c. i de prebendis
li. vi. Contrarium est vide dominos de Rota
in conclusione c. lxxxviii que incipit
Item quod remissio impetrata in curia ubi
vel alia dicunt quod dixi c. i non similiter
in fine dicta. Nota quod contrarium nunc pe-
esse [illegible] at contrarium [illegible]
substituendi et substitutus aliquem ha-
bilem tanquam hic dicit et plenius vi-
in c. Religiosus in glo. fi. et super illa
de privilegiis per [illegible] in l. quadraginta c. de
[illegible] et [illegible] l. i in [illegible] ff

Supplicat. T. decanus possessor
primo ponit facti et processus narracio ii°
[illegible] iii° [illegible] ibi
[illegible] iii ibi Nos [illegible]. Item prima [illegible]
quia primo ponit actoris peticio ii° rei re-
sponsio et [illegible] iii° actoris replicacio
iiii° rei duplicacio v° [illegible] vi
ibi ad hec. vii° ibi [illegible] et hec [illegible]
Dubia seu obscura [illegible] non [illegible] probari
[illegible] relevat. Nota quod in testa-
mentis sunt quasi duo gradus scilicet institu-
tionis et substitucionis [illegible] l. i ff de vul-
gari et pupillari substitutione [illegible] de
quia hic sunt [illegible]
ple. in c. Raynucius de testamentis et i c. fi.
[illegible] c. ii li. vi. [illegible] diligenter hunc
textum [illegible] peticionem istorum fratrum
quia petebat omnia bona vigore dicte
substitucionis. ii° vide hic probari quod dicta
substitucio [illegible] tempora pubertatis fuit pupil-
laris de quo ple. per legistas in l. Centurio
ff de vulgari et pupillari substitutione.
Nota quod hic filii fuerunt substituti et [illegible]
facta substitucio sub condicione si decesserit
sine liberis que condicio [illegible]
[illegible] descendentibus et [illegible]
glo. i. fi. ff. [illegible] at talis [illegible]
[illegible] ad monasterium vel ad ecclesiam
dicit hic dominus Petrus de Ancharano cogi-
tandum [illegible] adde Bal. in l. cum acutissi-
mi c. de fideicommissis ubi dicit quod [illegible]
[illegible] monasterium quia tali casu
monasterium non habetur loco liberorum. Et [illegible]

mea [illegible] est potencior quam [illegible]
adde quod habetur xvii q. iiii quicumque
xvii q. ii Si quis [illegible] filio suo.
Nota practicam libelli [illegible]
ditur quia [illegible]
tutela ad se spectat et illa peti [illegible]
restitui. ii° procedit libellus [illegible]
de quo in c. i et ii de libelli oblacione.
Nota quod pendente [illegible] quia non [illegible]
quod ista hereditas fuit [illegible]
[illegible] vide quod non potuit agere
[illegible] quod habetur in l. [illegible] potuit et
in l. [illegible] ff ad Trebellianum. Nota
quod [illegible]
porrigi libelli est [illegible]
illud quod notatur [illegible] in c. contingat
[illegible] de officio delegati [illegible]
contingit quia [illegible]
[illegible]
hereditatis pro quo vi [illegible] in l. Si
[illegible] ff de [illegible]
Nota practicam [illegible] proba-
cionem nullitatis in actu
quia volens allegare [illegible] actum habent
probare [illegible] quo probato [illegible]
nullitatis [illegible] dubia et [illegible] non
relevant probanda ut hic dicta [illegible]
vi quod notatur Bal. in c. [illegible] in [illegible]
[illegible] absolutus ff de excusatione tutorum.
Nota quod [illegible]
ditate actus non astringitur ad probandum
habilitatem [illegible] sufficit probare actum
nisi [illegible] probacionem habilitatis.
Et nota quod probato actu [illegible] habi-
litas [illegible] probata ad illum actum faci-
endum quod est [illegible]. Nota [illegible]
in c. [illegible] de eo qui furtim ord-
inem et [illegible] in l. i de etate ff de
minori. Nota quod [illegible] et probacio du-
bia non declarant [illegible]
nisi [illegible] hic [illegible]
quia maior [illegible] annis [illegible]
di et de isto [illegible] hic [illegible]
Item [illegible] isti fratres petebant totam he-
reditatem [illegible] ipsum decessisse
in pupillari etate ut hic [illegible]
Nota quod [illegible] a monasterio [illegible] bo-
na [illegible] est [illegible] infra annum [illegible]
[illegible] quod religionem non sit obligatus tamen

vel compisse p(er) [illegible] q(uod) h(abe)t(ur) c. [illegible] J de
regularib(us) li. vi. [illegible] at si iste novit
infra annu(m) [illegible] testatus [illegible] ut ple h(abe)tur in
c. in. J. de testa(mentis) in c. de his J. de [illegible]
tur. si at est obligatus religioni
[illegible] de monasterio [illegible] bona d(e)
[illegible] ut ple h(abe)tur in c. [illegible] J. de
[illegible] No. q(uod) [illegible] auctor [illegible]
pleno et plane clare p(ro)bare [illegible]
[illegible] et replicationem [illegible] hic inter
[illegible] fuit oppositu(m) [illegible] replicationem
[illegible] q(uod) h(abe)t(ur) in c. [illegible] dilectus [illegible] de
[illegible] quia non suff(icit) nec p(ro)bare [illegible]
si nisi p(ro)bationem [illegible] infra [illegible]
[illegible] est in non p(ro)bante [illegible]
de quo in [illegible] [illegible]
No. [illegible] singularem [illegible]
loco [illegible] [illegible]
[illegible] loco liberorum [illegible] non [illegible] hic
[illegible] testa(men)ti que fuit si de
[illegible] sine liberis / [illegible] in [illegible]
si quia [illegible] [illegible] quem
[illegible] non reperitur [illegible]
[illegible] habentes loco liberorum de quo
[illegible] in l. si quis [illegible] de his [illegible] / ff
[illegible] [illegible] glo. [illegible] que dicit
[illegible] loco [illegible] in l. [illegible]
[illegible] ff de [illegible] obliga
[illegible] hic ponit in ob
[illegible] q(uod) [illegible] hic ponit [illegible]
[illegible] q(uod) non [illegible] / [illegible]
[illegible] in c. [illegible] J. de p(ro)bationibus [illegible]
[illegible] q(uod) [illegible] qui tulit hic [illegible]
non fundamus [illegible] in hoc [illegible] p(ro)bato
[illegible] dubia [illegible] q(uod) si iste [illegible]
fuit [illegible] annis [illegible] p(ro)bat quod
[illegible] loco filij illius qui [illegible]
filios h(abe)re non p(otes)t ut hic habent loco
[illegible] et legittimi filiorum [illegible]
[illegible] loco h(abe)re non p(otes)t [illegible] non [illegible] ff
de adoptio(n)e et l. que ad [illegible] ff locati
No. q(uod) p(er) ingressum religionis [illegible]
[illegible] [illegible] sub conditione si
[illegible] decesserit sine liberis q(uod) est [illegible]
nisi [illegible] in [illegible] ita [illegible]
J. [illegible] de [illegible] in c. [illegible]
regulari [illegible] in c. in. de [illegible]
li. vi. et in l. filius [illegible] ff [illegible]
[illegible] [illegible] hic q(uod) [illegible] Bal. in

dictu(m) [illegible] si quis [illegible] de illo qui
facit se vestiri in morte ut hic p(er) [illegible]
q(uod) non [illegible] quem singularis [illegible]
No. et adde q(uod) [illegible] hic [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] vulgatam si testator
legat filie mille si nupserit et si in
[illegible] monasterium legat sibi [illegible]
filia [illegible] monasterium p(otes)t petere mille
[illegible] q(uod) [illegible] [illegible] Bar. in
l. ij. ff de his que pene [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] de
statu monachorum [illegible] disputata fuit
[illegible] Bal. in l. de quo [illegible]
in [illegible] et de [illegible] et clericis et in [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] in l. [illegible] ad fi
[illegible] de [illegible] et not. in l. [illegible]
ff de [illegible] et de [illegible]
[illegible] ff de [illegible]

Licet causam que inter [illegible] in
[illegible] narra
[illegible] testes [illegible]
[illegible] repulsio [illegible]
et [illegible] / [illegible] ponit [illegible]
[illegible] et [illegible] nova [illegible] et [illegible] ad
[illegible] p(ro)bationem et [illegible] commissio
/ [illegible] testes [illegible] / [illegible] p(ro)bato
[illegible] et ultimo [illegible] allegando
concludit [illegible] et [illegible]
/ [illegible] / [illegible] ibi [illegible] / [illegible]
[illegible] ibi [illegible] / et hic dicit [illegible]
/ [illegible] possident / [illegible] qui p(ro)bat
[illegible] obtinebit [illegible] / et [illegible]
alia [illegible] forma [illegible] in tali
[illegible] / de qua [illegible] / [illegible] in l. i. C. [illegible]
possidet / [illegible] Bar. in l. [illegible] ff [illegible]
et p(er) Bal. in l. ordinarij C. de [illegible]
[illegible] [illegible] intellectu [illegible] vi. C. [illegible]
[illegible] de [illegible] et C. [illegible] J. de [illegible]
[illegible] de [illegible]
No. [illegible] hic tria verba [illegible] que
[illegible] loco [illegible] vel villa [illegible]
[illegible] iurisdictio et districtus que verba [illegible]
ponit hic p(er) [illegible] / et [illegible] verba districtus
[illegible] et glo. in [illegible] romani
de [illegible] et adde [illegible] et ibi Bal. in l.
de [illegible] et [illegible] de [illegible] et clericis
[illegible] [illegible] districtus [illegible]
Bar. in l. i. ff de [illegible] No. [illegible]
sola publicatione [illegible] non videtur
[illegible] p(ro)ductionem testium ad [illegible]
[illegible] nisi aliud habent obstaculum de [illegible]

i c p'eand i tijl° prio hic at obstat
assigto t'mi s'pq'o vo q lapsus t'mi dati
ad pbandum vel reprobandum vel utroq q concludit
quia asferat t'e probandi 2° facit ad nota
ad glo in v° no obstante in l. ple supe
de vbor signif. et p ch in lege si ca C
qui accusare no possunt p Bar in l. ita
apiorum ff de optione legata et in l. dap
ma et Baldum ff de diuers. infer. et p
Jo. An. p q s'cessio in c p'ia de conp. li vj
et fac q l. h. i c. de l. i de compr. Nota q
ubi plura narrantur in cons. ar. et t'n a quib.
dam talit q unum venit qualificatione
ad aliud no suff. alteru pbare licz alteru
de p'se sufficiat de quo h. ple p Dor. et in
c pacciu de testa li vj et p legistas in
l. diuinis ff de re iudicata Item no q no
suff. pbare statute solum nisi pbet
iudicem fuisse secutum illa vz q parte
fuerit allegatum de ea et iud. sntiam et p'e
ea no obstam. q ta s'fit ad s'niam sic tale
corrupta vel statute pbata p q s'niam p't
retractari t'n ut hic ple in glo in eo
similibus ubi allegatur Item no multa
defferencia fidei testium vel alia podia
q i famia fcti no i toto repellit teste
s. de test. de cuius fide et plic p't vide
s. p concordia dnc glo sup. cuiuslis
a p c l i ff de s'mmarie et
de q'ibz ch l i ff de s'miadie et est
de epucby c l i ff de questionibus
p Bar in l. q'p'lebs ff de questionibus
p Bar in l. q'plebs ff de tes. vel lege
adde bz q si statuto sen. ff te. vel lege
requiat q testes essent integre opinionis
hac i famia facti i toto repellit et ita
pbat tex et d' Bal i c a i c bz q'rit tes
tes sunt necij ad pbandum integr. No
i competat et i nast no censentur ppte c
duo i solid. no possu possidere cuidem
rem et eadem me ut si testes sunt sim
plices vel leuis opinionis no debent
vis credi Item no q t'mi ad pbandum et
reprobandum no debet esse idem in ij separatim
q e vbz q ti dat ad reprobandum dicta testium
q ti dat ad reprobandum psonas et
seorsum no dubitatur quia reprobacio ipso
rum est impossibilis cu pbacione i pdu
quia q ni testium sunt nota sz no sit i
reprobatione quo ad dicta quia illa no
sunt nota donec deponat s. a. i. de fide.

Iusti° i c Iniputari Ultio alo q tre
otra pbo° q'timatam possessio i et a tre
p'l annis vel in tps de quo h. i pro
s'i et p Bar quibus ? i eam in l.
celsus i s. ff de usucapi. et in l. si
pulacio ista ex hijs gen. ff de vbor
obliga. in l. i ff de solutio. mat. in c
iudicat. i de s'p. f'e et q not. Bal
in l. i c de rescind. vend. Item no
q tex. iuncta glo a. q p lapsum t'mi q
cludit quis a iure suo et est nice q
lapsus t'mi inducat tacitam renunciacionem
ut pbat tex in l. si ca allegata in glo
et in l. i c de contrar. vesti. Ubi dicit
Bal istud esse verum i fine quesito sed
i fine questio q'a a illa no i ducat ta
cita renunciacio p lapsum t'mi pllegat nota
in l. si ff Rem ratam haberi Pondera
et q iudicis officium pt plus tex alia
que deducta sunt i iudicium q i alijs
dignis p dyno i c. Nulla de conp. li vj°
Item si aliquis astrinxit se ad duo pbanda
quorum alterum p se sufficeret q tuc no
suff. pbare vnum nisi impleuerit i te
rim s'pra ad q se obligauit C de rei
vendi. l. ultima et est in glo g'pria bz
p'mnes veniunt clara illa que i articulis
q'ue ponit vz no astringat se ad aliqua
superflua pbanda Item si aliquis dixit tes
tes solemnes dixisse no suff. pbare
statute sed si dixit ipsos falsos est
Item s'ma lata p falsos testes vel falsa instrumenta
bz tenet sz retractanda est vel prosti
tucionem in integrum vel actione i factum vel
criminaliter Item ultio no q s'ma lata ex
falsis instrumentis retracta q pcedit est si lis
fide absq dolo p'rt tulia Iustitia sunt
falsa producta que colligit p glo Bar
et Bal in l. penultima C de transactio
no dicitur distinguendo citra vel ultra q
que ponit p p'nores in ca. l. de d'a ps p
tam aliquis vel ut dicit Istud determina
possidi a XXX annis citra vel ultra q
nulla [illegible] tpis induceret

Verumas. Terminus [illegible] [illegible]
[illegible] 2a responsio [illegible]
[illegible] no et hec a prima i [illegible] alij
q nominat aliquem falsum et ita cum
repetitur no credit alij p q ca [illegible]
[illegible] 2° pz q [illegible] [illegible] [illegible]

non tamen confessio quam faciunt pater et mater de filio de quo loquitur. plene in l. ij. in et in ff de liberis agnoscendis. Ubi non inquit probandi que esse filium quia sufficit probare quod fuit nominatus habitus et tractatus tamquam filius a tali viro et tali muliere de quo dicit ut plene habetur in c. per tuas [illegible] de filiis presbiterorum et in l. filium ff de his qui sunt sui vel alieni iuris et adde quod in l. [illegible] ff de adoptione et de [illegible] et [illegible] quia illa lex non probat illud ad quod quod allegatur in quod vera probatio filiationis sit in partibus quia non sufficit quod dico non est probatio [illegible] protestatio que apparet. Sic est [illegible] quod habetur in l. i ff de [illegible] [illegible] [illegible] adde est [illegible] dictum Bar. in l. [illegible] [illegible] bonorum. Nota ad probandum [illegible] videtur quod igitur testimonio aliis non videtur posse dici ipse concubina et illa ad quod ipse [illegible] [illegible] non dicetur ipse [illegible] et [illegible] sed ad [illegible] pro [illegible] et concubina et sic [illegible] Bar. in l. penultima ff de concubi. et sic Bar. in l. penultima ff de concubi. [illegible] quod si aliquis accipit illam in uxorem filii ante quod [illegible] non sunt legitimi de quo est hic per [illegible] nati non [illegible] et [illegible] de [illegible] ubi est [illegible] [illegible] ita [illegible] [illegible] ipse concubina [illegible] quod ei [illegible] [illegible]
Nota quod consanguinitas presumptive probata impedit matrimonium quod in tertio [illegible] sed non [illegible] [illegible] contractum de quo [illegible] in c. super eo in contractu de quo [illegible] consanguinea uxoris sue de eo qui cognovit consanguineam uxoris sue [illegible] glo. sed hic dicit [illegible] [illegible] quo est non [illegible] quod quo ad matrimonium impediendum [illegible] quod quo ad matrimonium impediendum [illegible] filii sunt consanguinitate [illegible] [illegible] quia filiatio est [illegible] [illegible] [illegible] quia filiatio est [illegible] [illegible] est impedit [illegible] [illegible] quod [illegible] ad [illegible] [illegible] simul et [illegible] [illegible] in l. adoptivus filius in [illegible] i ff de ritu nuptiarum [illegible] est quod [illegible] de ritu nuptiarum [illegible] i de [illegible] et affinitate. Nota quod [illegible] [illegible] plus creditur et maior fides ad [illegible] quod fides est [illegible] [illegible] de [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] possit reprobari per [illegible] de quo tangitur hic in glo. ij et [illegible] in l. [illegible] ff de falsis et per [illegible] in c. i in [illegible] i in [illegible]

sic [illegible] ubi dicit [illegible] esse quod Bar. de quo est [illegible] in lege [illegible] de testi. et ple in c. [illegible] cum et in c. [illegible] [illegible] de testi. et in l. [illegible] ij de testibus. Nota illud vulgatum quod [illegible] per quod [illegible] [illegible] illa talis [illegible] [illegible] quod est [illegible] nisi illa talis [illegible] confessio sit reprobata per [illegible] ita singularis confessio sit [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] probatur [illegible] de [illegible]

Item contra falsum

[illegible] [illegible] causa/ 2° [illegible]/ 3° pena [illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible] 2a ibi [illegible] 3a ibi [illegible] in [illegible] h. d. [illegible] [illegible] notarium vel duos viros [illegible] qui [illegible] acta [illegible] [illegible] si quid [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] nisi [illegible] per acta vel per [illegible] [illegible] [illegible] h. d. [illegible] [illegible]/ Nota [illegible]
Nota quod negativa [illegible] probari non potest [illegible] [illegible] [illegible] potest probari [illegible] ut hic per glo. et per doctores in c. [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] in l. [illegible] [illegible] [illegible]/ et est [illegible] a. l. si [illegible] [illegible] et adde [illegible] i c. i de [illegible] li. vj°. Nota quod non solum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] acta non [illegible] [illegible] [illegible] adde vide id quod [illegible] [illegible] in l. [illegible] ff de [illegible] l. ij ff de [illegible] in l. [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et in l. [illegible] [illegible] [illegible] et in c. i [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] et in c. i [illegible] [illegible] de [illegible]/ Item non [illegible] ubi deficit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] copia notarii [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] 2° [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] notarii [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] quo dicit ut [illegible] fuit in c. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] in c. [illegible] [illegible] [illegible] de fide [illegible]/ adde [illegible] quod aliquando [illegible] [illegible] vel [illegible] notarii [illegible] [illegible] et [illegible] in l. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] quod [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] non [illegible] et per hoc dicunt aliqui quod [illegible] non est de [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in l. [illegible] in [illegible] ff de [illegible] [illegible] ubi glo. et Bar. et per [illegible] in l. ij [illegible] ut lite pendente. Adde est [illegible] in l. [illegible] [illegible] de sacrosanctis ecclesiis ubi dicit quod omnis [illegible] que fit [illegible]/ [illegible] [illegible]

partis et m(od)o alias pendeat q(uod) hic in
mediate appellatio 2o appellatio est decis(io) 25 q(uestio)
fatie est q(uo)d illud q(uo)d n(ota)t Bar in l. si q(ui)s p(ro)
ff de appella(tionibus) ubi d(icit) q(uod) appellatio et acta co(m)pul(sori)
alis. No(ta) [illegible] esse [illegible] ut p(ro)cu(r)at(or)
[illegible] publicu(m) possit citari sine mandato
iudicis. Simo [illegible] hic q(uod) si est q(ui) a
deputatus ad [illegible] faciendas. Bar
[illegible] in l. si C de appell(ationibus) [illegible] et q(uod)
Bal in l. [illegible] C de [illegible] et [illegible]
No(ta) ulti(m)o q(uod) [illegible] acto(rum) [illegible] p(ro)
[illegible] originalia ad [illegible] v(er)o [illegible]
[illegible] et [illegible] male fuit [illegible] qui [illegible]
[illegible] originales [illegible] simile [illegible]
de instrumentis de quo p(er) Bar in l. Se(d)
[illegible] ff de legat(is) ij et p(er) Bar in [illegible]
[illegible] C de fide instrumentorum. No(ta) q(uod) [illegible]
[illegible] est de actis [illegible] instr(umento) [illegible]
[illegible] ut [illegible] Simo hic et in c. [illegible]
[illegible] de offi(cio) dele(gati) nisi [illegible]
[illegible] in actis [illegible]
[illegible] quia [illegible] illi [illegible]
[illegible] originale [illegible] originale [illegible] de [illegible] et illud q(uod) not(atur)
et h(ic) in l. si C de fide instrumentorum
No(ta) q(uod) n(on) credit(ur) iudici nisi [illegible] et
[illegible] documenta [illegible] hic
[illegible] q(uod) acta iudicij possunt [illegible]
[illegible] quia appellatio [illegible]
[illegible] in c. [illegible] de testibus cogendis
[illegible] de quo ut [illegible] in l. si [illegible] in [illegible]
[illegible] ff de iudicijs in l. [illegible] in [illegible]
[illegible] ff de [illegible] in l. [illegible] arbitrum
[illegible] de arbitris in l. [illegible] C de [illegible] in
l. in C de [illegible] adviam tollendo
No(ta) q(uod) [illegible] iudiciorum vel acto(rum)
[illegible] testibus [illegible]
[illegible] ubi n(on) credit(ur) [illegible]
testium in glo(ssa) in c. [illegible] ut hic [illegible]
n(on) [illegible] istorum [illegible] debet
[illegible] fidelit(er) [illegible] singula acta iudicij [illegible]
ordine ponere [illegible] iudex esse [illegible]
quia [illegible] n(on) [illegible] et
dicta testium [illegible] de quibus hic
[illegible] iudicis nisi iudex sibi [illegible]
et de ista [illegible] de [illegible]
[illegible] q(ui)a sibi [illegible]

[illegible] n(on) [illegible] ut [illegible] Simo
[illegible] tu adde [illegible] hic [illegible] q(uod) [illegible] Bar
in l. [illegible] ff de testamentaria tute
la p(er) Bal in l. [illegible] C de fide
instrumentorum [illegible] q(uod) [illegible] Bar et Bal
[illegible] ff de adoptio(nibus) in l. ad
in l. [illegible] ff de iure [illegible] et
[illegible] ff de [illegible] No(ta) q(uod) [illegible]
[illegible] loco [illegible] tabellionis
[illegible] habebit illud [illegible]
[illegible] habebat ille
[illegible] illud [illegible] q(uod) habebat ille
tabellio [illegible] p(er) Bar et Bal [illegible]
[illegible] C de advocatis [illegible] iudicio(rum)
ubi [illegible] q(uod) [illegible]
[illegible] et [illegible]
Bar in [illegible] deputatis [illegible]
[illegible] ad unam [illegible] allega(tio) nota
[illegible] de p(ro)b(ationibus) [illegible] Bal
in c. [illegible] in l. [illegible] ff
[illegible] No(ta) ulti(m)o n(on) [illegible]
de adoptionibus [illegible]
iudicis [illegible]
[illegible] hic in glo(ssa) si
[illegible] et adde glo(ssa) [illegible] in c. [illegible]
de [illegible] li. vj [illegible] allega(tio) [illegible]
q(uod) [illegible] iudicis [illegible]
[illegible] iudicis
delegati [illegible] legem
de [illegible] et n(on) [illegible]
[illegible] arbitraria [illegible]
[illegible] arbitrator [illegible]
[illegible] ad [illegible]
et [illegible] acta
[illegible] nisi [illegible] de p(ro)b(ationibus) [illegible]
iudicij possunt de [illegible]
[illegible] ut hic p(er) doc(tores) et in l. acta ff
de re iudi(cata) et iudex qui negligit [illegible]
[illegible] facit [illegible]

in [illegible] dub. in glo(ssa) **Adnostri[illegible] no**

Dini in [illegible] prima [illegible]
2o [illegible] illa [illegible] ibi [illegible]
[illegible] in [illegible] si [illegible] de la
[illegible] q(uod) n(on) delinquit n(on)
debet admitti [illegible] et [illegible] hic q(uod) n(on)
valet [illegible] qui [illegible]
[illegible] et [illegible] de quo
in c. [illegible] No(ta) hic [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
iudice [illegible] vide distinguendo

ptep sit expung cil teqmu possit possit
ty dici q hic gsuetud alt mepta fuic
omnib lauicor et clicor de quo plic
habe in c. Cu ecclia sentin agnic b de
costitu et in c q cleric b de foro copete
No q gsuet do serviel cum iuri taqu
inviolabili no valz quatur sepior
der alleu csuetud cstinuare fu q not
in c. cu olim b de gsuetud. Si at
repugnaret sole iuri positio Nam tuc vel
let d et hetur in c fi b de gsuet
eti. Nota no q pbacio negativa
no valeat pbanda si opadiisd pba
tu est itentio p affirmativa hinc est
q dr q plus credit duobz afirmativis
q decem negativis ut dr glo in l.
q decem negativis ut dr glo in l.
i. de hisse li. iij illud est declat in l.
Sed gsve in d. si plurib ff de arbi
tris quod declat Bal in l. Actor s
de pba et i allegat glo et doc in c
i. de hisse li. iij illud est declat in l.
data opa in pen talemq epi
acupar no pnt ibi alleg glo vm
q in cetalonus et lx ppj dl Clini
nl gimictes ad viduas et pupuos no
acutent ref quod utz gp dictl testl
dt depone dixo qd pbpit sensu
corporeo hoc notat in c. licet cau J
ti. pm. Dz negativa no cadit in sensu
negativam corpore gore. Illud no
hic pbai gsuetud utp at dumpuata
gsuetudo videatur regulare ptita z futura
de q hetur p glo in no sibi gsue in dc
li. ma de vbz statutu de electione
et glo penultima in dc li ma de
vbz statutu no alienat hetur et c
sit b de gsue et in c. quod ab omni
de vita et honestate clericorum in c. si
de gsuetu li. vj. et p dy in l. et qe
sit longa gsued et p Bar in l. si
in et tibi in s. i ff de legatis j. eti
l. in s. de testu et addi bo tyo in l in
in d. diuis in d. glo quod hz ff de
sepulcro violato Cum causam
omnis dimisso consultacio cuius nar
agendum et ht natt finis diversis
pbault plures antiquis feud testes
et alia adminicula q. d. No sic q p
bandi finibus p libros antiquos fa
gehetur in l. sed aliqs c. de iure de
liberandi et in l. solemnibus c.

de rei vendi in l. fin. ff de pign
obligatione in c. Cu olim j. de verbo
et in c. Cum ipsa de privilegiis li. vj
No limitat hic nobilit hostien
q. libri reperint in archivio
i. scrinio publico alias no credit
ut libris nisi i ill que sunt rio
dici gimedicy quod potuiss videri
sacerdos scilicet ligu sine tamen aun
q tal dux vel poss spectat ad
ecclesiam q no b vm. Nota q esse
nes pnt est pbari p testes quae ut
dixit [illegible] ut si deponat de audi
tu deduo deponat de facto antiquo
circa qd vi est Bal in l. Commodissime
in penultima colunpnia c. de testib
et Clari ubi dicit q suff q testes
deponunt de audito antiquorum et
quod li opinione quae a facta sunt multa
antiquitus opinio generalis habet. Et
est q instur q si dicitur no hz inscitu
de finib possessionibz si hz hz generalis
opinione apud omnes qd sibi suff
allegat doct. Item in c. Cum causa
de prima colunp. Nota no testes ut
tu glo q credit scripturae repti
in lapidibus i pncttibus vel columnis
de quo ut hetur p glo Panor
et Bal in l. monumentorum c. de
religiosis in l. testatu ff de cond et
de nostra p Franciscu Aragonu i
l. fi. ff. de operibus publicis et gsideat
quia forte pt dici q hinc di sententi
fuit pbarum b no i d. Et e. dispositum
put lict in l. similiter in l. ultima i fi
Causam matri ff depositi vel
omnis dimisso consultacio et responso
ra ubi Thadeum q. d. in c. Replicat
pnt matrimonio pcipuali virginitatis p
puelle q. d. No q pendente qone
matrimoniali in qua fuit dubiu
de copula no dct uxor restitui vro
de copla no dct uxor restitui vro
nec alis gsumari posse pbari aserent
copulam no intervenisse. Alij vo casib
in quibus no sit restituta uxore hut
q. i. ut late no q. et in c. Lras
in c. i de restitucione spo. No 2o q ubi
agit ad dissolvendum matrimonium gtra re
ligionem in gressam no obstam pbaro
facta et publicatione testium pot hz
alij testes pdnci sine cap. ut durete
gryo capitul. Nota de 2m hostien

q istud idem hic / q illud sup quod de
ponit subiicit visum quo tamen non pt
tre loco ponctico attestacionum et tes
tium subordinacio et ideo dici pt in as
pectione confirmand. l. Si in emptione stant
in c. ad offerend similit require dixi s q
est simile / modo sup dominum Antaranum
qui dicit q hic scit obtinuisse in quo
fecit testes examinari sup instancia loca
lis facta publicacione / Tercio no q
lig creditur pcts in arte sua magistri
de cardinalium illis qui sunt magri
pati de quo dic ut dictum fuit in c
proposuisti i c / No q privilegium virginitatis
maxime est quia replet paradisum [illegible]
q i / In specie et quia sola ipsa virginitas
potest esse causa [illegible] [illegible]
s / sanctum et quod est [illegible] cum

Cum bone memo[rie] [illegible]

ponit causam commissam [illegible] alios
ty ut [illegible] / acta coram [illegible] judi
cibus fuerint fidem coram [illegible]
hic q / acta [illegible] debet esse [illegible]
judices de quibus dic ut [illegible] in c / [illegible]
[illegible] q debet esse coram [illegible]
[illegible] dici q hic ponit facti [illegible]
[illegible] non [illegible] / No q
q non [illegible] in dubium [illegible]
[illegible] q si quis dicat / non nego
tale quod [illegible] q videatur illud
[illegible] de quo dic ut [illegible] in l. / Si duo
[illegible] ff de [illegible] / Hic
[illegible] q acta / judicij [illegible] probari
[illegible] / [illegible]
[illegible] possunt probari p testes dic ut fuit
dictum in c / [illegible] / [illegible]
[illegible] hic probari q de / [illegible] / [illegible]
non [illegible] tenuo quia hic fuit cause
commissio q p / [illegible] cui successit
/ [illegible] quo mortuo successit [illegible]
[illegible] ultra tres annos et de
[illegible] fuit / [illegible]
[illegible] / et [illegible]
q causa decidi q [illegible] actis q non [illegible]
si [illegible] fuisset p[illegible] p [illegible]
[illegible] ff / [illegible] de quo [illegible] dic
q [illegible] c [illegible] de judicijs
/ [illegible] q pt dici q hic [illegible]
[illegible] facti [illegible] et melius q hic
[illegible] de actis que pertinent ad [illegible]
[illegible] que non [illegible] / [illegible]

[illegible] in actis que pertinent ad lit[is]
ordinacionem de quo plene in c [illegible]
que et in c [illegible]

Testis qui sup [illegible] De prob[ationibus] de testibus
[illegible] et de attestacionibus
[illegible] testimonium dicit

P[rae]**terea sancto**[rum] / Dictum est sup de
probacionibus in generali sequitur videre de
[illegible] / [illegible] ad probandum [illegible] No q
testis debet esse / [illegible] et idoneus reputari
q quo p aliquam exceptionem non repellitur
quia quilibet presumitur idoneus nisi probetur
in contrarium [illegible] / [illegible] p testes [illegible]
p [illegible] / [illegible] de quibus [illegible] / [illegible]
[illegible] // [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p testes quam [illegible] reputatur
[illegible] quia [illegible] / [illegible]
de / [illegible] et fide in [illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible] in q [illegible]
[illegible] q [illegible]
[illegible] q [illegible] in [illegible] / [illegible]
[illegible] ponit [illegible]
[illegible] / [illegible] ibi [illegible] in / [illegible]
[illegible] / testes [illegible] testimonium dicere non
[illegible] debent esse fideles et idonei
[illegible] / [illegible] [illegible]
testis [illegible] in l. [illegible] de
[illegible] et c i in [illegible] / [illegible] de investi
tura [illegible] et vassallus [illegible]
ubi est [illegible] quod ipse appellat [illegible]
/ [illegible] si testis [illegible] a me ne
[illegible] testimonium [illegible] et [illegible] q
valet testimonium / [illegible] q [illegible] in c i
[illegible] / [illegible] ad [illegible] adversa
[illegible] fuit [illegible] / [illegible] q
[illegible] testificandi debet esse gratuitum et
[illegible] testes non debent [illegible] vel
[illegible] de quo dictum fuit i c
ut [illegible] / [illegible] q si testis [illegible]
[illegible] de loco debent [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] de quo plene
[illegible] / [illegible] testium [illegible]
/ [illegible] q [illegible] et / [illegible]
[illegible] patrimonium et [illegible]
[illegible] q [illegible] / [illegible] et [illegible]
q in non licet ubi [illegible] glo / [illegible] q testis
[illegible] / [illegible] q [illegible] glo de
[illegible] q si de [illegible]
[illegible] ubi [illegible] fuit [illegible]
a hominibus qui [illegible] habent

que aut sunt illa que det fieri pie
mmos et quis dicat icimmus in glo de
test. de i [illegible] ubi refert que det fieri
p icimmos ulti no tex i asumitur
qui probat q [illegible] test. in spirit. tpe quo
testes in recipit contra at si testes p [illegible] prima
instia fiat i [illegible] ul excommunicati
ul contra dt ut in l [illegible] ad testium in
[illegible] conditionem ff de test. in c p[illegible] de
test. [illegible] p Jo. An. in c [illegible] litteris
Inuenire Domi de re [illegible] in [illegible]
primo ponit dictum [illegible] illud probat lege
3o [illegible] ubi [illegible] 3a ubi
[illegible] nulla est receptio tes
tium [illegible] non citatum [illegible]
at dictum testes non citati valeat [illegible]
git hic p Bar et in [illegible] de [illegible]
re [illegible] et p Bar in l [illegible] post legatum
in [illegible] ff de [illegible] quibus ut in
dignis et adde tex q habet tex i [illegible]
[illegible] in [illegible] q ubi ait qd ubi
agitur de [illegible] valet dictum testes
tex si sponte se offerat [illegible] q amoto
[illegible] citacionis de quo [illegible]
iudicis [illegible] de offi dele et in l [illegible]
Consuluit [illegible] in quolibet habet q [illegible]
quo [illegible] iudex in quolibet habe q [illegible]
[illegible] citacionis [illegible] Bal in
[illegible] de milite vasallo qui contumax
q illud non [illegible] locum in [illegible] feudali [illegible]
adde tex [illegible] habet p Jo in c [illegible]
[illegible] de appella [illegible] q [illegible] det esse
[illegible] in receptione testium q [illegible]
lege p ut habetur in glo quia sufficit
q [illegible] citetur ad videndum iurare testes
[illegible] si [illegible] alicuius [illegible] contestatis
et partes sint citati ad videndum iurare
testes ul audiendum [illegible] tal receptio
[illegible] placito tenetur [illegible] q [illegible]
legitas in l i [illegible] de [illegible] et in l [illegible] furiosi
ff de re iudi [illegible] p Jo An in c quoniam
[illegible] de elec et hic [illegible] subtiliter q
alit vide refert [illegible] de [illegible]
[illegible] Jo An et Bar [illegible] hic [illegible]
[illegible] si duo sint [illegible] et [illegible]
sint [illegible] contestatis et alii [illegible] testes
[illegible] talis valeat [illegible] q [illegible]
[illegible] contingens in [illegible] causat [illegible]

[illegible] fit q [illegible] in c [illegible]
[illegible] de [illegible] li vi [illegible] vide
q quo ad receptionem testium [illegible]
[illegible] sufficit citatio ad
[illegible] de quo p Jo An et dictum [illegible]
in c [illegible] de dolo et contumacia et p [illegible]
in [illegible] de regulis iuris li vi
et p Bar in l [illegible] in [illegible] ff de [illegible]
Anomia aliqua | non infectus [illegible]
[illegible] testificat [illegible]
de [illegible] agitur [illegible] vide hic
probat q [illegible] possit [illegible] ad
iudicium de quo [illegible] vide q habetur in
c [illegible] de iudi li vi [illegible] q iudex
[illegible] de [illegible] pt [illegible]
[illegible] de quo in c qualiter et [illegible]
de acc et det [illegible] iudex diligenter [illegible]
[illegible] q [illegible]
tex q post publicatas attestaciones [illegible]
iudex ex officio recipe testes de quo
in c [illegible] et p Bar in quoniam
[illegible] que [illegible] iudex maleficiorum [illegible]
q [illegible] delicti ad mittitur ad testifi
[illegible] de quo in c [illegible] et i c
i [illegible] li vi [illegible] q habet [illegible]
[illegible] si quis [illegible] q [illegible] hic vult
q testes [illegible] se et est [illegible]
[illegible] hic agebatur de [illegible] non poterat
[illegible] in [illegible] apud [illegible]
[illegible] de fide [illegible] ponderat
[illegible] hic agebat de [illegible] glo
In omni negotio | primo ponit dictum
[illegible] probat illud duabus [illegible] ubi
q [illegible] est ubi
[illegible] alibi [illegible] intendit in [illegible]
[illegible] p dictum [illegible] et alterius [illegible]
[illegible] illud [illegible]
[illegible] ul [illegible] adiuto c [illegible]
[illegible] ponderat q hic [illegible] illa [illegible]
[illegible] positum in [illegible] lege
[illegible] dr [illegible]
testi [illegible] fac in c [illegible] de
testu [illegible] non [illegible] modum [illegible]
aliquod [illegible] lege fac q [illegible]
[illegible] quis [illegible] fa p [illegible]
det [illegible] lege [illegible] canonis
et [illegible] Jo An [illegible] legistas aliqui [illegible]

faciunt | Ultimo no 2° quod q iste i te
in causa de matrimonio et dud hic dicit
de ae [illegible] non pt ad intelligi de teste [illegible]
dali | It de qualit requirit q spectat ad
[illegible] petit It pt intelligi q causa
decidit p iurat de quo i c fi j de iure iu
rando et de in [illegible] Unde i c [illegible]
b de iudic no xx q [illegible] et dis
[illegible] fama et fortuna fides in testibus ipsi
requirit [illegible] an sunt vel liber Sexus an
vir vel mulier | etas quia debet esse pubes
discretio q habeat discretionem fama quod
sit i famis | fortuna q non sit pauper | fides q
non sit hereticus

Cum dilectus

Primo ponit
[illegible] 2° non [illegible] | 2° ibi [illegible]
2 hic intendit [illegible] ponit quales debet
esse et quare | iurare debet qui super consan-
guinitate deponit et est spalie in hoc casu
q consanguinei preferunt aliis | No ar q ad
separationem matrimonii duo testes sunt suffi
cientes et illi de parentela ad probandum de
consanguinitate [illegible] de sua gene
logia i formati preferunt aliis l de tutela
c de [illegible] et de [illegible]
admittuntur seniores et meliores [illegible]
[illegible] It no q [illegible] consanguinitatem iurare
debet hic [illegible] deponit in [illegible]
est intelligendum quando casu quo admitti de
auditu admitti et de credulitate quod quo
pt dici ut hic p doctores | No q testes
debet iurare remoto odio amore timore
amicicia ut hic in glosa |

In suis [illegible]

Primo ponit
dubium | 2° [illegible]
determinat et [illegible] ibi 2° i [illegible]
2 hic dr in [illegible] plati et clerici qui [illegible]
[illegible] testificari [illegible]
[illegible] | No q [illegible] plures
[illegible] de quo dic ut habetur
habetur in c [illegible] de [illegible] li vi° et
[illegible] in l plures ff de [illegible] | quibus
[illegible] | primo in c [illegible] in glo i
[illegible] c li vi° | illa [illegible] sufficiens
qui [illegible] ad agendum et defen
dendum de quo i c | [illegible] de [illegible]
| No q [illegible] non pt esse testis in causa
quam [illegible] de quo i l si ff c de testi
[illegible] | It [illegible]
p [illegible] i l [illegible] in [illegible] | It [illegible]
ff de offi [illegible] et p Bal in l omnibus c
c [illegible] in c [illegible] li vi c [illegible]

i c et in c dilectorum in [illegible] et
| [illegible] et p doc hic qui [illegible]
quid de [illegible] quid de [illegible] de hoc
dic plene in l qui de testamento in
[illegible] ff de testi | Ponit est hic doc
[illegible] quid de venditore quid de donatore
quid de [illegible] quid [illegible] ut hic
p [illegible] | It ultimo q
ibi admitti [illegible] universitate ut hic
quia illud quod [illegible] universitatis non est
singulorum [illegible] qui [illegible] mittit
q [illegible] utilitas i universitate non
[illegible] singlis [illegible]
dicit [illegible] | [illegible] se dubitatur
[illegible] ut [illegible] de [illegible] in l si
[illegible] universitate de
quo c [illegible]

Ex parte [illegible]

Primo [illegible]
[illegible] | 2° [illegible]
[illegible] | 2° ibi [illegible]
[illegible] | It [illegible] subsidium quia [illegible]
iustificat [illegible] ponit [illegible]
[illegible] | 3° narrat [illegible]
[illegible] | 4° narrat [illegible]
| 5° narrat [illegible]
[illegible] ibi [illegible] | 3° ibi [illegible]
| 4° ibi [illegible] | 4° ibi [illegible]
| It 2° [illegible] | [illegible]
| [illegible] si [illegible] narrata
| 2° [illegible] si non sunt [illegible] | 3° ponit
clausulam [illegible] de [illegible] testibus
| 2° ibi si [illegible] | 3° i testes et hic dr in forma
| [illegible] q testes est [illegible] publicationem
testium [illegible] | [illegible] | [illegible]
q [illegible] [illegible]
[illegible] tpe non [illegible]
[illegible] q [illegible]
in [illegible] c et [illegible] | [illegible] pt
[illegible] exceptionis [illegible]
testes [illegible] publicationem h d
| [illegible] | [illegible] | Appellatio [illegible] ad finem
[illegible] exceptionem non iustificat
[illegible] exceptionibus est [illegible] vel [illegible]
oblatam [illegible] ad finem de [illegible]
| [illegible] exceptionis [illegible] eius
q oblatam [illegible] | Appellationem non iustificat
nisi [illegible] appellationem sit [illegible] ut [illegible]
[illegible] h d | [illegible]
| [illegible] et eius
oblatam [illegible] tpe quo | [illegible] non [illegible]
[illegible] exceptionem et [illegible]

no instificant appellacoem . h . d . Et princi[illegible]
hic p[er]mitte q[uo]d habet[ur] in c. [illegible] porta i
[illegible]o et in c. ut debitus in fi. [extra] de appella
et clemen[tina] appellanti e ti. et in c. [illegible]
tom [extra] de oppresso et in [illegible] b[illegible] de dici
vel decisi Nota q[uo]d ad instificandum appellacoem
utile est allegare tytulum et hoc clare
q[uo]d agitur petitorio Sed an id sit si agatur
possessorio dic ut habetur in c. licet causam super
ty[tu]lo illo in c. [illegible] ibi [illegible] de restitu[cione] spoli[atorum]
ubi est habetur Item antiqua possessio sine
ty[tu]lo valeat in beneficialibus et quant[um]
tenet[ur] q[uo]d no p[er] c. i [extra] de regula [illegible] in
vi[to] de quo p[er] [illegible] in c. illud de p[rescri]p[tionibus]
Nota scilicet q[uo]d licitum est allegare p[re]scriptionem
[illegible] annorum cum adhesione [illegible] unde
[illegible] pella [illegible] et amplius [illegible]
dic ut dictum fuit in c. licet causam B
de [illegible] Nota q[uo]d impetrare [illegible] p[ro] [illegible]
de [illegible] ut illud removeat a beneficio
q[uo]d [illegible] ut illud removeat a beneficio
[illegible] ut in glo. [illegible] an alius
[illegible] possit super beneficio impetrare dic
laicus possit super beneficio impetrare dic
ut habetur in c. [illegible] adeo B de rescriptis
in c. fi. [extra] de p[rescri]p[tionibus] Nota hic dupliciter [illegible]
ex qua q[uo]d petitur removeri a beneficio de
[illegible] causa dic ut habetur in c. [illegible]
[illegible] et in c. [illegible] B de filiis presbiterorum
de [illegible] 2a dic ut in c. [illegible] [extra] de [illegible]
[illegible] clericorum et mulierum et [illegible]
q[uo]d [illegible] non admittitur ad p[ro]
[illegible] ex [illegible] appellacione [illegible]
[illegible] admissione [illegible] et est [illegible]
[illegible] facienda ut in c. [illegible]
[illegible] porta [extra] de appella Nota super [illegible]
[illegible] non sufficiat ad instificandum appellacoem
offere probacionem [illegible] verbo [illegible] debet [illegible]
de [illegible] nec testes ad [illegible] intelligitur
[illegible] [illegible] in c. [illegible] porta [extra] de appella
[illegible] [illegible] hic et [illegible] replicare [illegible]
[illegible] non debet [illegible] ut veniat [illegible]
q[uo]d [illegible] no. l. q[uo]d dicimus ff de solucionibus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
q[uo]d cassata [illegible] cassatur confirmacio et e
[illegible] confirmacio [illegible] non valedat
actum [illegible] nullum de quo i c. [illegible]
[illegible] de concessi prebende et in c. i [illegible]
de confirmacione utili vel inutili ponderatur est
hic q[uo]d [illegible] est nulla [illegible] cassari 2o

est utile p[re]sentacionem libelli [illegible] q[uo]d
habetur in l. i. [illegible] i ff de feriis Nota [illegible]
[illegible] glo. super [illegible] q[uo]d iudex
delegatus [illegible] et debet [illegible] possessione
[illegible] et p[er] illud c. [illegible] [illegible] [illegible]
p[er] aliud [illegible] et est post infra annum
q[uo]d non habuit pacificam possessionem [illegible]
si [illegible] fuit [illegible] [illegible] et inducta
defendens de qua in c. [illegible] [extra] de [illegible]
[illegible] [illegible] est vide [illegible] in l. [illegible]
et [illegible] ff de [illegible] possessione et in l. [illegible]
possessori [illegible] ff de iure [illegible] Nota [illegible] in c.
i de [illegible] li. vi[to] iudex debet mittere ad

Si quis testium

testes qui ad causam
[illegible] venire non possunt . h . d . Nota q[uo]d
qualitates [illegible] que non [illegible]
[illegible] ad iudicium [illegible] testimonia
et quales et quot debeant esse persone
que mittuntur [illegible] doctores ad ea
que habetur in c. [illegible] de [illegible] in vi[to]
et [illegible] si est tabellio [illegible] [illegible]
requirunt due persone loco [illegible] que
habetur in c. [illegible] ty[tu]lo superiori [illegible]
[illegible] pondera [illegible] in dicto c. [illegible] ubi
[illegible] dicit in singulari unio [illegible] [illegible]
aut aliam [illegible] [illegible] et [illegible] illud
in [illegible] causa simili [illegible] [illegible]
[illegible] iudex [illegible] accedere et [illegible] testes
[illegible] [illegible] illud q[uo]d habetur in [illegible]
[extra] de offi[cio] delega[ti] Nota [illegible] glo. [illegible]
[illegible] omnes doctores [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] et similiter [illegible] testium [illegible]
[illegible] non cogitur [illegible] [illegible] testio[nium] [illegible] de
[illegible] simili [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] forte p[otes]t
melius dici p[er] illud q[uo]d habetur in c. i de
opere novi nuncia[cione] [illegible] [illegible] [illegible] fiat
[illegible] p[er] istam decretalem [illegible] q[uo]d [illegible] non
cogantur [illegible] venire ad iudicium ad testificandum
[illegible] [illegible] mittere ad eos ut hic c. [illegible] et [illegible]
de novo [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] legem
non de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita
[illegible] statuta [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] adiunatur vel 2o p[otes]t dici q[uo]d
hic sit replicata illa [illegible] opinio que ibi
replicatur [illegible] [illegible] q[uo]d si aliter [illegible] [illegible]
non p[otes]t testes cogi [illegible] [illegible] [illegible] q[uo]d habetur

in simili in cle. de pre. qm contingit et
est in dicto capitulo consuluit

Sicut nobis est. In hoc consultatorio seu
responsio 2a ubi supra quo et hic attendit
a summa ex corrupti et propterea ad testimonium
non debet admitti h. d. Nota quod testi asserenti
contra iudicium quemcumque eius ex quo iudicium
diffinitum non creditur et si esset prius dictum tamen
esse forma que ex sui natura non solet tradi
sive a re iudicatum. Dic est forma di
vorum que non retractatur ex sola probatione
corruptele testium quia per illam probatur
testium et ad retractandum aliquid matrimonium
quia tamen non est integra 2 quia probatur
esset sententia de quo dic hic in glo. penul.
et sic iste textus ad hoc per ipsum in l.
cum ff. de testibus de quo in c. licet causam in c.
Nota quod quando testes ex corruptelam fuerit teste
mortuus et erit periurium tamen facit quasi
numerandum a se processum de quo in glo.
finali in c. fraternitatis in c. et nota
tali testi non solum pena de periurio sed est
de adulterio cui causam dedit sine sit
duplex adulterium sive unum quia ut contra
rane corale vetetur sed que tangit de
cuius hic et hoc vi q. i. multe in c.
licet quorum ii de iudeis in cle. i in est
quibus de privilegiis per legistas in l. quamvis
C. de servis fugitivis in l. vulgaris ff. de
furtis ubi non cum aliquis committens furtum
a una parte quod presumitur committere in toto videtur
quod committit in toto sed punitur in quo
committit furtum. Sunt intelligitur de
uno adulterio cum committens plura debeat
puniri ista lex est ibi vulgaris intelligi
debet. Item nota quod ubi ex falso testimonio aliquid
illicitum sequitur puta ut adulterium hic
vel mors si forte testes deposuit super
adulterio debet tunc testis de capitali sub li
ff. de falsis. Nota textum in c. quod qui
dat causam rei illicite tenetur ad omne illud quod
sequitur. Sed contra istud videtur quod fortior facit
et quod habetur in l. verum ff. de furtis ubi
habetur quod si quis fregit hostium meretrix
causa libidinis et fures intrant domum
quod ille qui fregit non tenetur de furto sed
est quod hoc adultera in l. qui in mare in prin.

ff. de furtis c. ti ponderat tamen quia Bar.
dicit in dicta lege. Verum quod tenetur legis
aquilia. Nota quod laicus potest clericum compellere
ad testimonium perhibendum coram iudice se
culari si alias testes haberi non potest
tamen debet prius iurare in manibus episcopi

Veniens. Primo ponit petitionem presbiteri
2o illam ex audit et causam reddit 3a
et nos h. d. Clericus nummos et cum
non testificantur est in crimine symonie
h. d. Nota quod remittere aliquid temporale pro
consequendo aliquid spirituale inducit sy
moniam quia utilibus paria sunt
remittere et dare in c. penultimo in de
symonia ponderat tamen quia hic non
fuit sic remissio sed promissio de remi
tendo/ita quod vide Baldus in l. sine
apud acta C. de transactio et in l. si
curatoris C. de pactis. Nota quod quando clericus
non habet unde possit sustentare parrochiam
tenetur sibi ministrare sumptus/ita
quod in hoc glo. de consec. di. i. omnis persona
debet offerre deo aliquid. Nota quod sortem
crimine non admittitur est in crimine exceptio
quod tamen nota quod habetur in c. i. 3 c. licet ii
ut admittatur in crimine heresis dic quod habetur
in c. in fidei favorem li. vi. Sed ut admittatur
in crimine lese maiestatis dic ut habetur
vi q. i. si quis cum militibus. Ultimo
nota quod dictum crimine non creditur fallit in
aliquibus casibus de quibus in spe. hic
et in est respar ... hic tamen fallit
et per glo. ... vi di. tantum neque
et in c. licet causa ii ... sic quod habetur
per Bar. in l. Theopompus ff. de dote
prelegata et in l. si ff. de operis stipula
addere est casum in l. quoniam C. de
prevaricatoribus l. et cum l. 2a ubi vi
Bal. in l. a bone fidei C. de rebus creditis
ubi ponit quod unus testis probat ab
utraque parte et producitur per partem dat presumptionem a
tamen/contra alle unus pro plene et excludit
quod si partes consentiunt in perpetuum et in dicto
quod facit plenam probationem et in nota in propria
tamen tunc facit semiplenam. Nota quod duo
semiplene probationes faciunt unam plenam
probationem ut in l. ... et hic glo.

Causam que. Primo decisa consultatio

Ro responsio / 2a in districtum successoris
nec recepte in uno iudicio valet et fidem
faciunt in alio inter easdem vel easdem
personas et in eadem re ut ff de re iud. [illegible]
et dicitur plene per legistas in l. ij C. de
fructibus et lit. expensis et in l. si
de re iudicata / et producti ista que testes
recipiuntur per iudicem quod est si recipiatur
per arbitrum dic ut in iuribus allegatis
in glo. illi que ista transferri causa quoque
transfertur de uno iudice in eius successorem,
quoque de iudice a quo ad iudicem ad quem,
quoque de uno iudice in alium alterius territorii
vel causa quoque de curia in aliam vel causa
quoque de una curia in aliam quoque de
uno eodem administratore in cuius mu-
tata causa sive curia de hoc in l. [illegible]
ff. [illegible] [illegible] quoque de uno
in successorem eius [illegible] vel [illegible]
de quo in l. si eum [illegible] ff. de fide instr.
in c. [illegible] in c. [illegible] de iudiciis
ultra nota quod acta litis et cause faciunt
fidem coram aliis iudicibus de quo
hic per doc. qui distinguunt / aut instantia
est perempta aut non / 2 [illegible] aut sunt
acta iudicii aut acta cause de quo
vide glo. in verbo defensiones in cle. i de re
de [illegible] [illegible] / ille distinguit quia quedam
sunt acta completa et quedam non completa
et quedam respiciunt effectum instantie et
quedam negotium principale / ille distinguit utrum
attestationes sunt publicate vel non in
tali membro et tunc notandum est ut [illegible]

Cum inimicus et acta cause
[illegible] decisa consultatio 2o [illegible] 2a
non latuit in summa hec intendit clericus
in causa [illegible] sive admitti ad testifi-
candum dummodo alias sit idoneus ut d. Nota
quod in textu [illegible] quilibet de [illegible]
est idoneus testis quod intellige [illegible]
que sunt in ipsa [illegible] in c. veniens
ad finem [illegible] que sunt [illegible]
[illegible] si aliquid tamen venit ad appli-
candum in textu particulariter venit aliquid sin-
gulis ut singulis non dicitur idoneus secus
si tamen applicatur [illegible] et [illegible]

[illegible] solum questio de [illegible] et pas-
[illegible] [illegible] de quo per [illegible] in l. [illegible]
C. eod. utrum autem [illegible] possit esse testis
vel iudex [illegible] [illegible] dic quod
non in glo. [illegible] [illegible] pendentia
utrum autem prelatus vel [illegible] aut aliquis prelatus
possit esse testis in causa propria vel ecclesie
dic ut dictum fuit in c. [illegible] / propter possit
esse iudex in glo. in verbo ordinariis in c.
[illegible] de privilegiis li. vj et [illegible]
[illegible] [illegible] in c. [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] / nota quod habilitas ad aliquem actum
respectu unius impedimenti non tenetur habilitas
respectu alterius impedimenti / et ideo si clericus
a [illegible] vel [illegible] est idoneus testis
in causa ecclesie sic nec in propria [illegible]
habetur in c. statutum in [illegible] in verbo cano-
nicus de rescriptis li. vj et in c. [illegible]
de [illegible] c. li. et [illegible] de [illegible]
[illegible] / ille [illegible] in glo. quod testes
utriusque partis debent esse [illegible] quia non
[illegible] / 2o nil debet [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] non licet ff. de regulis iuris non debet
/ ille dicunt quod quod clericus non debet esse
testimonium contra clericum [illegible] si [illegible] in
[illegible] [illegible] tunc [illegible] ut in glo. c.
[illegible] filius contra patrem non compellitur
contra alios in [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] de [illegible] qui confessus est de [illegible]

Super eo [illegible] / [illegible]
[illegible] consultatio et [illegible] in [illegible] et
hoc intendit crimine non probato repellit
testem a testificando [illegible] de illo crimine non
sunt condempnatus alias ut d. Nota quod crimen
repellit testem a testificando [illegible] in causa
criminali / et [illegible] si [illegible] que [illegible] non
sunt de illo crimine confessus vel condempnatus
[illegible] et [illegible] [illegible] glo. et [illegible]
et [illegible] [illegible] et in c. i de [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / quod [illegible]
[illegible] quod sit condempnatus [illegible] forte [illegible] dicitur
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et simile
[illegible] quod dicitur in textu [illegible] glo. [illegible]
[illegible] in l. qui iudicio ff. de accusa. in l. [illegible]
[illegible] ff. de [illegible] in l. [illegible] ff.
de accusa. in l. post [illegible] ff. [illegible] et [illegible]
sunt de [illegible] glo. in [illegible] [illegible] [illegible] lege

Iulia nec obstat quod calumpniatur allegatur in glo. que facit quod requirit quod deputato quo ad effectum de quo ibi est quod quis efficiatur infamis. Infamia quia solum probato crimine istud fieri non potest ut dicit glo. [illegible] in l. [illegible] ff. de [illegible] nec credo esse tutum dicere quod omnes iste leges loquuntur de crimine [illegible] infamia [illegible] et potissime [illegible] quod dicitur in l. [illegible] ff. de [illegible] qui non quod femina. Nota quod quo ad hec ut testis repellatur [illegible] opponi [illegible] ut [illegible] possit super hoc facere [illegible] glo. dicit quod sit [illegible] et [illegible] c. [illegible] archidiaconi [illegible] c. [illegible] de [illegible] que eiusdem et hic [illegible] ff. de [illegible] in l. [illegible] de [illegible] tenet [illegible] que redacta sunt [illegible] quia [illegible] iudicis officium [illegible] Nota in c. [illegible] de postulatione prelatorum [illegible] quota fides sit testibus adhibenda [illegible] arbitrio iudicis [illegible] ff. de testi.

De cetero laicos [illegible] abilla [illegible] tertio [illegible] [illegible] determinat [illegible] ibi [illegible] ibi [illegible] hoc dicit laicus in crimine [illegible] clericum [illegible] testificari [illegible] ut [illegible] laicus in criminali [illegible] testificari [illegible] clericum accusatum [illegible] Nota quod [illegible] qui non potest accusare non potest testificari ut hic [illegible] clericus admittatur [illegible] laicum [illegible] tenet [illegible] Nota [illegible] quod [illegible] [illegible] glo. [illegible] [illegible] dimittat [illegible] ut [illegible] dicit ibi glo. [illegible] dicit [illegible] ut hic [illegible] et adde quod [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] de teste in [illegible] in principio [illegible] Nota quod [illegible] clericus officii [illegible] adiutorium [illegible] beneficio quia [illegible] de beneficio sibi collato [illegible] ut in glo. [illegible]

Iudicatus ecclesiasticus ponit duo dicta principalia [illegible] ibi et [illegible] in forma

Nota datur [illegible] dilacio sine [illegible] [illegible] Nota quod in causa [illegible] et [illegible] non sunt [illegible] testes [illegible] et in [illegible] causas [illegible] que aguntur in foro [illegible] similes que in foro seculari [illegible] spirituales [illegible] vel dic [illegible] spirituales. Nota [illegible] modo [illegible] dicit via producendi testes que [illegible] quia [illegible] producti [illegible] trina productionem quia [illegible] produci post publicationem in c. fraternitatis [illegible] at si [illegible] dicit ut hic [illegible] et [illegible] qui [illegible] plene [illegible] in [illegible] ac qui semel c. de probationibus. Nota quod productio testium impedit [illegible] [illegible] lapsum dilationum [illegible] testium [illegible] conclusionem [illegible] in causa [illegible] et publicationem attestationum [illegible] testificatur [illegible] pluralitate productorum. Ultimo nota quod [illegible] testium [illegible] ut in c. [illegible] [illegible] publicationem et est [illegible] quia [illegible] secreta

Cum tu fili primo [illegible] secundo illud [illegible] ibi [illegible] forma [illegible] dicta testium que videntur esse [illegible] pondera diligenter [illegible] testes [illegible] non [illegible] reducti ut [illegible] tenet et [illegible] pondera [illegible] non [illegible] de quo hic [illegible] et [illegible] in c. [illegible] de [illegible] c. [illegible] Nota quod [illegible] testes actoris [illegible] testibus rei [illegible] reduci debet [illegible] [illegible] actio [illegible] pondera quia videtur [illegible] non solum ad hec ut [illegible] hic reduci non solum [illegible] ut probent et [illegible] pena [illegible] [illegible] est hic casus singularis qui [illegible] [illegible] et [illegible] tenendo quod [illegible] actores [illegible] dicit hostiensis qui dicit se [illegible] notitiam facti [illegible] vide hic [illegible] dictum [illegible] de quo [illegible] stipulationem in [illegible] ff. de [illegible] obliga. et in l. [illegible] appellata ff. [illegible] pondera [illegible] quia [illegible] tenendo quod esset

vel pt istud procede quia tunc dici qr
tunc probari potuit corpus contractus nisi
dicas quod fuit tamen absoluti actum
non probante ut est in l. si certe ff de
probat. Item quod testes reducuntur ad concordiam
multis modis quia per multiplicationem dictorum
ut hic quia intelligendo dictum unius gre
et dictum alterius minus aliquam per repetitionem
aliquam inter se dictum unius secundum vitam
tamen aliquam principium et finem de quo
per dominum Innocentium qui concludit quomodo
modis quibus concordantur leges testes
per concordari. Item non casum in quo
sit concordia testium quod intelligi per
ut dicit glo. et in c. primo in c. cum
contingat de offi. delega. et glo.
in c. i. [illegible] c. qui [illegible]
in l. in [illegible] ff si cui petat quod
intelligunt istud c. quod testes erant hic
inde pares secus si prima pars fuisset
plures vel meliores quia tunc stat illis
et non fit gaudium de quo hic per dominum
qui tenet contra. primo post Bernardum
fraternitatis tuae. Item secundo adversus
responsio tertio responsione determinat
ubi ubi dixi. Item ibi recepte et hoc
dicit in summa concurrentia appellationis super novis
articulis tamen testes novi et antiqui produ
cuntur h. d. Respondeo quod prima consultatio
differt a secunda in duobus quia prima loquitur
de novis testibus et quod fuit testibus re
nunciatum. Secunda solum de antiquis. Item nota
pro et contra. Item in tamen appellationis dicitur causa
principali et quod tenetur tamen in prima causa
quod simili dicitur causa tamen si diversa
per illud quod habetur in rubro et nigro. Item
licet in una causa causa tamen iudicare et
ii. q. vi. si quis quacunque consuetudine
habetur in c. consuetudine de appella.
et patris addendo quod non est omnino diversa
nostram per illud quod habetur in l. ita demum
C. de procur. quarta l. in ii. ff iudicatum
solvi et fuit notatum in c. cum quis C.
Nota istud coniugatum quod non allegatum vel
probatum in causa principali allegari et probari
in causa appella. quod est verum nisi sciens fuisset
obmissum ut in dominus Innocentius in c. ad audientiam
et in B. de [illegible] de quo ibi per dominum

Io. de Imola qui tenet contra. Pondera
quod dominus Innocentius hic in fine forte sentiat
contrarium. Item limita illam regulam si est appella
tio a diffinitiva secus si ab interlocutoria
quod habetur in Cle. appellanti de appella. quod facit
etiam de iure civili per illud quod habetur in l. dictum
ex tunc in et premittitur de iure civili per illud
quod habetur in l. ante preterea ff de minor.
ff de mor. et probatur in l. eius ff de appella.
recipiende nisi esset talis interlocutoria quod
habet vim diffinitive ut vult Bal. in l. preterea
in penultima columpna C. de temporibus
appellationum et in vl. Item nota peto. Item non quod
in tamen civili testis qui semel tulit testimonium
contra aliquem potest fieri inimicus si tamen re
lit ipsum testificari ut in c. venientes de accu
sa. et in glo. hic. Nota quod ubi testes tantum
producuntur super novo articulo tamen debet iurare
quod debet procedere quod primo iurant super quo ad hoc
et non super tota causa per illud quod habetur in
l. si duo in C. de iudicio ff de iure iurando de
quo hic per doc. Nota hic unum terminum
concludi per productionem testium scilicet renunciato
de quo per Innocentium in c. cum venissent. Item
alios modos concludendi vide hic per doc. et
iterum super capitulis productis et producendis
renunciationem tamen hic loco. Item aliter
modus est concludendi per ductionem testium scilicet
publicatio testium quia partibus presentibus fit
et ita prejudicat secus si parte absente et
sortem impediente quod tunc non impedit. Nota quod
in tamen appellationis potest testes produci super no
vis capitulis que ad dicuntur nova dic
ut hic per doc. quia debent dependere ab
antiquis et debet primam intentionem fortificare
et vere alias si essent omnino nova tunc
essent impertinentes et non iuvarent intentionem ac
toris et rei ut hic per doc. Nota forma
secundum quam debent iurare testes que talis est
iurabunt etc. quod ipsi dicent omnem veritatem
quam sciunt vel tunc cognoscerit quod noverunt in quo
hortatur. Item quod nullam miscebit falsitatem
in q. in iudicio et in q. vi. puta quod [illegible]
parte dicent veritatem quam sciunt pro uno quod
non parte et quod debent iurare tacto sacrosancto ut
hic per doc. Item quod dicent omnem veritatem sine

sunt interrogati fuerint sunt non et j de elec
sa tud dilectus Itē q̄ nec ptio nec amore
ul timore ul odio seu aliquo comodo
testiu dicant ut c quoniam et c licet
de testib ut ultra glo. e. c

Intimavit

primo po petis questio 2o
responsio 2a ibi ij denique et hic dicit si simul
omni mat testium non dicc testificatu appel
lit si attestationes non sunt publicate hoc d
s j o tū/ uel c juramentu illicitum non
repellit que attestationis perfonde h d s
glo que dicat q̄ neque repellit excomunicatione
et quia non regularem contra illud timere q̄ re
pellit excomunicatione repellit attestationes
et eg no q̄ astrictis juramento ad non testi
ficandum videtur darum tegi statute licite
le ubi p alios probari non pt alij a destrictione
tenet q̄ hic p dat No hic expressum
q̄ quod producitur testem domesticum ad
testificandum meum ad testificandum q̄ ipsum et appel
lit testificari 2o fi ad no in c tu nuc
tius ut a et in l tel C c ponderatur q̄
hoc possit intelligi capellanum cuius vz
n 2c tuc licet non p hic Ultra non q̄
ista via reputatur sententia sz testimonium tu
plum et auxilium et facit q̄ si conforma
statuti prohibere bannitis dare auxilium ul
consilium q̄ possit p illo fieri testis De quo
vi Bar in l p legatum in § is ve ff
de his quibus ut indignis et i cle j
de penis Itē no q̄ post publicationem non
admittitur productio testium q̄ est ver[um] si summo
nisi petitur restitutio et p maiore i cla
te quia minor restitui vigore cle quia
si qua iusta ca tel ponderatur q̄ videt
istud posse restringi qui impeditus fuisset
de facto adversarii 2 qui fuit astricti appel
lant ad juramentum temerarium non repellit

Causam que

a prioribus
Coniunctio divisio po consultatio 2o responsio
3a ibi predictibus et hic intendit publicatio
ul renunciatio i uno capitulo non preiudicat
volenti producere testes in alio h d No q̄
privilegium competitum pro causa predictis commissa
non potest impetranti 2o No q̄ quo admissi
tate privilegii hic dicitur pendet atque commissa
cause de quo in c si ut de rescriptis Is go
ad impetrandum Impetrare gratia hic pendet atque
citationibus in c ghu ut de officio delegati

que ad alios effectus dic ut hic in ille
in j ut lite pendente quoque ex ponderat
putatur in c super eo j de appellatione quoque
hactenus adversarium in c exeminis et
c suggestum e ti de appell No q̄ ubi
privilegium est q̄ quis coram privilegiato
iudicat suspectus de statute et is non
est ei obtemperandum immo debet pri pro
tam remitti ad superiorem de quo l
c cupte ut d' R et Idem dicimus in
iusto q̄ hic clausulis i effectus ul
non hic efficax q. d' suspectum de stilo
de quibus i l pubem C de testi et
ponderat hic q̄ hic iusto ul privilegium
non sit validum ad probandum uoluntatem
puniatur ille qui producat Circa qd vi
qd not Bar in l Si quis legatum
ff de stilo Itē no q̄ renunciatio productio
cioni testium non videtur in dubio se
extendere ad nova capitula ut probatur
hic h unum intellectum ul 2m aliud p
hic q̄ non extenditur ex ad antiqua
capitula super quibus testes non sunt re
cepti q̄ est valde notandum qd hic videtur i
telligendum qui possit renunciatio super
certo capitulo de quo dictum fuit in t
finitur ut proximo ponit decisa

Personalis citatio

consultatio
2o responsio 3a ibi vero si quando te
3o et hic intendit attestationes repellitur
ille qui consimili morbo laborat h d
No po q̄ illud dicitur etiam q̄ probatione non
indiget et sit notorium de quo in c
vir j de cohabitatione clericorum et mulierum
Itē no q̄ si q accusatus de homicidio
ul furto producat testes homicidii ul
fur non debet recipi nec licet testes repli
care exceptionem similis criminis apparenti
ut colligitur hic et c testimonium j c licet
cum aliquis sit fur ul homicida ul p
iurus hic de crimine i compurgatione q̄ eius
debet quia probanos testes in l Veranos
et in l Reos accusare in C si si reus
ff de accusationibus sz adverte diligenter q̄
istud videtur q̄ illud q̄ vulgo dicitur p
indeus iudeo ul catholicus catholico in
c i j de accu in c pertulerunt j de ad
ulteriis in in arena C de i officioso testa
Idem dicit hic duo meo dominus Federico Sagi
ta tn potius considerare et ponderare verbum
ab alterutraque parte quia possit intelligi

qd accusatus producebat talem teste ad
probandum suam innocentiam vel 2o dici pt qd
aliud sit in pte aliud in teste pro illud
qp legitur in c super eo ii c supra et iste tex
possit intelli in ca simili dic ut hic pro doc
inn r et Iudeus qui hic conslimile causa
pt recusari h de iudi cum que sit / nec ille
pt aliud corrumpere qui i simili delicto cum

Iudei sive Sarraceni / nuit xxxv di c vltimo
primo ponit dictum / 2o addit penam / 3o
stringit cum 2a ibi et antequam / 3a
ibi quod ibi cos et hoc intelligit christianum contra
iudeum admitti ad testificandum h. d. Et vi
hic apparet qp non solum paganum admittit
in iudeum h cst iudeum de quo dic qd plene
legitur in l. cum et c de hereticis / ut qp
paganum ydoneum teste in iudeus hinc est
qd hodie princium est qd non pnt iudei
impetrare privilegia regum vel aliorum dominorum
qp ipsi non possint quia pro paganis de
quo i xle i i de testibus / Nota qp iudei debent
subesse christianis de quo i et c etiam quorum
i de iudeis c Ciuitat pura retineat iu
dei dic ple pro primo et pro pluribus i c qd sup
his i de voto 2 voti et per legistas in l.
fi c de iudeis / Et est nota qp nullus i
fidelis contra fidelem debet admitti i testimonium
ij q vij / ci hereticum in glo hic / Et hoc xxx
viij q i / nullus qd dicit qp nullus paganus i
christianitatibus debet vocari medicum / iudeum
et qp iudeus non pt esse doctor pro navin
l. generali § cos ff de decurio et in l. cos
c ti li xij / Nota qp hic videtur probari qp iudeus
admitti in testem in paganum qp non est
verum ut hic tangit glo et est ratio pri
mum mens de auctoritate quia iudei sunt
i fames i forma facti qui non sunt ydo
nei testes in l. i c de summa trinitate / Sed
considerandum quia forte pnt dici qp iudei sunt
i fames i fama iure pro textum in autem Sed
rerum in verbis contrariis c de hereticis / nisi
dicas qp ibi pt vna species hereticorum qui dicunt
christiani ut obstat predictis qp i iudeis debent
primum equalitatem in c fin prout i de excep
quia aliud est in respectu personarum actorum
et rei non respectu personarum testium ita vo
lunt glo notabilis i dicta / Ple i i c / Item at iu
deus possit obiectionem domini paganis dic ut hic

Super eo quod auob' / pro decretali
dividitur prout in duas partes quia hoc duo
dicta principalia 2m vestigium / 2o contra dictorum

storum pt diuidi i consultationem et responsionem
partes patet de esse / vel diuiditur 2o / primo loquitur
qm mater inistit pro matrimonio / 2o loquitur qm
insistit contra matrimonium / 2a ibi super hoc h dt
in summa / testimonium matris est suspectum
ubi filia petit virum aliquem se maiore
et ad testimonium solius matris impedit mat
rimonium contrahendum h non dimittitur cum contractum
h. d. Et pondera qp hic sunt opposita de matre
et alia muliere et hic non respondetur nisi
de matre h volunt qp de alia non sit dubium
l. qui testa i c ii legitur ff de testibus et in c ffem
ad sic i de sponsalibus / Nota qp quoniam modo
dicitur quis superior seu maior utz qp hic qp q
est pondera qp divicie non tenuerunt dignitatem qp quo
hic ut divisi se ponitur de quo hic pro Bar
in l. i c de dig lib li xij / pondera tamen
qp eadem ratione videtur dicendum de potentia
et honore qp hic non credo verum / pondera
est dominum vel pro quia dicunt doctores qp suff
qp vir excedat mulierem in uno excessu licet
in aliis sunt pares de quo in spe in ti
de teste in § § i in glo h inquantum sufficit
Nota qp mater non admittitur ad testificandum pro filia
qm est suspectus it paganum et virum 2o agina
sonsit / contra mater videtur i commodum filie
diligere et honorem et agnatio principaliter videtur
secus si est paritas de quo in spe in ti lo
de teste in § i in glo ante fallit et in lo
de vir ubi est ponit ubi unus excedit
i uno vel pluribus et quod / similiter quod mulier
nobilis et pauper et maritus est dives et
plebeius et fatetur se recepisse maiorem dotem
qp recepit / contra qp vide legistas in l. si
voluntate c de dotis promissione in l. si di
versa ff de verborum obligatione et in l. si
ita stipulatum in § possum c ti et pro Bal
in l. i c de donatione ante nuptias / Et idem
dicat innocentius hic / Si mulier esset pulcra et
valde formosa licet plebeia qp hic dicit Jo
andree relinquendum est arbitrio iudicis / Nota
qp ubi non est excellentia vel excessus ex
parte viri mater admittitur ad testificandum pro filia
in causa matrimoniali 2 pt esse ratio qp
deponendo super matrimonium non queritur nisi commodum
filie nupte h est omnis causa ipsa ex non
alteri obligatur 2o mater dicitur testificari super eo
qd quirit commodum et i commodum ipsius filie
de quo similiter / Nota qp persona domestica ad
mitti i testem pro domestica in casu i qo

inceptum est comedi et i comedi primus do
mestice nos per eius comedium abi cominus
de Lepar quod non dictum et forte vere
de domini nostri de arretrag in aliis
et casibus in pr et mat possit esse
testes pro filiis dic ut habetur in l. parentes
C. c. et per Bar in l. qui testamentum in § i ff
de testa et dicit in c. in litteris de cons in
ut pr vocatus possit esse in fusto in ca
filiis vel ergo in Bar in l. si pro ff
ad l. corneliam de fals. Nota quod in dubiis
quod parentes aspectat in tremendo et honore
filiorum sua lex ipsi quid ff quod metus causa
et d. hic esse honorem et in tremendo
ultra nubi [illegible] quia ultros cho
rusaunt vadiis maiorum non tamen ergo non
illud quod habetur in l. fine ff de senatoribus
et in l. principi principi ff de legatis et
forte propter hoc possit dici quod iste textus
procedat in casu suo vel quod inter petit
in virum illud quod concedit primam secundum
ergo quia inter d. concedere quia tunc
verbum in tremendo et verbum honorem non
videntur posse hic verificari

Licet invitis primo committit causam
dicti. 2o ponit dictum. 3o illud probat per cau
tal. 4o ponit obstaculum. 5a ibi mandat
3a ibi [illegible] 6a ibi quia et hoc nota
in summa [illegible] vel pro ut per minorem
numerum testium quam duorum qui sunt fideles et
honesti h. d. Nota quod regula non sufficit unus
testis hoc fallit in multis casibus quos vi
de Spe in ti. de testis in v. hoc ac fallit
in [illegible] nota quod sunt quedam cause que possi
sunt ultra duos testes et sic iste textus quod
de iure civili et utriusque imperii non valet
testamentum nisi cum septem licet de iure tenuerat
contrarium de quo in c. cum esses et in c. relatum
de testa. Extra hoc ac collige quod dictum Alba.
prout limitari per constitutiones canonicas ut hic
et in c. de re publica de quibus in [illegible]
torum et eadem per constitutiones legales de go
in l. si [illegible] et iure et utilitate pu causam
[illegible] ad hoc in c. [illegible] Nota quod
cause iudicum tractatur de lege causa [illegible]
de quo dicit quod habetur per primo c. quod sup [illegible]
c. et pro dicta quod loquatur de antiquis te
stamento non de novis primo consultatio 2o

In libus et inspica responsio 2a ibi
respondeo et h. d. Non sunt ydonei testes
quos actor de sua familia produxit h. d.

[illegible] at dicantur de familia et domes
tica ubi hic per doc. et in [illegible] hic
allegatis et est per decisionem in c. licet
de pro le li vio et per Bal in titulo quia
lit debeat primo vasallus fidelitatem
ubi [illegible] alia dicit [illegible] amicos illos
primo dicuntur domestici ad quos pertinet ve
nia [illegible] Adde est bona glosa in
Autentica de monachis § cogitandum col.
i. Adde et quod doctor in ca. sui [illegible]
non reputari suspectum nec domesticum sed
ydoneum testem in l. Nemo licet et i.
Bal. C. de advocatis diversorum iudiciorum
Nota quod affinitas procedens ex copula ex for
nicatione causat impedimentum habile ad impe
diendum matrimonium contrahendum et dirimendum
iam contractum et tamen intelligitur si procedit se
cus si sequatur quia affinitas post matrimonium
iam contractum illi nocere non debet qui
in iustitia [illegible] non sunt in c. ultimo et
penultimo de eo qui cognovit consanguineam
uxoris sue. Nota quod i ca mat li
non admitti testes ad dirimendum nisi sint
integre opinionis et tales quod non sci
verunt sim le per aliquam de iure si
ponderans quia tunc videntur admitti si
etiam sunt de familia et domestici extra
videtur limitari l. C. c. de quo i per Bal
et in l. cos. l. c. ti. Nota quod illi qui
produxit de familia non reputantur ido
nei testes et [illegible] quod est multiplex
familiaritas. Est enim quedam subiectiva de
iure in qua qui [illegible] impandi de
qua in l. qui testamentum in § i ff de
testa. Quedam est subiectiva de facto ut
sunt familiares quos habent in domo
de quo in l. respiciendum in § fruta
ff de penis. Quedam est familiaritas
naturalis puta [illegible] et consanguineos
de qua in l. parentes C. c. Quedam est
familiaritas socialis de qua per glo. posita
per glo. in § [illegible] ff ad l. aquiliam
Nota quod testes domestici non faciunt [illegible]
semiplenam quamvis erunt tres testes
semiplenam et tamen resultat plena probatio
[illegible] et tamen resultat plena probatio
[illegible] quod si testes qui non debent con
[illegible] non facit semiplenam
[illegible] de quo per Bar [illegible]
§ [illegible] ff de questionibus [illegible]
at si [illegible] domesticus [illegible] non
[illegible] de ponit vel [illegible] dicatur
esse ydoneus dic ut habetur per Bar in l. i
in § [illegible] ff de [illegible] rusticorum prediorum

et p Bal in dcta l. ex hac ni l. si ff de pbacio 2 m et dicit in c. dilecto j e p mi. te

Cum venissent primo po. ptis questio 2o dat judices quibus madat tria 2a ibi madam et 2m est ibi quaui nos 3m est ibi si qua et hoc intendit Donec atestaciones fuerit publicate nec est renunciatum pt testes produci pp ea vi sup eo[dem] ar. lo. no s sup alijs sic q dt No hic pbari q jurisdictio delegata no expirat p morte delegantis et hoc tenet hic nulla dec et in c licet b de offi dele et i c. si cum sub delegato de offi de lega li vi0 quo casu tamen fecit hec si forte de offi ipsa ordinis Et est i libro iusticie respicit tpe date et quia attendit[ur] putacio in c sup eo de appella. Sz contra tenet hic gto et est comunis opinio quam dt jo an qua alias hic fuit consultum et p hoc vide[tur] tex i c si in s. officium de offi de le li vj0 hoc eciam tenet legiste in l. pt qui ff de iud. potest et in l. quia ff de jur. omnium judicum et comprehendunt apparet quod Sum si delegatis pp morte delegantis jurisdictio perdat in ca de consensu partium cum possit teneat sive scienterit sive ignoraverit mortem delegantis No q qui mortem delegantis perdit totam delegato et re delegante perdit ab appellacione iterposita ceteris sibus mortis no pt pretea opponi q p morte delegantis fuerit dictae finita jurisdictio delegati pt eum quia contingit q re jurisdictionem expirauit 2 si si vocetur a dubium et appella et appellacione deserat valebit processus et hoc operatur compe tencia judicis appellacionis ipse aut judex delegatus cum jurisdictio est extincta nichilominus pronunciando no vide[tur] q possit se facere judicem competentem ita tenet dns petrus No p primo in c sup de auctor. qui no p primo in c sup. de appel. i c n de cruce fla liis sup de appel. vide[tur] q contrarium in l. ij tu quidem q istud vide[tur] contrarium in l. si quis ff de appella

Serves tamen respiti Summus diuisio jo consultor et responsio 2a ibi fuit et h d publicatis atestacionibus pbari pt p alios testium sicut 2m p ore locutiu, nole pub hcis h d 2m p ore locutum vole publicatis atestacionibus in ca matrimoniali licet post atestaciones puto testes produci 2m alius sup eisdem arti lis puto testes produci 2m alias ideo pt atestaciones publicatis in tamen i teletum q hic testes fuint admissi sup novo articulo et tum certum q ideo fuint admissi quia

publicacio fuit indiscreta et mich solepnis est certum q hic no solum produceret testes sed eciam instrumenta et sciendum q no sit ista de ceteris Est septimus ut distinguat[ur] an quis instat p matrimonio vel contra matrimonium No q ad reprobandum pbacionem consignatam sufficit reprobare unum per probata ut hic colligit p primo No q publicatis atestacionibus ad mittitur testes si ulterius testes quis velit produce sed in singularem alia 2m ante hoc ut hic fuit aduocata p Bar in l. certi condicio in est cum ff si certum petatur et p Bal in repeticione in l. legi sunt ad ff de le ij0 Considera ac q aut solo instrumentum sufficit et tunc frustra querit de testibus aut no sufficit et tunc adhuc durat timor sub ornacionis in tunc restaurane fundat se g scripto Et eo pondere q ipsa hic i responsione nil dicit de instrumento Jtem utrum at possit fieri p statutum q no obstante publicacione possit fieri publicacio testium doc. dicat hic cum bene considerant q forte tale statutum apit viam delinquendi et nutrit peccatum Jtem no s unum intelectum q i ca matrimoniali publicatis atestacionibus puto testes p duci et hoc verum s jo an cum ille qui vult p duci instat p matrimonio secus si contra Sz jo cal dermi et jo de ligna tenet illud i distincte de quo hic p dnm jo de sanimo qui reuo cat illos Jtem no q filij familias hunt legitimum personam standi in judicio eciam sine consensu patris in causa matrimoniali de quo dicetur ut hic tenetur in c si de judi li vj

Preterea ponit quamdam diuisio consultacio responsio et diffinicio 2a ibi videmus et h d carnalis copula pbari p quemuis testium de visu et eciam de auditu q ad minicula cum fama concurrunt h d. et ut alia q istud tex ad fine s hostien qd in arbitrarijs vero verum est ad indicia credulitatem et discretionem 2o no ad simplicitatem vel in extremum Nota q in dictum testis qui dicit se scire q deponit no p certam sciencias s p auditum famam et alia ammin[icu]la et prodit istud istud secundum doctores quam agitur de aliquo pbando q re pbari no pt ut est copula de qua agitur ut hic p doc jo an hostien et cetera No q tunc demum famam cum alijs amminiculis pbat quam ipsum agnatur animum judicis q facit cum violentem credere illud q asserit fa c afferte i de presumpcione et comprehendunt pz quam dicat p feta pbacio

quia dicitur illa exceptio iudex monet ad finem
credendum de qua in l. Amandi ff. de probationibus
Ultimo nota quod testimonium de auditu cum aliis
adminiculis admittitur Item quod istud sit verum
in quolibet negotio puta contractu et testamentis
dic ut habetur per glo. et per Bar. in l. in summa
§ idem Labeo ff. de aqua pluviali arcenda
et per Bal. qui tenet contra Bar. in l. contestatam
in penultima columna C. de epis. et cler.

Cum a nobis Dividitur in tres partes quia
tria sunt dicta 2a ibi nota scriptura tertia ibi
salva 2a glo. dicit communis iudices ubi non creditur
et cum scriptura per testes reprobari potest hoc fallit
in scriptura glo. d. et nota aliqua ponderanda textus
ma ista apparent iudicia contractus et ultime
voluntates Et non per hunc textum reprobatur
una opinio in c. per tuas § fi. c. de prob.
et in hoc textu allegatum per Bar. et Bal.
in l. Iulianus i § Sane de procuratoribus ecclesiis
et in l. Si pluribus ff. de stipula. servorum Item
nota quod licet scripture et libri iudicum detur
fides non tamen tanta quin per testes possit re-
probari Similiter tamen hic intelligitur quod hic appellat
iudices et notarios ut patet ad notatum in l.
Diffamari in § i ff. de rei iudicata Item nota
quod ubi scriptura iudicis annullatur subscriptione
cum testium videtur quod non possit per testes
reprobari quod intelligitur hodie verum quod si firmatur
subscriptione testium et subscriptione depositione
actuali alias si esset simpliciter subscripti videtur
quod possit reprobari comendo quod dicitur in c. Cum olim
§ fi. de privi. et dicitur in c. Cum i § i § defide
instrumentorum nec obstat hunc textum in contrarium probat
quod creditur scripture iudicis per illud quod habetur
in c. cum B. ij lo. de privi. Tu vide ut hic
per doctores ponderanda tamen quia iste textus non credit
decidere an scripture iudicis detur fides vel non
sed tamen decidit quod si datur fides non datur tota
quin possit reprobari etc. Primo ponitur de casu con-

De testibus et sultatio Secundo ponitur
responsio que ponitur
dum inclusa 3a cum precit contra ecclesiam
2a ibi consultatio 3a ibi Nisi etc. dicitur
Testibus qui tamen super exceptionibus iuraverunt
super principali non creditur actore tamen petente si
licet est quod testes super principali iurare et depo-
nere compellantur Hec dicit 2a patet quod licet testes
dicant sine voluntate utriusque partis ut nota
glo. fi. contra e c. i c. fraternitatis tamen hoc est verum
super eo super quo iuravit vel illi annexo

dictus super alio Nota quod testis iuratus super
uno articulo si deponit super alio non
valet testimonium de quo in pluribus allegatis
in glo. i dictus si inquisitio dicat utrum
super tota causa vel super uno articulo et
tota causa et hic est cautela secundum Speculum
in tit. de teste et hi in § fi. versu lo
illud Nota quod partes non patiantur testem iurare
super tota causa quod est si simpliciter
iurat dicitur hic dum dicto quod potuit in-
terrogari super tota causa sed hoc quod in
consideratione quod forte dictum de dicto potuit
salvari per illud quod habetur in c. per tuas § i
et per Bar. in § idem Iulianus allegatur
in glo. Nota quod non valet dictum testis non
iurati in contrarium Item an generaliter si
partes iuraverunt dic ut hic per doctores qui
quilibet tenet quod non et non verum est quod
partes iurato iterum deponent de quo in
dicto § Si quis ad finem Item an testis possit
scribere cedulam et illam tradere iudici dicitur
ut in dicto tit. de teste per Speculum in §
tractamus in versu lo. quid de multo Circa
quod etiam simile vide Bar. in l. cos ff. de
fideiussoribus et per Bal. qui tenet contra Bar. in l. Si
Sed Item nota quod per hoc quod est renuntiatum
testibus vel facta publicatione post renun-
tiationem non potest uti testibus adversarii super
eadem publicatis vel renuntiatis petens
in dilationem Nota si alterum partium est lapsus
terminus et dilatio potest uti dilatione ad
versarii et eadem etiam perfecte sed non
testibus quod est valde notandum de quo per doctores
in c. potuit de temporibus in integrum
restitutio pe. de aliis causis in glo. fi. vide

Constitutus Primo ponitur factum
et processum 2a intelligitur et intelligendo
causam quamlibet 3a ibi nos causam et hoc dicit
publicatio attestationum non facit ad petitionem
dicitur et partes apud quem deposite sunt atte-
stationes non potest ulterius testes producere hoc dicitur
Nota hic probari satis posse licet quemque privilegium
in pluribus quod videtur habetur in de privi-
legia non dicitur ut hic per doctores et considera
quod istud privilegium cum illud de quo in c.
postulatione de electione probatum utrumque confir-
matio et installatio clericorum spectant
ad decanum et capitulum Nota quod ad petitionem
illius ad quem non transfertur effectus et
utilitas testimonii non debet fieri publicatio

et probat hic expresse quod publicacio attestationum non est de substancia nisi petatur | 2° dicit limitat illud quod notatur in c. fi. de heretic. li. vi° | 3° ultimo notat quod ubi attestationes sunt deposite penes personam per superiorem est quod fuerunt pro cautela et ideo non potuit ulterius testes produci quia intencio verum 2m hostiensem si fuerunt deposite aperte et idem si clause et reddite aperte secus si fuerunt tradite clause et reddite clause ut hic | primo ponit pro [illegible]

Presentium

| [illegible] 2° ab illa parte [illegible] | 3° 2m [illegible] dicit mittat | 2a ibi si tunc | 3a ibi decreverimus

[illegible] tamen [illegible] publicatis attestationibus non potest opponi contra personas testium nisi in casibus hic expressis h. d. | Notatur [illegible] quod publicatis attestationibus non potest quis obicere contra personas testium, et est racio quia presumitur maliciose opponere ex quo tunc retardavit et ideo non admittitur nisi illa presumptio sit purgata per iuramentum vel [illegible] verisimiliter cessat malicia ut in aliis duobus casibus hic expressis | Secundus [illegible] est in [illegible] quia [illegible] illa semper obici potest ut in c. [illegible] dilectus [illegible] de [illegible] | [illegible] quod in hiis que dependent a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] quecunque de quo [illegible] de ho[illegible] [illegible] | [illegible] op[illegible] li. vi [illegible] de [illegible] pastoralis et [illegible] de [illegible] in glo. [illegible] et [illegible] glo. | [illegible] de [illegible] in [illegible] omnibus adde illud quod notatur | Barr. in [illegible] omnes in [illegible] ff de [illegible] et in l. i c. de [illegible] et [illegible] in c. i [illegible] de presumpcione et in c. [illegible] de re iudi. li. vi | [illegible] hic quod istud [illegible] similibus [illegible] locum nisi aliquid quod hic dicitur [illegible] vel [illegible] assente | Nota [illegible] glo. [illegible] in [illegible] i de penis [illegible] que videtur velle quod istud habeat locum in foro anime | Item adde [illegible] glo. in c. statutum in § [illegible] de [illegible] li. vi [illegible] tu glo. in [illegible] i de [illegible] | Nota quod [illegible] quis [illegible] admitti ad [illegible] [illegible] sine [illegible] quod est [illegible] nisi [illegible] testes [illegible] super [illegible] quia tunc [illegible] [illegible] tunc [illegible] plus malicia presumatur pro illud

quod hic [illegible] c. [illegible] li. vi [illegible] [illegible] quod istud forte non bene probatur et videtur glo. penultima | [illegible] at possit quis [illegible] ab ista [illegible] vi hic [illegible] qui [illegible] utrum [illegible] sit [illegible] vel non et utrum sit integra vel non et est [illegible] quod [illegible] [illegible] quis non [illegible] nisi per deposiciones testium ante publicacionem

Inprudencia nostri

| primo premittit factum et diffinicionem | 2a ibi mandat [illegible] | 3a ibi [illegible] testes et hic [illegible] intencio | Si testes [illegible] deponentes [illegible] sunt equales [illegible] et [illegible] maiori [illegible] potest [illegible] auctoritas h. d. | Nota ubi testes [illegible] [illegible] testibus altius [illegible] non [illegible] [illegible] qui sunt in [illegible] pluribus [illegible] tunc demum qui sunt equales [illegible] | Notatur [illegible] quod [illegible] potest esse [illegible] paucorum [illegible] testibus qui sunt [illegible] pluribus [illegible] potissime qui dicunt que sunt magis [illegible] et magis apta negocio de quo [illegible] quod [illegible] in l. hoc [illegible] ff c. [illegible] at attendatur [illegible] [illegible] ut hic | Nota [illegible] quod [illegible] magis creditur duobus testibus [illegible] quod mille ribaldis de quo in glo. [illegible] | [illegible] [illegible] dicat [illegible] ut hic in [illegible] de [illegible] [illegible] in [illegible] | [illegible] pone | Nota quod quilibet presumitur bonus nisi probetur malus [illegible] de presump. c. [illegible] qui [illegible] non [illegible] | Nota [illegible] qui est [illegible] animum iudicis ad [illegible] de quo [illegible] Barr. in l. [illegible] ff de [illegible] [illegible] | [illegible] ad [illegible] [illegible] animi [illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] de quo in c. [illegible] de [illegible] et plura hic de [illegible] in glo. [illegible]

Cum litteris vestris

| [illegible] primo ponit quod [illegible] testes [illegible] [illegible] super [illegible] [illegible] [illegible] laicos et [illegible] et [illegible] | [illegible] non probatur quod fieri debeat [illegible] [illegible] | 3° ponit [illegible] et [illegible] | 2a [illegible] | 3a [illegible] et hoc dicit

Adprobandi impedimenta electi admittu(n)tur laici et femine h. d. vel. / publicatis att(estationibus) tutorum et lapsus t(er)mi(n)o pe(re)mptorii assig-
nati ad probandum no(n) impedit p(ro)duc(ti)o(n)em
testium fieri si ille q(ui) p(ro)duc(it) fuit
in culpa Appellando frustratorie vel alias
impediendo ip(s)am p(ro)duc(ti)o(n)em h. d. No(ta) q(uod)
q(ui)s e(st) p(ro)p(ter) p(ro)clusio(n)em in tantu(m) ymmo e(ti)am
p(ro)p(ter) relatio(n)em statim sup(er)ueni admitti p(ro)ba-
cio sic q(uo)d n(on) stet p(er) p(ro)bare volentem
h. e. n(ost)ro fuit repugnantes fa. q(uod) not.
sup(ra) de resti. spol. Ad q(ue)stionem No(ta)
q(uod) si p(ro)pt(er) infamiam delicti eta(m) et p(ro)pt(er)
infamiam defectu(s) d(e)b(e)t i(n)poni purgacio
de quo in c. *Accedens* de purgacione
canonica / Volens no(ta) q(uod) ille d(icitu)r co(m)mitt(er)e falsu(m)
qui destinat l(itte)ras sub no(m)i(n)e alt(eri)us si totu(m)
c(on)tra n(on) c(on)sensit et n(on) pena falsarij
alias l(itte)ras q(ue) applicauit de q(uo) in c. *Ad falsariorum*
de crimine falsi et p(re) dici q(uod) hic est
suspensus ip(s)o iure q(ui) n(on) loquit(ur) de
utente l(itte)ris falsis h(ic) fabricante No(ta)
q(uod) electione et (con)firmatione cassata sp(eci)aliter
q(uod) electio et a(n)te fuit noua electione elec-
tum studeat celebrare / Et no(ta) q(uod) si electio
et (con)firmacio irritat(ur) ius p(ro)uidendi sp(ec)tat
ad ip(s)am q(ui) ty mit(it) h. ea que h(abe)ntur in c.
Quia p(ro)pt(er) de electione li. vi No(ta) q(uod) ad oppone(n)-
dum . . . negligentias i(n) modo excep(ti)o(n)um
. . . admittu(n)tur indiferenter laici et fe-
mine . . . ut hic in glo. No(ta) q(uod) sic . . .
accusatione / q(uia) . . . et agitur de crimine . . .
agit(ur) criminaliter et . . .
de accusa. ti. . . .

Cum olim . . . narrat . . .
. . . iudices quibus committit recep(ti)o(n)em
testium et . . . q(uod) p(er) eos . . .
. . . ubi . . . et . . .
. . . libelli . . . lite
n(on) contestata p(otes)t recipi testes . . .
. . . ubi timet(ur) periculum . . .
. . . indirecte ibi lite n(on) contestata
. . . recipi testes et . . . / Nota
. . . actionem . . . vel rem . . .
. . . lite n(on) contest(ata)
q(uo)d No(ta) q(uod) . . . de . . .
. . . p(re)iudiciis p(er) agere . . .
de quo hic tangit glo. et . . . in
c. . . . de re iudic. . . .
et ple. . . . allegacione . . .

ymmo illi de appello . . . alij nisi
vestitant ill(i) qui nulle . . . nego-
cia . . . de quo i(n) c. *Quali(ter)* de elec.
li. vi in c. *Consultissimo* de reb(us)
eccl(es)ie non alienandis c. li. et fa. q(uod) ha-
bet(ur) in l. . . . c. de appella. No(ta) 2º q(uod) suff(icit)
q(uod) locus sit tutus . . . licet n(on) sit tutus
. . . principaliter citate de quo i(n) c. / Quali(ter)
h. de . . . et in c. . . . de appella.
No(ta) q(uod) delegatus . . . audiat . . .
. . . mittet ad superiore(m) p(re)fixo assignare
. . . t(er)mi(n)o peremptorio ad . . . audiendum
ad ferendam . . . superiore h. ad . . . q(ui)a
. . . quia assignato t(er)mi(n)o p(re)-
. . . ut p(ro)bat t(ex)t(us) et glo.
in . . . in l. . . . de . . .
. . . iudex datus ut audiat et re-
. . . et volunt
glo. . . . in l. ubi . . . ponderat
q(uia) ista assignacio t(er)mi(n)o n(on) d(icitu)r peremptoria
nisi exprimat(ur) . . . Consulit
. . . in l. . . . quod et
h. de officio delegati in l. . . . Volens no(ta) hic . . . p(ro)bari
. . . iudex . . . et n(on) . . .
q(uod) . . . est . . . et . . . volunt glo.
. . . q(uod) n(on) cogit(ur) et . . .
. . . allegat
. . . et . . .
t(ex)t(us) in l. . . .
. . . t(ex)t(us) in
. . . in l. . . .
. . . q(uod) dicit . . . in l. i. c.
de lit. . . . iudex cogit contestacio(n)e(m) nulla
. . . de . . .
de quo . . .
ff. de . . .
allegat . . .
. . . lege . . .
. . . ff. . . .
ad . . . de quo . . . in c. i
h. de lit. contest.

Exhibita . . .
. . . iudicium consultatio . . .
. . . ubi . . .
. . . vix . . .
. . . excep(ti)o(n)em et allegacionem . . .
replicacio(n)em et . . . duplicacio(n)em et . . .
dubitacionem et hic . . .
. . . testium . . .
. . . p(ro)bari . . .
. . . completa
de quo in c. . . . de p(ro)ba. / Volens
ubi . . . et . . .

pt saltem a directe pbari q d. Nō q licet mat. no pt gthi diebus feriatis 2o i septimana paschali ut in c. l. cappe. et de feriis tn si gtrahat matri tenet p[illegible] tn n[illegible] talit gthentes pondera at q tep videt q tunc tps sunt gtructa mat. q de q sunt psitta [illegible] de illa ducenda q [illegible] p missu. Pondera etiam q aliud paschale possit refert ad dnicam in albis. Itē pondera q pbata [illegible] erat necessaria quia [illegible] ducta ad festum purificationis potuit esse mortua i septimana paschali. Itē publicatis attestationibus admittunt testes q [illegible] in [illegible] q primo qm tpe de hic no fuit deductum in ar. specie. ut q ase spes ul ad interrogationes judicis. hoc testes deponunt [illegible] qo no q si testis deponit aliq[illegible] facit ad causam no tn hic fuit articulatum potuit alleg. q que testis pductus est aliis [illegible] sup eo q deposuit licz fuit attestationes publicate 2o est ratio quia isto casu no potuit esse p[illegible] sic qm articuli sunt facti et gsidera q tunc et demum timetur subornationis attendit qm q potuit esse [illegible] ex articulis adversarij alt. [illegible] et in dictis i [illegible] ut hic p doc. Nō hic bona [illegible] practica reprobandi testes qui deponunt de certo loco et tpe puta malefitium fuisse gmissum tali die loco et tpe quia debet [illegible] depone q vidit illud gtinue et semp in tali loco et tpe de quo [illegible] glo [illegible] de [illegible] et [illegible] de hoc [illegible] et palladia in [illegible] si vo obstant in glo q incipit Nō testimo. ultra no practica opponendi [illegible] que dat [illegible] ut q in [illegible] de quo in c. [illegible] abitares i de re [illegible] li vj et add [illegible] glo in c. j de confessis li vjo

Significaverunt primo po appellatio [illegible] 2o appellationes gmissio 2a decisa [illegible] et q dt i [illegible] si sunt ubi [illegible] et q dt. Si sine causa denegat gpetens dilatio petita ad causam de negat. Solempnitate legali licite potest appellari q d. Nō q pendente petitorio ex p[illegible] [illegible] testium sup illo pt accumulari possessorium et suspendi petitorium de quo ple. habet. in c. pastoralis q. de causa

poss. et ppetatis. Nō q ubi petitio que fit a judice est approbata a [illegible] si [illegible] vide ps [illegible] et potest appellari et appella justificabitur [illegible] q [illegible] cum si judex [illegible] causa [illegible] et no [illegible] an [illegible] alia [illegible] potest appellatio justificari dicat ut hic p doc. Nō q tpe appellationis interponende [illegible] via erit a tpe late [illegible] et est decem dierum fac q licet secundum doc. in c. cordi i de appella li vj. Tu adde [illegible] q licet in c. concertationi. eti. et l. a. Et pondera hic q no sufficit q pbet se [illegible] appellasse nisi q pbet q infra x dies de quo in c. [illegible] li vjo Romana in [illegible] [illegible] Nō q [illegible] vi transit i successore et de successore universali nullum est dubium ut tangit hic glo [illegible] de isto no loquitur hic quia i rebus ecclesiasticis et spiritualibus cessat successio hereditaria [illegible] Applica dat [illegible] de successore singulari puta [illegible] p mutationem ul alias. Et pbabit hic q [illegible] vi pt in aliud [illegible] sine [illegible] tangit et de [illegible] alijs [illegible] Tu ad [illegible] ad [illegible] de successione in [illegible] q hic loquitur de successione in [illegible] ut not glo [illegible] in c. [illegible] Itē no hic [illegible] que [illegible] q sic [illegible] in mala fide possessor ad commodum petentis ita etiam et q petente ad commodum possessoris q est q legem Non solet [illegible] de re [illegible] et no [illegible] ille qui erat possessor [illegible] testis no [illegible] passe [illegible] de fructibus [illegible] [illegible] [illegible] pt agere p libello [illegible] in [illegible] [illegible]

Cum causa sunt tria dicta et tres [illegible] 2a i q si forte 3a i valentes et [illegible] diligenter examinandi sunt testes [illegible] qui eos impediunt et [illegible] est p judice resarcienda q d. Nō q licz judex possit gmittere articulum [illegible] testium [illegible] istud [illegible] no [illegible] est [illegible] testes sunt i [illegible] p [illegible] [illegible] Et [illegible] judex alijs occupatus est in c. [illegible] de re judi et ideo dicit q

dus de [?]ncarano presidio ordinaris qui
est diffinitivam sententiam quia dat eum delegare
in loco partibus comodo per illud quod hic in l.
ad p[?] d[?] c. de appel. et in c. statutum
ad fi. de appel. li. vi. no. quod cum tempore pt sta
tui terminus ad producendum testes tam probatorios
quam reprobatorios proponent etc. quod dic ut dixi
sunt excepte ii c. no. quod ad officium iudicis qui
examinat testes spectant plura et duo primo quia
debet testes de singulis interrogare et inter alia
de ca[usa] scientie ad quod vide dixi bar in l. divus
ff. de testi. milit. secundo quia debet rescribere super
omnibus circumstantiis de quibus testificati sunt
ca. quod vide quod dictum fuit in c. licet
et in c. cum ii bi. pro quo facit quod attestationes
nisi recepte apud unum iudicem si non
sunt publicate non potest coram alio pu
blicare invita altera parte publicari et non
fuerunt sedem coram alio etc. inter easdem
personas nisi utraque pars consentiat de quo
est hic tex. nobis circa quod dic ut dictum fuit
in c. cum que ii c. pe. hic et est in l. ho
les ff. eodem facit non quod testis debet in

gam de omnibus circumstantiis et ad hoc in
dicitur vestro cunctate debet videre eumque
in dicti super pensa super quo deponit de
quo hic ple. per inno. et per dominum ant.
in c. si pro debito ff. ab intestato et
per dominum de ancon. in c. di. quod ii de [?]
et per bar. in suo tractatu de [?]
et in l. de etate ff. de interr. in l. labeo
et in l. de supellectili legata in l. in l. de re
ff. de supellectili legata in l. i. c. de fide que
tenendo cum in l. i. est et per bal. in l. edita
pro eo quod scribit est in repetitione in penultima eo
a paduana repetitione in penultima eo
bus de testibus dicit se deposuisse plenissime
inter omnes doctores in repetitione legis
de quibus ff. de legibus de quo etc. per eum
dem in dicta l. de bal. c. et in l. professo
et in l. scire debemus c. de epis. et cleri.
vide etc. dixi ubi plenius per io. an. ti. de deposi.
additione in § restat in v. quod qui ubi
dicit quod licet testis possit deponere super eo quod
percipit quolibet sensu corporis tamen notorie non potest
afferre iudicium nisi de eo quod percipit visu auditu

vententur p[?] ponit ordine processus 2
post disputationem super receptione testium
no. interloquitur tertio causam committit 4

ubi nos in tertia ibi dicimus etc. supina
continetur plura nota primo quod nota pro eo contra
capitulo conducto ab archiepiscopo audientie
de negatio eius publicatione conductum
ipse intelligens conditionis admissio ab
archiepiscopo facta interrogatio et visio
partibus adverse conducto et quod hoc notatum
replicans et quod dicitur in summa ubi vari
atur modus agendi publicatis attesta
tionibus etc. super eo de loco prout testes
producti [?] de no. quod fuit productis pro partes
in probandum contractum mandati impedit
tam contractum alterius partis si tamen se
opponit ac si nulla facta est contractio
quod si non ita ut indistincte possit
tamen impedire contractum nunc inter alios
tamen dic ut hic per inno. cum verba referunt
late dic ut hic per inno. cum verba referunt
late [?] in l. divus prio in § si super ver
bar in l. i. ff. de re iudi. et est in l. i. c. ubi in
rem actio no. tamen apparet pro suo [?]
esse pendente appellatione inter posita et
puti posse impedire contractum nunc quod
puli posse sua sentent. dicit de suo inter
in si in summa docet de suo inter
esse et pendet quod hic docuit pro testes
et infra ff. vide hic plene per plura
probatio facta in [?] iudicio facta sumario
probatio facta in plenario quod et quod omne
factum non probat in plenario in l. ab hostibus in §
dictum legistarum in l. et quibus causis maiores
si tempore sumpti ff. de his qui sui
et in l. penultima ff. de his qui sui
et aliena iuris sunt et [?] dici quod
hic non sunt plena probatio licet eum
fecit facta per testes et infra ubi non
sunt admissi ad reprobandum non admitti
det ut hic per io. an. no. quod publicatio
attestationum facta in sumario iudicio non
nocet cum possit fieri productio testium
in sumario in plenario et pro hoc fuit 2 in summa
est sic non obstat summa ut hic c. licet
super his i ita nec publicatio et ista in lex
post hoc inno. de quo in c. cum quod super
ti i tertio no. quod contractus appellatione non
partis impedit contractum nunc ita ut
contractus nullitatis non impediat dic ut
in l. in si. et per bar. in § condempnati
ff. de re iudi. et per bal. in auten. et
que supplicatio c. de pre. impera. offerendis
et plene in l. i. de re iudi. [?]
[?] est dicitur quo ubi in quo continetur
in lib. parte debet inter de quo etc.

vide

hic p(ro) s(ecun)do qui dicit esse arbitrium
et p(er) bar in c. vaganti ad respon
den(dum) in v° s(ecun)dum mare. No(ta) hic casu(m) spe
cialem in glo fi in fine quo competit
testes p(ro)ductos ad p(er)hibendum testimonium
pro admittendum p(er) eum iudicem
pro ad deposicionem et actum sup(er)
q(uo)d p(ro)ductos consistit

Cum questionibus

s(ecun)do ponit dictum, 2° q(uod) reperit vacan(s)
tum 3a ibi nisi et h(oc) d(icit) in summa
testes lex sit modicus non d(icitu)r recipi sup(er)
s(ecun)da nisi aptabilis sit remissio h(oc) d(icit).
vide. No(ta) q(uod) s(ecun)do non d(icitu)r ex de p(ro)ba teste
merum alis non videtur q(uod) p(ar)tes
possent remitti p(er) illud q(uo)d h(abe)tur in c.
de causis & de off(icio) delegati. Cum aut(em) si
apparuit testem deposuisse et non appa
ruit q(uod) iuratus fuit. s(ecun)dum in p(ri)ma
gl(osa) ut h(abe)tur in ti(tulo) de teste cum spe(culo)
in § i versic(ulo) quod si vacus ad q(uod) est
in ff no(ta) bar in l. Cheoponpus ff de
fi q(ue) not bar in l. Theopompus ff de
de dote p(re)legata. Ultimo no(ta) q(uod) s(ecun)da
testes pro remitti. Cum aut(em) s(ecun)do caluz
nec possit remitti tangit hic glo
et h(oc) hodie expeditum in c. i in § i
de s(ecun)do calup li vj° Cum aut(em) s(ecun)do
calumpnie non pot(est) q(uod) posse remitti sed
aliud tangit hic hostiens(is) qui d(icit) q(uod) caluz
mia non p(otes)t remitti q(uod) posse fore offensa
dei secus in s(ecun)do testes qui possunt
me obligari s(ecun)dum dicta alarum de quo
in l. fi ff de stipulacione seruorum et
d(icit) no(ta) s(ecun)do ad q(uo)d requirit consensus utriusque
ptes et est iudici equalis ac s(ecun)da
d(icit) vi glo in c. i de h(abe)tis et c.
...mpoz de electione li vj°

Dilecto filio

s(ecun)do pot p(ro)ptis quaesita
2° p(er) habet 3a ibi hic agit 2 h(oc) d(icit).
Delegatum ~~...~~ nomine in testem remo
vet a iudicando et alium surrogat
h(oc) d(icit) / et adde q(uod) ista surrogatio peti
dei an(te) lites contestationem alis secus nisi
ca iusta subesset ut h(abe)tur in c. su
& de off(icio) delega(ti). / No(ta) q(uod) ad se
suiunte ... indig(n)e ponitur vide
...cum est licenciam ... ...
...vetus s(ecun)dum ... p(ro)bacionem vel ... est
q(uod) vide ... ... privilegio de ...
alis secus p(er) illud q(uod) not s(ecun)do in c. q(uo)d
sup(er) de electione et si p(ro) ... in c. ... ...
de p(ro)bacionem li vj° et in speculum in tit(ulo) de p(ro)

beendo in § i cum sunt / et est dici q(uod)
velud donatione ponitur p(ro) putatione
iuxta illud q(uod) h(abe)tur in c. nobilis i
de s(ecun)do p(ro)batus. No(ta) q(uod) tunc demum iudex
remonet s(ecun)dum p(er) alios p(ro)bare p(ro)stitu(er)a
beri non p(otes)t de quo tangit in glo 2a ista
remocio deb(et) fieri cum aliquali cause
cognitione et p(ro)dicit iste textum 2° / No(ta)
q(uod) ... s(ecun)do unus testis iudex ... fuisset
... vero q(uod) ubi cum appellatio ... alt(er)
... et i una p(ar)te est iusta ...
alia i iusta tenet ... ...
tum ut sic c. cum matrimonij & de offici
delega(ti). Ultimo vi ... alle ...
in l. a. in § fi ... ff de questionibus et
... q(uod) ... not in § ... c. ... ubi
... in ti de testi in § i in v°
dictum speculum in ti de testi ... ...
s(ecun)do fi ib(i) / ubi ponit quod ...
maior iudex p(ro)duxit in testem con(tra)
minore et d(icit) ibi ... p(er) que ...

Significavit

s(ecun)do po p(ro)ptis peti
cio 2° includit dacio 3a ibi quo cita
et h(oc) intend(it). Hic p(ro)bacionis copia p(ar)cat
citato adversario recipiuntur et publicatur
testes quos reus duxit p(er) ducendos
h(oc) d(icit). No(ta) q(uod) in fundacione ... p(ar)te
fundamus illa remitte omne ... q(uo)d
illa sequitur 2° vide q(uod) posset remitti
... p(ro)batus de quo p(er) s(ecun)do in ...
... p(ro)batus et in c. ... dilectus &
de s(ecun)do p(ro)batus et adde glo xvj q vij cons
de ... et in c. i de ... p(ro) ... p(ro)batus
... li vj°. No(ta) q(uod) ad peticionem rei ...
... testes ad ... ...
... non p(ar)cat p(ro)bandi facultas d(e)b(e)t ...
... ad adversarius
in tali recepcione citari ad ...
et de citacione ... de quo
... p(er) ... in l. aquilea
... ff ad l. aquiliam et i ... et si
... de testibus. No(ta) hic casum ...
... in quo ille qui possidet ...
... regulariter cum quia acto non dat(ur)
possidenti in l. i in § i ff uti possi
detis / ponderat quia hic p(ro)ser non
agit ad id q(uod) ... ad ... q(uod) ... ...
ta quia petit ... in p(ro)bacionem libera
tum ad quod debitor liberatus p(otes)t agere
contra creditorem ut in l. ... alle...
in glo utrum iste possit potuisset agere
conditionem ex lege ... tangit h(oc)
... de ... Ultimo no(ta) q(uod) re
medium ... ... dei et cui competit

officium iudicis et tunc actione negatoria et
hoc ideo quia quilibet alter actor et reus quod
est singulare / nota ut hic probatur contra in l.
in c. qui bonis cedere possunt hic nota casum
quod iudex ex officio potest admittere exceptionem
scilicet missorum quod creditorum in l. hic allegata
doc. et sic sunt duo casus quod ad instantiam iudicium
sunt reus et partis officium eius et admittat
et hic est casus

Cum causam

primo pro diversa consultatio
[illegible] tolli quod talis
causa de empto et venditione / Notandum primo
causa agitur / 2a ubi agitur et hic dicit
in summa / post publicatas attestationes nullo
aliud potest per attestationes antiquas hoc dicit / Notandum
quod sufficit quod probatum sit circa respectum eius quod
[illegible] potest licet sit in causa eius quod ipsa
[illegible] solvendi / Notandum primo petenda restitutio
contractus ut restituatur res recepto precio propter
deceptionem ultra dimidiam partem iusti precii
et deceptio bene probatur licet non probatur quantum
ultra valet nec necessitatem agens probare circa
valorem [illegible] reus eligit illud quod voluit
vel restituere rem recepto precio vel supplere
iustum precium / Notandum 2o dicit intelligi quod in casu huius
contractus emptor eligit [illegible] sunt probata
decepto / Notandum 2o contra glo in 1 vo
vel hic non nocet quod non repetantur testes probi
quibus qui uno tempore sic dixit nescire si alio
tempore tamen melius informatus deponit super
quo prius dixerat se nescire / pro quo tunc
super quo prius deposuerat se nescire / Notandum itaque de
vide dictum c. [illegible] in c. 1 in vo. [illegible] itaque de
verbis [illegible] ubi dicit quod testis qui heri
dixit non credo hodie potest dicere credo / et qui
heri dixit nescio hodie potest scire / ultimo nota
contra [illegible] glo si quod licitum est contrahentibus
se invicem decipere dummodo deceptio sit infra
dimidiam iusti precii tu adde plura / primo quod
licet ipsum licitum non tamen est honestum ita
dicit glo in l. ff. [illegible] ff. de regulis
2o quod hic non licet clericis et [illegible] ita dicit
glo [illegible] hic [illegible] porrectum / 3o quod hoc non
licet in vitio et qualitate rei ita dicit glo in
l. Iulianus in § si ne ignorabat ff. de actio
ne empti 4o quia non habet locum in quanti
tate rei ut probatur [illegible] in glo in c. [illegible]
de dona [illegible] cum facit [illegible] in l. si pro [illegible]
§ 1 ff. de actione empti / Notandum quia non
habet locum si dolus intervenerit in l. et [illegible]

grum in primo ff. de dolo et contra istud vide
[illegible] et glo in l. [illegible] si precio [illegible]
ff. locati / Notandum et ultimo quia istud non
licet clericis [illegible] in foro [illegible] et [illegible]
ut declarat [illegible] / Notandum in c. in [illegible]
de usuris de quo vide in c. 1 de empto
et vendi et adde [illegible] de penis [illegible]
in [illegible] qualitatis [illegible]

Mulieris miles

primo pro [illegible]
litis / Notandum ipse [illegible]
et iudicum [illegible] ubi ideo [illegible] et [illegible]
[illegible] et publicantur testes qui erant
[illegible] ubi [illegible] non apparet
[illegible] Notandum quod [illegible] cathedralis [illegible]
[illegible] potestate cognoscendi de causis ma
trimonialibus quod potest [illegible] vacante [illegible]
illud quod habetur in c. [illegible] de maio
et obe / [illegible] intelligi quod istud potest
[illegible] prescripta vel ex privilegio [illegible]
potest [illegible] quod istud fiat ex delegatione
[illegible] vel ipse [illegible] spectat ad [illegible]
in c. 1 de consanguinitate et affinitate / Notandum quod
valet summa in causa [illegible] si non fiat
in scriptis de quo in l. 1 et in c. de [illegible]
[illegible] in c. [illegible] de [illegible]
[illegible] / Notandum [illegible] quod potest dici quod hic fuit
lata in scriptis [illegible] non redacta ut [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible]
in l. testium / Notandum de testibus / Notandum [illegible] quod [illegible]
procedat ex officio in causa matrimonii [illegible]
summa valet lata sine scriptis [illegible]
iudiciarius ordine [illegible] debet fieri
in scriptis ut hic probatur / Notandum quod acta iudicii
[illegible] quia summa est de actis
ut probatur [illegible] et glo in l. [illegible] in §
[illegible] ff. de iure fisci de quo dicit [illegible]
fuit [illegible] / ultimo nota quod [illegible]
[illegible] filiis quod [illegible] scriptis
[illegible] quia istud non [illegible] hic quia [illegible] fuit
[illegible] lata summa [illegible] / Notandum [illegible] et
[illegible] ponit hic glo magna in qua [illegible]
[illegible] plura / primo quia [illegible]
[illegible] et [illegible] / 2o quia [illegible]
[illegible] publicantur et [illegible]
3o quia [illegible] / [illegible] prin
cipia vetustate / 4o quia transmittuntur
[illegible] defuncti / 5o quia
publicantur acta et gesta in iudicio / 6o et
ultimo quia reducuntur in publicationem [illegible]
[illegible] in [illegible] memoria testium

qui interfuerunt actui qui celebratus fuit in scriptis vel sine scriptis et de hiis omnibus in registris in fine [illegible] Si autem [illegible] aliquo [illegible] de edendo publicatis attes-

Eminitiva tacionibus in [illegible] multi-plicat testes super eisdem articulis vel directo contrariis produci [illegible] Sed Romanus dicit quod ubi [illegible] non quod negativa coartata est probabilis de quo in c. Bone memorie de elec. [illegible] ex pluralitas testium super negativa coartata prevalet paucitati testium super affirmativa [illegible] c. [illegible] et quod ibi [illegible] et illud quod dicitur quod plus creditur duobus testibus affirmantibus quam mille negantibus intellige quando negativa non est coartata de quo [illegible] in [illegible] de renunciacione et [illegible] in l. [illegible] super hoc [illegible] plures ff de arbitris [illegible] quod illud quod stamus est maior [illegible] vel omnino testium ut [illegible] c. in [illegible] est [illegible] sunt examinati in eodem iudicio et ad eundem finem alioquin valet [illegible] in [illegible] pluribus in alio iudicio et alium finem examinatis ut hic [illegible] probat et [illegible] c. **Veniens** [illegible] sed [illegible] repeti [illegible] publicacione in uno iudicio non impedit productionem testium in alio ut hic et [illegible] c. **Veniens** [illegible] c. [illegible] quia ut [illegible] [illegible] quo publicatis attestacionibus super eisdem articulis vel directo contrariis admittuntur testes [illegible] in [illegible] quod [illegible] in causa matrimoniali [illegible] hic de quo [illegible] c. [illegible] et c. [illegible] et quod non [illegible] in c. [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] aliud [illegible] quod [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] in pleno iudicio quod fuit [illegible] [illegible] c. **Veniens et [illegible]** et c. **[illegible] et quod [illegible]** [illegible] **[illegible] clamor** [illegible] glo. [illegible] c. [illegible] testes [illegible] iudicio [illegible] et in 2o iudicio [illegible] non valet [illegible] [illegible] glo. in c. **Veniens** [illegible] glo. [illegible] et [illegible] in c. [illegible] in glo. [illegible] quod [illegible] in glo. [illegible] et in c. **[illegible]** glo. [illegible] et [illegible] c. [illegible] [illegible] testes est [illegible] [illegible] iudicio dic ut in c. **[illegible] de [illegible]** [illegible] dic ut hic et [illegible] allegatis [illegible] iudicio et

postea [illegible] dic ut in c. [illegible] c. [illegible] dic ut in c. [illegible] de [illegible] et [illegible] in l. [illegible] ff de [illegible] ubi plene de ma. et [illegible] in c. [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] in [illegible] de testi. § [illegible] quod [illegible] testes et [illegible] in [illegible] et [illegible] Bal. in l. [illegible] et l. nullam et [illegible] c. [illegible] testes est [illegible] dic ut in c. [illegible]

Constitutus in mea [illegible] in testibus producendis et donec [illegible] testes non teneri [illegible] de veritate tacenda [illegible] testes actoris quia de eius voluntate [illegible] Et sunt tres [illegible] [illegible] [illegible] ibi illos [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] delicto vel [illegible] de quo in c. [illegible] de officio ordi. [illegible] [illegible] et [illegible] testes ut hic et in l. [illegible] ff c. [illegible] quod [illegible] de non testificando non tenet [illegible] sunt in glo. [illegible] quia [illegible] tollit [illegible] testificandi [illegible] in [illegible] l. [illegible] hoc modo [illegible] de [illegible] et [illegible] **de sepultura** [illegible] [illegible] de non testificando de [illegible] non tenet ut hic [illegible] absolutus qui recepit tale [illegible] ut in c. [illegible] in [illegible] quod tale [illegible] non tenet [illegible] est [illegible] testes non obstante tali [illegible] testificari super principali de quo [illegible] c. **[illegible]** et [illegible] **[illegible]** [illegible] aliquis [illegible] impedit testes [illegible] quod [illegible] aliquid [illegible] [illegible] ponam [illegible] de quo [illegible] c. [illegible] [illegible] aliquis [illegible] delicto [illegible] et causa est quia [illegible] de sua voluntate et [illegible] illud est ad suam voluntatem et [illegible] non [illegible]

Constitutus qui testificari non [illegible] nec [illegible] testibus [illegible] super articulis [illegible] testes [illegible] forma [illegible] et [illegible] appellans [illegible] iudices [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] regis et [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] non quia

habebant pertapem et non ragem quia
ibi non erat nisi unus epus pragen
cui regim debebant in spe et ime primata
2° plures epatus et metropolim in
q in l. statute. No q mista causa appellati
est qz quis non pt attende ad allegand
in ea sua fit c. accedes e ut lite non g
testatur et c. recepte de appella et de re
pastoralis de rescripcia. No q appellans
ambulantula pt ang appellacio a diffe
nitiva et una appellacio non tollit palia
et e utile quia pt ess ppa est.
Consequi illa quia vult de quo i c. di
lecto de appella et in sle i de dolo
et glo. No duos eximios ex elusos
facultatis p testes pbandi sz si dedicit
testificata ul revocata testibus de
quo e c. fraternitatis 2° e ca
q sola publicacio non excludit facultatem p
bandi p testes ut hic in glo fi ex
mec qz publicaco non tenuit ul fuit
facta pte ignorante ul aducta alis
fraus ut not glo a sle in c. ti et fa
e c. cum sponse et cum ud pertinentem et
c. cum universis et c. de testibus et not
pat in decretal qui semel c. en

Licet ex quadam

po pont sex q
respiciat personas testium 2° alia sex
que respiciunt dicta ipsorum testium 2a i
testes pcedit totalem colligit pm sine
cum ... consanguinitate in ca mat
moli non valet testio de auditu et
in glo sed tex q testium de auditu alig
vider exorbitans ... quia 2m forma
testis deb deponere de eo q pcipit
sensu corporis de quo in ca. cum causam e c.
No q i re valde antiqua admitti testi
monium de auditu idem dt ... sm
de testimonio de fama de quo i c. ve
niens de verbor signi li vi. Nota at
secundum sit regula vera dic ut h ...
... et concludi qd tunc est verum q
regula non admittatur nisi i casibus i
iure expssis de quo tet dictum fuit i c. pta
e eod. Itet no q quo ad hoc ut testio
de auditu valeat ... q trahat origine
admittendi pbatione 2° saltim q quos au
diunt a duobus et bone fame 2° No
q si pbacio mediata aequa i mediata
trahit origine non est plene pfecta non
resolvitur plene pfecta tet i mediata ...
pondera bz quia ad hoc ut valeat testi
de auditu ... c. dz ... de omnibus
hic continentur testium interrogacionem quia
cum sint interrogacionibus cuius forma
non deb omitti ut in l. testimo
niis ff ad municipale. Itet non in
glo q senibus i dubijs maior fides
adhibet et q seniores hic dicantur qui
... et non levis ad ... ...
de fin bz testibus de parentela ...

Per tuas nobis

c. in calo ...
... desio ... et viso 2a
ubi non exigitur testes post publicacionem
ad peticionem producentis interrogari non
debet nisi qz sup omnibus capitulis non
deposuit h d. No q publicatis attes
tacionibus sup articulis sup quibus
deposuit non debet amplius interro
gari testis si sup aliis non deposuit
ex negligencia ul malicia ...
q pfuerunt ... c. in § ... vero vi
dendi de teste ... ad fine No q
si fuit obmissa interrogari teste
de ca sui dicti et bz qt aliud pe
... pt testis repeti alis sibi
non pcederit et ita deb limitari
glo in c. cum causam e c. ...
... q est utile facere interroga
toria ut hic p doc ... in ca
in quo testis repetatur de quo hic
... p d ... quinque repeti sup eo
sup quo est testificatus quinque sup
alio 2 p° casu quinque ... testes
repetit quinque fit judicis officio quinque
ad peticionem ptis 2° ca quinque nulla
sunt data capitula quinque sunt data sup
tota causa quinque sup pte cause No
q bz ... ... non demeruit et
q pmisit ... et indignus ...
dignitatis ... non deb ... ... pla
... dilectos. No q testes non examinatim
et interrogatim de ca ... non ...
... non ... tenet ...

Licet dilectus

... p° ... ...
... causa cog
... 2a ibi mandamus h d. licet
est repellere testes pductos in causa pinci
pali et tet alios repbatorios ...
... ibi at non est locus repbationi
h d. et nota hic tex qui agit de repbacione
facienda p testes ... velit repbare p in
... passem ... qd dicta ut

sic per dominum Hostiensem. No. quod omnibus partibus licet
facere unam productionem reprobatoriam contra reprobatorios et concludere quod quemadmodum solus actor
producat testes in causa principali et tunc
actor habet duas productiones et reus
unam. Quidquid solus reus et tunc reus habet
duas et actor unam quibus utrique producat
et tunc quilibet habet tres productiones unam
probatoriam et duas reprobatorias. Nota ar.
gumentum dabitur. Item non est in quo potest
parte testium reprobari. Item ar. ista decretalis
habebat locum si volo reprobare dictum testis
tunc. Ho. dicit in c. presentium quod licet intervenerit
quod non quia istud est verum tenendum est quod
arbitrariis quam Jo. Calderinum tenet contrarium
arbitrans quia Jo. Calderinus concordat opinionem
per eum tenetur. Paulus concordat opinionem
dicens quod aut ipsi statute dicti oppo
nitur quando dicit non semper et tunc hic dictum Calderini
non procedit et tunc habet locum dictum
aut semper dico de statute et habet locum
opinio Jo. dicit et facit quod hic in c. testimonium
et c. et in cle. ii de te. 1. c. primo potest
De **presentata** parte ro. c. quamvis prima
ibi districtum manus vero et h. d. Item ista
tenens recepta per arbitrum faciunt fidem
in judicio si testes mortui sunt si vero
vivunt est in optione illius contra quem producti
sunt an velit attestationes recipere vel
velit testes de novo deponere h. d. No. quod
super spirituali potest compromitti in clericos
super arbitrium potest compromitti in laicum dicitur
an possit compromitti in laicum d. et ut
habetur in c. contingit et in c. per tuas de
arbitris. Item ar. dicta ista decretalis
de arbitris. Item ar. et ista decretalis
habeat locum in judice vel in arbitratore
dic ut hic per Hostiensem et Jo. an.
vel in pertinentibus liber dic ut hic per doc.
vel in statutis in l. si c. Ho. per
tutores et per legistas in l. si. No. quod
tunc compromissio finitur seu expirat per mor
tem compromittentis per illud quod habet
c. aliquis compromittens per illud quod hic c.
si de arbi. ubi istud vide nisi compromissio
fit factum fabrisone dignitatis quia tunc
transit in successorem in dignitate ut hic
et ita quod no. quod nota ipse in tertio de arbitris
in s. finito et illo quod si clericus et
non in cle. si de arbitrio. Item ar. et
ne passione transeat potestas arbitrandi in
successorem dic ut habetur in c. si de
successione. Delegata et hoc in re qui libere
officii delegati et Bar. in l. qui liberis
in s. licet ff. de vulgari et pupillari
et per Bal. in dicto c. si cum de judice de temporibus
appellationum in l. si de relationibus

et in c. i in tertio de de dispositione et verbo ita
facta et de feudis. No. quod ... quamquam glo.
de suspensione dignitatis facit spirare
compromissum quod est verum secundum Jo. Hostiensem
arbitrium erat longinquum secundum si eligitur
duo iam de c. dicit distinguendo
qualiter dignitatis tamquam quod ista loci
non pendet sed semper in dignitate et in
distancia loci et in absentia longinqua
No. quod si fit compromissum in tres viros
non potest procedi Item et possunt duo
tercio absente dicitur ut habetur per ... et glo.
in c. de arbitris. Ad hoc quod istud
non procedit in pluribus contrarium in testa
deputatis in in c. ii in ... et de
testa li vj. Item ar. et illud quod hic dicitur in
attestationibus habeat locum in confessione
dic ut hic per doc. et ponderat quod quia
glo. in vo. confessio in l. penultima in
... c. de arbitris et ac hic per doctores
Cum nobis primo potest quod nulla ...
prius ipse ... ibi respondens h. d.
No. quod reditur testi ex religioso qui non
juratus deposuit. Vel sic: fratri mori non
creditur nisi juratus contestat h. d. et ...
quod testes repetebat istud de mandato sup
eorum aliter secus quod habetur c. ... deputa
ti de judiciis colligere quod ex fratres mino
res possunt esse testes de his quae sunt
in corpore ... in medicis in ...
quod de medicis in § cogitandum. No. quod ...
hic ita vide quod ... ...
... religiosorum ... ut hic
in c. non solum et c. ... de regularibus
in vj et adde quod in dubio presumitur ...
... animus ... c. ...
de regularibus. Item no. quod licet fratres mino
res non possunt aliquid habere in ... vel
... ut in cle. exiui de verborum significatione
tunc fratres ... fugitivos repetere possunt ...
... de ... ... aliquid re
... ... vel ... repa
ratione quod possunt istud petere quia talia
sunt eis ... sed custodia et gubernatio
... ... agere possunt per illud
quod not. Bar. in l. si ... ff. de re
iudi. et in l. ... ad custodiendum ff.
de ... legatis. Item ... consul
Cum clamor et responsio ... ibi
mandatum in ... Item ... examinandi ...

testes qui obstare deposuerunt q d/ et collige
quod qfusse dictum dicitur p non dictum nisi de
exactum sic et qfusse scriptum habetur pro non
scripto in l. ij ff de his que pro non script
habentur / utrum autem testes qui repeti secundum
formam huius c. debeant iterum iurare
vide bal in l. si l de testi et vide quod non
no quod non obstante publicatione possunt testes re
peti et etiam examinari et facit ista
repetitio officio iudicis et non ad pe
titionem partis de quo in c. per tuas de c
et est ratio quia licet publicatio precludat
viam parti non tamen iudici quia iudici omnia
sunt aperta alias etiam tenere contrarium esse
decreti quod per publicationem omnes testes non
possent alij produci et est quia commodius
vel incommodum non spectat ad iudicem
hoc cessat ratio timoris subornationis
item an ad petitionem partis possit in aliquo casu
possit testes repeti / primo hic ponit opi
nionem hostiensis tenentis quod aut ille fuit
deputatus per iudicem et potest aut fuit de
putatus a partibus et non potest et est ratio
quia uno casu requiritur licentia et in
alio non de quo in c. cum frequenter
in § fin et alij et licet non ... ista
et per ... in l. i § si publico
ff de adulteris et plenius in sua glossa
que incipit iudex maleficiorum / ubi
dicit quod semper iudex in causa criminali ex
officio procedit potest recipere testes ad
defensionem et offensionem et idem dicit
dominus meus de ... in causa electionis
et in quacumque alia causa in qua procedi potest
ex officio ex quibus omnibus colligit istam
regulam quod ubicumque iudex potest supplere de
facto ibi potest testes recipere et repetere
etiam post publicationem / ultimo ... et
est per publicationem ... testes possunt repeti et addit quod quando
in quo testes possunt repeti et addit quod quando
repetitur ut declaret dictum suum ut
legitur hic et c. per tuas de c. quoniam ut
legitur ... vel addat ut legitur c. presen
...
...
et ipsum declarat hic / primo qui de
clarat non in c. ... de c / addit etiam
quod ad declarandum non potest induci alius
testes quia unus non potest declarare
voluntatem vel mentem alterius / addit etiam
que ... hic qualiter / quod in ...
... publicat ... suum nisi
videat ... vel ... alios

testes per quos potest fieri probatio

Testimonium / primo loquitur de ...
so presente / 2o de ... ...
2a ibi si vero / et ita secunda subdividitur
primo tractat de causa civili et criminali
similiter mota / secundo de criminali criminaliter
mota / 2a ibi in criminali / et potest
dici ... / ... quod decretalis ista ponit
tres casus in quibus in civili et in ...
in criminali eum testes repellunt et ...
/ testis ... in omni ... in ci
vili ... repellitur / ... ...
non ... admitti in civili / et
in criminali criminaliter mota fallit ... quo
in criminali non indistincte repellitur
... / no quod ... in quo ... ...
repellitur ab officio testificandi ...
in causa civili ... repellitur ab
officio purgandi ...
non sit ... ... quod ...
in c. / constitutus in glo penult de
purgatione canonica / nota ... repellitur
a iudicando ... sit tale ...
quod non ... in fama ... quod not
primo in c. / ... de ...
... ... / de ... ...
... ... repellit testem quod iudi
dic ... in c. / si ... de
... / ...
hic in principio ... quia ... ... / ...
... ... quod not glo que incipit
hec iusta causa in c. ... et in
... ut ... no ... / no 2o quod ...
admittitur si ... a fama repellitur
ab officio testificandi quod ... de a fama
... ... nisi in c.
... ... / ... ...
fama non ... a fama / ... ...
alias ... non ... bona de quo dic
... habetur vj q. i / ... et in l.
... ff de his qui notantur infamia
/ no quod ... ... non admit
titur ad testificandum et ... / ... /
quia qui semel ... de ... / ...
vj ... / ... ...
quod ... / ... in c. ... de ...
/ ... ... repellatur dic ut
hic ... / ultimo non quod ...
repellitur in causa criminali ... sit ...
... in quatuor ... hic ... videlicet

quido de crimine est convictus vel qui est co
fessus vel qui crimine est iudicialiter probatum
vel qui causa opinio est gravata. Ex quo
collige quod infamia tam infamia facti
repellit accusationem quod est verum in causa
criminali quia infamia surgit a crimine
alias autem quod iuris dic ut hic per Io. An.
et Doc. in l. i C. de fama tam. Item
non obstat hic quod dicit de iure Hay. eo
omnis qui est in mortali peccato est infa
mis et ita dic in l. fi. de his qui
notantur infamia per quam fac quod habetur in
i. illi qui et c. infames

Ulterius

Summo ponit tria. Ulterius quod
exceptio. 2a in usu. Et
ponit summa. 2um quod dat. Xa producto tes
tium et alias dari non debet. Hoc dicit. Et adde
ad textum hic quod glo. in hic qui ponit produc
tionem i. delationem et ista opinio confir
matur. 2um. Barum in dicto. Et qui sol
C. de probat. colligit ista lineam. Hec in
denunciatione dummodo ipsa productio sit facta
in effectu et ista opinio videtur de iure ve
rior quia tamen hic limitat Dns. Anthonius
si vero una productionem et alia intervenit
aliquod intervallum de quo hic vi per Doc.
Nota quod certa productio testium non datur
sine solempnitate de qua hic que scripta fuit
per paragraphum quia vero nihil allegatur in glo
et est vero quod lex presumit ex quo pro
cedit tres productiones quod fuit dicta
procuratus. Et ratio quia timore subordina
tionis dedignatur certa productio. Et sic
no. quod est presumpta procuratio nisi purgetur
non repellit productionem testium. Concludit vel non
solum ipsa procuratio sed vel facta per aliud fa
vel quia fit per aliud. l. i. ut in de re iud. iure
Nota quod eo ipso quod quibus subtrahit attestationem
comes videtur ipsa procuratio et hic ratio de
lictum et idem si alio fuit pene pactum
per id quod habetur in c. Constitutus ubi c. et
C. de his c. ordinalis. Ad alios quibus dicitur
procurationem dic ut hic per summo. Et non
glo. in q. infames et in c. ordine de c.
et in ele. in c. No quod per iuramentum purgatur
presumpta quod ab defendentibus ab omnibus
ipsum iuramentum de quo dictum fuit in c. precedenti

b c et prestitum istud iuramentum sed glo. ex
si in causa iuratum fit de calumpnia
vel ex de veritate quia istud est aliquid
speciale et restringit ad aliud. Et quia iura
malicie est prestari quocumque iudicii ande
habetur in c. i. de iuramento calumpnie li. vi.
Ultimo non quod subvenerit illi propter quod
non stetit et intelligas quod fuit expediti
de facto pro aut habitu sunt vel de iure
ut puta quia prius fuit excommunicati
excommunicati et tunc absoluti vel prius
erant inimici nunc sunt reconciliati

Non debet

Summo ponit tria et allegat
unum exceptum. 2o probat per duo similia.
2a ubi ad ex et hoc dicit in summa. Statuta
de crimine pendente accusatione ad testificandum
admitti non debet in causa criminali criminis notata
et est ratio sed obstat quia in operatur litis pen
dentia inducendo officium quod operatur summa gdep
vatoria et in c. olim ii de accusa. 2o
quia dubium de cuius statu quia pendet
ex futuro eventu et eo etiam non debet
admitti. 3o quia per crimina capitali de
quis detineri in carcere interim in l. in
ff. de custodia reorum per totum et Xo dicit quia
debet interim vocari causa cognitionem a non
curie et expedit inferi quod si platus
accusatus de dilapidatione in curia Roma
non potest interim tamquam sindicus ecclesie agere
vel conveniri ita dicit in l. reum C. de
penis allegatur in glo. Nota hic paritatem
testium accusatorum et criminis suspecto
et qui repellitur ab uno repellitur ab
aliis de quo ex in q. vii ipsi apostoli. Item
et idem sit si pendet inquisitio vel de
nunciatio summo dicit quod sed Jo. An. dicit
quod in denunciatione debet attendi an sit
evangelica iudicialis. Cayetanus vel regularis
de quibus in c. Novit de iudicio
Et si est iudicialis debet attendi an pro
cedat in fama an non tamen addit quod tamen
in c. cum oporteat in de accu. semper dicit
tales notarentur. Nota hic probari quod
solum pendente accusationem accusatus et famatus
sufficit in fama facti de quo in c. testium
b c et pertinet a quam notare quia pendente
accusatione quod repellitur adiungitur ut in
dicto c. Ipse testificari enim est dignitas
ut dicit glo. in in dicto c. testimonium

Sed pondera bene quod ista ratio includit
quod accusatus repellatur etiam in civili vel
in criminali similiter mota cum [illegible]
hic primo. Ultimo non etiam in quo non
fuerat compertus quod testes in hoc disputa
tionis et c. quippe et concludit quia aliquis
dubitat quin accusatus possit se a crimine
publice actibus aliquis. Item possit esse in
iudicio non alieno ut testis ut primo
ut accusator. Aliquis ut possit ipsa nego
tia gerere. Item quia talis accusatus non
potest alium accusare quia non relatione est
nisi sua innocentia reus purgetur ut hic
in glossa. Item nota quod licet quis sit accusatus
in glossa statim reus censetur xxv q ultima
non ipsa c. velit. quia pendente accusatione re
manet in officio suo et etiam subditi
ei obedire tenentur. de accusa. olim
et viii q iiii. Nota nec. et iste continuat
quod officium testis est quod publicum et communi
[illegible] invitus et item est videndum quando
cogitur invitus [illegible] non est cogenda
quia persona [illegible] non est cogenda. Nota hic de dilatione

nota de dilationibus testium

in q vi statuendum. Nota hic de dilatione
danda pro recipiendis et producendis testi
bus. primo si sunt in eadem provincia dantur
tres menses et si sunt in propinqua et vi
cina provincia dantur sex et si ultra
aliam provinciam seu alibi ultra marias
partes tunc dantur novem menses et hoc
[illegible] indifferenter tam [illegible] et primo [illegible]

De testibus cogendis vel non

de testibus cogendis vel non

Testes qui super veritate dicenda et statute
negando testimonium dicat.

Causam matrimonii. summa
matrimonialem testis debet cogi ut
testimonium ferat h. d. [illegible] pot causa causam
[illegible] 2o pendet [illegible] 3a ibi decreto
[illegible] et addit quod hic filius familias agebat
causam matrimonii quod potest esse sine consensu
patris. [illegible] quod [illegible] in c. si de [illegible]
in vi et [illegible] necessitate. Nota quod [illegible]
receptionis testium est delegatus etiam [illegible]
matrimonii. Et quod in glossa [illegible] et
[illegible] in [illegible] de officio delegati

Cum nuper. primo proponit. 2o
3a [illegible] 2a ibi
ponit.
[illegible] 3a ibi. et sic nec [illegible]
suspensionem [illegible] cogendi sunt
testes hic dicit

Super eo. [illegible]
[illegible] 2o responsio. 2a ibi. Nota

consultationi. Et [illegible] subdividitur quia
[illegible] duo membra. 2m ibi. nos
cum [illegible] nisi denuo
[illegible] licet. Testis qui
[illegible] subtrahit testificari
compellitur h. d. Nota quod [illegible]
[illegible] aliqua probatione vel aliquo ordine
iudiciario

Pervenit. primo ponit facti narratio
2a iudicis mandato 2a in
[illegible]. compellitur testis fraude illig
[illegible] qui probationem copiam subtrahit
[illegible] h. d.

Pervenit ad nos. primo [illegible]
[illegible] danda [illegible]
[illegible] cogendi sunt testes h. d.

Ceterum. primo ponit [illegible] 2a [illegible]
2a ibi [illegible] 3a ibi
3o modaliter. Super consanguinitate probanda
[illegible] et h. d. [illegible] cogendi sunt testes h. d.

Preterea. Sur
tria [illegible] 2a ibi [illegible] 3a in [illegible]
testis. Primo dicit quod qui super matrimonio
coram ordinario deposuit coram delegato
super eodem matrimonio [illegible] non compellitur
h. d. [illegible] in fama ac supervenientem
talis testis a testimonio repellitur h. d. 2o
[illegible] si [illegible] in [illegible] non compellit
nullo dicto suo corrigere h. d. 3o et
forma iuramenti istorum testium dicimus
[illegible] vide in c. [illegible] in Primo de [illegible]
[illegible] q vi [illegible]

Super his. primo decisa consultatio 2o
responsio 2a ibi ceterum
et h. d. [illegible] agitur de fama [illegible]
[illegible] cogendi sunt testes h. d.

Cum causa. [illegible] Super [illegible]
[illegible] cogendi sunt testes hic dicit

Venerabilis frater [illegible] quoniam
[illegible] compellitur testes [illegible] et [illegible] h. d.

Nota quod renunciavit [illegible]
[illegible] sibi [illegible] competenti de
[illegible] et in c. veniens de renunc.
[illegible] Nota quod [illegible] validitate [illegible]
[illegible] quod obtinuit vigore
[illegible] ut in c. [illegible] ita [illegible]
de omni eo quod [illegible] fuit vigore seu
[illegible] [illegible] vi ac
[illegible] obtinuisset [illegible] et quod
[illegible] beneficium [illegible]
Nota quod [illegible] beneficia [illegible]
[illegible] possit [illegible]
[illegible] in [illegible] de [illegible] in suo [illegible]

Rubrica de fide instrumentorum

Convenienter sic ad precedentia viso de pro
batione per testes sequitur alia scilicet
que fit per instrumenta et de ista vi tit. xxii
de [illegible] in q. in [illegible] [illegible] q. in
si debitor et in c. Sane quod continet
appellatione instrumentorum dicitur ut dixi in c. [illegible]
[illegible] de te. [illegible] et vi glossam [illegible] in
autentica de instrumentorum cautione in [illegible] et Bar[tolus] in
l. i. C. de [illegible] tabul[ariis] et in l. si quis
[illegible] ff. de falsis

Si scripturam. Continuatur non firmatur
[illegible] compulsoria autentice
scriptura non facit fidem h. d. Nota quod scrip
ture autentice datur fides 2° nota quod scriptura
autentica potest dici omnis illa scriptura cui datur
fides sine alio adminiculo 2° sive sit
publica sive non dummodo sit talis cui
debeat dari fides dicitur autentica et hoc probatur
hic et in c. [illegible] ubi hoc notatur primo [illegible]
hic et hic plene dicitur de scriptura publica facta
[illegible] et de hiis que in ea requirunt[ur]
[illegible] publica et de hiis que [illegible]
ut faciat fidem et per glossam [illegible]
C. de tabellionibus li. x° et in autentica de
instrumentorum cautione et fide in § [illegible] si instrumenta
et plene in Specu[lo] de instrumentorum editione [illegible]
[illegible] Nota quod scripture exemplate non datur
fides nisi scriptura exemplata sit autentica quod
[illegible] ut hic in glossa [illegible] ubi dicit quod nisi [illegible]
exemplata scripta et publicata sint [illegible]
autentice alias [illegible] et plene in c. penultimo et
[illegible] et in c. [illegible] [illegible]
et hoc [illegible] [illegible] ut hic et
et hoc [illegible] [illegible] non potest adhibere fidem scripture
[illegible] quod [illegible] non [illegible] alicui quod [illegible]
non autentice in [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] de absoluta [illegible] potestate posset in [illegible]
[illegible] in quibus [illegible] plenam et liberam potestatem [illegible]
non in c. [illegible] de [illegible] et [illegible]
in c. ii [illegible] de confirmatione utili vel inutili

Scriptura vero. Non valet scriptura cuius
habeat testium subscriptionem si mortui sunt
fallit in duobus casibus h. d. [illegible] [illegible]
[illegible] casus exceptos [illegible] ibi nota [illegible]
[illegible] quod [illegible] scriptura facta
[illegible] publica vel habeat publicum sigillum
[illegible] subscriptione testium vel mortuis testibus
credit[ur] illi scripture [illegible] in autentica [illegible]
in [illegible] si [illegible] quod [illegible] si scriptura non sit [illegible]
vel vituperata vel [illegible] alias qui [illegible]
probat ut in l. [illegible] ii ff. [illegible] et [illegible] l. finalis C.

de edicto divi Adriani tollendo. Nota quod
in hoc [illegible] scriptura ut habeat sigillum probat
videtur duo requiri primo quod sigillum sit
autenticum de quo hic in glossa [illegible] et [illegible]
et [illegible] in l. si quis [illegible] C. de [illegible] et
[illegible] 2° quod habeat testium subscriptionem de
quo dicit plenum in c. [illegible] [illegible] de [illegible]
et in c. [illegible] [illegible] de testi[bus] et in glossa [illegible]
Nota quod [illegible] scriptura mortuis testibus [illegible]
probat quod videtur limitandum nisi per [illegible]
[illegible] scriptura [illegible] faciat [illegible]
plenam fidem de quo et plene [illegible]
[illegible] scripture per doc[tores] hic et [illegible] in l.
[illegible] ff. de [illegible] et in l. scripturas
C. qui potiores in pignore habeantur et in autentica
et si contractus C. e. et in l. [illegible] [illegible]
plenius ff. de [illegible] et [illegible] in [illegible] de instrumentorum
editione [illegible] [illegible]

Ex litteris vestris. Scriptura apta [illegible] [illegible]
in loco non suspecto non censetur viciosum
[illegible] [illegible] ibi dicimus Nota primo quod
scriptura ad litteras ad privilegium differunt quia
[illegible] est compositum 2° est generosum et [illegible]
est [illegible] 2° est [illegible] ut in [illegible]
et in c. [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] quod aliud ut [illegible]
[illegible] [illegible] facilius [illegible] [illegible] in uno
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in alio ut hic et in c. penultimo ii de [illegible]
[illegible] Nota 2° quod abrasio facta in narratione
[illegible] et ideo non vi
[illegible] non censetur in loco suspecto et ideo non vi
ciat rescriptum quod intellige vel quia [illegible]
[illegible] apparet vitium ut quia [illegible] confirmatione
[illegible] apparet vitium ut [illegible] 2°
est rasum et vitium apparet [illegible]
primo hic vel quia [illegible] vel [illegible]
apparet vitium ubi vel quia est littera aliqua
[illegible] vel quia de [illegible]
est repositum in loco non suspecto et vi [illegible]
glossa in c. [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
de religiosis domibus Nota quod [illegible]
[illegible] quia [illegible] ut hic [illegible] glossa
de quo plene in c. [illegible] de [illegible]
et in c. i [illegible] de [illegible]

Inquirendum. Fides argumenti [illegible] privilegium de
[illegible] fuerat illud adhiberi [illegible]
et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] h. d. [illegible] [illegible] in 2a [illegible]
difinitio 2a ubi [illegible] [illegible] Nota primo quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] argumentum de [illegible]
[illegible] [illegible] si semel [illegible] instrumentorum fides [illegible]

bata fuit et lata sentencia ut hic notat glo. et in l. si v. c. ti. ubi notatur ut ibi habetur et in c. licet B de probationibus. Et adverte quia dicit Bar. quod non sufficit si dicat aliquis quod ut notarius instrumentum de facto adhereat ut exhibeat sibi nisi etiam inscribet se ad probationem tabellionis ut r. quod debet esse notus B forte prodit quod agitur contra quod statuis si non habet ut hic sentit glo. i. et vide plene in c. dilecte B de presump. Nota etiam quod instrumenta sunt edenda quod si difficile et periculosum est non debet edi in locis remotis sed potius ubi edantur ubi sunt necessaria quod judicium ut hic quod non probatur quod ubi difficile vel periculosum videtur debet partem alteram pars appellare per que c. statutis B ut hic non glossa et c. exceptio de appellationibus et clementina **Pastoralis** de re judicata. Nota quod judex potest statuere termino accusatori infra quem possit accusare et si non accuset potest pronunciare eum non esse ulterius audiendum ut hic et l. tercia et ibi Bar. ff de accu. et l. diffamari C. de ingenuis et manumissis et per sentenciam per c. Sicut quidem inceperit illud B de off. ordinarii et notatur se ea cognita. Et si inceperit illud accusare vel diffamare eum, alias non ut notat glo. in l. i. C. ut nemo invitus. Et non quia talis sententia esse interlocutoria B Bar. in dicta lege tercia transit tamen in robur rei judicate quod non expectat aliam sentenciam ut l. not. de Bar. de plus in sile in c. Suggestum B de offic. deleg.

Contingit interdum instrumenta quod quis utitur coram judice inter quod adversario debet legi sed solum illud c. de quo agitur debet edi ut d. Cum ... Dimissio 2a ibi Consultationi. Nota quod ex solo auditu instrumentum quis non presumitur plene instructus et ... quod si ... audiverit dicta testium per hoc non excluditur a facultate probandi nisi plene et ... perlegit vel copiam habuit ut non ... ut ... B de testibus et Bar. in Autent. ... simul de probatione C. et vide bo. glo. in c. ... in v. intelligere de sen. li. vi. Nota quod ubi privilegium vel instrumentum in judicio notorie dimittitur originale apud partem sed solum est quod petit et relinquit copiam non compellitur ulterius producere originale nisi fiat questio de facto ut hic plene et c. ... et ... in l. si ... ti. et ibi Bar.

Nota practicam edendi instrumenta cum ... pluribus ... quia totum debet edi et legi coram judice et partibus sed copia debet dari tantum de illa parte de qua est questio ut hic notat plene et dicto c. Cum ... quod facit ad questionem de statutis an debet edi totum vel unum c. tantum de qua est questio. Bar. in ... de operis novi nunciatione in l. Argentarius in ... edi ff de edendo.

Aut dilectus Cum obscura sint ... actoris ... res ut si ... instrumenta sunt obscura et ... vel sculptura sigilli sunt delete h. d. et dividitur in tres ... potius ... petitio et allegatio actoris in 2a rei defensio et ... in 3a ... ibi ... Cum autem ... practicam ... subiectorum quia potest peti res cum ... et ... de quibus dic in c. ... B de ... et in ... et ibi glo. ... de clericis ... quod Abbas hic agebat petitorio quod ... quia deducitur ... ad petitorium et non ad possessorium quia non deducitur possessionem nec spoliationem et ... predictis ... ad ... aliqua potest ... quo ad ... spoliationem de quo in c. ... de statuto negligentia. Nota quod ... libellus ... principaliter petita libelli sit ... de quo plene in c. ... B de restitutione spoliatorum et in c. Cum dilectus B de ... et c. ... de libelli oblatione et non potest peti res cum fructibus ... quia fructus veniunt accessorie et ... ex ... officio judicis ut hic de quo plene in c. ... de ... et Bar. in l. ... ff de rei ven. et in l. i. ff de edendo ... non est ... quia ... veniunt officio judicis ut in l. ... in ... ff de ... et in c. ... B de offic. delegati ... clausule ... clausula ... opinionem ... ut hic sentit glo. et Bar. in l. ... C. de edendo et ratio est quia ... libellus non ... voluntate ... ut dicta ... ut in c. ... de testibus. Nota ... quod ... et ... et ... quod ... ut ... in c. ... B de testibus. Nota ... plena ... fidei ... si instrumentum ... in loco suspecto et quod dicat

licet sit suspecta ut hic per doc. et extra de crimine falsi
Item si carta sit antiqua et litera nova
3o subscriptio instrumenti que est de alia manu
et presumo esse sunt magne suspiciones et
presumptiones non tamen probationes nisi sed sine
vat adversarius ut teneat produci privilegium
vero. Nota plura ex quibus sigillum reddit
suspectum primo si sculptura non congruit dignitati si-
gillantis. Item ex novo si novum est proportiona-
liter sigillanti vel litera sunt corrupte
vel sculptura corrupta vel si sit contrariu(m)
fractum vel si dimensificat ea in planicie
et est commixta cera nova non antiqua
Item an sigilla de se suspicione de presumo
hic. Nota non est spatium 2um de simulato
quod ex quantitate loci et spatij deleti presumimus
de locuto deinde deleto. 2o ex proportione
certimorum indictionis de medijs secundum glo. non
in c. Scandes in de cognitione quarta et l. si
ff. de his que in testu delentur. Nota in v. de
instrumentis op. ar. quod notarius potest scribere instrumentum
per alium dummodo ipse se subscribat et valet
instrumentum sic tunc. Nota in c. cum redemptor ex-
tra de quo hic et in spe. c. ti. in 3 instrumenti
Item oportet quod et plura in p. l. o. in addi-
tionibus. Nota in v. porro quod res in alios
acta et hic probat in alicuius primo in c. Cum
quoque extra de testi. sed quod sententia non prejudicat
tertio nec ex attestationibus prejudicat quia cum
non noceat sententia nec ex nova debet attestationibus
seu acta ut in c. Constitutus extra de testi. et
eodem quo prejudicant ex attestationibus de quo in
et per Bar. in l. ij ff. Judicatum solvi. Nota v.
tamen quod in dubio debet responsio ad aptari
ad interrogationem de quo in glo. si in pluribus quoniam
leguntur continuet in se repugnantia tunc aliter in
telligitur et ex divisione reducitur ad concordiam
sic dicimus in testibus ut hic et in c. Cum tu
extra de testi. Item non quod res debet intervenire et res po-
tius valeat quod pars. Item quod confirmatio et do-
natio circa eadem et ab eodem est impossibile 2o
debet esse diversum inter confirmationem et donationem
Item quod merum est quod una causa ex alia causa non
potest effici merum. Item quod confirmatio accessorie re-
vocatus non tenet revocato confirmato. 2o revocatio
puli et fundatur convincit omnia inde secuta.
Item per Inst. locationum non probatur contractus. Item ubi
nulla penitus sunt obscura debet sententia sequi pro reo
de quibus vide concordantias hic in glo. Item
non ubi non est principale nec accessorium quod intelligere
nisi sit diversa ratio manutenendi accessorium.

etc. que sunt igitur forma seruerint presentibus. Nota
quod in sigillo debet esse litera denotantes nomen illi-
cuius esse dicitur aliter litera in corporis et aliquibus
deletis potest intelligendi nomen alterius sigillum
cuius dicitur esse sigillum 2o sigillum confractum seu
corruptum reddit esse suspectum. Nota quod cum
potest esse tamen 2o sepe in Ytalia appellant
vel cedulam vel cognitionem ut hic per doc. Item non
quod si instrumentum reperiatur esse confectum per manum
publicam et habeat sigillum corruptum an ex hoc
reddat suspectum dicunt doct. quod non ut in c.
in extra c. ti. et per hoc videtur si instrumentum sit productum
manu publica confectum et sigillum in eo appositum
et non recognitum eidem nihilominus fides debet
adhiberi ut valet doc. hic

Nota super his. Non valet litera quia
per que sunt facta praui suppressione vel falsi suggestione
super absolutione sua obtinuit h. d. Nota in glo.
divisio 2a et addit. Nota quod ubi litera continet ali-
quid non verum similiter vel scriptum quorum stilo
curie sunt suspecte de falsitate vel presumuntur
surreptitie et in 2o casu non est procedendum
secundum c. extra de rescriptis. Nota ad hoc et c. Ex litteris extra de
constitu. et in c. cum Jeronimi de crimine falsi et glo.
non in c. Ex parte quarum extra de testi. et op. tam in
c. porrecta de confirmatione utili vel inutili.
Nota bonum dictum cuiusdam secundum quod literis cardi-
nalium debet credi maxime cum sigilla sunt
cognita et ita ex verbo suo debet credi per quod
glo. notabilis in c. Nobilissimus xc. dist.
et in c. ad audientiam. Ad aplicationem in v. primi de
re judicata in vj de quo hic per doc. et in
c. Constitutus de appella. et in c. Ad eminenti-
am de sententia excommunicationis. et Jo. Andre in c.
i de offi. delegati li. vj et glo. non in c.
Sicut de sententia excommunicationis. Nota forma literarum
cum scribitur pro absolutione in c. signatorum
et quid debet contineri et attendere absolvens
et vi gerit quod licitum in c. Quod super his
de voto. Nota pondera quia confessus solus ipsa absol-
uit a voto ultra marino presumpserit tunc sciens
vel ille cui specialiter ipsa concessit ut in c. Con-
sulta et in glo. non de voto. Si vero esset votum
visitationis terre sancte vel ad sanctum Jacobum
tunc ex inferior potest absolvere secundum doct. Nota
hic pro quo vi bo. tex. et quod in not. in c. ij de
voto. Nota quod monachi simpliciter potest appelli ad ex-
ecutionem voti pro quo c. licet de voto, et quod
not. Innoc. c. ex parte de censibus et in c. Ex
tunc de voto. Item non surreptitie litera super
voti absolutione sunt nulle ipso jure quia
in aliquo sunt grosse ys notate in necessaria
surreptione super non in c. i et 2 no de filijs presbyterorum

li vjo et in c. adaudienciam de rescriptis ¶ Item isti
tenuerunt illa per quem erant utiles seruicio ecclesie
et dixerunt se pauperes vel sunt quasi utiles
vel debiles cum sunt fortes in corpore et glo. ¶ Item
no. iij ¶ ... quod eandem fidem dat lex car-
dinalibus et episcoporum de quo habes in c. post cessi-
onem de proba. quibus statur iuramento ¶ Abbas dicit
quod plus creditur lex cardinalibus quam ipse comma-
nent in minori officio ut in c. per venerabilem
qui filii sint legitimi vnicuique et in c. comperimus
ij q. v ubi ¶ Aug. ¶ ... confert sibi

Pastoralis ¶ In dubiis de extravagantibus
in sunt decretales etiam est ... commune to-
tum et ... indicatur aut est dissona et tunc
ipsa consulatur h. d. et sunt due partes prout sunt
duo dicta ¶ 2a ibi ¶ ubi ¶ No. quod in extravagantes
disponunt id quod ius commune censetur ius commune
et ideo non est commune nisi de illa fiat fidem
iudici nisi super ea oritur dubitatio probatio ¶ Et
idem est in statuto vel consuetudine ¶ Et ex predictis
apparet quod talis consuetudo vel statutum vel ad
dicit ad ius commune de quo vide ... in l. i ff
ad falcidiam ¶ No. quod textus ... appellatio suspen-
dit pronunciatum et non extinguit quod vi gra.
l. i § si ff de tortutis ¶ Et dicit quod ... partes ...
extinguit ... futurum suspendit de quo per ...
in c. venientes de iureiurando ¶ Item sequitur
quod sublato iure communi ... intelligitur ...
latum ¶ Item sic de iure communi in privilegio non
est notoria ... ita ut de predictis ut in c.
§ de rescriptis ¶ per quem vi quod ibi no. et glo. no.
¶ No. quod textus dicit ut equitate vigore
et ius ¶ ius cum tenet medium et quid
sit ius dicitur ut in l. i ff de iustitia et iure
in ... ¶ ius ... per quod ... dicasione q.
fit secundum omnes regulas iuris ¶ Rigor vero
est ¶ iuris excessus cum quis statim ad ...
[illegible] ut i. l. aut facti in § si de pe-
nis ¶ Equitas vero est ordinata ¶ iustitia ...
dulcedine ... et ad ... vi glo. i. c. ¶ ...
tuerentur l. de in c. i de ... in vi in glo.
mag. ¶ Item no. quod appellatio ... strictè
non venit ... vagans ¶ large ut sic ... ius
commune facit omnibus uti ut l. leges C. de legibus
No. quod ... vagans non ... ¶ ... commune
tunc probabilit ... de illa dubitatione quod facit ut
si ferret ¶ ... vagantes non ... ¶ iure
commune talis ¶ ... non sit ... ¶ ... nulla
¶ Idem si ... statutum non ... ¶ ... sta-

tutorum de quo in Bar. in l. leges C. de legibus
et Bar. in l. ¶ ... ff de ... ¶ Item no.
quod ... notitia ... vagante ... c. i de
postulatione prelatorum xvi de ... dist. ... dubitatur
de ... ¶ Item no. quod ... vagans dicitur non iuri
... quod obviat legi ... non contradicte
¶ iuri canonico de quo in c. i et ij de ope non nuncia-
¶ 2o quod obviat iuri canonico 3o quod iuri divino
in c. ¶ ... et in de ... et c. per venerabilem
qui filii sint legitimi ¶ 4o quod obviat iuri
naturali l. de ... vi glo. in Clementina Sta-
tutum de ¶ electione li vj ¶ ... de ...
... de iure. ¶ Post publicatas at-

Cum dilectus ¶ testationes usque ad con-
clusionem in causa potest instrumentum produci hoc primo ¶ 2o
... ¶ instrumentum ¶ ... ¶ 2a ¶ ...
3o ¶ No. ... ¶ instrumenta et testes ¶ quia
testes non possunt produci post attestationes publica-
tas ut in c. ¶ ... de testibus ¶ instrumenta
sic ut hic et ... ad producendum
testes ... ad producendum ¶ instrumenta ...
de quo i. c. ... de testibus ... ¶ Item no.
quod usque ad conclusionem in causa potest produci ¶ instrumenta
et ... ¶ instrumenta produci
potest ... non sit conclusum in causa ¶ de
quo per glo. no. in Clementina ¶ ... non ob-
stante de ... et per Bar. in l. ...
... ff de ... publicatione testium
... ¶ ... per Bar. in l. ...
C. de ... et ¶ ... ¶ ... et vide
glo. ... in c. ... in glo. i. ... ¶ ... de
... li vj ¶ Item no. quod ... ut
... tamquam autentice ¶ ... quod
sequitur quod ... ut ... minus
valida habeatur ... per Bar. i.
l. ¶ ... ff de fideicommissis ...
lege quod ... refutata ...
ut ... ¶ instrumentum ... c. ... c. et de
... c. ... in c. ¶ ... de foro
competenti li vjo ¶ Item no. quod publicatio attestationum
precludit viam facultatem probandi per testes sed non
probandi per ¶ instrumentum ¶ No. quod conclusio in causa
precludit viam facultatem probandi etiam per instrumentum
... nisi esset ¶ instrumentum de novo repertum et
est ... in l. ad ... ff de ...
secundum veram lecturam ¶ Item no. de ... calculo ...
... quadragesima in ... ut in ille ...
calculo est ... ¶ Item no. ...

disponeb cca ɋsuetudines solempnitatib alicuius
actus circa cca ꝑmata pncipi valet fa
cient ut no in c sup quibusdam ꝑ de vbor sig
et hic tertio loquit in verbe eccl est nunc
et circa inferiores ꝑsonas nisi ꝑo du in c se-
cularis de foro cppe li vi° / falsitatis iusti

Cum Johannes / aut ad q de est
i ꝑstro ꝓbari pt ꝑ testes dividi in tres
ptes In pa ꝑassy cur pudi lit / In 2a pcess
cur appellaf & cu eg in 3a diffinito ꝑ
de consilio / No q contractu emptionis pe-
dente pt ꝑse peti res vendita tradi u
est nove pete misse de quo ꝑ fo du in
spe de empto et vendi § / Interrobiga-
ndo / Itē qd emptor pt ꝑse pete re
vendita sibi tradi ut est nove q petat il
esse et ita tes / Indeꝑ ꝑmittud dz ut hic
in l. i ff de acti et empti et in l. Stipu
landi no dividend ff de vu oblig / No q
modi largo no pt / Appellat tradico ista
hic no retineat vera ɋdico que defini na
lis suspendit effectud actus in cuntra tradico
ut not in c verz de ɋdico appo / Sz modi
que no suspendit sz qualificat et tradico
naliter actud reddit ꝑfectio de quo in deta
c verz No q quib in donatione rei sine
pt appone pactis legibus no ꝓbatud
glo i c verz / No alia est donatio sub
ɋdicione alia est donatio sub modo donatio
ɋdicone fit hoc modo dono tibi sic si fe
sub ɋdicione et talis
ris ista ꝗ donatio sub ɋdicione
donatio facta non tenet nisi adveniente
conditione sine ea impleta / donatio vero sub
modo fit hoc modo / dono tibi fungibilia
nis ut hoc facias vel aliquid simile / tal
donatio statim tenet et nuenit ɋdi-
modi sequat / Et ɋdicionalis donatio illa
no ɋstante pt revocari / No q ratione
honoris amici rei res vali mig iusto
pcio / 2° datus appositud vult ꝑ ꝑpri
addidi in l. fundi ff de cotrahenda emp
tione de quo in c / Cum dilecto de empto et
vent / Itē no q valor rei ꝓbat si aliqui
offerret in hoc de quo in c / Cum causam de
testi et c / Cum dilecto de emptione et vendicione
No q testium no vicitur licet testes quos
no recordant de / Anno mense et die quibus
actus gestus fuit hoc tñ verum nisi dixisset

de ꝓba actus ut no ꝑ / In primo in c quia et
hoc de accusa et c ɋtenciose de testi / No q
honoris et testes de scriptis instrumentis producti
dnici ad testificand de instro et est hoc tamen
pt hic not in c / Cum dilecti de testi / Sz
hoc iste testes sup doc hic no ꝑficit quia
dixt se no recordare an venditio fuit
pura vel ɋdicionalis / No q / Instro des
sit testes insolidum sz hic qui no est vero
in instris publicis / Hoc apparuit primo sub
scripis a scriptis ꝑ notariu / Cum at apparet
hic ꝑ c c ꝗ / Ad declaratam et limitationem
ad eo / Ita verum est q parte vim habet / Instro
et testes ut in l / In exercendis C c / et hic
ꝑcedit qui alicui pte producit vel aducit
et hoc testes / Instro no ɋdicunt / Si at testes
ɋdicunt / Instro tunc no obtinet eandem
vim sz tertius pariter prevalet que testes de
quo in dicto / No q ubi testes videtur ɋdicere
Instro si pt fieri ꝑ ɋpetenti actu multiplicatim
ut testes et instra reducunt ad concordia
ut in simili nota in c / Cum tu sz de testi
hic cum sufficit facta hic interpretacio ut a vult
lex nisi fuissent ptes ɋfesse unitate actus
Itē ad ɋcludendum ꝑsumpcionem pluralitatis
actus / tamen est ut fiat interrogatio sup
unitate actus de quo hic ꝑ / In primo et ꝑ ber
in l. ij C de bonis poss sz vult / No q ꝓbatio
unius ptis dubia qualificatur et certificatur
ꝑ confessione alterius ptis et limitatur
No ꝑ / In primo in c / Cum contingat de officio
dele et / Inpedimenta de ꝓba ubi vult q ꝓbatio
facta dubia no qualificatur ex confessione
ptis cui pb no pt confiteri i suum favorem sz
ad alia pb confitetur hoc certificatur ꝓbatio
dubia ꝑ confessione alterius ptis / No q ubi ad
ꝓbandum unum totum vel quod etiam inducuntur
testes no est nove q quilibet deponat sup toto
sz sufficit est ꝑ ɋdictis omnium vel ɋdictis testium
et confessione ptium elicitur id qd necesse
erat ꝓbandum ut in c licet ex quadam de testi
No q / Iudex pt usque ad sentencie pgt co-
nclusionem interrogare ptes ad clarificanda
dubia circa merita cause etc si ꝑcedat ad
utilitatem ɋservatio limitat hoc hic / Inime
Inmo adde tamen ꝗ interrogat circa dubia corp
que acta sunt ante ɋclusionem / de aliis vo

que non debet nec possit dicit tamen quod aliqui
et hoc tenet dominus Iustinus per l. veniam ff. de verbo
rum obligatione et in c. Iudicantem xxx q. v. et
hoc late examinat in c. Cum causam de testibus
et attestationibus et ita dicit se de facto consuluisse de
quo per glo. in Clementina sepe de verborum significatione
in glo. interrogare Nota consultum per testes
quod sententia potest in parte infirmari et in parte confirmari
et quod talis est consuetudo in Rota quod infirmat
ad solvendum honorem summi iudicis de quo in
c. Sicut de re iudicata Nota glo. super verbo Iustinum
Anno quot testes possunt reprobari Instrumentum
et hoc in l. Sed hoc relinquendum arbitrio iudicantis
Sed Iacobus tenet quod Instrumentum quantumcumque auten
ticum potest reprobari per duos testes omni excep
tione maiores quia Instrumentum non habet fidem
nisi ab auctoritate notarii hoc verum quod non con
demnat Instrumentum attestibus inscriptis quia
tunc duo testes sumpti non reprobant Item
rationi quia dubitatio facit vacillare fidem
Instrumenti quia si comparatio litterarum facit vacillare
Instrumentum multo magis dictum duorum testium maiorum
Item ratione tertia Iohannes Andreae c. cum p. quia probatio
que sit per Instrumentum est super maior et tamen
probatio per duos testes est naturalis et
secundum ius divinum et humanum sic plena
fides procedit ex auctoritate officii notarii Et sic
duo testes possunt reprobare violentam presumptionem
sic etiam possunt reprobare notarium et ergo concludit
Iohannes tenere quod duo testes possunt reprobare Instrumentum
deponentes omnes una voce et hoc tenet dominus
Antonius et Iohannes Calde et alii considerabit tamen
in factis antiquis vel recentibus licet sint facta
nova et qualitates testium et honestas cum
arbitrio relinquitur sed in omnibus factis etiam
antiquis cum probabilibus et Instrumentis et tes
tibus potest sufficere per duos testes idoneos repro
bari quia ad petitionem appellantis iudex ad
quem reformat sententiam Queritur an iudex
ad quem ad instantiam appellantis qui non appella
vit potest reformare sententiam et videtur quod non quia
appellatus acquievit sententie ergo non possit petere
Doctores concludunt contrarium quia hoc consequitur vi
sua appellatio quoniam appellatione suspensa
est sententia ergo ex persona alterius consequitur quod
ipse consequi non potest sic in simili in c. Auditis
de prescriptionibus et in l. petentem de pecuniis et
restitutione et hoc verum sive primo tamen appella
a tota sententia sed si appellatur ab uno articulo
tunc solum per appellatum potest peti reformatio sen
tentie in c. Raynutius et Raynaldus de testamentis Co
siliendum est ergo si appellatus vult petere reforma
tionem super omnibus ut appellet super illis super
quibus appellatus non appellatur et tunc sententia in to
tum et super omnibus articulis potest reformari Item
queritur an Instrumentum A et B eodem cum nominibus
et cognominibus sunt inscripti dicunt Instrumentum falsum
et deducuntur alii duo qui vocantur eodem nomine
et cognomine an per hoc reprobetur Instrumentum Et
dicit Cardinalis quod non quia possibile est quod tempore con
fecti Instrumenti interfuerint alii qui vocabantur
illo nomine ergo quia probatio debet esse clara non
debet esse concludit contra fidem Instrumentum in c. Imperia
lia de probationibus habet enim ultra probare inductos
illos duos testes sic illos habuisse mortuos tempore
confecti Instrumenti et non fuisse alios tales nomine
Nota glo. queritur quot testes probant Instrumento
potest dici quod quatuor vel quinque admittantur quia
auctoritas tabellionis videtur equalis duobus testi
bus ut de probationibus c. quod autem Instrumentum valeat
duos testes quia pares vim obtinet probationis
testium et Instrumentorum ut l. de fide Instrumentorum
de contrahenda emptione et patet quod admittuntur per quatuor vel
quinque testes Instrumentum reprobatur ut dictum est
in c. in de probationibus

Ex parte carissime

defectus littere non viciat rescriptum Appellationem hoc
et est quintus divisio 2a ubi tenet Nota quod
est summario scilicet quod defectus littere non viciat rescriptum
Idem si in modo defectu dictionis vel etiam orationis
que considerat non mutatur sensus sed comprehendit ite
latius hoc fit in c. ex litteris et quod ibi dixi secundum c.
secus si ex tali defectu insurget obscuritas
ambiguitas vel contrarietas quia tunc defectus littere
vel sillabe et multo magis dictionis viciat ut c.
c. Iuxta dilectus et c. et in c. Cum venissent de reli
gionis Item quod supra scribens nolens appellat causam
loco filiae ut hic et in c. Cum dilecta in pur
de confirmatione utili vel inutili tamen non ponit
aliud in casu ut de foro competenti in c. Ex parte
Nota quod litteras alphabeti appellant figuras ut hic
in textu Item non quod ex modico vicio non infirmatur dis
positio vi in c. Si de censibus et hic propter litteras
tantum an vicium littere viciat rescriptum quod declarat textus et glo

Et perpetuus

hinc appellatur iudice quod
pro hoc petenti non facit edi commissionem Instrumenti
hoc dicit et est quintus divisio 2a in summario Nota
quod vicarius perpetuus potest esse in iudicio prosecutiones

ad vicariam suam quod videtur intelligendum
super minoribus vicarie ad providendum sunt tamen
super aliis a minoribus ecclesie vel superioribus
vicarie ad providendum ecclesie vel prelati non potest
sine mandato ut hic in glo. i. quia non
est tytulus ut not. glo. in c. adhec de offi.
archidi. de quo i. et in c. quoniam posuisti de preb.
benda Clericus ad sit perpetuus vicarius et
quo constituatur dic per glo. Nota quod in c. si et c.
ad hoc de offi. vicarii. Et in c. extirpande
in § quia vero de preb. et dig. quia
vicarius perpetuus dicitur qui anime a prima ecclesie
de consuetudine eius institutus est et certus debet
esse porcionem ut supra in minoribus allegatis. Contra
videlicet vero dicitur qui ad tempus constituitur ut in c. per
venit de appell. et in c. cum quod de electione
in vjo. Et in vi prohemio. Quidre. Numquid placitus sed
auctore superioris possit ponere vicarium temporale.
Nota quod in causa spirituali et ecclesie causa delega
to potest fieri reconventio de quo i. c. i. de mu
tuis peticionibus et in c. cum dilectus de arbitris.
Nota quod ministra quia credenda sunt non solum
super prima li. causa sed etiam super causa reconventionis etiam
ad fundandam intencionem adversarii ut hic not.
probatur de quo in glo. et no. et plene de ma
ioritate i. de proba. et i. l. fi. C. de edendo

Imputari Scripture contra aliquem producte
fidem his faciunt h. d. et ideo ponit dictum 2o
rationem dicti. 1o ad cum ipsis. Nota primo quod impu
tatur illi qui produxit contra se debent cum probas
ipsius fa. c. i. de fi. instr. in ordina. Et ex hoc
infertur quod istas contra se scripturas potest uti altera
illarum. Et quod non compellatur ad alteram scripturam
contra illi qui produxit in judicio ut hic not.
... ad in ipsis parte. Et postea textus
concordat singularis. Et in c. Cum olim de fi. de
censi. Ubi dicit quod licet pars possit renovare con
fessionem suam erroneam in c. fi. de confess. non
tamen potest renovare virtus contra se prolate adminstratione
et tacitam confessionem que sequitur ex productione. Instru
mentum imputatur etiam ei qui produxit ut i
simpliciter probatur. Nota in presudicio prolatum quod ad
hoc ut scripture de rogent sibi requiritur sint
in judicio. Ex quo sequitur quod si una tamen produxit
vel si ambas licet ex judicium vel si ambas
audit in judicio non tamen in judicio quod non derogent
sibi fidem ex quo non sunt producte in judicio
sed in simili in c. Extenuata et quod non de rescriptis
et quod not. glo. in c. fi. de confess. et i. l. i. ff.
de edendo et in l. Jubemus C. de li. causa et de
ma. c. dic per glo. in l. scriptura C. eti et in l. in
repugnaria ubi glo. ponit bona exempla
ff. de re iudi. Si in instrumento apposita est causa

Si cautio debiti tenetur debitor nisi p
bet in debitum sed si non est apposita non tenetur
nisi creditor debitum probet h. d. et sunt duo
dicta 2o ibi sed si cautio. Nota quod cautio indeterminata
i. promissio vel confessio sine causa non inducit
obligacionem nisi aliter causa probetur. 2o hoc procedit
sive talis promissio fiat in scriptura publica sive
sive privata ut hic noctu glo. et in l. cum in debito
in § fi. de proba. Unde etiam sit confessio sine pro
missio sine scriptis et no glo. in dicto § fi. Unde
et quod dictum est de confessione limitata quod
2o fallit in confessione in judicio facta per l.
de etate § qui interrogatur ff. de interroga. actio
et no. glo. in c. fi. de confess. 1o quod sit
confessio in instrumento facta geronticato ut not.
Bal. pellum textum in l. sed C. de repudi
hic dicitur 3o in confessione liberatoria ut in l. tale
pactum in principio ff. de pact. Et no. glo. in dicto
§ fi. 1o 2o aliquid in duplici confessione extra
judiciali quia licet unum vim judicialis ut
glo. et Bar. in l. Cum C. de agri. et censi.
Contra confessione reali ut si confitetur rem mea
tua esse ut not. Cyrinus in l. generaliter C. de non
numerata pecunia per textum in lege Si quis vi in § differen
cia ff. de acqui. poss. quod sola voluntate perdit do
minium ut i. et per totum ti. eadem ff. de lega. 3o legato
in confessione in ultima voluntate quia solus
inducit legatum ut l. cum quis decedens § Codicillis
ff. de lega. iii. Scriptura quae licet non inducat
plenam probationem inducit tamen semiplenam ut
not. Bar. in titulo de confess. in § Nunc videlicet
2o et § unquam per textum et ceteras glo. in l. Instrumenta
C. de proba. Nota quod confessioni cum causa stat ad
providendum consistentis nisi contrarium probetur. Item ut
sit vera scriptura ad probandum contrarium dic per doc.
hic et in glo. in dicto § fi. et no. Bar. in l.
generaliter C. de non numerata pecunia. Nota dominum ut
mutuum generale naturale quod descendit corporali et
actuali probatione. Sed simile est mutuum comproba
per aliquam confessionem. Auctore judicis ordina

C. cum p. thabellio rii potest thabellio
mortuo in minutis thabellionis in publicam
formam redigere ad peticionem illorum quorum interest
h. d. Nota plena requisitu ut quis possit nominis

alterius notarii exemplando et redigere in publicam
formam | Quinto quod notarius qui fecit notam sit ipse
deficiens vel mortuus ut hic vel longo spacio temporis
detentus ut l. si longius ff. de iudi. alias secus
ut hic in glo. et per Bar. in l. quod, in
fine ff. de edendo et plene in c. pastoralis de e
ti | Sexto quod auctoritate iudicis ordinarii ut hic et
plene per Io. an. in addicionibus Spec. in § 3 verso
in 6o fiebat eciam tunc quod tamen videtur intelligendum
secundum quod notat Bar. ut in l. si quis argentarius
in § i ff. de edendo et in l. gallus in § et de
credendo ff. de lib. et postu. | Septimo quod adpercionem
eorum quorum interest fiat c. cum inter de elec.
| Octavo quod exemplans sit notarius ut hic in textu
supra scripcione et notat Bar. in dicta l. si quis
argentarius in § i | Quinto quod in publicam formam
redigat | Sexto quod exemplandum sit redactum
in notam vel prothocollum vel in breviaturam
| Septimo quod fideliter fiat i. quod nil immutet vel
addat exinde varietur substancia ut hic dicit
probat hic et an talis exemplaris possit
exemplando in breviaturis dic per Bar. in dicto
§ eodem credendo | Octavo secundum Hostiensem quod vocetur
hii quorum res tangit per tex. in c. significavit de
testi. Secundum vero aliqui in alio casu, et dicunt
§ eodem credendo et in l. si quis argentarius arge
dicto § vel non quod prothocollum est facit fidem
tamen fonus et origo de quo sumitur et quasi
est instrumentum | Alii dicunt quod prothocollum sit prius
quam instrumentum non dicitur perfectum et per consequens nisi
perficiatur non facit fidem in iudicio | Distingue
ergo ut actum gestum sit extense scriptum in prothoco-
collo et sic alia signa et solempnitates que
requirunt instrumentum publicum et tunc exhibetur
fides | Si autem abreviate scriptum secundum consuetudinem non
fides vel si tradit | Fide opio sed quod non adhibe-
atur fides prothocollo tamen quando duo dicunt
quod dictus possit propter interno vigenti
Bar. tamen in § eodem credendo ff. de li. et postu.
et in l. gallus volunt contrarium

Si instrumenta | Instrumentum exemplatum
per notarium auctoritate iudicis ordinarii eandem
vim obtinet cum originali h. d. | Nota opti-
me super materia exemplacionum instrumentorum ubi probatur
plura | Primo que scripture exemplande sunt
quia instrumenta quia et omnes scripture facientes
ad causam quia venit appellacione instrumentorum ut
in l. i ff. e. ti. et in c. pervenit de fi. instro.
Secundo probatur ubi tamen fiat exemplacio quia

quando vetustate vel aliud | Postquam causam et
ideo ubicumque dubitetur ne pereat facultas
probandi ut hic in textu glo. et in c. in textu glo.
cum dilecta de confirmacione utili vel inutili
| Tercio probatur que requirunt ut permittatur exemplacio
quia requirunt in primo quod subsit iusta causa
de quo de | Secundo quod fiat auctoritate ordinarii vel
delegati ab eo speciali | Tercio licet quod ordinarius
per hunc actum delegare possit quod requirit spe-
cialis delegacio | Tercio quod diligenter inspiciatur
et examinetur an sint viciosa in aliqua
sui parte et intelligit quod examinetur per iudicem
ut hic in textu versu et notat in practica | Quarto
quod per publicam formam ut hec omnia probantur
hic | Quinto quod qui petit exemplari iuret quod a
animo calumpnie petit ut in l. i et in § et
adtestata | Sexto quod citentur omnes quorum interest
et quos res tangit ut in c. significavit de
testi. et dicto c. cum dilecta, et de penale quod
parte nisi magnum periculum esset in mora ita
quod non posset fieri citacio | Secundum | Primo hic
et c. quoniam frequenter ut lite non contestata | Nono quod
exemplet vel addendo et minuendo ut
dicto c. cum dilecta | Nono probatur hic de effectu
exemplatorum et effectus quia licet hoc exempla-
tum sit eandem auctoritatem quod sit originale immo ma-
ior potencia datur sibi quam originali ut hic
in fi. et dicto c. cum dilecta et de materia dic
ut in c. significavit et in c. | Albericus de testi.
et per Bar. in Authentica | Si quis in aliquo
de edendo et in l. sancimus c. de donacionibus prescriptis
ubi tex. fuerit sedem eciam | Licet non quod omnes scripture
faciens ad instruccionem alicuius cause per exem-
plari que nedum instrumentum est generale nedum comprehendens
omnem scripturam facientem ad instruccionem
cause ut in c. pervenit i de testi. cum ge. et
l. i ff. de fide instrumentorum | Licet non quod omnis causa
iusta sufficiat adpetendam hanc exemplacionem
et publicacionem nam dicam alia fuit pocius
causa equalis cum precedentibus in c. fideles de
rescripta et nulla exempla pauca ponuntur
per Hostiensem in glo. in c. quoniam instrumenta quod iusta
causa cessante iuste denegatur exemplacio
non possit aliis esse per viciosa eciam ubi sit necesse
ampliter originalia producere ut ex fi. tex. hic

De presumpcionibus Rubrica

Presumpcio est alicuius facti dubii semiplena
investigacio | Nam presumpciones faciunt interdum
semiplenam probacionem quandoque probacionem ordinariam
quandoque probant plene per quo in glo. in c. quanto e
et l. si servus et vo. pg. aliis specie probacionum po-
ista 2a materia dic ioum de pervenit de vigilia
multa xxx i dicitur xxx in q. in c. i

Dicit nocivus | Communiter non presumitur
in quia breve est, pt fit, summa ludus non
nisi mediante presumptione fraude | vel in delictis
in dubiis presumitur dolus | vel tacita et melius
et congruit magis hic manifeste notatum est
pene obnoxius | ita et occultis lege permanent
dicit se iocasse fecisse li. d. | No. dicto sicut
non stat hic similitudinarie in spe presumitur
in genere quia aliud est delictum quo leduntur
persone et aliud quo leduntur bona vel res
| No. quod huius cum nocendi si preveniat ad actum
exteriorem lege effectus non fuit subsecutus vel
pena non deserit tenetur pena ut in l. | si quis
cum telo | C. de sicariis de quo plene in c. i. de co
qui mittit in possessionem causa rei servande | Expedit
pro i sri quod existens in uno territorio percutit
sagitta vel lancea existens in altero territorio
videtur posse puniri per utrumque iudicem de quo
est dicendum in re la. in observationem in utroque li. vi
plene per Ioannem et habetur in c. i. de constitutionibus per la.
li. vi. | ubi dicitur quod iste textus refertur ad illas
questiones multas mandans fieri delictum potest pu-
niri in loco mandati, per quod satis textus in Cle-
mentina pastoralis in § ceterum | Manus de regendi | No. quod
in maleficiis prima fronte presumitur malus
animus et dolus et concludit prima hic ma-
lus et damnum presumatur malo animo
nisi probetur contrarium vel prevalent alie presumptiones
que debent esse vehementiores ut in § cum lum
in c. et c. | cum autem de declaratione | in qua iudex habe-
bit arbitrium ut in § fin. suprahabetur de remit
adeo facit | No. in l. i. C. de sicariis | de 2m
no in l. | si ad obstetricis in § fin. ff. ad
l. aquiliam et per hoc 2m doctores ubicumque delictum
sit presumitur malus animus | Quod malum factum
presumitur proprie facti in c. cum de iudicis et prout ita
limitatur dicta regula que dicit quod in dubiis
presumitur bona fides vel in animo bonus aliquis
fieri et in bono debet fieri interpretatio et
in dubiis non presumitur delictum ut in c. in c. s. quod
et i. no. de regulis iuris | et in l. | merito ff.
pro socio et glo. notabilis | quod in absit quod
forte quia hoc fallit in delictis et prohibitis quod
in talibus presumitur dolus et fraus ut hic
et i. per dicitur in c. non et de electione | Secundo limitatur
regula que dicit quod in dependentibus non stat
| inviolato prius ut in c. | significasti et in glo.
i. de homicidio quia fallit quod cum presump-
tio sit a prima in genere ut delictis ut hic
et in dicta l. | si non convincat proprio videtur quod
elegantem not. Bar. in l. ut interdictis in §
vite ff. de furtis et iste textus facit quod illos
qui in aliquo facto cantant cantilenas contra
alios quia non excusantur lege fuerunt reconcili-
andi et festinanter | sed puniendi pe-
na illorum qui faciunt libellos famosos
de quo in c. i. et ibi q. i. | et dicta | Bal. in
non fuit dubitatum nisi apparenter ut hic per
spiritum xvi di. in c. i. et in glo. ibi que habet
vult sed fuit apocrisa idem | eorum supra presumptio
| Per violenta presumptio
li. preter

Afferte gladium | fert. dicitur | Iudicium
et sunt due partes in prima ponit factum
et exemplum in 2a parte diffinit | 2a pars videtur
re | No. quod exemplis parvorum approbatur virtute
iudicare possumus et limitatur nota in l.
nemo | C. de | Summa que l. vult quod non exemplis
sed legibus est iudicandum | Ideo sed satis glo. no. libri
in c. si xx. di. | No. quod licitum est iudici cum
veritate complere aliquid simulare et fingere
se aliquid facturum quod in rei veritate facere
non intendit ad quod facit textus et glo. in c. dus
xxiii q. ii. quod non prodicionibus qui aliquos
aliquis ducunt ad tormentum ut non torqueant
sed ut temptent | No. ad hoc quod in dubiis li-
citum est iudici diversas vias et per similia
investigare de quo in l. licet de probationibus | sed hic
hoc non erat licitum quia res erat in domini
bilis 2o quia meliores presumptiones erant
pro matre que dixit vivat puer et detur
illi | No. quod dilectione et pietate presumitur
paternitate vel filiatione et quod non pietate
in filios presumitur patriarum vel habetur in
l. sed quia eius proveniunt pietas utriusque
presumitur par et aquo removetur presumitur
quod non sit par ut habetur in l. si | C. de tuta
tutore et l. iste quidem ff. quod metus causa que
dicit quod nullus amor vincit paternum
et parentes tenetur providere filiorum | No. quod si
confessio facta cum tormentorum non prodicatur con
fitenti nisi persevereret ita confessio seu renun-
ciatio licet facta cum pietate ad hoc facit non in
dicta l. | si quidem et c. | cum de renunciationibus
et quod confessio seu renunciatio matris cum
dixit date illi filium vivum non prodicat
matri cum hoc dixit timore passionis filii
per quem amat sed dicit cum nimia dilectione
prout erit in corde suo | No. quod iudex
iudicare potest ex presumptionibus etiam si presumptio
non allegetur vel probetur propterea sufficit quod iudex
ex variis circumstantiis in iudicio intelligit illam
presumptionem elicere quam ipse credat quod ad pro-
bationem defectum succumbet in tamen sic quod de ista

ulnis quae vel allegant ipse. Et ex isto tex limitatam ea quae leguntur in q. i in firma et c. ultio de cohabitatione clericorum ubi dicitur primum non valere sine probationibus quaecumque verum nisi iudices sint informati ex presumptionibus aliquibus violentis et illarum presumptionum debent iudices facere scribi in actis. Alii iudex superior ad quem fuit appellatum nescire veritatem primum quod sit. Similiter dicit de teste in glossa de probationibus. Et licet diffinitivae ex presumptionibus possit fieri non tamen ad penam pecuniariam vel corporalem potest procedi propter hoc licet rapientes filias aliorum deberent grauiter puniri. Alii dicunt quod hic civiliter actum et quia sic fuit levatum ut in c. ij de acta cog. et in c. quam et in de accusatione et c. licet heli de simonia si actum fuisset criminaliter et presumptio fuisset vehemens potuit puniri corporaliter et pecuniariter si non violenta presumptione tamen

Ex sanctis Et non usque in adolescentiam facit presumptionem de senectute vel presumitur quod bonus qui a pueritia fuit bonus et virtuosus vel iuxta ab extraneis presumitur de suis vel iiio ab extraneis presumitur de extraneis iiº qui actus virtuosos facit presumitur virtuosus et ita nota glossa i. ff. de cla. ex min. de verborum significatione. Nota quod extimus agit in exteriorem mentis dispositionem et habitum interiorem representat ut c. Item nota quod i. tex majoris simplicitatis presumptio simplicitatis et humilitatis majoris inter alias virtutes quae datur et inter simplicitas quae est dolo contraria, non autem de illa quae est contraria discretioni de qua habes in c. quae est contraria discretioni de qua habetur in c. si cupis xxx q. i. de quibus habetur est glossa notabilis in c. i. de religiosis domibus in fi. glo. i. dicit verum si victima et mores cognoscuntur et c. Item nota in glossa si habetur quod Salomon difficilia absorbebat sicut via colubri super petram et aquile super celum via navis super aquas. Certum est reputatur ipse via viri in adolescentia sua tamen investigari non possit. Unde ex his arguitur bona intelligi agnita quae nos apparent interius in c. c. ultio contra habet probatam presumptionem

Nullus dubitat presumitur quod illud qui de lacunis subterfugit iudicium et aliter non dimittit potest levitate. Nota quod presumitur contra illud qui subterfugit iudicium et pro illo presumitur qui se offert iustitie seu iudicio quod est innocens. Nam talis dicitur confidere de iustitia alter non diffideret ad hoc tex in q. ix decernimus et in glo. i. Item nota quod tex formaliter facit contra dictum Bar. in l. i ff. de bonis eorum ubi dicit quod ille qui aufugit post accusationem inceptam a loco iudicii non propterea presumitur nocens sed forte potest dici quod illud procedit quod ibi agebatur de ea fugiens et non iusti timoris causa fecit, vel ibi de fuga alicuius de qua fuga nunquam inducatur presumptio ut per Bar. plene in l. admonendi ff. de iureiurando et in l. lege cornelia ff. ad silanianum et Jo. an. in spe. c. ti. in § in v. violenta in additionibus. Item tex solvit. Nam sola fuga a loco iudicii sufficit ad condempnationem dic quod non diffinitive super principali quod videtur sed procedit ut dicit c. [illegible]

Nonne videmus de dolo et contumacia. Nam tacet consentire videtur seu presumitur vel secundum brevem. Ex [illegible] ex duobus propositis et illarum alterum negat alterum affirmare seu concedere presumitur et videtur in duabus. In prima verba illius posita c. ii in secunda verba contra appareret illa in duo. Nota illa quae dicta sunt esse maius vel duobus propositis in uno respondet consentit in altero negative, debes limitationes quas in c. translato de constitutionibus, de vita c. in regula ii qui tacet et in regula qui tacet quod videtur contra non tamen sunt contrarie sed dicunt se invicem et neque et inter consentire non tenet. Samaritanus i. custos quia alius non erat de Samaria sed de Bethlehem in fi. glo. i. de domo inter virum et uxorem suos quando primarius. Nota tacens ipse non contradicit nec consentit quando tacet tenet medium et iste est casus in regula ii qui tacet iiº est dare medium et ubicumque hoc medium potest consequi aliquem effectum separatum ab extremis non sequitur aliquod extremorum quia si suus distribuit pecunias et dux tacet vel contradicit vel consentit et hec taciturnitas dicitur sui causa est a prima promissa si non debemus considerare an plus applicetur ad taciturnitatem vel contradictionem sic de ermafrodito iudicatur in eo statu in quo magis inclinescit. Sequitur c. Mandata celestia.

Mandata celestia Capitulum presumitur contra futura hoc dicit in quantum primo premittit exordium, secundo subdit narrationem ubi ponit iiio declarat in quantum iiio rationem subiicit i. c. extravagantia. Nota quod efficaciam gerit quod a pluribus applicatur. Nota quod legatus dicit hic se cum pluribus operantem in officio sibi commisso de quo in c. fi. de offi. archipresbiteri et c. prudentiam in prin. de offi. de lega. Nota quod officium

ppale est omnis licet appellat summa dig
nitas in c. i. extra de ... et idem in Capitulo ut
in c. penultimo de prebendis et in omnis dig
nitas collata principaliter est ... q. i. c.
Capitulum liq. ... operativi et contemplativi
alius cum vices gerit honor ... debetur
ut per archidiaconum in dicto c. qui Capitulum
Nota legatus pape dicitur gerere vices pape et ideo
honor qui debetur pape debetur legato ut
in c. quod dicitur in q. i. et est text. nota lis
xc in de ... in c. si Nota quod illud officium
geritur quod apostolicis applicatur Nota quod officium
legationis quoque attribuitur ... legato seu
digniti et tunc appellatur legatus ... ut
in c. i. et penultimo de officio delegati
Aliquis gaudet prima 2 sequentis persona et
contingit eadem persona de quo in ... pri
legiorum li. vi. Nota quod bonis actibus pro
... presumitur ad futurum Nota quod triplex est
presumptio quedam est temeraria et illa non
admittitur Alia quedam est probabilis et illa
inducat ... et aliquando inducit
semiplenam probationem et aliquando transfert
onus probandi in partem quod quod est illa presumptio
Item aliqua est presumptio violenta et talis
... potest fieri Item alia est presumptio iuris
et est ... quando presumitur sic se ... hic
et contra talem admittitur probatio Item dicitur presumptio
iuris et de iure vel de iure et ea dicitur que
continetur in ... que transmit in ...
... contra presumitur iuste lata sententia
nisi ... contra ...

Ex vicinitate Ex vicinitate presumitur noti
cia ... loci vicini alter non ... potest limite
Nota duo ex quibus destruuntur provincie scilicet
mortalitate et langoribus Nota tanto subtilius
quis presumitur scire statum alterius quanto vicinior
est ... vicinus presumitur scire statum sui vicini
ex quo infertur quod si testis interrogatus de causa scientie
... vidit quia semper vicinus videtur ... presumptionem
iuris etc. ... de quo per ... in l. i. ff. ...
... ex quo infertur quod dicuntur vicini
... qui sunt de diversa patria non videtur ab
his qui sunt ... limitem illud quod
... in l. ... ff. de ... plus ac ...
... in c. ... de ... i. ubi vicini
dicuntur qui sunt de eodem vico vel eadem strata
Item presumptio aliquando iuris aliquando hominis aliquando
... aliquando facti de quo per glo. in c. ... qui
de sponsalibus et in lege ... quod ... Item
aliqua presumptio ... etc. ut in c. ...
Item presumptio aliquando vehemens aliquando violenta
ut notat glo. in c. ... continuat de heretic. in vi.

Quanto presumitur statum notum in loco vicino
... est notum in loco remoto ... non ...
... ipsa reprehendit Episcopum quia non recepit
quedam de suis civibus Episcopus ... illa civitas
non ... ad eius notitiam ut in text. Nota
... a maiori predicit ... ut notatur in c.
... de electione ... videtur quod ... non
... quod aliquid factum ... in loco
vicino quod ... in loco remoto et ... l. ...
... non potuit ... presumitur non potuisse

Barbam eius ... presumitur ... futura
... per ... glo. ... alia
... data fuit lex quam non ... aliquam
... alia lex est eis danda et ipsa videtur et
glo. i ... apparuit ... non facit ad titulum
que vult ... malitiam et contumaciam non
... presumitur leges dantur ... facit pacis
... ad titulum de dolo et contumacia in ...
tractatu de ... fraudibus ... Nota quod ...
qui sunt ... negligentes in preterito presumuntur negli
gentes in futuro ... ille qui male stu
duit in legibus presumitur quod male studuit in
canonibus Nota plures ... assidue ...
et negligentes ... vehement presumit se non
profecturum ut in c. ... et c. ...
... Nota ... glo. quod illud presumitur ... de quo
dici ... de quo ... text. ... Glo. negli
... collegit ... presumptionem ... et ...
... preterito Ista glo. ... ad ... quod
... alii et ille ... est ...
aquo ... presumitur ille ... qui ...
dicit quod ... ad penam corporalem ... que ...
esse in criminalibus clarissime probationes ut in c.
... de ... ista presumptio sufficit ad
... ad torturam

Causa verisimile ... probato requiritur
ab illo qui probat ... quod non sit verisimile ... dicitur
in ... cum ... in ...
... ibi ...
ibi ... Nota ... testes ...
ad ... presumenda est ... talis ...
fraudulenta et Symoniaca per ... in ...
... et ... in c. ... de renuntia.
li. vi. Ista presumptio non est sufficiens ad dandam
... nisi assint alia adminicula ut in dicto
c. Nota quod ... presumptionem iuris admittitur probatio
ut hic et ... quod ... probans
... probationibus ... verisimilitudo ...
... in c. ... de heretic. li. vi. Nota quod
... testes deponentes ... verisimile est presumptio ...
... non faciunt fidem nisi sint tales de quibus non
est verisimile quod non debeat ... nisi habeat
aliquam presumptionem ... ut famam vel quod simile

Illud quoque ... cohabitationem et famam
... maioris si ...

Scandalia ff. .jo. dn. p. cohabitacionem diuturnam fa
mam de matrimonio et tractatibus matrimoni
alibus ac aliis adminiculis proba matrimonium lz. d.
tornis dicis. Ita ibi vere. Nota quod casus in quo
simus potest esse in iudicio nostro [illegible] sz. cum petit
[illegible] vxorem in [illegible] cum spiritualibus non tractatur
[illegible] patria potestas [illegible] habet in c. j. de co
niugio seruorum et in c. [illegible] de prebendis l.
in. Nota quod maritus potest vendere vxorem racione
[illegible] maritalis sicut in filio pater vendat filium
[illegible] ut in l. j. C. pro hanc ff. de
re [illegible] vendi de quo [illegible] glo. in. Nota quod
[illegible] in presenti [illegible] auferat ad vali
ditatem acta de quo agitur [illegible] licet illud
probet ad finem validitatis eius quod principaliter
agitur in presenti non probatur illud [illegible]
si [illegible] in iudicio [illegible] limitatur
non in [illegible] optima [illegible] de [illegible] et comitte
stipulacione de quo in glo. donacionem. Secundo
[illegible] quod presentem donacionem [illegible] matrimonium sine
impedimentis licet [illegible] sine fiat mencio [illegible]
[illegible] de matrimonio non [illegible] probat matrimonium
sine aliis adminiculis quia [illegible] adminiculum
ad aliam probacionem quod [illegible] ad effectum probandi
[illegible] matrimonium [illegible] presentem non probat ut l.
[illegible] C. de inpensis. Et non fa. in c. [illegible]
de privilegiis et c. [illegible] decensibus [illegible]
voluntas semel posita et pluries repetita [illegible]
[illegible] probacionem aut [illegible] probari
[illegible] Nota quod [illegible] [illegible] tollitur
si probet illud [illegible] ad plura [illegible]
quod [illegible] ad plura [illegible] ut potest si [illegible]
[illegible] facit [illegible] facit c. in [illegible] de
probacione [illegible] ad [illegible] quod restrictum
probat [illegible] facit de [illegible] ut in c.
dilecto in de prebendis. Secundo [illegible] quod delacio
anuli [illegible] alio non probatur est [illegible] mat
[illegible] et pro hoc fa. in c. femine [illegible] glo.
est in c. [illegible] de [illegible] et ibi est [illegible]
[illegible] dat ei in [illegible] digito. Nota [illegible] quod
[illegible] probacione matrimonii ubi [illegible] probaciones non [illegible]
[illegible] est [illegible] fama vicinie [illegible]
est [illegible] in quo fama [illegible] de quo in c.
[illegible] et j. de testi. Nota [illegible] ad [illegible]
matrimonium [illegible] et [illegible] et quia vir tenet
eam in lecto et mensa ut vxorem. [illegible]
quod si maritus tenet vxorem [illegible] lecto suo et mensam
non tractat eam ut vxorem. Et posset vxor virum
[illegible] ut eam in [illegible] et aliis tractaret ut vxorem
[illegible] ad hoc fa. c. [illegible] de sponsa [illegible] de coniugio
leprosorum [illegible] [illegible] et faciunt. Nota in c. [illegible]
[illegible] in q. v. ubi [illegible] glo. [illegible] quod vxor

non potest [illegible] sine marito et iaceat in lecto
mariti cum [illegible] instituitur quod tenetur iacere
in lecto mariti et [illegible] de desponsacione
mariti matrimonii de quo hic in textu [illegible]
quod [illegible] sit maris et femine coniunctio
individuam vite consuetudinem retinens. Nota
vxor tenetur [illegible] marito et alibi [illegible]
quod sit [illegible] famula viri ut in c. hec ymago
[illegible] in q. v. [illegible] hic qualificatur hoc
[illegible] ut debeat [illegible] effectu coniugali
[illegible] non semper. [illegible] vxor teneat marito
[illegible] in c. [illegible] de restitucione spoliatorum. Quinto
[illegible] proba matrimonium [illegible] hic dicit de [illegible]
[illegible] cohabitacione. Secundo de presenti [illegible] non
[illegible] coniugis et donacione. Tercio de de
lacione anuli et in [illegible] videtur [illegible] magis
standum est fame vicinie et ideo glo. [illegible]
glo. anulos et glo. fama loci et glo. presentem
tangunt difficultatem c. [illegible] licet fama
[illegible] probet [illegible] adminiculat et
[illegible] presenti donacionem [illegible] et
in quo se coniuges [illegible] proba matrimonium hic
est [illegible] aliud matrimonium de quo [illegible]
[illegible] Tercio [illegible] hostiensis quod si probat
vir se habitasse cum vxore per decennium et fa
ma vicinie [illegible] esse virum et vxorem cum
nulla sit [illegible] bona probacio ut ista et [illegible]
[illegible] in possessorio [illegible] et idem
in [illegible] spirituali per [illegible]
[illegible] probet [illegible] se stetisse [illegible] per decem
annos et [illegible] fama vicinie proba titulum
et obtinet [illegible] in possessorio [illegible]
[illegible] accedit [illegible] sequatur
magna absurditas. [illegible] quod [illegible]
probabit hostiensis [illegible] opinionem [illegible]
[illegible] est antiquata. Secundo quod est [illegible]
et [illegible] antiqua [illegible] arbitrio
iudicis. [illegible] dic quod fama vicinie diutina
cohabitacione cum tractatu ut vxorem et
aliis adminiculis probet matrimonium et [illegible]
tenet glo. in [illegible] que est [illegible]
[illegible] et [illegible] potest dici quod sola
fama [illegible] vxor probet
matrimonium. [illegible] non [illegible] hic [illegible] sola
fama [illegible] tenet illa quia hic [illegible]
adminicula alia [illegible] quia diutina
cohabitatio [illegible] presenti donacio [illegible]
[illegible] et delacio anuli [illegible] sola nominacio [illegible]
presentis [illegible] non probat plene quia [illegible]
se nominant virum et vxorem ad palliandum [illegible]
delictum vel adulterium ut in c. [illegible] de resti
[illegible] vir petit vxorem et [illegible]
[illegible] duos testes dicentes quod vir cum ea iacuit et

carnalit cognoverit mulierem quam parentes eius
contrahendi matrimonium causa sine verbis contrahitur
in si fuit spoliata per ista probatur matrimonium dic
sic ¶ eod matrimonium causa sine verbis contrahitur in c
tue in de sponsalibus in glo vendicavit in
si opponit quod sibi non potest vendicare uxo-
rem rei vendicacione quia rei vendicacio
solum competit illi qui habet dominium in re set
maritus non habet dominium super uxorem cum sit
libera persona sicut glo grandem dicit quod non competit
agit rei vendicacione ¶ In glo fraudaverit
quando dominus fraudaverit eam consentit matrimonium
servus tenetur sicut et mulier et dominus in c
sicut et ii de coniugio servorum ¶ glo post quando
cum in quibus dominus fraudaverit servo alium huius
c ¶ eod ante xx q xlii in glo anulus
¶ anulus est signum matrimonii et est signum
¶ pronubus signum dignitatis vel levitatis in c
¶ clerici de vita et honestate clericorum ¶ est signum investi-
ture in c ¶ ex parte de hiis que fiunt a ma-
iore parte capituli et ideo inventus sponse probat
per verum glo quia non probat hoc esse quod
ab hoc contingit abesse ut de translatione de
corporalia et in c ¶ eod contingit de officio
delegati in glo fidelis ¶ Nota matrimonium probari
per confessionem ut ¶ habetur in c ut d et arg

Literis tue fraternitatis ¶ accepta certa
per violentem presumpcionem probatur carnalis copula
contra divisio ¶ 2a ibi ¶ consultacioni Nota matrimonium
propter fornicacionem potest separari quo ad
thorum licet mulier non confiteatur nec testes super
fornicacionem directe deponunt ¶ Nota ubi actus
non potest directe probari per sensum sufficit testes
deponere super actibus propinquis quibus dicitur tendere ad
directe ista se credere et videntur testimonium de credu-
litate quod est iunctum actibus propinquis de quo
in c quoniam de testi ¶ Nota quod suspicio sine
suspecto violenta sufficit ad fornicandum ¶ puniendum quando
agitur de causa civiliter et sufficit suspicio quando
presumptiva de quo in c quoto ... ¶ Nota quod
ubi ex eodem facto insurgunt duo delicta quod
sunt se ut species separate potest quis de utroque puniri
de quo plene per Bar ¶ Bar in l. ... ff
de ... et ¶ Jo An in ... in ... de homicidio
per predictum ¶ Nota quod incestuosus sinatur spe
contrahendi matrimonium etsi actus fuit civiliter
videtur enim quod ista sit propria pena delicti
et puniendi qui de eo constat ar Nota in c
si quis sponsam ... quod ista non penam
testibus quia separat matrimonium quo ad thorum et alia
pena quia privatur spe contrahendi ...

Tercio loco ¶ Sumitur ut c ... quod ...

ubi nota autem ¶ Nota ... quod appellatione sponse
quandoque venit illa cum qua contractum matrimonium
per verba de presenti carnali copula ad hoc non
interveniente etc potest appellari sponsa si per
copulam deo dicatur uxor de quo hic plene
per illa ¶ ... quod copula cum consanguinea sponse
impedit matrimonium cum consanguineis ipsius sponse ...
... quod ... contrahitur affinitas ha-
bilis ad impediendum et separandum matrimonium
usque ad quartum gradum de quo in c non debet de
consang et c per tuas de sponsa et c discretionem
de eo qui cognovit consanguineam uxoris sue
¶ Nota ubi ... ... quis allegare
suam turpitudinem ut hic in glo ... ¶ Nota
non quod quis potest hic tamen credulitatem
de aliqua re ... signis ... ...
... in c ... ¶ Nota quod ubi agitur de disso-
lucione matrimonii tunc est ultimo probacionis
presumptionis ... ...
¶ Nota ... hic tes quod manifesta ... quod probari
... de quo in c i de postulatione prelatorum
et hic ... manifesta ... ...
a notorio de quo in c ... de cohabitacione
clericorum et mulierum ¶ Nota ... hic sunt diverse
presumptiones ... ... presumpcio ...
... sufficit ¶ ... testes ... credebat
fuisse ... et ista non sufficit quia
testes debent deponere de sensu corporeo ¶ 2a
testes deponunt istos vidisse ... coniunctos
... et ... ...
... se credere istam violentam presumptionem
sufficere ¶ ... hoc valde glo penultima quod
... presumptiones simul collecte inducunt
presumptionem violentam fornicacionis quia isti actus
non sunt propinqui actus fornicacionis de quibus
in c ... de testi ¶ ... confessio viri et mulieris
videtur sufficere ad dissolvendum matrimonium dic
ut in c si duo ... q vi ubi ...
subsistente cum confessione viri et mulieris dis-
solvitur matrimonium ¶ ... ¶ ... in dicto c super eo
dicit se non esse illud qui sic dissolvitur matri-
monium et ad c si duo ¶ ... aliud loqui
secundum antiqua iura ... que duravit consangui-
nitas usque ad vii gradum hodie usque ad quartum
ut in c non debet ... ... dissolve-
tur matrimonium ut in c si duo per allegato
dissolutum fuit

Literas vestras ¶ ... presumpcionem ... vehemen-
tem non debet quis ... de gravi crimine condempnari ... ¶ ... presumptionem
... ... in 2a ... ¶ ... ...
... ¶ in ... ... ¶ 2a

maxime in quo etiam glo. in §o illud tamen
[illegible] et ptem [illegible] ¶ No. arcus quod super
ea habetis pt committi causa in judices dele-
gatos ergo quos pt esse delegatum et arbi-
trum in causa criminali de quo in [illegible] doct. ¶ No. quod quis
pt testificari contra fratrem et patrem de quo in l.
parentes C. de testi. et in spe. de teste in § i
v° [illegible] et [illegible]
probat hoc quia in p° dicto deposuit quod
mediam et non [illegible] in secundo juravit [illegible]
gavit. No. quod ubi due presumptiones contrarie
concurrunt standum est validiori 2° presumptio vehe-
mentior eliditur minus vehementi ¶ [illegible]
quod si concurrunt due contraria alterum videtur
juratum aliud [illegible] standum est dicto
jurato [illegible] si contraria sunt [illegible] magis
non jurato licet [illegible] quod
[illegible] jurato [illegible]
[illegible] facta [illegible] ¶ No. in c. p.
[illegible] de testi. 2 [illegible] in l. [illegible] de falsis
¶ No. quod suspicio non sufficit ad condempnationem
aliorum [illegible] si sit vehemens hic unde
[illegible] at non [illegible]
[illegible] in glo. [illegible]
de quo [illegible]
mutilatum vel homicidium [illegible] hic quis non
debet condempnari de homicidio vel crimine pt
tamen poni ad torturam [illegible]
[illegible] ¶ No. quod [illegible]
ad fidem [illegible] in manifesto [illegible]
[illegible] vel non plene [illegible] ¶ No.
hic [illegible] sufficit ad condempnationem [illegible]
[illegible] in c. [illegible]
[illegible] conventi [illegible]
li. vi. [illegible] [illegible] sufficiens
[illegible] et ut petat [illegible] et
et debet [illegible] et [illegible] habet
[illegible]
[illegible] et [illegible]

Dum aspice

Sed fuerint anni transacti mille quinque
Atque nonaginta post partum virginis alme
Tunc anticristus nascetur demone plenus
¶ No. [illegible] in moderata voluntas [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] efficit
¶ No. justicia est rectitudo voluntatis ut de [illegible]
vel dicitur peccatum est male [illegible] et not. de
pena [illegible] li. peccati. dicit peccator [illegible] appellate
[illegible] et not. [illegible] pellator quod non
antiquitus [illegible] fuit flagitiorum [illegible]
transivit in appellatione omnium [illegible] in c. decet
et in glo. super v° penis de penitentiis [illegible]
li. vi. [illegible] et [illegible] loquendo [illegible]
[illegible] est notorium quod [illegible] facto [illegible]

et notoria [illegible] confessionem vel
[illegible] in [illegible] sunt notoria [illegible]
juris et omnia judicialiter acta sunt noto-
ria ¶ Confessio facta in [illegible] pt appellari
notorium [illegible] quia est facta in judicio
¶ No. quod [illegible] et probabilibus causis
pt quis appellare [illegible] de appellatione
c. bone memorie [illegible]
¶ No. quod a suspecto de pena [illegible]
tamen sufficiens de certa pena [illegible]
si cum non [illegible] pena
[illegible] pro manifesto [illegible]
[illegible] quia in foro penali [illegible]
[illegible] non [illegible] ab initio [illegible] ¶ No.
ut c. li. [illegible] de officio ordinarii ¶ No. de crimine
[illegible] pt [illegible]
[illegible] violenta ¶ 2° licet presumptio vehe-
mens non sufficit ad condempnationem violenta
sic [illegible] ¶ No. in c. [illegible] de simonia et
in c. [illegible] et [illegible] vehemens presumptio
[illegible] ¶ Et violenta
presumptio ¶ [illegible] imponit
penam vel [illegible] et cum non [illegible] ¶ [illegible]
glo. [illegible] est quod [illegible] non [illegible]
[illegible] pt [illegible] ad testificandum et [illegible]
[illegible] in causa civili ¶ in criminali [illegible]
[illegible] in [illegible] de [illegible]

Cum in juventute in senectute [illegible]
[illegible] in juventute continebat [illegible] ¶ No. [illegible]
et ad [illegible] maxime si [illegible] ¶ [illegible]
in [illegible] ¶ in p° a [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] ubi licet ponit delationem [illegible]
¶ in 3a [illegible] ¶ [illegible] in p° delationem repulsionem
et cum ¶ in [illegible] ut ponit [illegible]
in [illegible] ¶ in [illegible] ponit [illegible]
[illegible] relationem ¶ No. presumendum [illegible] qui
[illegible] seu [illegible] seu dignitatem
sunt adepti et hic [illegible] in c. ¶ [illegible]
c. [illegible] et [illegible] presumptionem
[illegible] ¶ No. [illegible] libidinum [illegible]
[illegible] a se [illegible] ¶ No. illud [illegible] quod non
[illegible] capit [illegible] ut hic [illegible]
glo. in ¶ et quia difficile [illegible]
[illegible] maculam non [illegible]
[illegible] in de [illegible] ¶ et [illegible] ad [illegible]
[illegible] in presumendo [illegible] ¶ No. quod
[illegible] ad [illegible] non debet [illegible]
[illegible] ¶ No. [illegible] de [illegible] ¶ No.
presumendum est [illegible] ut non [illegible]
ad passiones [illegible] ¶ No. [illegible] quod [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible] de quo [illegible] in glo.
in c. [illegible] et [illegible] ¶ 2 in de [illegible] glo. de
[illegible] attinget difficultate [illegible]

in textu de qualitate quia primo ipsa dicat
se velle procedere [illegible] admissionem regule
canonis et hic [illegible] facit minori/ dicit ipsa
non facit minori super veritate criminis sed super
infamia que est preparatoria super veritate criminis
ut patet per [illegible] nisi de infamia/ ultimus
est ingressus decime quia patet de licentia [illegible]
inimicorum non debet superior moveri ad inquirendum
decimi nisi esset opinio accusati infamata
apud bonos et graves quia [illegible] tunc ei vindi-
cetur [illegible] et in [illegible] et quod et
de accusa. [illegible] presumptio ista est pro dignitate

Dudum archidiaconus. dicit glossa primo hic
et hic in [illegible] beneficiandus scribitur
[illegible] si ydoneus fuit non tenetur sic probare ydo-
neitatem ydoneus presumatur h. d. In primo ponit
quedam in [illegible] predictis 2a ubi [illegible]
[illegible] Nota quod [illegible] sit [illegible] in [illegible] quod impe-
trans sit scolaris [illegible] at vivat respectu si
non sit scolaris [illegible] ut [illegible] in [illegible]
in ti. de [illegible] in [illegible] vacante aut
[illegible] ubi scribit scolaris [illegible]
[illegible] collegiate in c. [illegible] et c. [illegible] adeo
de [illegible] quia nimia [illegible] expressio [illegible]
ipsa [illegible] ad [illegible] veniat
respectu de [illegible] c. super litteris [illegible] similibus Nota
quod ecclesia [illegible] non collegiata potest constitui bene-
ficium [illegible] super redditibus ipsius ecclesie
[illegible] c. [illegible] de clericis non residentibus
[illegible] potest intelligi hic [illegible] quod
[illegible] ecclesie potest compelli ad recipiendum ali-
quem in clericum et in fratrem [illegible] non sit
specificum beneficium in ecclesia sed oportebit sibi
provideri de redditibus ecclesie [illegible] ecclesia
non [illegible] beneficium [illegible] collegi-
ata collegiata quod [illegible] ecclesie vel
potest dici quod ecclesia ista [illegible] collegiata ut
[illegible] et fratrem quia [illegible] vi-
[illegible] ecclesie collegiate et non
[illegible] simplicis ecclesie ad quod sufficit [illegible]
in clericum ecclesie Nota quod [illegible]
[illegible] ut [illegible] in [illegible] delatione
ut hic [illegible] de quo
in c. [illegible] de [illegible] Nota quod impetrans
non tenetur probare et [illegible] omnia contenta in
[illegible] si videant [illegible] in forma [illegible]
si [illegible] intentionem fundatam [illegible]
[illegible] sed omnis probandi [illegible]
[illegible] Nota in c. i. de litis
contestatione in [illegible] Nota quod presumitur ydoneus
[illegible] ad beneficium [illegible] c. [illegible] potest [illegible]
sit clericus [illegible] non est idoneus sed Nota
in c. [illegible] de postulatione et c. [illegible] de transact.

et respectu bonitatis intrinsece quilibet
presumitur bonus [illegible] si sit laicus ut in dicto
c. [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] de re [illegible] li. vi. et in c. [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] quia
duplex est ydoneitas intrinseca et extrin-
seca [illegible] intrinseca et quilibet [illegible] sit bonus
ut [illegible] bonitas et similia et ista
presumitur [illegible] ut dictum c. [illegible]
extrinseca ut [illegible] vel [illegible] quod
[illegible] debet ut c. si forte [illegible] glo. de
elec. li. vi. [illegible] dicit [illegible] qui dicat
quod iste presumatur ydoneus nisi [illegible]
[illegible] implicat/ [illegible] quod hic [illegible] probari
[illegible] quia iste impetrans ponit
[illegible] in tali statu in quo presumatur ydo-
neus sed non est [illegible]
[illegible] ut [illegible] in glo. c. si forte
[illegible] allegato quia [illegible] quod
[illegible] sit actor et tunc succedit [illegible]
quod actor [illegible] probare [illegible] nullus opponit tunc
[illegible] ex officio suo [illegible] informare
de singulis in c. [illegible] Nihil est [illegible]
[illegible] de electione [illegible] impetrans [illegible]
[illegible] probare [illegible] et non [illegible]
probare [illegible] quia sit actor in [illegible]
in c. i. de litis contestatione li. vi. 2 [illegible] si impetrans
beneficium [illegible] et [illegible] quod non [illegible]
hic quia [illegible] sit [illegible] dicit [illegible]
[illegible] Jo. an. [illegible] quod [illegible]
contenta in [illegible] quia [illegible] est valor
ille debet probari et hic [illegible] de [illegible]
[illegible] Urbanus statuit impetrantem
non solum [illegible] debere mentionem de valore
beneficii impetrati [illegible] de valore beneficiorum
que [illegible] quia [illegible]
[illegible] beneficium [illegible] magnum
[illegible] est [illegible] Jo. an. [illegible] in glo.
[illegible] ista lex dicit aliud
esse [illegible] probari quod [illegible]
[illegible] probatio presumitur [illegible]
Jo. an. hic [illegible] glo. [illegible] constat
de precedenti statu et [illegible] ad [illegible]
presumitur in c. i. [illegible] ecclesiastica beneficia [illegible]
constat et presumitur [illegible] sufficit [illegible]
[illegible] de vita et honestate clericorum
nisi [illegible] probetur [illegible] est collegiata
et [illegible] presumitur ad [illegible] qua-
[illegible] requiritur ad esse collegii de quo in
c. i. de electione Nota [illegible] clericis
[illegible] non presumitur [illegible] sufficere [illegible]

clericis intitulatis in cle. de etate et qualitate
ad hoc in § sedem. circa in glo. ultima
in fi. et 2ᵉ vult glo. quod fundatus sit super
negativam licet illa plurie et non probandi
sicut ut probaverit in vi. in ii. de confess.
Hic primo tractat tria dubia preclara
Primum quod cum executor ad beneficia potest assu-
mere partes iudicis / 2º an aliquo casu non
pars iudicis presidere / 3º an valeat aliquo
casu commissio non verificatis illis articulis
qui sunt in bulla. primo concludit quod
quamvis sit datus in cla. sancte mortuo
sine conditione ut si sit doctor vel deta-
li viris omnibus sine nulla apponatur cla-
sub intelligitur potest assumere partes iudicis
et vocare et citare alios quorum interest et
recipere testes per c. pertin. de offi. delegati
cum eo delegatus potest sic procedere quo-
niam et delegatus potest quia fungitur vice cuius
et delegatus. in c. super eo de offi. delega. licet sufficit quod
vid. in c. ad dissolvendum ubi dicit quod ex-
secutor ad conferendum non potest et idem in c. de
rectore de re iudi. ubi licet tamen cognitionem
si vacat plurium glo. in c. pastoralis in
si. de his appellat. et circa ad pendendum nisi
et hic concordat cum primo et ista est
et hic concordat ad primo et ista est
videtur et non obstat c. de rectore de re iudi-
cata et c. super eo de cause. sed quia loquitur in
mero executore qui non tenetur admittere
exceptiones ut plene notatur in c. dilectus per
exceptiones dubium decit primo 2
allegato ad secundum dubium decit et alia proponit et
ponit hic tres opiniones et alia proponit et
proponit de confessione plurium et aliquando in c.
quarum merito de confess. plurium li. vi. dimiss.
opinionibus concludit licet / quando sunt tales quod
clarum est quod non potest iudicari procedere / quando
sunt aliquis tenetur / quando sunt dubii primo
est quod delegatus non habet [illegible] qui genit
te non potest in c. deliberatione delibe. / 1º
quo ad de iure pro qua dic non potest quod non
est licet tamen quod superior delegans iubens
ab eo rogavit plene de iuribus partium et sub de-
ligat executionem et talis executor nulla
exceptione admittit et ita loquitur c. dilectus
exceptionem est tamen quod superior mandat alicui iudici
3º est tamen quod superior mandat alicui iudici
specialiter sua removendo omnes exceptiones penitus
et tunc iste erit merus executor tamen in quibus
assumit partes iudicis et quia si ubi est clau-
sula veritatis tamen ut est tamen in c.
exhibita de iudic. / 4º quod licet dare possessio-
nem alicui licet quia non est intentionis pape
alium removere sine causa ut est tamen in c.
licet episcopus de preben. in vi. licet etiam

possessorio primafacie presumitur iniusta / 5º
si datus est executor cum aliqua cla. conditionali
verificanda ex facto tamen quia tunc prima assertio-
ne praedictur nisi contrarium in c. cle-
ricis de restitutione in integrum / 4º licet in c.
accepimus de etate et quali. et in Xº casibus
tenetur assumere partes iudicis / Ro quod offi-
cium spale est omnis legi appellatur summa digni-
tas in c. i. xl. di. et in i. [illegible] et i. c. pe-
nult. de preben. et non omnis dignitas collata
primarum est omnis in q. i. qui spatio lig.
respectu operum et contemplationum illius cuius vices
gerit honor sibi debeat ut per glossam
in dicto c. spatio. Ro legatus pape gerit
vices pape et non honor qui debetur pape de-
betur legato ut in c. quia de tam / 2º q.
i. et est textus notabilis ut c. de. in c. si. Ro q.
sententia est iudicialis vel arbitralis differentia
sive liberis personis quae continet absolutionem
vel condemnationem vel aliquid appellens
unde textus est summa interlocutoria quae mot pro
cipit et sine [illegible] non personis sive pro-
cipali questioni ut in cle. unica de sequestris
tractu posses et fructuum per c. significantibus
de offi. dele. iuxta interlocutoria quae est interlocutoria
et c. significavit de testi. / diffinitiva vero mo-
tum cognoscit / pro per solemnitatibus plenariis in c.
fi. de re iudi. li. vi. / iuxta quod determinat pro-
cipale questionem / 3º quia per eam nascitur actio
rescissoria vel actio iudicati / iuxta Xº quia operatur
ordinarie spectarum pendendum partibus et sententia nisi
appelletur in c. in his de offi. delega. iuxta
nuncta quae est interlocutoria et licet vim diffi-
nitive quae participat de utroque ut sententia
lata super exceptione sententiae in c. de decime dis-
pendiosam vero c. sepe de verborum signif. quae
hic non sunt omissis / sunt solempnitates etc.

Mandata celestia

/ de prebend. presumitur ra-
tum [illegible] / pro commissi ope-
ram / 2º subdit narrationem in prima / 3º de-
clarat in quibus / Xº rationem subicit ubi quae
ad transacta / Ro quod officium gerit quod aplicibus
applicat / Ro quod legatus det sicut liberis placet
executoris in officio sibi commisso hoc temporibus est sept.
superius sup. de quere prouido

Sext de iuramento et eius condicionibus

Iuramentum est assertio vel negatio alicuius de
aliquo facto rei sacre attestatione facta etc.
Continuatur dictum est supra de probationibus quod
quandoque defectu probationis venit ad iuramentum
ut in c. fi. et quia iuramentum est magis in venie-
dum litium expediendarum ut in l. i. C. de iure.
§ post dictum Nota iurare xxii q. v. ta peculiare p. v. q. vi.
in c. Alvus cum c. sequentibus xxii q. v. et vi. per totum
et repetitur in vi. et cle. et quod sit iuramentum

quod iuratur et quae tamen fuit institucio
iuramenti et forma iurandi vel periurandi
periurii ponit glossa no. xxii q. i c. firmma
et quae magis constringit iuramentum quam fides vel
promissio hoc in c. ad audienciam quod metu tamen et
in c. si vero pluris vi suasi et per hostiensem
c. i de sepul. li. vi. notatur quod iuramentum
aliquid augustam aliquid amplam secundum diffinitionem
sed districte dicitur iuramentum districta assercio
veritatis per deum inducta testem simpliciter quia
iuratus dicitur de aliquo assencione aliquam vel
veritate rei veram li. atestacione firmata ut per
illud solempne iuro et tangi dicit periurium summi
pluribus modis apud doctores distinguitur dicitur
vulgariter periurium fallax iuramentum et dicitur periurium
iuramenti transgressio appellatur et periurium est
distrectum iuramentum contra dicitur periurium medi
cum iuramento firmatum et periurium et sedenim non
semper est peccatum vero semper est peccatum sed non
semper crimen hoc semper crimine et dicitur
periurium quasi pessimum vicium i. perfidum periurium
et de periurii quia a iure hoc sed iuratum
de vero et vere periurium et desperacio sic
est id pieratur et deceratur sic periurium dicitur
solet cum sed crimen de periurio vero cum criminis
tenet institucio et iuramenti duplex tamen fuit
vna sacrilegium ydolatriis et alia infirmi
tatis debitamentis quia sic concessum fuit an
tiquis ut deo hostias immolaret ne illas de
monibus sacrificaret ita permissum est ut per
deum iurarent non quod hoc esse appetendum esset
sed ne hoc sacrilegium ydolatrie quod tamen
per creaturis iuramentum facerent formam
ad iurandi solo sermone aliquando comprehenditur aliquando ali
quo sacro rei interposicione celebratur sed
forma que solo sermone editur sedenim tres
ipsa triplex invenitur et quandoque aliquid inveni
testatio aliquid comminatio alia aliquid est hoc
deus in ratum sed inveni testatio invocatur
deus in ratum vivit dominus et sic facit in deus
in hoc ut vivit deus et sic addat consimilia comminatio vero
et hoc addat consimilia dicit periurium vel
causa erit testis vel deus quidem vero per deum
sic deus me adiuvet et similia alia

Ex admissione creditores compellunt
relaxare iuramentum de usuris sibi solvendis
hoc dicit quidam ad licitum sed generaliter potest similiter
quod potest ad relaxacionem iuramenti cum impletur
generet turpitudinem ex parte suscipientis hoc d.
no. quod iuramento prestitum super usuris solvendis obli
gacio saltem secundaria agitur per suscipientem
quod summa hic tamen quia de sola promissione
ex parte huius iuramento constat deo no. quod ex parte
tenetur sed iuramento ante per suscipienti obligacio pulte na-
turalis ar. no. in c. debitores i c. de quo i c. sed ex
parte no. quod iuramento continet turpitudinem ex
parte suscipientis est obligatus saltem cum

ex parte prestantis turpitudinem non continet
aliter non valet ut hoc in c. si vero i c. si quis
infestatur quod permittes solvere usuras non peccat
quod licet inter ut in c. sed de usuris no. quod iuramenti
mali contractus solet esse medicum xxii q. i
firmma no. quod iudex ecclesiasticus ius habet in
laicos racione iuramenti non solum cum agitur ad eius
observanciam ut in c. sed et c. licet de foro competente
li. vi. sed etiam cum agitur ad eius relaxacionem ut hic
no. quod iuramentum prius obligat deo ut in c. si
debitores i c. licet si ille cuius favorem interest
obligacionem remittit non indiget iuris alia
absolucione quia deus est videtur remittere quoad
utilitate alterius iuratus recipit licet si prima-
rie contemplacione dei cui tunc est ipsa fine
iuret tamen non remittat de quo i c. contra i c. de sponsalibus
habetur in c. ex parte de sponsalibus ipso creditores
non debet compelli ad relaxacionem iuramenti ad obli
gacionem sit contracta preter de iure naturali quod
tolli non potest ut no. in c. quoniam i declaratur de
constitucione et in clementina pastoralis de re iudicata
glossa i videtur contra quod sed hic potest compelli ad
relaxacionem alias peccatum criminalis suscipienti et
potest adire iudex ex officio pro futuro ut hic
et c. solvere et in de sponsalibus hic est potest compellere
ut restituat quod ad licita contracta retinere
non possit ut in c. super eo c. tua c. quoniam
de usuris et glossa prima ponit triplex remedium
primo ut iudici de mandet et ut eis solutis
prius ut iudici ex officio faciet restitui tercio clarius sed quod
iudex ex officio faciet restitui tercio clarius sed quod
sed quod usure non dum sunt solute tunc
si iuravit semper solvere usuras vel iuravit
ultra hoc nulla accionem sibi movere super usuris
tunc multa remedia competunt cum primo et
supra hoc ut repetat ut in c. debitores i c. sedenim
per eum repetat ut in c. debitores i c. sedenim
sed ut petat creditorem compelli ad relaxandum
sed ut in nisi instruat tamen solucionis est
hoc sed non debet audiri preterquam futurum per iurium ut
tunc non debet audiri potest implorare offi
cium iudicis tercio ut debitor petat se absolui
ab episcopo qui potest absolvere ab omni iuramento
turpiter prestito ut notatur in dicto c. debitores
et sed c. ad nostram de hiis qui vi metuve
causa fiunt et c. i de deposito et istud ultimum re
medium est ex parte principale cum alio remedio
ex parte quinto decimo duo sed aliquam dicunt hoc
esse subsidiarium et hic locum cum prius non vult
absolvere et istud tamen no. in c. super eo quod sed quinto
doctores sunt quarto et hoc vult dominus petat
absolucionem antequam instituat tamen absolucione
ut super quo cum possit tunc cogere ad
solvere quarto sed ut debitor conventus excipiat
se non teneri ad observancia iuramenti cum illud
sit turpiter prestitum et tunc potest petat se absolui
quintum remedium est ut iudex ex officio compellat
creditorem desistere ab exaccione usurarum ut
in c. post miserabilis de usuris hoc et in dummodo

debitor no sit i mora qua dicit nec posset
p homine et moret pmio / 2o ca qn / mat
solue et nulla qom moue et iste hz plura
remedia p° ut soluat et repetat / 2o ut
denunciet eccie nec nullus iuramentum pt
impedire denunciationem ut in c / quemadmodum e. li
Tc et ista denunciatio dbt se fundare
sup salute ppria no ut sup suo interesse
qua tunc obstat iuramentum / Et istud pt si
tpr pcied denunciatione euangelica / iudicialis
ut frater vel denunciatione ad petri cui
ut fratri / 3m ut debitor petat absolutionem
tamen / 4m ut debitor petat absolutionem
a iuramento absq citatione creditoris quia no
detrahit ullus / iuri creditoris hoc est verum
nisi vellet absolui a iuramento pstito sup
contractu / 5m ut / iudex ex officio compellat
creditores desiste ab extorcione usurare
ut in c Tuas de usuris

Peruenit / iuramentum pstitum a prelato de non
repetendo rebus eccie non vz et hoc si vnus
intelligit / vel c / iuramentum incautelosum fit
absolutio a iudice ecclesiastico / communis dictio / 2a i
fagnita / no ligat / iuramentum pt fieri sine interitu
salutis etne ergo iurantis ex quo tn continet
turpitudinem ex parte recipientis pt dicitur via
turpitudinem ergo recipientis pt dicitur via
peti absolutio a superiore ut cogitur ut prius
cogitur recipiens illud / iuramentum relaxare
/ Et hoc no pdictis in c ppriis / ibi / no q
ubi superiori constat de iuramento turpiter recepto
ubi superiori constat de iuramento turpiter recepto
a recipiente no oportet ut vocet i alias
licentius actus / ad usura q not in c pnla que
licentius actus / ad usuram q not in c cum olim de re / iudi et
not tradit in c transsta pla qua ubi / iudici constat
c si de transsta pla qua ubi / iudici constat
q ad usurario nulla competit exceptio no est
nre vocare ptem ut in dictis / iuribus et
in c cum te de transsta pla ubi de hoc est
casus 2m mea intellectum / pla j et ij ponunt
tres intellectus in hoc c / Cum iuramentum extortum
sup rebus innatis metu sit obligatoriu dic
se quia coacta voluntas voluntas est
ut est cas in c agitur xv q i de quo plenius
cas dicitur qd me cu hz sup rebus eccie p
stitum 2m / prius quero an ad absolutionem iuramenti
aduersarius sit vocandus / no an contineat in li de
iure iur in ultimo questione sit concludit
q qn est temerarium ex parte iurantis no est
vocandus aduersarius in c / Ex Litteris de testi et c
pruenit de testi cogende hoc e verum qn est istud
manifestum in c cum de filijs psbiterorum secus
est qn est dubium ut in c / Int quatuor de ma
et obeni et de isto dubio vide c / Si debitores
ubi doctores ponunt opinionem et non hic quia est
Peruenit ad nos / tuttidianus (?)
pt breuiter no firmat si / Io an pt in sit

firmari no de gere verum qn / iuramentum implendum
tio a melius conueniat hac / p° no astringitur
quis iuratus ad implendum id qd / iurauit si
ab alia pte no impletur id q cum respectu
pbuit / iuratum hoc dicit sunt ptes fidem
quo dicta / 2m ubi nec tn / Casum ponit
aliquis ipsa pte si c / pt de Iurejurando et in 2a
pte c / Constitutus de penis h hosti ponit cum
in alio qui promisit solue precio compris et ille
uult ingredi religionem querit an possit et tx
uidet q pt et patris pte est hic casus inis
2m / Io an et alit ponit cas et hoc sic / Ille
qui / promisit ire ad sanctum / Jacobum et pz ca ut
ingredi religionem an iste dicitur frangere votum 2o
aliquis promisit no scribe libros si ei soluerentur
decem summe pecunie an qua ego volo solue
summa pecunie scriptor possit no scribe absq
transgressione / iuramenti et uidet q no tenetur
scribe hic alia nota no colligitur / Item de
scribe hic alia notabilia colligitur
intellectu c dic praedictum inter i ponunte in
dispe in casu ponitur / Ille tn conuentionis dz esse
ducte / Episcopus qn / Iam votum fuit impium p c mulieris
(pe) in q in / Hoc no est bonum quam et fa q hoc
in velit In malis promissis fidem restringe rel.

Ego episcopus / Et hoc est bene pro forma iuramenti
septem casus quinque sunt q / iurauit ipse episcopus exempti
et aliis no dicit no ipso q subditus no tenetur
obediens prelato cuius ab intrauit vel simonias ob
die successore ut not c / Alberi ...onnes pm
q in Cum quod comprehendit subprimo capi
tula istius / iuramenti dicit qd comprehendit c
quatuor / iurauit beato petro i. fidelis fide
quod beatus petrus fuerat et dicit ro
quod / beatus petrus fuerat et dicit ro
i. habere illud / melior cum / pelam et istud
iuratum extendit solum doc est ad / Cardinales
/ iuramentum extendit solum dat est ad / Cardinales
by ipse sunt ps corpis ppe in c / Mte et i
c / Rem de hijs que fiunt a prelato sine ensu
cap / si aliquis q licet alias dicit tenetur qd
supra delecti 3 p c / Cum clerici j de vlerico in sup
/ Et ino q ad prodicione membri no sequitur p duo
inte est quod comprehendit / appellatione membri
habere in l q ff de publicis / iudicis / Et no
uerdum aliqui in c p. c fi de corpe viciatis
2 dicitur stricte s illud membrum q hz officium
separatum ut oculus os et similia 2o dignitatis
no hz membrum si ps membri scilicet manus hoc
fit ad prouenire facienda membri de membris
et / Ille j de homicidio / ideo q tunc ca lo
q clericus medicus quos alii declarat volunt
tutte fieri sit vite mors et lesio / Hoc
3o casus ex quo tenetur / iuramentum defendere
et ad manutenendum / papatum et relatis sctorum patrum
et q ponit istud i. praedictam tenens i. ipsa huius
legis q in / Regalibus / Ideo q subditus no tenetur

ad inuicem platum vel superiorem q ordinar
sicud q d epm vir inte dicit et glo in
tex Regulis sanctorum patrum Canonibus sedium
patrificium et aliorum sanctorum ab ecclesia apl[ica]
tor et per hec sunt Episcopi custodes regulas
sanctorum patrum in c sacerdotes in q vii
et pt necdum abdit ex licet tempus abso[lu]
tius ex quo non semper canonibus quos seruand[os]
et custodiendos tenent et sunt [illegible] que
dubiorum [illegible] et hoc verum
si nolunt sumere ex contemptu ut in c graui
in glo de elec li vi No q platy tenent
ex debito iuramenti seruare superiorem vel q sicud
[illegible] est q platy [illegible] tamen
[illegible] non adimunt superiorem sed tenen[tur]
[illegible] q salutis vel potestas hec in c de [illegible]
xxii q v No ex quo [illegible] q platy non
tenentur ire ad synodum vel [illegible] nisi
vocentur et hec dt hic [illegible]
aliis Episcopi irent [illegible] xviii di
No vocati ad synodum [illegible]
licet non peremptorie tenentur ire [illegible] non
ex regula ad [illegible] sufficit
vnica vocatio ut est glo in c [illegible]
xviii di et in glo [illegible] i de [illegible]
in vi° [illegible] glo replicat theo
[illegible] in c [illegible] de appellatione
et in c i de supple neglig prela de synodo
et gratia in c i ex di sit te platus
[illegible] ire nisi sint [illegible] quare tunc
debet mittere legatum et a [illegible]
si non veniunt ut hic No ex hoc [illegible]
[illegible] est data facultas veniendi vide[tur]
est data facultas recedendi No enim securi
venit qui tute recedere non potest sit non in c
ij de treuga et pace sit no [illegible] in l
si cui ff [illegible] et ff ad l [illegible]
in l i No [illegible] c q Episcopi tenentur subue[nire]
in legatis sedis apostolice in suis necessitatibus
etiam si sit simplex nuncius [illegible] in c [illegible]
[illegible] de [illegible] et c sed nostrum de censibus
[illegible] glo sine [illegible] sine i [illegible]
istud tex No [illegible] c q Episcopi tenentur sin
gulis annis visitare limina beatorum petri et
pauli aut nuncium mittere tex in c [illegible]
[illegible] distr vide limitatio istud tex dicit enim
q Episcopi qui i [illegible] subsunt ipse debet [illegible]
stratione remoti si propinqui sunt personaliter
visitare limina apostolorum si ut remoti sunt visi
tabunt per [illegible] i per [illegible] vel [illegible]
[illegible] dici q illud [illegible] sed [illegible] istud
[illegible] q iuramento non astringit nisi [illegible] hic
[illegible] ibi limina apostolorum [illegible]

[illegible] apostolorum [illegible] curia romana est ubi est papa
no [illegible] papa [illegible] sedem ab urbe Roma
sine [illegible] ut in c [illegible] de elec li vi°
[illegible] in tex l [illegible] parua [illegible]
q mittat nuncium ad limina ad papam sufficien[ter]
[illegible] sibi [illegible] et non mittat personaliter
aliquos nisi papam [illegible] indigere [illegible]
cum Episcopus iurabit [illegible] dicit
aliquis [illegible] debet iurare [illegible]
in c ij de [illegible] de non infeudando [illegible]
non alienando ut in c ut super de rebus
ecclesie non alienandis

Nullus episcopus No [illegible] iuramenti obey
suo episcopo prestare nisi [illegible] ad [illegible]
[illegible] No hec [illegible]
[illegible]
[illegible] in c [illegible]
absenti et in c i de [illegible] et [illegible]
[illegible] No [illegible] in quo [illegible]
iurat[ur] aliud [illegible] in c i [illegible] et glo [illegible]
[illegible] in q vii que [illegible]
cum iurat [illegible] per fidelitatem [illegible] obedien[tiam]
ut hic et [illegible] de elec [illegible]
[illegible] in [illegible] xvi [illegible]
[illegible]
[illegible] magna [illegible]

Debitores [illegible] non [illegible]
[illegible] qui se obligat
ad soluendas vsuras [illegible] non [illegible] nisi [illegible]
[illegible] repetit [illegible]
et [illegible] et ad
vsuras No [illegible] ex [illegible] de solue[n]
dis vsuris non nascitur obligatio ex [illegible] quia
[illegible] non [illegible] si [illegible]
[illegible] nudi pacti ar no
in c i de pactis [illegible] lex resistit
[illegible] non nascitur obligatio [illegible]
ut [illegible] in l [illegible] ff de fideiussoribus [illegible]
[illegible] resistit hic [illegible]
No [illegible]
[illegible] non obligat sine iuramento
[illegible] facit [illegible]
[illegible] et iuramento No q iuramentum [illegible]
[illegible] obligatio [illegible]
[illegible] q [illegible]
[illegible] ut in c [illegible] de [illegible] No
[illegible] vsuras non [illegible]
et [illegible] ff de [illegible]

Ad iuramentum Si debitor creditori iuramentum
[illegible] non repetere nisi [illegible] de
[illegible] iuramento [illegible]
[illegible]
[illegible] sine [illegible]
in [illegible] quare [illegible]

simplex autem uide pignoratitia vel si
depositaria et sunt hic quatuor vel quinque ite
latis primo innuit quod hic sunt contrarii per
et quo contrarii sunt et ius ista taliter sunt
posita 2o quod constitit magis pignorata tra
dito et fructus et propter hoc sunt contrarii
3o propter dubium an esset criminales vel
criminalia manifesta vel dubia

Si vero aliquis Si simoniace promotus
[illegible] fuerit potest sine periculo salutis eterne
fructus est forum in [illegible] [illegible] ab
solute [illegible] h. d. [illegible] [illegible] ubi [illegible]
Nota quod simoniacus quod fieri non potest sine periculo
salutis eterne non est fructus quam non obligat
et ipsa autem [illegible] non solum potest immo debet
[illegible] ut hic [illegible] q. [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] potest fieri sine periculo salutis eterne sit fructus
ubi potest fieri sine [illegible] [illegible] ista patitur exceptiones ut
[illegible] est [illegible] et hic in [illegible] non est obligatorium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] li. vio de re[illegible]
Nota [illegible] renunciare beneficio metu facta de
quo in c. sup hoc de renunciatione et c. [illegible]
de [illegible] spoli et [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] et habetur sup [illegible] et [illegible]
[illegible] de hiis que vi metusve causa fiunt
Nota quod a simoniaco [illegible] recepto potest [illegible] ab
solutio non est [illegible] quod hiis qui [illegible] recept.
primo admonendis illud ad [illegible] de
[illegible] in c. i et c. debitores [illegible] Et quod hic [illegible]
quod in c. i et c. [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
in forma [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] absolutionem [illegible] causa
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
a quibus [illegible] [illegible] promotus non
[illegible] Nota quod renunciatis beneficio [illegible] non
indiget nova collatione [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] restituitur in pristinum statum facta absolutione
[illegible] [illegible] [illegible] intentando utile actionem
a [illegible] [illegible] resignationem metu factam
[illegible] quam [illegible] [illegible] metu facta
solum [illegible] [illegible] [illegible] ut est [illegible] in l. [illegible]
[illegible] volenti et in l. Si mulier [illegible] [illegible] ff de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] debet reduci in pristi
[illegible] quam actionem omnia debet reduci in pristi
num statum ut in [illegible] [illegible] et [illegible]
in c. [illegible] et c. [illegible] [illegible] [illegible]
ubi sine nova collatione restituti sunt [illegible]
[illegible] ad beneficium metu resignata

Ex rescripto Monachi qui [illegible] monasterii [illegible]
[illegible] obstagio et fideiussores qui [illegible]
creditorem in depositum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] h. d. [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ubi [illegible] Nota quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] monasterii aliquos monachos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dando eos in obsides et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possunt se obligare

ad standum in obstagio et est obstagium quoties
[illegible] vel alibi obnoxia [illegible] que ad
non [illegible] de certo loco donec fuerit [illegible] que
[illegible] satisfactum 2o [illegible] [illegible] et quod hiis colligitur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obligatione
[illegible] [illegible] [illegible] monachi non videtur posse se
obligare [illegible] [illegible] [illegible] in c. i de pactis
[illegible] hic non [illegible] [illegible] quam monachi hic se ob
ligaverunt de consensu abbatis et pro utilitate monasterii
et ideo videtur valuisse obligationem [illegible]
[illegible] [illegible] Nota in c. [illegible] et c. de [illegible]
et si religiosus de [illegible] li. vi [illegible] potest
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] monachi non [illegible]
[illegible] [illegible] non obligetur [illegible] [illegible] [illegible]
resistit illi obligationi ut in c. [illegible]
[illegible] [illegible] et in c. [illegible] de testibus 2o monachus est
plus obligatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non renunciat [illegible] voluntatis monachus [illegible]
[illegible] et de obligationibus monachorum habetur p
[illegible] in c. [illegible] [illegible] [illegible] de privilegiis
et in c. [illegible] de fideiussoribus Nota quod clerici
et monachi possunt iurare sup observantia contractus
Nota quod laicus iuratus sup contractu potest [illegible]
[illegible] conveniri coram ecclesiastico iudice p
[illegible] [illegible] de foro competenti li. vio [illegible]
[illegible] [illegible] potest conveniri coram iudice seculari
[illegible] in [illegible] [illegible] quod non [illegible] debebit conveniri
coram iudice laico Nota quod [illegible] [illegible] [illegible]
dicto [illegible] quod [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] pecuniario et
[illegible] [illegible] [illegible] hodie [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] debito pecuniario [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de quo in [illegible] Bonifacii
que incipit [illegible] de qua facit mentionem
in c. [illegible] de hiis que fiunt a maiori
parte [illegible] monachi non possunt teneri ut obsides
[illegible] in [illegible] et c. [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] in glo. [illegible] [illegible] [illegible] ob
glo. i [illegible] remittit ad c. [illegible]
[illegible] ubi dicit quod [illegible] obsides tenet in [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] non [illegible] renunciare [illegible]
[illegible] c. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in obsides [illegible] quam [illegible]
monachorum in obsides [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
No[illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quam si fuerit in aliquo [illegible] vel civitate
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] nulla [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sunt obsides [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et in c.
[illegible] pena c. Si quis suadente Et non quod monachi potest
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] teneri [illegible] abbatis in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] monachorum [illegible] [illegible] et c. [illegible]
[illegible] non potest [illegible] teneri [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pena c. Si quis suadente
et [illegible] et c. [illegible] [illegible] de [illegible]

Quia clericus p[ro]mus est ab ecclesia removendus
qui non necessitate sed voluntate venit contra licitum
juramentum h. d. [illegible] p[ro] epistola impetrasset
in sedis [illegible] commissio [illegible] quod non ad
implendum juramentum [illegible] non accedit periurium
de [illegible] respicit et in c. Si quando
veristi [illegible] q. v. et in c. Breui [illegible]
quod periurium est dignum [illegible] beneficii et
hoc intelligo quod ille clericus habebat titulum sed
si habebat [illegible] tunc istud dictum hic
[illegible] sed [illegible] sic est [illegible] ut [illegible] c. [illegible]
non absolvere de [illegible] et in c. Si [illegible] clericus
[illegible] et in c. Si [illegible] qui [illegible] quam iste [illegible]
Cum in patrit sine ecclesiam sine licentia episcopi
contra [illegible] et c. [illegible]
de censi [illegible] quod ecclesia [illegible]
[illegible] ut in c. [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] in titulo [illegible]
[illegible] vicario [illegible] quod [illegible]
in titulo [illegible] quem hic [illegible] veniens
contra juramentum [illegible] ecclesia [illegible] veniens in [illegible]
[illegible] removeri [illegible]
[illegible] juramenti [illegible] et [illegible] quod sic [illegible]
[illegible] antiquorum in c. [illegible]
[illegible] quod non [illegible] plus poterit
[illegible] juramentum quod [illegible] fidem [illegible]
et solum istud reperitur [illegible] juramentum
et non est [illegible] veniente [illegible] fidem
[illegible] de [illegible]
Si [illegible] quod [illegible] non est [illegible]
et [illegible] sibi [illegible] beneficium [illegible] quod non [illegible]
[illegible] et de [illegible] Si [illegible]
[illegible] non [illegible] ipso jure [illegible]
[illegible] de [illegible] vbi [illegible] quod [illegible]
[illegible] est [illegible]
et sic iste [illegible] qui incidit periurium [illegible]
ad ipso jure [illegible] non [illegible] non sit

Cum nobis [illegible] Si [illegible] quod
antiquum censum augebit et [illegible]
[illegible] et [illegible] ab ecclesia
removeri h. d. [illegible] Si tunc
[illegible] ecclesie non posse se obligare ut
ecclesiam ad solvendum censum alias non solitum
vel augendum vel in vita sua ut in c. [illegible]
[illegible] de censi [illegible] posse esse [illegible]
[illegible] quod [illegible] sic [illegible] juramenta
[illegible] periurium est [illegible] ab omni beneficio
[illegible] removendus [illegible] quod [illegible]
[illegible] beneficii non solum [illegible]
beneficio sed [illegible] beneficiis et [illegible] ad
suscipienda beneficia et hoc [illegible] si tale
[illegible] periurium quod [illegible] non [illegible]
[illegible] hic non irregularitatem [illegible] quod
non est [illegible] periurium de quo hic [illegible]

ad hoc [illegible] non in c. [illegible] non absolvere de
[illegible] periurium est transgressio licita
juramenta [illegible] juramenta sunt tenenda et illi
[illegible] ut in glo. [illegible] et in [illegible] non debent [illegible]
sed [illegible] ut [illegible] et c.
[illegible] Tunc ad [illegible] quod dicunt quod
iste solum [illegible] symonia commissum
[illegible] plus quam [illegible] debent ac [illegible]
in c. [illegible] de parte [illegible] sit
hic [illegible] periurium [illegible] et quia
[illegible] juramenta sunt tenenda [illegible] et [illegible]
non [illegible] non debent spoliari ecclesia
in c. [illegible] de [illegible] sed quia
[illegible] juramentum [illegible] se constituit
[illegible] juramenta et non potuit [illegible]
periurium ergo hic est [illegible] quod non solum [illegible]
periurium est [illegible] sed [illegible]
[illegible] hic [illegible] de [illegible] beneficiis et
in habebat sed in c. [illegible] non [illegible] de [illegible]
[illegible] in glo. [illegible] et [illegible]
voluntate transgrediendo juramentum licitum [illegible]
[illegible] periurium
[illegible] non [illegible]
non [illegible] sit [illegible] libertate
vel [illegible] et hoc [illegible]
[illegible] si [illegible]
[illegible] non poterat [illegible] ut in
glo. [illegible] quale juramentum est [illegible]
[illegible] juramentum
[illegible] quod [illegible] fidelis
episcopo suo et obediens [illegible] obedientiam [illegible]
et [illegible]
[illegible] de [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] sine
licentia [illegible] non [illegible] ultra
[illegible] episcopo [illegible] non [illegible]
[illegible] sibi [illegible] c. [illegible]
de [illegible] quod ecclesiam non dimittat
sine licentia episcopi in c. [illegible] et quod [illegible]
[illegible] de [illegible] quod [illegible] ecclesie [illegible]
possessiones [illegible] negociis [illegible] quod [illegible]
[illegible] dedit vel dabit [illegible] ecclesia
[illegible] aliquid [illegible]
[illegible] c. [illegible] de symonia et c. [illegible]
de penis [illegible] quod ordinibus [illegible]
[illegible] residebit [illegible]
quod [illegible] solvet ultra solitam pensionem et [illegible]
[illegible] vbi [illegible] non [illegible]

Cum [illegible] episcopo [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] est juramentum
de non [illegible] suspendi [illegible]
[illegible] de [illegible] quod [illegible]

et termi[illegible] iuramentum [illegible] h d No
duo [illegible] quorum maior pena imponitur
predicto / Ipso si delinquens [illegible] dignitate [illegible]
[illegible] maior imponitur quam in minori [illegible]
dignitate et ad hoc fa[illegible] in c [illegible] q[illegible]
No [illegible] compositione [illegible] [illegible] [illegible]
et ad hoc faciunt no in c [illegible] xi q iii
ubi [illegible] [illegible] peccat peccatum pala[m]
quam occulte [illegible] [illegible] No [illegible]
[illegible] non valet iuramentum [illegible] officium [illegible]
[illegible] vel [illegible] No [illegible] iuramento te
[illegible] [illegible] et ad cautelam est
[illegible] absolvendus Item no quod dignitas de
linquentis aggravat peccatum / vel [illegible] pena[m]
Item no quod [illegible] dicitur quod in glo [illegible] c penulti
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] iuramentum p c Si vero
[illegible] sit absolutum a [illegible] et tunc non [illegible]
bit iuramentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iuramentum [illegible] non est ob
ligatorium [illegible] est officium [illegible] et [illegible]
non [illegible] [illegible] est [illegible] in dubio
[illegible] [illegible] [illegible] iuramentum est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] absolu[illegible]
peti ad cautelam [illegible] [illegible]
Sic exitens non valet iuramentum monachi
[illegible] [illegible] de hoc [illegible] pena
claustrum [illegible] [illegible] et est [illegible] divisio / 2a ibi
[illegible] h d et est [illegible] divisio / 2a ibi
respondetur No [illegible] primo et [illegible] monacho [illegible]
[illegible] monachus [illegible] non [illegible]
de monachus [illegible] ut not in c si de [illegible]
de quo [illegible] vel abbas [illegible]
monachum et [illegible] vel deponit [illegible]
monachum [illegible] monasterium de quo
[illegible] monachus monasterium de quo
de quo [illegible] in c [illegible] ad monasterium de
statu regularium et [illegible] [illegible]
[illegible] et aliquid in clemen[tinis] / ne in agro de
statu monachorum et c [illegible] de electione
No [illegible] iuramentum monachi [illegible] professionem
[illegible] non valet iuramentum [illegible] [illegible]
[illegible] dependet a volu[ntate] [illegible] [illegible]
iuramentum non posset [illegible] [illegible]
[illegible] No [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
de quo in c [illegible] de [illegible] [illegible]
in [illegible] c [illegible] de [illegible] ubi [illegible]
glo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] nisi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] culpam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] c si quis [illegible] [illegible]
Veritatis amica vasallus qui iuravit

plato successoribus iuravit non cogitur h d
in pa de casu consultatio / 2a ibi
respondemus No primo et [illegible] allegatur
[illegible] [illegible] alibi [illegible]
ut in c **petrus [illegible] de [illegible]**
[illegible] [illegible] de simplicitate [illegible] dolo
ut [illegible] [illegible] et [illegible] simplicitas
[illegible] [illegible] [illegible] simplicitas
[illegible] [illegible] et hec [illegible] 2 d [illegible]
simplicitas [illegible] [illegible] [illegible]
ut not in dicto c petrus No [illegible]
[illegible] [illegible] dignitatis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et transit ad successorem
in dignitate et illi obligatur ac si illi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in successore et hoc [illegible] [illegible] glo
est [illegible] nisi [illegible] [illegible] [illegible]
sub illa forma / tibi et successoribus No
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fideli
tate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] No hoc
fa no in [illegible] pastoralis de re iudi[cata] / et
[illegible] [illegible] est de [illegible] ecclesie
de quo in dicto clemen[tina] pastoralis et in c
[illegible] de re iudi[cata] in [illegible]
Verum in eadem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] absolutus et [illegible] trans
gressores et [illegible] mortaliter non [illegible]
h d et [illegible] in [illegible] / pa [illegible] questionem
et [illegible] responsionem / 2a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
peccat mortaliter [illegible] [illegible] [illegible]
tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iuramentum [illegible] [illegible]
[illegible] pena [illegible] [illegible] No iuramentum [illegible]
[illegible] mortis vel amissione [illegible] et ob
ligatorium quo ad ecclesiam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
obligandi [illegible] vel [illegible] ut in c si vero
No quod iuramentum [illegible] et [illegible]
[illegible] remitti [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] remitti [illegible]
ad [illegible] [illegible] ut ab illo [illegible] [illegible]
[illegible] absolvat de quo [illegible] c in [illegible] et c / debitores
No quod transgressor iuramentum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] peccat [illegible]
[illegible] in c si vero [illegible] No [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible]
[illegible] peccat mortaliter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Item iuramentum [illegible] [illegible] obligat [illegible]
Venientes ad presentiam si [illegible] c [illegible]
[illegible] mandato [illegible] [illegible]
[illegible] iuramentum [illegible] [illegible] licitum [illegible] illud

iurac no tenear. h. d. Nō q̄ si p satisfactione
iniurie pñt testes cponendo iurac de stando
mandatis eius ut de stando mandatis offensi ut i c
quintavallis i c et p hc infert hostiensis q̄ q̄ndo
cuique sit iniuria iudex debet esse contentus de satis
factione de qua contentus iniuriā passus Nō et
p auditū pactū remitti iniuria ut in l. si ut
x in § si vero ff de pactis et hoc dicit Innocentius
x in § iuratus suffi ut p satisfactione nisi
q̄ hc iuratus fuit iniuria q̄ maiori pena fuit pu
nienda q̄ arbitrio discreti iudicis est relin
quendū ad hc facit Nō in l. si illicite illicite
ff de publicanis Nō q̄ de iniuria v̄ iurati uit
esse pt cōmitti in arbitris in c litis de p
esse pt cōmitti
supto et c penultimo de restitucione in integrum
Nō iuratus generaliter p̄stitu de parendo mandatis
alicuius no est ita intelligendū ut cōprehendat om
nia que possint q̄ qualitate verborum cōprehendi Nō
cui d3 extendi ad aliqd [illegible] iurantis licite
p̄stito vel no adversarium p̄stito tacitata
ut in glosa

Brevium subscriptaty

Cum iurarent [illegible] de fendo et respectus
sunt iusta ca recusat
iuris sicut ut appello cu ap[illegible]rio defendit
Nō practicā requirendi eum qui obligatus
ratione iurati quod requiritur sub debito iuramenti
Nō appello [illegible] istam p̄ta no suspendit ob
ligationem iurie quia lex et pena antiqua va
lebat appello [illegible] ca in q in [illegible] cum ubi c
hodie aut no ut in c ut debitum de appello
et ista fuit ratio dubitandi et ratio decisionis
in [illegible] dup[illegible] [illegible] q̄ appello
no pt impediri q̄ [illegible] effectu suo propter
ut in l. ultima ff de appello no recipi et in q
vi in § [illegible] [illegible] effectu propter ne i
aut [illegible] dei affirmat [illegible] ne violet iuramentum
ut in c et si [illegible] ratio quia lex [illegible]
ista p̄ta appello sine cōpassione cum [illegible]
no [illegible] ab obligatione ut [illegible] ergo no
cessat [illegible] p hc infertur contra religiosos appellantes
plurimum sine ca licentia a prelato suo superiori Nō
cui [illegible] nota transgressionis obedientiam
vel iurati si quis iuravit [illegible] illas
qui appellat sive petere laudū reduci ad arbi
trium boni viri sive licentia causa no ob
stante iuramento p̄stito de parendo laudis et
[illegible] reduci ad arbitrium boni viri
no [illegible] reduci ad arbitrium boni viri
nisi [illegible] error [illegible] q̄
[illegible] esse [illegible] nisi [illegible] error [illegible]
[illegible] in c [illegible] de [illegible]
de in c [illegible] quintavallis i c Nō [illegible]
p difficultas [illegible] sic et [illegible]
[illegible] gl. [illegible] de l. [illegible] ff de
obligatione [illegible] Nō [illegible]

in c [illegible] de pignoribus et remittit ad Nō
p d[illegible] [illegible] pub in vi i [illegible] petere no re
mitti nisi oblata restituat

Renuntio personam

Princeps qui etiam
iuravit sua monetam si faciat alia legalis
ponderis de fraudatum ponit d3 de iuramento q̄ fuit
illicitum et ideo no servandū si vero ignorabat tunc
iuratus servat si illa restaurare fecit et hc
§ [illegible] et clausula [illegible] aliquis iuravit fecit
illicitum no indiget absolutione sed no tenetur
illud servare si iuravit ignoranter sed illud observare
si aliquo licitū no est observare Nō q̄ [illegible]
Calde et alii multi intelligunt [illegible]
in § [illegible] servare [illegible] si affirmavit ligatur
q̄ putavit illicitum d3 observare iuramentum § de
anno corrupto debet agere primam h. d. [illegible]
in ij [illegible] [illegible] conclusione [illegible] in [illegible]
in qua tria membra distinguit [illegible]
[illegible] ubi [illegible] ubi ponit quid faciendū
q̄ credebat monetā defraudata et no [illegible]
Nō q̄ [illegible] civitatem [illegible] si no vite
[illegible] defraudatis et [illegible] non
[illegible] et tenetur q̄ [illegible] regula
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fraudulentus no fuit obligatus [illegible]
Nō que debet venire [illegible] factum [illegible] i deserte
[illegible] d3 [illegible] illud [illegible] venire ut no ista
[illegible] quod [illegible] pt fieri [illegible] in c in c
[illegible] et [illegible] de [illegible] et no in c [illegible]
[illegible] Nō q̄ absolutio iuramenti no [illegible] ab
solutio nova ratio quia absolutio [illegible]
vinculum ut in c [illegible] de sponsa in [illegible]
§ iuramentum illicitum no ligat ut [illegible] in q in [illegible]
totum quia iuramentum no d3 esse [illegible] vinculum
[illegible] [illegible] pretor Nō q̄ [illegible] no d3
aliquid agere in [illegible] [illegible] consensu
no requisito ut in c adhec de officio [illegible]
[illegible] hostiensis inducit istud textum q̄ prelatus [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de
[illegible] i forma [illegible] de penis in § si [illegible]
quod [illegible] et inducit [illegible] [illegible]
§ [illegible] de bonis [illegible] ad libitum
[illegible] pt [illegible]
[illegible] de qua [illegible] in c [illegible] i [illegible] de
[illegible] Nō si iuramentum no pt servari i forma
[illegible] d3 servari [illegible] quo pt [illegible] ist[illegible]
q̄ iuramentum [illegible] clausula si no [illegible] q̄ ago ut
ago valeat ut [illegible] pt de [illegible] in c [illegible]
et [illegible] et no in l. [illegible] pt § filii matrim
ff de legatis in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliquo modo servanda Nō q̄ i
moneta tria [illegible] [illegible] ponderis [illegible]
et publica forma l. i ff de [illegible]
Nō [illegible] [illegible] q̄ [illegible] licitum [illegible] alii
[illegible] petit [illegible] quod [illegible] Nō [illegible] q̄

Iuratus vero qui credit sibi esse periurus quo ad
deum. Idem dicit de eo qui credit venire in ma-
nictu et non venit. Ut si credebat iuratus
non satisfecisse creditoribus cum tamen esset. Valet quia
deus respicit animum et non factum ut in c.
Si quis venerit ... et in c. ...
ca. et in c. Si quis de ... de quo vi-
de ... que incipit Devoto studentibus quod dicit
putant ... dicit quod iuratus non ... decimi te-
nisi satisfecerit creditoribus si aufugit ...
non ... satisfecerit licet in veritate sit satisfactum
... quia ipse intendit venire ...

Venientes ad appellationem

Iuratus
Iudices qui iurant infra certa tempora ... quod
... non obstantibus appellationibus ...
diffinire tenentur ... Non valet iuramentum
... in preiudicium superioris ... consulte
reprehensio ... vero ... consuetudo in ...
quia non ... replicato et generaliter
in ... in x. ... ergo ... speciali-
ter et nominato non pareret. Non potest enim
quod in ... subiectis ... tollere ...
appellationem a seculari iudice ad papam admisso
alio medio de quo in c. ... de ...
Appellatio. Non quod civitates recognoscentes
superiorem non possunt appellationem tollere ...
... statuto in preiudicium ... superioris
... civitates non recognoscentes sup-
periorem ... possunt tollere appellationem sicut princeps ...
... ff. ... appellare non licet et
... ff. de ... et
... hoc ... vero in temporalibus in spiritualibus
... nemo potest ... quod superiori ... tale ut
notatur ... de ...
... iudices debent iudicare ... leges et consue-
tudines ... quo ... quod hic debet iurare ...
... ad dubium ... iudices debet in-
... allegata et probata ...
dicare ... de quo in c. Pastoralis
... de offi. dele. Non iuramentum non ob-
... de offi. dele. ... subditus vel ...
... superiorem subditus vel iurare ...
... superioris ... vide sup-
... facultate subditis veni-
... iuramentum quod vero est in iuramento
... ad superiorem pertinere ...
... et c. Constitutus ... de ...
... ad dubium de quo ...
in ... non expedit ...
... iuratus non ...
... sine licentia ... si ...
... vel ... non petita licentia ...
... dici potest si sit ... sine fraude
creditoribus ...
... statuto quod non possit appellari
ab interlocutoria nisi in casibus in quibus leges permittunt
... appellare quia inferior non potest tollere legem
superioris in c. ... de maio. et obed.

Ad nostram noticiam

... iudicis officium ...
venit illi qui post iuramentum usuras repetere
non potest et hic ... vult ...
aliud dic ... usuras non repetere potest non
obstante iuramento ... repetere ...
... narrat ... iuramentum ...
Non ... iuramentum de usuris solutis non repe-
tendis non operatur remissionem usurarum ...
... tale iuramentum ... ad hoc ... in
... in c. ... de ... Non ad hoc ...
... allegare ... seculari ...
quod coram seculari iudice usure repeti possunt
... dicat hic non ... quia sunt
... de quo ... in c. Quod diversi
... et est glo. ...
... de iudi. ... usuris et ...
... in c. ... de foro compe. Non
... testes ...
ut fiat ... sub pena ...
ut qui ... veritate de-
bent ... et testimonium ... et ...
loquatur ... posse dici
quod est peccatum mortale tacere veritatem ...
in c. ... et in c. i. de crimine
falsi. ... dicit quod ... coram
iudice laica potest ... ut testes
...
quia ...
c. i. de offi. ordi. ...
in c. ... in quo iudex
... ex officio ...
veritate ... non ...
... de accusat. ...
...
... ut ... c. ...
... iudex vellet ... ad ...
...
aliquis in quibus iudex ex officio procedit ...
ubi agitur de restitutione usurarum ...
... non possunt repetere ...
... officium iudicis vel
iudex debet ex officio ...
... et non ad
...
... usuras ... c. in c. i. de offic. ordinarii
... ubi ... iudex ex officio
... 24 ...
... ut in c. ...
...
...
de offi. ordina. 34 ...

principis de quo per hostiensem in c. Sed dilecto de confirmacione utili vel non utili. Et licet sint casus in quibus iudex non potest procedere ex officio et propter quos non acquirit iudex deceniam nisi precedente infamacione quos vide in c. cum oportet de causa possessionis et proprietatis de ipsis de iuribus ecclesie non potest procedere nisi in iudice nisi detur concessum in bonis ecclesie ut que sunt occupata vel male alienata secundum intellexit c. I eodem cum de testibus tertio eodem super iuribus singulariter personarum non est procedendum ex officio etiam si factum sit notorium sed oblato libello et ordine iuris servato nisi sit causa miserabilium personarum et in causa pia

Ad nostram noticiam Iudex qui procedit in causa cum ordine iudiciario observato in notoriis subtilitate ordinis iudiciarii non tenetur servare vel secundum communiter generale debet ita intelligi si fieri potest ut non obiciat per alios tamen temerarium non obligetur quod iuris observanciam iusticie veritatis tenere secundum communiter in secunda parte vos illud dicitur intelligitur quod fieri in quibus notoriis. Nota quod communiter quod communes consensus generaliter sumuntur in publicum non legatur ar c. si deleganti de foro competenti. Nota quod communiter debet intelligi et restringi secundum subiectam materiam et debet reduci ad terminos iuris communis quando fieri potest et ad hoc facit c. i c. ii li vi. Nota quod ordo iudiciarius non videtur in notoriis contemptus ablatus et ad hoc facit notatur in glossa in verbo dicitur quod citacio et sentencia requiritur. Nota quod ordo multis modis sumitur pro ordine iudiciario pro ordine religiosorum pro ordine clericorum. Nota quod generaliter dictum non est generaliter intelligendum quod procedit quando non est eadem racio omnium contractuum sub genere aliorum ad hoc facit quod notatur in c. Si romanorum et in c. cum in tua de privilegio et c. ii de cognatione leprosorum. Nota in glossa super hoc verbo quod sequitur in apparatu et responsum ut in l. Stia serv. ff. de condicione

Ex tenore Qui iuratur ei cui non debet iuratur compellitur ei cui debet vel alteri pro solutione. Iuramento vero debitum alteri prius alligatum si iuratus vero debitum alteri prius alligatum est et eo non obstante cui debebatur predictus est. Secundum in prima parte procedendum sed secundum notatur c. Ranc in tertia columna c. Sed igitur. Nota quod solucio vero quod alteri sed debitum non liberatur hoc verum sed ipsi sponte solvunt secus ac si compulsus summaria creditoris vel alterius solvit presencia debitoris tunc enim solutio licet quod ex parte condicio vera redditorum ac in l. Remissione ff. quod sicut tunc cum aliquid pro communi in c. vel de electione fit spiritualiter debetur ad duos tutores ac sui debitoris non solventem vero ar

dictos fuit compulsus quod tunc non liberantur debitores. Nota quod prestito non competat ad quem debite fit unum quem videtur generaliter facto ar. non in c. Sollicitudinem de appellacione et contra hostiensem contra quendam prelatum qui suspenderat honestos suos per suam facit ut non numquam fiunt iuramenta qui dant alicui palma vestrum unum vos inclinabant non unde amissione predicta vel subsequente detinuat quod non licet cum solvendi sibi honorem ad hoc facit non in c. et si non contingat de iureiurando. Nota quod si subditus iuravit obedienciam et fidelitatem ei cui non debet in preiudicium superioris tale iuramentum est illicitum et non potest solvere sine salutis periculo cum non possit se obligare in preiudicium superioris facit non in c. c. et aliquid in c. Sed constringat se

Quintavallis Qui iuravit stare mandatis alicuius non tenetur parere si precipit illicitum ut quod filiam suam exheredet vel repellat ab ecclesia licet quibus dicitur. Nota ibi quando non quod persistunt iuramentorum licite prestitum iuramentum stare mandatis in futurum. Nota possunt esse sine preiudicio adversarii. Secundum quod super hoc iuramentum sunt prestitum occasione in iure prestite per filias, eadem est racio in filiabus ut in c. Venientes S. c. Hoc verum quod compromittitur ut in arbitratorem secus ac si in arbitrium. Nota quod in causa in iniuriarum potest esse arbitrium compromissum et quod potest fieri in utrumque persona vera quando agitur civiliter ut in c. ii de restitucione in integrum. Secundum verum ut arbitratrix non ut in arbitrium nisi intelligunt dignitate. Nota quod arbitratur potest pronunciare decerne de iure facto, quando debitum ad arbitratorem non est super hoc sentencia sed est potius quidam contractus ut habetur in l. ante ut differentes iudices in primo intellectu notatur in l. i c. de pedaneis. Nota quod in iuramentis generali de parendo mandatis alicuius non veniunt illicita vel verisimiliter non cogitata. Ad hoc facit non in c. Venientes S. c. Nota arbitrium continet rem a iure prohibitam est ipso iure nullum et plus ibi in si denunciacionem et ceterum. Non enim mandat iuramentum absolucionem sed denunciacionem non tenere. Sed et qui denunciat vel agit in l. heres ff. palam ff. de testa et perhoc declarant verba patris sic convenient ut intelligitur quod ad volengi opinionem

Tua nos Coniuges abiurare se non possunt velle ex causa levi et temeraria coniunges coniuges etsi quo ad thorum et mutuam cohabitacionem se separare non possunt etsi iuramenti interposicione. Nota sentencia ibi nos. Nota quod dissolucio coniugii non dependet a voluntate

coniugio siue agatur de dissolucione coniugii quo ad vinculum ut in c. super eo de eo qui cognouit consanguineam uxoris sue siue agatur de dissolucione respectu mutue vel cohabitacionis ut hic et in c. litteras de sent. et re iudicata [illegible] coniugatum. No. quod etiam coniuncti matrimonialiter coniuges licite separari possunt nisi sint innocentes et suspecti de incontinencia tunc iudex ecclesiasticus ex officio suo debet et impedire separacionem et no. in c. vxoratus et c. litteras de conuersione coniugatorum. No. quod verbum innocentibus et indutis non indiget [illegible] ... quarum de quo in c. litteras ... de ... Item in c. ij de sponsa. No. quod ecclesia ... vxorem ut redeat ad maritum qui eam appellat ... et ad hoc etiam posset ad ... in iudicio seculari ... ut no. in c. ... est in dicto

Quemadmodum Hoc quod dicit ... fornicacionem vel ... superueniente ... repellere potest per predictam ... Si vir conuincit ... Si ipse uxorem ... de adulterio ... Item est istud ... non accusaret ... ut in ... patebit ... est valde dubium ... principales ... illud ... 3a ... expresse ... solucionem ... sicut ... 2a ... pro ... causa ... allegat ... septima ... ibi ... matrimonium et ... sponsaliorum ... No. ... quod ... similia de quo ... glo. ... illa non fuit ... No. in c. ... de ... No. quod ... in c. transmissum de constitucionibus ... promisso ... de quo in c. ... de sponsalibus ... quod in actibus ... dispensacione ... paria sunt ... vel ... de quo ... in l. ... si ... qui ... pari passu ... obligant. No. quod promittens ... aliquem ... obligare ... alius non ... ad ... No. in c. penultimo ... ad ... de locacione ... quia ... et ultimo ... ad penam ... pacto. No. quod fornicacio subsequens dissoluit sponsalia de futuro ... et licet ...

loquatur de sponsa ... de sponso quia ... non indiget in c. ... xxxij q. ... de diuorcio. Sed istud verum quod fornicacio dissoluit sponsalia si ille qui non deliquit velit in cuius fauorem est statutum ... non ... absoluitur alio non volente quia delictum non debet prodesse ... ad solucionem contractu in c. ij. de transaccione ... No. in c. ... de ... de ... et ... No. quod valet ... ab ... in c. ... de ... No. quod ... allegari ... in ... in c. ... de iudicijs. No. ... in aliquo contractu ... restricciones seu limitaciones ... ille contractus ... in alia ... ordinacione ... ad hoc ... in l. ... debet ... sicut dictum fuit in c. ... No. quod ... seu deformitas ... contractus non potest ... allegari ... sic ... aliquis ... et prelatus ... ad ... No. quod ... aliquem ... accusare ... ad penam ... et ... No. ... euangelice ... ut ... non ... ut pena ... No. ... quod prelatus ... aliquem ... seu ... vel suspendet ... vel beneficio ... nisi in ... casibus c. ... de ... c. ... de ... ut si ... aliquem ... non est obligatus ... quia ... est ... de quo ... in c. ... et ... in ... intellectus ... 2a ... alias ... ut si ... nisi iudex ... ut in c. ... de ... si ... ut in c. ... de ... et ... pater promittit ... filium ... in c. ... et ij de sponsalibus

At si xpiani ... et ... in ... ecclesie ... quia istud ... restringit ... potest ... hic verbum ... ut ... utilitate ... 2a ... quia ... 3a ...

... vide ... contrahit ...

probat mlt̃s auctoritatibus veteris et novi testa[men]ti
quod licitum est iurare in 3o q. quod et quod
semper p[ro]hibetur iuratio q[uia] ubi licet dat pe
tentibus licentiam iurandi. Ibi causa quia cum
et pene sit [illegible] et amplius Castellionis
habebat etiam questionem cum aliis [illegible] ad ple
num intencionem suam in quibus quandam suas
monasterii sui et quasdam quas qui dicent
quod parati essent per librum testimonium. venturi si
iurare voluit si forma tradita in c. fraternitatis
in si sup[er] de testi quam timebat
non posse iurare sine periculo cum esset prohibitum
iurare. Matt. v. ubi dicitur Sit sermo vester est est
non non quod amplius est a malo est etc.
No probat quod iurare est prohibitum. Iacobi
aposto[lus] in capitulo v. dicit. Ante omnia fratres mei
nolite iurare etc. ita quod andreas ar[chidiaconus] ecclesie
fratrum qui volebat ponere se non posse iu
rare sed petro videt eas duabus solucionibus
ut primum tamen et 3o et Regulus probat multis
auctoribus veteris et novi testa[men]ti quod licitum
sit iurare sciuntur duas eis licentiam iurandi
ne in causis suis monasterii succumbat pre
iudicium probationem testium. No quod non tenetur sim
plici assertioni proprium credit et opera peto
et maior parte inde cum fuit circa curandum
licitas oblivio a similitas non cum tunc corrupta
fuit et quia corruptione passi sit et carpis
infirmitas de quo in glo. no. in simili
xv q. i et tunc in c. ita quod xxii q. i. Ibi
no quod eius esse iurandum per creaturas si para
ture quod cum honor exhibeatur illi per quem
iuratur qui soli creatori debetur ut ipse solus
recognoscatur et in superiori habeatur. Si tamen
de facto iuratur per creaturam iuratur nihilominus
ligat tale iuramentum quod iurando per creaturam
videtur hic quod respicit ad creatorem de quo
est no. lib. glo. i q. vii quamvis et quod ipse
quod licet ea lege prohibita dirigantur in quem
non tamen per hoc iurati in quo possiti sicut
habeat contractus adhuc fa. no. in dicto c. sacra
pubes et c. i. ad audientiam vendi et per Tancredum in
libro Regum de fide iussoribus de ista habet
in c. e. Videtur obiunget. Ibi due requisita adhuc
ut iuramentum fiat sine culpa quod quod iurat quod
nunc 2o quod iuramentum habeat illas tres comites
de quibus in ier. scilicet veritate, iudicium et
iustitiam. Et no. quod verbum novum caput hic
late ut compleatur et veritate de quo in fine
in glo. et sup[er] hoc notatur in c. ita quod
xxii q. v. Ibi per hoc postea quod iuratur esse
tenendum cum ad iurandum non impellit nec
sufficiunt quod in c. largo supra tenendum
adhuc fa. no. le in c. Ut nichil de filiis clericorum

xxxiiii v. et. Ibi quod licite iurat ut medium
a lite quod est quod illos qui veniunt contra iuramentum
possitum a iudice vel a parte et quod extra in c. pr.
quod est quod vel si fiat iuratio fiunt
non redit licet quod sit quoniam alia quod ast. licet
fuerit de quo in c. i. de lite contestatione. Ibi
per quod sit iurandum et quare et quod nunquam sit per
creaturam iurandum nisi in casibus a parte quod
possit. No quod per ista verba In veritate dei verbis
censetur esse iurare quod ponatur ipsum deum qui
est veritas et est per illa verba amor per glori
am, et sic dicit quod quod minor a per illum
mortis sub vel per anima sua mori per gloriam
virum i. ecclesia ad quod sed et ex his in fine
quod ad alium iurare non est nec ut apponat
verba iurare sed plus est ut ad affirmationem veritatis
adhibeatur ipsum deum implicite et quod
placuit quod fa. no. ad c. Animalium ut c. ubi
dubitatum fuit an idem sit verum quod iuratum
positum et quod fidem promissam. No i. v. quod
quamvis sint iuramentum cessante natura prohibitum
ita ut addit alia non nec i. vanum nomen dei
assumatur et non quod aliquid indulgentia est
corpi ut sit propter ipsum etc. ut in glo. unico sup
quam dat hic ponunt Auctoritas. Et no. tamen quod illos
qui tunc assumunt obsecratur quod sunt causa
infirmitatis quia 2a. Ideo illi afferunt deo
holocaustum vitam suam. Ibi quod monachi
possunt facere testimonium in causa monasterii ipsorum de quo
in c. super et c. cum sit de testibus tamen tunc hic
dicat deficientibus aliis. Et vide quod aliis de
ficientibus diminuitur Rom. hoc est et pe et test
supplet maior de quo in ipso in c. teste et c. i
si mihi et hic sup de testibus in c. insuper dicitur
dicat ipsa deficientibus etc. ne isti immido veri
verbi contra quaerunt. Ideo et supra indulgentiam
etc. Ideo intelligitur similis hoc in c. Ibi quod duae negu
tiones faciunt unam affirmationem cum adhuc referunt
semper quod ad diversa. Ibi nisi sequatur contrarius
et absolute intelligitur tunc una negatio stat
ipse et alia superhabundat quod est habundancia
tandem hic sit et si sint tres negationes tunc
duae expellunt affirmationi et tertia negatio stat ipse
in glo. in ca. sic.
Sicut est ambobus notis | iurat contra velitare
ecclesia positum non tamen
si d. vult iuramentum a praedicto ecclesie tenere
varie positum non est sciendum dividitur in duas
partes in prima ponit iuramentum tenendum in secunda
ibi parvo per inventionem ponit predictum iuditia
ibi quod committit questionem et retractanda
per illud Cum varum scilicet Tudertina Cum hic
sciunt quasdam ordinationes in ecclesia quae
continebat praedictam dignitatis et quod
cum hic iurarunt quod quamque eis attinetur
ceterum in ipsum tenet sicut illas ordinationes
tenent sed quod modo tractato ubi ipsi narrant
negotium ipse cum suis familiaribus conscientia

et qa ipe alit' deprauiss eorum professionum
epo no' constitit manadit indicaliq ut in tex
no' aut' q varam cedua [illegible] puit facere
statuta diximus no' sunt q utilitate ecclie
clare hec [illegible] pt no' fcta p[er]inde renouare
[illegible] f[ac]iendum in finib[us] consiliis [illegible]
ubi est tractat an durent statuta tractu
epo [illegible] iuratis aut sua p[er]uenerunt
indu[n]d[um] dig[nitat]is no' tenent[ur] ad obseruandum
p[er] p[ro]uocationem [et]c fa tex [illegible] p[er] cardinales
aliquid promittant uel iurant que uidetur
in dignitate no' tenent[ur] p[er]inde [illegible]
[et]c pt [illegible] ad illa que fcta fuit p[er] [illegible]
nales aut clericum [illegible] [illegible] p[ro] alie
natione et renunciatione iuranti p[er]na est inpo
nenda licet no' astringit iura[men]to que aut pena
sit imponenda hec in c tua in glo i et
in c [illegible] & c in glo si no' [illegible]
largo [illegible] pt dici p[er]iurium i defectu [illegible]
hic capit p[er]iurium p[ro] transgressione iura[men]ti
fa no' in c Animaduertendum [illegible] et
que habetur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] no' tene[n]t [illegible] imponat [illegible] pena
iurati cu' no' fuerit iurat[um] [et]c largo
pt tunc dici p[er]iurus [illegible] adulterum
[illegible] pt [illegible] est nulla [illegible]
[illegible] in c [illegible] [illegible]
[illegible] in qua p[ro]fessus an aliquid [illegible]
in [illegible] et [illegible] renunci
[illegible] licet [illegible] professione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de sta
[illegible] [illegible] [illegible] pena [illegible]
[illegible] [illegible] [et]c [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fa no'
[illegible] in c [illegible] de testi [illegible]
[illegible] de omnib[us] [illegible] in qui
[illegible] de [illegible] [illegible] an donatio
p[er] c [illegible] de bonis [illegible]
[illegible] [illegible] et uidet q no' [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pt [illegible] aliquid
[illegible] [illegible] [illegible]
de bonis [illegible] in c [illegible] de [illegible] que fuit
[illegible] in c [illegible] de [illegible]
[illegible] et in [illegible] quia q pt alii
[illegible] bona renunciant pe
[illegible] renunciatione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
i alienatione i[r]retractabili [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] fic ut tutor pt autorizare
[illegible] in bonis pupilli [illegible]
in fau[orem] [illegible]

Cum contingat hoc [illegible] famosu[m]
et [illegible] repetitu[m]

sic firmat no' aud[iendum] mulier q alienat
[illegible] rei dotalis cui sponte consensit
et no' q venire iurauit uel[u]t et [illegible]
iurat[um] constitutu[m] sup[er] [illegible] a lege i[n] [illegible]
p[er] [illegible] iurauit licet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est obseruandu[m]
si no' vi uel dolo fuit p[re]stitu[m] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et responsio [illegible]
[illegible] est clara de donatione
[illegible] [illegible] licet [illegible]
[illegible] [illegible] uel [illegible]
uel [illegible] [illegible] [illegible]
ut in c si de [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
consentiens alienationem facte p[er] maritum
de re dotali uel donatione [illegible]
no' [illegible] vi aut dolo inducta nisi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] uel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in c [illegible]
matrimonij de [illegible] [illegible] in c
[illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] iurato [illegible] [illegible] [illegible]
rei dotalis uel donationis [illegible]
nulla inducit obligationem [illegible]
[illegible] q est [illegible] obligato no' [illegible]
ut not' in l. [illegible] ff de fideiussoribus [illegible]
q iuratu[m] dolo uel vi p[re]stitu[m] no' [illegible]
ligatoriu[m] [illegible] dolo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in c [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
p[er] c [illegible] et in c Si vero & c [illegible]
tale iura[men]tum est obligatoriu[m] licet possit
peti absolutio a iura[mento] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in c [illegible] de pactis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] c [illegible] de pactis [illegible]
[illegible] [illegible] q aut iuratu[m] sit [illegible]
et [illegible] a lege no' p[ro]hibito et est obli
[illegible] in [illegible] a lege [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et c Si [illegible] & c [illegible] a lege [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] legis et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible] et in c [illegible]
de pactis et in c licet de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nulla [illegible]
[illegible] [illegible] de dotali [illegible]
[illegible] [illegible] in c [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] licet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et c [illegible] de pactis c [illegible] tamen
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] obliget[ur] ut si mulier [illegible]

iurat pro non alienare rem dotale in non q;
veniet ut not glo in c pastorali ex lra et ista puer
hoc pt ex lege bona q; auctoritate tu pu
berum et si admissus venditionem

Sicut et iniusti fides est iurata fuadet
non est si et fidem frangat hi d p ultimum
ptem tex si fiunando tur sic dic moneo
bello iniuste ppellit restitue que p viole
ciam occupavit et vos absolvere reqlibus iuri
indebite qr torsit hic p ius vel non astringi
quis iuratus ad implendum qr iurat si ab
alia pte non adimple- cum ipse sibi iurati
hoc sunt due ptes .... absolv iuratus
aut non moneo bello tenet restitue cum
occupata hic vim cum est bello iniustum sum
at si iniuste (qr anima que occupat facit
sui omit in c sicut per generum ij de ecclesia
c dicat xxiii q v et hic in glosa ij non debet
tre iniquarie in laicis ratione pacis fructe
et posse appelle cavsionem et ad restitutionem
dicte rc venit loquitur p viam denunci
ationis et si ratio tamen c qr hic delictum non
potuit esse non notorium racione tamen ipsa qd
est iniquare in laicis ut in dicto c **Novit**
de iudicis vero raro quia rupienda pace
venit qb dicte q; cautele rc de linquendo q;
per le .... dei contra ep vacari deliber
cognoscit si non in c ..... sit gna de foro
competenti non qr iudex ecclesiasticus ppellit lai
cum ad relaxationem iuramenti quandoque sibi tpret
pstiti non qr ppter delictum cum ecclesia ut dicitur
et prima cum operatur non secundum alium intellectum
qr si iste pstitit iuratum de reddendo in tua
qr si iste pstitit iuramentum de reddendo in tua
rem quia tale iuramentum est obligatorium
qr est vim cum bellum est iustum tunc cum peccat
qr est .... non reddendo vel eciam fugiendo ut volunt glo
no ... in c ..... generum ij de sponsalibus ubi dicte
rio est ...... et timetur de periculo ppone
quia tunc iuramentum non ..... sine
periculo salutis corporalis ut volunt glo in lr
in ...... pastoralis de re iudicata et non ......
.... in addicione ipse tamen
oportet tunc intellige ecl hic qr hic absoluta
hic fuit ad cautelam vel qr hic non erat timor
pene si verum non qr ultra pte ... qr ...
... vel ptem nullus obligatur nisi ille ....
... sit iuramentum qd verum ......
.... nisi pp ... ratificet ..... hic
verum quo ad obligationem ptes si quo ad obliga
tionem que ad deum dirigitur .... eciam
absencia ptis ... non in c debitores si c non
... illud qd dictum est si in ...... et de
hoc si c ...... **Aliena** non ....
Nimis de iure dat lia a laicis non tenentur
eis prestare iuramentum

fidelitatis ...... ponit ...... reprehensi
oni 2a .... non qr ...... non
debet astringi ad prestandum iuramentum fidelitatis
laicis ubi alaicis vel ...... tenet tamen
ppter ...... ad prestandum iuramentum et hoc
dic est tex in c **Verum** in s **Verum** de statu
regularium libro vi non si ...... qr ......
....
in c ij de iuramento calumpnie et ....
.... laicorum racione ....
in c ij p glo de ...... et obediencia non
de .... a ...... de quo
in c ... de ...... non alie et in ......
...... et c ...... de immunitate ecclesie
Petitio vero ...... iurat ....
non esse in .... et ecclesie ....
...... et .... glo vel ....
...... iurat non esse ....
iuramentum non obstante ...... et ecclesie sue
...... esse .... 2a ubi ......
...... non qr .... non debent laicis
prestare fidelitatis iuramentum ut si c ...... vel aliquis
...... qr sine superioris iurare vel sine
licencia sui superioris ut ...... in c j de
iuramento calumpnie tunc si illud .... de
pendentibus .... iuramentum est
obligatorium ....
...... iuramentum ...... in .... illud
...... si sine ...... salutis ...... illud
.... non ......
.... ff de fideiussoribus et in c ......
.... non iuramentum de non ......
contingat ...... non est obligatorium ...... ut
contra aliquam ...... non qr ....
si in ....
....
.... et hic ....
.... esse licita ut
.... de iudicijs et in c ......
...... et si de re iudicata non qr in ......
.... loquitur ...... esse ......
in glo ......
...... iudex in ....
Deliteri vero iuramentum de ....
non .... illud ......
.... agitur de usuris et ......
.... est ....
.... iuramentum ....
...... non ....
de usuris .... in ....
....
.... et ....
.... in 2a ......
.... agitur non in .... de
.... de ....
.... vel ...... vel ....

i. de fructibus perceptis etc. No. quod debitor agens ad relaxationem pignoris licet probauit de quantitate sortis et fructuum perceptorum quia totum debet probari ad quod est illud quod est supra in rubrica probationibus [illegible] de [illegible] dato No. hic secundum doctores quod ubi quis repetit re impignoratam opponit quod dicat sortem esse [illegible] fructibus perceptis [illegible] licet non probauit etiam quantitatem fructuum vel perceptam habet [illegible] probauit etiam sortis quantitatem No. 2o quod fama [illegible] scilicet quod notorium et [illegible] sepe fallit non dicit notorium ut non in [illegible] de consuetudine [illegible] No. quod fama clerici de cohabitatione cum muliere

dubitissima non facit plenam probationem [illegible] ad agendum [illegible] No. de [illegible] quoniam diminuit statum eius cui adiudicatur de quo in c. per ut supra de [illegible] et [illegible] No. iurando de ueritate dicenda potest compelli in fine litis de [illegible] tres in c. i. et [illegible] de iurato [illegible] gl. i. [illegible] in fine [illegible] causis [illegible] iuramentum

Intellecto si is qui [illegible] iurauit non alienare non valet alienacio quod postea facit etc. si iurauit non [illegible] vel [illegible] si [illegible] dignitate alienat bona dignitatis non valet alienacio et [illegible] reuocare [illegible] non ob [illegible] iuramento de non reuocando et [illegible] si quis iurauit non alienare [illegible] et [illegible] i. [illegible] No. punit factum corrigendum in [illegible] quod si sedes corrigi mandat [illegible] submitte [illegible] tamquam [illegible] No. [illegible] rege non posse alienacionem [illegible] de iuribus regni non [illegible] et ad [illegible] licet [illegible] regnum vel [illegible] vel alia dignitas non [illegible] morte [illegible] filios defuncti ut [illegible] in c. licet de voto et voti redemptione No. quod si [illegible] reuocare alienacionem [illegible] ut in c. [illegible] [illegible] indigne [illegible] [illegible] non licet [illegible] q. ii.

Mulieri si iurauit [illegible] aliquem esse [illegible] quia aliter non placet [illegible] sibi licencia cum alio non [illegible] et [illegible] [illegible] soluto et [illegible] No. [illegible] non impedit [illegible] ut in c. [illegible] [illegible] in [illegible] No. quod ubi [illegible] de pena et remissione No. quod ubi [illegible] [illegible] una alteri non [illegible] similem [illegible] de [illegible] et in c. [illegible]

No. quod [illegible] [illegible] iurato in c. [illegible] de [illegible] No. quod ubi agitur de [illegible] dubio [illegible] No. [illegible] defert iuratorum actori in defectu probationis in c. [illegible] de [illegible] et in c. [illegible] [illegible] est et [illegible] non [illegible] de [illegible]

Clericis qui [illegible] statuta [illegible] et [illegible] iuramento aliter non [illegible] [illegible] non [illegible] iuramento ad [illegible] [illegible] punit [illegible] [illegible] iurat [illegible] statuta [illegible] et [illegible] [illegible] statuta [illegible] [illegible] statuta [illegible] in c. [illegible] de [illegible] in c. [illegible] No. quod iuramento de [illegible] statutis [illegible] ad statuta [illegible] [illegible] ad statuta [illegible] ita [illegible] [illegible] non [illegible] ad [illegible] non in c. [illegible] [illegible] si indiffinite [illegible] obligetur ad statuta post modum [illegible] No. quod in [illegible] non licet et formalis [illegible] non sufficit [illegible] relacione ad illud [illegible] 2o ubi [illegible] forma certa in actu [illegible] non potest ad illud [illegible] alia forma [illegible] non [illegible] vel [illegible] non [illegible] nisi [illegible] fiet [illegible] in l. [illegible] si [illegible] et in c. [illegible] de [illegible] [illegible] in c. [illegible] iuramento [illegible] in forma [illegible] No. quod licet [illegible] simplicitis [illegible] ut in c. i. de pactis et in c. iuramenti [illegible] q. v. et [illegible] in c.

Debitoris ubi licet [illegible] non facit [illegible] et iuramento [illegible] est [illegible] ubi [illegible] iuramento ut in c. i. [illegible] q. i. et in c. [illegible] [illegible] q. [illegible] et in c. [illegible] de consanguinitate et affinitate

Iuramentum [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] non licet [illegible] secundum [illegible] tractat de iuramento [illegible] defertur [illegible] [illegible] de [illegible] defertur [illegible] in [illegible] tractat de relacione non [illegible] in [illegible] ubi [illegible] ubi licet [illegible]

Cause si actor [illegible] non probat

reus est absque [illegible] absolvendus
Si vero [illegible] est [illegible] defertur iuramentum
vel ipsi actori [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] actor non probavit reus
[illegible] absolvi [illegible] ut [illegible] et [illegible]
[illegible] glo[ssa] [illegible] testis [illegible]
[illegible] adhoc [illegible] de testi[bus]
[illegible] iuramentum non [illegible] defen-
[illegible] vel actori [illegible]
actor [illegible] iudex [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] opinionem [illegible]
[illegible]
[illegible] beneficii [illegible]
[illegible]
[illegible]
videt [illegible] opinionem [illegible] defendo [illegible]
iudex debeat [illegible] vel actori [illegible]
[illegible] debeat [illegible]
[illegible] debeat [illegible]
bone fidei [illegible]
[illegible]
isto [illegible] maior [illegible]
[illegible] oportet [illegible]
actor plene probat et reus [illegible]
non plene et [illegible] ut [illegible]
[illegible] beneficia [illegible]
[illegible] quia [illegible] actor
semiplene probavit vel [illegible]
[illegible] probatum [illegible] ad [illegible]
[illegible] est de
[illegible] plene [illegible]
et probationes [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] adhoc ut [illegible]
de ut [illegible] semiplene probatum [illegible] actori [illegible]
defert iuramentum [illegible] actor [illegible]
semiplene probaverit [illegible]
iuramentum [illegible] defensio semiplene probatur
[illegible] semiplena probatio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad plenam [illegible]
[illegible] defert iuramentum [illegible]
actor [illegible]
[illegible] actori [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible] opiniones [illegible]
[illegible] iuramentum [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] et aliis [illegible] causis

[illegible] relationem ut [illegible]
[illegible] et [illegible] de testi[bus] [illegible]
[illegible] originis et [illegible]
[illegible] considerari [illegible]
actor [illegible] defendens [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]
[illegible] vel [illegible] et
[illegible] quia [illegible]
[illegible] vitiosa [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] iuramentum [illegible] actor
[illegible] reus sit [illegible] vero [illegible]
[illegible] sit defendens [illegible]
opiniones [illegible] quod non actori [illegible]
[illegible] sit magis suspectus [illegible] non credit
testi [illegible] ut [illegible] de testi[bus]
[illegible] magis actori non credit[ur] [illegible] nemo testis
[illegible] actor plene probat
et reus [illegible] semiplenam [illegible]
[illegible] defert[ur] iuramentum [illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] plena probatio et [illegible]
[illegible] semiplena [illegible]
[illegible] actor plene probavit [illegible] et
reus probat [illegible] testem [illegible]
[illegible] ut actor [illegible]
reus [illegible] teste [illegible] et [illegible]
[illegible] est idoneus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quod [illegible] actori [illegible]
[illegible] plene probat [illegible] ut tollat[ur]
[illegible] semiprobationem [illegible]
[illegible] sibi [illegible]
[illegible]
quod iudex non potest [illegible] officium suum
nisi petat et [illegible] ad [illegible]
[illegible] iudex [illegible]
[illegible] oportet [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quia iudex [illegible] petere
[illegible] sibi [illegible]

Exceptio. Sequitur de exceptionibus

Exceptio est actionis exclusio [illegible]
[illegible] de [illegible] actorum quo [illegible]
[illegible] et gladiis [illegible] de [illegible]
[illegible] est
de probationibus [illegible] quia
ut [illegible] actoris [illegible]
[illegible] actore
[illegible] de exceptionibus
[illegible] exceptio est [illegible]
[illegible] exceptio
[illegible] exceptio
[illegible]

[illegible] de exceptionibus

ne sit de iure nali ut in ille pastoralis de re iudi et exceptiones nec exceptionibus probanda quam actor ut l i ff c et l in exceptionibus ff de probationibus

Denique ex multa/ Si testes quod eum de crimine excepto crimat vel alias conuictum apparet repellit attestans sed non punitur de crimine si non tangit negotium principale. Si autem ponit de[illegible] in ipso solo/ 2a ibi Ceterum 2o sunt duo ... dicta. Nota quod testes quicumque vocati producti repelli exceptione criminis si probatur an[te] sic nunc testium vel productionem dictorum fuit in c i 2 q vi de fide instrumentorum/ 2a ibi de hac late tractat per doctores. Nota quod testes quicumque vocatus potest repelli exceptione criminis si probet. Ratio quod crimina est inuis exclusivus plurium. Oportet exceptionem opponere in ... testium sed exceptionem addi et ante conclusionem per hoc ut in c Sed salubriter de fide instrumentorum et in c Studiis de presum... excepto ... sed opponi ante apertura testium 2a in ... in c Presentia de testibus/ ... et statuto debet ... admitti probatio vel dispensatio post ... publicationem testium licet in c Cepte de testibus. Nota quod ut dicatur testis integer oportet quod sit immunis ab his/ ... sed non ... in c Testimonium de testibus. Illud autem ... in c ... quod ... licet in c ... de probationibus et in dicto c Testimonium licet ... Item ... scilicet criminis ut in c ... ut ... accusationes in c ... vel ... non ... in aliquo vacillare sic opinio ... in c Tanta/ ... et in c ... testi/ Item a macula manifesta ... testi ... macula scilicet ... vel macula scilicet corporalis/ et ... restringere ... testificari in ... criminali ... et est talis quod ... non possunt ... ut ... non possunt testificari sed ... criminaliter non possunt testificari ... de testibus ... ut in c ... palleque ... sola ... crimina ... afflictiva ... vel afflictiva corporis facit fidem in aliis iudiciis ... alias ... que afficiunt ... sic ... legum ut in c Licet ... i q i ... quod ... testes ... crimine sit aliqua pena puniendus ... a pena ordinaria ... facit ut possit puniri pena ... ordinaria ... c ... de testibus ... quod nulla pena puniatur ... quod ... testes repellantur ... vel ... et ut not in c ... in ... de ... et not i c

... de ordi ... ubi hec declaratur in glo penult sed i glo ... in fine de ... est glo in c Testimonium de testibus ubi ... actu pena ... quod ... testi ... l ... sed non est ... nisi ... in c Testimonium ... excepti

Si nobis exposuisti/ ... actione de ... communicatione non obstante replicatione communis ... de ... 2a ibi Nos ... Nota quod excommunicatus sciens communicans incurrit minorem excommunicationem in c ... de sententia excommunicationis. Nota excommunicatum posse aliud ... si ipse ... maiorem ... in c ... de ... et c ... de ... li vi et c ... de ... Nota ... maiorem et minorem excommunicationem ... maior a communione ... et ... ut in c i de sententia excommunicationis li vi ... in ... sed non in c ... de ... intelligi habet ... qui ... minor ... excommunicatione ... et in c ... celebrat de ... excommunicato ... non posse repelli a ... iudicum ... excipiendo ... de ...

Cum ecclesiastici ... ... esse ... et ... in ... de ... in ... habet ... beneficia ... de pluralitate ... Nota ubi ... videtur ... in quo ... in ... c Quia ... de crimine ... forte ... est c ... ut ... in ... potest respondere ... et ... sed ... et ... alias ... in singulari et aliqui in ... de ... vide plene in ... c ... Nota ... et ... de ... et ... in c ... de electione ... in c ... de electione ... si ... in ... sed ... licentia ... in c ... de ... et ... in ... Nota quod pluralis ... pluralem non ... opponere exceptionem ... criminis vel ... criminis seu replicationem ... in l ... de ... quod ... posse ... pluralem in ... in c ... de ... glo ... plura beneficia ... non ... residentiam ... statuto et ... hodie ... sic ... plura ... beneficia ... Nota ... non posse in aliquem ... replicando ... in sua

putat esse cum xxxij q vj nichil vigens et in q vij iudicat et hic in glo intimando no ulterius 2o vnius intelligi possunt facti post collacionem iuris tituli ne videt non posse opponi excepcio non canonice instituti tunc 2o facit quod ad agenti possessione adipiscende in beneficialibus non obstat de excepcionibus defectu presentis de quo in c cum olim de cau poss et propria et alibi cum olim de dolo et contumacia et c pastoralis de appellacione

Pastoralis iudex de statuto termino ad omnes excepciones dilatorias opponendas post terminum excepcionem non audiat excipientem nisi in tribus non audiat excipientem nisi in casibus hic positis h d 1o consultacio 2o in casibus quo subdividit quia primo pot in quam que subdividit decretum et eius causam 2o ponit penam 3o casus excepit 4a ibi vtique propterea quod iudex pt certa alicui termino a iure statuto siue hominis ministerio ad proponendas dilatorias infra certum terminum an litis contestacionem ut in c sicut ministerium de re iudicata et le si vedis de except Et hoc iudex pt abreviare ut hic de quo per Bar in l ij ff de re iudi qui allegat istud textum et hic pt induci ad contra quia hec facit iudex ante litis contestacionem ubi de contestacionibus terminum et de ma ple in c licet sit forma de appellacionibus per glo ibi pro collapsus terminus dati ad opponendum dilatorias et primo excluditur quia a facultate illas opponendi 2o in dubium talibus et omnino reputacioni et si non express mat ut colligit ex textu nota glo in v exclusum quod hic hostiensis et allegat c consuluit de offi dele vi de astu glo in cle i in v peremptorie de exceptionibus et de istu est in glo in c i de dolo et contumacia li vjo Nota tertio quod post lapsum termini audit obiciens dilatoriam sed quod protestacio precessit quod intercedit ut hostiensis in glo in v a et illa protestacio necessaria esse generalis et specialis debet esse ut sit in inventis excepciones Item quod infra opponendi superveniunt de nouo Item quod de nouo supervenit notitia excepcionum adde 2o si de nouo supervenit facultas probandi ea que actu erant tempore termini seu dilacionis parentis cum est per de nouo scitur vel supervenit probandi facultas ut probatur in c ut circa de electione li vj Adde quod si ut proponit excepcionem illi quod quod propterea proponere quia non potuit apud similes excepciones contrarias proponere quia fuisset repulsus tunc tamen sibi contrarii in c Solicitudinem

de appellacione ita notatur dicit glo xxvij q ij in fine ubi est notabilis glo in ista materia et in c Cum dilectus de religiosis domibus Nota quod quod quod per peruenit ad noticiam de nouo venisse quia presumit probandi ipsum hoc allegantis quod non ex inde procedere tibus a conscientia stat sacramento illius de cuius conscientia agitur fin quod notat glo super hoc de actu in § alie et quod non in c significasti infra de homicidio Item dicit quod dicit excepcionem de nouo supervenisse contra illud non probabit per sacramentum alias debebit probari per eos tunc qui solum poterit de iuramento in ultimo ita de in cle de sententia de elec Nota quod quod hodie dilatoria iudicium et dilatat loquitur hoc tempore ista excepcio est dilatoria solucionis ut quid iure in ista tangit hic primo an pt opponi post litis contestacionem de quo est dictum in c exceptionem et c et in l exceptionem C de probacione Secundo an declinatoria iudicium in dubio non est iudex pt opponi post terminum dilatum dilatorium et videtur quod quia hic solum prohibet tunc opponi amplius dilatoria nec obstat iudex principio statuimus primo ut si iudicem esse quia fuit primo in c ij de dilati sed si apposuisse principaliter iudice hoc dicit fuit albertus quia iudex est talis in quem possunt consentire et tunc post terminum dilatum in processu non possunt opponere declinatoriam quod processu termino quod vim litis contestacionem ut hic quia terminus huius succedit in termino iuris primo in c Quoniam et c proponas de appellacione post terminum iuris non possunt ergo nec in termino hominis Item quero quid si ultimus dies est feriatus vel fuit impeditus in sequenti die pt opponere dilatoriam dico quod pt quod fuit impeditus quod impedito non currit non potuit secus si dies feriata quam imputari ei quia ultimo die opportunit tunc dies est in preiudicium usque ad diem martis dic si illa est feriata pt sequenti die opponere et an iste terminus sit locum in excepcionibus peremptoriis prima opinio glo est c non hic locum in peremptoriis 2a primo et hostiensis contraria 3a est dicendum in nulla in dubitandum quod iudex non pt sine causa cognicione

Cum nec poenam excommunicacionis tempore appellacionis et omnia pt facere que ad sui defensionem spectant sed non reconvenire h. d. primo per consultacio 2o responsio 3a in contrarium Nota excommunicatum posse conveniri ut respondeat tunc proponitur an et personaliter pt in reconvenire nota in c Intelligimus de iudiciis Nota quod possit declinare iudicium iudicium si habeat aliquid ex eis suspectum

q̄ inter q̄ non suspectus non pt procede sin
suspecto sic eum recusat Item p morte vnius
ut in c. vnico delegatorum de offi dele. vi. et
p suspicionem unico necessarius est quam coni
ctio Item quia conueniens est omnibus delegatis
parte et non in solidum ut non comprehende
ret de offi dele. Secus ubi conformiter re
scripti unus pt sine alio procede et hic tam
de non procedendi et procedendi in tali recusatione
dic ut hic in c. si h vnus de offi dele
li. vi. No ibi sz exceptas quam comprehen
sioni super equitate qua exceptio est defen
sio ut in l. exceptio ff. de exceptionibus
et defensio est de iure na li ut in cle.
pastoralis de re iudi. No vicium esse ubi
qui contra suspectus iudice sit l. expressissime
de iudi. in tex. hic et in c. v. quasi suspecti
No iudicium non debe claudicare clau
dicaret autem si admitteretur impug
tio actoris et non defensio rei ul e contrario
alteratur iudicium qd claudicare ipse iudex
alio vel amore vel fauore declinat ad
alteram ptem et licet sit disputatio inter pronunciass
tum iudicio non dz esse acceptor personarum
c. venit de iudi. No in verbis absurditatem
ad vitandam absurditatem in iure esse valde
similem in c. Item de prile. in c. Quando
modo de iure iurando Nota q̄ ipsa non re
cetur committe causam iudicibus suspectis q̄
sita sententia et cum d hoc sunt ita sententia
dt cum hoc conferunt ar. c. pastoralis in fi.
prim. de offi dele. et vel non glo in cle. ii
de rescriptis Idem dicimus q̄ si suis que in rescripto
comprehenditur pate de sua spe ut not. dicit
Inno. in c. Statutum de rescriptis li. vi. Et si causa
cum ipsa generat actor et ita sua pende est
ut si dicat se gerere complenitudinem potestatis
Sed tum sz dum qui cita sua quoad complem
tudinem potestatis ut non glo. in c. ad hec de rescriptis
si q̄ non in c. Ex multiplici de decimis No
q̄ vero grosso videtur omnia similia fore
grossa fit c. Ex delecto de q̄ sua utili vel
inutili et non glo in l. de cognitione i debi
No q̄ reconuentio non est defensio sed impugnatio
et cum prohibet genere prohibet et reconuentio
nam reconuentio est sub genere ut in c. i. et
ij. de mutuis petitionibus | Inde patet
| Sunt in hoc facti
c. xiiii vero lib. | et processus narrato i
secundo defficio i introducione Item subdiuidit
in tres Sed primo ponit petitionem actoris
2a ibi eorum responsionem exceptionum et placitum
rationum 3o i adhuc replicationem et placitum
actoris 2a vero subdiuidit in tres Sed hic
ponit motiuum | defficiens quodam obstaculo
2a deffinit causam quo ad spiritualia 3a q̄

ad temporalia 2a i glo. ubi 3a ibi verum Et hic
intendit Item reus aquo petit excipit de
permutatione ipsius non facta qd actor non fa
tetur p hoc actore fuisse dominum Et excepi
ens ... Item sequitur pt opponi q̄ deduct
sub alba et generalis exceptionis non videtur fieri
ut que i ipsa exceptione includitur hic pone
et exceptio sua Item ipsum Item pt ut opponi
hic 2o No q̄ in accessorium pt esse libellus
generalis suffit. cum q̄ sit certus in prin. li. de eo
in c. Ad audientiam de restitutione spoliatorum
et in c. Ad delectus de ordine cognitionum
et plene p Inno. in c. tua de exceptionibus
laicorum No q̄ mixtim procedit sicut reus q̄
exceptionem obiecit ad ... intentio actoris sit fun
data de quo in c. de testibus et de testi. No q̄
Item per exceptionem non videtur facti intentionem ad
versarii presertim cum conditionalis sit posita
sit q̄ hoc in l. Ex quod sit de exceptionibus et in Rela
exceptione ipsa de re iud. li. vi. et Item
exceptione in l. non utique ff. de exceptionibus No spiritualia ad
spirituali permutare pt ut si aliquid tame
inde temporale accessorie accedit de quo in c.
ad quesitionem de rerum permutatione Item ar.
que pot permutare et que beneficia pnt
permutari et ut not. in c. si de rerum p
mutatione No q̄ Ecclesia vna pt cum duabus
permutari et hoc cum permutatio sit respectu
spectantis ... ... in eis cum i titulis
... vnum beneficium pt cum pluribus p
mutari p aliud detinetis i titulis vi. q̄
ar. huius tex. et hac scripsit hostiensis Item dicit
se aliquem vidisse Item cum valde dt hic verum
si ... sunt talia beneficia que pnt simul re
tineri ... cum pt non in c. Item de rescriptis li. vi.
alias secus quia tunc esset depresso que velud
personalis si est facta uni non transit ad alium
vi q̄ i petisti No q̄ licet rei vendicatio directa
vi qui petisti ... et qui effectus e
et stricta non competit nisi et qui
dns de iure gentium quam habet dominium
vi. ff. singularum rerum ad finem ... de diuisione
... ut non simili ut i vsu capione que
... de iure simili ... de vsucap. ...
est inducta de iure ... ff. de rei vendi. ...
... competit ei qui hz Item in n. sacra
et religiosa ut hic ... qui vendicabat
... vero ... que hz
... ut non in c. ... regulis
in ea de hoc dt ... No q̄ vna Ecclesia pt permu
de religione domini ... et si inter p alijs
... et alijs rebus et si inter p alijs
rebus sz spiritualibus hoc sz clarum et non hz ab
... sz de alijs rebus sz temporalibus ...
... ut ... de rerum permutatione ... pt
dici hic c. ... cum ecclesie permutantur Item ...
... permutantur velud quedam temporalitates

Ideo adeptio causalis non nocet illud quod
permutant iure cuius li. po. ibi vel loco domi
nii quia licet species non sit rerum [illegible]
dicit si quis ut in c. ii de dona. habet
cum loco dominii etiam permutat sic dicit Idem
dic in quolibet alio plato Jo. an. et tutor eciam
cum ad instituat habet loco domini si vero male
habetur loco furis ut l. qui sciens § si tutor
ff de Rapto Jo. cum per hec dicit species [illegible]
fructus non civili quia scriptum est non ut
dicantur in [illegible] i. c. fi. Jo. quod
ad concedendum dominium de parti sufficit velle
[illegible] sufficit dominum de presenti sic quod habetur
[illegible] possidetur c. de probationibus et in
c. [illegible] de transac. et quod non glo. in l. cum
in [illegible] ff de confess. et Jo. imole in c.
ii de libelli obla. Jo. quod contractus permu
tacionis est contractus bone fidei Justitia de acc
in § actionum [illegible] hic non [illegible]
[illegible] descriptione
et [illegible] dicimus quod [illegible] probat [illegible]
quia repetitur descriptus in matricula [illegible]
Jo. [illegible] vel scolaris [illegible] quod est i
matricula [illegible] vel scolaris est descriptus
Jo. [illegible] probat matricula dic ut not. in c. i de
fide instrumentorum per d. Jo. de Imola [illegible]
[illegible] ff de [illegible] et l. i de albo scribendo
de Jo. q. p. verbo grado transfertur domini in li
et si ff de dona. sim. Imole quod dicit d. Jo. [illegible]
hic non probat [illegible] verbo [illegible] ad [illegible]
ut cum colligi [illegible] quod hic verbo grado trans
fert dominium si verba pradencia vel sequencia hic
[illegible] Jo. [illegible] per verba pradencia vel sequencia
restringit nec si dico grado et [illegible]
vel fructum non venit domini [illegible] usufructu
[illegible] Jo. vel si dico grado et causa
mortis Jo. tunc grado restringitur ut non vi
deatur grade de parti ff de dona. cum mortis
[illegible] et in l. non est ff Jo. [illegible] petat Judi
cio [illegible] reportet quod dono ut est [illegible] in l.
[illegible] ff de donatione et in c. pastoralis de dona. et
non glo. et Jo. in l. [illegible] § si de legatis in

Olim et infra Cum [illegible] excepcionem non
admissam appellat coram iudice appellacionis probare
[illegible] exceptionem esse veram [illegible] dicit et [illegible]
in [illegible] appellacionis querela [illegible]
[illegible] Jo. po. quod due diete quibus [illegible]
[illegible] non computantur a loco habitacionis
sed a finibus [illegible] c. Nonnullis de re
scriptis et clarius tenet ibi doctores. Hodie
[illegible] non potest trahi ultra unam dietam ut in c.
statutum [illegible] de re. li. vi. Jo. [illegible]
[illegible] ultra duas dietas [illegible]
hoc [illegible] coram Judice et si non audit [illegible]
appellacione [illegible] ad duas [illegible]

Nunquam citatus ultra duas dietas hodie
ultra unam tenetur comparere ad excipiendum
[illegible] dicit Host. et Host. quod tenetur ire si
dubitat [illegible] vel [illegible] fuit obtenta
de consensu [illegible] quos quilibet habet in Curia
alias non tenetur ire Jo. [illegible] tenet
[illegible] si non comparet [illegible]
Iudicia tenetur [illegible] si [illegible] se in
dicionem quia Jo. tenet [illegible] iure [illegible]
[illegible] ut [illegible]
ut colligi [illegible] c. Nonnulli [illegible] hodie potest
dici [illegible] c. Statutum ad fi. de re. li. vi. Jo. quod [illegible] obiecto excepcionis non
videtur iustificari appellacio nisi [illegible]
[illegible] coram Iudice ad quem de quo in c. [illegible]
posita de appella. Et [illegible] quod iustificata
appellacione potest declinatoriam non admissam
[illegible] Iudex videtur esse in supersedendo
processu non ad cognoscendo [illegible]
Jo. [illegible] in c. Exposite in fi. de appella.
ubi iustificata appellacione [illegible] tendente ad
exclusionem [illegible] Judex ad quem
[illegible] processit in [illegible] de quo [illegible]
fi. et in c. Ut debitus de appella. potest
dici quod in c. Exposite in non [illegible] appell.
sed [illegible] vel dic quod [illegible] non remisit
filios ad iudicem a quo [illegible]
[illegible] filios
vel forte [illegible] ibi tamen semel [illegible]
[illegible] denegare
[illegible] et
[illegible] mittendo [illegible]
ad Curiam ideo [illegible] iudicibus [illegible]
de quo [illegible] in fi. [illegible] c. Exposite in
Jo. [illegible] si via eundi ad iudicem est duplex
scilicet [illegible] et aqua [illegible] ad iudicem
in uno die [illegible]
[illegible] Host. quod via magis frequentata
alii dicunt quod via [illegible]
eundi ad illa magis sit secura

Dilecti filii Per excepcionem [illegible]
vel [illegible] defensione
repelli [illegible]
[illegible] appellans peticionem [illegible] iudex
ibi [illegible] Jo. quod [illegible]
vel [illegible] se opponere contra electionem
de indigno [illegible] ac illa
eadem [illegible] quibus [illegible] tenentur opponere
electo [illegible] quod [illegible] et [illegible]
[illegible] titulo beneficii
[illegible] ut [illegible] Jo. in c. [illegible]
de [illegible] et [illegible] in c. [illegible]
[illegible] beneficium [illegible]
[illegible] hominem vel [illegible]
titulus [illegible] est [illegible] iure [illegible]

tur sibi tempore suo intersunt. Secus si conferret alii in quem non cadit titulus beneficii, et esset valde infamis et omnibus latentis. Idem tenent similiter in c. Audite de elec. Sed aliter dicit in c. Sed nunquid de accus. Hostiensis ubi dicit quod homicida non potest conferre. Nota quod electo petenti suam confirmationem vel agenti contra sibi resistentem obstat exceptio perjurii et contrarius. Et si ista accidit tempore electionis electio fuit nulla ut in c. Si de electo contra canonem instituto, nisi non superveniet, potest opponi ad effectum repellendi electum ab agendo et ut eius electio cassetur, ut in c. Super hiis de accus. Nota ar. pro lateri accusanti quod perjurium repellit quem ab agendo. Hic enim dicit quod non repellit quem a defensione sue ecclesie quo alio agente repellitur. Nota super hic dicit quod perjurium non impedit agentem sed impedit confirmationem petente quia alius interventione patitur sed repellit ordinarie, in c. Si de ordinatis, in c. fi. de ordinatione, temporibus ordi et testium, et de testibus c. Testimonium. Dominus Albas hic dicit quod perjurium non repellit quem nisi quemadmodum alia crimina, nam crimina repellunt a multis, ut in c. i de accu. et in c. q. vii Omnibus, tamen non possunt alios denunciare vel accusare et in omnibus ipsa allegantia. Hic enim admittitur quia defendere ecclesiam ... et prodit ar. a speciali ... Nota quod ubi ponitur exceptio et successive replicatio, ... debet admitti ... exceptione de quo in c. Labor ... et quo ad casum nostrum ... prior exceptio quia ea probata repellitur replicatio. Nota secundo quod hic non tamen fuit admissi ad defensionem quia fuerunt voluntarii seu detenti ... non debuit admitti ad agendum, in c. Super eo de electione. Vel 2o quia constat tribunal in oculis ... in c. i de accu. ... sufficit ... fuisse viros ... in tempore ... possessor ... pollentur ...

Apostolice Sedis

exceptionem suspensionis quam replicatur ... et ordinario ecclesie retardatur, fit absolutio ad cautelam, et dividitur in quatuor, nam primo ponit exceptionem, 2o replicationem, 3o relaxationem tamen, 4o relaxationem ... Nota ... absolutionem ad cautelam ... allegatam nullitatis sententie suspensionis et excommunicationis et ... dilatione judicii retardatur ... seu alia utilitatis ecclesie et hic ultimo ... ut ... sive judex tales sententias relaxet

... ad commodum ... non debet judex suum officium non petitum interponere, ut l. ad peremptorium ff. de judi. et l. ... ff. de damno infecto, et ... in c. ad nostram de despon. impuberum ... glo. Nota in c. Significasti de eo qui duxit etc. ubi concluditur quod excommunicatus absolutio ab excommunicatione non est non petenti concedenda. Resistente quo utilitate ecclesie judex non debet ex officio suo relaxare sententiam ... ad cautelam ... ad hoc ... glo. in c. Solet de sententia excommunicationis li. vi, sed si ... petit absolvi ad cautelam allegando nullitatem et prestando cautionem ... judex absolvere debet si non impediatur ... per dilationem ... in c. Solet etc. Ultra alios intelligit istum textum Albas ... ad ... valde nota quod ubi imminet utilitas ecclesie seu impeditur ordinario ecclesie potest judex absolvere quem ab excommunicatione licet non petat, ad hoc ... c. ii Venientes de testibus. Et nota in dicta glo. Significasti. Nota quod absolutio ad cautelam impenditur non solum in sententia excommunicationis sed etiam in sententia suspensionis ut hic, quod non est ... eadem ratio in ista sicut in illa et ... quod quemadmodum in absolutione ... in c. Solet de sententia excommunicationis li. vi, ita et in ista ut est textus ... in c. ... de sententia excommunicationis ... liget istum textum quod isti ... cautionem saltem juratoriam de parendo mandatis ... si constiterit eos esse culpabiles in eo quod late fuerunt dicte sententie. Nota quod ... absolutio ad cautelam datur ... excommunicati vel suspensi ut possit se ... vel negotia ... et ne ... excommunicet illi etc.

Dilecte in Christo

Per exceptionem excommunicationis ... appellationem ... repelli non debet. Nota ... exceptione ... non obstante valet rescriptum impetratum ... appellationis ... de excommunicatione lata post appellationem ... nulla facit mentionem ... et ... sententie ... post ... appellationem ... ad ... commissio ... Nota quod ... commisse ... judex ... ad hoc ...

an collegiatam pt accusari de crimine non
ut in c. Epus qui matrimonium p. y q. ii et
in c. Delictus de symonia per glo. nam
quia monstr[...] opponet per priuil[...] se primi-
tus criminali non intrauit. No. quod contra in
causa appellationis pt impetrare rescriptum contra quod
eum sibi permitti appello tamen defensio
no et facultas sup. est iudicem impe-
trandi et prosequendi pax eius esse et nulli
conditionis appellationis si non ducitur facultas in
dicem impetrandi et prosequendi quod procedit
etiam si pro aliis causis fuisset excommunicatus ut cle-
ri probat in c. si i. e. No. secundum Goff. quod licet
in nota sit facienda mentio de processu
ut in c. de iur. monstr. de rescriptis hoc
tamen non procedit in hiis que fiunt per appellationem
littere impetrantur contra de aliis non est
necesse facere mentionem nam per appellationem sit
a iudice recessum non te appellans sine
quod per eum fuerat iudex ideo non fecerat
mentionem de illo valet rescriptum ut hic pz
et in c. Bone de confirmatione utili vel inutili
No. etiam secundum Philippum quod pro de lictis que
nulla sunt non est necesse facere mentionem ut
in c. Contentum in glo. de rescriptis etiam non est
necesse facere mentionem de exceptione que nulla

Significauit. Diuiditur in duas partes
proponit querelam appellantis in secunda instituit
iudices a quibus ii ibi mandamus et hic intendit
quarum partium aliam affirmationem appellationis vel
originalis actor repelli non debet h. d. et
cum singularis quarum de actore dicit No. quod po-
ibi sufficienter et c. Capitulum appellauit
non[...] ibi singulare pro plurali ut nota collectio-
pt iungi cum verbo plurali nam sic colli[...]
in c. Capitulum sancte crucis sup. de rescriptis No.
quod in collegiata ecclesia et seculari episcopus
non fundat suam intentionem sup. libera col-
latione sed duntaxat sup. confirmatione No.
electio spectat ad collegium sic xvii q. y
in c. i. in extra glo. et per glo. de sta. c. Cal.
in conclusione sic per Ioannem c. de simonia ethis
ad illud de relig. do. No. quod sit secundum
cum episcopus non vult confirmare electionem debent
recurri ad superiorem etiam per viam appellationis
ut eum non confirmando ptat de iure et
No. casum in quo appello quemlibet iudicia aquo
et appellatus quod intelligitur secundum glo. sed causa
est quod appellans hic audiuit est tempore
ex quo talis non est capax exceptionis in
c. Pro immunitate in c. Romana de sen-
tentia li. vi. in ii a quo etiam si essent le-
gati potuerunt se defendere ut in c. Cum
non in sum. in c. iiia contra dilectum per-
tinet et inhabilis vel prescripti electionem

de quo in c. Cum vobis No. in glo. i. v. de
sensio i. in ii. et in fi. c. Cum si iudex appellationis
primitur hic appellatum pt. casum contra
dictum et etiam primitur per appellantem contrario
No. quod pt impetrare rescriptum sup. nulli-
tate vii ops. secundum Host. quoniam omnis defensio
est sibi permissa ut hic et in c. Cum nec
et quod omne dt. pst. concludit xiii q. de si
Romanorum rescripti li. vi. quod etiam sequitur Albertus
secundum dicit quod in excommunicatione sine pt opponi
de nullitate. Diuiditur in tres

Exceptione excommunicationis partes. Prima dicit quod
dicit esse specialem et tamen opprimit. Iubet
puniri reum dolosum. Tercia precipit sine spe
exceptionis publice excommunicatum repelli. Tercia
quod si ii a ibi excommunicatus et hoc intendit
reus in quolibet parte litis excommunicationem contra actorem
obiecti audit et si maliciose distulerit
condempnetur in expensis et dicto quod non
excipiat tamen in iudicio publice excommunicatum
repellit h. d. No. ibi in prima quod excommunicato
non proponitur sine preiudicio etiam in iudicio quod
redit indubie quod excommunicatus actor et
quod iste etiam clamat sit si reus dirigit
valet esse in iudicio ipse sine aliorum preiudicio
dicit ut legitur et ut in c. Intelleximus de
iudiciis et in c. Pia de sententia excommunicationis
No. vnam de regulis notabilem que pt colligi
colligi ex rebus cessatione tamen ad aliquid
faciendum non concludit viam ad faciendum seu pro
mouendum illud contra obmissione i. primo
anime periculum et h. de vnico quare i. ta
matrimonii non transit i. rem iudicatam sed
de quo dicitur ut in c. Litteras et i. c. Consanguinei
de re iudi. No. quod excipiens contra pt oppo.
per litis. etiam si maliciose non fuit opposita
tempore debito sequitur Innocentium quod ubi dicitur quod
pt. opponi contra ordinarium tempore etiam si malicio-
se fuit permissum tempore ordinario secundum te
hoc est quod per ipsum minus ius viget pre-
tium tempore alias unde secundum Ar. l. Impetrans
ff. de minorib. et addit sic glo. non[...] in c. ad
audientiam c. i. ii. de appel. et per Hostiensem in
c. Cum non ut electionem de re iudi. No. hic ergo
No[...] in quo optime fuit tempore triste ad no-
b. c. proprio ut etiam sup. sunt passim prius fieri
sunt in causa appellationis diffinitiue et hoc primo
et placet quod omnibus debet quod licet hic fuit
condempnatio expensarum contra eo tamen differuntur
donec excommunicatus fuit absolutus vel sunt cum
hic speciale in pena criminis vel quod maliciose
distulit hanc exceptionem proponere contra Albertus hic
facit istud esse speciale cum causa communis

est commissa ad negocia publica ut hic in
ea appellacio possit fieri / Sed ad est p detec
originali ut dr ext sup c proxi / Sed no q
in publice notis / iudex supplet ex officio
/ Item no / iudicem posse / iudicare de eo qd
est sibi notum sa ter meta glo in l i
C com et adversus quos / Item inhabilem in
pt / iudex ex officio suo a limine iudi
/ repellere ext si no repellat apte
no repelli ext si no repellat / apte
quia hic no est simpler inductum in fa
norem partis sed est in favore publica fa
norem partis ff de postu et ter eo glo
l quos prohibet ff de postu et ter eo glo
in c / Serenitati ij q vij que omnia vide
qd prodit ext si p obscura culpam
no possit appellare si / iudex ex officio suo
no repellit inhabilem / dicit tenet ep
nos / et idem tenet spe in ti de officio / iudicis
in § / impedit alias incipit ex publ uti
qua i dicit / iudicem no generare ptem
si no facit qd ex officio facere pt ad qd fa
qd legi in no in l in in § hac at
ff de dampno infecto / Sed pb no pt
appellare si iudex no facit illud qd
pt ex officio suo facere / Sed pena obmittens
propter ad processus dolose quia condempnat
in expensis cum processus reddit inutiles ut
hic tn et pt tangi in glo / Et opti c no
q sed ita tenem processus habitus cora excepto
et cora ordinario est nullus alias cum
si no fuisset nullus no haberet locum condepno
expensarum de quo hic dicitur quia tunc no
esset inutilis vel inutiliter factus / hodie no
haber locum no lz in ordinario quia processus
tenet ut est ter in c pia c ti li vj
/ Sed in delegato possit procede cum ipse impe
tracionis impetrauit est excepto ut
in c i de rescr li vjo secus si pendente
/ iudicio excipiatur qd tunc processus te
neret ut p glo i i c i in glo i / Sed dicunt
exceptionem delatione declinatoria et p
emptoria est
/ Adversarius tuus
/ no excipit exceptione
rei iudicate reo
/ absoluto quia no possidebat / Sed q
in actione reali venit / sentencia absolutoria
ferenda si reus sine dolo desierit pos
sidere rem petitam pendente / iudicio
sa l i C de alie iudi mut sa / Sed q
exceptionem rei / iudicate no competere cum cessat
est / sentencia late licet eadem sit res petita
et idem corpus vel quantitas et eadem condicio
personarum in l / Cum queritur / ff de / except / iudi

/ hic cum omnia ista tria concurrebant / sed qua
absolutoria fuit facta cum reus desierat
possidere sine dolo si recepit nunc de novo
possidere qua cessat racio / sentencie procedit
/ iudicium exceptione rei iudicate no ob
stante sa qd no in c / condempnacio de solucio
sine dolo hic / Sed q si reus absolutus
aut dixit vel condicionem agebat no obstat
aut eventum dici vel condicionis ex
cepcio rei iudicate alle ter in l gregem
in § si ff de pigno / Idem dt si reus
fuit absolutus qua in corpore agebat ut
de iudi commissa et in l i ff si mu
sor fal mo dix et vi c si de ea post
et sup ff / Sed a contrario parra esse quod
possidere vel dolose desisse possidere fa
l de re pro et vindi dee in
ueniatur
Venerabilem
/ patet responsio in
peticio p expositum
sup presentacione appellacionis licet de exceptione
no fiat mencio et d dni in quas
ptes / Sed po ponit dictum / 2o subiungit
eius causa i / Sed po excepta posse
appellare medio adhibito ut b c / Sugesti
tamen sed est argumentum illato aut / simili
2o abbreviatura b c / eadem / Sed q exceptionem
pt sit defendendo esse in iudicio pse
et impetrare lras pse vel appellare qua
tenus patet sa hic ad intelligendum c d
de iudic / Sed velis q ubi exceptionem pt
esse in iudicio pt lras impetrare et sa te
ter in ar qd prior est p quam lras pt
sine alio speciali mandato lras impetrare
/ in causis in quibus extra mandato agere
pt de quo ple p d alba in c nonnulli
§ i b de rescr / Sed q vno ex processo intelligitur
aut confessa sine quibus ad convicerit compendi
nopt in c ptea et c prudenciam b de offi
dele (?) glo i exponit de c ut debitus i de appella
ubi appellans lz nec comprimi cora iudice
a quo cum appellatur

De prescriptionibus

Prescripcio est ius possessionis dominium in
ptem p continuacionem temporis a lege diffinite
/ prescripcio est / ius quoddam ffertum a tempore
capiens / Usurpatio est interruptio rerum
condicione acquisita / Actio est cum post de ex
cepcionibus que dicitur actionis exclusiones
replicacio est exceptionis repulsio duplicacio
est replicacionis repulsio / triplicacio est
duplicacionis repulsio prescripcio est ut b
/ iste titulus consuetudine reputatur valde difficilis
/ visum est supra de exceptionibus in quibus
quam frequenter obicit prescriptionis exceptio

et plerumque dubitatur circa et quod competat [illegible] per precedentem rubricam ponitur ista de qua habetur xvi q iii et q iiii et in petitur in vi° [illegible] et sit usucapio et que in ea [illegible] et que res possunt usucapi [illegible] quid sit prescriptio et que in ea requirantur et que prescriptio currat [illegible] et quo interrumpatur et quibus eius effectus [illegible] q iii i summa et [illegible] usucapio est [illegible] prescriptio et [illegible] usucapio [illegible] prescriptio in rebus mobilibus prescriptio in rebus immobilibus prescriptio [illegible] lato [illegible] includit usucapionem ita dicit glossa [illegible] de usucapione [illegible] reliqua vide [illegible]

Placuit ut si [illegible] in [illegible] ponit dictum [illegible] illud determinat 3° casum ponit [illegible] determinatio [illegible] ponit [illegible] addit aliud casum [illegible] si aut [illegible] ite si fuit [illegible] possessione [illegible] ad fidem [illegible] scribebat termino [illegible] ecclesia vel est in [illegible] prescribat [illegible] hic duo singularia [illegible] hic [illegible] immobili seu [illegible] rebus erit prescriptio [illegible] sacrosancte ecclesie [illegible] erit prescriptio de [illegible] ecclesiam [illegible] mala fide [illegible] vigilanti et [illegible] emanasse in favorem fidei ut prelati sint promptiores ad reducendum [illegible] collapsa ad fidem katholicam multa [illegible] in favorem fidei specialia sunt inducta ut in c. [illegible] de hereticis li vi° [illegible] hereticis [illegible] similibus [illegible] et [illegible] auctoritate canonum et [illegible] ut [illegible] in glossa [illegible] mala fides et [illegible] in glossa [illegible] de rebus [illegible] li vi° [illegible] et [illegible] collegio [illegible] vigenti et [illegible] casibus prescriptio [illegible] mala fide [illegible] agatur de [illegible] et credit [illegible] canonis esse [illegible] non possit [illegible] ecclesia [illegible] vacanti vel [illegible] prelatus [illegible] non currit prescriptio et [illegible] tempore [illegible] si [illegible] tempore vacationis vel [illegible] prelati [illegible] prescriptio [illegible] ut in c. [illegible] et ad [illegible]

in quo [illegible] transfunda [illegible] et [illegible] in l. naturaliter ff de usurpationibus usucapionibus [illegible] prescriptio i [illegible] quod [illegible] quando [illegible] filii [illegible] dicit [illegible] quando quantum [illegible] in tantum die [illegible] in una causa [illegible] anno [illegible] in aliis et [illegible] in aliis causis [illegible] civilibus sive criminalibus ita dicit [illegible] in c. [illegible] dilectus de capell[illegible] monachorum [illegible] dicentes quod [illegible] in civilibus causis vel criminalibus non [illegible] in criminalibus [illegible] sunt distincte et diverse sunt [illegible] in l. [illegible] ff de [illegible] sed [illegible] opponens dicit quod non [illegible] in una parte [illegible] in alia quia non fit ita [illegible] transfertur de una [illegible] in alia [illegible] in locis dicit [illegible] et ita hic late ponit [illegible] doctores in [illegible] prescribitur [illegible] ista dicit quod non [illegible] si non [illegible] aliquis [illegible] ut quia longo tempore nemo [illegible] vel [illegible] et [illegible] in talibus casibus [illegible] non [illegible] quod possit uti ista [illegible] dilectus de [illegible] allegata

Nil prodest [illegible] non [illegible] quod olim [illegible] i [illegible] illud [illegible] prelati [illegible] non noceret [illegible] donec sit prescriptio [illegible] aliud [illegible] non [illegible] erit prescriptio [illegible] patria [illegible] patrimonium sancti petri [illegible] sit ei ut vellet [illegible] respondit ei quod [illegible] loqui super isto [illegible] quod vellet [illegible] videbis quod sine scandalo et litigiis magnis et forte [illegible] quia [illegible] illud patrimonium recuperare non potuit respondit ei ut [illegible] continuare protestando quod taciturnitas sua successoribus suis nullum preiudicium generaret [illegible] eis [illegible] facultas [illegible] possent quia prescriptio non currit in re [illegible] taciturnitas prelati non noceret nisi sit prescriptio spatio [illegible] in c. de quarta [illegible] non [illegible] scandalum [illegible] sunt [illegible]

indiscussio ut hic facit Gregorius / et
idem videtur quod res non potest recuperari
sine forensi strepitu et contencioso iudicio
ut potius sit contempnenda quam in iudicio
litigandum Et magis quod possit sine peccato
rem suam repetere / si sine scandalo eam
persequi non potest dicit Ber. Alba quia aut
timetur de scandalo circa personam rem iniuste
detinentis et desistere similiter non est de
tali scandalo vitando Secundo si non potest
aliter res recuperari licitum est contra
de imprudente ut notat dominus Bar in l.
finem ff. de sacris / multo fortius non est
curandum de scandalo quod aliunde potest contingere
in persona illius illiciti detentoris
et ideo videtur de iure Raymundus quod non tenetur
cedere vel quod sentit et Hostiensis et ar. c.
de occidendis presbyteris q. v. Consuluit / hic
tamen dicit Alb. bono viro quod si gravius aliquid
et horribilius timetur quod per repeticionem rerum
temporalium non suscitatur tantum scandalum
tamen bonum tempus in c. Suscepimus de homi-
cidio et in c. ij de novi operis Et nota
cum scandalizaverit in de re iure
Sanctorum patrum / secundum c. hic duos
intellectus primum in prescriptione ecclesie ac-
tive / et secundus in prescriptione ecclesie passive
Et secundum primum intellectum potest sic summari
pacifice et sincere possessione triginta
annorum prescribit ecclesia rem privati h. d.
secundum primum intellectum / Dicit secundum aliud intel-
lectum primum intellectum / ecclesiam prescribit spacio
lecto ecclesia ecclesiam prescribit spacio
xxx annorum h. d. Quod hodie non procedit
credit non tenere primum intellectum Nota in tempore
quiete et sincere iuxta glossa in intellectum
illorum verborum / quiete cum possidet qui in pu-
dicio non stimulatur sincere / qui possidet
bona fide Et quibus Nota quod qui patitur
quaestionem non dicitur illam rem quiete possi-
dere quod facit ad intellectum iurium que
de quo facit ad intellectum possessionem f. c. Commissa de
sua quieta possessione f. c. Commissum de
elect li vj Nota qui malam fidem allegat
probare debet ar. xvi q. iij Volumus
De quarta decime / Et dividitur in tres
primo ponit factum 2o casum contemptum 3o
ius antiquum replicat / 2a ibi Nisi 3a
ibi Nam romanam et hoc intendit
Quarta decimarum et funeralium prescribit
episcopum si quadraginta annorum spatio
non solvitur / et kathedralis ecclesia

intercedere non vacatum h. d. Nota quod ubi
decima sive quarta decimarum ab ecclesiis par-
rochialibus infra cuius parochia predia
sita sunt ut in c. Cum contingat est
episcopo a iure communi debita ipsa vero de-
cima pertinet ad ecclesiam parrochialem
infra cuius parochia predia sita sunt
ut in c. Cum contingat in de decimis
Nota quod hec quarta episcopo debita est in toto
prescriptibilis idem quarta funeralium
et aliorum que veniunt occasione funerum de-
functorum et tenere ultimum medium / quia
non habetur ita alibi probatur sed hic / et
cottidie est contencio inter episcopos et ecclesias
inferiores Nec episcopi per prelatos et rectores ni-
tuntur hanc quartam prescriptionem non obstante
contrarium et male faciunt cum tempore
vocandus sit hic quod episcopos et est glossa
Innocentii in c. i de statu regularium Et
idem Ioh. Andree et Hostiensis in summa
de sepulturis in §. Certa sit licet aliqui
videantur revocare in dubium in c. Officii
et c. Requisisti de testa(mentis) et in c. Certi-
ficari de sepulturis Dicit tamen d. Albericus
quod ad hoc sit contrarius textus communiter ut hic
et in c. Conquerente de officio ordinarii requiret
textus titulus aut putationis aut tanti
temporis cuius de cuius initio non sit memoria
in c. de prescriptione li vj Et ad predicta
facit quia episcopus quarta ista potest alteri do-
nare et est textus nota in c. / si / xvj q. iij
Cum ergo sit abdicabilis ab episcopo per concessio-
nem et prescriptionem / vide cum alienari qui
patitur usucapi in l. Alienacionis verbo
ff. de verborum significatione Nota quod sede vacante
non currit prescriptio in bonis communibus episcopo
et capitulo Ista de iure communi hec quarta et
alij redditus ecclesie provenientes sunt commu-
nes episcopo et capitulo ut in c. Requisisti de testa(mentis)
et in c. Querelam et i c. de his redditibus
xvj q. ij Nec episcopus solus potest disponere
ad libitum suum de quarta ecclesie Nota in c. si
et xiij q. ultima Et in c. Possessores de re-
bus ecclesie non alienandis Et tamen hic non currit prescriptio
vacante ecclesia nec videtur hic aliquis fuisse
idoneus ad litigandum pro hoc tempore sed ibi
Eugenius promisit et sed ideo quod dicitur ?? vero
in c. i Nota quod quarta ecclesie non currit pre-
scriptio nisi quadraginta annorum / Idem

dicit in legato ad pias causas et in auten-
tica de ecclesiasticis titulis in § si et pari
quo iii in c si Idem in hospitalibus et locis
piis nam ista gaudent privilegio ecclesie
ut est textus in l. omnia privilegia C. de
sacrosanctis ecclesiis et ibi per Bar et Ro de
Sandrec in c ii de restitutione in integrum
li vi Domini in tractatu de pote

Vigilanti studio Dictum primo ponit tan-
tum legis quarte secundo corrigit 2a ibi
Ephesinus Ha in vobis aut possessor male
fidei non prescribit h. d. Casus est quidam
possideat rem/ sciens eam esse alienam et
cum petita fuit a domino obicit prescriptionem
ille dominus replicavit malam fidem prescribentis
papa consultus quid iuris respondit ut in textu
Vigilanti studio per vigilantiam studii per hoc primum
ponitur quod studenti competit vigiliae et ymno
Albate sunt ei necessarie quia nemo
potest sapientiae laudem sine maximo labore et
studio consequi vel studere est idem quod circu-
ire hinc a compeditate lectionis dictum
est studium ut notat hic Albas/
et qui est in collegio alicuius artis seu
professionis si illa non exercet minime ga-
deat privilegio illius artis sive professionis
ut notat Bar in l. semper in ff §
eiusdem ff et de iure immunitatis
ut notat et in l. qui sub pretextu C. de
sacrosanctis ecclesiis Idem dicimus in doc-
tori non debet hic scolares nisi legat nec suf-
ficit quod legat nisi quod bene legat ut sufficit
textus dicat debeo hic scolares quia habeo
multos scolares/ quia potest esse quod habeat
multos scolares et tamen non bene legat Ita
notat dicit Bar in li C. de Annonis
Civili li x° Nota quod prescriptio cum mala fide
fuit inducta et primum in odium negligentis
et primum in favorem publicum scilicet propter certo-
rum et confusionem ne domini essent in incerto
sicut l. iii ff de usucapionibus Sequitur inferior
quod presupposita validitate non potest quis hinc
prescriptioni renunciare ff. c. Si diligenti de
foro competenti et l. ius publicum C. de pac-
tis et non glo in l. tamen et si ff et
si ad mandato nota quod prescribens debet hic bo-
nam fidem/ Item et mala fides vincit
prescriptionem et impedit prescriptionem in distincte
Bar in l. sequitur in § Vivianus ff de usu-

capio dicit quod non solum impedit
ubi prescriptio causatur confata possidentis/ et
ita intelligitur regulam/ possessor male de
re Sumula. li vi. Item at si eum ubi
prescriptio erit ex inicia negligentia non pe-
tentis ut in actionibus personalibus in quibus
non est datur possessor nec quis/ ita dicit Bal
nam hic determinatione sancte matris ecclesie
et theologorum et ponderatam quia ipse emit
vide dicit Gratianum in l. omnes populi ff de
iustitia et iure ubi dicit nec vale sta-
tutum disponens ut post decennium non audiatur
creditor contra debitorem nuntiare petere
et haec opinio Bar de qua totus mundus
clamat et facit magnum festum/ fuit
originalis opinio vincentii/ Hugonis Boff
et Host licet ipse sibi asserit alienum
Sed Baldus tenet contrarium in Sancte... in glo
de usuris/ et opinionem Bal sequitur Angelus
et etiam fuit secutus de ymo/ quo...
ista opinio consuluit contra opinionem Bar dicit
dicat tamen quod quia consuluit non videat
Host. prima canonum tenentem opinionem Bar
hanc opinionem Bal secutus fuit Iohannes
de Anania qui registrans ut consuluit
contra opinionem Bar per quendam de ponto contra statut
ultra annum antiquus fuit repetitio volunt
tamen propter auctoritatem Bal et Angeli et
timens propter Innocentium de ymo qui in contrarium
dederat sententiam. Sed eam legit c. ex tua de
consuluit Item pronuntiavit me audiente dominus quod mihi
audactur consulit, cum opinione Bar propter
videt quod vincat Hugo Boff et Host
per Rainaldum tenebat istam et Bar pro
lege sequebatur. Tu vide Bal qui
tenet opinionem Bar in c Si
defuncti defuncti super
usura fuit ubi dicit opinionem Bar hic
fortem in iure iustiniani et in foro civili
Secus in foro can... dicit Albas in c ti
ad dictum quod domino longo et nocturno studio
laboravit studendo istam articulum consultato
non nulla valeat prescriptio quod opinio
negativa in textu hic ubi per certum vel opi-
nionibus Bar vincat Hugo Boff Host
et sequacium volunt quod contra propter verbi
auctoritatem de eius sive determinatione
Bal et Angeli et eorum sequacibus Tunc
multum fluctuari volens primum forte teneo

opinionem Bal. et Angeli. Item vide
nulla interruptio in si c. ... eod. porro

Ad aures / Commissis dimissis consultatio
et responsio 2a ibi tue / Una ecclesia
porcionem alterius xl annorum spacio deci
mas prescribit h. d. Nota quod una ecclesia potest
contra aliam ecclesiam iura spiritualia prescribere
requiritur tamen tempus xl annorum / Ex quo
collige quod iura spiritualia sunt prescripti
bilia per eum qui illa potest possidere ut cleri
cus et laicus qui eam possidere non potest
in eodem c. ... est ... tempus cuius initii
memoria non existit ut dicit not. Jo. Andr.
in c. de prebendis in spiritu / et est in c. de pre
scriptione li. vi°. Nota quod quadragenaria
prescripcio ipso iure tollit actionem ut ibi
prescripcio actionem excludit / Dicit tamen Bar
... in l. si ff. rem ratam haberi et
in l. ... hic quod si prescripcio est quadra
genalis quia valuit usque ad tempus ab
... lapso tempore surgit ... tacita
... que ... parti ... tollit
... obligacionem et per consequens ...
... eludit ut in l. si unus in ff. de
pactis ff. de pactis / si non esset prescripcio
... et tunc si esset actio ...
... et actio ... vel ...
ut in l. ... ibi not. ...
ff. de actione empti ... tollit ...
... et remanet naturalis per l. ...
... et remanet naturalis ... ff. de negotiis gestis ... si
naturalis ... ff.
... tenebatur actionem ... sui ...
que hodie tollitur per prescriptionem ...
... vel xl annorum tollitur ... et
remanet naturalis ... tempus ...
... tolle non potest ... de iure naturali
... et ... in § ... / tol
... effectus talis naturalis ut hic ...
et in l. ... et l. ... de p.
... xxx annorum

Causam que est / Commissis ... 2a ibi ...
quod laicus decimas prescribere non potest
seu non prescribet ... sed ... ...
ti spiritualia possidere non potest et per
consequens nec prescribere h. d. Nota ibi
non obstante prescriptione temporis quod nulla
temporis prescripcio iuvat laicum in istis
spiritualibus nec ponderat ... que
non restringit se ad prescriptionem certi temporis
sed indefinite ... potest induci hec ...
ad probandum non ... Jo. Andree et

et Jo. Monachi in c. ii de prebendis li. vi. Ubi
dicit quod laici non possunt prescribere spiritualia etiam
per tempus cuius initio non est memoria
et ... quia eo illa possidere non possunt
ut hic ... illa nullo temporis cursu possunt prescribi
quia sine possessione non procedit prescripcio
in ... sine possessione ... li. vi. Ex quo limita illa
regulam quod illa que sunt concessibilia per privi
legium possunt etiam queri per prescriptionem quod
in c. **Duo simul de offi. ordina.** non procedit
de hiis que de iure non possunt possideri ...
data incapacitate possidendi potest privilegium
principis operari et non prescripcio ... ...
c. quamvis de decimis ... not. ... hic
ratio diversitatis ... quia princeps ... privi
legium potest facere quod capacem ut not. glo.
... in ... et ... de ...
que dicit quod papa potest dare laico potestatem conferendi
... antiquitus ecclesias sine papa confirmasse ...
... et multis regibus potestatem conferendi beneficia
... et c. in synodo prescripcio
vero hoc non potest quia est fundata super possessione
... possessio ... laicus ... non est
capax huius possessionis / Duo sunt ... ...

Illud autem te etc. ubi ... prescriptionem
xl annorum que sola currit contra ecclesiam ...
interrupcio ... probabit h. d. Nota quod ...
... et varietate ... ...
et ... quod ... ecclesia seu ...
romane ecclesie ... et quod ibi not.
de statu et c. **quia ...** de ... Nota
quod sola ecclesia ex prescriptione potest se tueri adversus
ecclesiam 2e licet quod post facto supervenit rei
aliene notitia non tamen tenetur is qui pre
scripsit rem restituere licet sit ecclesie et prescripsit
contra ecclesiam ... ... in c. vigilanti
... Nota quod ... de interrupcione contra
allegantem prescriptionem ... prescriptionem ...
... tacite ... ...
allegantis prescriptionem ... probandi
ut in c. **si ...** de ... hic ... eo
allegantis ... et hoc ... quia ...
non ... ea que tacite includit ...
... in c. ... vero ... de ...
glo. ... ponit plures modos quibus interrum
pitur prescripcio et ... ponit duos modos
in quibus interrumpitur prescripcio naturalis et ...
quibus interrumpitur prescripcio civilis ... ad decla
... glo. et ... Nota quod prescripcio ...

... vel ... vel ... per ... vel ...

nullo̊ erit ut in casibus notis in c. Cum
non liceat in eodem quis decipit ut in c. si
et c. ecclesia in eod. quis intrupit na
per inundationem maris vel fluminis ff. per de
lectionem vel expulsionem quis amisit ff. quis
tria requirunt ut titulus bona fides et
possessio in c. i de prescriptionibus li vi ff.
duo requirit aliquis ut bona fides et
possessio in c. Si diligenti in eo ff. quis
vero tamen ut quando causat generica ne
alien non petentis tamen ut b c c. Vigilanti

Cum iam indicante primo ponit decretum
secundo exequendum committit tertio instruit ratio
hortanti tria ibi quadraginta tamen / finibus
scilicet cultorum vel annorum spatio
prescribuntur h.d. Nota primo quod dixi iudex facere
in questio coram eo mota decidi allega
tionibus et probationibus non potest quia est
opus artificio vel industria peritorum de
cum mittere vel peritum mittere una cum parte
ista arte et ad relationem illorum questionem
decidere et sic quod allegatur vulgo infirmi
morale ut iudex vadit cum peritis medicis
et de iudiciis istorum peritorum fit notabile in
l. i ff. de vendi inspi ff. in verbo hor
tanti quod per verbum hortantis committitur aliquis
ut c. in c. i de tessa lita et verbo
rogo ponit preceptum sub subiectam mam
ut in c. Rogo xxi q. in Nota sic d. petrus
de anchora quod questio de certis finibus tollitur
spatio xl annorum certum est tunc prescripto
incipiet currere dicit per textum in l. si c. si
regundorum Et aliqui dicunt hic quod quasi fi
nes sunt turbati aut turbationem vero nondum fue
rit quia usque erit communibus finibus ra
tione sine parte ff. spatia in l. cogito ff.
ista vero infra tuo dicitur petrus quod si duo
possident rem communem et annis centum
quod possit peti divisio nec possit abiti
de communione tanti temporis de qua per cum
in l. si c. de annua prescriptione

Extravagantissima primo ponit quandam
ius dat iudicibus secundo dispositionem vite decem
secundo hostilitatis non currit prescripto h. d.
Nota primo quod ecclesia parrochialis et baptis
malis que alias de matrice potest parrochie
ad iuris monachorum de quo legitur et not. in c.
de monachis de pbey Nota quod oblationes que
fiunt in capellis sitis infra alicuius ecclesie
parrochia cedunt de iure ipsi ecclesie parro
chiali Nota et pertinet ad capellas alicuius
viri quod non in c. Ad audienciam de ecclesiis
edificandis et in c. pastoralis de his que
fiunt op. Nota in pte ius fundandi quod tamen
ius parrochiale habet sub se plures species pre
scribi quod una specie alia remanente licet
quod dicat quod solucio partis debiti confirmat actionem
in toto est verum ubi est unum debitum spe
ciale de quo pars solvatur ut in l. ad notissi
c. de prescriptionibus xxx annorum secus in
debito quod habet sub se plura capitula ut ius speciale
seu parrochiale ubi prescripto in quibusdam
non inferet prescriptionem in reliquis nec prescrip
tione continuam unius capitali confirmat ius in ceteris
quod dicit ut hec per Bar in l. si pars ff. de
aqua plu ar. et in l. i ff. de itinere actu
quod priva et in c. Dilectus de capell. monach.
Nota quod tempore hostilitatis subducitur de prescriptione
quod b. verum quando est talis hostilitas quod ius non
redditur in loco ff. dicit Bar quando esset tanta
mortalitas quod non redditur ius in civitate
est enim dei hostilitas fortior quam hostilitas
hominum ita dicit in l. na ff. de usucapio
et ponderatione istius temporis inquantum dicit hostili
tatis tempore non currente per quod videtur probari
quod post hostilitate non intrupitur prescripto sed
interim dormiat quod tamen primo et continue
dote dicit finita hostilitate tempus sequens
continuabitur cum precedenti et perficiet
prescripto vel an subducto tempore medio in c.
auditis et sed primo certe istud habet locum sed
leges et in lanis et sive una die tamen
sive pluribus annis / sicut hostilitas inter
venit sed hoc tempore prescripto deremitabit
2 hoc tempore quantumcumque magnum sive modi
cum sit de medio subducetur sed primo contra
tamen hic dicit sed primo post hic ultimis casibus
in quibus non currit prescripto / primus sed tempore hos
tilitatis ut hic secundo quando ius non redditur
in loco propter mortalitatem et tunc post vel in
dex haberi non potuit et istis duobus casi
bus debebit probare quod propter istos casus actio
non potuit perfici et non sufficit probare fuisse
hostilitatem vel mortalitatem in loco sed
si alias vel si ius redderetur in loco sed homines
fugiunt propter mortalitatem quia non tenet concordantia
in c. Si vero de sententia excommunicationis in glo. vel saltem
facilius restituetur ex clausula generali et tempore
pestis valet testamentum minus solempne
cum duobus testibus secundum casum quem ecclesia
non habet plane vel habet utilem in c. i et c.
de quarta b c. et hic includitur tempore suspensionis
vel excommunicationis ut in c. cum dilecte de
consuetudine presbiterum / x quando quis est impeditus agere
de iure ut in filio familias et in muliere

stante matrimonio | ut tpe scismatis no
fuit ut in c. dilecti a nobis i. e. et b. e. ci
ita sceptus pendente condicione esa de
futu condicionale no est debitu aut gdi
conem in l. cu notissimi septimo
qm qs est absens tam in pub⁹ de
que in c. dilecto d. vbo⁹ signe

Procedantes divi⁹ in duas ptes p⁹
ponit querela 2⁰ dat | iudicatis v. voletes
2 h. d. procurationes que debent legatis
et nuncijs sedis aplice pscribi no pnt
no q clerici civi hntes dignitates et can
pnt esse sindici seu procuratores aliorum
clericorum de quo in c. | in nra de procur.
et no hic sindici et procur. pcurare
hodierna qd no vicia⁹ procurato hic
accumulent plura nova et diversa admo
stratore ista cum hic procur. sumuntur hic
mt se stricte differant ut satis est qd
gstet de inhibicione gstitucionis ut in c.
petro de procur. | No i. primicerij et
clerici ecclesie | clericus civitatis pt quenire
et gstituere vniusit. et orac in fetus
ptinetibus ad clerum | sindicum qui agat
nomine totius cleri hnt cum clerici totius
civitatis pt oma cis et alijs arumale
cia instar cuius qvenienda i vnu et co
pnt vniusitatem gstituere ut in l. i ff de
collegijs illi | dem | simile in c. | dilecto de
gpessi platorum circa fine ubi dr q clerici
| civitatis vl castri pnt gstituere vniusitate
causa religionis sz ut missas celebret
et defunctos et similibus poneribus eis
incumbentibus ut hic | et | no h. q pnt
facere vniusitate sine epo et pnt hre alium
psidente ut hic cat primiceri⁹ sa q not
| simile in c. | cu abbatibus de offi or di
| simile not dr | simile in c. | cu no q
| Kminimo not dr | simile in c. cu no q
no⁹ de pben qd ad esse collegij no req
rit⁹ de natr | rector sz cum | collegiu te
net loco rectoris respectu singulorum ista li
ff quodcumque vniusi | No qd nedu
legatis sz etiam nuncijs sedis aplice debet
procurationes p clerum totius | civitatis et mtis
q clerici tenetur racione | ecclesiarum | cum hic
quibus vide pn⁹ inpne vnius ecclesijs
ut in c. | cu | instancia de censi et tenet
cet epus in hijs gtribue ut ibi not et
| melius in c. | ego de | pnc | iure et
clerici vltra ter no pnt hre plures
q dr in c. | quia si | No q | clerici ecclie
kathe hs tenetur de redditibus | ecclesiarum

ad procurationes legatorum et nunciorum sedis
aplice et idem videt⁹ in alijs oneribus toti
clero incumbentibus quod plat ista lcu
in c. volantes b. dum | alba

Cum no liceat due sunt ptes vna
rephendit factum istorum quibus gpmtit subiecdo
ausam | 2⁰ illud corrigi pcepit et q
equam removet | 2ᵃ | v. ideo q q
illa psone in s. subditi no pscribit
obedient gtra platu h. d. | No p⁹ q qs
no pt esse sine capite cum acephalus
de quo vi tex cu glo in c. | nulla pcm
dis. | et no qd caput est honorabilius
membris q sit in corpe | membra cum
secuntur caput et no e g hinc est q
solu caput sine mebris alijs facit
locu religiosu in quo sepellit⁹ et si totu
corpus sint in alio loco sepultu gra
totu residuum no facit locu religiosu
l. cu in duos ff de religiosis et sumptibus fu
et amputato capite frustra qs iactat
se qs habere reliqua membra i. q. i | illi
gferunt in s. | No q duos clerici direcs
et si sunt plati tenentur epo ad obedie
et reverenciam concordat c. | hijs que
de maioritate et obedien ubi sit mentio
de obedi reverencia et honorificencia | sz ad
hoc quia iste tex videt⁹ velle qd no solu
| epo tenent obedie et reveren sz etiam ca⁰
nis in tex ibi | archiepus et ecclie | sed
| appellacione | ecclie venit ca⁰ lcu ut in c. | req
pssi de testi | | o | an mte⁹ ista ca⁰ lcu resp⁹
ca⁰ h. sede vacante allegat c. hijs que et
c. | cu olim de maio et obedien | 2ᵃ sentit
q superstite | epo no tenent⁹ inferiores c.
ad obedientiam et reverencia sz dus | alba tenet
hic gtrarium p c. | cu clerici de vita sacque vbi
hic gtrariu p c. | cu clerici de vita et hoe vbi
pz q clerici sunt obedie | epo et c. et dr
ibi tex in s. q p tale | iuramentu epo tamquam
capiti pncipali obligant⁹ et p illu tex dr simile
in c. | dilecti de maio et obedien q spiritua
lia et dignitates | ecclie sunt gnuia et gmittit
tenent⁹ p | epm et ca⁰ lcu hic | epus sit cap⁹
q h. plat in illo c. | cu clerici | cu inter sint
| No cas hic in gsto in quibus pt qs spi
male recede a superiore

Ad audientiam | duas ptes | i⁹ divi⁹ ptes | i⁹ p⁹
po⁹ gressy narracio | in secuda dispositio i. nob
i. prima subdividit⁹ in quatuor p⁰ ponit
petitionem actoris | 2⁰ inficiam rei | 3⁰ proba
ciones actoris | 4⁰ gplacionem ipazum i. pnissiones

secundo ibi licet ea secundum ibi adquod tertio r. sed
inter alia in feudo romane ecclesie et ipsius
ecclesie et vassallus erat sola prescriptio
centum annorum h. d. quinto et generaliter
in iuribus spectantibus ad ecclesiam romanam
erit sola centenaria prescriptio h. d. Nota
quod si romana ecclesia concedit iura que
percipit in aliquo castro ex hac concessione
resultat potius feudum quam donatio ut habetur
in principio inter fine vel vassallus expressis simpliciter
ergo concessio annui redditus debiti concede-
ti non videtur personalis Item si in persona
eius cui creditur tractet de novo annua pre-
statio quia tunc presumetur causa alimentorum
et ad personam contingunt ut in l. si nisi
gulos ff de annuis legatis et facit quod not.
in c. cum venissent de institu. Nota quod
iste non liberatur ex annua prestatione
facta ecclesie Romane de predictis iuribus
ut tamen exprimit quam ecclesie Rome debent
hec iura sed solum quia triplex consueverit
deinde non quod si aliam largissimo tempore
annuatim aliquid est solutum videtur prescripsisse
pro futuro tempore alio titulo non probato
de quo tamen dic ut in c. peruenit de censibus
et in l. Si certis annis C. de pactis per Cy.
et per Bar. in l. cum de in rem verso ff de
usuris Item an concessio facta temporalis intelligitur
vel perpetua dic ut in summa xv q. et in re.
privilegium cum in c. i. cum venissent de insti
tu. Quinto quam titulus precedit invalidus an
sequens prescriptio convalidet seu etiam validare titulo
invalido dic aut titulus est invalidus fa-
vore prescribentis et tunc per prescriptionem ut in l. si
lis pretito ff de rupto testamento secus si est talis
persona que non potest validare titulum ut pupillus
aut est invalidus favore recipientis Nota quod
libro censuali antiquo aliquis ecclesie cre-
ditur reperiatur et conficitur in loco non
suspecto adquod not. Bar. in l. i. ff
si certum petatur et ff facit auctentica
ad hec C. de fide instrumentorum Et nota quod
camerarius pape vel cardinalis est publi-
lis locus et non suspectus Idem dicit Abbas
hic de camera episcopi de officio ad camera-
rii vi glo in c. i. octa q. i. Nota cuius officium

est erogare temporalia pauperibus ut dicit
glo Nota quod Romana ecclesia utitur communicata
ex prescriptione immemoriali quam sufficiat quod
animus quod facit per opinionem Hostiensis hic et in c. illud
secundum ecclesia quod communicatur ex prescriptione immemoriali
per annis Item hic tamen contendit contra per-
scriptionem etiam census super quo fundetur
tamen non sit reperire possessionem competere prescribentem
nisi dicas quod immo est reperire in ea qui
possessionem qua annua prestatio censetur res
immobilis et quod si possessio reperit in ea
de electione clericorum et in electione Domini
in de libris anni de verborum significatione Nota
ibi nec credentes quod presumitur per rebellione
bellione quod diligenter exercuerit suum
officium ut presumitur aliter scripsisse
depositiones testium quam ipsi dixerunt licet
sit testium presentia illorum dicta recepit
Et dicit Innocentius speciale esse in actis
ut notario credatur nisi probetur contrarium
de quo vi quod not. in c. per tuas de confessione
et de probationibus Et facit iste textus ad questionem
testis publicatione dicto suo facta dicentis
se non ita dixisse sed notarius scripsit cui
debeat magis credi sibi an notario Specu-
lator contrarium ponit in titulo de teste in § i v.
Quid si sunt alie questiones ad duobus se-
quentibus et ibi concludit quod in criminalibus
credi notario per hunc textum cum testes
sint singulares et notarius unus publi-
officii presumitur suum diligenter exercuisse
officium ut hic et hic etiam nisi notarius sit
suspectus vel persona testis sit nullius nobilis
fa. quod not. Cy. in l. Si quis de crimine C.
de falsis tamen si contra testem ageretur crimina-
liter de falso ut dicto suo perduceretur
et ille negaret se sic dixisse tunc non
credetur scripture notarii quia in criminalibus
debent esse probationes debent esse clare
et meridiana clariores ut in l. sciant
de probationibus Canonisata in q. viii sciant
non credit dicto testis contra notarium cum sunt
omnes singulares licet plures ad quod vide quod
not. in c. licet de testibus dicitur in duabus
in pa consultationibus

Cum nobilis

in secunda questione responsio licet de centenaria
prescriptione que sola currit contra romanam ecclesiam
tamen fecit mentionem subducitur h. d. Nota

q in eodem puncto seu sup eodem
facto pt qtrac et allegac utriusq
iuris dispo͂ido etc in foro ecclie. Sic
limita q no glo p dc Bi adiutor in
ubi vult q in foro ecclico deinde debet
allegari leges qu defficiunt canones
Uo q principes seculares pt cdc statuta
etc sup rebus eccliae Romane ut fa c
Ecclia de qstitu et c Qui quid pc in de
ß mte hic textu in privilegiatione sta
tuto privilegiat eum iuris civile ecclam
Romanam in ista psciptione ut in aucteta
quas actiones Ic de sacro sctis ecclijs
Uel etc et no subditus pt quis pri
legiare ut legi et not in c cenitug
xi q i / et solz etc nota in c Nam
de iudi Uo q impedimentu al ve
niens pq inchoata psciptionem impedit
ipsum psciptionem no at interrupit ß
fa cum durante impedimento dormit
et q hic esse inchoata psciptio satis apte
innuit iste tex / et etc melius pt glo
i ad hoc vide q not in c cotrauersiam ssa
ß c in glo / centum annor in fi dt sp
du licz posso ista sit difficult plabilis
no est tn impossibilis qa nitq reper
tos centum annorum tel vel pt pbai
psciptio centum annorum et p qsessiam
ptes adusc / vel ß dnm Alba dic q
pt etc pbari posso centum annorum p
instrum quia qß ducte iudices fuit
inducty in possez et sup hc fuit fcta
instrum In casu tn c sdo de psc li
in textu psciptio xl annorum Contra Roma
ecclesiam hic est speciale fauore fidei i
quia filij sunt bona fide possidentes
bona patris heretici defuncti

Audiens et intellectis

Dividitur in tres / primo ponit pressio et exclusiones
negotij / 2o inde causa narrat restitucione
ab utraque parte petitam et concessam / 3o
committit pbaciones recipiendas sup res
titucione et cam diffiniendam / 3a ibi
quo circa et h intendit i summa de psc
cone subduce tpe quo vacavit ecclia
a qua pscribit h d ß Uo dn / ß pondera
qd hoc summarium fuit nob de nihilo tacitur
sit expssum i nihil pueribus ut ß c in
de qrta et t i ideo sit summa / ß d Alba
plany i ferrar pt pscribe in etc ecclijs toto
iure spale subduci tn de psciptione tpus
quo vacavit ecclia kathedralis h d
pars ach hmg c t Audit ß de restit
in integr Casus mt Epm et Albate cut
grouro sup ecclijs in valle de en quas
Epus sibi petijt tamq sibi subditas lege
diocesana Albas vidit se exemptu ab ill
ecclijs et p ampt privilegiu et ultra hoc
allegavit psciptionem postea est qclusio
facta in causa Epus videns Albate allegac
psciptionem petijt se restitui q quad pba
cionem obmissam quia Epus obmisit p re
q ecclia tanto tpe vacavit ut illo sub
ducto no esse qpleta psciptio Albas videns
q Epus petijt se restitui qpt pbaciones ob
missas etia petijt se restitui quia obmisit
pbare q locus de en sit loc ille locus quem
duo reges donaverunt libertati et quem simi
duo reges donaverunt libertati fuit go
ppa celestin donavit libertati fuit go
utrq restituti ad usus pbaciones obmissas
et ppa scribit iudicibus delegatis ut sup
psciptione ut si Albas qpat exemptionem en
absolvat si at no pat illa mandat recipi
pi pbaciones sup tpe quo i ex xl annos
vacavit ecclia vigorem et si Epus pbat
q illa subducto sit qpleta psciptio quadra
genaria Epo adiudicet et ut in tex T
Uo p° inca glo i q lex diocesana qua
sumpta qphendit lege iurisdictionis colligi
hoc hic quia petebat Epus in istis ecclijs
ius spale utz in sequentibus / hc at ius qs
ius spale / lit in utraq lege et papue in lege iurisdictionis
no absita etc mnsteria no sunt exempta
ut not in c dilectus de officio ordinarij
et x q i i summa Capi at hic large tn
qpt subiecta nam tunc qua vba h
sunt late intelligenda in summa libellatis
ut in l. si qß intencione et lege solemni
ff de iudi / et in c Cu ecclia sutrina de
ca poss et ppet / et est bonus tex ad ibi nota
in c Constitutus de relig domi / Secus ubi hc
lbra pfert in ma stricta quia tunc no qp
hendit lege iurisdictionis ß l. diocesana cum ten
in spe sua Uo mte tex in illo c dilectus

Ita illa verba fuerunt ibi prolata in instantia que
est stricti iuris ut notat Bar(tolus) in l. Si ex
pluribus § 2a columpna ff de appella(tionibus). Et ex
hiis colligitur regula quod in causa defensionis si sunt
in favorabilibus una lex comprehendit aliam
contra in odiosis. Nota quod reus potest simul et
semel se defendere cum privilegio et prescriptione
de quo vide bona glo(sa) in c. Apella(tionis) de re-
mediis iuris et quod no(tatur) in c. Veniens.
Nota quod pluribus defensionibus allegatis quarum
quelibet earum est sufficiens per se ad intercipiendam
intentionem recipienda est prius probatio super
leviori. Unde papa mandavit hic prius recipi
probationes super privilegio et in defectu super
prescriptione. Simile in c. Si forte de elec-
tione li. vi. Nota secundum dominum Petrum et Ancho(ranum) quod si
deficit demonstratio deficit et demonstratum.
Loca enim per ipsos reges donata Celestino
tunc fuerant donaverat libertati ut hic in
glo. Celestinus tunc fecit iste. Prior non
producendo a principio privilegia regum istorum
regum. Dic vos non constat que fuerunt illa loca
quod ut privilegium ad certa se referens quod
deficit ut l. in testamento ff de condi(tionibus) et demon-
stra(tionibus) et inducit hic Jo(hannes) An(dreae) ad quem de facto
quando Bartolus conduxit equum ad certum locum
qui in via mortuus est. Locator petebat
emendam; conductor dixit se non teneri quia
pactum de esse locatorem [illegible] ad
quod probandum induxit testes qui probaverunt
equum [illegible] in via mortuum. Dicit An(dreas) hic
sufficiat quod ipse [illegible] nisi probent [illegible]
[illegible] quod ille idem fuit equus quod oportet probari
identitatem corporis secundum quod notat Bar(tolus) in simili
in l. Divus ff de custodia et exhibitione reorum
ubi dicit quod bannitus captus non statim de-
capitetur sed de constare [illegible] quod ipse sit ille
talis qui reperitur bannitus et condempnatus
pro tali tunc tali [illegible] et pena consequatur. Summa.
Nota in c. Cum capitulum matrimoniale potest per inferiorem prelatum
prescribi. Abbas enim hic prescripsisset nisi per ob-
stitisset interruptio / enim contra et minus bene
tenuit Hostiensis in c. Licet de restitutione spoliatorum et
satis vide [illegible] hunc textum c. Attendentibus
iuncta glo. sed de excessibus prelatorum et Jo(hannes) An(dreae)
in illo c. Licet et c. Attendentibus. Ex quo non
quod non solum ea que sunt simplicis iuris
sunt per inferiorem prelatum prescribi sed etiam si sit

dignitatis episcopalis. Nam cognitio causarum matrimo-
nialium est dignitatis episcopalis ut in c. predicto
Attendentibus. Ex quo infertur quod institutio
etiam auctorizabilis potest per inferiorem prelatum
prescribi cum hec non sit ordinis episcopalis et
per hoc cessat contra c. Cum ex de consuetudine contra
et c. Cum venissent ... circa quod contrarium vo-
luit hic Hostiensis et in ... secundum Abbatem et
istud textum. Nam sub cura istarum ecclesiarum
erat tota illa vallis de [illegible]. Hinc est
quod etiam prescripserit abbas iura non episcopale
respectu ipsius unde in cognitione causarum matrimo-
nialium circa quod facta fuit interruptio. Et
abbas assumit plenum ius episcopale in istis
ecclesiis et in tota illa valle preterquam in hiis
causis matrimonialibus in quibus fuit interruptio facta
per episcopum. Alias prescripsisset pro toto quod co-
petebat hinc abbati institutio etiam auctori-
zabilis respectu tunc ipsius. Et non singulariter
quod nemo ponderavit seu considerat istud
textum ad hoc nisi dominus Abbas et quod est a [illegible]
[illegible] sit acquisibilis per inferiorem episcopo sentit
hic Inno(centius) et Card(inalis) in c. Cum olim in c.
ubi videtur textus. Hoc etiam tenet Jo(hannes) An(dreae)
in c. Ad venerabilis de decimis et Panormitanus in Cle(mentina)
i de excessibus prelatorum et facit quod notat Jo(hannes) Andree
in c. Licet episcopus de officio ordi-
narii li. vi. Et oppositi et contrarium non aliud simi-
liter glo. dicit quod alibi non ita bene probatur ut
hic secundum dominum Abbatem quod inferior prelatus potest prescribere
etiam per te dyoc(esis) [illegible] territorio excludendo
etiam in illo loco ab episcopalibus iuribus
prescribens episcopum in illo loco ab episcopalibus in c. Cum
episcopalis cum contrarium Hostiensis et male in c. Cum
contingat de foro competenti et etiam licet sequitur
aliud singulare quod episcopus iuris non [illegible]
salicet in aliquo loco vel in [illegible] articulis videlicet
de illa prescribere excludendo illum ad quem
spectat iure pro Non ad ut in c. Cum [illegible]
illo conveniat licet glo. et quidam alii sen-
tiant contrarium in c. Pastoralis in prin. de offi-
cio ordi(narii). Sed hic est textus presentis contrarium. Hic enim
non dicit quod episcopus fuit aliquid prohibitus contra
ius episcopale sed abbas contendo prescripsit quod episcopum
negligente et imposito silentio episcopo et abbati
adiudicatum ius episcopale.

Ista est bona
decretalis.

Cum ex officii tui

Habes bonam
glo. et utilem Inno(centius) et dicit in tres partes
in prima narrat factum et allegationem scrip-
torum in 2a allegationem approbat et processu

tont vos factis fuai papi in 3a res
uat allegationes illas als si quas ht
litas 2a i' nos 2a ubi sequitur quem
ratio que debet ordinario visitanti
scribi no pt vel no pt subditum
superiore visitacom aut procuracionum
racione visitacom debitam in scrptu
pscribe quamuis alig in psona alia
pscribe possit utraqz li d no q archi
epus pt necessum sua diocesis totam
provincia visitare ipo tñ dz visitare dioc
sua et postea dyocesis suorum suffra
ganeorum debet tñ cum sua visitatione
suae ordine qui traditur in c pro de
censibus li vjo et iste est unus de ca
sibus in quibus hz archiepus iurisdictione
in subditos suorum suffraganeorum de quo
in c pastoralis in p' de offi ordi
et quem omnia dixit potest punire et
ut not in c i in 3 notoria de censi
li vjo et pt tunc ipius confessiones audire
et absolutionis salutare impendere
ut in c si c ti li vjo no q archiepus
pt visitare etiam monasteria sue provincie et
dic de hospitalibus et de aliis piis locis
ut in c p de censi li vjo contra
rium de hospitalibus constitutis auctoritate epi
scopus de his que non sunt fundata
eius auctoritate qa i illis nulla hz iurisdic
cionem apparet qd ex consulto prius eo
q sentis et destrui ut not glo in cle
qa contingit de religiosis domi et possit
visitare oratoria dic ut not in c si de
censibus no a' eminemerunt q prov
racom debitam racione visitacionis no
erit pscripto etiam tanti tps de cuius init
memoria no existit plc fuit qa cogo
lex prohibet pscriptionem bona fides usu capi
lex vel ubi lex resistit
cuti no prodest ut in l ubi lex resistit
ff de usucapio qd no plumatur c
i c ti li vjo no q qs pt pscribe visi
tacom et procuracom in subditis epo
et tñ tpe dz iste aliq q tñ nec distri
nit inter subditos et procura iniustum
q tñ subditum epo pt pscribe q epm
et ut volunt glo b c audit in glo
spale et tz primo i c fin alim et quo
infert duos alls apparitate racionis q

hec duo pura visitaco et procurato i
tñ sunt reservata epis ut ab eis expresso
consensu abdicari no possent ut in c cum
ver lib et qd ibi not no dic de censi psola
prius eadem racione poterit pscribi institu
to auctoritatis sublatis quo ad aurum ipsi et
multo fortius cum predicta sunt maiore pon
deris et praeiudicii de quo dic ut b expresso
pcem no i' tex qui spiritualia seminat
no est magnus si metet carnalia et
predicator licite capit temporalia psona sua
tentatione de quo habetur in c cum voluntate
in q predicatores de forma conscientiis no
pt tñ exige ab invitis nisi sit ordinaris
ut hic tum hostes intelligit hunc tex in
eo qui seminat spiritualia ex debito et no
q predicatores hnt ipso privilegia de quibus
in c q dei timore de statu monachorum
et de regular in no q epus visitando de
militare sic et clerici debent milites ut in c
i de clico egrotante sunt enim celestes mi
lites psi qi episcopus hunc est qd gaudet
privilegiis militum ut not glo in l age
les ff de re iudi et no q nemo cogi
tur stipendiis militare alibi dz q ne
mo dz cogi de ipso facere uadiatum et alia
// ut hic p doc

Bi diligenti

hoc p solempne c pt glo penultima et
ultima bt dixi in duas i p'ra inducit uma
racione q hom 2o replicet opponentem
uniq p locum admissione i uos igitur et
h inter dt cum alieno nomine possidet
no pscribit ut etiam ib qui ipso nisi habeat
bonam fidem et iustum titulum q d pso du
et patet quoniam hic ad certitudinem adiunte
letum hic adde si pscripto est contra eum hic
dico qa titulus ne requirit in pscriptione
quadragenaria q ecclesiam nisi plus quam
ut pscripto est q eum pscribente ut in c
i c li vjo no q tota sardinia ptinet
ad ecclesiam Romanam nulla mediante et
ecclesia Romana hz ibi pura imperii sic hz
in toto patrimonio ecclesie ut in c p veneral
qui filii sint legitimi et hunc ipsa illa i
sulam sardinia ex donacione constantini et
aliorum imperatorum una cum aliis provinciis ut
in c tibi dño et c ego ludouicus Romanorum
rex de electio at qualiter ptineat ad roma
ecclesiam vi i c ayadata q de pscrip et melius
in cle pastoralis de re iudi et in c et laplice

de re iudi li vjº de pena et vi c ffiim dimicta de elec li vjº Nō q valh argut de toto adptem huius cum ius intitto fundat sua intencionem in quibus eius parte et est ad p hostiensis q comites et alii tpales fundant intencionem suam de iure quid quo ad res sitas infra limites sue terre q nota c vi [illegible] no at respectu rerum et bonorum infra limites contentarum et de [illegible] respectu [illegible] ut [illegible] c de quadrine prescriptione Idem de ipsa quo ad provinciam Italie q̄a fundat suam intencionem quo ad iura inpesalia no at in spectate [illegible] ut not in c p. vestr. qui bonorum [illegible] filii sunt [illegible] et in c [illegible] de dote [illegible] dinor restitu et arguit hic ipsa de toto ad ptem hic modo indicatum calaritanum est in sardinia [illegible] tota sardinia ptinet i mediate ad eccliam romanam ego et calaritanum indicatum Nō ibi tex in c possessor qd est duo in possessione [illegible] mera [illegible] re posset qs pete poss restitucionem si vasallus denegaret [illegible] compe [illegible] q [illegible] possess [illegible] et [illegible] hic q [illegible] no possidebat tamen [illegible] de rebus [illegible] et in tot et in l i ff de acquirenda poss ubi dicitur q possessio est [illegible] in glo in c [illegible] de foro compete Item nō i ad [illegible] ad [illegible] qd dominium vero feudalis est penes dominum feudi et nota [illegible] dominio directo utile est aut penes vasallum [illegible] et ubi allegat tex vi tex in c i in quibus casibus feudum amitti [illegible] ubi [illegible] [illegible] penes dominium usufructus ibi [illegible] dominio q dic esse [illegible] de capell [illegible] ubi dicit [illegible] in c i de capell c [illegible] ubi dicit bal in c i [illegible] tenendi q utile dominium [illegible] [illegible] q [illegible] vasallo [illegible] ff si ager vectigalis vel emphiteoticarius ut in l i ff si ager vecti vel emphi te petatur et [illegible] c [illegible] de [illegible] Nō ibi q [illegible] et tene [illegible] q tene qs restitue [illegible] not hic hostiensis [illegible] hic c [illegible] tua q [illegible] Nō et de aliis [illegible] assistit i de re iudi [illegible] et in c [illegible] missa de decim et [illegible] glo in summa [illegible] q [illegible] [illegible] in tres pº ponit peticionem actorum et [illegible] [illegible] ponit

Cum olim

[illegible] abbate in tria diffinit 2ª ibi ad claudendum 3ª ibi q̄a pdictus et hic nota abbas in capell [illegible] pt [illegible] obtinet tu in hiis solis que [illegible] Nō pº q hic agitur de subiectione [illegible] subiecto [illegible] in cuius subiectionem possidet agit cum hic [illegible] plebanus [illegible] abbate [illegible] c [illegible] q plebs [illegible] capellas adiacentes [illegible] vel subiectionem [illegible] et [illegible] [illegible] erant infra plebanatus [illegible] cum ipse [illegible] parrochia plebis [illegible] [illegible] capelle ut in c [illegible] de ecclesiis edificandis Illud ad certum est qd de iure canonum plebis [illegible] fundat suam intencionem super subiectione capellarum ut [illegible] adiacentia Nō i archipresbiteros et primi [illegible] q in [illegible] [illegible] fieri [illegible] de [illegible] ecclesie ipsa [illegible] probat in [illegible] [illegible] cum [illegible] probat in [illegible] [illegible] remittes [illegible] in c [illegible] not de re iudi et ad [illegible] de arbitris [illegible] qui sequitur [illegible] Nō [illegible] abbas de arbitris [illegible] facit lex penulti ff de arbitris [illegible] [illegible] illa lex [illegible] solo [illegible] dicit q in re ipsa no pt [illegible] esse arbiter [illegible] in [illegible] archipresbiter et primicerius no erant arbitri in facto [illegible] in [illegible] ecclesie quo [illegible] pt [illegible] archipresbiter arbiter [illegible] in c [illegible] qs [illegible] et not in c pº de penis li vjº Nō [illegible] qd pt rem aliquam plurimis [illegible] fundat [illegible] intencionem [illegible] ut [illegible] fundat [illegible] intencionem suam super iure [illegible] et debitrio [illegible] sua [illegible] sicut [illegible] [illegible] arbitrio [illegible] [illegible] non [illegible] penulti [illegible] de arbitris et [illegible] [illegible] corroborat et [illegible] et de quo dic ut [illegible] de [illegible] Nō q [illegible] ordinandi pt [illegible] ordinacione [illegible] q [illegible] ordinandi pt queri ordinacione p abbate q nota in ordinibus quos abbas pt [illegible] ut in c abbates de privilegiis li vjº simi et recipiendi ad confessionem et penam imponendi in leviorbus culpis [illegible] q [illegible] q nota in c [illegible] de pena et remiss li vjº simi [illegible] abbas facultate celebrandi in divinis officiis et pt nota de [illegible] celebrandi secundum officium monachale [illegible] hostiensis [illegible] [illegible] qui monachus assumptus ad regimen ecclesie secularis [illegible] illud secundum officium monachale ut [illegible] glo in c in [illegible] [illegible] et [illegible] glo [illegible] et in glo penulti de celebracione misse

Veniens ad

[illegible] in tres [illegible] abbas [illegible] 3º diffinit 2ª ibi [illegible] 3ª ibi [illegible]

hec tria duo solent obstacula prim ubi non
obstante 2m ibi nec obstet et. tercium quod dt
Cum completa prescriptione privilegium contrarium p
scriptioni impetrat et utitur illo prescriptam
renunciat. Si prescriptio non erat completa impetra
vit et quia malam fidem habet et ideo non p
scribit h.d. Et hec decretalis olim in appel
latione erat prima in titulo de privilegiis
No. practica libellandi in medietatem impossi
bile quam actor concludere ut reus per se vel
alium pro impediat quominus actor quiete
et libere valeat possidere de quo in c. licet
de probationibus et c. Audita de resti. spolia.
No. quod Comitatus non ponitur pro diocesi hic enim
erat etiam plus diocesi et dt No. Item quod comita
tus hic et parrochia ponuntur pro eodem, sed po
nitur hic pro parte diocesis quamquam non par
rochia hic pro parte diocesis quamquam per
una villa tenetur ut in c. ii de parrochiis
et in c. in de ecclesiis edificandis quamquam pro toto
capitulo de dona apostolice ubi de hoc idem
dicit de Comitatu. Ita quamquam Comitatus
idem sed est tota diocesis quamquam sed etiam plus diocesis
ut puta si aliquis Comitatus est in diocesi
ut in c. Significavit de rescriptis quamquam non
mitatus pro imperio pro curia principis com
que ultra c. Si vos mei glo. 2 sic exponitur
in li. sext. tit. lo quibus dicitur dux vel mar
chio in c. i colli. x ubi dicitur quod ille dicitur mar
chio in c. i qui est investitus de aliquo Comi
tatu qui est i vestitus de aliquo Comi
tatu alii non sed committatur Comitatus
abusiue 2m bal et bern. No. et tene bene
quod licet inferior episcopo non possit contra
nei quod licet ... quere sibi quo ad
prescriptione vel consuetudine quere sibi quo ad
spiritualium sibi ea que sunt ordinis episcopalis
ut in c. Cum de consue. pro te in
libertate prescribere ut in ea faciet aquo
elegit episcopo subditus suus confirmatur ut hic
No. quamquam que sunt ordinis episcopalis et ab
episcopo ipso necessario postulenda ut Crisma
et oleum sanctum ... ut in c. Crisma et
sequenti et c. De resurrectione et de celebratione
missarum. Consecrationes altarium et Basilicarum
lo ... de Iudeis tit. quod ... et sequenti
et i. vi. plura que pertinent ad ordinem episcopalem
No. hic ponitur prouincia ad ordines sacros
quod ... dicitur de sacris ordinibus et non
aliis ... dat. solucio ... quia non dt
de sacris quia de minoribus non est dubium aliquo
recipiantur quod est sum in c. Cum ... de ...
iudicia et in c. i de ordinato ab episcopo qui
recepit ... ubi probatur quod ... prima tonsura
non ... nisi ab ipso episcopo et statim ibi etiam

pena episco alieno hic presumenti. Rx solent
... quod hic ad ... est subaudiendum
maiorum vel 3o quod sit verba privilegii iacet
... que ipsa sequi volunt ut debent
ut in x aliquis quod solent in. quod sacri
ordines hic late sumuntur ut not. ...
di in summa. De quinto hic sunt dicta ...
minores est Abbates possunt benedicta ... conferre
... in quos habent ... utrumque
c. Abbates de privilegiis li. vi. et ... est
bona ... pro summa. No. tempore quod ...
de privilegio alias concesso in secundo est sancta
de privilegio ... ad hoc ut illi prejudicet sed ... de
... privilegio limitato ... privilegiato concesso
... quod ... sine limitatione ...
... ... alteri ... privilegio ...
dicat ... Abbas ... alibi No. hic tria
... que ... subditus ... a suscipiendo
... ordinum ab ... suscipiendorum et aliorum
... ad ordinem episcopale ...
... est habitus ... possit conferre ...
... ... in c. ... ubi de ...
... ... non licet ... si ... ...
et non ... pedibus ... puta ...
non habeat ... de quo in ... ...
vel suspensus vel ... de ... ordinarii ... ...
... sit de ... ...
... si non ... ... nisi ...
... ad hec ... ...
... de Symonia et ...
... ... de ... ...
... vel ... licet subdito ...
ordines vel alia ... aliquo ...
episcopo ... hic ... Abba ... tempore ...
quod non ... isti Abbati ... privilegio
No. quod impetratio privilegii causat mala fide
... possit ... cum impetratus
... non habere quia non presumuntur
frustra impetrasse privilegium ut. l. i. ... de
thezauris li. x. ... si privilegium ...
... causa non ... non ... prescripto
allegari quod ... prescriptum non ... privilegio
... ut hic ... in c. ... prescriptione
de privile. li. vi.

Cum omne quod non

... est ... et ... ...
... de ... Concilium et ... in ...
... in ... constitutionem ... in 2a ... constitutionum ibi
sinodali in 3a ... quod ... quam
in ... oportet et h.d. ...
... fidei ullo tempore non prescribit et ita ...
... hic ... nichil ...
... ... sic ... nec in
foro ... in foro ... valet ...
... mala fide h.d. No. ... quod non est ...

petum [?] sunt vba apli ad roma xiiii
c in fine que opponc ut sequitur contra
xxviii q i in § ex hijs ubi dat duas
opponones sz prima magis facit ad meum
propositum ut dicamus omne qd fit contra
conscientiam est petum / vm fides hic capitur
pro conscientia ut voluit hic glo i. ilius enim
aliene rei conscientiam conat possidere contra
conscientiam et io peccat c. licet de restitutione
spolia mito no pt sine possidere quot
modis fides capiatur vi glo in reg.
de summa trini te No 2o sm verum intellectum
spaz posse tolle nis simile in generalibus
tam sive petum / est enim in talibus supp
omnem creatura ut in c. Sicut de sudi
et voluit Bar in l privilegia C de sacro
sanctis eccliis et vide omnia glo in re la
possessor li vi° No abolendam et cassan
dam esse constitucionem que absque mortali peto
no pt servari forte possumus dice qd pt
nulla ipo iure qa de sba legis est ut
sit iusta et honesta in d. Erit
et lex Si at continet petum no pt dici
lex Idem si continet aliquid inhonestum
ut dt Bar in l omnes ppli ff de iusticia
et iure et in l si vidi Si q pns vel
utili publicam ymmo talis legis promul
gator tamqm contra ius divinum disponens
ymmitur potius cirac hi lege unde xx
v q i sicut quis nec tali legi debet
subditi parere nec obediat inferior contra legem
superiorem scz dei xi q iii qui resistit et
c. Julianus Et ad istud tex qui dicat tali
constitucioni derogandum intendo de facto Ita de
consuetudo est irrita per superdicta No in glo sup
v° cuius querit an omnia iura civilia
sunt correcta que permittunt prescripcionem cum
mala fide et No dt qz. et lig glo aliter
opponat tn in fine reditur ad opposito
et no glo finale que querit cuiusque opi
et constitucionibus ut in tex No qz ille dicatur
esse in bona fide qui no sz constitucionem rei
aliene in c. Si virgo xxxiiii q ii De de

Scd de Sñia et re iudicata

Sentencia est Sñia et re iudicata
Sentencia iudicionalis diffinitio fine imponens
controversie Res iudicata est rei sup q
lis orta est vini finem ad iudicare
Continuat sic Visum quo res acquirit
prescripcionem / videndum est quo aliter acquiritur
similit scz per sentencias iudicum / vel sic Postque

Expedito tractatu processus iudiciorum pad
sentencias que fine litibus imponit veni
amus de ma ii q vi in § Diffinitiva ad que
sequentibus xxxv q ix per totum v q iii
in princ / in q ix per totum xi q iii Quo sac
dos eius xv c sequenti xxx q v c quis ad
repetit enim in vi et in cle / Sententia enim
est sñia quia est iudicialis vel arbi
tralis diffinitio fine litibus imponens q
obtinet absolucionem vel condempnacionem vel
quod equipollet No tex q sñia int
locutoria que est pricipium et fine litis
no imponens fine pñalem negocio vel
quo et in Clem sepe de verbo signif x
& c Exeptlibus de offi delega et c sigmut
de testi diffinitiva Re° modi cognoscitur
No ? solempnitates plenarias ut in c
si li vi° de respondi Ite qa determinat prin
cipalem questionem Ite 3° quia post eam nosti
animusfactum vel actus iudiciali Ite 4° quia
per eam terminatur processus pcedendi prelibus et iudici
nisi appelletur ut in c in lris de offi delega
Ite minor est interlocutoria et hic vim diffi
tiue que pturbat de utroque ut est in Sñia
lata super processu sumario in casibus dis
pendiosam ille dissoncionem de iudiciis
incta c. Sepe de verbo signif quia hic
no servatur cuiusque solempnitas

Sñia contra leges

No vel Sñia
que contra ius est lata et expresso errorem
Sñia q dt lo an et lo de ymola Re
pondeat quod in spind fiamcum no sit vera pse
no hic quia no provenit lex quia ibi no
sit expressio de errore in Sñia Ideo sit firma
Sñia lata contra leges vel Sñia no tenet
ut opus est aberrare appellat No dominus lo
in vobulo ut Iura civilia et clay Ita
legum appellacione veniunt Iura Canonica
et appellacione canonum veniunt Iura canonica
ecclie et ecc̄ie anssim q omnes constitutiones
ecclesiastice pt dici leges Concordat c. il
de postum et xxxi dsc c. nicena et hic
est magis largo supra vobulo ale pmo de
q vi bona glo in dsc in prima ubi
notatur varia nomina constitucionum ecclie
No q ecclia in hoc appellat leges civiles
q cuius approbat canonibus in foro ecclastico
et intendo quod hoc condiciunt leges de quo dc
ut plene nota in c de rerum permutacione
et in c Si in adiutorium x dsc Et no q
Sñia lata contra legem civilem est nulla

pro d Sñia et re iudicata

cia in foro aiae sententia si ergo lata contra statutum preclare ut in c. Ecclesia sancte marie de constitutionibus et per Bar. in l. Cunctos populos C. de summa trinitate et fide katholica. Nota quod appellatio suspendit prenunciatio ar. non extinguit ut ff. vi q. l. i. § si ff. de tortulis sed dic rationi preteriti temporis extinguit sed rationem futuri suspendit de quo per Jo. in c. Venientes de iure iurando

Iurgantium controversias

propter brevitatem non sumat per tum sic sic formaliter debent celeriter terminari etc. Nota primo casum in quo cedit equitas tum rigore et non quod in iure est duo equitate et rigore, et est equitas iustitia dulcore misericordie temperata ut not. c. fi. de transactione fa. c. dis. applica. pl. v. de Bar. in l. i. C. de legibus. Item propter quam esse differentiam inter equitatem et ius quia ius scriptum seu rigor iuris est dispositio que fit ratione regulas iuris scriptas. Equitas vero dicitur quedam fuit convenientia seu quedam convenientia allo l. i. C. de legi et l. placuit C. de iudiciis. Ideo dicit melius Hostiensis Abbas quod differentia est inter equitatem rigorem et ius quod ius tenet medium et quod sit ius dicit ut in l. i. ff. de iustitia et iure. Ius in ma tum medium ius quod preter animi dicasi iure. In autem que fit secundum certas regulas iuris rigor vero iuris est expressum qui quasi statutum ad terrorem aliorum in l. aut facta in § fi. ff. de penis. Equitas vero est ordinata iustitia temperata dulcedine misericordie et ad hoc vi in glo. c. Constituerentur l. de grado vero equitas et quod rigor sumendum sed dic ut in dicto c. fi. et in c. placuit de spirituali de transactione et in c. Vie certa de iudiciis. Item quod iudex non debet velle videri clementior lege in in dicto tum in autentica de iudicibus in § forte. Nota etc. glo. quod lata sententia debet mitti executioni fallit primo in sententia lata a principe ut in dicto c. Rta capitulo xxi q. in secundo fallit in velle quandam quam quod in sententia non mitti executioni nisi per xx dies. Non ... fallit in sententia damnatio ad mortem ... post ... ad ... fallit in sententia lata ... quia casus ... in glo.

Non potest quisquam

non sumat propter brevitatem nec dividit potest sit sententia sacerdos non est ab episcopo eius in una sententia ... damnandus nisi est iusta causa etc. Nota clericus non ... damnandus ad libitum episcopi ... prouincialis de cum subesse ...

et dicit quod debet esse certus et manifesta. Item a beneficio clericus non est amovendus sine certa causa ut in c. Inventum xvi q. vii. multo fortius ab ordine que ad sunt omnia de privatione suspensione vel degradatione dig[nitatis] dic ut no. 2 c. at si clerici de iudiciis. Nota quod per depositionem dicitur quis removeri a sacro ... non tum apud hoc perdit suum caracterem impressum in anima que deleri non potest ad eo ut etiam per mortem remanet cum animus mortuus et resuscitatus non est iterum ordinandus ut not. glo. in c. ij xxxv q. vii. sed perdit execu[ti]onem. Item at de facto celebraverit per depositionem sanctificat verum corpus Christi vi glo. fi. in c. ij de penis li. vi. et in c. fi. qui clerici ... et interdicto ministrant. Nota in sacerdotum venia glo. que exponit et bene ... quia appellatione sacerdotum veniunt episcopi ... et ipsi sunt sacerdotes, et alium non ... in vocabulo omnes enim tam sacerdotes quam episcopi quam simplices sacerdotes presbiteri simplices vocabant sacerdotes ut dicit, ... in c. olim per v. dis. presbiteri enim dicuntur sacerdotes quia sacra dant sic episcopi ut in c. Clericus xxi de ... vel episcopi appellatione presbiteri. Est enim nomen aliud nomen dig[nitatis] presbiter enim est idem quod senior non respectu etatis sed dignitatis et hi vero sunt in materia favorabili secus in materia odiosa ut in capitulo de vita et honestate clericorum et ideo olim episcopi vocabantur. Item sed in materia penali credit dominus Abbas episcopi quod appellatione presbiterorum et sacerdotum non veniunt episcopi quia habent aliud ordinem scilicet episcopalem et dignitatem super simplices sacerdotes aliter quod not. primo in c. Sedes de rescriptis et in c. quia periculosum de sententia excommunicationis li. vi. Nota quod illud dicitur fieri concorditer quod fit a maiori parte capituli etiam si alii contradicunt quod facit per ... animat ut potest dici concorditer ... aliqui discrepent. Ista tum hic vide ... ta et propria locutio quia acta dicitur concorditer facta cum est factus ab omnibus nemine contradicente vel discrepante ut not. c. Cum ... de electione et in c. Capitulum, et in c. Cum de electione et in c. ... adhoc et c. ubi periculum ... in § adhoc et c. ubi periculum ... de elec. li. vi. et in c. ne Romani in ... de elec. li. vi. et glo. ... de electo ... omnis sententia potest ... confirmari ...

Eaque mixta

... istam ... decretalem fuisse concordiam solempnius decreti sed non est verisimile ... ista videt posuisse concordiam alias decreti. Hic nota differentia inter ista verba iuste et rationabiliter

ad hic ponat ut dicitur ac l. si ad
l. de codicillis Et opponit quod dicitur verba
iuste i. non contra iuris scripta rationabiliter
i. non contra iuris litigatoris et haec apparatus
placet domino Alba dicit tamen ipse quod sufficit
si verbum rationabiliter dictum apponeretur
quia omne iustum est rationabile cum ius
sit super ipso fundatum i. de consue. c. ca.
et omnis lex debet esse rationabilis in de
crevit ad hoc sed ad maiorem declarationem
fuit ad verbum verbum rationabiliter vel
dic et melius quod verbum iuste refertur
ad iusticiam partis pro qua fuit lata sententia
verbum rationabiliter ad ordinem procedendi in iudicio
Non enim sufficit pro parte haberi et fovere iusticiam
ad validitatem sententie sed requiritur quod ad illam
preveniatur rationabiliter i. iuris ordine servato
alias sententia est nulla per l. platani C. de
sententia Glo. i in principio opponit quod papa non
debet apponere rationem offitium suum nisi
fuit petitum ut not. sententia in c. ad
nostram et ii de iureiurando

Decreto nonus

Veruus exceptor
sententie quod excipit de fraude non cog
noscit sed remittit hoc d. quod sed omnes
doctores qui volunt quod textus loquatur in mero
exceptore sed minus bene sed Alba quia textus
iste non loquitur in mero exceptore quia
merus exceptor nullam exceptionem exceptione
impeditivam admittit ut in l. si ut
proponis Et in l. si ex consensu C. de exceptione rei
iudi. sed textus hic admittit ut ibi tamen exceptio
cio admittere admittat exceptionem ad effectum
ut remittat negotium ad superiorem
non ut super principali pronunciet Et in pre
dictis Alba sic sumat iudex deputatus super
executione sententie admittit exceptionem fraudis
seu nullitatis sententie non ad effectum ut
super ea pronunciet sed ut negotium ad supe
riorem qui iudicavit transmittat si causam
probabilem repperit hoc dicit Nota quod tamen ex
cutor est executor commissa potest allegari nullitas
sententie illius quia per fraudem vel per falsa instrumenta
lata consistit Nota tamen licet executor super hoc preveniat
ratione sed questionem hanc incidentem remittet
ad superiorem qui sententiavit et melius supersede
bit executioni sententie Glo. i oppo. de questione
dic plura ar. prudentia de offi. delega. ubi
commisso negotio omnia intelligitur commissa sine
quibus non potest ea expediri tamen timore conseq.

prodelatione istius glo. in sum. vi glo. in c.
pastoralis in § quia vero de offi. dele. que
est optima in materia executoris

Cum aliquibus

Hec decretalis
habet duobus modis primo quod loquatur de pig
nore pretorio puta ubi pretor aut iudex
propter contumaciam rei ponit volentem actorem
in possessionem rei petite in actione reali vel
aliorum bonorum ipsius rei in actione personali
et intelligitur sed hoc quo ad causam haec
pignus pretorium adhuc ut missus possideat
non fuit missus iudicis sed requirit ut ac
tualiter in possessionem mittatur 2 secundum hunc hic
intelligitur Nota sufficit ad pretorium pignus ut vera
liter detur nisi fiat actualiter missio hoc d. Vel
Non sufficiat reo dampnato ad traditionem
possessionis tradere pignus propria possessione hoc dicit
Ro. potest intelligi Cum possessionis seu aliqua res
ad iudicati actionem sententie dominium et reus per
executionem vult dare aliquod pignus et non spe
rem saltem in parti hic ait non sufficit secundum
istum intellectum potest sumatur Non implet reus
sententiam ad iudicatam nisi si vult dare pignora
Nota si iudex misit me in possessionem possessio
infra duos annos recipe possessionem et intrare
possessionem prohibitum nisi prius non stetit per
fundum esse inundatum flumine vel propter pote
ciam adversarii quod tunc semper absque nova
precessu possessio intrare possessionem licet et cum
numquam dat possessionem sed ire ad rem cum
possessionem dat

Lator presentium

Dividitur in duas partes
in prima ponit facti
narrationem in secunda predicti
dationem 2a ibi Nolentes Sententia lata contra
matrimonium non transit in rem iudicatam et
ideo non revocatur quandocumque constat de errore
Nota quod contra sententiam latam in causa matrimo
niali audiretur ille qui ad eam instantiam seu
eius studio lata fuit si velit docere illam iniustam
et per consequens Stefanum de septem quantumque ait lite
Sententia non fuit appellatum revocandum c. tenor
et c. consanguinei i c. Nota ibi hi verbo
consistit quod licet sententia in causa matrimoniali li.
non transit in rem iudicatam quandocumque possit
detecto errore revocari tamen numquam de errore
docetur per ea et cuius iusticia et cuius processu
presumitur et est secunda dom. constat eam
fuisse iniustam et asserit fraudem seu
errorem involvi cuius probandi onus dat
potest constare istos non fuisse legitime separatos
ad hoc sit negativa que est probabilis de
iure in c. bone memorie ii de elect. 2o
mediatum ipse hic videtur fuisse fundatum super

impossibilis forte potest dici quod ista negativa
sit probata quia [illegible] eius affirmativam i[n]
probatam. Simile in c. [illegible] de renunci-
atione. Potuit enim iste probare sententiam latam
fuisse ad dictum testium corruptorum ut de
testi[bus] licet vel per falsa instrumenta ut de compro-
missione c. cum venissent vel ad confessionem coniugum
que de iure non procedit ad separationem matri-
monii ut in c. super eo de eo qui cognovit
consanguineam uxoris sue [illegible] hostis po-
[illegible] pacta causa per que constabat quod
[illegible] ad solam coniugum confessionem sententia [illegible]
[illegible] lata fuit vel si negetur [illegible] vel [illegible]
de [illegible] de quo non apparet ut
de [illegible] ad sedem et c. [illegible]
de [illegible] sententia lata [illegible]
[illegible] et non quod sententia lata [illegible]
non transit in rem iudicatam [illegible]
quia ad defectum devolvendi ad superiorem
[illegible] glo. in c. [illegible] in duabus

Cum causa que

in prima [illegible] ponit
[illegible] nobis ad retractandum
in secunda [illegible] lata [illegible]
sententia propter iniquam [illegible] appellatione
[illegible] quod [illegible] appellatione
[illegible] appellationem [illegible]
[illegible] sufficit [illegible] ad
[illegible] appellationem prosequendam [illegible]
[illegible] de appella[tionibus] [illegible] fit [illegible]
[illegible] actione ut in c.
appellationem [illegible] de [illegible]
[illegible] ad appellationem prosequendam
[illegible] qui [illegible] appella-
[illegible] quod [illegible] quia si
[illegible] appellationi detulisset non potuisset amplius
causam reassumere [illegible] appellationibus
de appella[tionibus] li. vi. [illegible] dubitat glo.
in dicto c. [illegible] et concludit c. videtur
quod appellatore non prosequente possit tamen [illegible]
[illegible] in c. [illegible] et
[illegible] in c. [illegible]
[illegible] appellatori
[illegible] in illo c. [illegible] et
[illegible] glo. in c. [illegible] appellationibus [illegible]
tenet glo. in c. [illegible]
[illegible] statuto [illegible]
[illegible] si non
[illegible] adducit [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] ista [illegible]
[illegible] sententia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] si est rationabilis ut
[illegible] li. vi. [illegible]
quod secunda sententia confirmatoria sententie [illegible] vali-

dat sententiam invalidam quia secunda [illegible]
[illegible] errore quo [illegible] sententia lata
et habebit limitationem que ad [illegible]
in c. i de confirmatione utili vel inutili
glo. in [illegible] de dolo
et contumacia li. vi. [illegible] c. et

Inter cetera

[illegible] vario intelligitur et
[illegible] vario [illegible] summat
sententia continet in se [illegible] manifesta
iniquitate retractatur non obstante quod causa
fuit commissa appellatione remota [illegible] et
hoc summarium est [illegible] modo
[illegible] secundum aliud intellectum nobilius
[illegible] nulla est sententia continens mani-
festam iniquitatem vel aliter intelligendo
[illegible] sententia iniqua re-
[illegible] licet causa fuit appellatione
remota commissa [illegible] continet iniquitatem
manifestam est nulla [illegible] sententia lata
[illegible] errore [illegible] in ea est ipso iure nulla
[illegible] glo. [illegible] ad remotionem facultatis
[illegible] remotio de nulli-
[illegible] appellandi [illegible]
[illegible] quod sententia continens ma-
[illegible] iniquitatem est ipso iure nulla
[illegible] dicit ut hic [illegible]
[illegible] de errore calculi [illegible] sententia sit
[illegible] nulla si continet causam notorie
[illegible] si causa est notorie falsa et im-
possibilis [illegible] quod sententia est
[illegible] nulla [illegible] qui hoc dicit
[illegible] de sententia
in c. [illegible] notorie falsa [illegible]
[illegible] de sententia
[illegible] habeat
[illegible] oportet enarrari
[illegible] quia [illegible] est aliqua [illegible] dicit
[illegible] sit nulla [illegible] ista duo sit
[illegible] intelligi [illegible]
[illegible] ut supra dixi in summario
ponit [illegible] enarrari [illegible] et
[illegible] enarrare et [illegible]
[illegible] contrarietate in [illegible]

Tenore litterarum

[illegible] ibi
[illegible] intelligi duobus modis
[illegible] sententia lata [illegible] quia
[illegible] et [illegible] in effectu
[illegible] ut ibi [illegible]
[illegible] summat [illegible]
intelligi [illegible] sententia lata [illegible]
[illegible] sententia [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] ibi in textu [illegible] quia [illegible]
[illegible] sententia transivit in rem iudi-
catam [illegible] quia non appellatur. [illegible] glo.

a q infinitas excusat a gymnasia et ite de qui infirmitate | lenis ut febricula vel vetus quartana non excusat in l. ut gestum ff de feriis et non in c. placuit xviij di. No q per potentiam actus non verisimiliter passibilis infirmitate tollitur excusacio et presumptio infirmitatis. Sed si non dubitatur de infirmitate debet judex mittere medicum ad egrotum ut in l. ut semel C. de re militari lib. xij. Hostiensis et Joh. Andr. in l. questio ff de feriis ubi dicit q presumptio infirmitatis potest probari per dispositionem corporis et quia paralyticus fuerit ar. l. minor xxv annis ex causa ff de minori. No q hec non faciente mencionem de perambulo valet quando processus erat nullus quia tunc non erat necesse de eo facere mencionem. Et q hoc in c. fin. extra de confessione probatorum. Idem videtur quando est talis processus q non repugnat impetrationi ut quia factus in causa in qua sententia non transit in rem judicatam alias regulariter hec non valet non faciendo mencionem de processu perambulo ut in c. ult. monasterium i. c. ti. No ar. q post indebite factum potest quis ab homine gravari licet a jure quemque quis gravamine(?) ipso jure ut in c. si quis suadente xvij q iiij. sed forte potest dici q hic non fuit gravatus quia fuit gravatus tempore non sedis et illa supervenit sed causa maiestati illius semper inducta non dimittebat

Consanguinei

| Item dicit q de c. lator et c. si ut aliquid de novo addit potest sic sine maiori sententia divortii in causa matrimonii rite lata ad solam conjugum confessionem asserentium quam non revocetur et ceterum fuit dec. lectio de quo docetur l. d. Comis dimissio 2a ubi fuit tunc aliqui hic respondet et est l. i. tempore probanti iure sed per ordinem non tamen quo adversus tunc et hic probat finis c. No q consanguinei possunt accusare matrimonium de cognatione spirituali de decretis ad separationem matrimonii et dicitur in c. de xx. qui mat. attu(?) possunt praeterea 2 sic quibus admitti ad accusandum matrimonium vel impediendum ut in c. si de clandestina desponsatione. Ita quibus ad mitti ad contrahendum matrimonium i injuste separatum quod ante vero de separatione quo ad vinculum non quo ad thorum ipso contrahat conjuges sunt audiendi ut not. in c. i. de adulteriis. No q compaternitas contracta in baptismo vel in confirmatione impedit et dirimit matrimonium post contractum ut in c. martinus de cognatione spirituali. Item ar. q paternitas possit contrahi per aliud ut not. in c. stat et(?)

de presbyteris. No q sola confessio enim in tamen famoso rem lata est quia ad petitionem lata fuit sententia divortii non sufficit ad dictam retractandam inducit tamen presumptionem contra justitiam ut judex super hoc probationes accipiat et ad hoc alibi anno isto tempore et c. tenor supra.

Cum olim

| Dividitur in duas in prima narrat factum in 2a diffinit 2a ibi Nos igitur. Si sibi qui permutationem fuerit beneficium confert hoc tanto presumptio dicitur collato et nota l. d. dicit. No q notato nec finiunt pelectione quia a tua alia fuerint vel q licet q habetur in c. bone de postulatione prelatorum ubi finiunt per actu perambulo ad electionem futuram. No etiam quod possunt habere duplicem vocem in actu electionis forte ex privilegio vel consuetudine vel nomine duplicis dignitatis sic sit in processo Andree et d. Antho et Johannis de Ymola q eadem persona in uno dignitatis vel beneficium non potest de jure habere duas voces non posse nisi aliud dictet consuetudo vel statutum ecclesie Si vero licet plures dignitates seu plura beneficia ex quibus inducuntur ille dignitates gerentes non dant duplices voces de jure nisi aliud habeat consuetudo. Si vero plures licet dignitates a quibus in diversis et per quas distributio surget plures vocis dare de tanto quam sit certum q non habeat nisi una vocem quia non licet nisi unitum vacare nisi dictamine tamen de jure potest habere plures voces quia generalibus pluribus qualitatibus in una persona fuerint illa tanto plures in conferri de elec. Ad ult. et c. Septimo et in c. penultimo in § porro de electione li. vj. Et quia geminata causarum geminat et multiplicat effectum in l. in § ff de stipula servorum. Et si dicat una vox habet non potest dividi quae magis q una q altera non adversus qualitatis concludit ad utramque utramque attenditur ar. l. gen. ff de fideicomisso et ita dicit Jo. An. se consuluisse in ecclesia Florentina. Sed ar. debeat habere duplicem distributionem vel portionem si est mensa grossa. Jo. An. hic q predicta et per totum in § quarto ff de annuis legatis. S. d. An. hic q quia distributiones dantur ratione servitii personalis nec essendi in divinis. Sed ar. ad officium non potest necesse ut plures non [illegible] sit nisi unus et sunt quamvis liceat habeat plures dignitates. Monarchia dicitur a monos q est unus et singulare et archos q est princeps quasi unus et singularis princeps vel principatus. No in c. fundamenta in p. de elec. li. vj. Clemens dicit ne aliquis post fundavit ecclesiam Rome translatam de civitate Antiochena. Et dicit archi

abdom apli bti petrus et paulus romam
anno imperii neronis fuit occisi et fuit
post passionem domini nostri ihesu christi xxxvi anno
ut in cronica romanorum continetur
Nota quis dicitur invadens succedere et sic ille proprie
qui scit rem quam invadit vel recipit
ad se non pertinere ff. l. si cum ij in et c.
sicut xxvi q. iij vel dicitur ille qui succedit
in rem vitiose sublatam. Tertio quis succedit
rem invasam recipit ab ipso de iure
et tamen succedens de iure.

Cum inter vos dicitur in duabus primo
narravit factum et iura utriusque partis secundo diffi
nit et diffinitionis causam committit tertia ibi
quamvis valet sententia contra litigatores lata
si ab ea infra decem dies non fuit appellatum
h. d. vel dicitur aliter quia non est appellatum
potest ecclesia subici prelato inferiori episcopo vel
ad aliam ecclesiam pertinere h. d. h. d. Nota quod
ad aliam ecclesiam pertinere h. d. h. d. Nota quod
ad aliam ecclesiam plene subiecta tenetur illi ad leta
ecclesia alteri subiecta tenetur illi ad leta
nias et clerici tenentur ire cum illis quibus
pleno iure subiciuntur. Regula et tamen sacerdotes
tenentur ire in letaniis ad ecclesiam kathe
dralem ut sic tunc nota glossa in c. cum
presbiteri lxxxvi di. Sed contra ac compulsi te
nentur ire ad letanias vide que nota
tur in c. Nimis de excessibus prelatorum. Nota
ta ex quibus arguitur plena subiectio
de quibus fit mentio in litera et quod huius ecclesiam
pleno iure subiecta que illa subiectio quo
ad omnia hic in litera expressa dicat tamen Innocentius
quod non omnia que hic exprimuntur concludunt
quod non omnia que hic exprimuntur concludunt
plenam subiectionem quia non letanie et
quedam alia sed institutio in spiritualibus et fide
litas in temporalibus. Item ac episcopus possit assi
gnare aliqua ecclesia Nota in fra
de donatione c. pastoralis. Item Nota Item in c.
Cum venissent de censibus glossa in c. visis xvij
q. ij dicit quod episcopus potest omnia iura abdi
care a se potest quamvis Nota quod addit alia
quam in dicto c. Cum venissent. Nota quod non po
test esse testis descriptus in sancto de
natione festa canonice. Idem et fortius
dicendum in filiis et clericis ecclesie et ni
mirum cum isti una voce possint testificari
ad commodum ecclesie ut in c. in literis et c.
c. Cum nuncius de testibus. Nota cum ecclesie non
est singularium xvi q. ij. Cum inmittitur

Et in c. liberti sit ecclesie secundum Variatio quis
potest esse testis in causa civitatis scolaris
in ea universitatis doctor in causa col
legii qui id super quo testificatur non
respiciat suum commodum particulare. Nota quod
ad probationem iuris patronatus satis est producere
instrumenta eadem continentes sententiam super eodem iure
prolata et tunc iudex secundum illa iudi
care quia ex quo ab ea non fuit appellatum
fecit ius inter eos partes ex quo et ex te.
Nota quod licet sententia a principio non constituat
ius sed declarat in l. si pignori in § si quis
ff. de pignoris si fructus vendiderit et nota in c.
ffory de verbo significatione tamen per lapsum x dierum
dicitur facere ius inter ipsos litigantes
et sic intus quia sive bene sive male
sic iudicatum stando sic tunc propter auctoritatem
rei iudicate quia data quod declaratio iudi
cis fuit mala sed nunc ius constituit
inter partes quia presumitur quod bene iudicatum.
Nota etiam quod secundum Innocentium stat sive
iniquae per quod transiit in rem iudicatam
dic tamen secundum Innocentium quod si ille in cuius fa
vorem lata fuit scit eam iniquam
non potest cum bona conscientia illa uti quousque
si confiteatur illa iniqua retractatur
ita voluit singulariter Innocentius in c. Sententia
plerique de immunitate ecclesiarum. Et per hoc
dictum potes restringere istud textum et omnia
similia ut l. res iudicata ff. de regulis
iuris et Ingenuum ff. de statu hominum ubi
dicitur quod sententia pro veritate accipitur et quod facit
ius inter partes scilicet in dubiis secus videtur
si notorie constaret de iniustitia arg.
que notatur per Innocentium in c. fraternitatis
de frigidis et. Nota post quod sententia transiit
in rem iudicatam presumitur quod fuit rite
et recte lata ita quod non est necesse producere
acta amplius ad probandum substantiam vel
processum licet pars adversa dicat eam vi
ciosam et iniustam et hoc litera probat determinatissime
qui hoc tenuit in c. Bone de elect.
et in c. Cum in iure de off. deleg.
Nota regulam que colligitur ex isto textu sententia
lata contra litigatores tenet
secus si sit lata contra iudicis constitutionem. i. contra
ius quia forte dicit quod contra quia
omnis sententia contra ius litigatorum lata

vide³ gtra iuris que cu iuris que madu
iusta sue sententia ut in c. forus de verbo
sig. et c. cu etiam de re iudi li vi° sz dic
gtra in q̄ sn̄ia no sz cōpisse gtra iuris q̄ne
cu iudex in sn̄ia fundat se gtra iuris q̄ne
ut dictum sz sup c. in c. i et c. Pastoralis
secundo distinctio est q̄ sn̄ia q̄ vel cōprimit
g iuris que psumit sn̄ia iusta maxime cu
ps videt acquievisse no appellando ut
infra eod. c. Clausam et c. q̄d ad consulta
tionem sz q̄ cōprimit cau g iuris que tollit
omnibus pscripto. Et cōpetit dicit simo singlar
dictum in c. In pntia de renunciatione et
sed ho Ian hic q si in sn̄ia cōprimunt due
cause quarum una dictaret contra iuris
que sustinetur sn̄ia vigore alterius cae
sn̄ia no est notorie iniusta cu q̄alia
causa possit iustificari in glo i in si [illegible]
Ecclia est subiecta plus iure distingue aut
Ecclia est subiecta cōpetitione iure tunc
dic ut in c. Ius et c. Cu venissent calle
q omnia transierunt cpt quator et g or dat
cōpetitione Archiepi et tunc si in dioces sua
et dic ut in membro pcedenti sci i diac
Epo no pt et vel vz nisi cu gsensu Epi
ut innuit glo in dict. est Ecclia subiecta
cōpetitione ipe et dic q̄ gcedit pleno
iure dat cōpositione tunc tn psolvit quod
iure ut in c. Cu olim 8 de cōpositione et
possesse ut in c. talia dic hic ut p doc.

Causam que

dividi in duas in prima ponit de
legatore cōpetitionem sn̄iam et appellationem
in 2a ponit allegationem appellantis moti
vum suum et cōfirmationem sn̄ie ibi licet
Suffit ad cōfirmationem sn̄ie illa vel gti
neti i [illegible] sic q̄ [illegible] vel pbet / vel
sm 8 alia sn̄ia gtra actore lata vel
i [illegible] gtinet venit in causa appellationis
gfirmandi licz p attestationes videat̄ esse
pbata p actore dividuo q sn̄ia gtinet psup
tiones de quibus in hac h d. No q a sn̄ia
iudices delegati prius assensu deputati pt
appellari quia prius gsensus no tollit
facultatem appellandi. Contra l. Receperunt
ff de appella. videntur enim ptes appbare
psona iudices no at sn̄iam ferendam
quam ignorabat. Simile in teste cuius psona
quis no reprobat approbante 8 dictum testis sic
ut in c. in [illegible] si qs testibus est no glo

in c. Pntiam de testi. Hoc argui pt ab
idemptitate ad omnes q a iudice cuius
iurisdicto sunt prius gsensu porogatum ita
ita tenet Bar in dicta l. Receperunt
et pba p locum a speciali in l. Spale
C. de Spali iudicum ubi statuit specialem
in Epo pt digni te spalem ut ab eius
sn̄ia lata a porogatum iurisdictionibus no possit
appellari q no / Vo in grum est iuris que
et sn ite tex. q a sn̄ia lata sedm
consilium sapientis cui prius assensu pt
appellari ad id. l. i § Quesitum C. de appella
et i plene p Bar et p eundem in l. i
in § Si plures ff de cōpita. Pregunt enim
[illegible] surgere in aliquam [illegible] dit gse
su prius cōptende et afirmare. No q p
appellationem no suspendi omnibus pscripto
iuste vz si pductis actis no colligitur
evidenter iniquitas psumitur iudicem iuste
fuisse motum et reputatur 8 dubiis
tex hic vel de no licz ut in dubio stetur
sn̄ie et psumat iudicem iuste fuisse
motum. No q magis psumitur iustitia
sn̄ie q̄ iudices sunt ysensu prius deputati
tus q q ad instum vim pti vel cōpuis
iudicis officio Na i pa casu psumitur
amicitias utrique pti et par affectio omnes
suspitiones tollit in l. No solum ff de
ritu nuptiarum

Quod ad consultationem

dividitur in duo pa consultatio 2a responsio ibi ta
lit sn̄ia p lapsum decem dierum transit
in rem iudicatam si prius no fuit
appellatum. Et quadrimestre tempus qd
dat iudicatis ad solvendum in pncipali
q ca P iudicem pt abreviari h. d.
et hec sumatio vel nam decidit / sm
dominum Ab. ut qui aliquid novi decidat
pt ste sumatio si sn̄ia pcipit aliquid
fieri ad certum termin tpe p dierum cu
appellandi currit a tpe sn̄ie no at a tpe
finiti termini h. d. / pa quadrimestre tpe
q a lege dat gcumpati in pncipali
pt a iudice ex causa artari et spote
pt tm artutu compius no pt p decu
termi artatu tempus no pt p decu
dum appellare licz no gstat iudicem ex
ca termin abreviasse h. 2a Ab. cōpetitur
sn̄ie no appellat nisi cōpetitur in cōpe
tentie modi cōpetitur h. 3a No q
tpe cōptud currit a tpe late sn̄ie

no est atpe finiti temi pfixi ad aliqd faciend et est ratio quia i gtracti nd sna fertur pt gdempnata gnat. No idem vide esse cu sna fertur sub gdicone in l. j i ff Bedum ff qn applland sit et ij q vij Bedum fferturb gn dicit qn sna pure fertur lz pfiget temi ad quam actq vide ext § Cumad ffesti gtraccion de stacombz No secdm quod intelleto qz psupponu facte q actor pt reuc sub gdicone gdempnaur si no purgaut se et qlhc tex No qz sna pt ferri sub gdicone dic tn qz sub gdicone gtra gdicone dic tn qz sub gdicone qtra secu lata tn lz ut in § Bedum lz q hc sit quia gstud q lege est nullo in l. de legibz et c vides p de no dubitd c de legibz et c. Vides p de dic qz qrud pcedit regla fallit tn lex vltra pcedit suspencio fitq q lege ut not bar in dcto § Bedum No qz sna in lapsum c dicit no lz auctorit rei Judicate Si at an madet gtracari Si tlib gtrau reuocari de quo vi bona tex nota glo in c No solu de applo li vj° et an loquit iste tex in defecte possessorij itelege qz qcedit tam i causa ciuili qz in ca criminali fa qz not Bar in l qui altio ff de penis No ibi i tex q inptacom pmat rex qz sna tra sit i re judicata qmptitito et psuptu acqesce pt No qz no appellando vide acquiesce sentencie et in hc tene meti esto tex Illabi dicat tex qz no apellans fiuat sna in l. fi c de fruct que fine ea quta ve pferunt Ibi d qz no appllas pnt gsensd ut in l. abeo c quo et qn judex et hc fuit an qz sna imcsta oriat obliguao ma lib de quo p bar in dicto l abeo No qz sine tex qz abexecutor regla no appllat racio qz ipe no gnat ff si qd gnamne i est illud fuit inflectd a judice qui mandauit Executor enim est simplex minister ut l/qz Executorem et l. si ut pponis c de execu toribz rei judicate Dec ab illo judice exe appllaud ut not Jnno in c Sepe de appll lz si executor excedit mad sibi i mictd tunc abeo appllari pt qz ipe

et exedes hnet ut l. Executore de appllac et tunc ea qz appllat ut p Jnno lau in c ut debitq honor in glo In/ et sup ea alle Spemor in ti de execucone sne in § sine dicend in vba fz modq et id singlarie in oma causa in qua psi bet ius appllac ut in c Romana in § Si at de appllac li vj ut ipe not pa § ptea credo in c Cu sit Romana i de appllac et no singlarie i c qnuatione de appllac et no singlarie i c qnuatione Executore posse cogni sancq sno fitud Executore posse cogni sna lata sna Ju ris forme prim qz est ad lata sna ju ris sit hc si mf si Hostiens colligit qz lz no sit nonne appllac qz factu est nullo tn vtilo est appllac pt tuicione qsuacionis sne et alia vi Jo dic hic

Sicut nobis Comunis diuisio scdo i Ca tenet at sna lata sine qpssione cause tenet ti dt vel et puguinq sna pt pbari p testes lz nō depone de causa que solet mone judicire ad sniend q.d. No in tex i Restitucione qz quis pt pete se re gni ad pstinu statu recipiendi anna pensiom agendo possessio et dt dns Abbas hic qz tex iste in hc est singlare quia hic no dicat qz respem alioq rei pete hoc anna pstari et vide hic q agi pt possessio qinctibz ut qsuealibus fa glo nō ij q ij Nullq et plene no c Querelam de elec et p cij in l fi etia annis c depatch No q id qz ad sui pbant ex agit sepetur pt pbari p testes si septua dicat pdita et suffiaunt duo testes Na ad validitate sne reqrit scriptura ut a t, si de re judi li vj tn ptestes pur pbari ut hic et ad id vi tex notabile in l. testiu c de testi ubi p qz ex si septua sit de plia pbacionis nihilomin actq pt pbari p duos testes Decimo pbet casus pempracius fa tex ad aliqz depende Nō practicd deponendi a teste sup sna pmulgata quia dz depone de sna lata a certo judice et dz sit gclude qd qcla dit jussu in judice et si sit ordinari sufficit qz nominetur simplr quia cuius juris est notoria in c Cu i iure de offi dele Si sit delegat dz dice aquo sit de legatq et pondre qd dicende qz Auctre qui tulit sna vide dice qz auctre dele

grata uel tamquam delegatum uel tamquam
officialem ut hic dicit hostiensis Et non quod
non acta dicere quod terminant in scriptis quia
talis solempnitas contemnitur ut in transactione
etc. cum a teste profertur non ex quo assignet
tamen quod causa committitur ut hic. Nota hic
causam in sententia non quod precedam maior
ubi copia peritorum habetur et sic ar. ad
consulendum in ciuitate ubi habetur copia
peritorum ad quod uide. Nota etiam in speculo ad
[illegible] sententie in § qualiter in uersu ceterum
Nota etiam presumendum contra stilo loci in quo peritorum
copia habetur ut facit iste textus quod dicta
doctorum legis non necessitatem ad decisionem
cause faciunt sed maxime contra superiorem in iusti
tia cause facta c. i. de decimis et l. i. de
C. de professoribus et medicis qui in consta
tinopolitana ciuitate et facit quod notat Bar. in
l. i. ff. Si certum petatur. Nota quod ad validitatem
sententie non requiritur quod contineat causam que
ipsum iudicem ad sic terminandum inducit ad
hoc textus iste cottidie allegatur et per legistas
et per canonistas.

Cum super quibusdam Ista est difficilis et
intricata decretalis et
diuiditur in tres in prima decise regiunt facto
in 2a quo ad reum pendentem continet senten
ciam in 3a quo ad tertium appellantem continet
tit causam contrariam fiendam uel hoc. 2a
ibi Ad expte 3a ibi mediam. Sententia
sententia quo ad reum appellare non debeat
contra eum diffectum cum eius contrario si
tamen deuat de suo iure esse h. d. uel
Ab eadem sententia per appellacionem ne dicto reus
victus sed etiam tamen tunc non est et potest
sententia quo ad reum uel de suo iure docere
tamen confirmandam. Respicitur uo tamen racione appellan
tem confirmandam h. d. Nota quod in eadem causa ab eodem
cum pluribus appellatur a sententia et prosequitur
et victoriam unus qui de suo iure docuit
non prodest alteri uel ceteris uel communibus opponenti 2o
non prodest alteri uel uicinalibus opponenti 2o
licet c. una sententia in tamen processu 2 l. Si
quis separatim ff. de appella. Nota in l. Nichil
racionalis quod tamen qui non fuit in iudicio
ratione quod tamen qui non fuit in iudicio
presens non esse appellatus ex huiusmodi tempora appella
cionum imponenda ut sit infra x dies
et appellat et ex causa racio h. appellacio et quod
appellat et quod textus singulare. Nota casum quo ad
appellat. ad diffinitiuam necesse est tamen appellandi
et quod Nec suffi dicere appello ab iniqua

Sententia sed etiam tamen qui non interfuit in
iudicio appellat presens interesse quod tenet
Bar. in l. a sententia ff. de appella. et
hoc notat per hic forte racio est quia regula
a sententia non licet appellare nisi alios lata
in dicto lege a sententia Ad quod ista appello
sit quod iuris regulas oportet quod ex parte ma
ta eius iustificans quia gesto h. l. est
nullus in l. Nota dubium C. de legi
et per dicit uide. Nota quod a sententia lata
super subiectione que subiectus non nocet
ei qui pretendit hoc prius subiectionis
quicumque simile illam causam agi
et non comperit quod primo reputa dominio
alia persona ut etc. sed licet illa regula
Res inter alios acta etc. Et per hic aptus
sume saltem quia ad ius competit. Et
non istud textus spetro quia credit hic
dominus Albericus quod licet alibi non sit per plectur
Nota suffice infra tempus ad prosequendum statuto
destinasse nuncium 2o uide quod non sit
necesse quod illud tempore lite fuit contestatus
uel libellum obtulerit. Et plures dicunt
quidem quod non sit necesse quod se presentet iudici
sed sufficit nuncium esse destinatum. Alij
sunt dicunt et melius quod debet nuncium destinare
cum effectu. Ita quod impetrauerit tamen committi
uel saltem se iudici. Appellans tamen
ab homine statuto ad prosequendum Appellans
sed in tempore a iure statuto non suffi.
destinare nuncium nisi cum effectu presentet
ad lapsum temporis ut in Aut. ei qui
C. de tempore appella. Nota hic quare quis
dicitur admitti ad appellandum cum nullum
grauamen sit illatum dicit sed quando per
iniuria sibi illatum quod per sententiam. Vel dicit
per eo appella. ne sibi preiudicet in futurum
racione sententiam. In glo. i. in fi. dicit quod
qui uelit glo. quod remedium illius legis
sed locum cum duo eadem tempore agunt per eadem
re sed non sed locum ubi duo agunt de eadem
rem diuersis temporibus in glo. in uerbo Notat
et in fine dicit glo. dicit aut notat contrarium
que sententia melius reputatur et uel medie
poterit ut in c. penultima in eadem. Aut
sentientis et tunc sed appello uel medie Notat
ut hic aut sentio sententiam que melius statuto
lata et non appello et tunc secundum primo
in c. penultima in c. fuit in iudicio in
questio ad possessionem ut hic sed non questio
ad proprietatem. Nota regulam hic quod ab omni

Sententia qua victus potest appellare et tamen potest appellare veniens primo esse sed tamen potest appellare a secunda sententia ut c. sua de appellatione de aut sciunt causam agi aut non si nesciunt potest ... possunt proponi appellationem subiecti ... ut ... non appellatum in l. sententia ... idem scribit ff. de appellatione ... tamen dicitur ... potest comparere in iudicio et ... agere vel assistere aut negotium spectat ad ambos eque principaliter et tunc unus alio invito non potest agere ut in c. penultimo ... aut non spectat ad ambos eque ... et tunc ... potest prohiberi

Cum Bertholdus

... in duabus partibus ... in prima ... possessionis in solidum potest restitutio auditoris dato ipsius relatio et ... sunt motivum ... ibi licet et ... subditur in tres in prima ponitur ... putatur creditoris ... et ... putati secundo ponitur ... repulsio putati mota ... et ... ipsius ... tertio ponitur ... sententiam petitam ... de legato delegatus subde... stitutio ipsius ... legato victoris appellatur secunda pars ibi ... tamen tertia ibi postmodum probata iusta causa ... absentie revocatur sententia lata contra absentem maxime ubi apparet iudicem fuisse ... [illegible] ... dicitur qui fuit absens ... de ... sufficienter ... si opponit de ... qua ... et ... cause ... possit quo ... dicta ... ad sententiam ... bilibus ... citatum ad ... non comparuit tamen sententia nisi iudici ignota non ... de ipsius ... universitas ... in qua est ... potest ... et ... potest ... ut in c. ... et vendi potest ut in c. ... et l. in ... ff. de ... et ... ut in c. ... de ... ... in contentu ... non ... in traditione ut hic ... et ... in aliis duobus ... habetur in glossa ... ubi ... quod per institutionem de beneficio ... transfert ipsius beneficii corporalis possessio ... et ... corporale possessionem ... et quod per institutionem ... de beneficio vel alia re non transfertur possessio tenet glossa in c. ... de ... et in c. ... de ... que sunt a maiori parte capituli et c. ... de institutione ubi est bona glossa de officio institutionis ... quod transfertur possessio tenet glossa in c. ... de ... et vide quod ... in c. ... missam de ... et ... quod si fit ... tutio ... collationem ... transfertur possessio ... collationem ... et ... est ... ratione rei seu beneficii et ... ff. de ... ... ad ... glossas ... admissio et ... officium archidiaconi spectat admissio et ... putati ... posse ... absque assensu episcopi ... c. ... de officio ... archidiaconi ... ad cuius officium de officio archidiaconi ... ibi ... remisissent ut ... iudex remitteret negotium ad superiorem ... dare attestationes suas ... superiori ... quod ... ipse ... de electione et statuto utriusque in c. ... ad ... de ... et ita ... ut in c. ... de accusatione et ita ... ... hic ... legatus ... sibi ... ... ibi ... ... de ... ... ad ... in sententia ... vide ... quod ... ad ... in attestationibus ... quod ... ad ... ... l. penultima ... de ... se retulit ... hic ... ... appellatione retractatur ... sententia absque appellatione ... quod est lata in absentem ... et lata est ... de ... c. ... de ... et in l. ... de restitutione in integrum ... manifestum ... relationem ... ad acta apparet manifestum error sententiantis ubi ... referendo ad acta ... ubi ... probato ubi ... de quo ... in l. ... de ... et ... in c. ... de ... ... quod est lata ... dolo ... absente non plene instructo processu ... quod ... de electione ... et l. ... et l. ... in § ... ff. de iudiciis

In causis

... in tres prima ... causa tertia ... secunda ibi ... tertia ... nisi ... quod ...

Iuris ordine fiuat h. d. vel. Inferiores
tenentur iudicare sedem q̄ ipa int' ceteris
ꝑsonis iudicauit. Pasy ꝯrucsitu fuit
an ipa in sn̄ia sua dz seruare ordinē
iuris et videt q̄ sic. Nisi forte vel No.
q̄d ipa appellat' sum̄ pontifex et d'
summus q̄ respectu aliorum pontificum
ep̄us et ꝑt appellari summus sacerdos et po
tifex respectu aliorum sacerdotu' et c. privilegio
ꝑ pl. de clericis in v'lo pontifex No.
q̄ ip' dz seruare subtilit' ordinē iuris et vi
q̄ ip' dz seruare... nulli ꝯpetit sic ac
gerem et ꝯiusticiam nulli ꝯpetit siue ar
tenear sn̄ia si ipa no seruauit superiorde
dic q̄ quod ꝫ ordo iuris inductus a iure
iure positiuo et illius defectus no ls viciare
processu' coram principe factum quia legibus no
ligat' ut l. digna vox C. de legi et
l. princeps ff ■ in c. proposuit de concessione
prebendarum hinc not' Ar. Inno in c. vnico
de lite contestan' q̄ princeps supplet de
sua plenitudine C. de testa. l. om̄i et in c.
sua de translatione prelatorum fa q̄ ut Inno et
Ar. de translatione prelatorum fa q̄ not' Inno et
host. hic qui dicit q̄ coram ea no datur
libellus in scriptis et super dictum ꝯclusionem
firmat vel in l. si C. de legi. secund' ꝫ
ordo iuris fundatus super iure na'li ut
q̄ sn̄ia feratur partibus vocatis et si ille ordo
ꝑmissus no valet sn̄ia h' videt' velle tex
mota glo in illa l. si C. de legi. et i
hoc expresse tenet Ar. cardi. b. clemens
...ib. de re iudi. dum' in x'o in sua
Int' monasterium
ponit' thema decisum
in sedem dissinitam causa
in 1a soluit quoddam obstaculum in 2a dissinit
ibi aut. Cum constiterit. 3a ibi no obstante et a'
fructus et hic intendit in summa sn̄ia diffi
nitiua lata ꝯ proprium tenet si de prima no fuit
ꝯceptatum n' a sede appellatum h. d. vel
breuiter sn̄ia in dubio sn̄ia ꝯ prima lata
tenet nec ꝑpu' n' dz infringi ex. si
sit iniusta ex quo alias no fuit appellatum
si prima sn̄ia sedis iudicibus no fuit cassa
h. d. sm̄ Albe. qui hic ponit breuiore
lectura No. primo q̄ ad renunciandum iudici
delegato no sufficit ꝑponere quaslibet
renunciationes vel suspiciones cuiuslibet ꝫ
expresse lectura no formula Cum ad causa
dicit' lectura vel formula dic ut plene
nota in c. Cum spirituali de appella et p
No. Ar. in c. Secunda de appella li. vi No.
ꝯceptatio renunciationis ꝯ iudice ꝫ dilato
ria et ante litem ꝯtestatam ꝑponenda si
ꝯgressio eius iudicium vide' iudicem ꝯprobare
et ꝯceptare renunciationis renunciare
q̄ nota' si talis ꝯceptatio sit patens
secus si occulta Nota tamen ꝑ litem ꝯtesta
tam ꝑt opponi ut not' glo in questione
in ꝯceptatio Idem si ori' ꝑ ꝯtestationem
litis ut ꝫ in c. pastoralis de offi dele.
Et ꝯ ꝑdictis et ꝯtextu inferior ꝯsi
quis ꝑ ꝑpositam renunciationem coram iudi
ce litigat super principali coram eo videt'
illi ꝯceptationi renunciare in c. ꝯtra
de offi dele et c. sollicitudine de appella
No. q̄ ad renunciatione' ꝑ maiorem breuiter no
sufficit de ell. facere mentionem in sedis ꝫ oz
ut ex. fiat mentio de processu prius habito
habito et ad hoc cottidie allegat' iste tex
Idem dic quo ad hoc ut addicatur ut
manibus ordinarij oportet eum q̄ in ꝯ
missione que fit de legato fiat mentio
de processu habito coram ordinario alias lre
sunt surreptitie fa' l. ubi repetitio ff
de ꝑiudi et not' in c. ut debitus de appella
No. quando ipa minus vendicauit
pendet electo in abbate licet abbas sit
loci ordinario subiectus ꝑ h' tamen no ꝯ
uenit eum ꝯprobare ordinarij n' ꝯmi
uat ordinario respectu aliorum ꝯmone dorum
quo minus ab eo teneant' recipere benedictionem
et hoc hic valet ꝑpo' i. si dicitur tamen
hic dicit q̄ sine hac ꝑtestatione no
suffic' ordinario ꝑiudicatum ꝯ h' ꝯtra tex
ar. tex ꝯ c. ꝯ unus de maio et obe. et
deinde vi hic glo
Sub orta
dum' in dicas i. pa
premittit processum de
summa subpossessorio
lectura. 2a ꝯmittit eius ꝯceptationem et
tamen super petitorio 3a petitorio diffi'
diffinitio mediatum et quoddam soluit ob
staculum 4a ibi verum 3a ibi iudicibus
et h' intendit tenet sn̄ia lata ꝯ ꝑ
uilegium decisum vel no decisum si ab
no fuit appellatum vel supplicatum h. d.
in tex et ꝯ hic dicit q̄ ꝑmo ꝯtra
hic opposuit de quadam sn̄ia Alexandri
lata ꝑ ipo ꝯpo No. ꝯ ꝑdicta mota glo i.
q̄ ꝯfessio ꝑcurator' nocet dn̄o ex. si lectura

sit dud et agit de statu ipius ecclie
sit c dilectus de capellis monachorum et
h plene nõt in c j ut lite non contest
qd forte est vnũ de ptinẽ constituto a
plato et a capitulo Si aũt esset constitutũ
a plato tm̃ tunc vi qd sic confessio solius
plati non noceret ecclie ut legi et nõ
in c ij de confess li vj° Ita et fortius
confessio solius ptinẽ solius plati non dz
obesse nec fortior sit confessio ptinẽ qm plati
constituentis et ne vna via pmittat qd alia
phibet in cle. Ne Rom̃ eccli de procurã. et in
regula ad quod phibet de re iur li vj.
No i habuisse qd agenti possessio supssime
subuencõn suffit pbare qd fuit in possessione
nl qr et qr nunc subditi nolunt ei obedire qd
tenet hic Immo dicit qd thorinõ qr subditi
restitit apparet spoliato et w competit supiori
autoritatem nl iudicis officium nl adeo et
remittit ad nota c cum olim de electione
Et cplr et ex hoc nõ qr ad ij sequendam possess
restitucõem suffit pbare possessõem dependitũ de
restitucõm suff pbare possessõm deptitõ de
timiate nt in i° w/ habuisse No petitõ
pmittendi sup possessio cd agit de spiritualibus
neo ultra quantitatem vbalo dz mitti i
possessõm rei ipius petite qualit hic fiat
missio cũ spirituale sit quid incorporale/ dic
qd petit capi subiecto ut illi obediat
nl mitte in possessõm corpale ipius ecclie
tam plenarũ mediatum etiam que incit in c
tam plẽ cum de psumpcionibus et c cum ven lib
Audita de psumpcionibus et c cum ven lib
de religi domi No qr missio in corpale de
ut obedien sunt clerici puntato subiecto
et simila et quod missio fiat in huius diuns
incorpalis in possessõm dic qd iudex facit
subiectos ut B in no h c cum contra vj i
honorius rescr No ac qr sña lata contra ecclias
et sup statu ecclie non dz retractanda
e pbacionibus de nouo repts si conuenciõ
iuris quis possit ea implorari beneficium
restitucõnis per in integrum ut in c i de restitu
in integrum li vj Et aũt apte colligi hic qr cum
ecclie ius cpparuit in hac causa pub in
qua sña retractata e pbacõne noviter
repta ut in l Imperatores ff de re iudi

Cum ecce Dum in duas ipõ
po sitm cum ppas narrato appellatom in
medio/ 2° dat iudices appellacõm quibus cum
appellacõm subdita forma committit i Sciendo

forma subdiuidit̃ qua/ p° ponit delegacõm
pbatis cause et cuius formam/ 2a i iudices
pcessus et formam delegatorum/ 3a i aqua
appellacõm ab eis interpositam et pcessum
ipius/ Ibi 2a subdiuidit̃ qua p° narrat
tenorem mandati pcessus primorum iudicum nti
tavi et de nouo in chuari/ 2a ibi Si vo
mandat pcessus confirmari/ 3a ibi qua licz
quodd solent obstaculum a h intendit
sña aqua fuit appellatum retractet̃
si constet testes ad quorum dictum lata fuit
conspiratores fuisse qr condicente parte recipitur
h d. velt sña aqua fuit appellatum non
retractari nisi constat iudice non fuisse secutum
dicta testium conspiratorum h d No qr Rom̃ regla
dicta testium conspiratorum h d No qr Rom̃ regla
vel quis habet albate ut hic quis gub
nat pori regimine in c cum Rom̃ i ecclijs
de maiori et obedien Monachi vo non dicunt
Rom̃ nisi sint in ecclia kathedrali in statuti
ut quia ecclia kathedral est monachalis
sit [illegible] de concorda No qr Rom̃
regulares pnt desserẽ pp~ plato nõ solo
de cimẽ sz et de infamia cui ut et amplo
uuid ut fiat commissio sup vitate Idem
dic in monachis ut in c Pepte et c plny
de accu Idem i clericis secularibus respectu epi
ut in c venies ij et c lic de accusa et
c vitate de dolo et contumacia/ Sunt est enim
istorum hic bonum plato vm qui conductor
No qr i famato plato de crimine dz fieri
inquisicio tam in capite qr in membris/ et
hic quia oritur suspicio sinistra qr nobis
qr corrupcione capitis fit qr hector in c Lic
oportet de accusa No qr inquisitor grat
datus sup aliqua ecclia ut corrigat eo
rigenda pt qcumqz annuere plato ac
dum ecclie Et non qr hic tpe i o/ Au et
gimine Ecclie Et non qr hic tpe i o/ Au et
Alba appellacõm i i sstoreme corrceõm committi
No qr ib tui commissio coram plat beneficio
vi qd non in c dilectus de off et c i
vi qd nõ ei c Dilectus de v.b. et c i
de homicidio li vj No ibi iudices qr in
sitores sup statu alicuius ecclie pnt dici
iudices dicit ba host qr tpe magis ipe
cos appellans inquisitores si iudices dicunt
qua ad modum iudicium ab administracõne
deponunt et excepciones admittunt ut
hic p cũ No istas duas excepciones opportas
qr sñam quarum prima fuit qr lite non contest
pcessum que non fuit cptas 2° i glo cũ

procedunt p modum inquisitionis & ut lite non contestata quam in § Uerum et alijs. Alia est quod depositionibus non publicatis uel causis conclusis fuit ad sententiam uentum et ex hoc reuocatur sententia eo ab hoc non fuit appellatum per quod nota hostiensis contrarie illa eo quod inter litigatores est ire transiuit in rem iudicatam uel arbitrium partes in fra x dies non appellante

Cum te Condempnatus actione iniuriarum est infamis pro ut in capitulo preterea restitutionem h d § unum intellectum quem glo non sequitur & hec glosa intellectum pro aliter summarium 2o dampnatus pro nulla uel modica iniuria infamis non efficitur h d Et diuersimode ponit pro ea prima ponit peccatorum dum in secundo & audit illam ibi nota et in secundo Nota quod licet aliquis dicat uerbum ex quo tamen animo iniuriandi dicit tenetur actione iniuriarum dum ad istud sit uerbum plene nota Jo an in addi. speculi in titulo de iniurijs pro principium et hoc in l. eum qui ff de iniurijs et plene in cle. i in § filius eorum de priuilegijs Nota quod sententia lata super actione iniuriarum etiam pro iniuria quantumcumque minima uidetur infamare et istud intellectum sequitur hic hostiensis Innocentius et quasi omnes doctores hic et Bar in l. infamem ff de publicis iudicijs et supplet in summo ad textum Quod dicit uolumus etc. id est restitutionem etc. quod tamen sit hoc & glo quod sequitur speculum in titulo de restitutione in integrum in § Uidendum ita si et istud intellectum est fuit secutus Bal in c. in § iniuria de pace iuramento firmanda in usibus feudorum ubi simpliciter dicit quod dampnatus pro leui iniuria non est infamis et allegat istud textum Nota quod actio iniuriarum competit si aliquis infert iniuriam uerbis siue et factis sic nota in l. iij apud labeonem in § iniuriarum ff de iniurijs et in l. nec quicquam C eo titulo. Nota quod si agitur de criminali irrogante infamiam si iudex pronunciat super estimatione iniurie licet

uel dicat de infamia remanet tamen condampnatus infamis quia infamia est sequela sententie licet non exprimatur. Immo iudex non potest facere quin condampnatus de furto furtiuis sit infamis ut dicit textus in l. nec potest ff de furtis. Nota quod agit de criminali ciuiliter puta ad estimationem iniurie ipsa manet reus quod sententia de quo tamen glo dubitauit in c. at si clerici § de iudicijs et adde singularem quod pro iniuria illata iniurianti pro medicina artis sue probat textus cum glo in l. § si ff de iniurijs In id quod est dictum in secundo nota sed uerbum quod sententia lata in actione iniuriarum pro minima iniuria infamat Jo an in speculo speculatorie tractat in titulo pallegatis et in § palliati ubi tractat vi opiniones. prima hostiensis in c. finali de iniurijs quod ille qui dicit uerbum animo iniuriandi tenetur iniuriarum ut in c. i de presumptionibus. 2a etiam quod qui dicit quicquid tenetur iniuriarum. 3a etiam dicit iniuriandi aut contra iniuriam non tenetur actione iniuriarum et ita est glo ij q i in principio. 4a aut dicit quicquid superuenientis ex culpa sua aut non ut in c. nosti lxij di. 5a si dicat quicquid quod uerum est rei publicae et non tenetur iniuriarum ut si dicat es fur es latro si non uerum ut si dicat rei publicae ut tu es claudus uel non est rei publicae et tunc tenetur actione iniuriarum. 6a est opinio Bar Nota quod ex ethimologia uocabuli dicitur iniuria id quod non iure fit Inst de iniurijs in principio et in c. i de offi. de legati in nouella li. vj Nota dicit contumelia a contempnendo et inferens iniuriam aliud contempnit l. i ff de iniurijs hoc dicit quod iniuria quantumcumque modica uel delictum quantumcumque modicum puniendum in c. non afferamus xxiiij q i Nota dicit glo nota in c. ii de praepositor pro c. viij de quod crimen contumacia est excommunicatione digna et tanto est maior quanto ex minori re sumitur quod tunc magis uidetur iudicem contempnere

Ad probandum Renouatur sententia pro defectu iurisdictionis ut sententia unius iudicium fuit publice excommunicatus

vel ppt' iuris ordine non servato utrum de prin
cipali cognoscat^r h. d. quest^a pte ponit factum
decisum ex quo resultat questio in 2^a de
cidit ibi vobis etc de facto usque decretalis
hec in c. cum dilecta de rescr. No. quod ad offi
cium iudicis appellacionis spectat confirmac
vel infirmac sentenciam et idem si fuit iudex
aditus racione nullitatis quia si sentencia
iudicis delegati est nulla alteri committi
ut hic est casus. Si vero ordinarii tunc si
sentencia est nulla ppt' eius iniquitate debet
adiri superior qui ppt' etc ex noua cau
sentenciam confirmac alias ipse met potest cognos
cere per id quod hec l. in c. de accusa / et no^r
in c. dilecto in ti. i. ff. q. fa^t c. qualiter et
quando de accu. ubi iudex potest revocare senten
ciam que non hec sed alijs quod et illi sunt
quia lesus in constitucionibus nec ibi fuit lata diffinitiva
ut ibi in glo. No. quod iudex si est publice
excommunicatus in abilis ad iudicandum adeo
quod sentencia per eum lata est ipso iure nulla
excepta de rescript. Basilitatis in glo. ex quo colli
git' quod omnes doctores contrario sunt quod consulta
excommunicato in qua quis tollerantur non habilitat
quod ad iudicandum immo sentencia ab eo lata valet
quia de pen. c. si. i. si. / et ex tunc tollerantur
sicut de peni. c. si. i. fi. / et apte c. ... ex
tollerancia operatur etc in delicto ut valeant
gesta per eum si communi opinione reputabatur
habilis in l. barbarius philippus ff. de offi. pre
sidis / et vi adhuc bonum tex in c. cum dilecto
vero et faciunt hec que ponuntur in c. cum dilecto
de rescr. ubi vide velle quod tollerancia
non operatur in delicto secundum tenorem ... per dominum
verum per omnes doc. et hic responso tex. qui
loquitur in delicto secundum glo. in sua rubrica qui
et in c. ad audienciam et glo. in dicto § vero
fuit quod cuius superius facta est differencia inter
publice et occulte excommunicatum quia Ospi. dicit
No. de Anania voluit defendere ad iura et
hec quam ... medijs. No. quod iura semper lo
quuntur et non distinguunt 2° sequentur ab
surdum quod publicato excommunicacionis addicet vi
ctoriam contra c. pastoralis in fi. de appella.
3° iura indistincte prohibent communicari
excommunicato in c. Nuper de sen. excommunicacionis
4° fa^t tex. iuncta glo. in verbo sacer in c.

Si celebrat de cleri. ex. min. ... tollit
hic ar^m contrario quia non sunt verba ipse
immo sunt verba ipsius si hec ... secundum ... quod
non faciunt ... ut not^r per ... in c.
dilecto de preben. Ospi. dicit per omnes tene^r
sed quod tollerancia non solum excipitur in ordi
nario sed etiam in delegato. No. quod confirmato
eleccionis facto ab excommunicato sed tollerato quod
alias habebat potestatem confirmandi tenet immo
iure ex quo pari racione infertur quod colla
cio beneficij facto per tale excommunicatum tollerantur
valet et tenet et hoc apte tenet Inno. i.
c. si vero de sen. ex. et idem in c. i. de bigis
... quia potius facit dignitas quam per ...
matris / quia potius facit dignitas quam p^na
fa^t quod non glo. scripta in c. quod quidam i. q. i.
No. quod ubi cassatur sentencia viciat processus
quod ... quod si defectus ille ppt' quem sentencia
cassatur precedebat sentenciam et processum similiter
alias secus de quo per Bar. in l. Coprehen^r
ff. e. ti. et adde quod licet cassetur sentencia con
firmacionis tamen electio remanet firma ut
habetur in c. si confirmacionis de elec. li. vi.
ubi est tex. de hoc et etiam hic hoc est
verum nisi cassetur confirmacio vicio eleccionis
et non vicio processus. No. quod actus iudicandi
sine ... tenetur ... in ...
nisi plures iudices et tunc sentencia lata per
maiorem habilibus cum in habilibus iudicat^r
nulla fa^t quod hoc in c. cum vintoniensis
de elec. / et in c. Illa / e. ti. et c. cum super
de offi. delegati etc in glo. et hoc per doc. vi

Quamvis reglam'

Commit^r non
firmatur ppt' tamen ... sentencia lata
... non pendebat alteri qui cum prohibe^d
non poterat vel ab eo causam non habebat
secus si poterat prohibe^r et ab eo causam
habebat et ... secus ... Bar. in l.
hos ff. c. de excep. l. ... contraria hoc ... his
decis. secundum Anglicum. Rebus inter alios iudicata
alijs non preiudicat fallit in hijs ad quos
principaliter spectat rei vel iuris defensio
si potuit sequente opponeri de eodem iure
vel re de quo vel de qua prius causam
sed ab eo opponente vel eius opponens apa
rente ... No. ponit regulam No. duos
casus exceptus pro ibi in ... alteri
casus quae sunt in ista re^la Rebus inter alios
acta etc quia secus repertum in iure sit

sit semper vera et respondetur quod regula
fallit in duobus casibus ut hic in tex
matiua c. est legalis et ponit hic duas
singulares quod summa illa quam per Bar. posuit
in ead. l. Nota regulam quod res et summa
inter alios acta et promulgata aliis non
preiudicat quod intellige verum si sunt omnino
alii secus si teneant ad simile inspicia
tione ut not. glo. l. contractus ff. c. et
summo hic et in c. cum super B. c. Item intellige
verum quod non preiudicat quo ad plenum pre
iudicium sed quo ad possessionem aliquod preiudicat
ut B. c. cum super. Item preiudicat quo ad
aliqualem presumptionem ex quo tangit
spec. absentes ut volunt glo. in c. Dilecti
c. ult. de Sym. 2 ij q. v Interrogatum
Nota verum textum est ratio quod incongruum esset
aliud scito alterius quamvis eo forte non pos
sent prohibere racio casus contrarium est
quia presumitur consentire ex quo permittit
alium agere qui sic tamen abeo in re. li.
qui tacet li. vi. In exceptionibus testium
et aliorum probacionum preiudicat tercio dico quod
non quia omnia illa acta regulantur secundum
summam ut est textus in c. Cum dilectus in
si de fide instrumentorum. Item contestacio libelli ob
latio et alia substancialia etiam non preiudi
cant per textum hic. Nota quod paciencia illius qui
sic prohibere et non prohibet habet pro consencientia.
Nota casum quo qui scit et tacet videtur
consentire secus si non potest prohibere
de quo per dicta in re. li. qui tacet li. vi.
Nota quod actor ponens quod remanet ali
quid ius si patitur successorem habere ab
eo cum de iure disputatum sibi non
est et ideo debet prohibere vel testari et sufficit
isto casu protestatio quia per istam patet mens
sua scilicet quod non consentit nec preiudicatur
per illud quod not. Inn. in c. dilecti l. sepe in
quod summa inter alios lata in certis casibus
preiudicat non sic locum in beneficialibus ita dicit
regulariter summo in c. Veniens c. l. in B. de
testi. ratio potest esse per illud quod habetur in
re. la. fu. de re. li. spec. li. vi. Nota quod ad
hoc ut summa faciat ius quo ad omnes
requiruntur quatuor scilicet primo in preiudicium scilicet quod
veniat alterius defensor alias secus per illud

quod habetur in l. Cum non iusto ff. de collu
de teg. 2m requiritur in processu videlicet quod
causa defendatur alias presumitur summa
potius lata propter absenciam et contumaciam
quam propter malam causam per illud quod habetur
in l. Cum non respondendo in si ff. de in
officioso test. 3m requiritur in summa quod fiat
declaratoria affirmative puta quia iudex
dicat talem ingenuum esse non negative
puta quia iudex dicat talem non esse
... vel libertum per illud quod habetur in l. Cum
ff. de liberali causa 4m requiritur per summam
videlicet quod non detegatur collusio in l. i. et per
totum ff. de collu. detegen. Clem. an si
scio aliquem agere nomine meo et non con
tradico preiudicat michi dicit sic doc. quod
ex quo scio et taceo per re. li. qui tacet
et maxime si appello ab illa summa in c.
i. B. c. Clem. alioquin est contra vel confessio
de homicidio et iniuste pocius requirit verum
homicida cum dicit preiudicare debet quod sic per
istum textum facit quod not. per c. in ... de privilegiis
et ut hic per doc.

De duobus iudicibus / Et via facit secundum tria dicta
Si duo ordinarii pronunciant contraria tenet
summa prior. Fallit in quatuor casibus
contentis in similibus. Si vero delegati dis
cordent delegatum est adeundus. Si arbi
tri nulla tenet h. d. Nota quatuor casus
speciales in quibus apparet causa matri
monialis et intellige cum summa pro sententia matrimonio
Nota in dubio standum est pro matrimonio
ut in c. licet ex quadam de testi. hic dicit
not. summo in c. Super eo de cognac. spiritualis
quod si una doctorum opinio pro matrimonio illa
est sequenda licet multi teneant contra matrimonium
quod placet h' dicit Abbas nisi illa esset com
munis secus non sic per summum et omnes opinio
nem si ... communi probabilibus racionibus mo
tiva ... per ... in c. Si de constitu.
Nota quod ubi fecerit summa contrie ab ordi
nariis tenet summa prior nisi causa sit
sentencia ... lis ut hic in l. Cum si et prius
esse duo ordinarii tangit hic doc. et
ponunt exemplum de iure civili in l. i ff. de
offi. proconsulis ubi duo consules regebant ci
vitatem Romanam et in comitibus regentibus
eundem comitatum pro indiviso et in duobus

porro

doctoribus eiusdem scolaris [illegible] habita et ne filius [illegible] secundum sedem. Hostiensis de summa cap° [illegible] non videtur de facili hoc posse contingere in duabus ecclesiis quia una civitas vel diocesis non debet habere duos episcopos in c. Quoniam de offi. ordina. Possent tamen esse ex dispensatione sedis apostolice ut vii q. i Non enim idem in ecclesia sita in limitibus duarum [illegible] [illegible] dicit in sua [illegible] quia [illegible] in duabus vicarie diocesis idem potest esse [illegible] eandem opinionem [illegible] [illegible] ordinariam utrumque [illegible] episcopi [illegible] ordinariam utrumque [illegible] li. vi° Nota tria [illegible] c. ii de offi. vicarii [illegible] quoque illi qui ferunt [illegible] sunt [illegible] et tunc [illegible] maiores sive sunt ordinarii sive delegati [illegible] sive arbitri. Fallit in c. Pastoralis de [illegible] fallit etiam in c. criminalis [illegible] et [illegible] sunt [illegible] partes et [illegible] tres casus et [illegible] illud quod dicitur de ordinario [illegible] sit actor et [illegible] reus [illegible] hoc non [illegible] tunc debet recurri ad superiorem [illegible] Iudices ff. c. [illegible] aliqui sunt [illegible] aliqui absentes et de hoc dicit ut in glo. [illegible] cum si ordinarius [illegible] cum delegato quo [illegible] iudicabit [illegible] vel de [illegible] tamen de duobus delegatis iudicabit ut patet in c. Per hoc de [illegible] li. vi° ubi ordinarius concurrit cum [illegible] qui est delegatus etc.

De appellationibus

Appellatio est [illegible] [illegible] a minore [illegible] vel [illegible] ad maiorem iudicem provocatio. Continuatur [illegible] visum est de his que fiunt in iudiciis et tamen de ipsis [illegible] restabat tractare de remediis quibus litigantes relevantur in iudiciis ideo [illegible] hic [illegible] Hostiensis vel [illegible] Io. An. [illegible] a sententia non appellata transit in rem iudicatam et hic [illegible] vidimus in c. Quod ad consultationem. Appellatio autem impedit effectum rei iudicate ideo de illa est videndum. Et quia appellatio [illegible] et relationes [illegible] in [illegible] iudicis suspendenda [illegible] multiplicandi [illegible] ponit hic omnia ista tria [illegible] de [illegible] in summa de [illegible] q. v. quia de [illegible] xxi q. [illegible] iudicare

Quarto quid sit appellatio dic [illegible] diffinitionibus [illegible] Bar. est [illegible] sententia [illegible] iudicis [illegible] et [illegible] ad superiorem iudicem [illegible] De voluntate [illegible] de minori iudice ad maiorem provocatio que suspendit [illegible] iudicis [illegible] sit eius effectus de suspensione et devolutione [illegible] est triplex quia [illegible] suspendit sententiam [illegible] iudicis in c. [illegible] suspendit [illegible] superiorem [illegible] c. [illegible] de [illegible] et [illegible] appellatione interposita a sententia [illegible] et in appellatione interposita a sententia nulla et est inventa forma [illegible] a sententia [illegible] appellationem a iure [illegible] substantia [illegible] appellationem est inventa de iure naturali que non potest tolli in c. [illegible] Dilecti [illegible] significaverunt de [illegible] [illegible] est de iure naturali non potest tolli per papam [illegible] ut in c. Pastoralis de [illegible]

Dilecti filii. [illegible] dividitur in duas partes [illegible] in [illegible] [illegible] quibus et [illegible] iudices [illegible] Collatio beneficii [illegible] et [illegible] appellationem [illegible] Collatio facta [illegible] non tenet [illegible] Collatio facta [illegible] beneficii facta post appellationem [illegible] et [illegible] causa interposita [illegible] sententia [illegible] nulla [illegible] sententia [illegible] est nulla si est lata post appellationem [illegible] interpositam [illegible] non [illegible] de sententia [illegible] et c. [illegible] contingat de officio [illegible] et [illegible] nullo [illegible] ut [illegible] et [illegible] in sententia [illegible] si [illegible] appellet et appellatio deserviat ut in c. [illegible] de sententia [illegible] li. vi° [illegible] sententia [illegible] lata infra tempus datum ad appellandum sit ipso iure nulla si [illegible] appellet [illegible] glo. c. [illegible] de sententia [illegible] li. vi° que dicit quod non [illegible] est [illegible] et [illegible] absolutio de quo [illegible] et [illegible] in c. [illegible] li. vi° [illegible] querimonia quod querimonia [illegible] contestationem et facit ad questionem [illegible] sub pena [illegible] non [illegible] [illegible] iudici [illegible] in pena de quo [illegible]

amplius non peti ff. rem ratam habiti. Nota
quod inferior episcopo videtur posse ordinare calicem
quod inter conferendo vel consecrando sicut quod habetur
in c. ut nostrum de offi. archid. et in c. i. et
ii. de consti. Nota etiam videtur posse ordinare auc
toritabiliter instituendo ut B. de offi. archi.
tamen satis quod inter nisi forte consuetudo prescripta
ut voluit paulus in [stain] c. i. de consti.
platorum licet hostiensis velit non valere consuetudinem
de quo dixi B. in c. Audiens de prescript. Nota
quod ad quorum spectat ordinare ecclesias tamen
in defectu supplet legatus. Item ad legatum
spectat negligentia plati devolvitur provisio collatio
quod non credit dominus petrus hic. sed ad papam
ad quem si fuerint devoluta cum legatus potest
conferre remittit ad non. c. i. de offi. lega. et
c. prius et c. deliberatione c. ti. li. vi. ubi
de potestate legatorum in conferendis beneficiis
tractatur. Tria facit primo refert appellationem

Ut reverteretur Secundo appellantem restringit
3o appellationem repellit. Item ad i. restringimus
2a i. ut tamen dicitur appellationem et hoc interdicit
appellatio generaliter restitutione causarum secularis respectu iudicium
non valet licet de Nota et temere metu vel adhuc
solet allegari quod temere appellans non est de
iure canonico pena constituta puniendus.
Nota ipsa ista abbate hic temere appellationem
restringit. dumtaxat de iure vero civili
secus in l. apostolis. C. c. ti. et li. ab
sententia. de quorum appellatione non recipitur
glo. tamen in c. ad romanam ii. q. vi. sentit
idem de iure canonico quod est de iure civili
li. et clarius Jo. An. per illud tamen hostiensis et
phelippum in c. ut debitus. Item c. primum tamen potest
tenet glo. in l. i. ff. a quibus appellare non
licet et l. ii. in l. eos. C. c. et spe. c. ti.
in § Nunc dicamus i. pedo. Nota quod non quod
qualibet querimonie canonicis in erit quod mortale
vel fallimus sit pena depositionis afficiendus
Nota iste abbas temere secundo quod prius appellat
non tamen fuit remotus ab abbatia. Nota
et propter non quod licet prelatus negligere potest
modicis rebus et causis contingentibus
removeri ut in c. pervenit de sy. et
c. qualiter et quando c. ii. de accu. Nota sufficit
tamen quelibet causa levius ut hic. Nota abbate

communicando tamen ordinario loci. Item
q. i. abbates et c. monachi et c. Ex parte cui
de religiosis domi. Nota tamen ratione subiciuntur
loca religiosa et persone religiose sicut
loca secularia et persone seculares de quo
dic in c. Dilectus de offi. ordina. et ii.
glo. xvi. q. vii. qui resistit quod dicit quod monachi
debent parere obedire abbati quam episcopo de
quo in c. Cum ecclesiarum de offi. ordi. Ex quo
cum valet ista appellatio. Et appellatio ad iudi
cem competentem. Item videtur quod non ad sit generaliter
dic tamen secundum ius civile valet quia inter
appellatio ad maiorem superiorem de iure canonico
non valet quia potest appellare ad papam
omisso medio in c. dilecti ad legatum
in c. i. de offi. legati li. vi. et ad pat
archam et ecclesiae potest quocumque appellare alter
natiua vel de quo in c. Si eo cui in glo.
de offi. delega. li. vi. ubi glo. dicit quod de
iure canonico non valet ratione multitudinis sed
de iure civili ut per l. Imperatores ubi sunt
inter appellatio ad superiorem primum.

Admonemus primo permittit cum mandati
2o mandatum ibi mandamus et hoc vult
a contentione non appellat. vel a contentione
ultima non appellat. nisi modo concedit
licet dicit Abbas corrigit monachos et ipsi a
sua correctione appellant ad sedem apostolicam
dubitant cum potest renunciare sedis apostolice
debeat de fine eorum appellationi quesivit
ergo quid agendum ut in textu. Nota ibi quilibet
subditorum iuncta superscriptione quod monachi
possunt dici subditi abbatis eorum idem potest
dici de secularibus respectu eorum suorum prelatorum
ut in c. Irrefragabili de offi. ordi. et
in c. Cum apostolus in § prohibemus de cens.
plebs prelati tamen dicunt eos tractare ut socios
quia non sunt domini nec dicunt ut domini do
minari vi. textus xc. v. dist. Esto subiectus
et per illud textus argumentum ibi. prima glo. contra
cautelam quorum qui subditos appellant filios
tamen eos debent appellare fratres vel socios
unde q. i. quid ait et x. q. iii. c. Cavendum. cum
autem subditi tamen scribunt prelato ut
non appellant tamen fratrem non debent tamen
honorare in superscriptione ut i. glo. dicit
Nota monachos posse compelli ad observantiam

religionis et constitucionibus ordinis sed tempore
in Cle. i. de privilegiis et quod hic tempore No
dicam ut observancia religionis et ordinis
Nota observancia religionis proprie consistit circa
id. quod in regula illius religionis continetur Ob-
servancia vero ordinis continet contenta in statutis
et constitucionibus ordinis post regulam factis
addit de illo ordine seu per superiorem ad hoc
potestatem habentem et facit tempore iste ad contrarium
Nudi religiosi possunt post professionem mediam
si durior et strictior vita de quorum
glo in regula quod omnibus h. vi° et primo c.
super eo de regulari et c. Quidam de confessione
super eo de regulari et c. Dudum de cohabitacione
singulatorum et est conclusio quod maior pars
per paucos contradicentibus reducatur ad pristi-
num statum et observanciam regularem Sed tamen
non pro observancia proprie cuius artitudine fuerit
prior mittet ad alia monasteria

Personas

dum in duabus partibus sunt
sed dicta iuxta ibi si autem Si appellans infra
duo dicta ibi si autem appellavit vel a se
termini a iudice a quo appellavit vel a se
ipso statutum appellacionem non prosequitur tunc
vel iudicio illius stare compellitur h. d. vel
per appellans sive appellacionem termini breui
ore tamen parum statutum eo autem nimis prolixo
statuente vel nullo per iudicem statuto
competentem infra quem si non satis facit
termino deserta est appellatio h. d. No quod ad
prefigendum terminum appellanti infraque de-
beat se putandum coram iudice appellacionis
et dicitur esse terminus competens et non prolixus
ita quod non cogatur uti duplamate ille
qui uti duplomate qui in uno die facit
viam duorum dierum ff. de verborum obligationibus continuus
animus consulunt hic Hostiensis quod potius co-
cedat longum quod breue Sed autem prius possit
sibi prefigere terminum ad prosequendum appellacionem
dic quod ut hic Sed modo statuat sibi terminum
minorem termino iuris si autem statuat sibi mi-
nus prolixum terminum iudex potest illud modera-
ri et restringere ut hic No effectum deserci-
onis appellacionis per lapsum termini statuti
ab appellante et moderati a iudice vel eciam
si non moderatum sed congruus terminus fuit assig-
natus quia compellitur stare iudicio iudicis
a quo appellavit si ab interlocutoria vel con-
demnacione appellavit vel si a sententia diffinitiva
appellavit cogitur parere sentencie Hic loquitur
in iure si autem dicitur proxime loquitur de appellacione
ab interlocutoria Item in primo termino sunt
moderatus per iudicem in versu Sed autem
non fuit moderatum Item in primo fuit terminus
statutus ad se putandum Sed in versu Si autem videtur
statutum terminum ad prosequendum de quo dicitur
in c. ti. et c. proximo et per ista potest solui
appellacionem que fieri potest quod hic sit superfluitas
No non cauillando terminum quod
sic deseritur appellatio per lapsum termini iuris
ut in Cle. Si appellacionem in c. et per c.
proximo ita et per lapsum termini hominis Nota
proximo ita et per lapsum termini hominis Nota
terminus hominis succedit loco termini iuris
Dicimus an iudex ad quem potest aduenientem
termino dato a iudice a quo concludit quod
termini ad prius actorum et tunc potest in
si committit periculum actorum et tunc potest in
c. ablato in c. aut non et tunc non potest Item
quando deserta est appellatio et per appellatum
coram iudice dico quod potest si fuit impeditus et potest prosequi
dic quod potest si fuit impeditus et potest prosequi
appellacionem aut non fuit impeditus et tunc
distingue aut appellatus appellatum resistit
et non potest aut non resistit et potest prosequi

Cum sit romana

dum in tribus
in prima ponit terminum appellacionem prosequendi
in secunda ponit penam non prosequentis in
tercia prosequitur Sed in decime de latum appellet
tercia ibi infra quod Secunda ibi poterit et hoc
intendit Appellans ad prosequendam appellacionem
habet annum et quod ex causa biennium nisi iudex non
det et si infra illud tempus non prosequitur
rata manet sentencia prima vel redit ad prima
iudicia Si autem tamen appellat quod primo qui
de crimine impetitur appellare potest nisi crimine
sit notorium h. d. Et non procedit tempus quod
hic loquitur de simplici appellacione sed ad diffi-
nitiva apud tempus ad diffinitivam in versu Si
autem et 3° de appellacione ad huius contestacionem
in d. et vo. No primo quod appellanti post sentenciam
vel ante prefigitur a iure annus quod infra
quem ad prosequendam et finiendam appellacionem
potest idem dic si appelletur quod iudicium ut
in Cle. sic in c. No quod ad hoc quod appellati
det biennium oportet duo concurrere primo quod
causa vitaria non potuit appellacionem prosequi
et finire infra annum Secundo quod illa causa sit

deserit

evidens non quo statuit sive asserenti sed oportet
quod probetur aut quod sit notoria Nota tamen
hic satis expressum maiorem intellectum glosa
quod sicut deseritur appellatio per lapsum temporis
iuris ita per lapsum temporis hominis statu
quod si iudex vel appellanti ad diffinitivam statuit
terminum unius mensis ad prosequendum appellationem
lapso mense appellatore non prosequente va
ta manet sententia ut expectata lapsus
totius anni quia terminus a iudice praefixus
succedit loco temporis iure et ideo quo ad
desertionem operatur eundem effectum quod de
iure ... in c. consuetudine et dixi in
c. sancimus in c. praedicti in ultimo nota. Nota quod appellatio
extra iudicialis non habet esse appellatio sed
contra iudicialis non ... ad eum dicit non
est quaedam provocatio ad eum et dispensatio
... hic tamen praestatur et dispensatio
nobis facientibus mentionem de appellatione
Nota in odiosis non venit nomine appellationis
Nota in odiosis non venit ... ubi
appellatio extraiudicialis sicut in favorabilibus
appellatio ... largo modo potest dici appellatio
liberius est et in c. bone fa. re. ... de
ut hic et in c. ... Nota in ... est ea Nota quod
in causa criminali potest quis appellare quomodo
pendente termino appellationis ut ... de
non debet mandari sententia executioni vel si
imminet pena ultimi supplicii de quo
per Bar. qui ultimo ff. de penis l.
aliud est de ... et est aliud
speciale quia in ... condempnato per
... appellare ut in l. non tamen ff. de
... appellationibus et not. ij q. vj in summa
appellationibus et not.
Nota hic tamen expresse quod in facto notorio
potest fieri sententia absente non citato si
... est absenti nulla defensionis competit
ut sed ... Item alias ... et
quod notorietas excludit a facultate appellandi
... ut dixi in c. ... penali in
... Nota quod dubitatur utrum ...
c. porro in c. Nota quod dubitatur utrum at
... manifestus possit appellari glossa
in ... et ... in ... suffra
gia in ... ff. de acquirenda
hereditate ... et dominus ... de no
... dicit illas glosas singulares et
... quod nullus ponderant illas ...
... volunt ... per ...

in c. felicis de penis libro vj in x a colum.
et forte istud verius quam illud quod habetur
in l. constitutiones in v. ... ff.
c. et in l. si quis filio in ... at ...
ff. de in iusto testa. in ... incerta
... tamen in l. ... in v. ... pactionis
et in v. pactiones ... ad legem iuliam
... v qui si ... de militibus

Appellatio vetant scelus ... pacta
Contemptus res minima ... facta
Arbitrium res quae ... si ... acta
... atque non maior ... officium ...

Ad hec si in una

causa ponit sexto ... resultat questio ... quo ibi ...
pro et hoc ibi dicit Coram iudice a quo
in una causa appellari possum in alia ...
nisi cum ut suspectum recusem hic dicit Nota
quod appellatio suspendit iurisdictionem iudicis in
ea causa ... in qua est appellato
non ... quo ad alia causam separatum ...
non ... in quo iudicis ... quo
ad quod est suspensa ... persone
quo ad quod remanet in suo esse
et est ... decidendi ... quoniam
est ... appellationis quod ...
non ... aliarum ...
... suspendi ... iudicis in
aliis causis Nota ... que posse appella
ad respondendum ... iudi
... causis ... appellat
litigant hic coram iudice ad quem et
... accusari vel convenire coram
iudice a quo Nota quod ... recusare
iudicem in ... in una causa appellat
... ut in glosa dicit ... ...
... quod sola pendentia appellationis
non facit iudicem recusari ut suspectum
... esse quod ... et
... voluntate ... appellatio ...
... appellationem forte ...
et ad hoc ... sic effugerem
et impedire ... iudicis et
... quod sicut in recusatione ...
... iudicis ... ad arbitrum ita ... si
recuso eum a quo appellari debet ... ad arbi
... coram quibus arbitris non erit in parte
... pendentia appellationis ... debeo

probare veritate conuenimus de quo hic
per eum No. quod si fuit licet i maiori si fuit
ordinarius quod dispositio istius c. li. vendicat
sibi locum vel in delegato ponit exemplum vac
varie et diuerse fuint commisse delegato fuit
post vna incepta et ab ea appellatum certe
ea pendente potest conueniri i alijs causis
coram eodem delegato glo opponit de l. vna
et apud eum a quo appellatum ubi dicit quod licet
appellaui in vna causa nihilominus in alia
non possum eum recusare glo soluit tertio
tertio dicit quod lex loquitur de iure ciuili
in ordinario quem recusari non potest sed adiuncto
ei alio potest hic in delegato sed non est verum
quod fuit c. Ex 2o dicit Innocentius quod non solum
propter pendentiam appellationis recusari potest
alia instantia tamen iste [illegible] bonus intellectus
Vel dic olim iudex semper simpliciter poterat
recusari hodie non sine cause expressione
in c. Ut debitum de appellatione ubi Host.
aliter soluit quod lex illa habet locum appellatione
finita et istud c. habet locum pendente appellatione
ex quo hic iudex admisit appellationem ergo
eum posse recusare secus si non recepit et
ita loquitur lex contra Idem dicit Jo. Andree
qui per omnes tenet ut dixi supra in 3o
notabili Unde appellationi a iudice et
desertam est appello an i alijs causis possit
iudicem recusare dic quod sic quia malum animum
iudicis Cum recusatio procedit quem malum
animum ~~non tollit~~ simplex desertio

Si duobus

Ista decretalis est facilis et multum allegabilis duo sunt partes 2a
ibi Denique Superior ad
quem dicta [illegible] ibi Denique Superior ad
quem tunc adversarius appellat si ignoravit
te super eadem causa ad sedem apostolicam appellasse
te volente comparere opponere potest hic primo
Simili iudice qui non est de temporali proximo
certo non appellatur ad papam h. d. usque ad
finem Vel et clarius summa precipiendi Si
a iudice inferiori aliquis appellat ad papam
alius ad inferiorem te appellat ad papam
comparere ad citationem iudicis inferioris sol
tum allegaturus suam appellationem alias valebit
processus contra eum nisi sciuerit appellationem
interiectam ad papam h. d. No. quod ab eadem causa
inter ambas partes appellari quod interim si utraque
pars sentit se grauatam Concordat c.
Pastoralis et c. Sciscitati de testibus et c.
Romana et c. Reinaldum de testamentis et c.

de exceptionibus Insinuauit Excepto Cum non liceat
casum l. Honorem c. Cum procuratio non
est nostre No. quod si ab eadem causa diuersi
ad diuersos appellant appello ad maiorem
iudicem interposita elidit appellationem interpositam
ad minorem iudicem coram minori dicta est quod
reperitur vel aliter notatum sit iudici et hic
indubie si iudex maior sit papa ut
hic quod quid sit si appellatum ad alium superiorem
citra papam Host. sentit hic idem exemplum
ponit in legato et allegat c. i de officio
legati Idem Spe. c. ti § Sunt tractemus
vo. quando Idem dicit Abbas
hic qui dicit istud locum procedere in quolibet
superiore ad quem potest obmisso medio appellari
Oportet enim quod appello interposita ad maiorem
iure praeualeat ei que fuit interposita ad
minorem ff de re iudi. No. quod si iudex
scit se superiorem non habere in certo casu
vel scit se non debere procedere quoniam est
causa de facili elidibilem non valet processus
tamen de facili clidibilem non valet processus
contra absentem etiam si sit contumacie punitur
contra absente c. Cum dilecti non li. bi quod nota Innocentius in
tamen de dilatione et quod nota in l. ij ff. si
c. ij de dilatione et quod nota in l. ij ff. si
quis in ius vocatus non ierit Secus autem
si iudex ignorauit quod tunc valet processus
contumaciam punitur contumacia ut in l. i ff.
si quis i ius de no alterpaint et l. si
quis ab alienatione ff de iudi. No. in verbo
Denique quod conuentus coram iudice seculari
non potest i instancia illa desistere prouocare appella-
tionem ad papam et ad hoc facit cotidie
allegari hinc sentit glo in c. Cum P. de
quod ab imperatore non appellatur ad papam sed
Host. in c. Cum Johannes de fide instrumentorum
dicit quod deficiente superiore semper potest appellari
ad papam Idem vi. sentire Innocentius in c. licet
ex suscepto de foro competente ubi dicit quod ubi
non reperitur superior de iure vel de facto papa
potest adiri et pro hoc facit illa communis opinio
Canonistarum que habet quod post papam sit pleno
temporalium saltim habitu de quo plene
nota supra de iudi. in c. Nouit Idem de
ficiente superiore vide quod possit illud habitu
deduci ad actum interim si potest sic expectat
illam in causis multum arduis et super
vero non deficiente ut in c. per venerabilem
de homicidio li. vi. No. arte expressum
contra Hostiensem quod laici subiecti ecclesie
iurisdictioni temporali in his in quibus desinit pat

leges et canones non sunt iudicandi
secundum leges sed secundum canones. Nota hic
loquitur de appellatione interposita ad ipsam
curiam romanam quia ad mittunt canones et
non leges ut in l. penultima C. quorum
appellationes non recipiuntur. Et tamen hic dicitur quod talis appellatio
valet inter laicos qui sunt subiecti
temporali iurisdictioni ecclesie remittit scilicet ad
no. in c. cum sit generale de foro competenti et in c. licet
maiori in § debet, eodem libro vi°.

Exiuagone. Ista decretalis post
reddi nihil precium famosa glossatoribus maxime
ad quod saepe venit ponit primo dictum
cum rationem inseruit in dictis et ponit
biennium appellanti quo post appellationem per
sequi non potuit. Nota et intelligitur
benignum intellectum tempus breue non
indicat appellanti quo minus quam tota littera
audiatur saltem per beneficium restitutionis
in integrum. Hoc dicit: Nota quod tempore secundum aliquos
quod tempus anni vel biennii erat aliquo
late. Nota sed certe hoc non colligitur
ex isto textu. Primo ponitur oppositum. Nota
quod a biennio non refertur ad biennium sed
ad appellationem interpositam et licet olim
in hoc fuerunt diversae opiniones distincte
tamen hodie tamen clare sed quod adhuc inter
ponere appellationem currit hoc tempus non
aliquo. Nota ut in ille. si c. ti. Nota 2°
quod per impotentiam quod est verum gratia ut
in c. b. de restitutione quod qualitercumque
fuit impotentia prius tamen instat causam
habendi secundum annum et ut prius
non fiat ipsi appellanti saltem in effectu
in secundo anno. Nota in ille volumine
2m quo et verorum intellectum per ille
volumine inducit dispositionem nouam non
est ut prius declaratum ad hoc vi
dendas glossas valde notabiles. Una est in ille
in vi° volumine de offi. iudic. et alia
de offi. vicarii in glo. fi. de offi. ordina
c. ultimo, et alia in ille in decretali
minime. Hoc infert duas conclusiones quod
post lapsum secundi anni debet audiri appel-
lans per beneficium restitutionis in integrum
et non ipso iure. Alias ista non fuisset
scilicet ubi volumine sed ubi declaratio
quod tamen non. Nota prosecutione istius
impedimento in primo anno secundum
quod debeat dici quod aut est ipse
dictum est ipso et si tunc est impeditus
instat habebit secundum annum ut hic et
in c. cum sit Romana sed c. ut primo
si est pauper aut ex facto iudicis tunc
2m eundem primo non currit secundus annus
vel ipso iure dicitur secundum annum. Barbatia
quaerit quid si quod habebit 2m vigore resti-
tutionis. Tamen ubi impeditus est facto ut supra
non currit tempus ut quia est commissum ut in
Clementina quaedam de appella. Nota quod
idem sit in termino biennii quod in termino
anni ut si duplicatur hic impedito termino
anni ita duplicatur impedito termino biennii.
Nota quod iudex dicitur velo quod appellationem
prosequatur in forma inuestigationem. Nota quod nunc
quia minus agitur ad legem quod cum nostro
legis primo tenet id in termino biennii
quod iste surrogatur in termino prosecutionis utrumque c.
quae ista sunt simile ut lite pendente et istud
declarat cum similis. Nota quomodo qualiter probatur
quando omnes tenet. Nota sed tunc tenent
istud expressum in § nunc tenent
in prima ti. de appella. dicit quod probatur praesumitur
quod dicitur non de iure cum est appellatum ad
iudicem valde remotum quod tunc tunc desi
aliter cum secundum duos testes. Secundus si est
appellatum ad propinquum tunc non presumitur
sed probationem requiritur per duos. Doctores
sed communiter dicunt quod in lege stat iuramento appellantis
quod lapsus anni ipso iure fundat intentionem
quod non debet tolli nisi per
appellantem quae probationem. Arguitur c. i de dolo li. vi°
litteram probationem dicitur ut in c. ecclesiis de
et de isto dicitur ut in c. ecclesiis de
restitutione in integrum. Et anno lapso secundum Barbatiam
nullo lapso anno appellationis ipso iure ab
scilicet post citationem potest fieri compromissum et proximo
si constat de impedimento remouebit ex nunc
et primo de appellatione quod debet citari omnis
ad proximum est quod habeat aliquam defensionem
in c. ordinarii de offi. ordi. li. vi et in l.
leg. de probationibus li. vi.

Bi reus antequam cita-
tur per delegatum vero

Deminimus
ipsam ariperit declinare po-
tuerit eius iudicium dummodo id in fraudem non
fecit. Hoc dicit: cum c. suggestum in c. de ex
Si reus post citationem vel notitiam litterarum
iuit ad curiam delegatum in cuius praecedat
alias non. Hoc dicit. Et sunt due partes quae
per se patent. 2a ibi quod ibi. Nota quod itinere
arrepto non suspendit iurisdictio iudicis quibus

nota adhuc interposita
appellatione currit tempus

viii nisi fuerit cum

89

vero nisi fiat cum citacione vel cum no
tacione litem vel gravamine illato de quo
plene in c. ut debitus in c. No. quod licet appel
lacione remota non tollit suspensionem quod
fit per itineris arreptionem et hoc respectu de
not hic sicud contingenciam non preiudicii
sterium de eius virtute hec in c. pastoralis
§ c. No. secundum Abbas antiquum quod ordinarius propter
citacionem suum subditum vbicumque dicit tamen quod alias
fuit ibi per curiales responsum quod in curia
romana hoc fieri non potuit de quo Jo. An.
remittit ad notata per se in c. Romana in
§ contrahentes de foro competenti li. vi. et
per Bar. l. i. ff. de requirendis reis et in c.
vagancium de rescriptis In ver. prodicto
et per Bal. et Angelum l. fi. ff. de iurisdictione omnium
iudicum et in auten. cum si vero causis C. de
adulteriis

Super eo

Duo sunt dicta primum ubi
Si cum succedit actor in
quo appellatus est et cum super
principali causa sit in illo actore expediri non potest
hoc dicit racione predicta et hic super quo committitur non fuerit
appellatum quod vel secundum lecturam secundum tamen veterem
intellectum potest sit secundum No. obstante appel
lacione compresta tamen interposita per iudicem ad
ulteriora procedere hoc dicit Casus per potest esse
clarum In secundo parte que fuit pro ferre p[illegible]
licet contestatam post opponit aliquam excepcionem
fle suggestionis vel per iudicem [illegible] pro
cedere ad finem et videt quod No. appella
cionem suspendit iurisdictionem iudicis a quo respectu
articuli super quo est specifice appellatum non
ad respectum principalis cause nisi articulus
alle censetur generis talis quod super illo expe
diri non potest de quo in glo. penultima
No. quod ubi quis opponit excepcionem tempore
non congruo et propter hoc non appellatur propterea
admittitur non obstante tali opposicione potest
procedere ad finem secundum primum intellectum vel secundum
aliud dicit quod non sufficit allegare excepcionem
nisi probetur de quo in glo. fi. No. quod appellatur
super generis designetur utrum super illo sive
super generis possit procedi 2o facit quod si est appella
cio possit procedi in causa
[illegible] in ca. [illegible] possit procedi in causa
reconvencionis de quo in [illegible] in ti. de reconv.
in § penultimo in ver. finali No. quod que
tio et reconventio sunt due cause et sepe separate
quare una potest sine alia expediri quod
valde nota secundum dominum Abbas hic secundum que limi
tat lege Si quis provocacione C. e. ubi dicit quod

appellatio interposita super iniuria illata puta
super tortura suspendit iurisdictionem iudicis in
tota causa et eam devolvit ad superiorem

De appellacionibus

Propter brevitatem
non sumatur potest tamen sic sumari Et licet primi
noribus seu levibus causis appellari potest Sole
Si tamen esse mutuo galiue licet contra appella
Cum de sancto Laurencio Casus questum fuit
an a modica causa et pena potest appellari
et videtur quod sic No. quod appellacio non est fun
data super quantitate gravaminis sed super in
iusticia sive et iniquitate iudicis Concordat lege precipimus ff. ti. C. Ideo potest appellari
etiam a minimis causis sic et in maioribus
et licet secundum vera racio ad decidendum in isto
textu quam sensit Hostiensis in secunda parte sum
[illegible] Et hic et per textum No. quod quis etiam cona
tur de minimis et hec racio que est
in maioribus militat etiam in minimis
ut videri ad c. et si questiones de
Symonia ubi de minimo non curatur Et
in ordinariis reglanter non curatur
de minimis idem non datur in eis in integrum
restitucio ut l. scio ff. de in integrum
restitucionem secus in ordinariis ut hic et secundum
ultimam c. ultimo Jo. Laure dicit et textus
quod etiam per galina potest appellari quod nota et
etiam facit iusti de rerum divisione in § cum
pro facit iusti de re causa minima dic
naris sive ut dicitur causa minima dic
quod est in arbitrio iudicis qui inter alia
debet considerare [illegible] loci et
persone ut est glo. non lis in c. fi. de re iudi
cata ut est glo. 2o qualitatem persone ut est glo.
li. vi. 2o qualitatem [illegible] Sed si suscepit in § [illegible]
no lib. in l. sed si suscepit in § [illegible]
nis ff. de iudiciis que facit mencionem de
Comitissa mathilda que dedit aliquantulum
tre dono ecclesie que tamen ad papam mihi
[illegible] et tamen cum modica respectu
potest videbatur et tamen de ista Comitissa [illegible] de [illegible]
pig et de ista Comitissa [illegible] de ces
in c. pervenit in glo. i. et i. per doc.
Glo. ponit in principio quatuor modos quibus
causa dicitur minima et postea ponit racionem quare
in causis minimis potest appellari Jn primi
minis causis potest esse excommunicaci vi c
[illegible] in glo. fi. secundum [illegible] vi de

Super eo

Tria sunt dicta primum in
causa secundum in Si cum et quod non solet fi
minor vel potest sic sumari Secundum canones
appellatur etiam cum secundum leges non nisi in
quibusdam casibus hoc dicit Jo. appellacio et [illegible]
sacio [illegible] in hoc quia sic in appellacione

requirit ea ratio legis ita in verificatione hoc. 2o Tempus assignatum iudici ad causam decidendam incipit currere a tempore puta tamquam rescripti q. d. Nota quod tempus in duabus relatis [illegible] de iure canonico et causa de iure civili. Summa est quod tempus pot appellacionis de iure canonico quod intra causa [illegible] subsistente in c. ut debitus vz ante litem contestatam post litem contestatam l. tempore sentencie et post ipsius promulgacionem. Adde scilicet quantum tempus scilicet contra iudicium ut in c. Cum sit et c. vel palia verba colligendo incidenter c. Potest sit pone regulam quod ubicumque sentit se quis in iudicio gravari pot appellacionis de iure canonico contra sentenciam iudicam pot causam sed ne causa sufficiat verisimiliter gravat ut in c. Bone. Secunda regula de iure civili quod ante sentencie tempore non admittitur appellacio quantumcumque subsit causa gravaminis nisi in quibusdam casibus et qui sunt isti casus dic breviter quod ubicumque gravamen illatum non pot reparari per appellacionem a diffinitiva pot de iure civili appellacio puta si iudex decreverit aliquem esse torquendum sic enim gravamen torture tolli non pot in sentencia ut dicit Bar. de tolli non pot ut not. Bar. in l. ii ff. de fine tuendo ut not. Bar. in l. ii ff. de recipiendi. Idem dic ubi per appella recipiendi non reparatur diffinitiva et gravamen non reparatur si quis pronunciat se non esse iudicem si quis interlocutoria pot appellari de iure civili quia non reparatur alia sentencia. Nota si non posset appellacio sentencia esset irrevocabile ut est glo. notabilis in auctentica Habita C. ne filius pro patre. Nota in verbo dicit quod in tempore prefixo iudici ad causam decidendam non computatur tempore date rescripti quo ad tempus considerat quo ad virum apprehensionem rescripti i. ad considerandum quando apprehendet rescriptum rescripti vel intra c. Causam que de rescriptis rescripta et intra c. quo ad tempus prefixum iudici in speciali quo tempus putaverunt causa duarum dierum cum tempus ad ea currit quod iudici sit tempus tantum rescriptum sed per partes non posset iuris non currere ut in c. Pastoralis de rescriptis predicta intra quando tempore diffi-

tiva per unum dierum septimanarum vel mensium vel annorum puta si diceret princeps causas audias et decidas infra duos menses vel duos annos vel per dies vel quod simile. Secus si limitaretur tempus ad certum diem puta infra festum ascensionis vel usque ad tale tempus tunc certum est tempore [illegible] currere post datam et semper labi sed Io. an. et placet quibus doctoribus ut de doc. 2 per hoc consulunt doctores ut de putacione rescripti fiat superius ut sic appareat apparent quanto tempore durat iurisdictio iudicis. Item quod putavis sit tantum ne iudicis. Item quod putatus sit tantus ne rescriptum tale putet quod iudex est impeditus per absenciam vel publice vel alia de causa pot absenciam vel puplice vel alia duo pot absenciam rei publice vel alia instantiam causam ne tempore inutiliter labatur. Decrevit cum appello et recusacio in omnibus conveniunt dic quod non nisi in uno sed in aliis non comparant quia ab excepcione non appellatur sed hic pot recusari ut in c. recepisse nota in fi. in c. glo. in verbo recepisse. Decrevit cum dies putacionis rescripti computentur in termino Host. et Innoc. omnes dicunt in termino. Guil. Nazo quod dies non computatur in termino et Io. an. tenet contrarium per tempus istum pot videri et Io. an. tenet quod de not. extremitate temporis ut est casus sed de c. personas et pluribus aliis dictum fuit. Et c. Personas et pluribus aliis distinctionibus ut hic per doctores.

Pervenit ad nos. Cominus dicit(?) sedem ibi fraternitatis committens super iniuria clericum vel super adulterio appellacione pot nisi sit notorius h. d. ad sequentia c. Nota quod cum principio incerto fine quia incidit in excommunicationem apprehensione clerici non absolvitur nisi a papa quamvis leso in persona contingerit sine vulneratione et hoc est not. ad limitacionem verborum que dicunt in c. preterea in de sentencia excommunicationis ubi sed que locum habet quod si iniuria fuit levis absolvit episcopus quia ad dicit levis vel atrox dic ut institutiones de iniuriis in § atrox. Nota quod percuciens clericum ipso facto incidit in excommunicationem maiorem. Nota non solum est vitandum pro criminoso participatore ut in c. communione participacione suspensos [illegible] evitari licet aliis fidelibus iuxta c. Excommunicatus evitari licet alias vel senserit gravamen et minus hic per vel que in § Evidenter ubi bona glo. in verbo ab ingressu. Nota bonum remedium compescendi laicos et inducendi eos ad satis-

facionem p[ro] iniuria p[er]sonali illata clerico
ut iudex s[e]cularis ad quem clerici lesi
denunciet illud malefactorem o[mn]i[n]o et
co[m]pellat per plura ad illud emendand[um] dicit
eciam hic d[omi]n[u]s abbas q[uod] optima erit cau-
tela q[uod] iudex p[er] denunciacionem o[mn]i[n]o
moneret om[ne]s qui scien[ter] communicant cum
absolucionem sub tenore maioris excommunicatio-
nis evitabit[ur] ab omnib[us] ubi hodie
quia non evitat[ur] q[uia] [con]tractus communica-
tes i[n] crimen nisi minore (et q[uod] possit
talis d[omi]na [illegible] vi. [Et] no[ta] in c. Sta-
tutum de s[ente]n[tia] exco[mmunicationis] li. vi[t]o.

Consuluit nobis

p[rim]o ponit[ur] consul-
tacio s[ecun]do responsio 3o iudicium in duob[us]
instrumento 2a ibi Consultacioni 3a
ibi s[ed] cum nullus et h[ec] intendit notorie
delinquens non audit[ur] appellans s[ed] licet
fuit sumatur s[upra] e[odem] t[itulo] [illegible] No[ta] a[rgumen]to q[uod]
[illegible] q[uod] lic[et] iudex s[e]cularis p[ossi]t p[ro]cede[re] contra
[illegible] adulteria [com]mittentes lic[et] non agi-
tur ad separacionem thori s[ed] ad vindictam
[illegible] h[ec] q[uia] adulterii dicunt[ur] sacrilegi ut
in c. [illegible] de adult[eriis] [illegible] matrimo-
nium [est] magnum sacramentum in ecclesia dei
et de [illegible] debitum et h[ec] sensit
[illegible] de foro co[m]pete[nte] li. vi[t]o ubi
[illegible] q[uod] adulterium est de foro ecclesiastico
[illegible] agit[ur] ad separacionem thori
No[ta] q[uod] non est de facili p[ro]cedendum sup[er]
aliquo tamq[uam] notorio quia multa
dicunt[ur] notoria que non sunt et ad
hoc allegat[ur] [illegible] [illegible]
infert d[omi]n[u]s abbas ad unum no[ta]b[i]le dictum
q[uod] si dicit testis simpl[icite]r factum esse noto-
rium et alias causam non reddit testis non
[illegible] a iudice non p[ro]bat quia non
interrogatus [illegible] no-
torium de facili non [com]p[re]hendit [illegible]
[illegible] iudicio bonum intellectus ad co-
[illegible] periti [illegible] et [illegible] factum
q[uod] testis [illegible] alibi dicit glo[sa] No[ta]
[illegible] notorium [illegible]
de notorio loquitur z quod sit notorium
[illegible] [illegible] manifesta
[illegible] vide [illegible] in c.
[illegible] de testi[bus] et [illegible] in tractatu de testi-
[illegible] ubi dicit non valet dictum testis qui de-
ponit sup[er] eo q[uod] p[ro]p[ri]is [illegible]
[illegible] si non reddit causam sui dicti
lic[et] de ea non fuit interrogatus [illegible]
[illegible] q[uod] not[andum] [illegible] in teste deponente
sup[er] fama in l. de minore in § [illegible]
[illegible] ff de questionib[us] No[ta] q[uod] [illegible]
quod notorie non possit aliquo modo

evitare [illegible] pena sibi imposita p[ro]fito
[illegible] illud non [com]miserit 2o nega-
[illegible] sibi non [con]sistit sat q[uod] not[orium] in c. i de
offi[cio] dele[gati] li. vi[t]o et in c. vestra li. de censi-
bus [illegible] in c. [illegible] de v[er]bo sig[nificatione] [illegible]
[illegible] q[uod] non est notorium quia illud
[illegible] negari et [illegible] causis p[otes]t evitari pena

Suggestum

Continuatio [illegible] 2a ibi
[illegible] et est summatur in c. [illegible]
s[upra] e[odem] No[ta] q[uod] [illegible] appellacionem [illegible]
iudicium non tene[tur] [illegible] nec vel mitte-
[illegible] ad iudicem [illegible] limita ut
dictum fuit in c. [illegible] s[upra] e[odem] nisi in ca-
sibus in quib[us] sit [illegible] ut in c.
i de elec[tione] li. vi[t]o et in c. [illegible] li. vi[t]o
No[ta] quare appellacio fuit inventa fuit enim
principalis causa ut gravame[n] inflictum
reparet et non ad [illegible] iusticia
aliorum debemus [illegible] [illegible]
[illegible] z [illegible] illud [illegible] ubi [illegible]
[illegible] in c. i [illegible] ubi [illegible] q[uod] ad [illegible]
[illegible] iniquitate iudicis et imperitiam
corrigendam fuit appellacio introducta
ad [illegible] ut [illegible] in p[rincipi]o [illegible]
[illegible] possit relevari in [illegible]
[illegible] in appellacione locum illud dictum [illegible]
[illegible] [illegible] non apponitur appe-
[illegible] ut in l. [illegible] de [illegible] appellacio-
num et c. cum Johannes de fide instrumentorum et [illegible]
[illegible] iniquitate iudicis et eius imperitia
p[otes]t appellari [illegible] ut in [illegible]
[illegible] allegat[ur] et ad intellectum [illegible]
[illegible] c. [illegible] s[upra] e[odem] et hic [illegible] No[ta]
q[uod] auditores [illegible] in p[ro]cedendo ordina-
[illegible] in [illegible] delegatum

Ad presenciam

dividit[ur] in tres
partes primo ponit[ur] [illegible] auditore
2o actum [illegible] 3o [illegible] 2a
ibi qui 3a ibi [illegible] mandamus Re-
[illegible] pendente [illegible] appellacionem
[illegible] ad [illegible] et si apparet
eum [illegible] appellasse non [illegible]
[illegible] celebrarunt d[omi]na [illegible] No[ta] q[uod]
[illegible] appellacionem non [illegible] adim-
[illegible] quia [illegible] est nulla
de [illegible] ab aliis
sit vitandus [illegible] non [illegible]
[illegible] ad hoc [illegible]
[illegible] in c. [illegible] de [illegible]
[illegible] dicit q[uod] [illegible] ab aliis vitari

Ro. tex. in c. Solet ad fi. et ti. li. vi. ra
qui dt illud viij solu in Iudicialibus
3o pondera tex. cu glo in l. l. e ti
et li. qui vide. velle q illud habeat
locu solu qn est appllo defsta No.
arti. q iudex delegatus pt facere quo
absolui ad cautelam de hoc ti. est du
bium de quo p. glo in c. Solet
de sna excois li vi. et ad hoc tex.
videt. inducendo contra q auditores dati
in curia hnt Iurisdicc. ordinaria q ti.
ab omnibus no admittit. th vi glo et
doctores in cle. Auditor de rescript. s
dno Alba plac. ptr dictu q delegatus
possit ex lege illud no pt sibi specifice
e mctu est ti. q concessis negocia
principali phor boni tex. in c. prudē
ciā in § fi. de offi. dele. et in simili
facit tex. in c. in causis meta glo de
elec. ubi dicit ad eligend. pt postulacī

Cum teneamur

Comes disco
rdia et prudencie Si appllans tenet
in possione rei qua fuit appllatum Iu
dex a quo pt sibi illa possionem refor
mare appllare in suo statu p manente
h dt. c. gnaliter intelletu No. q Iudex
a quo sup. atemptatis ꝯ appllacionem pt
cognosce via ordinaria ubi talia expediri
debent via ordinaria ubi talia expediri
ptt absq cognicone articli appllacionis
Seqt. licet q appllā suspēdit Iurisdiccō
Iudicis solu r. Iuris sup quo pendet
Iudic. Iuris r. Iuris sepati circa sup eadem
appllo no r. Iuris sepati circa sup eadem
re / addite casum quia hic pt ut
legi q hic pt dicta ress. / q. in prin
Iudicio tractabat de proprietate in isto de
Iudicio tractabat de spectare cu ppetate
possne que vel hz quod ad ppetate
l. ma in § vel q. ff de acquir.
in No q licz Iudex a quo no pos
possione per via atemptati revocare gesta
sit per viam atemptati revocare gesta
appllatoe pendente quia hoc spectat
ad Iudicem ad quem ut in c. non so
lum de appllā li vi. / ti. vi. q hoc possit
via ordinaria ut si petat q est
valde nota ut alibi forte habet
No. hic nota p dnm Anthoi q omnia
tendencia in favorem eciam appllacionis
pnt expediri p Iudicem a quo quia
quo ad illa no videt suspensa Iurisd.
sua dicendo possunt expediri sine ꝯ
appllacionem ad q facit q licet in c. ij in
glo in de matrimonio contracto ꝯ

Iudicet ciciē ubi Iudex a quo precipit ptibus
ne durante appllone sup matrimo de
novo contrahant matrimonium Glo. ij oppo
de c. Inter debitus Glo. facte contra dixit
q c. loqt. de ordinario no de legato
Io. dt q Iudex a quo potuit revo
care possionem qua oppos alique
innovavit qui per innovacionem vide
renunciare appllacionem in c. an sit ꝯ c.
Bz no sz bonum intelletus quod oppos
no innovavit sz ibatus fuit in possione
vel 3a dicit q ro Iudex pt ago
quia oppos fuit spoliatus no dz
appllato sz actio sz hoc sz dim
Ro. dic q appllans no precipit reformare
possionem sz filius appllantis vel alius
amicus possidens rem noie appllātis
ꝯ appllans no renunciat appllacioni Sed
Io. dic q hic vel petebat coram or
dinario a quo fuit appllatum sz coram
archiepiscopo Cantuarie qui appllatā habent parentes
ut eos appllantes ad ppam pt defend.
iste multum plac Host. sz ess multum
contrariam adtecptu ut tunc aliquid ubi
letutus afferret c. / vj. Ioa. dic q pendente
appllacionem expatur q Iudex a quo pt
reformare possionem sz hoc no pt fieri
pt c. No. Solet c. ti. li. vj. vel vij.
d. q pt notorietate facti expedit po
tuit face Iudex a quo p c. Proposuit
fuit go vij. littere tenere contrariis glo
sio ti. doc. est q si oppos turbetur
pendente appllacione pt reformari possio
p Iudicem a quo sive sit ordinarius sive
delegatus

Consuluit

No. decisa consultatio ro
mensis ꝯa e consulta
cōni hec que hz duo membra ꝯ e di
vo dt hic dt in summa Sma hc appllao
si fiat in omnibus causis no vz sivo e
dicit hz hz vz h d. tex. c. Quilibet
vera appllo respecta congrui gravamis
factum in eadem ca / ro h. sz bonum tex.
contrarium intelletu p hijs que dicit
b. c. in c. sup eo ut appo. r. vmq
ar. hic suspendit Iurisd. Iudicis quo ad
terra cum appllatore volente No. q
defend. sz appllacioni que no reperta
e possit a Iure ut in c. Ad nostram de c.
et no hic sz Imo q sz petens re
uocāa atemptata p appllacionem sic de
bent Iudex Iopcio revocari atemptata
p et g appllacionem imposita ad superiorem

et non suff^t dicere petto revocari attemptata post appellacionem pro illud quod notatur in c. auditis de prescr. et ext. in c. sed inter d. elec. et c. si c. sed nobis

Cum parati dicitur in xxxiij. q. pot. quod apponebat Bardi quod episcopus 1° ho excusacionem episcopi, 3° responsionem ad illam quod citacionem episcopi, 2a ubi undique 3a ubi cardinalis, et a in fine vos per textu appellacionis non debet subditis contempnere ordinarium h. d. et ita summa quod kl summa est minus generalis et nobis de tilo fuit per c. ut debitus in c. Ideo sumitur Appello formula non causat, firmiter cognoscit tenetur obedire superiori et ut de contemptu puniatur nisi innocens sua alias purget h. d. Non questio legacionem prelatus licite acceptat legacionem principis secularis de quo vi bo. tex. in dicta [illegible] in c. xiiij. Nota vi glo. ubi eius in c. delegacione ut [illegible] in de dit dicitur in [illegible] de rapto. Non tex. non lem aucupati. non solum super mandato quod mandato credi non solum super mandato causa sunt premissa citacione sed etiam super hiis que sunt premissa citacioni ut que non requirit in tali loco. Nota quod qui contrahit personam sumit per se et per mandatum seu procuratorem ut quod hent doc. Alle. c. eius pervenit de [illegible] dilla hic dicit quod saltem apparent [illegible] significationem non tabuli illa dicit se putare qui cohibet sua procuratori ad quod vi bene glo. in Clemen. dudum in v. quem de sepul. et hic loco non constitutis et dixit personam comitibus incorrigibilibus puncta alterius ad certam actum ut iste tex. possit ad hanc formam quia ipsa hic opposuit ut possit se putare per [illegible] certis quo si non oppressis vi in ipso dicto tex. in c. penultimo de iure iurando calumpnie et illud prodit 2o [illegible] mandatum. Nota quod quottidie alle. iste tex. et naturaliter oblivioni traditis quod citacio sine termino valeat et debet comparere cito quo potest tamen quod in temperamento non enim illico et statim debet certe [illegible] l. quod dicimus ff. de solucio. et vi. primo in c. si. cum quis mature et curie poteris ubi ut hic adesse in citacione generali ut valeat sine termino pro dicta ad id fa. tex. in c. sed dilata

de dolo et contumacia ubi dicit quod non valens comparere in termino prefixo debet comparere post mandatum cito quo potest et hic tenent omnes canoniste licet li. alii consulit in l. si. de feriis

Sidet Qui iurat stare mandatis ecclesie non auditur quod per iuramentum appellans h. d. ad c. sequenti. Nota ubi mandatum fuerit ei qui iurat stare mandatis ecclesie excedit limites iuramenti et licite proposito missionem apponi potest alias secus h. d. Nota quod ille qui ab excommunicacione absoluitur iurat iuramentum de stando mandatis ecclesie quodque iurat obedire mandatis iudicis ut in c. contencionem de senten. excommunicacionis tamen non est dicendum misit istius iuramenti formas iurandi que in quolibet iure de mandato iuste debet fieri c. quantavis et de iure iurando et c. venientes et ti. et vi. glo. in c. contencionem per alle. et nota in c. sequenti et hic mencio quod quis fuit excommunicatus pro offensa dubia seu contumacia. Nota si pro manifesta offensa vel contumacia non debet relaxari excommunicacio relaxari nisi prius prestat integram satisfactionem contumacie vel offense in c. de excepte e. de verborum significatione et in c. venerabilis et in c. Decius de sententia excommunicacionis li. vi et in c. sequenti eo. dicit. Nota quod appellacioni inposite per iuramentum prius inposita per appellantem non est deferendum et hic vi[...] qui appellacionem constat obviare iuramentis licet ubi dubitatur alia per doc.

Questioni quia per consultacio 2o responsio i. respondetur et fundamentum fuit super in c. [illegible]. Nota i. iv. sic more est quod iuramentum quod prestatur ab excommunicato de stando mandatis ecclesie postquam fuit introductum ex moribus seu consuetudine quod de iure. Tamen facit ad illam questionem utrum valeat absolucio non prestito iuramento, vi. quod cum iuramentum prestetur ex quadam consuetudine non est de sollemnibus absolucionis ut hic et in c. sed desiderantes de sententia excommunicacionis tenet contrarium. Nota consuetudo sic loco est servanda tamen dicit in hiis sunt loco de quibus ff. de legi. quoniam tamen in illo c. sed desiderantes tenet contrarium. Nota sic iuramentum pertinet ad cautelam tamen sic tenet contrarium non observata forma ut in c. sacro de sententia excommunicacionis et in qui in forma

in [illegible] summa sic et absolutio de here-
tice non servata forma ar. de con. di.
i ubicumque in c. venerabilis in § v. ante de elect.
eorum li. vi. No. quod renunciatio in delic-
to [illegible] fuerat prius [illegible] et [illegible]
ea absolutio non valet [illegible] [illegible]
et est reducendum per ipsum iudicem qui
processit nisi in casibus in quibus ex
dispositione iuris renunciatur [illegible] in c.
[illegible] de elect. eorum li. vi. No. constitu-
tos [illegible] [illegible] ille qui renunciat appella-
tioni interpositae per [illegible] appellare
si postea gravatur de hoc per host. [illegible]
dele in c. super quaestionum ad fi. et per [illegible]
in summa de re iudi. in § quo casu vero
in summa per [illegible] in c. [illegible] de arbi-
tris per host. in c. [illegible] de elec. [illegible]
per [illegible] in c. [illegible] de testam.
si glo. [illegible] per [illegible] in [illegible] vi [illegible]
et de [illegible] [illegible] venientes per [illegible]
[illegible] in c. romana in § si [illegible] li. vi.
[illegible] per glo. in verbo quod semel placuit
[illegible] per [illegible] jo. de [illegible] in c.
de re iud. [illegible] sed concludit aut fit
[illegible] renunciatio et non valet renun-
[illegible] renunciatio non tollit [illegible]
[illegible] quia renunciatio ut in c. [illegible] de renun.
de [illegible] aut fit per viam pacti et tunc si fit [illegible]
aut fit per viam [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
litem [illegible] restringitur ad [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in § si [illegible] de temporibus appella.
si vero fiat per [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] aliqui volunt dicere [illegible] [illegible] que
[illegible] renunciare [illegible] [illegible] [illegible] sibi
posse renunciare ignorat [illegible] [illegible] in loco [illegible]
[illegible] tenet [illegible] et glo. in l. i. C. de pactis
[illegible] [illegible] renunciationem et [illegible]
[illegible] quia pactum [illegible] in [illegible] plus quam renun-
ciatio et est [illegible] vel plus [illegible] in [illegible]
[illegible] renunciatio [illegible] a [illegible]
voluntate [illegible] [illegible] renunciante et glo.
[illegible] est pactum quam renunciatio

Dilecti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
appellans ab ordinario de delicto [illegible] [illegible]
[illegible] puniri potest [illegible] ordinario [illegible]
idem dicit de [illegible] [illegible] si [illegible] de
illis accusatur ut [illegible] c. [illegible] et [illegible]
[illegible] No. quod appellatio non suspendit [illegible]
iudicis a quo nisi in ea in qua fuit
interposita [illegible] in aliis potest [illegible] de quo
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] in c. [illegible]

et in c. [illegible] tenemur [illegible] No. [illegible] [illegible]
quod appellationi [illegible] aliqua [illegible]
et [illegible] non est defendi [illegible] quia
appellatio non potest [illegible] ultra [illegible]
[illegible] est ut [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] c. [illegible] et
c. ad [illegible] No. quod [illegible] iudex a quo
[illegible] potest [illegible] [illegible] appellationem [illegible] [illegible]
[illegible] appellatum [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] non potest ut hic et [illegible] doc.

Constitutus [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] narrat [illegible] 2a dat iudicem 3a [illegible]
idem quod [illegible] non detulit appellationi [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] appellatione [illegible] idem
[illegible] [illegible] non potest [illegible] No. quod [illegible]
potest esse [illegible] [illegible] licet [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] de hoc [illegible] [illegible]
in c. de [illegible] [illegible] et [illegible] in c.
per [illegible] qui filii sunt legitimi et quod
ibi not. quod [illegible] [illegible] [illegible]
iudice No. [illegible] quod non est [illegible] [illegible]
[illegible] qui non detulit appellationi [illegible]
et [illegible] [illegible] iste appellationes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] sic in simili [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut not. in c. [illegible] de [illegible]
et de penis constitute No. quod [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in c. [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] et [illegible]

Postulasti [illegible] [illegible] [illegible] 2a [illegible]
ubi [illegible] appellans ab ordinario in [illegible]
[illegible] in aliis [illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible]
[illegible] ut suspectum nisi [illegible] de
[illegible] manifesto in quo non [illegible] [illegible]
vel suspecto ut quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] No. quod in [illegible] manifesto non
admittitur iudicis recusatio [illegible] [illegible]
[illegible] suspectus quod in [illegible] [illegible] delicto pena
est a iure determinata et hic volunt [illegible]
in fi. No. quod [illegible] suspicionem iudicis non
potest opponi ubi est [illegible] notorium [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] non oppo-
[illegible] notoriis [illegible] [illegible] [illegible] et notorium
plus est quod [illegible] [illegible] [illegible] notoriis
[illegible] non restat nisi [illegible] et [illegible]
non potest opponi [illegible] suspicionem [illegible]
[illegible] [illegible] est valde difficilis

Cum a Fonte [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in duas [illegible]
[illegible] [illegible] 2a [illegible] [illegible] [illegible]

respondet i° Bern. Absolui° ꝯpellitur
cautione recepta lite adiudicata uel ex
communicatum ne absoluat appellet
ꝯt isedm vnum intellectum que lex ꝯprehen
liminitate cum ꝯmuni nõ fuit lata p ma
nifesta offensa uel ꝯtumacia quia tunc
nõ debet absolui nisi satisfactione p̄ce
dente ut in c. ꝯperte j de verbor. sig.
vel 2m aliud intellectum ꝑt sic summari
appellans ab excõicatione ꝑt petere absolu
tionem ab excõmunicatione a quo appellat
non obstante appellatione sua uel interposita
p adu̇sarium ne absoluat h. d. Iste tn
scd̃us intellectus nõ multum ꝯgruit hic
Nõ q cõtractum vz actus in Italia lic
ꝯtrahentibus pertrahat quia pena est
retributarum lllig c. nõ debet extendi
Nõ q clericis p̄mitt ꝯminari et
ꝯfirmari in ecclesijs sine in palatio eṕi
uel in camera sua et cause eccliastice
p̄mit tractari in ecclesia iudicia et ꝯsuet
ꝑt sibi elige sedem siue tribunal in
quale in ecclesia et ecc in palacio
et in camera sua et alibi vicarie
uel officiali reddit eṕi pus in ecclesia uel
in palacio eṕi utrque lic ut hic Bern
in iudice secular qr ei iudicium in ecclesia
agitari nõ dz quia apo pari est nulla
ut in c. decet de immunitate eccl. li vj
z dicit et Nõ illa glo. ꝑcetus q ubi
retractaturo actus induit a lege i pena
q̄ faciunt tunc illa dispensaciõ dicit adu̇sa
et penalis ideo restringenda ut in c.
cognoscentes ẞ de constitu. Itm 2o
nõ ꝯtra illa glo q pena apposita in
q° cõtractu nõ dz extendi ad verum ꝯtractum
Nõ ꝯtradicens q ꝯtrahunt p litt ꝯstit
in l. in z iidem iudit hosti de pena
lis et nõt Jo. an. in c. pia de except
li vj° et tn pena nullitatis iudicij
i. ꝯr ꝯtractum nõ extendi ad verum ꝯ
tractum tum verum ꝯtractum factum in ecclesia
tenet ut ibidem dt eo in pena appo
sita in ꝯtractu vo nõ lz eand in h
ꝯtractu ead ratione ne fiat extensio
pene ad casum nõ omnino similem
huius glo nõ in c. j De tempore ordi
li vj°. In arbitria lata in ecclesia sit
nulla dic sic quia arbitria sit redac
ta ad instar iudiciorum in l. j ff de

arbitris go sit seña lata in ecclesijs ipso
iure est nulla sic arbitrium secus in
arbitratoribus quia tenet ut hic p doc
et in c. cũ ecclia de immunitate eccliarum
Nõ q nõ solum ꝯpellatus dz repelli
a ꝯtradicentibus suis et facit se indignum
gratia sedis aplice ut in c. cũ pati
ẞ e ti ẞz et p̄dentes ordine iure
et ꝯtempnens canonum dispensationem
un ipsa voluit vide sup consultatio
nibus suis archiepi quia violauerat
debitum ordinem iuris et totum ꝯstat
dispositionem canonum ꝯfirmando alienationes
in camera regis q tota difficultas stat
in isto g'ñ opposito dicit fuit iste archi
eṕus ꝯpellatus p manifesta offensa aut
p dubia si p manifesta nõ debuit ab
solui nisi integre satisfaciat ut c.
ꝯperte de verbo. sig. 2o instea fuit
app° in c. solet de sen. ex. go app°
fuit legitima si fuit dubia fuit offensa
go app° fuit frustratoria quia debuit
absolui statim supra eo. de parendo iuri
timere ꝯtrap duorum generum doctores ponunt
hic duas lecturas p̄a est lectura q peti
ta fuit absolu° a iudice a quo et tunc
fecit ob° tex hic et nõ debuit ei
go ꝑ et alia dicunt q iste nõ appellat
go ne adu̇sarius absoluatur ẞ appellat ꝯ
alia cã ut ꝯstingit in c. informat
de off. dele. si ista solutio nõ est bona
q supueniens ꝯtingencias est legitima
cã br̃ renunciandi nõ appellandi in c.
accedentes ut lite nõ testat vel dic
ẞ Jo. an. q istud c. dz intelligi sedm
iura antiqua 2m que licebat appellare
sine cã et ecc rõnale ẞ est g tex q
hic appellat ꝯ cã scz ne adu̇sarius 2c
Scda lectura est q absolutio hic fuit
petita a iudice ad quem 2c sm host.
iudex ad quem nunq absoluet nisi pus
cognito de cã in c. Romana j e li vj°

Reprehensibilis ꝯtinuo sit dicta
2m ubi nec subiecti 3m ubi sunt
4m ubi si ad quem ubi p̄prie soluit
subditum suspendere uel excõmunicare nõ
dz nisi monitione p̄missa ut subditum
ꝯ disciplina apparet maiore si est re
ligiosus hic p° iudex a quo q fugit
tunc appellanti ad appellacionem p̄sequendam
infra quem si nõ p̄sequitur iudex a quo
reassumit reassumit sup que hocco

Appellans et non prosequens suam appellationem
contempnatur in expensis appellato prosequen-
te li. ij de usur. in fi. No. pro relacione gene-
ralem quod omnia excommunicatio sive suspensionem
numquam est ferenda ab homine nisi cano-
nica monicione premissa / 2o etiam illud quod
excommunicatio licet numquam ferenda ab homine
nisi pro contumacia sive in non parendo
in iudicio sive in non satisfaciendo
in [illegible] Epo. ubi glo. hodie addit
xj q. iij [illegible] in c. i de sen. exc. li. vjo
[illegible] ubi [illegible] disponitur de interdicto [illegible]
et [illegible] in [illegible] [illegible] ut [illegible] limita-
cio [illegible] secundum unam intelligenciam de
primo in c. i de excessibus prelatorum ut
respectu suspensionis precedat ipse tercia
requirens monicionem cum suspensio
feratur propter contumaciam sicud si in pe-
nam delicti quod tunc frustra fieret mo-
nicio cum oporteret eum sive penam
delicti commissi / Nota suspensio sepe
fit propter delictum in c. cum [illegible] de testi-
[illegible] in excommunicatione quia illa numquam fer-
tur propter delictum et quantum ut
ab homine propter [illegible] relapsum xj q. iij Nemo
satisfacere [illegible] / et quilibet dicto primo non
et in c. illud / et quilibet dicto primo non
iudicem posse propter penam delicti suspen-
dere [illegible] adiunctis officijs No. quod ubi
iudex [illegible] fulminat excommunicationem propter delictum
tunc iudex pro delinquente excommunicatur sine
alia monitione et est textus aptus secundum
unam lecturam quam de [illegible] [illegible]
alibi [illegible] et hac lectura non unam sin-
gulam in quo [illegible] excommunicationem fieri posse
sine monicione quod [illegible] excommunicat illud
delictum quod vel nomini [illegible] iudex
et hoc non aliud [illegible] quod excommunicat
[illegible] propter delicta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] delicto aliter non [illegible]
[illegible] contumacia de novo contracta ut hoc
[illegible] colligitur [illegible] nisi in
[illegible] positum [illegible] No. quod [illegible]
[illegible] contempnatur in expensis [illegible]
[illegible] de patrimonio [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] j de fideiussoribus c. ij [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliter [illegible] secundum host. de re iudi-
cata li. vjo, [illegible] de regulis iuris
qui non [illegible] No. quod quicumque [illegible]
[illegible] [illegible] penam excommunicationem vel suspensionem
et [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] in

c. cum [illegible] li. vjo de sen. excommunicationis et
requiritur [illegible] multi [illegible] [illegible] sint
[illegible] in Cle. i de sen. excom. [illegible]
[illegible] [illegible] vide [illegible] [illegible] [illegible]
subdivisionibus in Cle. [illegible] de penis
No. quod iudex ad quem si plene [illegible]
vel [illegible] si [illegible] [illegible] ut
[illegible] se non esse iudicem vel appellationem
[illegible] [illegible] iudex aquo faciet contemp-
nationem quod appellans non prosequitur et
[illegible] non [illegible] et religiosus [illegible]
qui non [illegible] et in clerico [illegible] [illegible]
fiat contemp [illegible] in bonis pa-
trimonialibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
non patrimonialibus fiat [illegible] in redditibus
beneficij ut in c. ij de fideiussoribus et [illegible]
[illegible]

Id hec et

Duo sunt [illegible] [illegible]
aut si [illegible] et [illegible] de
iudex aquo non obstante appellatione cog-
noscit de causa si appellans non prosequitur
[illegible] iudex [illegible] ut suspectum [illegible]
[illegible] causam [illegible] [illegible] No. [illegible]
[illegible] iudici aquo non [illegible] [illegible]
prefigendi termini ad appellationem prosequendam
et ideo in sua facultate utrum velit
[illegible] vel eum relinquere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] sic [illegible]
[illegible] ut in l. [illegible] et l. [illegible] ff. de offi-
[illegible] et c. Consuluit de offi. delegati
et hic tenet host. [illegible] et in hoc non
[illegible] No. ideo iudex [illegible] [illegible]
gendo termini vel non prefigendo [illegible]
[illegible] sua facultate [illegible] quod ubi
[illegible] [illegible] appellationis frustratorie
[illegible] iudex non prefigendo termini
[illegible] malicijs hominum [illegible] qui [illegible]
[illegible] ut [illegible] lite [illegible] vel
appellat ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] No. [illegible] [illegible] si aliter [illegible]
[illegible] recusatus non [illegible] [illegible] de iniusti-
cia recusationis non [illegible] ad electionem
arbitrorum [illegible] ipse [illegible] [illegible] ut
iudicium eligant [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et iste est [illegible] [illegible]
2o [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] iudice
i. arbitro qui [illegible] [illegible] suspicionem
de quo in c. Cum speciali j c. [illegible]
[illegible] est [illegible] quod omnia [illegible]
[illegible] de arbitris [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] eligi unum arbitrum [illegible] [illegible]
de eo [illegible]

Pervenit ad nos / divi[ditur] in duo in p[ri]a
ponit decisa consultatio in secunda rescissio[n]
tum et 3a tria facit que patent
per se. 2 hic intendit. Si cum ad resi-
dentiam moniti appellat statuitur sibi
terminus ad appellationem prosequendam et interim
beneficio desunt privari in fructibus bene
ficii sustentandum et si appellationem non
prosequitur vel residentiam non facit priva-
bitur. Nota clericos posse compelli
ad residentiam faciendam in ecclesia et des-
mendo p[er]sonatus ecclesie ubi beneficiando
et c[om]pelli et quod tempus infra quod desinere
debent non potest etc. Nota quod p[er] aliud desinit
ad hoc fac. c. Relinquente de cle. non resi-
dente. Nota que de valeat consuetudo in contrarium
dicit ut plene no. in c. [illegible] de
constitu. Nota quod ad faciendum residentiam
in beneficio non requiritur monitio licitis
iudicialis sed sufficit monitio extraiudi-
cialis ut hic et requiritur tamen p[ro]ductura
contra voluntate reside[re] sed sufficit spoli-
atio facti facit tex in c. Ex parte de cler.
non residente. Nota casum in quo aliquid
attemptatur appellatione pendente quia prece-
te appellatione a precepto de residendo da-
tur et p[ote]st esse ratio quare dato
quod privilegio vel consuetudine reside[re] non
teneatur debet tamen p[ro]victa[?] desinere vel
non debet attemptari quod facere debet vel
specialis est [illegible] altius dimi[?] et expo
suprema frustratorie appellationis ... Item
glo. ultima opponit appellatione pendente vel de-
[illegible] et que in appella. quo non ponitur
alius desinit vel ponit non debet etc.
contra glo. ponit duas solutiones.

Consuluit / Continet decisio / 2a ibi h[ic]
quia appello quod canonicus non admitti-
tur dicit vel. Si iudex iuris dispositionem
sequitur non appellat. Hic dicit intende hac
terminum duabus modis. Primo quia tunc episcopus
appellat iudeos ut dimittant mancipia
appellans in sua libertate eum non fuerit
reprehendenda sequi iuris dispositionem hic
nos reprobamus appellabat alias ad regem
Francorum qui interponebat appellationem
in favorem iudeorum a quibus forte mul-
ta commoda percipiebat. Secundo p[ote]st intelligi
quod hic non appellat rex sed appellabant ab
eo qui tamen iniuste videbatur appellare

bat iudeos ut dimitterent servos xpia-
nos et iudei appellabat a rege et
hic determinat quod appello non est et utrumque
licitum potest adaptari lite ut ... iuris
dispositio. Nota utraque casu appello
valet quod iuris dispositionem et eo minus
non esse admittenda. Nota quod ex pluribus
iuribus allegatur in glo. quod papa in
gentilibus debet [illegible] religionis
ac preter respectu potest statuere ut laicos
etiam infideles non aliquis petere ... est
ut iudei habeant servos xpianos sed de-
trahat et degenerat [illegible] religionem
etc. Hoc verum casu non ... et quia
in quo papa potest [illegible] laicos
infideles quod et potestatem et papa in infi-
deles vide nota [illegible] et alios doc-
tores in c. quod super his de voto ubi Innocentius
in glo. magna dicit quod papa potest concedere in-
dulgentias a pena et a culpa pugnan-
tibus contra infideles. Item non debet xpiani sibi
peto [illegible] occupare bona eorum etiam [illegible]
nunc dicit et ponit in c. predicto quod super
his quinque conclusiones. Primo quod papa potest
punire gentiles peccantes contra legem natu-
re ut sunt sodomite quod in hoc casu punit.
2o potest punire omnes colentes idola.
3a et iudeos inducentes aliquid contra
fidem suam. 4o potest punire omnes
xpianos peccantes contra legem evangelicam vel
alias quod [illegible] ut in c. Novit de iudiciis
et multa alia continentur in dicto capitulo quod
super his de voto ubi Innocentius et alios
doctores latissime tractantur. Nota regem
secularem et superiorem non recognoscentem
non posse in regno suo statuere ut
iudei habeant servos xpianos et hoc
quia prelatos seculares subsunt ecclesie
in generalibus saluti anime vel docere xpiane
religionis pertinent de duo sunt.

Iudei sive Sarraceni / qui ad catacum[?]
vel notitiam locorum misit manum ad
xpianos ... potest ... legitime procedat per eos
... Nota potest itineris arcuatio pro
[illegible] ad sedem apostolicam defendit
itinerantes ut interim quod eum non graven-
tur quos sine dolo itinerantur ad papam
ut in c. Venientibus etc. sic et intermissio
missio defendit mittentem super ea super
qua miserat ut interim non teneatur
iudicare eam delegato in parte [illegible]
adversam quousque ad certum locum mi

scit mucius si utrum hodie sufficiat iste
allegatio dt ut dicit q in c ut debitus
et ibi de hos | Qui non detulit appellon

De pore

| impetrate ad sup'am mitti
ad lras ordinarii ad curiam puniendus q d
no zm unum intelectum subditum posse
superiore suum apt qctissa manifestos
appellat ad superiore et ista appello est
quod provocatio ad eam ut in c. | Cum sit
R c | Licet est notandum quia subditus
pt accusatio platum et suum crime de
pt accusare platum et suum crimen de
minus

uitiat superiori ut in c. licz | de sy
monia et in c. | Sepe in c. | Venies
in c. | Olim de accusa, ita et eum provocare
pt ad causam tamen cum cuiusz sub
diti hic bonum platum cum q i | Indic
ter et c. | Qualis no q delatio appellon
est quod interlocutoria que psita iuste
esse dz go si appello frivola est poterat
esse dz go si appello frivola est poterat
iudex admittendo eam ut in c. i de
| iudex et respondente li vi et cq. | No
| fama et respondente appellani ut hic in c. de
defende iuste appellai ut hic in c. de
pore | no i | nota reddunt se q de
licta et mali mores reddunt eum no
| i. infamie et no ifamie dignum | Sic
cum fama pt se habere ad bonum et
ad malum in l. capitalium in § famo
sos ff de penis et p. bar. in l. de
minore in § tormenta ff de questi | Ita
et hic bonum no hos viros moribus et ori
gine gnosos et omie infectos quia
ille se reddit aliis notum op bonis op
ibus, alt vo op malis moribus in c.
Sepe | de testi | no q qui no defert
appellon licitum dz puniri ut si clericus
fuit depeni dz ii q vi dicto | Si vo
laicus xx pondere aui dz multetur
| c. de appella cum | iudicas

Quia nos

| propona legi et pteclare
no appella h d ut | Contra constitucionem
regulares appello religiosum no defendit
h d | no q quos fama ita est spersa
et clamosa ut no egat de ca altera
pbacio sit dicimus de notorio facti puma
facit ut not ii q i manifesta | Si de
infamia f no est sic sparsa et clamosa
oportet q pbetur p testes 2o intellige
illa alternativa | Aut quicti | et pt i fa
mia pbari p duos testes sic et notorium
ut not glo ii q i in § si et in § ille
supe et bar in l. de minore in § tormen
ta ff de questi | no q plati i formati
de crime vel similia teneri tenit q procedit
sicut hostes in religionibus mediantium
in quibus si omes vel maior ps psiden
cum gaudent platus ad instantiam sive co
firmacione et eos facilius deponit scirus
in secularibus ut in c. | Admonet de
renuncia | no q tempore nota glo si in si
q a pena legis no appellatur de quo in c.
sup hiis de actu et in l. | Si quid pena
sup hiis de actu et in l. | Si quid pena
ff de ubor sig | Ubi licz fuglant q
ff de clacione p quam iudex declarat que
madisse in pena legis appellari pt
ut not glo in vo punit in c. | Cupientes
in § insup de elect li vi

Adaures

| Iudex aquo pt pfige tmi
appellanti ad psequend appellacionem quo elaps
appellatio ad psequend appellacionem quo elapso
fo iudex reassumit | principale h d et
sic iudex reassumit principale h d et
adverte q istud c. | Nos est optatur supp
ne loquit in delegato de quo no
habebimus tempore ita aptum | et op h c et
tempore | no q no solum ordinarius de sspo
sitam t eum pt romani h c th ad hic
dubitari pone q delegatus detulit
appellanti et psigit tmi appellanti
iudex appellatione no psequente pt de
legatus reassumere | principale et habent
locum iste tempore ubi | delegatus detulit
appellationi dubium fit c. | Cum appellationibus
c li vi ubi d q p delacionem abdicata
est | iurisdictio a iudice defunte | Sz ud
glo no lecy in dicto c. | Cum appellacionibus
que determinat contrarium in glo penult

Ad audientiam

| imo iniciat
factum sedis dat iudices | R. ubi licet tunc
tunc se et suas pteccioni sedis submittit
licz verbum appellacionis no exprimat unde
appellasse h d | Nota | Si precedente gravamine
qs submittit se pteccioni superioris licz
p appellante dicitur tam et que i
appellacione sunt necessaria h d | No q ubi
ad eum actum appellacionis no est pfecta
solennitas verborum sufficit exprimere
rem et effectum rei licz no exprimat
captum et effectum rei licz no exprimat
tur ipa verba illi actui conformia que
verba desiderant intelcom no eis utere
c in his de verborum sig | Contra ubi
solennitas verborum requiritur ut l. i
ff de verborum obli | no q annolestacione

contra judiciali pt appllari et parata sit
sine qs appllat sive si submittet al
terius ptetori et inte Item hostiens qm
ista submissio fiat facta in causis c
pssione et in scriptis para que licitum
in c pendi e ti li vi et forte poss de
fendi contra quia in illa parte sunt
contraria non dz optendi ad submi
ssionem quod est in parte facili in jure
no licz bono contrario ut in l finali
co autem ubi posita c de sacrosanctis
eccliis go illud decretale cordi no de
bemus optendi ad submissionem sz doc
quia omnis tenet hic contra proponendo
hostiensis Glo facit 2 lo ptetori opponit
hostiensis quando multa laborat de dicta aut sb
sumo q2 et appllacoem et dt concludendo
in illa quod sive fiat submissio cum
sunt sive pz [illegible] vz 2 li vii appllos
[illegible] illa sequatur in submissione
que solet fieri i appllone ut de simili
gl decretale ad ppny i c dilecti

Accepta eo questione

No dicit quia licet causa no sit ad judicem a quo remissa appllone adhuc no insufficienta nisi de prius consensu li dt No Illam ad quam solet allegari iste tex quod appellans no lz redire ad judicem a quo licz judex ad quem prepiat nisi constet de justicia appllonis ut in c ut debitis i c No quod no sz in facultate judicis ad quem recipe appllacoem vel ipam remittere sz si est justa tz admittere ca no sz lz judicare sz nimis pubco tui remittere Item no pt p nimere sz judicandi de minori et hono n pt judex ff de minoribus quandoque ordinariis a se abdicare omnis judicandi ut in l legatum ff de offi judicis Glo 2a opponit quod suff quod una pars consenciat hy et no ambe in c int posita c sextus i c ti

Postremo

Delegatus tr datus cum alia appllone remota recusari pt si est conjunctus impetrantis vel si fuit advocatus eius in illa ca Dubium unusaba opco quod appllo et recusacio apari pertinet go pe fiat ca quamissa appllone remota etiam recusacione remota dz itelligi quamissa No dicit no le et multa quoniam quod re motu appllon in tua ca facta no tollit facultatem recusandi judicem quamvis sua ca Lego unsum quod recusacio et appllo no p omnia equipant Ad remocoem go appllacionis no sequit remocio re cusacionis conjuncta ca quod ydit hym No in ca de sum[illegible] qui allegat l. vincam ut hic licet in una ca ademus cum tria appllac quod sz animo visata in gl vi Sed qd impugnatur fa debz gua et Item in l i ff [illegible] apportare no licet No quod conjunctus est sufficiens ca recusandi judicem delegatum ut suspectum et tenet dicti hic quia ad credit dus illud in ordinario Idem dt de affinitate ut si judex est afi nis alicuius ptis ut not h doc et fit p dut afinitate ff de yane ubi p tinatur pe remoneri si contrahit affinitate cum pte adversa Prodit ly l an No licz neglum quod omnis cum sufficiens ad re movendum prior seu arbiter est et sufficiens ad recusandum judicem p hic dicto fit quia essenciali causa pt judex recusari ut l appellans et l cum speciali c de judi et plenius dicit cum speciali i i cod No quod ille in c qui fuit advocatus in causa pt recu sari si dut judex i cod n mirz quia iam manifestavit animum suum Item est affectus ad illam tam racione advocacionis suscepte Ad id est qui in ca consulit pt recusari ut suspectus si deputatus judex p hic fit lex optio ff de [illegible] omnium judi et ponderat licz cum dt in cod negocio et ponderat licz in alio negocio sz i doc quia fortius lz in alio negocio sz i doc lego misitur quod cum qui fuit ad et ly [illegible] votis vel ptor in una cum possimus imponere i judice in altera causa sine recusacione Glo i quid ad que meum [illegible] conjunctus intelliget dt quod usque gradum consanguinitatis intelliget dt quod usque ad illud gradum fiat ad in gradum quo usque ad illud gradum sit recedit alii aliis defectibus pppp u q v ad [illegible] in y a columpna

Si vero generaliter

Sed [illegible] ultra 2a ubi nomine interdicti no suspenditur p appllonem No unum casum in quo sibi sequitur li d No unum casum in quo excommunicatio et interdictum equiparantur sicut enim excommunicatio appllo no suspendit excommunicacionem lata ut in c pastoralis i c Ita nec interdictum suspenditur p appllacoem subsequentem et interdictum a divinis officiis et aspiritualibus itaque in interdicto racione temporalium puta ingressus possessionum vel pomerii vel interdictum aque vel igni [illegible] Ita si judex interdicat

ingressu alicuius pomerij certi fundi appellando suspendo effectum sententie ut innuit hic textus. Idem dicunt a suspe
sione beneficij quia appellatio etiam suspe
dit eius effectum licet primo i hoc mihi
insistit h. vi glo nō leg. hi in c. p̄s
cum de decimis opum li. vj. Ex qua textus
elicitur q̄ dispositio hominis c. vendunt
ubi locum in omnibus hijs concurre
hinc concomitanter aliis et ista
sententie sunt tres sz. excomunicatio interdictum
et suspensio ut in dicto c. p̄s cum
et in c. querenti de verbo. sig. inc
Ubi i et ij c pastoralis. Item in alio
conuenit q̄ pro excōicatio nō pt̄ fieri
sine causa et monitione sicut interdictum
in c. Reprehensibilis. Iij q̄ pro celebrans
contra i. erit irregularitate. ita celebrans interdictum in c. Is cui pallegatur
Iiij quia pro excommunicato relaxat
ipso iure tantum. ita interdictum in c. Venerabilis de sentencia excomunicationis. Item q̄ unum q̄ pro
excomunicatum pt̄ absolui ad cautelam
ita interdictum in dicto c. Venerabilis. Contra
hic ponunt doctores sz. istud q̄ utraque
ligat siue sit iusta siue iniusta
Sz deferunt in h. c. q̄ sententia excomunicationis f
tur in prima interdictum in locum in c.
Romana h. prouinsitate de sententia ex
com et c. Non est de sponsa. In sum
ergo suspendit interdictum et interdictum
appellet appellatio talis suspendat interdictum
Io dicunt tres uel ista prima q̄ pro ergo pt̄
relaxat interdictum ad tempus sic pt̄ inter
dictum tolli. 2a si suspenditur ad tempus si
appellatio media tempore suspendit interdictum
Iij q̄ excomunicatio nō pt̄ tolli in parte
sz in toto dz tolli ut in c. Cum desi
deras de sententia excomunicationis. Io de legato
dicitur q̄ pro ergo nō pt̄ relaxare interdictum
et q̄ interdicti q̄
ad tempus quia est q̄ unum interdicti q̄
habit secundo excomunicationem sic iudex nō pt̄
facere quem excomunicaret de futuro
primo narrat factum

Cum mediam

2a concludet i casu q̄
iudex appellationis remittet appellantem et
tam ad priorem iudicem nisi sibi esti
terit agrauamen ul' i iusta causa fuisse
appellatum h. d. No q̄ superior nō debet
cognoscere de causis subditorum iudicis ipse
priori nisi ut ꝑ appellationem deuoluatur ad
eum primus inferior impediri nō pt̄ ne

causa deuoluatur ad superiorem ꝑ desperare
iurando veniente. No q̄ iudex ad quem
nō possunt i. i distincte dici appellatorum
recipere ꝑ distincte et vidert an sit licite
appellatum ul nō et i ista distinctione
an debeat appellantem ul iudex interesse
dic ut in c. Romana in h. Si vero et
in h. q̄ si et in h. ꝑpedit i c ti li vj
No q̄ frustratorie ut ut vero continuare
nō audit appellans. 2o videtur q̄ remissio
habeat pergi appellatione remota de quo
dic ut habe. in l. ulti. h. si aut de dolo et
contu. li vj sz adde quia forte possit
dici q̄ istud nō colligit
sed dicas q̄ hic instruit iudicem ad quem
ut remota appellatione remittat nō
ut remota appellatione remissionis sit appo
nitur q̄ in litteris remissionis sit appo
nenda illa clausula appellatione remota et
adde q̄ licet in c i et c. Appellatio i c li vj
ubi dicitur q̄ nō est appellandum est q̄ causa
ubi dicitur q̄ nō est appellandum ꝑ in scripto ul
licitum ꝑ est appellandum ꝑ inscripto ul
licitum c i licet nō sit nomis legendum
in dicto c i licet nō sit necessarius legenda
in dicto c. Appellatio Gaude
coram iudice ut in dicto c. Appellatio Gaudet
tam si negetur appellanti ul' cum appellatori
licitum an possit declinare ad quem
est appellatum in libello iudicii a quo dic
ut in c. Romana in h. Si vero et in
h. q̄ si i c li vj ubi hoc determinatur conform
iter hic hominum determinatorum h. i fieri
in ciuitate de conse. No hic q̄ glo
q̄ iudex appellationis cui committit causam q̄
alius tulit nō dz eam mandare excommunicari
h. primum de hoc tracta ꝑ de offi delegati
h. pastoralis etc.

Directe nobis tuchie

Comis
dimissio 2a ubi respondet q̄ appellans q̄
nō prosequitur reddit ad iudicem a quo et
utroque gaudeat nō obstante prima desertione
pt̄ iterum appellare h. d. et est valde nota.
No q̄ si appellans deserit suam appellationem
et reaperit prosequi coram iudice a quo videtur
adeo prima contumacia si qua erat pur
gasse et si iterum grauetur audiatur appellans
No enim possit excludi propter contuma
ciam cum purgauit comparendo coram
iudice a quo. No q̄ quis quandoque renunciat
ei q̄ nō h. nec istis ulli hic p̄ dess
etiam appellationi illi renunciat. Et h. q̄
ista nō est vera renunciatio quia prius
p̄supponit habitum ut in c. ad dissoluendum
de desponsa impuberum et in l. ꝯ ff
de ꝯ obli et i q. vij Daybertus h. ipse
renunciat ut clarificatur iudice de pr

gnacione gminatie et q valebat
amplius instad in pma appllacie vel
dicit ut sentit glo i q renunciat
applacioni gsequendo eam coram iudice
a quo / 2o loquit de tacita renunc
iacione in c. / grtud de offi dele. / No q
lig app re / 2o q i innuat q no / 3o qd
est vin sup eod ca lo scams si sup
diusis / Itl est vin q no licet
/ 3o appllac eid s alij by lig / vn
si liaboo diuis tamen pmie agby
ad dicpaug appllat et tria fcat q me
vel tes / 2a potes appllac cuiz go li
citu est appllad bis sup eod facto
2o ti ille c. ne licent in vna ca
q ta / 3o prosecud intr sz eid / No
q intr hic appllat nc debet tep vne
q intr hic appllat ne debet tep vne
appllat agrauamie vel a fina diffina
appllat agrauamie / vij lig azlio sup
erodo q agrauamie / vij lig azlio sup
credo q agrauamie non sunt prosecuta ab alio
quo appllat no sunt psecuta abalio
grauamine / iudice a quo qui eam re
assumpsit potit app re lig eius applani
renunciet sup vno ca lo no intr
renunciare sup alijs ut l. / si dam
ff de fruitu vrbanorum pdiorum ex
hac tep tacito vero lig / no in pro
uat alios / partib hic dispons q
hic dr q intr nu psecuta pma
applac renunciat ei et pg itm applat
appo c. / proponas s c. dic q c. / proponas
loquit q pg destam appllonib re
manisit in gminatia qo no renun
sit c gminatia pg dessam appllon
si sunt psecuta eam zm / so du vel
/ lo dic hic loquit in ca quatinus
qui c relatu fauda lis ra melior

Preterea requesti / pmo casul
taco 2o rasio 3a ibi vide / Quia
cessatos suspensionem vel interdicti lata
sub gdicione suspendit si aut gdicio
ad euentu fuit appllatu h d vel
/ Quia censure sub gdicione lata no
ligat aut gdicionis euentu et no si
interd appllat suspendit adeo q pg
gdiccionem optinuite no ligat h d sa
cio dubitandi fuit quia tamen cessa
tionis fuit videt statim debe ligare
ut dr et habetur l. c. in c. pastoralis
/ No quia eorum fri pt sub gdicione
2o velz quia sub gdicione lata
lig fri no debet ij q vi / Sedamus
et i vide glo i xo quia et pondera
quia forte pt dici q ista gdicio

de qua hic no sz omnis optinunt
vel gtinuisset et hc dico iuxta glo
in l. i in § bideum ff q appllacie
pt ubi glo vult q quia by pt fri
sub gdicione intrinsecu vel adherente
negocio pali ut gtomunico te nisi
satisfeceris / No p ista vel nomis te gtumu
vide pulgai / Quia gtumunicatio de
qo dic ut in c. / perinelio de sua gs
tacionis et in c. i de iudicis istud by
limitat / So de lega / Si iudex istud pp
one dupt vel ipsa manu supposit gquo
sat q not glo in c. / Constituas de sena
gtorum li vj et in l. / non figat ff de
acco et obliga / No q dico nisi appo
sita in / verbis reddit dispuciones gdicio
nalem no at pura resolue dum eventu
gdiccionis ut in l. ij ff de in diem ad
dictione et l. obligacionum in § / codicis
ff de acco et obliga ubi est glo que
quatur repbat p istud tex s tu pondera
q ubi gcedit gtrarius 2 sequitur gdicio
2o salvet illa glo hic at totu gtra
et pt Bar in l. / Centesimis ff de verbor
obliga / No quia alternatiua vide vale
dispucio in c. / Pateris de electo gtracto inscrud
te / dt adute quia pt dici q hic fuit
alternatiua par s scius si esset alternatiua ho
mis inferioris ei ipsi quia tunc / quia
no tenet pallud q habe in l. in c.
de bon quie sunt / itaque / quia sup glo
i / creditor in emo / et prorogauit sibi
tmi in alterius mes ac pg lapsu pmi
mes debitor pt gtumunicari aliqui quat
q ho quia creditor pt prorogare tmi in
in c. ad dilecti de dolo et gtu et c. de
causis de offi dele quia intr prorogaui
cum omnibz accessoris in re ta dacessol in
/ So dt / pmo q pt eni gtracte et absolute
no sit in ptate sed parte s iudicis et
ideo statim est gtratus lapso mese lig
habebat aliud mesem ad solvendu / Glo
2a colligit 2o eam q si iudex pt dr
nisi satisfe feceris infra mesem gtinue te
gtumunico dt q suff apptre aut vltra
dum mensis dum in duas ptes

Sed requiris / pa dua sunt dicta 2a
ubi terio / prosequend gmittitur plures
ar li quapi et i vno renunciat applo
intr ap renuita i alijs / hic / pmo dam
sa recusacionem vel suspicionis pponenda
est coram iudice qui recusat et pbanda
coram arbitris h d / No pmo q vba
tanquam dispucionib sunt amplianda

vel restringenda secundum mentem dispo
nentis que mens colligitur ex racione
expressa in disposicione sicut ex no. in
rela. ff. li. vi°. Idem si non sit expressa
dicimus posset racionabiliter questionari
et indubitanter que potuit mo
uere disponentem ut ff. in si et sic
quod not. in l. tale pactum ff. de pactis
et quod not. [illegible] in l. non dubium C. de
legi. et quod not. Bal. in l. Maximum
vicium C. de liberis preteritis sive quod sit
dictum speciale sive generale semper re
stringitur vel ampliatur secundum mentem
disponentis ad id textus in c. intelligen
de v. sig. No. 2° ubi utrumque sunt
actus quod licitum est in eadem facto alleg.
re disposicionem utriusque iuris licet non
iure canonico concordat dilemmas ff. de
simile ad eo quod licite utrumque ius
allegatur. No. limita glo. [illegible] de [illegible]
admitti in l. ex causa [illegible] No. quod licite
[illegible] deducitur in actum cum coti-
die allegamus actum capitali c. vel
l. et dicitur sic allegari quod illud ius
non probat apte intentum allegantis
ubi vero apte probat non debemus
dicere actum [illegible] putetur in tali
c. vel l. [illegible] actum qui arguitur
et subtiliter inventum cessat quod
subtilitas ubi est causa expressis
[illegible] sicut c. ffornus de v. sig. No.
No. in v° tres modos procedendi [illegible]
iudex recusatur ut suspectus [illegible] de
causa suspicionis coram eo allegari [illegible]
arbitri partes eligi coram quibus est
probanda causa suspicionis [illegible]
non dominum vel [illegible] et simile
[illegible] de [illegible] non eligitur arbi
tri cum recusat delegatum [illegible] est
[illegible] probare causam suspicionis ut l. cum
specialis C. ti. l. apertissimi C. de iudic.
secus est de iure canonico ut hic
et in c. iudex de offi. dele. li. vi. No.
ubi ipsa namque racio [illegible] licitum
decisionibus contrariarum allegari racio
[illegible] cui glo. i. di. cosuetudo et est
optimus textus in l. [illegible] oportet
[illegible] sufficit ff. de excusa. tutorum. ubi
allegatur [illegible] iusticia sicut ista lex
[illegible] et aliorum in l. non dubium
C. de legi. ut considerentur [illegible]
[illegible] potuit [illegible] legis [illegible] latorem

No. effectum plurium recusacionis quia recu
satus debet supersedere et se non intromittere
de causa quia racio naturalis dictat
suspecti et inimici iudices esse non debent
et pondera quia causa suspicionis debent esse
non solum coram partibus probata sed coram arbi
tris approbata hec requirit sup. hoc forma
ut in c. [illegible] e. li. vi. a qua forma
potest appellari ut in c. [illegible] e. ti. et li.
Glo. 2a opponit ad c. [illegible]
[illegible] an [illegible] posita in una disposicione
refertur ad omnia precedencia capitula et sequen
cia. Dic si sunt plura capitula sive in prin.
sive in fine reducitur ad omnia capitula [illegible]
est textus hic et hoc est verum quando non est [illegible]
racionis quare magis capitulum referatur ad
unum quam ad aliud

An sit defferendum

Comunis [illegible] ibi respondet
[illegible] appellacioni sive quia [illegible] aliquis
[illegible] [illegible] hoc 2m unum
intellectum. Vel 2m eundem [illegible] adversarii
non tenetur deferre appellacioni cui non detulit appellans.
Vel 2m aliud intellectum No. est deferendum
appellacioni illius qui appellacioni adversarii non
detulit hec dicit [illegible] 2m ultimum intellectum
[illegible] voluit me spoliare et ego appellavi
post [illegible] contempta appellacione mea me spoliavit
ego videns me spoliatum ago [illegible] spo
lians appellat [illegible] an valeat cum spo
liato vel appellacioni eius sit deferendum
ipsa [illegible] [illegible] obstante sua appellacione
[illegible] ad restitucionem [illegible] ut [illegible]
[illegible] No. 2m utrumque in
tellectum duos casus in quibus tollitur appellacio
primus si appellans non detulit appellacioni [illegible]
[illegible] adversarius [illegible]
[illegible] non detulit sui adversarii appellacioni
[illegible] sua tollitur [illegible]
[illegible] legem non [illegible]
[illegible] legis quia frustra legis [illegible]
[illegible] qui [illegible] in lege in c. qui
frustra [illegible] No. [illegible] [illegible]
appellacio de [illegible] quo [illegible] [illegible]
appellacione remota est [illegible]
restringenda [illegible] c. [illegible]
de intellectu [illegible] est quod [illegible]
[illegible] due appellaciones [illegible] secundum
[illegible] posui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod hic [illegible] unica appellacio

tm cui cpromet appellans no detulit
s aliquid contra sua appellacionem inno
uauit q facere no debuit s debuit
psequi sua appellacionem et iste se fuit
ut indignum beneficio appellacionis

Ponit ille qui dum sunt partes
sunt duo fuit dicta ra ibi su de
suspicione cherius coram nō recusare
nec abipo appellari nisi maior gravedt
maiore si datus s nō illa appellace re
mota h d. 2m unum intellectum s 2m
unum aliud intellectum h d Rependere sus
pecto no reddi p appellacionem nisi maior
gravedat h dt Casus talis quia magna
fuit gwarra inter Regem francie
et anglie sup ducatu Britannie de
quo rex francie infeudat Rege anglie
ut in c Nouit de Judicijs ppa fri
ens illud Judicium ptinere ad se ppetuo
rone pace facte scripsit Cardinali
qui tunc legato in istis ptibus ut
ipe quia rex no firmauit fidem Regi an
glie appellacione remota eu copellet
et regnum suum francie interdicto sub
iceret q fecit legatus et q istud interdicto
opposuit rex tria p o q fuisset potius
p legatum cognitum finibus regni fran
cie 2o q p9 appellacionem fuit latum 3o qa
habebat legatum fortem suspectum sed
papa rndet ppa in c Nouit de officio legati
ad 2m rndet hic p duas raciones 3o
rndet in fine q ppolam appellacionem
no reddi a Judice suspecto s p re
cusacionem licitte ppositam Nota quod
tepe ceperunt heret deus inter esse oculus
in l ij ff de origine Juris Item
an de demone vide de ma demo
nio pulcre tex Augustini xxvi q iij
Sciendum Item at dyabolus aut nunquam
habuit caritatem dic ut de pen di
ij Inpossibile tolle caritatem Item demo
nes credunt deum et contremiscunt de pe
di ij Si enim quis Item dyabolus non
malus p creacionem sed et ipe et angeli
sunt libero arbitrio de pe di ij Si
possibile Item nulla latet dyabolo et diis
et quare dicitur pricepes mundi dt ut xxx
q ij Precipit quare at fuit homo redep
tus et no dyabolus de pe di i in
s Deinceps Quot at sunt ordines anglorum

dic nouem de q dd i Si enim quis Item an
gelus potuit sine venia dampnatus
quia magis sine separacione creatus fecerat
de pe di ij princi Item at crane
ait dt xxx q ij Eq visio Item at hō fuit
creatus in paradiso an extra dic extra paradisum
s inter in paradisum vel di Illud quoque
at etate dicitur vili in 3 Adam de pe
di ij Quare at fuit creatus homo et
quot homines sunt saluandi dic deus
di i Hij duo Quare at si adam no peccasset
fuisset mortuus dic no de di iij pla
cuit i Nota dicitur inter eos publicare et
dictare sine cocipi Nam ipe ille dr condere
Constitucionem vel hunc qui fuit auctor
publicare dr ille qui publicat hunc ab
alio editam etc Nota q ille qui publicat
seu declarat no dr aliquid noui facere Nota
hic fa l Heredes palam ff de testa Item
dr q constitucio declaratoria cotendetur ad
pterita ut notat in c Cum tu de vsuris
Dictare dr ille qui dictat dispositionem
ponendo verba conformia et apta no tn
auctor dispositionis ut in l dictantibus C
de testamentis Concipere at est ille qui
pme concipit factum ab alio gestum ut
l ccipiendum C de ccepto vel ppedi Et
hic no pstatuis faciens et ibi monacis de
istis vocabulis etc

Sepe contingit dum ptr in duas ptes po
ponit constitucionem tamen 2a i puncti Et
2a subdiui quia po statuit ut appellacione
recepta tmio habeat vim peremptorij
2a i quod si quid appellacione no recepta
3a ibi Saluis saluat constituciones
disponentes sup desercione appellacionis
4o quandoque declarat p9 dictum huius constitu
cionis in 5o ibi permittit p uenicte tmi 7
homines 6o i hic aut Constitucionem declarat
et h intendit Si appella recipit a Judice
vel app tmio adeam psequendo
pro ea obtinet vim peremptorij ut i ab
sente procedat ac si peremptorie fuisset ci
tatus ut talis tmio pueniri pt ab aliqua
pte h d No i Spmalicia responsalis
q si citat dns et ipe mittit procuratorem qui
no cparuit sine ocultat mandatum q dep
ncat dns in expensis secus dicit si procura
fuisset contumax p9 licet constit qa tunc ipe

contempnatur ut in l. unica ff. Si quis
ius dicenti non obtemperaverit in § Si pretor
et hoc intellige cum citatus fuit per pretorem qui
fuit litis contestatio. Secus si dux fuisset citatus
quia tunc nemo venit contempnendus
quia debuit citari per pretorem qui sedeat in iu-
dicio et non dux de quo vide quod notatur Bar-
in l. i C. de dilationibus ubi glo. concludit quod utique
scilicet dux et pretor citandus sit et quod notatur
Innocentius hic. Nota quod in iudiciis negligentiam
vel delictum contrarii videtur nocere. Dic de
quo per glo. et doc. in c. i § litis non
contestata. Nota tamen quod nunquam potest pretor
contra reum contumacem facere actorem dominum [illegible]
mittat in possessionem ut l. si pretor ff. de
iudicatione [illegible] debiti ut in l. in § sin
autem ff. quod quisque iuris et in Cle. non potest
de pretore [illegible] sed auditor potest compellere
[illegible] contumace procuratorem illud est
[illegible] vide in Spe. in ti. de procurator in §
ut aut [illegible] quod si pretor et adde glo. in verbo
absentia in c. i de elec. li. vi. Nota quod
questio iuris non indiget probatione / et per
hoc infertur quod ponenti in eis non est
credendum quia quod non est probabile non est pro-
[illegible] de quo vide glo. in c. si de confess.
li. vi in glo. mag. et per glo. et doc. in
l. ii § [illegible] absentia C. de iuramento calumpnie.
Nota unica pena non prestatur appellationis
quia contempnatur in expensis quas fecit
appellatus si comparuit coram iudice sicut
etiam [illegible] et si non comparuit / et tangit
hic [illegible] in materia compensatione de quo vide
in c. Finem de dolo et contumacia et per
legistas in c. [illegible] ff. de iudiciis
Et predicta quia [illegible] quod expense que fiunt
in iudicium petitur [illegible] actionis Ille
vero que fiunt in iudicio veniunt officio
iudicis / et [illegible] iudex potest in illis condempnare
etiam si non petatur. Nota [illegible] quia tamen
[illegible] quia parata sunt sine iudice
[illegible] appellare sive [illegible] appellatorium
[illegible] iudex [illegible] vide in Spe.
de appella. in § [illegible] ad finem
et in § [illegible] in verbo porro ubi etiam
plene ponit [illegible] ad [illegible]
de [illegible] de quo in c. [illegible]
ubi habetur an ista [illegible] habeat locum
[illegible] statim [illegible] appellationis [illegible]
etiam [illegible] statim a iure et adde

producte quod tamen beneficialiter fuit [illegible] locum
tenet in [illegible] forma c. i de elec.
li. vi / et Cle. [illegible] que c. ti. Nota quod surro-
gatus loco alterius sapit naturam illius in
cuius locum fuit surrogatus et [illegible] quod
possunt opponi contra illud in cuius locum surro-
gatur poterunt opponi contra surrogatum
sed quod notatur in l. Si cum § [illegible] ff. si quis cautio. et quod notat plene Bartho.
in l. i in § [illegible] ff. si quis testa-
liber fuit missus ubi plene declarat
an [illegible] surrogatum assumat naturam
eius in cuius locum surrogatur. Glo. appella-
tione colligit [illegible] non [illegible] c.
c. ibi / [illegible] citato [illegible] velit quod [illegible]
c. non habet locum in appellato nisi de novo
citetur sed doc. tenent contra hanc locum in appellato
quod [illegible] ut in [illegible] absentia qui
non [illegible] loquitur [illegible] intel. Et
in eadem glo. in fi. dic conclusive quod iudex
ad quem debet condempnare non solum in
expensis cause appellationis sed etiam in expens.
factis in causa principali quia iudex appellat
succedit in locum iudicis principalis cause
et potest iudex condempnare in expensis
etiam si non sit petitum scilicet in illis que fiunt
in iudicio post litis contestationem. Nota i. Si quis autem
[illegible] non est licitum appellanti vel appellato
[illegible] ab [illegible] ad appella-
tionem [illegible] ad [illegible] tangit
hic glo. in verbo [illegible] Et non quod [illegible]
[illegible] caret [illegible]
et non evadit penam contumacie. Nota quod sine
[illegible] ista [illegible] habet locum tam in appellationibus
iudicialibus quam extraiudicialibus et opponi-
tur [illegible] in [illegible] litibus i. in appellationibus
interpositis extra iudicium. Et [illegible] in iudiciis
[illegible] appellationibus interpositis in iudicio
[illegible] infertur quod ubi litis [illegible] vel
in [illegible] extraiudiciali [illegible] in c. [illegible]
de [illegible] Et hic non potest [illegible]
[illegible] de litigantibus seu de
litibus in glo. obtineat / in fi. [illegible] ista
glo. facit [illegible] c. [illegible] et c. [illegible]
[illegible] c. [illegible] ut appellatus [illegible]
appellans [illegible] hunc locum [illegible] si appellans
non [illegible] et appellatus [illegible] tunc
[illegible] appellantis est [illegible] et [illegible] appellan-
[illegible] vel [illegible] sed
[illegible] est ut [illegible] quia si [illegible]

prosequi appellacionem interpositam ab appellante
posset reportari. Item circa fi. d. Indicio
Si vero appellatus non est appellans est tunc
pro appellante prosequi causam appellacionis ut h.

Constitutionis imperialis. Domini in duas
partes ponitur primo narratur secundo ponitur motum
et iudicio dato. Iª i. intellectu et hic
nota. Si appellans in causa clarorum infra
tempus legitimum non prosequitur non potest hoc iudi-
cis cognicioni faciendo officio iudicis super
impedimento electi h. d. Vel generaliter
et melius appellacione deserta per negligenciam
appellantis potest iudex ex officio suo procedere
in causis in quibus iudicium suum convertat
h. d. Nota quod inferior videtur se intromittere
de a quo interposita appellacione ad superiorem quia
illa que attemptat non tenentur ad de-
rogandum appellacioni. Si facilior contentio
appellacionem ut qui habet recipere testes ut
negocium magis instructum remittat ad
sedem apostolicam de quo hic et in c. cum contingat. b
c. Nota ubi duo sunt pretensi compossibilia si
probatur unum fuisse gestum potencia compe-
tendi aliud licet illa non fiunt cum non si-
milia neque ipsa agit hic de missione
nuncii admissione procuratoris ut quemadmodum
potuit admittere nuncium ita potuit po-
tuisse mittere procuratorem dicitur hic. Nota ar. quod facilius
reperitur nuncius quam procurator et per talia loca trans-
sit nuncius per que propter non transit procurator
dicitur hic. Dus. Item de Armacana quod ille nun-
cius sic portat literas consignatas ita potu-
isset portare procuratorium alicui procuratori commisse-
ti in Clementina sepe hic in c. i ff de
procuratoribus et in cle. i. e. ti. Nota quod hic videtur quod
quod causa ti non impediti possint transferre
... sua seu corpus vetustas in aliud quam in
q. c. conquesti de cler. Item dicitur quod hodie
non procedit si fraudatis quod hic in eod. c.
dicitur hic petrum quod dictum primo est verum in cler
icorum in quibus forma est fraudata allegati
si proinde alijs et ita potest intelligi facere quod
hic in c. Significavit de cler. Nota quod aliud cum
est facta collacio videtur posse obici quod
vide quod illud quod habet in c. [illegible] potest comparari
cum convulit i. proinde in decanatu eligendo
contulit videtur quod fuit hic facta confirmacio
sine facta cognicione de quorum c. pro ... causam

Constitutis super de eleccione

dicitur in tres partes primo narrat factum secundo
diffinit tertio ponitur ... ibi nos ergo tertio
Si quid et hic intended. Appellacio frustratoria
possessionem confirmati non impedit h. d. et ita
intelligit firmat licet secundum hanc firmacionem est
in dubiis hec decretalis ideo firmat pro
capituli electo et confirmato nullum aliud
ius competere non admitti regulariter quod contra
vel appellacio maiores frustratorium ad impedien-
dum electionem et confirmacionem effectum licet possessionem ha-
bita potuit accusari vel denunciari h. d.
Nota superiorem posse per ad iuramentum astringere
electores ut eligant secundum deum et conscien-
ciam suam magis ydoneum et utiliorem ecclesie
Iuramento est locus iuramenti ut sensit
hic glo. pe. et Hostiensis infert hic dictum alibi
quod ubi episcopus timet quod promovendi non prevalent
utile ecclesie propter spaciosos aliorum per dilectionem
carnale quod possit eos astringere iuramento
vel hac admonicione ut proinde magis
ydoneum et utiliorem exemplo enim de iure
ad hoc tenentur quod superior potest imponere suas
partes. Nota quod quis debet eligere secundum deum et iusta
partes suas non sufficit sequi puram
conscienciam suam quia non sufficit sequi puram
conscienciam nisi illa sit informata secundum
deum. Item alibi dicitur ... quod non debet
putanti conscientie de conscientie iudicium rationis
peccat ille qui sequitur conscienciam suam
non informatam secundum deum licet credat quod
bene facit ut in c. non solum de regularibus
li. vi. Item peccat iste pignoracia secundo non
contrariat maiori ... ea que fuit dei xxxv
viij de qui ea et de pe de ij. Nota quod eli-
gendus non solum in se debet esse ydoneus sed etiam
utilis et ideo etiam alibi dicitur quod episcopus non debet esse
custos carcerum i. non solum intendere
studio licet sed etiam alijs occupacionibus ut i.
c. Inter cetera xvj q. i et facit xxxx ... de
petitis ubi simpliciter repellit armorie.
Nota quod nota potest ... sine examinacione
... testium locutus ... adhuc ... tunc
in c. Nullus xxxv di. et facit iste ... ut
scolaris notorie peritus transeat sine exa-
minacione vel saltem modica per formam.
Nota causas appellacionis exprimendas coram iudice
a quo licet dicitur sufficit non ad sufficit exprimendas
coram iudice ad quem non sufficit etiam in quem
... de causis appellacionis coram iudice
a quo sed debet formari et specificare exprimi
facit etiam quod habet in cle. Appellanti de appellacionibus.
Nota quod repulsum ab excipiendo non repelli
ab agendo, sed repellitur ab excipiendo

ppt incepta mod' ꝓponendi ipam electo
eo q' petit' / vn̄ fauorabiliter dat' actio q' ꝯ
tep' nō ꝓponit' ad q̄ncu'q ꝓponendi
facta sit / vel tn̄ ꝯtemptu repellit'
ꝗ ꝯtra iudiciu ma' facientes admitti ꝯ
temptu respicientes latronum indagacionem
de quo in glo. si vide. alias tam fm
Inno. in c. lic. de elec. que sequitur
tūc pot dici tn̄ ipa ut q' electio iura
nō pōt obici ꝯtempto hīs et tn̄ dō
tali tunc pt accusari ut ibi dr

Ex parte tua

Inno. de causa consultacione
2a responsio 2a ibi puta et hic intēdit
appellan pt si locum nō tutu ꝑtibꝫ assignat
as si sit ſpēd appellac remota li dt
Nō q' ubi qs citat' ad locum nō tutum
vide posse appellac an ad tenentur ibi ꝯ
parent et si ꝯtp' nō admitti tūc
appellet ul possit indistincte appellari dicit
ꝑ stribetas et archi. in c. Dilecti ubi in glo.
et hic tr ipin de iudicia ꝯtem et ꝑ Inno
in c. Constitutam de ele. et ꝑ paulum in
cle. de religiosis domibus / Nō q' ꝑ iudicib' aga
bus est appellatum ppt citacionem ad locum nō
tutum possunt impedie effectum appellacionis assig
nando locum tutum et securum et revocando
de grauamine fat. c. sed cessante et in c. ti.
Ultio nō ꝯparatam ad locum nō tutum vide'
ꝯtumasse a ꝯtumaciam si nō ꝯparuit et hic
intē verum si notum locus nō fuit tutus
ut vide in cle. pastoralis in ii. ꝑ suae de
re iudi. alias at citato arctat citatum ad
locum nō tutum nisi appllet ul ꝯtepto ob
iciat' / Secus at dt Io. an. quod notum est
iudicem suspectum esse q'a tūc necesse est
allegare lic nō sit nece ꝑbari racio dive
colligit' ꝑ dictis paul. in cle. q'a ꝯtingit
de reli. do. quia tn̄ qs citat' ad locum
nō tutum eo ipo grauat' / Sz q' citat' coram
iudice suspecto nō grauat' eo ipo quia possit
est q' faciat iusticiam

Significavit

Inno. ponit quedam
appellant 2a de iu
dicibus 2a ibi quorum et hic intēdit lic
appellat reus si nō audit' ꝯparens ꝑ
actore nō hīte sufficientes mandatum ul
se ipius ꝯtentum ꝑ alias litteras de quibus
nō fit mencio in sedibꝫ q.d. / Nō posse consti
tui procuratorem ꝑ litteras signatas ꝯstitucionis
nisi habeat sigillo ꝯstituentis autenticum
ꝑ quo vi hec tex in cle. i de procur. hic

intē debuit ꝓuare ꝗ ꝯto q'a si sic
fuissent ꝓbatis dc fecissent ꝑ se fidem lic
sigillum nō esset autentu ul esset fractum seu
deperditum nobilit' dt Inno. in c. pet. dilectis
de fide instrumentorum / Nō quod possit hic plura
sigilla distincta ad liberos actus et q'
sigillum destinatum ad certum usum seu actum
nō faciat fidem in alio actu ubi nō ꝑ
q' vtroq' sz ꝯtra re ad actum destinatum
in cle. quia ꝯtingit de reli. do. et in
c. suggestum sz c. hic putat duos abbates
vim nisi dicat q' sigillum positum nō habeat
ꝑ maioribꝫ nō fuit sigillatum alio sigillo / Sz
tn̄ putat sigillum hic facere fidem ad aliud
actum sic ppt sigillari alieno sigillo ut
l. Si unus de testi. fa. c. ubi ꝯtra
subscribit se quis ꝑ aliud dicunt cum dicit
hic ꝑ vide in rebꝫ ecclesie ut ꝯtra possit
sigillari nō alieno sigillo sic fit / ꝯprimi simili

Significantibus

Dum in duobꝫ Inno.
ponit quedam appellante 2o dat iudicibꝫ
2a ibi quorum et hic intēdit' licite appellat
reus qui nō audit' nisi i libello petita
h. d. / Nō q' ubi libellus sz obscurus ppt qua
litate rei sz declari peticionem admissam rei
de quo plene in c. Significantibus de li. ob.
Nō q' idem pt replicari ad diuersos effectus
Nō ista decretalis Significantibus de libelli oblacione
lic sint de eadem ma. tn̄ ad diuersos referuntur
effectus illa de libelli oblacione pō ut libellus
obscurus specificet' et declaretur hec ista de
cretalis pō i illud fine q' si / iudex nō fa
ciat libellum declari licite abeo appllat et
idem replicat ad varios effectus

Ex insinuatione

Inno. ponit quedam
appellanti inter ponentes ꝑtinens iusticia quod
tm̄ i lic 2o dat iudicibus 2a ibi quia
iudex a quo nō pt statuere termi. ad faciendam
appellacionem quia si facit nihil statuisse
se putandus h. dt 2m intelectum glo. qui
quit t. Vel / At iudex a quo ꝑfigit
termi. ad ꝑsequendam appllacionem et ad inducendam
appellacionem nō vz termi. i. ad respondendum
sz tn̄ vz i. ad ꝑsecucionis ad eu q' neut
tum pertinet pt h. d. / Nō q' iudex a quo
pt ꝑfigere termi. appllati ad ꝑsequendam appllacionem
lic ipe appellans nullum termi. sibi ꝑfixerit
nō tn̄ ꝑfigit termi. ad faciendam appllacionem
q'a esset legem imponere superiori / Nō q'
termi. ꝑfixerit ad appllacionem habere pertinent ad

ad appellationem firmandam et est ratio quia
terminus prosecutionis ad finiendum appellationem inclu-
ditur in se terminum ad prosequendum ut in Clementina
sub eodem titulo

Bone memorie

dividitur in tres
primo ponit alle-
gationes appellantis 2° allegationes appellati
3° pronunciat 2a ibi per partem 3a ibi premissis
et hoc intendit Circa primum ex veris similibus cau-
sis appellat ad papam ne in sua possessione
molestetur et per eum spoliatus restituatur cum esset
in statu possessionis in quo erat tempore appellationis
interposite h. d. valet per verisimilibus et proba-
bilibus causis potest quis appellare ex iudicium
Nota quia iste abbas primo per monachos 2° post
ipsum hac possessione fuit ingressus et plura
appellat ad maiorem contestationem et con-
dis habundancia fuit hic vincta quia ad
interitum plures verificata sit plures contra
in l. litem apud in § si generaliter ff de
iure quod autem si appellavit viva voce de-
num in scriptis causa appellationis debeo exprimere
dicta scripta quia per eam fuit remissa
prima in l. i ff ad palam 2a non vale-
at eo non posset rescindi quia verissimum est
ut in l. in in § per defectum ff de testa-
mento quia hic dicitur si prima valet alias si 2a
valet Secundo autem si appellet viva voce
reservato beneficio appellandi in scriptis an tal-
is reservatio faciat valere appellationem in scriptis
pro qua secundum tenet Bar. quia dicetur per eum
in dicta l. Circa primum Nota quia ille adquirit
rebus in vasa pervenit sicut tunc prout erat
si spoliasset quia hic dicitur nisi placeat dominum sine
esse 2a et f

Dilecti filii

primo ponit querelam 2°
dat iudicem 3a ibi cum
autem et hoc intendit Circa primum superiore scien-
tia quod intimatur ad papam habere per appellare ita
quod excommunicacio lata in eum per ea non
valet Itineris arrepto hic dicitur appellationem
si servaverit ea que debet servari in appella-
tione h. d. Nota quia actus gestus per appellationem per
iudicem ex iudicialem abeo interpositum
est ipso iure nullus Secundo non quia si
aut hic excommunicatio per appellationem
iudicialem lata vel lata per appella-
tionem ex iudicialem non tenet et suspen-
ditur iurisdictio iudicis Nota quia itineris arrep-
tio hic dicitur et effectum appellationis quia ad
revocationem attemptatorum quia hic dicitur quia
iter arripitur ad papam Item autem eam sit
si ad inferiorem tangit hic glossa et hic

quod eadem sit ratio in quolibet inferiore qui potest
adiri per viam querele secundus est autem si non possit
adiri ex quo ad videri posse iurisdictio quia idem
sit in legato Nota pro qua quis dicitur in c. i de offi-
cio Nota quia plus est ex plurali facto quam verbo
quia sic ad effectum appellationis non est necesse ex-
primere verbum appellationis sed satis est dicere vel facere
aliquid ex quo appellans sive verbo appellationis fa-
ctum ad audientiam B c Nota quia sententia lata per
appellationem vel per illum actum qui surrogatur
loco appellationis est nulla admitte tamen sic
dicit hic dominus Abbas Nota quia ro[illegible] istud hic hic quia
fuit appellatum ut ad iudicem non ut ante quia
per dominum primo lata fuit ut supra quia de
eisque post non potest esse iudex in causa papali in l. i
ne quis in sua causa

Pastoralis officii

primo consultatio 2°
responsio 3a
ibi nos igitur
et hic intendit ex plenam appellationem remota
appellationem prohibet que per prius non est expressa
h. d. Nota tres species appellationum quedam sunt fru-
stratorie et in istis clausula vel operatur quia re-
mote sunt a iure factum C. cum appellationibus
frivolis c. li. vi quedam sunt licite a iure specialiter
expresse et in istis vel operatur quia illas tollere
non potest quo ad aliquem effectum quedam sunt
licite non tamen a iure expresse et circa illas clausula
operatur Item autem tollat illas quo ad omnium
effectum in non defendi suspendendi devolu-
endi et quo ad revocationem attemptatorum
sic ut hic per doctorem Nota quia clausula odiosa in rescripto
apposita debet ita intelligi ut aliquid operetur
licet quandoque intelligendo possit reduci ad ter-
minos iuris communis sed ut verba aliquid operentur
non debet ita late intelligi ut vel operetur Item
eam clausula appellatione remota est odiosa in se
et potest intelligi de appellatione frustratoria sed quia
secundum hunc intellectum vel operatur debet tamen intelligi
de appellatione alias probabili et hic nobis semper
necesse facit quia si statutum penale late intelli-
gendo vel operatur sed debet assumi ita late
intellectus sed ita intelligi non prolongando verba ut
aliquid operetur in forma terminis Iuris communis
Nota ad predicta viva paleopneni limitationem
quia ubi dispositio esset prorsus inutilis intelligendo
ita ut iacet debent verba [illegible] ut dispositio
teneat etiam si sit odiosa et penalis ut sin-
gulariter per hoc tunc in c. si [illegible] in si de
sententia excommunicationis in vi Nota quia papa potest removere
appellationem et committere tamen sublato beneficio
appellationis quod videri mirum fieri de opere de duobus
viam quia appellatio est species defensionis et

3es spes appellationum

fiat vacatione contractu non denegatur sed tamen
in l. non distinguemus in § Ad quod ff.
de arbitris et in l. j. § Romane ff. in eodem
2° videtur quod ipsa non possit tollere defensionem
que est de iure naturali sicut nec superior
ut in Cle. pastoralis de re iudicata
et in c. Sed nec et c. si de consensu que
naturalia sunt immutabilia 2° videtur quod
hoc forte hic dicitur quod solum illa appellatio
tali appellatione remota videtur remissa
que non requirit consensum ipsius et de illa
etiam superioris quemlibet et in effectu non tollit
ista defensio vel dicitur quod licet non possit
tolli sed defensionis tamen potest tolli modus
appellandi vel dicitur quod aut contractus cum ipsa
possit tollere antequam competat ad dictum quod sit
ut hic aut postquam cepit competere et dicitur quod
non ita intelligitur in Cle. pastoralis vel dicitur
aut defensio convenit de iure naturali et tunc
ipsa nec superior eam tollere non potest ut in dicta
Cle. pastoralis et ametis hiis que notantur
in extravagantibus aut provenit de iure
positivo et tunc potest ut hic et iunctis hiis que
notantur in l. ij ff. de origine iuris Nota
quod clausula appellatione remota non solum tollit
appellationes frustratorias sed etiam appellationes ut
probabiles contra probabili divino tollit non sit
in iure expressa et intelligitur quod tollit appellationem
quo ad iudicem defendendi non autem quo ad effectum
devolvendi ad superiorem quoniam possit per
eum gravamen emendari ut patet hic secundum unum
intellectum vel secundum aliud dicitur quod non tollit
quoniam gravamen possit reparari per viam querele.

Verum quia in prima compilacione 2a revisione 2a
ibi nos itaque et hoc intelligitur licet contractus ab
contrahente appellat nolumus denunciari et
de beneficiis et redditibus spoliari potest hic dicitur
Nota quod contractus denunciari in publico ut
ab aliis devitetur. Item at debeo evitare contractum
non denunciatum dicitur sed quod sit excommunicato non
est contractus occultus prius autem tamen
contractum trahit secundum contractionem ut predicitur
nunciationem amplius ligatur cum eum iam tenet
vinculum plenum extra denunciationem non
debeo expectare denunciationem contra illa
sit propter ignoranciam ad hoc vi. bene tamen nunc
glo. in c. Cum ab homine ut s. j. de sententia excommunicationis
Nota unum effectum appellationis licite quando cum
appellante quis ad illam tamen captata iudicium
reperitur ad hoc c. Si appellare et c. non solum

s. e. li. vj° Et est iste effectus iuris non
suspensivus Iste tamen effectus non inconveniens
prodit cum appellatio a diffinitiva sententia non enim
operatur plenam suspensionem licet enim suspe-
dat iurisdictionem iudicis respectu actus omnino
futuri non tamen suspendit iam factum revi.
actum futurum omnino accessorium adiunctum
sicut concessit ad hoc. Nota unum notabile dictum
quod ubicumque appellatio non suspendit actum iam
gestum de preterito similiter non suspendit actum
gerendum si omnino ille actus est accessorius
et continuus ad actum iam gestum non sus-
pensum per appellationem Et racio est quia racione
connexitatis et continuitatis actuum racio
ipsius qua futurus debet hoc intelligere ad
aliud notabile quod licet nova lex non generat
preterita sed futura dirigat ut in c. fi. de
constitutione Nota tamen continet illa futura que habent
immediatam dependentiam a preteritis ipse vi.
hoc contenta glo. in Cle. ut domini declarantes
et qualitate secus autem ubi actus futurus
non est ita accessorius ad actum preteritum licet
habeat aliquam conformitatem
et iste est verus intellectus in c. j. de usuris
Nota quod contractus subtrahentur fructus et proventus
beneficii tamen quod contracta sua non desinit
beneficiis cessat enim in ipsa racio quare datur
beneficium scilicet divinum officium in c. fi. de re-
scriptis li. vj° Et quo infertur quod contractus
non debet habere quotidianas distributiones
nec aliquid de mensa grossa sed c. licet
de prebendis Item autem propter contractum potest tamen
beneficio privari dicitur ut in c. Cum bone de
etate et qualitate et in c. Pervenit in
fi. de iudiciis et in q. in Cum suis
Ultimo nota quod denunciatio contracti regularis
non impeditur per appellationem fallit in talibus
casibus scilicet cum quis ignorans fuit contractus
quod est potest ut in c. Apostolice j. de clerico excommunicato
ministrante per hoc quod habetur per c. Dilecto 2 questione
ubi contractum a iure vel ab homine et factum
proprio contrahentis non est notorium ut in c.
Pervenit sed c. 134 in casu contenti
tamen de sententia excommunicationis

Sollicitudinem Omnis divisio
2a ibi nos igitur
hoc intelligitur Si
contractus ab episcopo proprio appellant et ad superiorem
tamen tamen defert superior ad metropo-
litanum appellationi renunciat et archiepisco-
pus tamen audiat sed si presbyter tamen archiepiscopus
non cognoscit quod si facit possit episcopus

appellare nisi notorium sit contrarium ut tenet
h. d. [illegible] et clarus Si appellans ex ad
superiorem comparet coram iudice inferiori
super grauaminibus propter appellationem ipsa appellatio
renunciare videtur Si autem protestatur quod
hoc non intendit renunciare appellationi tamen
contra allegantes non est audiendus nisi
notorium sit actum illud esse iniustum
super tamen cum dicitur adiit in ferrariam
h. d. Non iudice a quo appellatum est
petitum grauamina posse corrigere appellatione
tamen continuare si pretendit appellationem
esse friuolam / ratio quia appellatio friuola
causa non tenet appellante ut in c. cum
appella h. c. li. vi.º quod potest reputari contra
mas et validitas contrarium quia admittis
spectat pendet effectus eius fa. tex.
h. sit in c. 2º de dolo et contumacia
in vi.º Et quod isto tex. non insistitur ad
duas practicas procedendi contra appellatorem
[illegible] frustratorie nisi potest alius
iudex ut contumacem mulctare ut hic
et potest adulterium procedi si tunc statim
nec potest in illo casu [illegible] Rubrica non
patitur ut in illo [illegible] quia
practicam reuocandi atemptata quia
potest appellans petere se poni in pristinum
statum potest etiam petere ut denunciet non
[illegible] pendentia etiam quod de atemptatis
per iudicem a quo non potest se intromittere
ideo inferior ab illo ad quem est appellatum
quia illa non potest cognoscere citra cogni
tionem articuli appellationis Et ista potest esse
ratio quia super notorie super iniuste
atemptatis potest inferior se intromittere
quod in notoriis nulla requiritur cognitio
ut in c. inter ... de consuetudine
ut in c. [illegible] ... delegatus [illegible]
potest [illegible] ... potest hic
[illegible] aliquem quod grauatur ille potest hic
recursum ad suum ordinarium ut corrigat
illud quod male gessit / delegatum appellationem
quia si in notoriis appellatio non competit
appellanti ita non competit iudici male
iudicanti de quo vi. [illegible] in c.
si de rescripti et p. l. in auten. quia
in prouincia et ubi de crimine agi oportet
Non vna regulam bona hic quod inferior
iudex ad quem est appellatum non potest cognoscere
[illegible] de appellatione nec de renunciatione
per appellationem [illegible] [illegible] appellationem
vel ad petitionem appellantis nisi vellet

renunciare appellationi sue vel nisi atemp
tatum notorium sit in iniustum ar. [illegible] ... c.
Non vna regulam hic quod si
renunciet appellationi per comparitionem coram
iudice a quo vtrumque [illegible] ... de [illegible]
ista per comparitionem coram iudice alio ad
quem non fuit appellatum qui est superior
iudice a quo nisi contra protestetur
Ultra non vna limitationem et illud
[illegible] quod protestatio [illegible] per [illegible]
illud [illegible] contra factum applicat
ita quod non est [illegible] qui repellat protestatione
Si autem vult aliquid atemptare contra
protestationem non est superior illud admittere
tamen [illegible] et non [illegible] et est tex.
quod allegans contra non est audiendus [illegible]
repugnantia ff de regulis iuris [illegible] et l. [illegible]

c. de furtis

[illegible]

Dilecti filii decano

quia non [illegible] tria fuerunt pº diffinitur possessio
[illegible] per appellationem [illegible] 2ª [illegible]
3ª dicitur [illegible] [illegible] / et hic
intendit quod appellationem [illegible]
[illegible] accessoria ad [illegible]
appellationis [illegible] hoc dicit pº [illegible]
vel [illegible] per appellationem [illegible] non tenet
h. d. Non [illegible] posse detineri in vinculis
per superiorem suum donec satisfecerit debito
[illegible] sit [illegible] / et etiam si opus esset
posse [illegible] tamen [illegible]
[illegible] in c. i. de deposito fa. c. si [illegible]
[illegible] li. vi.º quod autem si [illegible] tamen
[illegible] pro debito posset detineri dicitur
non in c. ij [illegible] autem posse [illegible]
pro debito [illegible] non [illegible] bar. in l.
si. ff ad legem [illegible] autem [illegible]
quod [illegible] posse retineri [illegible] bar. in
l. ij.ª in [illegible] fi. ff de custodia reorum
Non et tene [illegible] quod iudex [illegible]
posset repetere subditum suum ab alio
iniuste detentum [illegible] suum tamen
ne violentur [illegible] tamen ut
possit subditum sibi et [illegible] debita
[illegible] [illegible] repetit [illegible]
ditum suum ut possit munera [illegible]
subire ut l. de iure ff ad municipalem
et vi tex. cum glo. in l. [illegible]
ff de vi [illegible] dominus repetit ad
[illegible] suum in c. ij de iudeis
Creditor autem non potest repetere debitorem

sun' a lr̃alio detentus sedem primo et
ibi quia traditur non habet prius i pn̄d
debitorum prius in superioribus ut ff
de sc̄c vi glo optima in c. **Ancte de**
prude li vi°. Non dictum partes inandi
superiorem posse appellare ne dum pr̃s ff
vel ps subditis suis utz i' fe et suas
que preciditur ꝑ primo cum superior pt
pretende aliqd interesse respectu sub
ditorum / immediate / cum hunc epm non potu
it i'v subditorum quia curare debuit
ut ipsius non i'currit defectus in
diuinis et ut turbarentur in fide ne
sanguis subditorum de manibus suis
requiratur h ff de offi ordi' i'refragabili
et c. prelaturam et p q'i **negente ali**
neglam qz non appellat palio in
ciuilibus **Nec** negl**am** in appellaciõe est
ut non audiatur cum non ut est ij q
vi **non solet** et c. **Sed ut de elec**
Non aliud singlari dictum, ut forte aliud
p' 2m dnm Alba / qz si appellans cp judi
cium et appellam hunc diuersos judices
pt appellans se subire preceum sui judicis
et ad illud appellare et talis appello tnc
lur illud appellare ut q' **Epus** cum ha
bet archiepm judicem ordinarium
habet **archiepm** non cat judex dictum qz
ff **archiepus** non ff judex subditorum
metropolitanum non ff **judex** subditorum
suffraganei sui **Sz** si archiepus in
queniens subditus arbitri sit asumendi
qz i q i **Si clericus** **Et** si dicis qz p appellom
archiepus effici judex suffraganei
sui dico qz illud prodit cum appellat
aliquo **Epo** ad ipm **archiepm** qz tunc
archiepus tanqz superior habet corrige sctu
epm ff hic non appellat ad **Epm** ff hic
Epus appellabat Secundum ad **archiepm**
Epus appello qz judicialis est quod pico
que appello qz judicialis est queque pro
cacio in c. ut si i c. **Non** aliud dictum
qz quamuis non detulit qz appelloi ad
aduersarij nihilominus si ipse pprimo appellat
alio actu vel in causa ca talis appello
defendens appellante vel rursus aduersarij
tunc appellado noluit iste defre / et sin
gulari phat iste tex qz opi **So** **du** et d.
Inno in c. **Aperit** ff c / hic enim ut apte
colligitur qz tex decanus non detulit littime
appelloi **Epo** et tn appello sua pprimo

impositam in alio actu eiusdem cause
ne dum defendit ipm appellante iv offi
cialis aqui appella et idem dicit hic
appelloni sue si respectu **Epo** quia appellom
suam non approbauit et i tm valuit appello
decani ut impediret validitate cptionem vel
late p **Epm** 2c **Epus** tenebatur hic de
ferre appelloni imposite in alio actu
eiusdem cause hz decanus non detulisset
prius appelloni **Epo** 2hc semper **Non** qz
qz imperiosa monitio spectat ad sup
iurem ff quibus respectus ad inferiorem
qz **So** **du** de suppl ne pla c. i et no
hic opponit tex dum dicit monuisset i.
vel sumisset qz vel qsue do non pt dare
i'ferior ptate ut possit proprie superior
vel animaduerte i eis i'n talibus qsue do
vel i'rracionalibus ff de maio et obedi
c. **Sed** inferior
Ut nuper / **Postqz** ipsa causa ad
se aduocat non valz
processus factus p'imiom pt ut valet si
prius abeo fuisset littime appellatum po
dictum 2a racio i' **Sed** plus 2c **Non** qz
p aduocacom alicuius negocij ad sedem
aplicam ligantur manus i'feriorum ut
nihil valide i illa ca atemptare possit
et id ff sedem duc in alio inferiori cui
spam dunuo habeat ptate tali nego
cium ad se aduocandi fa. l. judicium sol
uitur ff de iudiciis **Cum** ac si superior
asumit cognicom negocij videtur ad
se negocium aduocare vi **No** in c. **cum**
ff de qstitu **Non** qz reuocacio negocij
facta p superiore magis impedit et operatur
infirmando et suspendendo **judices** inferiores
jurisdictionem quam faciat appello racio quia
appello qsistit in **jure** **Sz** nisi sit littima
non suspendit jurisdictionem **judicis** ut in
Sed appell c. ti li vi **Sz** reuocacio qsistit
in facto 2c sine iusta sine i'iusta ce
quo sit p superiore suspendit jurisdictionem ca
judicis inferiorem dicta l. judicium soluitur
Oblate nobis / **Si** tamen appellom
prosequente datus ab homine alteri pt
debeat hac tacita limus impetrando
hic non valet ff tamen **Junf** tunc appellatum
prueniente pt dunino nimium non prorat
et ubi qp dilacoone inniuet periculum ne
ut p te prosequente pt **judex** adquem supple
p tes qpellando ad preuencom **Solum** ff
dimissio **R**a' i' habet igitur que facit xiv
que cause pz **Non** po vel ani in ma appellom

fuit

sz qd si termi[nus] finis[set] statim a iudice a
quo vel apte venit p[otes]t p[ro]ueniri
tamen t[er]min[us] h[uius] tacito l[itte]ras impetrando
Secundo vero qd ubi t[er]mi[nus] no[n] fuit p[re]fix[us]
p[otes]t appellans quandoq[ue] appellacio[n]em p[ro]sequi l[itte]ras
impetrando du[m]mo[do] sit infra ann[um] sicut
ut fuit l[egi]tim[us] p[re]uent[us] p[er] ip[su]m appellatu[m]
Appellat[us] v[er]o no[n] p[otes]t qu[an]doq[ue] p[ro]sequi s[ed] opor-
tebit qd ni[mi]m[is] noceat ut est tex-
tus. Tercia ista qd appellat[us] p[otes]t p[ro]sequi appellac[ion]em
sua[m] cora[m] iudicib[us] impetratis p[er] appellant[em]
sic lite impetite sup[er] a[d] co[n]firmatione[m] apte
dant[ur] tunc ad infirmacio[n]em. Quarta vero qd
appellante no[n] p[ro]seque[n]te p[otes]t appellat[us] p[ro]sequi
sca. ii q. vi. ut qui appellat. Quinta vero qd
iudex ad que[m] p[otes]t mandare iudici termi[num] . de
appellat[ionibus] p[ar]tes ad p[ro]secuc[ion]em appellac[ion]em si qd dila-
tione i[m]minet p[er]iculu[m] rei publice . ii° agro
no[n] p[otes]t ubi i[m]p[ar]t[ie]t[ur] utilitas p[ri]vata s[e]cund[um]
i[n] iudice a quo qua p[otes]t restringi t[er]min[um]
iuris i[n] p[ro]secucionib[us] ut in c. p[er]on[alis] et c.
sicud fit et c. Racio diversitat[is] est qu[i]a iudici
a quo fit p[re]iudiciu[m] p[er] appellac[ion]em quia sepe
frustra ca[usa] appellatur causa differendi nego-
cium p[rinci]pale ut in c. c[u]m sit et cod.

Personas nobis litteras

[P]ersonas nobis litteras p[re]sentes co[n]tin-
ua[n]t absente p[otes]t iudex appellac[ion]is cog-
noscere p[rinci]pale diffinire si p[ost] lite[m] co[n]testata[m] fuit
appellatu[m]. Contra dicit io[hannes]. 2a ibi nos . et tex-
tu[m] qd p[er] s[ente]nc[iam] diffinitiva[m] no[n] tollit[ur] effect[us]
co[n]testacionis lit[is] facte in p[ri]ma instancia sed
legitur denuo de p[ri]mis ubi p[er] qd in ca[usa]
appellac[ion]is no[n] p[otes]t excepcio dilatoria opponi
appellato no[n] p[otes]t excepc[io] dilatoria opponi
in p[ri]ma p[ri]mis que no[n] fuit opposita i[n]
p[ri]ma instancia de quo collige qd s[ente]nc[ia] dif-
finitiva no[n] tollit effectu[m] i[n]dultu[m] p[er] co[n]testa-
cione[m] lit[is]. Secundo no[n] te[n]e[tur] ibi cora[m] p[ri]mis
iudicib[us] l[egi]time co[n]testata qd probat racio
ne lite apparet ista te[n]e[tur] h[ab]ere locu[m] quan-
do fuit appellatu[m] p[ost] co[n]testac[ion]em litis
s[ed] no[n] solu[m] h[ab]ere locu[m] cu[m] fuit appellatu[m]
post deposiciones testiu[m] publicatas s[ed] tu[n]c
c[u]m lis erat co[n]testata cora[m] p[ri]mis iudicib[us]
qz racio legis no[n] restringi p[er] ea[m] utriq[ue]
p[er] que sunt ultrissimus delegat[us] secundo notatur
no[n] te[ne]t ibi s[ed] p[er] co[n]tinuac[ion]em absentando
actu[m] a q[u]o p[ro]ssi qd si utriq[ue] p[otes]t est p[ro]ss[us]
de fieri lit[is] co[n]test[acio] in ca[usa] appellac[ion]is et s[ed] tex-
tus in c. Ranaldus in v[erbo] dilectus et ibi bo[nifacius]
glo[ssa] s[upra] de testib[us]. No[tandum] qd si appellat[us] abu[n]t

locutoria no[n] licet in ca[usa] p[re]missa necess[e]
cau[sa]m po[ne]re libellu[m] ut lit[is] co[n]test[acio] et de
interlocutoria qu[an]do articul[us] incidens vel
emergens secundu[m] a s[ente]nc[ia] diffinitiva

Ut debitus

[A]ppellans an[te] s[ente]nc[iam]
te[ne]t[ur] exprimere ca[usa]m racio[nabi]l[em] cora[m] ip[s]o a quo
appellat ut admittitur excepto qd p[ri]us
miserit nunciu[m] ad sede[m] ap[osto]lica[m] vel
q[uo]d l[itte]ras impetravit que no[n] du[m] fuit
i[n]dicii p[ro]tracte q.d. et p[ri]mo po[ni]t dup[lice]
co[n]stituc[ion]em ca[usa]m secundo co[n]stituc[ion]em i[n] s[ta]tu[tu]m
3° p[re]sta[n]t ibi salva. No[tandum] no[n] valeat appella[cio]
in ea appellac[ion]is ut no[n] valeat appella[cio]
i[n]terposita an[te] s[ente]nc[iam] nisi expressa ca[usa] p[ro]ba-
bili que si esset p[ro]bata debet legittima
reputari qd p[ro]cedit etc. si causa erat no-
toria qua notorietas licet excusat
ab o[mn]i co[m]probandi no[n] ta[men] ab o[mn]e exprimendi
est glo[ssa] no[tabilis] in c. Appellati e ti. Item
collige unu[m] dicitur int[er] interlocutoria[m]
et diffinitiva[m]. Na[m] diffinitiva no[n] est nec[ess]e
exprimere ca[usa]m ut in l. i. Dio ff. de appella[cionibus]
et si una exp[ri]mit p[otes]t alia p[ro]sequi sicut
i[n] appellare ab interlocutoria ut in c. Appellati
e ti. Secundo no[n] alia vero de iure revocata
qd an[te] s[ente]nc[iam] se[m]p[er] p[otes]t appellar[i] ca[usa] racio[nabi]li
expressa et p[ro]secute secundu[m] de iure civili s[ed] e s[u]p[ra]
eo. No[tandum] 2° que intelligitur qd impetrato dele-
gata p[otes]t p[re]ueni[ri] p[er] ordinariu[m] du[m]mo[do] l[itte]re
delegacionis no[n] du[m] fuit p[ro]tracte qd p[ro]cedit
etc. si fuit i[m]pedit[us] in p[ro]trahendo si[ne]
d[o]lo qua l[itte]ra requir[itur] indistincte du[m]mo[do]
no[n] fuit impedit[us] p[er] adversariu[m]. No[tandum] qd lic[et]
appellac[io] i[n]i[us]ta l[egi]tima no[n] defert iudici i[n]p[ar]te
sup[er] p[ri]ncipali defert ta[men] sup[er] incidenti ut
i[n]veniat sup[er] a[rticu]lo appellac[ion]is et co[n]demnet
in exp[e]nsis simile in c. i. de rescriptis
No[tandum] qd renu[n]cio appellac[ion]em de ess[e] qd p[ost] s[ente]nc[iam]
appellar[i] no[n] posset nisi ex causis expressa
i[n]re. Item no[n] qd co[n]ventus cora[m] iudice
certo no[n] de appellar[e] an[te] nisi ex causa
racio[nabi]li. No[tandum] qd mitte[re] nunciu[m] l[itte]ras explicite
effectu[m] p[ro]p[ter] effectus est qd q[uo]d q[ui]s z mittebat
nunciu[m] ad curia[m] roma[na]m. Secundo effect[us]
est quia missio nu[n]cii co[m]probabat appellar[e]
3[us] est qd habet[ur] in no[tabili] de elect[ione] p[er]ve[n]it

Cum cessante

[S]i iudex a quo est
appellatu[m] co[n]tinuare illud renovat p[otes]t in
ca[usa] p[rinci]p[a]li p[ro]cedere du[m]m[od]o q[uo]d p[ri]mu[m] et finis
po[ni]t duplice[m] co[n]stituc[ion]em ca[usa]m i[n] media co[n]-
stituta No[tandum] ta[m] ordinari[us] qd delegat[us]

no

pt interlocutoria reuocare sal qd inpsst de re iudi et illa loquit in ordinario hic c suspicitur tam in ordinario quam in delegato

No singlar qp no solu agrauamine i iu dicio tam afflicto pt appellari sz ul aco minatione facta in iuste p iudicem litis gruinacio de ptuti no intulit grauaie sz i occasione timet grauame Sequo no qp qp aiudali grauamie apeti et a ra li deffinitio pt in iudicio appellari ubi grauame et re et ipso ess deffitiuo qz tum no posset appellari in iudicio sz extra iudicium sic ut in c ex sicut e ti et e ti dilecto No te i libe qp reuo cato interlocutorie et reassumptione cause no exigit consensus ptium nam hic ubi libe de sui na no omit aliquem consensum ut in c de multa de pben

No qp coram suspecte iudicibus no debet quis eis litigare h. d. Itt no tres re las tuid eius litigare h. d. Itt no tres re sonia sz qp iudex pt interlocutoriam suam reuocare ut no in dcie si in vj Alia re la sz qp diffitiuam nunqz reuocat ut in dcto. l. iudex 3a qz illa no fetur in dcto. l. iudex 3a qz illa no pt reuocari sine cae cognitione ut not Ber dns qp ubicunqz sua opu tuni demoranda est no pt reuocari sine cae cognitione qp diffitiua Una sz interlo tur p maiori maturitate sz interlo cutoria no fuit ad tanta solepni

Cum speciali

Ista decretalis p ma gis substituitas appellones et re cusationes tradit formam qualit iste fiunt et quo in eis pcedendi sit

No qp valeus iudici recusare eu coram cose tam pt pbabile et suspitionem tam coram arbitris quos elegit pbatam qua no pbata sz suspicione iudex siue insciue utitur in pncipali Ex no pbata remittit negotium ad superiorem ul tam conuittit de recusatore consensu No nicitat antiqua constitutionem 2a ponit nouam i statutis et pu po constituo una 2a ibi porro 3a ptestat ibi ceterum No iudicem no posse desine causam sine iusta ca assigna et pbata recu sam et eum tam recusatam assignam coram iudice et pr modum pbari coram arbitris ut hic et sz c Insido recipit sectus sz de sine ciuili qz no sz inte

tam allegare ac pbare ut l. Ceod speciali et l. apertissimi C de iudi cu glo in l. qui petitur et in l. qui suspectus ff de ptiuenda Exp et alia dicta quam tam pt iudex esse suspectus in toto vniuersi ut in c si qs contra clericum sz de foro competenti Ceterus deffine ciuili qua i toto no recipit sz ad iudicat sibi Exp ut in l apertissim nota Ibi vo contingere C de iudic

No qp causa suspicionis pbatur coram arbitris hic tm limitat 2 in c de offi dele li vj Et no tam in quo arbitri pur eligitur concurrere reglar securus ut nant dno in c quia de electo li vj

Porro

Summa ut in pn. vel summo torijs no audit appellans h. d. No qp sola confessio impedit appellationem interpositam quo ad hic ut iudex no tenea illi defere Similis te in decretali Romana Similit c ti li vj Et ratio quia co fessio inducit notorietatem ut in c si fessio de cohabita clericorum et mulierum et a no torio no appella hic vero nisi confessio pbabilis conuictus in c dilecto de actu Ex no te i Ibi habuit ad usurum qui vult pbari qp iudex p actes ex officio no posset statuere termi appellanti ad appellationem psequendam in qua sz vitatis ut in c pruenit et c Ex quo sz c No qp regulares qui corrigunt p institutiones sue re. no pnt suspicio ut suspicio recusare nec ab eo appellare qua correctio fit ad aniarum salutem et de plano quod vere nisi corrigens ex cedet limitibus sue re. p istud te hic in fine qui no vult ad suas constitutio nes compelli ad regulares que sunt obs nancias qu si superior q ul[tra] obsu cie fuerit lz contra hic decretalis No qp in ca criminali audit appellans p ut not xxxvj q sunt quidam

Cum causam

Si iudex confessionem ad voti causae decre. uerit causa post contestatione litis uel re[cesserit] a subdelegato subdelegati [re]lati fuit ab eo licite appellare et in pma mar[ia] ruc appellante in 2a iudicium dato ibi mandamus No qp ad litis contest no requirit solempnis interrogatio iudicis aut actore

s suff[icit] sola responsio ad libellum ut si
facta sit per advocatum reo absente fa ci
s de lit[is] cont[estatione] q[uod] vide[tur] cont[ra] opinionem
leg[is]tarum / No[tandum] q[uod] confessio advocati non preiudi
cat clientulo si illam tamquam erroneam re
vocavit / et no[tandum] q[uod] in revocatione huius
confessionis advocati non s[unt] necesse aliter probare
errorem secus in confessione propria vel procuratoris
ut in c[apitulo] i[n] s[ex]to de confess[is] / Et racio est quia
advocatus non h[abe]t mandatum ad confitendum ideo
suff[icit] nuda revocatio / 2[us] hostiensis hic
q[uo]d no[n] / No[tandum] q[uod] confessio preceptu errore pe
revocata non solum cum condicat ad merita
cause s[ed] ut cum obstat processui ut quia
non p[otes]t obstante confessione opponere ex
ceptiones dilatorias / No[tandum] q[uod] contrariu[m] non
transit in tercia[m] personam / Prima persona est q[uae]
contrah[itur] / 2a est que loquit[ur] cum ipso excommunicato
/ 3a persona est que cum lo
quit[ur] ad sec[un]dam et in tercia[m] non transit
excommunicatio

Dilecto filio / No[n] suff[icit] appellanti dic[ere]
q[uod] sufficientes et veras
exceptiones apposuit et appellat nisi docuerit
exceptiones apposuisse non admissam appellasse / Di
ct[um] c[apitulum] exceptionem non admissam appellasse se
ind[icat] prima facta coram auditore narrativa su
/ 1a e[st] cum committit causam et permittit qualit[er]
No[tandum] t[ame]n i[n] contrarios proced[it] et q[uod] in beneficia
libus p[otes]t exceptio peremptoria opponi ad
processum cum est talis excepcio que contin[et] pri
vacionem et litis contestacio / et est racio quia
exceptio contin[et] litis dicit[ur] dilatoria quia ne
gat iurisdictionem per illas clausula et p[er] consequens pe
opponi ante litis cont[estationem] sic d[icitu]r in quali[bet] dila
toria ut no[tatur] in c[apitulo] Constitutus de rel[igiosis] / No[tandum]
q[uod] in iudicio non p[otes]t appellare a gravamine
futuro et significatione ut si me gravavit
appello / s[ed] de iure oportet gravamine de quo
p[ro]vincie c[apitulo] suffrag[ium] s[upra] de testi[bus]

Nicolao prelati / Appellans qui appellavi
sue tamen proponit si mittit procuratorem ad
impetrand[um] et recedendum cum et appello
sunt recepta a iudice vel approbata a parte
adversario littere prosequente condempn[atur] in
expensis h[ic] d[icitu]r / 2[um] quomodo intelligatur
aliud glo[sa] senserit / Dividit quia p[ro]
ponit peticionem appellati et ducem audi
tore 2a dat iudicatus i[n] mandatum No[tandum]
q[uod] ubi causa commissa est in lit[teris] forma
p[er] appellum litteram non suff[icit] appellanti

vel appellato mitte procuratorem ad impetrand[um]
iudicem in partibus s[ed] oportet q[uod] mittat procuratorem
ad appellum prosequendam et d[icitu]r esse causa
in curia si appello est recepta a parte vel
approbata a iudice de quo i[n] glo[sa] / No[tandum] q[uod]
contumacia allatis et inductis condempnat[ur]
contestati in expensis quia ipse est vel hic
bene oportet condempnationem quam expensare
p[rocura]tori i[n] bonis monasterii / Ex quo no[tandum] q[uod] c[ontra]
reprehensibilis s[em]p[er] q[uod] vide[tur] velle non de
bet condempnare in expensis non habet
sive inter[esse] cum presentem cum suam ita
q[ui] no[n] agit nomine monasterii alias secus
ut hic / Ex quo no[tandum] q[uod] delictum prelati condicat
ecclesie quia ad condempnationem expensare
secus in tutore ut in l[ege] no[n] s[ed] c[um] de
administratione tutore ubi glo[sa] d[icitu]r id in
prelato seculari

Sua nobis / Absens s[ente]ncia absens tam
appellare non licet / Et p[ro]
p[ter] querela appellante data s[ente]ncia auditore
a iudices 3o in habitu i[n] rebus / No[tandum] q[uod] a
iudice seculari p[otes]t in mat[er]ia ad sedem appellari
inter laicos q[uod] mat[eria] q[uod] litis s[unt] de temporali
iurisdictione civile s[ed] c[apitulum] si duobus / No[tandum] q[uod] s[ente]ncia
lata semper impotentia appellandi d[icitu]r nul
la littera / No[tandum] q[uod] inter laicos p[otes]t causa committi
persona personis laicis ut i[n] petro et eius
collegae et i[n] d[icitu]r q[uod] sunt laici p[ro]p[ter] quos
observat[ur] cum causa eis committi in ordinario
contra sedem h[abe]t non est dubium q[uod] p[otes]t causis
spiritualibus vel clericorum laico committi ut not[atur]
c[apitulo] decernimus s[upra] de iudiciis / Sed i[n] te quod
dubium s[ed] ius pro non p[otes]t defectum potest[atis]
s[ed] voluntate p[otes]t nota in c[apitulo] Statutum de
rescript[is] li[bro] vi[to] q[uod] ubi d[icitu]r q[uod] p[ro]p[ter] appellationem causa
solum est committenda solum clericis h[abe]ntibus
dignitatem seu canonicatum in ecclesia kathedrali

Dilecti filii / A subdito vel delegato ep[iscop]i
ad archiepiscopum appellari non licet vel appello
obmisso medio iudice nisi posita causa non
devolvit exceptione apposita / et s[e]c[un]do facit
querelam appellantis / 2a dat iudices i[n] quo
causa / No[tandum] q[uod] de appellatione nisi posita dedu
cta / No[tandum] q[uod] de appellatione sunt officiis seu vicarie cognosc[ere]
episcoporum p[otes]t eius officiis seu vicarie cognos
ce et h[oc] est quia eadem figura vicarii
et archiepiscopi ut in c[apitulo] Romana c[um] ti[tulo] li[bro] vi[to] / No[tandum]
practicam libellandi in causa appellationum
ut petit[ur] s[ente]ncias latas p[er] te et g[ra]v[amen] appellantes
sentencias de nullitate irritas et i[n] aucto[ritate]

Ex parte M. de / Si is qui defunctus esse tutor
none pupilli conveniat

victus potest appellare et nisi appellaret querela in sedem judicem dando in dicto c. No. quod mater racione tutele potest pro filiis pupillis ut patet ex diffinicione lre tutele est enim jus aut potestas in capite libero constituta ad tuendum eum qui se defendere nequit jure civili inducta ac permissa ut in l. i ff. de tutelis et insti. e. ti. in principio Verius tamen in contrario quia ille dicit verbis et non persone ut in l. principaliter ff. de minoribus No. eum qui desijt esse tutor non posset conveniri amplius nomine pupilli hic intelligitur super negociis nomine inchoando secus in causis iam inchoatis Nam licet per adventum pubertatis appareat tutela infirmari tamen tutor tamen causam ceptam prosequi nisi de novo fuerit translata in curatorem ut l. una et ut [illegible] lata in curatorem pupillari pubertate absit tutor pupillari post pubertatem transit ad [illegible] vita desijt Item non si mater [illegible] esse tutrix et nutrix suorum filiorum No. quod quadruplex est tutela una est testamentalis et ista dicitur dari testamento secunda quedam tutela que dicitur testamentalia [illegible] tutela dicitur esse in proximis [illegible] [illegible] tutor est ille qui datur a judice et iste dicitur datiuus tutor / Exemplum relacionem de partibus edi

Intimasti Exemplum relacionem de partibus edi aut fuit relacio Nota si judice de jure dubitans vult consule superiorem de consultacione copiam partibus edere alias consultacionis eius consultacionis fides non adhibetur q. d. et facit hic c. ad tercia parte rubrice No. quod consulta causa potest judex inferior de eisdem negocijs diffinire et pronunciare de jure consulere ut potest per prius conqueri dummodo maliciose non fuerit causa eius est inspicienda et consideranda in c. ut de causa causis No. [illegible] consultacionem copia consultacionis fienda dicitur edi partibus et [illegible] ista edicio ut partes possent contradicere modo formatur [illegible] judice si veritate occultatur vel mendacia dicat Et dicitur hic copia tradi de manu publici notarij vel roborata duorum virorum subscripcione vel sigillo autentico ut non possit mutari ac sic in c. [illegible] de prob.

Significante Si una litis contestacionem cum post lite negacionem judex aliquid innovat vel die assignatur sine causa procedit

lite appellatur et si postea datur ad impetrandum super appellacione non fuerat forma mandati cum dicit appellans etc. post eum h. d. et propterea appellantes narracio in tercia cum gravamine [illegible] videamus No. quod potest aliquis jus competere in suo loco et alibi enim in locis suis victualia non vendantur vel sui forte in molendino et similibus et potest hic induci consuetudine ut ubi alibi vendebant et [illegible] vende tempus agerunt post tempus litem ad prescriptionem complendum de quo per Innocentium in l. i. c. quod sit longa consuetudine et ut privilegio potest hic jus competere No. quod lite pendente non dicitur reus prohiberi uti jure non negotiata a lege litis jus sit quin interim actore fiat c. i. ut lite pendente No. quod dilacio data de precio consensu non potest sine causa renovari altera parte invita et potest de interlocutoria de precio consensu non potest sine causa renovari altera parte invita nisi substancie iusta causa ut No. in c. [illegible] cessa te b. c. No. quod pendente dilacione offerenda judicis acquiescit

Interposita Ad iustificandum appellacionem extra interpositam probare oportet causam veritate coram judice ad quem nisi fuit coram judice a quo ablata probata et reiecta h. d. usque ad § fin. No. quod ex receptione appellacionem legittime non iustificatur appello nisi coram judice ad quem probetur illam excepcionem esse veram et quod non dicitur judex non gravat parte excepto solo quod excepcionem probabile non admittit nam potuit moveri pro tundere illam esse falsam ideo ut presumatur gravamen dicitur excepcionem ut probetur veritas eius [illegible] Item instruitur quod in facultate judicis est excepciones dilatorias vel peremptorias admittere vel repellere nec ex sola admissione vel repulsione infertur aliquod gravamen appellacionis sit iustificatum de quo per Innocentium extra de concessione prebende in medio No. quod quamquam unus offerret probacionem verba et re appellacionem suam coram judice judex illam admittere debet si vero illam admittere recusat ab eo licite appellatur

Eidem quoque Si appello non fuit recepta a judice vel appellacio a parte sufficit appellanti mittere procuratorem ad impetrandum et conducendum litteras prout appellata sit parata in curia prosequi h. d. usque ad § ille demum No. ex sola receptione appellacionis per judicem vel partem appellatam fit rata et esse in curia ut appellatori parata prosequatur seu per procuratorem teneatur appellator ipsam appellacionem prosequi in curia ex quo

no q sola apbacio facit cam esse in curia
ut ibi tractet Sed in fine q sola apbao
ptis appellantis suffit ut causa tractet in
in Curia lite pendente appellon no recepit
2o est ī opcione appellantis quod et adque
ut appellac in opcione appellati & aque
lit cam tractari in curia vi cau h c i
e ti li vi° **Ille demum** inter medio
aliud prosecucionem appellonis appellatis si vult invito
appellato petere ut remittatur ad iudicia a
quo & condempnabit in sumpt sacte
parte adversam in illa appellane No app
parte posse re integra sine appelloni renunc
tiare pendente appellato sed in qui, Si q3 libellis
ciad pendente appellato sed re in qui Si que libellos
re no integra no consistente no pt in speci
dicendo appellati appellacioni renunciare quia
appello hic casu facta est communis **Et hanc**
Sententiam appellatam inpotente agnoscimus destitui
tuit admitte adeque pte absente pertinens
tia vel litis no gtestis in appellac vel pndi
h d. No q appellu absolutoria pt defen
ti et diffiniri sine litis gtestace adversario
gtumace Simile ad dem in appellon adiffitad
vi & c ptuas No q ī appellacne absolu
toria vel peti aspa & tm redargut ing
tas iudicis agit de facto suo No q quod
adeo tamen pt dr gtumaco si fuit citata
ab homine sine a lege ut in c i de elec
li vi° Sine opposicione ad appellon
prosequendum & No & c sepe, No dr hostien
q absente appellato petat appellatus ī ulto
mense anni appellonis sua prosequi No ut appello
valeat in iudicio facta aut diffinitiva Sed
requirit dece quorum si unum deficiat appello
no valebit Sed & causa gravaminis illati vel
gminati & c Sed cessante Secundum quod sit
legitima & c Sed speciali & expresse & 3m
q sit vera ut hic Xm q fuit expressa & c
Sed tam & si 7mum q no fuit admissa
expressio seu peticio ut hic 7mo q ideo
q no admittebat appellacio gtitit & c dilecto
& si 8tavum q fiat in scriptis Octavum
q petat apostolos Nonum q si appellatus hic
petavit veniat suffic instructus appellans
et hec tria colliguntur in c cordi nobis Decim
q fiat ī x dieb in c Romana ī de ap
mance vbi bene & de re iudi q ad co
sultacionem et c Sed inter nos Et q aliqs
trio appellat in eadem tm sup eodem ar. q no
licet & hostien et ptua appellonem no renunciat
prime sine scdo appelloni 2c

Inhibitionem hoc intendit clausula appellacione
remota in medio literarum apposita respicit
premissa quibus annexa no sequencia nisi
repetatur in fine literarum 2 hoc si negativa sit
separata No clausula appellone remota in re
scripto pendentis apposita tres hodie operatur effectus
sunt hec ut istud e emanavit pg c ut de
fine hec & c No pt dici q corrigat predicta
textus & c No pt dici q corrigat preallud
2c Sed est opinio glo et sequitur illam
ic obstat si dicatur ca exempli feci mencionem
de ista & clausula sine gtumiacione istius
cle suffecisse dice quociens clausula ī medio appo
nit et habuissem dispositionem magis generalem
posuit go studiose eorum in remocione appellon
ut haberemus magis clarum tam respectu istius
cle q aliarum Appella unius prodest alteri
Una sententia si qui iure iunct et si
idem negatiuo et eadem sententia No quis
requiredi ut sententia lata ī favorem unius possit
alteri prodesse q sententia una fuit condempnata
Secundo q sententia fuit lata in tm appellans fecit
in pub illa cum reglant nec prodest nec nocet
3o q quando iure ista iunctur scias si iure
speciali puta favore minoris etatis vel eccle
quia tunc victoria illorum aliis no prodest Sed
omnibus sup dictis gcurrentib 4o ut sit eadem re
genend in hic in glo in 7o q sit eadem defen
sio 6o q simul ī rebus acquisitis & no bene
4o q ille qui vult uti beneficio alterius no ap
batur expresse sententiam 8o q simul appellacionem mi
positum esse No q res inter alios acta aliis
nocere no & ut hic Iustus metus
Si iustus metus excusat ab eo
q no appellans habet pro appellante si fuit
prestitum et appellonis tempus duravit co
remedius 1o tenia 2o decisio ī ad appellon
3o moderato ī dudum 2c No q adhuc
metus excusat ab appelloe interponenda & post
metus excusat ab appelloe interponenda ex post
iustus ī no vanus No tm requirit q sit iustus
iustus ī no vanus No q dedit cam metui vad id est
t q pt no dedit cam metui nad id est
et si dedit cam ut in l. isti quod et in l.
ecc si dedit cam ut in l. isti quod et in l.
nec timac ff q metus cau Secundo no q no
valens appellac propter metum & protestari ut si
videatur appellon omisisse propter metum et no
propter negligenciam No tercio q in defectu iudicis
& appellat ī pñcia bonorum hominum ī virorum
et suff vnius dudum fiat ī pñcia testium
no cat nonus et testes sufficiunt fac ut not
glo de elec li vi° No q illa q fiunt per
metum no obligent aliquem

Sequitur de peregrinationibus

sequitur de peregrinationibus

Conquerente | Sup dictu est de appellatoibus sz quia regulares i multis gaudet privilegio appellandi iuste sequit hec rubrica de clericis regularibus Regula tes ad instar maioris [illegible] cu omnibus rebus suis debet esse sub protectione ecclesie sc licet | tunc contra regulare seu professe ad sedem apostolicam no est aliquid innova dum | Et primo quela | 2o provisio ibi licet Nota tercio ibi quod ad nos actus sit quod remedium huius c. no debet restringi ad regulares causa visitandi limina apostolorum in urbe Romana [illegible] iter sz etc sz locum a accidentibus summum pontificem ut pz hic per verbo ad nos quod est in textu tertii germanum | Secundo | Nota quod quamvis regulares sint sub protectione superi orum ita et appellantes | sz clarius premissis hoc remedium quam remedium appellationis quia appellatio tenetur [illegible] articuli appellationis ut i c apposuit et c | Ad hec sup ti pprio | Item remedium huius tituli preuale i omni causa in duos effectus in quibus regularibus Nota duos effectus | Primo loquitur i omnibus loquitur ista decretalis | primo loquitur i omnibus regularibus qui arripiunt iter ad sedem apostolicam effectus et opi no lis est cum doctoribus | Secundo effectus et nobilitat loquitur in quantum ad iniuriam [illegible] et accedente

De confirmacione utili vel inutili

Si quis rei litigiose | Sup visum est de suspensione sive sen tencie que sit remedio appellacionis seu regularium sz quia sepe contra confirmat per seu processus iudicialis quem confirmat per superiorem et posset dubitari de validitate vel invaliditate confirmacionis | Ideo post hec vel de re stante confirmata superiore inferior iudex cognoscere no potest quod confirmacio no te nuit vel quia surreptitia vel de re liti giosa est ipso iure nulla | Item cum no ob stans quod iudex inferior procedit ad ulteriora potest in cognoscendo et in decidendo etiam in cognoscendo quod in decidendo cum intelligitur in confirmatione no fuerit facta mencio de litigio alias exciperetur illa causa a iurisdictione iudicis | Nota unum effectum no biliter confirmacionis facte per Romanum pontificem cum scientia | Ita precludit manum ordinarii que ut amplius no possunt cognoscere super re confirmata de validitate ipsius confirmacionis | Simile in c. Cum venissent de iudiciis | Nota quod confirmatio que nulli iuris tribuit et sit ita solum ut magis timeatur et de qui cum no

est aliquid cognitum in ea | Similia confirmacio que veteris iuris confirmat et ista sit certa sententia ipse et de ista loquitur hec decretalis.

Bone memorie | Litere confirmacionis super gracia aqua contra appellationem no valent si appellans maliciose prevenit appellantem alias pendet donec de appellatione cognoscatur hoc d. | Et primo consultatio | 2o responsio ibi taliter respondemus | Nota quod cum partes hinc sunt mille ut saltem quia per exceptionem elidibiles no est necesse i sedes facere mencionem de partibus hoc valet cum hic postoiores litere impetrate per appellantem nullam faciunt mencionem de prioribus impetratis per appellatum i hoc quia prime sunt nulle vel possunt anullari per exceptionem de quo in glossa et tenore de rescriptis | Nota quod appellans potest habere impetrare cum ut non possit iam prevenire per appellatum de quo in c. | Oblate | de appell.

Cum dilecta | Innovatio privilegii non novum ius no tribuit vel antiquum confirmat | Item renovatio privilegii no inducit interim vel | Renovatio privilegii no inducit in istam causam etiam confirmacionem iuris in isto textu dum quamquam confirmacio ponitur sororis peticio et ipse commissio in sede ponit sororem [illegible] et contra [illegible] obiecto pro nobis i capitulorum relata et [illegible] za in vinde | Iudicium datio | et abcis appella cione i super sororis peticio et narra contra conquerita i | Nobis | ipse mulieres et contra privilegii renovati | In facta i mandavi ipsius privilegii renovati commissio etc | Nota quod predicti consulti tamen aliis cum interest privilegium no valet impeditur ipsius privilegii renovati donec cum contradictionis discussa fuerit | Exemplo i fiunt que posse prete dere ut privilegium seu iusticiam alterius no renovetur | Et interesse heri in eo quod timet concurrit [illegible] documentis no letimis | Nota quod cum exemptio et in mediate ipse subiectio potest prescribi spatio xl annorum quo ad ipsius preiudicium sz quo ad preiudicium ipse [illegible] requirit spatium centum annorum

Ad nostram audienciam | Nota viz confirmacio quam religiosus impetravit a papa super temporali administratione seu prioratu si tacuit se re gularem si vero opposuit rescriptum presumitur subre ptitia hoc no confirmat confirmatione contradicere hoc d. consimilis | Textus divisio 2a i | Cum igitur | Nota quod regularibus no est aliquid proprietatis conferendum quia no potest sibi aliquid apparere sz totum monasterii quecumque se vertant vel qualitercumque acquirat textus cum i in c i | 2o No ibi tertio no confirmavit cum tamen emanavit de curia potest relativum omnium et stilum presumitur surreptitie et quoque [illegible] ut in c. | Secunda | Nota quod no solum

Secundum de confirmacione utili vel inutili

reglares alicuius monasterii sed secus si sint canonici
regulares ecclesie kathedralis non possunt tenere
administrationes perpetuas Nota quod hic patet intelli-
gens quod regularis possit esse canonicus in ecclesia
seculari quod est contra notata de regularibus super
eo sed intellige quod ibi tantum in quo ecclesia kathedra-
lis kathedral. est regularis et ita dicit hic

Porrectum nobis Summa ut in precedenti
Nota tres in quoadmodum quod papa non solet nisi
intendit confirmare religiosos prioratus seu alias
administrationes quoadmodum eius possidentes
ne absolute bonum aborti si non possunt
removeri ad nutum superioris Exemplo istorum
quod necesse Abbas debet hoc facere et si facit
non valet concessio ut notatur supra eodem capitulo primo
Nota quod ubi gratie ex gratia emanat a
curia post solutionem eam iurazo nisi evidenter
patet quod contra stilum ipsa emanavit
presumitur sub falsitate ut est eis
abtempandi et ubi deviaret aliquis
tate possent delatores puniri tamen aucto-
res falsitatis ut est tex. hic in verbo. Notandum
solo tamen in quo quis de curie stilo oppola
presumptione punitur fa ad c. qua veris/libe
sed de presumptionibus

Examinata causa h. d. Sententia seu laudum
contra formam iuris
vel compromissi latum licet per papam in forma
communi fuerit confirmatum non tamen h. d. Summa causa
primo ponit tamen decreti 2o decretum in eo
Nota quod ubi in confirmatione ipse non inserit
tenor rei confirmate sed apponitur illa clausula sic
provide latum est h. confirmatio dicitur facta in forma
communi unde non validat actum de se nullum
quia clausula illa facit conditionalem. Nota 2o tex.
ubi arbitris parte receptum quod postea non potest et
emologare seu approbare laudum nullum 2c tex.
sensus primus non purgat vitium nullitatis
Exemplo infertur quod Sententia nulla licet approbetur
a partibus et confirmetur a principe nil asserit
non tamen confirmat sed confirmatio sed in forma communi
ut h. et postea videlicet cum vitium nullitatis non
dependeat a partibus i. non potest illud vitium
tollere Secus ubi vitium nullitatis contra
vero simonie pravum quia tunc secus applicatur
tenetur ad observandum saltem virtute facti
sed non quod vi Sententie ut est tex. in l. f. et C. vbi
si in iudicii 2c unde notatur in c. Significasti
de foro competenti Nota quod arbitri securis quod forma
compromissi nil facere potest et in Sententia seu laudum
contra ius quia non tenet h. d. tamen in scrinio
pectoris principis omnia iura sunt recondita
in l. i C. de testamentis

Venerabilis In confirmatione concepta sub
dicto sic ponitur causatiue quia nouerit si
sibi confirmatiua prodit tenorem confirmati
h. d. Secundus decisio 2a in mandamus Nota
quod ubi apponitur tenor rei confirmate alio
non expresso videtur principis confirmare concepta
sub certa si in litteris sit apposita illa clausula
sicut sine pravitate Nota quod ubi mittuntur apostolica
proponentes expresso sunt actum ut non va-
leat expresso non intendente confirmatione
principis debet intelligi de confirmatione ob
tinenda concepta sub non dicit de confirmatione
tunc ordinaria... forte hoc sit causa
informationis ... dubitandi Nota quod causa confirmata sit prout
sine pravitate de stilo curie ponitur in omnibus
sine confirmationibus sine concepta sub, sine ex
confirmationibus sine facto Et ubi confirmatio sit
forma communi facta concepta sub tunc dicitur sic facit capitulum
alias conditionalem. Nota dicit glo. in isto decre-
tali quod super diminuendo decimis illius
pt super ipsum illam confirmare nisi ipse le-
gatus de latere hoc facere potest h. d. in effectu

Sua nobis Collatio ecclesie facta
alicui ecclesie facta per legatum et papam confirmata
maioris diocesani non habet h. d. Summa
decisio Nota igitur Nota quod de legato a latere
non posse concedere ecclesie vel clerico aliquid
in preiudicium prioris quod debetur
ecclesiam in preiudicium ... Exemplo infertur legatum esse
diocesanum loci Exemplo quod legatus est
cardinalem non posse opinionem aliquam ecclesiam
a principe sui ordinarii Nota potius est
principis alterius iura tollere vel minuere ut
notatur in c. Constitutis de religiosis domibus
et per glo. in c. si de elect. li. vi. que dicit
legatum non posse tamen committere simpliciter de plano
sine strepitu et figura iudicii quod non potest
iura violare in alterius preiudicium Exemplo glo.
intelligere quod omnia que tendunt ad violationem
iuris diocesani et aliorum preiudicium sunt lega-
to est de latere interdicta Nota tex. in diocesa-
nus 2c quod patriarcha dicitur hic suam diocesim
sicut diocesanum appellatur sic quilibet episcopus in
aliqua sue dioc. quia diocesis vel alicuius
propria potestas 2c Nota quod principi potest
alienare ... ecclesie sine consensu capituli
quia legatus de latere non potest unire ecclesiam
alteri sine consensu ipsius ordinarii nisi est potestas
superioris alicuius dignitatis ita dicit hic glo.
in ista decretali

Explicit

Explicit secundus liber decretalium per manum
Alexii scriptus in Nouo Castello

Ut laici secus altare

Cum celebrantur divina divinis debet esse clerus applicatus. Unde laici prope altare vel in choro dum divina celebrantur stare vel sedere non debent sed illuc accedere possunt completo officio causa orandi vel communicandi h. d. Supra celebratione divinorum prohibita est mixtura clericorum et laicorum. Et intelligitur de laicis sive non sunt cingulati sive non quia licet in dextra te loquitur et hoc est secundum locum in clericis cingulatis. Clerici cingulati habent duo privilegia unum quod in raptores manum violentes in eos excommunicatur; secundum est quod non debent tradi curie seculari. Nota quod ecclesia habet tres partes. Prima sancta est altare et ibi stare prohibetur cum celebrantibus de hoc loquitur supra dictum et glossa. Alia pars est chorus ubi clerici conveniunt psallentes. Tertia pars est que appellatur navis seu corpus ecclesie ut hic glossa.

Clerici arma

Nota dicitur ut summa. Non decet portare arma quia nota quod clerici non debent portare arma mortalia nec corporalia sunt omnes et laicis [illegible] q. viii. Laici et laicis est etiam prohibitus usus armorum. C. ut armorum usus in rubro et nigro. Concedunt tamen quibus in itinere ex causa puta ad agros in spiritu pro ... sine offensione aliorum. C. de ... rubrica l. fi. li. xii.

Ut clericorum persone

Sacerdotes habent proprios clericos qui cum parochialis clericis habent qui sibi serviat in divinis et presbiterorum filios ad ecclesiam amoveat ut erudiant in fide et castitate h. d.

Si quis ex clericis

Clerici non debent nutrire barbam neque comam sed tonsuram et platam congruentem habere debent. Ratio quia hoc est mulierum que in signum velamini et in signum subiectionis comam sub crinibus nutriunt xxx q. ii. c. ii. ... et quod ... si solempniter penitentiam agat non deponit l. si penitentes.

Clericus

Clericus non in sacris constitutus contrahens matrimonium uxorem non dimittit. Professus continens separabit ab uxore et iterum tondebit.

Clerici

Clericus debet tonsuram deferre et si non vult debet per suos superiores tonderi h. d. Nota quod superior potest precidere capillos clerico suo invito et reluctanti sine metu excommunicationis quia facit iuste permittente de-

cretorum quod voluntate in § si quis

Monasteria

Propositus monasteria monialium monitis per episcopum non desistens si clericus est deponatur si laicus excommunicetur.

Cenomanum

Episcopus potest statuere in ecclesia certum numerum clericorum secundum facultates ecclesie qui vivant in communi quos absque more potest violente manu et coercione in futuro non excommunicare absolute h. d. Nota quod episcopus in diocesibus suis potest erigere ecclesias seculares et regulares seu conventuales quas facultates suppetunt ad expensas. Et probat quod declarat petrum et abbas quod episcopus de ecclesia parrochiali potest facere ecclesiam conventualem dum tamen suppetant facultates ecclesie de quo in c. Ad hoc dispensatione pro tanto. Secundum hostiensis episcopus electus et confirmatus et non sacerdos non potest a sententia canonis absolvere sed dudum habent tamen concessa de hoc.

Cum ab omni

Ecclesiasticis iudicibus causis iudicare debet ut contingit puta decima vel aliud pro lite est si hoc habeat confiteri h. d. Sunt autem sunt species mali declarat hic. Iudex qui dicit quod quedam sunt bona que nulla ratione possunt fieri mala ut est diligere deum et proximum et hec omnino facienda sunt in c. Imperitos deponens. Quedam sunt mala que nulla ratione possunt esse bona ut fornicari furari et blasphemare et hec omnino facienda non sunt in c. ii. de furtis. Quedam sunt de genere bonorum ut dare elemosinam que ex circumstantiis possunt fieri mala ut dare ad pompam vel ad vanam gloriam. Quedam sunt ad levant fortuna dubia quod potest in deum ut levare festucam et potest esse bona ut nichil vel alium professit et potest esse mala ut alium noceat 2c. Alia item usus quedam agunt homines intencio indicat illos.

Deus qui ecclesiam

Ad evitandum scandala debent religiosi diu habitus missi ad inducendum de novo congruentes sed in unum habitum superiorum habitum et professum conformari h. d.

Cum decorem

Precepta confirmat ludi ludibria et theatrales ludi in ecclesiis proponuntur per clericos fieri non debent h. d. Nota quod in ecclesiis ista ludibria prohibentur. Tales enim qui faciunt illa appellantur mimi et histriones nec possunt ullo tempore promoveri etiam penitentes nisi per dispensationem pape li. di. c. i et ii et in q. i. Item etiam infames sunt ff. de hiis qui notantur infamia l. ii. § ait pretor quod intellige vero si primo de hiis qui publice coram populo faciunt spectaculum corporis sui secus si occulto quia tunc non essent infames.

Ut clericorum

Clerici debent geminent et caste viue [illegible]
sciencias pumt / Sic merito tm pruinet[ur]
illi qui pnt uti licitimo matrimonio
ff de [illegible] No ibi pscriptum q no solum
constituti in sacris sz i minoribus tenent[ur]
seruare casta tem et continenciam portant tm [illegible]
ge [illegible] constitutus in sacris sz i minori
[illegible] qz ille qui contrapt matrimonium [illegible]

Crapula et ebrietate

Clericorum ebriosus vel crapulosus monitum non desistens ab officio vel beneficio suspendit[ur] ut de ebrietate est petum [illegible] nisi ut continua sine assidua [illegible] de [illegible] ta deliciis No duos effectus ebrietatis [illegible] i ducit [illegible] et prouocat libidinem et addit qz vinum sumitur habundant hec mala producit obscurat intellectum impedit [illegible] [illegible] debilitat virtutem naturalem et animalium generat obliuionem ledit omnes quinque sensus quibus reddit tota corporalis spacio fugat appetitum debilitat [illegible] corporis adiunctis generat tremorem membrorum et humectans uelorum accendit coleram destruit epar quia reddit eius [illegible] grossiorem et [illegible] [illegible] denigrat / et inde prouenit [illegible] timor et tremor et [illegible] fantastice visiones corrupcio corporis debilitatis genitalibus corrupto colore abhominacio stomachi dissipatur [illegible] generat corporis grossitatem et quod deterius est lepram inducit / et [illegible] est de genere venenorum Sed ab [illegible] sumit confortat stomachum et [illegible] corroborat naturalem iuuat digestionem [illegible] accumpcione cibum [illegible] et ducit ipsum purificatum ad omnia membra [illegible] ascendit ad cerebrum et reddit capitum [illegible] ab i fortuitis casibus [illegible] [illegible] rubificat hominis facit audaces [illegible] et ad omnia appetitum dat [illegible] crapula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] crapula

Clerici officium

[illegible] negociis [illegible] p[illegible] [illegible] et vestimentis i honestis et abornatu superfluo [illegible] clericus abstinere [illegible] No [illegible] religiosi [illegible] non debent uti [illegible] [illegible] sacerdotes debent portare i publico et i [illegible] super alia vestimenta

Exiuterit

Clericum [illegible] monitum ab episcopo [illegible] [illegible] bona priuilegium clericale perdit No [illegible] ad hoc ut clericus perdat priuilegium clericale [illegible] [illegible] tria monita a suo superiore

No enim sufficit [illegible] monitum et [illegible] ut in c [illegible] contingit de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod non sufficit vnica citatio peremptoria quia ubicumque agitur ad penam i [illegible] et [illegible] exigit trinam monicionem [illegible] [illegible] citatio est peremptoria [illegible] [illegible] [illegible] quod est valde notandum et hic volunt glo[ssa] in [illegible] i [illegible] tria [illegible] [illegible]

De cohabitatione clericorum et mulierum

[illegible] [illegible]

Inhibemus sacerdotes feminas quas [illegible] aliqui canones permittunt si sine suspicione sunt secum retinere non potest [illegible] vel clericus non dz retinere mulierem in domo suspectam [illegible] vel [illegible] [illegible] alie [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] cessat a suspicione

Si quis eorum

Ex communica[tur] clericus in sacris ordinibus constitutus qui tria monita a suspecte mulieris consorcio vel colloquio non desistat No [illegible] suspicione prodest et monito [illegible] [illegible] non paret in ducit plenam probacionem [illegible] ad condempnacionem et pene i [illegible] [illegible] sufficiunt ut hic concordat [illegible] Si quis [illegible] de adulterio qui dicit [illegible] si quis ei quem [illegible] [illegible] de uxore sua habuit [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] in presencia testium fide dignorum inuenit confabulantem cum uxore sua in domo [illegible] aut in quocumque aut in sub [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Si vero alibi eum inuenit cum [illegible] [illegible] testibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pu[illegible] [illegible] No [illegible] proprium delicti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] delictum [illegible] [illegible] [illegible] in c [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] quod est [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] delicto [illegible] [illegible] [illegible] delicto non [illegible]

Clericos

No dz prelatus cogere clericum ut abiurent concubinam [illegible] si non dimittit [illegible] No [illegible] in clerico [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel aliam [illegible] non [illegible] alia monicio [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] et est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si post [illegible] [illegible] [illegible] sine noua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de iure [illegible]

Sicut ad

Si clerici moniti concubinas non dimittant suspendantur a beneficiis et si se adhuc [illegible] contingant deponantur [illegible] [illegible] clericus concubinarius non videtur quod debeat statim

deponi a beneficiis si paratus est se corrigere

Super eo Nota valet absolucio si clericus propter concubinam suspensus ab eiusdem absolvatur h. d. Nota quod in literis absolucionis sine literis impetratis super ea non solum sententia sed etiam causa facti exprimenda est sicut in libello scilicet et ita exprimenda sunt ut in ... et in ... libello

Si autem clericus qui monitus concubinam non dimittit ab officio et beneficio deponatur **Vestra duxit** A clerico fornicario non notorio licite audimus divina et percipimus sacramenta sed si est notorius abstinendum ab eorum non tamen licito ut celebrantium officia talium vel sacramenta sunt polluta h. d. Nota ... notorio fornicatore abstinendum sed non ob ... sententia sed ob fornicarium emendandum et aliorum ... h. d. hic dicitur Nota ... quod stricte et proprie loquendo est solum est notorium quod est notorium facti Alia autem notoria iuris scilicet per probacionem confessionem vel sententiam ... sunt notoria scilicet artificio iuris et istud dictum dicitur ... dicitur propter statuta esse verum ... dictam ... fornicacio non ...

Tua nos ... infamata de ... si in probacione defecerit **A nobis** ... in quibus ... vel mali suspicari permittit cum clericis habitare ... h. d. et vide ... clericus habitare non debent mulieres nisi sint tales que suspicionem non ingerunt vide clericus non debet ... in domo mulieres suspectas h. d. **Inhesitu** Clericus in ... in officiis ... non debet nisi sit notorius Nota ... suspensionem quo ad se et quo ad ... ut in glo notorium ... ideo quia fit in ... seu ...

de clericis coniugatis

Si qui clericorum de clericis coniugatis

Si clericus in sacris contrahat matrimonium non tamen matrimonium ... si ... in minoribus sed tunc tenetur beneficium dimittere h. d. **Sane et insuper** Clericus ordinatus et coniugatus ad eius dimittis administraciones ad beneficia non debent promoveri nisi castitatem promittat et bigamus non sit h. d. Nota quod ad ... spectat diligenter providere ne indigni ad beneficia admittantur quia ecclesiarum ... promisit ... utilitate requiritur ... officium ... titur ... **Quod autem** Clericus in minoribus beneficiatus matrimonium contrahit privatur beneficio sed ... debet ecclesie ... restitui h. d. **Sane sacerdotes** ... prima ..., dispensant cum sacerdotibus qui matrimonium contraxerunt

Diversis fallaciis Si clerici in minoribus constituti beneficiati matrimonium contraxerint privet ... beneficiis appellacione remota h. d. Nota quod clerici recipiunt stipendia ab ecclesia ut in ecclesiis famulentur Nota quod clericus qui non dicit officium non debet habere beneficium ut hic sicut nec miles debet habere stipendium Idem dicimus in doctore qui non debet salarium habere qui non legit nec sufficit quod legat nisi bene legat nec sufficit si dicit habeo multos scolares ergo debeo habere bonum salarium quia possibile est quod habuerit plures scolares et tamen non bene legat de quo ... in l. i. ff. de ... civilibus ... et not. ... ff. de sacrosanctis ecclesiis et clericis qui dicit quod scolaris qui non intrat nec studet non debet gaudere privilegio scolastico dicitur ... quod clericus qui est in studio dicitur ... ... debet habere prebendam quia studet ut ... et plus ... et adde ... Nota quod aliquis ... beneficium indigno non potest ... de tali beneficio ... vide ... non possit super hoc dispensare ut clerici coniugati possint retinere beneficia de quibus dicitur quod aut clericus coniugatus est bigamus et tunc episcopus dispensare non potest ut in c. i. et in ... de bigamis Si autem recepit unicam virginem aut quod ... maioribus beneficiis aut in minoribus si in maioribus puta curatis in dignitatibus personatibus et tunc inferior a papa dispensare non potest ... quod habetur in c. de multa ... de prebendis. Si vero queritur in minoribus et tunc ... scilicet ... [illegible] ... ... et tonsuram et tunc si utilitas ecclesie hoc suadet potest episcopus cum tali clerico coniugato dispensare sed quod ... ... si qui vero **Cum olim** ... sacerdotes greci ... ... ut latinos licite ... si ... non subsistat h. d. **Iohannes** Clericus coniugatus non beneficiatus non cogitur deferre tonsuram h. d. **Cum decorem** Clerici coniugati ... ecclesias dimittere ... ad eas possunt assumi h. d. **Exceptione tua** Clerici coniugati in rebus suis non gaudent privilegio clericali h. d. **Ut consultacionem** Si clericus in minoribus efficitur miles ... est cogendus ferre habitum clericalem h. d. Nota quod ille qui efficitur miles seculi desinit esse miles dei ... [illegible] ... quod miles effectus possit portare habitum clericalem et tonsuram ... non cogatur ... qui efficitur miles

dei desijt esse miles mundi sine seculi et io
secundum retinere non potest / et nemo potest hic dicens
militans in l. iij. ¶ in posterum ¶ qui in
Item non potest hic [illegible] No. quod recipiens
tonsuram vide notata in c. clericum de
quo dicitur in [illegible] ¶ clerici etc. possunt in iuveni
bus constituti possunt appellari ad defensionem tonsu
ram ¶ tamen si volunt uti privilegio
vel hic [illegible] licet contrarium sentiat hic
contrarium ¶ No. quot testes requirantur ad
convincendum cardinales vide quod habetur in c.
in [illegible] ad sequitur / etc. dicit quod si est episcopus
cardinalis requirit / lxxij testes ¶ si presbiter
cardinalis xliiij ¶ si diaconus cardinalis
xxxvj ¶ et in ipsa debent duplicari de
[illegible] et in hoc est dicte
quod non [illegible] duo sufficiunt et in hoc est dicte
natis [illegible] quia ipsi sine comparatione
aliorum creati sunt magnum et io sine [illegible]
venie dampnandus est ut [illegible] de pen.
di. j. principium et dicit No. quod [illegible] major
[illegible] et in cardinalis non [illegible] ipsa [illegible] sine
consensu et consilio fratrum alias dicitur [illegible]
rem [illegible] quod est valde notandum [illegible] de [illegible]
et adde quod dicit hostiensis quod cardinales
gaudent privilegio decretalis / quia [illegible]
de [illegible] quot [illegible] requirantur
ad convincendum cardinales in [illegible] de elect. vo[illegible]

Non liceat episcopo

Episcopus sine licentia
sedis [illegible] se ad aliam ecclesiam transferre [illegible]
[illegible] credit facere [illegible] sunt qui de [illegible]
[illegible] ecclesia transeunt a minorem [illegible]
ponit dictio [illegible] ibi manifesta ubi ponit [illegible]
presumptio [illegible] ibi [illegible] nulli [illegible] presumptionem [illegible]
assignat a contrariis [illegible] No. quod verba legis
sunt intelligenda secundum subiectam materiam ¶
¶ si stipulatus de usuris et io ista [illegible] que dicit
de transitu de civitate ad aliam civitatem non
debet intelligi de transitu qui fiat in [illegible]
quia hoc non est prohibitum [illegible] de transitu
quia hoc non est [illegible] alia ecclesia / etc. in
[illegible] in quo ambitur alia ecclesia / etc. in
[illegible] quo quis [illegible] se transferre ad aliud
beneficium et [illegible] No. quod actus qui fere
[illegible] usum fit ad malum [illegible]
[illegible] malo [illegible] fiat et io dico quod quedam sunt
[illegible] prohibitorum et in illa semper intelligi
[illegible] mala [illegible] et malus animus l. i. ¶ de si
[illegible] No. in l. ¶ si non [illegible] ¶ de [illegible]
[illegible] vero sunt que se possunt habere ad bonum et
ad malum etc. sit quis usus semper habuisse
in malo [illegible] presumitur malo ut hic ¶ [illegible]
[illegible] sunt que possunt se habere ad bonum et ad ma
lum indifferenter ut usus mali magis ad una
partem quam alteram declinat et [illegible] magis

presumitur ad bonum quam ad malum ut in c. ij
de elec. ¶ Item non [illegible] dicitur manifestum [illegible]
[illegible] presumptionibus colligitur et io dicitur [illegible] per
[illegible] que est [illegible] suscipit ut in
l. [illegible] ¶ imperator delegatus primo ¶ et hic dicit
[illegible] manifesta est causa No. quod non est [illegible]
quod [illegible] vellet defendere ¶ [illegible] non [illegible]
argutio a contrariis [illegible] No. quod non est
maior ordo episcopali presbiterali [illegible] et
[illegible] ipsa ponit se [illegible] episcoporum

Regressus et [illegible]

Deponitur cardinalis qui
in suo titulo non residet [illegible] No. [illegible]
[illegible] consilij quia sub nomine co
silij videtur comprehendi [illegible] sed vos
dicatis [illegible] ut in glo. quia [illegible] comprehenda
sub nomine ipse consilio consulente [illegible]
[illegible] ut in c. ubi periculum li. vi. de elect.
Et est ratio quia ipsa est caput consilij
et ecclesie maior est [illegible] sua quam consilij
ut in c. significasti et in c. promovisti de
electione glo. est notabilis in c. in [illegible] in de[illegible]
No. causam [illegible] cardinalem
qui non residet in suo beneficio et [illegible] car
dinalis in suo [illegible] habeat auctoritatem [illegible]
[illegible] est quod [illegible] in dignitate sunt inferiores
possunt deponi [illegible] quod per quinquagesimum
est [illegible] cardinalis [illegible] non [illegible]
in ista [illegible] que hic narrat facti [illegible]
No. quod gesta publica faciunt fidem [illegible] que
[illegible] publice [illegible] de [illegible]
cancellarie faciunt fidem plenam [illegible] si non sit
alias autentica scriptura vel publica ut est [illegible]
autentica et est [illegible] de fide instrumentorum

Nemo nonnulli

[illegible] plures dignitates
vel ecclesie non debet conferri [illegible] illi [illegible]
est ecclesia qui velit residere in ea et regere
[illegible] alias [illegible] collata et [illegible]
[illegible] per [illegible] conferendi [illegible] No. quod [illegible]
est avaricie [illegible] plures dignitates vel bene
ficia et [illegible] est species avaricie quam prelatus
[illegible] beneficium ratione [illegible] vel non idoneo
No. quod male facit quod [illegible] potest [illegible]
stipendium [illegible] suscipit plura No. quod [illegible]
[illegible] de pluribus dignitatibus et de pluribus [illegible]
[illegible] No. quod pluralitas dignitatum vel [illegible]
est prohibita [illegible] dicit hostiensis in pluribus [illegible]
[illegible] est sufficiens [illegible]
essent sufficientes [illegible] non in c. ¶ si [illegible]
[illegible] et in c. [illegible] qui li. vi. [illegible]
[illegible] de gratia [illegible] ego dicam [illegible]
beneficiis residentiam requirentibus ut dicam [illegible]

in c. si et est verum quia impossibile est quod
possit reside in utroque 2° non potest utrique be-
neficio deservire / Tho. quia si licet sufficiat non
debet fraudare stipendia aliorum laborum etc.
ut licet vere hic que reside etc. et ipse
ipsum etc. // Item nota quod qui tenet ex dispe-
nsatione incompatibilia ita quod in uno solo
debeat reside in alio ac per substitutum
debet deservire / Item nota quod ubi est electa indus-
tria persone ibi non licet deservire per alterum
de quo dixi in l. artifices ff. de solucio-
nibus. Nota quod dominum meum / quod pena contra
incautis ad finem de electione // Nota videtur
locum in conferendo hic patet quia in est prima-
ria sine hic ac dicitur quod premandum sa
quod habetur in c. ... de elec. // Nota quod
collatio facta de ... vel dignitate non
videtur valere de quo dic in c. de multa de preben.

Relatum est nobis // Nota debet electum
confirmari in ecclesia si apparet quod ibi reside
non velit sive non possit / et promotus non re-
sidens debet ipsa privari appellatione remota
nisi forte de licentia prelati ex iusta causa
ut puta studiorum non resideat ut dicit // Nota
quod ubi tempus ponderat in aliquo habitu et
habilitate intelligitur ponderare propter exercitium et
ideo non sufficit habitus sine exercitio / Et nota
quod verba intelligenda sunt cum effectu quia
effectus consistit in fine // Nota quod quibus habitus non
... illum ad actum deducere non debet promo-
veri // Item nota quod quis non debet recedere de suo
beneficio sine licentia sui prelati ut in c. ... contra
Et nota quod causa est iusta studiorum // Nota quod alter-
nativa non est finienda ut disponet ...
... comune vel opponitur ... vel per et
et ideo hic alternativa alternat casus non ac al-
ternat ad dispositionem prelati quia vel si sit iusta
causa studiorum vel alia iusta non debet se clericus
absentare sine licentia sui prelati vel ex iusta
causa // Nota quod quilibet prelatus superior videtur
posse dare licentiam absentandi ita tenet
hic Innocentius et glo in c. cum ... de elec.
... imponas pene que fit propter non residentiam
debet solidum fieri a prelato qui habet potestatem insti-
tuendi et destituendi de quo in c. qualiter
in c. // Nota tamen istud quod appellatione beneficii continetur
dignitas Nota illud quod opponitur in dignitatibus
in c. ... nota nulli hic appellatur beneficium
... nota quod appellatione ... intelligitur de ...
... quod est verum 2° ... per c. si ...

de preben. // Sed tu dicas quod non est ... quia ...
... debet intelligi secundum ... ...
tate ut in c. ... de filiis ... presbitero de
... et ideo hic quod dicitur beneficium et
... ibi intelligitur de dignitate et parrochia
etc. intelligitur hic ... beneficium / Et ideo si papa mandat
quod conferatur alicui beneficium non obstante quod in ...
non residet secundum constitutionem ... talis ...
... forte quod appellatione beneficii veniet dig-
nitas per istum textum que dixi et licet ... notabis
limitato ad c. si de preben. // Et dicit glo
quod verba cum effectu sunt intelligenda et ...
de penitentia // Nota glo in verbo cum effectu in c. si
Nota quod in omni beneficio quod conceditur in titulum ...
tenetur reside de quo dicitur in c. si

Fraternitati tue // Clerici alterius diocesis non
debent recipi sine litteris commendatitiis sui episcopi
h. d. // Nota quod delinquentes plerumque ... se ab-
sentant ... nationis ut corporis ...
... et ideo non sunt recipiendi ad pro-
motiones sine litteris commendatitiis proprii episcopi
Et ideo nota quod ignoto non est conferendum beneficium
Et nota quod littere commendatitie debent dari a proprio
episcopo de quo vi. glo ... in c. ...
// Item nota quod littere commendatitie vel dicuntur dimissorie
aliquando ubi describitur ... de vita et honestate
clericorum qui volunt ... ad alteram diocesim
... tales littere commendatitie dantur hiis qui
volunt ... quia per eas recommendantur
ubi eos ... contingat **Conquerente**
// Clerici non residentes in beneficio quantumcumque modico
... debent ... in beneficiis
sufficientibus ... debet beneficio in quo alteri
beneficio ... per ... alter vix
valet sustentari et ... non deservit
beneficio quantumcumque modico h. d. // Nota quod bene-
ficium potest fundari super alio beneficio sicut ut certa
... debeat super beneficio per alium posse
quod intelligitur sine labe symonie ... sustineat
beneficii ut dicit ... de preben. in c. ...
// Nota quod ... sufficientia beneficia non debet esse
... illi qui ex uno beneficio vix potest vivere
// Nota quod sufficientia beneficiorum pondeat ... tenentis
illa // Nota ... pluralitate beneficiorum ...
sunt sufficientia et ideo ... non essent sufficientia
pluralitas videtur permissa quod intelligitur nisi ali-
ud subsit impedimentum secundum nota in c. ...
... de rescriptis li. vi. // ... est ...
vel secretarius imperatoris ut in l. ff. de questore
// Item nota quod clericus propter non residentiam debet privari
beneficio vel ... solidorum etc. nota quod beneficium

continuatur modicam requirit residenciam hic
dicitur neque dicatur hic quod non dicit de residencia sed
satis potest intelligi quod decretalis loquitur de ipsa ut maxime
titulus secundo quia in dubio interpretandum quod quis desinat
per eorum ut sunt nota supra in c. in] Item
non quod ipsa simula in istis non debet oppitulari
] Non tamen iuxta glo. quod hic quis dicitur bursi
arius sufficiens qui studii statum proprie sine potest
vivere honeste et ideo simpliciter scolaris qui licet
bursam habeat durante tempore censeatur bursi
arius sufficienter cum gestis possit vivere
sed non dicitur sufficiens bursarius doctor
vel nobilis qui debet se et aliquem secum
vel ultra secum glo.] Item nota quod hoc regimen
rege et intellige quod bursarius habens bursam simplicem
et non certam in ecclesia aliqua ubi sufficientes
et non certam in ecclesia aliqua ubi sufficientes sunt deservientes et si non pateat
ecclesia detinetur in serviendo potest absque sibi
statuto in absencia fructus percipere secundum et
statuto bursario quia tunc privatur vel substi
tuatur deserviens et fructus percipere in absencia
nisi consuetudo de residencia aliud indu
cat que debet attendi

Detencio vero]

fructus communes
seu in communi debentur
illi qui est occupatus in negociis prelati licet
non quod fructus prebendarum in eorum recipiunt de
] Non quod [illegible] de quo vi c. cum in sed de clerici non
residentibus debentur. Causa est autem
quod fructus prebendarum debentur ratione
partis ad servitium prelati] Non quod quo ad
exceptionem illorum fructuum censentur residentes
] Non quod illi qui fugiunt residenciam licet habeant
fructus prebendarum non tamen habent quotidianas
distribuciones que tamen debentur interessentibus
divinis quod intelligitur nisi consuetudo aliter disponat
de hoc vi in c. i de clericis non residentibus in vi
de hoc

Ex parte vero

] Non fraudandus est prelatus vel
clericus qui citatus non venit in fine quod quamvis
clericus qui citatus non venit in fine quod quamvis constat
iniuste sibi assignatum et hoc tamen non habeat locum
nisi sibi impeditum licet de cum duobus c. sequentibus
iustum impedimentum sed duas partes solutionis] 2a responsio 2a
2 licet duas partes solutionis in loco per excommunicationem
quia] Non quod consensus in loco per excommunicationem
videtur aliquis ibidem constituisse domicilium ymmo
videtur annis continet civilitas] Item non quod ecclesia
decem annis continet civilitas] Item non quod ecclesia
non est defraudanda officio ministrorum] Item non
que continua absencia non dicitur i [illegible]
ipso iure sed est opus ut interveniat iudex
vero] Item non prescriptio quod non residente quod
debet moneri et si post monitionem repetat contu
maciam potest venire dampnatio [illegible] sine alio
ordinario processu] Item non quod tempus [illegible]
potest monere prelatum ut archiepiscopum vel episcopum

ut in c. proprio] Item nota contrarium ut hic sed
dicitur quod quo ad finem privandi non potest
facere monitionem nisi qui habet potestatem sive
auctoritatem instituendi vel destituendi ut
sed de] Admonet et in c. quod in
dubiis sed hic potest fieri monitio per quem propria
deseratur superior non ad finem ut deponatur
] Non quod inferior vel socius potest monere supe
riorem vel parem ut resideat in ecclesia
non tamen ad finem depositionis sed ad finem ut
deferatur superiori ut in utroque et c. [illegible]
et non quod de facto negativo potest induci notorium

Ex hoc dilationis]

Si nescitur ubi
sit clericus absens tribus edictis publice cita
bitur apud ecclesiam et si post citationem ad sex menses
non veniat illa privabitur h. d.] Sed istud
similiter non placet quia hic non dicit
tantum quod nesciatur ubi esset et ideo sit similiter
] Qui fraudulenter agunt absentes ne
ad ipsos possit pervenire citatio citantur tribus
edictis et si post sex menses non venerint
privantur ecclesiis potest nota quod ipsos privari per ce
suras quas si contempserint poterunt privari ecclesiis
non tamen degradantur h. d.] Sed quod intelligo
] Censuras hoc quod intellige quod eos interdicere et
ego intelligo 3o modo] Ista lectura est
quod continetur in c. 4 et 2 quod supra dicitur debet pro
hac bursariis intelligitur i. suspendi ab
administracione temporalium et demum si contempserint
quod persistunt in contumacia poterunt removeri
ab administracione tamen spiritualium et quod sic
accipiatur etc. et hoc dicit glo. super verbo spoliari
] Alio modo legitur secundum Innocentium ut in verbo] quod eos
interdicere c. 4] Illa secundum Innocentium dupliciter preditur
quod clericos qui fraudulenter se absentant
ne possit ad eos citatio pervenire] demum
in verbo] quod eos audit similiter preditur quod per
latos qui non resident et tunc tunc remanet
dicitur quod alios et dicit audit et qui poterunt
ecclesiis aliquem dicunt ecclesiis i.] Excommunicatis
et hoc scripsit glo. in verbo] ut ipsos et ista continetur
] Ego autem lege et teneo ut continetur
idem c. 4 et 2 loquatur ista decretalis generaliter
tam in clericis quam in prelatis] et est sensus hic
quod si aliquis est absens ita ut fraudulenter
agat quod citari non possit tunc possit privari
sed cum nec per trinam citationem per edictum quo
citatus stetit per sex menses post clericum poterit
] Non est quod eos possit privari ad censuras
] Sunt suspensionem et privationem ut veniat
ad presenciam prelati et si sunt contumaces
spoliantur beneficiis sed non degradantur] Ista lec
tura doctoribus videtur esse communis quia prima

vide(tur) sentire q(uod) statu(m) c(on)tinue p(er) se ip(su)m nec sc(ien)
scita tua citatione possunt p(ri)vari b(ene)ficiis
q(uod) sic(ut) vide(tur) q(uod) p(ri)mo suspendat(ur) ab adm(inistratione)
sp(irit)uali/ 2o careant redditibus/ et t(er)tio p(ri)-
vetur s(ed) no(n) degradet(ur)/ et ista lectura s(e)c(un)d(u)m
modo veriore c(on)t(ra) ad h(oc) ut p(er) se ip(su)m n(on) nec
sc(ien)s possit spoliari lic(et) alias sit maledictus
ut dixi et ponat(ur) casus isto modo ut h(ic) No(ta)
q(uod) citatio p(er) edictu(m) regula(ri)t(er) no(n) est p(er)missa
ante p(re)c(e)pto s(ed) de iure civili No(ta) q(uod) fraudulent(er) se absentans ut citatio ad eu(m)
p(er)venire no(n) possit iste talis p(otes)t citari p(er)
edictu(m) ymmo plus dixit Jnno(centius) in c. Ad p(ro)se-
cutionem ... de accusa(tione) q(uod) c(on)tra tales no(n) est opus
ampli(us) citatione q(uod) intellige s(ecundu)m c(on)stitut(ionem) de
vero dolo q(uod) no(n) p(er)mittent se citari. Secus q(ui)
sunt in dolo p(re)sumpto vel in lata culpa
ut hic q(uia) no(n) residens sive ta(men) est in lata
culpa falli tunc p(otes)t citari p(er) c(on)trarium edictu(m)
et ad p(ro)p(ri)am eccl(es)iam ut hic Et c(on)tra h(oc) no(ta) q(uod) ubi
no(n) c(on)stat de dolo vel lata culpa tunc citatio
ad eccl(es)iam vel ad domu(m) no(n) vide(tur) p(er)tin(ere) i(n)ia
ciuda ad absente(m) tu(n)c no(ta) h(oc) ut l(itte)ris no(n) c(on)t(ra)
c. q(uam) freq(ue)nt(er) § porro de eo qui mittit(ur)
in possessionem ca(usa) rei s(er)vande c. si no(n) in c. cum
de dolo et c(on)tumacia li(bro) vi l. in § p(ost)ea
ff. de damp(no) infecto No(ta) ubi citacio req(ui)rit(ur)
p(er) edictu(m) illa d(e)b(et) esse trina p(er)emptoria q(uo)d in
de illicita in aut(entica) c(on)tra q(ui) semel C. quo et
q(ua)n(do) iudex vi in e(xtr)a de clerico no(n) resid(ente) sup(er)
Rubro et addicionibus No(ta) q(uod) c(on)t(ra) c(on)sumpta c(on)tu-
macie vel c(on)t(ra) no(n) c(om)p(re)hensu(m) est p(er)emptoria p(otes)t
p(ro)venire ad p(ri)vationem beneficii No(ta) q(uod) no(n)
residentes p(ote)st c(on)tra eu(m) suspendi ac etia(m)
p(er) c(en)suras c(om)pelli ad redeundu(m) Jt(em) no(ta) q(uod) c(on)tra
unu(m) intelectu(m) q(uod) delegatus delatare p(otes)t p(ri)vare
ep(iscop)u(m) ab administracione sp(irit)ualiu(m) q(uod) est c(on)tra
q(uod) h(ic) sp(eci)ale mand(a)tu(m) alias no(n) ut no(ta) c. ij
q(uod) h(ic) d(e) translacione p(re)lato(rum) Et no(ta) unu(m) i(n)i(mi)c(a)le c(on)tra p(a)p(am)
de translacione p(re)lati et remocione ab ad-
ministr(ati)o(n)e deposicionem ep(iscop)i et remocione ab ad-
ministracione sp(irit)ualiu(m) p(ro)hibit(um) cardinali q(uod) vi-
d(e)t(ur) c(on)tra mens ad p(ri)vat(ionem) no(n) videat(ur) hic
ea que sunt ordinis ep(iscop)alis no(n) vide(tur) etia(m) hic
posse destitucionem ar. c. i. § de renu(n)c(iatione) Jt(em)
No(ta) in c. in h(oc) de c(on)fectu No(ta) q(uod) c(on)t(ra) eu(m)
no(n) videt(ur) p(ri)vat(ur) administracione sp(irit)ualiu(m) lic(et)
in c(on)t(ra)riu(m) videa(tur) te(x)t(us) in c. pastoralis § q(uia)
v(er)o de appella(cionibus)/ et h(ic) vide(tur) tene(re) Jo(hannes) An(dreae) dicens
q(uod) p(ri)vat(us)/ q(uia) ca(usa) seq(ue)ns h(ic) operat(ur) ut quamvis
revocet(ur) no(n) recipiat administracione(m) q(uod)

secus esset si interve(n)isset s(e)n(tenti)a c(om)p(re)ssa va-
cat recuperat ad ministracionem Alij dicunt q(uod) h(ic)
ad ministracionem c(om)p(re)hendat(ur) p(ro) aliu(m) s(ed) istud no(n)
est verum p(ro)ut ca(sus) q(ue)m no(ta)t(ur) in c. q(uam) diu (con)stitutio
de con p(re)bendis Aliud Hostien(sis) dicit q(uod) c(on)t(ra) eu(m)
est suspensus ab officio et istud vide(tur) s(ecundu)m
Gui(donem) in c. q(uod) d(e) q(uod) h(ic) capitulo no(n) c(on)tinua(tur) Ultra
no(ta) q(uod) ad degradati dege(n)d(um) degradato no(n) sancte
dispensa(tur)/ p(otes)t tu(n)c si suadet utilitas vel eccl(es)ie
utilitas No(ta) in glo(sa) q(uod) episcopus degradans
aliquem p(ro)pt(er) timorem notorium no(n) p(otes)t cum tali
dispensare nisi ip(s)a sit secreta si vivat et no(n)
actuat p(er) aliq(ue)m c(on)fessum no(n) tu(n)c scandalose
aliquem degradat p(otes)t cum tali dispensare
Item fru(c)tuu(m) absentis in studio/ c(on)tra privilegiatum
quia absens in studio ut fructus p(re)bende p(er)ci-
piat studens in studio p(ar)ticulari privilegio no(n)
gaudet h. d. § sibi vocates/ textus Huius privilegiu(m)
residencie p(otes)t absenciam c(on)tra studiu(m) ita
demu(m) gaudet privilegio si transfert se ad
loca ubi c(om)petencia studia sunt alias tam(en)
fraudes no(n) utit(ur) privilegio h. d. No(ta) q(uod) causa
studiorum est l(e)gittima ca(usa) absencie et q(uod) p(ro)pt(er)
talem absenciam p(otes)t dispensari q(uod) absens fructus
p(er)cipiat et c. No(ta) q(uod) c(on)t(ra) sola absencia ca(usa) studiorum
q(ui)s no(n) recipiat fructus b(e)n(e)ficiorum q(uod) in c.
nisi sit absens in studio theologie ut i. c.
sup(er) specula de magistris Jt(em) no(ta) q(uod) si c(on)ceditur
licencia g(ra)cia studiorum no(n) mitte(re) de studio p(ar)-
ticulari q(uod) q(ui)s vellet facere in domo s(ed) q(uod) se t(ra)ns-
fert ad loca publica studiorum et ibi intrat
et alia facit que p(er)tinet ad scolares Jt(em) no(ta)
q(uod) licencia studiorum c(on)cessa inte(llig)i(tu)r in c(on)tinuo studij
cum dictus no(n) c(on)sistit in habitu s(ed) in operacione
virtutis No(ta) q(uod) p(ar)ticula sunt no(n) esse vel no(n) apparere
seu minus c(om)petenter apparere No(ta) q(uod) aliud est villa
aliud castrum de c(on)tra vi in c. Si civitas de sen(tentia)
excom(municationis) li(bro) vi No(ta) q(uod) s(er)vus et dolus no(n) d(e)b(e)t alli-
cui patrocinari No(ta) c(on)tra illos qui sub p(re)t(ex)tu
honesti deducunt se solitudini ubi tu(n)c vel
inolitatis agunt Et hic no(ta) q(uod) etia(m) ca(usa) ho-
nesta clericus no(n) p(otes)t se absentare sine licencia
sui p(re)lati No(ta) q(uod) loca in quibus no(n) sunt studia
c(om)petencia no(n) gaudent privilegio studiorum s(ed) po-
cius dicunt(ur) studia adulteria ut i. p(ar)te c(on)stit(utionis)
§ hec tria et aliud s(ed) c(on)tra illos qui
se transferunt ad curiam Romanam no(n) causa
alicuius c(om)modi s(ed) ut adimpleant voluntatem p(ro)p(ri)am
No(ta) q(uod) c(on)tra p(etit) licencia a suo p(re)lato racione
studij et sibi denegat(ur) habe(re) p(ro) data ut in c.
Cum lic(et) de regularibus Excepto fra(ter)nitate

tua s(e)c(un)d(u)m

Rui ssunt in Ytalia resid. p negocijs sue
ecclie in licito se absentat h. d. Fuerit Iurati
intpta et ad imple. vel ul ficte et diffin
tom Inst. quib. h. d. No qp iuratus visita
in casu vero ul ficto etc. No qp iuratus pl
lib. qp statutu No statuta q ipsis quiunt
no visitant in ca. ficto in l in § hec vba
ff de negocijs gestis qp spons vide in iuratu
ut hic No quamuis iuratus de impleri i
forma specifica ut in c ad nram ipro
firma de iure iura. tn visitat qp ca. Iuratu
ut appellens/ 2o facit qp si iurat. solue
p qp implens iuratu spenscendo de quo
p. Bar in l. Impli. no petit in § i
ff /Rem ratam hr. 9o in dcto ca. ad
nram) No qp absens p utili ecclie ul
p ossequendo iuribus eius censet resid. et
io si ptus mitti familia p pcias studij
offitij ad ciuitate 8o in familia retine
No ille stude intelligit qui studet in
studio gnali et priuilegiato a principe/ et
no in ptulari no priuilegiato No qp 8o
quib. in loco est qp est p utilitate loci
absens et io si relinquit scolaribus ipse
ul scribentibus in Registro debet eis rele
ua est si aliqui no scribant fz sunt abse
tes qp ca lettima No qp iurans se i rectore
tone bnficij aliquid facere ad qp astringi de
iure qui const no incur. quiritte symonia
Fa qp not de Eleccione Significasti et no qp
fauens pactu soluendi annata in colla
tione bnficij que debet ex consuetudinibus
Romane curie talibus no quittit epali par
to symonia et hic nota de ipe consuetudine
et recipiendo pecunias p fructibus Statuti
no at de alijs pronis scolaribus qui
recipiunt pecunias p pferendo bnficio
quia ibi quitti symonia No est
/ in glo text. Longe qp hec non puis nota
sedm. fubuenta mam facti ut ille est
hic quis qui p negocijs ecclie sue se
absentat /familiares i. capellani cubi
Audientis /cularij etc qui quinc ass
tue ipe obsequentes recipiunt fructus pbendarum
sic puticis no obstante consuetudine gria Cam.
h. d. No hic tam apte qp ius Comune c
manens no tollit specialem loci consuetudine
ul statutu de ipa no fta mencione coror
dat de consti. li i li vjo et hic pz quia istud
statutu emanauerit antiqu emanauit hec

decretalis / vel dicas qp statuto que dis
ponit aliquid quia nec contra senseq quod
de iure dicetur Iure tn. qrio ex psso
no expressum no tollat p specis ius comune
de ipa no fta mencione Sed licz dicta
potuisset de iure qp quemadmodum absentes
scientia ul qp Capo debet hre fructus p
bendarum 2o magis debet intellige de
absentibus i. fructu domi ipe tn. constituan
debent ex psso derogari ut hic ul 3o
et magis nobilit No qp constituo nimii
palis constitucionis qp ipsis que ut de rege
ca est apud eis qp de ea ex psso fiat mencio
ut h. vide tam licz glo notauit ctrium
in c i de Consti li vj quod i repliced
in c i de lega dns in c i de Rest Et no
Io de lega dns in c i § de Rest Et no
qp ad assistentes ipe videant variis misti
quia ex iure debent hre fructus in absencia
et istud vide dicendum de hijs qui sunt
in Synodo gnali i. concilio Vo ibi vi
deant esse p salute totius ecclie ut no de
c i Ep intelligo qui sunt ibi pncipalr. ipse Co
aliud et de licencia suorum platorum et io
ipi no deue hre nisi qui incurit specia
tum quia alr ad Synodum ire no deuet
ut nouit doc in c Cum de priuilegijs fz
si sunt ex alia causa no hnt l Item qui
ff ex quibus causis maiores ex ei si essent
in Concilio causa consilta ul si sunt sine vo
luntate plati l. que data est ff ex quibus
causis maiores et no in c Relatum § c Ite
si est in Concilio pruinsa sue ecclie debet
hre fructus 2o sic si est euidens necessitas et no
No Ite in c i / decletis no residentibus li vj io
euidens / Item nota qp licz fructus ipe pbende
Ite licz fructus comunes inesse qui erat in comi
distribuendi ut not in pdcto c de clericis
no reside li vj vbi 8o qp hoc fuit disspu
tatu in Italia Canonicis fz no hnt fructus
qui dant puticis ratione officij ministerij ut puta
lecture ul alterius officij ibidem fiendi et
ista est ratio quare no dant cottidiane dis
tribuciones quia ista dant ipe necesse dam
ut ossuendo pt in c quod dispone de istis
distribucionibus cottidianis fz tn possit dis
ponere consuetudo ut fructus alij qui dant
ratione officij ministerij debent absentibus
et isto 8z nota dctu pauli in dcto c
de clericis no residentibus in vjo No qp ossi ob
sequiu pbet vniuersitati ul alumni qui reputat
totam vniuersitate hec obsequium 8o epalitati

singulis de universitate tamen in vulgari dicitur
qui conmutati sunt nulli sunt ut quod
quando est communiter negligitur. Aliqui notant
hic contra suppositionem quod capitulum super re-
sidentiam potest statuere sine consensu episcopi sed
tu dic contra ut in c. Omnes et de constitu-
tionibus. Nota etiam quod ista textus sedem unum quo intel-
lectus quod quamvis constitutio municipalis
partes paciatur interpretationem passivam a sua
causa ut l. si fini ver. ff. de noxalibus
et l. si § in computatione et in glossa ff. de
iure deliberandi hoc fit verum quando iuris
quibus disposita est quod ipsa statuens si quando
statuentes vel contra possent una interpretari
Nota iuris que sequitur ut hic. Item tunc
concessum constitutionem non esse tantum quod ab-
sentes occasione ipse haberent fructus licet
sinere per iuris interpretationem nisi quod ipsi ipsi
derogetur. Sic dici debuisset tamen constitutio
synodalis semper videtur quando statuant non pa-
titur talem interpretationem nisi quod ipsi episcopo de-
rogetur ut hic, et ideo male dicunt qui ad-
legant hic nota. Item quod constitutio emanans in ma-
iori recipiat interpretationem a minore quantum
iuris probat quod constitutio ista ligasset absentes
infinito ipse nisi ista constitutio derogasset. Item
nota sed d. petrus dicit constitutio inferioris
ipsa non ligat subditos existentes in summa
ipsa non credo quod dicat verum nisi
ipse sed ergo constitutio disposuit et hoc probat ita
esse in iure communi, et licet patet quia etiam promoti a papa qui est
loco dei subditi ligantur legibus superioris ut in c. prius
de maio. et obed. Nota quod consuetudine vel
contrarietate restringi licet contende. Item quod
vel etiam constitutionem municipalem continentem
eadem quod super que

Ad audientiam nostram

duo laica absentes ad
pro papa per fructus percipiendos non obstante
constitutione contraria h. d. Nota quod constitutio potest fieri
constitutione contraria h. d. Nota quod disposuit iuris que et nullam summa
de eo quod disponit iuris que et nullam summa
vel aucte dedit appellatione. Nota contra
victo et aucte dedit appellatione. Nota per actionem
a contraria ipso sub auditorem seu tractatus vite
non inducit iuris quam concessio ut
locum non obstat. Nota ibi in c. Cupientes in § ipsi
est glossa. Nota. de cler. li. vi. Sed verum si constitutio
per vigiliam de cler. li. vi. quod est aucte duplicia confirmata fit l. absens et
est aucte duplicia confirmata fit l. absens
de pendentibus morte. Nota quod excepto non fuerat
ut licet in non continetur. Item quod
constitutio municipalis continens et quod super que

pati interpretationem quadamtenus. Item quod
Nota quod ista constitutio apparet quod emanat
per quod super que et ad de privato presbitero super
eo. Nota quod ista constitutio non sed interpretanda
ut aliquid addat iuri communi quam iuris
de portionibus quibus licet quod posset interpretari
et aliud potest addi licet iuris communi esse inter-
pretanda ut nota c. quo de pot. Item nota
quod constitutio extendit ad casum fictum sed
disposito iuris communis visitatur in casu ficto
ut est textus in c. Cum nuntius de cler. et ad
in statuto continente ut quod iuris que etc.
sed in statuto continente iuris que de re
lunata nota in l. in in § si vel ff. de ine
gorijs gesti. nota c. go d. Item quod
iuris que non visitatur in casu ficto sed ut
iuris que sic et ideo si statuto dicit
sunt iuris que non possent esse nisi
quod testes in prebendis non possent esse nisi
legitime nati etiam legitimati admittentur
legitime nati et alii ficte sunt legitime nati et
quia et illi ficte sunt legitime nati et
ubi iuris municipalis exorbitantis sunt
interpretanda etiam ad iuris statu ut quantum potest
palliari remaneant. Item quod ut nota de
glo. in c. Cum dilectus de consuetudine quod
debent fieri de fructibus non residentibus hoc
quod dicit quoti pars ecclesia

Cum ad hoc sint

hoc intendit si
ecclesia pati de
fructibus in studio privilegiati super absentia
per subtractionem redditum vere appellatur
h. d. et doctores intelligunt hunc textum quando esset
absentes compellati speciali residentie. Ergo
intelligo hunc textum quod etiam qui sunt privi-
legiati de iure qui sunt potest indigentes
instruere, revocari ab ipso, et ideo absens
in servitium ipse vel studiorum causa possit re-
vocari contra ista causa ut hic facit quod no. i
c. Super eo de offic. dele. Item vide si vel
est dictum in textu. Nota quod privilegia pati
fieri sunt inter causa sine communi per quod
iuris in l. ii § si quis a principe et § ne
to ff. ne quid in loco publico et in c. Sup.
eo de offi. dele. Item nota quod contra privilegium
ipse potest superius vel inferior interpretando ve-
niendo faciendo iuris interpretationes notum vel
iuris aucte ut hic nota sed de iudiciis
c. Cum venissent et de decimis c. Suggestum
Nota quod est privilegium iuris quod in secun-
dum potest ordinari venire contra illud communia
legitima sed non si etiam prohibetur privilegium
Item nota quod verba privilegiorum sunt interpretanda

ut prius exhibeant obsequia illis quibus
quibus sunt immediate obligati de iure quam
illis quibus racione ex privilegio tenentur non
quod omnia accipienda sint prius et non
posterius et ideo clericus debet servire prius ipsi
ecclesie quam alteri. Item nota quod ecclesie potest servi-
ri per substitutum. Item nota modum
procedendi contra non residentes et hic modus
est contra illos qui non resident ex privilegio
nam contra alios non residentes sine privilegio
proceditur ad privacionem beneficii hic autem per sub-
traccionem fructuum et vide in c. si de clericis
li. vi. Item nota extantem licentiam quando fuerit
de fructibus absencium quia hic est casus
quia deducuntur in utilitate ecclesie. Item nota
quod absentes ex prescriptione tanti temporis cuius
non extat memoria quando est prescriptio
[illegible] in ecclesia vel est consuetudo ut habeant
absentes fructus prebendarum [illegible] propter
defectum ministrorum poterit cogi residere
nam talis consuetudo habet instar privilegii ut
in c. super quibusdam de verborum significatione sed et
privilegiati compelluntur ut hic agitur et
ita tenet Jo. an. hic quia de consuetudine fructus
percipiunt absentes. Sed secundum dominum hostiensem
de rescriptis videtur quod non possunt compelli
residere absentes cum licentia ex prima non
monicione vel comminacione privacionis beneficiorum
ut hic sed tamen per subtraccionem fructuum et si
ad hoc in secunda comminacione cum iam
incipit licentia esse expirata credo quod in
casu isto [illegible] potuit privari benefi-
ciis quia iam incipiunt esse absentes sine
licentia [illegible] delatum sed quod [illegible] licentia
in nullo potest eis opitulari et ideo et ab-
sentes ex licentia [illegible] privari [illegible]
nisi faciant [illegible]

Relatus in ecclesia. Clericus non residens privatur beneficio si monitus non residet
assidue et simpliciter beneficiati sine iusta
causa h. d. Nota quod clericus non potest [illegible]
compelli ad habitandum in certo loco sed causa
sine privacione beneficiorum. Nota quod quamvis
quis possit mutare domicilium [illegible]
[illegible] obligatus ad residendum
in certo loco ut est casus hic. Nota hic [illegible]
[illegible] aliqua sunt beneficia que non
requirunt residenciam et in illis non compellitur
clericus continue residere [illegible] sunt illa
beneficia dicunt hic doctores in textu et glossa

[illegible] de beneficiis simplicibus. Item nota quod [illegible]
[illegible] excusat aliquem a residencia
domicilii secus in aliis ut nota in c.
[illegible] et contrahentes de foro compe-
tenti li. vi. Nota quod causa inhabitandi non [illegible]
transire in aliam diocesim sine consensu [illegible]
episcopi ut dicit Jo. an. [illegible] transire
causa inhabitandi si vadit sine licentia
[illegible] non credo [illegible] si apparent alie [illegible]
[illegible] quod ex alia causa venerit. Item nota in
glossa quod [illegible] milites vide ecclesiis
[illegible] pro delicto [illegible] qui [illegible] monendi
per verba de presenti. Nota hic quod ex contractu ma-
trimonii et suscepta milicie amittit be-
neficium. Item nota [illegible] glossa quod [illegible] perdit beneficium
[illegible] contractu matrimonii ita suscep-
cione milicie secularis [illegible] ista glossa [illegible]
[illegible] quod miles dimisit possessiones ecclesie
omittens fructus [illegible] duabus [illegible]
[illegible] pro delicto [illegible] capiat [illegible] milicia
non perdit [illegible] ipso iure beneficium et ita
[illegible] Bartholomeus Brixiensis [illegible]
[illegible] possit [illegible] ad clericatum obmissa
milicia non perdit beneficium ita [illegible]
moderni in c. i. de clerico non residente li. vi.
[illegible] si [illegible] de clericis coniugatis titulis [illegible] de prebendis et dignitatibus

Ut nullus / De prebendis et digni-
de clero [illegible]
Continuatur [illegible] et incipit de vita et honestate
doctorum [illegible] ad [illegible] bonis [illegible] non
clericorum [illegible] dicit. Nota
[illegible] iure [illegible]
[illegible] appellacione [illegible] non continetur clerici ut nota
in c. [illegible] de [illegible] li. vi. [illegible]
[illegible] tractatur de re favorabili ut si
[illegible] privilegium [illegible] et
[illegible] ut in c. [illegible] et ideo
clerici comprehenduntur [illegible] appellacione
[illegible] ut in c. [illegible]
[illegible] Nota quod bona [illegible]
[illegible] clericorum. Nota quod bona [illegible]
[illegible] ecclesie non transeunt in heredes clericorum
[illegible] fallit in [illegible]
[illegible] de [illegible] protus
ecclesie ut in [illegible]
Nota quod bona ecclesiastica vel que [illegible] cle-
ricus intuitu ecclesie illa remanent ecclesie
[illegible] successorem clericus secus
[illegible] que acquirunt clerici [illegible]
[illegible] ut hic in glossa quod [illegible]
industria clerici [illegible] rebus ecclesie ut
dicunt [illegible] Bar. in l. [illegible] de
bonis que liberis

Non licet episcopo

Episcopus non debet ordinare clericos vel episcopus ordinatus debet prestare unde vivat h. d. Nota quod episcopus non debet ordinare clericum si non videt unde possit honeste vitam sustentare et sicut est in militia temporali idem in spirituali ut non debeat manus milites creare aliquos si non videt unde possit honeste vitam sustentare. Unde nota quod potest episcopus verumtamen aliquem ordinare si non vult vel non potest sibi dare elemosinam et ordinandus aliunde non habeat. Nota quod episcopus tenetur providere ordinato de alimentis si ipse aliter non providit quod intelligitur de ordinatis ad sacros ut in c. Si episcopus de prebendis li. vi. Ultimo non recta suspicione quod latere legis potest in generali allegatum sit in iure communi aliquis fortassis non ut non c. vero de cohabitatione clericorum et mulierum. Credo tamen quod esset aliquando non tutissima habet dici. Prima volunt vim vi posse repellere. Contra istam decretalem videtur quia clericus qui non habet unde vivat fuit dolo se promovens ad sacros et in culpa si facit se promoveri sine titulo ergo culpa cum culpa episcopi debet compensari et non debet episcopus teneri in aliquo nisi dicas quod est maior culpa episcopi quam ordinati. Si enim esset maior culpa ordinati ut puta diceret se habere titulum vel peteret se ordinari et non haberet tunc episcopus ad nihil sibi teneretur. Hoc [illegible] de c. i de eo qui cetera ordinatus constitutus in aliquo delicto occulto in quo prius ac non habet competentiam ordinis quia tunc alimenta possit petere ab episcopo.

Ratio nulla Bona ecclesie non debent converti ad usus privatos et proprios h. d. Nota quod ubi nulla subest ratio ibi non potest esse lex vel consuetudo in de [illegible] at lex [illegible] est constitutio sine ratione [illegible] h. d. c. [illegible] Item nota quod ratio potest esse multiplex et quomodo [illegible] ratio dic ut notat glossa in l. non dubium C. de legibus. Nota quod collata ecclesiis dicuntur in [illegible] utilitate collata l. i [illegible] ff de iustitia et iure et in c. quia [illegible] de religiosis domibus. Nota quod [illegible] glossa quod [illegible] res publica debent ad usum aliquorum privatorum non [illegible] res publica. Et ideo bona que dantur in feudum vel in emphiteosim ab ecclesia illa non desinunt esse ecclesie.

Episcopus sepe

[illegible] ordinavit ad sacros sine titulo. Aliud qui non habet unde vivat tenetur sibi necessaria ministrare h. d. Nota quod episcopus te ordinato in sacris necessaria ministrare [illegible] si non in parte [illegible] quem ordinat sine titulo et idem si ordinasset ad titulum non sufficienti ut [illegible] Item nota quod cessante causa cessat et effectus et ideo non tenetur episcopus ad alimenta prestanda quod habet unde vivat. Item nota quod si clericus habet patrimonium unde vivat non potest petere ab episcopo alimenta quod videtur [illegible] vel si non potest ordinatus ad titulum patrimonii [illegible] facultates clerici consumant episcopum ab obligatione non dico quod indubie videatur ordinatus ad titulum patrimonii ut [illegible] in c. Si episcopus li. vi. Nota quod clericus dicitur esse miles et non potest miles secularis milicie gaudere privilegio [illegible] veniat ultra quam facere potest ut in l. [illegible] ff de re militari de re [illegible] ita et clericus et ita notat glossa in decretali l. [illegible] Nota [illegible] in c. [illegible] de [illegible] Episcopus [illegible] debet

Prima nimis ne clerici fiant in beneficiis multis h. d. Nota quod ambitus est [illegible] quis cupit usurpare plura beneficia est enim ambitus ad dignitatem aspiratio et in c. [illegible] Nota quod nemo fruatur fidelibus duobus heredibus i. dominis [illegible] nemo [illegible] fruitur duabus ecclesiis [illegible] causas [illegible] detestatur multiplicitatem beneficiorum [illegible] quod ambitiosum [illegible] parit [illegible] lucronibus et [illegible] illud pluribus [illegible] est ad singula [illegible] Retinet [illegible] et fraudat alios [illegible] dio militare. Item in glossa ibi [illegible] pendia. Nota quod [illegible] dispensatione [illegible] non debent [illegible] in [illegible] ad illa que veniunt in [illegible] quod ad ea et super quibus est dispensatum. Sed ego credo ut quod [illegible] ad ea [illegible] sine [illegible] dispensatio non potest sortiri effectum l. si ita [illegible] ff de verborum obligationibus in eadem glossa [illegible] illis non intelligas glossa quod [illegible] ecclesie que [illegible] alterius ecclesie ita non [illegible] alio. Nota [illegible] episcopo alio possit [illegible] alibi [illegible] si tali episcopo esset subditus [illegible] domicilium [illegible] domicilium quod potest [illegible] alibi [illegible] ut nota in c. [illegible] de [illegible] [illegible] domicilium ubi [illegible] et familia et [illegible] plura domicilia respectu plurium beneficiorum

Cum teneamur [illegible] expectative [illegible] facit de beneficio [illegible] valet qui impetrans [illegible] de [illegible] quod habebat h. d. [illegible] valet si impetrans tacuit aliud beneficium vel [illegible] non potest sine scandalo [illegible] h. d. Nota quod [illegible] de [illegible]

portatiua vbi qs tractus sit canonicus qui
iuris [illegible] adversus lege non in re sua
quod est fieri mentio impetrantis de beneficio quod quis
obtinet Item hic quod non obest alicui aliud
beneficium quod possit aliud obtinere quod in litteris
de ipso ponitur mentio fiet Et dicit quod valet
licet non quod [illegible] dicat dispensatum quod utrumque
possit retinere Nota quod propter scandalum potest
quis non parere mandatis superioris Nota quod
qualiter [illegible] adversus iuris [illegible] videtur scilicet beneficii

Referente et c. [illegible] habens plures ecclesias
alteram eligere tenere alteram vero cogitur dimittere
alteram eligere tenere alteram vero cogitur dimit-
tere [illegible] Nota quod collatio beneficiorum pertinet
ad archidiaconatum quod [illegible] de consuetudine
vel privilegio Nota quod appellat ad metropo-
litanum obmisso medio Nota quod archidiaconus
litteram obmisso medio Nota quod archidia-
conum habet facultatem compellendi [illegible] de consuetudine
et non [illegible] Alterum non quod quis possidet
duo beneficia in compatibilia cogitur vnum
optare et aliud dimittere

De maioribus [illegible] sicut pari
[illegible] non debet ut dignitatem permutari [illegible]
divisio prebendarum et permutatio dignitatum
[illegible] Nota quod beneficia non debet
[illegible] aliquis [illegible] Nota quod comprehenduntur iuris canonici quod
[illegible] non quod comprehenduntur iuris [illegible] plebani
[illegible] beneficium et [illegible] iuris [illegible] plebani
in [illegible] Nota quod [illegible] iuris [illegible] in [illegible]
[illegible] quod in maioribus concordat [illegible]
[illegible] Nota quod dicto in comparatione [illegible]
ut dicitur [illegible] non [illegible]
[illegible] in l. gallus [illegible] ff. de libere
[illegible] et postumis Nota [illegible] non debet
[illegible] et quod dignitatem permutatio fieri
[illegible] Nota quod [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] beneficium ponit hic
[illegible] et non hic [illegible] beneficium ponit hic
[illegible] comprehenduntur canonici plebani et
[illegible] quia comprehenduntur canonici plebani et
dignitate Nota in glo [illegible] in magnis dicit
ita videtur [illegible] sic in magnis [illegible] dicit
[illegible] sic [illegible] dicas
[illegible] quia magnum furtum [illegible]
[illegible] ut in [illegible] in novissimis [illegible] de
[illegible] in [illegible] magnis [illegible]
dicitur [illegible] ordinario [illegible] in minimis [illegible]
[illegible] ut in [illegible]
[illegible] de [illegible] permutandis [illegible]
[illegible] quis [illegible] inducerit [illegible]
[illegible] et tunc dicit regula [illegible] fallit ubi
[illegible] in [illegible] et in [illegible]
[illegible] de [illegible] Bedes et ff. commodati l.
in rebus [illegible] possessio et in l. [illegible] ff. de
impensis [illegible] ff. de [illegible]

et hic [illegible] dispensatio [illegible] iuris [illegible] et or-
dinaria [illegible] dispensatio [illegible] iuris [illegible] ista
non extenditur in minimis [illegible] de in-
tegro restitutione Item [illegible] actio [illegible] extraordi-
naria [illegible] illa non datur [illegible] l. [illegible]
[illegible] ff. de dolo lege quidam [illegible] ut
[illegible] quod [illegible] est actio [illegible] et
famosa tunc non datur [illegible] non [illegible]
quod dicat verum quia actio furti est famosa
[illegible] non [illegible] ff. de furtis et [illegible] potest esse
[illegible] de [illegible] et tempore [illegible]
[illegible] et [illegible] datur [illegible] et [illegible]
de rerum divisione [illegible] Nota quod [illegible]
[illegible] et magnum maleficium [illegible]
ut [illegible] de c. si [illegible] ad [illegible] amplectitur

Relatum est [illegible] receptus in canonicum
qui facultatis [illegible] offert [illegible] plebanum [illegible]
[illegible] institutus canonicus sine plebanus ad promissionem
[illegible] plebano [illegible] de prima vacante plebania
[illegible] Nota quod quis potest [illegible] canonicus in aliqua
[illegible] sine [illegible] plebanus Nota quod [illegible]
canonici [illegible] fructibus prebendarum [illegible] alias
[illegible] quas [illegible] alii canonici et [illegible]
stallum in choro et vocem in capitulo Item non
[illegible] capi possessio canonicatus quod est [illegible]
corporale quia per introductionem [illegible] stallum in choro
et vocem in capitulo acquiritur [illegible] possessio canonicatus
Nota canonicatus [illegible] sub expectatione [illegible] prebendarum
[illegible] numerum [illegible] quia [illegible] plebanus
est [illegible] commendatus [illegible]
[illegible] dimissi [illegible] in fructibus [illegible]
[illegible] iuris ad rem in plebania [illegible] non
[illegible] Item hic [illegible]
in re Item [illegible]
[illegible] cathedrales regulares [illegible] est ecclesia
[illegible] illa [illegible] canonicus
[illegible] dicat glo [illegible] de [illegible] in c. ij et
hoc [illegible] quod dicit quod
[illegible] cathedrali
[illegible] de alia ecclesia quod cathedrali
et [illegible] de ecclesia tua [illegible] tibi [illegible]
[illegible] Item non quod [illegible] in [illegible]
[illegible] Alterum Nota quod receptus in canonicum
[illegible] vacaret plebania [illegible] si sit [illegible]
[illegible] assignari [illegible] [illegible]
receptum in canonicum [illegible] sibi [illegible]
iuris ut possit agere contra illum qui [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible] sibi [illegible]
iuris ad rem [illegible] appa[illegible] ut
[illegible] in c. [illegible] et glo
in c. ij de [illegible] plebani [illegible] Item hic quod
collatio plebanie videtur [illegible] donationem

Quantae [illegible] religiosi redditus [illegible]
[illegible] non [illegible] ut [illegible]
[illegible] Item [illegible]

prochiales quas tenedunt secularibus clericis
no p[otes]t in redditibus minuere uel diuidere
cas No q[uod] auaricia est seruitus ydolor[um]
de quo h[abetur] ad col[ossenses] columiten tercio et est ro
quia auarus colit plus nummos q[uam] deum
ut in c. Sed omnes i q. i de quo vi in c.
pe. lic. l. vii. di. No q[uod] regulares p[ossun]t h[ab]ere
seculares seculares subiectas de quibus rem
p[ossun]t fructus reseruata porcione clericis
et redditu clerico seculari illam regenti et
q[uod] prius h[ab]ere possint regulares in talibus
ecclesiis habebunt statum in c. de monachis
No q[uod] regulares no[n] p[ossun]t mutare statum
secularium seculariu[m] ip[s]is subiectarum ut hic
sine auc[tori]t[at]e diocesani n[on] p[ossun]t diuidere porcio-
nes et si minuunt uel diuidunt p[ossun]t
et si contempti fuerint et ad reintegrandum compelli
sine sint exempti siue no[n] ut in c. ac
sine sint exempti siue no[n] ut in c. Cle-
rica regulares q[uod] v[er]o de suple negligen-
plator[um] Sed v[er]o cum consensu diocesani
p[ossun]t minuere redditus et diuidere parochias
de quo in c. i et ii de parochiis et in c.
Sicut vnire de excessibus prelator[um] Et nota
q[uod] sufficiat auctoritas ep[iscop]i diocesani nec est
auctoritas archiepiscopi Nota rem super septolie
q[uod] canonici regulares preferunt monachis Sed
et Abbas q[uod] hoc loquitur ubi tractatur de
cinedarum variis quando ut dicit florentinus
dicit q[uod] abbas est in hoc suspectus cum ipse
est monachus i de symonia c. si Sed dicas
q[uod] argumento ex ordine septie no[n] est semper
admittendum l. no[n] cum ff de solucio no[n] i
l. i de vulgari et pupillari et in l. Cyprianus
ff de rerum diuisione

Significatum est platus et capitulum
p[ossun]t prebendas va-
cantes aliquod onus annectere ad quod confe-
rendi prebendam teneantur vel est cum ipso
dicendum prebendarium teneatur vel est cum ipso
conferat p[ro]pter rem ex pacto hic omnis i nugi q.
ex pacta p[ossun]t super institucionem et modi-
ficari q[uod] dicit secundum utrumque intellectum et habet
duas partes p[ri]mo confirmacionem petito 2o cum
modificacione eius ex audiens 2a i c.
quando institucioni No tex[tu]m iuncta sup[er]septione
q[uod] ad preposito uel ad Capitulo videtur spectare
tue collacio prebendarum et hoc in ecclesiis
inferioribus ut kathedrali et simul
Prius statuendi videtur ad ipsos collatores p[er]ti-
nere de rebus sue ecclesie de quo i c. i
de elec. Item no[n] 2m v[er]um intellectum q[uod] va-
cante prebenda illi ad quos spectat collacio
p[ossun]t in ea certam legem imponere q[uia]

sunt debeat ad ipsum promouendi et no[n] ex
lege posset statui q[uod] assumendum ad prebendam
no[n] esse nisi in sacerdocio constitutus ut plenius
ista littera vel no[n] secundum aliud intellectum
q[uod] in collacione prebendarum p[ossun]t astringi ille cui
fit collacio ad certa onera spiritualia subeunda
2o sine vicio symonie et hoc qualiter
intelligatur dicitur supra glo. No q[uod] astrictus
pacto ad cottidie celebrandum uel ad celebrandum
missam de sancto p[otes]t absque questione
discedere uel ad honestas no[n] patitur uel cum
de nouo uel consciencia non suffragatur No q[uod]
infirmitas excusat ad debito q[uod] quis dz ex[e]q[ui]bere
Item no[n] q[uod] p[otes]t quis astringi pacto et no[n]
renunciat beneficio sine consensu collatore
et si sit alius ab ep[iscop]o Sed an valeat pac-
tum q[uod] sine consensu ep[iscop]i possit renunciare
dicendum q[uod] ut hic p[er] doc. et in c. Admonet
et in c. Quod in dubiis de renunc. Ita dixit
tex[tus] videtur probare q[uod] sufficeret renuncianti sine
consensu ordinarii collatoris inferioris ab
ep[iscop]o ad hoc hoc deductum fuit in pactum
No q[uod] pactum q[uod] non licuit discedere ab ecclesia
recipit institucionem ut intelligatur nisi ex causa
et restringatur ad alienum descessum Item no[n] q[uod] pacta
recipiunt institucionem secundum dispensacionem iuris
per quod ex intellocutore ff locati No q[uod] p[ossun]t
intelligi est legale q[uod] si consuetudo aut collige
legem aliquam quam consuetudinem potest propter
tum derogare Item no[n] p[ossun]t verba delegatae
q[uod] ex pacto p[otes]t eligi industria persone ut
no[n] licuit per aliud explicare Item no[n] q[uod] papa
p[otes]t restringere pacta inferiorum et institucionem et
modificare et in institucionibus potius in
fundacione beneficii papa p[otes]t innouare et
est racio quia in his in quibus papa habet
liberam administracionem p[otes]t est i specialibus
in beneficiis uel donationibus illa papa p[otes]t in spe-
ciale inferiores patronos ut c. tex[tus] nobis q[uod]
ge. et in cle. dudum i de sepulturis licet papa alias
papa pacta sua rogatur et tenentur obseruare
ut no[tatur] in c. Sicut ecclesiar[um] de consti. Et quod
papa no[n] possit sibi ea obligaciones iure
generando aliis quesitas sibi tamen auferre ut
no[tatur] in dicto c. Sicut i ecclesiarum ut hic facit
in his in quibus ipsi semper remanet libera
administracio Item in glo. illa i. quando ex diuer-
et plures doctores sentencias plures solucionem in
glo. c. penultimo de magistris Alii tenent q[uod]
certum p[er] pactum potest apponi ex spiritu est quod

spirituale Idco videtur posse dari spirituale pro
spirituali de rerum permutatione in c. penultimo
ad questiones et hoc videtur velle Io. an. super
dicta glo. sed in c. Quaeritur de rerum permut. secundum doc.
Cardinalem iste replicat dicens quod in collatione
beneficii nulla potest apponi conditio pro non in c.
ij de excessibus prelatorum li. vj° Respondeo quando istas
quod statuto fieri possit ut in prima solutione
2° quia illud quod esset statutum aut positum posset
etiam in collatione deduci per pactum pro hoc
in dicto c. ij et per ea que dicuntur quod etiam
pessimum corpus quae tacite insunt 3° posset
procedi ista solutio quando pactum esset appositum
non in collatione sed in translatione possessionis etiam
vel in installatione ipso nota pro primo in
dicto c. ij in c. i de quod si enim esset a dicto Ro
glo. que vult quod sic conditio illicita in ma-
trimonio quando non est de substantia contractus viciatur
et non viciat ita conditio similiter in collatione
prebende vel beneficii Sed contra facit quia talis
quia talis conditio illicita videtur de substantia
collationis Ideo videtur non valere ut in c.
fi. de condi. apposi. sicut ibi non videtur matrimonium
Sed solue quod contractus paciuntur quia apposita pacti
esset illicita et de substantia in appositione et i.
et in observantia ut in textu dicto c. fi. secundum
si est tamen illicita appositione sed non observatione
ut in l. Quod et si manere de pactis
quia tamen in dispositione sed non apposita pacti
et non quod sic in matrimonio est spirituale
ut valeat contractus non obstante appositione
illicite conditionis quando non est de substantia ut i
c. i et fi. de condi. Et idem sit in collatione
beneficii ut hic in glo. tamen secus est in aliis
contractibus generaliter de verbo obliga. Item in
glo. c. ti. dicitur quod sacerdos posset recipere pe-
cuniam ut celebret missam ut xij q.
ij Caritatem de symonia tamen intelligendum
de eo qui non habet beneficium secus si habet
beneficium quia percipit mortale quia ha-
bet unde vivat potest ymmo elemosinam non
licet recipere presbitero habenti unde vivat si
et licet presbitero deponendam operam
Item glo. c. in medio videtur sic distinguendum
si potest clericus locare operas suas et quando
Ro si potest pecuniam accipere vel aliud temporale
ad hoc distinguendum operas non aut sunt
spirituales aut temporales Primo casu si locat
operam aut pro alia temporalitate mod. ut
quod unde habeat et contingit et tunc non

potest quia spiritualia non possunt per spiritualia
in q. ij ex parte et c. Si quis presbiter hoc et
de Symo. Etiam nos Si vero pro alia re spi-
rituali vel etiam pro temporali habente spiritualiter
et tunc potest et locatur prebendam posset lo-
care operas Ideo dico quod collatio posset sub
ista conditione fieri ratione dicta quod prebenda
hic spiritualis et spirituale pro spirituali potest
dari et accipi dicto c. ad questiones de rerum
permut. Si vero non deducit in pactum sed vult
suscipere pro elemosina etiam semper prestando
tunc si est pauper iuste recipit ut quivis
ut Symonia etiam mentalem quia duplex
est Symonia secundum Hostiensem aliqua est men-
talis que est studiosa voluntas emendi
vel vendendi spiritualia aut opere subsecuto
alia dicitur Symonia conventionalis et ista sic
diffinitur ut sic spiritualium vel connexorum
spiritualibus precedente pactione permissionis
conditione vel modi pretii aut cuiuscumque temporalitatis
receptio et ad hoc i. q. i. Est impio et c.
ea q. i in c. Si quis nos de rerum permuta-
tione secundum notam in c. fi. de qualitate et eta-
te in c. Tua et ad hoc alle. sed immo Io. an. spiritu-
ale seu spirituali annexum emi vel vendi
vel redimi potest ut non in c. Non satis supra
de Symonia Si vero est dives tunc sub-
specie elemosine non potest recipere Si vero
queritur an possit locare alias operas tunc
aut habet beneficium aut non si habet beneficium et
si precio istarum operarum impediret spiritualia
que debet beneficio et non peccat etiam si sit pauper
quia sponte debet percipere operas beneficio cui se
primo astrinxit ut in l. Qui sciens qui post
patronum paravit in pignore habet sed si est be-
neficium curatum aget de parochianis quod eum
sustentent de quo c. i Dives Dant Si
vero non impedit prestitis operarum obsequia
beneficii tunc dic de non habente beneficium
Si vero non habet beneficium tunc si est pauper et
vult locare operas quibus impediretur ab
officio divino et non potest Si vero non impe-
diretur tunc si queris de spiritualibus operibus
ut dixi supra si de temporalibus tunc ad sunt opera
clericis prohibita ut tabernaria et macellaria et
non prout de vita et honestate clericorum Ele-
i aut sunt licita opera et tunc non video
quare non possit locare ar. de clericis quia
et Paulus manibus victum quesivit et ideo
est dives Aut dicas quod faciunt ad questionem
In valet legatum factum monasterio percipienda

moniali vel percelebrando anniversario vel p(ro)
missis dicendis de quo p(er) Hostiensem in li. titulo at(tende)
et i ff de condi et demonstra in quo casu di
co quod legatum factum alicui qui alias non esset
facturus vel is qui alias non essent facturi
tunc non valet quia spirituale virtute pacti
temporali non potest dari ut in dicto c. de Symonia
ut nos. Si autem relinquitur pro elemosina
credo quod valeat quia licet in legatis con
tinetur l. apud Julianum in fine quibus ex
causis in possessionem mittantur et ff de mor(tis) causa
legatum l. legatum de legatis ii et Clemens
sicut pot(est) dari pauperi et pauper potest pollicita
ad prestacionem elemosine. Nota sic licet ad
pete ita et prestari licet non posset ad pri
vatam cohercionem astringere credo tamen quod episcopus
posset cogere heredes ad solvendum ut l. in quo
pauperibus de clericis et episcopis. Nota in c. Clemens
in Ecclesiarum ipsa est subditus pari natali et domino
et sic ecclesia non potest invito tollere beneficium. Nota
quod episcopus ludens ad aleas et qui secum ludit
est spoliatus licet leges permittant non autem Canones.

De monachis

Ad presentacionem religiosorum
in capellis eis subditis non debet aliquis institui
nisi prius eis congrua porcio redditum assig
netur. Vel Monachi non admittuntur ad presen
tacionem vicarii in Ecclesiis parrochialibus nisi
prius deputatis tot redditibus unde possint
hospitalitatem servare et de episcopo providere sed d.
Nota primo quod tempore quod parrochiales presbiteri te
nentur ad observacionem hospitalitatis iuxta
eorum facultates tamen voluntarie debet hoc
facere. Nota quod regulares sive monachi preter has
Ecclesias seculares sibi subiectas, sicut intellige cum
Ecclesia esset eis subdita quo ad temporalia tantum et
parrochiales ut s. e. c. Quamvis et de pribil(egiis)
c. [illegible] ad et plantare et in Ecclesiis et istas
debent regere per vicarios perpetuos. Item non quod
capitali sive religiosi vendicant sibi facul
tatem presentandi quod intellige cum Ecclesia erat eis
subdita quo ad temporalia tantum. Nam ius in
stituendi tunc spectat ad diocesanum ut s. h.
in textu vel si intelligas quod erat subiecta
Religiosis quo ad temporalia et spiritualia tunc ubi
presentandi intellige non pro institucione facienda in
Ecclesia sed de institucione auctorizabili superius
tamen ut dicam super glo. de quo in c. Cum satis
de offic. Archidiaconi. Nota quod officium institucionis
est superiore diocesanum. Nota per primum ut vi
cario [illegible] det[ur] debita porcio per quam possit

satis facere episcopo et servare hospitalitatem. Ali
quando ponitur in c. Sicut de supplen. ne
gligencia prelatorum et aliis modis ponitur in c. i de
Jure patronatus in Cle. et in c. i de prebendis li. vi
Nota quod in dubio seculares ecclesie subiecte regularibus
non videntur subiecte quo ad ius instituendi
sed tantum quo ad ius presentandi. Nota quod ista assig
natio congrue debet esse coram episcopo vel sic
intelligentie l. Et sunt ff de verborum signi. Nota quod
ius instituendi pertinet ad episcopum.

Ad hec licet et

plures dignitates vel p(er)
sonatus in eadem Ecclesia vel in diversis quis obtinere
non debet sed primo ponit dictum deinde racionem
in textu singula. Nota quod duxi confirmacio quod
dignitatum vel plurium personatuum in eadem
Ecclesia vel diversis sunt prohibite et idem de diversis
officiis quia hic quod notat personatum vel
dignitatem appellat officium s. e. Nota quod non licet
habere plura vel diversa officia. Item nota quod duo
videntur esse, videlicet personatus et dignitas diversa
ut in c. Dudum et nota in c. i de Consue. li. vi.
et in c. Dudum et nota in c. i de Consue.
ubi queritur an possit quis habere in eadem dignitate cum
[illegible] tamen. Item nota racionem quare pluralitas est
prohibita quia quodlibet beneficium requirit residenciam
a principalibus videlicet quod quis non possit in diversis beneficiis
personaliter residere quare racio facit ut nec digni
tates tempore residere quare racio facit ut nec dig
nitates vel personatus possit quis plures obtinere
sed nec plura beneficia sed non plura beneficia sim
plicia residenciam requirencia de quo dixi
in c. finali et in c. Consuevit s. de cleri
cis non residentibus. Nota quod est omnino contra racionem
pluralitas beneficiorum i. quod unusquisque sine cura
aut generum racionem. Nota sic quis debet esse
alligatus naturaliter uni uxori ut s. de bigamis
ita et uni beneficio spirituali quia sicut licet
nemo sunt duobus heris i. dominis. Item nota
quod clerici habent pauperum est.

Preterea de G

his plures dignitates vm
[illegible] dimitte [illegible]. Nota
eligere cogitur alteram
dignitates
quod pre iure isto per acceptationem s(ecun)de dignitatis
non vacabat prima possessio sed ante lateranense concilium
licet hodie vacet prima ipso iure ut in c.
Dudum. t. c. Et io non potest utramque retinere.
Nota quod per professionem in duobus locis regularibus
cogitur eligere unum in quo residebat. Et hic
non quod emittens professionem in diversis monasteriis
cogitur eligere stare in una. Nota quod est in Ecclesia
regulari potest quis esse archidiaconus et idem Canonicus
de [illegible] in de elec[tione] et electi [illegible] quod
potest esse Canonicus an possit esse in Ecclesia s[ecula]re

secluri dico q no nisi ex dispensatione de
quo dixi in c. de his qui de vita et honestate
clericorum. No q ecclesia no pt donari et eligi
absque licentia epi in c. cum hoc de religiosis domi

Ut non ignores

electio ad sedem ecclesiae
si dimittere voluit primam asserta repellitur et clericus
habens prius ab electione recedere et aliud eligere habet
primo potius mandatum cum sede vacante 3o regul
lit obiecta 2a i. cum igitur 3a ibi q si. No
q quilibet debet ex gentium una ecclesia et uno
beneficio 2c. No q pluralitas est prohibita No q
in una ecclesia no debent duo esse sacerdotes quia
esset quodammodo monstrum sicut unum corpus duo ca
pita ut ex de offic ordinarii in c. Quoniam in plerisque
No q quilibet no videtur posse occupare
duo loca q est viij q. in ... vel in ori
gine si no apparent. No q no videtur posse
eligi sicut aliud beneficium de quo in c. Duo
vel ... de electione No q ad sedem electionem
eligentes videtur posse procedere etc. forma no
cassata de quo in c. Auditis de elec No q
ratione scandali pt qs impediri electione ut
in c. de elec cum ecclesia sit no ... q ...
in c. de elec ... ad ... beneficium ...
quod ponet aliquem ad ... beneficium ...
ad beneficium curatum talis no videtur esse ...
... si ... ponetur ... ...
esse ... No q si electus sit in habilis
et possit se habilitare et no ... eligentes
... abelectione sua ... du-
... vestitu

Cum secundum aplm

De ... etc.
... si ordinabatur ad parvos sine titulo
... ad ... ordinatio
hodie vero ordinans tenetur providere de beneficio
vel ... elimosina sine ...
vel ... ordinata per ... ad ... sine titulo
et nemine presentante successor etc. in ...
... sit ... ...
... ... electio ... ...
et ... ... 2o ... mandatum
apliad et comminationem ... no ...
... ... et ibi ... ... No
q ... ... de officio sine ministerio ...
... et ideo not ... ...
... de altari vivere et qui ad omnes ...
... no ... repelli a ... ...
... vivere debeat de patrimonio ... ...
... obsequio deputatum ut ... ...
... ... q est ... vel
... clerici appellantur. No q no ...
omnes sunt ... et ... ...
quod ... ... de vivere No q ...
vivere de patrimonio illis ... obsequiis ...
divino assistit. No q clerici no ... eliguntur

se ... ascribunt obsequio ... ... No q ...
a simili procedit in iure. No q argumentum
ab ethimologia vel ex divisione vocabuli
est validum de quo in prohemio decretalium
et in prohemio ... ... legistae in prohemio
... et in l. i. de testa. No quod ...
clericus ... est ... latine No q ...
clericorum ... ... ascribitur divinis
No q ... ... glo q pluribus pontificibus
etc. ... ... no impedit quin si ... pontifex
decretum ordinet contrarium no ...
... ... glo in c. ... dissolutio
de desponsatione impuberum de qua dicit ut not.
in ... in ... ... de elec
No q ordinatus sine titulo ... no solum
ab ordinatore ... a successore et ... ...
... ... est ordinatus ... et ...
... sive ... non est ...
q teneatur ... delictum defuncti ... ...
tenetur ... pauperibus ... subvenire No
q ... ordinans providere ordinato
... ordinavit ... ... ego credo q
... ordinatur ad presentationem alterius ... no ...
ordinat ... ordinatus est ... q ...
subvenire ... teneatur subvenire. No ...
... ... que ... in ... ...
... attendendum est ... ad ... de ...
... vel no ... et de
qualitate beneficii ... No q ... admit
tit successor ... de quo in c. ...
de etate et qualitate Credo ... q ... ordinatus ...
ea que ibi dicuntur et ... glo ...
q ordinatur ad alterius presentationem. No q ... de
... sine ... ...
... vel in ... ecclesia cathedrali ...
alia ... ... no q ... ecclesia
... ... antonomasia de cathe
drali. No q in ... beneficii ...
... No q pt in ... ...
... ... et ... no ... et
... ... cardinalis florentinus q ... est
singularis ... ... no ... ...
... ... no ... ... esse ...
... singulari ... ... no ...
... ea que not in c. ... de offic iudicis ...
... ... ab ... ...
... ... illis quia ...
... istud no ... in ... illis quia ...
... pupillus petit restitutionem in integrum no
... libello ... ... singularis
... esse creditoris ... et ... ibi no ...
... quod ... dicit q hodie istud ... ...
... causa beneficiales agitur sine figura

indicij ut in cle. dispendiosam de iudiciis
rega at verdo q in tali casu nō erat exposita lit
gl. Item isti mandatarij in nullo debent
cognoscere ipsum sine condemnatione quia solu
erat commissa ut testes reciperent super ydo
neitate et qualitate beneficij mandatum ut
respondendo erat iam factum a papa et cum sic
credit vel q quoad petitionem vel mediam
non dirigitur q aliquam personam specialiter set si
plures mandant recipi testes vel infor
mationem tunc auditores actus pro parcium litteris
congesti ut in et in similibus continentur Item si
papa mandat summarie procedi recipit lit
item ut est in cle. possessorij

Ut nostrum Si qui fuerunt ignoranti con
tulerit prebendam quam consequi non potuit illa
emicta aliud quam pro conferre tenetur h. d. Item collectu
ordinarius non potest conferre prebendam quam debet co
ferre causa permutationis ad mandatum pape
alteri q cui papa mandavit et si confert ali
pro et debet illi cui contulit ignoranti de alia
providere tenetur h. d. Item q si episcopus non paruit
mandato pape in conferendo prebendam que certa
permutationis resignatur illi qui permutabat
q episcopo collatio non tamen alteri facta Item non q
papa retractavit omnia per episcopum facta q
intelligunt aliqui tamen q quibus fuit reposi
tus in sua prebenda Alij autem intelligunt 2 dic
mus An q assignata fuit prebenda que collatum
fuerat magistro petro fuit restituta hugucioni
et sic loco permutationis et hoc vi in verbis
quia credimus q papa volunt q ea que
confecta erant coram se effectum habeant Item
q si renunciatur prebendam certe commutacionis illa
non tamen conferendi alteri q permutanti Et hoc
hodie declaratum in cle. i. de rerum permutatione
ubi dicitur q collatio alteri facta non valet et q
expectantes non possunt permutationes impedire
Iste tamen textus faciebat in contrarium quia videbatur
collatio ordinarij valere si mandatum non fuisset
per celestinum vel collatio esset irritata Item hic
non casum aptum q si episcopus sciens confert
beneficium q fuit ignoranti ipse tenetur eidem
de alio providere set istud debet intelligi q talis col
latio fuisset facta ignoranti Nam scienti et
volenti non infertur dolus et collatio beneficij
dicitur donatio Item decretum pape irritat ipso facto
contrarium Item hic casum q si ordinarius confert
contra mandatum pape talis collatio tenet nisi papa
apponat decretum decernens irritum et inane

Cum iam dudum Opponenti pluralitatem con
tra electum sufficit alterum illorum probare q ad cas
sationem sufficit h. d. Item q contra electum probare
se cayam obtinet per viam exceptionis et hoc q
petit forte confirmationem electi ut hic secun
dum intellectum vel pro intellectum q hic principaliter
agebat ad cassationem electionis et iste est
alius intellectus Item q contra electum pluralitatem probatur
obiici set hic habetur in c. licet tam de elec
in vj. et in c. quod contra et c. si forte et
c. **si pura de elec. li. vj.** et in cle. **si in con
stitutione** Item q pluralitas dignitatum reddit
hominem inhabilem a iure eligendi Item
non q pluralitas dignitatum est prohibita per canones
utrum autem sit prohibita pluralitas prebendarum
dicitur in c. de multa et dupli in c. si de cleric
non residentibus Item non q ad vitandum compla
tione non est semper verum q oportet utramque
partem esse veram Nam intellectum repellitur
in definitiva l. sepe ff. de verbo sig.
Item non q amentia repellit quem ab electione
Item est q adipiscens beneficium per electionem
sine confirmationem talis dicitur esse intrusus
ut in c. transmissa de elec. tamen Item
non q administratio ante confirmationem repellitur
a iure q post electionem de quo habetur in
c. avaricie de elec. li. vj. Item non q ad
vitandum complationem sufficit alteram partem esse
veram q quotiens complatorum est sufficientes ad
intentum q est verum quod est talis non astringens
de quo in c. **fundata de pba** et in c. vj. de
de regul Item q qui quis se intromittit
administrationi ante confirmationem vel post q confirmatio
est cassata tunc ipse repellitur a bastarda confirma
tionis secus si administrat post confirmationem
mediam non suspensam per appellationem Item q si ali
quis de aliqua ecclesia se apponit nove ecclesie
q tunc est sententia ferenda in propria ecclesie
et debet absolvi ab impetratione illius qui petit
confirmationem illius ecclesie et nota de **elec. li. vj.**
c. ultimo Item q quamvis legislator possit ali
qua contra dispositionem iuris non tamen pretextu aplicetur vi
dispensatione vel ius contrarium dispensans tollere de quo
in c. avaricia de elect. et electi potestate Item
q licet quis repellitur tamquam pluralis tamen non
auferuntur sibi beneficia que tenet in dubio

Dilecto filio Canonico recepto quandam
se facultas abstulit prebendam dandam et interim
suscipit cottidianas distributiones h. d. Item vel
Receptus in canonicum cum per primo vacature promis
promissio non tenetur set receptio debet eidem dum se
facultas offert de prebenda providere et interim
debet cottidianas distributiones h. d. Item suscepto

mandatum ppe in sede factus legati misso
et in misso i administrationem 2o ibi eius gesse
rit confirmacionem in pte licita facti legati
et administracionem ubi est electus et ultra
ibi fructus confirmat quecumque ecclesia perceptum
divisorum sub porcione cottidiane No q car
dinalis pt esse archiepiscopus et ad tunc de
beat eligi vel postulari Not in c Cardina
b de elec Sed hic non est dubium q debuit
postulari quia ipse tunc erat episcopus Palestin
ensis ut fuisse possibile ut diaconus cardinal
quia tunc forte posset eligi Et hic no
q commissio ppe pt quis licet in titulo
separatus est archiepiscopatus in dignitate
cardinalatus licet alie due dignitates incom
patibiles sunt in compatibiles et plus non dicitur cardi
nalis descendat quia hic retinebat in
titulo et dignitate cardinalatus et comparatur
aliis at non licet descendere pt distre in
c Regimini No q illud q facit quis auctoritate
delegata q illud pt revocare auctoritate ordi
naria Ita hic episcopus cum talis approbabat
se hiis que fecerat ut delegatus et hoc
premittendo tamen pro verbo ut eius factis
si prenarraverit pro verbo et factis quia tunc
posset narrare q delegatus pt se facere pro
ad usus c sunt continendo in hiis que fecit
tamquam delegatus Et est racio primi dicti
quia illud q quis facit auctoritate delega
ta facit contra iure quia hic nunc pauci man
dat ppe b de offi delegati postulatis et
non pt impugnare auctoritate ordinaria per non
in l eius quod C de ad ministracione tutore
Not primo de si superiorum prelatus
Sed forte pt dici q hic episcopus non ad
mittetur quia mandatum de recipiendo
in canonicum non artabat nisi si et prout de
iure fieri videbatur voluntarie facere 2o non
videtur posse impugnare l. paul penulti
ff de i officiosis teste No eciam q episcopus et
talis prout se opponere q expectativa capitulum
Et no q receptio in canonicum de premissis
expectacione futurum prebendarum valet quod ad
receptionem licet non quo ad premissorum prebendarum
future Et no q utile non viciatur per inutile
ut not in regula de regulis iuris utile
per tur per l. gitte cum illud ff quasi de
fideicomisso q videtur prodesse etiam si i utile pt
admixto utili quia hic episcopus est an eorum
Laynne i q in c si quis obierit No q ppa
pt reformare pacta et conventiones super bene

ficiis de quo in c Significatum b c No q ad
superiore spectat prebendas ad concordiam reducere
ut l. c consensum ff de usu fructu No q
receptio in canonicum licet non deberet prebende
desponenda contra comunionis de iure eius p
inde comparate quia receptio fuit valida
et non est contrarium ut dicit per se sub prebenda
i q in c Si quis obierit Et non aliud sed
permitte prebendarum vacaturarum et istud non
valet et aliud permittere cum facultas
se obtulit eius ampliatur est ista secunda q
pt plures providere in aliis locis contra reservate
[illegible] sed et hodie ista promissio non valet
ut sic cum in c ii de concess prebendarum li vi
No q unum et idem factum pt ex parte ap
bari et ex parte reprobari q sic vim quare
titulus sunt diversi ut not in l i C si
adversus rem iudicatam No q receptus ulti
mum de hiis cottidianis distribucionibus
et eciam de redditibus perceptis fructuum
superfluorum in omnium sed ii dicitur q modi
non tenetur de consuetudine

Tunc sacerdotum Non valet electio cum duo ad eandem
prebendam simul eliguntur h. d. No q non valet
electio facta de duobus pariter ad eandem prebendam
Et no q prebenda non debet scindi b c
maioribus Et no q pro ius canonicum et pro
beneficiali videtur in duo dividi et ita duo
non possunt recipi ad eandem No q medium
duit cassari q ipso iure non valet sed
intelligendum sed de facto cum q nulla sit
cupi non pt l. Nam res subgeneratione
cum respondit ff de premissis testamento

Nisi essent privandi h d et in summa
Si duo electi ad aliquam dignitatem commit
tunt in iudicum delegatum ipse iudex pt
alterum confirmare et alteri plenario parte de
proventibus beneficii pt assignare vel colli
tigantes unius ex pacto non pt habere titulum
et alter pensionem sed ex cooperatione iudicis
et eius auctoritate plenario parte fit h. d.
Due sunt partes prima contemplat superiorum
et alias duo media declarat 2a incohatur
eandem causam comprehendi circa receptum
assumatur No q una persona tollit aliam
et q honestas persone facit in aliquo presumi
licitum q in alio minus honesto presumeretur
illicitum Et no q contra sit de certis
fructibus percipiendis de beneficio de quo litigatur
absque tamen dimitti titulus beneficii est nulla
ac simplex de viciis et hoc eius capitulis fit

secus si fiat a iudice et alia honesta p[er]sona 2° no[ta] q[uod] l[icet] a sp[irit]ualibus trans[acti]o stricte sumpta no[n] valeat ut [extra] de trans-
actio[nibus] super eo [illegible] tamen fiat p[er] viam arbitrandi
a iudice valet ut hic. Item no[ta] q[uod] de titulo
beneficij videt[ur] posse compromitti sed forte hic
erat amicabilis compositio quia p[er] laudum non
possit conferri tamen sub beneficij [illegible] c[apitulo] penult[imo]
[extra] de prebendis [illegible] Item no[ta] q[uod] [illegible]
ducte arbitratoria p[er]siminit[ur] conferre
[illegible] gesta [illegible] si p[er] viam amicabilis com-
positionis sit confecta [illegible] ad a iudice
q[uod] non est dubium q[uod] p[er]simiunt[ur] [illegible]
sunt gesta ut [extra] de renunciatione c[apitulo] Inp[er]misia
Item no[ta] q[uod] p[otes]t compromitti [illegible] in iu-
dicem delegatum et tenet compromissum
Nota tamen q[uod] p[er] compromissum non expirat potestas
delegata et hic vide[tur] sentire tex[tus] [illegible]
iudex delegatus retinet sibi talem potesta-
tem. Item no[ta] q[uod] quotiens [illegible] p[otes]t dici uti
[illegible] potestate et fiunt plura quorum aliqua
p[otes]t convenire uni potestati et aliqua alti-
tudine gesta debet attribui illi potestati secundum quam
valere p[otes]t et si [illegible] est ut videat[ur] usus
utriusque potestate ambabus [illegible] usus
fuisse [illegible] in [ff] de militari testa[mento]. Item
no[ta] q[uod] iudex eligens p[ro] iudices [illegible]
forum iuris iudicare seu pronunciare lic[et]
si eligat partes arbitratores possit [illegible]
[illegible] transgredi hic colligit[ur] [illegible]
[illegible] q[uod] p[otes]tas arbitri quo ad cogni-
tionem in causa se [illegible] ut potestas iudicis
ordinarij seu delegati [illegible] mirandum
est de isto [illegible] quia [illegible] vir
qui eligit viam arbitri [illegible] quo ad
cognitionem et pronunciationem [illegible] potestate ut
iudicis ordinarij quia arbitria sunt
redacta ad instar iudiciorum [ff] l. i [ff] de
arbitris sed si [illegible] p[er] arbitratorie
[illegible] quo ad cognitionem in ca[usa] [illegible]
potestate iudicis ordinarij. Nota q[uod] arbit[ra]-
tor p[otes]t in sententiando p[ro] bono pacis
[illegible] limites iuris [illegible] p[otes]t in aliquo
partem ledere dum tamen lesio non sit enor-
mis et [illegible] lesionem non [illegible] reductio
ad arbitrium boni viri quia p[ro] bono pacis
[illegible] abstulisset [illegible] ab alia
parte [illegible] habere facit l. si [illegible]
recepisse [ff] de arbitris. Item no[ta] q[uod] arbi-
trator p[otes]t p[ro] bono pacis extendere manum

[illegible] ad res que non veniunt in compromisso
[illegible] hic solum erat questio de [illegible] et ar-
bitrator extendit manum ad bona capituli [illegible]
q[uod] [illegible] in c[apitulo] Constitutus de religiosis
domibus [illegible] istud intelligendum [illegible] de
talibus [illegible] compromiserunt [illegible] non potuissent [illegible]
[illegible] ut fecit vel forte ligavit illos
de talibus quia [illegible] assensus [illegible]
valet ut arbitramentum non ut compositio et hic
dicat tex[tus] hic [illegible] non [illegible]
sed q[uod] iudices [illegible] et intelligo q[uod] isti fuissent
partes lando [illegible] potuissent compromittere
ita et [illegible] arbitrali assensus [illegible]
si apparet laudum latum partibus p[rese]ntibus et non
dissentientibus tale laudum valet [illegible] si non
constat de alio compromisso et ideo si arbitrium
non [illegible] in compromisso condempnat eo p[rese]n-
te et non dissentiente sed consentiente valet
arbitrium [illegible] si consentiat q[uod] [illegible] facto [illegible]
q[uod] valet vi pacti et non arbitramenti [illegible]
[illegible] deduci p[er] pactum l. ij c[apitulo] [illegible]
[illegible] iudicij. Nota q[uod] [illegible] est dignitas
q[uod] [illegible] in [illegible] sed secus in claustrali
ut no[ta] in [illegible] et si [illegible] de [illegible]. Item
no[ta] q[uod] [illegible] p[otes]t hic [illegible] in arbi-
tramento [illegible] ut in l. i [illegible] de arbitris
Item no[ta] q[uod] ad hoc ut valeat compositiones
super beneficijs [illegible] originali abaucte
iudicis secus si habeat originem [illegible]
[illegible] in c[apitulo] quesitum. Ultimo no-
ta [illegible] beneficij sit indiminutum ita
[illegible] ad [illegible] et fructus [illegible]
[illegible] ita [illegible] divisio [illegible]
[illegible] et [illegible] secus si [illegible] et isto
[illegible] in c[apitulo] [illegible]

Pro illorum provisione Cap[itu]li [illegible]
[illegible] a papa [illegible] Cap[itu]lo[rum] si [illegible]
aliquem recipiunt ultra [illegible] q[uod] receptione
[illegible] non p[otes]t [illegible] impetrationem a papa
[illegible] et [illegible] duas partes [illegible] pa[pa] man-
datum [illegible] executorem [illegible]
ad [illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] quia uni [illegible] et
mandatum sub [illegible]. Nota q[uod] executor datus
[illegible] facit beneficium [illegible]
[illegible] non solum ad compellandum ordinarium [illegible] colla-
tore[m] sed et [illegible] negligente vide[tur] datus ad
providendum [illegible] hic [illegible] Canonicis
negligentibus [illegible] de Cap[itu]lo [illegible] investiunt
et [illegible] intelligi de investitura [illegible] provisione
quia [illegible] non mandat amplius providere
sed tamen compelli Cap[itu]l[u]m ad recipiendum facit

l. Cum quidem ff de legatis ii et ad hoc
si vis tangit super glo in verbo investiri
Item no. quod quis mandat archiepiscopo ut provide
at in aliqua de ecclesiis suis comprehendit
ur ecclesie kathedralis sibi supposite et hoc
tangit in glo i de quo in c. quamvis de
preben li vi. No. quod executor cognoscit de
exceptionibus oppositis a parte gravata Item no.
quod cum executor cognoscit ex officio quod canonica
et capitulum venit contra privilegium ecclesie
cessa ipse potest contra privilegium procedere quando
canonica abutuntur illo in elusionem solum
mandati apostolici No. quod per investituram ex
cutoris non videtur acquisita possessio patet quia
mandat ipsa canonicus ut ad illam investiturum re
cipiant. ergo non fuerat illam adeptus ex ipsa
mandans illum teneri in possessione de hoc in
c. transmissa de elec. et in c. i de re iudi
li vi. Nisi forsan investitura fieret in re
ipso non in l. Possideri ff de acquirenda rerum pos
sessione. No. contra aliquos quod talis concessio
ipsa poterat exequi sed istud non placet. In ista
tamen non sunt ut dicit quod contradictores exequi
hic est intelligitur quod canonicis communicavit et de
hoc in c. Romana et c. Universitati de sententia ex
com. li vi. No. quod non est deludi mandatum
principis Item no. quod cum capitulum venit contra
privilegium apostolicum illud contrarium videtur renuere
et ... no. quod quis est ecclesia ... vel
...ne Item no. quod si canonici recipiunt ultra numerum
auctoritate apostolica si canonicum recipiunt ultra numerum
ipse sunt recipere numerus canonicorum ut dicitur in c. di
...i c. ubi dicit quod per hoc non recipitur numerus
... et hic cum receptio est voluntaria
...tus si ... superioris ... sunt
... fa. quod ... de constitutione in
c. Cum ex iniuncto No. quod per unicum actum
... tollitur apostolicum privilegium de quo dicitur
in c. Cum accessissent de constitutione et plus in
l. voluntarie de ... No.
quod ... potest ... ex pacto quod c. ...
... ut in c. ... de responsis in vi.
... potest astringere ... ...
... ad ... quod ipse non ... No.
quod ... super ... vacante vel
vacatura in ecclesia ... ad numerum
canonicorum ... non habita ... de uno ...
canonici ... quod ... si non ...
... quia ... videtur non valere ...
... non ... de uno canonicorum

...tus forte esset si esset ... uno ...
... et ... uno canonicorum ut dicitur in glo
...quod ... de rescriptis in c. Constitutus No.
quod ... manifesta ... non
est ... adimpleat ...
est ... secundum unum intellectum si satis
... in implemento ... spi
ritualis et hic intelligendo ... de recep
tione ... in canonicum per capitulum quo ...
... non ... investitura archiepiscopo
... iste intellectus non videtur verus quia
... non potest ... que sunt iuris spiritual
ut no. in c. Cum dilectus de consue. Et
no. no. quod ... potest ... recipere in canonicum
receptione facti no. de rescriptis ...
No. que pertinet ad canonicatum quia est ...
stallum in choro et locum in c. Et ex
sequitur quod est ... et ...
bus tractatibus Et ultra no. quod si ...
alicui ut provideat de beneficio ipse ...
potest providere de canonicatu quia sunt ...
de quo in c. Cum ... de constitu. No. qui
semel facit contra privilegium suum sibi provid
ere in illo ... de constitu.

Cum questionibus

tytulo proprii patrimonii licite est potest ad ulteriores
ordines promoveri sine beneficio h. d. No. quod ...
promotus ... ad ordines tenetur intere
... de necessariis providere donec consequatur ...
beneficium ... non ... ordinatur
ad tytulum patrimonii sui No. quod ... suffi
ciens patrimonium in quo intitulatus est
in ordinibus minoribus ... licite ad ...
promovetur ... sine alio beneficio No. quod
promotus non ... sibi ...
de beneficio aut de ... aliis de quo
c. ... No. quod ... non ...
... ad ... aliquid ipse
...

Ordinatus in minoribus ad ...

Cum decens

Clericus absens potest per alium
de beneficio investiri h. d.
vel potest absente vel eius nomine potest aliquis
... de beneficio investiri h. d. No. ...
in ... verba investi
... in persona absentis vel ...
... in persona ... nomine absentis
et ... ipsa ... ut valeat
investitura ut dicit investitum absente ...
... persona mediante ... ...
persona absentis No. quod investitura ...
potest ... que fit per anulum vel ...

de quo dic ut in c. Cum dilecte de presta
pt tn hic intr. de sine investitura que prout
pro collatione aliud est actus qui requirit
rituis solempnitatibus possunt fieri procuratorem
ut p legistas in l. gallus et forsitan ff.
de libero postumo alio pt fieri et iste est
magis probabilis ut exprimat verba investi
ture in pred. respectus ut dicit in
vestitus te sine pertinentem non talibus
sentes et iste est melior quia verba ob
ligatoria debent exponi non pertinentes no in
l. huiusmodi in prin. de legatis po. Nota quod aliud
pt exponi absenti per investiture et dt
o p de Cum ea quod est regula iuris
de sent. iniuria vel episcopal. l. de consensu ff. de
accept. obliga. si est vel sit que ad
istud c. quia loquitur qui non est nuntius
vel epistola etc. iura allegata pro eodem loquitur
in contractibus qui solo consensu perficiuntur
ut absentes nuntio vel epistola mediante
Si at contractus hiret etiam solempnitate
verborum tunc non posset exponi ut ab
sente modo predictus ut in l. i. est po
de verborum obliga. et ideo ubi requiritur
actus auctorizabilis illa non possent
expediri per alios quia auctoritas debet inter
venire in ipso actu ut no in c. p de
rebus non alien. in l. obligari et
tutor de Cum dilecte tutore et ideo si in casu
istius decretalis intermissis nuntius vel epistola
crederet statim quaestionem fuisse beneficium
epi absenti ut si forte non sit in tota
ad recipiendum collationem talis beneficii et
ratum habendo vel si nisi episcopum reginando
Ergo quod conferat beneficium cum collationem
etiam ratam habeo alias licet investitura
fiat absenti non credo quod queratur sibi
ius in beneficio nisi in ratihabitione secun
da ut in c. Si tibi absenti de preb. li. vi.
Nota quod investitura quae sic innuit pro transla
tione iuris pt fieri absenti et ideo si
recepit per translationem possessionis ut verba
dicit de Terra adhesione sua et hereditatem
Item no quod per aliud pt fieri investitura quod
pt intelligi sive per clericos sive laicos
sive proprios aut negotiorum gestor vel alios
liberam procuratorem sive mandato de quo di
cit in glo. Nota quod matrimonium ipse dr spiritu
ale quod episcopus efficit 2c continet matrimonium
ut episcopi et ecclesiam suam sed cum aliis benefi
ciatis in ipse contrahit

Dilecto filio

Si ad unum canonicatum et preb. vacante
duo clerici sunt recepti non tamen recepto etc.
si legati sedis apostolice auctoritatis intervenient
uel tollerantia superioris sicut recepto
aliquem in pluribus actibus tamen canonicos pluries
tollerantis probet aliquem titulum canonicum
tamen dt et lit. xiii. ptes primo ponit vii
incidentes expresse collationem tertiam in premis
timetis v. ponitur allegata nostra Epus quod eo
nostra ubi vii ponitur deffinitio ipse nostra
ita quod respondit ad tertiam quaestionem sinc
objectioni. No quod renuntiatio beneficii est libera
licet etc. si tacite sunt ad hunc fine ut quia
ut alii etc./tris ista talis non censetur contra
simoniaca ut etc. viciosa de quo in glo.
No quod legatus missus videtur habere potestatem conferendi
beneficia in sua provincia vacantia quod est vii
quod est legatus de latere ut sunt Cardinales
et ut credo quod erat iste quia iste erat archiepiscopus
rem. et ultra Cardinalis et Episcopus palestinus
ubi vi in c. Si Dilectus Nota in c. i. de offi. le
li. vi. et ideo non videtur requiri quod ipse hic ha
bet speciale mandatum ad conferendum beneficia
et dicitur quod anno c. si c. Dilectus Nota quod unus
Episcopus etc. Cardinalis ex dispositione ipse pt
habere duas ecclesias Cathedrales parit in tit. ho
2c non quod in matrimonio spirituali pt quis esse
copulatus duabus ecclesiis licet secus sit in matrimonio
carnali quia etc. ex dispensatione ipse quis
non possit habere duas uxores quia esset contra
fidem ut in de divortiis Gaudemus et in c. Gau
demus Extra hoc ipsa non pt dispensare Item no
quod quandoque renuntiatio licet esse facta ut le
gatus provideat nepoti suo non propter hoc renuntiatio
libera reddit suspecta quia etc. ordinarius
pt suis consanguineis providere quod intelligi si
alias sunt idonei ut in c. Cumque ex eo iusti
quia etc. sicut providit Item no quod prelatus generalis
videtur habere potestatem ratificandi collationem factam
eius non habeat potestatem conferendi quod non est vii
quia sic prelatus generalis non pt conferre beneficia
ut in c. Si de offi. vicarii in vi. etiam etc. non
pt habere ratam collationem et hec sunt allegata
Item no quod concurrens actus invalidi non prevalent
consensus corporis qui prius pete actum invalidum non
validat ex post actum nullum et ideo receptio talis
non validant factum legati nullum Nota quod
sunt acta per quos est acquiritur quod possessionem
iuris Canonicatus vel preb. non sola investitura
non sufficiat quod licet prebent tamen non pt quod
possessionem nisi acceptat actus qui non competunt
nisi Canonicis et ideo debet esse cautum in articulando
quod articulis actus spirituales pro institutione quaerit
dicatur non nisi Canonicis competere de iure vel consuetudine

vel confirmatione no. in c. Cum nouis § de elect. et in c. Nostris de offi. archidiaconi. No. quod patientia quantumcumque longi temporis non probat aliquem titulo canonicum quod § verum in rebus spiritualibus quae non obtinentur sine canonico titulo ut in c. i de regulis iuris li. vi. Secundum autem in aliis vide notata in c. Peruenit de censibus in clem. Ad de prescriptione legitur in l. Si quis etiam c. de pact. Item no. quod ad electionem episcopi sine decani vel archidiaconatus qui sunt per eaclesiam de iure non videntur admitti nisi canonici de quo vi in c. i § de electione et ideo portionarii sine mansionarii et alii beneficiati ecclesie non canonici non admittentur. Item no. quod vel ad prelaturas dignitates inferiores ius eligendi videtur pertinere ad capitulum ut hic de electione decani de quo in c. Ecclesia vltraiectensis § de electione. Item no. quod in mobilibus et corporalibus dicitur medietatem possideri et possessionem retinere sub de... Item no. quod legatus non potest dispensare et ideo non potest adiungere prebendas duos conferre. Item vel plus iuris aduaritur. Item no. quod ecclesia mutata forma receptionis ultra numerum non videtur fingi numerus prebendarum seu augmentatam sed est opus ad inducendum augmentationem ut veniat ad actum factum. Item no. quod in ecclesia non mutata statum quod erat canonicus eo ipso erat nouus iuris quod per durat eo viuente et contingit eum cuius persona licet moriatur canonicus non vacat prebenda sicut ubi est numerus canonicorum et prebendarum. No. quod sic canonia est ius spirituale sic et prebendam quam habent inseparabilis ut not. Innoc. in c. Maioribus § c. Item no. quod ubi in ecclesia est numerus iuratus firmatus vel sedis apostolice auctoritate et actu ille numerus non potest per ecclesiam augeri. Item no. quod ecclesia etc. vel ad immutata quod defecto contingit habere eum numerum nisi potest confirmare priuilegio vel statuto numerum aliud statutum. No. de constitu. c. Cum in. No. quod iuratio videtur restringere iuramentum ut non possit quod contra statutum venire de quo potest satis cum probatione de iustitia et iure § si tempore in causa soli possit statuere numerum vi de consti. Cum accessissent. No. quod quod potest fieri quod summa prudentia tertio et tamen iudex si protestet quod non vult fieri prudentia tamen tunc § vtrum tunc fiat prudentia tale qualem tunc tuo casu compromissione credo quod sic ff. l. si duo prima et quod in... de iure iurando. Item no. quod licet ... sint in eadem ecclesia habeant unam formam sed iure tamen summa latius non obest aliud per intentionem secundum plene not. in c. penultimo §

de iure iurando et in l. scripere ff. c. ti. et tangit hic in fine glose et de rem.

Vacante quadam prebenda

Prebenda vacante potest fieri divisio ab episcopo et capitulo quod subest cum vocalis et facultatibus suppetit duobus aliis divides tenetur admittere. Hoc d. No. quod episcopus cum consensu sui capituli potest diuidere prebendam et augere numerum prebendarum et tunc ad unam earum duos potest conferre per eligi duo vel debent eligi ad eandem prebendam § potius ad duo iura de nouo creata. No. quod quatuor requiruntur quod possit fieri sectio prebendarum primo factum episcopo cum sui capituli. 2o quod fiat causa rationabili. 3o quod tot sint prouentus quod sufficiant diuisioni sine uno vacaturo et ista tria sunt in isto casu. 4o quod intendat numerum augmentare et est hoc § c. primo. No. quod canonicus surrogatio non tollet potestatem petendi reintegrationem prebendarum quod sunt predecessor tenuit et tamen habent sufficientem prebendam seu quod possessor ... sectione sunt § potest fieri ut prebenda reintegretur. No. quod episcopus tenetur reintegrare prebendas ... prebendas prima vacantibus.

Dilectus filius

Si papa mandet ei ad quem spectat collatio beneficii quod ipsam conferat nulla obiectu cum si conferat alii collatio tenet ipse tamen propter transgressionem compellatur ipsum recipere in canonicum et assignare sibi de redditibus sine prouentibus congruam portionem h. d. No. quod simplex mandatum papae de prouidendo tali in tuo collationem non astringit seu ligat manus ipsius ordinarii collatoris tali cui mandatum est ut recipiat ipsum in canonicum et est hoc no. quod illi pro quo scribitur non est aliquod ius quesitum tali ad rem per papam beneficio pro quo scribitur tamen si vacat tempore presentationis mandati et non ligant manus ordinarii collatoris quod mandato apostolico vi bona glo. in c. Si soli de concess. preb. li. vi. No. quod licet valeat prouisio in elusionem mandati papae contemptus potest agi contra collatorem ut sibi prouideat de redditibus et prouentibus ecclesie dummodo sibi prouidetur de prebendali beneficio et tamen potest agi ut recipiat ipsum in canonicum. No. c. Si non habet sufficiens beneficium quod debet intelligi de beneficio papa adepto et hoc quod acceptatio beneficii per gratiam inducat renuntiationem gratie ut in c. Ille de ... gratie qui cum auctoritate sui ... aliud beneficium et deceat non ferendi mentionem hoc fuisset surreptitie de quo in c. Si motu proprio de prebendis li. vi. No. quod ad canonicos spectat receptio canonici de quo in c. Cum ecclesia vltraiectensis

[illegible] de eo lic[et] hic [illegible] n[on] [illegible] adeptus
beneficium non sufficiat p[er] hoc non vide[tur] q[uo]d
acquisivisse de quo d[icitu]r ut in d[ic]ta clemen-
tina Gratie. Item no[ta] q[uod] ad p[ro]vincias negli-
gencia sive in obediencia p[re]lati ipsi
[illegible] p[ro]visionis l[itte]rar[um] et non d[ed]it
s[ed] s[ecundum] hostien[sem] q[uod] clericus qui h[abe]t p[ro]vi[sionem] h[abe]ns
monitorias p[ro]p[ter] q[uod] p[ro]visionis h[abe]t p[ro]c[essu]s
p[ro]videndi c[on]ferend[i] de ordinario collacio
si l[itte]ris non obtemperat 2o vide q[uod] plures
monitoriis p[ro]c[essu]s q[ui] dantur de quo h[abe]tur
p[er] glo[ssam] in c. [illegible] de resignatione
[illegible]

De multa p[ro]videncia

Qui[cumque] p[er]sonatum dignitatem vel
beneficium curatum s[e]c[un]d[u]m tale recipiat
vacat ip[s]o iure p[ri]mum q[uo]d si q[ui]s retinere c[on]te[n]-
derit p[ro]babilit[er] eccl[esi]as s[e]c[un]d[u]m / et is ad quem spectat
p[ri]oris collacio si infra s[ex] menses non c[on]ferat
[illegible] pena hic in sexta p[ro]ponitur [illegible]
[illegible] b[e]n[e]ficiis [illegible] p[er]sonis sive sacrificiis ita
talem pluralitatem potest solus papa dis-
pensare h[ic] d[icitu]r / et [illegible] xxv [illegible] et ego
[illegible] / p[ri]ma recitat c[on]stitucionem [illegible] ita
beneficiorum pluralitatem [illegible] quia [illegible] ibi
[illegible] [illegible] antique legis et
novi statuti [illegible] ibi [illegible] evidenti[illegible]
ponit novo statuto [illegible] [illegible]
[illegible] non / [illegible] restringit que sup[ra] dixe-
rat [illegible] [illegible] s[e]c[un]d[u]m doct[ores] [illegible]
ad magna digestione et p[ro]videncia legis
p[ri]vilegiatos [illegible] vide[tur] canonibus [illegible]
de aliis et beneficiis dictum fuit in c. [illegible]
clerici non residen[tes] [illegible] q[uod] alia [illegible] olim
[illegible] et disposicio [illegible] quibus [illegible] plura
curata et dignitates ex disposicione [illegible]
quod hodie fit ex disposicione pontificis
[illegible] non q[uod] statuta [illegible] [illegible] mutat[ur]
ex [illegible] papa / 2o [illegible] q[uod] papa est sup[ra] statu-
ta concilii de quo dicitur in c. [illegible] / Item no[ta]
q[uod] [illegible] hominum malicias [illegible] lege [illegible]
et [illegible] [illegible] fructum [illegible] [illegible]
q[uod] [illegible] s[e]c[un]di curati [illegible]
[illegible] et non q[uod] dicit tale [illegible] si [illegible]
[illegible] solo habitu [illegible] habitu et actu
[illegible] locum [illegible] decretali q[uod] [illegible]
non videt[ur] [illegible] [illegible] hodie [illegible]
hostien[sis] ut et [illegible] dicam [illegible]
[illegible] s[e]c[un]di curati si [illegible] retine-
[illegible] [illegible] utrumque hodie vero est addita
alia pena et forma ut in [illegible]

[illegible] incorrigibilis in [illegible] [illegible] vero 2o [illegible] pe-
na q[uod] valebat collacio s[e]c[un]di hodie vero [illegible]
p[ri]mo 2o no[ta] q[uod] [illegible] curatum non [illegible] hodie
dignus vel [illegible] ad [illegible] aliud
curatum lic[et] [illegible] p[ro]dat [illegible] / Item no[ta] q[uod]
collacio beneficii vacantis p[otes]t fieri a collatore
ex ignorantie possessore et non [illegible]
[illegible] tradicionis possessionis non possit fieri sive
[illegible] ut est [illegible] in c. lic[et] ep[iscop]us li. vi.o
de p[re]bendis / No[ta] q[uod] collatore [illegible] sine [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] pena [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] devolvit[ur] ad
aliud [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] de suo
[illegible] fructum medio t[em]p[or]e [illegible] / No[ta] q[uod]
sic est p[ro]hibita pluralitas curatorum ita est
p[er]sonatuum et dignitatum / Item no[ta] q[uod] fortior est
ista p[ro]hibicio in ead[em] [illegible] / No[ta] s[e]c[un]d[u]m [illegible]
[illegible] q[uod] p[er]sonatus et dignitas idem sunt
[illegible] nomina sinonima [illegible] [illegible]
[illegible] quia ponit [illegible] que [illegible] non
[illegible] nisi [illegible] [illegible] hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de hoc dicit / Item
no[ta] q[uod] papa vide[tur] posse dispensare cum subli-
mibus et litteratis p[er]sonis 2o vide[tur] q[uod] alii dis-
pensare non p[ossu]nt et h[oc] in [illegible] curatis et
dignitatibus / [illegible] vero vide[tur] q[uod] [illegible]
de quo [illegible] [illegible] glo[ssa] / No[ta] q[uod] dispensacio non
p[otes]t fieri sine racione [illegible] [illegible] ut h[ic]
[illegible] [illegible] postulaverit [illegible] alibi [illegible]
dicit [illegible] quia voluntas [illegible] [illegible]
[illegible] sive causa ut in c. [illegible] [illegible]
de statu monachorum / Item no[ta] in glo[ssa] c. q[uod] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et labor [illegible] [illegible] [illegible] de offi[cio]
[illegible] officiarum l. [illegible] / Item [illegible]
[illegible] hominum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de variis et [illegible] [illegible]
No[ta] q[uod] dispensacio est [illegible] [illegible] relaxacio
vel [illegible] [illegible] [illegible] in li. vi.
de [illegible] c. i / No[ta] q[uod] dignitas [illegible]
[illegible] pluribus modis [illegible] est [illegible]
ad administracionem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] c. [illegible] c. quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dignitatem ad placitum sive
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lic[et] non habeat administracionem [illegible]
vel [illegible] [illegible] in archidiaconus [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] olim
3us modus [illegible] [illegible] [illegible] habetur aliquis
in dignitate [illegible] [illegible] est in [illegible] [illegible]

dz habet ad hoc ff. de legi. [illegible] contra
veritatem per dictam consuetudinem c. quemadmodum
separatim non cognoscit quam alius licet preroga
tiva in choro vel in capitulo in processionibus
in processione in dandis vocibus et in aliis
plus quam alii canonici sui ordinis et ista
possunt colligi de electione Dudum et ii et i de
preben. et hic de hoc satis not. Innocentius et hostiensis
Officium vero aliquando sonat pro dignitate vel pro
personatu utrumque capitur quod legitur et not. de preben.
c. ad hec licet et de cleri. non residen. c. [illegible]
de concessione preben. c. ii et i et i q. iii dignitas
Aliquando litigia dicuntur officia xvi q. i de
presentium in fi. ubi colligitur quod litigantes
dicuntur officium capere et ibi cui est commissa dis
pensatio licet officium sit c. vel in [illegible]
et illi qui habent potestatem seculares dicuntur
habere officium ut [illegible] de elec. Dudum
in [illegible] sive [illegible] dicitur quod officium dicitur pluribus
modis non dicitur officium dicitur et obsequium dicitur
et actus proprie convenit [illegible] summa [illegible]
q. i Monachi [illegible] plebanus dicitur officium
de statu monachorum quod dicitur simpliciter vero offi
cium dicitur quando habet administrationem aliquarum
rerum sine aliqua prerogativa in choro in
capitulo ultra alios sui ordinis racione
huius officii sicut sunt [illegible] in ecclesia cathedrali

Gravamina

Spirituale pro viciale
de beneficiorum collatione suspendit illos qui
per scienter manifestam beneficia indignis
contulerint et [illegible] tunc [illegible] quamvis
talia beneficia conferre et a tali suspensione non
absolvitur nisi solum papa vel [illegible] suspensi pa
triarcha h. d. Nota quod ad dignitates et beneficia
ydoneiores promovendi sunt et ideo si non esset
ydoneus tunc non esset promovendus si minus
malum [illegible] quia facit quod ydo
neus quod [illegible] scientia et morum honestatis [illegible]
honestas morum et defectus [illegible] reddit quem
indignum Nota quod in [illegible] vel in [illegible]
[illegible] judex [illegible] rationem dictante non car
nalitatis affectum et ideo [illegible] consanguinei min
digni sunt postponendi ceteris dignioribus
Nota quod conferens indigno non est [illegible]
[illegible] potestate conferendi licet per monitiones
a collatione suspendi Nota quod talia [illegible]
lia debet [illegible] fieri Nota quod pena sta
tuta in [illegible] non extenditur ad [illegible]
[illegible] non hic pena non extenditur ad
capitulum [illegible] de eo [illegible] esset contra Nota quod [illegible]
de universitate non potest indicare caput [illegible]
et [illegible] universitas cum capite indicatur de

omnibus membris et de omnibus [illegible]
[illegible] licet non de archiepiscopo Nota si prelatus
removetur a collatione beneficiorum [illegible] de
licto tunc non succedit [illegible] licet [illegible]
sit [illegible] est negligens ut in c. [illegible] de concessione
preben. Nota quod [illegible] non absol
vitur a [illegible] pro promulgatis suspe
nsionis quod [illegible] potestas [illegible] ablata
est [illegible] Nota quod a tali pena suspensionis
absolvit solus papa et patriarcha

Extirpande consuetudinis

Rector ecclesie non obstante consuetudine [illegible] vel
[illegible] de redditibus ecclesie [illegible] congrua
portionem et [illegible] parrochiali ecclesia rector
non residens in ea nisi sit annexa dignitati
vel preben. quo casu [illegible] vicarium per
petuum [illegible] est aliam [illegible] beneficiis pensio
assignanda h. d. Item nota quod [illegible] ad [illegible]
[illegible] in ecclesiis [illegible] congrua [illegible]
assignari [illegible] ecclesie deservientibus Nota quod
ad [illegible] beneficia regulares non promoventur
nisi [illegible] Nota quod ecclesie parrochiales [illegible]
[illegible] regulares residentiam Nota quod [illegible]
ordinatus in ordine qui requirit [illegible] ecclesia
ad quam ordinatur Nota quod [illegible] beneficia
sunt [illegible] non solum pluralitas permittitur
[illegible] nisi in maiori resid.
[illegible] altari deservire per vicarium perpetuum
Item [illegible] quod [illegible] beneficium [illegible]
[illegible] qui habent in ecclesia [illegible]
sit ecclesia [illegible] annexa Item non pena
non residentes in ecclesia parrochiali et [illegible]
[illegible] intellectum vel [illegible] alium Nota pena
non deservientes per vicarium perpetuum Nota ultra
quod non [illegible] assignari pensionem super [illegible]
[illegible] loco beneficiorum

In Lateranensi

Regulares ecclesias vel
decimas a laicis sine
consensu diocesani recipere non debent aliquem
[illegible] excommunicati vel interdicti ad divina
possunt admittendi et in ecclesiis que ad [illegible]
eis subiecte [illegible] solum presentationem rectoris non
[illegible] institutionem vel destitutionem habent h. d. Nota
quod regulares non possunt recipere decimas sine
ecclesias de laicorum manibus sine consensu
diocesani a quo videtur quod [illegible]
possunt recipere de quo [illegible] in c. i de [illegible]
[illegible] li. vi Nota quod regulares non possunt ad
mittere interdictos vel excommunicatos ad divina
et qui dicuntur nominatim interdicti vel excommunicati
[illegible] hic Innocentius et in c. Cum et plantare
[illegible] in ecclesiis [illegible] de privilegiis Item [illegible] qui
ecclesiis subiecte religiosis [illegible] non sunt
subiecte pleno iure [illegible] habent solum ius pre
sentandi diocesano ac [illegible] de temporalibus

administrationem prelature aut instituendi vel destituendi non habet de quo dixi plene in c. de monachis. § c. Cetus ad hec esset plenus. Item subiunxit de quo per simile in c. venientes de verborum significatione in libro vi in quadam additione. Item nota quod prelatus putandus est persona nota et qui habet inter prelatos notabiles testimonium et probabile et istud hic prelatus admittitur quod si persona fuit ignota non esset admittenda si non probatur de eius vita et moribus inter ... etc.

Licet nobis Absens in studio theologie etc. si percipiat fructus prebendarum ex pontificali privilegio ei concedatur sibi de proventibus integre ministrari non debent distributiones cottidiane tali absenti studio habeo. Nota quod circa unum intellectum quod prius iste absentans est ex causa studii theologie ipse non recipiebat fructus prebendarum nisi ex beneficio rescripti apostolici hodie autem de iure communi percipiunt ut in c. super specula de magistris et de aliis studentibus dixi in c. una de clericis non residentibus. Nota etc. quod absentes causa studii theologie non recipiunt cottidianas distributiones que tantum dantur interessentibus divinis de quo habetur in c. i. de clericis non residentibus li. vi. Item nota quod cottidiane distributiones non veniunt appellatione proventuum prebendarum etc. si ex privilegio debeantur alicui proventus etc. Nota quod non dicitur beneficiatus qui solum accipit cottidianas distributiones. Item nota quod licet lectura causa absentie frugat que potest vel habere per ... non tamen dicit causa proprie et interesse divinis. Nota quod verba privilegii restringuntur in suis que et si concedatur alicui ex privilegio quod recipiat integros proventus tunc intelligitur prebendarum quod de cottidianis distributionibus etc. in suis que intelliguntur et ex hoc nota quod verba privilegiorum patiuntur interpretationem et restrictionem a iure communi dixi in c. i. de rescriptis li. vi. et hoc intelligendo istud c. quod contrarium ... tale super specula quia ambo sunt eiusdem auctoris ut Honorii tertii.

Exposuisti nobis Cum prebendae sint exiles et pauperes suggerente utilitate vel necessitate ecclesie potest episcopus aliquas capellas prebendis capellis annectere reservata congrua portione presbitero capelle deservienti h. d. Supra palliatas et supplicatas usque ibi si evidens ibi ponitur responsio cum permissione ...

cum consensu capituli. Nota quod unio sine causa non est facienda nisi vel evidenti necessitate ecclesie vel utilitate. Nota quod tamen ecclesia unitur alteri ... reservata congrua portio deservientibus in unitis ecclesiis deserviente. Nota quod potest episcopus et etiam augere prebendas canonicorum suorum si non possunt de prebendis suis sustentari de capellis reservata portione congrua capellanis deservientibus ad ...

Nota quadruplex est sedes patriarchalis in alio: alexandrina, antiochena, ierosolimitana et constantinopolitana.

Dilectus filius Licet dignitas ecclesiastica praelato etc. beneficia conferendi ex largitione laicali impetrata illius beneficii vel expectativa ad ipsum tenentur de hac ... non facta mentione h. d. Supra ... per ... in secunda parte ... cum mandato ... alii mandatum. Nota quod aliquando ipsa rescribendo capitulo vocat canonicos et caput eccle. ... quia rescripta fiebant decano et capitulo. Item nota quod multiplex fuit olim forma litterarum apostolicarum. Nam erant aliquando monitorie quas hic vocat rogatorias alie erant preceptorie et alie erant executorie sive coactive et olim tradebantur quelibet separatim quelibet eodem tempore ut hic et in c. ex consuetudine de rescriptis. Item nota quod illi ad quos diriguntur littere apostolice possunt cognoscere de surreptione obiecta ut de rescriptis ad audientiam et c. capitulum. Item nota quod communis ius conferendi prescribatur ex donatione laicali ... assumunt ... iurisdictionem. Item nota quod contentiones ad ... beneficia videtur assumere posse pro tunc iudices et possunt se pronuntiare competentes vel incompetentes iudices de quo in Cle. i de offi. dele. Item nota quod ... unum intellectum quod ... si iudex pronunciat se incompetentem iudicem et absque causa appellatur non videtur desinere eius competentia iurisdictio etc. limitantur ea que habentur in c. ... de offi. dele. ubi dicitur quod per tale eius pronunciationem expirat eius iurisdictio ut intelligatur quando non fuit appellatum. Item nota quod per pronuntiationem super incompetentia non finitur iurisdictio pronunciantis quod est pronunciatio apte quod iudex ut in c. i de rescriptis. Et nota quod absque causa pronunciationes a competentie potest appellari etc. de iure civili ut est glo. in aucto. habita c. ne filius pro patre. Nota quod in impetrationibus expectativarum seu beneficiorum spectantium ad collationem ordinarii non est opus mentionem facere de iure ordinarii collatio etc. si istud ius pertineat ex largitione laicali ad hunc qui largitio laica fit ratione dignitatis vel ecclesie ut in dubio presumitur ut in c. requisisti et in c. relatum de testamentis si sit ratione ...

persone quamvis scolaris. Nota quod beneficiatus vel sibi translatus de loco in locum ad illud assumit nomen suum scholaris et non laicalis et hoc quia fit intuitu scholaris vel dignitatis non si intuitu prime ut notatur in c. i. de statu monachorum. protus li. vi. Item nota quod qui sunt fratres sit in loco alterius ubi eadem pena c. de rapibus in integrum restitutione. Item nota quod per puta tamen licet est in quibus dictis contra operatur tamen licet non sunt ligate manus ordinarii collatore quin collatio alteri facta teneat est quia fit pendente appellatione a sententia quod est qui pronunciavit se sententia competentem.

Super inordinata

pueri vel alias ad beneficia ... non sunt ydonei ad beneficiati non sunt ydonei ad beneficia ... q. d. Nota duo regula vel sicut concernunt in collatione beneficiorum alterum ... in collatione ... qui possint et debent ut conferantur illis qui possint et debent beneficio deservire. Et nota hic quod copulatiua legis non requirit sensum ambarum ... sufficit ut conferantur. Item non sufficit si alter sufficit si non velit et non bene posse deservire. Nota tamen dicit textus pueri et beneficiati quod ponit hic et pueri. Item beneficiatus non potest alteri beneficio deservire et puer non licet posse vel velle ad deserviendum et non quod qui sunt non potest in ecclesia non reputari ydoneus etc.

Cum tam que

pro integritate unius prebende talis dum dicit non debet q. d. supra parte posita decisa consultatio in fine responsio in consultationi etc. Nota quod si causam sortita ... data ... ipse potest agere quod platum pro integritate prebende ut b. in c. vacante. Dixi item ubi quod non ... unum altare discooperiri ut aliud cooperire ut in de ... necessitatibus applicare. Nota quod per textum non debet committi aliquid illicitum propter ... quod in dicto ad petitionem non ... ut ... marginali ...

Venerabilis frater noster

clerici ... nobiles et non eminentes scientia non debent ... hoc ... repelli etc. in ecclesia que tales admittit non consueuit q. d. Sed istud summarium hic non placet quia eo ipso quod quis ... nobilis ... militie ... clericali et ideo dico quod debet sic dici quod etiam ... quo descendunt ignobiles et non eminentes scientia ... non sunt repellendi etc. si esset talis ecclesia consuetudo q. d. Item primo potest petitio legati

usque in versum ibi ponuntur exceptiones, alias usque in versum ibi ponit tamen repulsionem exceptionum usque ibi districtum vero. Ibi ponitur ultimo mandatum pape. Nota quod legatus de latere potest conferre beneficia ad sedem apostolicam devoluta tempore ... glebem debenda conferre et ita tenet glossa et quod dicit in c. i. de officio legati in li. vi. Item licet aliqui dicant quod hoc facit de speciali mandato quia textus qui dicit antequam monitorias vel preceptorias literas recepisset etc. non est verum quia ista sunt allegata, item non est verum quia ... textus ... speciale mandatum conferre ... legatus beneficia devoluta nisi quando vacaverint in curia ut in c. ii. de prebendis li. vi. Item nota quod ... ut in c. ... diligentes ... electum ... contendentes ... tamen sine collatione immo ... collatur velit suam collationem defendere et ... esset licet forte non esset ... ydoneus sed ... ut in c. Dilectus de testibus cogendis. Item nota quod propter ignobilitatem ratione generis non repellit a beneficio virtuosum vel si talis esset consuetudo et hic non obstat quod dupliciter est nobilitas una generis ... nobilibus alia generis ... ex quo vi in l. i. C. de dignitatibus ... virtute ... nobilis secundum ius civile ... est ille qui ... est in dignitate et est ... nobilis. Item ... theologos ... doctor ... nobilis qui est in gratia dei ... nobilis ... nobilitas ... nobilis ... tamen illa ... que est ... non est secundum ... defectus non est ... nobilitatis respectu generis ... est nobilitas ... non repellit aliquem a ... Item nota quod eminens scientia ... beneficiis ... non repellit quem ... sit ... in dignitate ... sit ... ut ... in c. ... eligentes ... de elec. Nota ... appellat potest ... acta ... iudicialia immo ... ut in c. Bone de appella. Nota ... appella ... monitorias vel preceptorias de ... dixi in c. Dilectus filius ... Nota quod nulla nobilitatis ... est considerandi sed ... nati sunt legitime ... honeste vite fuerint ad mittendi sunt ... in c. ... de institu. ... in ... Ad decorem ... non ... vite

nichil sunt beneficia conferenda unquam in cho-
ris et quia apud deum non secundum gradus
eliguntur sed vite melioris attestacio
approbat etc. in c. v. [sic] extollencia (!) ff.
quod liber dicitur est qui est aliquibus ab
racionis divino non sit servus ff. lib. 2. 7.
vulgare dicitur secundum libertates non tamen minus
liberi sunt secundum opposito hec ymmo sunt personis
civitatibus vel peniteas etc. de servis fugitivis in
glo. ff. quod quod ad regimen ecclesie quando
non recipit nobiles et potentes et divites
sed pauperes et ignobiles ff. non quod parcia
negatur videtur posse induci consuetudo

Cum olim

rescripto quo mandatur
alicui de beneficio provideri
vocaturum vel dignitatem non includit sed solum
in simplici beneficio vivens hic h. d. Nota quod
in rescripto appellacione civitatis non continetur
diocesis vel econtra facit et de rescriptis in c. Pastoralis
Nota quod nomina ad quam esse assumunt prela-
tiam non videntur esse dignitates ut patet alter-
nacione istius littere et civitas dicitur contineri
murus universis et non quod muris servatur in vr-
be Roma ut in l. ij ff. de verborum significacione Nota
quod in simplici mandato de providendo non
venit provisio nisi simplicis beneficii Nota
non curati vel dignitatis Nota quod forma commis-
sa a delegato per clausulam crux quod
non veniebat in eius mandato est nulla
tamquam facta sine mandato

De clerico egrotante

Quam periculosum

clericus infirmus
integre debet percipere fructus sui beneficii
h. d. Nota quod clericus egrotans debet percipere integ-
re de consuetudine papiensi Nota quod in tali egr-
titudine non debet perdere stipendium et eadem
doctor qui legit quando ab defunctis egro-
tante cum debet habere salarium de quo sub (?) de
clericis non residentibus in c. Ad audienciam
ex hoc (?) sed glose tamen doc. quandoque quod fa-
mulus egrotans debet habere sumptus non ab
salarium et Bar. in l. si vivus ff. de
legatis ff. commodati et in l. i ff. de diversis
de variis et extraordinariis cognicionibus ff. non quod
in ordine et equalitate promovere non
[illegible] secundum qualitatem beneficii ff. facit
iste tex. quod clericus non conveniat ad minister
militum nisi quando fuerit ff. lib. suo
possit donare tamen bonum ut l. donacio-
nes in coniunctionibus ff. de donacionibus
tamen servus in clerico facto et in militibus etc.

Presbyterum

presbiteri cum medietas
palme ad duos digitos abscisa est non ce-
lebret missas quamvis ceteris sacerdotalibus uti
possit h. d. Nota quod propter scandalum non permitti-
tur ipso quamquam uti officio Nota quod propter dubium
quod non possit perficere. Nota non quod est quando
irregularitas non generatur cum inhabilitate
ad ordinem sed non in omnibus sed tamen in eo quod
ipse et ideo irregularitas provenit ex de-
fectu corporis tamen inhabilitat quod inpe-
dit et non magis ff. nota quando dicit quod
digitus sit membrum sed hoc non placet hic
iste tex. sed solum dicitur quod ex mutilacione di-
giti debilitatur membrum

De rectoribus ecclesiarum

Clerico
morbo lepre laboranti dandus sed coadiu-
tor et ambo recipiunt de fructibus ecclesie
congruam porcionem vel si est scandalum vel ab-
hominacio plebi tunc potest a beneficio removeri
sibi necessariis de facultatibus ecclesie reservatis
h. d. ad c. sequenti Nota quod propter morbum vel
inhabilitatem non debet clericus removeri sed da-
ndus est sibi coadiutor ff. non quod talis
coadiutor suscipit curam et ipse illam ex-
ercet alter non hic in textu ff. quod propter abho-
minacionem et scandalum potest propter solam egritudinem
clericus a beneficio removeri quod forte verum
tamen talem egritudinem contraxit suo peccato vel
vicio et ita tenet hic aliquis tamen
dicitur quod propter egritudinem clericus non est remo-
vendus sive sit curabilis sive incurabilis vel est
sine vicio in illa incidit

Ex parte tua

Quod qui propter morbum longe
infirmitatis officium pastorale exercere non
potest dandus sed coadiutor h. d. Nota quod appellacione
curam civitatis non continetur parochia ut no-
tat in Cle. i de Supplenda ff. non illud
vulgare quod afflicto non est danda afflictio
Nota quod miserendum sed illis qui non ex suo
vicio in egritudinibus plabuntur et iste tex. sed
contra quod si suo vicio incurrit in egritudinem
possit beneficio privari de quo supra in c. Tua
nos Nota qualis debet esse persona coadiutoris
quem talis pro quod consulat ecclesie sine
periculo suo

Consultationibus

Si archidiaconus
morbo impeditur
ut non possit officium exercere datur sibi coadiutor

Sequitur de institutionibus

Non amplius Institucio est ecclesie beneficii collacio. Investitura est in corporalem possessionem inductio. Numerum clericorum debet instituere secundum facultates ecclesie. Nota quod eciam ecclesie seculares clericorum appellantur monasteria. Nota quod in ecclesia non numerata semper clerici contendentibus in ea competit jus recipiendi ut non plures recipiant quam sine gravamine suppetunt facultates ecclesie. Item nota quod ista habent locum tam in ecclesiis secularibus quam regularibus tam virorum quam mulierum de quo vide in c. i de re[gularibus] li. vi.

In ecclesia vero laici in canonicos non sunt instituendi h. d. vel In ecclesia ubi instituendi sunt qui [illegible] canonicorum instituendi sunt qui valeant divina in ordine clericali ministrare non vero qui non sunt in ordine constituti h. d. Nota quod jus canonie sine canonia non cadit in laicum et racio nominatur non cadit in laicum et racio quia jus canonicatus sine canonia est jus spirituale. Nota quod in ecclesia numerata non debet fieri numerus preter quam alii clerici adsumuntur supplendum. Nota quod ipso dicitur clericus qui habet ex ordinis aliquem impressionem caracterem. Nota quod canonicus non habet clericum ordinem aliquem ex eo quod ordo ecclesiasticus sufficiens ad canonicatum. Item nota quod jus offerendi canonicis et presbiteris spectat ad prelatum et ad capitulum ecclesie et cum iste textus loquatur indistincte potest eciam intelligi de ecclesia conventuali et cathedrali ut tales conferant canonicatus et prebendas eciam sine consensu episcopi de quo infra dicetur.

Ex frequentibus Institucio beneficii vel institucio beneficiorum spectat ad episcopum vel ad eius officiales h. d. 2m dicit vel: Institucio beneficiorum eciam per contrariam consuetudinem non est recipienda nisi de manu episcopi vel suorum officialium. Et potest archiepiscopus eorum subditos eciam suorum suffraganeorum qui contra acceptaverint h. d. Nota quod non valet consuetudo quod [illegible] ecclesia teneantur sine institucione diocesani vel suorum officialium. Et h. nota quod jus instituendi pertinet ad episcopum vel eius officiale 2 h. potest institucio est confirmacio collacionis sed potest est de novo collacio non pertinet ad officiales episcopi sine mandato speciali ut est tamen in c. si de officio vicarii li. vi. Nota quod institucio capituli aliquando est collacione beneficii et spectat ad episcopum aliquando institucio cum confirmacione collacionis et spectat ad episcopum et officiales eius et aliquando cum [illegible] seu dicitur auctorizabilis super cura alicuius parrochie h. et quando dat episcopus alicui licenciam ad regendum parrochiam. Nota quod beneficia de iure non potest contra collacionem conferentis retineri nisi interveniat institucio diocesani vel suorum officialium. Item nota quod probabiliter contra archiepiscopus [illegible] in subditos suorum suffraganeorum fuit de consuetudine c. [illegible] et alios casus in ponitur. Item nota quod suffraganei videtur habere potestatem absolvendi a sentencia contra eum lata per suum archiepiscopum in eos subditos suffraganei eciam si sit auctoritate sedis apostolice approbata de quo dicam supra glo. si et intelligitur quod episcopi sunt negligentes in corrigendo suos subditos vel quando synodum provincialis celebrant et tunc quando archiepiscopus est legatus illius patrie tunc eciam potest auctorizare in subditos suorum suffraganeorum.

Auctoritate apostolica numerus clericorum debet instituti in ecclesia secundum quod suppetat facultates h. d. vel sic 2m quod suppetat facultates h. d. Non potest recipi plures clerici quod ad sustentacionem facultates sufficiant ecclesie h. d. Nota quod clerici possunt alibi compellere quod non recipiantur nisi contra possunt ex fructibus eorum sustentari 2 h. si clerici episcopus voluit tamen ad sustentacionem nollet admittere in eorum prejudicium ipse posset eciam ultra quam suppetunt facultates 2 nota quod clerici potest renunciare unum non solum per eos eciam eo quod tenet ut non [illegible] eciam unius sine quo tenet ut non recipiantur plures quam suppetunt facultates. Nota dicitur institutum et investitura quando institucio est jus canonicatus in ecclesia vel ecclesiasticus beneficio attributa ut in c. [illegible] investitura est jus competenti de [illegible] investitura est jus coniuncto de [illegible] quod potest fieri per cannoniam vel digitis tribus quod potest fieri per annulum vel librum et talibus h. c. [illegible] verosset

Ad decorem et [illegible] in ecclesiis comprehensus est non instituenda non debent institui tamen clerici nisi [illegible] vel virginis sed vir tamen sunt sufficientes ordine sunt ydonei h. d. Nota quod conferens beneficia non debet animum suum applicare

tum ad unam p̄sonarum generis ß dz sit
antificus et ydoneus utrimque p̄fectus
admittere No q̄ beneficia ecclesiarum non sunt
iure hereditario possidenda et ista est ra
tio quare filius non pt esse in beneficio
patris ut not in toto ti. de filiis
p̄sbiterorum No q̄ qui tm dirigit intentionem
suam ad certum genus vacantium se reddit
indignum ad omnes alias nationes Itē no
q̄ delicta notoria in provincia non punitur
nec notoria legum delata ibidem desinant

Ex venissent Si ius institutionis
q̄ possidet abbas adipiscitur de iure non p
tinet pendente iudicio super spectante non
est possidens a possessione excludendus h. d.
in duo ult. concessio iuris instituendi
facta prelatus presumitur realis cum successores
sunt donatorum possidentis et in possessione
sunt pt tm p successore donatis plan
grind et nō pendet questio spectatis
non est a possessione possidens repellendus
h. d. No q̄ institutio beneficiorum spectat
ad episcopum de iure qui et ea sup iure ist
tuendi episcopus fundat intentionem suam
de iure communi Itē no q̄ ad unam tm p
plures p tm institui de quo in c. Si tu ex
de prebendis in vi°. Itē no q̄ illud q̄
inductum de iure communi pt ex generali cau
sa in c. ex spa. Itē No q̄ tm ius que
q̄ consuetudo idem competat iure in prejudicium
deduci 2° consuetudo pt aliquid inducere
de quo in c. i de constitu li vi°. Itē no q̄
confessioni i quod ß q̄ consitente stat et
qtr est p ipso recit 2° no q̄ confessionem
ego possessionem ex parte recipe seu accipiendo
p̄mo faciente et ex parte remuneratio q̄ ß vim
h̄ confitentis in pte que facit pro h̄
presumptum iuris q̄ se. l. i. ff de transac
No q̄ episcopus non pt facere aliquam conces
sionem p̄fectum realem alicuius iuris sine co
sensu sui ca. Itē no q̄ ex quo possessio
rerum donatarum est continuata in successo
res donatorios q̄ explicite concessio presumitur
fuisse realis Itē no q̄ protestatio vel dis
sensus super venientis post actum perfectum non
i mutat ipsum factum nisi interveniat
alicuius pte speciale consensus vel suffi
generalis Itē no q̄ generalia vba adm

latoria non includunt obligationem No q̄ p ta
generalia vba in placitum vel voluntate
alterius collata debet intelligi civiliter
No q̄ aliud ß impediri et aliud differri
Itē no q̄ ad iudicis officium pertinet tenere
possessorem in iure suo Itē no q̄ l. g.
possessio non relevet possidentem ab onere
probandi cum possideat ß presumptionem iuris q̄
. . . ut non c. consummatore . . . et
. . . ecclesia de ea spectans et possessor ß
nisi talis possessio innititur aliquo titulo
et si non constat de qualitate tituli Itē
no q̄ ratione negligentie exclusio . . .
ecclesia pt agere p inferiori prelati beneficium
Itē no q̄ in concentionibus prejudicium ecclesie
iudex pt ex officio supplere sed de appella
. . . c. oblate Itē no q̄ licet iudex su
plerat defecto advtilitate ecclesie non
. . . instancie in
. . . No p̄mo in c. . . .
. . . de electione.

Cum ad nostram Ille ad quem spectat
collatio beneficiorum vel
institutio vel scribi.
dignitates non pt se ipsum instituere . . . tres q̄
. . . h. d. No q̄ . . . esse tres q̄
. . . cathedralis et . . .
ita ecclesia . . . et abbas sunt . . .
q̄ . . . pt esse episcopus Itē no q̄ custodia
c. causa . . . iudices . . . ut in . . .
et dignitas . . . possessibus platorum No q̄ . . .
dilectus de . . . et patiens et . . .
. . . est vel pt agens et patiens et . . .
et accipientem debet esse distincto et h. . . .
q̄ de . . . actu . . . non possunt . . . iustum
. . . et . . . et rogante et rogatum
. . . in l. i. de stipula . . . sic non
. . . admissione est valida de iure

De concessione prebendarum ecclesie non vacante

Dum in nostra concessio prebende vel
ecclesie non vacantis est beneficii . . .
quod non vacat . . . vacare . . . ecclesia
et suo pastore destituta . . . institutio beneficiorum et no . . . de concessione prebende
non vacantis et . . . non ß
. . . h. d. . . .
. . . est abbatia . . .
repellendus h. d. No q̄ ipse successio non ß
. . . et est . . . in beneficiis . . .
in hereditate . . . No . . . q̄ concessio
beneficii vacantis vel collatio est ipso iure
nulla No pena . . .
. . . in locum . . .
. . . anticipatione temporis
et . . . pati . . . aliam
penam ut h. in glo . . .

Nulla ecclesiastica] Beneficia non vacantia concedi vel promitti non debent. Ecclesia que vacat conferri debet a collatore infra sex menses quibus elapsis devolvitur potestas de episcopo ad capitulum et e converso et demum ad proximum superiorem metropolitanum devolvitur h. d. Nota quod alia sunt ecclesiastica ministeria et alia beneficia et aliud ecclesie ut patet hic alternatiue in textu que tamen alternatio ponitur appositiue ut intelligatur seu predicta et ita videtur sensisse prima glossa. Nota quod beneficia non vacantia non debent conferri nec etiam de ipsis conferendis promissio est facienda. 2o nota quod tam promissio vel collatio vacaturi beneficii [illegible] quod talis promissio vacaturi beneficii videtur includere votum captande mortis proximi in cuius locum successurus est et per hoc intelligitur quod non [illegible] promitti certum beneficium vel [illegible] certum beneficium decedentis non hic [illegible] aliquis nisi [illegible] sunt et sine [illegible] spectantie ad beneficia vacatura. Nota quod pactum de futura successione est reprobatum tamquam contra bonos mores ff. [illegible] de pactis [illegible] et in [illegible] non sit super [illegible] portionem [illegible] dat [illegible] ad vacaturas prebendas. Nota quod cum ecclesiastica beneficia vacantia non debent et non limitatur tempus sex mensium in fine quod debet fieri beneficiorum collatio. Nota quod per negligentiam talium in conferendis beneficiis supplet prelatus et [illegible] ut hic. Nota quod collatio beneficiorum pertinet [illegible] prelato et capitulo [illegible] ad capitulum [illegible] **ecclesia vel ecclesiarum** [illegible] de quo [illegible] clericis. Nota quod defectu prelati et capituli supplet superior videlicet metropolitanus. Ultra non [illegible] ordinarie [illegible] hic provisio [illegible] vide supra [illegible] de officio delegati.

Relatum est auribus] [illegible] conferri debent vacantia non obstante [illegible] facta de conferendis vacaturis vel appellationibus aliquibus interpositis [illegible]. Nota quod ordinarie est beneficia conferre. Nota quod frivole appellationes sunt removende.

Proposuit nobis] [illegible] ad providendum de vacaturis non potest [illegible] ad prebendam vacaturam [illegible] [illegible] hic possent et [illegible] collata collatio cassari debet et potest fieri collatio alteri h. d. Nota quod [illegible] brevem [illegible] est [illegible] de prebendis [illegible] sunt manu ordinarii collatoris ut [illegible] **[illegible]** et [illegible] **[illegible] de prebendis** li. vi. Nota quod collatio facta

ab ordinario [illegible] manu cuius [illegible] erit [illegible] et possessio non. Nota quod non est facienda nova collatio nisi prius collocata collatione cassata. Nota quod [illegible] non potest fieri [illegible] quod [illegible] non collatio sit [illegible] [illegible] ad [illegible] nota quod [illegible] plenitudo potestatis [illegible] est super [illegible] et quod potest [illegible] dispensare ultra non quod ille qui est [illegible] per cassationem collationis alterius ipse [illegible] aliis [illegible]. Tempus semestre

Circa dignitate] datum ad eligendum et conferendum non erit [illegible] impedito h. d. [illegible] [illegible] in qua prelatus [illegible] culpa sua non devolvitur potestas conferendi beneficia ad capitulum [illegible] infra sex menses qui non currunt [illegible] impedito et medio tempore [illegible] conferendi [illegible] manendi h. d. Nota quod [illegible] cognoscit [illegible] et quod [illegible] non cognoscit nisi [illegible]. Nota quod de iure [illegible] ad [illegible] spectat collatio prebendarum non solum ecclesie [illegible] et aliarum inferiorum [illegible] ut [illegible] de prebendis. [illegible] quibus [illegible] ille qui potest [illegible] superioris [illegible] beneficium [illegible]. Nota quod quis potest cogi ad [illegible] beneficium vel per censuram [illegible] vel per subtractionem aliorum beneficiorum. Nota quod [illegible] collocata possessione beneficii non debet alteri fieri collatio nisi prius cassa [illegible] collocata possessione ut [illegible] et [illegible] **[illegible]** [illegible]. Nota quod [illegible] quis sit [illegible] iuste et pacifice possidet illa [illegible] collationem invalidam. Nota quod [illegible] prelatus est impeditus [illegible] culpam aliquam [illegible] negligentiam non [illegible] devolvitur potestas conferendi ad capitulum [illegible] ad proximum superiorem [illegible] super glossa. Nota quod tempus semestre datum ad conferendum non currit impedito conferre [illegible] sine culpa impeditus [illegible] tempus quo est [illegible] impeditus [illegible] et redeundo [illegible] absolutione. Nota [illegible] tempus [illegible] negligentiam [illegible] erit [illegible] non [illegible] qui non [illegible]. Nota quod [illegible] potest conferre

beneficia ordinariorum et provinciales ordina-
rius etc non negligentes in collacione. Nota
quod suspensus a beneficio est privatus potestate confe-
rendi beneficia que interim de suspensione suspen-
sione maiori ut in c. Cum dilectus de
consuetudine. Ista decretalis licet quoque

[illegible]

tres partes post mediatam
ibi de providendo dictis conpatronibus usque ibi
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

et opponere ipse non debet admitti ut hic cautela tamen est quod videlicet protestetur in limine quod propter hec etiam pendentia non intenditur

Cum sup questionem

Receptus in canonicum facultatis sic obtinere capitulum prebende eo facultas sic obtinuit hoc dicit. Nota quod receptus in canonicum si obiciatur sibi super diffamatione quod licentia non sit receptus competit sibi ius agendi ut super diffamationibus diffamantibus silentium imponatur ut iudicialiter deinde contra ipsum agere non possint etc. Item nota quod persona de futuro agi potest. Item nota quod allegans incompetentiam suam agendo vel excipiendo non est audiendus.

Litteras vestras

Si quis prebendam in una ecclesia in eadem recepit dignitatem vacat quod ecclesia eadem prebendam [illegible] vacat. Si quis in una ecclesia prebendam accepit dignitatem habentem prebendam annexam vacat prima prebenda hoc dicit. Nota quod canonicus unius ecclesie potest eligi in canonicum ad aliam ecclesiam etc. non est opus quod postuletur. Item nota quod acceptantibus sede prebendam videtur vacare prima ipso iure etiam in dictis casibus sed de hoc dicendum est ut de prebendam in c. [illegible] dudum et dixi in c. si declinant non [illegible]. Nota quod non potest induci consuetudo ut quis habeat in eadem ecclesia duas prebendas. Item nota quod episcopus non videtur posse dispensare super pluralitate prebendarum etc. vel super pluralitate dignitatis et prebendarum ut de prebenda in c. [illegible] et tangitur et tangit c. i de dispensatione ibi vel. Nota quod confirmatio et dispensatio in casu quo quis dispensari non potest non imponunt collatam tamen vel colorem tenendi. Hic videtur eligi contra decretalem quod ipsa mandat hic providere de ista prebenda isti dicit qui impetravit. Sed si [illegible] dispensationem et confirmationem habuisset colorem possessionem [illegible] non valuisset a petitione [illegible] non licuit mediate de ista collata possessione vel ipsa fuit non cassata ut dixi in c. [illegible] [illegible] c. [illegible]. Dicendum est quod iste dicit non habuit vigorem principi mandati sed habuit vigorem sede etc. non obstat capitulum [illegible] et istud [illegible] melius quia ipsa ibi mandat istum propter quod ipsius renunciavit. Et si ipse habuisset [illegible] possessionem de facto nullo colore vel non collatione tunc ipsa mandasset semper conferri quia tunc potuisset conferri alio possidente ut in c. hic [illegible] de prebenda. Nota hic secundum aliquos quod qui confirmat electo non [illegible] renunciato per acceptionem sede prebendam quod isto casu confirmans non dat colorem in beneficiis ubi est nova electio vel nova collatio

p. c. [illegible] [illegible] sed istud non probatur in ista littera primo quia hic archiepiscopus Senonensis non confirmat electionem canonicus ecclesie cathedralis sed confirmat canonicum in ecclesia sancti Dionysii. Item nota contra aliquos quod valet impetratio prebendarum vacantium de iure quamvis non vacat de facto ubi tenens de facto nullum habeat colorem tenendi. Istud dictum est verum sed non probatur in ista littera quia hic iste habebat collationem possessionem quamvis confirmatio electionem nulli vel acta nulli tribuunt collationem possessionem. Item nota dictum c. [illegible] et [illegible] hic in ista littera quia non prius mandat conferri quod possessor prius renunciaret etc. Nota quod non debet veniri ad collationem nisi prius cassata seu resignata possessione tenentis ut dixi in dicto c. [illegible]

Ex parte olim

Concilium Lateranense locum non habet ubi certus non est numerus canonicorum vel ubi distincte prebende non sunt in canonicorum hoc dicit. Nota quod in ecclesiis non numeratis in canonicis et prebendis per mortem vel decessum canonicorum non est dare vacationem sed [illegible] c. dilecto etc. Nota quod dispositio de prebendis Concilii de conferendis beneficiis vacantibus non habet locum in ecclesiis non numeratis. Item nota quod lex non extenditur ad ea in quibus paritas non est dispositionis et quod actus agentium est in paciente disposito et quod verba legis sunt importanda. Item nota quod hic in ecclesiis non numeratis non fit dare certum et determinatum numerum canonicorum non est tantum numerus [illegible] dispensationem [illegible] ut tot recipiant quot potuerunt etc. ecclesie facultates etc. Nota quod [illegible] statutum determinat in ecclesia numerum expresso statuto sed ante eo in iure dispensatione debitum sed [illegible] [illegible] de quibus [illegible] delegatis. Nota contra Hostiensem quod non valet [illegible] lata quod [illegible] causa [illegible] [illegible] posset [illegible] causa subsistere non expressa [illegible]

Constitutus

Qui potest conferre alicui [illegible] conferendi non [illegible] in casu quo vacaverit beneficium hoc dicit. Nota quod in concessione conferendi beneficia semper intelligitur tacita clausula ut conferatur idoneis. Nota quod generalis confirmat, et speciali prelatis indulgentia non est ad consequentias extendenda. Nota quod est precludenda via fraudibus

Dilectus filius / provisio Lateranensis
civitati de beneficiis infra sex menses vacantibus conferendis non extendit ad archiepiscopatus
vel episcopatus h. d. Nota quod ius eligendi
potest cadere in uno quod est contra illos qui te-
nent opinionem de quibus in c. quod de postu-
latione. Nota quod appellatione dignitatum semper vel
appellatione beneficiorum non comprehenduntur super-
iores dignitates / sed tamen inter de inferio-
ribus ab eisdem. Nota quod devoluta potestate
ad eum ad quem spectat confirmatio non min-
ima qualitas providendi sed eadem conferen-
di quam habere debebat ille ad quem devolu-
tum de quo in c. Cum inter, Cap. vitiis de
elec. et in c. Si quis de electo li. vi.
Nota quod appellatione beneficiorum non continetur
episcopatus. Nota quod cum aliquo papa dispe-
sat super irregularitate vel paucitate de-
fectum natalium quod possit promoveri ad
sacros ordines quod non intelligitur quod etiam possit
promoveri ad episcopatum vel archiepiscopatum
nisi specialiter in dispensatione fiat men-
tio ut hic in isto textu casus.

Exterioe / Nota tenet provisio beneficii
vacantis li. dr. Ro. p. consultatio delegu
tur 2o ponitur responsio i. nos igitur.
Nota quod olim in beneficialibus contestabatur
lis hodie non sed imitatum quia pro-
ditur sine figura iudicii ut in Cle.
dispendiosam de iudiciis. Item nota quod
quandoque exceptiones productis in iudicio per litis contes-
tatione constat de notoria iniustitia pro-
ductis venitur ad diffinitivam repulso agente.
Item nota quod quandoque exceptiones productis
constat de non iure proponentis ipso iure
eum imponitur et absque petitione repellitur
ut hic. Nota quod appellatione monasteriorum co-
prehenditur seu continetur abbas / et contra
voluntatem consensum in ista textu expresso et
contractis — obligatur plurimi

Accedens ad apostolicam / qui promittit
providere eum potest h. d. Nota 2o ista pa-
cit dum promitte vacaturum beneficium
vel promitte eum facultatis se abstulit
hodie autem nulla promissio istorum valet
ut in c. 2o de concessione prebende li. vi. Nota quod
licet delegatorum credit degnus in c. per
necessarium de proba. / Si ad episcopum vel prela-
tum et talem spectat eli-

Postulastis / gendi potestas per neglien-
et lapsum temporis non sit devoluta ad aliud
devolutio / Sed si ex temporis sit ibi ut Cap. cum
vel dolo eius factum est ut labatur tempus h. d.
primo ponitur consultatio i. ad quod et i. responsio
et habet ista duas partes quia primo ponitur
decisio 2o exceptio unum c. i. nisi. Nota
quod collatio dicitur donatio de quo in c. Relatum
de preben. Item nota quod vlud ordinatio fu-
nitur pro collatione de quo in c. Super eo
de offi. delegati tage. Nota quod quamvis non
suppleat negligentiam sui superioris etiam quod pri-
negligit una ad alio suo i. fecisse cum
negligentia etiam pro papa prelatum supplenda
2o habes quod actio et passio uno respectu
non possunt cadere in eodem subiecto de quo
de iustitia c. Ad nostram et not. i.
l. i. ff. de stipula servorum. Nota quod eadem persona
ratione duplicis qualitatis differentes in ea
potest diversa iure censeri de quo in l. Si
consul ff. de adoptione 2o eadem persona potest iudi-
cari potest superior et inferior et agentes
et patientes. Nota quod ius conferendi beneficia
spectat ad prelatum et ad capitulum regulariter licet
in hoc attendatur consuetudo ut in c. Cum ecclesia
vulterana de elec. / Et hic probatur quod potest spectare
ad prelatum collatio non ut prelatum sed ut Cap. cum

Cum dilectum / donata vel indonata
promissio facta de beneficiis vacaturis apud
tronis non valet primo potest sentiri quod donati-
vum decrevit fe i. madamum. Nota
quod etiam promissus laicus non debet promitte va-
caturum beneficium. Nota quod etiam presentatio est
quedam donatio et quod presentatio facta laici
torum etiam beneficii. / Ultimo nota quod ratio-
natione dignitatis habeat ius presentandi
in ecclesia cathedrali. Item nota quod bona
parafernalia sunt bona mulieris ipsa de
quibus vir sine sua voluntate non potest dis-
ponere nec presentare ad beneficium spectantis ad
ipsam ratione uxoris habentem

Nouit ille qui etc. / sedes vacante
vel ecclesia cathedrali
pastore suo destituta / vacante ecclesia
episcopi statum non debet innovari h. d. vel capitulum
non conferat beneficia ad episcopum collationem pertinen-
cia. Item non tenet iudicium additum i. ipsum
vacante ecclesia h. d. textum cum his. Nota quod
deus solus est scrutator cordium aliorum
temere presumunt de secretis alieni cordis
iudicare. Nota quod papa ecclesias conferentes etiam re-
ligiosas potest erigere in cathedrales. Item potest
unire duas episcopatus ut sint duo et non unus

Ne sede vacante aliquid innovetur

sub uno tamen episcopo gubernandum. ¶ Item nota quod
unio in dubio presumitur facta realis quia
non personalis et quod ex causa unio tolli potest.
¶ Nota tria ad que debet tendere religiosa lo-
ca primum ad religionis conservationem secundo ad ele-
mosinas et tercio ad hospitalitatem. ¶ Item nota quod
vel hec innovanda vacante sede vel nunc sed
primo tamen in cathedralibus quam aliis inferiora
[illegible] ¶ Ista de-

Illa devotionis sinceritas

cretalis
[illegible] sequi possit sic sed vel nunc capitulum
sede vacante non succedit in potestate conferendi
in beneficia spectantia ad collationem episcopi vel
prelati h. d. ¶ Nota quod in spectantibus ad episcopum
capitulum non succedit vacante sede nisi aliter
iure reperiatur expressum. Secundo nota quod in
potestate conferendi beneficia capitulo non succedit
vacante sede. ¶ Item nota quod confirmatio [illegible] in for-
ma [illegible] confirmat actum invalidum. ¶ Item no-
ta quod collatio nulla ex defectu potestatis sine
potestate non imprimit valorem tenendi etsi ha-
beat annorum confirmationem [illegible] in forma qui-
et [illegible] in c. Cum nostris de concessione
prebende [illegible] et [illegible] quod vacat
[illegible] beneficium ab alio possessum vel non sit
[illegible] beneficiorum. ¶ Item nota quod [illegible] ecclesia
[illegible] de possessione ¶ Item nota quod [illegible]
vacat prelatus eius non potest dici negligens
nec ex lapsu temporis devolvitur ad alium potestas
conferendi quia devolvitur ad prelatum negligens
fuerit. ¶ Nota quod vicarius episcopi [illegible]
generale non potest conferre beneficia nisi speciale
habuit in vi° de officio vicarii [illegible]

Constitutis coram

[illegible] definit
[illegible] sede va-
cante prelati sit [illegible]
[illegible] sunt nulle. ¶ Nota quod possessio [illegible]
[illegible] datur spoliato ex possessionis [illegible]
eligendi causa ex possessorio iure. ¶ Nota quod
[illegible] eligendi causa ex possessorio iure
eligendi de qualitate in c. [illegible] de resti-
tutione spoliatorum ¶ Item nota quod [illegible] prelatis [illegible]
vacante sede nec potest [illegible]
et alia [illegible] in glossa [illegible]

Nota de his que fiunt a prelato

Irrita erit episcopi

Donatio rei ecclesie [illegible] sine consensu
capituli non valet facta ab episcopo sine consensu
et subscriptione capituli h. d. ¶ Nota tres contractus
prohibitos sine consensu capituli [illegible]
in omni contractu [illegible] alienatio [illegible]
rei dominii. ¶ Item nota quod in alienatione [illegible]
[illegible] actus prelati consensus capituli et subscriptio
[illegible] requirebatur de iure [illegible] de quibus
in [illegible] correctio de [illegible]
[illegible] hodie [illegible]

[illegible] non alienandis in li. vi°. ¶ Nota
quod appellatione clericorum aliquorum comprehenduntur
[illegible] ¶ Continuatus contractus

Continebat

in alienatione temporali-
et mediate quando fuerit prelatus de re ecclesie
habet consensu h. d. ¶ [illegible] postea
[illegible] in [illegible]
[illegible] ¶ Nota quod alienatio
[illegible] sufficit tacitus consensus capituli vel
[illegible] ¶ Nota quod alienatio temporali-
[illegible] est alienatio temporalis
et [illegible] facta est concessio
et [illegible] est mediata alienatio ¶ Item
nota quod [illegible]
[illegible] ¶ Nota quod [illegible] et [illegible]
[illegible] consensus ¶ Item nota quod [illegible] concessio
mediata et temporalis facta sine consensu [illegible]
non valet [illegible] lapsu temporis
[illegible] superveniente ¶ Item nota quod
[illegible] facta [illegible]
[illegible] non attendi tempus
[illegible] validitas ¶ Nota quod [illegible]
[illegible] consensu [illegible] concessionem [illegible]
[illegible] tempus [illegible] concessionis non [illegible]
[illegible] et [illegible] fructus medio tempore [illegible]
[illegible] restitui. ¶ Alienatio facta sine conse-

Cum nobis

nsu capituli seu [illegible]
nulla nisi ratihabitio superveniat h. d.
¶ Nota quod ratihabitio retrotrahitur et man-
dato comparatur [illegible] ¶ Nota quod actus nullus
[illegible] ¶ Nota quod alienatio
[illegible] capituli est nulla. ¶ Et nota
[illegible] capituli [illegible] ad prelato
[illegible] ubi actus [illegible]
et capitulum ubi non potest alienatio fieri per episcopum
sine consensu capituli ut in c. Tua de his [illegible]

Novit

¶ Prelatus sine consilio capi-
tuli [illegible] destituere aut alia
non potest [illegible] ¶ [illegible] ratio
negotia ecclesie gerere h. d. [illegible]
secundo facti narratio [illegible]
[illegible] non decet ¶ tercia conclusio
[illegible] ¶ Nota quod [illegible] capituli consi-
[illegible] cum prelatus est
[illegible] membra ¶ Nota quod [illegible]
caput [illegible] filii de quo in c. i.
[illegible] ¶ Item nota quod [illegible]
et destitutiones non debet fieri a prelato sine
consilio capituli et [illegible] consilium
[illegible] ¶ Nota quod [illegible] prelato
non est [illegible] consilium capituli non consensus

Quanto

¶ Prelatus sine consensu capituli
non potest [illegible] statuta vel alia negotia
capituli tractare h. d. [illegible] capituli negotia

Rubrica de his que fiunt a prelato

non debet tractari a prelato sine consensu capituli nec sunt nova in preiudicium ascribenda que absunt h. d. Nota quod negotia ecclesie sunt tractanda cum consensu capituli. Item nota quod prelatus non potest statuta condere sine consensu capituli. Facit notabile in c. i de consti. li. vi et ibi ponitur. Item nota quod ubi consilium desideratur illud ad factum requiri debet et exemplo [illegible] spectantium ut in c. cum [illegible] de elec.

Ea noscitur et [illegible] Si ecclesia collegiata in alia ecclesia habeat patronatus presentat de iure prelatus cum consensu capituli vel maioris partis nisi aliud habeat privilegium vel consuetudo h. d. Nota quod prelatus et conventus sunt [illegible] ius presentandi in alia ecclesia ymmo in dubio videtur spectare ad prelatum et capitulum. Nota quod appellatione capituli continetur prelatus ut in c. [illegible] elec. de [illegible] de quo tamen est bona glo. in Cle. ut hii qui de etate et qualitate. Item nota quod presentatio et collatio potest fieri per litteras et epistolas sicut et possit fieri per procuratorem videlicet in c. cum dilectus de [illegible]. Item nota [illegible] intellectum magistri non tabellionum quod collatio facta per prelatum vel patronum presumitur facta de consensu capituli etc. Nota quod presumitur per solempnitate extrinseca et ideo incumbit onus probandi dicenti consensum capituli non intervenisse.

Cum apostolica sedes Tenet donatio de rebus quas laicus habet de alia ecclesia alii ecclesie facta etsi non interveniat consensus solius diocesani et non capituli h. d. Nota quod de decimis et de re spirituali potest esse compromissum in arbitrum transactio ut no. de transactione [illegible] et licet arbitramentum sit quedam transactio [illegible] non stricte sit transactio potest de re spirituali compromitti licet non transigi de [illegible] c. [illegible]. Item nota quod ubi lex requirit solum consensum diocesani ibi non est opus quod sit capituli. Item nota quod licet laicus possit spiritualia tenere de permissu ecclesie aliquo [illegible] respectu [illegible] nullo tenere. Item nota quod nulla potest esse alienatio nisi ut melioratio fiant per ecclesia. Item nota [illegible] tractatus et consensus [illegible] tractatus [illegible] actus qui [illegible] precedere [illegible]. Item nota plura que sunt de [illegible] requisita in alienatione et rei ecclesie quia requirit [illegible] capituli. Item tractatus [illegible] quod fiat in utilitate vel meliorationem ecclesie. Item nota quod [illegible] non [illegible] de [illegible]

[illegible] de elec. in c. nihil est [illegible] Nota quod [illegible] alienatio rei ecclesiastice a laico possit per ecclesiam. Item nota quod laicus spiritualia que [illegible] permissu superiore alia [illegible] detinere et non possidere. Nota quod illud [illegible] revocandi ad utilitatem ecclesie quod revocatur ad eius [illegible]. Item nota quod [illegible] a [illegible] est [illegible] in [illegible]

Tua imperitia Non potest episcopus cum [illegible] sine consensu capituli ecclesias donare aliis ecclesiis vel que [illegible] [illegible] donatio h. d. Nota quod episcopus [illegible] [illegible] consecratus [illegible] confirmatus electus et quod hic loquitur de confirmato quamvis non dum consecrato [illegible] ad confirmationem non habuisset ius administrandi. Nota quod ea que sunt [illegible] competunt episcopo statim confirmato quamvis non dum consecrato sed [illegible] que sunt ordinis ipsi non competunt nisi post consecrationem in c. transmissam de electione. Nota quod de [illegible] [illegible] ut ad archidiaconatum vel aliam dignitatem ecclesie non recipiatur nisi [illegible] sit ecclesie [illegible] et ista consuetudo [illegible] et tenet in pluribus ecclesiis non [illegible]. Nota quod concessio ecclesie ad usus monachorum spectans [illegible] alienatio ita quod fieri non potest sine consensu capituli et aliis solempnitatibus in aliis alienationibus requisitis. Nota quod requiritur in alienatione quod fiat [illegible] statum ecclesie precedente tractatu et consensu capituli. Item nota quod concessio ad usum [illegible] [illegible] alienatio et [illegible] [illegible] cum [illegible] in successores de quo [illegible] in l. i ff. [illegible] Item nota ultra quod [illegible] [illegible] [illegible] Item nota [illegible] capituli [illegible] consensu [illegible]

Pastoralis Episcopus ecclesias parochiales vel [illegible] obvenientes vel cum [illegible] sine consensu capituli locis religiosis donare [illegible] non potest h. d. Nota quod quemadmodum de [illegible] [illegible] cum antiquitus destructa fuerunt dominia [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] ff. de iustitia et iure l. [illegible] per introductionem ecclesie militantis est inventa parochialium ecclesiarum divisio per limites etc. Nota quod [illegible] suos limites ecclesia parochialis habet fundamentum de iure communi. Nota quod redditus spirituales debent [illegible] stipendia ministrorum. Item [illegible] [illegible] dici potest quod oblationes que fiunt aliquibus statutis temporibus vel [illegible] debent [illegible] ad [illegible] [illegible] in [illegible] parochia [illegible] statuta est de [illegible] in l. [illegible] ff. de [illegible] ubi glo. dicit. Nota quod episcopus quadragesimam [illegible] potest dare alicui loco religioso sine consensu capituli ut in c. novit de [illegible] et in c. [illegible] de [illegible] quod episcopus potest [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] alii [illegible] [illegible]

consensu capituli de praedictis ecclesie sine etiam
alienationem necessariam est facere sine consensu
capituli non est voluntarium. Ad quod vide provinciale

Et si membra. Item debet vocari primus
et admitti et maxime sine capitulo clericorum ecclesiarum
cathedralium h. d. Nota quod ad concilium provin-
ciale vocanda sunt capitula ecclesiarum ca-
thedralium. Item nota quod ad ipsum concilium pertinet
capitula per maiores seu priores comparere. Item
nota quod in causis in quibus consultatio eorum interesse
ille tales ad illas sunt citandi. Concor. l. nam
ita divus ff. de adoptio. Ultimo nota quod capitula
... civitatem et ... in civitati
... sunt ad actum admittendi et expectandi.
Et nota quod quoddam est concilium generale quod
celebratur ad mandatum summi pontificis sed
papale. Item aliud est provinciale quod celebrat
aliquis per se ipsum in Romana
curia cum suis provincialibus et patriarchis et
episcopis. Et aliud est provinciale quod celebrat
archiepiscopus cum suis suffraganeis in sua
provincia. Aliud est concilium synodale quod
celebrat episcopus cum capitulis et clericis in sua diocesi.
Aliud est per dici quod regulare ubi abba-
tes cum conventualibus fratribus vocatis celebrare
solet ... nota de regularibus in ... c. ...
et ... concilium fit per ... cum
regularibus.

De his que fiunt a maiori parte capituli

Cum in cunctis. Hoc dicit in summa:
quod valent gesta a maiori parte capituli nec
impediuntur per appellationem vel contradictionem minoris
partis vel ... que ... ...
litterae non debet impediri h. d. Nota quod in actibus
capitularibus illud quod fit a maiori et saniori
parte capituli ... minore contradicente vires habet ...
... duae partes vocandorum ut l.
... municipales nomina
... quod ... attendi illud quod praeponit ...
Item nota quod ... ratione vel honestate. Nota quod
... in actibus ... judicialibus ... et cum
in actibus ... non ... appellatio et ...
ablata ... ad c. ... de appellationibus
limitatur ... ad c. ... de appellationibus
Item quod ... est ... appellatione remota et
... quod ... resistit appellanti. Nota
quod ... contra utilitatem ecclesiae non est
... hic est textus quod talis ...
... mortale peccatum ... quia ... parte
... et ... Nota ...
... ut in actibus ... non ...
maiori et saniori parti capituli.

Crescit. ... non ... ecclesiam

sed hic demum potest facere episcopus cum capitulo h. d.
Nota quod singulares canonici non habent ...
... ecclesiam ... interdicto. Item nota
quod ... solum potest sed solus episcopus cum ...
capitulo interdictum statuit. ... ...
possit capitulum ut sine episcopo interdicat. Nota
in c. irrefragabili et i de offi. ordinarii
li. vi. Item nota quod ... singulari ... delicto
... ecclesia interdici sed qui delinquit. Item
nota quod delinquentes puniendi sunt.

Ex ore sedentis. ... ordinario ...
... nec ... in ...
... appellationem ...
... qui habent ... ad ... ordinario
... renuntiasset vel ... ...
et ... ecclesiastica ordinario impe-
diri h. d. Nota ... in beneficialibus ...
posse impetrare ... Nota ... per ...
... beneficiales impetrare
de quo in c. Nonnulli § de rescriptis. Item quod
... et ... eligunt ... ...
... episcopus et per ... talium beneficiorum
non ligat manum ordinarii collatoris ...
... lapsum ... ut in c. ...
de ... et ... collatio
... ad ... talium
beneficiorum non fuit ligata manus ordinarii colla-
toris ... fuit statutum ... ad
respondendum. Nota quod beneficia in ... electi
videntur vacare per ... ut in c. ...
§ de electione et hic in glo. dicat. Nota
quod ... et ... obedien-
... ut ... renuntiare
facere ... Nota quod ...
... non fit investitura ...
fiat ... de ... c. i ...
investitura in ... collatione ...
... clavium in ... rei vel ...

Ex parte tua. Prelatus cum maiori parte capituli
potest constituere ... parte minore contradicente quod
ad fabricam ecclesie ... concedere ...
h. d. Nota quod in communi sine ecclesie potest
episcopus statuta ... cum capitulo de quo in c.
... Nota quod in ...
esse ... singulorum ... valet ... fit a
maiori parte capituli quod ... statutum fit
... ad quae ... deputata est. l. ...
... ff. ... et ... reddit

prebendarum sunt deputati et ad fabri-
cam ecclesie aliud quod fuerit minus pro
nichil erit hoc valet ut [illegible]

Ut ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur

Ut nostrum. Quidam summat posi-
tis sub rubrica loco summarii. Alii vero su-
munt sic. Dimulta collatio beneficii licet sit
suspecta valet dummodo alias legitime probetur
h. d. vel secundum d. Jo. de Ropellis. Bene-
ficia sunt non cum carnalitate sed cum dis-
cretione conferenda et sine diminutione et
palam licet valeat occulta collatio dummodo
alias sit legitima. Quia non licet quando-
que [illegible] debeus conferendum [illegible] potest ali-
quid nomine fructuum percipiat et potest suc-
cessorum delicti potest superior quam inferiorum
processum in [illegible] instituere et in eo tran-
sire omnes probandi h. d. Nota quod judices
[illegible] in conspectu dei judicare debent. Nota
quod quis non est dampnandus sine accusatione
vel forma judicii. Fallit in casibus
hic notatis in glo. Nota quod ecclesia ipsa potest in-
cidere nimirum in suspicionem criminis et quod
consonum est quod debet se purgare cum ad eam
amplius ipse [illegible] debet indicare. Nota
quod actore non probante reus debet absolvi etiam
si nil ab eo probetur. Nota quod reus non est gra-
vandus onere probandi nisi forte quam suspi-
cio contra emergit quia [illegible] tunc prop-
ter transferetur onus probandi in eum. Nota quod
ipsa quandoque censetur deus esse in [illegible] non
potest de occultis divinare quae deo [illegible]
nota sunt ut in c. Nobis de judiciis.
Nota quod contra suspectum superior potest procedere
ordinario [illegible] inquisitionis. Nota quod alle-
gans [illegible] non debet audiri. Item nota quod benefi-
cia cum carnalitate non sunt conferenda sed
intuitu discretionis sunt danda. Nota quod [illegible]
[illegible] et [illegible] statuto canonico potest sibi
fructus beneficiorum sibi subditorum [illegible]. Item
nota quod si obmittitur ordo debitus in processu
iudicii puta judicii et [illegible] ipsa volunt hic valere
se [illegible] quia judex non debet obmittere
sollempnitates immo obmissam supplere [illegible] quod
notatur in c. Spaniciata de judiciis. Item
[illegible] de [illegible] qui [illegible] debet in [illegible] obmi-
tere sollempnitates de quo in l. [illegible] de [illegible]
[illegible] et adde quod dicit Bar. in
l. i. C. de tabulariis quod si [illegible] sit [illegible]
[illegible] ad [illegible] instrumentum et [illegible]

se rogare quod tunc tenetur [illegible] si [illegible] aliqua
[illegible] dampnandus et plus [illegible]
de [illegible] in c. cum [illegible] de testibus quod si [illegible]
apparuit aliquibus clausulis in [illegible] quod
[illegible] de statuto [illegible] si [illegible] ob
miserit aliquibus [illegible] quod [illegible]
fecit [illegible]. Nota quod ille qui debet aliquid facere infra
certum tempus si lapso tempore non apparet factum
presumitur non factum [illegible] repetitur
factum presumitur factum [illegible] qui debebat
facere de quo per Bar. in l. [illegible] ff. de
verborum obligationibus et [illegible] quod dictum sunt in c.
pastoralis de [illegible]. Item nota quod quae publice
geruntur bona fide fieri creduntur de quo
hic in glo. et [illegible] in l. [illegible] ff. de ritu nup-
tiarum et glo. [illegible] et
in l. [illegible] ff. de administratione tutorum
Item nota [illegible] varietatem et [illegible]
[illegible] hic [illegible] quod [illegible]
est [illegible] aut est [illegible] testibus [illegible]
[illegible] in c. licet causam de probationibus et in c.
cum causam de testibus et per Bar. in l. [illegible] ff.
de fal. et adde [illegible] Bal. in c. i.
[illegible] in [illegible] quando sit [illegible] de teste
qui [illegible] in judicio et aliud [illegible]
judicium an possit puniri pena falsi. Bar.
[illegible] Bal. in [illegible] et [illegible] doctores
tenent [illegible] Bal. [illegible] opinionem Bar.
Nota quod ipsa in [illegible] tenet locum dei [illegible] alibi
dicitur quod [illegible] tenuit [illegible] dei in [illegible]
[illegible] in [illegible] imago [illegible] dicitur quod [illegible] te-
net locum dei in [illegible] et [illegible] in c. [illegible]
[illegible] et vide in glo. quae dicit quod [illegible]
sacerdote. Item nota quod [illegible] suspicione superior
habet potestatem inquirendi quam inferior quam [illegible] verum
ad hunc finem ut corrigat [illegible] et ille [illegible]
vior [illegible] a delicto et [illegible] ad finem [illegible]
[illegible] de officio ordinarii [illegible] ad
finem vero ut puniat non [illegible] nisi
fama precedat ut in c. Qualiter de accusationibus.
Item nota quod licet [illegible] testium productorum
non possit opponere [illegible]
testibus potest tamen opponere quod non valent dicta
eorum quia [illegible] non sunt [illegible]
[illegible] in c. [illegible] de [illegible]

De rebus ecclesie non alienandis

Non licet episcopo beneficia ecclesie
sine diminutione conferre [illegible] alicui [illegible]
[illegible] alienatio est contractus per quem transfertur
dominium vel alienatio est [illegible] sine [illegible]
[illegible] in alium translatio. Episcopo [illegible] non potest bona
ecclesie alteri dare sine causa [illegible]

reb ecclesiarum in vite sine consensu capituli
ecclie h. d. No q platus hns plures ecclias
subditas no pt de p[illegible] vnam q̄fic altori et
hoc tn no subiectam Itm sic q inferiores
plati ut abbates pnt interponere auctoritatem
in alieno rerum ecclesiarum que suppositarum de
quo in c. Statutum de transac et in c. de
ore de privilegiis pt hodie habetur q exempti
interponunt auctoritatem loci epi ut in glo in c.
i de reb ecclie no alienandis

Cum res h. d. laici non pnt donare reb
ecclie et qui recipiunt dampnant h. d. No q bo
na ecclesiarum sunt pauperum xvi q. i que qued
No q̄ deo in quo quis delinquit [illegible] puniri

Consensus totius Rector ecclie si
rem dat ead ecclie sine duplici estimacione
pt suo ecclia eum dimitte qui et eius
posteri erunt perpetuo sub patrocinio ecclie
h. d. No q platus pt suo reb eius que
[illegible] pt in ecclia esse [illegible] q sit platus
sua teneretur propter contulisse Itm no q
servi et liberti continentur appellacione familie
Itm no q servi isti ecclie non pnt apla
to manumitti nisi in duplici [illegible]
ecclie Itm no tex q peculium [illegible] ma
numissio de quo [illegible] Itm no q servi
manumissi ecclie manent liberti ecclie
ipsi et eorum posteri [illegible] in [illegible] de quo
in l. [illegible] ff de [illegible] et libertis pt [illegible]
No q servi [illegible] meriti [illegible] sunt ecclie pnt
manumitti de consensu epi [illegible] libti vel
manumitti ecclie sunt [illegible]
suscepti per manumissionem [illegible] glo [illegible]
[illegible] et est specialis [illegible]

Epi qui nil Si platus nil dat ecclie
de suo suo ecclie non pt manumitte h. d.
[illegible] servi et libertini [illegible]
No q [illegible] liberi No q [illegible] non afferat [illegible]
vocaverunt [illegible] nobis afferre dampnum No q [illegible]
[illegible] non [illegible] nob [illegible] [illegible]
[illegible] pt illicitam alienacionem revocare [illegible]
[illegible] predecessorum No q plati non pnt
suos servos manumitte quos volunt

Nulli liceat Res ecclesiarum alienari non
debet h. d. [illegible] ubi dic
[illegible] i[n] ponit quid appellacione aliena
tionis continetur [illegible] ubi [illegible] omnes [illegible]
[illegible] No q res ecclesiarum
mobiles aut immobiles [illegible] alienari
et hic pt [illegible] ut mobilia
Itm [illegible] q no [illegible] specia[liter] ypotecari vel
generaliter ut in autentica de alienat et emphi
theosi [illegible] hoc vel No q appellacione alienacionis
continetur [illegible] ut est [illegible] no admodum

tempus quia ista longioris temporis censetur emphi
theosis [illegible] c. c. **Adaucb** non in clementina
i c. iij No q hij qui [illegible] per mortem
[illegible] non dicunt[ur] [illegible] ad genealogiam [illegible]
ut in l. [illegible] Itm q [illegible] non [illegible]
ut in glo in c. si quis natus

Si quis presbiterorum No [illegible] alienacio
rei ecclie et alienans [illegible] nisi
restituat et [illegible] de ecclia ad
retractationem [illegible] h. d. No q [illegible]
[illegible] alienacionem rei ecclia[sti]ce
[illegible] pena [illegible] hic [illegible]
[illegible] No q ubi pena venit [illegible]
pt [illegible] ubi [illegible] amittit [illegible]
[illegible] No q contractus rei eccliastice
[illegible] sine debita sollempnitate est nullus
et hic est casus q actus nullus pt
[illegible] q declaratur nullus de quo in l. [illegible]
[illegible] sub condicione ff de condicione [illegible]
No q ubi agitur [illegible] ecclie ibi [illegible]
[illegible] et [illegible] pt
[illegible] No q emptor
[illegible] de ecclia [illegible]
rei ecclia[sti]ce sine debita sollempnitate non
facit fructus suos

Adaucb Terra ecclie non fertilis pt
dari i[n] emphiteosim [illegible] pt [illegible]
dari i[n] emphiteosim [illegible] ei qui industria
[illegible] talis [illegible] ad culturam [illegible]
[illegible] ut [illegible] reddat
h. d. No res ecclie pnt [illegible] in [illegible]
[illegible] perpetuo No q [illegible] contractus
[illegible] glo in fi Itm q diligencia
[illegible] debet esse dampnosa

Ut sup aliqua [illegible] que sunt
dubia [illegible] non pnt alie
nari [illegible] qui iuravit non alienare
bona [illegible] de bonis ecclie
[illegible] monasterij utilitate
fieri pt [illegible] ubi est tam dubius ubi est
[illegible] No q ubi est [illegible] ubi sit contractus
[illegible] abstinere Itm no ubi sit [illegible]
utilis [illegible] ecclie ubi pt fieri non obstante iura
[illegible] consensus [illegible] Itm hic
[illegible] nota [illegible] in c. [illegible]
[illegible] debet
[illegible] ubi [illegible] esse maior et
fieri [illegible] No [illegible] sibi q [illegible]
[illegible] caplo
habeat [illegible] conformem

Ad audienciam nostram locacio rerum ecclie perpetua pro
hibita est h. d. No q locacio perpetua rei
ecclia[sti]ce prohibita est et est racio quia [illegible]
venit ad alienacionem utilis dominij No
q [illegible] contractu rei ecclia[sti]ce alienacionem debet fieri

emptori restituere precij intus quod abbas debet
facere qui alienauit / Nota pone alienacio

Possessiones / res que sunt de mensa
episcopi uel capituli uel prelati secularis clerico de
facili conceduntur [illegible] regularibus 4 d. Nota quod
quando sunt bona de mensa episcopi et quando
sunt de mensa capituli 2 hoc quod bona sunt
destituta Nota quod in manifesto prouidendo clerico
seculari non veniunt ecclesie consuete regi
per regulares ut in c. [illegible] et c. [illegible]
a magistris de elec. et sufficit quod sit in
tali statu spacio [illegible] annorum ut in c. [illegible]
ecclesia de causa poss. et proprietate / Idem et
contra licet Baldus dicit [illegible]
et [illegible] in regulares non regat / ecclesiam per clericum
ad secularem regi consuetam

Ad integrum restitutio / ecclesia restituitur quando
contractu in quo fuit enormiter lesa et
alienaciones facte de feudis uel rebus
ecclesie non valent quamuis per [illegible] consti-
tuciones comprobentur h. d. ad talis sequitur Nota
tamen unam [illegible] alienandi rerum
ecclesiasticarum debitum [illegible] subsistens / Item no-
ta causam quod abbas videtur posse interponere
auctoritatem alienacioni rei ecclesiastice [illegible] de
hoc supra in c. j et est verum quod abbas est
exemptus ut notat glossa in [illegible] de verbis
ecclesie non alienandis / Item nota quod ecclesia re-
stituitur [illegible] per enormi lesione / Item no-
ta quod restitutio est in pristinum statum [illegible]
pacto et non debet reddi precium illi qui [illegible] fit
restitutio fructus at non restituuntur [illegible]
sunt [illegible] labore / Item nota quod [illegible] ecclesia
enormiter leditur ut est [illegible] ultra
dimidium iusti restituitur et subuenitur
ei per beneficium restitucionis in integrum
et [illegible] 2 hoc usque ad [illegible]
[illegible] et [illegible] / [illegible]

Cum laicis / alienaciones facte de
rebus ecclesie uel corporis [illegible] non valet
[illegible] constitutionibus laicorum adimuntur h. d.
[illegible] optimum casum [illegible] statuta [illegible]
Nota [illegible] libertate ecclesie [illegible] ecclesie uel corpora sua
[illegible] subici dispositionibus laicalibus
[illegible] Nouit de
[illegible] Bar. [illegible] Cassa
[illegible] et [illegible] ecclesiis Nota quod [illegible]
priuilegij sine subiectione [illegible] ecclesia
secularibus priuilegiati [illegible] si [illegible]

[illegible] priuilegiando vellent ecclesias subici
et [illegible] ista est opinio Bar. in l. i. c. de [illegible]
[illegible] ubi voluit quod ubi statuta
continet libertatem ecclesie [illegible] ligatur / laici
[illegible] priuilegium

De precariis

Precarie / precarium est quod precibus alicui
ad utendum conceditur / precaria est contractus
[illegible] domini et coloni [illegible] doctores
estimant sit / [illegible] est de contractibus quibus
[illegible] transfertur dominium et habetur
[illegible] precarie [illegible] non
[illegible] breuitate Nota quod [illegible] plurimum
[illegible] in contractibus Nota ut teneat [illegible]
contractus et forma [illegible] reducta est ut
renouatio fiat de quinquennio in quinquennium
[illegible] longinquitate Nota [illegible]
[illegible] precarium et precaria precarium est quod precibus
[illegible] ad utendum conceditur [illegible]
[illegible] ut ff. de precario l. j. et precaria
[illegible] usque ad quinquennium contractus
[illegible] aliquorum [illegible] / Vel precaria [illegible] donatio ad preces facta
[illegible] usque ad mortem accipientis

De precariis / [illegible] successore prelatus reuocari
[illegible] alienatio [illegible] h. d. Nota
[illegible] contractus [illegible]
[illegible] valeat contractus de quo in l. [illegible]
[illegible] ff. ad l. falcidiam Nota quod ut contractus sit [illegible]
et ad hoc obliget successorem est opus quod sit
[illegible] Nota quod successor prelatus renouat
male gesta sui predecessoris / Item [illegible] precaria
donatio ad preces facta usque ad mortem accipientis

Precarium / concessio precarij extinguitur ad uo-
luntatem concedentis uel eius successorem [illegible]
concessio precarie que est [illegible] h. d. / Vel sit
[illegible] voluntate concedentis uel morte
precarium [illegible] facta est concessio vel si extinguitur [illegible]
[illegible] precarie [illegible] contractus [illegible] h. d. Nota
[illegible] morte concedentis uel alienationem non [illegible]
[illegible] nisi successor renouauerit [illegible]
[illegible] morte eius cui facta est concessio / Item nota quod
contractus precarie non continet [illegible] utendi
[illegible] precarij [illegible] precarie contractus
[illegible] translacionem [illegible] dominij

De commodato

Omnia que / commodatur
[illegible] ad utendum alicui [illegible]
[illegible] dicit quid et qualiter
[illegible] commodatarius tenetur
et [illegible] commodato non [illegible]
et [illegible] h. d. [illegible] commodatarius aliquando te-
netur de dolo lata culpa leui et leuissima aliquando

de commodato

de casu fortuito ¶ No quod comodatum est ali-
cui rei ad aliquem specialem usum continua-
tio concessio et non translatio ¶ No comodatum
dicitur quasi commodum utriusque datum ¶ Item
inter comodatum et precarium debet esse differentia et
que est hec quod comodatum consistit in rebus
mobilibus et immobilibus et in corporalibus
et se moventibus et in corporalibus puta
servitutibus ¶ Item in comodato venit aliquando
dolus aliquando culpa lata aliquando
levis aliquando levissima aliquando casus for-
tuitus ut in glo de levissima ¶ Item no
quod comodans vasa viciosa sciens tenetur ad
interesse comodatario scienti si ignoravit

De deposito

Granus deposito
G de deposito facta apud clericum et non ecclesiam
non obligatur ecclesia nisi probetur versum in uti-
litatem ecclesie h. d. ¶ Nota ¶ Si furtum sit de
re deposita competit actio contra furem qui suspectus
torquendus est h. d. dicit quod ... ¶ No de ca-
sa facti narratio in fide ecclesie absoluto
in ... depositum instructo ¶ In ... precep-
tum iudicium in ... comparationis suasio ... ibi
... ibi queritur ... ibi videtur et
iudicis ... ibi ¶ Si ac ¶ No quod ecclesia non
obligatur ex deposito nisi probetur illud versum in
ecclesie utilitatem ¶ Item no quod contractu in ... in
ecclesie utilitatem ¶ Item no quod contractu ... ad
particulari de ecclesia non habente mandatum
ad obligandum ubi obligetur ecclesia nisi aliquid
in usum sui in utilitatem ecclesie ¶ Item no quod
ubi ex forma libelli constat libellante
non habere ius agendi absque principio patet
veriti libelli de hoc vide in c. i. de offi-
cio ... ff de assessoribus l. i. c. i. et l. i.
... ff ¶ Si mensor falsum modum dixerit glo no.
in l. ubi pactum et de transac ¶ No hic
probari aliis quod ex deposito facto ecclesie ecclesia
obligetur etiam si non probetur versum in utilitatem ecclesie
¶ Item no quod etiam in causa civili potest vitari
servi tormentum contra suspectum et quod etiam cle-
ricus torqueri potest ut ... de re pro ... c. eam
in contemplatione ¶ No quod etiam pro debito ci-
vili potest veniri ad capturam et detentionem
... de quo dic quod in l. si c. qui bonis
cedere possunt fallit in muliere quia mulier non
potest capi pro debito civili ¶ Item no quod predicte par-
tes ad evitandam desertionem dicunt etiam ubi
constat alteram partem non habere ius suum
¶ Item no quod depositum dicitur factum ecclesie eo
ipso quod infertur in thesauros ecclesie

¶ Item si depositum factum sit in propria plate et
... tenetur ecclesia alias non ¶ Item homines
deponentis non restituere depositum in ... et
efficiantur infames

Bona fides

Dictatores ... ... tate non fuimus ... hic
... quod ego collegi sit firmatum ¶ Depo-
sitarius ... de solo dolo tenetur quia presumit ... ...
tum ... ... res suas salvas fecit depositas perdidit
tenetur etiam de culpa levi si ... deposito abstulit
se deposito ... abstulit vel aliquid pro
se deposito ... abstulit ... tenetur ... casibus
recepit et de casu tenetur ... ... obstat
... quod depositum quocumque ... obstat
... h. d. ¶ No quod ea que sunt ani-
mi ... in animo non probantur
nisi vel consistunt in animo non probantur
nisi per coniecturas et presumptiones et ratio
est quia ... et fides hominis est invisibilis
est quia ... et fides hominis ... dolum ...
¶ No una forma ... dolum ... quod
... res suas salvas fecit depositas perdidit
¶ No quod qui contraxerit sit gratia utriusque ...
¶ No quod ... tenetur de culpa ¶ No quod quibus ...
preces ... tenetur de culpa ... quo ...
pactum potest obligari ad casum fortuitum ...
etiam ... si culpa ... vel si fuit
... in mora ... ¶ Item no quod reiectis predictis
si compensationem vel aliter ... ...
non observari ¶ No quod dicitur debitum liquidum
... liquidum est illud quod de facili potest li-
quidari et quod dicitur de facili fieri posse ...
... l. i. C. de edicto divi Adriani tollendo ¶ Item
... et lata culpa si non adhibet di-
ligentiam qualem in suis rebus ¶ No si bo-
na fides abest dolus adesse presumitur ¶ Item
qui licet res suas salvas et depositas asserit
se perdidisse tenetur ... restituere in deposito
non admitti compensatio glo contra quam ¶ Item no
... ... ad pedem ... domino debet fieri resti-
tutio non ... ¶ Hanc depositum licuit
... voluntate sua depositum revocare cum
... compensationi vel deductioni locus non sunt
... compensatio sit ... et in ponderibus
¶ No quod compensatio fit ... ...
et equitate C. de compensa l. ¶ Si constat et
non ... ff ... de pigno-
ratitia actione ...

De emptione et venditione

Placuit ¶ No de venditoribus peregrinis
plus aliis res vendentibus quam vendunt in
foro et ... ...
sic agunt h. d. ¶ No quod peregrinis et transeun-
tibus obligantur incole ad vendendum ... oppor-
tuna ... in ... vendere ...

in foro Item si presbiter vendit res suas
tamen precio pro compelli ad desistendum
Ut mensure et pondera Vendens
ad mensuras et ponderibus non iustis in pa
ne et aqua xxx dies debet puniri
Cum dilecti Cum res venditur minus
dimidia iusti precij in arbitrio est emp
toris ut vel rem restituat recuperato
precio vel iustum precium suppleat h. d. primo
precio vel iustum precium suppleat h. d. pr
narrat factum et diffinit 2a quia vero
Nota quod simul in eodem libello potest proponi nulli
tas contractus et eius rei restitucio in quantum
sit aliquis Nota hic Raymundus proponebat contrac
tum nullum quia contra fidem consensit ca
Item petebat restitucionem quia contractus fuisset
lesus pro minori precio medietatis Nota quod si
coram proponuntur in libello et tamen cognoscat de
una et super illo vnica sententia non tollit
vno et super illo vnica sentencia non tollitur
facultas procedendi super alio Nota emendi re
facultas procedendi super alio Nota vendi re
medium rescindendi contractum quia ubi est
deceptio ultra dimidiam iusti precij est in
electione emptoris alternative vel quod recepto
precio rem restituat vel rescindat contrac
tus vel suppleat iustum precium et insistat
contractum Item nota quod ubi oppositis in libello
resultat disposicio alternativa Si fertur sententia
precise super vna parte alternative sententia est nulla
Item nota quod attemptata pendente sententie veniunt
officio iudicis retractanda Item nota quod causa
expressa in sententia et lata preceptu dicte cause
expressa in sententia quia non apparet sententiam esse est nulla
que non apparet sententiam esse est nulla
et non obstat agenti ex alia causa
Pervenit Si vir rem donatam propter
nupcias alienat muliere consenciente ac
tum vero si emptor possedit spacio xxx annorum
et ille precium in utilitate sua et uxoris convertit
vxor emptorem inquietare non potest h. d. Nota
quod sit dos non potest alienari matrimonio constante
de iure vel donacio propter nupcias Nota quod
contractus tamen hic contractus non irritat primo quia
possedit rem spacio xxx annorum 2o quia
precium in commune viri et uxoris utilitate est
conversum 3o quia tempore contractus erant bona vi
ri sufficiencia ad restitucionem dotis Item nota quod bonorum
sufficiencia ad restitucionem dotis Item nota quod liber
error iuris vel defectu tituli impedit pre
scriptionem ut in l. cum sponsus ff de usucapione Nota
impedit prescriptionem in qua non est opus
titulo sed sufficit ipsa sola fides rerum do
natarum vxori propter nupcias alienacionem
prius est consenciente muliere uxore nec obstat
ei prescriptio nisi maritus habet alias res
sufficientes
Ad nostram pactum de revendendo cum
modicitate precij presumpcionem
inducat simulati contractus vel presumat
factus in fraudem vsurarum h. d. Nota quod
fraus et dolus et simulatio probantur per
coniecturas Nota quod solum pactum de revendendo
non inducit presumpcionem simulacionis si
militer nec sola modicitas precij sed ista si
mul iuncta inducunt presumpcionem simulacionis Nota
quod fraus et dolus non debent alicui patro
cinari Nota contra exceptionem fraudis
et doli seu actio transit in successores
sive heredem fraudantis ut hic Item qui
rem petit ex vna causa expressa et succumbit
ex alia petere non prohibetur ff de
causa ex alia petere non prohibetur ff de
exceptione rei iudicate l. cum eodem
Cum causa Quando deceptio est vltra
dimidiam precij iusti actio
competit alternativa vel quod rescindatur contractus
vel quod emptor suppleat iustum precium
h. d. Nota quod propter minus iusti precij non redditur
contractus nullus sed absolute ad ius seu ita
Item nota quod talis competit alternativa ut vel re
scindatur contractus vel ut emptor suppleat
iustum precium Item quod in alternativis electio
est debitoris Item quod alienatio contractus
dominium transfert de fundo dotali
Si venditor Si emptor non de
mandat lite venditori
vel succumbat contumaciter absentis vel iudicii
sententia non agit contra venditorem de evictione
h. d. Nota quod emptor debet inuitare venditorem
ad institutam litem et forma denunciacionis
est ut quod mittat copiam libelli in presencia
et interpellat eum ut iudicium suscipiat Nota
quod ubi sentencia 3a quia sentenciam illud
quod ubi sentencia lata contra presentem quia non ab
sentem sed lata contra absente contumace de
stat si est lata contra absente contumace de
quo primo Item vide l. cum filius de verborum obligacionibus
Item nota quod ius Raymundus probat per ius quod
statuit quod appellat sentenciis contumacis
Ex rescripto De locato et conducto
Ex rescripto communitati magistrorum et scolarium Bononiensium
qui eo tempore conducturi conducunt hospicia
aliorum magistrorum vel scolarium illorum non ante
sente conductore h. d. In qua describit privilegia
constitutiones vsque ibi constitucionem ibi ponit
diete constitucionem que confirmat vsque ibi Sta

tractates in 3a incidit in eas publicari. Nota quod legatus pt legem qde ad [illegible] vicarius suo legatarii et successor pt ipsam confirmare de qua in c. si de [illegible] de offi. legati. Item nota unum notabile, scilicet in consuetudine subditam judicio ecclesie et iudicum et legum statutis antiquis. Nota quod duo alias possunt similitudinem secundum qualitatem persone. Item nota quod si publicatio debet fieri in uno loco non sufficit si fiat in alio. Item nota quod sufficit qualitercumque hoc fiat et non refert utrumque sint coronati qui [illegible] verum tamen ulterius non oportet. Constitutio [illegible] publicari ignorantes glo in [illegible] dicit et [illegible] aliquam amplianit.

Vera nobis relatio

Renovatur statutum se constituto [illegible] [illegible] vobis sub eis [illegible] locare [illegible]. Primo [illegible] quarela. 2o [illegible] [illegible] decretalium. Nota quod [illegible] [illegible] in [illegible] disposito et [illegible] hic quod possunt libere locari [illegible] per quas [illegible] fiat melior [illegible] illis, scilicet [illegible] non [illegible]. Item nota quod [illegible] ad [illegible] alienatione [illegible] tempus non ubi transfertur dominium utile vel directum. Et nota quod [illegible] libere restringit [illegible] ius. Item nota quod ius decimarum ad tempus [illegible] vendi vel locari non potest [illegible] sit spirituale [illegible] [illegible] in feudum [illegible] glo ad feudum. Item [illegible] alienatam [illegible] multis modis accipitur ut in glo. si [illegible] statuto

Propter sterilitatem

Doctores quidam non sumat [illegible] [illegible] [illegible] tali non sit summa [illegible] sterilitas contingit sine culpa coloni pro rata fit remissio pensionum [illegible] colonus [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] remissa pro rata que non [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] versatur pensione [illegible] non solvit [illegible] [illegible] [illegible] pensionum [illegible] de sterilitate potest petere remissionem [illegible] dominus [illegible] conductore potest domum locatam accipere et [illegible] reedificare. Nota quod [illegible] [illegible] sterilitatis fit remissio pensionum [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] contingat vitio rei dominio sine culpa coloni. Nota quod [illegible] casu fortuito fit diminutio [illegible] pensionum. Et nota quod fit diminutio pro rata dampni. Item nota casus in quibus [illegible] colonum a conductione repellere et [illegible] tales casus non [illegible] [illegible] locationis. Nota

quod [illegible] non solvere pensionem potest colonus a locatione repelli. Et nota quod [illegible] magno incommodo affinis conductor [illegible] fit remissio pensionum longo tempore [illegible] aliquam [illegible] [illegible] aliquam [illegible] aliquam [illegible] in glo. Canone. Nota quod fit mentio [illegible] de alio [illegible] quod non [illegible] 2o [illegible] [illegible] assertionem etc.

Potuit emphiteota

[illegible] doctores non sumat [illegible] [illegible] sumat hac modo. Emphiteota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meliorationes [illegible] eme et [illegible] [illegible] quod non [illegible] [illegible] [illegible] elapsis potest emphiteota [illegible] [illegible] alienare i. quod si alienat alteri vel [illegible] infra biennium non solvit [illegible] ab emphiteosi nisi celeriter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Nota [illegible] [illegible] emphiteotam [illegible] et locationem contractus emphiteosis [illegible] fieri in rebus immobilibus [illegible] [illegible] [illegible] singulis annis solvit censum emphiteota [illegible]. Constituto [illegible] locatio fit in rebus [illegible] immobilibus quod mobilibus et se moventibus. Nota quod emphiteota potest suas meliorationes vendere que [illegible] vocantur emphiteosis [illegible] et emphiteosis [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Item nota quod dominus si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duorum mensium ad respondendum et si infra illud declaret se nolle emere vel si nil dixit tunc licet emphiteote libere alienare. 2o nota quod [illegible] [illegible] [illegible] ad declarandum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempus fiat declaratio [illegible] quod tempus [illegible] ut in c. libera de appella. in vi. Item nota quod [illegible] tempus [illegible] [illegible] tacite nolle [illegible] ad quod requisitus [illegible] et [illegible] si [illegible] tempus aliqui [illegible] velit esse [illegible] si permittat labi tempus [illegible] prerepudiente. Item nota quod [illegible] [illegible] facultas alienandi [illegible] [illegible] non [illegible]. Nota pena emphiteote alienantis emphiteosis vel [illegible] per biennium in solutione canonis [illegible] pena emphiteosis. Nota quod [illegible] ubi [illegible] dies et pena legis [illegible] [illegible] [illegible] tempus [illegible] purgata mora [illegible]. Nota quod [illegible] ubi [illegible] [illegible] in penam [illegible] [illegible] vel negligentia ubi non admittitur purgatio more. Ultimo nota quod dies apposita interpellat pro homine ita quod [illegible] [illegible] constituit debitorem in mora. Item nota si emphiteota

promisit sub pena solvere certo manente
pecunia ... dominus possit repellere et penam
petere. Item modicum tempus dici potest decennium. Item
si sint duo heredes et unus non solvit
pensionem an propter hoc sit preiudicium alteri
vel non. Nota si fundus perit clade vel
casu in toto vel in parte an debeat fieri
remissio et computatio pro parte.

De rerum permutatione

Si prelatus voluit mutare
Ecclesia potest permutare cum principe pro
re equalis bonitatis vel melioris et si
fiant aliter permutationes successores
possunt revocare. h. d. Nota quod prelatus potest
rem immobilem suam ad aliam rem immobilem
ecclesie permutare dummodo sit melior vel
equalis h. d. Nota permutatio rei immobilis
ecclesie potest fieri si sit utilitatis ecclesie. Nota
quod successor potest revocare quod inconsulte factum
est per predecessorem et tamen predecessor posset

Ut commutationes permutatio rei
ecclesie facta ab uno rectore ab alio si sit
est dampnosa potest revocari

Mancipia Mancipia ecclesiarum non
nisi ex causa ad libertatem commutari possunt
h. d. Nota quod commutatio mancipiorum ecclesie
non est licita nisi ut mancipium ecclesie
libertatem consequatur. Nota quod res semel deo
dedicata non debet iterum ad prophanos usus converti
et dicuntur Mancipia a manu et capio
quasi manu capio quia illi qui capi
ebantur in bello tradebantur ad serviendum
ecclesiis et manumissio dicitur manu dimitti
libertati et

Iniustum videtur Servi ecclesiarum cum
rebus humanis
permutari non possunt nec alienari nisi cum
sunt in fuga vel sic firmari potest mancipia
pia que fideles deo et sanctis eius pro
... dantur in servitute seculari redigi non
debent h. d. Nota quod plerumque sunt deo et
ecclesie ... secularia ministeria. Nota quod non debet
erogari elemosina cum alterius petitur fiat

Quesitum est prebende facto pacto solo
permutari non possunt. Potest tamen episcopus
... de loco ad locum mutare personas
vel commutatio prebendarum pacto precedente
fieri non debet ... de loco ad locum per
... transferre potest h. d. Nota quod appellatione
dignitatum non continetur prebende. Item nota quod
solo pacto prelatorum non potest fieri commutatio.

prebendarum ... commutatio debet fieri ... a
... partium sed debet fieri ... a
liberalitate superioris. Item quod in spiritualibus
et spiritualibus ... nulla pactio vel
... debet. Ecclesia ...

Ad questiones spectat possunt ad
invicem commutari possessiones ...
... commutari possunt ...
... intervenientibus equaliter
h. d. Nota quod spiritualia cum spiritualibus ...
commutari possunt et ... interveniente ...
prohibitum est. Item nota quod temporalia cum temporalibus
possunt commutari et ... intervenire ...
Nota quod ubi ... sunt permutatis
spiritualium et temporalium debent spiritualia a temporalibus
separari et non ... intellectu
quod ubi est prohibitum non debet fieri admixtio
alterius rei ut prohibitum licitum efficiatur et
non debet fieri separatio contractus permutationis rei
spiritualis cum temporali.

Cum olim beneficia ... illa ... permutare
h. d. Nota ... permutationem ... ducte
beneficia. Item nota quod sine nova ... quam
... in iudicio ad aliud sive ... constat
de delicto ... potest et talis ...
debet ... Item in civili et in criminali ...
que sunt ... iudicis in ... scilicet
... in cognoscendo nulla possunt ...
... beneficia permutare

Cum universorum Clerici ... sua
beneficia permutare non possunt et si permutant ipsi
sunt privandi nisi ex indulgentia tolleratur
et decepti restitui debent ... beneficia h. d.
Nota quod contractus de permutatione ... si in eo ...
... superioris auctoritas non est ... commutatio ...
introducta cum superioris auctoritate permutare. Nota
quod in isto delicto ... venientium ad actum ...
... indulgendum est delicto non ... firmato
... aliud ... deceptis et non decipientibus
... subveniendum et simplicitati venia tribuenda
est ... stultis non est subveniendum ...
tibus. Nota quod renunciatio beneficiorum ... permuta
... restitui debet beneficium si renunciatio non sor-
tiatur effectum.

Exhibita nobis Si fiat ... et laud
... temporale pro
spirituali ... h. d. Nota quod ...
... de ... Item
potest ... in delegatum. Item nota quod debitum ...
quod ... temporale pro spirituali ... non
possunt ... quod ... non possunt ...
... Nota quod ... dampnatur ... et ... probant
que sequuntur ... dampnatur ...
... laudo ... vel ...

Sequitur titulus de feudis

feud' z res aliem vasalla qessa ppt' ...

Ilsinuatione juris Si ecclesia a va
sallo suo recipit rem suam in pignus
non computat fructus in sortem si autem remittit
sibi servitium h. d. vel Si ecclesia a suo va
sallo recipit feudum in pignus abstinendo
ab eius servitio non tenetur computare fructus in
sorte h. d. Not. q. res feudalis potest pigno
rari dno feudi et c. Not. q. dns directum
dominium pt acquirere in re illa sub pignore
sua hypothecaria et latius ff. de comp
rei iudicat. Not. unde tamen a quo recipi
tur res in pignus non computat fructus in
sortem dum tamen remittat vasallo servi
tium Not. q. epus qui Barto non alienare
bona ecclesie sine licentia ppt' pt. consorti
tali illud feudum dare non obstante predicto
iuramento quia aliud est alienare de
novo et aliud est antiquum concedere

Ex parte tua Renunciavit non
in feudare de novo pt antiquum feud'
in ad eum rediit in feudare et si parens
deliquit pt in feudare in filium et tal
laico pt heredi cum alius potens tenet
a quo non pt recuperari h. d. Not. q. non
dicitur fieri de novo cum in re antiqua aliquid
fit presertim et ideo consilium regis semper
non impetrare de novo q. talis potest im
petrare in formatione antiquorum impe
ratorum Not. q. si vasallus alienet feud'
dno inconsulto illud perdit et ira
missionem Et hic nota q. tamen pt preiudi
tium filius et factum patris vide ad esse
filio q. z vel in feudo novo si non
feudo ambito et antiquo Not. tex. i libe
Rad hic vide ... q. Iterum q. cum feud'
z servitio illud possit in feudum libe
rum mut dns ... non attenta ad infeu
dendum heredibus defuncti licet Bar. dicit
...n in l. i. sine in. Et permittit
ff. de acquir. rerum et estimati Item non q.
licet non sit bona alienatio in predecessoribus
hoc tamen fallit cum prelatus alienat rem
ecclesie ... quam possidet est potens ad
eo q. sentencia vel debitum alias non possit
consequi Not. q. feudum alienari non
pt. si in dote usque ad vitam feudatarii
dari pt. Item nota q. si vasallus alienat
totum feudum suum vel maiorem partem
perdit feudum et dns accipit pt
illud revocare Si vero minorem partem
eius dat in libello vel obligat in pig
nore dummodo remaneat in servito dni
ppt' hoc non perdit feud' glo alienare

Item non q. dns ppt' delictum patris non dz privare
feudum et aliquis sit Not. q. feud' aliquis dicitur
sit nobile et pertinet ad illos nobiles
in armis serviunt dominis suis et in isto
nemo succedit nec monachus nec clericus nec
mulier quia tales non possunt in armis servire
Aliud dicitur cum datur aliqua res ad vitam ali
cui et hic quod tamen non pt donare nec ali
enare Tertio dicitur feud' cum aliqua res sen
tentia conceditur ad vitam ad vitam vel ad tempus
et ista pt donare et vendere de hac materia
et ... dz ad in c. Romana de appell. li. vi.°

Nullus presbiter Pignus est res
sua pro debitis
tradita Ista decretalis non firmat
pt brevitatem vel summa. Nullus presbiter
aliquid ecclesiasticum dz obligare nisi in necessitate
hoc d. Not. multos casus in quibus impe
ditur pignoris constitutio nisi necessitate immineat
Not. q. necessitas non hz legem Not. q. que
sunt in sacro usu ad mensam laicorum reve
niri non debent liber homo non pt pro de
bito detineri h. d. Not.

Lator presencium liber homo pt obligari
tamen q. in certis casibus
et de timore glo Item q. cum bonis cedit
liber vadet quod nota qui vero non cedit
bonis in carcerem detrudi dz Not. q. pater
necessitate pro filio pt in carcerari et tunc
tradi ... vendi in maxima necessitate

Ex parte latoris Si rector ecclesie p
facto suo rem ecclesie pignoravit eius
heredes coguntur redimere et ecclesie restituere
h. d. Not. q. res ecclesie pt obligari
et in eis pignus constitui quandoque rectorem
non sit dns Item non q. Rector ecclesie alienans
rem ecclesie pro sua necessitate tenetur illa redimere
Not. q. intercessio ... nisi ... natalis ... vicius qui vir
tute dz hic ab ecclesia et in c. de prebendis
Not. q. in patrimonialibus ... rebus clerici
et rectoris ecclesiarum habet heredes et successores
ut applicant ecclesie fallit in commerchiis
et in dictis Ingressi de sacrosanctis ecclesiis
Item non q. si presbiter rem ecclesie non necessitate
obligavit in electione ecclesie est utrumque re
bit re recuperare ... vel heredem pro
... et tamen reddat de fructibus de
functi pervenit heredes glo Si

Illo vos credimus Si usuram rem
... co pacto q. per certum tempus cum
restituat debitori recipiendo aliquid ultra
sortem et fructibus computatis in eo contractu
pignoratorum ... h. d. Not. licet sufficiens
acceptum sit venditum contractus tamen reputatur

esse pignoraticium quia ibi est pactum contractum
resolvens et emptor fructus perceptos tenetur
computare in sortem et usurarius presumitur si ali-
quid ultra sortem perceperit h. d. Nota quod in-
definita restringitur ad personas habiles sive
sive ad subiectam materiam et hoc probat
ibi ad personas proximas. Nota quod appellatione filii veni-
te [illegible] dicuntur heredes et nepotes i. domi-
sunt eius [illegible] rege patria et in
[illegible] in sinus de liberis et postumis et posti-
mus dicitur ille qui natus est post mortem patris
Nota quod in dubio statur [illegible] in contractu in sinistro
[illegible] de pignoribus et de gloria. Nota quod alia est
conditio resolutiva contractus et tunc dicitur contractus
pure initus et alia est que contractum reddit
conditionalem de quo in l. ij de diei adiectione
Nota quod si in contractu emptionis vel venditionis
apponatur conditio resolutiva contractus cum pacto
medio tempore quod fructus percepti computentur
in sortem ex hoc contractus presumitur simulatus
et pignoraticius. Nota quod quandocumque presumitur contr-
actus esse pignoraticius si ibi est pactum
de lucrando aliquid ultra sortem talis
contractus censetur usurarius et contractus
pignoraticius reputatur quid ultra sortem
Nota quod ex presumptione vehementi profertur
sententia in criminibus. Item quod semel malus
semper presumitur malus in eodem specie
mali. Item nota quod non scriptum est sed quod
gestum est inspiciendum est secundum [illegible] iudi-
cari. Item si contractus celebretur ut liceat
actori contractu desistere si emptori displi-
ceat tunc usque ad lx dies potest actor
a contractu desistere et non ultra nisi dictum
sit quod quandocumque velit possit recedere glo.
[illegible] in dubio standum est scripture
Item nota quod si quis vendat rem eo pac-
to quod quandocumque pretium restituat rem repe-
tat recipiat emptor licet fructus perceptos
quousque pecuniam recipiat tunc fructus
non computantur in sortem glo. fructus. Item
nota quod ubi pena apponitur in contractu [illegible]
[illegible] usurarum presumitur
contractus usurarius. Item presumitur contra aliquem
quod [illegible] fraude commiserit

Ex litteris tue frat[ernitatis]

Agit mulier
pro dote [illegible] bona ma-
riti pro dote h. d. [illegible] Vel sic
Mulier ex tacita ypotheca quam habet in bo-
nis mariti pro dote agit contra quemcumque
possidentem ex auctoritate iudicis quamvis res
fuissent bona alienata h. d. Nota quod uxor
vel fratres delinquentes non sunt [illegible]
pro delicto viri vel fratris ff. c. Item uxor pro ma-
rito. Nota quod ex [illegible] ministerio iudicis [illegible]
solum [illegible] et tenere res non [illegible]
potest se tueri adversus habentem [illegible]
iura in dictis rebus sed hoc est verum quia ita
alienata non fuisset facta a iudice tunc in
dampnum et iniuriam mulieris quia tunc
mulier in ipsis bonis non haberet actionem de
dote ff. de [illegible] si de legatis
in [illegible] Item nota quod [illegible] solum parit
nulla in [illegible] Item nota quod [illegible] libellus
alienationis peto in dote restitui vel
res ypothecatas michi pro dote assignari
Item nota quod quamvis ex [illegible] constat de vera
actione non viciatur libellus licet concludatur
ad officium iudicis. Nota quod mulier in bonis
mariti pro dote habet tacitam ypothecam et ista
prosequitur rem apud quemcumque possessorem
Item nota quod uxor quandoque prefertur omnibus cre-
ditoribus qui habent actiones personales
vel qui habent tacitas ypothecas quo ad
dotem non quo ad donationem propter
nuptias sed non prefertur creditoribus habentibus
expressas ypothecas glo. similiter. Item
Nota quod fiscus similem habet privilegium quod
habet mulier quia non prefertur creditoribus
habentibus expressas ypothecas. Item nota quod
fructus intelliguntur qui supersunt deductis
expensis C. de fructibus. Nota quod propter delic-
tum viri uxor non debet teneri nec propter de-
lictum patris nisi in certo casu glo. male-
ficium. Item omnia bona prelati sunt obli-
gata ecclesie si male administravit. Item
res episcopi eodem privilegio gaudent quo res
ecclesie. Item res tutoris pupillo sunt ta-
cite obligate. Uxor non catholica non
habet aliquod privilegium. Item res transit cum
suo onere.

Cum contra

Ubi creditor dat fructus
ex re pignorata percipit
vel [illegible] quod adequetur sorti
[illegible] restitui debitori h. d. Nota quod
[illegible] fructus percepti per creditorem [illegible]
[illegible] in sortem computari
Item nota quod creditor non facit fructus
pignoris suos sed debet illos restituere
vel illos saltem in sortem computare. Item
nota quod resoluto iure dantis resolvitur
ius accipientis [illegible] resoluto iure primi

pignore resolut[ur] Jnb zij creditoris Jtem
no[ta] s[ecundu]m Jo an[dreae] q[uod] duo quando sunt suffraganea
de p[ri]ncipio et concludit quarto vel ter[tio]
de p[re]ci sed de foro cor[r]e c[um] [e]xcepte sed [e]xtra
vide[tur] In nota in [e]xtra de op[er]ib[us] novi nunciat[ionis]
Jtem no[ta] q[uod] no[n] solu[m] fructus qui p[er]cepti sunt
sed qui p[er]cipi potuerunt deduc[un]t[ur] in sorte con-
tra glo[ssa] p[rim]a et aliq[ui] fructus no[n] computa[ntur]
in sorte glo[ssa] computa[ntur] Jtem no[ta] q[uod] non p[otes]t
p[ro]b[ari] sumptus pign[oris] creditor in s[e]c[un]d[u]m transf[e]rre
q[uod] in se habeat glo[ssa] contemnasse
Jtem si creditor deterioravit pignus te[neatur]
pignoraticia actione glo[ssa] si

Significante Si is qui sub pacto legis
commissarie rem suam pigneravit et se[pare]t
no[n] gravenic iusto impedi[men]to impeditus
infra tempus p[re]fixum no[n] potuit rem redi[mere]
illo p[er] tempus illud veniente restitue[n]d[a]
dim[ittit] p[ote]st h[ic] d[icitur] No[ta] q[uod] pactu[m] legis commis-
sarie est in pignoribus reprobatu[m] cum at-
ti[n]get Jura[to] ista decretalis p[ote]st ple[n]i[us]
utraq[ue] p[ar]te No[ta] q[uod] impotencia excusat
quem si no[n] solvit in sua t[ame]n a pena
conditionali et app[ro]p[ri]o de quo in l[ege]
Si t[er]renda ff ad legem rodiam de iactu
No[ta] q[uod] clara inicij de qua quibus p[ro]ut de
[con]sensus fuerit excusat diligente et si inic[i]-
tius fidem frangat Jtem propter fructum
in solucione sortis attende q[uod] in t[ex]tu ad
r[ationem] pr[e]cedens spectat No[ta] q[uod] pactu[m] legis com-
missarie fit hoc modo vendo tibi fu[n]-
du[m] Titianu[m] certo p[re]cio puta x pacto
tali adiecto q[uod] si usq[ue] ad mensem no[n]
solvis q[uo]d fundus sit i[n]emptus et q[uod] hic
p[re]ciu[m] venditur est p[ote]st sub condicione resol-
vi glo[ssa] commissarie Jtem no[ta] q[uod] malicia unic[uique]
tij vel p[ro]p[ri]e no[n] nocet suo et alij sit

Cum constet usufructu[m] glo[ssa] etiam
in mobiliu[m] ex[emplu]m matri cau[tionem] dan[dam]
tamq[ue] rerum i[m]mobilium de utendo fruendo arbitrio boni viri
de utendo fruendo arbitrio boni viri
Jn rebus v[er]o mobilibus que usu consumu[n]t[ur]
cavet de restituendo estimacionem vel
in ide[m] h[ic] d[icitur] No[ta] q[uod] in rebus mobilibus
et i[m]mobilibus apud unu[m] p[otes]t esse p[ro]prietas
et ap[u]d aliu[m] usufructus No[ta] q[uod] usufructus
est ius fruendi utendi alienis rebus
salva rerum s[ubstanti]a et est Jus incorporale
quo sublato et ipsu[m] tolli nec[ess]e est q[uod]
usufructus apparet separacionem recipit et
solu[m] d[icitur] t[er]ra cui res i[m]mobiles adherent

No[ta] q[uod] actio pignoraticia est actio p[er]sonalis
No[ta] q[uod] usufructuarius i[m]mobilium d[ebet] p[rest]a[re] cau-
tionem cum fideiussore vel pignoribus de utendo
fruendo arbitrio boni viri salva rerum s[ubstanti]a
etc. No[ta] q[uod] ydonea cautio no[n] consistit in nuda
p[ro]missione No[ta] forma cautionis q[uia] res
sunt mobiles et int[ellige] istam decretale[m]
q[ui]a iste infirmus erat subiecto ipso Jtem nome[n]
cautionis nuda p[ro]missio contine[tur] Secus si
addit[ur] ydonea q[uod] d[ebet] intelligi cum pignoribus
vel fideiussoribus glo[ssa] ydonea Jtem Emphiteota
et feudatarius habet utile dominiu[m] no[n] usu-
fructuarius Clerici p[ossu]nt dicta usuraria quia
no[n] p[ossu]nt vende[re] vel donare vel testari glo[ssa]
fruatur usufructuarius te[ne]tur reficere edes glo[ssa]
salva Jtem no[ta] si usufructuarius no[n] p[otes]t satisdatio[nem]
cum sufficiat Juratoria ut habeat usufru-
ctu[m] aliq[ui] no[n] glo[ssa] compellat

De fideiussoribus
Clericis fideiussionibus
[F]ideiussor est qui obligationi aliena[e]
ips[e] suscepit fidem debitoris in loco [e]ius
ne te obligato Clerici no[n] debent frequenter fide-
iube[re] h[ic] d[icitur] No[ta] de doctrina Jn que c[on]tra p[ro]
valde l[ex] gallus et ille cui instituit ff de pos[tumis]
tinuis Jtem clericus fideiube[n]s no[n] d[ebet] si fideiubs[erit]
tenet fideiussio
Compellat[ur] debitor

Pervenit ad nos / Juramento fideiussore[m] eum
p[ro] assignacione p[ro]mittendo
sum indempnum ex[emplu]m p[ro] debitore comite ac
sunt habituros h[ic] d[icitur] No[ta] q[uod] debitor co[m]pelli potest
ut in solvendo p[ote]st compelli fideiussor Jtem
innuatur in solvendo reportare i[n]terim de quo
no[n] q[uod] no[n] d[ebet] quibus reportare i[n]terim de quo
commonicus d[ebet] h[ic] No[ta] q[uod] gravius Judex[?] nec
dat ut sibi transmittat copia[m] Justiciam sub
sigillo c[on]fectoris q[uod] illi Justicia continebat ex
sigillo c[on]fectoris Jnde fides adhiberi No[ta] q[uod] in c[on]trac[tu]
c[on]plato d[ebet] fides adhiberi No[ta] q[uod] in c[on]ferendo[?]
Judicis p[ro]b[ati]s sunt p[ro]p[ri]e Jtem no[ta] q[uod] fideiussor
d[ebet] servari indempnis et i[de]o no[n] solu[m] repe-
tit sortem quam solvit sed et dampna repetit
que p[ro]pter hoc sustinuit / et i[de]o credo si opor-
tuit eum p[e]cunias recipe[re] sub usuris q[uod] alit[er]
no[n] potuit satisfacere q[uod] istas potest a debitore
repete[re] No[ta] q[uod] ex[emplu]m fructus usurarios p[otes]t
accipi p[ro] debito clerici No[ta] ex[emplu]m s[ecundu]m i[n] p[ro]cedendo Si
nisi incidenter constat de crimine p[otes]t Judex
illud punire ad hoc l[ex] nullus & de teste
Jtem no[ta] q[uod] creditor p[rim]o d[ebet] principale[m] con-
venire q[uam] fideiussorem nisi renunciaverit fi-
deiussor beneficio de fideiussoribus l[ex] fide-
iussor Jtem no[ta] d[ebet] quibus p[ri]mi i[n] c[on]sequi
p[er] penam mittitur Jtem no[ta] q[uod] scriptura autentica
est illa que continet sigillum Ep[iscop]i glo[ssa] Si-
gillo confessus in p[ri]ma p[re]dicacio sine
c[on]victo d[ebet] h[ic] et stat q[uod] se et eius[?] p[er] se

glo(sa) de confessione. Item fideiussor si admittit
exceptionem quam opponere poterat non tenebatur
repetere non potest glo(sa) finalis. Item non contra ve-
nientes contra iuramentum propter periurium sunt et infa-
mes et puniri debent ut extra de iureiurando contra fidem
promissam et iuramentum. Item nec simplex
loquela et iuramento non fuerit debent debitum
Item cotidiane distribuciones clericorum lib(eri)
non possunt obligari pro ipsis iam iudicatis
non possunt glo(sa) de redditibus. Item non comprehendi-
tur canonicus intelligi ad fideiussoribus
vel pignoribus non nuda promissione

Constitutus per districtionem ecclesiasticam
compellit clericus debitor a fideiussione se
dimissionem absolvere qui creditoribus mo-
lestatur h. d. vel clericus debitor compel-
litur liberare fideiussorem ab obligacione
et augmentum possito. Iuramento de celebrando
et data remissione ad partes pro primis
et testibus recipiendis h. d. Nota quod fide-
iussor molestatus pro debito est ante solu-
tionem debiti potest agere ut ab obligacione
eximatur. Nota quod si principalis non reperit in
loco contractus sed reperitur fideiussor potest
fideiussor ibidem conveniri. Nota quod non valet
fideiussor de pecunia remittitur, collegium Iuramento
conventione de pecunia potest dispendia viarum.
Nota quod conveniens potest distinguere
desistere actor testes vel iura producere
in iudicio tunc iudex debet dare remissoriam
ad partes ubi sunt testes vel iura. Item
non practicata remissione quam debet iudex
non procurare quod vadit ad locum ubi sunt
monere partem quod ... ad recipiendum ... compellitur se
iura ac recipere satisdacionem compellitur se
confecit. Item practica recipiendi testes
vigore remissorie. Nota debet recipere testes
et iura nomine committentis et tamen alias
et iura non formet remissionem
formata articulos. Item non formet remissionem
quod debet eam remittere sigillatam ac in ea
referre quando sit testibus vel instrumentis
adhibenda fides de quo per primo et cetera
contra de proba. Item quod partes debent esse presentes
iuramentis testium quo casu testes debent
iuramentum deponere. Item contrario quod est contra legi
vel canonum non debet observari in ea similiter
examinato testium potest committi secundum ius
iudiciali glo(sa) transmittendo fideiussor
potest agere contra principalem debitorem ut eum
liberet si diu stetit in obligacione

Quod quibusdam Si sine consensu
prelati et maioris partis capituli religiosi
fideiubeat vel mutuum accipiat ecclesia
non obligatur et ipse punitur h. d. Nota
quod religiosus non potest fideiubere sine
consensu prelati et conventus. Nota quod reli-
giosus non obligat ecclesiam recipiendo
pecuniam mutuo ultra summam a capitulo
denariam prescriptam nisi probetur versum in
utilitatem ecclesie glo(sa) a contrario usque ad
taxatam summam obligatur ecclesia etiam non
probata alias versione. Item quod recipiendo
ultra summam taxatam obligat ecclesiam
reali versione probata. Nota quod si aliquis agit contra
pena punitur. Item clericus vel monachus
non debet pro aliis fideiubere nisi ex causa
pietatis et hoc de licencia prelati vel maioris
partis nisi essent persona ecclesia creditor
tenetur plene in utilitatem ecclesie pecuniam
conversam et aliquid non glo(sa) in utilitatem
ubi pena non est determinata relinquitur
arbitrio iudicis.

Eum pro eo fideiussor potest agere
contra principalem ut eximat
eum ab obligacione in casibus hic expressis
h. d. primo si diu stetit in obligacione. Se-
cundo si reus cepit vergere ad inopiam. Si fide-
iussor condempnatus est et in aliis in
glo(sa) primo notabile dicit notabiliter ad arbitrium iudicis
Si maritus dissipat bona vergens potest re-
petere dotem constante matrimonio glo(sa) fi(nalis).

De solutionibus

Adhec iam plurimum solutio est rei que debe-
tur. Si filius patris heres tenetur solvere
patris debita ita successor prelati tenetur solvere
debita predecessoris si in utilitatem ecclesie sunt
contracta h. d. Nota quod contrarius sicut est filius
et heredes et eo quocumque modo filius non
tenetur solvere debita patris nisi quando est
heres Item successor. Ita prelatus non
tenetur solvere debita predecessoris nisi quando est ...
successor et tamen dicitur in casibus successor quando
debita sunt pro utilitate ecclesie contracta. Item
non quod heres ex delicto defuncti si ad eum
aliquid pervenit vel lis cum defuncto
sit contestata tunc alias non glo(sa) debita. Nota
quod successor ad ea tenetur ad que tenebatur
predecessor glo(sa) fi(nalis). Ecclesia contractu vel facto
prelati non tenetur nisi sint completa.

Si quidam prelatus qui obligavit
ecclesiam pallium debuit est suspensus
ab administracione spirituali et temporali
et nichilominus ecclesia non tenetur h. d. Nota quod
ecclesia non est obliganda pro pallio debito
et quod littere vel sigilla ecclesie non sunt tradenda
creditoribus quibus posset ecclesia obligari. Item punitur

atemptata et effectus et si non sequatur effectus. No. quod propter affectionem est suspensus ipso iure ab administratione spiritualium et temporalium que suspensio in dubitatur per hec verba sed tamen vel iudex dicat. Nonnus te suspensum. No. quod obligatio probatur aliquando litteris aliquando traditione sigilli. Item nota quod licet quis de iure non posset alienare tamen de facto posset. Item non si aliquis dilapidat bona ecclesie et valet tamen indempnitati ecclesie providere debet removeri ab administratione et aliquando glo. fi. Item quod quis dicitur ipso iure suspensus et quoque non satisfacit non mutat malivolum animum.

Odoardus clericus Debitor qui non est solvendo excommunicatus absolvitur cum cautione de solvendo si pervenerit ad fortunam pinguiorem h. d. No. quod beneficium istius decretalis non datur nisi confitenti debitum. Item nota quod maius est certo quam excludit. Item nota quod inopia debitoris. No. quod ista exceptio eius inopia debitoris non solvendo perit in obligatione non solvendo differt. Item non quod summa sententiam excommunicationis ...ta ... probata propter contumaciam non solvit debitum debet relaxari confitenti debitum et facto de impotentia solvendi. No. quod non valens solvere absolvitur prestita cautione de solvendo si pervenerit ad fortunam pinguiorem alias si non potest sufficienter cavere tamen glo. ydonea et tamen inter deducte sunt expense. Item possit vivere competenter de residuo etc. et tamen inter eum sit persona ydonea et non suspecta tunc sit cautela ... impetitur et confitetur debitum. Item quod officialis ille dicitur cui episcopus vices suas committit. Item nota quod qui vult cedere bonis non debet audiri nisi recognoscat debitum vel illud in iure confiteatur. Item qui vel vel ... vel ... potest in glo. et i q. vij. De debitum. Item nota quod si constat iudici quod reus nil habet non debet ipsum excommunicare alias ipse iudex tenetur petiti ad interesse at ille debet absolvi. Item nota quod cedentes bonis non sunt liberati a debito quia si venerit ad pinguiorem fortunam tenetur solvere deducto ne egeat alias non prodest talis cessio nisi ut in carcere non detrudatur.

Ex qui accipiunt Qui dicit se debitum solvisse probare tenetur ut si adversarius negat solutionem que probetur tunc ad eum transfunditur onus probandi pecuniam fuisse debitam etc. hoc probare h. d. No. quod repetens solutam pecuniam tamquam indebitam tenetur hoc probare. No. quod contra negantem solutionem onus incumbit propter negationem ut probata solutione transfunditur in eum onus probandi pecuniam fuisse debitam. No. quod omnis inviato presumit esse destituta et ideo debet quis probare in debitum fuisse qui repetit. Item nota quod indebitum iure civili et naturali quacumque ignorantia facti et iuris repeti potest nisi fuerit solutum tamen de iure civili est ideo que iure naturali sunt tolli non potest. Item nota quod ... dicitur obligatus qui spe future inviationis ... obligavit ... aliquando incumbit onus probandi glo. fi.

De donationibus

Pendentes et c. Donatio est alicuius rei gratuita collatio vel dicitur donatio est liberalitas que iure cogente concedit et dicitur quod doni datio vel quasi de munere. Istud autem quod non firmatur propter obligationem vel antidota i. ad remunerandum non sit quoniam quis dicatur liberaliter donare h. d. Vel dicitur existimatio ducere contra virtute non induxit qui donans dicatur liberalis h. d. No. quod quastiaro vel credulitas non preiudicat veritati. Item quod maius videtur esse beneficium dantis quam recipientis. Item quia beatius est dare quam accipere. Item nota quod qui dat propter puritatem et et nichil perdit. Item ... facere letum ... leticia et ... perdis ... nichil ... Item nota ... glo. ... cenula ... comedere apud omnes nullus apud plures ... nemo ... aut tu redde vices aut desine velle vocari. Dedecus est semper sumere et nunquam dare.

Fraternitatem Non valet donationes facte a prelato facte in consulto capitulo nisi indicium ecclesie et eam ... obligavit h. d. No. quod episcopus et prelati sunt bonarum ecclesie procuratores non domini. Item nota quod prelatus et ... conditionem domini et ecclesie potest facere meliorem deteriorem vero minime. No. quod licet prelati assumant liberam non tamen potest donare quod est virtus de genere donationis nec levia donationes facere potest ut prelatus hoc est. No. quod successor revocat male factum predecessoris. Item prelatus potest aliquando donare si est de consuetudine alias non. Item potest non potest donare. Item potest in obmittendo ut nota ... ut in glo. non debet.

Ceterum si abbatem Prelatus cum causa rem ecclesie non dicitur donare potest ubi hoc habet consuetudo h. d.

Nota quod circa alienationem et actum donationis potest consuetudo patrie operari quod tamen verum quando non obviat dispositionibus canonicis. Nota quod prelatus potest sine consensu rem modicam ecclesie donare. Ultimo nota quod potest contractus potest renovari. Item quod littere gesta aplatum continentes. Item prelati possunt donare pro remuneracione. Item non in aliis nisi consuetudo se habeat et non magna quantitas. Vide ad lesionem ecclesie glosa textum. Ecclesia non vacanti non

Consultationibus

potest concedi in titulum nec potest dari proprietate de consensu episcopi et sine consensu prelati, hoc dicit. Nota quod beneficium non vacantis non debet in tytulo conferri. Item nota quod concessio in perpetuum potest fieri ecclesie vincte illo quod habet in titulo et ipsa non vocato tamen non potest fieri cum preiudicio ipsius. Et hic vide in c. Si una de rebus ecclesie non alienandis. Item nota quod interventione auctoritatis superioris cum ab debeat fieri cum consensu capituli. Dupliciter cum capitulum de quibus que sunt aplato separato capituli. Item nota quod prelatus proprium sine consensu episcopi cuius protinus loco religioso alicui non sine alia non enim est quibus preiudicans beneficio suo.

Per tuas litteras

Nota obstante iuramento de non infeudanda de novo prelatus potest revertere feudum si apparet ecclesiam sum deceptam fuisse vasallus deceptionem, hoc dicit. Nota quod potest donari feudum prelatus spiritualis qui hic fecit de mandato suo tempore scismatis. Nota quod per investituram non acquiritur possessio nisi fiat in re ut in dicta de quod tamen verum nisi ad acquirenda possessionem interveniat et spectat dicitur. Nota quod fraus et dolus potest intervenire in contractu huiusmodi donationis. Nota quod potest agi ad supplementum ad mensuram promissionem quando in minori mensura facta est traditio. Nota quod antiqui facti restauratio esse non debet nova concessio facta c. ij de feudis et ibi dixi. Nota quod ex ipsa aliquando concedit privilegium ab onere prestiti obsequij. Item nota quod cum quis decipitur in contractu rei agere potest ad supplementum etc. si deceptus fuit circa dimidiam rei quod verum tamen nisi fuisset tamen compositus ad mensuram rei illius quod tunc ultra terminum non audiretur si deciperetur in precio. Item quod ecclesia non debet alienare in rem preiudicium. In donationibus et benefi-

Cum dilecti

ciis largissima in aliis contractibus plena et interpretatione plenior interpretatio fit, hoc dicit. Nota donationem vel forestam silvam insulam et portum. Quia foresta locus est ubi includuntur fere et habetur ius venandi. Nota quod clausula in fine posita non refertur ad omnia superiora quando apparet de alia intentione proferentis et quando est diversa ratio a superioribus ab inclusis in ea et non comprehendit ea solum proximum de hoc in l. i. ff. de libere ho. exhibendo in l. Talis scriptura de legatis primo. Item non quod illud evidens dici constat quod comprehendit contextus iusti. Nota quod in concessione prima interpretacione contrahentis interpretatio proferentis facta in conditionibus primo in loco ff. de iudiciis et demonstra. Item nota quod in beneficiis et donationibus seu liberalitatibus fit largissima et in contractibus larga et in testamento largior interpretatio in odiosis autem stricta interpretatio ut in c. Omnia de regulis iuris li. vi.

Pastoralis

Si episcopus donat ecclesiam cum consensu capituli et patroni tunc si habet in ea temporalia illa donasse videtur. Si non habet tunc videtur donasse spiritualia potest cathedraticum, hoc dicit. Nota quod episcopus non videtur posse donare ecclesiam iuris patronatus religiosis viris sine consensu patroni laici. Item nota distinctionem istius capituli quod fit in dubio veniat in donatione facta per episcopum de ecclesia sibi subiecta quando donavit loco religioso. Nota quod quis donando rem semper videtur donare ius tamen quod habet in re. Item nota si episcopus dat ecclesiam quando tunc censetur dedisse iure patronatus nisi constituendi. Sed quandocumque quando conferat episcopus ecclesiam a se semper intelligitur sibi retinuisse iurisdictionem procurationem et visitationem et cathedraticum glosa superior.

Inter dilectos

Hospitalarij possunt in suum preiudicium se et domum alteri religioni et domini subicere, hoc dicit secundum intellectum glosa vel aliter secundum quam domus deputata ad pauperes recipiendos sed ad aliquos actus proprios potest concedi sine scitu prioris et alios ibidem assistentes alteri domui, hoc dicit. Nota quod potest de eadem re diversa possessoria intemptari quod verum nisi sint contraria ut l. naturaliter ff. de acquirenda possessione. Et sententia lata super una possessione non preiudicat in alio petitorio. Nota quod sententia lata in possessorio non preiudicat petitoria quia nil habet commune prosecutus cum possessore. Item nota quod civitas vel collegium potest committere aliquibus procuratoribus ad expediendum aliqua contractus. Nota quod laicus videtur posse videre qui professus in aliquo hospitali ubi

collegium No q sine cons prioris laici
no pt inter hospitalarios hospitale sb
vel integra congruam at et priores hij
pnt sbire sine auctoritate superioris qr ite
ad corpus pudicium no ad pudicium epi vel
alterius No no audit allegans suam t
pitudinem No q aliquis licet allegare suam
turpitudinem ut in ca matrimoniali pt
suam salute vz qn uxor dicit se nolle
redd debitum viro asserens se facere contra
ipse in linea consanguinitatis et demum
petit separari dimi qn petitur eccie ob
ligat rem ecclia in pudicium eccie
sicut tali casu pt eo pete restitui
licet turpitudinem suam Itm no q conparuit
repellit a contractibus qui sunt sub
nomine collegij licet no repellitur
i nomine pprio Itm no q subiectio ponderi
litis fecit vult ad conpudicium sentiente
no tn ad pudicium eius cum quo est liti
gium No formam hic ubi agitur de
pure subiectionis qua dz confiri admini
stratione Itm no q nobis ut alios acta
aliqs no pudicat Itm deceptus et no
decipiens iura subveniunt in tex

Apostolice sedis

Donatio quinquage
sime vel centesime quam facit epus
ad gni eccie defuncto pt littine revo
cari h-d No q epus pro constructione mo
nasterio in sua diocesi pt dare quinquagesima
possessionum sui epatus et no amplius No
q consuetudo vita regularis vel pp ipsius se
pultura pt epus concedere centesima Itm
no q parrochia pro prdiocesi No q huius
donationes sui pnt qn no sunt in dd
ni eccie defuncto Itm no q no videtur
posse dare epus centesima et quinquagesima
de bonis ecclesiarum sibi subiectarum Itm q
de uno denegatur de alio concedit Itm q
legibus migrat male fidei possessor gl
in glo nisi Itm No q quod magis ele
lectio qn elatione ex omni parte gla
professione Itm cum epus possit donare
par vel ecclesiam sine cons sui cali
glo arguit p et contra in verbo clausula
dus Itm tenet q no q epus no dr totus
sine capitulo qr capitum sunt membra et sine
membris no dr totus ut in c Ea noscitur
B de hijs q fiunt a pla f forte de prin
posset dici q posset sine calo quasi

no possit supra hij scinissent dicunt q no
possit sine calo et hanc pte tenuit dus
Florenc Itm no q pt prelatus una do
natio gravis et dampnosa ita plures
minime si fuerunt unam dampnosam
non sue summam pervenit ad dampnosam
quia frustratus lupus concedit agnum
ex q i e d ff i et in c Ketrusimissa
B de clericis

Pt enim

Quaritur casibus hic expss
renovatur donatio facta
a uisito q ius no transit ad hc de
h-d Ca facit primo pmit dicitur si ipse
si forte i epm complesiat quando
ex vtro in vbo q tn moderatur No
q rigor iuris sequitur attendit et hic p
fert equitati no scripte l. placuit C de
iudicijs No q regula donatio renovat
no pt fallit in casibus expss Itm no q
hic lucrd pondrat effectus et si no sequatur
effectus i ipse pstiposuerit et to sive actus
est punitas sive quod dampnum sive vite
pleby temptatur d pnet donatione
si no pfecit q B intelligend qn venit
ad actum pprm facti q not in l. Si fugit
C de servis fugitivis et istud forte no hz
locum in pd qui atemptasset manus i p(er)sona(m)
sitere Itm no q istud ius renovandi do
nationem pt mgrtudine no trapsit i successore

In vestigatione

De peculio clericorum

peculio clericorum

Peculium est res que a clerico possidetur Itm
peculium est propter primonium q sive filius
filius ht / Venesita p plato qui tpe
suo munerans primonia no habebant de
bonis eccie acquisita presumuntur h gt No
q bona plati presumuntur acquisita de bonis
eccie Itm no q quibus bonis succedit successor
plato et sunt eccie Itm no q bona
empta p prelato presumuntur empta de pat
rimonio eccie Itm no hic expresse q pdia
empta p prelato efficiuntur eccie 2c no q
bona empta de pecunijs eccie efficiuntur
ipsius eccie Itm no q peculium est multiplex
est enim peculium profectitium q proficiscitur a patre
ad filium cum inceptibus ocubis Itm aliud
est adventitium et sunt bona que filius
acquirit pa industria et viribus ipsius et
de illa pervenit patri usufructus Itm aliud
est castrense q qd ex militia castrorum
acquirit aliud est qui castrorum qd se ex
tendit ad advocatos qui et dicuntur togati

milites et lucrant. eor. industria. It patulo clericor. dicunt. bona que acquirit p. clericus p. industria. ppriam

Presbiteri Instrumentum empcionis dz clericus grege sub noie ecclie h. d. No q in dubio standum est instrumento pitens nisi non euertat contraria presumptione. Si instrumentum non est conceptum noie ecclie tunc si clericus non fecit inuentarium tpe asumpte administracionis presumit. in dubio emisse de bonis ecclie. S. instrumentum conceptum communi noie vxoris non fuit quoniam presumat. facta emptio de pecunia viri ut l. qui ty de donationibus inter virum et vxorem

Vt vniusquisqz Inuestitura p. presbiteros presumuntur de bonis ecclie acquisita h. d. It vniuscuiusqz presbit. res quas acquisiuit tpe constitutionis ecclie sue relinquere dz. It te nentur restituere cum attestatione res sue rei admune preuenit

Inquirendum Acquisita de bonis ecclie sunt ad nomen ecclie ascribenda h. d. No q hic quod queritur ex oblacionibus fidelium ul. quotis acquirit ecclie It no q non obstante q instrumentum no dicat sub noie ecclie ty acquirit. ipi ecclie si ex eius bonis bona aliqua sunt acquisita q admistam suriliarii defraudare ecclias bonis suis et q fructus furtiuo committitur qo pide fures diu qui sacris oblationes furabitur et asportabitur.

Si quis sane Res ecclie ad cultura reducte no efficiunt culturatis ul. redu centis q eius caus rectiue ad vitam h. d. No tenet q quamuis maritus in matrimonio carnali possit repetere impensas qs fecit in rebus dotalibus ad rei perpetuam vtilitatem sicut ad est in p[illegible] qua istas no repetit ut dimit tit ipsius heredibus S. deue remanere penas tit. It no q Si eius pserui[illegible] ecclie ecclias. It no q eius pseruiciis ecclie ecclias. It no q aliqua bona donare No q plus impensis pt aliqua bona donare. No q plus fiunt ab ecclesiis vsufructuariis comparant. q fiunt beneficio It plus hz iuris vsufructuariis q clericus Clerici equiparant vsurariis

De testamentis et vltimis voluntatibus

Quorundam relatione Testamentum est voluntatis nre de hiis que post mortem fieri volumus. q metalis possessio Eius testari pt de rebus ppriis no de rebus ecclie h. d. No q huius filios pt pmouere i. ehim de quo i. It q e rationes hoy inuo No q omnia tunc hz eius post prouisorem presumit esse ecclie et hy hinc aliud promouendo It no q acquisita p. eum et nomine ipso acquirit ecclie ut est hic vel It no q heredes dt ab et in p. vniaus dicunt in glo p It si ecclia succedit Epo no pt venire contra factum epo nisi fecit inuentarium in glo patriote It no q non quod fit S. qd fieri dz considerandum est glo t. y

Quia i predentibus Abbatissa pfessa licz no deferat habitum professor. ty testari no pt h. d. No q p. ingressum religionis quis perdit facultatem testandi It no q habitus non facit monachum S. pfessio tacita ul. expressa It q Albus no minus est monachus It no q gesset no pt induere monachi vestimentum aliis vestibus q monachalibus It no q p. asumptionem albatiatus sine speciali quod ius et primotus in albate ul in abbatissam tacite qs videt. pfiteri It no q ad epum ptinet compelle monachos ad defensionem religionis It no q bona ingressi monasterio ruo acquirit illi monasterio in quo quis est ingressus ul. pfessus tacite ul. expresse It no q voto pressione non tollitur It albatissa ipso ingressu sic et sua de eciunt deo

Nos quidem Pt ruglion hedibus epus exequi vltima voluntate pia defuncti h. d. No q si pia volun tas testatoris no pt exitum demandari sedm eius voluntate tunc fit quantum fieri q videbit epo de quo in c. qua astrigit de relig domi in c. et r. i. It no q epus est executor piarum voluntatum testatoris No q ad implendum piam defunctorum voluntates epus de statuto hedibus t[illegible]

Indicante Debet legatum valet quibus attestatio relictu h. d. ponit forma facti narracionem Ro pmd. ubi in qualibus It no q mihi no cuncta testes pt It no q legatum quamuis modico debet de ne cano et pt vite i nudum legatum ul asumptum ul a solempnitatibus de ne ciuilis regstitis et tunc hic est casus q debeat legata set in minus solempni volutate dum no assit solempnitas saltem iuris gentium et ia debet legatum si no fit institutio hedis ul si testes no fuit legem rogati ul si fuint tres due mulieres It p in ista iba qs pt obligari It si testator le gauit hic in friga qstituit exped hedes debet psequi

Filius m. No debet legatum ut tes tator rem no suam S. ecclie legat alii h. d. No q legatum rei aliene

factum est ecclesie non valet est de summa Raymundi est ut debeat consummatio quod vide quod textus in l. Titius et alii C. de legatis ubi glo vi sentire quod pro legato pio debeatur consummatio quod vide quod textus est si testator ignorauit legasset

Si heredes iussa heres non adimplens voluntatem defuncti per tempus heredes cogi cogit quod per tempus velit per tempus heredes cogi putant adimplere defuncti voluntatem scilicet priuatis rebus hereditarijs cum fructibus h. d. Nota quod tempus loci ubi res legate sunt est computandum littera. Item nota quod tempus ipsius est computandum littera. Item nota quod diuidendum est et emolumenta. Item nota quod publicatio testamenti non pertinet ad episcopum principaliter tamen pertinet ad eum quocumque fine defensio ut voluntas defuncti fructum et maiori in hijs que ad pias causas relinquuntur

Cum in officijs in bonis per ecclesiam acquisitis clerici testari non possunt h. d. Nota quod officium est caritatis per communia impedimenta illis a quo ipse suscipimus. Nota quod clericus secularis testando uel ab intestato non debent transferre bona ecclesiarum in alios est filij donationis donatori non obligatio. Item donatarius ad antidota 4 ad tempus. Item quod alligatus ad antidota et qui alii clerici intuitu sacerdos uel quilibet alius clericus intuitu ecclesie pertinet ad ecclesiam / moderatam elemosinam

Ad hec presentibus de bonis per ecclesiam acquisitis clerici facere possunt sed de eis testari non possunt sed bene testari possunt de bonis acquisitis intuitu persone uel bonis proprijs h. d. tum c. sequenti. Nota quod de bonis ecclesie clericus potest erogare moderatam elemosinam et sic hic dictum quod uxor de bonis uiri et communibus potest moderatam elemosinam facere. Item nota quod erogare elemosinam non potest nisi ex rebus mobilibus. Item nota quod talis erogatio potest fieri est constituto consuetudine. Item nota quod in morte possunt clerici legare tamen consanguineis quam extraneis intuitu seruitij recepti de mobilibus

Quia nos de bonis proprijs uel acquisitis intuitu persone clerici testari possunt sed de acquisitis intuitu ecclesie non possunt h. d. Nota quod bona que acquirit clericus intuitu persone sue de illis potest disponere possunt ut n. acquirit ecclesie in dubio et que relinquunt rectori presumitur ecclesie presumuntur datum contemplatione ecclesie non persone ut in glo l. annua ff. de annuis legatis si cui si dicatur in fori clerico non sunt presumenda sed aliquid offerendum in ecclesia ut prouiste et campaniste hic ista presumuntur ratione persone ipse data fuerit si sunt capella quod presumuntur datum ratione capelle. Nota quod legatum potest committi in arbitrio alterius tamen esse non potest sed in c. Tua nobis. Item nota quod relicta consanguineis uel ab amicis presumuntur relicta contemplatione persone non ecclesie. Item nota quod in relictis ad pias causas cessat falcidia et in hijs est Raymundi portio non debetur. Nota de bonis obuentis clericus et de suis clericis potest testari et relinquere cui uult et ab intestato succedunt sibi consanguinei in dicto c. de prebendis et dignitatibus et in c. proximo cum esses

Cum esses valet testamentum factum coram presbytero parrochiali duobus uel tribus testibus non obstante contraria consuetudine h. d. Nota quod non obstante contraria consuetudine potest in ultima dispositione eorum quod per consuetudinem. Nota quod consuetudo iuri diuino contraria non est obseruanda per quam est contra quam dicitur consuetudini. Nota illud vulgare in ore duorum uel trium testium stat omne verbum. Nota quod de iure canonico valet testamentum factum coram presbytero et duobus aut tribus testibus nisi est si non sit ad pias causas. Item nota quod succedente natura cessante quis obligatur et talis obligatio consecuentia in foro Raymundi. Item nota quod in c. te persone in testamenti heredes ut a testatore pauperibus possunt institui heredes

Relatum est valet / possumus legatum ad pias causas cum duobus uel tribus testibus attestatione relictum h. d. vel c. testibus attestatione relictum h. d. de proprijs bonis potest testari clericus coram duobus aut tribus testibus h. d. Nota quod relicta fieri ecclesie valet coram duobus testibus. Nota quod coram iudice seculari causa est tractandi per Raymundum et non secundum leges et hic secundum aliquos quia isti iudices circa de temporali inquirere ecclesie et iura attendunt ubi Raymundus ut in c. Si duobus de appellatione sed ego credo quod ubique Raymundus esset fundata quia h. loquitur in legatis pijs et iura. Item nota quod cum ultime voluntatis defunctorum ad ecclesiam iudicem pertinet in re sed de relictis pauperibus et ecclesie

Relatum est de proprijs potest testari clericus in acquisitis ex per ecclesiam succedit ecclesia potest tamen de mobilibus tempore di aliqua seruitoribus

clergie et si plures hz ecclias fit diuisio
int eas p rata h d. No q ille que q
vit clicus i tuitu ecclie ipa no acqrit
s ecclia siue sint mobilia siue imo
bilia Itl no q appllaco bono ma
fuite yem mobi et imobi Itl
no q obitu clici bona remanet pe
nes ecclia q h siue sit clicus hns
administraco siue no de quo vide in
c puti de offi ordinarij li vj No q
bona acqsita p bnficiatu in collegio
vltra vices antique pbdo no acqrit
successori s toti collegio Et hic no
q simpl ca d hic successore cpls
gtra glo in c cu sic s de elec s mites
q hz successore in corpe pbdo nad i
hijs que acqiuerunt sup corpa Itl no q
dea acqsit 7 gtemplacoe ecclie clicus no
pt testai nec ad pias causas qmus
vincs possit erogare ad pias causas
ex hijs qui puenerunt Ito q i adue
tiuijs .i. aduenientibg no gtemplacoe
ecclie clicus pt testai et hic est tex q
appllaco artificialis no gtinetur doctor
Itl no q eo qs possidz plures ecclias
fit diuisio bonorz remanencio sedm
quez extimacoz Itl no q bona epi no
debet deuolui ad collegiu maior ecclie
moriente epo s residua sunt successori
in bonis archidiacoz secus aly no in c
tuj Itl no q qui alterius fuit de alteri
vinet dz go si no fuit vl si parz fuit
plus ei restitue tenet glo s captatoria
est dispoco vltime voluntatis alicui
qmisso ad eius requisicoz 2c captatoria
.i. adulatoria Itl et s dico instituo te hec
dem si titius ascendit in capitoliu valz
talis institucio et no dicit captatoria

Cum tibi et l. Istud c no summa
pt eius breuitate tn pt sic summai
volutas captatoria no ipbatur dispu
ca co h d. Sud. Comittis volutate
sua in voluntate alterius no d i testaty
decede h d. No q nutu pue aliquid
relinqui sic nutu dephendi volutas
relinqui sic nutu de qtate ca
absentestatis nt sic nutu de ciptate ca
nonica fit testatu sic sufficit ad loca
tum alterius annuat testibg putibg et
d decede testaty et tale testatu gz im
// impatum

Officij et insta.

De relictis ecclie petit epus pt sua lig
sit sibi attestato aliquid relictu Nisi
relictu fuit animo qpensandi et no
in fraudem Et epus legatu agnouit
h d No q epo debetur qrta de relictis
i ferroibg ecclijs et eadem de mortuarijs
No q in dubio legatu factu epo no vi
relictu animo qpensandi ut hic vide
casus q opi legitur q qui relinquit
alicui qui est creditor ex dispoicoe
legali tue vi relictu aio qpensandi
ut in l. si cu dote Si pr solutu ma
trimonio et in aute pted i vij ma
et vxor s ad qria pt respoderi q loru
tur qui testator erat debitor s hic titius
erat q futurs debitor Itl tn visio no
s tuta q eo vbi est hes futurs debi
tor inducit talis qpensato .l. si qs
simi intelligendu s ptine qtra mor
tuariorz ad retore alicuius ecclie pqq
parrochiam elegit alibi sepulturam
No q licite pt epus voluntati alterius
qmitte factoz testa fui .1. quis sit i
heres distinguit tn qua aut i volutate
hedis qmitto an sit heres aut i volu
tate alterius si volu hedis licite possu
lig expsse eius volutati qmitta s si
gfero i expssam volutate alterius no valz
s c primo eo tibi

Requisisti Commit no summa pt
duplicitate eius s distinguendo declat qm
et qualit int epm et ecclias cathedrale
et aliaz diuidendu sit legatu relictu
vl alia diuidendi sit legatu relictu
vtriqz vl alti 2c primo po qsultu vtriqz
ibi et quod 3o qua lis responsio i s
qsiderand 3o anectit quadruplicem
distinccoz et po i vndz 2c distinccoi
secu casui vtriqz i 1i vo i responsio po
ad duas alias ptes distincoz nec qt co
trarium po i 1o videt tante obieccoi
vtriqz i 2i vo ibi visio po ad duas alias
ptes distincoz vtriqz ibi secus i loquit
de relictis epo et i ferroribg ecclijs
vtriqz ibi q aut ibi loquit de relictis
clico no hnti ad ministracoem Nota
q de relictis ecclie cathedrali p aliqua
epo debet qrta porcio que est varia
sedm qsuetudie regionis Itl no q ibid
relinquo est actiu qphede tam ptularia
legata q ad vniusales istitucoes ut
no 2 i de sepultur c vno No q relictu
plato si relinquit ab extraneo psumit
i tuitu ecclie et eo ecclia cathedralis

het tan(quam) porcionem q(uia) b(ona) vestra nisi testator
aliter q(ue)mpnat q(uo)d p(otes)t p(ro)hibere q(uar)tam debitam
ecclesie, s(ed) non q(uar)tam que debita est
ep(iscop)o de luctu ecclesie non p(otes)t a testatore
p(ro)hiberi et est racio quia testator
non p(otes)t facere ut iuris disposiciones non
habeant locum in testamento s(ed) p(otes)t de
clarare mentem suam vestram relinquit q(uar)tam
placacione p(ro)pter ut ecclesie et hoc modo p(otes)t p(ro)
hibere ne ecclesia detrahat q(uar)tam debitam
ep(iscop)o No(ta) et(iam) q(uod) de donatione ut [illegible] de
betur similiter q(uar)ta porcio q(uia) est vestra
q(uo)d donat(ur) ut relinquitur p(ro) anima No(ta) q(uod)
relicta appropinquis et consanguineis [illegible]
relicta contemplacione p(er)sone non ecclesie
No(ta) q(uod) fratribus non d(e)z adhiberi ita p(ro)hibi
torum Cap(itulum) de porcionibus No(ta) q(uod) legatum
factum ep(iscop)o non communicat cum inferioribus
ecclesiis Item no(ta) q(uod) non est communio ut
ep(iscop)um et ecclesias inferiores sit s(ed) cum ecclesia
kathedrali cum qua h(abe)t ep(iscop)us specialem
coniunctum No(ta) solo [illegible] ep(iscop)um posse h(abe)re
canonicam porcionem non solum de ecclesiis
s(ed) et(iam) de monasteriis et aliis p(iis) locis
in quibus non computat(ur) sibi relictum in ca
nonicam porcionem No(ta) q(uod) relictum singulare
de ecclesia [illegible] ecclesie q(uam) illi relicta
p(er)sona non s(ed) capax sicut si [illegible] p(otes)t
capax qua tunc relicta sibi videtur
relicta contemplacione p(er)sone non ecclesie
q(uod) i(n) ecclesia administracionem non h(abe)t et de tali
relicto non debetur ep(iscop)us q(uar)ta Item no(ta) q(uod)
nemo p(otes)t facere q(uod) leges i(n) suo testamento
non habeant locum constitucionem Item multum
[illegible] repertum ubi hoc s(ecundu)m eum q(uo)d relinq(ui)t
hoc ep(iscop)o et relinq(uo) hoc ecclesie decrevit
tunc est ut clerici non contendant p(ro) medio
glo(ssa) decretis ut q(ui)s non contendat p(ro) medi(o)
ff locati l. mercess

[illegible] In bonis patris matris
et avie h(abe)t descendens debitam iure nature
[illegible] non p(otes)t [illegible]
[illegible] filius rogatus restitucionem [illegible]
[illegible] trebellianica in qua trebelli
[illegible] fructus computatur [illegible]
[illegible] in tribus p(ar)tibus [illegible]
in p(ri)ma p(ar)te factum narratur p(ro) [illegible]
in s(ecund)a [illegible] auditorum et
ut s(upra) ibi nos igitur i(n) [illegible]
p(ro)missio [illegible] ut s(upra) ibi [illegible]
confirmacio Item [illegible] subdividitur in [illegible] in
p(ri)ma p(ar)te testatur [illegible] ut s(upra) ibi [illegible]
[illegible] filium [illegible] morte [illegible] ut s(upra) i(n)
post modum i(n) p(ri)ma q(ue)stio que [illegible] sit et

allegaverit [illegible] ut s(upra) ibi dictum [illegible]
i(n)ponit iudicis decisioni in s(ecund)a p(ar)te utriusque
p(ar)tis appello i(n) s(ecundu)m utriusque p(ar)tis Item 2a p(ar)s
dividitur in q(ua)tuor p(ri)ma p(ar)s corrigit [illegible]
in uno casu ut s(upra) i(n) in eo i(n) confirmat cum
cum c(er)ta modificacione ut s(upra) ibi qua vero
ibi supplet q(uod) [illegible] iudex obmiserat
ut s(upra) ibi in eodem i(n)ponit in ceteris
s(ententi)e confirmacio Item q(uod) q(ui)cq(ui)d filius sumit
denominacionem a matre No(ta) q(uod) q(ui)s legat aliq(ui)d
ultra dotem et ipsa dos videtur relicta
[illegible] l. qui ita ff de dote p(re)legata
et hic vide casus q(uo)d non sufficiat [illegible]
institue(re) filiam in dote s(ed) aliq(ui)d d(e)z re
linquere ultra dotem de quo p(er) Dy(num) et glo(ssam)
in l. in q(uarta) s(ed) vestra de inofficioso Item no(ta) q(uod)
ubi relinquitur adiectum universitati [illegible]
iure institucionem de quo p(er) Bar(tolum) in l. huius
verbis ff de heredibus instituendis Item
no(ta) q(uod) q(ui)s copulative relinquit matri et fi
lio non [illegible] ordine successivo s(ed) ut copula
tive ad relictum admittantur et ideo alteru
ta et filia petebant hic substitucionem de quo
p(er) Bar(tolum) in l. gallus § quidam recte ff de
liberis et postumis No(ta) q(uod) substitucio com
pendiosa facta p(er) verba que [illegible] pub
tatis valet iure nature fidei commissi
No(ta) q(uod) [illegible] mori sine libe(ris) qui susceperit
filios non [illegible] tempore mortis Item no(ta) forma
libelli quia p(otes)t peti alternative q(uo)d fidei
commisso ut q(uod) p(ro) substitucione sibi deberi Item
no(ta) q(uod) iure [illegible] disposicionem iure
p(otes)t uxori et matri deberi c(er)ta porcio de
fructi(bus) Item no(ta) q(uod) q(ui)s iudicium [illegible] cum
tutore [illegible] pupilli q(uod) [illegible]
s(ed) q(uod) tutore non q(uod) pupillum No(ta) q(uod) donacio
facta in fraudem legitime revocatur [illegible]
[illegible] venditio [illegible]
[illegible] venditio
[illegible] simulata No(ta) [illegible]
[illegible] ab eadem [illegible]
No(ta) q(uod) a [illegible] p(otes)t appellac(ione) Item
no(ta) q(uod) q(ui)s [illegible] plura [illegible]
iudex p(otes)t [illegible] in uno confirmare et i(n) alio
[illegible] No(ta) q(uod) i(n) legitima filii [illegible]
[illegible] fideicommisso Item no(ta) q(uod) filii
[illegible] non computatur sibi fructus in q(uar)ta
[illegible] sit et [illegible]
[illegible] No(ta) q(uod) legitima est p(ar)s [illegible] q(uod)
debetur ab intestato Item no(ta) q(uod) legitima
vide(tur) posse tolli [illegible]
[illegible] non [illegible] s(ed) dicit solum q(uod) [illegible]
p(otes)t deducere de quibus rebus debeatur legitima
Item dos et legatum computa(tur) p(ro) legitima filio

et si no suffirit agē poss adsupplend

Itẽ si pr no relinquit filio Itẽ īstitu
tōm instituend ī aliquo filiū hēdem
no vz testamentū Itẽ qm relinquit filio
Ind legati loco legatorii hētur ut re
tenet creditoribꝫ Itẽ no qd est sub
stitucio wlgaris quedā pupillaris quedā
exemplaris quedā compendiosa et talis
substitucionis dicit directe Itẽ quedā est
fideicommissoria glo Si absqꝫ wlgaris
substitucio est que ab omnibꝫ wlgaribꝫ
fit ut instituo Institue te hēdem et si
tu no eris hēs ille sit hēs illa appellat
compendiosa wlgaris Itẽ dicit filius meus
in hēs esto et si no eris hēs vel si
eris hēs et infra tpe pupillaris decesseris
ille sit hēs ista appellat pupillaris
Itẽ exemplaris Si filius meus decesserit
priusqꝫ ad sanā mentē peruenit ille sit
hēs et d̄r exemplaris que ad exemplum pu
pillaris et ista fit furioso Itẽ quandoqꝫ
filius meus decessit ille sit hēs ista d̄r
compendiosa Itẽ instituo te hēdem et
rogo ut restituas hēditatē titio d̄r
vel sub tali condicione scꝫ si decessit sine
filijs et hec substitucio pt fieri antequā
et tamen et an pubertatē et post et
d̄r talis substitucio fideicommissaria
Itẽ substitucio wlgaris expirat quando
adita est hēditas glo si absqꝫ pupillaris
statim expirat post tpus pubertatis Itẽ
tm fit fideicommissaria substitucio sine
tm fit fideicommissa
pcarid in certum condicionem pt fideicommissa
rius remittē hꝫ sit contra voluntatē de
functi Itẽ no d̄r mori sine liberis q
monasteriū ingredit Itẽ no qp res extima
ta in dotem traditur et sequit
matrimoniū de pure et defectu ꝫ si res
extimate tradut tūc vsucapit ꝑ
emptore glo vsucapio Itẽ qp pscripcio
no competit alicui nisi conquo
repit competere et contra quo potuit agē ꝑtesta
mento Itẽ no qp trebellianica est
ut cū aliqs institutꝫ est hēs et ro
gatꝫ ut alij restituat hēditatē si mo
riat sine liberis et talis institutꝫ
pt retinē quartam de tota hēditate
ꝑ trebellianicam et appellat trebelli

anica Itẽ no qp quarta que debet Itẽ
institutum tm aliqs institutꝫ est hēs
et illa hēditas est consumpta ꝑ legata
vel ꝑ fideicommissaria et tūc hēres
pt detrahē quartā Itẽ Itẽ postea
Itẽ quarta que olim debebat filio hō
die reducta est ad trientem et
sedem numerum liberorū et si sunt quatuor
filij et infra dent hēri trientem si sunt
quinqꝫ vel vltra dent hēre medietatē
illius qd deferret ab intestato Itẽ no
si pr vel in testa relinquit filio no in
testamento glo relinquens Itẽ no qp de
dicto feudi in fraudem filij ꝑ pū ipsis
ad legittimam pt reuocari et ad dominio
et no qp filij no pnt exheredari sine
causa Itẽ no qp filius legittimam Itẽ
nae capit ut debitum quoddam et filius
debet legittimam in bonis ꝑ patris et ma
tris glo integralit

Tua nobis Itẽ qui appellant executores
testamentarios seu fideicommissarios ad
exequendā pijas defunctorū voluntates et
si testator hēt ꝑ hēdē mss. h. d. Itẽ no qp
religiosi et clerici seculares esse pnt exe
cutores vltimarū voluntatum ut in c
Si religiosus de testa. li. vi. Itẽ no
qp laici et clerici pnt esse esse executores
in eodē testo Itẽ no qp executor solus
no pt legatum committē in alios vsus qm
in illo quos destinat testator Itẽ
no qp que appellant executores exequi de
functorum pijas voluntates Itẽ qp ist
facit qui si testator hēt sibi ꝑhibu
ere qua testator no pt facere qp leges
no habeat locum in testo suo b c Reg
ipsi Itẽ no qp censure non pmulgant
nisi monitione pmissa Itẽ qp vltima
voluntas talium loꝫ dꝫ forma in glo
sedā Itẽ testator no pt ꝑhibē hēdē
falcidiā Itẽ qp monito ss dꝫ pcede in
dictum Itẽ qp no adimplens volūtate
defuncti dꝫ ꝑde omne lucrum qp inde
esset habiturus Et qui illud pijā esse
pt Itẽ no qp pijā voluntas d̄r esse omnis
disposicio testatoris Itẽ no qp in relictis
ad pias causas duo testes tm sufficiunt
vel etiā tres executor vel
fideicommissarius

Johannes elias qui suscepit

offitium illud compellitur compleri h. d. fin. ff. de ju.
No. quod voluntas ultima est attendenda
Item no. quod clericus aut laicus possunt deputari
executores Item no. quod non solum compelluntur ex
ecutores quod testamentum compleri voluntates ultimas
proprias sed etiam alias ut hic pz in ulti. chor
demus in simili Item mandatum suscipere nemo
cogitur susceptum vero necesse est adimplere gl. fi.

Rainaldus

Ista decretalis dividitur in tres
partes principales in prima ponit dispositionem prepo
siti compromissum et factum arbitrorum usque ibi
parato ibi ponit dispositionem Rainaldi qui tres
legatum relictum Anselmo quod dispositionem laudi
et adiectionem pene cum institutione heredum
usque ibi demum ibi ponit heredum petitio
sive libellus alternatiue usque ibi postulatus
judicis ibi ponit duplicem sententiam absolutoriam
prime petitionis et secundam condempnatoriam
secunde petitionis usque ibi tamen sententia ibi
innovata utrumque patet usque ad vlt. dilectus
filius i. factum judicis ad quem approbantem
primam absolutoriam quo ad patruos et
medietatem approbantem quo ad filios et
approbat secundam in ea parte in qua moderationem
rationem quo ad patruos et quo ad filios
ipsam imp[r]obavit pro ius tamen summe falcidie
et hoc intendit in summa filius rogatus
de restituenda hereditate patrua debuit de
bitum jure nature et trebellianicam quibus
est prohibitus per laudum alienare illa bona
infra annum possunt legata ipsa legari et heredem
instituere et penam apponere et questus actore
ne reali non possidens est absolvendus
h. d. No. hic casum quod si ultima dispositio
cum conditionalem inducunt quod etiam si diri
dispositio habet vim non tamen compromissum est
modo sed est conditio No. quod compromissum morte
unius compromissorum arbitrorum quod est factum
ut duo sine tercio possunt laudare et
non possit et valet summa duorum tercio
mortuo de hoc in c. ij. de arbitris li. vj.
Item no. quod per laudum non potest impediri rei
ipsius alienatio quod non obstante prohibitione
licet alienare non impedit dominium
translatio sed an per pactum possit impediri
translatio rei ipsius ut in l. stipulationis et
ca. l. de rebus obliga. Item no. quod testatorum
potest addicere penam heredibus non adimple
tibus voluntatem suam dicit ut l. de his
que pene i. li. et institu. delegatum
No. quod in eodem libello potest accumulari No.

petitio debiti prius est et petitio pene in defectum
debiti non soluti et ideo No. quod prius trebellianicam
quod purificatur in ipso litis ingressum potest de
duci in libello l. si tantum de verbo obliga. 2°
No. quod tractatus futuri temporis spectat ad judicem
No. quod pene arbitri non paretur nisi pena
sit promissa glossa nem. 2° laudo non pa
retur nisi pretextu pene trebellianica
est introducta a consulibus et senatoribus Romanorum
No. quod tota et certa fuerunt medietatem glossa
de vi. Item qui non possidet rei medietatem
conveniri non potest No. quod quilibet potest procu
rare a sententia et quod quilibet potest appellare sententiam
quando facit pro se et eius petit convenire et
quando facit contra se potest suspendere per appellationem
No. quod conprocessus sententia continet plura ca. ta
potest in parte approbari et in parte improbari nota i.
l. i. c. si adversus rem judicatam No. quod filius
conventus de restituenda hereditate debuit de
bitum jure nature in qua non potest conveniri
No. quod bonorum debitum subsidium nullum
suscipit conventionem sed rescriptum rescitur ipso
jure l. cum in prioribus et de in officioso testamento
Item no. quod filius conventus debuit duas quartas
debita jure nature et trebellianicam quod sed
vero quod duas simplices veniunt detrahenda
Item quod questus actione reali non possidens debet
absolvi Item no. quod si heres est conventus pro debitis
relictis ultra tres partes hereditatis tunc sibi compe
tit beneficium falcidie No. quod ista falcidia
debetur quod voluntate testatorum quod interea tamen
quia licet testator legando totam rem videatur
prohibere tacite falcidiam tamen hoc non obstante fal
cidia deduci potest secus si expresse prohibet quia
tunc non deduciatur Item no. quod beneficium falcidie
non competit heredi nisi conficiat inventarium 2°
no. quod non conficiens inventarium perdit beneficium
falcidie et debitum trebellianice Item no. quod actione
ne reali conventus est utrum quis possideat
vel non et si quis dixerit se non possidere eum possi
deat ut hic probatur transfertur possessio in ac
torem quamvis non probat rem suam esse
Item antequam quis adeat hereditatem non potest conveniri
petitione hereditatis et hic de quo lite
contestatione judicium sit delusorium

De hijs que

De quibus rebus hic de
scriptis relictis falcidie contra ipso iure trebellianice
trebellianica debetur h. d. vel Item ponit certa legata
de quibus non debet trebellianica parari nisi talia

fiant in fraudem h. d. No casus in quibus
non debetur quarta canonica vel parrochialis No
quod est anniversarium aliud in aliquo constitutum
sive sit omni anno sive in intermediis
interpolatis annis Item quod delegatis ad divinum
cultum non debetur quarta canonica quia quarta
debetur alias non solum de relictis ecclesiis sed
de aliis piis locis ut est hic textus Item
quod porcio quam debet episcopo et ecclesie ca-
thedrali secundum varias consuetudines locorum
debet consulta canonica propter religionem obmitti
solent glo. fi. Item summa est racio que
pro religione facit Item nota ultima
voluntas requiritur in istis hic relictis

De successionibus ab intestato

Sed idem dictum est supra de testamentis
nunc post de successione Bona acquisita
a clerico intuitu persone proprie sunt domino pre-
lato Item de eis potest testari sicut liber homo
de bonis ecclesie h. d. No quod acquisita per clericum
intuitu persone possunt disponi proprie inter vi-
vos et in ultima voluntate Item no in verbo
pervenerunt quod voluntas clerici numquam solempnis
racione imperfecte voluntatis non vero etc. de
iure canonico secus si esset imperfecta racione
solempnitatis ut s. de testamentis c. cum esses
No quod ecclesia vel beneficium succedit in
bonis defuncti vel prelati etc. propriis quod sic inter
deficientibus consanguineis Et est racio quia
sicut vir et uxor ultro succedunt ut
C. unde vir et uxor l. i. Ita ecclesia que
habet locum uxoris debet succedere prelato No
quod tamen ut dicit succedere in iuris quantitate in
dominium de quo in c. Episcopus de rebus ecclesie
non alienandis Sed ego hoc non credo sed dico
quod in iuris successio est sine dominio sive
quasi dominium sive possessionibus ut in l.
hereditas ff de verborum significatione No quod res ecclesie
dicuntur propter perpetuam sanctificationem Item no quod
ubi relinquitur aliquid ecclesie intuitu persone
clerici non acquiritur ecclesie secus si intuitu ecclesie

Sancta ecclesia

Si servus cum voluntate ordinetur in presbiterum et decedat in-
testatus bona dimidiantur sicut hic in littera
h. d. videlicet una pars altari ecclesie secunda pauperibus
tercia parentibus assignetur No quod si dominus
patitur servum suum ordinari ad sacros ex
hoc ille consequitur libertatem Secundo patitur quod
retineat peculium et dominium hic reperitur
... Item no in verbo sed clericus qui
habet pro libero quantum ad dimidium debet

censeri etc. liber quantum ad prophana quia
non debet vestes suas sine consensu Et hic no
quod si racione donorum ipsa disposuit in
uno censetur etc. in prophanis disposuisse
venientibus a sequela ad hoc quia filii
sunt liberi in c. Latores ubi si ipsa liberat
que quo ad ordines est liberum quo ad
hereditates Item no dimissionem peculii et
qualiter hereditas eius sint dividi debeat
No quod illud quod aufertur ab indigno non
applicatur fisco seculari sed ecclesie et ideo si plures
relinquit filio suo spurio illud acquiritur
ecclesie Item no quod episcopus debet distribuere bona
in utilitate ecclesie Item quod nullus heres est
proximior quam qui nos deo peperit
Item si aliquid habet clericus racione persone
et decedat ab intestato succedunt ei consan-
guinei sed si non habet succedit ei ecclesia Item
no quod patronus potest retinere operas spiritua-
les in liberto quem manumittit ad clericatum

Cum dilectus

Rector ecclesie qui decedit
intestatus si nullum fecit testamentum Item dicit si
fecit non sane mentis secus si appareat ipsum
sane mentis testatum h. d. Vel Rector ecclesie
si decedit intestatus si nullum fecit testamentum
vel si fecit furiosus tali succedit ecclesia
secus si appareat ipsum mortuum vel sane
mentis testatum h. d. In prima parte pro facto
decisio In secunda motivum ipsius ad ... in
tercia legato ... in quarta commissio in quinta suffi-
ciens relacio ibi tercia quia vero ...
nos tamen No verum modo oblacionis quibus
quis se offert ecclesie regulari ad perpetuam
eorum ... vel isti non sunt ipsi monachi
sed oblati de hoc habetur c. Ut privilegia in
de privilegiis et in c. Cum et plantare extra
de privilegiis No tamen quod isti clerici oblati qui se
offerunt ad perpetuam ... non videntur
offerre sua nisi hoc exprimant et hic hic
... et sua Item no quod
probata confessione per defectum non videtur sufficere
probacio facta quia confessio est dubia et prima
est defuncta secus si super esset nisi ...
... confessio vel ... confessio
est propter aliud ...
No hic casum aptum etc. qui donavit
omnia bona sua presentia et futura ...
bonis ... testari non potest de quo in ...
...
No quod obligacio sui et suorum bonorum restituitur
ad bona presentia et futura quod est verum quando
se offert ecclesie regulari Item no quod verba

eminiatiua plata ppt aliud no inducit plena pbatom sz ammulatiua inctatm nō alia semiplena pbatōe inducit plena pbatom ad sententiam aptam No q due se miplene pbationes dum si qui puttim ulari ut constituat pbatom ydoneam adq dempnacom aptam No q in actu preptibili dupi spu suffi concludo testem co altero consensibus No q spus visus est qui ad omnes spus et ille testes concludent deponit qui dicit vidisse q tempus se obtulit ecclie No quamis oblacio requirat vba que p cipiunt audita sz no visu tn iste testes pbat oppo q spus visus est qui ad omnes spus inx q no in c cum tamen de testi No q valz dictum deponentu sup eodem facto quamis in ea papiendi no fuit contestes singulares dumo tendunt in unu vei finē quia talz testes est in sua pap tione singulare ut not bar in l. quē admo testa opari pbat tn si tendunt in eundem finē ut no in c. licet causam de testi et in c. qualiter et qn de accu No q negatiua pt pbari i.e. pbari pt q qs no est facie meus et qz qz mortuus No q q vehementi psūp tione in criminibus statur sicut cam est hic et in c. Lafferte de psūp No q publicatis atestationibus admitti articuly contrarius p indirectu no directu No q aserenti que simonem ipse incumbit onus pbandi q quociens negatiua est fundamentum intencionis tunc ille allegat illam et no reatum tenetur pbare ita tenet Inno in c. Cumplurimis de censu No q spus p ecclia i feriori sibi subiecta pt agere de hoc in c. Cum dilecti de iudic No q legatarius qui legatum auctoritate ppa capit ante aditam hereditatem no punit in alio nisi quia re scindit possessom secus si post aditam heredi tatem No q simoniacus no pt facere testamentum glo tamen contrarie No q quilz vba pcipue declaret intentio testantis sufficere videntur glo ut sua intentio optime dicens est vbo deposse q inte no agitat

Nos instituti de sepultura

Sepultura est ius funerandi in cimiterio ecclie Decedens intestatus humari dz in sepulcro maiorum ul ubi sibi elegit sepulturam Ecclia tn parrochialis hebit canonicam q derelicit ecclie aput quam elegerit sepulturam h. d. No q in dubio dz mortuus humari in libera qua inuptam sepulcrum maiorum sine patrum etc si alibi habeat domicilium No si no constat de sepulcro maiorum in dubio dz sepeliri ubi suscepit domicilium sacra nisi alibi sibi elegerit sepulturam No q si alibi sibi eligit sepulturam debet tamen solui ecclie parrochiali hoc tn dz intelligi sedm consuetudinem ut sit tercia ul quarta ul secundum ut dicit in c. Certificari No q no valz electio sepulture nisi cum omnia quartam relinquat ecclie parrochiali No q quilz adultus destricte pt sibi eligere sepulturam ubi voluit dum tamen eligat locum magis religiosum glo p. No q nemo dz transgredi terminos antiquos qs posuit patres sui

Cum qs apud monasterium eligit sepulturam ecclia parochialis omnium que relinquit p. ania medietatem vendicabit h. d. No q ecclia parrochialis vendicat sibi porcom de bonis oblatis p ingressum monasterium q quarta intelligitur dr hic sumo q ista quarta debeat epo et no ecclie ut in c. Requisisti sup de testa et aliqui volunt dare q illa debeat dividi int ecclias parrochiale et monasterium respectu sepulture et ecclie racione sacramentorum ppter quorum debetur solui quarta et epo debet quarta racione subiectionis et iu no deduct ab q exempte et est dira de resistencie quarte est ouiā si miles dz inter de rege ul principe qui solz dimagem p ciuitates ita q cum dicit de oblatis pium ptinet ad arbitrium epi qui debebit distribuere int ecclias ubi sumpsit racione sacramentorum ppter quos degebat No q pretext ecclia no dz hre terciam ul quartam derelictorum in ornamentis ecclie nisi relicta essent in futuro et etc in plurib casibus hic notatis glo dicit

maternatis vinculo

Relatum est

Fratrinitatem

Fratrinitatem sed c. ppt diversitatem opinionum no firma dr dun in tres ptes in pa ponit ius in secunda facti i vero unde in 3a i contra concludit Constitucio sommaria hunc tali pt diri sz no licz alicui sibi eligere sepulturam in loco magis religioso quam sit locus quem dimittit No q tn vz ordo qualibet quartam specialis eo spus sanctus admonet no dat de toto dei in c. querelis sz q psimpato tn est q plus psit specialis quam generalis et quando honor dei deficit illos pstig

amplius specialis fit oratio ¶ Item nota quod qui de
una religione transit ad aliam ad strictiorem
de transitu ¶ Item quod ultima voluntas defuncti
defendi non debet propter iura relicta ad pias causas
glossa comprehendit ¶ Item nota quod sunt ecclesie habentes
iura sepulture quam ille sunt in quibus est
conventus et frequentantur orationes et officia
divina ¶ Item nota quod orationes prosunt ad de-
functos et propriis corporibus ¶ Item nota quod de-
functo quamvis decernitur electa sepultura in
humandus sed ubi eligerit si laicus honestius
est et religiosus aliter humari debet in sepul-
tura patrum ¶ Item quod parentes dicunt aliquando as-
cendentes ¶ Item nota quod voluntas non est sequen-
da contra sepulturam testantis contra iura vel
consuetudinem ¶ Nota quod ecclesie possunt vendicare cadavera

De hiis quidem

¶ Si quis ingreditur religionem
in egritudine de qua moritur ecclesia paro-
chialis petit debitam portionem oblatorum hic dicitur
¶ Nota quod dedicatio per inter vivos ad bonis est instar
ultime voluntatis et hic si dedicatio defuerat
egritudine propter quam fuit facta dicta oblatio
¶ Nota quod data ab egrotante qui liberatur ab egritudine
videtur data inter vivos non causa mortis ¶ Item nota
quod inter vivos quilibet potest disponere de bonis suis
ad libitum ¶ Item nota quod non licet alicui in morte
quod in vita licet glossa ¶ Item nota si in una ecclesia au-
diat divina officia et percipiat ecclesiastica sacramenta
et in alia habeat antecessores suos
et sibi maiorum sepulturam et in alia eligat
sepulturam istam portionem debet habere illa ecclesia
in qua est sua sepultura glossa ¶ Item
potest quis in vita sua omnia bona sua consumere
quod tamen in morte non possit quia filiis et nepotibus
et aliis tantum portionem debet relinquere

Ex parte canonicorum

¶ Quam sepe
liceat parochiam
alienam que sepelire non debet restituere
tenetur cadaver et que eius ratione percepit
potest restituere cogitur hic dicitur et capitulo sequenti ¶ Nota
¶ Nota quod pendente appellatione ab actu
extraiudiciali vel sed innovando omnia atque
facta retractantur vel via attemptata ¶ Item nota
quod parochialis ecclesia sed in quasi possessione humandi
corpus parochianorum et potest ablata vendi-
care ¶ Item nota quod iudex debet procuratorem pro-
laborare ¶ Item tertia vel certa portio aut mo-
dicitas debetur secundum consuetudinem loci glossa in
¶ Item nota quod non solum illud quod percepit sed quod
percipere potuit restituere tenetur glossa ¶ Item
potest alicui corpore et funeralibus potest agere agi conditione
composito canonico glossa funeria etc.

Cum liberum

¶ Si prelati ecclesiarum corpus
quod alibi sepeliri debebat rapiunt non solum
corpus sed funeralia habita restituere compelluntur
hic dicitur ¶ Nota quod non solum ecclesia parochialis sed
ecclesia apud quam est electa sepultura licet
potest cadaver defuncti vendicare ¶ Item nota effectum
istius vendicationis quia vendicat cadaver
cum omnibus accessoriis et cum omnibus emo-
lumentis que proveniunt ex sepultura ¶ Item
in qua nemo obligatur invitus ut tamen
ibi quo quis actionis agendum sit conditionem
ex canone vel lege agi

De uxore vero

¶ Mulier nupta
potest sibi eligere potest
ubi vult sepulturam et potest impuberes filios
quorum vult humare nisi aliud habeat
patrie consuetudo hic dicitur ¶ Nota quod mulier dum vi-
vit est sub lege viri ¶ Nota quod mulier premortuo
viro solvitur a lege viri et ideo licet facultatem
disponendi illo tempore de rebus suis ¶ Item
nota quod a pari iudicandi sunt vir et uxor
¶ Item nota quod paria sunt fieri tempore licito vel
fieri tempore illicito et contra tempus licitum ¶ Item
nota quod turpe est sine lege loqui et contra
deficiente lege recurrendum sed ad consuetudinem

Cum super quadam

¶ Ecclesia parochialis contra de
iure competit a suo parochiano ecclesie apud
quam elegit sepulturam hic dicitur ¶ Nota quod certa
debetur de testamento potest de omni dispositione
sive sit heredis institutio legatum vel fideicom-
missum universale vel particulare ¶ Item nota
quod quia ecclesiam fit de iure et equo quia
per ecclesiam parochialem ab ecclesia apud quam
electa est sepultura ¶ Nota quod de iure quarta
que debetur est certa ¶ Nota quod ecclesia ca-
thedralis potest habere parochiam et ubi isto
casu ut certa debetur a suis parochianis
et in hic vi casus quod locus possit esse magis
religiosus quam ecclesia cathedralis et hic
retenta illa opinione quod non possit
eligi sepultura nisi apud locum magis
religiosum de quo supra capitulo in principio

Certificari

¶ Petitio sit petitio que
debetur ecclesie parochiali in hoc attendenda
regionis consuetudo hic dicitur ¶ Item nota quod quam-
vis illud quod debetur ecclesie parochiali
de relictis ecclesie electe sepulture
quantitas id est pars tota est de iure consuetudinario
¶ Item nota quod iura disponuntur
diversa secundum regionum varietatem vel consuetudinem
diversarum ¶ Nota quod quelibet provincia habundat
in sensu suo ¶ Nota quod in portionem ista ubi
sensu tamen quod inter dessu regulato
ratione iuris vel consuetudinis et in quo

gnitti q[uod] s[e]p[ul]tura optinuerat adsc[ri]ptu[m] su[b]
p[ro]venit[ur] d[e]z intelligi de sensu regulato recto[re]
Domi[ni] ul[timo] [con]suet[udini]b[us] Ext[ra] de [con]s[uetudine] c. i. et c. Ne mutar[e]
d[e] [con]s[uetudine] No[ta] q[uod] p[ri]vilegia sunt interp[re]tanda
s[e]c[un]d[u]m [con]suet[udin]es ymo recipiunt porig[inem] interp[re]
tac[i]o[n]e[m] a [con]suetudi[n]e q[uia] [con]suet[udo] et h[ic] ad [con]suet[udinem]
viget q[uam] s[e]p[ul]t[ur]e ul[timo] p[re]tor[e] ius No[ta] q[uod] in actib[us]
certitudo est queranda Ite[m] no[ta] q[uod] in dubiis
certitudo est q[ue]renda p[re]sum[ptio] de se[n]su in c. p[er]
ver[um] de hiis qui filij sunt l[egi]timi No[ta]
q[uod] [con]dicti[ones] s[er]uentur doctor[um] cause eccl[es]iar[um]
decidi debent p[ri]vilegiati sup[er] re

Juxta p[ri]ncipia

sumendi sepelie[n]di
p[ro]ut illos etatis l[egi]time qui aput eos
eligunt sepultura[m] Cap[itu]la [con]stituta eccl[es]ie
p[ar]rochiali porcione Et si al[iu]s sepeliat sibi
parochiali porcione Et si alias sepeliat sibi
no[n] oblatos aut p[ro]fessos ul[timo] in etate l[egi]tima
no[n] [con]stitutos restituere debet quod ex o[m]nia si
o[mn]e p[er]ceperit sepulture h[ic] d[icitur] No[ta] p[rim]o q[uod]
p[er]didit libell[us] iste p[ar]te quartam o[mn]i[um] relict
tor[um] et obvencio[n]um datorum a p[ar]rochianis eccl[es]ie
quete aput quam elegit sepultura[m] de h[oc]
supra (?) de c. p[ro]ximo Ite[m] no[ta] q[uod] p[ri]vilegium li
be[re] sepulture intell[igi]t[ur] de p[ar]rochianis p[ro]priis
ul[timo] de hiis qui apud illa[m] eccl[es]ia[m] elegerint
sepultura[m] et fit hic g[e]n[er]alis restricto adha
bilis Ite[m] no[ta] q[uod] p[er] [con]cept[i]o[n]e[m] duor[um] i[n]habilium
no[n] fiunt [con]tra regula[m] quo ad alios i[n]ha
biles [con]tra ius [com]mune racio quia p[er] sub
audiatur ul[timo] tacitu[m] intellect[us] no[n] fit g[e]n[er]is
correctio ut no[ta]t glo[sa] singularis in c. Dispendiosa
de s[e]p[ulturis] li. vi No[ta] q[uod] si aliud
q[uod] si [con] de ... li. vj No[ta] q[uod] si aliud
no[n] disponit [con]suetudo porcio canonica est quarta
ubi solus de[ci]mus tam[en] ultime volu[n]tatis
No[ta] q[uod] reddit dispositione[m] ipso iure nulla[m] No[ta] q[uod]
derelicta ab oblatis ul[timo] [con]vers[is] no[n] debet
q[ua]rta p[ar]rochial[is] supra eo[dem] in c. De hiis Ite[m] no[ta]
q[ua]rta quia de o[mn]ib[us]
de quib[us] deducitur q[ua]rta quia de o[mn]ib[us]
ablat[is] ul[timo] relict[is] pauca et cet[era] de iusti
ablat[is] ul[timo] relict[is] pauca et c. de iusti
tucione h[ic] dic[itur] Ite[m] q[uod] de eq[ui]s et de armis
relict[is] in subsidiu[m] t[er]re sancte et de relict[is]
in ornamentu[m] eccl[es]ie et ad cultu[m] divinu[m] no[n]
debet[ur] q[ua]rta p[ar]rochial[is] eccl[es]ie glo[sa] de eq[ui]s
Ite[m] de oblac[i]o[n]ib[us] que dantur [con]tra sepul[tur]e
tu[m] cu[m] corp[us] sepelit[ur] deducit[ur] q[ua]rta por
cio no[n] de ministerio Eccl[es]ie futur[e] p[re]iudicij
ad p[ro]ductum spectat al[ia] no[n] glo[sa] de certo

Ex p[ar]te p[ar]tim

Qui casu de ponte
cadit et submergit[ur] no[n] p[ri]vat[ur] eccl[es]ia[sti]ca
sepultura h[ic] d[icitur] Nota q[uod] se p[re]cipitans ut cre
debat et tenet tam[en] no[n] d[icitu]r se ex desp[er]ac[i]one
interemisse q[uod] verum est cu[m] verisimiliter
credebat evadere posse cu[m] q[uod] fuit tam[en]
mortem no[n] [com]p[ro]bat[ur] et hoc vult hic licet
dicit casu submersa al[iu]s et c. vane p[er]ta
evitandi no[n] l[ice]t sibi vivamq[ue] i[n] c. No[ta] q[uod]
in [com]munica[n]t[e] vivent[i] com[m]unicand[us] [est] mortuo
Ite[m] fures latrones qui casu sunt mortui
et qui moriunt[ur] in tornamentis et qui se
interficiunt ul[timo] fures [con]scelib[us] interficiunt[ur] et
alij [illegible] hic notati no[n] sunt in glo[sa] se
p[er]icli[t]andi no[n] sunt Ite[m] p[re]cipitans se de
monte ul[timo] se occidens no[n] d[ebet] i[n] cimiterio

Sacris est canonib[us]

sepeliri vel
si humat[ur] [con]t[r]a s[t]at[u]tus et ossa eius discerni
p[ossu]nt exhumanda sunt secus si discerni no[n]
possunt ab ossib[us] fideliu[m] h[ic] d[icitur] No[ta] q[uod] qui
sunt ex[com]municati p[er] eccl[es]iam p[ost] si no[n] revocabant no[n]
sunt in eccl[es]ia tumulandi No[ta] q[uod] si [con]t[r]a tu
mulant[ur] debet corpora eor[um] exhumari
et h[ic] si cadavera eor[um] cognoscuntur al[ia]s
si a fidelib[us] discerni no[n] p[ossu]nt no[n] esset ex
humandi et h[ic] fuerit ad questione[m] [con]silio
na deli[n]quencium debet destrui q[uod] si h[ic] ut illa
co[m]munia cu[m] eo qui no[n] deliquit talia bo
na no[n] sunt diruenda Ite[m] simil[ite]r q[uod] i[n]fide
les humant[ur] in cimiteriis q[uod] eor[um] cadavera
debe[n]t exhumari et cimiteri[um] reconciliari debet
et h[ic] habet[ur] in c. Sedis de sanct[ae] vocationis
No[ta] [con]t[r]a q[uod] in p[ro]priis celebris ul[timo] p[re]ciosa
sepultura no[n] p[ro]dest n[ec] iusto villa ul[timo] vilis
obest Ite[m] racione dubij aliquid admitti[tur]
q[uod] al[ia]s denegaretur Ite[m] q[uod] ubi d[e]z fieri ci
miteriu[m] talis t[er]ra p[ot]est vendi cu[m] no[n] sit
religiosa ul[timo] sacra s[e]c[un]d[u]m p[ri]mu[m] talis dicta l[ite]r[a]
glo[sa] p[ri]ma c. p[ro]ximo Terra cimiteriata

Ad abolende[m]

eo p[ro] sepultura effodienda
vendi no[n] d[ebe]t h[ic] d[icitur] No[ta] q[uod] no[n] licet vend[ere]
sepulcrum n[ec] t[er]ra p[ro] sepulcro [con]struendo
Ite[m] sepultura d[icitu]r locus siue t[er]ra in qua fit
sepultura si i[n] tali t[er]ra nullus umq[uam] fuit
n[ec] alius est locus sacer ut cimiteri[um]
licite p[ot]est vendi et p[re]ciu[m] p[ro] eo recipi Ex
ne[cessi]tate [con]pellandus est de suo bu[...] facere
glo[sa] j Ite[m] laici p[ossu]nt [com]pelli p[ro]pias et lauda[bi]les
[con]suetudines obs[er]vare

Parrochiano tuo

Ex tenore co[n]t[...]nist
a p[re]sbitero abso
luto in extremis no[n] est deneganda se
pultura ad satisfaciendum tu[m] satis passis
iniuria nimira heredes eius [com]pellunt[ur]
h[ic] d[icitur] No[ta] q[uod] ex [con]t[ra]ct[u] p[ro] manifestu[m]
iniuria absolvit[ur] in mortis articulo Ite[m]
No[ta] q[uod] i[n] mortis articulo p[ot]est p[ar]rochiani

sponsus absolui a suo patrono Etiam absque
tonsura tamen absolucio ad solum papam perti
net Item nota quod peccatum remitti debenti
restitue male ablata cognitione si in bonis
restitui eadem Item quod permissiones et oro
nes presunt defunctis Nota quod heredes de
delictis defunctorum tenentur sic Ius autem
secundum leges solum de rebus succedunt si
que optinent tamquam heredes et non propriis etc.
et in glosa plenius habetur Item nota quod homi
cide et incendiarii post mortem ecclesiarum si
fuerit absoluti per parochianum possunt
sepeliri in Cimiterio ecclesie Item cum
unus pactum credit vel negat et alia
relinquit gessa vel negata et aliquid
non filius tenet a patre licet non sit heres
Item in heredem et aduersus heredem trans
mitti contractum defuncti heres tenet aliquid
Item si vendit sepultura dicit quod mit
ti symonia et alioquin non Item ultra (?)ho
neste petitur que honeste recipi possunt
Stuprum committi cum virgine vel vidua
Incestum committi cum moniali vel consanguinea
adulterium cum aliena vxore

De parochijs et alienis

Si episcopus ex | De parachyis et

donationibus

Parochia est locus
vel Ecclesia in quo degit deputatus populus
alicui Ecclesie deputatus Ponit quod di
uiditur spacium inter Episcopum substitutum et Episcopum
hereticum ad fidem conuersum in quo est dispensandum
ut retineat spacium Et distinguit tres casus
sedandi Et si 2a et 3a at Nota quod dona
tiste vocabantur a donato quodam heretico
qui tempore scismatis qui tunc vigebat Nota
quod tempore scismatis hic ut alias
hic practicandum sunt consuete hic cum alie
unius se diuidit tunc porciones faciat
antiquior iunior at eligat Item nota
quod Episcopus prolapsus in heresim rediens vero
quod remittere cum dispensatione
necessariam sedem quod inter cum dispensatione
Item nota modos diuisionis Nam si sunt plura
et paria loca pariter diuidantur et si
sunt plura imparia et inequalia diuidantur
taliter ut veniant ad paritatem et si super
est vnus locus vel est vnus tantum tunc ille
remaneat in eo qui habet plebis partem ma
iorem et si sunt pares in eo illi de ple
be conferatur antiquior Nota quod res non diui
ditur que non patitur commode diuisionem
Nota quod ille qui administrat bona debet plus
restitue in diuisione Item nota quod hodie non
fieret talis dispensatio ut dicit ut continet
Ius hic et glosa in principio continens preteritum
et contra contentum pertinet glosa Episcopus

Ut dominus

vel presbiteri parochiales
diebus dominicis et solempnibus debent compellere
alienos parochianos per eos presentes a temp
ne tes h. d. Nota quod quilibet parochianus
in sua Ecclesia debet audire diuina Item nota quod
compelli debent compelli qui non audiunt
diuina officia in propriis parochiis sed alienis
Item nota quod solam possessionem comparare in alie
na ciuitate non facit domicilium nisi ta

Nullus episcopus

Episcopus | preterito
subditum alterius viciniam Episcopum non iudicat vel
ordinet h. d. Nota quod illud potest Episcopus iudicare
quod potest ordinare et qui non est subditus
ratione ordinis non est subditus ratione sed
diocesis sed at in aliis iudicibus sic
archidiaconus et ceteri prelati qui possunt iudi
care non at ordinare in glosa ordinare
Item sententia a non suo iudice lata non tenet
et aliquando tenet

Fines parochiarum de

Ampeco vero

quibus constat et co
heretica finibus prescribi non possunt h. d.
Nota quod fines diocesium parochiarum vel prouinciarum
prescribi non possunt vel illis adherentia Item
nota quod limites et diuisiones uel ducte
de iure gentium possunt prescribi non pos
Item que adherent religiosis religiosa
sunt Item nota quod de similibus simile est et
iudicium Item ubi est eadem racio ibi idem ius
esse debet etc.

Si parochianus alibi

Significauit

domicilium transferret
primus rector parochie non vendicat in eo
iura parochialia h. d. Nota quod domicilium
mutatur ad voluntatem sine ad placitum et
est in voluntate vel potestate supposita mu
tatione domicilii se exprimi a potestate sup
iore Nota quod ab hiis metanda sunt spiritualia
quibus spiritualia ministrantur Nota quod fructus
agrorum in decimis sunt persoluendi in pa
rochia ubi predia sita sunt Nota quod
prediis constitutis infra limites limites
ipse parochie Rector fundat intencionem
suam de iure communi personales at decime
debent solui ubi est factum domicilium
et recipit ecclesiastica sacramenta Nota quod pena
non incurritur qui legem promittere fuit

De decimis primicijs et oblacionibus

Decimam plerumque

Decima est omnium bonorum acquisitorum deci
ma pars deo donata Decime personales
sunt sicut offertoria prediales sunt an
nona De hac materia habet vij q i in
c. in hiis Quatuor sunt que decime
hic designatur et primicie non habebat

net

De decimis primicijs et oblacionibus

decimatarum solutionem sed qui minimum 1 ipe
debeat sexagesimam et qui plus xx vel xxx
solvebat et plus lig. compelli h. d. Nota
quod prima decima est que debetur Levitibus
parrochiarum Secunda decima est que debetur
ab inferioribus ecclesiasticis ministris maioribus
prelatis Nota quod decime aliquando fuerunt recto
dende pro oblationibus fiendis sacerdotibus
et aliquando reddende sunt ut erogentur
pauperibus Nota quod prima redditus sunt sacerdotis Item
non quod alie sunt primitie et alie decime
Item nota quod ubi certa quantitas decimata
non est statuta ingruens consuetudini et consue
tudini et ideo hic cautum est quod minime mu
tanda sunt que diuturna consuetudinem
habuerunt l. minime ff. de legibus Nota quod
ubi expressa deficit legis constitutio deter
minato recurrendum est ad consuetudinem regionis
Nota quod primitie differunt a decimis quia
pro voluntate dabantur non sic decime non
sunt debita exiguntur sed decime Item nota quod
ius constare non potest nisi sit aliquis iurisdictionem
exerce possit in melius perdurari

Nonnulli Clerici clericis non solvunt
decimas nisi qui recipiunt ministeria spiri
tualia h. d. Nota tres lecturas circa istis glossam
prima quod parochiani clerici parochialibus clericis decimas
non solvunt sed maioribus pontificibus sic
vel nota quod clerici non solvunt decimas clericis de
dotibus ecclesie sed de propriis patrimo
nialibus sic vel tertia Nota quod clerici non
solvunt decimas clericis a quibus non sunt
capiunt ecclesiastica sacramenta sed hiis solvunt
illis a quibus ecclesiastica percipiunt sacramenta
Item si hospites clerici de fundo excolendo tenentur
non tenentur dare pro decimas rectori ecclesie
prius libens quia sunt ecclesie bona Item clerici con
iugati tenentur dare decimas non coniugati
Item nota quod compositio sive conventio potest intervenire
in spiritualibus inter laicos non tamen inter
ecclesiasticos glossa casu c. In aliquibus

Ex multiplici Compositio facta de decimis
non tollit per subsequens privilegium quod de compo
sitione mentionem non facit h. d. Nota quod
ut obligatio sit realis oportet quod fiat a re
gularibus in abbate et conventu Nota quod
transactio et conventio potest fieri super decimis
Nota quod ipsa per privilegium exemptionis ad
eius licet tollat decimas de iure debitas
in dubio non tollit compositionem Nota quod
ipsa si fit inceptio de questione super decimis
potest decimas et questiones tollere quod non videtur

vero ad questiones sunt de iure communi et
iura nobis quesita de iure communi ipsa sine
causa non videntur posse auferre ut nota in
c. que 2 Sicut per litteras de constitutionibus et in l. Quo
tiens de precibus imperatoris offerendis vel dic quod ipsa
potest tollere questiones et pacta inter sup
positos in quibus ipsa habet liberam administrationem
tunc hic in c. Cum dudum in fine de sepultura
In aliis autem in quibus non habet liberam ad
ministrationem sicut est de bonis patrimonialibus
clerici ipsa vel imperator non potest tollere questio
nes sine causa ut nota in dicto c. Quotiens
et dicto c. Cum dilectus Monachi tenentur

Commissum nobis solvere decimas
prediales de fructibus prediorum ad novam culturam
reductorum de quibus tamen prius alie decime solve
bantur h. d. Nota quod monachi tenentur ad de
cimas possessionum etiam quas propriis manibus
excolunt Nota quod monachi non gaudent privilegio
novalium in terris novit in culturam deductis
de quibus tamen aliquando decime solvebantur
prius Item nota quod licet tempore videatur dicere quod
solvere teneantur cum ea integritate qua prius
solvebant tamen si fructus fuerint uberiores
nunc quam preteritis temporibus adhuc credo quod
solvende sunt decime a universis fructibus
qui nunc colliguntur Nota quod etiam de pascuis
debentur decime et hic predecessor dicitur absque
aliqua diminutione Nota quod illa tenent non
nullia quorum non extat memoria hominum
quod culta fuissent a quibus omnes religiosi
sunt exempti et in illa operantur quod
utilia et montana et paludes in glossa

Pervenit ad nos pascuis
decime debentur etiam de molendinis pas
cuis et piscariis quas solvere compelluntur
parrochianos ecclesiastica h. d. Nota quod prius quam
iudicatur compellatur debet precedere monitio Nota quod
hic parrochiani vocantur diocesani 2 appella
tione parrochie comprehenditur tota dioces et
ratio quia episcopus est universalis parrochia
totius sue dioces Nota quod non solvere deci
mas est peccatum mortale et ideo potest quis
pro non solutione decime excommunicari que
censura non imponitur nisi pro peccato mortali
xi q. iii c. Nemo Nota quod qui debet totum
debitum non dicitur illud persolvisse nisi integra
liter solvat Nota quod de omnibus que acquirit
fidelis homo debet solvere decimas glossa fenum

Nuncios De apibus et omnibus decime sunt
solvende h. d. Nota quod de apibus debetur decima
quod sub verbo ...tiam comprehenduntur sed de inclusis

non debetur decima nisi de terra et melle et est ratio quia antiqui includuntur alii nisi sunt in uno territorio non sunt nisi prius apprehense sunt ut recte ... Iusti ... de rerum divisione ... Item quod de apprehensis igitur debet decima. Nota quod sine contentu ... sine contentu rei alicuius sit acquisitum debent solui decime.

Cum homines Decime debentur de sentibus ... qui sunt collecti et non deductis expensis h. d. Nota quod decime debentur ecclesie parochiali infra cuius limites predia posita sunt. Nota quod decime soluende non deductis expensis ... Item cum omnia decime soluende sunt et hec ... in ubi statu. Nota quod non soluentes compelluntur satisfacere ... quod sunt debite et non soluentes peccat mortaliter alias non compellerentur ad satisfactionem. Item nota quod de omnibus fructibus et plantatis et de omnibus possessionibus et animalibus nullis expensis deductis decime soluende sunt. De aliis autem que proueniunt ex negociatione et artificio deducende sunt expense et de residuo decima soluenda est ...

Dilecti filii Priuilegiati ut decimas non soluant tenentur decimas soluere de prediis que conduxerint h. d. Nota quod ipsa mutat priuilegium et ... successore ... est in hereditate ut non mutatur ... defuncti ut ... pomp. ... sufficit ... de rei vendita. Nota quod priuilegium concessum ad preiudicium tertii sine enormi lesione ... de parochiis ... et hec sensit glo. ... in c. Commissum. Item nota quod decime sunt integraliter soluende. Non sufficit soluere aliquam partem decimarum. Nota quod ... concordare de decimis. Nota quod ... Item ... aliena predia.

Suggestum est Priuilegium concessum super decimis non soluendis reuocatur si incipit esse nociuum h. d. Nota quod priuilegium quod incipit tendere ad noxam debet reuocari. Nota quod ex varietate temporis varia debent statuta ... Nota quod priuilegium concessum in preiudicium tertii ... in preiudicio non enormi. Nota quod priuilegium ... perdit ... priuilegia ... principis ...

Ex parte tua Cistercienses templarii et hospitalarii Ierosolimitani decimas non soluunt de laboribus suis quos faciunt propriis sumptibus. Alii vero religiosi non soluunt decimas de ortis et nutrimentis animalium et de nouallibus que suis manibus colunt h. d. Nota quod huius immunitate ... rebus ... soluat ... remanebit. Nota quod ipsa ... priuilegia ... Nota quod soli hospitalarii templarii et cistercienses decimas non soluunt de possessionibus ... manibus et sumptibus ... Alii vero religiosi ... de ortis et nutrimentis animalium et de nouallibus. Nota ... qui non soluunt decimas. Nota quod ... aliquod speciale priuilegium ... priuilegio ... omnibus ... Cistercienses et alii similes ... priuilegio ... de ortis et nutrimentis animalium et de nouallibus decimas non soluunt et hic vide ... questione ... Nota ... quod si ... speciale priuilegium ut possit semel in anno visitare moniales ... priuilegio ... omnibus ... visitantibus moniales. Item hodie ... Cistercienses et alii qui similiter gaudent priuilegio de possessionibus ... decimas.

Licet de benignitate Priuilegium super decimis laborum non extenditur ad predia que ... aliis ad excolenda h. d. Vel ... priuilegiati super decimis laborum decimas soluant de terris quas tradunt aliis excolendas h. d. Nota quod possessiones que traduntur aliis excolende non ... laboribus ... Nota quod priuilegia sunt stricti iuris et ideo ... priuilegium ... de propriis ... possessionibus quas colunt propriis sumptibus.

Ad audientiam Priuilegium de decimis laborum non soluendis ... non ... h. d. Nota quod ... priuilegii ... Item ... Item ... in ... glo. ... est largissima ... Item ... glo. ...

Quoniam a nobis

decime novalium debent illi ecclesie in cuius
territorio surgunt si vero non sunt in certa pa
rochia tunc debent diocesano h. d. Nota
quod loca que non sunt sub decimatione cer
te parrochie sunt pro communi certe ecclesie
parrochiali deputanda Item nota quod loca que
non sunt certe parrochie deputata sunt
saltem sub universali parrochia diocesani
Nota quod de decimis diocesanis debet habere
certam porcionem Item nota quod decime et obla
ta dantur racione prediorum et non personarum
glo. h. / secus aliud

Ad hereditatem

Decima laico iure hereditario teneri
concedi non potest vel non debet Nota quod decime de
sunt iure spirituale et sanctuarium dei
Nota quod spiritualia a laicis non possunt possideri
iure hereditario Item decime in feudum dari
non possunt laici decimas possidere non possunt
glo. resignaverit

Decimis quas

Judei debent solvere
decimas h. d.
Nota quod Judei possunt ecclesiastica districtione
compelli i. debet prohiberi christianis ne ipsis
communicent licet non sunt christianorum dicitur Item Ju
dei decimas predialium solvere compelluntur cum
dimittunt predia Item racione prediorum et non
racione personarum decime debent persolvi

Parrochianos

Decime sunt de pre
cepto dei et petuntur tamquam debitum h. d.
Nota quod tamquam est communium vitiorum glo. i

Quamvis fine

periculosum est prelatis
qui concedit decimas laicis h. d. Nota quod
est officium ecclesiasticorum quod ipsi predicatione
verbi et exemplis debent conversacioni
humanorum ut ipsi querent celestia non
terrena Nota quod ecclesiastici non debent concedi
ad instancia secularibus et laicis personis
potest tamen fieri concessio laicis religiosam vi
tam assumenti Item nota quod qui abutitur offi
cio sibi commisso illo privari debet Nota circa
quod si aliquis prelatorum laico concedit ecclesiastica
puta decimam vel oblationem a statu suo
sicut arbor que inutiliter terram occupat
succidatur et debet concedere dolor suc
cedit nunc considerandum sunt fructus de
cimarum possunt concedi laico quamcumque tempore
vite sue sed non in feudum ut in c. ij. de lo
cato. Item laici sine peticione retinere decimas
non possunt glo. concessit Item si aliqua no
valia in surgunt in decimacione laicorum
non accrescunt eis Item decime dantur intu
itu divini obsequii ut in laicis tamen possunt
sed ut iure eligendi

Cum sint homines

certatur communiter ubi colonus solvit decimas
an ecclesie in cuius territorio ubi res site
sunt an vero ecclesie in qua ipse colonus
percipit ecclesiastica sacramenta h. d. Nota quod ubi
sunt diverse sanctorum patrum auctoritates et
doctorum opiniones varie sententia de facili non
est precipitanda ut in c. ad apostolice
hiis que fiunt a prelatis Item nota quod ubi
sunt opinionum varietates secundum consuetudinem
iudicandum est Item nota quod in solucionibus de
cimis consuetudo attendi debet ut in c. cum ad apostolice
Item quod a sanctis patribus non est diffinitum
nos diffinire debemus Item nota quod si consuetudo de
est prescriptum iuri communi preiudicat et est
optima legum interpres

Prohibemus

laicus decimas a
laicis recipiens si non restituit ecclesie
privari debet ecclesiastica sepultura h. d. Nota quod ecclesia
spiritualia que possideri per laicos non possunt
illa etiam non possunt transferri per ipsos in alios
laicos et ista indefinita aliquo comprehendit
omnem modum sive titulo sunt lucrativo
sive oneroso ut in c. Quamvis de electione
li. vj. Nota si laici habent abantiquo decimas
in feudum in alios laicos de consensu episcopi possunt
in feudum dare glo. alios

Ad apostolice sedis

Decime personales
debent solvi in illa ecclesia in qua quis
recipit ecclesiastica sacramenta predialles vero illi
ecclesie infra cuius limites site est predium
nisi aliter se habeat patrie consuetudo
h. d. Nota parrochianum se posse subtrahere
a potestate sui rectoris et episcopi et posse mu
tare domicilium et decimas personales quas
tenebatur uni alteri persolvere Item nota secundum
quosdam quod domicilium non dicitur mutatum nisi
quis per diuturnum tempus steterit de iure in casu dum
tamen alias manendo cum propria voluntate re
linquit de ipso mutare domicilium transferre
constat de ipso mutare domicilium et quod ibi non fecerit
ad municipales Item nota quod appellacione po
rochie comprehenditur diocesis et de dono apostolice
Item nota quod vide diocesanum non debet cuiquam admittere
super prestacione decime et quod in prestacione
vel dari debet plurimum operatur consuetudo
Item nota quod decime videntur prestande ecclesie
cathedrali de iure dicitur in c. cum contingat
Item nota quod personales decime dicuntur que po
tius contemplacione persone solvuntur ut
puta de negociacione artificio et mi
licia de quibus omnes est omnibus expensis sunt
deducende vel personales decime dicuntur

quo lucratur industria persone et decimam
solui in fine anni deductis expensis xvi q. i

Ex parte canonicorum decime ps
de omni fructu prediali solvende sunt decime
h. d. No. quod decime indifferenter de omni fructu
solvende sunt Item no. quod secundum spetiem earum que
indici fructus donet ius prouinis de
cima det in l. ij ubi habetur quod ad decimam
debeat portari Item no. quod una et eadem
res diuersimode censeri non debet

Non est in potestate decime sunt soluende
non deductis expensis h. d. No. quod decime
debent integraliter de predialibus et de personalibus
Item no. quod tamen debeant computato precio
mortalitati non soluens No. quod domicilia
est soluendum quia vero quod sit iusta No. quod
est de piscatione seu venatione piscium
est decima danda Item qui decimam non
decima est danda Item ut dicit Aug.
soluit ad decimam pre
remouendum non mictur decima est debetur
de molendinis ad

Ex transmissa
No. quod decima de questu licito
deuetur et h. d. No. quod decima de questu licito
decima dari debet Aug. ait de officiis augustinus tamen
decima dari in glo. est et mistrus cum de no.
gift hic in glo. est et mistrus cum de no
triao suo debet dare decimam glo. i Item et histrio
de acquisitis debet dare decimam de usura vasis
na furto non debet solui decima No. quod
que dant decime ratione predicorum inste
accipit [illegible] aequaliter est i persone quod
quo non dant nec pre quia certa re
Item est de meretricia i. e. fateris i.
cipit sicut Item est de meretrici
qui per supplicationem temporalem aliqua accipit
decimam debet soluere et dare elemosinam non
vero indigens per penam debet quittari

Cum nobis tua locator et conductor tenetur
ad decimas sc. non deret i immunes h. d.
No. quod contra parochianum ecclesia fundauit
sua de iure quod/ et eo qui ut dicit non
tenetur ad solutionem decimarum debet hoc probare
No. quod negant leuans astrictus est ad
soluendum decimas No. quod ipsa videtur possidere
immunitate a prestatione decimarum r. m.
quod ipsum mandatum de soluendo non obligat
semper et semper h. et concedit pauperi ecclesie
ministrationem decimarum ut inde possit habere
sustentationem et residuum dare in usum
pauperum Tamen quod ius naturale ipsa est dis
pensare potest remittendo decimas aliam
penam non tamen constitutionem facere potest quia
ius naturale immutabile permanet

Tua et [illegible] ipsorum in hoc imperator
remittere non potest h. d. No. quod decime non
nulli non crescunt laico qui antiquitus
tenuit decimas in feudum h. d.
No. quod presupposito defectu potestatis illud quod
non potest fieri in specie non potest fieri in genere
et no. quod non potest fieri in specie subgenere
non includitur et hic vide casus contra
Bartholomeum in l. i de summa trinitate [illegible]
in generali dispositione laicorum clericos
comprehendi No. quod imperator non potest dispo
ne quodque de rebus spiritualibus No. quod
diuina constitutione debentur decime sed pe
cauit multi quod dicentes quod non sunt de
iure diuino No. quod priuilegia quo excitu
ria a iure quod non extenduntur ad futura
Item qui decimas de iure non potest possi
dere non potest ipsas alteri concedere [illegible]
Item lex humana non potest esse supra legem
dei sed subditur No. quod decima sunt restituenda
et famosus venit amplius

Tua nobis decime soluntur sine
deductione seminum aut seminis pro
minimo tamen colonum que soluende sunt
ecclesie parochiali non aut alteri tamen velit
ecclesie vel pauperibus ut excusatur quod ero
[illegible] propter malos mores clericorum h. d.
No. quod decime sunt soluende sine deduc
tione aliqua impensarum vel seminis
No. quod decime sunt debita dei in signum
universalis recognitionis universalis dominij
No. quod deus est dominus universalis terre h.
attende quod triplex dominium est dominium
diuinum et istud est dei istud non est ptica
re possimus et puniri aliud est domi
niale et istud est quod concessum fuit ho
mini et istud est quod in naturalis/ et
puniri ratione sue i noteriae [illegible]
hoc est est simile precedenti Tertium
est dominium seculare et ciuile
in c. est dominium particulare possimus
et puniri et hoc probatur uni de quo
[illegible] et inst. fructus super quo [illegible]
hoc vero dominium debeat decime
deo hic non arguit ut dominium eius
sit seculare et ciuile et particulare eius
No. quod dominus et colonus ille de fructibus ille
de pensione debet decimas quod qualiter
intelligatur dicit in glo. No. quod debes re
stitue nisi ad pias causas non liberatur
erogans ad aliam piam causam No. quod
potest vita detestabilis clericorum decime [illegible]

no sunt subtrahende Nota tamen quod si quis
dat fundum ad affictum colono qui ni-
mis colit vel precario colono fructus di-
miduntur equaliter non deductis a colono expensis
et ideo forte in pastura armentorum vel gregum
et ideo in propria ponit solum operas de quo
dic ut l. i. C. de precario Nota quod ubi notorie
appellatio est frivola ibi recipitur appellatio
Item in ecclesiis non admittitur appellatio super
decimas hoc admittitur sicut in aliis causis
ubi quis gravatur glo. i. nec in ecclesiis tamen
prescriptio sed in decimis hoc tenet Item ecclesia
dicitur habere domini in decimarum licet non dicatur
possessio immo rei non traditae ipsa ecclesia
efficitur domina Item nota quod ecclesia per de-
cimas potest convenire possessorem sine suo
sive alio nomine sit in possessione sive sine
eo sit creditor

Ex parte tua Privilegium de decimis laborum comprehendit non (?)
novalia h. d. Nota quod licet comparatur ut com-
maioritate rationum non induatur privilegi
orum extensio hoc operatur ut non fiat reorum
restitutio Nota quod argumentum procedit a maiori
affirmative Item nota contra quod qui maius con-
cedit illud quod minus est concessum esse videtur
[illegible] minimum et maius prohi-
bitum esse videtur

Pastoralis officii Negociator de lucris de-
cimam solvat
deductis expensis quas fecit de pecunia de-
cimata de fructibus vero rerum decimam sol-
vit non deductis expensis quas fecit pro
fructibus colligendis vel rebus restaurandis
h. d. et sic dividitur per tres partes in prima consultatio
in secunda responsio 2a ibi ad quod Item
2a subdividitur in tres primo tractat de
expensis negociatorum ca. in secunda de expen-
sis que fiunt in acquisitione fructuum 3o
de expensis que fiunt in restauratione
rerum 2a ibi expensas 3a ibi nec prestan-
do Nota quod de lucro quod fit ex pecunia
quod negociatione sive negociatio sit circa
res mobiles sive immobiles de illis
non solvitur decima nisi deductis primo
expensis 2o nota quod in decimis personalibus
deducuntur expense facte lucri causa
et hoc quod sunt pecunia decimata / se-
cus vero si pecunia non fuisset decimata
quia ipsa saltem debet decimari Item nota
quod sumptus facti pro colligendis fructibus
non minuunt decimas 2o decime prediales
solvuntur sine deductione impensarum Nota
quod notate dicantur expense sine quibus res debe-

rior fit glo. necessitas Nota quod decime de-
falcantur ipso iure eadem quod soli fructus qui
superfuerint deductis decimis debentur domino
recipienti Item nota quod onus decimandi est
reale et ideo committitur cum possessione Nota
quod expense facte pro restauratione rerum
ex quibus deducitur fructus non minuunt
decimas Item nota quod doctor de collecta
advocatus de advocatione mercennarius
de mercede solvere debet decimas Item
de immobilibus decime solvi non debent sed de
mobilibus tantum Item de omni eo quod provenit
ad aliquem gratuito titulo decima sol-
venda est sicut de rebus legatis donatis
vel solvere debet decimas glo. generaliter

Cum in tua decima omnium fructuum prediorum
debetur illi qui prescripsit ius decimandi in
tali predio alterius predii de quo decima non
prescripsit non potest decimas exigere sed spectat
pertineat ad ecclesiam parochialem h. d. Nota
quod decime possunt prescribi ab ecclesia parro-
chiali
quod verum est per aliam ecclesiam ut alia ecclesia
collegiata possit infra limites parochie
ubi predia sita sunt et ubi res site sunt
sed laicus prescribere non potest decimas vel quod
ipsi solvatur vel quod ipse non solvat
Item nota quod non debet unaquaque ecclesia diversa
iura censeri in toto Item minute decime
appellantur partus animalium de pullis ovis
et ortis glo. i.

Cum contingat prescribentes decimas in aliena parrochia
non recipit decimas novalium h. d. Nota
quod ecclesie vel persone ecclesiastice possunt acquirere
ius decimandi in alienis parrochiis
et hoc prescriptione privilegio consuetudine vel aliter
Nota quod quis prescripsit ius decimandi non
prescribit quo ad novalia Item nota quod parro-
chialis ecclesia infra limites sue parrochie
fundat intentionem suam de iure quod ius super
decimis exigendis Item nota quod de iure communi
tamen baptismalibus ecclesiis decime debentur
xvi q. i. Decimas glo. ii. Item de decimis paro-
chialium ecclesiarum non debentur episcopis de iure aliqua
portio nec tamen que dant episcopo portionem
decimarum loquitur de decimis episcopalis ecclesie
glo. de iure Item decime in parrochia
episcopo ad episcopum pertinet de iure communi et de
illis debetur quarta pars de iure quod spectant
decime ad parrochialem ecclesiam glo. fi.

Dudum ad usus laici ecclesias
vel decimas ecclesiis religiosis laicis donare
non possunt nec comparare donatione licet in for-
ma communi apparenter confirmata per litteras

titulus prescribendi. No(tandum) quod contra laicum incipe-
dientem solutionem decimarum potest attemptari
actio confessoria sine possessorio retinendi. No(tandum)
quod in decimis et in ecclesiis sitis in propria diocesi
episcopus fundat suam intentionem de iure communi
quod quilibet intelligatur circa decimas debitum
est ut in c. cum contingit. Item no(tandum) quod allegans
prescriptionem in decimis debet probare de titulo
prescriptionis in c. si diligenti de prescriptionibus. No(tandum) quod ista ex-
ceptio [illegible] litis finite potest opponi
[illegible] ad processum et admitti causa de quo in
c. I de litis contestatione li. vi. Item no(tandum) quod error iuris
[illegible] in iusto titulo non probat cum prescribe-
ndi vel non tribuit potestatem prescribendi quia
licet error iuris excludat malam fidem
notorie [illegible] iustificat titulum minus ydoneum
ut in l. nunquam ff. de usucapione. No(tandum) quod dila-
tione [illegible] datur ante litis contestationem et
[illegible] Item no(tandum) quod confirmatio in fortiori
[illegible] nullius [illegible] non confirmat nec tribuit
titulum aut possessionem aptam ad prescribendum
[illegible] No(tandum) quod non creditur [illegible] nisi
producat originale. Item no(tandum) forma [illegible]
in actione confessoria. Item quod longa et lo-
ngissima prescriptio non differunt ut in longa p-
rescriptione oportet probare titulum ut in glossa

In aliquibus | domini predictorum [illegible] [illegible] [illegible] illis [illegible]
ut predia sua [illegible] decimas [illegible] No(tandum) quod [illegible]
potest [illegible] debitores ecclesie [illegible]
[illegible] sunt [illegible] debitum ecclesie et quod [illegible]
[illegible] satisfaciunt [illegible]
in [illegible] debet [illegible] ecclesie
No(tandum) quod [illegible] potest [illegible] solutionem deci-
mare. No(tandum) quod si [illegible] fructum [illegible]
[illegible] et [illegible] est
Item no(tandum) quod [illegible] sit [illegible]
[illegible] est [illegible] et
[illegible] Item no(tandum) quod [illegible]
[illegible] non [illegible] et ita non
[illegible] decime [illegible] de iure [illegible]
[illegible] prescribi [illegible] ibi [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] clerici contra [illegible]
[illegible] non [illegible] tota decima prescribi potest

Cum non sit in homine | [illegible] tributa
[illegible] decime sunt solvende et ager
vel census [illegible] ad duos [illegible] cum onere deci-
[illegible] No(tandum) quod [illegible] et fructum
[illegible] est [illegible]
solus deus est [illegible] sunt [illegible]
No(tandum) quod nulla [illegible] sunt [illegible]
et [illegible] non [illegible] semel
[illegible] et ideo
agro [illegible] Item no(tandum) quod deci-
me [illegible] in signum universalis domini

est [illegible] titulo speciali. No(tandum) quod [illegible]
[illegible] ad decimas deo [illegible] ut hic
[illegible] quod domini [illegible] est maius domi-
nio temporali. No(tandum) quod [illegible] due facul-
tates vel [illegible] consideranda
que est potentior l. [illegible] ff. de [illegible]
[illegible] in c. [illegible] li. vi.

Nuper abbates | [illegible] hospitala-
rii et templarii tenentur ad solutionem de-
cimarum de possessionibus quas acquisierunt
post concilium generale nisi [illegible] fundatis [illegible]
sunt ecclesie [illegible] No(tandum) quod abbates [illegible]
ut in [illegible] generalibus [illegible] dant voce
[illegible] que [illegible] No(tandum) quod
[illegible] statuendi potest [illegible]
[illegible] No(tandum) quod in [illegible] que
[illegible] que sunt universalis [illegible] de tota
uno ordine statuendo [illegible] non [illegible]
[illegible] voce nisi abbates. No(tandum) quod possessiones
que [illegible] non sunt
[illegible] ad decimas vel ad onera [illegible]
in [illegible] dedicate sunt [illegible]
[illegible] vel destinate
No(tandum) quod omnes privilegiati [illegible] decimas non
solvant de propriis possessionibus [illegible]
non [illegible] et non [illegible]
indefinita [illegible] ad futura
[illegible] in l. [illegible] ita ff. de [illegible] et [illegible]
No(tandum) quod privilegium non [illegible] ut sit
[illegible] vel [illegible] No(tandum)
quod super decimis pacta et [illegible]
[illegible] No(tandum) quod dispositio de privilegiis [illegible]
[illegible] non extenditur ad alios nisi
[illegible] iure [illegible] No(tandum) quod frustra
[illegible] iure [illegible]
[illegible] implorat [illegible] de iure [illegible]
No(tandum) quod allegantes prescriptionem [illegible] unde
de titulo [illegible] causam prescribendi

Prohibemus | [illegible] decimas
[illegible] non potest [illegible] Vel sit
in pignus recipi non potest [illegible] in pignus [illegible]
decime de [illegible] in pignus [illegible]
[illegible] recipi non potest [illegible] No(tandum) quod in decimis
[illegible] nisi in decimis anti-
[illegible] glossa i. No(tandum) quod [illegible]
[illegible] in pignus
[illegible] bene potest [illegible] in pignus
[illegible] decimas
[illegible] fructus
[illegible] non [illegible]

De regularibus et transeuntibus ad religionem

Nullus tondeatur | Religiosus [illegible]
qui se per professionem subicit [illegible]
[illegible] No(tandum) [illegible] nisi spontanea et
in legitima etate [illegible] No(tandum) quod pro-
fessio debet esse spontanea et ideo professio
facta [illegible] nulla ipso iure quia
ubi requiritur libera voluntas [illegible]

factus est ipso iure nullus ut in c. Bernard de spon. Nota quod legitima etas dicitur xiiii annorum in mare in femina xii. Quod ius civile dicit legitima etate xxv annorum sed istud de intellectu secundum subiectam materiam ut in l. Si

Si quis ante annos infanti ingredientes religionem ante pubertatem infra annum a parentibus revocari possunt et idem post eum ingressus quecumque vo non habet dicit. Nota quod parentes possunt vendicare filios religionem ingredientes quod sunt viri qui non sunt legitime etatis. Nota quod parentes non revocant filios nisi infra annum quod intelligitur a tempore scientie. Nota quod plani dicitur pubertatis. Nota quod quis post eum coactus videtur profiteri sed quod professio est nulla ipso iure sine sit pressa sive conditionalis. Nota quod dicit post eum professus infra annum revocari quod ego intelligo si non instat semper idem metus vel cadit vis ut notatur in c. i. supra quod metus causa. Nota quod in habiles etate non possunt se astringere professioni sine voluntate parentum quod interdum parentes possunt ipsos vendicare secundum quintam quia vendicatio permittitur infra annum post ea vero non posset tamen ipsum vendicare si esset etatis legitime et sponte profitetur quia tunc in hiis non attenditur patria potestas. Item nota quod quemadmodum temporibus presumitur consensisse si potuit contradicere. Glo. Si Quirites vocabat Romani a Romulo qui induxit ius quirites a quiris quod est hasta

Ut clerici factus monachus cogitur verum religionem intrare vel subire vel capere habitum dicit. Nota quod habitus et non nomen facit monachum. Nota quod factus monachus non est monachus. Nota gestamen habitus professorum non facit expressa que monachum.

Vidua si Nomina sicut se immiscuit actibus professorum professa presumitur. Vel sic nomina que sicut se ingerit actibus professorum censetur esse professa habitum dicit. Nota quod assumpto habitu professorum vita cum conversatio induit tacitam professionem. Nota quod tacita professio obligat profitente ad religionem sed non ad determinatam religionem vel in genere dic ut in c. Constitutionem de Regularibus in vi°. Item nota quod ex gestatione habitus professorum cum conversatio actum ad post tamen pertinentem inducit presumpto tacite professionem contra quam non admittitur probatio in contrarium. Nota quod licet in hiis que consistunt in animo debeat stari ipso iuramento

de accionibus articulatis ut in c. Significasti in de homicidio. Notatur. Restitutio de accionibus in quibus est hic vim nisi capitali actui oriatur presumptio iuris de iure et quia probatio tunc in contrarium non admittitur. Nota si adminiculis aliis bonis presumptionibus tunc forte ad plenam probationem si persona honesta sit posset sibi deferre iuramentum c. licet. Item quinimmo monasterium facere vel intrare quod causa honestum aliud presente publicis testibus

Johannes monachus monachus non potest transire ex temeritate ad aliud monasterium nisi potest licentia peculiari habitum dicit. Nota quod transitus monachi temerarius est reprobatus sive temeritate ut licet. Item nota quod regularis monachi non potest habere propria ut in peculio etiam cum per vim annuas fieri potest. Nota quod monachus delinquens punitur ab abbate secundum regulas monasterii. Nota quod monachum vagabundum abbas potest repetere et quod delinquens monachus ad ipsum monasterium est remittendus

Relua in insulis In locis ubi vite austeritas observatur minores xviii annorum profiteri non possunt habitum dicit. Nota quod ipsa lex potentem circa vota et professiones vim potest nonnullos inhabiles facere ad professionem et aliquos habiles. Item post tempus pubertatis tam masculi quam femine possunt profiteri propter monachi glo. si professi contra ipsum

Non est nobis monasterium vagantes monachi vel quasi sunt ad reingrediendum monasterium compellendi habitum dicit vel sic. Si clerici sive laica plani sive alium ordinem profitetur redire compellitur ad ipsum habitum dicit. Nota quod per professionem monachus vel professus est adeo astrictus monasterio quod in eadem residere compellitur adeo quod non possunt per alia monasteria evagari. Nota quod plures prelati unius provincie constituunt ministrante. Nota quod appellatione monachorum non continetur conversi intra extra et quod conversus profitetur et ita monachus. Nota quod extra claustrum obedientia abbatis monachus vel conversus stare non potest. Item non sit monachus per professionem non potest relinquere ipsam religionem ita et qui non potest deserere ipsum monasterium

Ad nostram noticiam minor xiiii annis expresse vel tacite profitendo religionem non obligatur. Idem in maiore quam professione vel probatione non precedente habitum suscepit

pfessoꝝ si illu dimittit infra triduu
h. d. No q sole suasiones et blanditie
quibȝ inducunt aliqui pfiteri no vivat
pfessionē No q suscepto habitus pfes
soꝝ et ꝯpssa pfessio no obligat aliquē
cum annoꝝ Et hic no q pmꝰ annus
requirit ꝯpletus seu impletꝰ et ꝯ hic
habes q ipa habilitat pmaꝰ ad re
ligionē ꝛc no q ipa ꝯtra votu dispo
No q ꝯtra votu ꝯtinetie no admitti
dispensatio qua ꝯtinetia astitutis et
abdicatio ppetas ita sut ossibȝ i hent
monachoꝝ ut nec summꝰ potifex valeat
dispesare glo si No q suscepto habitꝰ
pfessoꝝ facta a minore no inducit
pfessionē nec obligat ipm regule pfes
sum nisi i miscuit se actibȝ tl pfessoꝝ
ut est cas sb in c vidua It inte nisi
ꝯsentiunt ptriduu qua tuc obligat
religioni et solōpnisat votu ut h
It istud pȝ in eo qd indeliberate suscepit
habitu secus si cu deliberatoe/ et d
deliberate susceptisse si precessit tpus
pbationis ul ꝯpetentia triduu ut h

Super eo

Qui recipit habitu pfess
oꝝ ubi sut habitus distincti ipe ꝯpellit
in religione stare h si recipit habitu
novitioꝝ tuc pt ad seculu redire h d.
No q suscepto habitus no inducit pfessio
ꝯpssam nec veru h tacitu et psptiu
It no quo inte illud q psusceptionē habitꝰ
pfessoꝝ qs astrigit rele nec ite obli
gatꝰ rele i gne no ispe/ et io no vi
det astrictꝰ prise stare i monasterio ubi
suscepit habitu h pt transire ad alia
monasteria sȝ leniora suffinit enī q ha
beat illa tria substātialia et si mōsteria
sunt dispares qualitatis It no q clericꝰ
secularis religionē pfessus no pt redire
ad secłm It no q suscepto habitꝰ no
minoꝝ no obligat que rele ul religiosi
sine pfessione No q illa qua vestem
in qua quis est ingressꝰ religionē no
eam veste operius dēt retinēdē

Sane de canonico

Si aũt ꝯs re
gularis efficit monachus si id fecit religiosis
amore mōstꝰ pfitit si levitate causa
ad priore regla redire ꝯpellit Volo
Religiosus dū pfite arctiore regla illa
pfitit// secus si ad leniore reglam tra

secit h d No q ab arctiori in qua est spe
naꝰ pfessus ȝ quis pt i redire subaudi
licentia petita quāuis no obtenta It
no q cui fugit de ipo monasterio ul
arctiore vita pfiteatur pt libe in sido
monasterio pmanere et d arctiore regule
quod in austeritate vite h dimor remedi
modu No q si monachus ul canoicus
reglaris cepit ipm monasteriu ut stet i
monasterio laxioris vite te adipm mōste-
riu redire

Significatum

Si minor xiiij annis religionē pfitetur
no obligat eū nisi maior factus rati
tu hut Vel Oblatus apntibȝ i
minori etate ul pfessus i etate maiori
no pt a seculo redire secus si i minori
etate pfiteat qz tuc no obligat reli
gioni nisi maior factus ratū hūt
h d No q oblatꝰ a pntibȝ minor no
pt abipis revendicari nec ipe pt eū ad
ueniu maiore etatis ad usus taliꝝ
obligationē resilire It no q minor xiiij
annis no obligat voto Itē no q ipa
pt declarare psonas que sut obligate
voto et que no sunt astricte No soluꝝ
pnunciandi eu minor pfessionē emisit
quia dȝ pnuciari a voto absolutꝰ sȝ
an ite canonis ꝛc no q ꝯtra absolute
ipa absoluit que a voto sive potius
declarat ipm no obligatu It no q vo
tum emissum a minore habitu ratu i
maiori etate obligat ipm ad religionē
in qua et ideo pt pmanere in eod
monasterio ul dimisso no q ea que ab
initio no valent tractu tpis ꝯvalescunt
disponsalibus

Cum te virum

Si filia minor xij
annis a pntibȝ mo
sterio tradita maior effecta velum
suscepit ad seculu redire no potit h d
No q sola pntu oblatio no obligat
filiu sȝ ipa pfessione q inte ut d in
fine in c primo It no q hic videtur
casus q obligatꝰ religioni in que so
lempnisat votu qd reddit ipm i ab
habilem matrimonij ꝯtrahendi et dirimit
iam ꝯtractu No q aspecto veli [illegible]
factꝰ pp pfessionē volentē factum in minori
etate obligat pfitentem in ipe et ita
limitat c Constitutionē de regu in vio
It no singla istud tex q in pnu patre
causat istud metu ad invalidandū actu
in quibȝ requirit libera voluntas Et no

ad limitandum dictum primo in c. causa
matrimonii de officio delegati et hoc
quod not. in l. i. C. de his qui honorati sunt
quorum actio non datur Nota quod religionis + quod
ingressus requirit liberam voluntatem
et illa non dicitur libera voluntas cum quis
dicitur sequi alienum iudicium vel voluntatem

Porrectum professio facit monachum et non
habitus susceptus tantum h. d. Nota quod votum
simplex est defectivum ut cum ego promitto quod
me faciam monachum Item nota quod si per votum
defectivum quis promisit se professurum
aliquis procurator volentis ipsum incorporari
in prioris manibus promittat ut dicit
glossa promittit professus et unum est signum
cum votis manibus se offert in monachum
et in fratrem Item nota quod habitus non facit
monachum vel doctorem et quod habitus non est
de substantia professionis Item nota quod qui emisit
professionem tacitam vel expressam non tamen confir-
mavit totum adhuc se obligavit complendum
et adimplendum promissa ut hic

Cum simus et Si pater minorem filium
offert monasterio una secum intrando filius
factus maior potest resilire et bonorum partem
petere h. d. Nota quod pater tunc sic dedicando
et simul monasterio offerendo filium minorem
non obligat ipsum religioni nisi minori
etate durante et eo pacientes adhuc ipse
tamen potest infra annum contra oblationem patris
resilire Item nota quod pater ingrediens religionem
seu monasterium non potest privare filium successione
legitima et est legitima successio debita iure
nature Item per modum summarum dicitur quod paterna pro-
fessio non facit aliquem monachum filium pro-
fessio tamen

Sicut tenor | Furiosus profitendo non obligatur nisi sciens in-
tus fecerit pactum licet ingressum h. d.
Nota quod furiosus non habet consensum certum
non potest opponere actus suos requirentes
Ideo non possunt contrahere matrimonium Nota quod gesta
in furore potest sana mente approbari Item
nota quod nullum est votum sine obligatione
quod fit mente alienata glo. fi.

Ad apostolicam Professio potest fieri et recipi
infra annum probationis h. d. Nota quod [illegible]
[illegible] legis quibus potest transgredi quam ipsa
non tamen ipsius mandatarum est inducta
Item nota quod volens profiteri durante ipso
anno in probatione et ante volens non ob-
ligatur nisi ut albus et conventus conse-
ciat loquor quod non obligatur ipsi monaste-
rio Item nota quod quando est inductum anni
probationis Item nota quod prima per se introducto

quibus potest renunciare de quo in c. ad dilecti
de foro competenti Item quod multa impediunt contrahenda
que non dirimunt iam contracta Item nota quod
illud dicitur de probatione mere de persona in cog-
nita secus enim esset si vel honesta parte de
religionem probata possit recipi sine ista
probatione Nota quod receptus ad professionem
potest fieri per abbatem vel alium eius vice re-
cipiente Item nota quod ubi pena non est deter-
minata arbitrio iudicis relinquitur glo. fi.

Sicut nobis Si quis professionem in infirmitate
promisit et habitum suscepit regularem quamvis
nunquam in monasterio degerit compellitur habitum gestare
et monasterium intrare h. d. Nota quod professio vel
tacita emissa ab eo qui de vita desperet
et in articulo mortis constitutus licet ...
quod sanus tenetur in animo tenuerit ita
quod plus aut vita lectionis de quo vide p.
eo ad idem in mercuriali sine iniqua
de regulis iuris Nota quod ad obligandum que
regule sufficit si quis se obliget ad obser-
vationem religionis Item eo casu si retinuerit
... vel de ipsis ... non servat contra
vitiatur professio Nota quod professus est cogendus
professe in monasterio ut sufficit allegare
quod nunquam stetit Item quod metus mortis
vitiat monachatum primum et matrimonium
ut hec in glo.

Licet quibusdam Professi religionis
privilegiate quod ex illa
ad aliam artiorem vite transire non possit
et ita abbatis licencia quamvis non obtenta
volunt zelo sanctiore vite in strictiori
regulam profiteri h. d. Vel privilegium concessum
que uni religionis professi non potest ad aliam
que regulam artiorem transire sed interpretandum
cum plenitudine non sponte servare intenderent
Ideo et tales transire possent licencia peti-
ta quamvis non obtenta Et sic et pluri-
ma sine licencia etiam obtenta non potest pro
loca mutare h. d. Nota quod in dubio vivificans
dicitur manere in ea vocatione qua vocatus
est si autem manifeste constaret quia vita alia
ab electa esset tucior illa amplectanda
est Nota quod qui spiritu dei ducitur non sunt
sub lege et quod lex non est posita iusto
et est ratio quia ipsi sibi ipsis sunt lex
ut not. glo. in c. dominum in Cle. de
hereticis Nota quod lex est privata et lex quibus
est lex privata est lex dei et lex conscientie
que alias vocatur lex spiritus et ista est data
omnibus privato et privati legi quamvis Item nota
quod privilegium in dubio restringitur secundum quosdam
Summa p. hic et in l. i. quinta l. in [illegible]

deputatos ff de militari testa Nota quod iure subiecto et respectu unius religio plus valet vita contemplativa quam activa Item nota quod privilegium meretur amittere qui potestate sibi concessa abutitur Item nota quod monachus ad prelatum melioris vite non debet transire ad arctiorem vitam licentia non petita ne videatur contempnere bonum obedientie Nota quod dubia sunt cum consilio maiorum comprehenda ne quis decipiatur ab angelo sathane qui se transfigurat in angelum lucis Nota ultimo quod ille qui potest utilius preesse et prodesse magis proficit in vita activa quam contemplativa Item quod caritas est fons omnis cum non tenuit alicui caritate Item maius bonum minori bono preponitur in loco ita quod minus utilitas speciali preferatur. Coniuges et c.

Veniens ad apostolicam

Iuramento non potest se a matrimonio absolvere propter hanc voluntatem quam ingredi religionem h. d. Nota quod ubi vitatur tamen peccati sufficit quod iudici fiat simpliciter denunciatio Item nota quod post quam matrimonium est carnali copula consumatum non potest se coniuges invicem absolvere a vinculo debiti nisi ingrediantur religionem Nota etiam quod coniugalis sunt sponte recessus ubi in loco iure competit possessorio recuperandi Nota quod causa possessorium non impedit licet alleget causam que impedisset contractum matrimonii Item non statur assertioni unius nec etiam pluralitati non iuratorum qui allegant causam precessisse propter quam causatur impedimentum matrimonii Item nota quod iudex potest ex officio uxorem ingressam religionem restituere viro Item nota quod iuramentum non obligat coniugalem quin possit repetere matrimonium et quod pro voluntaria spoliatione datur possessorium recuperandi Nota bigamus potest monachari

Consulti sumus

Qui ad monasterium quandoque sumendo habitum noviciorum infra tempus probationis ad seculum sine peccato reverti potest si non apparet eum voluisse vitam mutare h. d. Nota quod sumens habitum noviciorum ea intentione quod omnino vitam mutet tunc iste talis et si non obligatur ipse regule qua probatur ipse tamen obligatur regule et ideo est opus si velit in ea quam probat profiteri ut saltem arctetur prosecutioni religionis Item nota quod qui conditionaliter suscepit habitum intendens profiteri si sibi placet vita iste non obligatur religioni quin possit infra annum probationis exire sine nota id est sine peccato et ideo nota quod nulla sunt orta ex obligatione conditionali ante quam

plenarum conditionis Nota quod ingrediens in propositum ingressu debet perpensare qualis debet esse eius intentio Item est hic casus quod nota sumo de ista voluntate scilicet utrum habuit animum seculum mutandi vel non constat potest per eius confessionem Item si dubitatur si aliquis professus tunc presumunt eum esse professum Nota propria delicta delinquens noxa vocatur quamquam hic unum ponitur pro reliquo Nota lex privata est lex dei preponitur quam lex publica

Postulasti

Qui infra annum probationis non facta professione reddit ad seculum licite potest ad ordines et ecclesiasticum beneficium promoveri h. d. Nota quod assumpto habitu noviciorum non inducit aliquam professionem tacitam vel expressam ante lapsum anni quando ad seculum remeat Nota quod recedens infra tempus professionis non afficitur aliqua nota infamie et ideo potest licite promoveri ad ordines Item malicia supplet etatem sicut et in matrimonio carnali et quilibet qui potest se obligare matrimonio spirituali

Ex parte tua

Qui deferet habitum monachalem in monasterio in quo sunt habitus distincti ultra annum tacite videtur profiteri h. d. Nota quod tacite professa tacite ante professionem habitum distincti ultra annum cogendus est ad expressam professionem faciendam Nota quod vite regulari repugnat habitus proprii et ignominia Nota quod quamvis habitus de se non faciat monachum tamen eius gestatio ultra annum inducit tacitam professionem Nota quod monasteria videntur subdita episcopo etc quo ad legem diocesanam de quo in c. Cognoscentes et c. Dilectus de offi. ordina. Item videtur quod episcopus habeat puniendi in monachum etc propter illorum que sunt discipline vel observantie regularis Item in uno casu quod officio non debet esse destitutus professio glo dicitur Item qui per annum remanet in habitu monachali et non reclamat intelligitur ipso facto tamen non potest exire non potest in invito compelli profiteri expresse nisi protestando precessisset et ista est presumptio iuris et de iure contra quam non admittitur probatio in genere quo nulla protestatio precessit

Statuimus

Infra annum probationis libere potest novicius ad seculum redire nisi professionem emiserit tacitam vel expressam vel constat quod vitam mutare voluit h. d. Nota quod novicius infra annum potest ad seculum libere remeare fallit in duobus casibus primo si assumpsit habitum professorum de quo s. e. c. Ad nostram et c. Vidua Secundo cum infra annum professionem emisit Tertio cum constat quod voluit omnino vitam mutare quo casu tenetur profiteri saltem regulam laxiorem si noluit in ea in qua ingressus est permanere

No. q. p[ro]gestatam [illegible] nomine p[ro]p[ri]o p[ro] a[n]i[m]a
q[ui]b[us] p[ro]fiteri p[er]mittit q[uod] h[oc] viii q[ui] [illegible]
sunt indistructi vel q[ui] sunt districti h[oc]
no[n] patet ut hic et in f[ra] c. de distra[ct]o
[illegible] studiorum habitu s[ed] districto la[...]
tens et no[n] patens [illegible] vos sub[...]
[illegible] quantum ad legem diocesanam glo. f. in
c. ex parte

Ne religiosi

Religiosi et electi se[u] fugitivi sunt annuatim revocandi et cogendi ut ad sua monasteria redeant h. d. No. q. monachis no[n] debet dari evagandi occasio. Nam ipsis est periculosa et grauiter interdicta. No. q. p[ro] excessibus i[n]fe[rio]rum nemo recipit[ur] [illegible] abiq[ue] [illegible] No. q. [illegible] sunt fienda [illegible] statuta generalia [illegible] annuatim No. q. fugitivi et electi sunt ad regulam recipiendi et h[oc] nisi regula [illegible] q[uod] [illegible] no[n] sunt [illegible] abiciendi h[oc] debent in locis monasterii [illegible] peniam. No. q. tres sunt indices i[m]mediati mo[n]achorum

De conversione coniugatorum

Preterea ex parte tua

Conversio coniugatorum est i[n] matrimonio sedentium ad regularem vitam ingressio. Si vir de uxoris licentia p[ro]fitetur et uxor ipsa h[oc] suspecta ut castitate[m] vovit vel religionem intravit cogendus h[oc] vir [illegible] uxori adherere h. d. No. q. unus coniugatorum no[n] potest religionem p[ro]fiteri vel altero coniugali [illegible] nisi interveniat alterius [illegible] vel q[uod] coniugalis simul religionem p[ro]fiteatur vel ipsa [illegible] intret castitate[m] [illegible] No. q. p[ro]fessio unius coniugalium de consensu alterius coniugalis no[n] solempnisat votum nisi alter coniugalis [illegible] [illegible] No. q. ingressi coniugalis revocant[ur] judicis officio et no[n] ad petitionem coniugis que consensit [illegible] No. q. ubi agit[ur] materia [illegible] judex pot[est] supple[re] illud [illegible] q[uod] p[ar]s no[n] posset allegare. No. q. sacerdotes et monachi [illegible] que recip[iuntur] ad

Verum post

Ante carnalem copulam alter p[ro]fessionem coniugum altero invito pot[est] religionem ingredi et remanens in seculo pot[est] ad secunda vota migrare h. d. No. q. transitus ad religionem dissolvit religionem matrimonii solum [illegible] contractum [illegible] si carnalis copula fuit consummatum No. q. copula carnalis aliquid addit ad [illegible] matrimonii No. tamen i[n] quo coniugum possit [illegible] alio copulari quia [illegible] solutum [illegible] matrimonii No. q. p[er] [illegible] carnis efficit[ur] vir et uxor una caro [illegible] no[n] [illegible] una caro [illegible] nisi [illegible] sunt steriles que [illegible] no[n] [illegible] vel [illegible] glo. steriles

in c. cum sis [illegible] [illegible] No. q. [illegible] ad sacros ordines [illegible] intelligi[tur] de toti[...] [illegible] p[ro]fiteri glo. [illegible] c. [illegible] contingit et dispensatio [illegible] [illegible] religionem vel [illegible] [illegible]

Quidem intravit

Cum [illegible] uxor p[ro]fessione[m] fecit et ipsa repetenti restitutus fuit uxore mortua [illegible] alia contrahere no[n] [illegible] quamvis ad monasterium redire no[n] compellit[ur] h. d. No. q. consummato matrimonio copula carnali alter coniugalium no[n] pot[est] p[ro]fiteri altero invito No. q. p[ro]fitens invita consorte pot[est] compelli ad exeundum monasterium et adherere matrimonio. No. q. p[ro]fessionem factam ab uno coniugalium altero invito [illegible] no[n] obligat monasterio obliga[tur] [illegible] ad votum castitatis [illegible] no[n] pot[est] coniugatus debitum exigere [illegible] tenetur [illegible] No. q. ubi agit[ur] de peto q[uod] si no[n] valet [illegible] ut ago valeat [illegible] vale[re] pot[est] [illegible] No. q. [illegible] sunt obligationes recipro[ce] in matrimonio una q[uod] exige[re] pot[est] debitum a conparte alia quia tenetur [illegible] [illegible] possit remittere suam obligationem et remittere [illegible] no[n] pot[est] [illegible] debito [illegible] quia vir in h[oc] no[n] h[abe]t p[otes]tatem sui corporis sed [illegible] vir no[n] h[abe]t p[otes]tatem sui corporis h[oc] mulier

Cum sis

[illegible] religionem ingredi no[n] pot[est] nisi et uxor ipsa ingrediat[ur] vel si no[n] est suspecta castitatem voveat et in seculo remaneat h. d. No. q. turpe est [illegible] remaneat [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] q[uod] [illegible] sunt [illegible] [illegible] ut [illegible] in [illegible] No. q. no[n] valet p[ro]fessio alterius coniugalium nisi uterq[ue] intret religionem pot[est] q[uod] [illegible] alter remanens i[n] seculo est senex et castitate[m] vovit

Coniugatus

Coniugatus no[n] pot[est] p[ro]moveri ad sacros nisi [illegible] uxoris licentia et castitate[m] p[ro]mittente h[oc] [illegible] [illegible] no[n] pot[est] nisi uxor ingrediat[ur] religionem h. d. [illegible] c. [illegible] No. q. in susceptione ordinis sacri suff[icit] q[uod] uxor voveat castitate[m] [illegible] in seculo remaneat q[uod] [illegible] est q[ui] vir [illegible] [illegible] in [illegible] quia [illegible] uxoris [illegible] p[ro]fitea[tur]

Dane si

Coniugatus [illegible] no[n] d[ebet] nisi uxor religionem intrat et continentiam p[er]petuam p[ro]fitea[tur] h. d. Si [illegible] vetula no[n] suff[icit] si continentiam p[ro]fiteat[ur] nisi [illegible] vel [illegible] [illegible] c. simul

Ex publico

Uxor desponsata de p[rese]nti no[n] cognita carnaliter cogit[ur] [illegible] se velle religionem ingredi infra [illegible] monasterium intrare vel marito debita obsequia [illegible] h. d. No. q. in [illegible] [illegible] matrimonialibus [illegible] debent esse [illegible] No. q. [illegible] pot[est] compelli adherere viro [illegible] [illegible] No. q. [illegible] cognita carnaliter pot[est]

ad religionem transito consorte transire. Sed quis
probabit si sit cognita vel non cognita credo
quod si non cohabitauerat adhuc cum viro
ita quod fuit transducta vel virum transduxerit
erit quod ad virum spectet probatio cum ipsa de
[illegible] possit de virginitate sua. secus si cum eo
cohabitassent quia tunc debet ipsa se probare
cohabitassent quia tunc debet ipsa se probare
non cognitam. Item ar. fuit ostendendo se ob
[illegible] ut sa. in c. proposuit de frigidis. Item non
quod iudex potest augustare tempus probationis mo
nachalis permittendo vel ut infra biennium
tunc religionem ingrediatur vel ad haerat viro
de quo in c. [illegible] ti [illegible]. Nota quod
[illegible] per manifesta sponsa potest absolui
ad satisfactionem quia impletum est
in actu speciali et per se [illegible] actu pur
gatur de quo in c. [illegible] de [illegible]. Nota
quod quia diuiniuit matrimonium vel sponsalia [illegible]
ingressum religionis tunc [illegible] debet
sponsus restitui de quo in c. si [illegible] de sponsis
et cler. Item non in [illegible] sane quod [illegible]
[illegible] illud declarauit restituendo
[illegible] [illegible] ad eum transire
[illegible] [illegible]
Nota quod sine carnali copula non dicitur consummatum
matrimonium sed per carnalem copulam consummatur
quod intellige cum ista consummatio fiat post baptismum
secus si fuit ante ut notatur in c. [illegible]
et c. gaudemus de diuortiis

Verum Vir non potest ingredi religionem sine licentia uxoris quae si non esset suspecta debeat castitatem vouere vel si sit suspecta, religionem intrare. h. d. et hic tria dicta. Item ibi si autem z. in ibi nullus. Nota quod licentia sola uxoris in [illegible] re manente cum familia tunc sufficit cum [illegible] non est de fornicatione suspecta et publice castitatem vouet. Item non [illegible] est suspicio incontinentie non sufficit sola licentia in seculo remanentis sed est opus ut et ipsa religionem profiteatur. Nota [illegible] quod monasteria non [illegible] feminas ad religionem admittendum secundum [illegible]

Ex parte abbatis Professus religionem de uxoris licentia, uxore mortua tenetur ad monasterium redire, quamuis propter timorem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit restitutus h. d. Nota quod maritus ingrediens religionem de licentia uxoris [illegible] recipiendo solemnizat votum. Item non quod solemnizatur votum per professionem aliquam [illegible] castitatis [illegible] [illegible] Item non quod licet suscepto habitu sine professione [illegible] licet non obliget aliquem in [illegible] religioni sed tunc in [illegible] ut in c. [illegible] de regularibus

in vi. Si tamen [illegible] votum in aliquo de [illegible] et demum recipiatur habitum regule tunc ille recipiens obligatur illi regule in [illegible] ut hic est casus

Consuluit nobis Si coniux profitetur religionem altero sciente in [illegible] mortuo in seculo remanente ipse compellitur stare in monasterio h. d. Nota quod sola [illegible] coniugalis in seculo remanentis solemnizat votum ingredientis [illegible] adque ingredientis quod si [illegible] sit suspecta iudex compelli possit [illegible] monasterio [illegible] ut [illegible] intrarent. Nota quod [illegible] coniugalis remanentis in seculo operatur ut alligetur consortis [illegible] adeo ut post mortem non possit cum alia [illegible] [illegible] [illegible] si contrahat matrimonium dirimatur. [illegible] votum impedit contrahendum et dirimit contractum votum [illegible] monasterio et matrimonium [illegible] et alligat [illegible] monasterio et matrimonium [illegible] [illegible] mandato dei [illegible]

Carissimus [illegible] quod continentiam vouit [illegible] reddere debitum coniugale quamuis adtempore consenserit h. d. Nota quod coniux consenciens [illegible] castitatis consorti vouenti non potest compelli [illegible] [illegible] nisi consensisset ad tempus quia elapso [illegible] possit [illegible]

Placet nobis Si alter coniugum alteri [illegible] ignorantia professus religionem et post hoc religionem de monasterio egrediatur mortuo coniugali ad monasterium redire non compellitur h. d. Nota quod idem votum potest ex parte una obligare et ex parte alia non et id quod actus sunt dissimiles. Una et eadem obligatio potest valere in una parte et in alia non valere. Et istud facit ad questionem quod si donatio non potest valere sine insinuatione ultra [illegible] aureos [illegible] ad illam quantitatem valeat donatio si nulla [illegible] insinuatio. Nota quod votum [illegible] obligat cum in quantum tangit solum [illegible] preiudicium secus quod tangit [illegible] [illegible]. Nota [illegible] ad eum casum a quo potuit [illegible] efficax [illegible] validatur secundum aliquos [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] quos sed iste [illegible] probat [illegible] [illegible] vel plus non obligant [illegible]. Item non licet [illegible] coniugalis obligatur seu vouet [illegible] ignorante vel inuito consorte ipse non obligatur in foro contentioso tamen quantum ad deum et in foro anime ipse obligatur. Item [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] si ad eum statum deuenit [illegible] non potuit in glo

Ad apostolicam [illegible] coniugum potest profiteri altero non suspecto consentiente et continentiam vouente h. d. Nota quod vir et uxor [illegible] [illegible] per copulam coniugalem. Nota [illegible] [illegible] aliquis solemnizat votum

Ex parte tua // Per religionis professionem
vel propositum in seculo castitatis fienda
solvitur sponsalia de futuro sine copula
h. d. No. quod assumpto veli aliquis solem-
nisat votum et dirimit matrimonium per
verba de futuro contractum non tamen carnali
copula consumatum No. etiam solempnitatem
in assumptione habitus sed iste sunt parum
consuedinarie quod de iure Item no. quod ma-
trimonium potest contrahi primarium et perpetue
de quo in c. si de sponsa in vi° Item
no. quod matrimonium per verba de futuro contrac-
tum non solvitur per spiritualem fornica-
tionem forte quia alter coniugum in
heresim est prolapsus No. duos casus
in quibus solvitur matrimonium quorum opre(?)vencula
tione divina Ro. per ingressum religionis
quam non est carnali copula consumatum
Item no. quod concurrunt due cause quarum una
nocet et altera prodest tunc si illa que
prodest est aut favorabilior illa potius
attenditur quam que nocet No. quod in sim-
plici vota castitatis quantumcumque solemp-
nisato et emisso respectu ecclesie negle-
cto non solvitur matrimonium per verba de futuro con-
tractum et consumatum // Et potencius est
vinculum matrimonii quam in ingresso
religionis No. quod contumelia salvatoris
non solvit matrimonium nec si fidelibus licet
alter labatur in heresim quia matrimonium
ratum est inter eos sed durante coniugio si
deliquit alter convertitur ad fidem sue con-
tumelia salvatoris solvi matrimonium
seu ius matrimonii ut d. de divor-
tiis c. quanto Potest leviter sponsalia non te-
ner et contra matrimonium secus si matrimonium esset
contractum matrimonium

Constitutus Maritus // de futuro
secutus mechus ab uxore adultera re-
petii non potest h. d. vel sic // Qui consumat
potest non potest h. d. vel sic // Qui consumat
matrimonium cum uno cum alio contrahere non potest
et si de facto contrahat debet separari et si post
modum effectus sit effectus non potest ipsam repetere
h. d. No. quod constitutus in minoribus ordinibus
potest matrimonium copulari No. quod matrimonium car-
nali copula consumatum nullo potest di-
rimi nisi per ingressum religionis et per
[illegible] contractum primo secundo contrahens est
adulter Item no. quod alter coniugum committens ad-
ulterium privatur iure repetendi uxorem ad
sententiam coniugalem et ratificat ingressum
alterius qui intravit religionem sine licentia
consortis qui propter adulterium et hic
tamen in quo uterque ingressus alter coniugum
in seculo remanente et non vovente

Veniens // Idem dicit quod decretalis
proxima vel sic // Vir qui intravit religionem
cum habet uxorem conveniunt non potest abea
vendicari si est per eum mechata fornicata h. d.
No. quod sola rogatio viri et instancia quod
consentiat non ponit iustum timorem
nisi ut ulterius ad aliud sit devotum
Item no. quod plures cause impellentes
mulierem ad consenciendum non videntur mitare
consensum potest tamen sit sponte Suadens
Item no. quod tenet mechatam cum uxore in
seculo remanente et non vovente et hic
est verum quando uxor propter ea fornicata est quam
quod adulterio superveniente ratificat in-
gressum No. quod omnis irregularitas est
de iure positivo ideo papa de omni tali
potest dispensare et quod bigamum possit ordinari

Suadens Uxor marito professo repetit
non obstante licentia prius concessa per metum
h. d. No. quod verba cum aliis comminationibus
inducunt iustum metum Item no. quod licet mulier
ingrediatur domum monialium sine aliquo voto
vel assumptione habitus potest hic non est astric-
ta alicui religioni Item votum viri non
tenuit quia alter altero invito vovere non potest

Significavit No. compellitur religionem
ingredi uxor contineret non suspecta que de-
dit marito licentiam monachandi h. d. No.
quod licentia intrandi monasterium potest dari viceversa
quod ipso vel gerenti eius vices Item no. quod cum
mulier prius licentiam viro ingrediendi monasterium
Iudex debet corrigere abea votum continencie
Ultimo no. quod si non est suspecta ipsa non cogi-
tur religionem ingredi sed suffic simpliciter quod pro-
mittat seu voveat castitatem a qua ipso gesso
si ipsa esset etc. No. quod suspicio causatur secundum
qualitatem etatis Item no. quod que sine condi-
tione vovet sine condicione solvatur prout in
c. ultima
Adultera quam maritus

Gaudemus non vult reconciliari sibi
detrudi in monasterium ad penitentiam peragendam
h. d. No. quod si coniugalis violat thorum
quod ex hoc sit ipsorum separatio No. quod suadens
potest perdicere viro ut uxorem prolapsam
in crimine carnis cum ea penitencia recipiat
ipsum deum No. quod adultera si non recipitur
a viro debet poni inter moniales in monasterio
quod intret ut cetera ibi non sit professa nec ob-
stat non debent homines esse diverse secte etc.
professi et non professi quod verum est tamen tollerabile
et tamen corpus hic fieri possent
ut singulare et non professi Item varie pe-
ne alias et hodie statute sunt contra mulier
adulteratum

Dudum a te lauo | Si coniuges se ab
inuicem absoluunt continentiam promittendo et
monasterium intrando alter alterum etc. Si de
incontinentia timeatur repete et blanditie
sine doli non vitiat ingressum h. d. No.
formam libelli quo petitur uxor sibi resti
tui et ad obsequia maritalia compositi
quod debet concludi quod adhereat viro matrimoni
aliter et sibi restituatur. Re. continuit ista pe
titio petitorium et possessorium. No. quod coniuga
les possunt adinvicem remittere omnibus alia
omnia sunt quod licet in alio. Itl no. quod sacerdos
ut publica persona potest stipulari pro ecclesia vel
nomine ecclesie. No. quod quis solempnizat
votum qui promittit stabilitatem respectu etiam de
terminati loci proprij. Itl no. quod non vitiatur
contractus licet aliqua verba sunt plura
supra subdivisis verbis dummodo quod valet
tantum verborum non variatur substantia. No. quod non
tantum potest sumi plura contra de contractu de
tur quod potest sumi [illegible] fidem
quo negatum [illegible] et [illegible] facit fidem
No. quod non refert verborum contractum corrumpat in
[illegible] in forma persona ut hic [illegible] refert
verba plures in uno contractu continuatur quod in alio
nisi contingit diuersitas in substantia. Itl no. quod
blanditiis et dolus non vitiat ingressum
quod videtur verum etsi interveniat hec ingressus
[illegible] forte si interveniat calor iracundie
Itl no. quod [illegible] insufficientibus non videtur
repetita ipsa celebratione actus quod verum
est quod [illegible] tali repetitione actus vitia
[illegible] l. [illegible] idem videtur ff. de verborum
obligatione [illegible] in l. ita stipulatus ff.
de verborum obligatione. Ultimo no. quod propter timorem
incontinentie quam ambo iugales solempnem
votum non repellunt ut hic. No. quod
si testes discordant in modo narrandi dum
tamen in substantia facti non discordant valet dictum
Itl [illegible] lubricam lingue facile ad [illegible]
Itl [illegible] Itl in [illegible] calor [illegible]
vite vitio [illegible]
Si quis iuratus | Tempore amentie furore
putat [illegible] esse quod facit [illegible] in ecclesia
[illegible] ad crimen inducit

Mulier que | Mulier que in fide
remansit propter nolentem virum reuersa absque
fidelitate ad religionem conuolare h. d. [illegible]
iugalis qui perseuerant in fide altera ad
infidelitatem conuerso potest ad religionem [illegible]
[illegible] conuerte qui ad fidem reuersus
fuisset h. d. No. quod propter fornicationem spiri
tualem potest coniux a coniuge separari thoro
No. quod facta tali separatione qui remanet
in fide potest religionem ingredi [illegible]
[illegible] conuerte qui emendatus ad fidem conuertatur

De conuersione infidelium

Laudabilem | [illegible] qui mar
[illegible] vi [illegible] machinatus est vel
[illegible] occidit si eam [illegible] contrahat matrimonium debet
separari etc. si ipse conuertatur ad fidem scienti
[illegible] occidit nulla machinatione pre
cedente h. d. No. quod [illegible] machinatio fit in
morte [illegible] iugalis tunc non potest consisti
matrimonium deinde contractum et talis ma
chinatio impedit contrahendum et dirimit contractum
Itl quod solum homicidium iugalis quod non
processit machinatio non impedit matrimonium
[illegible] contractum. Itl si aliquis [illegible] quod ali
quis interficit alium suo nomine [illegible] valeat
[illegible] non quia in maleficiis ratihabitio
[illegible] et mandato comparatur ff. de [illegible] et
[illegible]

Ex literis tue | [illegible] uxor in iudaismo
relicta et [illegible] ad fidem
christianam conuersus cum filiis
[illegible] apud parentem manendis h. d.
No. quod qui sunt in christiana fide sunt in
[illegible] et in vita alij non sunt in
[illegible] et in morte. No. que sunt potens
[illegible] in filio et [illegible] matrimonium
matris in [illegible] i. domum quam matri [illegible]
i. matris [illegible] infans [illegible] et dolorosus in
partu et [illegible] partus laboriosus fuisse [illegible]
[illegible] et [illegible] matrimonium [illegible] et
[illegible] matrimonium [illegible] patrimonium in
[illegible] apud eam debet [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible] matrimonium [illegible]
[illegible] matris [illegible] i. domum et matrimonium [illegible]
[illegible] et femine [illegible] vite
[illegible] retinens [illegible] No. quod
filius est in potestate patris et non matris et [illegible]
patris familias non matrum. No. ubi
minor educandus [illegible] apud illum qui non
insidietur saluti eius vel vite et [illegible]
ut non sit suspitio ut non [illegible] eius
pudicitie non debet apud illum educari ut in
[illegible] ff. ubi pupillus educari debeat
[illegible] affectum cum singulorum [illegible] apud
quem pupillus alendus sit ut l. ij. C. ubi
pupillus educari debeat. No. quod [illegible]
pupillus educari [illegible] mater tenet filium [illegible] non [illegible]
[illegible] debet considerari ut [illegible]
No. quod [illegible] apud illum qui non [illegible] ad fidelitatem
[illegible]. No. quod [illegible] semper est in fide
christiana [illegible] repellit [illegible]
[illegible] patris vel matris [illegible] ad
filium [illegible] fidem [illegible] debet

De voto et voti redemptione

De peregrinationibus

Votum est alicuius boni cum deliberatione
facta deo promissio Redemptio voti est votum
pro aliud redimere adimplere votum non sufficiens
Opus quod cum pregnationibus votum potest commutari
in aliud deo magis acceptum h. d. Nota quod
mulier potest votum suum pregnationis in aliud commutari
mutari Nota quod commutationibus votorum sit
arbitrario sicut et penitencie Item nota
quod commutatio sive dispensatio debet fieri cum
causa et cause cognitione et debet commutatio
esse in rem deo magis acceptam Item nota quod
in omni voto sive consistat in faciendo sive non
faciendo sive sit solempne sive simplex
potest hic locum dispensatio dicitur cum vo
tum sit libere voluntatis glossa castitas
que potest deo acceptam putare

Venientes

Solus papa dispensat in
voto ultra marino presertim cum illis qui
in etate puerili voverunt h. d. Nota quod est puer
obligatur voto Nota quod papa est absolvit
est ubi obligatio tua est quesita secundum intelligentiam
est obligatum est contracta de eo quod dispo
sitio pertinet ad papam tunc papa absolvit
est ab obligatione cum tua contracta ut fuit
notatum in c. Legislatura de probationibus et quod
habetur in c. [illegible] cathedram s. de sepul. i. Clementinis

Literaturam tuam

Simplex propositum non obligat quam voto
h. d. vel simplex propositum ingredi religionem
si non ingreditur non est reus voti h. d.
Nota quod animus et propositum non obligant
quantum est deo quod intelligere de propositis non deli
berato sed quod cadit in suggestione sive cum
in sexpo deliberasset voto esset astrictus quo
ad deum licet non quo ad ecclesiam militantem que
non judicat occultis intrinseca Item quemadmodo
pacto non oritur actio | Sine votum est inmu

Scripture et

tabile per ingressum
religionis vel non frangitur votum qui
in melius illud commutat vel sine vo
tum momentaneum adimpletur quod perpetuo
voto religionis h. d. quod qui se totum dat
deo ipse liberatur ab obligatione qua ob
ligatus erat in parte deo

Non est voti

Votum ultra marinum
[illegible] causa differri vel
Redemptio voti ultra marini quod cum a papa
differri potest h. d. Nota quod qui differt votum
adimplere mandato pape quod cum videtur quod talis
voti transgressor dici non debet servus si sic
cum mandaverit quod tunc licet non dicatur voti
transgressor quo ad ecclesiam militantem
esset tamen quo ad deum et ecclesiam triumphantem

voti prevaricator Nota quod qui facto consilio
prebet non operis sive ampliata facio datur
sunt hic texto quo ista hic ponit distincte
Nota quod dispensatio dicitur juris relaxatio pro
[illegible] cognatione facta sive dicitur juris vel facti
declaratio sive interpretatio Item est dicitur dispensatio
ampliatio sive extensio verborum exemplo
Christus dixit hic calix passionis mei novi et eterni
testamenti et cetera addit misterium fidei et
et ampliavit formam verborum Nota quod cum quibus
voverint peregrinari intelligere si commode fieri potest per glo

Quod super hiis

primo ponit consultationem
responsionem ibi nos ad 2o ponit doctrinam quam le
gitur allegit quod generalis sermo de aliquibus
non debet intelligere responsionem ibi Sursum ibi ponit li
mitationem distinctionem quod cum inhabilibus sit
[illegible] distinguens inter temporale impedimentum
et perpetuum deinde ponit aliud distinctionem
de hiis qui voverunt propter paucitatem sive
de hiis qui per satisfactionem peccatorum
suorum 2o de hiis qui [illegible] primus dispe
tale votum emiserunt ut [illegible] primus dispe
satur cum sunt inhabiles ad pugnandum et
si sunt habiles ad eundum cum sedes vero dis
pensetur demum cum sunt inhabiles ad eundum
nisi si est habiles ad eundum non dispensetur
nisi si inhabiles ad pugnandum ultra dicitur in h. l.
est de mulieribus quod sit de mulieribus que tale votum
emiserunt et h. d. impedimentum temporali impeditur
votum adimplere gradit dilatio sed cum perpe
tuo impedimento dispensatur quod ut judicia
dicit peritorum melius videbitur conveniens vo
dispensanti qualitate pensata et facultates
necnon qualitate et labores ut est cum habilibus
impensas et labores ut est cum inhabilibus ad
ad eundum dispensetur cum sint inhabiles ad
pugnandum nisi qui votum itineris susceperunt
premissione suorum peccatorum h. d. primo 2o du
Nota primo quod generalis vel indefinita locutio
recipit restrictionem ad habiles notatur in l. i. C.
de sacrosanctis ecclesiis vel non quod de verbis eo
statuentis sit restrictio cum si non fiet re
sultaret contrarius effectus eius quod intendit dis
ponens vel non quod non licet legem generaliter loquentem
restringere ubi cessat causa vel legis ratio
et ista fuit de mente Bartoli in l. i. C. de
sacrosanctis ecclesiis Nota quod cessante ratione
legis cessat lex non debet restringi secundum
eius rationem l. hec actio ff. de calumpniatoribus
Item cum vitandi absurditatis ut in l. Si operis
et illud ff. de expensa tutore Item nota quod
a verbis legis est recedendum cum ratio legis
certa est sicut a verbis recedi servus ubi
esset dubia Item debet intelligi lex non aliter
delegatis nisi quod at licet in aliis dis

dispoib9 reuocdo aubis qualib9 vide p jo
an in rela in qua. ti. de regulis sup. li vi°
No hic tex. quod est sursus et qua aliq
succurit et istud est utile sue p demus
cottidie penitentib9 i ferrciub9 [illegible] No
q difficultas deducta in obligacione voti
no reddit obligacionem nullam et hic q
talis difficultas que secundum naturam vel usu
[illegible] no inducitur i possibilitas istud
pba hic et in l. si. aput ff de dim[illegible]
natib9 de hac ple in l. gemina q illud
ff de vba obliga et hic no q licet sit
difficultas obligacio tamen statim nascit tam
stato agi possit iste tex pbat q sic licet
de dispensacione delata credenda sit in
dicto c. illud Itt no q difficultas supue
niens no dissolvit obligacionem No q ipa
vi posse pmittere bellum et gwarrum tot
in fideles q qua r inte statim ducam
No q dispensacio q fiat ad cause cognitione
q dispensacio d est relaxacio No q i voto
vide electa industria psone, et io qui
vouet visitare limina apostolorum pe et pau
q3 pse ad imple No q votu recipit
interpretacionem secundum intencionem voventis vel pacig
dz intel secundum i tencionem superiore prmam
i poventis vel i ingentis

Et nulla tue | Votu ultra mari no
[illegible] casib9 reddimi et comutari pt
sed no palam q ipam aut sine ipo mandato
speciali et no habilib9 ad eundum quadrius i
habilib9 ad pugnandum si sint strenui cosilio
vel milites pnt duce bellatores tn ipis
no dispensat [illegible] no voventes ob
ligant et uni sine cossu [illegible] vovent
et adimple dent Clerici no pnt votu re
dimere nisi incertis casib9 ut d. No q cosio
dimere [illegible] dubitatio sine consulta [illegible] posita
[illegible] in ti ff de questionib9 et in l
i C de prescriptione longi tpis Nota est no c
voto alibi po p tortua et alibi p alia
[illegible] No tam specia reseruatio
ipe in dispensatione in voto ultra marino
Itt no q specia r pncipi reseruata ipe pt
alij delegare No q professi et religiosi no
regnit peccata [illegible] Itt no q quanto magi
q3 peniuet dig te tanto mag dz re
ligione polle No q duplex est oculus
est oculus intellectus et cosideracionis et est
alius oculus corporeus et hic facit ad [illegible]
[illegible] testem qui [illegible] in palacio [illegible]
dupx q malefici fiunt [illegible] palacio
ipe deinde repetitur delato dixit in hac pala

tio ut no sit [illegible] intus de palacio &
quo infert [illegible] intellectus et hic [illegible]
vox p ad superiora et post [illegible] in l i ff
de nomi [illegible] No dicta dacio et
tacita [illegible] utuntur ubi et infra
[illegible] quatas [illegible] que pnt
tacite subintelligi de quo in l. [illegible]
i ff de liberis et postumis No utriq q
illi dicuntur ad pugna habiles qui si corpe
pugnare no pnt [illegible]
[illegible] pnt Itt no q i minute
[illegible] et [illegible] pnt
[illegible] de quo in l. [illegible] monachorum
[illegible] Itt no q quamvis
de naviculariis [illegible]
iugales no possent se voto astringe in
[illegible] alteri iugalis sine consensu
[illegible] in voto ultramarino tre scte
[illegible] fallit in voto [illegible] No q clerici adversus infideles pug
ut hic No q clerici adversus infideles pug
nare no dent [illegible]
[illegible] adpsu [illegible] infideles et
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible] No hic q religiosi no
[illegible] monachi [illegible] clerici et [illegible]
[illegible] laici intelligit qui caste et
moderate vivunt in glo i v° religiosi

Per tuas | Qui vovit religionem ingredi
qui aute [illegible] votu efficiat [illegible]
[illegible] et votu adimple et si [illegible]
deinde eligat potius [illegible] No q d.
No de ista [illegible] que pt [illegible]
i [illegible] sit vovit vel q [illegible]
fa l. i. ff [illegible] No q [illegible]
voto [illegible]
alit [illegible] voti transgressor No q quamvis
sit in mora [illegible] lapsu [illegible] qui [illegible]
pellat tn ad remissionem peccatorum pt pmgari
morā Itt no q [illegible] votu [illegible]
futuro [illegible] respectu [illegible] pt [illegible] No q
[illegible] de eo qui fuit fractor voti no
reddit [illegible] nulla No q [illegible]
pt eligi in [illegible] alicuius [illegible] secularis
in glo ultima

Postulastis | [illegible] plati [illegible] pt
[illegible] votu [illegible] ultra marinum et
[illegible] sine [illegible] pt [illegible]
ut d. No q dupi [illegible] q plati re
gulares pnt vovere votu tre scte [illegible]
[illegible] superiorum No q qui absentant
se [illegible] causa pbabili et [illegible]
[illegible] pnt [illegible] vicarios [illegible]
No q utilitas alicuius [illegible] et [illegible]
[illegible] comodum [illegible] ordinaci [illegible]
[illegible] in glo [illegible]

Licet universis | [illegible] appellit laicum ad
voti [illegible] ultramarini [illegible]
et bonorum subtractionem [illegible] appellit

laicos etiam principes ad excommunicationem vel
per anathematizationem et regni ac iure
succedendi tam parentibus quam aliis privationem
q. d. Nota quod in vovendo licet quilibet arbitrii
libertate se astringere vel non astringere voto
Nota de ipsa diratione usque adeo quod oppo[illegible]
[illegible] Item nota quod quamvis actus vove
di sit ab illa voluntate ita quod fuit et e
liberi arbitrii vovere vel non vovere tamen voti
[illegible] voluntarie possibile est necesse et
non implens agit in [illegible] salutis
Item nota quod qui per se non potest votum adimplere
potest illud committere per alium exequendum Nota quod
principalis solicitudo debet esse circa deum aliis
postpositis Nota quod ipsa statuit tempus infra quod
impleat votum vel voluntas defuncti est
infra annum [illegible] statuat Item nota
quod hereditas est paterna quam reddit [illegible]
nisi si parens non [illegible] voluntatem et [illegible]
dus est etiam paterna hereditate ille qui
recusat onera adimplere Nota quod ad implendum
voluntatem defuncti potest quis cogi per excommuni
cationem Item nota quod de consuetudine in regnis suc
cessio primogenitis tamen defertur quod [illegible]
est transitur [illegible] deficit linea descenden
tium Nota quod omnes reges subsunt pape ut
[illegible] qui filii sunt legitimi tamen inter subiecti
spiritualiter Nota quod ab isto precepto non potest appellari
[illegible] causa servus si fuit [illegible]
[illegible] iudice ut [illegible] vel amplius
de [illegible] Nota hic [illegible] quod [illegible] filius
[illegible] legitima et [illegible] vide [illegible]
quod [illegible] filius legitima [illegible] possit [illegible]
[illegible] in c. [illegible]
Nota quod [illegible] mater quod ab [illegible]
[illegible] non [illegible]

Religione devocionis [illegible] votum terre sancte in oracionibus [illegible] et vigiliis [illegible] cessante causa que [illegible] adiutorium [illegible] devocione in [illegible] munido et redeundo [illegible] ut ille [illegible] mittantur in subsidium terre sancte q. d.
Nota quod [illegible] hic [illegible] in c. [illegible] de [illegible] non alienando Nota quod [illegible] oneribus quibus [illegible] suppeditant [illegible] lato [illegible] implorare auxilia principum [illegible]
Item nota quod non omnia [illegible] principis [illegible] obligacionem [illegible] quedam sunt consilii et quedam non precepti et [illegible] consilii [illegible] precepti [illegible] [illegible] ut [illegible] in [illegible]

[illegible] de [illegible] Nota quod quis de [illegible] non debet [illegible] votum sine licencia sui superioris Nota quod [illegible] assumit in [illegible] [illegible] in [illegible] dignitatis [illegible] ordinis et [illegible] videtur quod [illegible] episcopi et patriarche et [illegible] portat palia [illegible] in quibus debent [illegible] Nota tria [illegible] [illegible] in commutacione voti quod licet [illegible] quod [illegible] ut in [illegible]
Nota quod [illegible] clericorum [illegible] [illegible] exempla et quod clerici debent esse [illegible] in [illegible] bonos mores Nota quod [illegible] est [illegible] sive matrimonio spirituali et [illegible] votum non potest sine [illegible]
Item nota quod [illegible] non potest [illegible] sine licencia pape et clerici sine consensu episcopi [illegible] in voto terre sancte ut hic Nota quod [illegible] in [illegible] quemadmodum [illegible] votum in [illegible] testamento Nota quod [illegible] legis in veteri testamento Nota quod [illegible] et [illegible] obligacionibus [illegible]
Item nota quod qualis consideranda est voti translacio et commutacio Nota quod cessante causa cessat et effectus Nota quod [illegible] dispensare [illegible] [illegible] super violenta iniectione manuum nisi [illegible] in articulo mortis et [illegible] impedimento superveniente [illegible] potest et in [illegible] ut [illegible] de [illegible]

De statu monachorum et canonicorum regularium

Theodosius et [illegible] Monachus est vir religiosus [illegible] subiectus [illegible] [illegible] est quod [illegible] in vita [illegible] et moribus a monachis habenda [illegible] de voto et [illegible] est [illegible]
Hic [illegible] de voti redempcione [illegible] statu monachorum et canonicorum regularium [illegible] [illegible] sunt exempta a lege diocesana [illegible] non a lege [illegible] q. d. [illegible] [illegible] [illegible] in morte [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] nisi ea que sunt de lege diocesana q. d.
Nota [illegible] [illegible] presbiteri [illegible] [illegible] ut [illegible] in [illegible] monachie [illegible] [illegible] non [illegible] presbiteri et episcopi et [illegible] presbiteri [illegible] sunt restricta [illegible] [illegible] et eius plenitudo tamen [illegible] [illegible] qui [illegible] vocabantur [illegible] nulla [illegible] que ab aliis adepta sunt [illegible] ordinare [illegible] facere [illegible] tamen [illegible] videtur ordo ut hic [illegible] in [illegible]
Nota hic in [illegible] [illegible] quod tamen est una [illegible] hic [illegible] in [illegible] diocesana que [illegible] legem [illegible] et ita [illegible] in c. dilectus de [illegible]

pter qua exceptio d3 esse de regula vel de gñe regule ut not. dyn⁹ in ppta de re. Jur' in vj⁰. Jtem exceptio d3 q sit de regula et ma absencia in hc exemplo oīs homo c pt pt' tnc est bona exceptio qua petr⁹ est hō et excludit ab illo actu credi. Jtē nō est bō exceptio oīs hō c pt asin⁹. Et io nō quy dicto pt additur actui pdicati negatio tnc i ex cepto ponit et affirmat et io nō est ex cepto ponit ... in mōsterijs eis subiecti ... pat epos in mōsterijs eis subiecti nem ... in disciplina pz q respicit epōs sunt pt' in disciplina pz q respicit Epos sunt et lege iurisdiccionis que est pt' legis diocesan et lege jurisdicionis que est pt' legis diotesana 2 pz q est vna lex ut dt Jnno. et nō due ut in dcto ti delecto de pban. Jtē q mōsteria que ad lege disciplīe sunt iuris sunt suis epis subdita s3 nō qua ad lege diotesana. Jtē nō q de lege diotesana est porcio oblatorum et aliorum datorum ... vivis aut q3 mōsteria sunt exempta. Jtē nō q epus nō h3 ius exigendi an nō ... storiis exta oblacōum vel aliorum datorum pt' vivis ... paia dant vel dari pmittant ... vivos ...

Monachi nō pnt

Monachi nō pnt ... nō sumi ... sed monachi nō sumi tm pt ... deut pecunia recipe ... pcores ... si sit recipiant ad ordines nō pnt ymonori. ... deut quetuarii vine ut p capellas ... ecclesias vel villas dimagen ... ut debet hic pericul. ... si habuerit nisi in optimis pe ... non sunt ... siby sepeliendi. ... p queñ electi nō dent ... pncss p quendam electi nō deut aporate sine causa amoveri ut h. d. Jtē q sijmo nia quibus pro monachus sumat vel recipiat. Jtē q monach⁹ nō d3 possidere aliquā pecuniam tunc sine pecuniaj. Jtē ccl ... hoc scilicet abbas nō vident posse hec pe culiu nisi rone alicuius officij vel ad ministracom ipe recipiat esse concessu. Jtē q monachi nō sunt ad ecclesias seculares ymo mōachi nō sunt ad Ecclias seculares ymo ... sunt quetuarii seu ... nedi ... deut stare ... Jtē nō si ex causa deputatur ecclijs secla ... nō si ex causa deputatur ecclijs secla ribus nō deut esse soli s3 deut hic ... Jtē q sijmonia monachj efficit irregulare. Jtē q oblaciones pertinent ... defunctorum. Jtē q abbas minus ... de hijs que ptinet ad officiu suu dz amoveri. Jtē q ... qui exerunt a ... nō sunt ... bnales nec pnt ... ad nutum abbatis ... supiore amoveri. Jtē nō q ... monacho est ... suffraganem deputatimus. Jtē nō q licz pfiri seculares ratione maiore

officij ... nō pnt transferri tm monachi pnt transferri racōne maioris officij ... Jtē q heditas ... successio in vniuersum ... defuncti ... pericu ... illud q alioni ... racōe alicuius administracōnis ut pt admi ... cellerar ... vel dispensator ut clavig ... illud q alieni ... spes ... adusum ... et voluntate dantis

Recolentes

Recolentes monet ... regulam ... sedm forma corpis ... racōne et dini in ... institucōnem ... dic ... quedat ... abusum ... ut sunt ... institucōm ut ... in Xa dorz quo donu que viuinit ipis ... debet ... corp morib⁹ ... ubi ... ubi ... necessarium ... nō ... a decto. Jtē q ... transgressio a toto esse necessaria et q transgressio ... nō est omni transgressio. Jtē nō plurimorum nō est ... ablucione ... de ... esse ... Jtē nō q ... et ambulent ... vocatione ... ebus et ... Jtē q ... monachis ... ... Jtē nō q ... ut in toc. Jtē nō q ... vitis in altos ... de vita et honest cler. Jtē nō q domus et mōsteria altius religionis et ... pnt vniri alijs mōsterijs ... tm sector ... in ... et habitu ... Jtē q ... mitate ... Jtē ... et pmittit ...

Super quodam

Super quodam regula sedm ... in mortis articulo suprioris ... qui in mortis articulo suprioris ... nō resignavit sepultura in cimiterio d3 ... sine scandalo fieri pt al. d. ... Jtē nō q ... nec sepultura ... decedunt. Jtē ... qui i mortali pcto decedunt. Jtē nō q tradita ecclesiastica sepultura ... legis est q ... si sine scandalo pt. Jtē q ... de similibus ad similia. Jtē q ... scandalum multa sunt et ... mortali possit fieri vel obmitti ... ... Jtē ... ab epi ... et ... supra ...

Quod dei

Quod dei monachi vel canonici regulares ... ecclie ... pfiri pt ... sui ordinis si pt h d.

No. q animus humanus et voluntas est invi
sibilis per exteriora tamen facta cognoscitur et
fit palam interius et per exteriores actus bru
torum spus intus et cognoscitur / Insuper de rerum
divisione in lege certius et eloquencia
intus hominis intencio l. fultimum ut quid
sit latitare ff quibus ex causis in possessionem eatur
No. q vita contemplativa monachalis et
regularis videtur esse melior vita secularium
et activa quod tamen hic videtur tex. in c. licet
super de regularibus . intus melior quietum ad
solum speculare non ad advolare No. q pro
missio religionum potest fieri cum sollempnitate
ordinis de hoc in c. porrectum de regularibus
No. q professio est duplex quedam est ex-
pressa et solempnis / quedam tacita Expressa
sit libere ex professione et cum sollempnitate
necessitatis Tacita per assumptionem habitus voto
precedente aut promissione de vovendo
in c. vidua de regularibus No. q laici
parochiani possunt instare permovere
proprio sacerdoti No. super primo q licet quis
non conformat cuivis religioni professo intus
tamen professio religionum illorum in quorum manu
tamen professi No. quociens incapabilis assu
mitur ad certam / qui in tunc dicatur est
nisi ad certam / ad quam assumitur debet dispensare
Item ad quam assumitur dispensari incapabilis
nec recipit dispensacio in incapabilis
assumpti No. q tres vocantur vota simplicia
religionis est adeo astrictus religioni
religionis non possit assumi ad certam secula
non possit No. q licet duo sunt pacificata
vero ut equiparata scita q racione sunt generis
non vide scita in alio probatur q scita eo
racione in monachis non sit scita Item ex
in regularibus et istud videtur contra glo. in l.
non ff de legibus et in l. si quis sine
pignore ff de furtis ubi dicit q sancta
conveniunt in uno pacificato non sit in alio
tamen non est in utroque eadem racio sive omni
modum pacificato / et dic quod est probanda
eadem racio No. q officium predicandi est
privilegiatum No. q monachi jure antiquo
poterunt ecclesias seculares tenere Item
No. q tres contra septa monasterii non potest
clericus solus cohabitare vel si professus
Ecclesie seculari et parochiali ut hic c. si
de capella monachorum No. q licet monachus
assumatur ad ecclesiam secularem non tamen ex toto
est absolutus a regula

Cum ad monasterium — Monachi non debet vivi vinitu ... bant ut hic
et q si in vita non resignat de monasterio
appellatur / et si in morte non resigna
verit cum ipso in sterquilinio sepeliatur
et certis in locis spectando debent uti silencio
et certis aliquibus horis Item non debet vesci
carnibus nisi in infirmitatis delicatis non
nisi et qui non possunt quibus cibis esse contenti
debent aliter sine scandalo provideri Item offi
cia monasteriorum sunt providis ad tempus et non
perpetuo distribuenda ex potestatem prioris qui
sit inobedientes castigare et obedientes
conservare Et abbas negligentes potest ab officio
amovere et in specialibus regule abbas nec
ipsa potest dispensare licet contra decretales
No. q tres ex dispensacione speciali nec dio
abbatis monachus non potest proprium possidere potest ecclesia
administracio certa bona tenere in administracionem
vo revocanda sine causa dicit potest ut plene
ne disputat Item audire in regula non est
obligatorie de re / Inferius li. viii. No. monachus
pro delicto pellitur de monasterio i. mittitur ad
accionem locum ne dimagetur et in morte
non penitens in sterquilinio sepelitur
No. q monachus non recipit exennia vel
litteras missivas sed de parte prioris vel abbatis
assignare No. q duus est in silencio ut
de moral. divine piura puta ex professione lingua
No. q ?? non subiacit legi No. q officia
peritum claustralia debent esse manualia
non perpetua q licet vero de prioratu qui confertur
ab abbate / sed si confertur a conventu ille perpetuus
et ut hic in c. Ex eo et si confirmetur a papa
dubium sit an sit perpetuus de quo vide Io.
Cal. singula deposita li. vi et in c. pen. de
officio ordi. e li. No. q qui debet alium presse
de ex potest in ope et sermone ut in tex.
No. q regulare debet deponi propter negligenciam
Item non q papa non potest dispensare cum monacho
i. vota continencie ut possit contrahere matrimonium
ut dicit sanctus thomas de aquino intus sine
causa legitima secus si causa eveniret quia
q semel deo dedicatum est ad humanos usus
amplius non debet converti tamen potest facere ut monachus
sit non monachus faciendo eum Ep̄m ut c.
licet de regularibus supra

In singulis regnis — Debemus in triennium Abbates
in singulis regnis sive provinciis debet celebrare
capitulum adhibitis duabus abbatibus Cistercien.
et aliis duabus qui reformet et corrigat
monasteriorum excessus et quod illis quatuor
approbantibus statutum fuit illud observatur
et si invenit abbatem deposicione dignum
Epo deferet vel sedi apostolice Epo negligente

dupl. professio

vel quia quid difficultatis vel diversitatis e-
mareret dicta quia monasteria nimii in quo-
queret sed molestantes illa que sunt hic
Nota diversum inter regnum et provinciam est
enim provincia que consistit ex pluribus
civitatibus. Regnum vero ex pluribus provinciis
consistit. Nota quod capitula sunt celebran-
da de triennio in triennium etc. et tenentur
prout cum triennii. Nota quod non vocantur ad
talia nisi capitula monasteriorum. Similiter
tenentur ad concilia celebranda que diversa
sunt etc. in c. [illegible] de [illegible] s. e. Nota quod
concilia vel ad convocationes venire de-
bent canonice impediti. Item nota quod aliud
concilium aut auxilium. Item papa non potest dis-
pensare in articulo fidei. Item ut monachi
proprium habeant. Item non potest in sede gradu
congregatus [illegible] crimen capitalis sed [illegible]
li non potest ut diversorum fratrum filii possint [illegible]
hec [illegible] necesse sit ut in glo. Item nota quod
[illegible] congregatione necesse est posse regimen
illius non quia convocationes debent esse [illegible]
reformationi et unioni dei [illegible]. Nota officium
visitandi vel visitantis. Nota tamen quod delegati
sedis apostolice possunt corrigere et reformare
non tamen possunt deponere sed debent istud officium
diocesano reservare. Nota quod ambiguitates sunt
ad sedem apostolicam referende. Nota quod delegati
habent potestatem etc. contra contumaces supportantes
suos quamvis non sit in subdelegatione
c. i de off. delegati. Item nota quod ad [illegible]
talia tenentur etc. venire abbates exempti
in glo. hic nota sed primo in c. de multa de
preben. quod [illegible] provinciales [illegible]
non habent dignitatem vel prioratum [illegible] aliqui
[illegible] sibi subiectarum [illegible]. Item
nota quod non est [illegible] dominia
temporalia non [illegible] quo ad utile vel ad [illegible]
vel ad [illegible]. Item [illegible] et dominium. vi-
[illegible] in c. si [illegible] monachi [illegible]
[illegible] castella hic possunt dici [illegible] de castell.

Ea que pre[illegible] [illegible]
dicit quod visitatores debent monasteria corrige-
re et reformare monasteriorum correctione. Abbates
dimissa nisi sint rebelles qui possunt provi-
sitatores [illegible]
Si vero sed [illegible] loquitur de abbatibus non ex-
emptis quia [illegible] corrigit [illegible] negli-
gens sed istud tunc non placet quia tunc [illegible]
quia si abbates non ad [illegible]. Si vero
ad [illegible] et ad [illegible] possunt [illegible]

ad [illegible] est prelata sine capitula ut not.
in c. Si lege ff. de petitionibus et [illegible]
Si vero ego intelligo quod loquatur de abbatibus
exemptis ut ipsi ex aliqua negligentia in
talibus corrigantur non per depositionem sed aliter. Nota
si esset tanta negligentia quod deponi possent
vel deberent ut in c. proximo et tales deponi
esset pape reservanda in [illegible] ad casus [illegible]
de exemptis similiter ut puniantur per talia
que sunt dilapidationes vel in alio vicio
depositione digno ut facta suspensione de
[illegible] per talia deponendi [illegible]. Item abbates
non exempti debet denunciari episcopo qui [illegible]
[illegible] convocationem et alios
depositione dignos [illegible] deponendi [illegible]
[illegible] de [illegible] Abbate [illegible]
et episcopo negligente in huius visitationibus referre
[illegible]. Item similiter exemptorum culpas per [illegible]
[illegible] superioribus [illegible] ad [illegible]
[illegible] visitatores et presidentes
[illegible] de negligentia [illegible] visitatorum et
presidentium. Abbatum [illegible] ad [illegible]
[illegible] quod in [illegible]
non [illegible] secularis et quod [illegible]
committere in aliquo [illegible] qui [illegible]
[illegible] per visitatores exempti deponendi
non exempti denunciant episcopo deponendi [illegible]
[illegible] in quinta ubi [illegible] decretale
ad monasteria monialium et [illegible]
per abbates gubernatur sedi subiecta [illegible]
[illegible]. Nota quod ista [illegible] vocat [illegible]
[illegible] dicuntur provincialia et [illegible]
[illegible] quia vocat [illegible] de provincia et non
ultra sed istud [illegible] non placet quia [illegible]
[illegible] dicit in singulis regnis sive provinciis
que regna ex pluribus provinciis consistunt [illegible]
[illegible] talia [illegible] sunt in regnis [illegible]
[illegible] unam provinciam [illegible] unum regnum [illegible]
ista [illegible] sunt ad unam provinciam [illegible]
provincialia. Si vero sunt per regnum vocant generalia
[illegible] dici generalia vel provincialia [illegible]
[illegible] ut hic [illegible]. Nota quod visitatores [illegible]
inquisitiones [illegible] et [illegible] visitatione [illegible]
[illegible] corrigunt et reformant. Item nota
quod [illegible] correctio [illegible] spectat ad abbates
et [illegible] agit de correctione [illegible] ut
in c. [illegible] de off. ordinarii. Nota quod visitatores
habent potestatem in monachos rebelles ut [illegible]
[illegible] et de monasteriis [illegible]
Nota quod [illegible] abbates exempti corrigunt [illegible]
[illegible] non tamen eos deponunt vel [illegible]
convocationes debent sed denunciant [illegible] deponendi

qui delictum est delictum est deposicione dig
num quamuis interim monasterio & administra
toe No q p2 negligenciam dat coadiutor
et q abbates non exempti deponuntur ab
epo No q vacante monasterio prouideri
dz ab epo de administratore No q offi
ciales dant ingressum de de libellis possessio
officialium et referat maioribus No q
in prioratibus regularibus non det recipi seculares
et si recipiant nulla habeat vocem in
in capitulo vel principium cum monachis in ca.
et tales consistoribus deponuntur exempti
non exempti ab epo Et io hic dno q
si monasteria sint exempta simul et secula
res clerici sunt exempti monasteria dio
nicentes No q tales seculares clerici non sunt
a prioribus vel abbate admittendi amouibi
les sed per eum qui locum capitulo vel epum
No q quoniam loco ad aliqua alia exce
quatur inter secularem subiectum maius vel
ut paccens est dispositum vel quia ut
possunt expugnati ut h' et l. i. de loco
faladia ff ad legem falci De religiosis

domibus ut epo sint subiecte

Hic autem ad basilicam domus
religiosa est in qua habitant religiosi
Demum quam titulum habet & q i et xvi
q. i. in omnibus Basilice et repetitur in vi et
Clementinis 2 h dt Si dubitetur in cum dio
Clemens 2 h dt Si dubitetur in eum dio
casi sit basilica consecranda ille epus conse
crabit qui preest in ill loco spiritualia exercet
h dt No q hec basilica est ecclesia non dum
consecrata et p q q et consecrant dr ecclesia prius
consecrata et post q consecrant dr ecclesia prius
q in omnibus Basilice No q per consecracionem
dicitur & res deo dedicata No q quod non
& qui ex privilegio habeat ius baptismi
di tunc tale ius competit epo No q consuetudo
di tunc tale ius competit epo No q consua
in fronte dz omni anno per epum teneri
Ite no q vniuersalis princeps epalis probat
de eo posse duorum prouinciarum No hic
ingl i dr q tunc clericus in consecratione
non assumit epo hic maior tunc dedica
ubi non facit professionem per vn q i ecinualis
No q in quo maior fuit culpa maior
est uicium vindicta l' di quarta
Cella monasterium Si ecclesia vnius dioc
vnit ecclesie alterius dioc per hoc vel
deperit epo in cuius dioc ecclesia vnita
sit q d. No q lectura de vnione di
est quod aliquod monasterium est hospitalitate de
putatum No q appellacione rerum non continentur
actiones non est appellacione bonorum continetur

veniat actiones No q privilegia sunt inter
pretanda sine preiudicio tercij l i s q inter
est di quis a principe ff neque in loco

De xenodochijs Hospitalia debent or
dinari seu destinari per epum ad eum vsum
ad quem sunt destinata h d No q hospi
talia sunt per epum deputanda ad eum vsum
ad quem sunt destinata ut si precipiendo
princeps illi recipiat in ista quantitas
non dz sine causa quantitari No q hospi
talium et ceterarum ordinaciones pertinent ad
epum q intelligitur in hospitali quod creatum est
auctoritate epi et io No q hospitalia destina
ta ad certos vsus non debent concedi in solu
tum seu feudum

Ad hoc Locus ad hospitalitatem de
putatus et auctoritate epi dedicatus vel reli
giosus effectus non potest ad vsus prophanos
deputari et quod sit vel vasa vel vestes h d
No q res semel deo dedicata non dz iterum
in ad prophanos vsus conuerti et potest tali intel
ligi tali auctoritate epi sancte et ipse sic
ut non dicimus in re semel deo de
ut ut dicimus in re l stipulante
vel sacrum in vi et per te in l stipulante
ne sacrum ff de vbo obli No q vasa sunt
consacrari ff de vbo obli No q vasa sunt
non possunt effici prophana q intelligitur nisi forte
confracta conflent ut in auctentica sicut
de sacrosanctis ecclesijs No q hospitalia que
non sunt creata auctoritate epi quamuis sint de
putata ad religiosos vsus tamen possunt effici prophana

Cum conuenit Quamdiu monasteria possunt per
regulares regi non debent in eis preponi seculares
clerici h d No q ecclesia ordinata ad vsum
regularium non dz ad vsum secularium conuerti No
q tempore spirituali dari non dz h de rerum permu
tacione ad quoniam Constitutus Ecclesia
sita in dioc epi te epo in spiritualibus re
spondere nisi appareat sibi iura epalia fore
remissa per quem remittendum pt epus sibi
anno tempore retinere h dt dum in tres p
possunt facti narracio 2a rerum defensio 3a
actoris replicacio et 4a pz diffinicio 2a
vero 2a 1a de terre 4a ibi eum et No q
lis ecclesia sita in dioc sit de iure probabi
aliquis monasterij religiosi No contra nunquam
est subdita iuris in diocesano Ite no q
epus fundat intencionem suam de iure com
mune epali h' ecclesias sue dioces No q
epus est cardinalis prout est albanensis pt
transferri spacium ad aliud epatum de quo in c
sedo clericis non residentibus No q epus pt
dare ecclesie sibi supposite quo ad iura epalia
libertatem Ite no q quod vba vnius contracty

sic supra q̃re separant delictum et q̃re supra
transcendo in spem altius contractus
valet nec delictum continent tunc sic sunt
interpretanda verba ut contineat illud contractum
sic cum expressis verbis supra dictum quod non separant
delictum et non continet contractum qui in se
delictum habet. Item licet quando dicat quod ista sit
debet intelligi in libello libelli et verborum di-
cunt quia licet in expositione verba libelli ut
publica nominaverit intentum ...
legiste in l. ... et si possessio non est. Item si iura
... de iure ... et ... in c. ... ecclesia
... de ca. poss. et proprietatis. Ergo ...
... quod ... sit in verbis contractus ...
Item nota quod episcopus in sua diocesi potest petere
ab ecclesiis sibi subiectis partem mortuariorum
ut in c. ... de testa. et illa pt
remittere. Item pt ... ecclesie sibi supponere
facultate petendi iura spiritualia ab alio episcopo
Nota quod ecclesia pt prescribere contra episcopum exemptionem
et libertatem spacio xl annorum. Nota quod
lite inchoatam ... ...
... Nota quod si ... temporalia ... spiri-
tualibus illa ... symonia ... ... libertate
seu immunitate si episcopus retineat sibi ...
... ... non est symonia
Nota quod ... sententia absolutoria vel condemp-
natoria sunt comprehenda in persona ...
Nota quod sententia pt fieri de eo quod liquet in
iudicio etiam si non fuit in petitione libelli
petitum. Item non valet sententia ... ...
... pte pt fieri ...

Cum venerabilis frater

episcopus venerabilis ... ecclesiam ut sibi
spiritualem et temporalem subiectionem obtinet in
spiritualibus illa probando in sua diocesi in spi-
ritualibus ... si non probat sibi
... ... loco
subiectam ... h. d. Nota formam li-
belli quod ... subiectionis spiritualis
... ... ecclesiam vendicare de
iure ... ... Nota quod ... petit
ecclesiam ut sibi subiectam pt ... libellus
... qui ... sibi ut subiectam possidet
... ... Item
nota quod episcopus quo ad iura spiritualia ...
... ... qui probat ecclesiam
... sua diocesi constituta. Nota quod subiectio
quo ad temporalia pt probari ... ... quod videt
... si sit ... Nota quod ...
in loco ... et abrasum
... ... in c. ... dilectus ...

... ... Nota quod ... privilegio ecclesia
pt in aliquo a ... episcopo esse exempta
Nota quod ecclesia quo ad temporalia seu quo ad
... temporalium pt ... de quo in c. ... et ...
... vel ...

Cum dilectus

... in ... diocesi ... est | ... est subiectum episcopo nisi probet exemptionem
vel exemptionem prescripta h. d. Nota quod ...
... ... in iudi-
cio sufficiant ... ... vel ...
... Item nota quod ... forma ...
... ...
si ... sit ... iudiciales ... ...
nulle sunt. Item nota quod ... ...
... exemptus sunt ipso iure nulle et ...
iudice non ... ... Item nota quod
privilegio exemptionis prelatus non pt renunciare
... ... Nota quod renunciato ...
... est ipso iure nulla. Item nota quod
exemptio pt prescribi ... exemptio ...
... Item nota quod ... si ... ...
appellans ... ... et absolui ...
... Item nota quod dolus dat causam
contractui ... spiritualibus contractus est ipso iure
nullus et hoc intellige de ista decretali
... ... quod ... abbas ... ...
... ... ab episcopo renunciavit privi-
legio exemptionis ... est ...
... ... appellationi ...
... renunciat appellationi. Nota quod ubi ...
dolo ... ad aliquem actum ...
... ... appellationi ...
... ... appellationi renunciatum
... ... de appella-
... ...

Ne nimia

... non ... Nota quod
... non pt ... monasteriis
unus monachus ... abbas ... plures
... monachus ... ... monasteria esset
monasteriis nisi illa plura monasteria esset
... unita.

De capellis monachorum et canonicorum regularium

In ecclesiis ubi monachi

Capella est que matri ecclesie vel parochiali
ecclesie est subiecta ... monaste-
rio debita non monachi ... seculares
... ... h. d. Nota
quod monasteria ... et ...
Item nota quod ... est ...
... seculares non monachus et ...
monachus possit ... ecclesie seculari ...
... dei timore de statu monachorum ... non
... ...
et hoc ... ... Nota
... ... regula-
ribus ut ... seculares ... est

viij quod ut communicant in eadem ecclesia et
solum officium curie sibi commissum exercent
non autem in choro vel capitulo vel dormitorio
cum monachis conveniant ut habetur eadem in
c. fi. quod si propinquus tunc de statu monachorum Item
no. quod in ecclesiis regularibus quantum ad curam
institucio et destitucio spectat ad episcopum
cum consilio monachorum non tamen requiri consensum
necessitatur No. quod hoc nunquam pendet
ex alieno arbitrio dispositio communis alicuius
exemplum tenetur flagitatur

Dilectus filius

Si ecclesia non cathedralis vendicat sibi ius in alia ecclesia ob
tinet que adeo tamen quod probabit sibi debet
prescriptione vel alio modo Item tunc intemptatur
petitorium et possessorium ut est ius bapti
zandi et communicandi et ad capellam veni
endi diebus certis annualibus et constat deffo
dio fiestur communis summa super solo possessorio
in petitorio vero obtinet ecclesia non cathe
dralis adversus aliam ecclesiam quam dicit
sibi subiectam esse probat sibi subiectum
privilegio vel prescriptione illa sibi subiecta
ut in illis obtineat in aliis vero non h. d. No.
quod cathecismus vel exorcismus qui fit in
ecclesia baptismatis vocatur sacramentum et est
quoddam separatum a baptismate Alias aliquando
celebratur per xx dies ante ut habetur in glo. No.
quod obligamus ecclesiam subiectam in aliquibus et
in similibus in libello potest ponere verba similibus
in similibus ad similes subiectiones Item no. quod pos
sessorium et petitorium potest simul in eodem libello
intemptari ut in c. pastoralis de causa possessionis
et proprietatis tunc No. quod qui agit cum pro se indicens
vel pro parte sua verba ... et libella fiunt
interpretanda in propria eorum pro...tur vel ...
... Item no. quod habetur potest argui per talia
... quod ecclesias sibi subiectas fundat
matrem quod ecclesias sibi subiectas fundet
... quod alteras cathecis
mo et baptismate solum dividitur quod ecclesiae
infra eius limites sunt parochiae
... No. quod est in ... aliquando eadem
... libertate et aliud alium eandem
adversarium adversus eum prescripsisse subiectionem
No. quod confessio prelati sine fratribus ... sine
... No. quod non ... ...
... quod ... depositum in iudicium illud
... in iudicio depositum erat No. quod summa
potest fieri super solo possessorio ... in libello
fuit cumulatum petitorium No. quod eadem ... non
potest esse subiectum immediate pluribus Item
no. quod confessio facta in uno iudicio preiudicat
in alio ubi sunt eedem persone et agitur ad

idem Secus vero si agetur ad diversum
No. formam articulandi et ... ad probandum
quasi possessionem necessitatis eundi ad capellam
ut articuletur quod vocati sunt et ...
et hoc quo ad possessionem sed si vis quod articulet
petitorium subiungas et ... debuit No.
quod confessio ... licet sibi preiudicet ...
quo ad illud qui eum ... non tamen preiudi
cat illo qui similiter sibi pretendit a dicto
... subiectionem Item no. quod ... quia ... ...
ad quod ... contendit ad similia ...
... de hoc in c. dilecto de offi. deleg.
No. quod ecclesia matrix ... ecclesias infra suas
limites positas non fundat intencionem de
iure quia super iure instituendi vel destituendi
vel super iure eundi ad capellam de hoc in c.
ad audienciam de ecclesiis edificandis Item
no. quod summa lata inter alias non preiudicat
non ... ius petenti

Ex parte tua

No. viz. rescriptum impetratum
pro monachis ut singuli possent ... porci...
... non facta mencione de con
... ... Lateranensi ... Et abbas monachum qui solus
in capella degit ad alios associare vel ad claustrum
revocare ... ... c. No. quod habetur inde
casus quod non ... rescriptum impetratum quod ius de
iure mencione non habita de quo ... ut no.
in c. i. de rescriptis Item no. quod rescriptum impetratum
... ... vel ... si non
est ibi clausula que deroget illi iuri
Item no. ut deroget dispositio in concilio
quo cavetur quod in ... non debeat ...
singuli monachi ... est ut ...
... derogatoria que ... de esse ...
in c. i. de rescriptis Item no. quod ... ...
... in ... dispensare

Ad audienciam

No. quod ... ...
... monachi sunt subiecti abbatibus
immediate No. quod episcopus potest ... regularibus
abbatibus ut ... suos monachos
vivere secundum regulam No. quod monachus est re
vocandus ad claustrum quando facit aliquid contra
regulam vel ... dispositionem vel
... in aliqua ecclesia ...

Relatum De iure patronatus

Rest. Ius patronatus est auctoritas ecclesie
vacante ad eam clericos presentandi Vel est
ius presentandi in ecclesia vacante per ...
Et ... ... de hac materia xvi
q. vij in c. ... et ... ...
et ... in vi. ... ... Ius patronatus
... vel ... presentandi ... ...
... beneficiis collatis aut ... ...

...

ipse discordiam prouenerit si non prouideatur ecclesie
ecclesia cessat a diuinis et tollitur communiter
reliquie et calice ostia clauduntur h. d.
et c. sequenti. Nota quod si ecclesia opponitur ipse
discordiam patronorum nec potest aliter repari
tur potest episcopus indicere cessationem diuinorum
h. c. h. d. et in c. ii. cum alia via prouideri non potest
Nota quod ecclesia debet esse libera et presbiter debet
posse libere in ea suum officium exercere. Item
nota quod ecclesia et ius patronatus est indiui
duum quo ad [illegible] diuidi inter patronos
aut eorum heredes sed quilibet habet in solidum

Decernimus Patronis discordantibus episcopus
claudat ecclesiam amouet [illegible] reli
quias claudat hostia donec cessauit dis
cordia h. d. Nota quod ad patronos spectat pre
sentare presbiterum et postea hic non electio

electio presbiteri

ipse per putationem. Nota quod cum non potest prouideri
ipse discordia prouenerit ita quod sine
ecclesie ipse [illegible] tunc ecclesie
scandalo non potest presbiter ordinari tunc ecclesie
prouideatur per eum forma hic tradita. Item nota
quod [illegible] religare [illegible] consecrat
per [illegible] altare adeo quod ibi diuina non possunt cele
brari ut in c. de consecratione ecclesie uel altaris.
Item nota quod ius patronatus et quodlibet ius spirituale
potest vendicari diuina petitione nisi tamen essent
quedam iura [illegible] l. qui [illegible] ff. de [illegible]
et l. senatus [illegible] et l. si
emptione et [illegible] et l. [illegible] ff. de legatis. Item de hac materia
[illegible] habetur [illegible] in c. [illegible] de [illegible]

Quoniam in quibusdam [illegible]
[illegible] discordantibus [illegible] qui [illegible]
[illegible] et pluralitate vocum putatur [illegible] si
sine scandalo fieri potest [illegible] prouidebit episcopus
et in patronis litigantibus si tempus quadri
mestre labitur h. d. primo ponit abusum
[illegible] secundo ponit constitutionem in [illegible]
et ista secunda diuiditur in tres partes ut tria sunt
dicta submittit. Nota quod ius patronatus ecclesiarum
[illegible] hereditario transit in plures heredes sui
[illegible] Item quod ecclesia [illegible] solum [illegible]
[illegible] et non plures et est ratio quia sicut in
matrimonio carnali [illegible] vir vna [illegible] vxore
[illegible] et in matrimonio spirituali ecclesia [illegible]
[illegible] rectore. Item nota quod de iure rigore
laicus non est capax iuris patronatus quod
est spirituale uel annexum spirituali ut [illegible]
iudicis c. [illegible] sed ex dispensatione ecclesie
cadit in laicum. Et [illegible] nota quod ex dispensatione
ipse laicus potest [illegible] spiritualia [illegible]
[illegible] Adrianus nota supra de iudicis decernimus

Item nota quod in [illegible] ad plures [illegible]
[illegible] illud quod facit maior pars [illegible]
[illegible] l. quod maior ff. ad municipales. Nota
quod habilitas in [illegible] acquiritur acti
[illegible] et passiue [illegible] quod eligentes debent
eligant et electus [illegible] sit idoneus. Nota
quod [illegible] scandalum [illegible] [illegible] a
[illegible] sibi debito. Item nota quod proui
[illegible] tempus quadrimestre ad pu
[illegible] [illegible] Nota quod ex fundatione ecclesie
[illegible] ius patronatus in glo. i. et xvi. q.
[illegible] filiis [illegible] reparatione uel reparatione
[illegible] ut [illegible] eadem glo. [illegible] non est
[illegible] de eadem materia [illegible] qua poni
fundatum remanet ius patronatus habet in
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] absentem
possit [illegible] putare

Praeterea Excommunicantur laici qui
in ecclesiis instituunt et destituunt uel bona
ecclesie administrant et clerici qui tales in
[illegible] recipiunt [illegible] communione [illegible]
[illegible] h. d. Nota quod institutio et destitutio ecclesiarum
spectat ad episcopum non ad [illegible] laicos [illegible] patronos
Nota quod patroni non habent administrationem bonorum
ecclesie ad [illegible] ius putandi [illegible] in
[illegible] electo ut [illegible] c. [illegible] de
[illegible] Nota [illegible] patronorum uel laicorum
[illegible] Nota pena [illegible] administra
bona ecclesie [illegible] anathematizandi sunt. Item nota
[illegible] qui [illegible] clericus qui recipit institutionem
[illegible] communicatur [illegible]
a laicis. Item nota quod [illegible]
augmentatur pena [illegible] clericus [illegible] ad
[illegible] a [illegible] laico et non desistens debet
deponi ab administratione et ordine

Quod autem [illegible] [illegible] laicorum [illegible]
ne putet [illegible] et secundus ab episcopo institutus
secundus est potior primo. Item [illegible] ecclesiam
[illegible] uel ecclesie [illegible] non potest h. d. Nota quod
sola [illegible] patroni [illegible] de [illegible] [illegible]
non [illegible] ius putato in [illegible] Nota [illegible]
non [illegible] ius [illegible] putatione variare [illegible] in [illegible]
[illegible] in putatione variare [illegible] ut in glo. et
[illegible] qui non potest variare ut in glo. et
[illegible] ibi allegatum. Nota quod secundus [illegible]
[illegible] et institutus a laico cui [illegible] est [illegible]
et [illegible] ipse est potior primo putato et
[illegible] in alienatione rei [illegible] ut potior
[illegible] et possessionem [illegible]
titulum ante. Nota quod [illegible] institutionem
episcopi recipit confirmationem. Item nota quod [illegible]
non potest [illegible] ecclesiam sine [illegible]
[illegible] nemo dat quod non habet.
Item nota quod non potest [illegible] laicus [illegible]
[illegible] probare [illegible] ut in [illegible]
[illegible] uel similia [illegible] uel [illegible]

Emacionem Ius patronatus vendi non potest et emptores iuris talis a petito priuantur h. d. Nota quod ius patronatus in ecclesia non potest emptione acquiri et est racio quia ad ius patronatus sit spirituale vel annexum spirituali in ea non cadit contractus nisi gratuitus quia contractus spirituali symonie et ideo sic dato precio inducit in spiritualibus symoniam ut et in annexis spiritualibus

Illud pertinendum Si laicus clerico vel alicui religioso loco concedat ecclesiam sine consensu episcopi non obstante tali concessione que non valuit ad ipsam eadem vacante potest presentare et ipsam vacante alteri ecclesie concedere de episcopi consensu h. d. Nota quod si laicus concedit ecclesiam non vacantem etiam loco religioso quod talis concessio non valet nisi etiam quo ad ius patronatus Nota quod quamvis quis faciat illicitum contractum de ecclesia non perdit propterea illa ius patronatus quod licet contractus non quod actus invalidus precedens non potest impedire sequenti validum Item nota quod vacante ecclesia potest laicus ius patronatus conferre ecclesie religiose et tunc ius presentandi spectat ad illam ecclesiam religiosam Nota quod ius patronatus sita in ecclesia preter ea preiudicari non attendere illa est de iure invalida Item nota quod ius patronatus defensio spectat ad dominum et heredem de iure patronatus bona fide illius ut habetur xvi q. vii c. Constitutum et c. filiis c. ea et q. Si non fuit acceptum

Ex literis Ius patronatus transit cum universitate in eum in quem transit ipsa universitate unde vel domini h. d. Si duc universitates vel domini ... iuris vicinpiles si non reducatur aliquam Iuris [illegible] ius patronatus universitate contentum potest presentare h. d. sicut ... Nota quod sicut in vendicione universali transit ius patronatus quod ipse in singulari vendi transit ius patronatus potest per ... et a locatione facta de se universali transit ius patronatus in conductorem et iste non habet intellectum hic et tenere et ducess castri vel villam potest presentare si in villa vel in castro ius patronatus competit Item nota quod monasterium monialium potest habere subiectam in qua albatissa habet ius presentandi Item nota quod ius patronatus transit cum universitate contracta vel transit non gratuito licet singulari alicui non est non gratuito licet Item nota quod propterea est in contra ... Ius patronatus competens in qui possessor non est ius patronatus Item nota quod presentatum approbo si instituit non remanet [illegible]

decimus prius fundabat in iure patronatus de hiis recognoscere ius patronatus alicui qui sunt obtinuit 2o non quod valet presentatio facta ab eo in quo competit ius patronatus et si non habeat ius in [illegible]

Querimonia Institutum in ecclesia per ... personas minime non potest ut vicisitudines in ecclesiis per eos fieri debet h. d. vel admittendos in ... prefato ordinacionibus ecclesie non interim ut debet vicisitudinem in vice facere h. d. Nota quod institutiones personarum non inmutat ordinacionibus ecclesiarum et idem successor personarum de statu prius ... facte concessione Item quod personas plures ecclesias non potest invicem ... ut vnus presentet in una ecclesia alter in alia sine consensu episcopi sed cum possunt convenire ut vnus presentet vna vice alter altera vice vel unus eorum clericum ... et in ubi ... quod

Cum laici Istud c. fuit formatum in illud ... vel si laicus ecclesie vel loco religioso concedat ecclesiam sine episcopi consensu potest tamen vacante ecclesia presentare ipse non presentare ... intellectum quod si laicus instituit aliquem clericum in ecclesia quod per hoc non perdit ius presentandi eo taliter instituto ... non possit bene titulum non aufert presentandi ut hic Nota quod actus nullus precedens non tollit actum futurum qui potest fieri valide sed potest qui nullus agit venire contra actum suum et actum nullum non potest impediri ... non ... de re iure li. vi

Cura pastoralis Religiosi retinere non possunt ecclesias ut sibi subiectas alicuius consensu sine diocesani consensu vel licencia concessas sine qui consensus est quod post facto presentatione qui ... dictum in sede apostolica potest venire ... sede in ... in ... possunt ... Nota quod ecclesie non possunt concedi ... privati monasteriis vel locis religiosis per laicos sine consensu episcopi ... ... consensu concedi potest et fuerint ... ecclesias monasteriis subiectas ... laici ecclesias ... in ecclesia nisi patronatus ... consensus episcopi operatur ut tali donacioni ... consensus iuri suo ipso preiudicat Item nota quod ecclesie potest prescribi quo ad hoc ut sint subiecte monasteriis vel aliis piis locis Nota quod tempus auctus requiret ad ... vel ad confirmacionem actus ... si ... veniat ut hic

q̄ scius ess̄ si ad formationem actus requirit
auctas sua in ipso actu debet interuenire
uel perfectionem ut in l. obligari § tutor
de auct. tutorum et insti. § de auctore
tutoris § tutor. Nota q̄ qn̄ consensus
requiritur p̄ modum confirmationis actus iam
gesti tunc sufficit si longe post interueniat
ut ff. et l. adoptio non tantum facta ff.
adop. scitis si requiritur p̄ forma actus q̄
in actu ipso eciam consensus debet interuenire ut
notat glossa media in l. i. l. qui admitti
in possessionem ut ego plenissime dixi in c.

Cum in ecclesia Nota q̄ actus est nullus q̄ de
facto simpliciter consensus quem debuit interuenisse
q̄ talis actus validatur quamq̄ post
post factum talis consensus interueniat

Si vero Si proprius ecclesie vacantis non
presentat infra tempus debitum tunc episcopus ecclesiastiam
ordinabit ut d. uel c. si propter prouocationem
descriptionem ecclesia infra tempus non ordinatur
episcopus de presbitero instituere qui recognoscat
et prouinciam qui ceteri viuit ut d. Nota q̄
appellatio prouocata non de ultra tempus diffi-
ordinatio ecclesie Item nota q̄ appellatio non impedit
iurisdictionem Nota practicam recognoscendi
prouinciam q̄ est institutionem con. de pati
iuris sc. putandum § e. c. colitis nisi Nota usque
glo. in § in fraternitate prima protulus tunc
sic facit nouos heres res permutatum de
mercedem venditorum. Si ius protulus

Cum secundum religiosi denominat ad
comptos p. h. c. libri non debet ius temporale
q. d. Nota q̄ licet abbas uel similes q̄
empti in alienationibus rerum ecclesie ha
beant ius temporale tamen in ecclesiis quas
acquirunt ius protulus ipse non constituunt
§ assisto in te saluo quoque temporali Nota q̄
q̄ titulo honoroso et iniquo intendere pre
cum pt qs acquirere ius protulus quam illud
acquirit cum iniusticia Nota q̄ omnes uel alii
acquirens non in te acquisicione precedentium tamen
quod saluo saluo iure tamen

Ex insinuatione Sine consensu proui
non debet quis ecclesias occupare et occupantes
p. prouisos punitur arceri ut d. Nota q̄ proprius
pt ex patrino iusprotulus dimittere et sic tunc
ille in quo fit elargicio p. ius non deserens
cendi Nota q̄ titulo gratuito videtur posse fieri
iusprotulus in clerico absque consensu episcopi Item
Nota q̄ institucio in ecclesia absque presentatione

proui potest peti a patronis inuitari

Consuluit patronus non pt sibi ecclesiam
retinere uel sibi ipsi conferre et iusprotulus
vendi non pt ut d. et c. i. secundum de
iure vero. Nota q̄ punctuaria non pt
habere iure hereditaria et hic q̄ dis
pensatione iure hereditario deberet ius
protulus non tamen debetur ecclesia quamuis
ymtibus fundata Item nota q̄ primus non
pt se ipsum putare Item non pt filium
ecclesiam concedere loquor in instituendo cas
racio quia ipsis ex fundatione uim gerit
nisi ius protulus et nunc ius putandi
non instituendi pt tamen filios putare pro

De iure sumatur cum § istius
pro c. proprio q̄ iusprotulus vendi non pt
Nota q̄ spiritualia uel spiritualibus annexa
non debent deduci in contractu venditionis
Item nota q̄ simoniace reddit contractum
ipsum nullum ipso iure

Nullus laicus Patronus laicus
ecclesias uel deci
mas sine consensu episcopi uel ipse ecclesie loci re
ligiosis conferre non pt ut d. uel c. q̄ laicus
spiritualia sine consensu episcopi conferre non
pt etiam in locis religiosis si episcopus sine
causa dissentiat recurrendum § ad superiorem
ut d. Nota q̄ spiritualia p. laicum non pt
alienari in ecclesiam sine consensu episcopi Item nota
q̄ quando de summo pontifice intendit de immedia
te diocesanus Nota q̄ si episcopus negligit
q̄ debuit facere pt q̄ ad eundem est superiora
qui suppleat defectum episcopi Item nota q̄ largi
cionum spiritualium in ecclesiam pt prelatum q̄ pt eam
causa recusare sine causa at non ut hic

Significasti Si episcopus in ecclesia alterius
diocesis est proprius de episcopo illius diocesis
seu loci putare qui confirmabit si est ido
neus ut d. uel c. episcopus proprius putat
et ad eius putationem sit institucio de
idoneo ut d. et dicit a precedenti quia
loquitur si beneficium sit in aliena diocesi
uel in sua uel c. Si episcopus conceditur aprimus
ius putandi ipse putet et instituendo sit
si est idoneus ut d. Nota in te per primo
tamen sed Nota pt intelligi per confirmationem
suam et ad consecrationem Nota cum tunc in ipsum
transeat quod fuit principalis ut in c. trans
missa de electione uel ete videtur q̄ ipse non
consecratus potest putare electus at non confirma
tus non posset quia non debet ad confirmationem ad
ministrare ut in c. auaritie de elec. li. vi.

No. quod episcopus potest recipere donationem iuris
patronatus tamen altius consensu capituli et vide quod
possessio in facto sive consentiente et est ratio
quia non videtur concessum ecclesie et non
episcopo unde potest auctoritatem prestare sine consensu
capituli in c. Ex. ... una de rebus ecclesie
non alienandis. No. secundum unum modum
legendi quod episcopus plerumque putat ad
ecclesiam in sua diocesi constitutam et presentatum
instituit sine confirmat ... ... consil.
ff. de adop. No. quod si episcopus habet ius patronatus
in alia diocesi tunc ipse putat confirmat
quod diocesano illius loci. No. quod putatus
per episcopum tamen presentatum et institui
per alium episcopum sine aliqua examinatione
quando presumunt esse ydoneum.
Et no. quod episcopus ratione patronatus quem
habet in aliena diocesi non potest clericum
in eadem ecclesia sine presentatione conferre
ut habetur xvi q. v in c. Si quis episcopus
ubi continentur iste rationes.

Consultationibus instituti
ad putationem eius qui erat in quasi possessione
iuris patronatus et institutum non removetur
licet talis possidens super lite dicti patronatus
succumbat sed non fit per hoc preiudicium presentationi
non ... si putet quem credit et preiudicium
et non possidentis si instituitur potest removeri
et ... ... No. quod ius putandi ...
fieri aprobo iudici ordinario quis ...
putatus constitue. Item no. quod sola quasi possessio
bona fide prebet facultatem presentandi
... si putatus non potest ... No.
quod quandoque presentatus qui putatur per dictum
... possessionem iuris patronatus non potest
in institutus ad eius putationem removeri
debet. No. quod per putationem facta per
gerentem quasi in possessione patronatus nullum
fit preiudicium vero patronatus in ... iudicio
obtinenti. No. quod opinio non ...
veritati et quod plus operatur veritas quam
opinio.
No. quod ... possessio ... bona fide in rebus
corporalibus facit possidentem lucrari fructus
... possessio in quasi corporalibus facit quasi
possidentem fructus civiles lucrari.

Suggestum est ... ut habetur
... c. in c. illud ... No. quod per ... concessio
vel donatio si habet consensum presentatione et
auctoritatem diocesani conferetur sede vacante
... ego intelligo vero ... si ... ...

nationem ... ... presentatum ... prim
et pontificis ... sine alia actuali possessione
... ... per donationem ... ... si sede
vacante est facta donatio cum omnibus predictis
et traditione possessionis et hec ... ista
... que ... ... concessio
primum et auctoritatem episcopi et est ratio quia
... ... sine alia traditione transit
dominium in ecclesiam ut l. fi. de ... ...
... et ... limitat hoc ... ... de ...
... No. quod in validis titulis precedit non prius
... ... va
lidus est ... no. quod ... ... concessio ...
non facta ... ... in valida
... et ... est ... ... in ... apostolicis
ut ... in c. ... ... Item no. quod de
una ecclesia ... ... episcopo ... ... etsi
est ... ... esse ... ...

Relatum est ... communicant ...
... ecclesias ... ... clerici
qui ... sine episcopo ... ... sunt
latrones et fures ... No. quod titulus ...
... non potest ... ... sola laici ... ...
... concessione. No. quod in ecclesiis et in omnibus
... ... est ... non ... ...
unde. No. quod qui in ... recipit ecclesiam
a laico ipso facit se indignum pastoris nomine
... ... gaudere privilegio. No. quod ...
... sub pena anathematis ut ...
... non est late ... ...
et ... si ... ...
... ... fulminat. Item no. quod ...
... ... que ... ...
... dominium ad aliquem ... ...

Ex parte si presentati ... ...
patronatus ... per ... ...
... ... episcopus ipse ... ecclesiam ...
... ... No. quod ... ...
presentatus ad putandum episcopus non potest ecclesiam
ordinare in preiudicium patronatus. Item no.
quod ... erit presentatus ... vacationis et
... ... est ... non ... ...
... ... putandi ... litigium.
Item no. quod ... est ... ... intelligere
... presentatum ... clerici ... si ... laici ...
est ... ... ut ... c. c. ... ...
Item no. quod episcopus ordinat ecclesiam post tempus
elapsum presentationis ... ... patronatus ...

Prefatam ... non potest ut potest
... ... ab ecclesia ... ...
... nisi ... ... ab episcopo ...

ab ecclie fundacione h. d. No varia hit no
nuna pronore Itm no q quecumq sunt
iura que habet q pronos in eccliis
illa no pnt vendi vel donari s. hic
natur sunt ... Itm no q pronus
... protus no pt ... ab ecclia
ultra omnis ... in fundatione eccle
et si temptare voluerit ... sunt ...
... No ... fundatione eccle ...
moderata ... laicus putaus vno

Cum autem

putato no ... institutio
pt alium putare ... est in prono eccle
h. d. No q laico prono lic variare et ...
primo putatum ydoneum pt et alium ...
putare et isto ... No q no ppt hoc vi
det ... putare ... primo no poss
... No
q ... ecclia no pt variare ...
et in glo ...

Nobis fuit

... de ... sub pro
tus ... et in ecclia collegiata prona
no pt eligere sine putare platum qua
... in capell putare prono
... in ecclia honor possessionis ...
... et sub alium ... si ...
... h. d. No q ... eccle ...
... sub protus ... q ...
... aut ... ecclia collegiata ...
No q in ecclia collegiata platus ...
... electione ... sine ...
Itm no q in tali electione ... no
... prona ... si ...
... electionem ... facte No q
privilegio vel ... institutione pt
prona sub ... electionem Itm no
q si prona in ecclia collegiata no
putat vel eligat principalem platum
in capellas ... pt ... putandi
No q ... putato vocat electo
et ... fuit ad nota ... si ...
... No q ... fundatione debet
prono honor possessionis Itm no q debet
prono ... alimenta

Per nostras

prona eccle vacantis
... putare no pt h. d. Itm
ad platus eccle ... no ...
et no prona ... ad ... putare
no pt h. d. No q ... et ... dz
esse ... No q ad platus

eccle ... dz vocari no ... negoti
... sit ydoneitatis vel ... Itm q
... dz esse ... putatus et putantem
... et ... de ...
... ad ... Itm no ... doc ... prona
... pt sibi ... pete ... no at
... principalit ... pt
prona faciant dotis edificacio fundi
prono debet honor onus et emolimentum
... possit defendi allatum ... h ...

Cum propter

si ... iuris protus
laicorum no ... infra ... mensis
... pt eccliam ordinare sine ...
... h. d. No q ... putare
pt litigium ... Itm no
... ecclia ...
Itm q ordinario ... no dz ... prono
in iure protus ...

Cum dilectus

... legatus de latere ...
... quorum ecclie sunt prone pt sine
collationi ... h. d. Itm
legatus de latere pt beneficia in ...
... eccle ... collationi
... s. no beneficia ... clericis
... laicus est pronus ... pt ...
laici variare et ... pfert
primo h. d. No q beneficia que sunt ...
aliorum parochie vel dignitatis videntur
esse ... protus ... eccle ...
... sunt No q legatus de latere
pt beneficia que sunt de iure protus
clericorum seu eccle pt ... ad sua
collationem ... si sunt de iure protus
laicorum et si ... clerico ... laicali
hereditario ... no pnt p legatum de
latere ... Itm no q ...
... legat ... prono ...
no possit putare et si putet putatio
sit nulla No q ... sunt ...
provisione ... no ... ad ...
... No q ... clericus putat ...
laicus ... licet variare et ... de
putatione facta ... sine laicali ...
si ... facta ... Itm no q ... sunt
putati ... sine laicali ...
pfert ... institutionem seu
... No q ...
... titulo ... mala
fidei possessor et ... ad restitutionem
fructuum

Pastoralis officii Si duo successiue presentati fuerint a laico patrono ob tinet secundus institutus esset non obstante appellacione primi interposita. Nam et episcopus si primum repulit fuit tamen tenetur ipso decedo ereo beneficio prouidere h. d. Nota quod presentatum ydoneum non debet episcopus repellere. Item nota quod ex presentacione laici presentatus etiam ydoneus nullum ius acquirit quo ad patronum laicum presentantem sed bene consequitur quo ad patronum clericum qui non potest variare. Nota quod pendente appellacione non ligatur manus patroni laici quin possit variare. Item nota quod postquam repulsus est primus presentatus etiam si fuit prouocatum potest patronus laicus aliud presentare. Item nota quod si post litigat secundus confirmacionem tamen appellacione pendente potior est tamen secundo confirmati et hic in presentacione laici secus in presentacione clerici qui presentaret sine ecclesiastico non laicali. Nota quod episcopus repellat idoneum presentatum punitur quod debet repulso de ydoneo beneficio prouidere etc. Nota quod quis punitur in eo in quo deliquit. Item ad presentacionem rectoris

Postulasti ecclesie aliquis presentatur ordinarius ad titulum cuius ecclesie hic omnis presentare patronus ecclesia vacante potest aliud presentare h. d. Nota quod in patrono potest cadere actus eligendi et esse vel [illegible] presentandi varia clerico. Item nota quod actus eligendi potest cadere in vnum de quo in c. quod de postulacione pla. Item nota quod presentacione ordinandi ad titulum ecclesie in ecclesia prouinciali videtur ad rectorem solum pertinere sine consensu patroni ex eo quod videtur ibi quod et si ius presentandi competat patrono ad principalem rectoriam ecclesie non competit tamen capellis clericis inferioribus de quo habetur in c. nobis fi. c. Item nota quod vetus est de consensu capituli sine consensu patroni videre posse nouo ius et titulum tradere in [illegible] ecclesia esse sine consensu patroni etc. Item nota quod vita talis est sola personalis. Item nota quod vacante ecclesia presentati ibi ad titulum non sunt certe tibi respondere. Item nota quod si ius eligendi est libere de muneris in c. cum dilectus de consue[tudine] Ita et ius presentandi adeo quod non auctoritate patroni ad presentandi de generis ecclesie nisi tales presentati ad titulum ecclesie essent ibi presentati de consensu patroni quia tunc tales essent presentandi patrono et non alij etc. que volunt potest presentare tamen dimitte aliquem quod patronus debet locum habere et presentari pastore et hic intelligitur de patrono laico et non clerico patrono quia talis non potest variare ut supra notatur

Transmisse patronus in ecclesia vacante institui non potest licet ad ipsam presentare potest h. d. vel sic patronus clericus instituit aliquem in ecclesia in qua solum habet ius presentandi sed dominum aliud presentat ille est instituendus h. d. Nota quod si patronus vbi presentare debuit instituit tunc non valet institutio valet ut presentatio. Item nota quod si non valet quod agitur ut agitur non valet tamen ut valere potest. Item nota quod ad patronum esse clericum non pertinet in ecclesia ius instituendi sed tamen presentandi. Nota quod si patronus vsurpat sibi ius instituendi non potest hic priuari iure presentandi et eo quod vnde presentatus et illi cui facta est collatio preferetur presentatus

De censibus exaccionibus et procuracionibus

Sanctum est Census est quedam pensio que debetur ecclesie vel census est annua pensio que exhibetur de prediis ecclesie datum Iste titulus habet tres partes et habetur de materia primum quod ecclesia est exempta ad [illegible] tunc [illegible] Debet ecclesia qui [illegible] ecclesie qui decime debentur vnius inesse non debet eo alterius seruicio obnoxia sed de alijs exactionibus sunt seruicia prestanda ecclesiastica impedienda h. d. Nota quod qualis debet esse dos ecclesie quia mansus saltem vnus assignandus est. Nota quod de decimis et oblacionibus non datur ecclesiastica tributum. Item nota quod appellacione ecclesie non continetur domus vel area siue atrium ecclesie [illegible] quod tamen nota quod appellacione domus non comprehenditur area nisi domus vel atrium presertim fuit legata cetera et hic contrarium de contra[illegible] emptore et vendi ff de legatis primo. Vlpianus dicit quod appellacione domus non continetur porticus. Item nota quod dos ecclesie non debet esse obnoxia seruicio nisi ecclesiastico. Nota quod pluribus exactionibus vel ecclesie soluitur onera. Nota quod mansus dicitur vbi quaque iugerum contineantur terre que sufficit duobus bobus in anno ad laborandum in glo.

Omnis anima potestatibus sublimioribus subiecta sit quod probat quod debet fieri ab omni anima h. d. Nota quod omnes sunt subditi sublimioribus potestatibus et sublimior potestas est spiritualis cui omnes subditi esse debent et quia loquitur in plurali potest loqui potest loqui de spiritualibus et temporalibus potestatibus nisi ea que nota in c. solite de maioritate et obedientia. Nota quod tributum sit signum et debite subiectionis vel quod onera non sunt nisi subditis imponenda. Nota ad [illegible]

Sacientes Epus nova censua monasterio ipo
ne no pt et cum de ec i mmis abonerib
h dt nu sequuti c No q ecl ppone ecclia
no put ecclijs sibi supposit nouos censu i
poire sive nova onera inducere q inte
sive ea nd ea at sic ut i c Bugsicaunt

Licet multu Certi debet esse ab oneribus
i muncs ut b No q afflic
tio no est danda afflicto Itm no q certi et
miserabiles psone sunt abonerib i munes
No q collectis est subveniend miserabi
No q collectis est subveniendu miserabi
libq psonis quia qui morbo corpali la
borant appnalibq mmcribq ocupant i

Pervenit Dinina censua multipli
ges pstatio ab eisp causa vera ul psup ta
tata pstatio obligatione no pduxit ut in futurum pariat pstu
obligatiou no pducit ut in futuro parit pstu
di incertate ncelt dinturia solucio no est modu
inducende obligationis censua nisi apareat
ea quae ostituta sit h d No tex nd glo et
sup septione q semnd est in loco religioso
ut monasterio pt hic suppositus et ultimamagt
in ecclia seculari no collegiata in qua pt
est hic pus putandi de quo in c si de consti
pbe Itm no quaiua eccla no de alii ecclie
censud nisi ec ca ex tilo qui iuste est ut
pbet nd penit ut pt ec sola anua pstatione
de se no est eficax sine tilo ad obligatione

vnj anua pstacio

pgente Itm no a volo ad quod qui pt ec
puni i ipse quod ec ea de apaire ipse quod
censu debitu allegent ul oppone quod i
a quo sit obligato et tamen solui debeat qr
censua solucio pt ec variabilis ut ali
quam sit anua pstatione aliquam trienalis
aliquam p mesem No q sola tpe no e modu
inducende obligationis quod h l cumz
ducem fere q plaz ff de acti et obli
Itm ut sola anua pstatio censua est suffi
ciens ad inducenda obligatione vnicu
qr pstatio est inducta ad estictione obli
gationis no go de pare effectu eiusdem
obligationis No q omnis ec vicu censua
censet phibita nisi apareat de causa esse
et tamen solui debeat

Cum apostolus Ed aplus phibz
visitantes ne vlt
certu nnmz equorum i visitatione excedat
mandens ut sive venatoriis incedat
et q lautas epulas no querant at q
plati subditos in osueti oneribq no g
ruet nisi q epus cantatiu ec ea ponet
subsidiu et q dext de equis restringit

secundu osuetudine et qualitate psonarum h d
No q actu pdicandi no e pmissa
nisi aplis et aliis ad ea missis No
q pdicatione hijs quib pdicant
no debet effici honerosi No q pmitti
rei pnisitantibq sunt exigende sive
molestia subditorum Et no si i msitari
sunt i potestas de plati ipos q tibi vi
sitare No q epi videntur cardinalibq
digniores et qua no est maior epo
in ordine No q ecclia exhibetur vti vni
No q plati nd put i ponere subditis i
licitas exactiones No q ex iusta et ra
ciona li causa pt epus i ponere caritatiu
subsidiu No q magis est debita pat
na hereditas filijs et no equidz ita
paterna hereditas debetur nali pud filijs
l eu racione ff de bonis patris hereditas
ut filiorum putibq debetur tali ordine
natur et in l nad et si putibq ff d cast testa

Prohibemus Novum censua ecclijs i
poni no de nec antiqua augeri ne debent
plati pte fructuum beneficiorum sibi retinere
h dt **Preterea** plati no pt facere pro
morte sua ecclia censualem vel sola
querimonia plati sine ducte supiorum no facit
obligatione realem quam successor suple
teneretur h d No q sola antecessoris sine
ducte epi no obligat successorem quam
dat c decretu de transactu/ No vbu
pstitiu q exponit p maxime eternus
i vita sua pt se et fructus sui beneficij
obligare ut in c si de peculio cleri
Et vbu pstitiu exponitur hic putandu

Ecclijs quas Quamvis epo eripiat
ecclias de nono de manibus laicorum no
tamen pt illis indicere nova onera h d No
q cathedraticu est de iure diocesano

Innovamus Novi censua sive pedagia
no pt imponi sine consensu principis aut
regis et qui i ducit de excommunicatio h d
Itm no q no pt i poni nullum pedagiu sive
vectigal sive ducte principis in tpe no
suffit decretu civitatis ut est tex in l
vectigalia C nova vectigalia i poni
ipoicio nova vectigalium est superpi
reservata et in tex iste de intelligi de regibus
et principibq qui habeant osuetudine tunti
tpis cuius memoria homo no existit quia
pscriptione i ponunt manu a principe reservata
ut i vbo i c sup quibq de verbo sig ul
intelligi q iste principis ul rex cum cesare no
recognoscens vectigal dr ipse ancheto

13

que portant in capitis redagiud que recipiunt ap(ostolica)e destinatis | Item p(ro) collusion(e)

Cum clerici | ecclesiam suam restitu it assualem illa p(ri)mari d(ebet) h(ic) d(icitur) No(ta) q(uod) p(re)latus in ecclesia sua no(n) p(otes)t restitue(re) loco religioso suspectus lib(ere) q(uan)d(o) collusio est. Ipse cu(m) collitigantes i(n) vicem in fraude sup(er) aliqua ne fari(n)t occulta et illicita rel(igio)so dicit(ur)

Eamque | Si collectores gravat ecclesiam plus q(uam) debeat officiorum pe(r)cipiendi sunt. Vel(ut) p(er) d(ictum) privilegium quod co(n)cessa sibi abutit(ur) p(otes)tate | Vel(ut) ep(iscopu)s pri(vi)legiato b(ea)ti petri nova(m) collectam no(n) potest impone(re)

Significavit | Is qui recipit p(re)fatam de nullo causa ecclesie imposita p(ro) soluendo te(n)etur p(ro) rata dimittere | Vel(ut) p(otes)t ep(iscopu)s p(ro)hibe(re) eum qui invenit nullam re(m) sub solu(tione) ut illud no(n) co(n)solvat. Secus si est antiq(ui)tu(s) aucte ep(iscop)o i(m)posita. No(ta) q(uod) a sup(er)iore tu(m) illicito p(ro)hib(itum) ... sup(er)ior p(otes)t p(ro)hibe(re) ne obs(er)vet i(n)mo tu(m) p(otes)t dubitato an sit licitum p(otes)t ep(iscopu)s p(ro)hibe(re) ... dum discernatur. No(ta) q(uod) auctas sup(er)ioris no(n) iustificat novam possessione(m) seu q(uod) no(n) facit q(uod) co(n)firmat ... secus et attemptata possessio cu(m) sup(er)ioris aucte qua facit q(uod) ... co(n)tinua causa possessio fuit

Ex parte et | Archiepiscopus visitans p(ro)vi(n)ciam suam a monasteriis p(ro)vi(n)cie p(ro)cura(tionem) ... d(ebet) h(ic) d(icitur). No(ta) q(uod) p(otes)t co(n)suetudine induci q(uod) est dis(positio) ... iuris qu(am) et id p(otes)t q(uo)d ... dispositio(n)e(m) iuris p(er) co(n)suetudinem a(p)probata(m) de q(u)o in c. i. de co(n)sti(tutionibus) li(bro) vi(o). | Ad idem p(ro) plures

Quemadmodum | Parrochi ecclesiarum no(n) p(otes)t redire nullam rem sine auctoritate augmentare et si sup(er) h(oc) fuit imposita p(ro) rata vel canonici illa debent relaxari et co(n)tinentes p(ro)cura(tiones) puniendi sunt h(ic) d(icitur). No(ta) q(uod) puniendus est tamen ... hanc curans co(n)tra iuris dispositionem

Quanto | Item te(n)etur p(ro)curatores fratres ali... tam domus te(n)et cos ... augmentatos q(uan)d(o) i(m)minui no(n) co(n)venit ecclesiam ... si nimi(s) co(n)traditur q(uia) tunc suffic(it) co(n)suetudine(m) antiqua(m) p(ro)curatione(m) h(ic) d(icitur)

Cum ecclesia | Ecclesie debet co(n)tra(ri)are ... et legatos ap(osto)lice sedis nisi privilegio sint exempti vel p(re)scriptione munita p(otes)t et no(n) co(n)tradicendi subiaceat h(ic) d(icitur). No(ta) q(uod) illa q(ue) debent(ur) p(ri)ncipi r(ati)one sollicitudinis quam i(m)pendit in subditos illa no(n) sunt p(re)scriptibilia ... ca(usa) xxx annorum et illa que privilegio solo p(ri)ncipis sunt ... imp(re)scriptibilia illa no(n) s(unt) p(re)scriptione co(n)sumpta

q(uia) b(e)n(e) vim nisi p(re)scriptione tanti t(em)p(or)is cui(us) no(n) co(n)stat memoria cu(m) talis p(re)scriptio instar privilegii h(ab)eat l(ex) hoc p(ro). d(e)ductus ... ff. de aqua totti et estiva. No(ta) i(n) c(apitulo) cu(m) quibusdam de verbo(rum) sig(nificatione)

Ex parte apostolicam | Si ad mensura(m) ... solui solet id q(uod) co(n)suetum solu(tum) est ad illa(m) imposteru(m) solui debebit et si est dubiu(m) de mensura q(ui)renda(m) asserimus ... h(ic) d(icitur). ... q(uod) promissio sit frumenti vini vel olei illa mensurat(ur) ad co(n)suetudine(m) regionis. No(ta) q(uod) generalis co(n)suetudo extendi(tur) ad alias p(ro)vincias particulares

Cum olim | ... te(n)etur vide(re) ep(iscop)o in cuius dioc(esi) est sita de p(ro)curationibus et decimis et aliis iuribus ... h(ic) d(icitur). Vel(ut) abbates de ecclesiis sibi subiectis tenent(ur) integre solue(re) p(ro)curationes et cathedraticum et alia iura ... ep(iscop)o in cuius dioc(esi) site sunt non obstante co(n)p(ro)missionibus factis. Vel(ut) abbas illam visus est i(m)pugnare h(ic) d(icitur). No(ta) q(uod) ... visus est i(m)pugnare ... ... sive dicere ul(tra) pena vel ... de optima de co(n)scienda stipulatione et de ... de libera. No(ta) q(uod) aliquibus specia(lite)r enim ... modis p(otes)t in p(re)iudicio ... concludi ... debere ergo in c. dilectus de capellis ... No(ta) q(uod) reus no(n) p(otes)t se fundare co(n)tra instru(mentum) q(uod) visus est i(m)pugnare seu reprobare et e co(n)tra(rio) quia reprobando ... vide(tur) ... renunciare favori q(uod) ... sibi co(m)petere p(otes)t. Hoc p(re)cipit q(uod) si esset talis p(ro)nunc(iatio) que no(n) possit renunciare talis i(m)probatio instru(menti) sibi no(n) ob(stat). No(ta) q(uod) illud d(icitur) patenter q(uod) deprehendi(tur) co(n)tra instru(mentum) vel illud q(uod) co(n)cludi(tur) co(n)tra instru(mentum) ... si co(n)tinue scriptum no(n) appareat de quo in c. ... de cohabi(tatione) cleric(orum) et mulier(um)

Olim causam | Solutio census est facienda secundum valorem antique monete secundum q(uem) antiquitus solutio fiebat nisi fuit in solutione alterius monete p(re)scriptum h(ic) d(icitur). Sup(er) ... sit ... in secunda p(ar)te decisio ... q(ui)a talis facta sit ... Eo igitur No(ta) q(uod) co(n)suetudo p(otes)t determinare q(uan)titate(m) et ... modum solutionis in t(em)p(or)e. No(ta) q(uod) iudex p(otes)t ... testium ad co(n)fessionem p(ar)tis ut co(n)cludat iusticiam litigantis

Cum venerabilis | Ep(iscopu)s remittens ecclesie ... que sibi debebat p(ro) annua pensione p(ro)curationem r(ati)one visitationis sibi debitam no(n) vide(tur) sibi dimisisse | Vel(ut) ... remissione qua facit ep(iscopu)s ecclesie sibi subiecte et i(n) co(m)missione de no(n) i(m)ponendo novo censu no(n) venit remissio visitacionis

et procuracionem que exinde exigitur h. d.
Nota dedicacionem ultra genera includit alia
supposita et ideo hic includitur predictus procuraciones
Super eo Ecclesie de novello quesitum est
racionibus procuracionum consuevit vicinarum
ecclesiarum sumptibus dari h. d. Et consuetudo vicinis
locis vim obtendi ad loca vicina
Procuraciones procuraciones debentur
prelatis domino excepto visitantibus sed
nata modificacione latenubus (?) caveri
debet quod prelati racione predictionibus corre-
cionibus et reformacionibus et nuncii et
legati apostolici sunt ab ecclesiis procurandi
quibus diebus in quibus morantur (?)
ignorantia et si exigunt procuraciones debitas
restituere debent in duplum h. d.
Venerabili fratri Ecclesie in suburbiis vel
etiam in civitate site tenentur episcopo procurare
etiam si non fuissent hactenus visitate h. d.
Nota quod appellacione ville quandoque comprehenditur sola
civitas etiam conclusa diocesi de quo in
c. civitatis de censibus eorum li. vi.
Cum instancia Sed episcopi et legatorum vel
metropolitani provincia visitat in provincia
les ipsi procuraciones denegantes dum
censeret vere sed ... Nota quod episcopi committi
alicui potest delegatum quique conpe-
tit sibi ordinario suo tunc est in eius
opcione quavis velit per se ipsum anime
dinaria vel delegata. Nota quod prelatus potest te-
nere ... suo gladio spirituali. Nota
quod ... potest ... tenere ... eius
rite latas per suos inferiores prelatos
Cum canonicis ... antiqua mo-
neta vel eius estimacione solvende sunt
procuraciones sive pensiones antique
Auctoritate presencium Pro privatis oratoriis
procuraciones non debentur vel privata
oratoria non potest vel non debet ab episcopis
visitari et ideo procuraciones non debet
recipi h. d. Nota quod oratoria tamen possunt esse
a religiosis personis et privata loca et quod
de ipsis procuraciones non sunt persolvende
sed de publicis et intitulatis et consecratis
ecclesiis possunt procuraciones exigi. Item dicitur
hic docte quod in ... seu ... in ...
oratoriis non possunt habere campanas sine
speciali auctoritate episcopi ut in c. ... ita
de privilegiis. De consecracione ecclesie vel
altaris

De consecracione ecclesie vel altaris

Ad hec si altare motum fuerit
Ecclesia ... de consecr. eccl.
et ... de ecclesiis moto altari vel
lapide mota vel fracta sigillante altare
sit consecratum et ideo debet iterum consecrari
sed ecclesia non consecratur ut est consue-
tudo. Hoc dicit quod confracto lapide
sigillata ab altare semoto qui lap-
i... sepulcre sive tituli altare debet iterum consecrari
Quod sanctimonialibus ... non
... parietibus ecclesie et altaria consecrari
h. d. ... diebus ... festivis
ecclesie possunt consecrari
Quod in dubiis Si tabula altaris
est mota debet altare reconsecrari et oleum
purum commixtum aliud benedicto efficitur bene-
dictum. Nota quod magis dignum trahit ad se
minus dignum
Proposuisti Reconciliari ecclesia que per homi-
homicidium vel violenciam hominum sanguine est
polluta. **Cum sit** plura altaria et
... debet ... ecclesiam consecrari
Liguei edificiis Si ruina tecti ecclesie
remanentibus parietibus illesis non consecratur
ecclesia ut ... lesione altaris con-
secratur altare h. d. ... Nota quod con-
secracio ecclesie consistit in linicione parietis
in casu tecti illesis parietibus non sit
ecclesiam consecrari
Consuluisti Reconciliari debet cimi-
terium in quo corpus
... est ... h. d. ...
Nota ... modo polluendi ecclesiam vel
cimiterium ... in ecclesia vel in cimiterio
cadaver ... Item quod cum
unitate gaudeant ecclesia et cimiterium
... in ... cum ... conciliare
Cum sicut Ecclesia non est consecranda
nisi constituta dote debet quod qui edificat
eam compelli ad ipsam dotandam h. d.
Nota quod si episcopus consecrat sine dote ecclesiam
... ad dotandum eam compellendus est qui
fecit eam consecrari et si ille non esset sol-
vendo compellere episcopus sed ... illi providere
... ordinet sine ...
Aqua Ecclesia polluta per sacerdote reco-
nciliari non potest etiam cum aqua per episcopum benedicta
h. d. ... Ea que sunt ordinis
episcopalis ut ecclesiarum reconciliacio possunt per
episcopum alium ... delegari sed non simplici sacer-
doti ut reconciliet cum aqua ... per episcopum

benedicta vel si consuetudo patrie aliud dis
ponat q d Ecclesia tres partes sunt reperte
per quas pt fieri reconciliatio ecclesie et per
quas fieri non pt vz per baculum consecratum
2o in vltimo assignat racionem 3o in quod est
declaratoria est adaptata ad que contra
consuetudinem habuit quia consuetudo tamen
erronea sit dampnata nisi omnia predicta
tollentur et si pollucio sint occulta non
debet reconciliari Et theologi dicunt quod non
reconciliatur ecclesia vt videntes lauari ecclesiam
sic lauari que non peccaut cogitent
vt se quotiens tunc planctionem peccatorum
laborandi sit et ad ecclesiam relinquatur
si ad ecclesiam fugiat et ibi sanguine asper
gat non reconciliatur ecclesia predicta contra
et si sanctus ibi occidatur dicitur quod polluitur
ecclesia non ex sanguinis effusi passione sed
ex ipsius effusionis actione hec polluit nam
illud actio displicuit passio grata fuit
et si aliqua super tectum sagitta occidatur non
polluitur quia extra ecclesiam videtur factum

Si ecclesia Sicut ecclesia consecrata ita
vel altare non consecrata polluitur et in
aqua exorcisata lauanda est et reconci
lianda h d Non quod vel Basilica non
consecrata dicitur ecclesia sed nisi et hec non
comparatur ecclesia non consecrata consecrate
et ideo quia ecclesia non consecrata po
luta reconciliatur solum aqua reconciliata
et ideo pt reconciliari per simplicem sacerdotem
tamen quod sanctus est in ecclesia consecrata
quod illa solum per episcopum et aqua benedicta
cum vino et cinere reconciliatur et ideo
magnum in se includit vel henrici
et paganos sic sanguinis effusio fit in
iuriose et seminis emissio studiose
et ideo non reconciliatur pollucione nocturna
et si vir cognouerit vxorem in ecclesia
non reconciliabit De Celebratione

Presbiter mane missae
habetur de quo mea de consecr dist i per
totum et est in li vj o et in clementina
sed predicta h d et enarrat illud quod
circa misse et aliorum officiorum celebrationem
debeat per predicte copadiri qui debet agni
altaris intrade et quid per ipsum debeat
fare Hoc dicit Quidam per missam
peculiarem sine specialem non debet omitti
missa generalis h d Consuluisti

precipue in natiuitate die in aliis debet suffice
misse vnica celebratio nisi ex causa
nate h d Consilium In missa
memoratiuis hec in ea dicatur prefatio illa
generalis non debet in ympnus angelicus sicut vel
symbolum et sit devota vel solempnitate
et quinonentiam h d Reparetur una
presbiter vnus debet profunde aliquem pro se
debet illud semel si vult iterum celebrare h d † elegi vm
Honorum tenetur honestius dicere in secreto
alias incurrit irregularitatem si publice cas
cantauit Si que verba sunt in
Cum marthe Canone misse que ab
euangelistis dicta non sunt seu super addita
debemus credere quod a christo apostoli ceperunt et ab
ipsis eorum successores receperunt h d Sequitur dec
velit sed d dum In habentibus oblacionem et ideo
super corpus domini verum quod statuit ecclesia te
vltra ea que enarrat seu referunt euangelistae
christum tradidisse illa ex aliis verbis euangelii
comprobari pot aut quod a christo apostoli habuit
et ex successore ab apostolis est credendum 2o
et est rasum de verbis in consecratione per ecclesiam
habitis 2 quamuis sacramentum sit misterium fidei
et verbis caritatis et vnitatis non propterea
tollitur quin sit verum corpus et sanguis
christi nam sic mors et resurrectio sunt figura
sine exemplum et tamen fuit vera mors
et resurrectio ita sacramentum corporis et sanguinis
est figura et exemplum 2 hic est verum corpus
et sanguis et ibi est sacramentum et non res
Item 2o est ibi sacramentum et res et vltra
est res et non sacramentum h d vsque ad exercere
est res et non sacramentum h d vsque ad exerc
siuisti 2 po ponit questionem et causam dubitandi
vsque ad illud verum 3o alias respondendo
augmentat materiam questi et dubii 3o in verbo
pane remouet plurimum dubii vsque ad verbum Cetera
ibi probat quia ecclesia addidit illa verba
et elevatis oculis in celum vsque ad illud
verbum Cetera ibi ponit que addidit verbum
eterni vsque ad verbum Secundo ibi ponit ecclesia
addidit misterium fidei arguens errorem
hereticorum qui ex hoc dicebat corpus et
sanguinem christi non esse verum corpus et sanguinem
sed esse in celo et figuram dicens quod sicut mors
christi fuit exemplum et figura et hic fuit vera
mors et resurrectio sic corpus christi et sanguis
est figura et exemplum et hic est corpus
et sanguis vsque ibi distinguens ibi ponit
quod continet in sacramento quia primo vnum ex

teneor visibilis que vide[tur] esse panis
et vinum est sacramentum et figura rei signum
quod signat unitatem caritatis et unitatis et
est res sed corpus christi / 3o est ibi res
i. unitas caritatis et virtutis et ista non
sacramentum sed res tantum adhuc cum sumpsisti
in sacramento sanguinis vinum cum aqua mixtum
transsubstantiatur in sanguinem ut designet
unionem populorum et vinum sunt unum cum
christo et cum patre h. d. usque ad quod tunc
christo et cum patre ... indeterminate / per certitudinem
loco Nota quod ... determinatis disputatione et diversis
lig... addictiones Nota duo principia in
opiniones addicte ... dicunt duo principia
liberationis et quando dicunt duo principia
liberationem a peccato originali primum per baptismum
in sanguine / 2m per baptismum laudatur
et aque sed dicit quod effusio sanguinis christi
sunt una redemptio et lavacrum fit remissio
peccati originalis ita misterio incar
nationis ipsius cum christo univit et per eum
unum cum patre Nota quod summa est uni
tas in deo et sic deus est perfectus perfec
tione nature pervinitate ita querit nos
perficere perfectione gratie per unitatem corpo
ut in ... De trinitate
... in loco omnis ...
que dicit in secretis misse ...
ab ecclesia ... quia sancti et perfecti
beati orationibus nostris non indigent nisi
quod magis atque magis ... venerentur
in terris sunt secundum aliquos ad ...
glorie augmentum h. d. Dominus petrus qui fuit

De hominie

... et non conficit quodque
... corpus christi in mortali peccato h. d.
celebrat ...

Dolentes / Clerici nocturnum et diurnum
officium celebrare debent devote et solempniter
h. d. vel ...
... confabulationes divina officia
dimitti non debent sub pena suspensionis
et obedientie h. d. / Committitur ne

Sane cum dolum / ... fiunt ...
dicit qualiter eucharistia est portanda
eucharistia 2o quod laici debent se habere
in veneratione ipsius quando portatur et elevatur
... pena transgressoribus h. d.

Cum creatura / In ... ecclesiis
sunt misse quotidie celebrande de
festivitate vel defunctis ac de anniversariis
defunctorum h. d. / Et anniversarium ...

fit pro defunctis in capite anni vel anno
revoluto ... sicut hic dicit
officium sed quod fit cotidie pro defunctis quod
facere debent sacerdotes quia anime defunctorum
solvuntur aut orationibus et sacrificiis sacerdotum
aut [elemosinis] ... et ieiuniis et elemosinis
suis ... quod in anime defunctorum

De reverentia / Iudicio ... una missa
sua ecclesia ... vina missa
... h. d.

Perniciosus / In sacramento altaris plus
... de vino quam de aqua ponendum h. d.
Nota quod ... specialis ... nota
... de aqua ... ecclesia ... qualis

Licet tamen / ab officio et beneficio
deponendus est presbiter qui sine igne
celebrat vel sine aqua vel ... sine
... sine in vase ligneo h. d. ... pontificum
duos episcopos ... presbiteri 2o
... duos ut in ...

De baptismo et eius efficacia

Siquis puerum / Baptismus est ablutio animi ...
... formam ... Diffinitur
... de corpore christi quo nil maius
... de consecratione di.
... videndum est de baptismo
in c. Michael / Nunc videndum de baptismo
et eius effectu qui secundum aliquos ...
in aqua sacrata et secundum aliquos
... baptizatus in aqua / Et alii dicunt
... et vera sunt Nota in hoc parte
... de corpore christi est descriptum in
... Mathe / Aqua in baptismo habet
aqua que sufficiat ... et remissionem
peccatorum ... sacramentum quod sacre rei signum / Casus
Non sufficit ... baptisandus ... in
nomine patris et filii et spiritus sancti / Nisi
baptizans dicat Ego te baptizo in nomine
patris et filii et spiritus sancti h. d. / Et ...
... quatuor ad baptismum ... formam ...
agentem ... baptizati ...
baptisatum qui patitur suscipiendo ...
et aqua i. materiam que signat sacre rei
signum et ... dicitur
... Nota ... damascenum ...
... que ... organica
est ... ad similitudinem dei suscipienda
et apta ... ad similitudinem ... distinguit
... corpus organicum et per membra ... distinguit
ad ... et ... hic ... in
c. ... / ... ecclesia baptiza
... verbis baptizo te in nomine

xpo ut ampliarent hec noia apud ho
mines quia abhorrebant hoc nomen xp
tum implicite dicebat sed non ecclesia
sancta invenit istum modum quod debet dici
pronunciando trium personarum expresse scilicet patris et
filii et spiritus sancti ut hic in decretali
Breui ac baptizant in tua provincia vi
delicet baptizet sive xpo in nomine patris
et filii et spiritus sancti | Ubi dubium est

De quibus dubium | an aliquis fuit
baptizatus talis est baptizandus. Nota quod
baptismus potest conferri sub condicione et tunc
evitatur periculum quia non fit iteratio
sacramenti | Sacramentum baptismi

Maiores ecclesie | salutifere confertur parvulis
quamvis non intelligant actualiter nec credant
et per ipsum remittitur ipsis originale peccatum
adultis vero per ipsum non remittitur actuale
nec etiam originale peccatum nisi devinctilis(?)
nec auctilis(?) quin immo nec caveat ipsi
nisi nisi prius propositum baptizandi habu
erit h. d. Nota Authenticum dicuntur illi qui
consistunt in probatione fidei sicut qui
volunt consentire ad aliquam professionem stant
in monasterio ad probandum an placeat sibi
illa religio Nota duplex est peccatum originale
et actuale originale dicitur quod absque consensu
contrahitur actuale quod committitur cum consensu origi
nale quod sine consensu contrahitur sine consensu per vir
tutem sacramenti remittitur actuale vero quod cum
consensu contrahitur sine consensu minime relaxatur

Itum Debitum | Nullus potest se ipsum bap
tizare h. d. **Non ut apponeres** | Sac
ramentum baptismi non potest conferri sine ele
mento aque et agente et patiente
concurrentibus h. d. Nota quod ad esse baptizatus
duo requiruntur forma et materia forma sunt
verba materia est aqua et si quod istorum deficiat
non est baptismus | Baptizati a latinis

Licet grecos | non sunt iterum per grecos
baptizandi etiam quod altari celebrarunt
latinis postea grecus sine aliqua lotione
dz et potest celebrare h. d. De presbitero non baptizato

Si quis presbiter | Presbiter non baptizatus ordinatus debet bap
tizari et iterum ordinari h. d. Nota quod non potest
ordinari non baptizatus et quod caractere non
imprimitur non baptizato | Ordinari debet presbitero

Apostolicam sedem | qui credens sine
baptismo decessit in fide xpo hec d. Nota quod

sola voluntate quis baptizatur in fide qui
non contempsit et pro eo non stat quominus
recipit sacramentum aque. Item non quod omnes
consunt defuncti sunt non baptizati nisi bap
tismate fidei | Si ordinatur non baptizatus

Veniens ad | tunc debet baptizari et ipse de
bent iterum ordinari h. d. Nota quod baptismus
est ianua et fundamentum omnium sacramentorum
et ideo non conferuntur alia sacramenta non precedente
baptismo vel saltem precedat baptismus fidei. Sine
baptismo fallit in matrimonio et eucharistia
quia ista sunt tractantur a non baptizatis
et potest intelligi iste textus a non baptizatis
et passive et active passive quia non bap
tizatus ordinatus conficit eucharistiam dummodo
habeat baptismum fidei et secundum hoc hic est
casus de eo quod dicit glosa in c. **Praeterea**(?)
matrimonium est sacramentum in non baptizatis non secundum
ut est textus de divortiis in c. **Quanto** et
c. **Gaudemus** | Illicito dicitur lingua sclavonica
et illiciti dicitur sclavoni et propter culpam
hic quis adimunt illa que sequuntur compilla
culpa Nota quod quis est privatus pro sola sua
vel si non habeat lavacrum hic est funda
mentum ipse et hoc est unum fundamentum potest
quod nemo etc. Non obstat textus psalmiste qui
dicit fundamenta eius per montes apostolos et per
doctores significans qui sunt talia fundamenta
et istud debet intelligi quod sunt secundaria fundamenta
ut in c. **Fundamenta** li. vi. Nota quod forma debet pre
cedere actum et nullum causatum in esse potest
precedere suam causam quod hic dicitur quod ordo
precedebat baptismum. Nota quod natus de
mortua(?) per cesionem(?) ut per parentes premittitur
per parentes et consentientes ut per patres premittitur
esse privatum et ista presumptio est iuris et non
de iure cum admittitur probatio in contrarium et quis
sit violenta presumptio. Nota quod evidentissima
est probatio textus que colligitur per coniecturas et
istud probat hic textus in vi° evidentissime actus(?) | De custodia Eucharistie et aliorum sacramentorum

Statuimus ut | Eucharistia et crisma
debet fideliter custodiri et auctoritatem
et penam h. d. Nota quod pena que ipso (iure)
negligentia augmentatur quando ex negligentia
magis scandalum vel delictum subsequitur
et dicitur eucharistia ab eu quod est bonum et caris
quod gratia quod bona gratia | Supellectilia i

Relinquit nostrum | Talibus poni non
debent nisi urgente necessitate et vasa et vesti
menta ecclesie debet munde retineri h. d. Nota quod
mutatis non stricte legi et ideo aliqua licet
tempore necessitatis que alio tempore non licent. Nota
quod reponitur in ecclesia hostiam et incendium non

no subiacet legi / et idem de naufragio et ruina et cessante ratione legis cessat lex vestes prohibitas clerici portare non debent

De reliquijs et veneratione sanctorum

Audivimus / viso de venerationibus que exhibenda est sanctis demum hic videndum est de reliquijs que debetur sanctis dei et habetur de ma[teria] hujus capituli de cons. dist. i c. placuit et c. **corpora** et l. dist. si quis. Nulli sancti sunt venerandi nisi quos sedes apostolica mandat venerari h. d. vel sic sunt empti in ebrietate non sunt pro sanctis venerandi nec aliqui ex alijs miraculis sanctitatis nisi auctoritas sedis apostolice decernat h. d. Nota quod non debet quis venerari vt qui miracula facit nisi ab ecclesia romana probatus sit per legitimos testes approbatus et tria sunt que pertinent ad canonisandum scilicet de fama et vita et miraculis que faciebat et tunc prima habita informatione faciebat et tunc ecclesia habita informatione de talibus canonisando et opera talis per celebrationem misse secundum ipse debet publicare qua ultra reliquie venerantur in ecclesia extra corpora in usu habetur

Cum ex eo / reliquie non debent exponi venales i. non debent vendi vel extra venales i. non debent vendi nec ille reliquie sunt venerande nisi quas sedes apostolica pro reliquijs sanctorum determinavit h. d.

De observatione ieiuniorum

Ex parte tua / demum habetur in de ieiunijs et c. sequenti et de quo dist. v. nec quadragesima nec sequentibus h. d. vigilia occurens in die dominica ieiunari debet in sabbato que est beati mathei apostoli vigilia ieiunia et beati luce si contingat festo vigilia huius secunda feria celebrari in sabbato precedenti est vigilia observanda h. d.

Consilium / omnium apostolorum vigilie sunt in observantie ieiunij celebrande et etiam alie vigilie que hic enumerantur et omnes temporibus etiam in quadragesima propter necessitatem non peccant etiam in sabbato et in alijs ieiunijs propter necessitatem h. d.

Explicari / si festum natalis domini in sexta feria veniat contingat carnibus abstinendum nisi votentibus et ex professione capitis comedi licet h. d. Et maneat generale officium quod non debet quis reddere quod contingitur

De purificatione post partum

Volens et nostra / de materia hujus tituli habetur v. dist. per totum mulier post partum in continenti sine contagione ecclesiam intrare potest h. d. Nota quod veteris testamenti sunt umbra et signacula novi testamenti et precepta veteris testamenti sunt signalia non moralia sed cerimonialia et ea que sunt cerimonialia non sunt de perfectione ecclesiastica et ea sunt mutabilia que in novo testamento tradita sunt immutabilia Nota quod in novo testamento est veritas et gratia in veteri autem fuit umbra Nota quod pena partus non debet quidem in culpam Nota quod in partu mulier nulla pena peccati generatur et ea ecclesie aditus non est sibi denegandus

De ecclesiis edificandis vel reparandis

Volens et ...

Omnibus ecclesiasticis / super dictum est de purificatione mulierum quo debent intrare ecclesiam et quia ecclesie indiget emendatione earum ideo sequitur iste titulus et habetur de materia de cons. dist. i in multis et c. ...quod apostolicos beneficiatos ex redditibus ecclesie tenentur ad reparandum reparandas vel emendandas h. d.

Cum dicat apostolus / permittendum est leprosis ut habeant aliquam ecclesiam et proprium sacerdotem sine preiudicio parochialis ecclesie ipsi quod leprosi non tenentur ad decimas de ortis proprijs aut nutrimentis animalium h. d.

Ad audientiam / si ecclesia parochialis tam lata parochia ita quod aliqui parochiani non possunt debite convenire ad divina officia in illis villis remotis construenda est ecclesia in qua sacerdotes instituit illis ecclesia competenter h. d. Nota quod tunc est construenda ecclesia infra limites quando duo concurrunt primo quod parochiani non possunt sine difficultate adire ad ecclesiam matricem / 2o quod bona matris ecclesie sine illa villa in qua construitur ecclesia sufficiunt si autem non sufficerent tunc nova ecclesia edificanda in detrimento non tamen nova ecclesia edificari debet propter prius matris ecclesie edificari tamen debet propter ... ecclesie sed tunc debet utraque ecclesia ... vel ... unde Nota quod matri ecclesie ... ecclesia debet debitum honorem Nota quod ... construere infra limites alterius parrochie ... prejudicium matri ecclesie ...

De hijs / habentes ecclesias de reparare tenentur ipsas reparare ut alij ... tibi ... h. d. Nota quod primo videtur ... victus sacerdotis et demum de superfluis ... redditibus debet ecclesia reparari

Ad audientiam / secularis ecclesia ad statum regula[rem] ... sine preiudicio ... in ea degentium potest communitari et privilegium non potest quandoque ... h. d. Nota quod ... privilegium ... ut ecclesia secularis mutet statum et erigat in regularem ...

non potest fieri sine consensu diocesani. Item non
quod qui ecclesiam mutat statum talis mutacio
debet fieri sine preiudicio degencium in ecclesia
qui vitam mutavit. Item cupientes 2° non quod
per mutacionem status ecclesie clerici ibi degentes
non sunt cogendi ad talem mutacionem. Item
talis mutacio debet fieri sine cuiusquam detrimento
et ideo debet ab ecclesia sustentari. Nota quod
collegio nondum constituto vel consistenti non
possunt privilegia concedi ut hic.

Tua nobis. Prelatus qui iuravit non alie-
nare potest sine metu periurii causa sub-
sistente alienare h. d. Nota quod quando prelatus
diminuit de prediis ipsius ecclesie propter constructionem
alterius quod cum hoc videtur alienare quia ipse ecclesie.
Ecclesia nova non debet permitti erigi nisi
ea subsistente frustra quibus impetratur
quod de iure sibi competit de re iudicata li. vjo

De immunitate ecclesiarum et cimiteriorum

Ut in domibus. Sequitur hic continua-
cio predicti tituli de immunitate ecclesiarum
quia unicum est de ecclesiis edificandis videlicet
postquam edificate sunt ipsis non nulla privi-
legia et iura competere debent ideo et habet
de ea [illegible] ti. xxx q. v in principio et
[illegible] q. ultima in c. quanquam et repetitur in vjo.
Et clerici et officiales et domini temporales in
ecclesiis morari non debent vel causas retinere
h. d. vel c. In domibus ecclesiarum non debent
officiales publici hospicia retinere vel pla-
cita sed in aliis locis publicis. Hic dicit
nota quod actus iudiciarii non debent in ecclesiis
expediri sed in aliis locis publicis.

Pervenit. Ad custodiam murorum civi-
tatis compresse tam clerici quam laici sunt
astricti h. d. vel c. Nulli homines ecclesie
sunt ad custodiam murorum civitatis cum
si sunt homines ecclesie h. d. Nota quod ad con-
structionem publici boni omnes homines sunt astric-
ti indifferenter et ideo ubi imminet periculum toti
civitati cum homines ecclesie sunt astricti
et contra [illegible] arguunt aliqui quod clerici
ad tuicionem civitatis possunt pugnare contra
obsessores.

Indicatum. Ascripticii ecclesie sunt illi
qui sunt ascripti glebe a-
tunc sunt compellendi in possessionibus ecclesie
commorari. Non vero ad alias possessiones dis-
currere h. d.

Non minus. Laici imponen-
tes collectas ecclesiis vel earum personis vel
usurpantes vel extrahentes si moniti
non desistant cum suis fautoribus excommunicati
sunt. Episcopus tamen cum clero potest subvenire
necessitatibus publicis h. d. Nota quod rectores
civitatum variis nominibus nuncupantur. Nam
aliqui appellant consules quos rectores quos
potestates potest tamen dici rectores qui regunt con-
sules qui consilia ministrant.

Cum in ecclesia. Causa sanguinis in ecclesia
vel in cimiterio agitari non debet h. d. Et
cimiterium gaudet eodem privilegio quo ecclesia.

Inter alia. Malefactor confugiens ad ecclesiam
gaudet immunitate nisi in duobus casibus
et servus similiter licet debeat restitui domino
cum caucione ne ipsum offendat h. d. Nota
quod publicos latrones tamen in principio decidi
licet cum sine peccato xxiij q. v c. Si non ho-
et tales famosi latrones capti in furto
suspenduntur sed si non sunt famosi tunc in-
debetur castigari et vita vel membra
perdit et de servis fugitivis. Et iste talis non
famosus gaudet immunitate secus de famoso
latrone qui incendiunt et effundunt
sanguinem in notanda non gaudet. Alii
dicunt grassatores latrones qui spoliant
absque effusione sanguinis et tales pro furto
non debet suspendi sed bene puniri et di-
cuntur grassatores i. qui aggrediuntur furtive
in stratis publicis.

Adversus consules. Comitatibus presidentes
et collectantes ecclesias
ultra quod decernunt [illegible] generale sunt
excommunicati nisi satisfecerint et resipiscant
infra mensem. Sine ...um ab eis late
sunt nulle et pena ista perpetuum cum
sit officio deposito et astringit successorem
in dignitate h. d.

Quia plerique. Extorquentes plus debito a subditis per capitu-
lum vel alterius [illegible] legatum in pro-
bando vel alii illud restituere tenentur
et ecclesia pauperibus erogare h. d.

Ecclesia sancta. Ecclesia non consecrata in qua divina celebrantur
gaudet immunitate. Illi vero qui sub spe
immunitatis in cimiteriis vel ecclesiis delinquunt
immunitate non gaudent h. d. Debitores
confugientes ad ecclesiam debent tradi creditori
nisi aliquis doceat contra quod non alius tenet.

Ne clerici vel monachi secularibus negociis se immisceant

Multa sunt negocia. Supra visum est de hiis que religiosa
sunt nunc videndum de hiis que fugere debent
persone spirituales ut sunt clerici vel monachi ne-
gociis secularibus non debent immiscere. Contra
faciunt iste ti. habet et habetur di. lxxxviij
de presente et xxj q. iij per totum et repetitur
in vjo et sub eodem titulo. Hic multa enumerantur
negocia secularia a quibus prohibentur clerici

et monachi abstinere sicut per doctrinam apostoli qua dicit quod nemo militans deo implicet se secularibus negotiis innuitur h. d. et dicitur negotium quasi negans otium

Bariolotibus | Clericis est inhibitum ne procuratores sint laicorum in quibus si in fraudem deprehendantur ipsis ab ecclesia non subveniatur h. d.

Non magnopere | Religiosi professi excommunicantur regulares post audiendum physicam aut leges nisi infra duos menses ad claustrum redeant excommunicati sunt et in nulla causa patrocinium dent et redeuntes in choro et in capitulo et in mensa ultimi esse necnon sine auctoritate apostolica promoveri debent h. d. Nota quod canonum est late sententie quia sine aliqua excommunicatione denunciatur et ideo si iudex mandat aliquem ut excommunicatum vitari illa est sententia excommunicationis et illa dicitur ut est excommunicata vitari

Sed nec procuratores | Clerici qui procuratores vel iconomi sive officiales principum secularium deponendi sunt ac communione privantur et puniuntur religiosi h. d.

Clericus in sacris | Clericus iudicandi sanguinis causam ab officio et beneficio deponendus est et est excommunicatus huius penitendus est et offitium exercens seculare si monitus non desistat et sunt due partes in 2a prohibet

Sedem | Clerici vel monachi non debent ne vel ad firmam conducere h. d. et dicitur gonia vel causa utilitatis nomine monasterii potest ob legata bona aliqua sub ipsius nomine abbas non potest nec alius monachus vel clericus

Relatum | Monachi incorrigibiles de claustro expelluntur et recluduntur monasterio vel de fratribus alterius monasterii si de suo claustro omnis ordinis reformari non potest h. d. Nota quod clerici delinquendo invitant laicos ad peccandum cum laici videant pompas clericorum. Nota quod episcopus potest compellere monachos ad observandam regulam

Quia te reperimus | Clerici in sacris ordinibus constituti non debent tabellionatus officium exercere h. d. Clericum non in sacris vel non beneficiatum in dignitate potest officium istud exercere secus in causis criminalibus sed in consiliis quia talis non debet exercere sub pena in causis ecclesiasticis vel h. pt

Sententiam sanguinis | Sed doctores non possunt nec possunt seculari causa sanguinis mandare cum potest sic sentenciari causa sanguinis vel iudicia clerico est inhibitum et omnis pena ad irregularitatem incurrit h. d.

Nota quod nullo genere abstinencie clericus debet intendere ad vindictam vel sanguinis vindictam. Item nota quod circa partium medicaminis ipsis non liceat uti adurentibus membra vel incidentibus. Nota quod clericus non debet benedicere aquas ferventes vel conservare frigidas in quibus speratur fieri purgacio. Duellum dicitur quasi duorum bellum. Bellum monomachia dicitur a monos quod est unica et machia quod est pugna quasi unica pugna que fit inter plures

Super specula | Audientes legem vel physicam hodie vel seculares clerici ipso iure excommunicati sunt et prelatis etc ab officio in quibus locis studeant desistant debet et studium theologie est clericis permissum h. d. Nota de clerico quod pertinet ad pontificem et ad alios quibus apparere est permissum. Nota hic casum quod post ista verba nullus communicet tali vel ut talis excommunicatus evitetur tali vel ut sententia excommunicationis possunt peritus lanis dicitur medicis secundum legistas

Explicit liber tercius decretalium scriptus in Italia in novo castello de [illegible] per manus [illegible] presbiter finitus in [illegible] sanctorum petri et pauli apostolorum Anno domini [illegible] laus sit deo

Incipitur quartus liber in quo primo de sponsalibus et matrimoniis etc de [illegible]

Desponsata quidem et
matrimonium solo consensu contrahitur
nec invalidat si consensus
patris non fuerit ut d. Ne
quod dissensus patris vel con-
gnius non viciat matrimonium. Sponsalia
dicuntur dicunt repromissio futurarum nuptiarum
a spondeo quod est promitto dicta ff de spo-
sa l. i. xxii. Preterea solvuntur sponsalia de
futuro si coniuges ad invicem se absolvunt.
Innotuit nobis. Si minores sponsalia contra-
hunt ad minus septenni sponsalia contra-
hunt et oritur publice honestatis
iusticia maxime si se temptaverint iurasse
Ad audienciam. Ex sponsalibus contracte
non consanguinitatis oritur iusticia honestatis publice
honestatis ut d. Ro. quod desponsata est
uni consanguineo alteri non potest nubere nisi fuerint
non septennes et contracta sponsalia
De illis autem. Si sponsus de futuro
ante carnalem copulam ad longinquas partes
se transferat et per longum tempus ste-
terit sponsa potest cum alio contrahere ut d.
De muliere. De re incerta non datur
sententia ut d. Relatum est et. Si alter copu-
lam ad matrimonium contrahendum matrimonium contrahit
probabilis absentia ad communem intelligentiam
liberorum reverendum sed Sponsam. Sponsa
alterius maxime si non est nubilis etatis
propter nullam consanguinitatem potest accipere
Ex parte E. Si vir et mulier sibi ad invicem
promittunt per verba de presenti sese prestringibus
habeatur matrimonium est contractum ut d.
Relatum. Is qui contrahere iuravit si non sit
impeditus contrahere cogitur ut d.
Non est nobis. Compellitur pater ut res
suas dotales uxoris filii quas detinet
filio restituat ut d. Preterea. Dictum
unius asserentis impedimentum impedit matri-
monium contrahendum nisi inveniretur periurium
Veniens. Si mulier invita et reluctans
cum aliquo contraxit si in illud postea non con-
sensit licite alteri copulatur. Vel. Spon-
salia de futuro inferunt matrimonium per
carnalem copulam. Vel. Sponsalia contracta
per metum qui potuit cadere in constantem virum
non tenent ut d. Si timetur violencia puelle de cuius
Cum ad locum matrimonio agitur producit puella de loco
tuto et honesto donec causa terminetur
Commissum. Qui iuravit cum alia
contrahere si vult religionem ingredi ut

iuramentum fiunt prius contrahat et ante car-
nalem copulam religionem ingrediatur
ut d. Licet quibus gerat in corde vigilantem
consensum potest in matrimonio. Requisivit.
Mulier que iuravit cum aliquo contrahere
ut cum illo contrahat et est prius periurium non
nunda quam cogenda ut d. Cum in apostolica.
Si prius matrimonium erat nullum tenet secundum
aliud contractum licet quamvis semper prius fu-
erit non fuit attemptatum
In presencia nostri. Mulier non certificata
de morte viri cum alio contrahere non potest quamvis
grande sit demerito qui longo tempore
fugit ignorantem ut d. Inter alia certifi-
catio et proprium est opus cum mulier contrahit.
Ad id quod. Matrimonium per vim contractum
sequenti cohabitatione spontanea convales-
cit ut d. Sicut ex litteris. Prima sponsalia
de futuro etsi iuramento firmata solvuntur per se-
cunda sponsalia de presenti sed non per secunda
sponsalia de futuro. Cum apud sedem apostolicam
Mutus et surdus et omnes qui non prohibentur
matrimonium contrahere possunt ut d. Dilectus filius
Continuo furore laborans non potest contrahere
matrimonium. Tue fraternitati. Qui non consen-
tit etsi verba exprimat non contrahit matrimonium
Tua nos fraternitas. Nec matrimonium ubi alter
contrahentium non consentit ut d. Cum in tua.
Ad denunciacionem viri honesti vel qui defert
consanguinitatem et causa scandali et fame
docet impedit matrimonium contrahendum
Consultationi. Mulier que negat se matri-
monium consensisse non auditur marito contra
probante si vero fuerit qui potuit cadere in
constantem se consensisse probat auditur ut d.
Negatur aliquem probari potest probando metum
Gemma nostra. In sponsalibus et matri-
moniis debet esse libertas ... pena
pene non obligat ut d. Ex parte fide. Spon-
salia de futuro transeunt in matrimonium
per carnalem copulam secuta sed non presumitur
carnalis copula ut d. Cum inter vir. Matrimonium
de presenti non potest per aliud separari licet sponsalia
de futuro per matrimonium de presenti separentur ut d.
Adolescens. Sponsalia de futuro transeunt
in matrimonium per carnalem copulam sed non visa
copula carnalis ut d. Ceterum ubi nullum
habuit effectum non operatur aliquid

De sponsalibus impuberum

Tua fraternitas. Desponsatio impuberum
est mencio futurarum nuptiarum promissio
pater pro filio impubere sponsalia contrahit

pubes non sit non consentiet. Ubi est junguntur ambo vel alter nisi pro bono pacis [illegible] non debent h. d. **Puberes** Pubes sunt qui exhabitu corporis coniungi et generare possunt h. d. **Litteras fraternitatis** Si adultus sponsalia cum minore vii annis et matre eius matrimonium contraxit potest stans si maior erat vel licet tunc minor [illegible] voluntate dummodo facta sit maior [illegible] nec matre [illegible] h. d. **Accessit ad nos** Si aliquis contraxit sponsalia cum puella que non erat vii annorum licet desponsata fuit et postea cum eam non consensit cum matre sua matrimonium contrahere potest h. d. **Continebatur** Si impubes desponsata et traducta sit et pubes licentiam nubendi alii petit non audit si maritus iurat se eam cognovit et sponsalibus contractis cum maior vii annis erit pubertati honestas **De illis qui** Si duo impubes maiores vii annis sponsalia contrahunt cum pubertate resilire non potest et ille qui [illegible] pubes fiat pubertate alterius expectabit [illegible] si impubes tradita fuit puberi **A nobis** Impuberes sponsalia contrahentes ante pubertatem discedere non possunt h. d. **De illis qui** [illegible] apti ad matrimonium contrahendum contractu obligatur nisi [illegible] incidat **Attestationes** Contractum cum pubertate [illegible] carnalis copula non facit matrimonium **Ex litteris** Si maior contrahit cum sponsa [illegible] cum minore illud [illegible] non tenet [illegible] ad etatem adultam pervenit **Duo pueri** sponsalia contracta cum minore vii annis [illegible] cohabitatam [illegible] annos [illegible] et inducunt publicam honestatem [illegible] matrimonium de presenti h. d. **Ad dissolvendum** [illegible] non potest matrimonium [illegible] vii annis contrahat de [illegible] impeditum [illegible] contrahatur **Ex nobis** [illegible] verba de presenti contrahit cum impube [illegible] malicia supplebat etatem non est matrimonium [illegible] sponsalia [illegible] contraxisse h. d. **De clandestina desponsatione** **Si quis clam** Si aliquis ratione

desponsat aliquam clam et ipsa negat [illegible] probatio h. d. **Quod nobis** Valent matrimonia [illegible] contracta [illegible] publicata [illegible] h. d. **Cum inhibitio** Clandestina coniugia sunt prohibita fieri et qui deinde [illegible] matrimonium [illegible] ordo debet [illegible] **Desponsatio duorum** **Quibus modis**

Desponsatus duas ad [illegible] prius si fuit de presenti si vero prima de futuro et secunda de presenti adhebit secundam **Accepisti illa** Si aliqua desponsata est alteri et alius accepit eam primi debet **Licet preter** Sponsalia de presenti non solvuntur [illegible] matrimonium [illegible] carnalem copulam [illegible] **Tua fraternitas** Si quis appellat [illegible] matrimoniali [illegible] contrahat et si contraxit separetur **Duas dud.** Qui duas per verba de presenti desponsavit primam desponsatam habebit in uxorem [illegible] cognovit nec valet [illegible] **Quemadmodum** **De conditionibus appositis in desponsatione vel matrimonio**

Olim aliquis aliquam desponsavit sub conditione non potest eam relinquere. Si [illegible] conditio non impedit matrimonium et [illegible] adiecta [illegible] **Cum sit** [illegible] missus ea conditione ut fiat monachus et [illegible] monasterio [illegible] qui si acceptavit conditionem et monachus factus sit voluntate manumittentis [illegible] adimplere [illegible] conditiones tacite non faciunt obligationem conditionalem [illegible] de conditionibus [illegible] **De illis** Si vir promittit aliquam [illegible] in uxorem si dabit sibi centum ea [illegible] accipere non tenetur nisi postea [illegible] consenserit vel eam cognovit h. d. **Veniens** Donatio [illegible] sub aliqua conditione [illegible] impleta potest revocari h. d. **Super eo** Si quis per verba de presenti contraxit cum [illegible] ea conditione si pater consentiet et si pater non consensit non tenet matrimonium **Per tuas** Si quis sub honesta conditione cum aliqua sponsalia contrahit et ante conditionem impletam illam cognoscit videtur a conditione recedere **Si conditiones** Si in contractu matrimonii conditiones [illegible] turpis vel [illegible] habetur pro adiecta nisi sit contra substantiam matrimonii [illegible] vitiat matrimonium

Cum dici vl vouetis matrimonium contrahat

De diacono / Si diaconus contrahere presumpserit
in sabbato sancto diaconus uelamen
nit et vxorem recepit dimissa vxore
ad ecclesiam redire potest. Extra de tenore. Si
subdiaconus contrahat matrimonium ea dimis-
sa si religionem ingredi uoluerit ea dispensat.
Meminimus / Qui se religioni simplici
voto deuouit postquam matrimonium religionis
religionis transitu non tangitur. Consuluit
Habitus sine professione susceptus impe-
dit matrimonium contrahendum sed non dirimit
contractum. Veniens / Datur intelligi
licentia mulieri per votum simplex oblatum
de fornicatione suspecte si prius nuptiaz
se fide prestita dixerit h. d. Tuas sub quadam
Simplex votum impedit matrimonium contrahendum
non autem dirimit iam contractum h. d.
Insinuante / compellitur mulier religionem
ingredi, que se nouit uxorata et propterea
consensit De eo qui duxit in matrimonium
quam polluit per adulterium
Propositum / illa quam polluit per adulterium
Si quis viuente prima vxore matrimonium
contrahit cum secunda hoc ignorante prima
mortua ad petitionem sua non separabitur a secunda.
Significauit / Si quis contrahat cum secunda
vxore hoc facti gnara viuente prima leccima
mortua prima separabitur a secunda secundus si
prima non fuisset leccima. Super hoc / post
mortem vxoris non potest adulter cum adultera
contrahere que in morte prioris aliquid cum
effectu fuit machinata. Ex litteris
Qui viuente prima tria alias se pe
quo ad thorum secundam contrahentia dixit vxo-
rem mortua prima alias separabitur.
Cum liceat / Qui viuente vxore leccima
contraxit cum secunda adultera mortua prima
separatur a secunda. Significasti / Si quis viuen-
te sua vxore contrahat cum alia cui fidem non
dederat tenet matrimonium nisi in morte
leccime aliquid fuit machinatus
Veniens / Si quis viuente prima secundam sponsam
rei nescia duxit vxorem mortua prima
remanet cum secunda. Si quis vxorem /
Sola fides data uel machinatio in morte
vxoris morte non sufficit ad matrimonium
dirimendum h. d. De coniugio leprosorum
Peruenit / leprosus matrimonium contrahere
potest et lepra superueniens non dissoluit
matrimonium debitum coniugale sanus in firmo tenetur
debitum reddere nisi ambo ad continentiam con
ti. presumpserit et lepra superueniens dissoluit sponsa-
lia de futuro h. d.

De eo qui duxit in matrimonium quam polluit per adulterium

Quoniam nemini liceat / Si mulier efficiatur
leprosa non debet propter hoc a viro separari leprosi ma-
trimonium contrahere possunt h. d. Litteras et /
Lepra superueniens dissoluit sponsalia nec compellantur
ad matrimonium ea que demum emanent
nonne in diligent auxilio De coniugio
seruorum
Dignum est / Seruus et ancilla
domino contradicente matrimonium contrahit seruus
hoc non minus domino seruitia debita exhibebit.
Proposuit / Separatur matrimonium quando cum ancilla
quam contraxit ignorauit nisi sciuit propterea cum
cognouit. Licet et / Si quis de quo est illatum
quod pluris conditionem peioris sequitur natus ex
libero patre et matre ancilla liber est et
ut liber matrimonium contrahere potest h. d.
Ad nostram nouit / Si liber cum ancilla
contraxit ignoranter hic et eius postea pfuit ancilla
non consensit in illum separabitur ab ea et ancilla
contrahere potest h. d. De natis ex libero ventre
Ex decentis esse / natus ex libera uel liberta
liber est durante eis ut si alij procreande
libertatis tribuunt ab eadem aquatinci
debet renunciare h. d. De cognatione spirituali
Veniens autem / Filij duorum compatrum procreatorum
ante uel post conventi ad compaternitatem licite ma-
trimonium contrahere possunt nisi consanguinitas repugnet
separantur ut si post vtrumque uel alterum ad compa-
ternitatem est deuentum h. d. Si vir uel mulier
compaternitas mutua interueniens superueniens
uel ignoranter matrimonium non dissoluit h. d.
Martinus Berta / Martinus prius baptizati
et vxorem leuantis prius abeo cognita contraxit
eisdem matrimonium compaternitas ad matrimonium
dirimendum h. d. Contractum / compaternitas
tractata per cathetismum impedit matrimonium
contrahendum sed dirimit iam contractum h. d.
Veniens / Si pro baptisati propterea matrimonium
contrahat cum leuante separabitur ab ea h. d.
Ena nobis / Filij duorum compatrum procreatorum
alterius ad compaternitatem deuentum scilicet potest contrahere
non possunt et si contrahant dirimet et qui sunt
impedimentum illud cellus determinatione debet h. d.
Ex litteris vestris / Separari debet matrimonium
de facto contractum inter baptisantem et filiam
baptisantis De cognatione legali
Si aliqua / Si aliqua adoptata est in fi-
liam consanguinium dimittat adoptio fiat eo
optimum eam in vxorem ducere non potest h. d.
De eo qui cognouit consanguineam
Si quis / Si quis cum filiastra sua fuerit for-
nicatus sunt non potest a matre eius debitum
petere ut deinde filiastram vnicum in vxorem
potest habere hoc dicit. Veniens. Si proposuit

matri sue sponse carnaliter adheserit ipso
nodo ꝫ ei pena h. d. De illo qui. Non
separatur matrimonium addicto viri ducere
consanguineus affinitate se coniungit h. d.
Transmisse. Incestuosum matrimonium
contrahere non debet si tamen contractum fuerit h. d.
Ex parte. Non separatur matrimonium ad confessionem
coniugum dicencium affinitate passi-
onem coniugum ... matrimonium nisi si rumor vicinie conson-
ciat h. d. Discrecione. Affinitas super-
veniens non dissolvit sponsalia de presenti h. d.
Fraternitati tue. Non valet matrimonium cum
ea contractum cuius amica sororem contrahendi
nuncie dicitur polluisse et dicitur quod per ordinaria t. contracta
matrimonialia cum non duo quod idonea.
Ex litteris tue. Affinitas superveniens
rumpit sponsalia de futuro. Veniens. Superveniens
rumpit sponsalia de futuro. Infamia
vero ... septem annos et in[illegible] infancia
... non ... si ... infancia si
sunt doli capaces. Tue fraternitati.
Affinitas superveniens matrimonium non dissolvit.
Iordane. Si quis sponsalia contraxit cum
aliqua per verba de futuro ... matrimonium
se carnaliter cognovit non potest amplius ...
sponsa matrimonium contrahere. De consanguinitate et affinitate.
Ex litteris. Separatur matrimonium
contractum inter affines primi gradus et
quarti gradus. Ex parte. Affinitas superveniens
de qua constat per ... per famam solvit spon-
salia de futuro h. d. Quod dilectio.
Si dispensetur cum aliquibus ut possint
contrahere in quarto gradu expedit quod utrique contrahenti
... nisi ... in gradu se
... h. d. De infidelibus. Infideles coniuncti
gradu prohibito tamen post baptismum
separari non debent h. d. Quod super hiis.
Consanguinei mariti cum consanguineis
uxore licite contrahunt in gradibus prohibitis
... contrahere non potest nisi si ... hec lex.
Cum in tua. Non valet dispensacio a papa
obtenta super matrimonio inter consanguineos
... in gradu prohibito contracto si ...
fuit ... nisi ... fuit ...
h. d. Tua nos. ... de
consanguinitate ... affinitate
vel ... Non debet.
Prohibitio coniugii quartum gradum affinitatis
et consanguinitatis non excedit ... prohibitionem ...
... affinitatis ... ad ...

et abradendam ... impedimentis
... prohibicio coniugalis.
Per quam aspicitur. Vir et mulier quorum
... distat ... conti-
possunt. De frigidis et maleficiatis.
Accepisti mulierem. Impotens mulierem et
...cognoscere non valens si ... prohibitum
... divinum matrimonium ... Quod
sedem. Puer qui non potest reddere debitum
non est aptus coniugio ... impeditur ...
Ex litteris. Separatur matrimonium propter ...
... et viro cum alia contrahendi ...
... datur facultas h. d. Consultationi.
Si femine sunt ita clause et impotentes
quod non potest ... se cum hominibus ...
... et non ...
debet teneri h. d. Laudabilem. Propter fri-
giditatem viri matrimonium separatur et si non
potest constare de frigiditate ...
vel si coire non poterit. Si vero alia ...
et cognovit reddi ... ad ... sponsa
... h. d. Fraternitatis. Propter ar-
tacionem mulieris si ... miraculum
absque corporali periculo ... reddi non potest
separatur matrimonium ...
si ... apparuit ... fuisse ...
h. d. Littere vestre. Si vir maleficiatus
... cognoscere potuit ... per tri-
ennium ... ad septimam manum
... sic quod se cognoscere non
potuit separabitur matrimonium h. d. De matrimonio contracto contra interdictum ecclesie.
Littere quas nobis.
Matrimonium contractum ... ecclesie vel
iudicis propter hoc solum non dimittitur ...
... et ad tempus separantur
... causa cognoscatur ...
Ex litteris. Non obstante sponsalibus de futuro
... et femina matrimonium cum aliis
... h. d. De muliere. Qui propter ...
contrahere ... prohibent coniugi si contra interdictum
ecclesie se coniunxerit debet excommunicari.
Quinquestus. Qui filii sint legitimi.
... natura ... et soluta genitus
legitimatur per ... matrimonium h. d.
Cum inter. Separato matrimonio in
facie ecclesie contracto filii geniti vel concepti
... legitimi sunt h. d. Transmisse.
Statur dicto viri et mulieris qui negat
aliquem filium suum esse nisi indiciis et testibus
contrarium appareat h. d. Causam que.

Illegitima est proles quam uxor ex adulterio concepit sive cum ipso adulterio sive cum viro suo moretur. h. d.

Lator presentium | Questio natalium spectat tamen judicis secularis petente hereditate est ad iudicium ecclesiasticum remittenda.

Tanta est | natura legis propterea ma[illegible] trimonium legitimat spurios vel non h. d.

Causam que | de causa civili inter lai[illegible] cos non cognoscit ecclesia cognoscit tamen an quis legitime matrimonio natus sit.

Perlatum est | si inter aliquem virum et [illegible] judicio ecclesie separata vivente illo auctoritate ecclesie cum alio contrahat h. d.

Quod nobis | si qui nati sunt ex clandestino matrimonio ab ecclesia reprobato legitimi censentur h. d.

Ex tenore | si scienter parentes contra impedimentum inter se matrimonium contrahunt illegitima erit eorum proles h. d.

Pervenit | approbandi prolem illegitimam non sufficit probare impedimentum matrimonii in facie ecclesie contracti.

Per tuas | stat dicto testium qui probant aliquem legitimum dato quod fama vicinie contrarium habeat h. d.

Per venerabilem | papa legitimat illegitimos natos.

Ex tenore | si coniugatus prima vivente uxore contrahit cum secunda hic ignorante legitima est proles h. d.

Gaudemus | filii infidelium coniugum in gradu prohibito post baptismum legitimi reputantur.

Qui matrimonium accusare possunt.

Relatum est | qui agit de facto non continuat ab sente super impedimentis matrimonii testes recipi alii legitimi possunt et admissi debent h. d.

In probib. | accusatio et forma fieri h. d. tantum testimonium in causa matrimoniali super consanguinitate et contractu testificari possunt parentes et consanguinei h. d.

Insuper | quamvis desponsata per vim sponte cognita est matrimonium non auditur.

Significante | repellitur accusans matrimonium post questionem.

Cum in tua | repellitur ab accusatione matrimonii qui denuntiationis tempore tacuit nisi denuntiationem verisimiliter ignoravit vel nisi iurat quod de novo didicit illud et quod non maliciose non apposuit.

De divorciis

Si qua mulier | divortium est in ter virum et uxorem legitima separatio. Fornicatio est soluti cum soluta carnalis cognitio.

Si uxor mortuo viro voluit aliud accipere.

Quesivit | coniuges propter crimen alterius non separantur nisi spiritualiter fornicentur et tunc manent coniugati quoad vinculum, et spiritualiter vel corporaliter separantur.

Porro de consulte | vir non potest dimittere uxorem sine judicio ecclesie et ad consistorium fame nullo accusatore comparente vel teste debet inquirere.

Significasti | repellitur uxor restitutionem petens mariti si nota est fornicata est et maritus convincit h. d.

Ex litteris tuis | matrimonium separatur propter adulterium mulieris reconciliatur si vir postea fornicetur h. d.

De illa quoque | si uxor anno in heresim lapsa sine judicio ecclesie ipsa auctore convolat ad alium reversa ad fidem redire compellitur secus si fuit judicio ecclesie separata.

Quanto | vinculum coniugii non solvitur altero fidelium coniugum in heresim lapso sed si alter infidelium coniugum convertatur ad fidem et alter velit ei cohabitare vel non sine dei blasphemia vel mortali peccato solvitur coniugium et convertens ad fidem contrahere potest h. d.

Gaudemus | pagani coniuncti in gradu prohibito lege canonica tamen conversi ad fidem non separantur et si prius paganus plures uxores habebat primo debet ei adherere et si in paganismo primam repudiavit et aliam accepit cum secunda post baptismum adherebit repudiata licet si illa cum secunda conversa fuisset secus si fornicata fuisset h. d.

Et super | [illegible] proles sive sunt tria dicta secunda in de[illegible] vel ibi quia est supra vicesimo.

Ex parte tua | matrimonium contractum inter parentes lege canonica prohibente tenet per eiusdem lege dyadem nisi sit contra legem divinam quoniam divino non est.

De donationibus inter virum et uxorem

Mulieres tui | alique dos est donatio viri et uxorem a muliere facta. Donatio est de [illegible] propter nuptias a viro facta viro vel sponse ante propter nuptias facta matrimonia licite separata dos pertinet restituenda h. d.

Significavit | soluto matrimonio uxor repetit dotem a viro et bona que erant communiter possessa dividuntur h. d.

Prudentiam vestram | delegatam ad causam matrimonii sententia divortii prolata [illegible] dotem restituendam fore h. d.

Plerumque | mulier propter adulterium perdit dotem et dotalicium.

Et si necesse sit | ubi matrimonium est nullum et dos que data est nulla. Licet quantum pone dissolutionem matrimonii quod de iure non potest constare repetitur dota ob causam nullam.

Nuper a nobis | usufructuarius rei sine consensu domini rem propriam donans uxori in donationem propter nuptias non transfert plus iuris in ea quam ipse habebat idem in eo qui sub conditione adveniente [illegible]

sz i heditate vel feudo **Per mutuum** pa
rito adiopiad vrgente pecu pt tanto de
dote vel quibus maritus fit i opus cum quo
contractum est matrimonium non tamen ei debet
gari soluto dote subtantione tamen quod p
sine pt vel dando mercatum dotem ad
honestum lucrum h. d. **Donatio que** do
natio inter virum et vxorem non valet postea
si tacite vel expresse renocetur aut pre
niente morte donatorum huius at non ibi
nientibus morte confirmatur et dotis soluto ma
trimonio dz restitui vxori et donacio pt
impaccis vire h. d. **De secundis nupciis**

Capellanum quis impie non tenentur
et tenentur ab officio et beneficio suspe
dit h. d. **Dominus ac redemptor**
Dubitans de morte coniugis nisi sit certifi
cat non dz contrahere et si contraxit preter debitum
si non exigit et si sciet priorem viuere ad
illam redeat et secundam dimittat **Vir aut**
vxor vir aut vxor ad secunda vota tran
siens non dz a presbitero benedici vel sic
vir et inde bigamia oritur et est biga
mia quociens quis copulat secundam vel virgi
ne et ut si copulat primam sed corrupta
Cap. illa mulier si nubat infra annum
lugubre non notatur infamia vel si mu
lier nupta primo apostolo mortuo viro nubat
alteri nubet in duo infra annum luctus non
incurrit in infamia qua incurrebat secundum iura
ciuilia **Explicit liber quartus** quartus
Explicit liber quartus sequitur quintus

Si legitimus non sunt accu
sator hic tractatur de accu
sacionibus et inquisicionibus
accusacio est alicuius criminis
apud iudicem delacio non super eo quod ad
peticionem non legitimi accusatoris reus non est
iudicio tenendus h. d. et capitulo inhabilitate
est delatoria et quo ad hec quod proponitur
et sz iudicialis ideo quo ad omnia disponenda
criminosus criminosum accusare non pt fallit
in aliis **Si quis contra** monito dz
pcede denunciationem vel tamen h. primo
nunc ad denunciandum repellitur **Illa propo**
tur denunciato tamen fit proximus quorum
ut est vel inuictio prelati dz tractari
cum huius quorum vt est
Super deus pendente accusacione
peditur promoto ad dignitate inculpati vel
accusati vel denunciati accusatione vel
denunciatione pendente non dz ad dignitatem
promoveri h. d. **Nulli quorum** dum

quis tollerat in familiarem sp' tu de
licti vel veri cum in eo tolleratur a sua accu
satione non repellitur vel quibus suos
comites i. familiares propter crimen a sua
accusatione non repellit non quod tollera
tus in officio familiaritatis cum sic consequitur
approbatur vide approbatur in respectu prius
ptatis accusandi ste primo in c. veniens
de simonia et cetera **De hiis criminibus**
absolutus a delicto amplius accusari non pt
super eo ab eodem vel ab alio qui receptus
accusacionem **Repellantur** cohabitantes
inimicis accusati repellitur ab accusando
non quod ab accusatione repellitur non solum
inimicus sed amicus inimici **Accusasti**
aliquem ista constitucio ponit primum
accusatoris calumpniose quod est ipsa sequitur
mors seu debilitatio membrorum primo ponit
thema secundo post subiungitur malefitium 2o
meditur eius pena 3o ponit distinguens mo
dum mod primo 2a ibi nisi probare 3a
ibi si at **Evidencia** inmatoris
absque accusatore procedit ad penam vel accu
sacio vera vel ficta est inania in notorio
crimine secundum dicit **Cum per monte nalla**
laica vel iunioris clericus de crimine accusari
non pt vel accusatus vel frater eius similiter
non pt vel accusatorem non pt accusare et laicus vel
inferioris clericus non pt accusare vel qui sunt
testis in criminali contra aliquem illum accusare
non pt h. dicit **Expte tua** monachi
pnt accusare abbatem proprium sed alios non
et habebunt necessariis expensis de monasterio
vel sic p ... non obstante obediencia monachi
pnt suum abbatem accusare et i commode ac
cusantibus habebunt expensis a monasterio
Si confitentur si clericus accusatus confitetur
quod pro ebrietate aut dormicionem celebrant
vel super hoc conuincatur super repetitione canone
amplius non audiatur vel h. d. sine cleriosis
qui non premissa digestione missam cele
brant a beneficio suo priuatur non quod
ceptio notorii defectus tituli obstat agenti
possessio recuperande et hoc verum sed alia sine
sit notorium confessione sine notorium proba
tionis sine notorium facti de quo de resti
tutione c. pulvis et a papam procedit confessus
et conuictus non hic quod tamen quod conuentum
propria atemptati non obstat exceptio de
facti perpetuatus in se vel potencia rei notoria
quod vide contra primo ss ic constituit de
appella **Cum in minimis** in minimis vel

voluntaria exceptione repellitur vel tu dicis. Abbatissa non obstante accusatione ab initio sponte opposita et voluntarie contra quibus accusator esse actor ut in [illegible] de except.

Licet in beato petro | Ante inscriptionem accusator potest desistere sine pena et si non venit ad terminum imponitur sibi silentium | primo notatur secundo duo definit et tandem [illegible]

Nos igitur **Cum P. tabellio** | Denunciator cum non inscribit accusator non inscribit et accusator cum inscribit ad penam [illegible] capitis etc. inscribit ad obtentum alterius vel exceptionem criminis admittitur [illegible] et ad [illegible]

Veniens | Cum [illegible] aliquem non accusatione repellitur [illegible] pro absentia accusatione repellit [illegible] ponit factum secundo purgationem citationem et premunitionem [illegible] Nos igitur [illegible] ponit [illegible] quia ponit actionem expressam super tribus [illegible] citationem in vi [illegible] non venientem [illegible] [illegible] inscriptionem [illegible] ponit [illegible] repulsionem [illegible] licet [illegible] prima [illegible] admissionem et [illegible] exceptionem [illegible] non [illegible] debite et [illegible] instituto et vi [illegible] in c. in [illegible] **Qualiter et quando** | [illegible] inquisitores [illegible] debitum [illegible] ordine procedentes et [illegible] debent **Cum dilectus** | [illegible] inquirit [illegible] semper [illegible] respondere [illegible] confessionem audire volens [illegible] probare quam confessionem non [illegible] opponat [illegible] si [illegible] puram et [illegible] veritate dicere [illegible] primo [illegible] dubium [illegible] sit confessio [illegible] secundo [illegible] confessionis formam [illegible] tertio [illegible] [illegible] [illegible] casus [illegible] non [illegible] clamore [illegible] et [illegible] tandem [illegible] ut in [illegible] [illegible] [illegible] lxxxvi et in c. [illegible] Nos [illegible] ut sit [illegible] [illegible] remota [illegible] confessionem [illegible] in [illegible] [illegible] veritate [illegible] stat [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] vel ultra [illegible] in c. [illegible] de [illegible]

Cum oporteat | Non [illegible] de veritate [illegible] nisi primo constat de fama et [illegible] non [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] et ad testimonium [illegible] admittitur et non [illegible] [illegible] purgatio [illegible] et [illegible] tres [illegible] primo [illegible] denunciato [illegible] et [illegible]

in [illegible] [illegible] et allegato [illegible] denunciatorem et testes in tertia [illegible] triplex [illegible] tertia ibi [illegible] tertia ibi [illegible] [illegible] Nos [illegible] [illegible] vel denunciatorem aut [illegible] inquisitionem non esse [illegible] [illegible] in causa criminali

Cum dilectus | [illegible] denunciatione repellitur [illegible] [illegible] [illegible] et ius qui non [illegible] et primo [illegible] iudices super declinatoriis [illegible] ibi eidem [illegible]

Inquisitionis | Si probatur crimen [illegible] inquisitionem [illegible] ordinis [illegible] per [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] accusatorem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et si [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] per libellos [illegible] [illegible] est adhibenda [illegible] [illegible] qui [illegible] asserunt [illegible] nisi [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] apud bonos et graves [illegible]

Ad petitionem | Si [illegible] [illegible] [illegible] de illa se [illegible] non [illegible]

Accedens | [illegible] [illegible] non retardat nisi de [illegible] [illegible]

Qualiter et quando | [illegible] [illegible] tribus modis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] vel denunciationem et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super [illegible] de quibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et dicta testium et [illegible] exceptiones admittet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible]

Sicut olim | Metropolitanus ad [illegible] [illegible] et reformationem [illegible] singulis annis debet celebrare [illegible] [illegible] singulas dioceses statuat [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] referunt corrigenda et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] officii [illegible]

Olim et [illegible] | [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] denunciatio vel [illegible] denunciationem [illegible] [illegible] denunciantes vel [illegible] [illegible] Non [illegible] est privilegium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquibus [illegible] [illegible] vel [illegible] c. de [illegible] et [illegible] [illegible] privilegium

pdit clericus coniugatus sive bigamus et aliud
privilegium quod habet per illud canonem xvii
q. iiii Si quis suadente / Istud privilegium
amittit clericus bigamus quia nullo pri-
vilegio clericali gaudet ut extra eodem c. ii de
coniugatis et ipsa de ii Constitutione altercationis
de bigamis li. vi. supra ubi bigamus
omni privilegio clericali esse privatus sive nu-
datus de clericis coniugatis Nota Iohannes in glo-
sa quod pena canonis habet duos effectus unum
quod Pena canonis et aliud detinendi
eciciendi quod excommunicatus et aliud detinendi
quod clericus licet excommunicato qua excommunicatus
quod plures non posset excommunicari quo ad effectum
excommunicatione qui ad est excommunicatus ad primum effectum
effectus consequitur secundum effectum sed ista distin-
ctionem **Prelatus** / Contra prelatum in sa-
cerdotem de dilapidatione inquiritur de utilitate
et interesse inducitur omne genus alienacionis
ut dicit **Calumpniator** est qui scienter falsa
crimina intentat sive falsa crimina opponit
Tergiversator est qui causam incepit et penitus
dimittit nemini penam subsequitur librarum.

De calumpniatoribus

Cum fortius / subdiaconum accusans ceterum
non esse diaconum subdiaconatu privatur et in
crimine convictus mittitur. **Cum dilectus**
denunciator criminis in synodo desinens ab
officio et beneficio suspenditur donec innocentiam
suam purget

De Symonia

In ordinando / pro ordinacione nullus
aliquid temporale nec ex-
actio percipiat pecuniam **Cum aliud** / pro con-
firmacione det ut dicitur. **Cum aliud** / ipso omnino
electus non conveniat ordinatum et aliud sibi
vendicavit seu retinuit deponitur ab officio
et beneficio **Sidonius** / semel est admittendus
ad accusationem symoniacus **Tanquam tibi**
Symoniacus non potest solempnia celebrare
donec de veritate constiterit ut dicitur. **Tanquam tibi** /
Quando quis est diffamatus non propterea debet
deponi sed expectari donec sit convictus
vel alias de veritate destitutus. **Sicut sy-
monia** / quanto maior pena tanto diligencius
est providendum **Tanta est** / symoniacum
punire accusare simoniacus et vivere ut dicitur.
Non satis / Symoniacum est exigere pe-
cuniam pro ingressu religionis ponendis vel
capellis conferendis vel prelatis instituendis
sepultura crismata vel oleo sancto benedic-
tionibus nubentium vel aliis sacramentis prestitis
vel recipi debet nec excusat consuetudo contraria
Cum sit Romana / pro observacione Eucharistie
pro privatione vel dedit quis recipere
Dehortari / Monachus de symonia est
deponendus / donec in infirmato qui se pur-
gare non potest ut dicitur. **Cum essent** / symoniacum
est quod principali officio celebrare sufficeret
permittatur **Insinuatum est** / Notorius sy-
moniacus beneficii ab illo deponitur / de
infamato si se purgare non potest **Veniens**
presbiter / Symoniacus est pro vel famae
petere relaxari vel recuniliari vel digne
penitere anathematione removere ut dicitur
Quoniam multorum / Spirituale seu spiri-
tuali annexum emi vel vendi vel redimi
non potest **Ex quo** / per fimare absolutio
exigere pro symoniacum est **Ex diligenti**
pro habendis spiritualibus omagium facere sy-
moniacum est / **Et si questiones** / Cardi-
nalis spiritualem fecerit a nobilium non recepto
non presumitur committi symoniam ut dicitur.
Veniens ad nos / Abbas et monachi in quadra-
ginta qui pro recepcione monachi pecuniam receperunt
ex pacto / ab officio suspenduntur et recepta
restituta sibi pecunia ad aliud monasterium
transferuntur **Sic fraternitati** / Si ordinandus
putatur suo aliquid dedit ex pacto symo-
niacus est non debet deponi si est occulte
ut dicitur. Symonia incidere committitur si pro spiri-
tuali vel annexo spirituali aliquid temporale
exigatur / **De symoniace ordinatis** / Sed
ordinatus symoniace qui non est symo-
niacus dispensari potest per papam ut dicitur.
Mathens cardinalis / Si eo dante
electo ipse pecuniam sibi datam de voluntate
electi a contradictione desistat electus propterea
symoniacus est et renunciare tenetur
Sicut nobis / pro absolucione excommunicatus
qui sufficeret pecuniam exigi non debet ut dicitur.
De regularibus / Monachi pro symonia
recepti qui sunt symoniaci ad arctiora mo-
nasteria transferuntur alii per renunciacionem
in eadem loco vel alio eiusdem ordinis petunt ponerentur
collocari ut dicitur **De infirmatione** / Si quis
aliquam renunciavit quod per symoniam fuit
ignoravit adeptus de novo assumitur
aliud non competere sed ultima pars precedentis potest
Nobis fuit / Electio symoniaca est
cassanda si electoribus ipse scit per promissam
pecuniam licet ille electus ignoraverit et dominus
in tribus partibus primo tenetur in ista dubi-
tacione 2o consultacio ad remissionem pe-
ticionis 3a ad destructionem respondet 7a
quia igitur 3a ibi ad ultimum et cetera

Dilectus filius. Si paciscentem constat [illegible] fuisse symoniace receptum re[illegible] qui dedit [illegible] pecuniam, ne ipsum de cetero molestet, in pena illud recipit si prelati premissa non faciunt h. d. **Etiam nobis.** Prebendariis [illegible] vel [illegible] [illegible] vel recipi potest h. d. **Dilectus filius.** Si [illegible] constat [illegible] fuisse symoniace receptum, recipiens deponetur, [illegible] receptus in [illegible] non [illegible] recipienti et maioribus [illegible] et [illegible] ordinum suspenduntur. **Licet Heli.** [illegible] testes qui sunt symoniaci a [illegible] sunt contra eum in [illegible] [illegible] quod sunt criminosi vel conspiratores [illegible] alia autem exceptionem opponendo non potest non quod in notoriis notoriis non est necessarius accusator vel testis vel [illegible] vel denunciatio. **Veniens.** Si agatur [illegible] de crimine symonie scilicet ad remotionem administrationis [illegible] computate hec [illegible] [illegible] [illegible] inferiores [illegible] et male fame hiis de facili potest removeri sine scandalo et admittuntur testes qui presumerentur in alio crimine inferiori ad aliquam [illegible] enormitate criminis symonie. **Sicut tuis litteris.** Non in [illegible] confirmationem [illegible] confirmatione pecunia data fuit [illegible] non [illegible]. **Tuas nobis.** Si clericus ex pacto sua bona confert ut recipiat in canonicum est symoniacus illa bona [illegible] retinendo [illegible] at si hoc fecit sine pacto h. d. **Per tuas litteras.** Non [illegible] recipere ordines ab eo quem credit symoniacum esse [illegible] [illegible] in hiis que ab eo [illegible] recipiat. **[illegible]** [illegible] vel [illegible] investitura [illegible] et [illegible] vel nominis variatio non [illegible]. **Per tuas nobis.** Ordinatus in subdiaconum qui [illegible] promisit [illegible] vel petet in suscepto ministerio vel ad superiores ascendere sine dispensatione non potest [illegible] [illegible] non credit. **Consulere.** [illegible] et vendentes officium spirituale [illegible] symoniaci censentur [illegible] h. d. **Sicut pro certo.** Symoniacum est aliquid exigere pro consecrationibus episcoporum benedictionibus abbatum vel ordinationibus clericorum vel [illegible] h. d. [illegible] dic. **Sicut pro certo.** Symoniacum est aliquid exigere. **Cum symoniacus.** Religiosi prius recepti una cum recipientibus de monasterio repellantur et in arctioribus monasteriis retrudantur. Sed aliter [illegible] recepti in [illegible] ordinis nisi [illegible] sit vel [illegible] h. d. **Audivimus.** De quibusdam [illegible] vel [illegible] ut in ecclesiis [illegible] [illegible] instituantur vel mortui sepeliantur aliis quasi duplicata recipiuntur h. d. **Ad apostolicam.** Sacramenta sunt libere conferenda [illegible] ordinarius laicos [illegible] [illegible] laudabiles consuetudines h. d. **[illegible]** Postquam fecit obedientiam predecessoribus amplius cum suis successoribus non debet compelli et [illegible] in stalla [illegible] in abbate [illegible]. **Jacobus.** Preceptum consuetudinis non potest exigi [illegible] a canonico de novo recepto h. d. **Si quis ordinaverit.** [illegible] ad ordines [illegible] pro pacto [illegible] exigendo [illegible] symoniaci puniantur [illegible] quod recepti [illegible] debiti perdere [illegible] in [illegible] symonia et idem in remissione census.

Ne prelati vices suas vel ecclesias sub annuo [censu concedant]

ne plati vices suas ecclesias sub annuo [illegible]

Preterea. [illegible] pecuniam dat ut capellanus vel alias [illegible] officio [illegible] sit et [illegible] quod [illegible] non potuit [illegible] h. d. [illegible] non [illegible] [illegible] antiquus [illegible] via [illegible] [illegible]. **Quam in quibusdam.** Vendere vel locare [illegible] ad [illegible] prohibetur. **Quam enormis.** Regimen ecclesie sub annuo censu dari non debet. **[illegible]** Fructus ecclesie ad effectum vel annuo censui concedi licite potest h. d. [illegible] locator non debet finito tempore locationis nec potest [illegible] a locatione [illegible] vel molestari de [illegible] locator renovat locationem [illegible] h. d.

De magistris et ne aliquid exigatur pro licentia docendi

Quoniam ecclesia dei. Quelibet cathedralis ecclesia et quelibet collegiata que ad hoc sufficit providere debet de magistro in grammatica qui clericos ecclesie et pauperes scolares gratis doceat et qui [illegible] a prelato vel a capitulo vel a maiori parte eius eligi debet quorum negligentiam supplebit ordinarius h. d. [illegible] dic.

Prohibeas Ex eadem plurimum ecclesiarum collecti sunt repeti et permissum condicionem seu renovari ut remittantur et diocesanus suppleat negligenciam eorum que non instituit in egris non competenti beneficio h. d.

Quanto gallicana Licencia concedi debet ydoneis non obstante consuetudine et contra factis deponitur h. d. Cassa sentencia suspensionis super irracionabili non valet. Nota quod quilibet magister et doctor debet cum dignitate constitui.

Quia nonnulli Hic est sermo in tenore primi c. et ecclesia metropolitana debet habere theologum sufficientem. **Super specula** Nota hic est sermo ad primo. Nota quod talis et prelatus tenetur unum de suis ad studendum theologie et decretorum scolares ad studendum theologie et dettur ... Redditus quia de quibus est expositum concedant.

De Iudeis Sarracenis et eorum seruis

Presenti concilio sanccimus Si seruus emptus a Iudeo causa mercimonij factus est uel fieri desiderat christianus xij solidis redimitur h. d. **Multorum** Iudeus christianum in seruum habere non potest in ... emptionem uero potest h. d. secundum ... **Iudei devinitatis** Iudeis licet construere et reparare veteres synagogas non autem eas ampliare uel nouas facere h. i. c. **Quia super** Iudei hostia uel fenestras debent claudere apta tempore non debent licet sit nativitas dominice passionis. **Iudei et Sarraceni** Debent christiani qui in domibus serviunt iudeis uel sarracenis et permittentes seruientes qui iudeos baptizatos a iudeis/bonis suis spoliari permittunt et alias excommunicantur et ceteri transgressores h. d.

Ita quorundam Christiani deferentes sarracenis merces prohibitas uel ... instruentes excommunicati sunt et rebus priuandi et capientium eos serui fiunt h. d.

Consuluit Iudei veteres synagogas in pristinum statum reparare possunt non autem nouas construere uel veteres ampliare. **Ad hec** In festiuitatibus generatio uel seruitio iudeorum christiani esse non debent. **Sicut iudei** Iudei voluntate baptisandi sunt inuitati non sunt cogendi/ uel sine iudicio puniendi/ uel spoliandi uel in suis festiuitatibus perturbandi/ uel corpus cimiteria violenda/ uel corpus corpora exhumanda.

Cum sit laudabile Christiani non debent tenere ... paganis uel cum iudeis et ipsos debent cinitare ut fiat gratia ipsos reducendi ad fidem. **Significauit** licitum est fidelibus adire terram infidelium pro ducendo ... captiuis debitis non deferentes mercesque vetitas h. d.

Quod olim Excommunicati sunt qui cum sarracenis habere guerram sunt contra christianos uel aliquid eis prebent subsidium h. d.

Et si iudeos Iudei nutrices uel seruientes christianas habere non debet et contra facientibus interdicitur commercium christianorum h. d.

Postulasti Iudeos qui percipit clericum ... ... commercium christianorum donec satisfaciat.

In nonnullis Iudei et sarraceni utriusque sexus uti debent habitu per quem a christianis discernantur et in die passionis non exeant in publicum uel applicant contumelia creatoris.

Cum sit nimis Qui iudeum publicis preponit officiis per penam ... prohibet ... et vetatur commercium christianorum ei donec dimittat officium et inde suscepta restituat h. d.

Ad liberandam Sermo est super ... **Ita quorundam** **Ex speciali** Si rex portugalie vendit redditus suos iudeis uel sarracenis hij debent ibi preponere christianum ad cognoscendum de gravaminibus clericis et ecclesijs non suspectum ne iniuria inferatur predictis.

Nulli Ideo si aliquis iudeus est baptisatus uel vult baptisari uel eciam sarracenus nullus iudeus uel sarracenus potest baptisatum emere et si eum emit pro ... solidis tenetur reddere h. d.

De hereticis

Dubius in fide Dubitans et pertinacia uel complacentia in fide est hereticus h. d. Hereticus est qui falsam fidem et falsam opinionem de fide tenet. **Quia alios** Prelatus non renouans subditum suum ab errore heresis commisse pro ... hereticus h. d. ... Nota quod quilibet christianus tenetur ex debito fidei aliud christianum ab errore reuocare. Nota quod non renouans alterum non potest consentire videtur errori et infidelis ... qui potest aperto non potest renouare non renouat peccat. Nota quod non ... ... est ... Nota quod elemosina facta ab heretico sibi ad aurum non prodest. **Firmissime** Hereticum preueniens eternam dampnacionem non prodest baptismum elemosina uel martirium h. d.

Fraternitatis Cuiusque auctore dampnati extiterit scripta neque non debet uel dampnati in sinodo de heresi ... ... scripta valet licet aliqua sint utilia h. d.

Si quis / instituens hereticum heredem vel commendans non valet et tamquam hereticus debet censeri, verbi gratia si Christus excommunicatus est post mortem hereticus heredes instituendo ut s.

In eos / episcopus vel clerici nihil debent conferre sagacibus hereticis ut d. **Cum Christus** / excommunicatus est negans Christum verum esse hominem, verbi gratia Christus verus est deus et verus est homo constans rationali et humana carne subsistens et quicumque negans est hereticus excommunicatus.

Sicut ait / excommunicati sunt hereticorum defensores et receptatores eorum et omni privilegio nudati et credentes in hoc peto (?) in cimiterio sepeliri non debent nec preces eorum ut d. / privilegium non extendit ad illa tempora casuum et omnia privilegia cessabunt malis puniendis sicut nec privilegia quod ... in malo

Ad abolendam / qualis seniores vel domini de provincia ecclesie hereticus est et excommunicatus et nisi se corrigat et abiuret si sit clericus degradatur et tunc traditur seculari potestati et laici puniuntur eadem pena suspecte qui se non corrigunt relapsi non deneguntur audientia et pena ultima puniuntur et sectantes principes qui ad mandatum ecclesie puniunt non valent de defendendo ecclesiam quod hereticos dignitate privatur concessio aliarum civitatum et spirituali dignitate privantur et excommunicati in hiis subsistentes

Vergentis / bona hereticorum confiscantur etiam si habeant catholicos filios ut d.

Si adversus / advocati vel notarii hereticorum hereticis aut eorum fautoribus faventes vel prebentes litigantibus patrocinium vel eis (?) scribentes et similes ab isto officio suspenduntur.

Cum ex iniuncto / laici occulta conventicula non faciant neque predicent neque sacerdotes publice reprehendant ut d.

Excommunicamus / hereticos quos ecclesia habet excommunicatos et innixos condemnamus sunt et qui sunt condemnati per ecclesiam sive sint clerici sive laici debent tradi iudicibus secularibus et bona eorum si laici sunt debent confiscari et si sunt clerici debent suis ecclesiis applicari et alia quedam de hereticis statuuntur ut d.

Cum in uno / laici conventicula et doctrina sunt predicare non debent ut d. **Excommunicamus** / hereticos gazaros patarenos passaginos et alios sic nominatos licet habeant diversas facies tamen caudam habent colligatam sunt excommunicati et debent puniri et si nolunt redire debent in carcerem retrudi ut d. **Absolutos** / qui tenebantur hereticis debito fidelitatis aut propter iuramentum liberati sunt ut d.

De scismaticis

Quod a predecessore / scisma est illicita ab unitate ecclesie divisio irrite sunt ordinationes et collationes beneficiorum et dignitatum et ecclesiarum necnon alienationes facte a scismaticis et ab eisdem suspenduntur et dignitate qui scisma sequuntur tunc ut d.

Fraternitati tue / qui a scismaticis sunt ordinati debent repelli nisi cum eis sit dispensatum

De apostatis

Preterea (?) / apostata est temerarius recessus a statu fidei obedientie et religionis. Clericus qui relicto habitu et ordine in apostasia tamquam laici conversantur puniri debent ubi ecclesia non defendit apostatas in crimine deprehensos. Apostata dicitur qui retro stat ... **Exliari tuae** / si tunc clerici acoliti qui rebaptisati ministerium prestant est occultum promoveri potest si publicum non potest nisi dispensetur et eo intrandi religionem ut d.

Tue fraternitati / infamatus de apostasia compellatur habitum deferre donec de illa se expurget. **Cum de Iudeis** / Iudei baptizati ritus iudaicos dimittere compellantur ut d.

A nobis / apostate incorrigibiles carcerari et affligi possunt ut habitum reassumant ut d.

Consultationi / cum monacho ordinato in sua apostasia non dispensatur nisi per papam ubi monachus in ordine in apostasia receptus ministrare non potest sine dispensatione sedis apostolice.

De hiis qui filios occidunt

Veniens ad nos mulier / homicidium est hominis occisio ab homine. Mulier que sponte filium occidit in monasterium detruditur aut penitentiam peragit si non est sponte ut sibi licentia matrimonium contrahendi ut d. **Inter ceteras** / cum... occidens filium sponte est hic a viro separari non debet ut d.

De infantibus et languidis expositis

De infantibus / hic ponitur qualis pena debeatur parentibus qui secum reperiunt filium mortuum et dubitatur quis occiderit seu oppresserit illum. **Si a patre** / per expositum per derelicto facta de infante facta libero vel servo sano vel languente de consensu patris privatur per dictum ius et ipso patre privatur proinde vel domini servitutis et idem est per derelictionem alimentorum suscipienti tum nullam ...

De apostata

De hiis qui filios occidunt

De infantibus et languidis expositis

Ius l. eis li. d^t **De homicidio voluntario**
Siquis per industriam **vel casu**
Sicut insidias occidit proprie id est mori
vel immunitate ecclesie non gaudet occi
dens per insidias vel consensus de illa h. d.
Sut sfcta finem ponit penam seu
penam occidentis latronem si se aliter
potuit liberare alias penitentie non tenetur
nisi ad cautelam / Item licet quis in casu
predicto de homicidio non teneatur tamen
glorificans committi quia petiuit debent de
mitti sui quippe inficere / sed dispensari
cum eo ut beneficium habeat **Si perfodiens**
Si fur fodiens de nocte interfectus fuit de
homicidio non teneatur set si de die ex
homicidio non tenetur ille qui occidit eum
tunc tenetur / **Cum uxorato** Sine obligatus non propter hoc
homicidium percutiendo tenetur h. d.
Si aliquis Si aliquis gratia odii vel libidinis
dedit aliquid homini vel mulieri ad potum
ut non possit generare tamen homicida
tenetur qui talia suspecta committit non
est irregularis quamvis qui hominem interfecit
irregularitas non committitur nisi actu ho
interficiat iam animatum
Sicut dignum Videlicet et consensibus
singulorum non solum quantitas et qualitas
delicti inspicitur sed circumstantia actus seu
etiam causa delinquentis et loci et temporis
et si aliquis prestitit causam mortis vel auxi
lium vel consilium dederit patet hic dicitur
si clericus fuerit et quo intelligatur predicta hic
notatur **Presbiterum** / Sacerdotio de
ponitur per tres anni disciplina si ingredi
cedat et mors inde sequatur h. d.
Continebat **in litteris** Clericus ludo
vteus illicito cum laico si homicidium inde
contingit vel sacerdos ordinibus ministrare
potest vel adulteriis gravioribus sine remedia
pontificis dispensatione **Lator presen.**
homicidium casuale non imputatur ei qui
non fuit in culpa h. d. **Suscepimus litteras**
Si tamen opere illicito homicidium fit non
tenetur / licet clerico latronem capere et rebus spoliatis
recuperet non tamen cum animo dicta resistere vel
aliquid rebus aliquod inficere **Dilecto nostro**
diaconus homicidium non est ad sacerdotium promo
veri **Ad audientiam** homicidium ca
suale imputatur ei qui dederit operam rei
illicite si non adhibuit diligentiam quam debuit
Dilectus filius homicidium casuale non
imputatur ei qui dedit operam rei licite et
non fuit in culpa h. d.
Delicti Si clericus ostensus super pen'i fem
locato graviter staqua sive ligna et
processit aliquem quem non potuit videre non
tenetur si non potuit providere h. d.
Delectus filius Si monachus de campa
nili aptando campanam casu lignum
cecidit et presentem occidit de homicidio
non tenetur si providere non potuit
Significasti Si clericus cum equo contra
voluntatem suam ruberum occidit non
tenetur si providere non potuit h. d.
Petrus dyaconus Non tenetur homicidii
ab quo presbiterum et tamen non tantum
homicidium factum set h. d. **Significasti**
quo ad legem primam habetur pro homicida
ab deinceps volunt dicitur fuit iniuriam
non si alios percussus fuit autem h. d.
dudo vim vi repellere licet licet vim
vis ut in continenti fiat et non ex intervallo
et quod ex animo defendendi et non ulcis
cendi et cum moderamine inculpate tutele
et si modum excedat et non ex proposito quis
non tenetur / Item sive fiat vis rebus sive
persone si continenti fit presumitur causa
defendendi se et hic si quis percusser
nolebat repercute et hic in vi per illate
Item moderamine tutele intra se illud tamen
fiat quo amisso violenciam repelli in
passet Si ergo nisi violento et vim se pro terreri
potuit mortem alios vitare non potest cum
sine pena interficere Si vis infertur rebus
licitum est repellere illatam ut quamcitius pos
sit et fuit collectis animis
Tua nos Monachus cum alosiam operantur
si ex ea mors sequatur irregularis efficitur
et si peritus et diligens fuit et clericus qui
secularis iudicii tangitur et significa sive
aliquo fuerit vocatus licet mors inde
sequatur non est irregularis h. d.
Sicut ex litteris Servitium dat abor
tioni irregularis est si conceptus erat in proximo
per vivificatus h. d. **Postulasti** Clerico
petenti sibi iustitiam civiliter fieri de hiis
qui delicta sibi non solvunt non imputatur si
iudex secularis sanguinis vindictam exercet
Exhibita Casuale homicidium ei non imputatur
qui non animo ledendi occasionem dedit
etiam si ad cautelam veniam inde petit

Johannes sacerdos homicidium casuale
ei qui dabat operam rei licite non impu
tatur et diligenciam quam debuit adhi
buit ad hibuit Petitio tua Clericus
eciam qui sarracenos pugnans si aliquem occi
dit ille irregularis est et in dubio absti
nebit h. d. Quidem ut asseris
Casus qui prudenter non potuit nec
quo ad officium vel beneficium aliquem
impediunt si qui ex illo casu homicidium fuit
secutum

De torneamentis

Felicis memorie Torneamentum
est quedam pugna non ut hostes
sed causa leticie facta. Duellum est
bellum ad probandam veritatem facta
Torneamenta fieri non debent et ibi
interfectis tornei pena sed denegatur ei ecclesiastica
sepultura si causa torneamenti venit
si causa debiti requirendi huc
venit h. d. sed talis propter sed dedicatio
dampnatio est sed talis predicti Casus
fortuitus est qui previderi non potest

De clericis pugnantibus in duello

Henricus presbiter Si clericus alteri sponte
duellum obtulit vel oblatum suscepit
sive victor fuerit sive victus est depo
nendus nisi cum eo episcopus suus dispensaverit
etiam si pugilles homicidium effecerint
Henricus presbiter irregularis est clericus
qui pugillem dedit et bellum iniit
cum adversario et cum accidit ut ipsum occi
dendo occupat potest tamen beneficium habere
episcopus cum ipso misericorditer dispensare
homicidium tamen facto quod propter custo
diam et defensionem committitur

De balistariis et sagittariis

Artem illam mortiferam aliquis
non est sagittarius vel ballistarius contra christi
anos nisi sit iustum bellum h. d.

De adulterio et stupro

Si se duxerit Si aliquis duxerit aliquam pro
nendum desponsata et tamen cum ea tenere
tum dotare et si pater noluit tenere dare
dotem sufficientem alii nubentem h. d.
Pervenit Si aliquis per vim stupravit
virginem si ipsa velit ipsum in virum cogit
ipse accipere alias corporaliter punitur
Si vir sciens Si uxor quesivit ad
alterum sciente marito dotem perpeget
rit petat maritus si eam tenuerit alias
non h. d. Quantus etiam Si maritus
sed est uxorem suspectam de adulterio potest
ipsam accusare Significasti Sacerdoti
de adulterio infamato indicitur purgatio
quam si prestitit in officio suo permittitur alias
suspenditur ab eo h. d. Intelleximus Mulier
restitutionem mariti petens repellitur propter
exceptionem adulterii nisi maritus
adulteratus fuit probetur h. d. Tua fraternitas
requisivit Si maritus denegat uxori
sue debitum coniugale propter adulterium si ipse
similiter adulterium committat tenetur ad debitum con
iugale h. d.

De raptoribus et incendiariis et violatoribus ecclesiarum

Vellis aut Qui de latoribus ecclesiarum
locis ad terram iter facientibus spoliationes
fecerint ab illo prelato in cuius loco facte sunt
potest puniri h. d. Super eo Raptor vel
ecclesie violator si restituat vel de restituendo
caveat in morte et in vita ad sepulturam
admittitur Si vero in vita satisfacere noluit cum
potuit et in morte satisfactionem vel securitatem
prestare neglexerit sepulture eius ecclesiastici interesse
non debet. Excommunicationis sedenti
Ipsam si nunquam aliquas res sancte ha
beant et de eis spoliati fuerint depredatores si
non restituerint excommunicari debet In archiepiscopatu
ex precipis dispensatione de raptu et aliis
criminibus ita quod si ad sanguinis vindictam non
tendit potest episcopus cognoscere In litteris tuis
incendiarius ecclesie in morte penitens et per
presbiterum absolutus ad sepulturam ecclesiasticam ad
mittitur et eius heredes ad satisfactionem per eis compel
luntur h. d. Cum causa Raptus ibi
esse non dicitur ubi mulieris consensus habetur
vel raptus cum rapta matrimonium contrahere
potest et post consummatum matrimonium alter altero
invito monasterium ingredi non potest
Accedens Rapta puella cum raptore potest
si vult matrimonium contrahere et tenet

De furtis

Qui furatur Offerentes homines et vendentes convictus
morte est moriendi h. d. Fures et latrones
Fures et latrones si in furando et depre
dando occiduntur pro eis non sunt orandum nisi confessi
fuerint h. d. Si quis propter necessitatem Si
aliquis necessitate famis aliquid furatus fuerit
et confitetur non est puniri h. d.
Qui in fine Qui cum fure concordatur
vel ipsum non indicat debet puniri h. d.
Sollicitudinis tuis Si aliquis furatur calicem
in ecclesia et restituit et confitetur habita penitentia
facta absolvitur h. d.

De usuris

Plures clericorum Usura est ubi
amplius recipitur quam datur Si creditor

de fructibus pignoris sorte sua deductis
expensis recipit ipsum pignus debet restituere
excepto uno casu h. d.
Cum non solum Non solum viri ecclesiastici
sed alii si fructus receperint de re pigno
rata excedentes ad summam debiti resti
tuere tenentur **Quia in omnibus** Usurarii
manifesti ad communionem vel ad ecclesiasticam
sepulturam vel oblaciones faciendas ad
mitti non debet et clericus consentientibus po
pena h. d. **Super eo** Non licet usuras
recipere ut captivus redimatur captivi h. d.
Cum tu Usurarii qui sunt solvendo
compellendi sunt per ponam in laterano concilio
constituta usuras restituere etiam quas
ante concilium extorserunt h. d.
In civitate tua Qui vendit res plus
quam valeant propter hoc nisi solucionem tempore fa
ciendo plus vel minus valere debeant ven
dendo plus vel minus dubitetur et venditor hac ratione excu
satur vendicius h. d. **Preterea parrochianus**
Usurarius monitus non desistens si clericus
est ab officio et beneficio suspenditur si lai
cus excommunicatur h. d. **Conquestus est**
Creditor tenetur computare fructus in sortem
excepto si res tenetur a monasterio suo
Tua nos Heredes usurarii sicut filii
vel extranei sunt usuras restituere compelluntur
Consuluit nos Contractus ex mente
ut plus ultra sortem recipiat reddendus
pabulum iudicatur nisi aliud inde recipiat
piat vendens plus debito ut si differat
solucionem temporis de quibus in iudicio cauetur h. d.
Quia in omnibus Usurarius manifestus
non obstante appellatione similiter compellitur usu
ras restituere **Post miserabilem** Per
subtraccionem communionis fidelium compelluntur
Iudei propriarius usuras restituere et remitte
Quas dudum Usurarius qui fecit
debitorem iurare de solvendis usuris et non
repetendis solutis ecclesiastica censura
cogendus ab exactione solvendarum desistere et
solutarum restituere h. d. **Quia frustra**
Non auditur usurarius precepto impetrato
super usuris solutis nisi prius restituerit
quas extorsit h. d. **Cum tam docto**
Tua Usurarii manifesti vel nomine
accusante officio iudicis usuras resti
tuere compelluntur h. d. **Salubriter** Cha
ritas fructus rei obligate pro dote in sor
tem non computantur **Michael** Si aliquis
habuit usuras ab aliquo donec ipsas
restituit non potest ab alio repetere h. d.
Quanto amplius Iudei qui appre
ciantur in moderatas usuras extorserint
et qui decimas et oblaciones de domibus
non solvunt ecclesiis parrochialibus puniantur quo
modo h. d. **Naviganti** Contractus per
ca ad nundinas licet recipiat pecuniam
in se si aliquid ultra recipit usurarius
est et dans pecuniam ut frumentum reci
piat alio tempore non est usurarius et vitare
dubium curat qui rem emit ad tempus
licet tempore solucionis plus valeat

Falsidicus — De crimine falsi

Falsidicus testis tribus personis est obnoxius
deo iudici et parti et debet puniri h. d.
Super eo Littera falsa cessat si emanavit a papa
in ipso iure efficitur sortitur h. d. **Ad
audienciam** Clericus falsans sigillum
principis deponitur et traditur ei iure
principis deponitur et remittitur ei
et in exilium mitti h. d. **Cum sepe**
Clericus in curia literas non recipiat nisi
de manibus pape vel officialium ab ipso de
putatorum Si vero talis est persona quae
presumitur non decet ad curiam ire minimo
ydoneum mittat ad aliquem procuratorem
Contrafacientes puniuntur si laici sunt excom
municantur si clerici ab officiis et beneficiis
suspenduntur h. d. **Licet ad regimine**
status literarum domini pape complicibus modis
et causis depilantur put hic per ordinem de
scribuntur in textu **Cum quia pene** In
sunt litere papales in quibus papa vocat
filium vel inferior stat vel uni loquitur
in plurali h. d. **Cum quia pene** Si sunt
litere papales **Ad falsariorum** confutacionem
et nu... vel per alios literas papales falsant
vel sunt fautoribus sunt excommunicati et clerici sunt
beneficiis privati et degradati curie seculari
traduntur et laici puniuntur Clerici
vero qui sit literis falsis utuntur officio spo
liantur et beneficio si laici tamdiu mane
ant excommunicati donec satisfecerit h. d.
Accedens Non presumitur quod literis de
simplici iusticia falsatur et puniuntur
simplici iusticia falsare et puniuntur
coram eo reperto si desistit ab usu h. d.
Ex consciencia Papa pancarum litterarum rasuram
in loco non suspecto rescripto sunt non re
petitur si in veritatem facti est rasura
est suspicio et rasura inducit suspicionem
Instabilis Aliquis non debet furtive
recipere per diminucionem et si contrafecerit
puniuntur h. d.

De sortilegiis capitulum

Ex tenore litterarum / presbiter qui in specto
ne astrolabii furtum requirit ad tempus
ab altaris ministerio suspenditur h. d.
Ecclesia vestra / Electus in tertio in electionibus
reprobatus quod est commisso electorum potestate
eligi non debet h. d.

De collusione detegenda

Scripta fraternitatis tue / Si accusatus ab accusatione desistat iudex
re debet inquirere an ex collusione hoc
fecerit h. d. / Crimina / Crimina audita
et discussa nullo debent preteriri etiam si partes
vellent crimina vendicare clamaverint
punienda sunt / Audivimus / Pene bene-
ficio esse privatur qui aliud per collusionem
optinuit beneficiale collusio est inter ac-
tore et reum latens et fraudulenter
questio / Super eo clamor / Iterum contra
illud impetratum quod per collusionem fuerat ab-
solutum

De delictis puerorum

Pueris grandiusculis / Pueri post
vicinum tempus delinquentes post minus
tamen puniendi sunt h. d. / Referente
nobis / Pater pro delicto filii impuberis vel
alterius in quibus voluit requirit quam adul-
teris gravius presumitur sed pueris in adul-
teris relinquit pro adultis graviter punitur

De clerico venatore

Episcoporum / Episcopus presbiter aut diaconus non debent habe-
re canes aut accipitres ad venandum et si habue-
rint puniuntur h. d. / Omnibus servis dei /
Servi dei non debent venationes [illegible]
facere h. d.

De clerico percussore

Si quis / Si quis clericus percussor est
deprehensus debet puniri h. d. / Presbiter ad
duobus mensibus ab altaris ministerio suspenditur
qui aliquem [illegible] fustigari fecit
quibus aliquem / Pervenit latere / Duobus annis a celebratione
misse suspenditur presbiter qui in conflictu
ubi aliqui mortui sunt lapides proiecit
licet nullum percusserit / Licitum est presbite-
ris ipse defendere se et vim vi repellere / Continen-
tia litterarum / Si clericus ad resistendum predo-
nibus qui aliis insultant licet predones ab eo
mortui fuerint si non sint culpabiles
non tenentur in toto

De maledictis

Innotuit nobis / Si clericus maledixerit
de papa debet puniri et hic ut pena transeat
aliis in exemplum / Statuimus / Si quis blas-
phemaverit deum et beatam virginem mariam
vel aliquem sanctorum debet puniri h. d.
prout hic ordinatur

De clerico excommunicato deposito vel interdicto ministrante

Si quis episcopus / presbiter vel diaconus de-
positus post crimina non debet celebrare
et si celebrat punitur ut hic
Si quis presbiter / Qui degradatus celebrat vel
suspensus et monitus non desistit excommunicetur
et nisi sic desistat ad vicem secularem curie
debet mitti a principe secular h. d. / Clerici
qui / Qui de mandato romani pontificis
sunt interdicti vel excommunicati si celebrant
debent deponi / Latores presentium / Excommunicati
et interdicti si celebrant deponuntur nisi
apud vel [illegible] minus agatur h. d. / Illud
in beato / Excommunicatus celebrans deponitur
nisi secundum misericordiam dispensetur / Fraterni-
tatis tue / Excommunicatus celebrans a
beneficio deponitur / Postulasti / Collatio
beneficii excommunicato facta non valet et sic
a beneficiorum collatione suspenditur et celebrans
in loco interdicto si clericus est a beneficio
deponitur si vero monachus vel monialis in
arto monasterio detrudetur / Si. Si sunt excommunicati indigni
sunt et inhabiles ad talia beneficia nec eligere
nec eligi possunt / Possunt magistri / Excommunicato
post absolutionem beneficium conferri potest quia investi-
turam de beneficio debet considerare utrum sine
excommunicatus / Apostolice sedis / Qui proba-
bili ignorantia se suspensum celebravit
divina officia irregularis non est h. d.
Si celebravit / Excommunicatus minori excommunicatione
peccat celebrando et punitur arbitrio iudicis
unde punitur qui maiori excommunicatione est ex-
communicatus quam qui maiori

De clerico non ordinato

de clerico non ordinato

Si quis / Si aliquis non ordinatus diaco-
ni officium exercet debet puniri
ut hic dicitur nisi ex [illegible] hoc faciat
Ex litteris / Diaconus missam celebrans
ad sacerdotium non promovetur et diaconatu
ad tempus suspenditur et in beneficio cum ipso
mitius dispensatur

De clerico per saltum promoto

de clerico per saltum promoto

Tue litterae / Qui pretermisso diaconatu
ignoranter ad sacerdotium fuit promotus
digna in ponitur ei penitentia qua peracta pro-
movebitur ad diaconatum deinde cum eo ad
sacerdotium promoveri dispensabitur

De eo qui furtive ordines suscepit

Veniens / Qui furtive ordines recepit
si excommunicatus in contrahentes lata fuit
sine dispensatione ipse in susceptis mi-
nistrare vel ad superiores ascendere non potest
Si si excommunicatio lata non erat episcopus vel abbas
potest dispensare / Cum quidam latere / Si ali-
quis recepit vetitos ordines minores una
die et eadem die recepit subdiaconatum debet
puniri / Innotuit / Si preceptum est per

clerico venatore
clerico percussore
[illegible] clerico excommunicato vel interdicto ministrante
[illegible] qui furtive ordines suscepit

episcopum nequius ultra duos ordines recipere
cum faciens debet puniri. **De excessibus prelatorum**

Pervenit Episcopus non debet subditos suos gravare in talliis et exactionibus
indebitis quia si contra fecerit debet puniri h. d. **Ad hec** Episcopi Ecclesias
subditas archidiaconis ab eis liberare non possunt **Vidimus** Archidiaconi suas Ecclesias
in proprios usus propria auctoritate convertere non possunt
Clerici Sodomite si clerici sunt deponuntur si laici excommunicantur **Cavens** si
episcopi ultra debitum petunt ab abbatibus pro
[illegible] concessa eisdem omnibus eorum [illegible]
[illegible] in monasteriis quam in aliis pertinet
ad episcopum nisi exempti sunt **Illud** Episcopi et prelati contra voluntatem subditorum
accipiunt ab eis non debitum debent puniri
Cum ad Si prelati Ecclesiarum ultra debitum statutum velint accipere a subditis ratione
[illegible] vel altius non possunt sub
[illegible] **Sicut unire** Episcopus
Abbas monasterium suum vel alteri unire monasterio sive diocesano [illegible] non potest
metropolitanum [illegible] accedat **Cum sit** Generalis clericus si [illegible]
[illegible] si scandalum oritur ab officio et beneficio suspenditur Confessio in criminali facta
contra [illegible] prejudicat alicui
Veniens Episcopus cuius auctoritate homicidium est commissum ab alterius ministerio et pontificali officio et administratione privatur
et deponitur h. d. **Inter dilectos** Ab obtenta dignitate repellitur usurarius et publicus
[illegible] h. d. **Accedentibus**
Abbates de causis matrimonialibus cognoscere et publicas indulgentias privatas vel
indulgentiarum litteras concedere non possunt nisi
eis hoc concesse [illegible] spectat h. d.
Dilectus filius [illegible] petere
sibi [illegible] vigore [illegible]
Dilecta in Christo In prejudicium prelati
non possunt subditi singulares sigilla collegii [illegible] h. d. **Grauem** Qui contra
[illegible] prelatus esse [illegible] vel [illegible]
[illegible] beneficio est privandus **Nimis iniqua** Continetur in hac decretali XV gravamina que
prelati inponebant religiosis a quibus precipit eis abstinere debere h. d. **Nimis prava**
[illegible] decretalis ponit XI gravamina que prelati
imponebant fratribus predicatoribus et minoribus
a quibus prohibet ipsos prelatos penitus
abstinere **Tanta est clamor** [illegible]
violans [illegible] et [illegible] semper
[illegible] **De novi operis nunciatione**

Intelleximus Quod edificatum est
post novi operis nunciationem opportet
construentes demoliri h. d. **Cum ecclesia** [illegible] sine
[illegible] edificatum est post denunciationem
debet integre demoliri **Cum ex conmisso**
edificans non obstante denunciatione novi
operis demoliri antiquum audiatur edificans h. d. **Significantibus** Proponere
[illegible] ut [illegible]
[illegible] de suo [illegible] vel [illegible]
cautione recepta de opere demoliendo si
jure edificatum non fuerit velit quod [illegible]
Si tamen opus [illegible] cui opus novum nunciatur
si offerat cautionem non obstante [illegible] ad
[illegible] edificare non potest et hic si ille
[illegible] velit [illegible] edificat
De privilegiis et excessibus privilegiatorum

Episcopalia gubernacula
Episcopalia tabernacula non debent gravari
nisi maioribus [illegible] et frequentibus [illegible]
[illegible] h. d. **Sicut in iudiciis** Non
obstante privilegio fori puniuntur laici malefactores **Cum et** Religiosi etiam exempti
Ecclesias vel decimas de manu laicorum [illegible]
[illegible] diocesani recipere non debent et exempti tamen
vel notantur interdictos vitare debent vel
ipsos in [illegible] Ecclesiis sibi pleno
jure subiectis instituere vel clericos institutos
[illegible] removere et hospitalarii et templarii semel in anno possunt in Ecclesia interdicta
celebrare [illegible] non sepeliunt
corpora defunctorum et [illegible] qui
se ordini [illegible] non dedunt exempti non
sunt **Dilectus filius** [illegible] privilegiis
est [illegible] qui privilegiis derogat aliorum
h. d. **Ad hec et si** [illegible] privilegiati qui excommunicatos sepeliunt debent ipso excommunicari
Si de terra quis heres Cum privilegium
[illegible] non [illegible] spatio
XXX vel XL annorum **Porro quamvis**
Privilegiorum tenor [illegible] et [illegible]
Recepimus Solvere censum qui fit sedi
apostolice non probat quod exemptus nisi
ad [illegible] libertatis fiat Templarii hospitalarii et cistercienses non solvunt
censum [illegible] seu romane Ecclesie
Cave et si [illegible] est [illegible] pro
[illegible] Ecclesia concedat aliam privilegium
singulare h. d. Privilegia communem legem

no facie

non faciunt [illegible] de iure qui credit utique
intelligitur esse concessum secus si de iure spe
ciali privilegia que sunt danda nisi
certa ratione **Patentibus** Templarii
et Hospitalarii vel alii religiosi in
suis privatis oratoriis campanas habe
re non debent ut ibi missas celebrent de
lege [illegible] communiter **Cum et nos pro**
tum convicia corporationis officio qui
pro colligendis elemosinis cruce signa
tos mittunt qui si laici fuerint excommunicati
si clerici ab officio et beneficio suspenduntur
absoluti per hospitalarios in penitentia [illegible]
per [illegible] redeunt confratres privilegiorum
qui in toto dati non sunt ab eorum
[illegible] non eximuntur h. d.
Cum olim privilegium per [illegible] de veri
tate et tenore constat per testes secundum dicta
testium renovatur h. d. **Ex parte** nimo
vario privilegii nullum ius non credit sed
antiquum confirmat **Cum olim** ut ecclesia
[illegible] [illegible] [illegible] exemptam ex uno
subiacere potest et ex altero obtinere et
exempti non tenentur obedire permitte dioecesano
non tamen potest sine ipsius licentia ecclesiam
construere in loco non exempto h. d.
Accedentibus Quadraginta annorum
spatio decime prescribuntur vel privilegio
de decimis non solvendis prescribitur spatio
XL annorum h. d. **Cum capella** ratione
unius beneficii dicitur quis subiectus esse nunc
aliquis dicitur exemptus h. d. **Porrecte**
dentis Abbas monasterii exempti pro
capellis monasterii non exempti venire ad
synodum tenetur et ei parere h. d. **Ex parte**
tua Receptus subiectione [illegible] non potest
hoc censetur exemptus **Pastoralis**
Religiosi a papa privilegiati super quibus
fructus suarum capellarum in proprios usus
sine auctoritate dioecesani possidere [illegible] non
apprehendit nisi aliud in privilegio conti
neatur h. d. **Ex parte** Quamdiu templa
rii et hospitalarii interdicto non servant
[illegible] est latum ut alii servare tenentur
Post professionem privilegium concessum mo
nasterio ut eius monachi excommunicari non
possint intelligitur de monachis utique iure sub
[illegible] **Ex tua** Episcopus qui semper de
cimas omisit petere et futuras in te re
re

misisse h. d. **Antiqua patriarchalium**
Sedium post Romane ecclesie patriarcharum
sedium non et earum privilegia **Ut privilegia**
privilegium de sepeliendis confratribus religiosorum
concessum interdicti tempore generaliter intelligitur
de illis confratribus qui se et sua mona
sterio obtulerunt licet in seculo remaneant
mutato tamen habitu seculari vel de illis
qui bona sua dederunt priuata sua usufructu
utendo privilegium quod possit tempore interdicto
in ecclesiis celebrari intelligitur de quibus
loco in una ecclesia celebrare h. d.
Quod nonnullis Tempore generaliter inter
dicti potest episcopus clericis celebrare qui non
sunt culpabiles interdicti quod hodie cuilibet
[illegible] licet per decretalem ultimam de
sententia excommunicationis libro VI **Quanto amplius**
plius contra privilegium ipse non licet ali
cui conveniri vel inducere h. d.
Ex parte tua olim in habitu et tonsura
ut laici quiescunt si deprehensi fuerint in
maleficio ut desierint ut clerici
Cum speciali parrochus vel in loco vi
cinis ius civile legi non debet h. d. **Ex ma**
terialibus Innovatio privilegiorum ius
novum non confert sed antiquum confirmat h. d.
Ex his que privilegiati ut ubicunque possint
ad altare viatico celebrare sine preiudi
cio aliud ecclesiarum [illegible] ad portas sine
licentia prelatorum **Dudum** privilegium
de decimis novalium non solvendis non
extenditur ad novalia prius bona fide
possessa nisi de ipsa fiat mentio h. d.
Quidam Confratres privilegiatorum
nisi se in toto dederint ad eos ac eius [illegible]
non eximuntur [illegible] h. d. **Consultationi**
Quo ad privilegium recetoriis decimarum
semel novale semper novale erit h. d.

De purgatione canonica

Nobilis homo infamatus [illegible]
fidedignis [illegible] se purgat
aliis non **Cum quis presbiter** suspectus in
crio monitus si non corrigit tunc licet
possit ab officio et beneficio suspendi donec
se purget h. d. **Inter monachos** Quilibet
si tenetur dicuntur ad libidinem debet se
de predictis purgare **Cum quis de gradu** Si
aliquis asserit se consensisse et repetetur
aliena sponsa vel consensum fuit dicit de
predictis se purgare h. d. **Quotiens**

de purgatione canonica

Infamatus coram episcopo de crimine probari non potest iurando se purgabit. Compurgatores vero de credulitate iurabunt.

Nos inter alios | Episcopus suum parrochianum de crimine infamatum ad purgacionem compellat nisi ille appellaverit h. d.

Cum p. et | Compurgatores debent esse honesti et noti hijs quos purgant nec debet a iudice impediri. Deficiens in purgacione punitur ut convictus.

Ex tuarum intelligencia | Absolucio ad purgacionem vulgarem facta non valet h. d.

Constitutus | Sufficit quod purgator sit bone fame ab eciam tolleratur nec sit de crimine condempnatus h. d.

Inter sollicitudines | Propter criminis magnitudinem et abusionem suspenditur infamatus et augetur numerus compurgatorum qui debent esse presbiteri fideles et noti et canonica purgacione proposita purgatorum ad tempus infamatus suspenditur deficiens in purgacione ut convictus punitur h. d.

Cum dilectus | Compurgatores debent esse honesti et noti quia non sunt idonei qui factum ignorant.

Cum in iuventute | Non propter infamiam purgacio est indicenda.

De testibus | Qui inducitur ad purgacionem infamiam debet iurare quod credit infamatum dicere veritatem.

Accedens | Non solum propter crimen set eciam propter negligenciam indicitur purgacio infamato h. d.

Cum dilectus | In crimine notorio non est purgacio indicenda et tamen pendente coram iudice delegato purgacio facta hijs iterum coram ordinario prestita non valet h. d. Ubi quis presumpcione convictus est talis presumpcio transit in violentam.

Accepimus | Prelato criminibus infamato non sufficit iurare tamen se purgaret quod ab illis criminibus immunis sit iurare debet quod propter criminacionem suam illa crimina non commisit sine vicio tamen pauci inveniuntur, set dicitur tantum quia difficile est credere

De purgacione vulgari

Quam suscepti | Duella vel purgaciones seculares sunt vulgares sunt prohibite quod per ipsas multociens absolvunt condempnandos et deus in hijs temptari videtur h. d.

Significantibus | Si aliquis per duellum aliqua perdidit illicite potest illa repetere propter probabilem errorem et virtute comparata quia lata a

quia non est applata potest retractari.

Dilecti filij | Si aliquis infamatur de aliquo crimine non debet per duellum defendere et ita habetur in quinta (?) in hac lectione de testibus

De iniurijs et dampno dato

Si rixati fuerint | Si rixando aliquis aliud percusserit tenetur percusso reficere expensas quas fecit in curatione et eciam tenetur ad operas amissas.

Si quis apparuit | Si quis aparuit cisternam et alius aliquis cecidit et mortuus sit tenetur ad estimacionem et alius suum erit.

Si bos | Si bos alterius occidit meum ille tenetur in dare illud nisi primo fuisset agressus a meo.

Si leserit | Si alius alterius dedit in dampnum in vinea mea tenetur dominus ad emendam dampni et ultra estimacionem alterius aliis dacionem dampni non tenetur dominus.

Si egressus ignis | Si aliquis posuit ignem in re sua et ultra eius voluntatem dampnum dedit tenetur eundem et idem in vi e iij. Si quis similiter posuit ignem in re aliena non solum ad estimacionem tenetur set eciam imponitur ei pena.

Olim scribentibus | Seculares potestates qui clericis fuerunt seclusis estimacionem in summe expensarum et dampnorum per iudicem ecclesiasticum condempnentur. Sinnimo (?) Similiter iurare verum racionem dampnorum non repetere expensas tamen petere potest.

Si culpa | Si culpa alicuius vel negligencia vel imperitia dampnum fit vel auxilio eius non excusatur propter ignoranciam.

De penis

Felicis recordacionis (?) | Et que per institucione alterum fecerunt sine voluerunt.

Presbiteri | Si presbitero in festo aliquid prelatus (?) inductus potest sine debet dari alia pena ex omni misericordia h. d.

Licet in apostolis | Archiepiscopi et alij qui criminibus dispensare non possunt ubi certa pena est assignare statutum illa infringere non possunt h. d.

Calumpnia | Inaccusatis (?) penitenciarijs victus condempnatur in expensis expensis in curia h. d.

Quod in dubijs | Barbatres (?) gubernatores navis ad pugnam vel qui generent conflictum debet deponi.

Cum desertionis | Clericus qui in magno scelere deprehenditur degradatur et in arctum monasterium detruditur h. d. Sola enim dispensacio non sufficit in delictis nisi factum sit notorium et ponderacio facti. Violencia ultra se non extenditur quod exigit defensio clericorum. Vide in vj de penis et in cle.

Constitutus | Clericus venaliter (?) violenter (?) conscienciam potest pena

d' penis

[illegible]

exige in premisso statuto ut vtrique compromissum veniat |Cum tibi| Clericus vasallus in testimonio captus non est infamis. Veniens contra pactum non infamatur nisi pena vadat. Et quibus contrahentis |Pena ad nos| Qui certa die certe quantitate solvere sub pena promisit, pecuniam ple- nam solvere non debet. |Cl[ericus] Ademus| Donatione prelato facta beneficiis et feudis que ab illa tenet privat ut eis vel heredibus eorum restituantur vel de novo alia concedantur. |Dilectus filius| litigatur in iudiciis pro pecuniis summa ad arbitrium suum potest puniri ut d[icitur]. |Inquibus| patroni advocati et vicedomini in ecclesiis in quibus obtinent ius proventus sibi plus quam iura permittunt vendicantes preconsensu ecclesie attractum presumunt et si prelatum ipse vel per alium occidunt vel mutilaverint vel clericum eorum patronatus quod habent in eis amittunt et posteri usque ad quartam generationem ad clerum non admittuntur nec in domibus religiosis nisi cum dispensatione professionem habere Domino episcopo monitorie eius subditi ad fidelitatem non tenentur et si longo tempore permanserit et monitus fuerit non parcunt absque debitis ecclesie absolutionem

De penis et remissionibus

Manifesta peccata non sunt occulta pu- nitione purganda correctione in tem- pore et qui publice peccat debet publice corripi |Cum presbiterum| occidens presbiterum usque ad duodecim annos penam debet peragere ut d[icitur]. |Significavit| Consideratis circumstanciis imponitur pena arbitraria et qui se de- fendendo homicidium commisit ut d[icitur]. |Quod autem| Remissiones tamen possunt alijs quibus proprij iudices specialiter indulserint ut possunt ut d[icitur] |Quod quidam| Recipit illius confessio licet non sit de penitentes qui peccandi animum non deponit ut d[icitur]. |Licet Heli| Qui occupa in pane et aqua reiunare sicut pro- pter non habet leguminibus et alijs uti potest. |Quesitum| Sacerdotes greci parentes vel studiose neglicentes morte filiorum ab officio deponitur. Si publicum est publice imponitur pena ut d[icitur]. |Deus qui| Sacerdos arbitrari debet penam secundum qualitatem excessus penitentis, conditione et alias circumstancias considerando. |Officij et 1| Studiat pena imponere si aliquid peccatum supponetur vel que de

adulterio prolem suscepit marito ignorante et ei hic non vult detegere ut d[icitur]. Sicut patris supponit partus nullo tempore perturbetur et hic durat usque ad mortem et dat consanguineis et illis quorum interest et non curat de ipso excommunicatio est eterne mortis dampnatio et in nemo debet nisi pro peccato ipsius separari. Li. vi. c. i. |Nona quedam| Abbatissa non potest moniales benedicere vel earum confessiones audire vel eis publice predicare ut d[icitur]. Ma- xime officium est mulieribus interdictum |Quod in te| Tempore generalis interdicti pena et viaticum morientibus conceditur et clerici qui servant interdictum possunt in ecclesiis celebrare |Omnis utriusque sexus| Omnis fidelis utriusque sexus cum pervenerit ad annos discretionis omnia sua peccata saltem semel in anno debet suo proprio sacerdoti confiteri et iniunctam sibi penitentiam studeat complere et corpus Christi eucharistie sacramentum semel saltem in paschate reverenter suscipere nisi hic fecerit de consilio sui sacerdotis et alia debet facere que hic describuntur. |Cum infirmitas| Medici corporis ad infirmos vocati ante omnia de salute anime consulant nec debent corporali saluti aliquid suadere quod in periculum anime quibusque ut d[icitur]. |Cum ex eo| Elemosinarum quoque questores non possunt admitti ad predicandum nisi secundum que in litteris episcopi vel pape continentur. |Nostro pos- tulasti| Archiepiscopus in tota provincia litteras indulgenciarum concedere potest ut d[icitur]. |Ne pro lapidatione| Episcopi et alij superiores et in- feriores prelati et exempti possunt sibi eli- gere confessorem pro pena habenda

De sententia excommunicationis

|Super eo| Impuberes qui clericum percusserit per episcopum absolvi potest et qui ioco levitate vel ex disciplina clericum percussit excommunicatus non est. Si fecerit ex odio vel malivolentia, sentencia late excommunicatus est et ad papam pro absolutione est mittendus. |Monachi vero| Potest abbas monachos si non enormiter ledentes ad invicem absolvere a sententia excommunicationis. Monachi in episcopum vel abbatem aut in clericum secularem manus violentas iniicientes non possunt per abbatem absolvi. Si unus monachus unius monasterij alterum monachum alterius monasterij percusserit per abbatem utriusque monasterij debet absolvi. Si monialis monialem vel conversum vel conversam aut clericum percusserit per episcopum debet absolvi. Et excommunicatio est eterne mortis

Si vero hostiarius Cum clericum percussit
non graviter et iniuriam potest absolvi Officialis
vel clericum deliberate percutiens papam debet
absolvi Cum clericum virgis repellendo
percutit non est excommunicatus Cum percutit
clericum turpiter inventum cum matre so
rore vel quamvis persona non est excommunicatus
percussor sed econtrario h. d. Clericorum bonis
dolosus et violentus tenet excommunicatus
[illegible] quam et quis Si aliquis de man
dato sui prelati clericum verberat excommuni
catus est **Si vero aliquis** Qui cle
ricum percutit probabiliter ignorans esse clericum
excommunicatus non est h. d. **Non dubium**
percutiens clericum vel aliquem qui habitum ordinis
non potest nisi in mortis articulo vel aliud
quam papam absolvi h. d. **Mulieres**
Mulieres et alie persone que sui iuris
non sunt [illegible] potest absolvi Item potest
violentam manuum iniectionem in clericos
Idem si sunt magnates et delicati quo
tamen pontifices informandos sunt Adulti
vel clericum percutientes indigent absolucione
summi pontificis h. d. **Porro si aliqui**
pro violenta manuum iniectione in clericum
excommunicatus licet occultus ab alio quam a papa
absolvi non potest **Nulli sepulture** pretextu
privilegii non sepeliendi defendant exempti
a sententia excommunicationis percuciendo clericum h. d.
Parrochianos percutiens monachum
vel religiosum quemcumque excommunicatus
ab omnibus evitari debet donec satisfecerit
et absolucionem apostolicam [illegible] ob
tinuerit h. d. **Ex tenore litterarum** po
test precepti quod imponit ei qui absolvitur
pro violenta manuum iniectione in clericum
Decreto nobis Excommunicatus pro violenta
manuum iniectione in clericum absolvitur
[illegible] si sine periculo papa adiri non potest
Ad hec tu Cum papa absolucionem dele
gat excommunicato mandat quod recepta sen
tencia cautione iurat [illegible] parendo
mandatis ecclesie **Canonis** Excommu
nicatus pro iniectione manuum in clericum sine paupertatis
sit sine dimissus [illegible] papam vel [illegible] dele
gatum debet absolvi [illegible] in [illegible]
i[illegible] mutilato qui [illegible] absolvi
Cum non ab homine [illegible]
potest clericum qui sepius enormitatibus se i
misceat contempto habitu clericali ex
communicatus non [illegible] absolucionem evitandi
est excommunicatus nisi sit occultus **Cum**
desideres [illegible] absolucionem excommunicato in
[illegible] non [illegible] licet mandatis ecclesie

stare iuravit vel [illegible] cum offenso
[illegible] de [illegible] [illegible] debet nisi
se purgaverit vel mandatis ecclesie stare iuraverit
Veniens Sacerdos eiectus de ecclesia regulariter
turbantes divinum officium excommunicatus non est
sola [illegible] temeritas et violencia contra
clericum notatur Sacerdos turbantes divinum
officium sine pena excommunicatus [illegible] appellare
de ecclesia et [illegible] aliis [illegible] officii
quod obtinet in ecclesia et [illegible] removens
de [illegible] ecclesia **Pervenit ad nos** Clericus
mediante [illegible] incensus [illegible] absolvi
potest h. d. **Significavit** Clericus qui fuit
et sponte [illegible] in [illegible] excommunicatus
excommunicatus est [illegible] et [illegible] debet absolvi
Cum nos [illegible] ecclesiarum [illegible]
pro absolucione [illegible] ad [illegible]
mittendi h. d. **Ad eminencia** legati
cardinales excommunicatos pro violenta manuum
iniectione in clericos absolvunt **A nobis fuit**
Verba littere excommunicationis non legunt nisi [illegible]
[illegible] illa [illegible] intelligunt
excommunicati qui [illegible] [illegible]
[illegible] nominibus **Conquesti sunt** [illegible]
[illegible] cum [illegible] ecclesiarum excommunicati sunt
et [illegible] debet [illegible] absolvi
Sacrilegi violatores et fractores ecclesiarum sine
incendiarii [illegible] sunt excommunicati [illegible]
non sunt [illegible] excommunicati [illegible]
Perpendimus Cum clericum percutit vel
[illegible] se in [illegible] enormitatibus
excommunicatus non [illegible] vel alius clericus
[illegible] habitu clericali se enormitatibus
[illegible] perdit privilegium clericale **Universi**
tatis vestre [illegible] qui [illegible]
[illegible] fecit [illegible] et [illegible] excommunicati sunt
vel [illegible] papam absolvuntur [illegible]
[illegible] debet [illegible] sine sit [illegible]
[illegible] delegata [illegible]
In audiencia nostra Clericus qui ad man
datum prelati sui [illegible] arma militaria
[illegible] perdit privilegium clericale
Quod de his [illegible] decretales [illegible]
quedam impedimenta [illegible] excommunicati pro
violenti manuum iniectione absolvuntur
ab ordinario [illegible] impedimento [illegible]
papam visitent h. d. **Cum pervenisset**
Si excommunicatus [illegible] absolu
cione [illegible] non [illegible]
absoluto h. d. **A nobis est sepe quesitum**
excommunicatus [illegible] signa [illegible]
[illegible] in morte apparuit absolvitur
in morte [illegible] absolucionem [illegible] ad [illegible]
tenebatur [illegible] heredes h. d.

Nuper a nobis | Recipiens clericus in / rurali crucem sine lesione excommunicatus est / excommunicato sciens communicans in crimi/ne absolvi debet a suo excommunicatore nisi / difficultas impediat vel causa sequen/te iuramento communicans excommunicato in crimine / absolvi potest a sacerdote vel sine iuramento

Quod in dubiis | Excommunicatus commu/cari non debet ad absolucionem licet in ca/dem cautione standi iuraverit quod si commu/nicans excommunicato est tunc monitus non / desistat minori potest excommunicari legali/ter iudex non debet excommunicare participantes / excommunicatis ab episcopo nisi canonica mo/nicione premissa alias excommunicatio non tenet

Inter alia | Excommunicatus communicare te/netur qui prius erat ei ad familiare / obsequium obligati Illi non licet communicare / possint aut debent non tamen de necessitate ad / hoc tenentur

Cum illorum | Clericus ex/communicatus si sciens se fecit ad ordines / promoveri est a suscepto ordinibus deponendus / si vero facti vel iuris ignorancia / sunt ordinati non sine consilio sedis apostolice / cum ipso dispensetur Si religiosus est ab / execucione ordinum suspensus | si pro facti / vel iuris ignorancia sunt ordinati possunt / abbates tamen eis petere dispensari | nisi ex/cessus sint enormis vel nisi prius / sint adultus vel deserunt et nisi probabil/is sit ignorancia vel nisi si eos excepto fa/ciat et sciunt non sunt gravi enormis processi / dicitur si prodit ad membri mutilacionem / vel effusionem sanguinis Excommunicati recipient / ordines Excommunicatus pro sola reverentia / rigore temperat et census iudicum ex pre / sumptio astruis vigori

De monialibus | Moniales excommunicate / pro manuum iniectione per episcopum absolvuntur / Abbatissa non potest moniales absolvere / nec earum confessiones audire nec casus hu/ius dicere et alia eis prohibentur tamen episcopus / potest sive sint exempte sive non nec ab / episcopali consuetudine ad abolendum et cetera

Si vero | Si locanti operam personale sibi / prius solvisti vel eius preterea licet ipse pecunia / recompensare ad satisfactionem induci vel pos/sit in ope potens convincere eius

Ut fame tue | Prelatus clericos in curri/culorum (?) in carcerare potest et debet intrudi et / laici de prelatorum licencia clericos capere possunt / et adiuvare eorum duci

Contingit | Excommuni/catus est qui pro satisfactione pendente sca/lione vel in volente clerico manus iniciat

violentas | **Relatum** | Quicumque pro violenta / manuum iniectione ad papam mittitur absol/vendus si si duos sunt non sunt in culpa / excessus graves dampnandum non erat ut in frau/dem hoc fecit est ab episcopo absolvendus / nisi excessus sint enormis et cetera

Sane est | Quod potest probari excommuni/catur et excommunicatus post absolucionem licet illud post ea excommunicatur / excommunicatum licet illud post ea expugnet / non ideo est absolutus et cetera

Sicut nobis | Excommunicato qui dicit se absolutum non creditur / si non probat et cetera

Per tuas litteras | Excommunicatus ab episcopo ad metropolitanum appellat / absolvi potest per papam potest tamen metropolitanus / litteras episcopo deferat ad illum absolvendi / remittere immo remittere tenetur si ea / excessus sint manifestus ad absolucionem / volens se excommunicatum iniuste probare non / auditur decens si velit probare dummodo ex/cellentiam et cetera

Si aliquis | Si quis a iure / sive aliquem excommunicatum salutat non / sive hoc credit absolutus fecit si sciret

Officii et | Excommunicatus a plurimibus prelatis / pluribus causis communioni non restituitur / nisi aliis satisfecerit de aliis et cetera / Excommunicatus utrique potest excommunicari et aliquis / non duo sunt effectus excommunicacionis scilicet appella/cio et excommunicatio et evitanda consuetudine quantum ad / eam excommunicare non potest | ad sedem sic

Responso | Excommunicatus pendente potest ubi / dei tempore generalis interdicti baptisma confer/re et fronte et pusca mortuorum / consuetudines non potest dari excommunicatis et ne / scita vivis potest dari excommunicatis et ne / dictis vite subsistente usque baptismum

Inquisitioni | Coniunx sciens certe impedi/mentum matrimonii non debet reddere debitum sed potius ex/communicacionem pati reddit autem debitum sed non exigit / sed si ex probabili causa hoc credit fecit si / credit ex levi causa et temeraria quando / tunc impune reddit et exigit et cetera / Nota quod ubi discrepat iudicium dei et ecclesie / iudicium dei est sequendum quod non potest falli nec / fallitur

Contingit | Clericus a suo iudice ter / monitus ut dimissa nominat habitu / clericalem si contempserit perdit privilegium / clericale et cetera Nota quod vel planum ponit de/licta clericorum in sinodum esse Nota tria de/signantia statum clericalem primum tonsura / deinde vestimentorum habitus et tercio in amo/cio negociorum Nota quod professio clericalis fa/cienda est mente et non solum labiis

Inquisitioni | Non potest vel non debet quis denunciare / excommunicatum quem non accusavit vel non evitat / sed in communione retinuit et cetera

Quante

No solu qui clicu pcussit tenet sz et
qui phibe potuit et no phibuit h d

Sano aprobante No 3 excomi
cat platus nisi pmissa monitione
et manifesta et rationabili causa
et q facientes pena i ponit 2o ponit
et q subditus qui sic excomicatus se gravis
iniuste 3o ponit quod si platus
asserat se i excomunicatione errasse et
velle sntiam revocare et ne hoc fiat
apte altera appellet h d

Nomi t f Excomunicat h constitutione scti
ros et quoscumq violatores ecclasticae
libertatis **Canonica** statuta de re
gularibus cum pviolenta manu i iecto
ne absoluendi extendit ad hospitale
et et ipsi a suis possint prioribus h d

Sup eo excomunicati et suspensi ppter vi
ciam sandalia sz iuramento pma
nale pmissorum absolvent

Ven li frat nro pstito iuramento qd
ad cautelam absolvit cu d' [illegible] vi
bus dubita h d no p psessionem iurat
se p absolutione excomunicatus **Gravi**
excomunicat officiales [illegible] in quibus
statuta sunt irrita q ecclia ad libertate
nisi statuta [illegible] de capitulis de
[illegible] et statutarum [illegible]
sunt p nati **Cum voluntate** Alioquin
excomunicatio in his que fiunt ad p
late est [illegible] alia verba interponit [illegible]
[illegible] no [illegible] et pdicatores clericorum qui
ibi no pnt sustentari ab excomunicatis
et aliorum rerum detentoribus elemosinas
licite accipe possunt et pcurantes clericos i
casibus hic nota no est excomunicatus
do re cum ad spontaneas voluntates res
piciat dus et no ad actus sola cum te
meritas quod ad excomunicationem accedit
animum pmitit no opus

Si concubine pticipans excomunicato i
crimine dampnato est eadem sntia excomunis
ligatus Clericus tenens publice concubinas
excomunicatus est maiori excomunicatione p
excomunicatum [illegible] **Duobus** si duabus
est collata ptas absoluendi unus alio
absolve pt et ego si unus est pmo ab
solutus absoluat [illegible]

Remittimus [illegible] [illegible] semel
i ebdomada tpe interdicti no pulsati
campanis voce submissa clausis ianuis
excomunicatis et interdictis exclusis cele
brare **Quamvis mandes** Satisfaciens
clico que lesit no ppter hoc sz absolutus
in [illegible] casibus pt absq pro absolui
h d **Si quem** Excomunicatio lata
simpliciter intelligitur de maiori sntia excomunicationis
ppt se fieri nisi hoc fecis nomis te
excomunicatum **Pueris** pueris excomunicatis
pviolenta manuum iniectione in clicum
indulget [illegible] ppter defectum etatis si
[illegible] no est doli capax no [illegible] sanctissimum

In nomine De verborum significatione
Nomine dicitur agrorum [illegible] et ista va
sunt [illegible] et sunt verba pphe Na
et re Appellatione patris continet avus
Appellatione patris omnes ascendentes
continet Appellatione filii omnes descendentes
continentur parentes [illegible] ad [illegible]
dicunt ultra [illegible] maiores appellant libe
ri usq ad [illegible] [illegible] [illegible]
dicunt [illegible] pt dici filius [illegible]

Nam et ego unigenitus fui coram matre
mea [illegible] fuit utero pressit uterini fres
dicunt qui ex eadem utero nati sunt

Quod dicit Antequam convenirent no
sequit ut postea convenirent **Joseph** no
cognovit filium suum donec peperit primo
genitum sz ante quem nemo nascitur primo
genitus est quem nemo antecedit **Intelligentia**
intelligentia ex causis sz assumenda dicendi

Nichil obstat No obstat [illegible] modus
ubi eadem dicunt **Ypotheca** [illegible] [illegible] dat
[illegible] [illegible]
[illegible] no est [illegible] nisi [illegible]
de voluntate loquitur **Quamvis omnes**
[illegible] possunt [illegible] recte vocantur **Forus**
est [illegible] [illegible] litigatoris

Pactum pactum dicitur ut [illegible] convenire
[illegible] et moribus [illegible] **Possessor**
[illegible] possidendo hic [illegible] possidet [illegible]
iuste possidet [illegible] male alienum est
alienum i alius debitum **Lanceum** Nomine
oblationum continet [illegible] [illegible]
offertur [illegible] nec debet [illegible] platus
[illegible] [illegible] **Quesumus**
t f [illegible] solus pt [illegible]
dicitur i anno bisextili [illegible]
solempnitate [illegible] [illegible]
[illegible] vigilia continet [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] in una [illegible] [illegible]

et hij duo dies pro uno computantur
Indultis que / in verbo statuto et proprio diffi-
nita summa sentencia summa continetur comprehen-
sionem vel absolucionem vel compulsionem valet verbo
statuto quia ex prefatam significat / Olim et
privilegiorum verba latissime sunt interpretanda
[illegible] que dant singulis diebus
vel aliis qui ut sunt divinis sic sit
in pluribus locis / Cum nuptibus / Generale
interdictum scilicet vel super civitatem vel castrum
generaliter profertur et tale interdictum non potest fieri
per ordinarium vel delegatum sine speciali
licencia sedis apostolice [illegible] debito ut
in extravaganti Bonifacij que incipit
Provide / Cum tibi / verbo clericorum apostolice
dicit et canonicos / Cum clerici / Iuris
obediencia episcopo et talis non clero civita-
tensi vel diacesis sed clero kathedralis
ecclesie obediencia tenetur / Vniversitati apostolo
censure ecclesiastice comprehendit excommunicacionem
suspensionem et interdictum / Fornicacionis
verbo continet desponsacionem / Quod pro no-
vale / In privilegiis novalium decimis
non solvendis illud scilicet novale de quo non
est memoria quod umquam cultum fuisset et
de quo nullus vel modicus fructus per-
cipiebatur / Venerabili fratri nostro / Parrochialem
ecclesiam cathedralis intelligitur non Romana [illegible]
Excepte in xpo / Excommunicatis pro notoria
cia vel dubia offensa nisi prius satis-
fecerit non absolvit / Cum olim / Illa
offensa scilicet manifesta de qua per confessionem
vel probacionem legitimam vel rei evidenciam
constat / Evidencia facti sed que nulla
potest tergiversacione celari / Abbate / verba
privilegiorum largiorem recipiunt interpretacionem
et verbo suo et nisi in eis ponitur non cogi-
tationaliter sed casualiter intelligitur / Super qui-
busdam / Hec decretalis dicit qui sunt here-
tici manifesti et que sunt pedagia et
salinaria interdicta et quomodo intelligitur debet
ut prepositus laico factum ut de se querelantibus
coram ecclesiastico iudice debeat respondere
Illi dicuntur manifesti heretici qui contra fidem
catholicam publice predicant et defensant
et alios faciunt ut hic notatur / Novimus
Clericus traditur curie seculari qui seculari
potestate prius degradatur et ei denunciatur
ut illum recipiat in suum forum / Dilecto
filio / Si papa vero indulgeat quod potest ar-
torie absencia possessionem recipere non potest
ut non teneat et lapsus anni hoc indultum

sive per ius quod intelligitur / Cum [illegible] vobis / Oblacio-
num nomine continentur quedam quecumque nomine missa
offerunt ecclesie extra ecclesiam vel intra
ecclesiam / Excepte uni / licet scilicet mota vel sunt
constituta / Excepte viri / Compositum legati
de plenitudine tria mortuariorum decima legi-
de illis legatis de quibus tria pars qui de-
betur / Dum vobis / In privilegiis de fructibus
beneficiorum percipiendis verbo beneficiorum in ma-
iora beneficia comprehendit / Transmisse
verbo moderacionem diminucionem continet non
augmentum / Moderari est diminuere id quod
induit gravamen et reduci ad equitatem
Nota quod de fructibus quorumcumque ecclesiarum [illegible]
potest libere disponere intellige quod causa [illegible]

Omnibus rebus / i. [illegible] / De regulis iuris

de regulis iuris

Obligacio sive contractus sive distractus
per easdem causas fit quibus fit contractus
et quod est contrahitur contraria voluntate dissol-
vitur / Estote / Dubia in meliorem partem
interpretanda sunt / Nota de dicione et cetera
et infra non comprehenduntur aliqua ultra ea
que in scriptis sunt inserta et que
veniant in eadem dicione etc. / et infra non
comprehendit aliqua ultra ea que in scriptis
sunt inserta et que veniat in eadem dicione
dicuntur in c. [illegible] de officio delegati
Qui scandalizaverit / Nota quod propter scan-
dalum veritas pretermittenda non est quod
veritas vera bone vite que numquam est obmi-
tenda propter scandalum et ad quam pertinet
Alia est iusticie que pertinet ad iudicium
Alia discipline que pertinet ad prelatum / et in istis
duabus quandoque aliqua obmittuntur propter scan-
dalum vel quod constituitur in [illegible] quod quamvis
mandato sententie li. vj in glo. Nota quod sic dolo
caret qui iudicis obtemperat precepto / ita
contra dolo non caret qui iudicis precepto
non obtemperat ff c. ij vel non potest dolo
carere qui imperio [illegible] non obtemperat
Quod non est / Necessitas non subicitur legi
velut egrotus [illegible] non peccat
[illegible]
[illegible] dilectissimus ut daniel [illegible]
comedit panes proposicionis [illegible]
[illegible] / Quod latenter / Non licitum
factum instabile est [illegible] obli-
gacionem qui induxit sed aliis non placet hic
[illegible] / Cum in [illegible] / [illegible]
non est [illegible] / Sine culpa / [illegible]

legum committit qui clericus vel res sacras
sacrata violat / Nec excusatur custos qui
horum custodiendorum perdit / Non dicitur sim-
pliciter timore aliqua fieri / propter spiritualia
non de contemptu [illegible] [illegible]

Defleat petrus / id est offendens debet deflere
qui totam legem servavit et in uno offen-
dit factus omnium reus quo ad vitam eternam
quia propter aliud solum dampnabitur sicut omnis
quia propter delictum patitur ab uno vicio de
[illegible] prima dist. v. Delictum

Pastoris cause / Non potest esse pastor sed
custodia ubi lupus oves comedit et pas-
tor nescit / **Indignum est** / id est non debet
consuetudine aliquorum ut pro spiritualibus fiat
contemptus quibus appellatur
[illegible] diffinitiva dicitur actus prelatus [illegible]
contrarie sine sponsus
[illegible] interlocutoria dicitur omnis actus qui fit pendente
[illegible] per litis [illegible] usque ad diffinitivam conclusi-
onem vel ante litis [illegible]
Nec explicite [illegible] iudicium scilicet placiti cognicio
et decisio / [illegible] una non videtur complendi
appellacione [illegible] etc.

Explicit

Explicit liber quintus decretalium scriptus
in ytalia in castello nomine [illegible]
finitus in octava visitacionis sancte marie
gloriose de anno domini m° cccc° [illegible]
[illegible] Allexandrum de [illegible]
[illegible] de opido [illegible]

Presentibus ibidem honorabilibus Mathia vicario et
Stanislao granario de Dambicza Thoma advocato
de ... et Alberto pretore de magna Lathosschyn
ac aliis quampluribus fidedignis ad premissa testibus
vocatis specialiter et rogatis

Et ego Mathias Alberti de Zarnowyecz clericus ...
Cracoviensis dioc. publicus imperiali auctoritate notarius
Quia premissis constitucioni revocacioni et aliis habendis
aliisque omnibus et singulis dum sic ut premittitur
agerentur et fierent una cum prenominatis testibus
presens interfui eaque omnia et singula sic fieri
vidi et audivi manu mea propria subscripsi ideoque hoc
publicum instrumentum redegi signoque et nomine
meis solitis et consuetis consignavi rogatus
et requisitus in fidem et testimonium omnium et
singulorum omnium premissorum

Mandat Hedwigis de parva Lathoschyn

In nomine domini Amen. Sub anno nativitatis
eiusdem millesimo quadringentesimo quadragesimo 1443
tercio Indictione sexta Pontificatus Sanctissimi
in Christo patris et domini nostri domini Eugenii divina
providencia pape quarti Anno eius tredecimo die
Veneris XXVIII mensis Junii hora nonarum vel quasi
in domo providi Nicolai opidani in Dambicza

Reverendissimi domini In mei Notarii publici testiumque sub

scriptorum. Ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum

presentia personaliter constituta nobilis et venerabilis Hedwigis

[illegible] Stanislai [illegible] de par[illegible] lath[illegible]

[illegible] Reverendissimi domini modo via

iure et forma quibus melius et efficacius

potuit et potest constituit creavit et solemniter

ordinavit et deputavit suum verum et legittimum

procuratorem actorem factorem et negociorum gestorem

certum et nuncium specialem et generalem ita

quod specialitas generalitati non deroget nec e contra

discretum dominum Nicolaum vicarium de Dambrza

presentem Reverendissimi domini absentem tanquam presentem

in potestate substituendi unum vel plures procuratores

vel procuratorem [illegible] [illegible] molestar[illegible] [illegible]

parte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alter[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in

omnibus suis causis et causa quas [illegible]

Hedwigis [illegible] vel habiture est ex parte

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dambrza

coram Reverendissimo in Christo patre et domino

domino [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

domino Johanne de [illegible] [illegible] doctore

[illegible] [illegible] Reverendissimi et [illegible]

[illegible] generali et coram [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

nomine [illegible] dans et concedens prefato
Hedwigi dicto suo procuratori et ab eo substituendis
omnimodam potestatem seu plenum mandatum agendi
faciendi disponendi dicendi gerendi defendendi
et contra opposita et oblata dicendi et excipiendi
Et generaliter omnia et alia singula faciendi gerendi
et exercendi que circa premissa necessaria fuerint
seu eciam quomodolibet opportuna Et que ipsamet
constituens faceret vel facere posset si premissis
et singulis interesset / promittens insuper bono nomine
infrascripto omnia et singula quecumque in causis
predictis per prefatum procuratorem suum vel alios ab eo
substituto seu substitutos acta facta gesta
et ordinata fuerint in premissis rata grata
atque firma tenere et inviolabiliter observare sub
omnium bonorum suorum obligacione pro et ypotheca
super quibus omnibus et singulis premissis prefata
domina constituens a me notario publico infrascripto
peciit sibi confici presens procuratorium seu publicum
instrumentum Acta sunt hec Anno domini Indiccione
pontificatu die mense hora et loco quibus supra
presentibus discretis et providis Mathia [illegible]
et Stanislao [illegible] de Dambrzo Nicolao
[illegible] Martino oppidanis de ibidem

[illegible]

ac aliis quampluribus fidedignis testibus
ad premissa vocatis specialiter et rogatis

Et ego Mathias Alberti de Zarnowyecz clericus Cracoviensis diocesis publicus imperiali auctoritate notarius etc.

Et ego Mathias Alberti de [illegible] clericus Cracoviensis diocesis publicus imperiali auctoritate notarius Cum prefati constitutionis rati et grati habicioni aliisque omnibus et singulis dum sic ut premittitur agerentur et fierent una cum prenominatis testibus presens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi manu propria subscribens in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis consignavi rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum

Mandatum Katherine de Dambieza

In Nomine domini Amen Sub Anno nativitatis eiusdem millesimo quadringentesimo quadragesimo tercio Indiccione sexta Sacro [illegible] auctoritate domini [illegible] Baptiste [illegible] hora vesperorum vel quasi [illegible] in castro [illegible] et in sala superiori [illegible] in mei presencia [illegible] Cracoviensis [illegible] mei notarii publici

1443

et tenui mea [illegible] ad hoc vocatorum specialiter et
rogatorum presentia constituta nobilis Katherina
heres de Dambiza filia nobilis [illegible] de Dambiza
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diocesis modo
via iuris cause stilo et forma quibus melius
et efficacius potuit et debuit fecit constituit
creavit et solemniter ordinavit suum verum
et legittimum ac indubitatum procuratorem [illegible]
[illegible] Stanislaum de [illegible] [illegible] [illegible]
diocesis [illegible] et presentis [illegible] [illegible]
[illegible] absque tamen [illegible] actorem factorem
et negociorum [illegible] et nuncium specialem
et generalem ita quod specialitas generalitati non
deroget nec econtra. In causa et causis [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
Dambiza diocesis [illegible] predicti quam et
quas habet vel habitura est aut movet
vel movere intendit dicta domina constituens
nobili viro domino Iohanni de Podgrodzie
et [illegible] Alexandro [illegible] de Dambiza
[illegible] diocesis ad [illegible] [illegible] in Dam
biza presentis et aliis quibuscunque personis
pro quibus et nomine ipsorum in iudicio et
extra legittime [illegible] [illegible] nobili
viro domino Raphaeli de [illegible] [illegible]
et officiali [illegible] generali iudicii

[illegible] de [illegible]

Commissario cause et partibus infrascriptis tam dicto
per Reverendissimum in Christo patrem et dominum dominum
[illegible] Sacra [illegible] Episcopum Cracoviensem specialiter deputato
et aliis quibuscumque iudicibus delegatis vel
delegandis ordinariis et extraordinariis dicte
vel dicti in Curia Romana et extra eam
et gradibus dicto suo procuratori plenum mandatum
omnimodamque potestatem (ad agendum defendendum
intentandum libellum seu libellos et quascumque
varias peticiones petendum dandum et recipiendum
excipiendum replicandum duplicandum triplicandum
et in sollempnitate iuris quadruplicandum terminos et
dilaciones petendum et recipiendum litem seu
lites contestandum de calumpnia vitanda et veritate
de calumpnia dicenda ac cuiuscumque alterius generis
sacramentum in animas constituentis animam prestandum
subeundum et ab adversa parte hoc fieri petendum
et videndum ponendum et articulandum posicionibus
et articulos videndum ac contra eas exceptiones
ac suis respondere petendum et optinendum
testes litteras et instrumenta iura et munimenta
producendum et alios partis testes producere videndum
et producentes fieri videndum et testes et producentes
ipsius partis adverse reprobandum et impugnandum
crimina et defectus opponendum et replicandum [illegible]
explicandum supplicandum vel ad cautelam et
restitucionem in integrum principaliter vel incidentaliter

ac restitucionem in integrum principaliter vel incidentaliter
petendi et optinendi cauciones quascumque petendi et recipiendi
supplicandi allegandi vendicandi concludendi et concludi
videndum et petendum interlocutorias et diffinitivas
sentencias fieri petendum et audiendi ab eis et ab aliis
[illegible] ac a quocumque alio gravamine illato vel
inferendo (?) provocandi et appellandi appellacionem in-
timandi (?) et prosequendum apostolos et expensas petendi
et recipiendi ac ipsas expensas declarandum et
taxari videndi petendi et alia omnia ad
[illegible] tempus necessaria et opportuna faciendi et
exercendum alium vel alios procuratorem vel procuratores
substituendi vel substituendos ac eundem vel
eos revocandi et procuratoris [illegible] quociens
[illegible] videbitur [illegible] et generaliter
omnia alia et singula faciendi gerendi exercendi
et procurandi que merita causarum exigunt et legitimis
[illegible] procuratoribus a lege vel a canone sunt commissa
ac que ipsa constituens ipsa faceret aut facere
posset si personaliter interesset etiam si mandatum
exigunt magis speciale. Promisitque ipsa constituens
michi notario publico sollempniter stipulanti vice
et nomine omnium in quorum interest vel interesserit
vel posset interesse et recipienti se ratum gratum
et firmum habituram perpetuo quicquid per dictum procuratorem
vel eius substitutos actum factum et procuratum
fuerit in premissis et qualibet premissorum ac relevare

eum et ipsius substitutos ab omni satisdacionis onere
relevare promittens insuper iudicio sisti et iudicatum
solvi sub omnium bonorum suorum obligacione et ypotheca
Super quibus omnibus et singulis memorata domina
constituens petiit a me notario publico subscripto
et requisivit ut sibi unum vel plura confieri
publicum vel publica instrumentum vel instrumenta
Acta sunt hec anno indiccione pontificatus mense
die hora loco quibus supra presentibus discretis
Andrea Petri de Moszhaucza(?) vicario Marie(?)
Nicolai de [illegible] Rectore Scole Nicolao
de Wschow(?) clamatore Castri et Stanislao
Alberti [illegible] de Radlow Cracovien.
diocesis testibus ad premissa vocatis specialiter et
rogatis

[illegible]

Et ego Mathias Benedicti de Strzeschow(?)
clericus Cracovien. diocesis Imperiali auctoritate
Notarius publicus quia predictis procuratoris constitucioni
et ratihabicioni aliisque premissis omnibus dum sic
ut premittitur agerentur et fierent una cum prenominatis
testibus presens interfui eaque sic fieri vidi et
audivi et in notam sumpsi ideo hoc presens
publicum instrumentum manu mea propria scriptum confeci subscripsi
publicavi et in hanc publicam formam redegi
signoque et nomine meis solitis et consuetis
quo dicta utor Imperiali auctoritate signavi in fidem et
testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et specialiter requisitus

Die Martis xiiij [illegible] ... [illegible] ... plebano ... de Firmnyska
penes plebanum de ... Dziedziczii ... et ... de
Polmnija

194

Fundatio procure Nobilium Nicolai Laurentii
et Stanislai filiorum Anne relicte olim
Nicolai de Dambrza

In nomine domini Amen. Sub anno Nativitatis eiusdem
eiusdem Millesimo quadringentesimo quadragesimo (1444)
quarto Indiccione septima Sacrosancta generali Basiliensi
Synodo universalem Ecclesiam representante presidente et
continuante die vero Saturni nona mensis ~~[illegible]~~ vacante Maii
hora tercia vel quasi in curia seu domo habitacionis
generosorum et Nobilium dominorum Nicolai Stanislai
et Laurencii fratrum ac Anne matris et tutricis
eorundem relicte olim Nobilis domini Nicolai de
Dambrza heredum et patronorum Ecclesie parochialis
in Dambrza in villa ... Cracoviensis dioc.
in lignea et alba stuba sub sala curie
eiusdem presentibus me notario publico subscripto et
testibus infrascriptis ad hoc vocatis specialiter et
rogatis personaliter constituti personaliter prefati Nobiles
Nicolaus Laurencius et Stanislaus et domina Anna
mater et tutrix eorum prout dicta domina non vi dolo
aut aliqua machinacione seducti vel circumventi
sed de bona libera et spontanea eorum voluntate
pensatorum in presentiam honorabilis viri domini Nicolai de
Szalonycze presbiteri per prefatam generosam dominam
Annam matrem et tutricem eorundem Nicolai
Stanislai et Laurencii ut et tamquam per ipsos
Nicolaum Stanislaum et Laurencium ad Ecclesiam
in Dambrza vacantem rite et legittime factam
ac eadem domina Anna cum filiis suis ... predictis

appellaverunt ratamque et gratam habuerunt
et habent promittens ab eadem [illegible] nequaquam
recedere protestans quoque si aliqua de consensu
curie sedis Alexandri per Nicolaum Johannem de
Podgrodze ad eandem Ecclesiam in Dambrowa sine
consensu et voluntate ipsius contra ius ipsorum
Nicolai Stanislai et Laurencii fratrum de eadem
provincia et omnino nichil sciunt nisi de eadem
voluntate eorum Alexander per dictum nobilem
ut dicitur esse presentatus et omnia et singula
acta facta gesta et procurata omnesque et singulos
actus per magistrum Henricum de Strzegi
appositum procuratorem dicti nobilis Johannis de
Podgrodze [illegible] adversum [illegible] adversarium in
predicta causa factas et [illegible] ordinatas habent
et habere volunt pro non actis [illegible] non gestis quia
ipsi Nicolaus Stanislaus et Laurencius cum
ipsa domina Anna matre et tutrice ipsorum
nullum alium preterquam magistrum Stanislaum de
[illegible] in causa huiusmodi contra dictum Johannem
de Podgrodze in ipsorum procuratorem constituerunt

[Margin: [illegible]]

prout dicta domina cum filiis suis predictis
asserit. Item Anno Indictione Sacrosancta Synodo
Basiliensi predicta predictis prout ut exprimitur die hora
loco et mense quibus supra predicti domini Nicolaus
Stanislaus et Laurencius ac eadem domina Anna

matris eorundem et tutricis modo via forma causa
et ipso quibus melius et efficacius possunt et
debent potueruntque et debuerunt omnes et singulos
actus ordinarios procuratoris et gesta in ea iurisdictionis
et petendi ad dictam Ecclesiam in Dambiga et
contra dictum Nobilem Johannem de Podgrodze et
Alexandrum asserto ipsius procuratorem et nomine
suprascripte domine Anne matris et tutricis eorundem
Nicolai Stanislai et Laurencii factos et facta
ratos grates atque firmos tenent et habent
et inviolabiliter observant observareque promiserunt
et promittunt Michaelem tamen plebanum [illegible]
Stanislaum de Grabowa dicti domini Nicolai
Stanislaus et Laurencius in suum procuratorem constituunt
prout per dictam dominam Annam matrem et tutricem
eorundem ipsius fuit constitutus dant et concedunt
eidem pro parte plenum mandatum et omnimodam
potestatem ad agendum et defendendum prout in forma
mandati notatur ad petendum [illegible]
ratihabicionem et constitucionem prout melius [illegible]
procuratoris dicte domine Anne plenius continetur
promiseruntque michi domino Constantino [illegible] notario
publico infrascripto sollempniter stipulanti omnia
et singula quecumque per dictum suum procuratorem et
eius substitutos acta facta gesta et ordinata

[illegible]

fuerant quolibet in premissis rata grata atque firma
tenere habere et inviolabiliter observare iudicio sisti et
iudicatum solvi et dictis suis parere vel ab eo seu ipsis
inde relevare ab omni onere satisdandi sub ypotheca
bonorum suorum mobilium et immobilium presentium
et futurorum obligacione ypotheca. Super quibus
omnibus et singulis premissis prefata domina constituens
cum filiis suis petiverunt unum fieri seu plura
per me notarium infrascriptum publicum publica
instrumenta. Acta sunt hec anno indictione
sacrasancta synodo Basiliensi predicta presidente
die mense hora et loco quibus supra presentibus
ibidem nobili et honestis viris dominis Jacobo
Sculteto de Baroyczawa Johanne Przezunka
de Padyrodze Johanne alias Lerij Kmethoni
de Rzuchawa Cracoviensis diocesis testibus ad
premissa

Et ego Stanislaus Nicolai de Rossna
clericus coniugatus Cracoviensis diocesis
publicus imperiali auctoritate notarius etiam
predicte renunciacioni constitucioni promissioni
narracioni factioni ordinacioni aliisque omnibus et
singulis premissis dum sic ut premittitur agerentur
et fierent una cum prefatis testibus presens interfui
eaque omnia et singula premissa sic fieri vidi

[illegible marginal note]

et audivi Ideoque me aliis arduis mei officii
occupato negociis per alium ydoneum fideliter scribi
procuravi nil addens vel minuens manuque mea
ipsa subscripsi et in hanc publicam instrumenti formam
redegi signo et nomine meis solitis et
consuetis consignavi Rogatus et requisitus in fidem
et testimonium omnium et singulorum premissorum

Littera promissionis pro domino N de Troldwicze per heredes de Dambiza

Reverendo in Christo patri et domino domino Sbig-
neo dei gratia Episcopo Cracoviensi aut eius in
spiritualibus vicario et officiali generali Johannes
et Johannes necnon Katherina relicta olim Johannis
heredes de Dambiza heredes de dicto oppido Dambiza
humilem famulatum cum debita reverencia et honore Reverendissime
pater Quia discretus Nicolaus Raynslai de Tro-
longe clericus vestre dioceseos vita moribus literature
sciencia apud nos laudabiliter commendatus Relictis
huius mundi vanitatibus ad famulandum deo virtutum
sacris ordinibus gratia sibi suffraganti ad-
id surgentibus se velle et intendit mancipare
Quapropter vos reverendissime pater pro eodem clerico
et cum eo devota humillima diligencia supplicando

velit eundem eadem p. v. et tanquam benemeritum
ad omnes sacros ecclesiasticorum ordines dei ac nostri
intuitu assumere acceptare et promovere Promittimus
in bona fide cum Nicolao de Dambicz et
prefatis vite sue necessariis videlicet de victu
et amictu statum presbiteralem gerentem
et demum de beneficio ecclesiastico de quo statum
suum congruenter possit gubernare providere
cum talibus tamen providere intendimus cum
p v gra [illegible] ad id pauci suis nobis concedente
altare in ecclesia sanctarum Margarethe virginis
et Hedwigis electi in dicta Dambicza de
bonis nostris hereditariis ob suam salutis
nostreque nostrorumque predecessorum animarum cum Nicolao
fundare erigere et dotare In cuius rei
testimonium nostrum sigillum presentibus duximus
appendendum Datum in Dambicza Anno domini
Millesimo quadringentesimo quadragesimo feria
sexta proxima ante dominicam Invocavit

[illegible]

1440?

Presentatio Nicolai de Ceo Lovicze ad E. in Dambicza

Reverendissimo in Christo patri et domino domino
Sbigneo de Olesnica episcopo Cracoviensi aut ipsius
in spiritualibus vicario generali Nicolaus
heres de Dambicza alias de Lathosschin kathmi

et Hedwigis sororis germane eciam heredis
ville in Dambiza Nobilium Jacobi de Zelaszna et
Stanislai de Lanky consortis meus Anna heres
in Bora Robota Iohannis Strzemi militis domini
Nicolai de Dambiza propter ... famulatus cum
debita reverencia et obediencia paternitati Reverendissime
in Christo patri et domino domino ... ecclesia
parochialis Sancte Margarethe virginis et
Hedwigis vidue in Dambiza vestre diocesis
per mortem bone memorie domini Iohannis ultimi et
immediati Rectoris eiusdem vacat ad presens
Cuius ius patronatus ad nos dinoscitur pertinere
Elavi honorabilem dominum Nicolaum de Ciolo
... vestre diocesis paternitati vestre Reverendissime duximus
presentandum Supplicantes vestre paternitati quatenus eundem Nicolaum
ad dictam ecclesiam instituere dignemini et investire
facientes sibi de fructibus dicte ecclesie redditibus
proventibus iuribus et obvencionibus universis ab
hiis quorum interest plenarie responderi adhibitis
adhibitis solempnitatibus debitis et consuetis
In quorum fidem et testimonium presentes sigilla nostra
presentibus sunt appensa Datum in Dambiza feria sexta
infra octavas sancti Stanislai episcopi et martiris gloriosi
Anno domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo tercio 1443

(margin:) que ... constat quod ipsi ... [illegible] ... constat apud ... magistrum ... [illegible]

Investitura in personam successoris moderni presentati ad Ecclesiam in Dambrza

Albertus Dei gratia Episcopus Cracoviensis Discreto viro Rectori Ecclesie in Strzyszow vel qui presentibus fuerint requisiti Salutem in domino. Cum ad Ecclesiam parrochialem in Dambrza vacantem per liberam resignationem Discreti Nicolai ipsius ultimi et immediati Rectoris in manibus nostris sponte per nos receptam et admissam Discretum virum dominum Johannem presbiterum de Opathowicz ad presentationem Nobilium Nicolai de Volya Jacussy de Dambrza Johannis de Largosschyn et Swanthoslai velut Johannis de Gabzialalbra heredis ad quos Ius patronatus et presentandi pertinet plenarie per nostri manus capiti superpositionem ... de Dambrza ... premissis investivimus et investimus ac investitum in dei nomine presentibus curam animarum et administrationem spiritualium et temporalium sibi committentes in eadem ... in virtute sancte obedientie et sub excommunicationis pena mandamus quatenus ad eandem Ecclesiam in Dambrza personaliter descendentes eundem dominum Johannem in et ad possessionem eiusdem Ecclesie actualem inducatis et imponatis faciatis sibi et nobis de omnibus et singulis fructibus, censibus, decimis, proventibus et obventionibus ipsius Ecclesie ... ad quos pertinet integre responderi, cedentes parochianis predicte Ecclesie sibi in omnibus

[illegible marginal note]

Licite et honeste obediant et intendant tamquam
ipsi vero legittimo pastori et rectori In
cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus
est appensum Datum in Sandecz [illegible] feria
sexta infra octavas penthecostes Anno
domini Millesimo quadringentesimo vicesimo 1424
quarto

Crida cum Comenda

Johannes de Elgoth decretorum doctor sco-
lasticus et canonicus Cracoviensis vicariusque
in spiritualibus Reverendi in Christo patris et domini
domini Sbigneii dei gratia episcopi Cracoviensis generalis
Discretis viris vicariis in Dambicza publicisque
requisiti [illegible] in domino [illegible] ad ecclesiam parrochialem
ibidem in Dambicza vacantem per mortem discreti
[illegible] ultimi et immediati Rectoris eiusdem
Discretus Nicolaus de Tralonicze presbiter Cracoviensis
diocesis nobis per nobiles Nicolaum in
Dambicza [illegible] de Lathossthyn Katherinam et
Hedwigim sorores germanas in Dambicza
[illegible] nobilium Jorgan de Zolassna et [illegible]
Nicolai de Lanky et [illegible] de [illegible]
Stiborii militis Nicolai de Dambicza heredes
dicte ecclesie patronos extitit presentatus [illegible]
de eadem Nos autem ne alicui per collationem

mamus seu pro capiti impositione predictum
faciendum indicamus vel gravamus. Ipsum harum
destitutionem ingestire nostra vobis committimus
supradictis in virtute sancte obedientie et sub
[illegible] mandamus quatenus personaliter
accedentes ad dictam ecclesiam in die
dominica uno dicto pro tribus et tempus
infra missarum solemnia dum ibidem populi
multitudo convenerit divina ad audienda publice
citetis et singulos parochianos dicte ecclesie
in Dambuza si qui sunt qui sua crediderint
vel dixerint interesse citetis
et duos presentantes quos nos
nos predictum [illegible] citamus ut coram
nobis in domo habitationis nostre
nobis in [illegible] feria sexta proxima post festum
[illegible] Sancti Johannis Baptiste hora tertiarum
peremptorie compareat ad videndum et audiendum
dictum Nicolaum presentatum de dicta ecclesia
institui et investiri aut ad dicendum
causas rationabiles cur id fieri non
debeat. Alioquin ipsa contumacia in aliquo
non obstante ad institutionem ipsius Nicolai
[illegible] domino [illegible] et [illegible]
[illegible] eadem ecclesia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Nicolao presentato [illegible]

quendam et in nomine dni tenore presen
quendam instituimus ad tempus et terminum prescriptum
curam animarum et administracionem spiritualium regiminis
temporalium ipsius ecclesie hospitalis predicti in domino
quatenus ... huius curam animarum ita se habeat
et de animabus ipsis tales ... deo omnipo
tenti in die districti iudicii valeat
reddere racionem In quo ipsius consci
enciam oneramus Datum Cracovie die
decima septima mensis May Anno domini millesimo
quadringentesimo quadragesimo tercio nostro

1443

sub sigillo presenti executione litterarum reddit
sigillatam dni executoris annotati

Institucio per Commissionem

Raphael de Stalbyna canonicus et official
Cracoviensis generalis Iudex Commissarius causis
et partibus infrascriptis per Reverendum in christo
patrem et dominum dominum Sbigneum dei gratia Episcopum
Cracoviensem specialiter deputatus discrete viro
Rectori et vicariis in Dambrza et ...
... in domino et fidem indubiam
in ... adhibere litteris commissionis prefati domini

Cracovien[sis] Ep[iscop]i eius sigillo de cera rubea subimpre
ss sigillatas nobis pro parte discreti Nicolai Ostrow
de Cralowze recepimus Nobilium Nicolai de Dambrza
Katherine et Hedwigis de Dambrza et Anne de
Bora coram notario publico presentatas nos recepisse
noverit quamquam sub tenore Obligamus ...
Cracovien[sis] ... domino Rephaeli de
Skalmyria ... et ... Cracovien[sis] ...
in ... domino ...
... et quas discretus Nicolaus Ostrow de
Cralowze ... intendit ...
Nobiles Nicolaus in Dambrza Katherina et
Hedwigis germane in Dambrza heredes
Anna de Bora ... Alexandri ...
... dictam ... presentata
... Johanni Radgradsky de et ...
... et presentationis dicti ... in
Dambrza et eius ... vos ...
... et ...
et ... committimus ...
... vos qui nominati fuerint ...
odio timore ... censura ecclesiastica
... veritate ... Datum ...
die ... septima mensis ... Anno domini
... Cracovien[sis] ...
... Madaniy ...